EVANGELICKÝ ZPĚVNÍK

Českobratrská církev evangelická

EVANGELICKÝ ZPĚVNÍK

Praha 2021

Evangelický zpěvník vychází s podporou

Evangelické církve v Bádensku (Německo),
Evangelické luterské církve v Bavorsku (Německo),
Evangelické luterské církve v Sasku (Německo),
Evangelické reformované církve
kantonu Curych (Švýcarsko).

Jim i mnoha dalším dárcům patří velký dík.

© Českobratrská církev evangelická, 2021
ISBN 978-80-87098-83-7

Milí přátelé,

otevřeli jste zpěvník Českobratrské církve evangelické. Je to publikace naplněná vyznáními víry v Boha Otce, Syna, i Ducha svatého; obsahuje modlitby, a především písně.

Zpěv vychází osobně a nezaměnitelně z nitra a rtů každého/každé z nás. Vždyť za druhé zpívat neumíme. Společný zpěv pak utváří vzájemnost, která nás naplňuje vděčnou vírou, že patříme k sobě, a všichni spolu Kristu.

Jeho mocí jsme nadto spojeni s těmi, kdo už zemřeli, a mnohé písně tohoto zpěvníku také zpívali. Obdobně jsme spojeni i s těmi, kdo tyto písně budou zpívat, až my tu nebudeme. Věřme, že v náruči Kristově se všichni setkáme, napříč věky i generacemi, a naše společné *Tebe, Bože, chválíme* zazní mohutně do všech končin Božího stvoření.

Děkuji jménem nás všech těm, kdo zpěvník pečlivou a odbornou prací připravili k vydání, i těm, kdo jej vydali.

Psáno v březnu roku 2021 v období ohrožení pandemií covid–19; tedy v čase, kdy velmi toužíme vyznávat svou víru v Boha Otce, Syna, i Ducha svatého společným zpěvem a společnými modlitbami.

Daniel Ženatý, synodní senior

OSNOVA ZPĚVNÍKU

BOHOSLUŽBA V BIBLI

1–193 Žalmy
194–200 Ostatní starozákonní zpěvy
201–227 Novozákonní zpěvy
228–241 Biblické příběhy a vyprávění

BOHOSLUŽBA VE SPOLEČENSTVÍ CÍRKVE

Pořady bohoslužeb
242–253 Vstup, otevření a ztišení
254–276 Vzývání
277–301 Chvála a dík
302–319 Zvěstování Božího Slova
320–338 Vyznání vin a přijetí odpuštění
339–349 Vyznání víry
350–357 Křest a připomínka křtu
358–384 Večeře Páně
385–407 Prosby a přímluvy (vč. Modlitby Páně)
408–430 Poslání a požehnání

BOHOSLUŽBA BĚHEM CÍRKEVNÍHO ROKU

431–457 Advent
458–499 Vánoce
500–509 Zjevení Páně
510–532 Postní doba a pašije
533–563 Velikonoce

564–567 Nanebevstoupení
568–585 Seslání Ducha svatého
586–590 Trojice
591–599 Díkčinění
600–615 Závěr církevního roku, soud a druhý příchod
616–620 Starý a nový rok

BOHOSLUŽBA VŠEDNÍHO DNE

621–641 Ráno
642–650 U stolu
651–667 Večer a noc
668–675 Na cestě
676–683 V práci a ve službě

BOHOSLUŽBA NA CESTĚ ŽIVOTEM

684–693 Vztahy a společenství
694–721 Víra a důvěra
722–734 Těžkosti života
735–746 Smrt a věčný život

BOHOSLUŽBA VE SVĚTĚ

747–752 Domov a svět
753–758 Odpovědnost za stvoření
759–769 Jednota Božího lidu
770–789 Naděje Božího království

PŘEDMLUVA

Po dlouhých letech hledání, intenzivních diskusí i soustředěné tvorby předkládáme církvi nový evangelický zpěvník. Bezprostředně navazujeme na dílo, které bereme do rukou s velikou úctou k jeho tvůrcům – na Evangelický zpěvník z roku 1979. V něm byly započaty mnohé způsoby myšlení a práce, v nichž jsme mohli pokračovat.

V průběhu staletí se církevní zpěv rozvinul do širokého a mnohostranného fenoménu, který charakterizuje křesťanskou bohoslužbu a zároveň umožňuje změny a proměny. Je projevem víry současné generace i dokladem kontinuity tradovaných hodnot zbožnosti generací minulých. K rozhodnutí vydat se na cestu k novému zpěvníku došlo proto s vědomím, že je nám do rukou svěřeno nesmírné bohatství. Součástí obsahu zpěvníku se staly písně nejstarší i zcela současné, dlouho tradované i nově vytvořené. Všechny byly podrobeny tříbení a společnému hodnocení, aniž jsme dávali přednost některému ze žánrů či hudebních stylů. Církevní zpěvník je však víc než antologií zpívané křesťanské poezie a víc než sbírkou zpěvů. Je nástrojem zvěstování evangelia skrze ústa bohoslužebného shromáždění, jakýmsi kolektivním kázáním, v němž se mísí Písmo svaté s církevním učením a každodenní zkušeností ve víře. V evangelické spiritualitě je zpěvník hmatatelným symbolem všeobecného kněžství.

MOTIVACE A OKOLNOSTI VZNIKU ZPĚVNÍKU

Důležitým podnětem pro počátek práce bylo zjištění, že vzhledem k vývoji současného jazyka a jeho vyjadřovacích prostředků změnila mnohá slova či slovní spojení v textech stávajícího zpěvníku svůj význam, a tak některé písně přestaly být srozumitelné. Také požadavek souladu frázování melodie s délkou slabik a slovními přízvuky nebýval v minulosti zcela respektován. Na základě těchto východisek byla posouzena a upravena část starších písňových textů, které by měly nyní mluvit srozumitelnějším jazykem a při zpěvu souznít se stavbou melodie. Texty, které se přes svou archaičnost staly autentickou výpovědí napříč historií a generacemi a často jsou také významnými symboly přesahujícími naši dobu, jsme však nechali mluvit původním jazykem. Do takových textů jsme zasahovali v co nejmenší míře jen v rovině pravopisu současné češtiny.

Významnou skutečností, ovlivňující práci přípravné komise, se stal vývoj hymnologického zkoumání původních pramenů. Díky digitalizaci je dostupná většina starých rukopisů a tisků. Při hledání vhodné hudební i textové podoby každé obsažené písně mohly proto být brány v úvahu historicky se měnící podoby jejího zápisu. Snažili jsme se vždy zvolit nejvýstižnější a ve společenství nejlépe použitelnou verzi melodie, aniž bychom opustili její původní výraz a vyznění. U mnohých nápěvů bylo také nutné opravit zjevné chyby, vzniklé nedokonalým přepisem starých předloh.

Velmi cenným vkladem byl pro nás dialog s tvůrci švýcarského zpěvníku, kteří nám poskytli veškerou podporu i technické a praktické zkušenosti. S radostí jsme také přivítali nové autory a upravovatele textů i hudby,

díky nimž byla vytvořena, nalezena či obnovena řada nových i již zapomenutých písní. S vděčností vyznáváme, že jsme svědky zázraku, neboť Hospodin dává církvi nové písně a ta je smí zpívat jako projev nového života z víry. Smíme-li nově zpívat, jsme účastníky nového života z Ducha a můžeme se také s radostí spolehnout na Boží ochranu a provázení jeho lidu ve všech přicházejících situacích.

OBSAH ZPĚVNÍKU A ŘAZENÍ PÍSNÍ

Výslednou podobu zpěvníku zásadně ovlivnily úvahy o způsobech jeho používání v životě celé církve, ve větších i menších společenstvích, a o jeho roli v osobní zbožnosti křesťanů. Vycházeli jsme ze skutečnosti, že zpěvník není jen sbírkou písní pro nedělní a sváteční bohoslužby, ale také knihou, která provází veškerá další shromáždění, návštěvy, osobní kontakty a niterná ztišení každého věřícího. Rozhodli jsme se proto zařadit mezi písně také modlitby, důležité liturgické texty a žalmy určené k recitaci pro ty příležitosti, kdy není možné či vhodné zpívat.

Ačkoli mezi zpěvními částmi zpěvníku tvoří stále dominantu reformační písně, podstatnou měrou se do jeho obsahu promítla dostupnost současných pramenů evropské i světové tvorby duchovního zpěvu. Řada nových žánrů liturgické hudby se zároveň už objevuje i uprostřed bohoslužeb různých společenství naší církve. Píseň zpívaná jednohlasně celým shromážděním zůstává i nadále většinovým typem obsažených zpěvů. Tento zpěvník však zahrnuje širokou paletu dalších žánrů i forem, které mohou nejen obohatit naše bohoslužby, ale také přispět k rozšíření spirituálně-hudebního vnímání v časech svátečních i všedních. Tato obsahová proměna se dotkla zejména

žalmové kapitoly zpěvníku, do které již není převzat pouze jednolitý blok Ženevského žaltáře, ale bylo použito širší bohatství forem žalmového zpěvu.

Posuny v ekumenické spolupráci vedou ke vzájemnému ovlivňování uvnitř Kristovy církve, což zanechává konkrétní stopy v církevním zpěvu. Plodem tohoto sbližování je snaha nabídnout v novém zpěvníku takové formy a role, při kterých se zvýrazní princip komunikace při bohoslužbách, probíhající v několika rovinách (vertikální, horizontální, kontemplativní, historické, nadčasové). Jde především o různé formy střídavého zpěvu. Zpěv žalmů (psalmodie) se původně provozoval responsoriálně (předzpěvák/shromáždění), antifonálně (sbor/sbor) nebo sólově (mnohé žalmy sloužily jako každodenní osobní modlitby). Společný zpěv je proto v řadě případů prostřídán jednotlivci či pěveckým sborem. Také vícehlasé zpěvy mají podtrhnout vícerozměrnost duchovního zpěvu.

Díky širšímu tematickému i stylovému záběru připravovaného díla jsme považovali za nutné najít také novou podobu řazení písní do celků jednotlivých kapitol. Základní myšlenkou osnovy zpěvníku se tak – po vzoru zpěvníku reformované církve ve Švýcarsku – stala bohoslužba ve všech souvislostech života církve i jednotlivého křesťana. Úvodní kapitolu tvoří starozákonní (tj. především žalmové) a novozákonní zpěvy, souhrnně nazvané *Bohoslužba v Bibli*. U novozákonních zpěvů bylo nutno odlišit přímá zhudebnění biblického textu – tzv. cantica – od převyprávění příběhů často v aktualizované podobě. Druhá kapitola *Bohoslužba ve společenství církve* je v evangelickém zpěvníku novým prvkem, obsahuje písně a zpěvy k jednotlivým částem bohoslužeb. Třetí kapitola *Bohoslužba během církevního roku*, zařazující písně spjaté s konkrétním liturgickým obdobím, i čtvrtá kapitola

Bohoslužba všedního dne jsou tradičním jádrem evangelických zpěvníků již od doby reformace. Pátá kapitola *Bohoslužba na cestě životem* se dotýká vnitřních zápasů víry – tedy všech situací, v nichž věřící hledají východiska na své životní pouti. V šesté kapitole *Bohoslužba ve světě* se písně zaměřují spíše na naše okolí, prostředí a společnost, v níž žijeme, a hledají pro všechny společnou budoucnost v Kristu. V rámci kapitol jsou písně řazeny podle doby svého vzniku od nejstarších po nejmladší.

POZNÁMKY K ZAŘAZOVÁNÍ, PROVOZOVÁNÍ A NÁCVIKU PÍSNÍ A LITURGICKÝCH ZPĚVŮ

Písňová forma, jednodílná i vícedílná, je v tomto zpěvníku nejčastější formou zpěvu. Jde o kompaktní strofický útvar, který někdy vedle slok obsahuje také refrén, opakující se po každé sloce. Písně o jedné sloce mohou být použity jako vsuvky v modlitbách nebo mohou orámovat čtení, případně se mohou několikrát opakovat.

Psalmodie je zpěv žalmů vycházející z původní praxe střídavého zpěvu z doby starého Izraele. Oproti písňové formě, která má často text upravený do slok s rýmujícími se verši o stejném počtu slabik, umožňuje psalmodie přednes žalmových veršů s různým počtem slabik. Jde o volnější způsob recitace textu zpívaným přednesem, tzv. kantilací. Základním elementem psalmodie je živě mluvené slovo, které se intonuje dle spádu řeči s jemnými důrazy na důležitých místech věty. K psalmodii bývá přiřazena antifona, obsahující centrální myšlenku žalmu, jež prokládá jednotlivé verše. Provedení psalmodie vyžaduje důkladnou přípravu zpěváka, který zpívá verše sólově. Pro shromáždění je to forma jednoduchá, protože se přidává pouze na antifonu. Právě zpěv antifon a krátkých

aklamací, jako např. *Haleluja* či *Amen*, patří k nejstarším formám společného zpěvu při bohoslužbách. Provedení psalmodie: 1. krátká intonace (varhany), 2. předzpěvák zazpívá antifonu, 3. shromáždění opakuje antifonu, 4. verš (předzpěvák), 5. antifona (shromáždění) atd. Verše psalmodie mohou být zpívány také antifonálně, tj. skupinou zpěváků stejné tónové výšky, například ženskými hlasy pěveckého sboru. Psalmodie vyžaduje také důkladnou přípravu instrumentálního doprovodu. Je pomůckou na cestě ke společné modlitbě, otevírá nám nové obzory vnímání biblického poselství.

Ordinárium je označením pro neproměnné části bohoslužeb (na rozdíl od těch, které se liší podle období církevního roku nebo čtených biblických oddílů). Tradičně se jím označuje cyklus zhudebněných textů (viz níže), jež však mohou být při evangelických bohoslužbách použity i samostatně. Proto tyto části zařazujeme do osnovy zpěvníku podle jejich umístění v pořadu bohoslužeb.

Kyrie (*Kyrie eleison*, tj. Pane, smiluj se) obsahuje tři po sobě jdoucí zvolání, která symbolizují Boží Trojici, ale oslovují Krista: *Pane, smiluj se. Kriste, smiluj se. Pane, smiluj se.* Toto vzývání Krista (adorace) má podobu prosby o smilování, ale zároveň se jím klaníme svému Pánu, který vstupuje mezi shromážděný lid. Může být zároveň vyjádřením touhy, radostného odevzdání, ale i nářku. Zpěv *Kyrie* je zvláště vhodné zařazovat v době adventní a postní.

Gloria (tj. Sláva), tedy chvalozpěv *Sláva na výsostech Bohu*, je jeden z nejstarších mimobiblických křesťanských hymnů (písní) ze 4. století. První věta je citací andělského chvalozpěvu z vánočního příběhu (L 2,14). V první části tohoto zpěvu se obracíme k Bohu Otci a v druhé k Ježíši Kristu. Bůh Otec je oslovován jako nebeský Král, Kristus

jako Beránek Boží. Vyznáváme své hříchy, ale také se skláníme před Boží milostí a jeho slávou. Zpěv *Gloria* je zvláště vhodné zařazovat v době vánoční a velikonoční. *Kyrie* a *Gloria* může být také použito jako odpověď: *Kyrie* jako přitakání shromáždění k vyznání vin, po kterém je zvěstováno slovo milosti, na něž může shromáždění odpovědět chvalozpěvem *Gloria*. Kromě tradičního nepísňového zpěvu *Kyrie* a *Gloria* jsou ve zpěvníku také další *Kyrie-písně* (v oddílu vyznání vin) či *Gloria-písně* (v oddílu *Chvála a dík*).

Credo (tj. Věřím) se stalo pevnou součástí bohoslužeb až v 6. století. Je především společným vyznáním, více než individuálním. Je projevem našeho vztahu k Bohu, naší odpovědí na zvěstování evangelia, naším vyznáním důvěry. Zpíváme tradiční texty – Apoštolské vyznání (původně křestní) a Nicejsko-cařihradské – a zhudebněné máme také jejich parafráze.

Sanctus (tj. Svatý) a *Benedictus* (tj. Požehnaný) jsou zvoláním, jímž se připojujeme k nebeské bohoslužbě, k andělskému zpěvu, který se rozléhá po celém kosmu, a zároveň předjímáme to, co nás čeká v Božím království (Zj 4–5, resp. 4,8). Tento zpěv zpravidla navazuje na tzv. prefaci, úvodní část modlitby dobrořečení (díkůvzdání) při slavení večeře Páně. Jedinečný okamžik adorace (vzývání Hospodina) nás zve, abychom chválili Hospodina nejen za konkrétní projevy jeho přízně k nám, ale i „jen" za to, že je, že je naším Bohem, že můžeme žít před jeho tváří. Skláníme se před jeho nepochopitelnou velikostí a nekonečnou láskou i moudrostí, ve svém srdci či v duchu poklekáme před Hospodinem. V 6. století byl ke chvalozpěvu *Sanctus* připojen chvalozpěv *Benedictus*: *Požehnaný, jenž přichází ve jménu Páně. Hosana na výsostech!* Je to vyznání žalmistovo (Ž 118,26), které volají zástupy na

Ježíše, když vjíždí do Jeruzaléma na oslátku (Mt 21,9 par.). Vítáme tedy vzkříšeného Krista, který k nám přichází ve jménu Hospodina, svého Otce, a chce se nám ve své večeři znovu darovat, tak jako se nám daroval svým životem, smrtí i vzkříšením.

Agnus Dei (tj. Beránku Boží), tedy prosba *Beránku Boží, který snímáš hříchy světa, smiluj se nad námi*, vychází z výroku Jana Křtitele o Ježíši (J 1,29), kterého přirovnává k beránkovi, jenž odevzdává život, aby zachránil život všech, kteří vycházejí z egyptského otroctví na cestu ke svobodě (Ex 12,1–14). V prvotní církvi byla večeře Páně skutečnou hostinou, jejíž součástí bylo symbolické lámání velkých chlebových placek a dobrořečení nad kalichem vína, ze kterého přítomní pili. Zpíval se přitom chvalozpěv, někdy také zvaný „prosba o pokoj", protože tou chvalozpěv končí. Proto se tento zpěv zařazuje před vysluhování večeře Páně, případně doprovází úkon lámání chleba.

Kánon je malá vícehlasá forma postavená na principu jednohlasé pasáže, která zaznívá v postupném nástupu několika skupin, označených v notovém zápisu arabskými číslicemi. Nácvik a realizaci kánonu lze uskutečnit postupně bez přerušení: 1. sólově předzpívat, 2. společně jednohlasně, 3. vícehlasně. Dělení hlasů je možno předem domluvit nebo určit spontánně dle gesta vedoucího zpěvu. Koruny naznačují místo, kde je možné kánon zastavit. Pokud kánon nemá koruny, všechny hlasy doznívají postupně a dozpívají melodii do konce.

Vícehlasé sazby byly k písním vytvořeny tak, aby odpovídaly stylu melodie. Často pocházejí přímo od autorů nápěvů, jde tedy o původní celek. Souznění společenství se uskutečňuje nejen při jednohlasém, ale také při vícehlasém

zpěvu, kdy jednotlivec vnímá, že je součástí harmonického celku. Vícehlasé písně se mohou zpívat buď střídavou formou (sbor vícehlasně / shromáždění jednohlasně), nebo společně, kdy je jednohlasý zpěv shromáždění doprovázen nejen instrumentálně, ale také pěveckým sborem.

Žalmy k recitaci umožňují střídavý slovní přednes ve dvou skupinách označených římskými číslicemi. Možnosti provedení: responsoriálně (liturg/shromáždění) nebo antifonálně (shromáždění rozdělené do dvou skupin). Jde o čistě verbální formu bez hudební položky.

Modlitby a liturgické texty určené ke společné recitaci v průběhu shromáždění jsou označeny číslem a zařazeny v abecedním seznamu, aby je bylo možné snadněji vyhledat. Kromě nich obsahuje zpěvník také texty, které číslem opatřeny nejsou a slouží k tiché modlitbě nebo k osobní meditaci.

Metrická jednotka pohybu je znak v podobě malé noty, umístěné nad taktovým označením. Informuje uživatele zpěvníku o tom, v jaké metrické pulzaci se má píseň zpívat. Pokud metrická jednotka není uvedena, znamená to, že píseň se má zpívat rytmicky volněji.

Tempa písní nejsou uvedena, protože každou píseň lze zpívat v určitém tempovém rozmezí, kde zní dobře, přirozeně a srozumitelně. Zpěv shromáždění však potřebuje pevné hudební vedení. Volba tempa, jež ovlivňuje výraz společného zpěvu, závisí především na charakteru písně a na akustice bohoslužebného prostoru. Primární úloha varhaníků a jiných hudebních doprovazečů spočívá právě v tempovém a rytmickém vedení bohoslužebného zpěvu, nikoliv jen v harmonickém podmalovávání jednohlasu shromáždění.

Notace je způsob zápisu nápěvu. U většiny písní a zpěvů z tohoto zpěvníku uvádí notace kromě tónové výšky také přesnou tónovou délku. Druhým použitým způsobem zápisu je tzv. moderní chorální notace (noty bez nožiček), kde je rytmus volnější, aby se přizpůsobil přirozené deklamaci textu. Používáme ji jak u některých nově vytvořených skladeb, tak u starých písní s chorálními nápěvy. Při naznačení instrumentálních meziher je použita menší velikost not.

Akordické značky se v tomto zpěvníku objevují pouze u písní, s nimiž jsou původně spjaty. Jde o prvek, který souvisí především s žánrem tzv. nové duchovní písně a křesťanské rockové a folkové hudby.

Chorálníky jsou sbírky obsahující instrumentální doprovody k písním a zpěvům tohoto zpěvníku. Chorálník pro klávesové nástroje obsahuje doprovodné sazby, které jsou hratelné jak na varhany, tak i na klavír. Výjimku tvoří Truvérská mše Petra Ebena, která je otištěna ve znění původní partitury včetně hlasů zobcových fléten. Kytarový chorálník obsahuje všechny písně a zpěvy podložené akordickými značkami. Některé z nich jsou transponované do jiných tónin, aby se lépe doprovázely na kytaru.

REJSTŘÍKY A HYMNOLOGICKÉ ÚDAJE

V souladu s doposud užívaným Evangelickým zpěvníkem je i zde obsažen autorský, abecedně řazený rejstřík a rejstřík použitých pramenů, řazený chronologicky. Vycházíme z předpokladu, že zpěvník plní pro uživatele kromě samotných primárních funkcí také úlohu zdroje informací o tom, jaký je původ obsažených písní. Autorský rejstřík uvádí nejen životní data autorů, ale i stručné

medailonky zmiňující jejich pracovní a tvůrčí aktivity, místa působení a přínos pro oblast církevní hudby a zpěvu. V rejstříku pramenů jsme se rozhodli použít jednodušší a exaktnější formu citace, která byla neúspěšně navrhována již pro Evangelický zpěvník z roku 1979. Její předností je jednoznačnost a snadná aplikovatelnost při případném hlubším hymnologickém zájmu. U rukopisů je proto uvedeno nejen vžité označení knihy, ale rovněž místo uložení a datace pramene v souladu s nejnovějším bádáním. U tisků je standardně citován kompletní či mírně zkrácený originální název a místo a rok vydání. Zásadním přínosem rejstříku pramenů je, že obsahuje všechny prameny zmiňované v hymnologických údajích u jednotlivých písní, nejen výběr nejdůležitějších titulů.

Hymnologické údaje, tedy základní informace o původu každého zpěvu, jsou zaznamenány pod textem písně, a to za zkratkami T (autor a prameny textu), M (autor a prameny melodie) a v případě vícehlasých zpracování také S (autor a prameny vícehlasé sazby). Naším cílem není zobrazit v této zkratce celou historii konkrétního zpěvu, přestože první údaj většinou odkazuje na nejstarší známý pramen. Smyslem údajů je spíše ukázat, na jaký okruh pramenů jsme se orientovali a jaký okruh zůstal naopak mimo naši pozornost. Pokud u starých nápěvů a textů nebyla zvolena původní varianta, jsou v hymnologických údajích uvedeny za lomítkem zpěvníky, ve kterých došlo k zásadním změnám, jež mají vliv na námi použitou podobu písně. Poslední údaj odpovídá vždy přesně námi použité podobě. V případě, že komise do této podoby ještě zasáhla, je posledním údajem rok 2018 jako symbolické datum ukončení tvůrčí práce na zpěvníku.

V údajích o autorech textu je původce cizojazyčné verze, po níž následoval překlad, uveden jedině v případě,

že nejde o převod žalmového nebo jiného čistě biblického textu. V těchto případech bývá totiž znění biblického originálu pro český text směrodatnější než způsob přebásnění, a nejde tedy v pravém slova smyslu o překlad. V případech všech ostatních básnických písňových textů je autor předlohy i jejího překladu samozřejmě uveden v hymnologických údajích i v rejstříku.

SPOLUPRACOVNÍCI NA TVORBĚ ZPĚVNÍKU
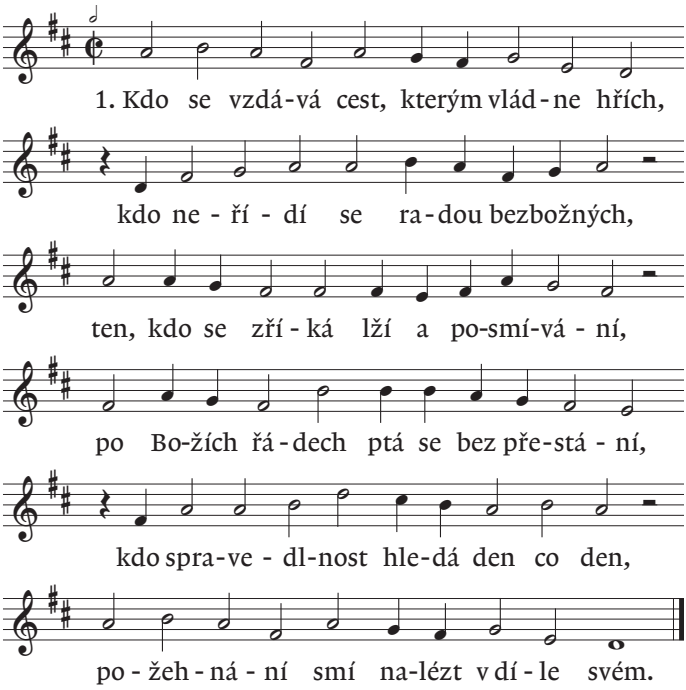
Tvůrčí skupina pro přípravu nového zpěvníku byla z rozhodnutí synodu ustavena v září roku 2004 a pracovala pod vedením Miloslava Esterleho. Základ komise tvořili členové, kteří vytrvali po celou dobu jejího působení: Ondřej Titěra se zabýval zejména žalmovou kapitolou a později se jako člen synodní rady staral o koordinaci prací s vedením církve. Ladislav Moravetz se zasazoval o to, aby se nové písně dostávaly v obecnou známost, a stál zároveň v čele skupiny pro přípravu varhanního chorálníku. Daniel Heller měl na starosti textové části zpěvníku a Pavel Křivohlavý se zabýval prameny nových písní. V počáteční fázi práce působili v komisi také Jiří Pejla a Jan Keřkovský, později byli vystřídáni Danielou Švandovou, zpracovávající jazykové korektury, a Romanou Čunderlíkovou, která se věnovala agendě autorských práv. V pokročilejším stádiu přípravy zpěvníku byla komise posílena novými členy: Eliška Baťová poskytla korektury melodií a opatřila zpěvník hymnologickými údaji a rejstříky, Pavel Hanych převzal koordinační práce a v poslední fázi řídil proces vydání celého díla. Notová sazba zpěvníku byla svěřena Vojtěchu Esterlemu a Frederiku Pacalovi, výsledná sazba a grafická úprava pak Filipu Halamovi. Na řešení konkrétních otázek se účastnila ještě celá řada konzultantů, odborníků v jednotlivých

oborech, mezi nimiž je nutno jmenovat alespoň právničku Michaelu Kopeckou a hudebního redaktora Jonáše Hájka. Všem, kteří se jakýmkoli způsobem podíleli na společném díle, je třeba vyslovit veliký dík za ochotu i otevřenost ke spolupráci.

BOHOSLUŽBA V BIBLI

Výzva ke zpěvu není sice součástí Desatera, ale na mnohých jiných místech Bible, v ústech celé řady svědků víry zní: „Zpívejte Hospodinu píseň novou“, volejte, hlučte, jásejte, Bůh vás slyší. Chceme následovat tuto výzvu a připojit se k hlasům žalmů i dalších biblických zpěvů v jejich pestrosti a vyzpívat chvály, díky, prosby, ale i nářky či žal. Písní můžeme vyznávat, zvěstovat i připomínat a vyprávět. Také skrze zpěv tvoříme společenství víry v Boha Stvořitele, Ježíše Krista Spasitele a Ducha svatého Posvětitele, společenství víry, které napříč staletími trvá a připojuje se tak svým hlasem i k zástupům pějícím na nebesích.

1
Ž1

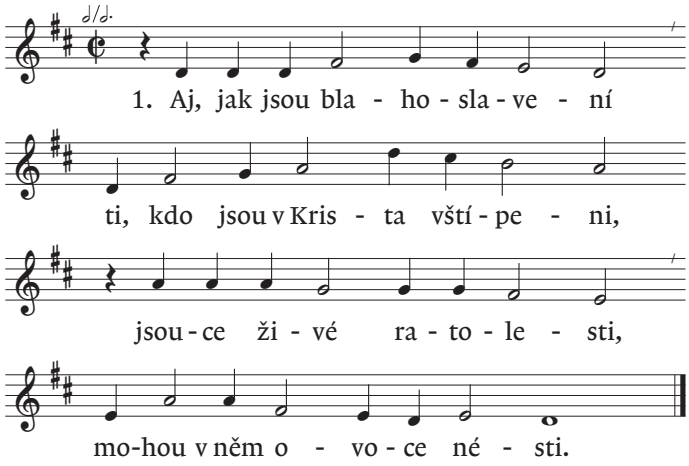

2. S vírou dál jak strom bude pevně stát / a z čerstvých vod vždy novou sílu brát. / Úrodou hojnou sytí hladového, / v žáru se stává stínem znaveného. / Těm, kdo se trápí, chce být útěchou. / Věrným dá Bůh znát cestu bezpečnou.

3. Bezbožní však svůj život ztrácejí, / když vlastní vůli věří raději. / Jsou jako chmýří, kterým vítr zmítá, / když Boží láska zůstává jim skrytá. / Před soudem s pýchou těžko obstojí, / bez milosti svou duši nezhojí.

T: Miloslav Esterle M: Pseaumes octante trois de David, 1551

2
Ž1

2. Mají hojné rozvlažení, / vnitřní, zevnitřní soužení / jim nemůže uškoditi, / ni je z kmene vylomiti.

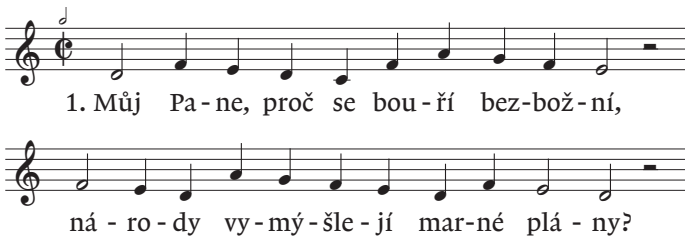
3. Rozkošně se zelenají, / ctnostmi krásně prokvítají, / vůně libá jich ovoce / vchází až před jejich Tvůrce.
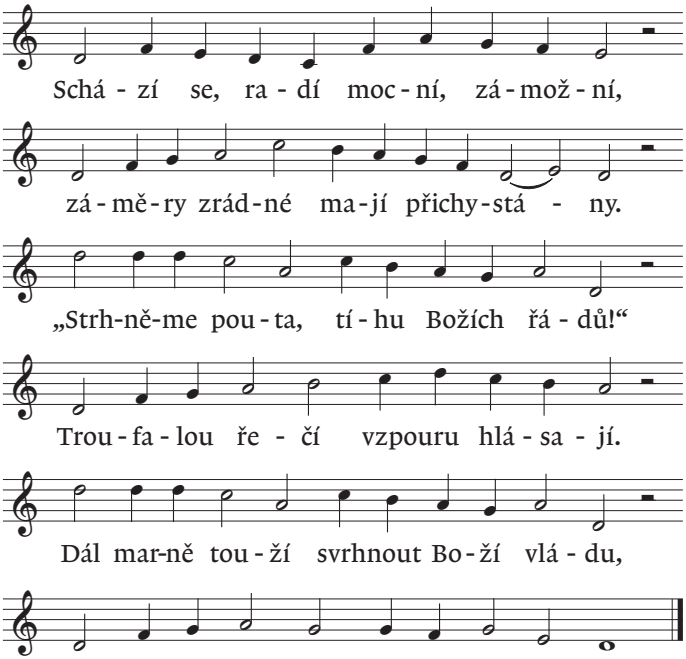
4. Kriste, jenžs strom spravednosti, / dej, ať jsme tvé ratolesti. / Pomoz, ať se zelenáme, / v svatých ctnostech prospíváme,

5. bychom šťastně přeneseni / v lepší život uvedeni / byli, kde s Otcem přebýváš, / v radosti nás očekáváš.

T: Zpěvník žalmů a písní duchovních, 1877 M: Piesně chval Božských, 1561

3
Ž2
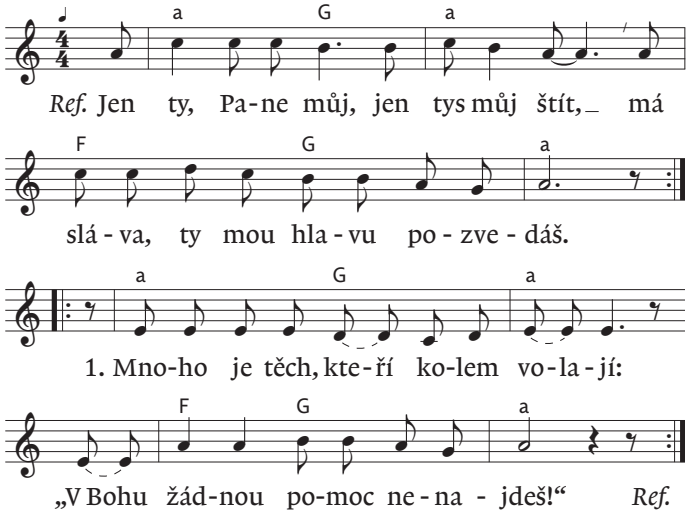

2. K smíchu jsou Bohu, Králi v nebesích, / svou mocnou rukou vládne celé zemi. / Pán promluví a srdce svévolných / hrůzou se chvějí z jeho rozhorlení. / „Královský trůn dnes svěřím Synu svému, / slávu, moc, vládu jemu odevzdám. / Národy půjdou vstříc vyvolenému,“ / tak pravil Bůh, svou vůli zjevil nám.

T: Miloslav Esterle
M: La Forme des prières et chanz ecclesiastiques, 1542

4
Ž3
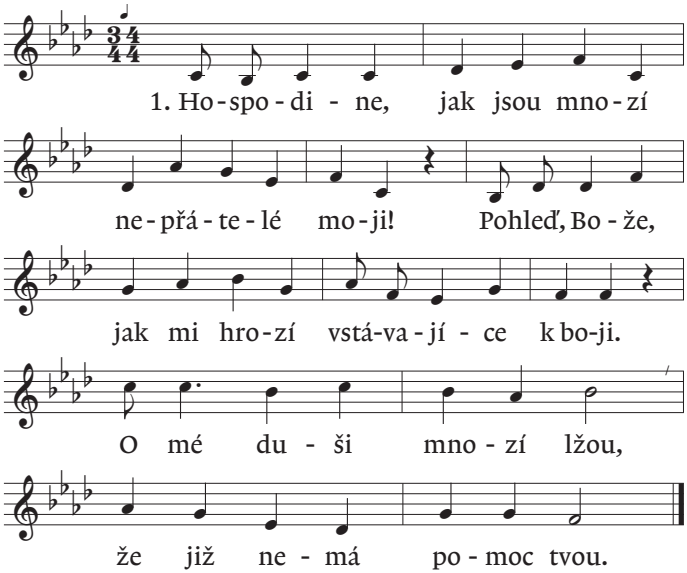

2. |: Volal jsem k Pánu svému v úzkosti / a on prosbu moji vyslyšel. :| *Ref.*

3. |: Ty mi dáváš spánek, novou sílu, / v novém dni mě znovu podpíráš. :| *Ref.*

4. |: Nebudu se bát ani tisíců / těch, kdo mě pronásledují. :| *Ref.*

T: Svítá, 1992
M: Svítá, 1992

5
Ž3

2. Tys však, Bože, štít můj stálý, v tobě mám svou slávu. / Ty, když posměch v duši pálí, zdviháš moji hlavu. / Volání mé, Bože, znáš, / z hory své mne vyslýcháš.

3. Klidně mohu uléhati, bezpečně smím spáti. / Hospodin mě věrně chrání, nemusím se báti, / ani kdyby na mne šel / v tisících můj nepřítel.

4. Povstaň, Bože, chraň mě bděle, jako jsi mne chránil, / když jsi mého nepřítele pro bezbožnost ranil. / Ty v své moci spásu máš, / lidu svému požehnáš.
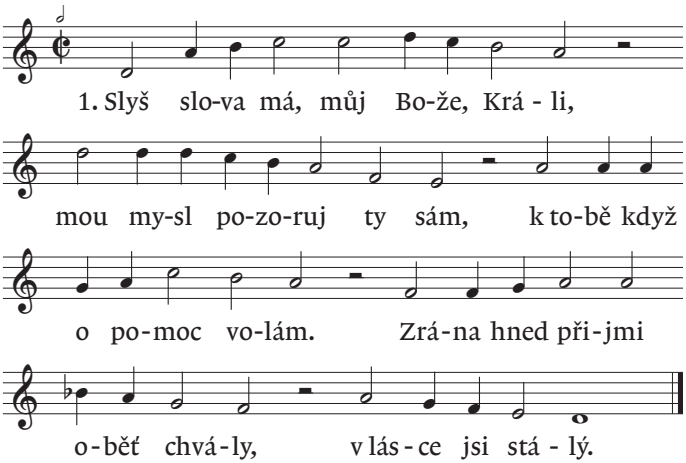
T: Josef Batelka, Evangelický zpěvník, 1979 / 2018
M: Jan Horký, Evangelický zpěvník, 1979

6 ŽALM 4
Pokojně uléhám v bezpečí

I Když volám, odpověz mi,
Bože mé spravedlnosti!
V soužení mi zjednáš volnost.
II Smiluj se nade mnou,
vyslyš mou modlitbu!
I „Urození, dlouho ještě bude tupena má sláva?
Milujete marnost, vyhledáváte lež.
II Vězte, Hospodin pro svého věrného koná divy.
Hospodin slyší, když k němu volám.
I Jste tím pobouřeni, nezhřešte však.
Přemítejte o tom v srdci na loži a buďte zticha.“
II Mnozí říkají: „Kdo nám dá užít dobrých věcí?“
Avšak nad námi ať vzejde jas tvé tváře, Hospodine!
I Mému srdci dáváš větší radost,
než mívají oni z hojných žní a vinobraní.
I+II Pokojně uléhám, pokojně spím,
neboť ty sám, Hospodine, v bezpečí mi dáváš bydlet.

(Ž 4,2–5; 7–9)
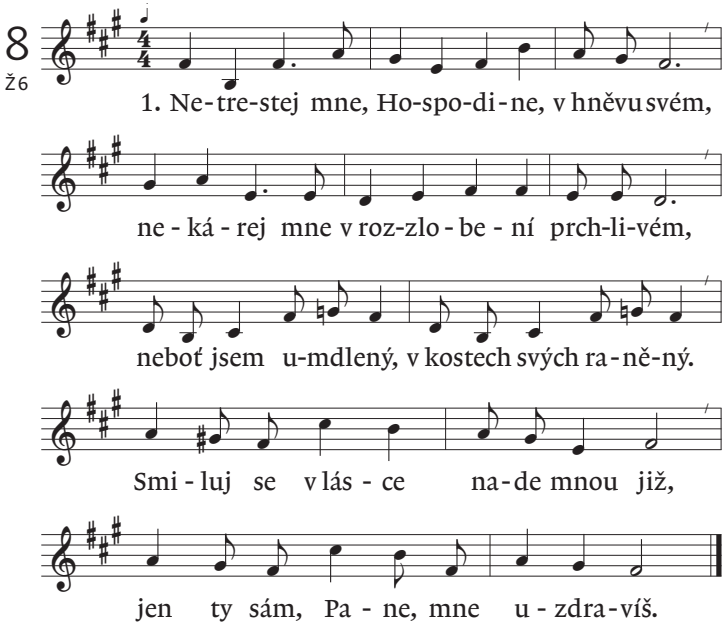
7
Ž5

2. Ty nepřijímáš svévolníky, / zlým protiví se vůle tvá, / též tomu, kdo krev prolévá, / svou milost máš však pro hříšníky, / vzdávám ti díky.

3. Sám učiň přímou cestu moji, / zachraň mě před úklady zlých, / též před jazykem falešných, / v tobě ať se vždy zaradují, / kdo v tě doufají.

T: Tomáš Adámek
M: La Forme des prières et chanz ecclesiastiques, 1542

2. Strach a úzkost zaplavily duši mou. / Vyhlížím jen tvoji milost vzdálenou. / Navrať se, Bože můj, s pomocí při mně stůj. / Smiluj se v lásce nade mnou již, / jen ty mne, Pane můj, zachráníš.
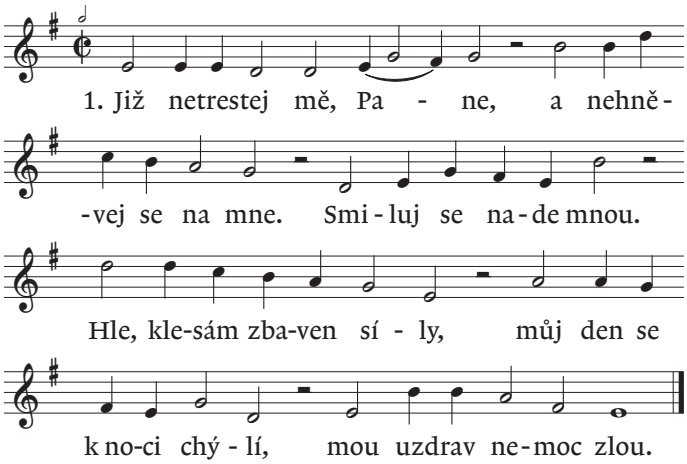
3. Mrtví, Pane, nemohou tě vzpomínat, / v hrobě nikdo nemůže ti chválu vzdát. / A já, hle, zemdlený, hynu v svém úpění. / Smiluj se v lásce nade mnou již / a pláč mých nocí, Bože můj, ztiš.

4. Zář mých očí ztratila se v bolesti, / ale teď, vy služebníci temnosti, / nic už se nechlubte, ode mne odstupte, / Bůh se již v lásce ke mně sklání, / slyšel můj pláč a naříkání.

5. Vyslyšel Bůh výkřiky mé úzkosti, / přijal prosby modlitby mé s milostí. / Ať se již zastydí a v bázni odklidí / Nepřítel navždy poražený, / vítězstvím lásky přemožený.

T: Josef Batelka, Evangelický zpěvník, 1979
M: Zdeněk Čep, Evangelický zpěvník, 1979

9
Ž6
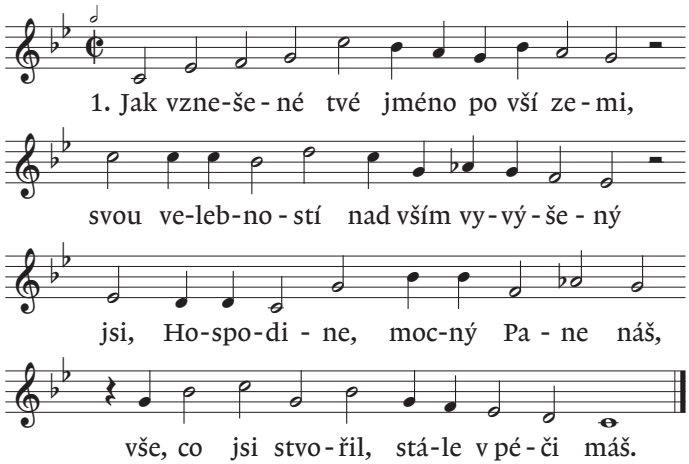

2. Má duše hrůzou zmírá, / úzkost a strach mne svírá, / tvou blízkost vyhlížím! / Přijď, Pane, neotálej, / mou záchranou buď stále, / i v boji posledním.

3. Chválu kdo z mrtvých vzdává? / Kdo v hrobě očekává / tvůj návrat vítězný? / Mé oči pláčem slábnou, / můj duch i tělo chřadnou, / k smíchu jsem svévolným.

4. Bůh ve svém slitování / mé slyšel naříkání, / před zlými je můj štít. / Plány všech protivníků, / záludných útočníků / pryč s hanbou odvrátí.

T: Josef Batelka, Evangelický zpěvník, 1979 / Miloslav Esterle
M: La Forme des prières et chanz ecclesiastiques, 1542

10
Ž8
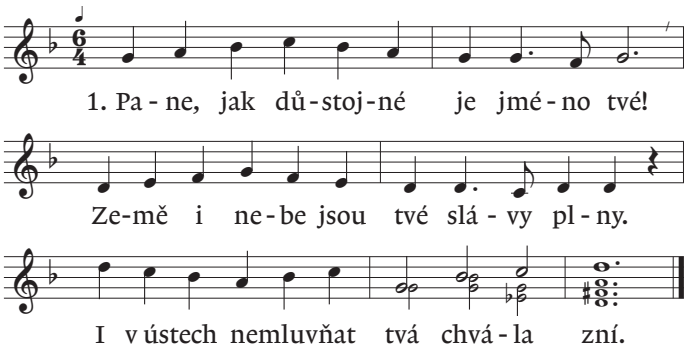

2. Znám mocné skutky, jež tvá ruka činí, / v úžasu hledím na tvá dobrodiní. / Hlas bezmocných jsi v sílu obrátil, / nepřátel zlostných pomstu odvrátil.

3. Však co je člověk, že naň pamatuješ, / úctou i slávou že ho korunuješ? / Dáváš mu vládnout vším, cos učinil, / v tobě smí nalézt nový pramen sil.

T: Miloslav Esterle
M: Pseaumes octante trois de David, 1551

11
Ž8
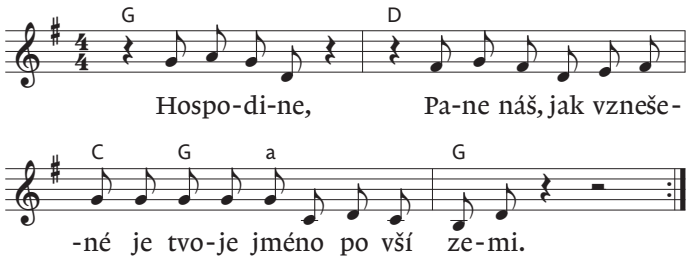

2. I v ústech nemluvňat tvá chvála zní, / je mocným valem před nepřátel mocí. / Nebesa nad nimi jsou dílem tvým.

3. Nebesa nad nimi jsou dílem tvým, / tys na nich upevnil měsíc i hvězdy, / přitom však člověka v paměti máš.

4. Přitom však člověka v paměti máš! / Jak to, žes ujal se lidského syna? / Vzácněs jej vyzdvihl před trůnem svým.

T: Ctirad Novák / 2018
M: Johannes Petzold, Neue Lieder, 1978 / Evangelisches Gesangbuch, 1993

12
Ž8

Recitace:

Svou velebnost
vyvýšil jsi nad nebesa.
Ústy nemluvňat a kojenců vybudoval jsi mocný val
proti svým protivníkům
a zastavil nepřítele planoucího pomstou.
Vidím tvá nebesa,
dílo tvých prstů,
měsíc a hvězdy, jež jsi tam upevnil.
Co je člověk,
že na něho pamatuješ,
syn člověka, že se ho ujímáš?
Jen maličko jsi ho omezil,
že není roven Bohu,
korunuješ ho slávou a důstojností.
Svěřuješ mu vládu
nad dílem svých rukou,
všechno pod nohy mu kladeš:
všechen brav a skot
a také polní ptactvo
a ptactvo nebeské a mořské ryby,
i netvora,
který se prohání
po mořských stezkách.

T: podle Ekumenického překladu Bible Stanislav Klecandr
M: Stanislav Klecandr, Svítá, 1992
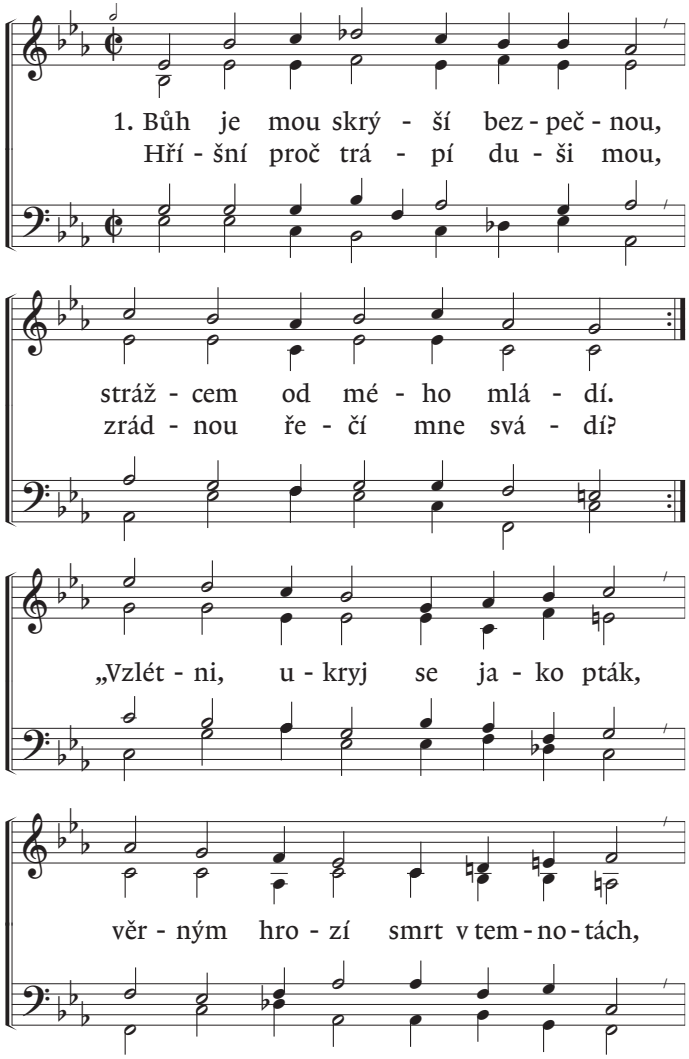
ŽALM 9
Oslavovat tě přicházím
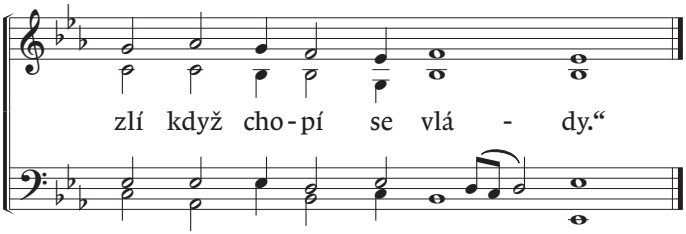
13

I Hospodine, celým svým srdcem ti vzdávám chválu,
o všech divuplných činech tvých chci vypravovat.
II Budu se radovat, jásotem tě oslavovat,
tvému jménu, Nejvyšší, pět žalmy.
I Moji nepřátelé obrátí se nazpět,
upadnou a zhynou před tvou tváří,
II protožes mi zjednal právo, obhájils mě,
usedl jsi na trůn, soudce spravedlivý.
I Hospodin však bude trůnit věčně,
soudnou stolici má připravenu.
II Rozsoudí svět spravedlivě,
povede při národů dle práva.
I Hospodin je zdeptanému nedobytným hradem,
v dobách soužení je hradem nedobytným.
II V tebe nechť doufají,
kdo znají tvé jméno.
I Vždyť ty, kdo se dotazují po tvé vůli,
neopouštíš, Hospodine.
II Za prolitou krev k odpovědnosti volá,
pamatuje na ni,
na úpění ponížených nezapomněl.
I Ubožák však nikdy neupadne v zapomnění;
naděje ponížených nikdy neztroskotá.
I+II Povstaň, Hospodine,
ať si člověk nezakládá na své moci,
ať už pronárody stanou před tvým soudem!

(Ž 9,2–5; 8–11; 13; 19–20)

14
Ž11
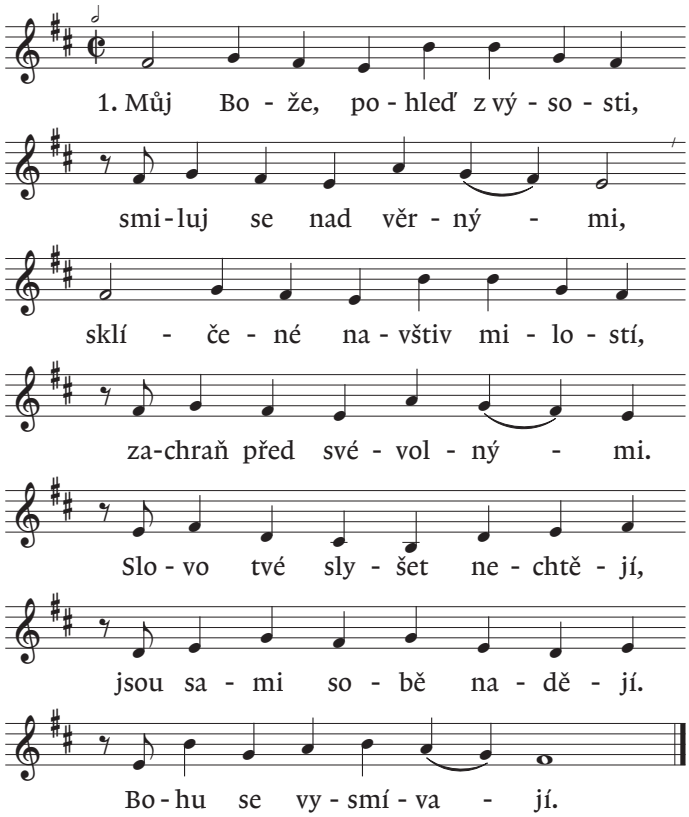

1. Bůh je mou skrý - ší bez - peč - nou,
Hří - šní proč trá - pí du - ši mou,
stráž - cem od mé - ho mlá - dí.
zrád - nou ře - čí mne svá - dí?
„Vzlét - ni, u - kryj se ja - ko pták,
věr - ným hro - zí smrt v tem - no - tách,

2. Bůh náš přebývá v nebesích, / skrytý, mocným je vládcem. / Shlíží k duším všech zrozených, / zkoumá věrné i zrádce. / Vzpurní, kdo slouží násilí, / vládnout budou jen na chvíli. / Přímé přijímá v lásce.

T: Miloslav Esterle
M: Heinrich Schütz, Psalmen Davids, 1661
S: Heinrich Schütz, Psalmen Davids, 1661

15
Ž12

2. Spoutáni vším, co musí mít, / jen vlastní pravdu znají. / Své cesty proč jen opustit? / Před Bohem utíkají. / Jeden druhému nevěří, / o větší moc se hašteří, / svou věrnost prodávají.

3. Bůh praví: „Teď již povstanu, / můj lid je v ohrožení. / Výsměch slýchá od pohanů, / v pláč každý den se změní. / Před úskoky a tvrdostí / se krčí ve své tichosti. / Chci nést mu potěšení.“

4. Svou mocí, Bože, ochraňuj / ty, kteří klopýtají, / ty, kdo dál hledají hlas tvůj, / po vůli tvé se ptají. / Jak slunce tvá řeč zazáří / a vrací úsměv do tváří / těm, kdo ti naslouchají.

T: Miloslav Esterle
M: Martin Luther, Geistliche Lieder, 1533

ŽALM 13

16

Rozjasni mé oči, ať neusnu spánkem smrti
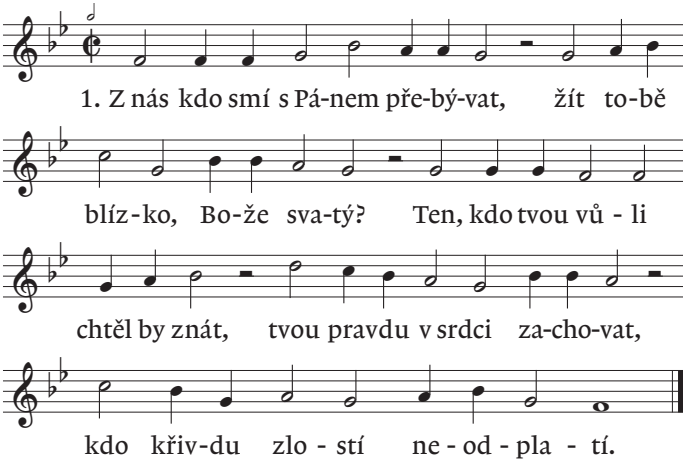
I Dlouho ještě, Hospodine, na mě ani nevzpomeneš?
Dlouho ještě chceš mi svou tvář skrývat?
II Dlouho ještě musím sám u sebe hledat rady,
strastmi se den ze dne v srdci soužit?
Dlouho ještě se bude můj nepřítel
proti mně vyvyšovat?
I Shlédni, Hospodine, Bože můj,
a odpověz mi!
II Rozjasni mé oči, ať neusnu spánkem smrti,
ať nepřítel neřekne: „Zdolal jsem ho!“
I+II Já v tvé milosrdenství však doufám,
moje srdce jásá nad tvou spásou.
Budu zpívat Hospodinu, neboť se mě zastal.

(Ž 13,2–5a; 6)

17 ŽALM 14
Říká blázen v srdci svém: Není Boha

I Bloud si v srdci říká: „Bůh tu není.“
Všichni kazí, zohavují, na co sáhnou,
nikdo nic dobrého neudělá.
II Hospodin na lidi pohlíží z nebe,
chce vidět, má-li kdo rozum,
dotazuje-li se po Boží vůli.
I Zpronevěřili se všichni, zvrhli se do jednoho,
nikdo nic dobrého neudělá,
naprosto nikdo.
II Což nevědí všichni, kdo páchají ničemnosti,
kdo jedí můj lid, jako by jedli chleba,
I ti, kdo Hospodina nevzývají,
že se jednou třást budou strachem?
II S pokolením spravedlivého je Bůh.
Radu ponížených ostouzíte,
ale Hospodin je jeho útočiště.
I+II Kéž už přijde Izraeli ze Sijónu spása!
Až Hospodin změní úděl svého lidu,
bude Jákob jásat, Izrael se zaraduje.

18
Ž15
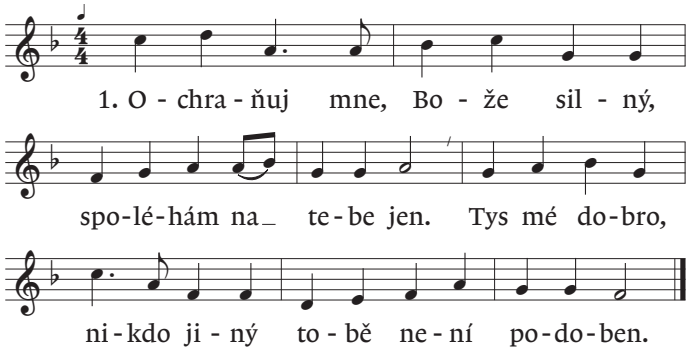

2. Kdo bližní slovem nezraní, / účelem skutky neposvětí, / ten, kdo ctí věrných vyznání, / před násilím se nesklání, / smí přijmout radost Božích dětí.

3. Kdo právo slabých obhájí, / byť zažil ztráty, posmívání, / kdo se i s málem spokojí, / své zisky se lží nespojí, / všem pokoj smí nést z Božích dlaní.

4. Kdo prožil tíseň znavených, / sám soudit hřích se neodváží, / smí pevně kráčet ve dnech zlých, / vrátit se z hlubin bezedných, / ten bude stát před Boží tváří.

T: Miloslav Esterle
M: Pseaumes octante trois de David, 1551

19
Ž16

2. Srdce mnohých k modlám světa ochotně se přiklání. /
Kdo však cizí bohy hledá, najde vždy jen zklamání.

3. Ale já jim oběť nedám, neposkvrním ústa svá. /
V Bohu jen svůj podíl hledám, on můj život zachová.

4. Překrásnou mi Všemohoucí za dědictví zemi dal. /
Rádcem mým je dnem i nocí, jemu zpívám píseň chval.

5. Když jdu nocí zlou a temnou, nemusím se v srdci bát. /
K Pánu hledím, on je se mnou, proto mohu pevně stát.
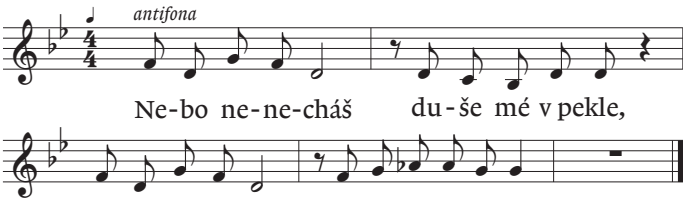
6. Srdce mé jen radost hostí, duch můj smí se veselit, /
že vždy mohu v bezpečnosti pozemský svůj život žít.
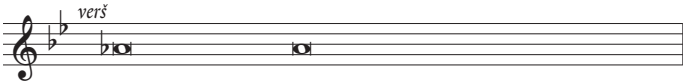
7. Ujímáš se i mé duše, peklu bys ji nenechal. /
Vždyť tvůj Svatý neporušen pro mou spásu z hrobu vstal.

8. Ty sám, Pane, zjevuješ mi dobrou cestu života. /
Věčnou radost, utěšení chystá mi tvá dobrota.
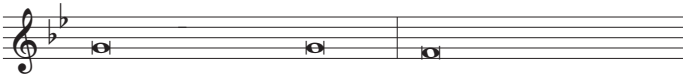
T: Josef Batelka, Evangelický zpěvník, 1979 / Miloslav Esterle
M: Zdeněk Čep, Evangelický zpěvník, 1979

20
Ž16
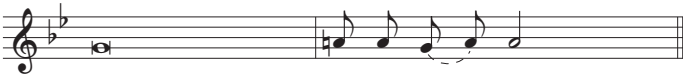

1. Ostříhej mne, Bože silný,
2. Hospodin jest částka dílu mého
3. A když je mi po pravici,
4. I tělo mé v bezpečnosti
5. Rozveselilo se srdce mé
6. Sytost hojného veselí
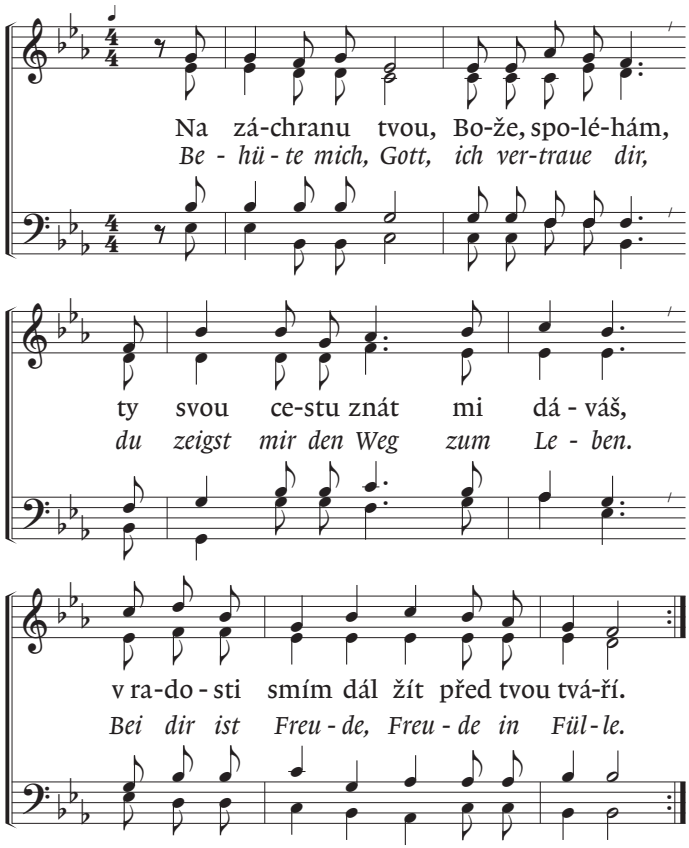

neboť v tebe doufám. Rci má duše
a kalicha mého. Rozmnožují bolesti své,
nikoli se nepohnu. A dědictví
přebývati bude. Představují
a zplésala sláva má. Provazcové
jest před obličejem tvým a dokonalé

Hospodinu: Ty jsi Pán_ můj. *Nebo...*
kdo k cizímu bo-hu chvá-ta-jí. *Nebo...*
rozkošné do-sta-lo se mi. *Nebo...*
Hospodina před ob-li-čej svůj. *Nebo...*
padli mi na místech ve-se-lých. *Nebo...*
utěšení po pra-vi-ci tvé. *Nebo...*
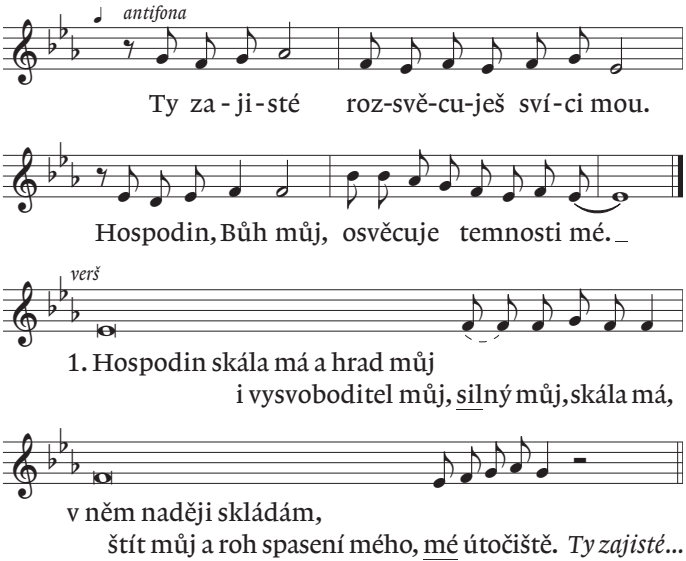
T: podle Bible kralické Miloš Rejchrt
M: Miloš Rejchrt

21
Ž16

T: Christe lux mundi. New music from Taizé, 2007 / Miloslav Esterle
M: Christe lux mundi. New music from Taizé, 2007 / 2018
S: Christe lux mundi. New music from Taizé, 2007 / 2018

22
Ž18

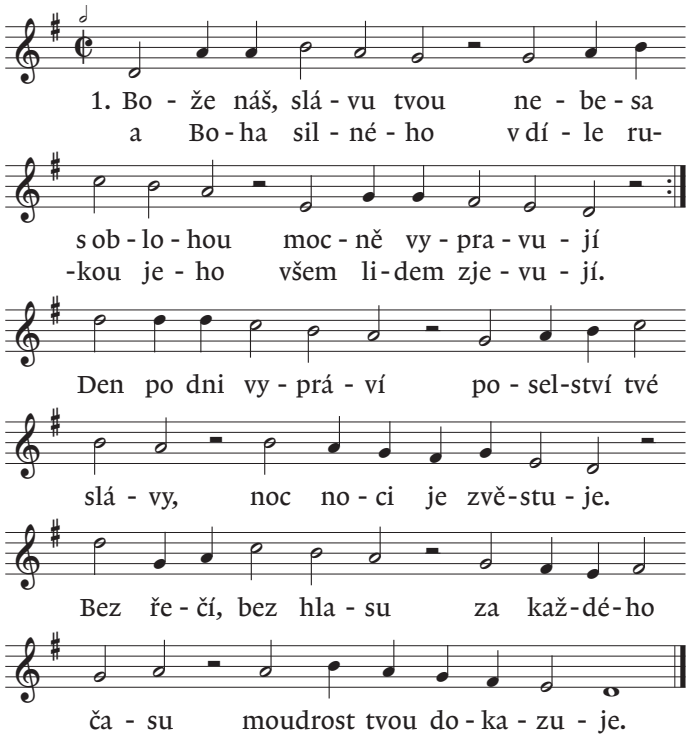

2. Uchopil mne, vytáhl z velikých vod.
Vytrhl mne od nepřítele mého silného. /
Ty, Pane, s milosrdným milosrdně nakládáš
a k člověku upřímnému upřímně se máš. *Ty zajisté...*

3. Lid soužený vysvobozuješ a oči vysoké snižuješ, /
a protož chváliti tě budu mezi národy, ó Hospodine,
a jménu tvému žalmy prozpěvovati. *Ty zajisté...*

T: podle Bible kralické Miloš Rejchrt
M: Miloš Rejchrt

23
Ž19
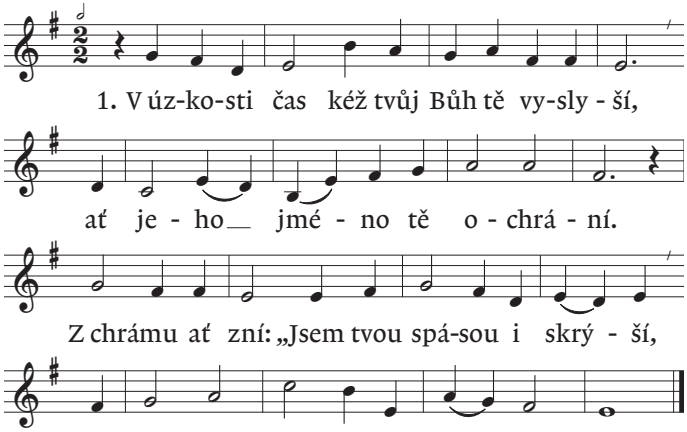

2. Tvůj zákon, Pane náš, / který nám vydáváš, / duši občerstvuje. / Svým pravým svědectvím / k moudrosti nemoudrým / cestu ukazuje. / Rozkazové tvoji / srdce potěšují / a oči osvěcují. / Bázeň čistá Páně / na věky zůstane, / soud jeho pevně stojí.

3. Ty srdci rozumíš, / i tajné viny zříš, / sám ode mne je vzdal. / Služebníka svého / chraň před mocí zlého, / abych vždy odolal. / Kéž své zalíbení / v zbožném přemýšlení / srdce mého nalezneš. / Kéž by se mi stalo, / spáso má a skálo, / že v lásce mne vyslechneš.

24

Ž 20

2. Ať službu tvou Pán vždy na paměti má, / tvou oběť přijme s potěšením. / Úmysl, touhu, jež v svém srdci skrýváš, / kéž Hospodin v lásce vyplní.
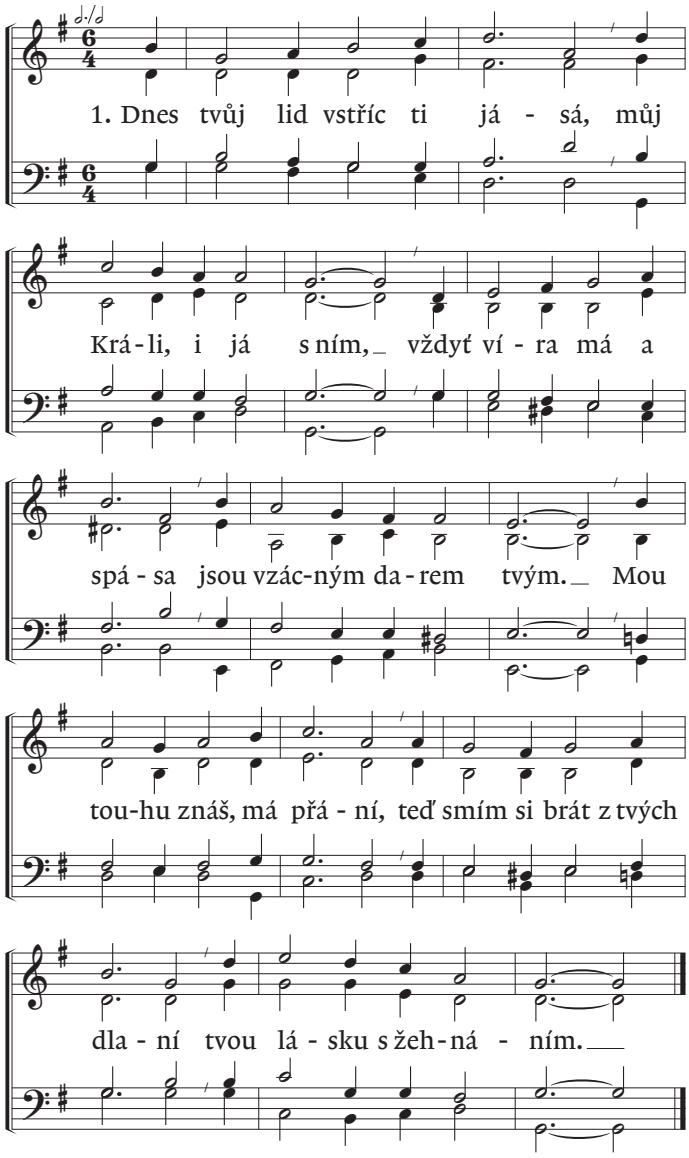
3. Záchranu svou bude slavit Boží lid, / své díky vzdát půjde s jásotem. / Vím teď, že Pán stojí blízko svým věrným, / je pomocí v boji vítězném.

4. Kdo v pyšnou moc, v moudrost, v sílu doufají, / tmou bloudí, pádům se nevyhnou. / Smí pevně stát, kdo jen vírou se hájí. / Slyš, Bože náš, prosbu pokornou.

T: Miloslav Esterle
M: Zdeněk Čep, Evangelický zpěvník, 1979

← T: Josef Batelka, Evangelický zpěvník, 1979
M: Pseaumes octante trois de David, 1551

25
Ž21
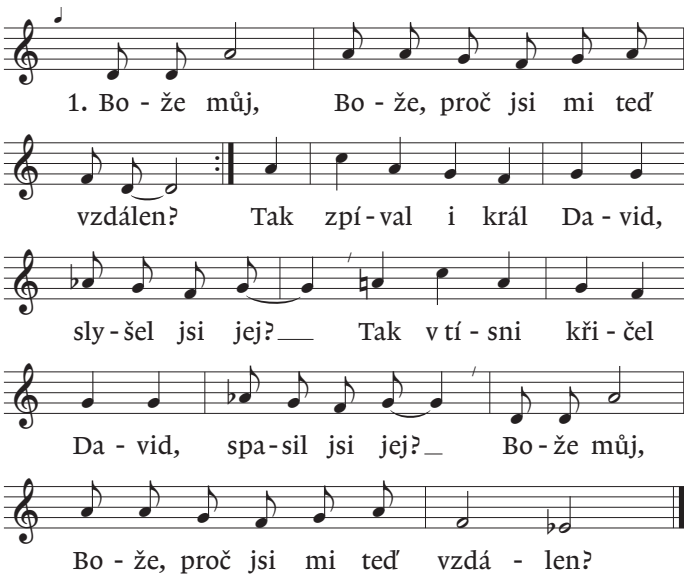

1. Dnes tvůj lid vstříc ti já - sá, můj
Krá - li, i já s ním, vždyť ví - ra má a
spá - sa jsou vzác-ným da - rem tvým. Mou
tou-hu znáš, má přá - ní, teď smím si brát z tvých
dla - ní tvou lá - sku s žeh - ná - ním.

2. Před záludnými plány, / před zvůlí nepřátel / svou moudrostí jsi chránil, / lsti, zkáze předcházel. / Hněv svévolných jsi vzdálil, / zbraň násilníků spálil, / můj zápas provázel.

3. Mou záštitou, mou slávou / se stal sám věrný Pán. / Čest, důstojnost mi vrátil, / i dech, když umdlévám. / Chci zpívat píseň chvály, / tvé jméno ctít, můj Králi, / tvou vládu přivítám.

T: Miloslav Esterle
M: Heinrich Schütz, Psalmen Davids, 1661
S: Heinrich Schütz, Psalmen Davids, 1661

26
Ž22
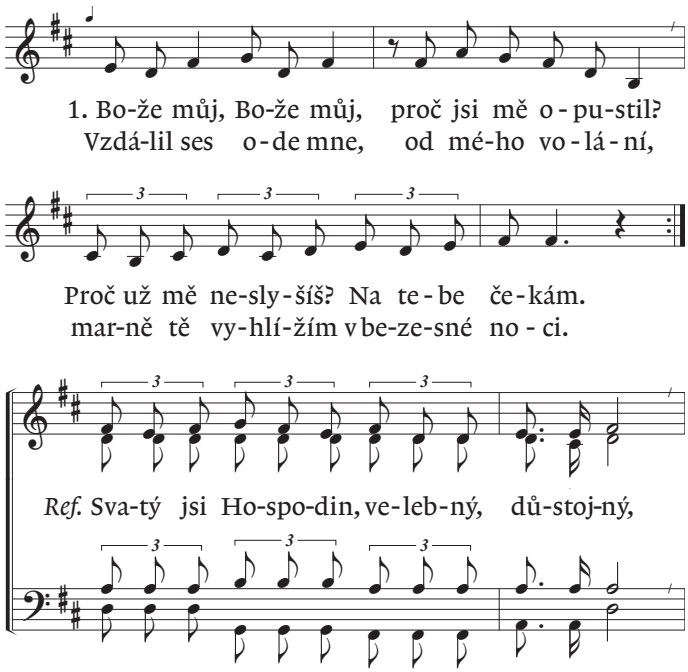

2. |: Bože můj, Bože, proč se neozýváš? :| Tak zpíval i král David, chci zpívat s ním. / Jen šero, pusto, prázdno, zůstal jsem sám. / Bože můj, Bože, proč se neozýváš?
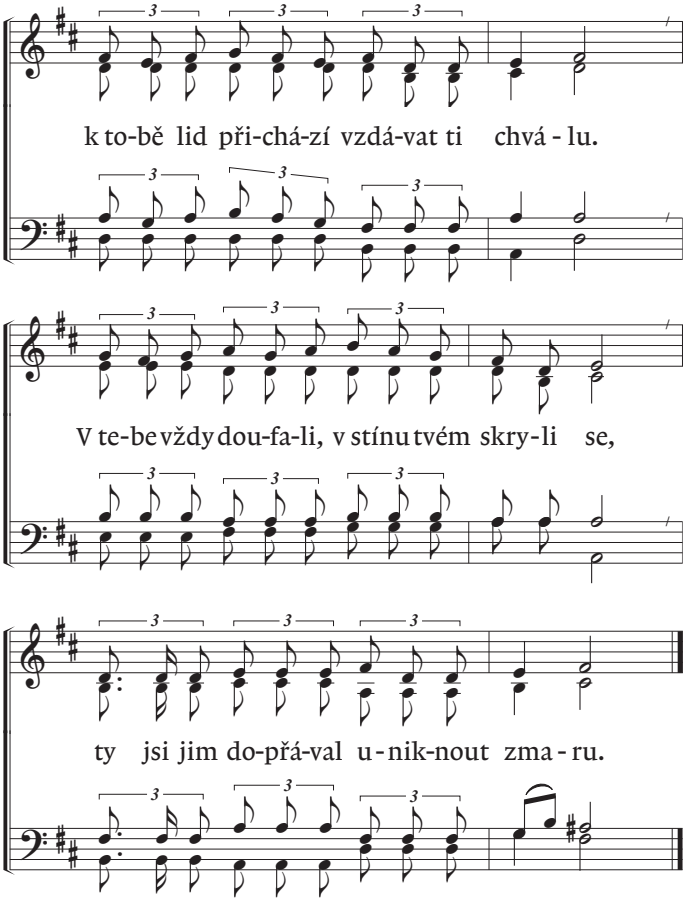
3. |: Bože můj, Bože, proč jsi mi teď vzdálen? :| Tak volal z kříže Kristus, Spasitel všech, / když snášel posměch lidí, slyšel jsi jej? / Bože můj, Bože, proč jsi mi teď vzdálen?

4. |: Bože můj, Bože, proč se neozýváš? :| Já s Davidem tě volám, vyslechni nás! / A trýzněného Krista vyslyšel jsi? / Bože můj, pozvedni mou skleslou víru.

T: Jiří Pejla
M: *Gott, mein Gott, warum hast du mich verlassen*, Friedemann Gottschick, Evangelisches Gesangbuch, 1993
© by Gustav Bosse Verlag / Bärenreiter-Verlag Karl Vötterle GmbH & Co. KG, Kassel

27
Ž22

2. Co jsem já proti nim? / Ubožák bez jména. / Ponížen, ostouzen, zavržen všemi. / Volají s posměchem: / „K Bohu se obracel, / ať si ho zachrání, když je mu milý.“ *Ref.*

3. Na svět mne přivedla / milost a láska tvá, / od chvíle zrození ty jsi mým Bohem. / Nebuď mi vzdálený, / znaven jsem úzkostí, / na pomoc nikoho jiného nemám. *Ref.*

4. Nenávist kolem mne / hladově obchází, / jako vosk srdce mé v nitru mém taje. / Jako střep ze džbánu / vyschla už síla má, / jazyk můj lepí se, sražen jsem v prachu. *Ref.*

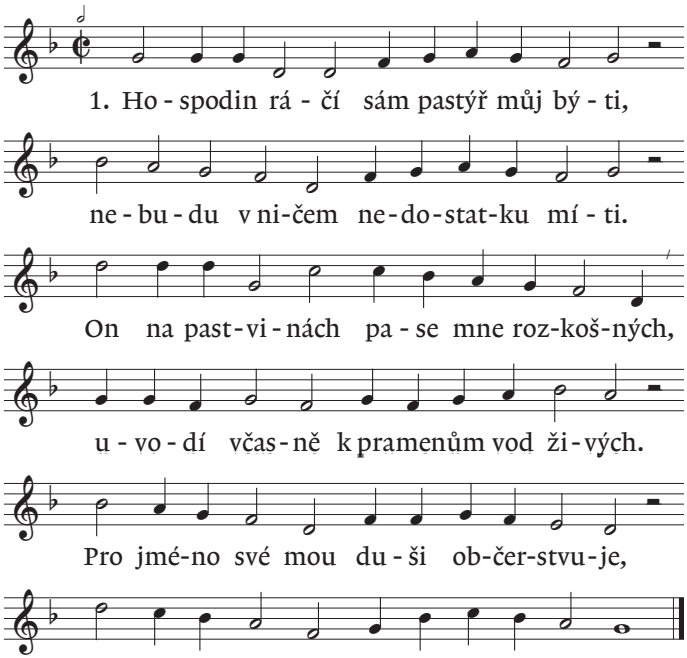
5. Vysvoboď duši mou, / zachraň to jediné / z objetí temnoty, ze strachu smrti. / Tak jsem tě volával / v úzkosti nejvyšší / a ty ses, Bože můj, až ke mně sklonil. *Ref.*

6. O jménu přesvatém / vypovím bratřím svým, / před celým lidem tvým vzejde má chvála. / Kdo před ním bázeň má, / ať chválí jej a ctí, / potomci Jákoba, Božího lidu. *Ref.*

7. K Bohu se navrátí / vzdálené končiny, / přijdou se poklonit lidé všech zemí. / O tom, co učinil, / budou dál vyprávět / dcerám i synům svým na věky věků. *Ref.*

T: Jiří Pejla
M: Ladislav Moravetz
S: Ladislav Moravetz

28
Ž23
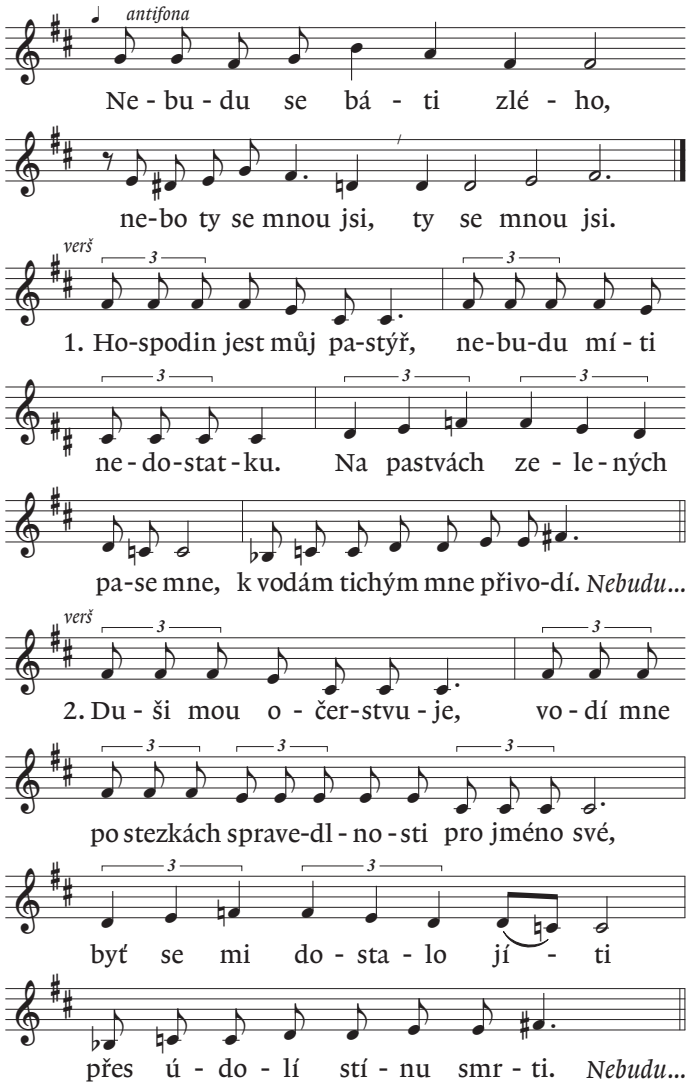

2. Byť se mi jednou dostalo i jíti / údolím stínu hrůzyplné smrti, / tys, Pane, se mnou, nebojím se zlého, / z berly těším se, též i z prutu tvého. / Ty sám mne sytíš hojně při svém stole, / když na to hledí moji nepřátelé.

3. Ty olejem mou hlavu pomazuješ, / i kalich můj sám štědře naplňuješ. / A tak pokud mi dopřáváš života, / tvá provádí mne milost i dobrota. / I budu v Páně domu přebývati, / po všechen svůj věk jej oslavovati.
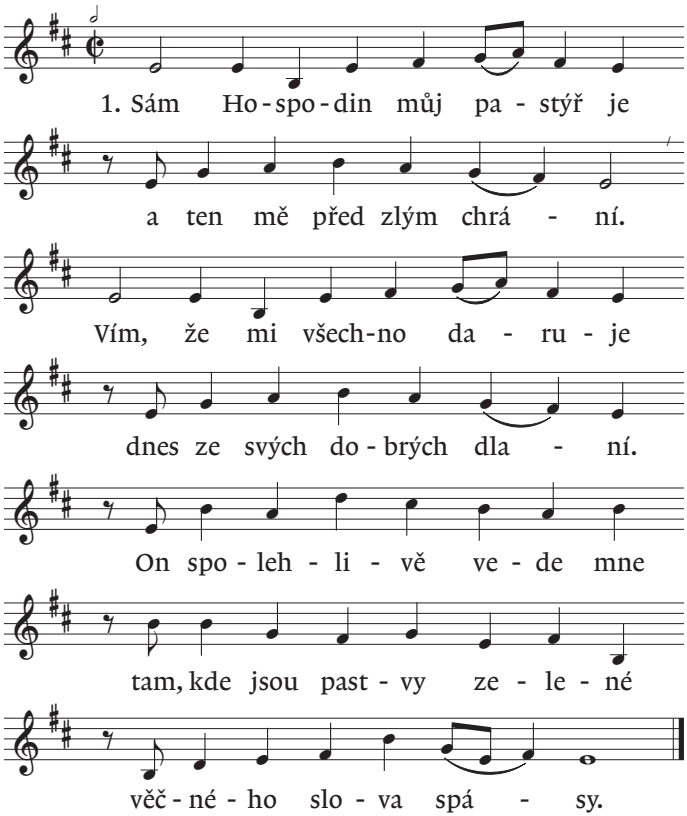
T: Jiří Strejc / Písně duchovní evanjelistské, 1615 / Evangelický zpěvník, 1979
M: Pseaumes octante trois de David, 1551

29
Ž23

T: podle Bible kralické Miloš Rejchrt M: Miloš Rejchrt

30
Ž23

2. Jít k čistým vodám radí Bůh, / kde najdu osvěžení. / To činí jeho svatý Duch, / jenž smutek v radost mění / a učí přímou cestou jít, / vždy Boží přikázání ctít / i Boží svaté jméno.
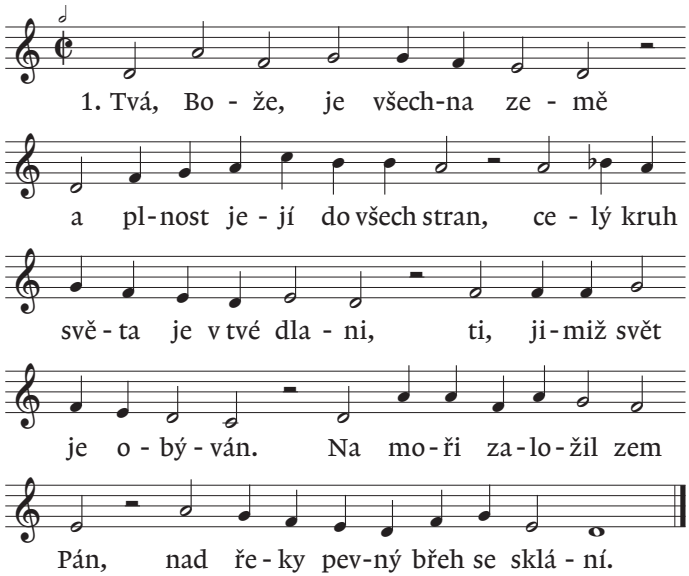
3. Když půjdu temným údolím, / proč měl bych se bát zlého? / Rád ve všem se ti podvolím, / ty Bože srdce mého. / Buď se mnou jako doposud, / mým štěstím je tvá hůl i prut, / dbám vždycky na tvou vůli.

4. Stůl bohatý mi prostíráš, / až nepřátelé žasnou. / Vím, že i odvahu mi dáš / a olej s vůní krásnou. / Ta vůně Ducha radosti / hned v duši se mi rozhostí / a bouře upokojí.

5. Teď dobrotou a milostí / jsem doprovázen žitím. / Být v domě Božím je mi ctí, / v něm přešťasten se cítím, / zde v obecenství věřících, / než najdu domov v nebesích / u Krista, svého Pána.

T: Zdeněk Svoboda
M: Geystliche gesangk Buchleyn, 1524 / Evangelisches Gesangbuch, 1993

31
Ž 24

2. Kdo vstoupí na Boží horu, / kdo stane v svatém prostoru? / Pouze ten, kdo má srdce čisté, / bez viny své ruce kdo má / a v duši marnost nechová, / bez přísah jedná v pravdě jisté.

3. Ten od Hospodina přijme, / od Boha, v němž spasení mé, / spravedlnost a požehnání. / To je ten rod hledajících / tvář tvou, tebe milujících / podle otců našich vyznání.

4. Pozdvihněte vrchol svých bran, / výš, vrata věčná, dokořán! / Král slávy vejdi požehnaný! / Kdo je ten Král věčné slávy? / Silný a mocný, Bůh pravý, / válečník v boji svrchovaný.

5. Pozdvihněte vrchol svých bran, / výš, vrata věčná, dokořán! / Král slávy vejdi požehnaný! / Kdo je ten Král věčné slávy? / Hospodin zástupů, pravý / Král slávy, před ním poklekněte.

T: Samuel Verner, Evangelický zpěvník, 1979
M: Pseaumes octante trois de David, 1551

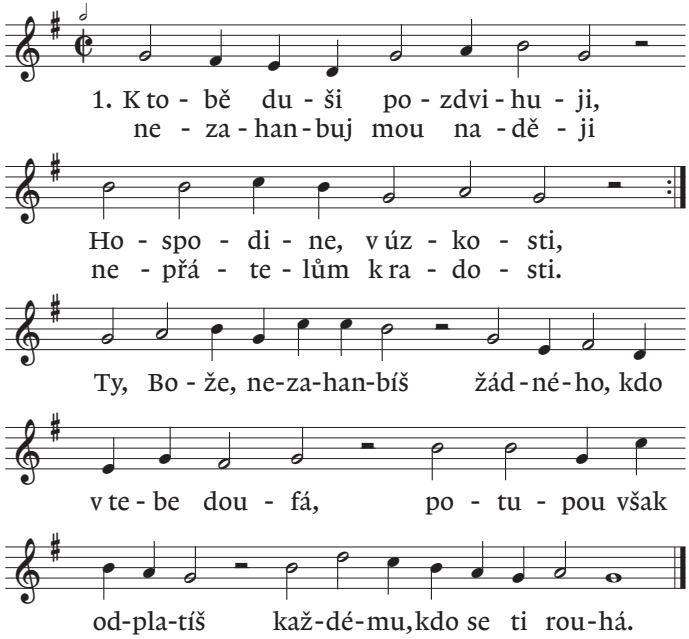
ŽALM 24 32
Pán přichází v moci a slávě

I Hospodinova je země se vším, co je na ní,
svět i ti, kdo na něm sídlí.
II Kdo vystoupí na Hospodinovu horu?
A kdo stanout smí na jeho svatém místě?
I Ten, kdo má čisté ruce a srdce ryzí,
ten, kdo nezneužije mou duši,
ten, kdo nepřísahá lstivě.
II Ten dojde požehnání od Hospodina,
spravedlnosti od Boha, své spásy.
I Brány, zvedněte výše svá nadpraží,
výše se zvedněte, vchody věčné,
ať může vejít Král slávy.
II Kdo to je Král slávy?
Hospodin, mocný bohatýr,
Hospodin, bohatýr v boji.

I Brány, zvedněte výše svá nadpraží,
výše je zvedněte, vchody věčné,
ať může vejít Král slávy.
II Kdo to je Král slávy?
Hospodin zástupů, on je Král slávy!

(Ž 24,1; 3–5; 7–10)

33
Ž25

2. Cesty své mne nauč znáti, / vyučuj mne stezkám svým. /
Dej, ať v učení tvém státi / a v tvé pravdě chodit smím. /
Sám jsi ty Bůh spásy mé, / v tebe doufám bez ustání. /
Vzpomeň si, Hospodine, / na svá mnohá slitování.

3. Hříchů mnohých mé mladosti / již nevzpomínej, Pane, / ať se mi dle tvé milosti / a dobroty tvé stane. / V dobrotě a přímosti / Pán i hříšné vyučuje, / tiché učí cestám svým, / vzpurné soudem postihuje.

4. Kdo tvůj zákon, tvé svědectví, / Pane, zachovávají, / pravdu a milosrdenství / všech tvých cest poznávají. / Pro slávu jména svého / odpusť, Pane, nepravost mou. / Bázni vyuč každého, / aby volil cestu dobrou.
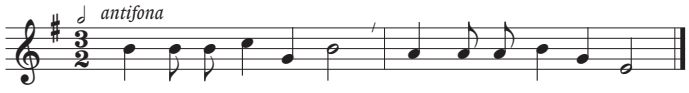
5. Pokoj v duši bude míti; / nadto potomstvo jeho / má dědičně zemi vzíti / z ruky Boha věčného. / Tajemství své zjeví Pán / těm, kdo v bázni Boží žijí, / v smlouvu s nimi vstoupí sám / a jim známou ji učiní.

6. Mé oči vždy hledí k Pánu, / on mne z léčky vyprostí. / Bože, prosím za ochranu, / skloň se ke mně s lítostí, / neboť jsem opuštěný, / srdce mé svírá soužení. / Zbav mne mého trápení / a dej hříchů odpuštění.

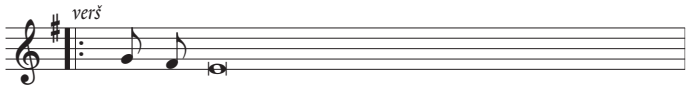
7. Nepřátelé v zlobě temné / proti mně se stavějí. / Chraň mou duši a nenech mne / v hanbě pro mou naději. / Pane, na tebe čekám / v nevině a upřímnosti. / Vykup, mocný Bože, sám / své věrné ze všech úzkostí.

T: Josef Batelka, Evangelický zpěvník, 1979
M: Pseaumes octante trois de David, 1551

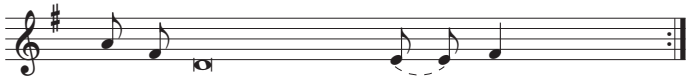
34
Ž 25

Svou du-ši po-zve-dám jen k tobě, Bo-že můj!

1. U-kaž mi své cesty, Hospodine,
Veď mě ve své pravdě a uč mě,
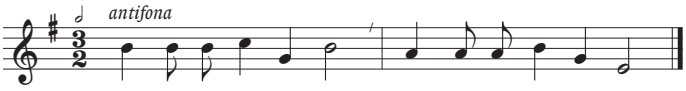

a po-uč mě o svých stez - kách.
ne-boť ty jsi Bůh, můj spa-si-tel. *Svou duši...*

2. Rozpomeň se, Hospodine, na své slitování, /
na své milosrdenství, které trvá věčně. /
Na mě pamatuj ve svém milosrdenství /
pro svou dobrotivost, Bože! *Svou duši...*

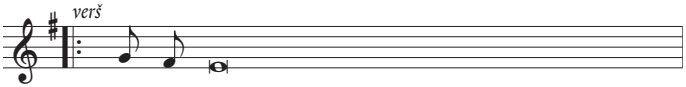
3. Duši mou opatruj a zachraň mě, /
abych nebyl zahanben, že jsem utekl k tobě. /
Ať mě chrání nevina a upřímnost, /
neboť v tebe, Hospodine, doufám! *Svou duši...*

T: Zpěvy s odpovědí lidu, 1984 / Miloslav Esterle
M: Petr Eben, Zpěvy s odpovědí lidu, 1984

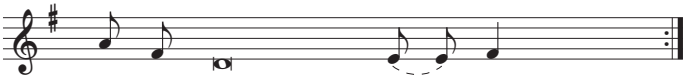

35
Ž 25

Na te-be spo-lé-hám, kéž nejsem za-hanben.

1. V úz-ko - stech srdce mi ulev
Na mou bídu a trápení popatři,
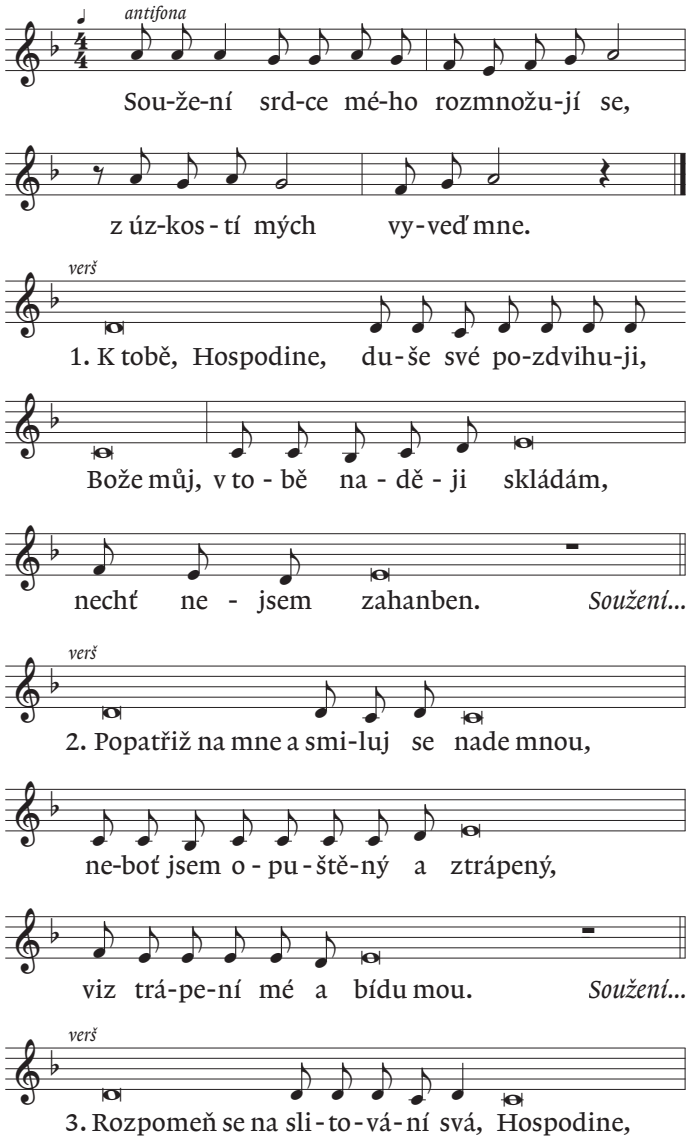

a z mých nesnází mě vy - pro - sti.
všech-ny hříchy mi od - pusť. *Na tebe...*

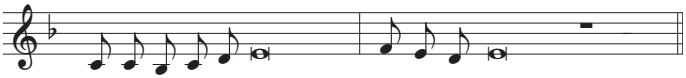
2. Hospodin je dobrý a dokonalý, /
cestu hříšníkům ukazuje. /
Pokorné vede k správnému jednání, /
učí pokorné cestě své. *Na tebe...*

3. Hospodinovo jednání je věrnost a láska /
pro ty, kdo plní jeho smlouvu a nařízení. /
Důvěrně se stýká Hospodin s těmi, kdo se ho bojí, /
dává jim poznat svou smlouvu. *Na tebe...*

T: Zpěvy s odpovědí lidu, 1984 / 2018
M: Petr Eben, Zpěvy s odpovědí lidu, 1984
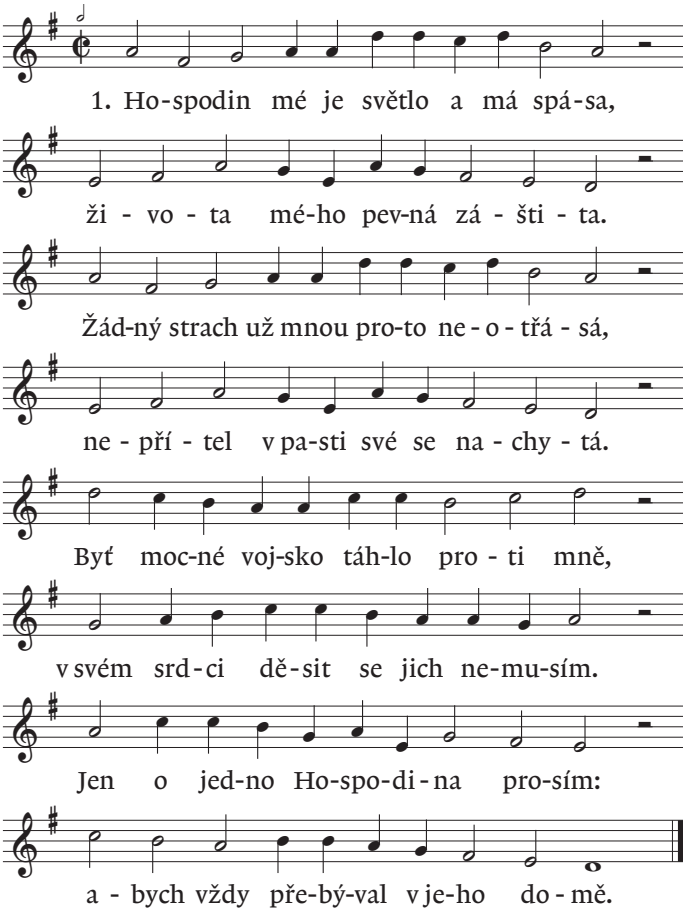
36
Ž 25

antifona
Sou-že-ní srd-ce mé-ho rozmnožu-jí se,
z úz-kos-tí mých vy-veď mne.
verš
1. K tobě, Hospodine, du-še své po-zdvihu-ji,
Bože můj, v to-bě na-dě-ji skládám,
nechť ne-jsem zahanben. Soužení...
verš
2. Popatřiž na mne a smi-luj se nade mnou,
ne-boť jsem o-pu-ště-ný a ztrápený,
viz trá-pe-ní mé a bídu mou. Soužení...
verš
3. Rozpomeň se na sli-to-vá-ní svá, Hospodine,

T: podle Bible kralické Miloš Rejchrt M: Miloš Rejchrt

37
Ž 27
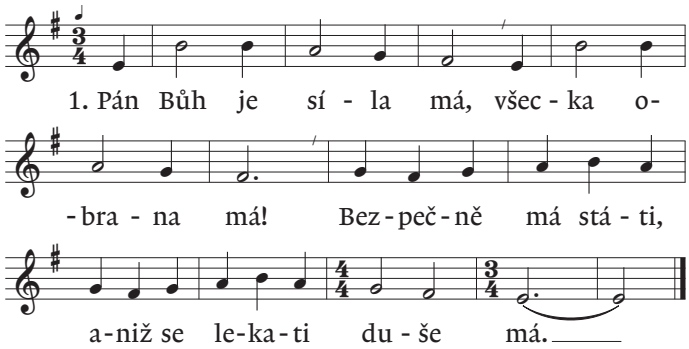

2. On ve zlý den mě ve svém stánku schová, / nad nepřátele hlavu pozvednu. / S hlaholem polnic budu obětovat, / žalmy prozpěvovat Hospodinu. / Mé srdce slyší: „Hledejte tvář mou!“ / Proto tvou tvář již hledat pospíchám. / Svou tvář neskrývej, když k tobě volám, / ty jsi vždy býval mojí záchranou.

3. Kdyby mě matka s otcem opustili, / Hospodin mě vždy k sobě přivine. / Ukaž mi cestu, Pane Bože milý, / kéž zvůle protivníků zahyne! / Proti mně stojí křiví svědkové, / já ale pevně doufám v milost tvou, / mou vírou v tebe nikdy nepohnou. / Ať je též každé srdce rozhodné!

T: Tomáš Adámek M: Pseaumes octante trois de David, 1551

38
Ž 27

2. Byť vojsko povstalo, / proti mně se bralo, / byť jich bylo mnoho, nebojím se toho zamálo,

3. neboť při sobě mám, / v něhož silně doufám, / bojovníka toho, jenž jest mocen všeho: nezoufám.
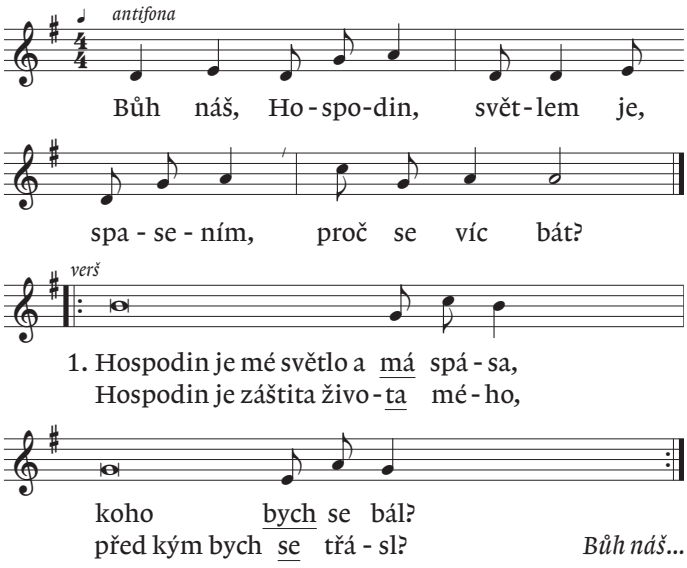
4. Jedné věci žádám / a té vždycky hledám: / abych v domu Páně přebýval v ochraně, věčně tam.

5. Uslyšiž mne, Pane, / ohlédniž se na mne, / utíkám se
k tobě, rád tě mám při sobě, můj Pane.

6. Tváři své přede mnou / neskrývej, buď se mnou! /
Tys mé spomožení i vysvobození, Bože můj!

T: Cithara sanctorum, 1636 / Zpěvník Českobratrské církve evangelické, 1952 / 2018
M: Slavíček rájský, 1719 / Zpěvník Českobratrské církve evangelické, 1952

39
Ž 27
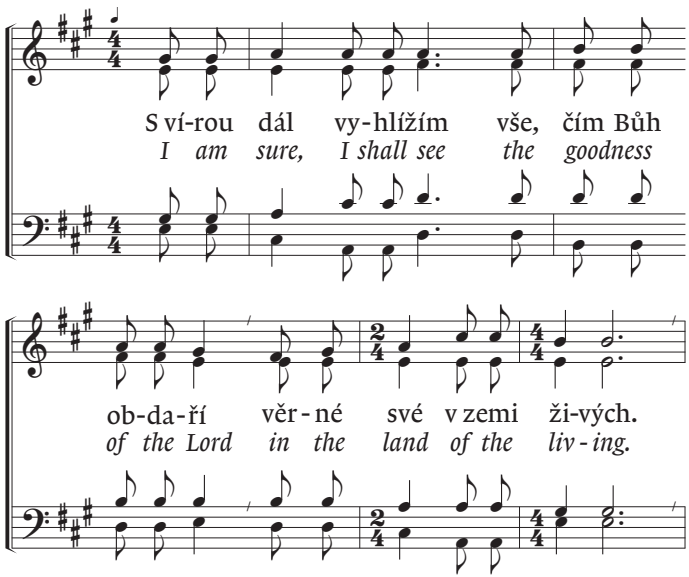

2. Jedno od Hospodina žádám a po tom toužím: /
abych směl přebývat
v Hospodinově domě po všechny dny života svého, /
abych požíval Hospodinovy něhy /
a patřil na jeho chrám. *Bůh náš...*

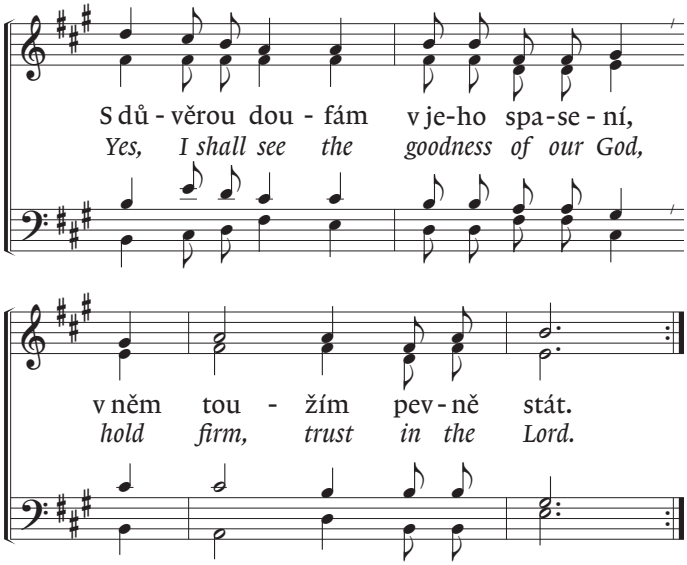
3. Hospodine, hledám tvou tvář, /
neskrývej svou tvář přede mnou. /
V hněvu neodmítej svého služebníka, /
nezavrhuj mě, tys má pomoc! *Bůh náš...*

4. Věřím, že uvidím blaho od Hospodina /
v zemi živých! /
Důvěřuj v Hospodina, buď silný, /
ať se vzmuží tvé srdce, v Hospodina doufej! *Bůh náš...*

T: Zpěvy s odpovědí lidu, 1984 / Miloslav Esterle
M: Petr Eben, Zpěvy s odpovědí lidu, 1984
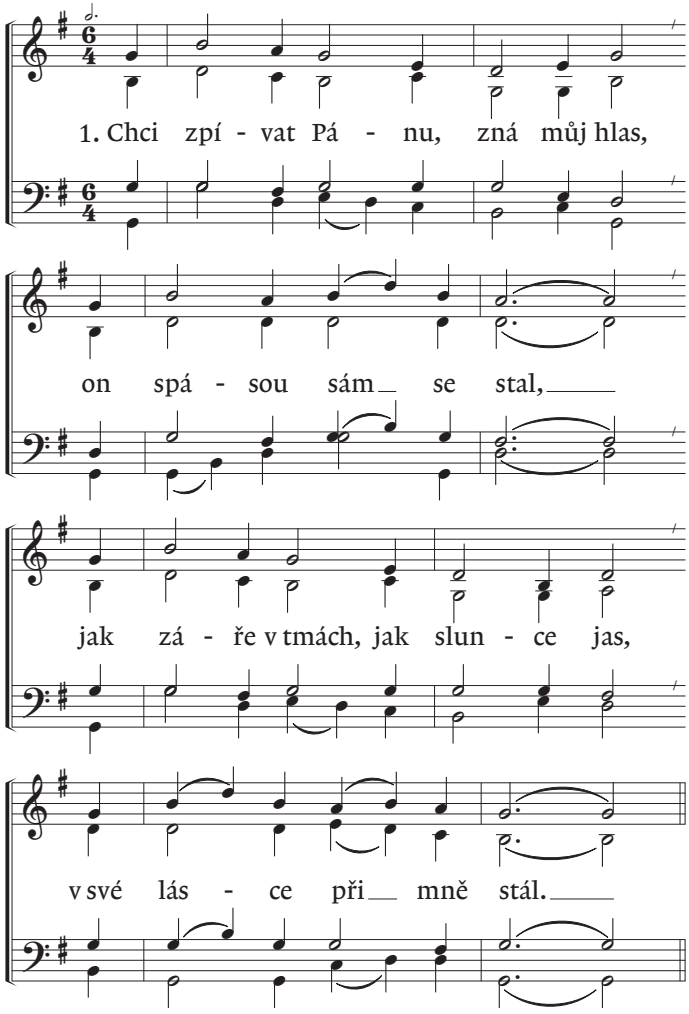
40
Ž 27

T: Christe lux mundi. New music from Taizé, 2007 / Miloslav Esterle
M: Christe lux mundi. New music from Taizé, 2007 / 2018
S: Christe lux mundi. New music from Taizé, 2007 / 2018

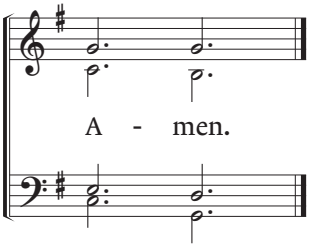
41
Ž 27

2. Proč bát se zla, jež spoutává, / proč bázeň mít před tmou? / Kdo může vzít, co zůstává, / co křísí víru mou?
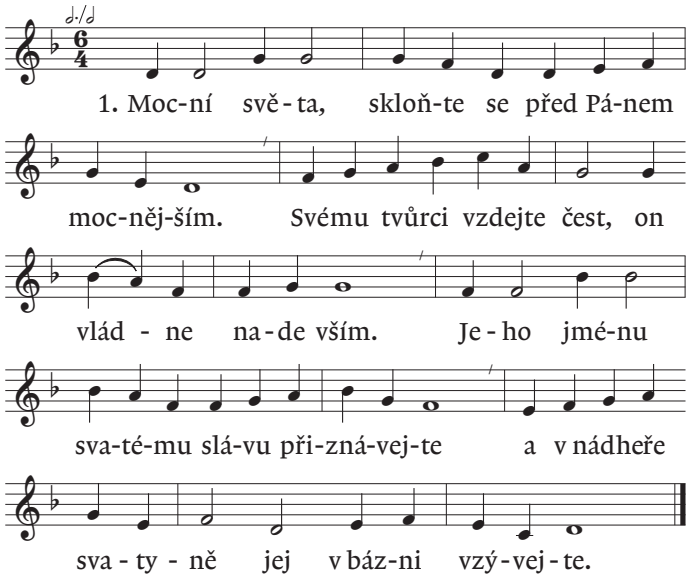
3. Když Páně tvář zas toužím zřít, / když lkám a válčím sám, / on skrýš zas dává, sílu žít, / zve dál mě ve svůj chrám.

4. Dnes vím, že můžu s chválou jít, / v doufání pevně stát. / Vždy blíž, než zdá se, chce mi být, / svůj dík smím písní vzdát.

T: Eliška Baťová
M: *Ballerma* / François-Hippolyte Barthélémon a Robert Simpson / The Scottish Psalter, 1929 / 2018
S: The Scottish Psalter, 1929 / 2018

42
Ž 29

2. Hrozným hlasem burácí nad mnoha vodami. / Hospodin tak zjevuje svou slávu nad námi. / Když hlas jeho zaduní, i cedry padají, / jak mláďata veselá hory poskakují.

3. Pevně stojí Boží trůn od věků na věky. / Všechno v chrámu zvěstuje, jak Bůh je veliký. / Svému lidu Hospodin vždy novou sílu dá, / jej v soužení ochrání, pokojem požehná.

T: Jonatan Tomeš, Evangelický zpěvník (dodatek), 2000
M: Ladislav Moravetz
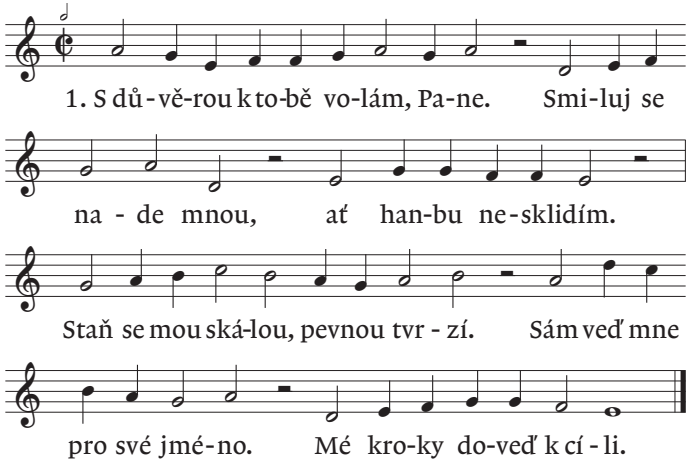
ŽALM 30
Můj nářek jsi proměnil v taneční rej

43

I Hospodine, tebe vyvyšuji,
neboť jsi mě vytáhl z hlubin.
II Hospodine, Bože můj,
k tobě jsem volal o pomoc a uzdravils mě.
I Pějte žalmy Hospodinu, jeho věrní,
vzdejte chválu tomu, co připomíná jeho svatost,
II neboť jeho hněv je na okamžik,
jeho přízeň však na celý život.
Večer se uhostí pláč, a ráno všechno plesá.
I K tobě, Hospodine, volám,
tebe, Panovníku, prosím:
II Jaký užitek vzejde z mé krve,
sestoupím-li v jámu?
Což ti prach vzdá chválu,
bude hlásat tvoji věrnost?
I Hospodine, slyš a smiluj se nade mnou,
buď mi pomocníkem, Hospodine.
II Můj nářek jsi změnil v taneční rej,
vysvlékls mě z žíněného roucha,
opásal jsi mě radostí,
I aby má sláva ti pěla žalmy
a již neumlkla.
I+II Hospodine, Bože můj,
budu ti vzdávat chválu věčně.

(Ž 30,2a; 3; 5–6; 10–13)

44
Ž 31

2. S důvěrou k tobě volám, Pane, / síly mi ubývá, / to pro mou nepravost. / Hyne má duše i mé tělo. / Tupí mne protivníci, / přátelé opouštějí.
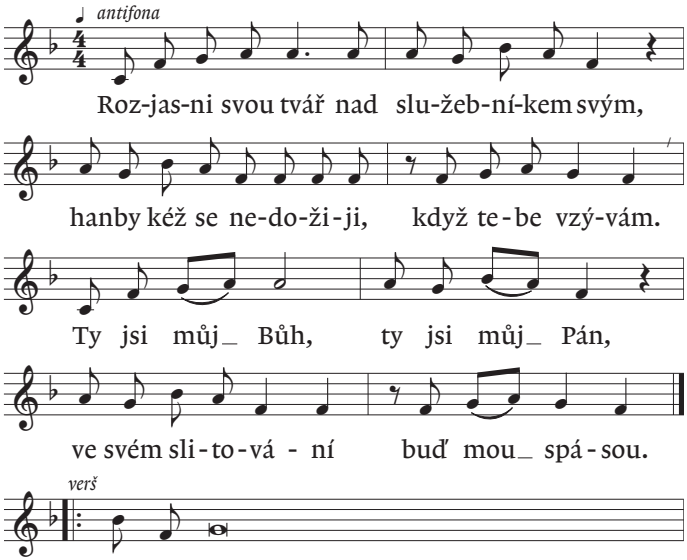
3. S důvěrou k tobě volám, Pane, / ty jsi mou nadějí. / Vyznávám: Tys můj Bůh. / Můj čas je skrytý ve tvých dlaních. / Rozjasni nade mnou tvář / a v milosti své mne spas.

4. S důvěrou k tobě volám, Pane. / Bůh budiž požehnán / za milosrdenství. / A já si říkal unáhleně: / „Snad zmizel jsem mu z očí.“ / On uslyšel mé prosby.

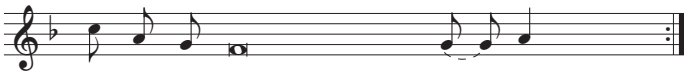
5. S důvěrou k tobě volám, Pane. / Svou hojnou dobrotu / mnohým jsi prokázal. / Milujte Boha, jeho zbožní, / svá srdce posilněte, / vy, kteří v něj doufáte.

T: Jiří Pejla
M: Pseaumes octante trois de David, 1551

45
Ž 31

1. K to-bě, Hospodine, se utíkám,
vy-svo-boď mě, neboť jsi spravedlivý!

ať ne-jsem zahanben na vě-ky,
Po-přej mi sluchu, rychle mě za - chraň! *Rozjasni...*

2. Buď mi ochrannou skálou /
a tvrzí opevněnou k mé záchraně, /
ty jsi skála má a moje tvrz, /
pro jméno své mě povedeš a budeš řídit. *Rozjasni...*

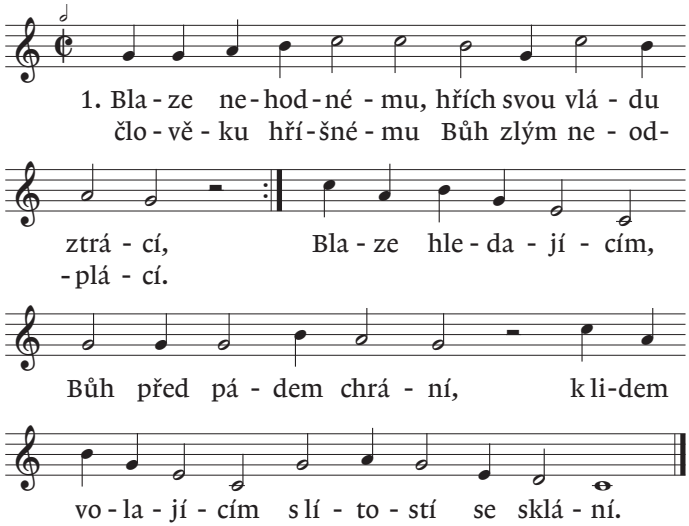
3. Z léčky nastražené mě vyprostíš, /
neboť mé útočiště jsi ty. /
Do tvých rukou svěřuji svého ducha, /
neb ty mě vysvobodíš, věrný Bože. *Rozjasni...*

4. Já však, Hospodine, v tebe doufám /
a říkám: Ty jsi Bůh můj! /
Osud můj je ve tvé ruce, /
z moci mých nepřátel mě vysvoboď! *Rozjasni...*

5. Jak je nesmírná tvá dobrotivost, /
uchovals ji těm, kteří se tě bojí, /
popřáváš ji těm, Hospodine, /
kdo se před lidmi utíkají k tobě. *Rozjasni...*

T: Zpěvy s odpovědí lidu, 1984 / Miloslav Esterle
M: Petr Eben, Zpěvy s odpovědí lidu, 1984

46
Ž 32

2. Noc i den mne svírá hrůzou marných cílů, / milosti
se vzpírám, strach mi vzal mou sílu. / S nadějí, co zbývá,
chci jít k Pánu svému, / vše, co dřív jsem skrýval, nést
milostivému.

3. Bůh slyšel můj nářek, zná hlas zoufalého, / světlem svojí tváře odvrací od zlého. / Útočištěm stal se, úzkost ze mne smývá, / zvěstí o své spáse v trápeních těšívá.
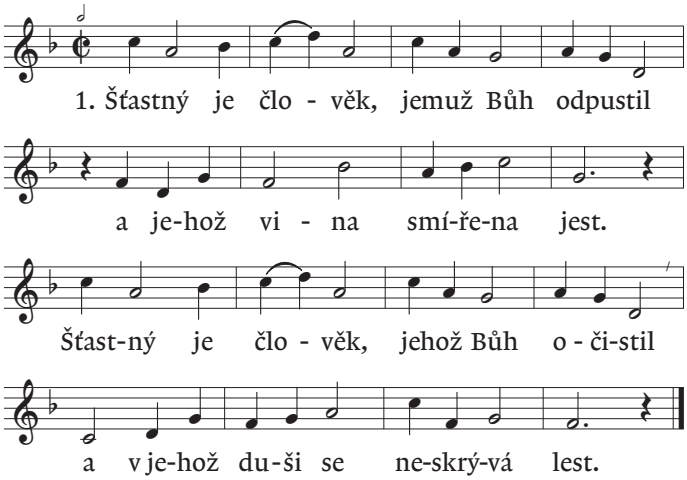
4. Proto v časech temných svárů lží a práva / volání všech věrných znít ať nepřestává. / Zloba neublíží, zkázy žár nespálí. / Pán chce nést, co tíží, kámen v nás odvalí:

5. „S moudrostí a péčí dám ti znát, kam kráčíš, / pochopit, co léčí, nač ti síly stačí. / Neslouž jen svým vášním, zvíře k nezkrocení, / budeš lidem zvláštním, vírou proměněným."

6. Radujte se, přímí, jásej, spravedlivý, / Bůh s věrnými svými dál činí své divy. / Žít jen z vlastní síly zbývá svévolníkům, / těm, kdo milost sdílí, Pán dal píseň díků.

T: Miloslav Esterle
M: Písně duchovní evanjelistské, 1564

47
Ž 32

2. Pokud jsem mlčel, svědomí vyprahlé / úpělo ve mně na každý den. / Ve dne i v noci bál jsem se ruky tvé, / namísto radosti smutek zbyl jen.

3. Potom jsem tobě vyznal svou nepravost, / žádný svůj hřích jsem nezatajil. / A tys mě přijal, Pane můj, na milost, / břemene viny mé jsi mne zbavil.

4. Za to své dlaně každý, kdo svatý je, / v příhodném čase k tobě vztáhne. / I když své vody potopa rozlije, / takové záhuba nezasáhne.

5. Ty jsi má skrýše, nedáš mě v soužení, / radostí spásy mě obdaříš. / Rada tvá, Pane, cestu mou promění, / oko své ode mne neodvrátíš.
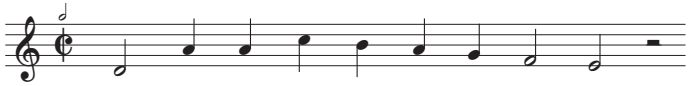
6. Nebuďte jako ti, které udidly / Pán musí sevřít pro nemoudrost, / aby se v pýše přespříliš nezdvihli, / když chtějí zastínit jeho svatost.
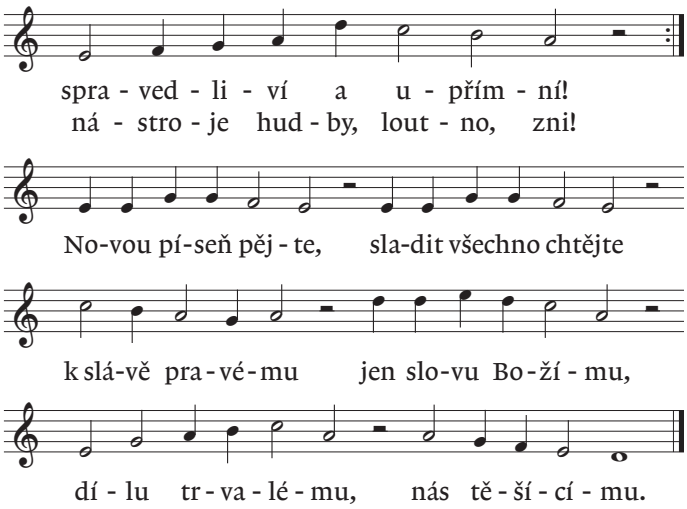
7. Mnohá je bolest, jež stíhá bezbožné, / ale kdo skládá naději svou / v milosti Boží, toho se nedotkne, / toho Pán ohradí svou ochranou.

8. Těšte se v Pánu, spravedliví jeho, / radostný jásot ať ozve se! / Ať každý, kdo je srdce upřímného, / k oslavné písni svůj hlas povznese.

T: Josef Batelka, Evangelický zpěvník, 1979 / 2018
M: Zdeněk Čep, Evangelický zpěvník, 1979

48
Ž 33

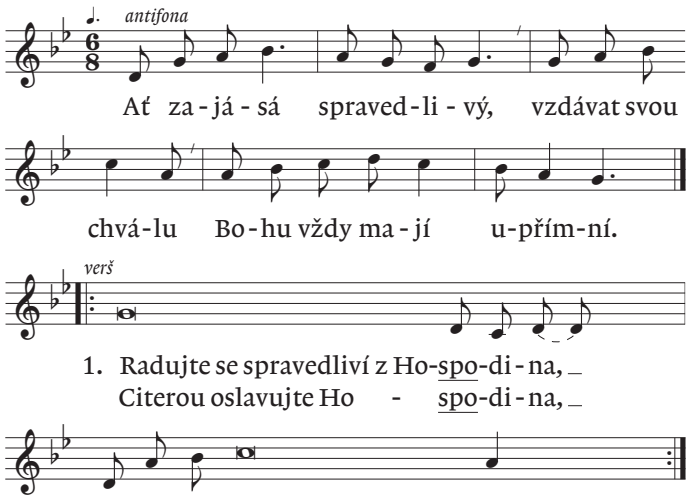
2. Spravedlnost a soud s Bohem jdou / a milosti je plná zem. / Nebesa slovem stvořena jsou, / roje hvězd jeho rozkazem. / Také moře stvořil, / do propasti vložil, / ctí ho všechna zem. / Světu stvořenému, / jím postavenému, / je mocným Pánem.

3. Národů radu ruší Bůh sám, / úmysly jejich nejsou nic. / Ve věčné radě sklání se k nám / a moudrost jeho bez hranic. / Blažený lid onen, / kde Hospodin Bohem, / lid vyvolený / za jeho dědictví, / Bůh v milosrdenství / shlíží naň, věrný.

4. Ten, který každé srdce stvořil, / patří na skutky všech lidí. / Král, jenž se Bohu v lásce kořil, / vysvobození uvidí. / Hospodin je náš štít, / on může vyprostit, / naději nese; / duše k němu vzhlíží, / pomoc už se blíží, / rozveselme se!

T: Samuel Verner, Evangelický zpěvník, 1979
M: Pseaumes octante trois de David, 1551

49
Ž 33

2. Neboť Hospodinovo slovo je správné, /
spolehlivé je celé jeho dílo. /
Miluje spravedlnost a právo, /
země je plná Hospodinovy milosti. *Ať zajásá...*

3. Hospodinův úmysl trvá na věky, /
myšlenky jeho srdce po všechna pokolení. /
Blaze národu, jehož Bohem je Hospodin, /
a blaze lidu, který si vyvolil za svůj majetek. *Ať zajásá...*
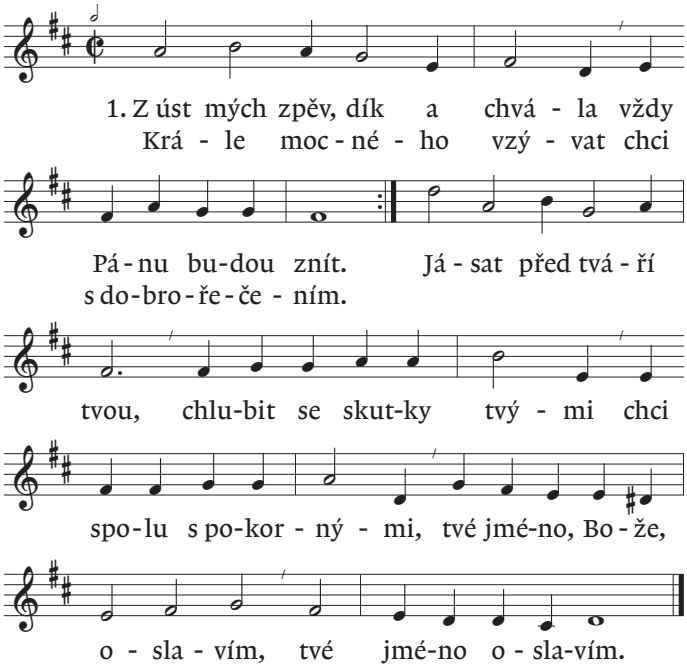
4. Hospodinovo oko bdí nad těmi, kdo se ho bojí, /
nad těmi, kdo doufají v jeho milost, /
aby ze smrti vyrval jejich duše, /
aby jim život zachoval za hladu. *Ať zajásá...*

5. Naše duše vyhlíží Hospodina, /
on sám je naše pomoc a štít. /

V něm se raduje naše srdce, /
důvěřujeme v jeho svaté jméno. *Ať zajásá…*

T: Zpěvy s odpovědí lidu, 1984 / Miloslav Esterle
M: Petr Eben, Zpěvy s odpovědí lidu, 1984

50
Ž 34

2. S vírou hledal jsem Pána, / mé prosby přijímal, /
v bouřích odvrátil zkázu, / vše, čeho jsem se bál. /
Bránit spěchá lid svůj, / naslouchá volajícím, / s nadějí
vzhlížejícím, / jim v úzkostech se spásou stal, / jim
záchranou se stal.

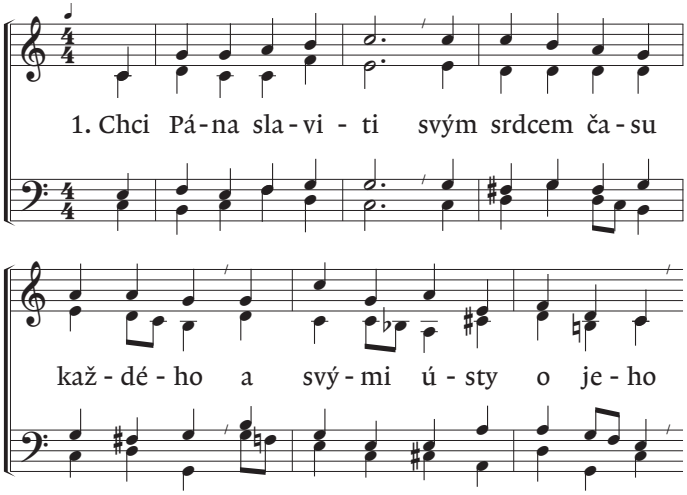
3. Vstaň, pojď, poznáš v tu chvíli, / jak dobrý je tvůj Pán. / Ten, kdo přichází v bázni, / dál k radosti je zván. / V prázdných rukou smí nést / vždy hojnost požehnání. / Kdo zná jen vlastní přání, / sám s pýchou v nouzi zůstává, / sám v nouzi zůstává.
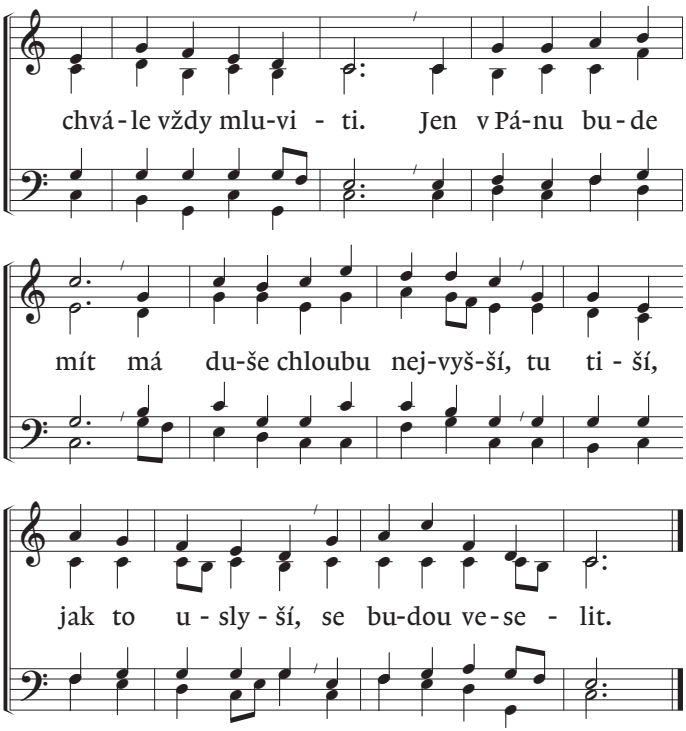
4. Jak jen těšit se zrána / na každý nový den? / Jak jen prožít i zítřek / milostí provázen? / Vzdej se slov záludných! / Odmítej sloužit zlému. / Nes bratru potřebnému / lásku a pomoc s pokojem, / svou lásku s pokojem.

5. Tvář svou k věrným a moudrým / obrací Hospodin. / Spásnou mocí je blízko / všem v srdci zkroušeným. / Vzpurní slyší však soud: / „Zničíš se vlastním hříchem! / Kdo mým je služebníkem, / smí znovu žít s odpuštěním, / smí žít s odpuštěním.“

T: Miloslav Esterle
M: Heinrich Schütz, Psalmen Davids, 1661

51
Ž 34

2. Nuž věrní, zvěstujte / velebnost Páně srdečně / a jméno Páně společně / vždy se mnou zvyšujte! / Když ve svých úzkostech / jsem Pána hledal s vroucností, / on slyšel hlas můj s lítostí, / sňal pouta strachů všech.

3. Kdo v hloubi srdcí svých / před Pánem svým se sklánějí, / těm Bůh dá novou naději, / ujme se pokorných. / Jen hleďte, okuste, / jak Pán je hojný v dobrotě, / kdo věří mu, těm v životě / Bůh žehná zajisté.

4. Jak své dny naplní / ten, kdo chce kráčet v pokoji? / Se lží svá ústa nespojí, / vzdá se slov záludných. / Před zlým
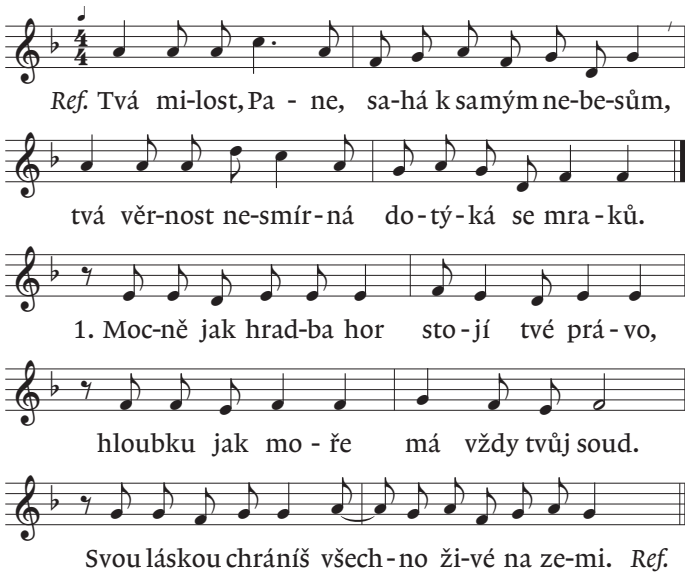
se neskloní, / všem dobré dary rozdává / a v tichosti vždy zůstává / ochráncem ztrápených.

5. Své oči upírá / Pán k srdcím všech spravedlivých / a hlasům proseb horlivých / sluch znovu otvírá. / Kdo činí skutky zlé, / k těm obrátí Bůh s hněvem tvář, / dál jejich dílo nechce znát, / sám soudí svévolné.

6. Když věrní volají, / Pán vyslýchá je v milosti / a hrůzy těžkých úzkostí / zbaveni bývají. / Vždyť blízko je Pán těm, / kdo jsou v svém srdci zkroušeni, / ti v naději vykoupení / povstanou v soudu den.

T: František Šebesta, Žalmy Davidovi, 1879 / Miloslav Esterle
M: Kancionál církve reformované, 1876 / 2018
S: Zpěvník Českobratrské církve evangelické, 1931 / 2018

52
Ž 36

2. Záplava prázdných slov na mne se valí, / nemám už sílu jim naslouchat; / působí zmatky, já však hledám naději. *Ref.*

3. Nevím-li kudy kam, s bázní tě volám, / chci v hlučném světě tvůj slyšet hlas. / Rád poslechnu jej, až mne k činům zavolá. *Ref.*

4. Ve stínu křídel tvých hledáme spásu, / vždyť ve tvém žití je život náš. / Jen ve tvém světle smíme spatřit světla zář. *Ref.*

T: Jiří Pejla
M: Herbert Beuerle, Evangelisches Gesangbuch, 1993

ŽALM 36 53

Jak vzácné je tvé milosrdenství, Bože!

I Tvoje milosrdenství, Hospodine, sahá až k nebi,
tvoje věrnost se dotýká mraků.
II Tvoje spravedlnost je jak mocné horstvo,
propastná tůň nezměrná jsou tvoje soudy;
zachraňuješ lidi i dobytek, Hospodine.
I Jak vzácný skvost je tvé milosrdenství, Bože!
Lidé se utíkají do stínu tvých křídel.
II Osvěžují se tím nejtučnějším z tvého domu,
z potoka svých rozkoší jim napít dáváš.
I+II U tebe je pramen žití,
když ty jsi nám světlem,
spatřujeme světlo.

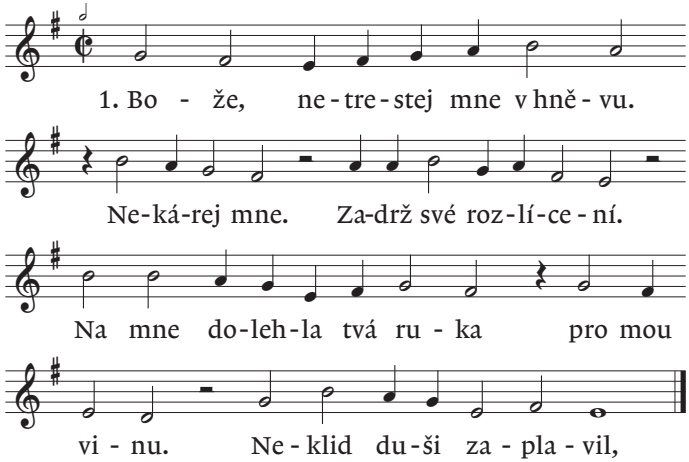
(Ž 36,6–10)

54 ŽALM 37
Svou cestu svěř Hospodinu

I Svou cestu svěř Hospodinu,
doufej v něho, on sám bude jednat.
II Dá, že tvoje spravedlnost zazáří jak světlo,
jako polední jas tvoje právo.
I Ztiš se před Hospodinem a čekej na něj.
Nevzrušuj se, ať se nedopustíš zlého.
II Přidržuj se bezúhonného, hleď na přímého;
pokojný muž bude mít potomstvo.
I+II Hospodin je spása spravedlivých,
záštitou v čas soužení jim bývá.

(Ž 37,5–7a; 8b; 37; 39)

55 Ž 38

2. neboť i má provinění / víc mne tíží. / Byl jsem tak pošetilý. / Smutný chodím dnem i nocí, / v tmách se ztrácím. / Bolest svou mám před sebou.

3. Všechny prosby úpěnlivé, / mé sny, touhy, / před tebou odkryty jsou. / Mne už opustila síla. / Srdce slábne. / Z očí mizí světla zář.

4. Ti, kdo mě vždy milovali, / v dálce stojí, / ode mne odtáhli se. / Nepřátelé radují se / z mého pádu. / Jejich slovo skrývá lest.

5. Já však ústa neotvírám. / Jak němý jsem. / Neslyším, neodmlouvám. / Neboť na tebe jen čekám, / Hospodine, / Bože, ty jim odpovíš.

6. Přiznám se k své nepravosti, / k svému hříchu, / který mne stále trápí. / Pane, ty mne neopouštěj. / Nevzdaluj se. / Pospěš za mnou, spáso má!

T: Jiří Pejla
M: Pseaumes octante trois de David, 1551
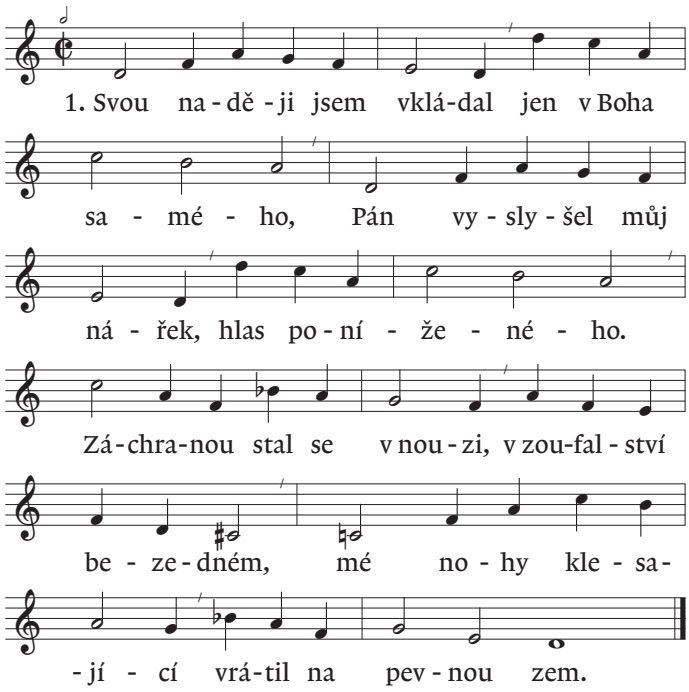
ŽALM 39 56
Hospodine, dej mi poznat, kdy přijde můj konec

I Hospodine, dej mi poznat, kdy přijde můj konec
a kolik dnů je mi vyměřeno,
ať vím, kdy ze světa sejdu.
II Hle, jen na píď odměřils mi dnů
a jako nic je před tebou můj věk.
I Člověk je jen vánek pouhý,
i kdyby stál pevně.
II Každý žitím putuje jak přelud,
hluku nadělá, ten vánek pouhý,
kupí majetek a neví, kdo to shrábne.
I A tak jakou mám naději, Panovníku?
Moje očekávání se upíná jen k tobě.
II Hospodine, vyslyš mou modlitbu,
přej mi sluchu, když o pomoc volám,
nebuď k mému pláči hluchý.

I Vždyť jsem u tebe jen hostem,
příchozím, jako všichni otcové moji.
II Odvrať ode mne svůj pohled, abych okřál,
dřív než odejdu a nebudu již.

(Ž 39,5–8; 13–14)

57
Ž40

2. Píseň dal němým ústům, / zpěv chválou zářící, /
v něm zní teď dobrá zpráva / všem pochybujícím. /
Zázraky, pomoc, spásu / chci hlásat ztraceným, / úmysly
neslýchané / s nehodným stvořením.
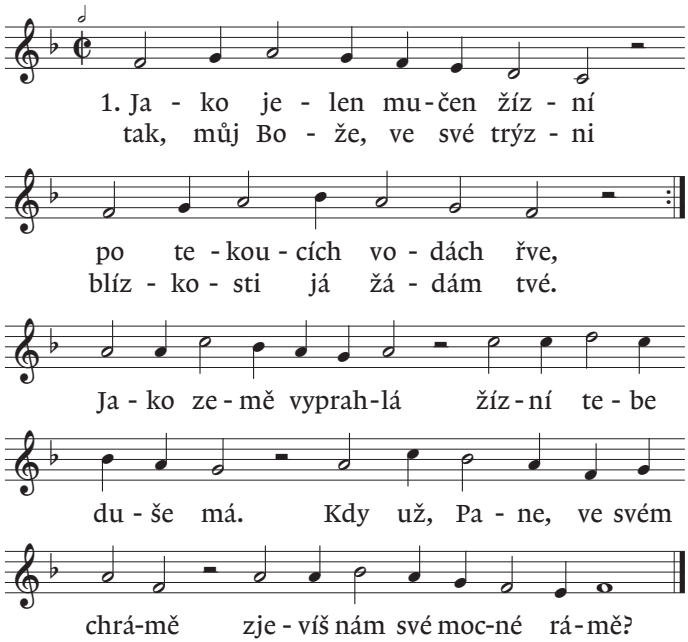
3. V Pánu kdo našel víru, / své pevné doufání, / lžím,
bludům nepodléhá, / modlám se neklaní. / Ten, kdo před

Božím dílem / v úžasu zůstal stát, / smí nové požehnání / s milostí přijímat.

4. Záplavu prázdných frází, / obětí falešných, / víc nechceš, Bože, slýchat, / vždyť neskryjí můj hřích. / Mým očím hledajícím / sám dáváš vidět dál, / tvé divy nespočítám, / vše, co jsi vykonal.

T: Miloslav Esterle M: Heinrich Schütz, Psalmen Davids, 1661

58
Ž42

2. S pláčem chléb svůj denně jídám, / duše moje běduje, / svět když mým se směje bídám, / ptá se mne: „Kde Bůh tvůj je?“ / Hořem duši vylívám, / že už cestou nezpívám / tam k Siónu zpěvy díků / tobě, svému Slitovníku.

3. Duše, proč tak tesknís ve mně? / Proč ten pláč a bolný sten? / Čekej, doufej, Bůh tvůj zjevně / ohlásí se ve svůj den. / Dárce tvého spasení / tvůj žal v radost promění. / Dobrořečit budu jemu, / Spasiteli předobrému.

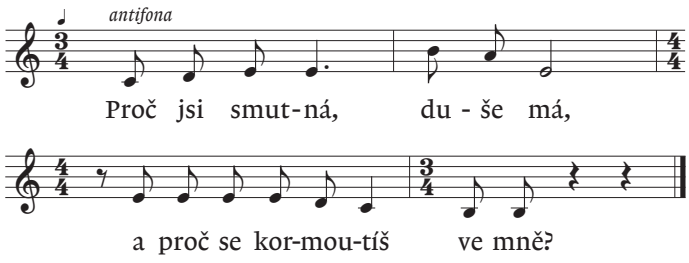
4. Jak to, že jsi pozapomněl / na mne, Bože, skálo má, / že nepřítel můj mne trápí / a mně na cti utrhá? / Jako rána v kostech mých / den po dni je jeho smích, / s kterým škodolibě ptá se: / „Kdeže Bůh tvůj ukrývá se?“

5. Všechna vlnobití tvoje / valila se ze všech stran. / Pozvedneš-li oči svoje, / vím, že budu zachován. / Nesmírná tvé lásky moc / včas mi přijde na pomoc. / Na věky tě budu ctíti, / Pána, Boha svého žití.

6. Proč se tedy ve mně rmoutíš? / Proč jsi smutná, duše má? / Čekej, vždyť Bůh sejme tvou tíž / a pro tebe radost má. / Jistě přijde na pomoc, / spasitelnou zjeví moc, / zarmoucenou mysl zhojí, / na věky mne upokojí.

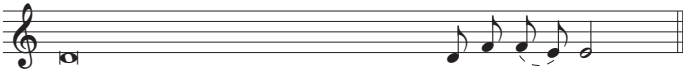
T: Marie Rafajová, Evangelický zpěvník, 1979
M: Pseaumes octante trois de David, 1551

59
Ž42

1. Jakož jelen řve, dychtě po tekutých
vodách, tak duše má řve k to-bě, ó Bo-že.

Skoro-liž půjdu a ukáži se
před obličejem Božím?
Žízní duše má Boha, Bo-ha ži-vé-ho. *Proč…*

2. Slzy jsou mi místo chleba dnem i nocí,
když mi říkají každého dne: Kdež jest Bůh tvůj? /
Na to když se rozpomínám,
téměř duši svou sám v sobě vylévám. *Proč…*

3. Chodíval jsem s mnohými
a ubírával se s nimi do domu Božího /
v zástupu plésajících s díkčiněním
a hlasitým zpíváním. *Proč…*

4. Můj Bože, můj Bože, jak tesklí duše má, /
všechna vlnobití tvá a rozvodnění na mne se svalila. *Proč…*
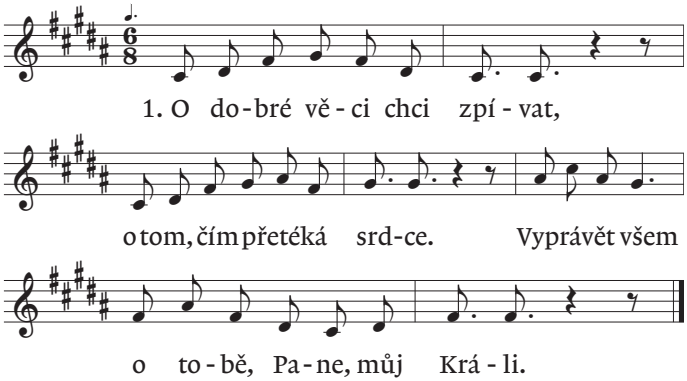
5. Posečkej na Boha, neboť onť jest
hojné spasení tváři mé a Bůh můj, /
posečkej na Boha, neboť onť jest
hojné spasení tváři mé a Bůh můj. *Proč…*

T: podle Bible kralické Miloš Rejchrt
M: Miloš Rejchrt

60 ŽALM 43
Sešli své světlo a svou věrnost

I Dopomoz mi, Bože, k právu,
ujmi se mého sporu,
II dej mi vyváznout před bezbožným pronárodem,
před člověkem záludným a podlým!
I Tys přece moje záštita, Bože.
Proč zanevřel jsi na mě,
proč stále chodit mám zármutkem sklíčen v sevření
nepřítele?
II Sešli své světlo a svoji věrnost; ty ať mě vedou,
ty ať mě přivedou k tvé svaté hoře, k příbytku tvému,
I a já tam přistoupím k Božímu oltáři,
k Bohu, zdroji své jásavé radosti,
II a hrou na citeru ti budu vzdávat chválu,
Bože, můj Bože!
I Proč se tak trpce rmoutíš, má duše,
proč ve mně úzkostně sténáš?
I+II Na Boha čekej, opět mu budu vzdávat chválu,
jemu, své spáse.
On je můj Bůh.

61
Ž45

2. Krásný jsi nad syny lidské, / svými rty zvěstuješ
milost, / Požehnaný, tebe Bůh vyvolil králem.

3. Ústa tvá mluví jen pravdu / mocnější nad velké vojsko. /
Spravedlnost, mírnost a tichost jdou s tebou.

4. Právo ctíš, odmítáš zvůli, / skutky tvé vzbuzují bázeň. /
Před trůnem tvým národy světa se skloní.

5. Aloí šaty tvé voní, / bohatí po přízni dychtí, /
z dalekých míst přináší královské dary.

6. Radost je ve všech tvých síních, / zvukem strun zástup
tě slaví. / Pomazaný, od věků na věky Králem.

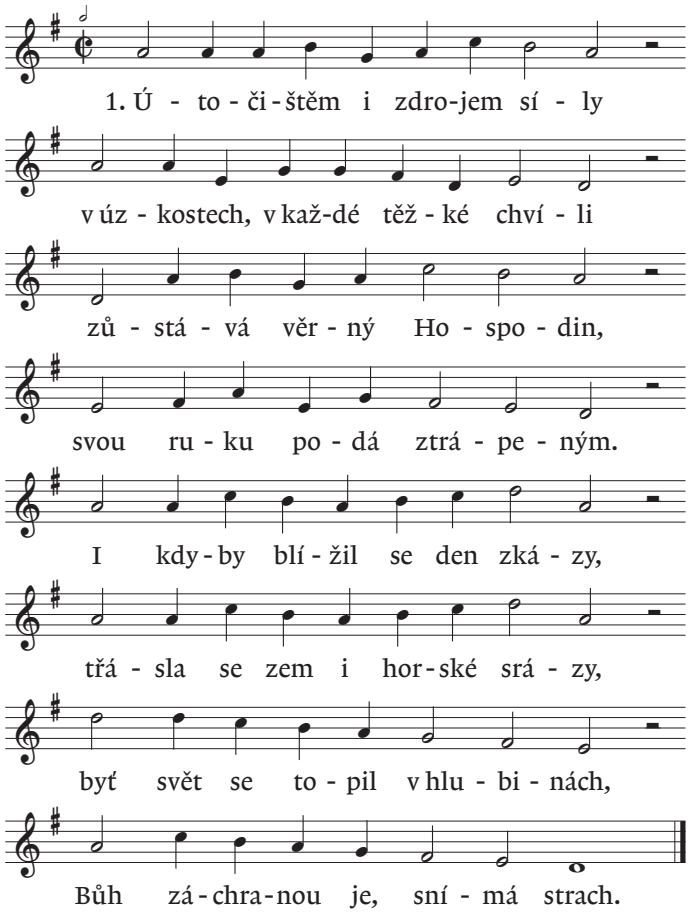
7. Naslouchej slovům mým, dcerko: / Zapomeň na lid
i otce, / vždyť krásu tvou touží dnes spatřit Král králů.

8. V nádheru oděná kráčí, / líbeznost její je skrytá, /
s průvodem svým vstupuje před svého Pána.

9. Synové tvoji se stanou / knížaty nad celou zemí /
a jméno tvé budou vždy vzpomínat s chválou.

T: Jiří Pejla
M: Ladislav Moravetz

62
Ž46
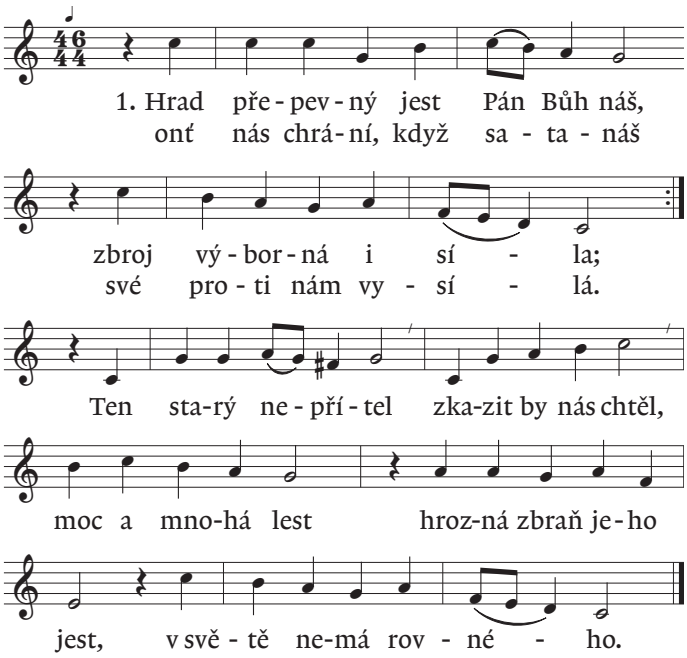

2. I kdyby hrozil mořský příval, / v náporech bouře zánik skrýval, / dům Boží bude pevně stát, / Pán s námi chce v něm přebývat. / Králové soupeří a válčí, / národy do záhuby kráčí, / však zazní mocný Boží hlas, / boj ztichne, pokoj přijde zas.

3. Pojďte a divy poznávejte, / v úžasu Pánu chválu vzdejte, / sám tiší vřavu válečnou, / odnímá zbraním sílu zlou. / Svárů zanechte, temných spádů, / s úctou uznejte Boží vládu, / s námi je Hospodin, Bůh náš, / chrání svůj lid jak věrná stráž.

T: Miloslav Esterle M: Pseaumes octante trois de David, 1551

63
Ž46
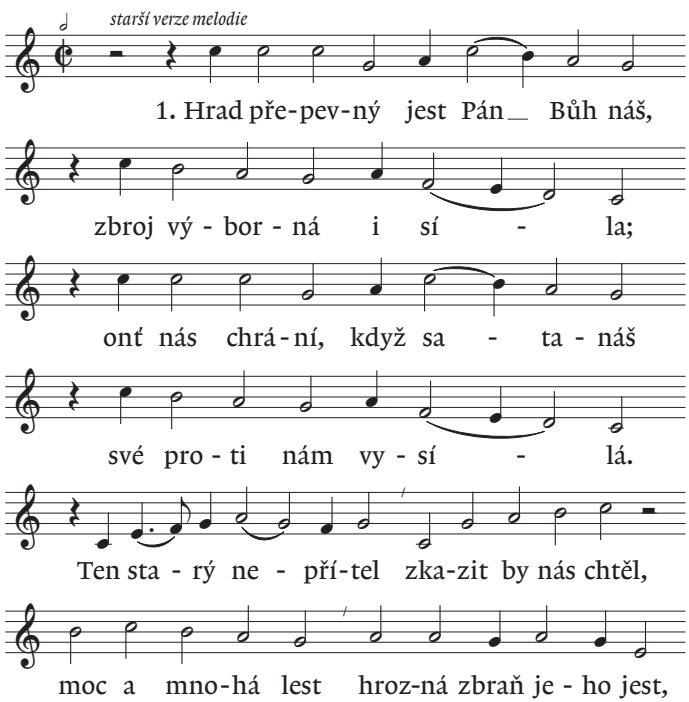

2. Nástroj lidský jest v tom špatný, / snadní jsme my k zmožení. / Však hájí nás rek udatný, / jejž Bůh nám dal k spasení. / Kdo by ten byl, nevíš? / Jest Kristus Ježíš, / Bůh a Pán všeho, / a není jiného; / pole jistě obdrží.
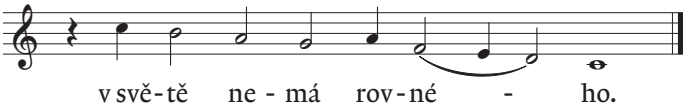
3. Byť svět i plný ďáblů byl / chtějících nás zhltiti, / však žádný by z nás neubyl, / musejí ustoupiti. / Kníže světa toho, / ač bouří mnoho, / co chce, nespraví, / soud Boží ho dáví, / slovíčko jej porazí.

4. Ďábel, svět musejí jistě / ustoupit slovu jeho, / neb s námi jest v každém místě / Pán s dary Ducha svého. / Přijde-li na zmatek / čest, hrdlo, statek, / nechť sobě mají, / nic tím nezískají, / nebes nám však nechají.

T: Jiří Třanovský, Cithara sanctorum, 1636 / Zpěvník Českobratrské církve evangelické, 1952 M: Martin Luther / Fast allgemeines Evangelisch-Musicalisches Liederbuch, 1730 / Evangelický zpěvník, 1979 / Evangelisches Gesangbuch, 1993
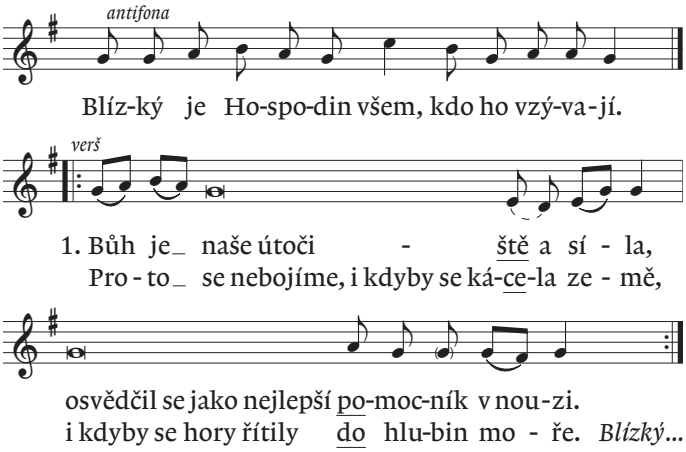
[63]

M: Martin Luther, Geistliche Lieder, 1533

64
Ž46
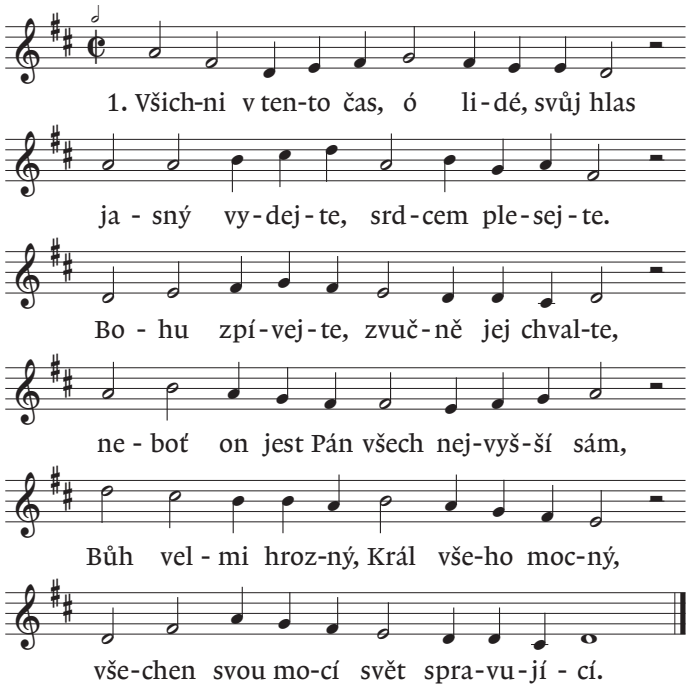

2. Proudy bystřin jsou k radosti Božímu městu, /
přesvatému stánku Nejvyššího. /
Bůh je v jeho středu, nepohne se, /
od časného jitra ho Bůh bude chránit. *Blízký...*

3. S námi je Hospodin zástupů, /
Bůh Jákobův je naší tvrzí. /
Pojďte, pozorujte Boží skutky, /
které učinil k úžasu země. *Blízký...*

T: Zpěvy s odpovědí lidu, 1984 / 2018
M: Bohuslav Korejs, Zpěvy s odpovědí lidu, 1984 / 2018

65
Ž47

2. On všechny lidi, co vůkol bydlí, / všelijak sklonil a je podmanil, / i jiné všudy všechny národy. / A tak, což otcům slíbil, to synům, / nám, tuto zemi rozkošnou velmi / předal v dědictví z milosrdenství.

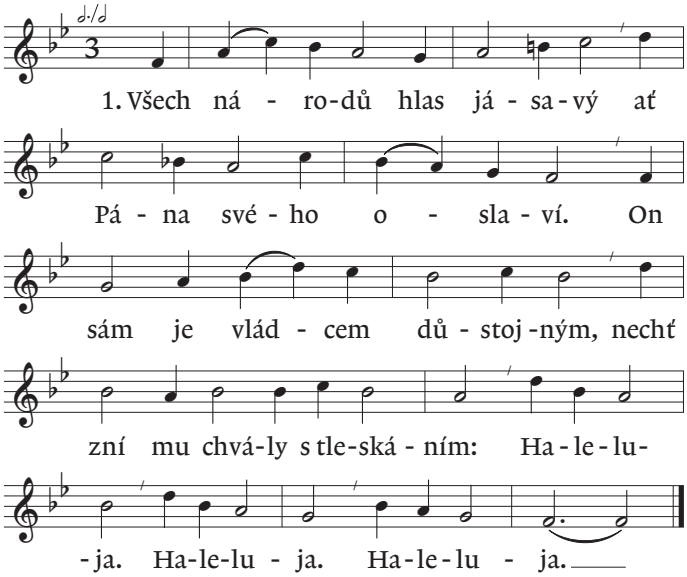
3. Aby tu s námi byl bez přestání, / vstoupil Bůh vzhůru na svatou horu, / že se až chvěla, mocně duněla. / Zpívejte se mnou s radostí mnohou / Králi našemu, zpívejte jemu, / on je mocný sám všeho světa Pán.

4. Nadto vy všichni jím vycvičení, / Bohu zpívejte, moc jeho znejte / mezi národy na zemi všudy. / Však i ta světa slavná knížata / sběhnou se k Bohu Abrahamovu, / by s lidem jeho ctili samého,

5. neb on štítem svým všem všudy zemím / je sám ochránce. Nad světa správce / všecky je vyšší a nejmocnější. / Zpívejte se mnou s radostí mnohou / Králi našemu, zpívejte jemu, / on je mocný sám všeho světa Pán.

T: Jiří Strejc / Písně duchovní evanjelistské, 1615 / Evangelický zpěvník, 1979
M: Pseaumes octante trois de David, 1551

66
Ž47
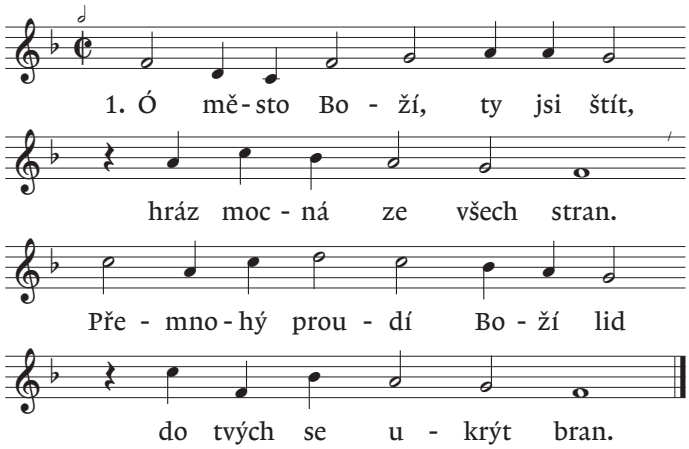

2. Nad králi vládne Bůh a Pán, / svou moc dal znát všem končinám. / Nám k spáse vítězem se stal, / zem líbeznou nám odkázal. |: Haleluja. :|

3. Do výšin vstoupil v slávě své, / zní polnic tóny zářivé. / I knížat zástup zdvihne hlas, / svůj žalm ať zpívá každý z nás: |: Haleluja. :|

T: Miloslav Esterle M: Heinrich Schütz, Psalmen Davids, 1661

67
Ž48

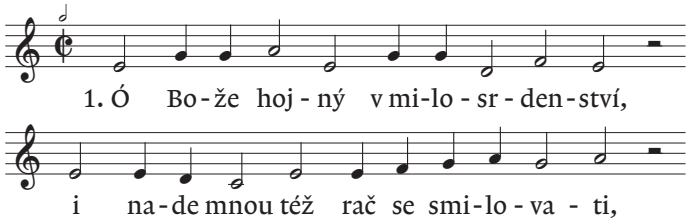
2. Tvé slovo čisté skrápí nás / jak rosa napořád. /
Tvá říše zkvétá zas a zas / v lásky i pravdy sad.
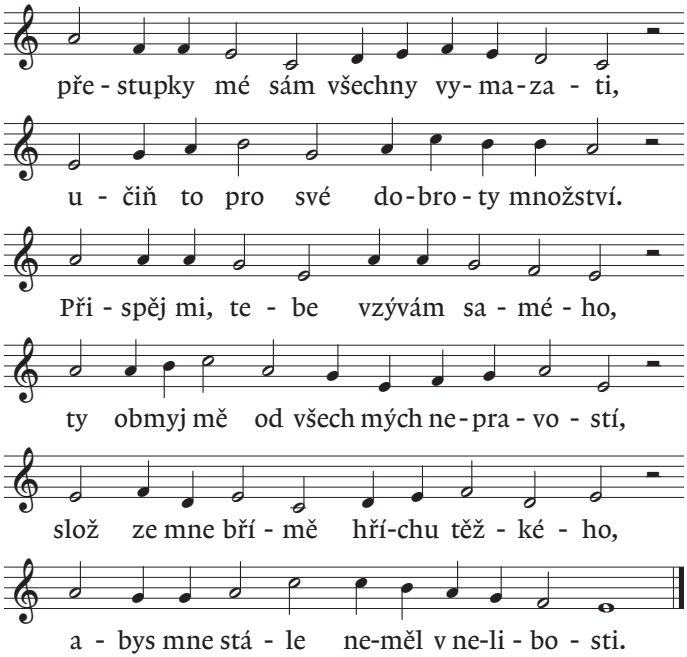
3. Jak oheň září noční tmou / a nic mu nezbrání, /
tak tvoje věže výš se pnou, / když bývá svítání.

4. Co zmůže bouřné vanutí, / proč vzteků vln se bát? /
Na skále věků bez hnutí / smí město Boží stát.

T: Miroslav Rozbořil, Evangelický zpěvník, 1979
M: Pseaumes octante trois de David, 1551 / Johann Crüger, Praxis Pietatis Melica, 1653 / Evangelisches Kirchen-Gesangbuch, 1950

68
Ž51
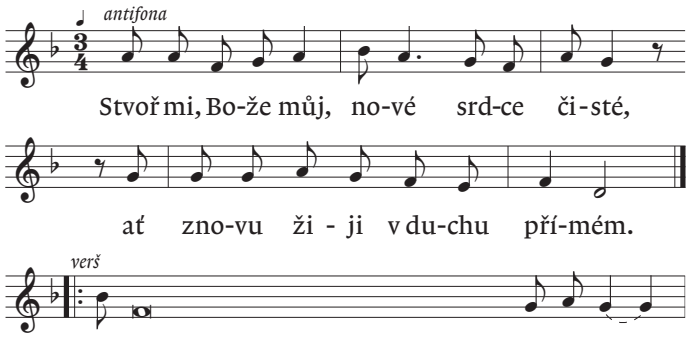

2. Svou odvrať tvář pryč od mých hříšností / a nehleď na mne v přísném rozhněvání, / když tebe prosím, vymaž v smilování / spáchané všechny mé nepravosti. / Stvoř srdce čisté ve mně, Bože můj, / všech nepravostí bych se vyvaroval, / a ducha přímého mi obnovuj, / bych tvoji pravdu horlivě miloval.

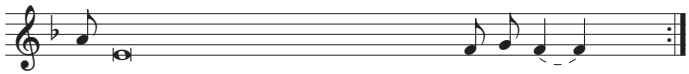
3. A ač jsem hoden pro svůj hřích toho, / že od sebe bys moh mne zamítati, / však prosím, nerač mne kdy zbavovati, / můj Bože, svého Ducha svatého, / ale mne navrať k radosti první, / která jde z tvého spasení a dání, / a duchem rytířským mě upevni / k ochotnému tvých rozkazů konání.

T: Jiří Strejc, Písně duchovní evanjelistské, 1615 / Slavie Radechovská, Evangelický zpěvník, 1979 / 2018 M: Pseaumes octante trois de David, 1551

69
Ž51

1. Smi-luj se, Bože, pro své milosrdenství na-de mnou,
Ú - plně ze mě smyj vi - nu mou
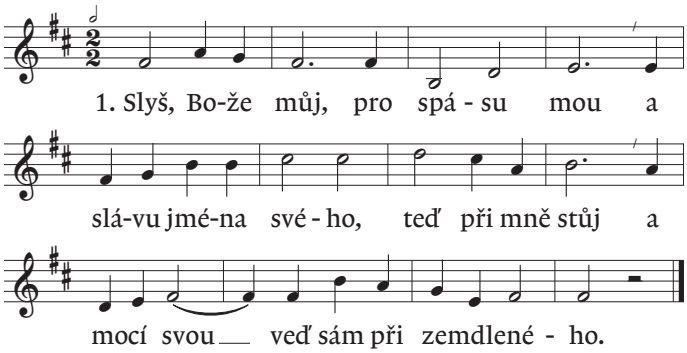

pro své velké slitování zahoď mou ne-pra-vost.
a očisť mě od mé-ho hříchu. *Stvoř...*

2. Neboť já svou nepravost uznávám, /
můj hřích je stále přede mnou. /
Jen proti tobě jsem se prohřešil, /
spáchal jsem, co je před tebou zlé. *Stvoř...*

3. A tak se ukáže, jak je spravedlivý tvůj rozsudek, /
že jsi bez úhony ve svém soudu. /
Hle, líbí se ti srdce upřímné, /
ve skrytu mě učíš moudrosti! *Stvoř...*

4. Pokrop mě yzopem a budu čistý, /
umyj mě a budu než sníh bělejší. /
Popřej mi slyšet hlas veselí a radosti, /
ať kosti, které jsi zdrtil, zajásají. *Stvoř...*

T: Zpěvy s odpovědí lidu, 1984 / Miloslav Esterle
M: Petr Eben, Zpěvy s odpovědí lidu, 1984

70
Ž54

2. Slyš prosbu mou a rtů mých řeč. / Hle, ve zlém mnozí vstali a duši mou / té zlosti meč jak oheň krutě pálí.

3. Nic vůle tvé si neváží / a ukrutnost jen znají. Buď pomoc má! / Buď na stráži těm, kdo mě podpírají!

4. Ty odplatíš sám všecko zlé / mým nepřátelům jistě a vypleníš / je v pravdě své na každém, Pane, místě.

5. Já vděčně pak ti oběť dám / a slavit chci tvé jméno, žes trápení / mě zbavil sám a zlým že odplaceno.

T: Josef Batelka, Evangelický zpěvník, 1979 / 2018
M: Jan Horký, Evangelický zpěvník, 1979

ŽALM 55

71
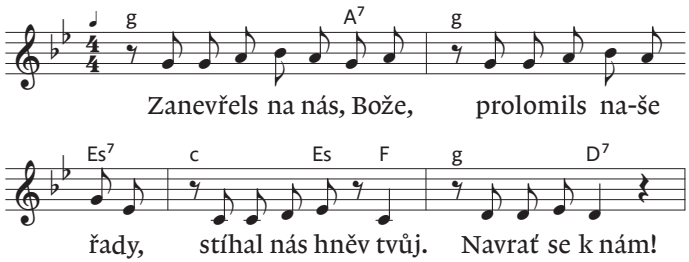
Na Hospodina slož svoji starost
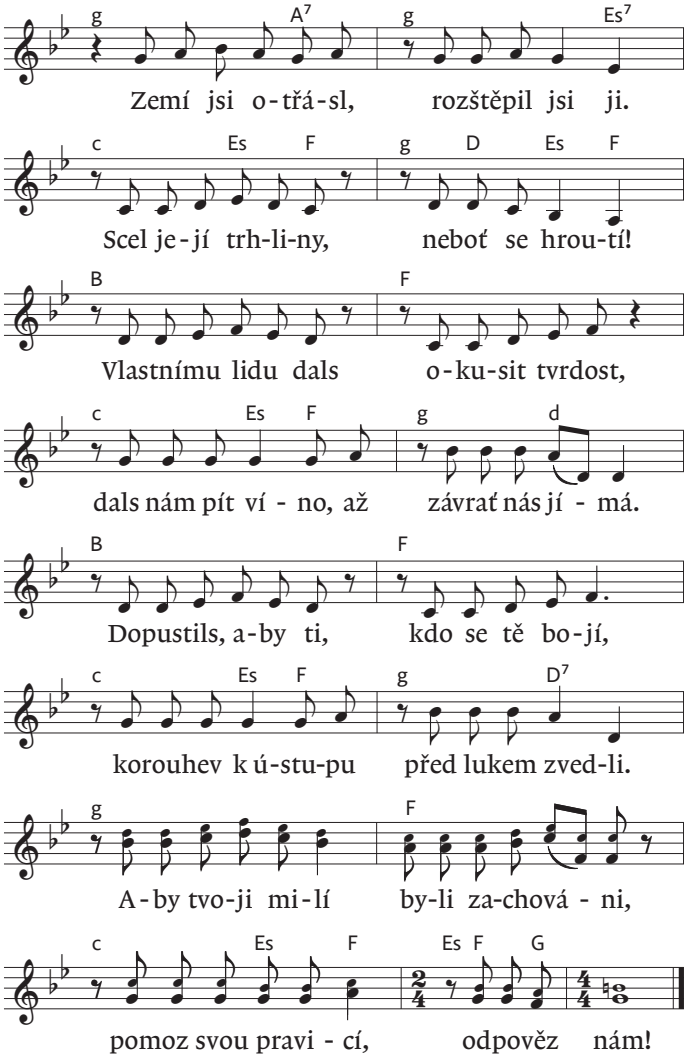
I Dopřej, Bože, mé modlitbě sluchu,
neskrývej se před mou prosbou.
II Věnuj mi pozornost, odpověz mi,
lkám a sténám, zmateně se toulám,
I neboť nepřítel mi spílá,
svévolník mě tísní,
II chtěli by mě zlomit ničemnostmi,
štvou proti mně plni vzteku.

I Srdce se mi v hrudi svírá,
přepadly mě hrůzy smrti,
II padá na mě strach a chvění,
zděšení mě zachvátilo.
I Pravím: Kéž bych měl křídla jako holubice,
uletěl bych, usadil bych se jinde.
II Ano, daleko bych letěl,
pobýval bych v poušti,
spěchal do bezpečí před náporem větru, před vichřicí.
I Není to nepřítel, kdo mě tupí,
to bych přece snesl;
II nade mne se nevypíná ten,
který mě nenávidí,
před tím bych se ukryl,
I jsi to však ty, člověk jako já,
můj druh a přítel!
II Ten nejlepší vztah nás pojil,
za bouřného jásotu jsme chodívali do Božího domu.
I A já volám k Bohu, Hospodin mě spasí.
Večer, zrána, za poledne lkám a sténám.
– Vyslyšel můj hlas.
I+II Na Hospodina slož svoji starost,
postará se o tebe a nedopustí,
aby se kdy spravedlivý zhroutil.

(Ž 55,2–9; 13–15; 17–18; 23)

72
Ž60

T: podle Ekumenického překladu Bible Stanislav Klecandr
M: Stanislav Klecandr

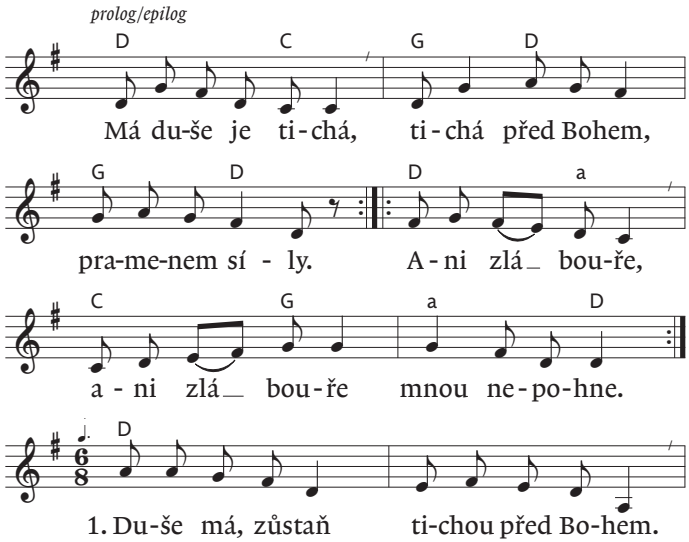
73 ŽALM 61
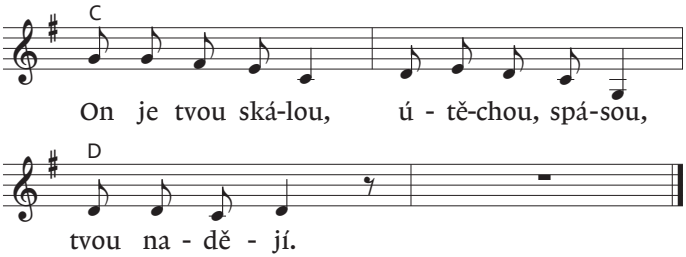
Doveď mě na skálu, je pro mě strmá

I Slyš, Bože, mé bědování,
mé modlitbě pozornost věnuj,
II z končin země k tobě volám
se sklíčeným srdcem.
I Doveď mě na skálu, je pro mě strmá,
ty jsi moje útočiště a pevná věž proti nepříteli.
II Chci navěky pobývat v tvém stanu,
utéci se do skrýše tvých křídel.
I+II A tak budu tvému jménu navždy zpívat žalmy,
den co den budu plnit své sliby.

(Ž 61,2–5; 9)

74 Ž 62

2. Spolehni na něj v každičké chvíli, / na všech svých cestách přej si, má duše, blízko jej mít.

3. Dopřál ti spatřit bláznovství mocných, / kde pyšní vládci na vahách soudu budou jak dým.

4. Nenech se zmámit marností světa – / bohatstvím, slávou. Před zrádnou touhou srdce své chraň.
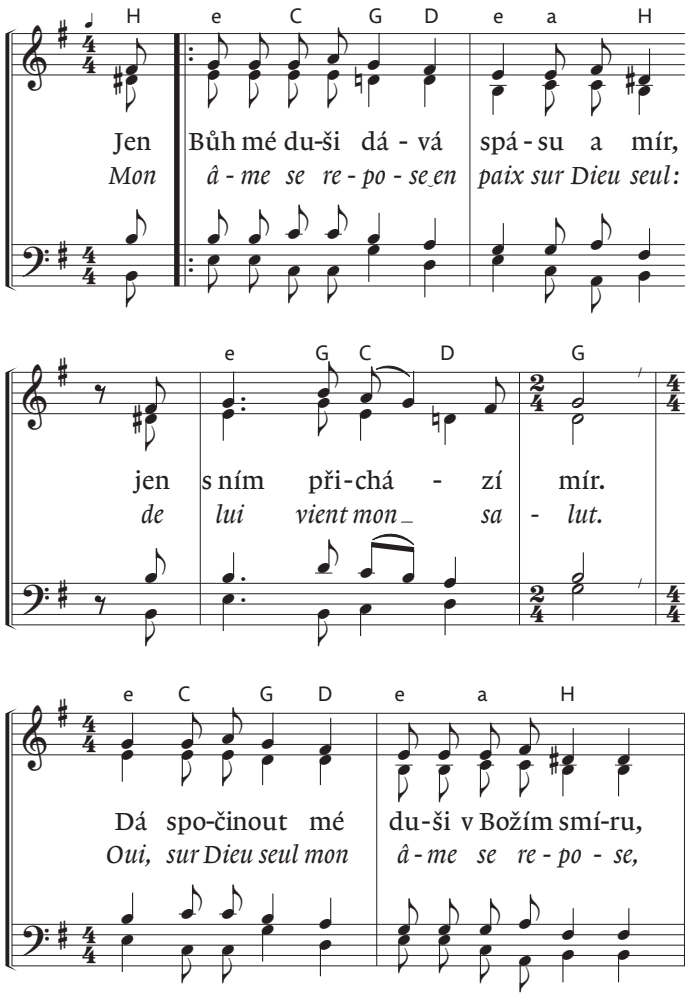
5. Bůh řekl ano v svém milém Synu. / To je to slovo, jasné a přímé, jemu věřím.

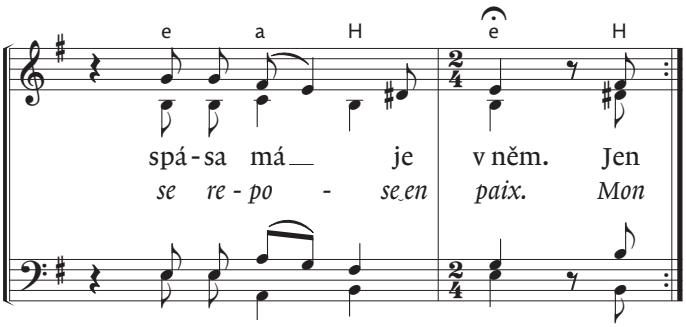
6. Je milostivý i trpělivý. / Vede mé kroky, snímá z nás tíhu hříchů a vin.

Provedení: prolog s repeticemi – 1. až 4. sloka – mezihra – 5. a 6. sloka – mezihra – epilog bez repetic – mezihra – 1. sloka

T: Jiří Pejla
M: Ladislav Moravetz

75
Ž62

H e C G D e a H
Jen Bůh mé du-ši dá - vá spá - su a mír,
Mon â - me se re - po - se en paix sur Dieu seul:
e G C D G
jen s ním při-chá - zí mír.
de lui vient mon sa - lut.
e C G D e a H
Dá spo-činout mé du-ši v Božím smí-ru,
Oui, sur Dieu seul mon â - me se re - po - se,
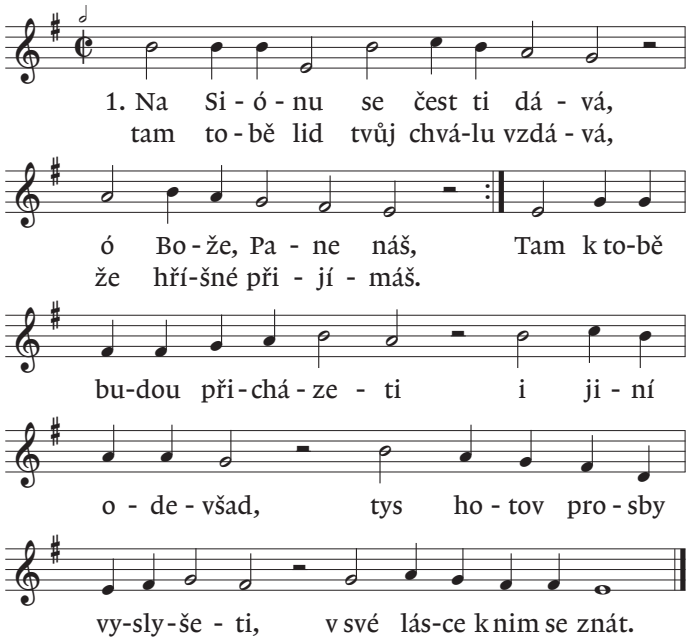

T: Songs and Prayers from Taizé, 1991 / Zpěvy a modlitby z Taizé, 2003
M+S: Songs and Prayers from Taizé, 1991 / Zpěvy a modlitby z Taizé, 2003

ŽALM 63 76
Má duše přilnula k tobě

I Bože, tys Bůh můj!
Hledám tě za úsvitu,
má duše po tobě žízní.
II Mé tělo touhou po tobě hyne
ve vyschlé, prahnoucí, bezvodé zemi.
I Proto tě vyhlížím ve svatyni,
chci spatřit tvoji sílu a slávu;
II tvé milosrdenství je lepší než život,
mé rty tě chválí zpěvem.
I Proto ti dobrořečím po celý život,
v tvém jménu pozvedám dlaně.
II Má duše se sytí nejtučnější stravou,
moje rty plesají, má ústa zpívají chválu.
I Když si tě na lůžku připomínám,
o tobě rozjímám za nočních hlídek,
II že jsi mou pomocí býval,
ve stínu křídel tvých plesám.
I+II Má duše přilnula k tobě,
tvá pravice mě pevně drží. (Ž 63,2–9)

77
Ž65

2. Vin našich hrozné rozhojnění, / jež se nás zmocňuje, / i všechna naše přestoupení / tvá milost shlazuje. / Je blažen, koho vyvoluješ / a k sobě přivádíš, / též v chrámu svém jej posazuješ, / svým dobrým provázíš.

3. V tvém domě budem nasyceni / vším dobrým v hojnosti, / v chrámu tvém najdem potěšení / ze slova milosti. / Hle, věci předivné nám dává / tvé poznat zjevení, / tvé království je naše sláva, / ó Bože spasení.

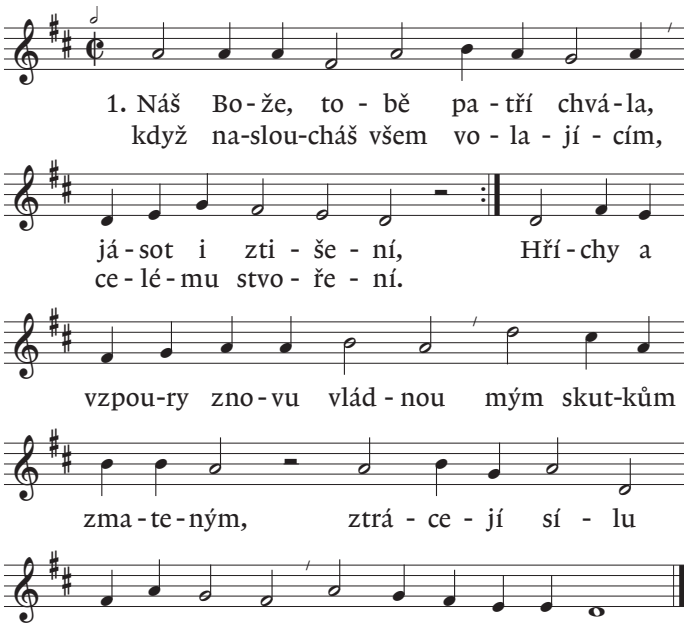
4. Ty upevňuješ mocně hory / jsa silou opásán, / svět celý i se svými tvory / se bázní otřásá. / Sám ty zvuk moře ukrocuješ, / i jeho ječení, / národy světa utišuješ / při jejich bouření.

5. Svou láskou navštěvuješ zemi / a deštěm svlažuješ, / svým požehnáním, dary všemi / ji obohacuješ; / brázdy její ty urovnáváš, / záhony pěstuješ, / všem plodům požehnání dáváš, / když vláhu daruješ.

6. Ty korunuješ v laskavosti / úrodou každý rok, / tvá šlépěj svědčí o milosti, / o lásce každý krok. / Když přehojně tak práci naší / v své žehnáš štědrosti, / kéž se jen k tobě zpěvy vznáší, / co oběť vděčnosti.

T: František Šebesta, Žalmy Davidovi, 1876 /
Slavie Radechovská, Evangelický zpěvník, 1979 / 2018
M: Pseaumes octante trois de David, 1551

78
Ž65
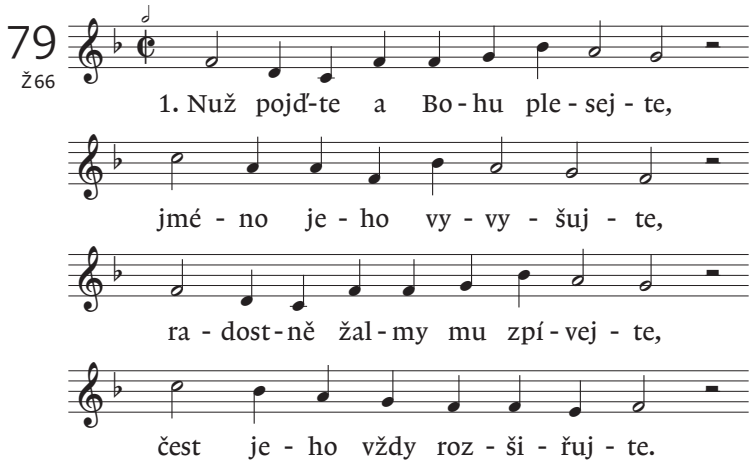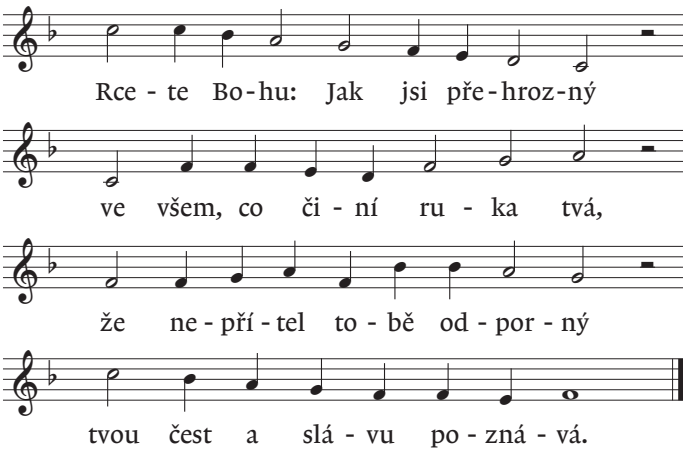

2. Tvá milost vítá vyvolené, / pozvané do tvých bran. / Hojností darů ve tvém chrámě / stůl bude požehnán. / Tvé mocné činy vzbudí bázeň, / trůny se zachvějí, / dál chceš být vládcem pokolením, / národům nadějí.

3. Výšiny hor sám zdvíháš vzhůru, / dno moří skryl jsi v tmách. / Přívalům vod svět zničit bráníš, / žáru vše spálit v prach. / Tam, kde tvé jitro světlem září, / soumrakem tišíš den, / tvých divů slávu věrní chválí, / tvým žijí pokojem.

4. Zem navštívíš svým požehnáním, / z potoků dáváš pít. / Stínem chceš chránit vše, co klíčí, / pomáháš růst a žít. / Léta jsou plná štědré péče, / dnům svěříš bohatství. / Chléb z rukou tvých se stal mou písní, / spásou i radostí.

T: Miloslav Esterle
M: Les Pseaumes mis en rime françoise, 1565

2. Před důstojnou tvou velebností / se všichni lidé sklánějí, / tvému pak jménu s uctivostí / chvály a žalmy zpívají. / Pojďte a vizte skutky Páně, / sluší vám na ně mysliti, / v nich mocnou správu svou náramně / zřejmě lidem chtěl zjeviti.

3. On ráčil moře rozděliti / i řeku divnou mocí svou, / by tudy lid jeho moh' jíti / s potěšením suchou nohou. / Jeho je věčné panování / nad všeho světa národy, / vzpouře pyšných Pán mocně brání, / na všechny vždy hledí všudy.

4. On je Bůh náš, proto s vděčností / zvyšujte Boha našeho. / Snažte se, ať všechněm k známosti / čest přijde, sláva též jeho, / neb mocně on od zahynutí / životy naše zachoval / a škodlivému poklesnutí / on nohy naše nevydal.

5. Jestliže jsi pak časem vkládal, / ó Bože, na nás soužení, / to jsi nás jen jak zlato dával / v svou pec tavicí k tříbení. / Ty z převeliké své milosti / jsi vyprostil nás ze všeho / a přivedl jsi nás k hojnosti / rozvlažení rozkošného.
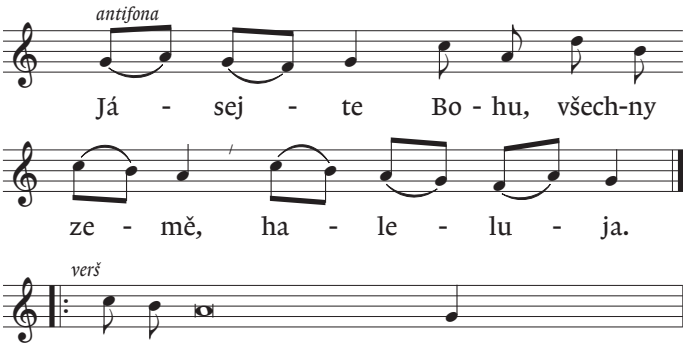
6. Když vcházím já do tvého chrámu / a přináším tam oběti, / vždy tobě, laskavému Pánu, / své sliby též chci splniti. / Hleďte, vy věrní, co dobrého / Bůh laskavě mi udělil, / mou duši zprostil všeho zlého / a svrchovaně potěšil.

7. Když jsem ho vzýval s dověrností, / dobrotivě se mi ozval, / tak abych se zvláštní vděčností / chválu jemu vždy zazpíval. / Však kdybych byl v svém srdci svázán / hříchu svého nepravostí, / jistěže by byl uši své Pán / odvrátil od mých žádostí.

8. Avšak na úzkostné volání / ke mně se naklonil mile, / mou prosbu slyšel, má vzdychání, / a splnil podle své vůle. / Buď požehnán Bůh, že nezahnal / od sebe proseb mých množství, / že ani svého on neodňal / ode mne milosrdenství.

T: Jiří Strejc, Písně duchovní evanjelistské, 1615 /
Slavie Radechovská, Evangelický zpěvník, 1979
M: Pseaumes octante trois de David, 1551

80
Ž66

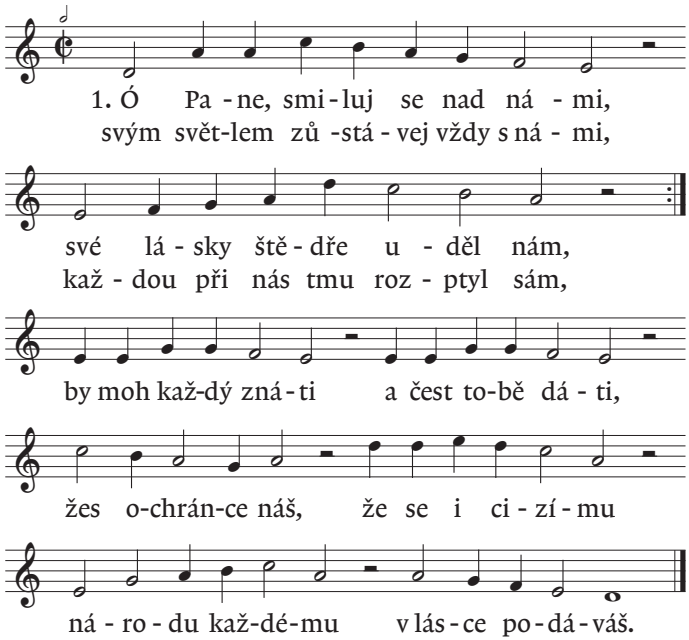
2. „Ať se ti koří celá země, ať ti zpívá, /
nechť tvé jméno opěvuje.“ /
Pojďte a pozorujte Boží skutky: /
podivuhodně jednal s lidmi! *Jásejte…*

3. Moře proměnil v souš, /
suchou nohou přešli řeku, /
proto se radujme v Bohu! /
Navěky svou mocí vládne. *Jásejte…*

4. Pojďte, slyšte, všichni bohabojní, /
chci vyprávět, co Bůh mé duši prokázal. /
Bůh buď veleben, že neodmítl mou prosbu, /
že mi svou lásku neodňal. *Jásejte…*

T: Zpěvy s odpovědí lidu, 1984
M: Bohuslav Korejs, Zpěvy s odpovědí lidu, 1984

81
Ž67
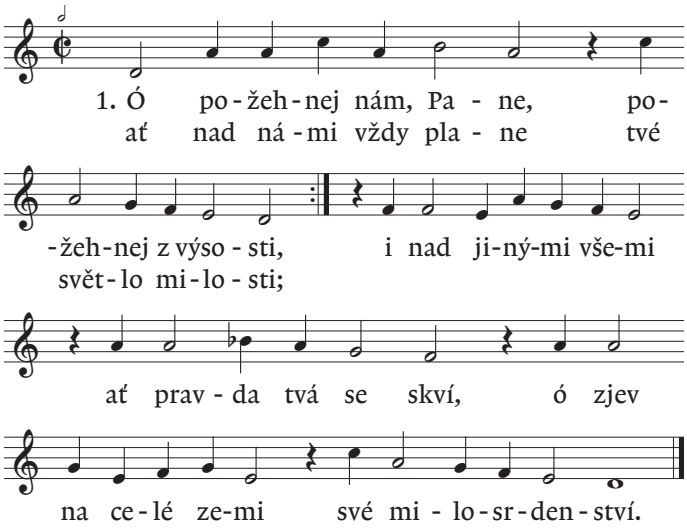

2. Ó dej, by tě oslavovali / všech všudy lidí stavové, / s plesáním k tobě pospíchali / i pohanští národové, / vždyť tvůj soud dle práva / nikdy neustává / ve své přímosti. / Tvé je panování / bez uchylování / od spravednosti.

3. Ó Bože, dej, ať tvoje sláva / naplní všecky končiny / a země hojnost ať vydává / potrav i každé rostliny. / Požehnání svého / uděl nám hojného, / Pane Bože náš, / všechen svět tvé bázně / ať dbá vždycky snažně, / Králi věčný náš.

T: Jiří Strejc, Písně duchovní evanjelistské, 1615 / Evangelický zpěvník, 1979 / 2018
M: Pseaumes octante trois de David, 1551

82
Ž67
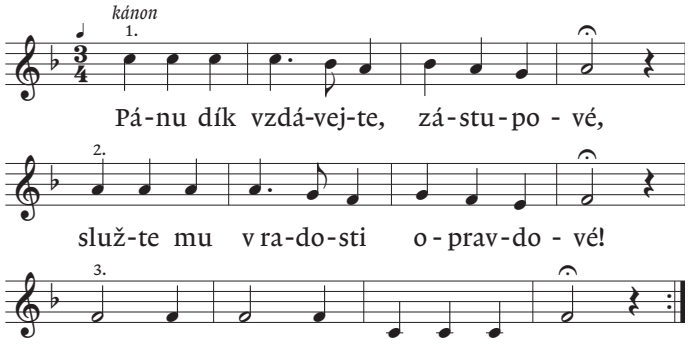

2. Ó dejž, ať národové / v tvém světle plesají / a všichni jazykové / tvou chválu hlásají, / tvé zříce divné rady, / nebeský Pane náš, / jenž všechno řídíš všady / a o vše péči máš.

3. Nechť tedy hlas náš vděčný / vždy k Bohu vstupuje, / on časný chléb i věčný / nám z lásky daruje. / Ó vyvyš se již, Pane, / a s bázní tvé jméno / nám lidem k spáse dané / budiž vždy slaveno.

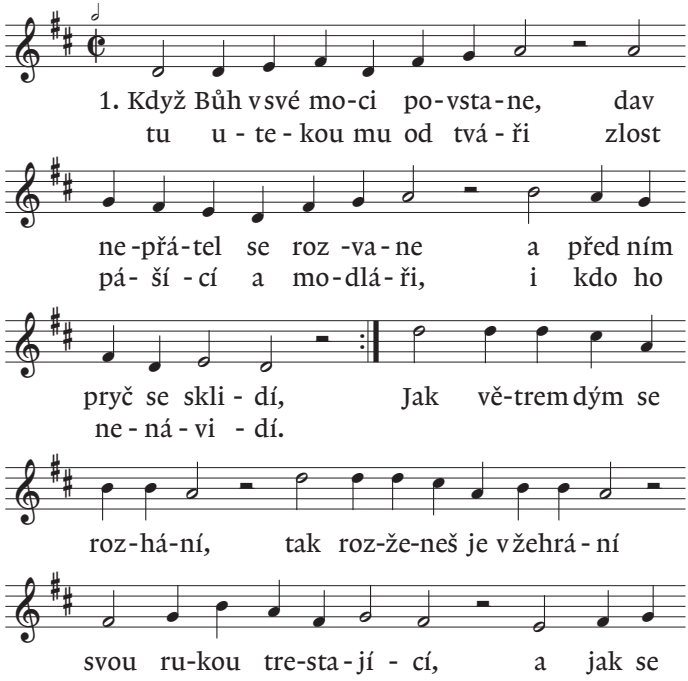
T: Jan Amos Komenský, Kancionál, 1659 /
Zpěvník žalmů a písní duchovních, 1877 / 2018
M: Kancionál, 1659
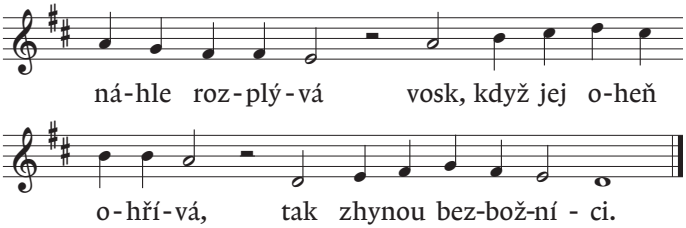
83
Ž67

T: Buď tobě sláva, 1981 M: Evangelisch-reformiertes Gesangbuch, 1998

84
Ž68

2. Tu spravedliví po celý / den před Bohem se veselí, / jej svými slaví zpěvy, / tu budou plesat s radostí / a poskakovat s vděčností, / když Pán se jim sám zjeví. / Nuž, žalmy Bohu zpívejte / a jméno jeho vzývejte, / svou cestu tomu spravte, / jenž v oblacích se vznášívá / a Hospodin se nazývá, / vždy srdcem svým ho slavte.
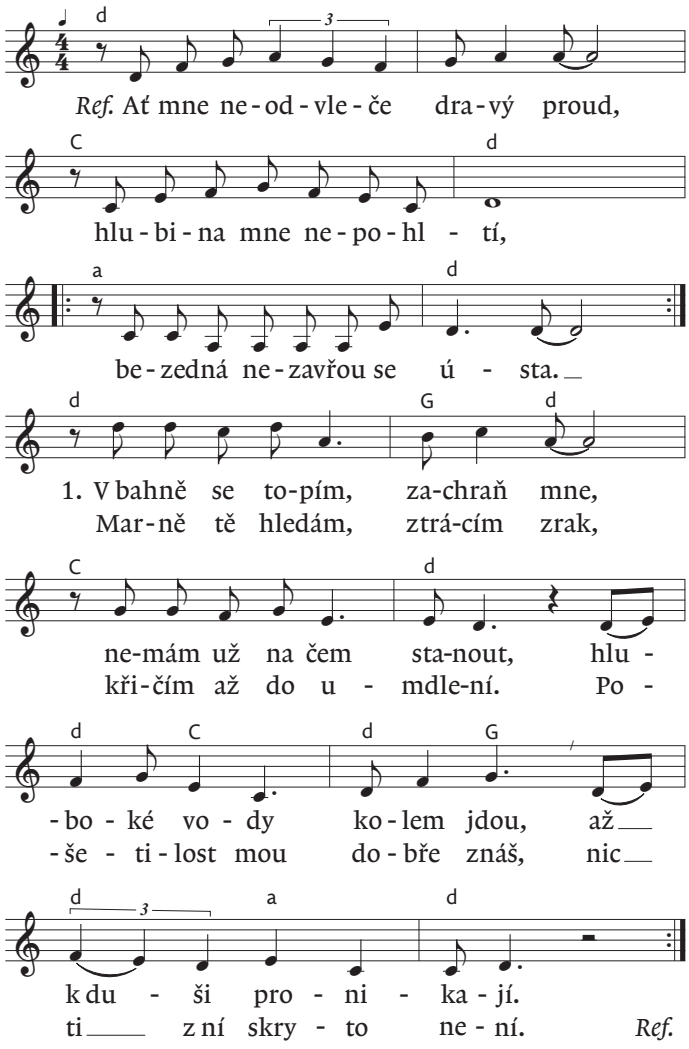
3. Plesejte před ním, vzdejte čest, / on sirotků sám Otec jest / v své lásce přebohaté. / On vdov je mocný ochránce / a před útiskem zastánce, / Bůh v svatyni své svaté. / Samotné v domy rozplodí, / z okovů vězně vyvodí, / jsou v očích jeho drazí, / však vzpurné, již se rouhají / a láskou jeho zhrdají, / Pán v zemi pusté sází.

4. Ó Bože, hojný v milosti, / tys vyprostil lid z úzkosti, / zlost nepřátelů zhasla. / Tys vyvolené předcházel / a po poušti je provázel, / až celá zem se třásla. / Před Boží tváří nebesa / i všechna jejich tělesa / se hrůzou rozplývala, / i hora Sinaj před Bohem / se chvěla v strachu přemnohém, / vždyť svého Pána znala.

5. Buď požehnán Pán s vroucností, / dne každého nás v hojnosti / zahrne dary svými; / Bůh silný, naše spasení, / ó vzdávejme mu chválení / vždy zpěvy srdečnými. / On sám je Pán Bůh silný náš, / v čas soužení je naše stráž, / náš hrad i naše sláva. / Bůh s námi, kdo nám uškodí? / I ze smrti Pán vyvodí, / po smrti život dává.

T: František Šebesta, Žalmy Davidovi, 1879 / Slavie Radechovská, Evangelický zpěvník, 1979 / 2018 M: Pseaumes octante trois de David, 1551

85
Ž69

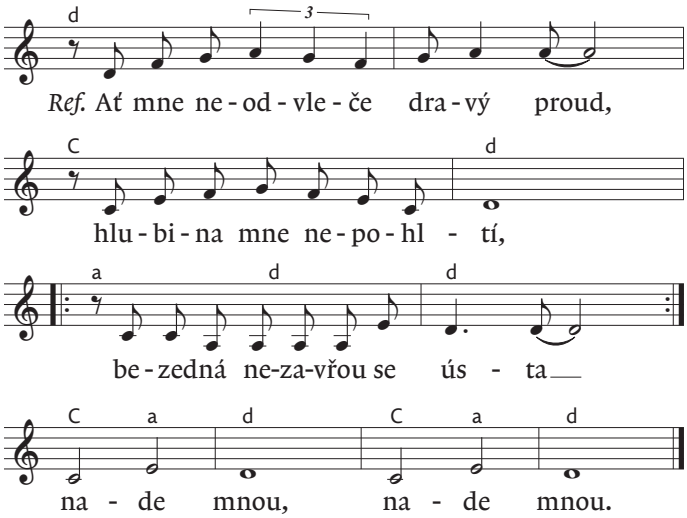
2. Hanbu ať za mne nenesou / všichni, kdo věří v tebe, / tvou dobrou vůli hledají, / ctí Boha Izraele. / Horlivost

svatá o tvůj dům / žárem svým spaluje mne, / pro blízké své jsem cizincem, / na soucit čekám marně. *Ref.*

3. Postím se, oči vypláču, / v potupu se vše mění, / žíněné roucho obléknu, / posměšná píseň zazní. / Odpověz, Bože, smiluj se, / můj Pane dobrotivý, / svou tvář mi nyní neskrývej, / pospěš a odpověz mi. *Ref.*

4. Písní tě vděčnou oslavím, / chválou i díkůvzdáním, / takovou oběť přijmeš rád, / spočinu ve tvých dlaních. / Pokorní až to uvidí, / radostně zvednou hlavy, / ti, kdo tvou vůli hledají, / v svém srdci pookřejí. *Ref.*

5. Nebesa chválu vydají, / země i život v mořích, / Bůh Sión chrání před zkázou, / zbuduje město nové. / Postaví pro ně obydlí, / budou tam navždy sídlit / ti, kteří jeho zůstali, / milují jeho jméno.
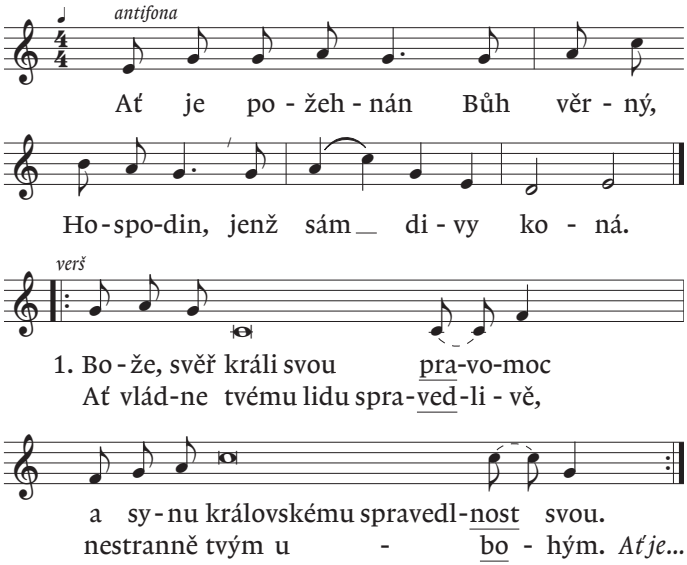

T: Jiří Pejla M: Jiří Pejla

86 ŽALM 71
Neopouštěj mě ve dnech stáří

I Utíkám se k tobě, Hospodine,
kéž nikdy nejsem zahanben!
II Pro svou spravedlnost mě vysvoboď,
pomoz mi vyváznout,
skloň ke mně své ucho, buď mou spásou.
I Buď mi skalním příbytkem
a budu se tam uchylovat stále.
II Ty jsi přece má naděje, Panovníku Hospodine,
v tebe už od mládí doufám.
I Na tebe jsem odkázán už ze života matky,
oddělil sis mě v matčině nitru,
chvalozpěv můj o tobě bude znít stále.
II Nezamítej mě v čas stáří,
neopouštěj mě, když pozbývám sil.
I Nevzdaluj se ode mne, můj Bože,
Bože, na pomoc mi pospěš!
II O tvé spravedlnosti budou má ústa vypravovat,
každého dne svědčit o tvé spáse,
a přece nestačím všechno vypovědět.
I Ty jsi mi dal zakusit četná zlá soužení
a zase mi život vracíš.
Útěchou mě zahrnuješ.
I+II Ať plesají mé rty, když ti zpívám žalmy,
i má duše tebou vykoupená.

(Ž 71,1–3b; 5–6; 9; 12; 15; 20a; 21b; 23)

87
Ž 72

2. V jeho dnech rozkvete spravedlnost /
a hojnost pokoje, dokud nezanikne luna. /
Od moře k moři vládnouti bude, /
od řeky až do končin země. *Ať je...*

3. Chudáka, který se dovolává pomoci, vysvobodí, /
ujme se ubožáka, jehož se nikdo neujímá. /
Nad nuzným a chudým se smiluje, /
zachrání ubožákům život. *Ať je...*

4. Bude se jménu jeho žehnat na věky, /
a pokud bude slunce svítit, potrvá jeho jméno. /
V něm budou požehnána všechna plemena země, /
budou ho blahoslavit všechny národy. *Ať je...*

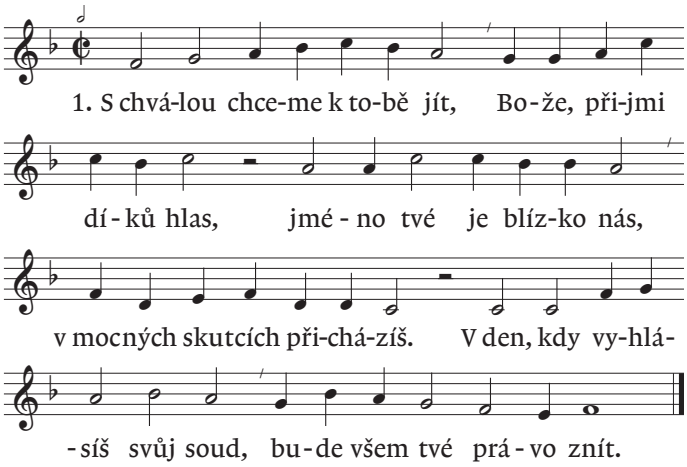
T: Zpěvy s odpovědí lidu, 1984 / Miloslav Esterle
M: Petr Eben, Zpěvy s odpovědí lidu, 1984

88 ŽALM 74
Bože, zanevřel jsi na nás natrvalo?

I Bože, zanevřel jsi na nás natrvalo?
Tvůj hněv dýmá proti ovcím, které paseš.
II Ve tvém shromáždění zněl řev protivníků,
svá vítězná znamení tu postavili.
I Tvou svatyni podpálili
a příbytek tvého jména znesvětili,
strhli k zemi.
II V srdci si řekli: „Jejich rod úplně vyhubíme!“
Vypálili všechna místa Božích shromáždění v zemi.
I Svá znamení nevidíme, proroka už není,
neví nikdo z nás, co přijde.
II Jak dlouho se, Bože, smí protivník rouhat?
Smí nepřítel znevažovat trvale tvé jméno?
I Tobě patří den, i noc je tvoje,
tys upevnil světlo noci i slunce,
II ty sám jsi vytyčil veškerá pomezí země,
vytvořils léto i zimu.
I Hospodine, rozpomeň se na rouhání nepřítele,
na zbloudilý lid, jenž znevážil tvé jméno.
II Nevydávej život své hrdličky dravci,
na život svých ponížených nikdy nezapomeň,
přihlédni ke smlouvě!
I+II Kéž zdeptaný není znovu tupen,
ponížený ubožák ať chválí tvoje jméno!

(Ž 74,1; 4; 7–10; 16–20a; 21)

89
Ž 75

2. S bázní zem se bude třást, / zazní slova z Božích úst: / „Blázne, chtěls do nebe růst? / Pravdou nazveš každý žvást? / Já však Pánem zůstávám, / nedej se svou slávou zmást.“
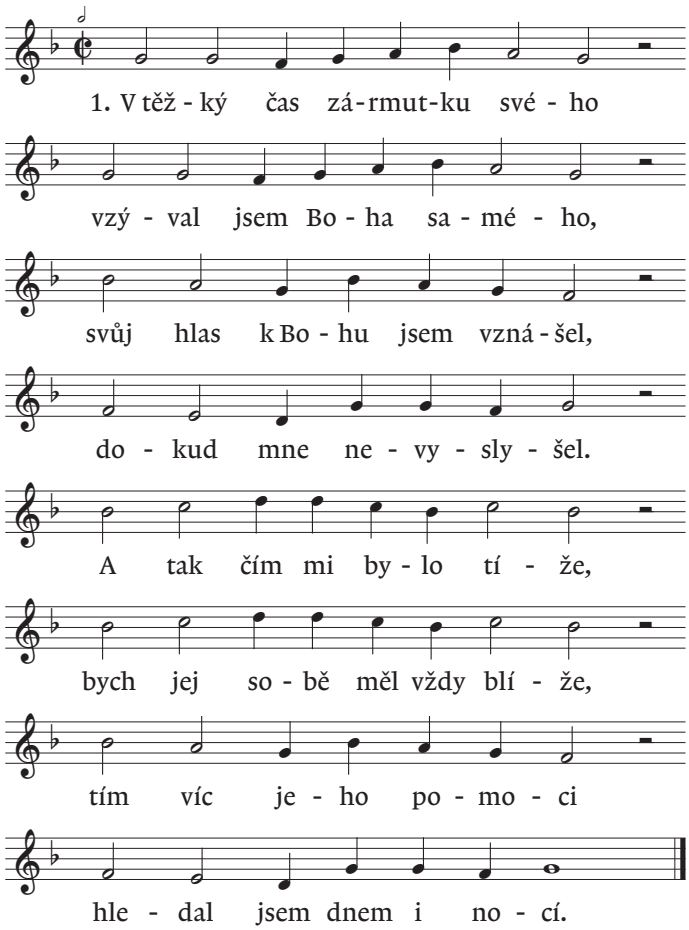
3. Žádný z lidí bezbožných, / nikdo z mocných světa vlád / hloubku pádů nechce znát, / ani spásu v nebesích. / Soudcem jediným je Bůh / všech lidí, vzácných i zlých.

4. Ten, kdo z Božích pramenů / chtěl jen čistou vodu brát, / trápením se vyhýbat, / projde tíhou kalných dnů. / Bůh nám do dna dává pít, / okusit chuť krás i hrůz.

5. Zpívat budu, Bože náš, / o tvých divech nesmírných. / Lámeš pýchu svévolných, / spravedlivé podpíráš. / V síle tvé zas povstávám, / spěchám ti svou chválu vzdát.

T: Miloslav Esterle
M: Les Pseaumes mis en rime françoise, 1565

90
Ž77

2. Však má duše, jsouc svírána, / byla potěšení prázdna, / neboť Bůh můj mne děsil, / čím víc jsem na něj myslil. / Ačkoli jsem ho vždy vzýval, / v úpění svém se modlíval, / můj duch v těžkém truchlení / byl v bolestném sevření.

3. V tom mém velkém naříkání / zbavil jsi mne mého
spaní, / musel jsem se snížiti, / ani nemoh mluviti, /
až jsem myslí pokojnější / patřil na časy někdejší, /
v nichž Bůh milosrdenství / věrným svým činil množství.

4. Tu jsem i na to vzpomínal, / co jsem někdy Bohu
zpíval, / laskavého jej znaje, / čest mu za to vzdávaje /
se vší ducha horlivostí. / Když jsem všechno s bedlivostí /
v srdci svém rozvažoval, / tím jsem se posiloval.

5. Což mě Pán Bůh, můj ochránce, / zahnal od sebe
dokonce? / Zdali pak již na věčnost / přede mnou skryl
svou milost? / Zapomněl snad své lítosti, / již projevoval
v hojnosti? / To pak byla by smrt má, / však Pán
proměnění dá.

6. Hojněji bych v tom prospíval, / vždy jsem sobě
připomínal / divné skutky tvé, Pane, / zdávna tebou
činěné. / O tvých divů mocném díle / myslil jsem i mluvil
mile, / slávu tvou v něm spatřuji / a všem toto zvěstuji:

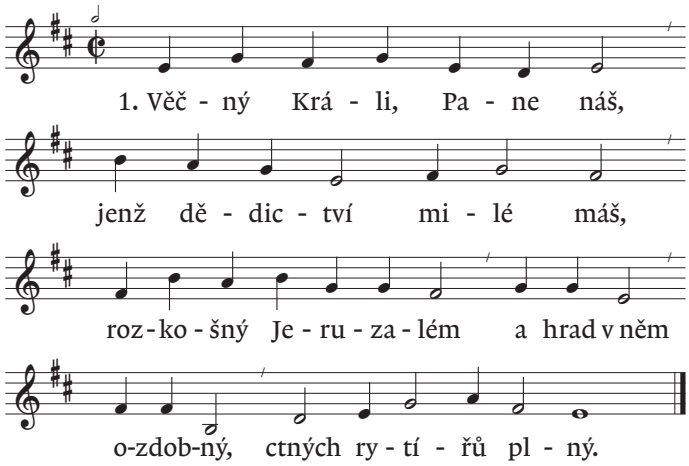
7. Tobě, Bože, čest a chvála, / cesta tvá je svatá, stálá, /
jistě není jiného, / Bože, tobě rovného. / Ty jsi vpravdě
ten věčný Pán, / jenž věci divné činíš sám, / ty své moci
netajíš, / v známost ji všem uvádíš.

8. Tys silou ramene svého / vyprostil ze jha těžkého /
potomky Jákobovy / i syny Josefovy. / Tvou moc vody
pocítily, / zděšeny se zastavily, / oblak spustil déšť hojný, /
vydal i zvuk přehrozný.

9. I země se hrozně chvěla, / když tvá noha tam kráčela /
přes moře vod násilných, / kde nezbylo stop žádných. /
Ale stádo lidu svého, / Mojžíšem vyvedeného, / k pastvám
vedeš rozkošným, / pokoj dáš vyvoleným.

T: Jiří Strejc / Písně duchovní evanjelistské, 1615 /
Slavie Radechovská, Evangelický zpěvník, 1979
M: Pseaumes octante trois de David, 1551

91
Ž 79

2. Pohleď, co se děje těm, / kteří přebývají v něm / pilně tobě sloužíce, / tě ctíce, / proti zlým / věrně bojujíce.

3. Obrácen Jeruzalém / i jeho okrasa v něm / v pustinu přežalostnou, / bolestnou, / věrným tvým / zarmoucení plnou.

4. Tvůj chrám je poskvrněný, / Sión hrad rozbořený, / vojska věrných pobita, / vylita / krev svatá, / všechna moc odňata.

5. To s bolestí vidouce, / hněv tvůj právem nesouce / ó vinni se dáváme; / ať známe / lásku tvou, / odpusť nám, žádáme.
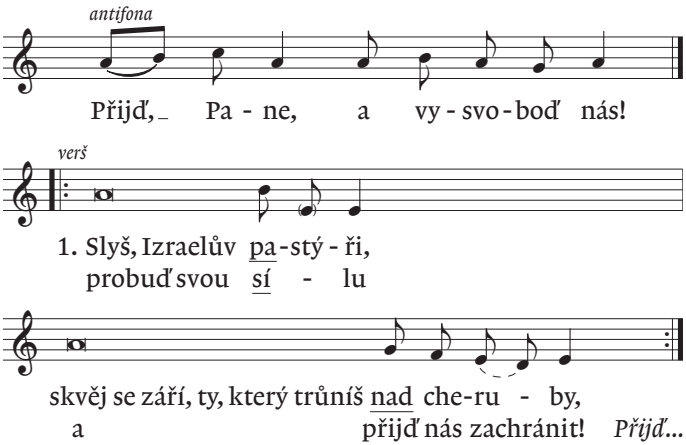
6. Líto buď tobě toho, / jména svého svatého / v potupě nenechávej, / nás šelmám / nedávej, / mdlých ovcí zastávej.

7. Proti tobě mluvení / slyšíš, hrozná rouhání, / nepřátel slova pyšná, / posměšná, / jejich lest / zastiňuje tvou čest.

8. Dej nám v tebe doufati / a nerač vzpomínati / rozličných provinění. / Zemdlení / naše znáš – / sám buď spomocník náš.

9. Učiň slavné jméno své / a my, ovce pastvy tvé, / ať tvou pomoc vidíme, / tě ctíme / a potom / věčně velebíme.

T: Jan Blahoslav, Piesně chval Božských, 1561 / Evangelický zpěvník, 1979 / 2018
M: Piesně chval Božských, 1561
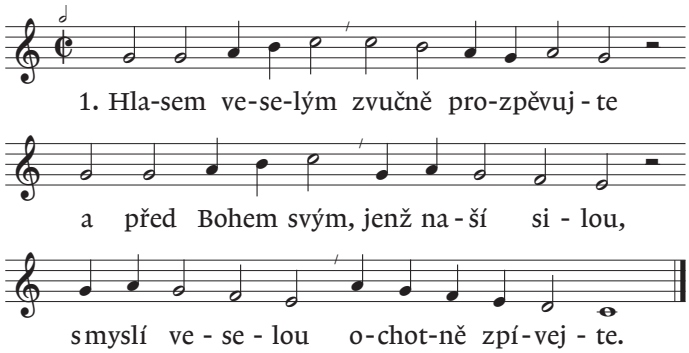

2. Bože zástupů, vrať se, /
shlédni z nebe a podívej se, pečuj o tuto révu! /
Ochraňuj, co zasadila tvá pravice, /
výhonek, který sis vypěstoval! *Přijď...*

3. Ať je tvá ruka nad mužem po tvé pravici, /
nad člověkem, kterého sis vychoval. /
Neustoupíme už od tebe, /
zachovej nás naživu, a budeme velebit tvé jméno. *Přijď...*

T: Zpěvy s odpovědí lidu, 1984
M: Bohuslav Korejs, Zpěvy s odpovědí lidu, 1984 / 2018

93
Ž81

2. Začněte píseň / zvuku veselého, / připojte buben, / žaltář i loutna / i harfa zvučná / ať zní na čest jeho.

3. Bůh lidu svému / sám to byl přikázal, / izraelskému, / i Josefovi, / v jistotě smlouvy / to za právo vydal,

4. když seslal rány / na Egypt a z něho / do své ochrany / Izraele vzal, / vysvobozoval / z díla otrockého:

5. „Když jsi tak volal / ke mně v své těžkosti, / já ti pomáhal, / tebe vyslýchal, / tebe zkušoval, / abys mě poslouchal.

6. Z bohů falešných / neklaň se žádnému. / Slyš hlas jediný, / v pevném doufání / věř bez přestání / Hospodinu svému.

7. Neboť jsem tvůj Pán, / Bůh věčný v bytosti, / já tě přived sám / do této země / rozkošné zřejmě, / z egyptských úzkostí.

8. Tu jen svá ústa / můžeš otevříti, / zkusíš dojista, / jak hojnost všeho / mého dobrého / budeš vždycky míti.

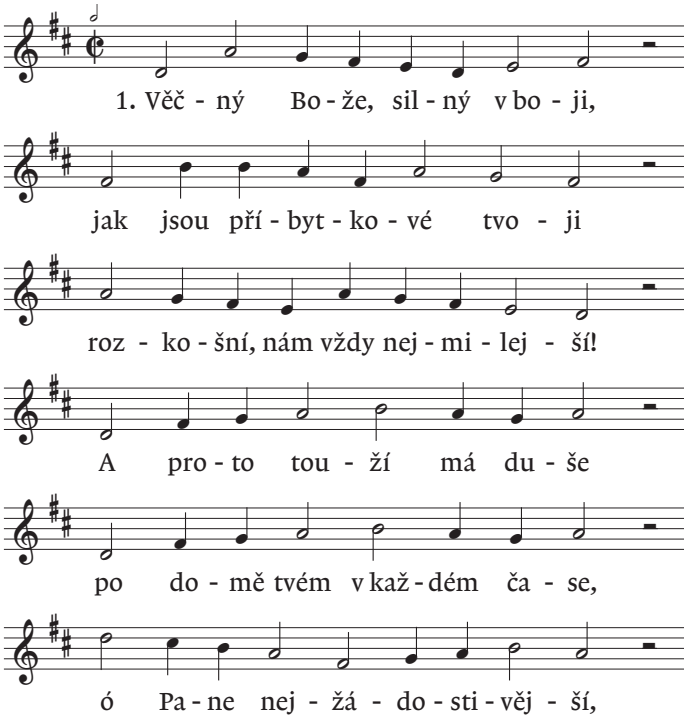
9. Kdyby lid můj chtěl / poslušnost mi dáti, / kdyby Izrael / chodil v cestách mých, / mnou ukázaných, / nemusel se báti.
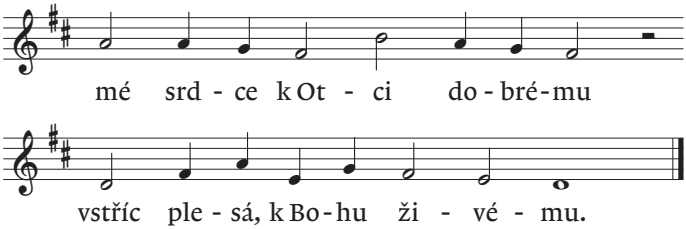
10. Z nepřátel jeho / byl bych já vyvrátil / náhle každého; / sílu své ruky / na protivníky / byl bych já obrátil.

11. V času pokojném / lid můj mohl žíti / v pokrmu hojném / a všech úzkostí, / běd a těžkostí / cele zbaven býti.“

T: Jiří Strejc / Písně duchovní evanjelistské, 1615 /
Slavie Radechovská, Evangelický zpěvník, 1979 / 2018
M: Les cent et cinquante pseaumes de David, 1562

94
Ž84

2. I ten vrabec má své místo, / též i vlaštovice hnízdo / pro mladé své před tvým oltářem. / Jak dlouho služebník pak tvůj, / Králi věčný a Bože můj, / má býti vzdálen od tvé tváře? / Šťastný je ten, kdo v tichosti / přebývá ve tvé blízkosti.
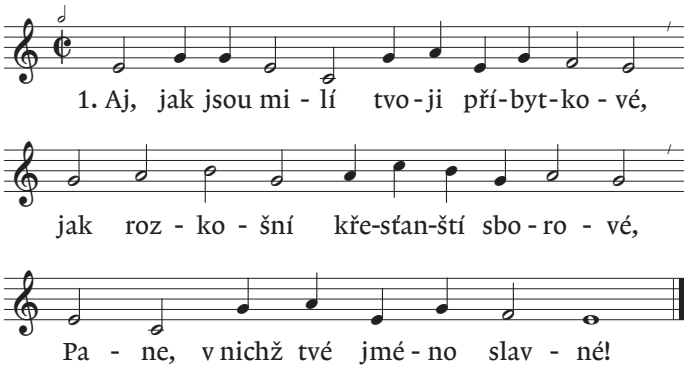
3. Blaze těm, kdo moc tvou znají, / jen v tobě sílu hledají / pro svoje dlouhé putování. / V údolích žárem spálených, / z tvé ruky zřídla pramení, / pouť halíš deštěm požehnání. / Své věrné znovu pozvedáš, / smí vstoupit, Bože, před tvou tvář.

4. Volám, Pane, bez přestání, / kéž slyšíš mé naléhání, / mou modlitbu již neodmítej. / Sám ochrana jsi i můj štít, / pohlédni na mne, na svůj lid, / na vyvolené, slabé, skryté. / Lepší je den v tvých nádvořích / než léta v sídlech bezbožných,

5. neboť Bůh je nám vždy sluncem, / dárcem milosti, ochráncem, / slávu i radost nám udílí. / Všem chodícím v upřímnosti / dobré věci rád v hojnosti / s láskou přidává v každou chvíli. / Svým šťastně půjde životem, / kdo naději má v Bohu svém.

T: Jiří Strejc / Písně duchovní evanjelistské, 1615 /
Slavie Radechovská, Evangelický zpěvník, 1979 / Miloslav Esterle
M: Les cent et cinquante pseaumes de David, 1562

95
Ž84

2. V tvých, Pane, síních, v shromáždění věrných / žádá snažně srdce všech zvolených / býti, v tobě se těšiti.

3. Tu poklady jsou Kristových milostí, / jež nás vždy zvou k jeho účastnosti / a v ní k svatých obcování.

4. Tu bohabojné dobrým naplňuješ, / dary hojné štědře naděluješ / a jim svítíš světlem pravým,

5. neb tu přebýváš, Bože přežádoucí, / dary dáváš všem obživující, / věrným, k tobě volajícím.

6. K těm se tu místům věrní shromažďují, / tak jak k hnízdům ptáci se sletují / rádi, staří jako mladí.

7. Já po tom toužím, můj jediný Bože, / i žalostím a mám nad tím hoře, / když jsem od těch věcí vzdálen.

8. Ó blaze všechněm, kdo je již teď mají, / blaze je těm, kdo jich užívají / vděčně, děkují srdečně.

9. Ti prozpěvují, jméno tvé slavíce, / radost mají spolu se těšíce / v smutném putování zde svém.
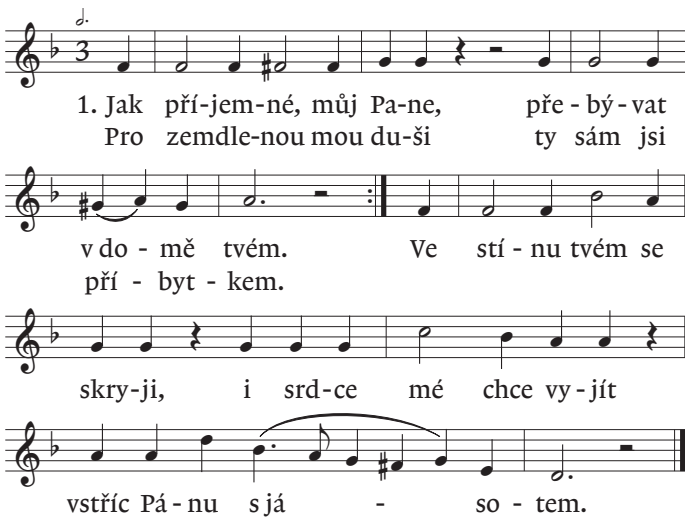
10. Tys jejich strážce ve všech pokušeních / a obránce v těžkých protivenstvích, / v nichž jim pomáháš Kristem svým.

11. Ó vzhlédni na nás i v nynější časy, / ó Bože náš, uslyš naše hlasy, / láskou spoj nás v církev svatou.

12. Ó dej bydliti nám v těch příbytcích svých! / Dej choditi do sborů svatých svých, / Kriste, k své pravdě přečisté!

T: Jan Augusta, Piesně chval Božských, 1541 /
Rostislav Nechuta, Evangelický zpěvník, 1979 / 2018
M: *Auroram lucis* / Graduál Martina Bakaláře z Vyskytné, 1512

96
Ž84
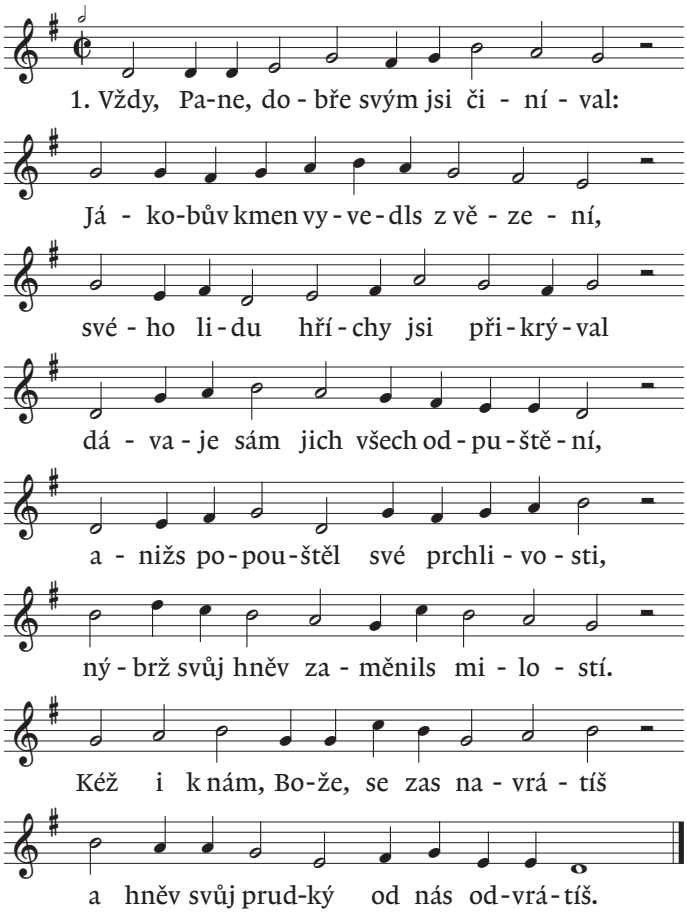

2. V tvém chrámě smí si najít / i ptáci přístřeší. / Křik mláďat, pláč a bázeň / tvá blízkost utěší. / Kdo dlouhou pouť chce začít, / kdo ve tvé síle kráčí, / tomu jsi bezpečím.

3. Je lépe krátkou chvíli / smět zůstat v branách tvých, / než dlouhá léta marná / žít tam, kde vládne hřích. / Vždyť Bůh je štítem v boji, / lékem, co rány hojí, / všem ve svých nádvořích.

T: Miloslav Esterle, Evangelický zpěvník (dodatek), 2000 / 2018
M: Heinrich Schütz, Psalmen Davids, 1661

97
Ž85
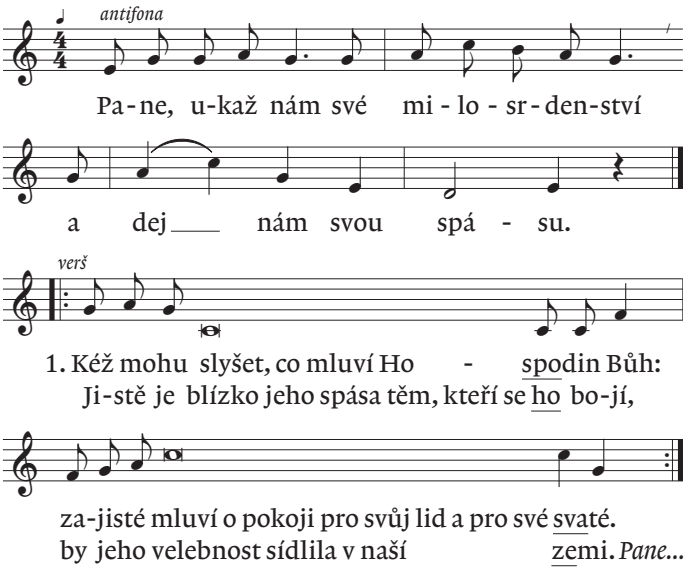

2. Zda se na věky hněvati míníš? / Zda chceš po všechny věky horliti? / Zda nikdy nás zase neobživíš, / by v tobě tvůj lid moh se těšiti? / A mnohé ač jsou naše hříšnosti, / však ukaž nám hojnost své milosti, / pro mnohá naše tě popouzení / ó nezbavuj nás svého spasení.

3. Ač co do naříkání mnohého? / Co mluví Bůh, chci rozvažovati. / On poskýtá svým všeho dobrého, / by chtěli bláznovství jen nechati. / Těch jistě blízké jeho spasení, / kdo svatou bázní jsou ozdobeni. / Aj, jde čas, že pak velebnost Páně / zjeví se v této naší krajině.

4. Tu se dobrota s vírou potkají, / spravednost, pokoj stanou pospolu, / země nijak víry nezatají, / spravednost z nebe popatří dolů. / Dá hojnost Pán i těch věcí časných / i země vydá hojnost úrod svých, / tu bude spravedlivý řád vzdělán / a po všem světě bude zachován.

T: Jiří Strejc / Písně duchovní evanjelistské, 1615 / Evangelický zpěvník, 1979
M: Les cent et cinquante pseaumes de David, 1562

98
Ž85
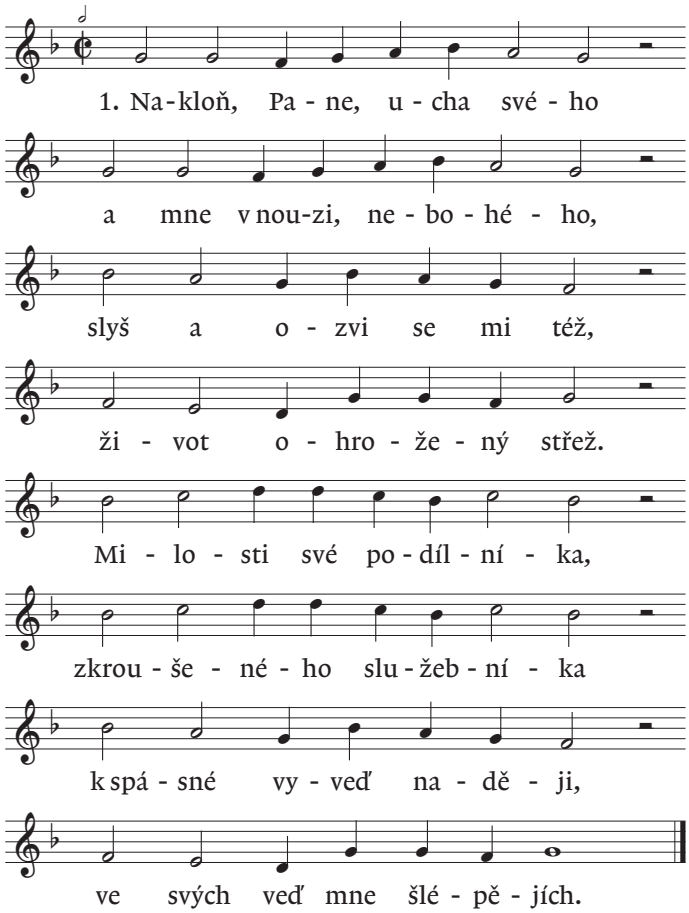

2. Věrnost a milosrdenství se potkají, /
pokoj a spravedlnost se políbí. /
Ze země věrnost vypučí /
a z nebe spravedlnost shlédne. *Pane...*

3. Hospodin dobro též popřeje /
a naše země vydá plody. /
Bude ho spravedlnost předcházet /
a spása v patách mu půjde. *Pane...*

T: Zpěvy s odpovědí lidu, 1984
M: Petr Eben, Zpěvy s odpovědí lidu, 1984

99
Ž86

2. Pane, milost tvá buď se mnou, / slyš mne, volám v dobu temnou, / k tobě volám celý den, / dlouhý čas a k tobě jen. / Radost životu dej mému, / služebníku pokornému. / Duši k tobě pozvedám, / pozdvihni mne, Bože, sám.

3. Ty jsi, Pane, dobrotivý, / odpouštíš, jsi lítostivý, / ke všem mírný, laskavý, / kdo tě srdcem vzývají. / Vyslyš, Pane, modlitbu mou, / prosbu sleduj úpěnlivou, / volám, úzkosti je čas! / Slyš mne, čekám na tvůj hlas!

4. Nikdo mezi bohy není, / kdo by s tebou k přeměření / mohl se ti postavit, / skrýt chtěl tvého světla svit. / Není nic jako tvá díla, / v nichž tvá stvořitelská síla / jedinost tvou zjevuje, / slávu Páně zvyšuje.

5. Všichni z národů všech půjdou, / kořit se ti, Pane, budou, / přijdou v úctě, kde jsi ty, / jméno tvoje slaviti. / Mocný jsi a divů tvůrce, / jevů překvapivých strůjce! / Jedinost tvou vyznávám, / Bůh jsi ty a jsi jím sám.

6. Cestu ukaž mi, můj Pane, / abych kráčel odevzdaně / ve věrnosti k pravdě tvé, / bývá to tak nesnadné. / Soustřeď srdce k jedinému, / k tomu tolik potřebnému, / k bázni jména svatého, / k té ze srdce čistého.

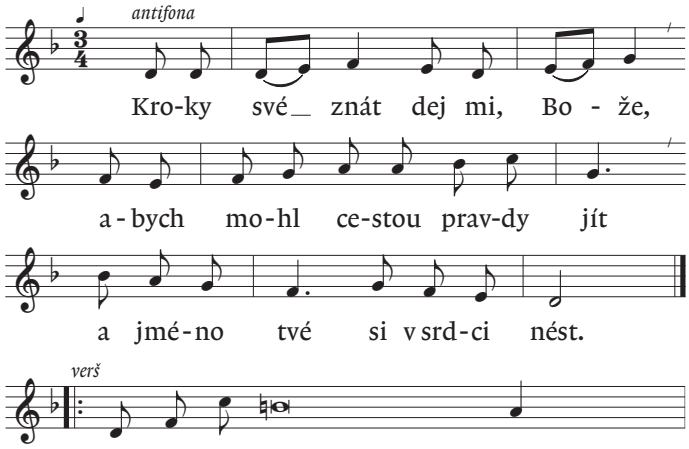
7. Chci ti poděkovat cele / za sebe i za přátele, / vyslovit své vyznání, / slavit tě bez přestání. / Mocná milost srdce tvého / vychvátila mne živého. / Neublížil duši mé / smrtelné dech prohlubně.

8. Bože, troufale proti mně / rota katanů násilně, / že tě nijak nectila, / po mé duši bažila. / Ty však Pán jsi shovívavý, / plný věrnosti, Bůh slávy, / soucitně se ke mně máš, / v milosti mne zachováš.

9. Vrať se ke mně v slitování, / dej mi sílu své ochrany, / spomoz synu matky mé, / služebnice poslušné. / Učiň se mnou div k dobrému, / ať i protivníku mému / tvář se studem poleje. / Tys má pomoc, naděje!

T: Vladimír Kučera, Evangelický zpěvník, 1979 / 2018
M: Pseaumes octante trois de David, 1551

100
Ž86
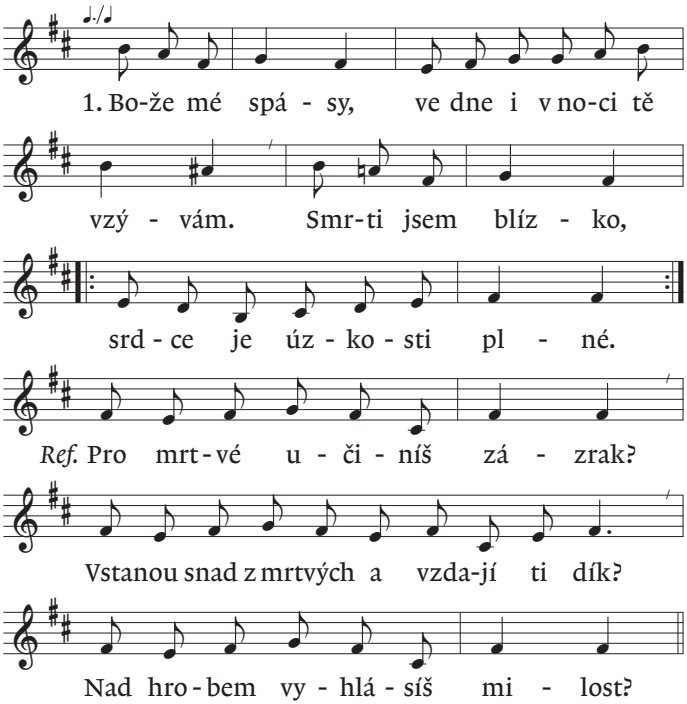

2. Všechny národy, které jsi učinil, přijdou, /
budou se ti klanět a velebit tvé jméno, /
protože tys veliký a divy činíš, /
neboť ty jediný jsi Bůh. *Kroky...*

3. Ty jsi, Pane, Bůh milosrdný, /
ty jsi milostivý a k hněvu váhavý. /
Ty jsi svrchovaně věrný a laskavý. /
Ke mně se obrať, smiluj se nade mnou. *Kroky...*

T: Zpěvy s odpovědí lidu, 1984 / Miloslav Esterle
M: Petr Eben, Zpěvy s odpovědí lidu, 1984

101
Ž88
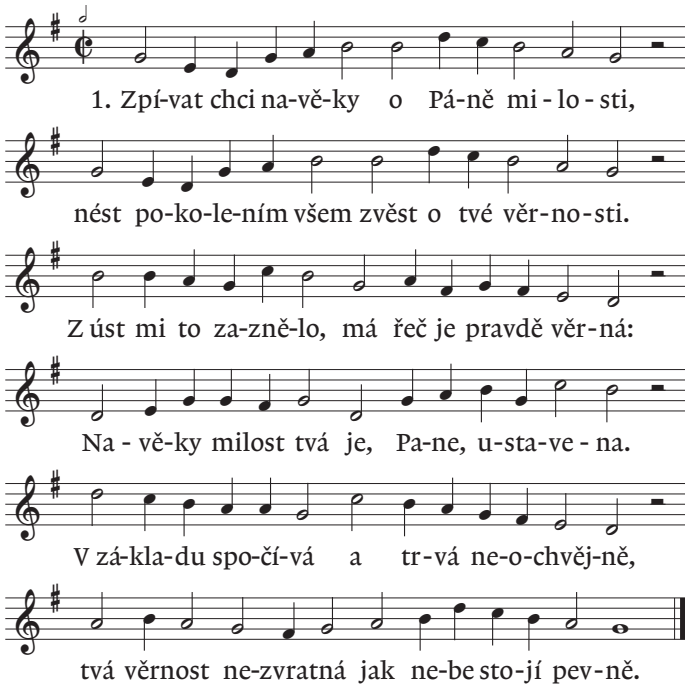

2. Shozený v jámě, bez přátel, zbavený síly. / V temnotě hlubin |: příval tvé zloby mne trýzní. :| *Ref.*

3. Já tě však znovu z nejhlubší propasti volám. / Má prosba ranní |: předstoupí před tebe, Pane. :| *Ref.*

T: Jiří Pejla
M: Ladislav Moravetz

102
Ž89

2. „Smlouvu jsem uzavřel se svým vyvoleným, / přísahal Milému, je služebníkem mým: / Navěky upevním tvé símě vzešlé v lůnu, / též v pokoleních všech dám stálost tvému trůnu.“ / Slyš, Pane, nebem zní tvých divů velebení, / sbor svatých vyznává tvou věrnost v shromáždění.

3. Lid blahoslavený, jenž jásavý hold zná, / ve světle tváře tvé před tebou chodívá! / V tvém jménu celý den plesají v hlaholení, / pro spravedlnost tvou jsou vzhůru vyvýšeni. / Tys chloubou síly sám, klenotem lidu svému, / v tvé přízni daří se národu žehnanému.

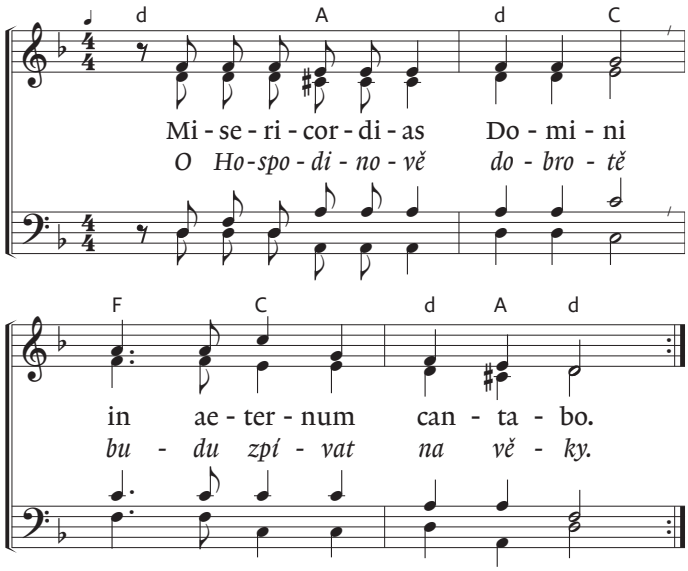
4. „Své milosrdenství navěky ochráním / pro Syna milého, je vyvoleným mým. / Má smlouva jako hrad, i v podhradí je pevná, / v té smlouvě stojím tak, že je až za smrt věrná. / Na věky dosadím královské jeho syny, / trůn jeho potrvá i s věky nebeskými.

5. Jestli však opustí mou smlouvu synové / a nebudou-li žít dle práva králové, / též jestli znesvětí má pravidla a řády / a nebudou-li dbát na přikázání pravdy, / já ztrestám prutem svým té nepravosti činy / a ranou navštívím zlé nositele viny.

6. Svou ale milost brát od něho nemíním, / má věrnost je jak hrad, stálost mu osvědčím; / smlouvu svou zachovám, ať není poskvrněna: / Co vyšlo z věrných rtů, je přísaha, ne změna. / A co jsem přísahal, to držím ve svatosti. / Své sliby naplním, dnes, zítra, na věčnosti.“
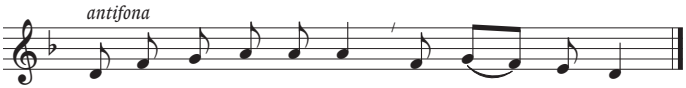
T: Vladimír Kučera, Evangelický zpěvník, 1979 / Miloslav Esterle
M: Les cent et cinquante pseaumes de David, 1562

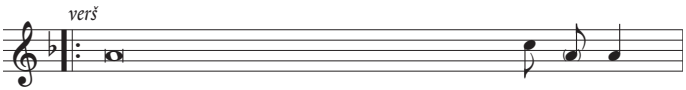
103
Ž89
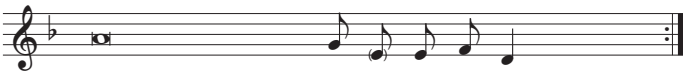

T: Jacques Berthier, Music from Taizé, 1978 / Svítá, 1992 / 2018
M+S: Jacques Berthier, Music from Taizé, 1978 / Svítá, 1992 / 2018

104
Ž90

1. Rozkazem člověka v prach vra - cíš
Neboť tisíc let je v tvých očích
jako včerejší den, který mi - nul,

a pravíš: „Vraťte se, smr - tel - ní - ci!“
a jako noč - ní hlíd-ka. *Bože...*
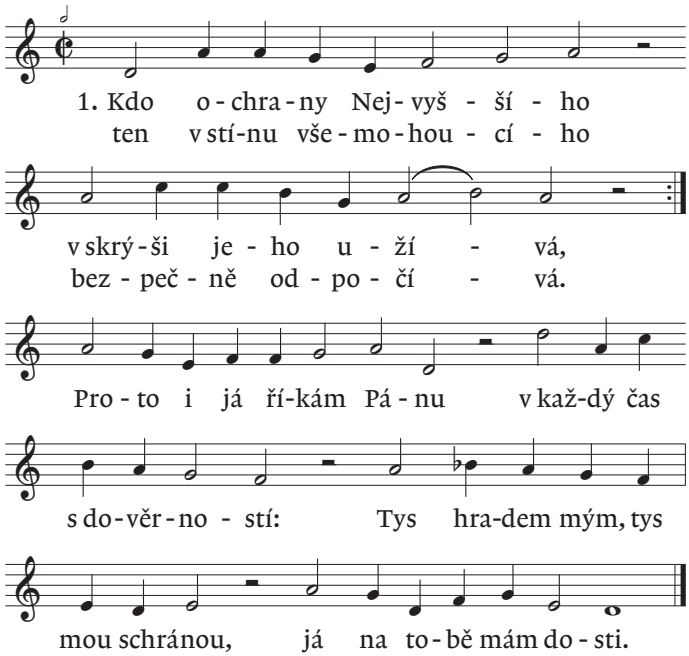
2. Uchvacuješ je, jsou jako ranní sen, /
podobají se pučící trávě: /
Zrána kvete a bují, /
večer je skosena, vadne. *Bože...*

3. Nauč nás počítat naše dny, /
ať dojdeme k moudrosti srdce. /
Obrať se, Hospodine, jak dlouho ještě budeš čekat? /
Slituj se nad svými služebníky! *Bože...*

4. Svou slitovností nás brzy nasyť, /
ať jásáme a radujeme se po celý život! /
Ať je nad námi dobrotivost Pána, našeho Boha, /
dej zdar práci našich rukou, dej zdar práci našich
rukou. *Bože...*

T: Zpěvy s odpovědí lidu, 1984 / 2018
M: Bohuslav Korejs, Zpěvy s odpovědí lidu, 1984

105
Ž91

2. On mě z osidla lstivého / lidských ošemetností / i z pokušení každého / vytrhne svou mocností. / Nadto mě jistě chce ukrýt / pod brky křídla svého, / jak pavézu vždy budu mít / pravdu všech slibů jeho.

3. Proto přístrachu nočního / nebudu se už lekat / a ve dne létajícího / šípu se už obávat, / ni jaké morové rány / nečekaně hubící, / ni zhouby na všechny strany / žádného nešetřící.

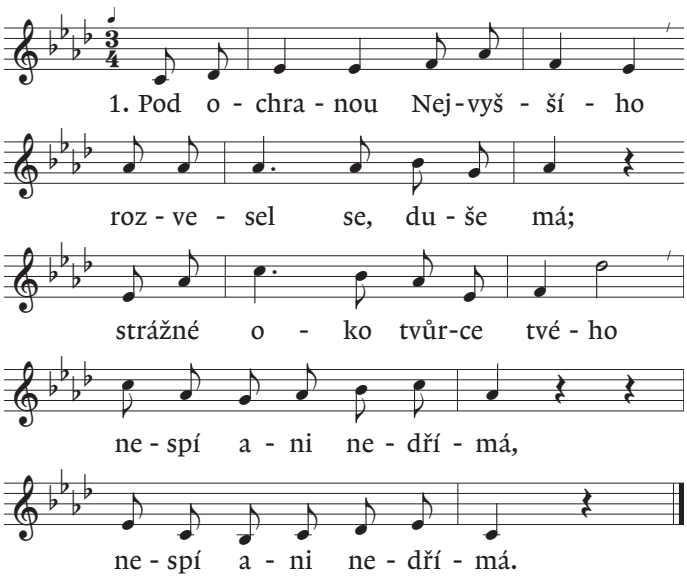
4. Kdybych po boku svém tisíc / náhle viděl poklesnout, / po pravici své stokrát víc, / mne nemá to zasáhnout: / A tu já, cele zachován, / očima svýma spatřím, / jakou může odplatu Pán / dávat bezbožným a zlým.

5. Poněvadž Boha samého, / mé věrné útočiště, / zvolils za ochránce svého / vždycky na každém místě, / nestihne tebe nic zlého, / ani se nepřiblíží / pád žádný ke stánku tvému / a nic ti neublíží.

6. On andělům přikáže svým, / aby tě ostříhali / a chránili před pádem zlým, / na rukou nosívali. / Ty lva i hada pošlapeš. / „Já, Bůh, tě vždy vyslyším, / vysvobodím ze soužení, / oslavím a vyvýším.“

T: Jiří Strejc / Písně duchovní evanjelistské, 1615 /
Slavie Radechovská, Evangelický zpěvník, 1979 / 2018
M: Pseaumes octante trois de David, 1551

106
Ž91

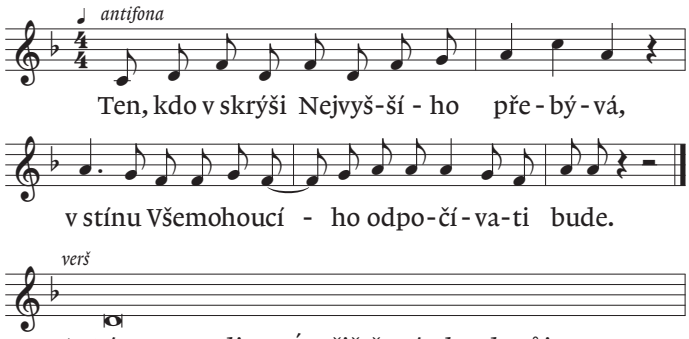
2. Pod ochranou Nejvyššího / k spáse vede tvoje pouť, / v bouřích žití vezdejšího |: nedá on ti utonout. :|

3. Jestli Bůh je skrýše tvoje, / tvoje zbraň a záštita, / vítězstvím vždy skončíš boje, |: triumf tebe uvítá. :|

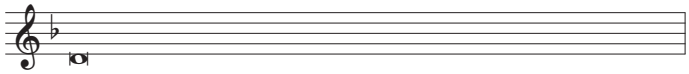
4. Rozvesel se, duše v těle, / vroucí oběť obětuj, / nikdo z ruky Stvořitele |: nevyrve ti podíl tvůj. :|

T: Josef Baše, Písně cestou života, 1873
M: Josef Karafiát, Písně cestou života, 1873

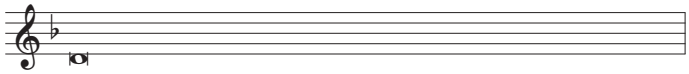
107
Ž91

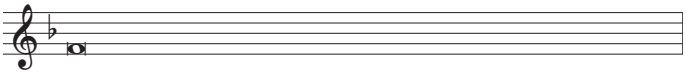
1. Dím Hospodinu: Útočiště mé a hrad můj,
2. Nebudeš se báti přístrachu nočního
3. Poněvadž mne, dí Bůh, zamiloval,

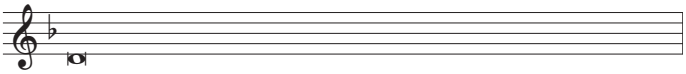
Bůh můj, v němž naději skládati budu.
ani střely létající ve dne
vysvobodím jej a vyvýším,

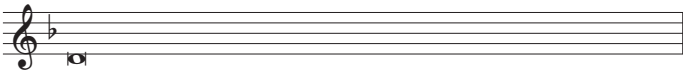
Onť zajisté vysvobodí mne z osidla lovce,
ani nakažení morního vlekoucího se v mrákotě,
nebo poznal jméno mé.

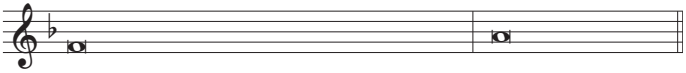
od nejjedovatějšího nakažení morního.
poněvadž jsi Hospodina za svůj příbytek položil.
Vzývati mne bude a vyslyším jej,

Brky svými přikryje tě
Nepřihodí se ti nic zlého,
já s ním budu v soužení,
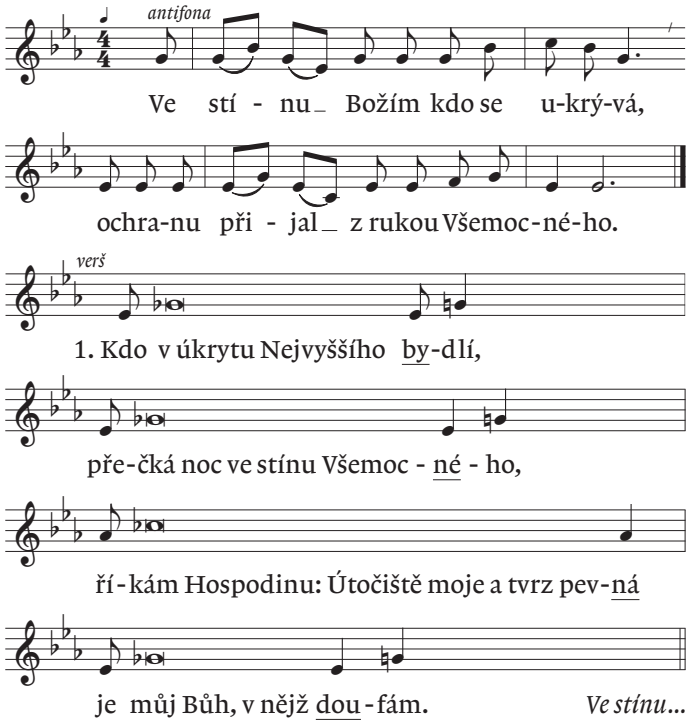

a pod křídly jeho bezpečen budeš,
nebo andělům svým přikázal o tobě,
vytrhnu a oslavím jej.

místo štítu a pavézy budeš míti pravdu jeho. *Ten...*
aby tě ostříhali na všech cestách tvých. *Ten...*
Dlouhostí dnů jej nasytím a ukáži jemu spasení své. *Ten...*

T: podle textu Bible kralické Miloš Rejchrt
M: Miloš Rejchrt

108
Ž 91

2. Vysvobodí tě z osidla lovce, /
ze zhoubného moru. /
Přikryje tě svými perutěmi, /
útočiště máš pod jeho křídly. *Ve stínu...*

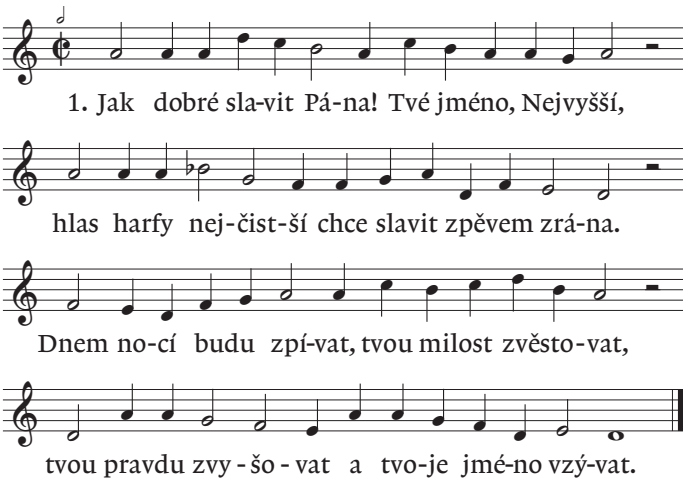
3. Pavézou a štítem je ti jeho věrnost, /
nelekej se hrůzy noci, /
ani šípu, který létá ve dne, /
nákazy, jež zhoubu šíří za poledne. *Ve stínu...*

4. Nestane se ti nic zlého, /
pohroma se nepřiblíží k tvému stanu. /

On svým andělům o tobě vydal příkaz, /
aby tě ochraňovali na všech cestách. *Ve stínu...*

T: Zpěvy s odpovědí lidu, 1984 / Miloslav Esterle
M: Petr Eben, Zpěvy s odpovědí lidu, 1984

109
Ž92

2. Když o tvých skutcích zpívám, v nich potěšení mám, / tvou slávu poznávám, na dílo tvé se dívám. / Kdo myšlení tvé chápe a v hloubku proniká? / V kom bázeň nevzniká a bláhově netápe?
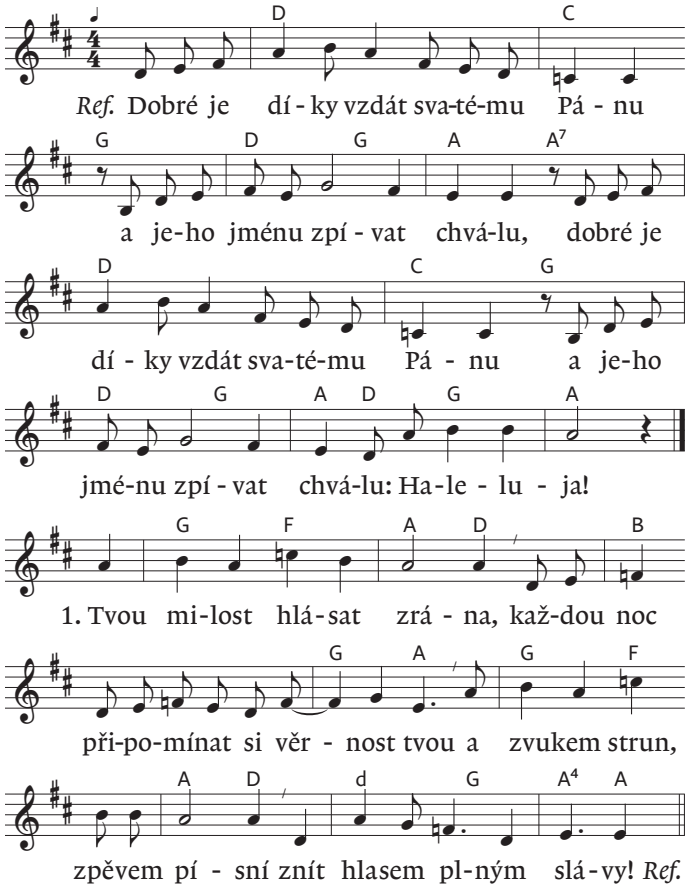
3. Jsou mnozí bezbožníci, co tebe neznají, / bez tebe vzrůstají zákona přestupníci. / Tvá moc však, Hospodine, je všecky rozptýlí, / tvůj soud se nemýlí a nepřítel tvůj zhyne.

4. Mne ale pozdvihuješ a zkrápíš olejem, / tak v milování svém tu milost naplňuješ: / že mne před zlými chráníš, kdo na mne číhali, / těm, kdo se zdvihali, že v jejich pýše bráníš.

5. Spravedliví zde tvoji jak palma pokvetou, / jak cedry pevni jsou, v tvém domě věrně stojí. / I v stáří ještě mají květ, sílu, ovoce, / z nich každý hlásat chce, že svatost Pána znají.

T: Slavie Radechovská, Evangelický zpěvník, 1979 / 2018
M: Les cent et cinquante pseaumes de David, 1562

110
Ž92
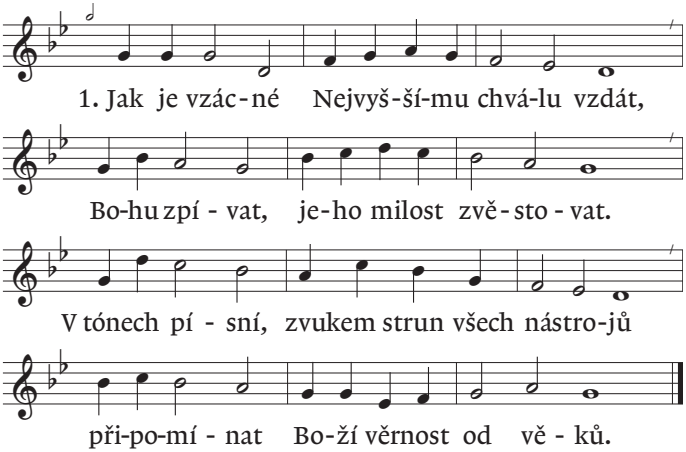

2. Když o tvých činech zpívám, / v duši mám radost, pokoj i naději, / tvé dílo probouzí úžas, / tvé království je věčné. *Ref.*

3. Jen tupec o tom neví, / ani tvá mocná znamení nevidí. / Jak plevel zlo dusí zemi, / tak v ohni soudu shoří. *Ref.*

4. Být zasazen v tvém chrámě, / jako strom, který ovoce přináší, / i v stáří tvou přímost hlásat, / že v tobě zrada není. *Ref.*

T: Jiří Pejla M: Rolf Schweizer / Evangelisches Gesangbuch, 1993 / 2018
© Carus-Verlag, Stuttgart

111
Ž92
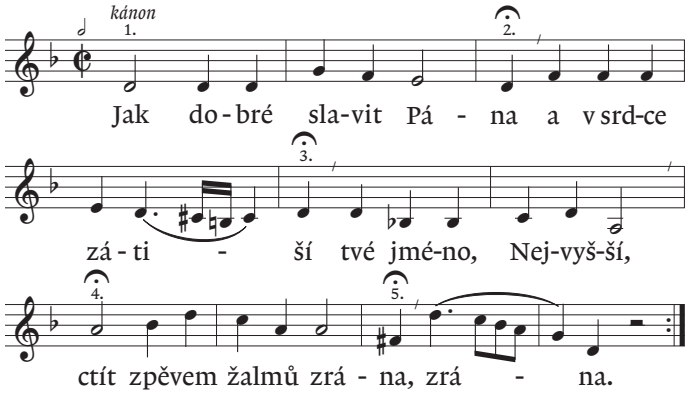

2. Skutky tvé mne naplňují úžasem, / k hlubinám nás učíš hledět v díle svém. / Bláhoví však nevidí a nechápou, / vlastní sláva stává se jim záhubou.

3. V Božím stínu spravedliví budou žít, / pramen síly hledat v Božích nádvořích. / Jejich věk je jak strom plody obtěžkán, / pevnou skálou zůstává vždy věrný Pán.

T: Miloslav Esterle M: 16. století / Evangelisches Gesangbuch, 1993

112
Ž 92
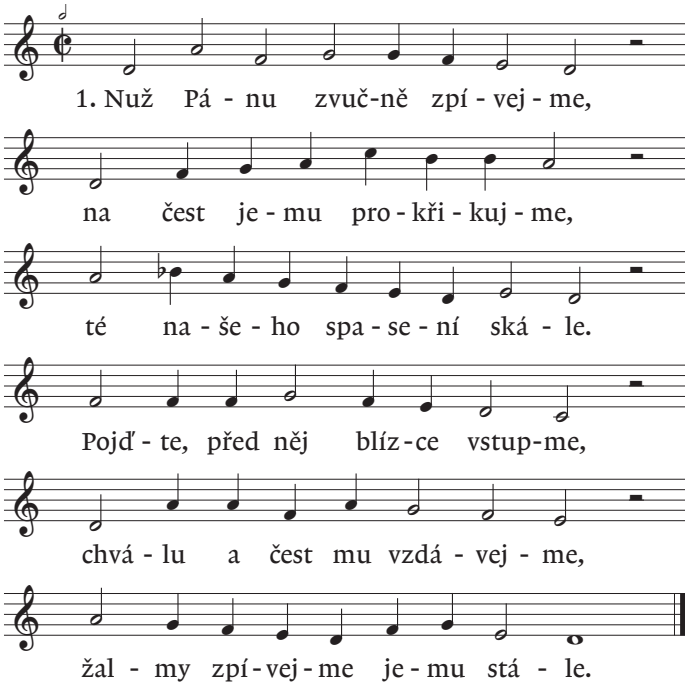

T: Slavie Radechovská / Svítá, 1992
M: Les cent et cinquante pseaumes de David, 1562 / Claude le Jeune, Les cent cinquante pseaumes de David, 1601

113 ŽALM 93
Hospodin kraluje

I Hospodin kraluje! Oděl se důstojností.
Oděl se Hospodin, opásal se mocí.
Pevně je založen svět, nic jím neotřese.
II Tvůj trůn pevně stojí odedávna.
Ty jsi od věčnosti.
I Zvedají řeky, Hospodine,
zvedají řeky svůj hlas,
zvedají řeky své vlnobití.
II Nad hukot mohutných vodstev,
nad vznosné příboje mořské
je vznešenější Hospodin na výšině.
I+II Tvá svědectví jsou naprosto věrná.
A tvému domu přísluší svatost
do nejdelších časů, Hospodine!

114
Ž95

2. Vždyť Bůh náš je Bůh největší, / nad všechny bohy mocnější, / nade vším slavně panující, / všechny zemské hlubokosti, / též i všech hor vysokosti / v svých rukou mocných zdržující.
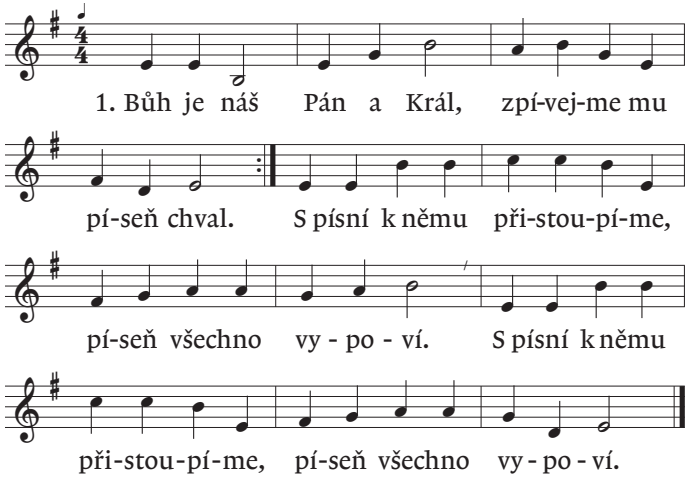
3. Též nad mořem on panuje, / on stvořil je, udržuje, / i zemi, dílo to rukou svých. / Pojďme, před ním se sklánějme, / že Stvořitel je, vyznejme, / ctěme ho v službách jemu vzácných.

4. On Bůh je náš, my jsme jeho / stádce lidu zvoleného, / on pase nás vždy bez přestání, / a proto nezatvrzujte / svá srdce, když ho slýcháte, / laskavé jeho zavolání.

5. To otcové činívali, / že slyšet jeho nechtěli / a měli srdce zatvrzelé. / Zato do odpočinutí / Bůh nedovolil jim vjíti; / to přisáhl a splnil cele.

T: Jiří Strejc / Písně duchovní evanjelistské, 1615 / Slavie Radechovská, Evangelický zpěvník, 1979 / 2018 M: Pseaumes octante trois de David, 1551

115
Ž95

2. |: Hospodin chrání nás, všechno v rukou drží svých. :|
|: Přítomen je vždy a všude, nikdo se mu neztratí. :|

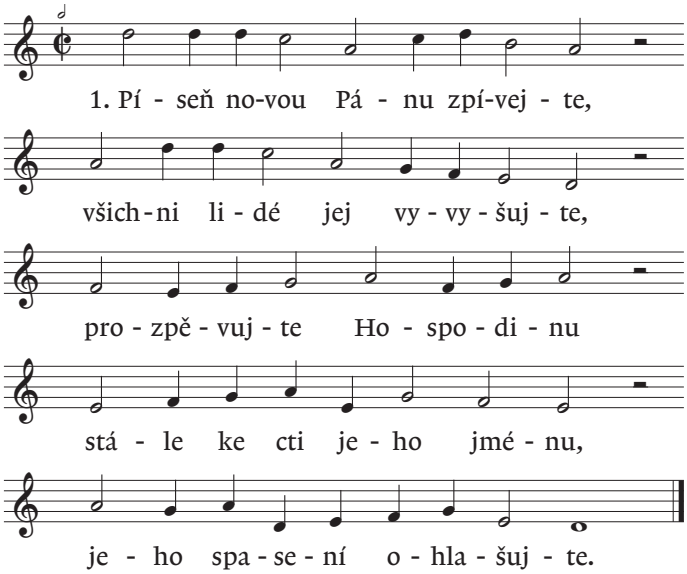
3. |: On chce též s námi být, děti své on miluje. :|
|: Jeho slovu rozumíme, proto chceme za ním jít. :|

4. |: Němí jsme, hluší též, vlastní cestou chceme jít. :|
|: Tvoříme si vlastní bohy a jim slepě věříme. :|

5. |: Tak se nám ztrácí cíl, naše štěstí uniká. :|
|: Od Krista se vzdalujeme, jeho pravdu nechcem znát. :|

6. |: On je Pán, hledá nás, zpívejme mu píseň chval. :|
|: S písní k němu přistoupíme, píseň všechno vypoví! :|

116
Ž96

2. Slávu tak jeho vyvyšujte, / jeho divy všechněm zvěstujte, / neb on je sám Bůh největší, / slávy a cti nejhodnější, / nad bohy všechny se ho bojte.

3. Národy země modly mají, / klaní se jim, je uctívají. / Svou mocí Pán nebe stvořil, / slávu, důstojnost rozšířil, / že stánek jeho naplňují.

4. V chrámě se jeho moc i sláva / všem věrným vždycky poznat dává, / proto lidé všichni pojďte, / chválu a čest Bohu vzdejte, / vždyť on vás k sobě povolává.

5. Příslušnou Pánu čest vzdávejte, / jménu jeho ji přinášejte, / každý s sebou své oběti / vezmi, které on chce míti, / do jeho síní přicházejte.

← T: Miroslav Heryán, Buď tobě sláva, 1981
M: *Kol dodi*, tradiční sefardský nápěv / Buď tobě sláva, 1981

6. Tu před ním v okrase svatosti / sklánějte se s plnou vážností, / v bázni jeho všichni stůjte, / kdekoli kteří bydlíte, / na všeho světa širokosti.
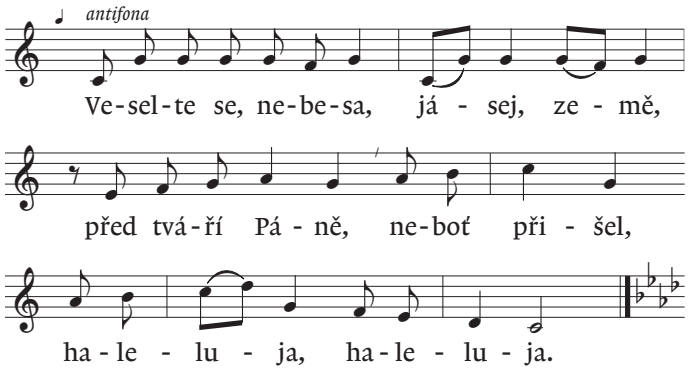
7. Pohanům služte ku poznání, / Páně že věčné kralování, / že on chce svět upevniti, / jej spravedlivě souditi / v pravdě své bez uchylování.

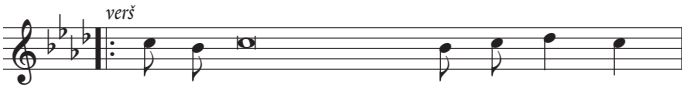
8. Nebesa plesejte radostí / i země též buď v hotovosti, / zvuk veselý moře vydej, / pole, i co na něm, plesej, / vše zpívej Pánu s uctivostí.

9. Pán se již bere bez meškání / svých rozsudků k vyhlašování, / všechen svět bude souditi, / všem národům chce zjeviti / svou pravdu a své smilování.

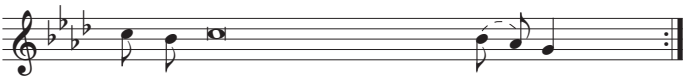
T: Jiří Strejc / Písně duchovní evanjelistské, 1615 / Slavie Radechovská, Evangelický zpěvník, 1979
M: Les cent et cinquante pseaumes de David, 1562

117
Ž96–97

1. Za-zpí-vejte Hospodinu pí-seň no - vou,
Za-zpí-vejte Ho-spo-di - nu,
Roz-hla-šujte den po dni je - ho spá - su,

všechny země Hospodinu zpívejte!
je-ho jméno velebte!
vy-pra-vujte o jeho slávě mezi pohany. *Veselte se...*

2. Radujte se, nebesa, zajásej země, /
zahuč moře a vše, co je naplňuje. /
Plesej pole a vše, co je na něm. /
Všechny lesní stromy zaplesají. *Veselte se...*
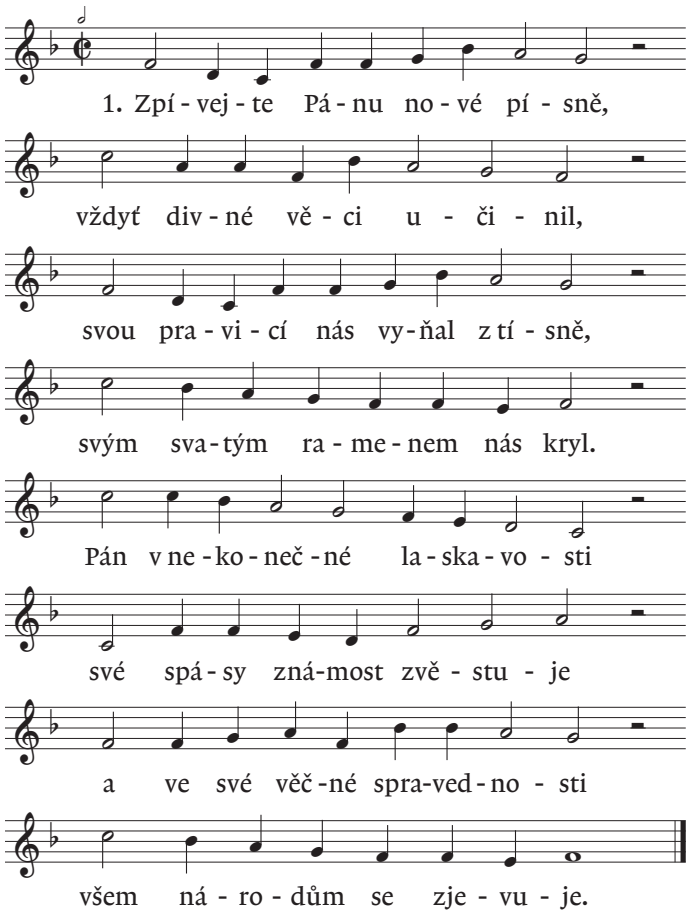
3. Rozveselí se před Hospodinem, že přichází, /
že přichází řídit zemi. /
Spravedlivě bude svět řídit, /
bude spravovat věrně národy. *Veselte se...*

4. Hospodin kraluje, ať zajásá země, /
ať se radují četné ostrovy! /
Nebesa hlásají spravedlnost jeho, /
všechny národy vidí jeho slávu. *Veselte se...*

5. Světlo vychází spravedlivému, /
lidem upřímného srdce radost. /
Radujte se v Hospodinu, spravedliví, /
oslavujte jeho svaté jméno! *Veselte se...*

T: Zpěvy s odpovědí lidu, 1984 / 2018
M: Petr Eben, Zpěvy s odpovědí lidu, 1984

118
Ž98

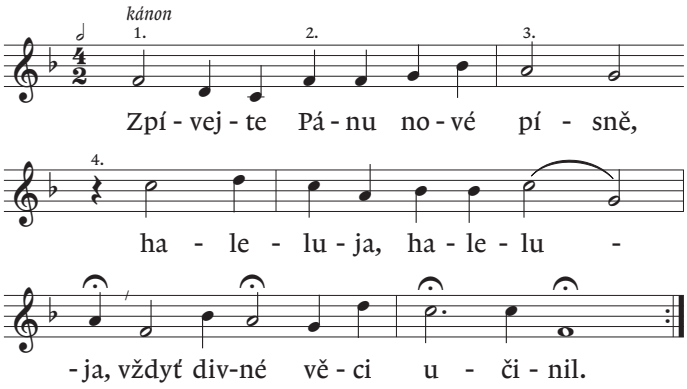

2. Pán na svou milost pamatuje, / nám kdysi hojně slíbenou, / a pravdu svou vždy naplňuje, / tu Izraeli zjevenou. / Hle, jak náš Bůh nás věrně řídí / svým slovem času každého, / tak všecky kraje světa vidí / spasení Boha našeho.

3. Kdo bydlíte na zemi celé, / hlas Pánu ke cti vydejte / a přineste mu díky vřelé / i žalmy jemu zpívejte. / Nuž slavte Pána v plesu stálém / citarou, harfou, troubami, / před Hospodinem, slavným Králem, / hlas vydávejte s chvalami.

4. Zvuč, moře i se všemi tvory, / a lidé země zpívejte. / Též i vy prozpěvujte, hory, / a všecky řeky plesejte. / Před Pánem zvučte, neboť přijde, / by soudil svět v spravedlnosti, / svou pravdu zemi zjevit vyjde / a lidem soudy v svatosti.
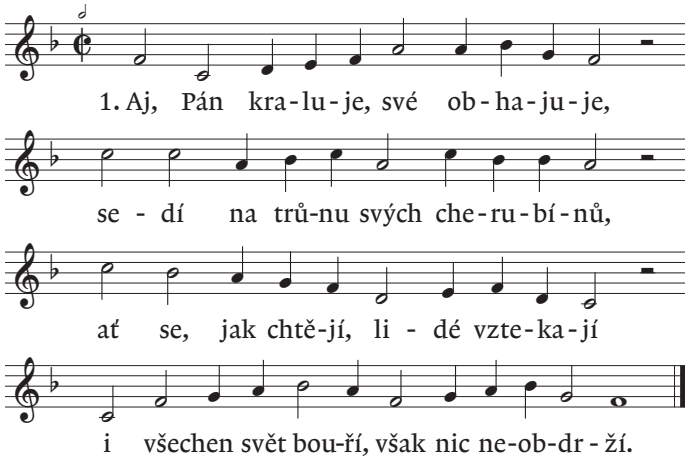
T: František Šebesta, Žalmy Davidovi, 1879 / Slavie Radechovská, Evangelický zpěvník, 1979
M: Pseaumes octante trois de David, 1551

119
Ž98

T: Ladislav Moravetz
M: Alwin Friedel, Mit Gesang und Frohsinn, c.2005

120
Ž99

2. Král náš největší a nejmocnější / nad všechny lidi, jak každý vidí, / je na Siónu; čest jeho jménu / a jeho svatosti dejte s uctivostí.

3. Krále našeho, ač tak slavného, / je všechno panství, ne však tyranství, / ale upřímnost, soud a spravedlnost; / v Božím lidu toho příklad zjevný všeho.

4. Boha našeho ctěte samého. / Před jeho trůnem Mojžíš s Áronem, / také Samuel Bohu se klaněl; / když k němu volali, vyslyšeni byli.

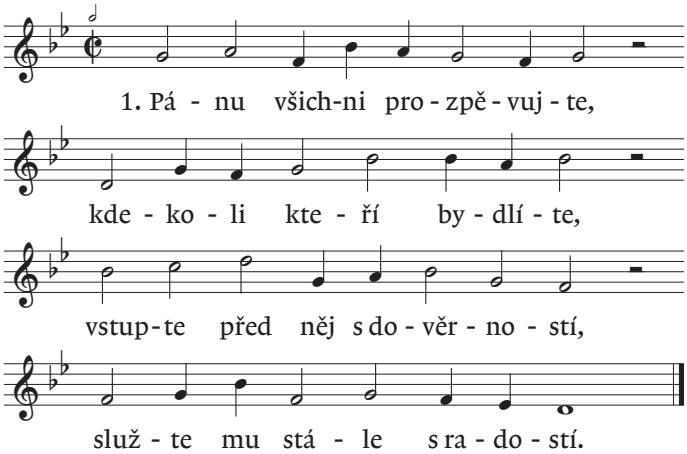
5. Z oblaku svého divuplného, / jenž v povětří stál, k otcům mluvíval, / když smlouvy jeho času každého / i ustanovení dbáti byli pilni.

6. Tys je, Bože náš, v každé nouze čas, / slýchal laskavě, nes dobrotivě, / ač jsi přísnosti pro jejich zlosti / k mnohým dokazoval, ze světa shlazoval.

7. Proto samého Boha našeho / slavně zvyšujte! Před ním klekejte, / na hoře jeho trůnu svatého, / neb Král tento a Pán je nejsvětější sám.

T: Jiří Strejc / Písně duchovní evanjelistské, 1615 / Slavie Radechovská, Evangelický zpěvník, 1979 / 2018 M: Les cent et cinquante pseaumes de David, 1562

121
Ž100

2. Vězte, že on je sám Bůh náš, / ne my sebe, on stvořil nás; / lidu jeho zvoleného / ovce jsme na pastvách jeho.

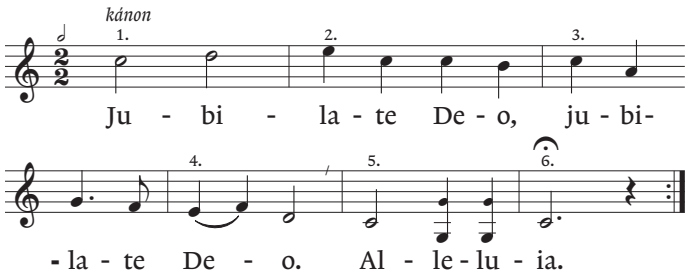
3. Když o tom rozvažujete, / do jeho bran vždy vcházejte, / v chrámě oslavujte jeho, / jej k sobě tak laskavého.

4. Vzdávejte díky s radostí, / chválu jeho velebnosti, / jeho jméno vyvyšujte, / chvalte, ctěte, vyznávejte,

5. neboť dobroty je plný, / od věků v ní neproměnný, / tak i pravda věčná jeho / nikdy nezklame žádného.

T: Jiří Strejc / Písně duchovní evanjelistské, 1615 / Slavie Radechovská, Evangelický zpěvník, 1979 / 2018
M: Pseaumes octante trois de David, 1551

122 Ž100

T: incipit žalmu 99 (100) v latinském vulgátním překladu
M: Michael Praetorius, Musae Sioniae, 1610 /
Evangelisch-reformiertes Gesangbuch, 1998

123 ŽALM 102
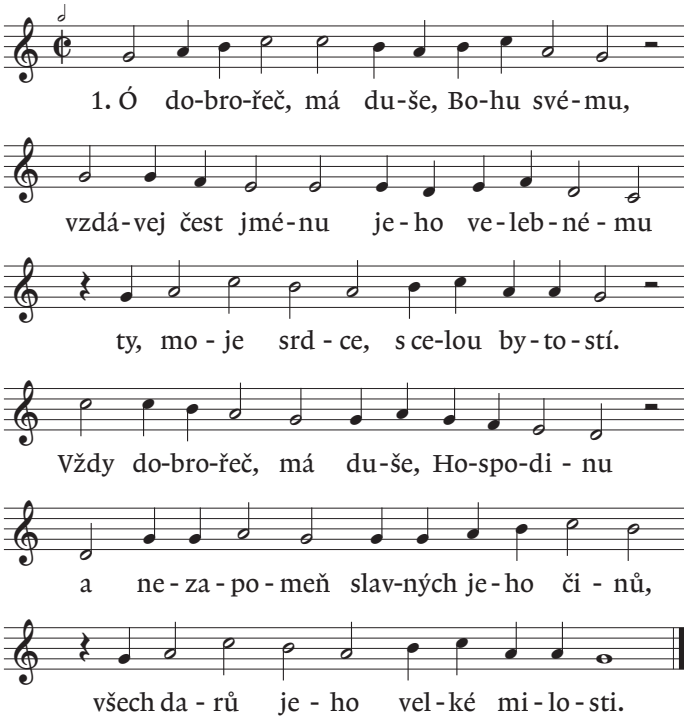
Neskrývej přede mnou svou tvář

I Hospodine, vyslyš mou modlitbu,
kéž k tobě pronikne moje volání!
II Neukrývej přede mnou tvář v den soužení mého,
nakloň ke mně ucho, v den, kdy volám,
pospěš, odpověz mi!
I Mé dny se v dým obracejí,
mé kosti jsou rozpálené jak ohniště.
II Podobám se pelikánu v poušti,
jsem jak sova v rozvalinách,
I probdím celé noci,
jsem jak ptáče, jež na střeše osamělo.
II Mé dny jsou jak stín,
který se prodlužuje,
usychám jako bylina.
I Ty však, Hospodine,
ty zůstáváš věčně,
budeš připomínán ve všech pokoleních.

II Ty povstaneš, slituješ se nad Sijónem,
je čas smilovat se nad ním, nastala ta chvíle!
I Hospodin shlédl z nebe na zem,
vyslyšel sténání vězňů,
osvobodil syny smrti,
II aby na Sijónu vyprávěli o Hospodinově jménu,
aby v Jeruzalémě šířili jeho chválu,
I až se tam shromáždí vjedno národy a království
a budou sloužit Hospodinu.

(Ž 102,2–4; 7–8; 12–14; 20b–23)

124
Ž103

2. Chval Pána, který ze své laskavosti / odpouští
tobě všechny nepravosti / a uzdravuje tvoje nemoci. /
Od zahynutí tě vysvobozuje / a smilováním tebe
korunuje / i v každé mdlobě chce ti pomoci.

3. Slav Pána, který v štědrosti tvá ústa / vším dobrým sytí,
takže povždy vzrůstá / tvá síla jako mladé orlice. / Pán
činí stále, co je spravedlivé, / svým soudem chrání mdlé
a úzkostlivé / a ujímá se chudých nejvíce.

4. Své cesty ukázal on Mojžíšovi / a mocné skutky své
Izraelovi. / Bůh milostivý je a laskavý. / On vždy je hotov
odpuštění dávat / a ve své lásce věrné neustávat, / všem
milosti své hojnost připraví.

5. Ač vysoko jsou nebesa nad zemí, / však milost jeho vyšší
je nad těmi, / kdo ctí ho věrně, kdo ho milují. / Jak daleko
je z východu na západ, / tak vzdálil od nás hřích a každý
náš pád, / i přestoupení naše vzdaluje.

6. Nad dětmi jak se otec slitovává, / tak Hospodin své
slitování dává / všem, kdo jsou jemu v bázni oddáni. /
On naše nitro poznal dokonale / a v paměti své chová
neustále, / že prach jsme, krátké naše trvání.
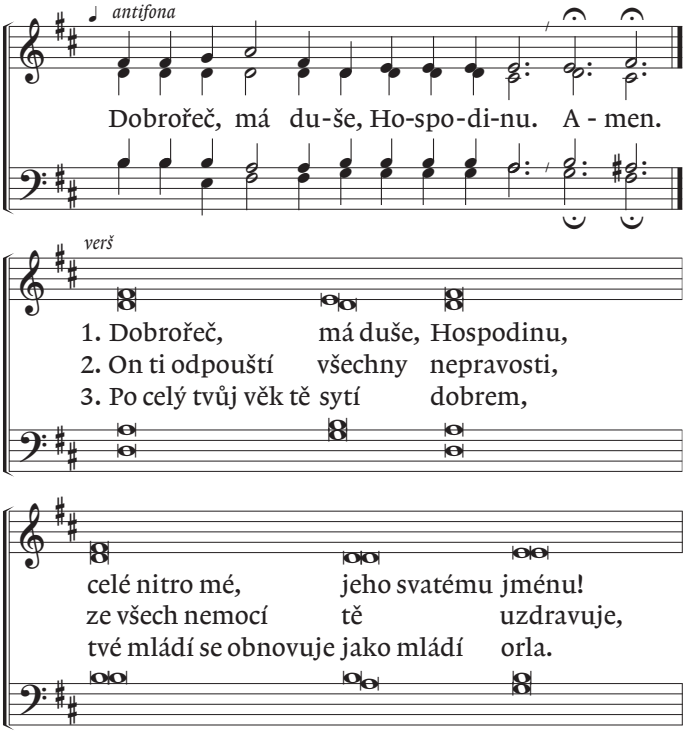
7. Hle, podobny jsou dny člověka trávě / a jako polní
květy ve své slávě: / jak na ně silný vítr povane, / hned
navrátí se v prach a porušení. / Však tvoje láska k nám se
nepromění / a navždy s námi, Pane, zůstane.

8. Nad těmi věčně milost Páně stojí, / kdo srdcem svým se
Hospodina bojí. / Svým soudem chrání syny synů těch, /
kdo smlouvu jeho věrně zachovají, / v své mysli jeho
přikázání mají, / by činili je na svých cestách všech.
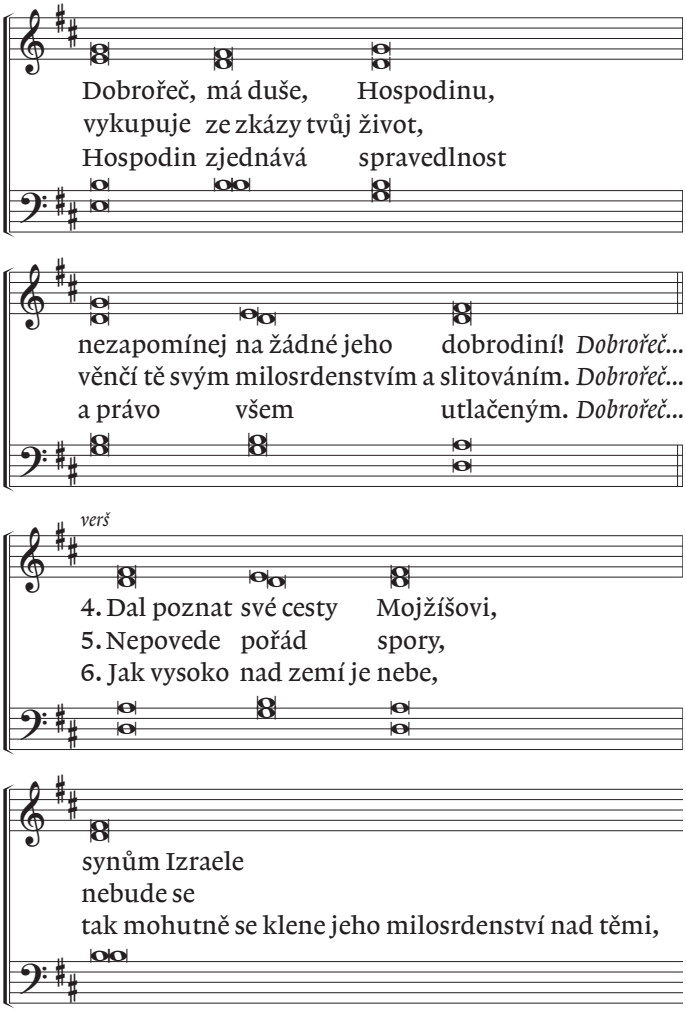
9. Pán utvrdil trůn pro své panování / a nad vším vládne
jeho kralování. / Čest vzdejte jemu, jeho andělé, / mocní
vy v síle, času když každého / spěcháte splnit rozkázání
jeho, / jste hlasu jeho poslušni cele.
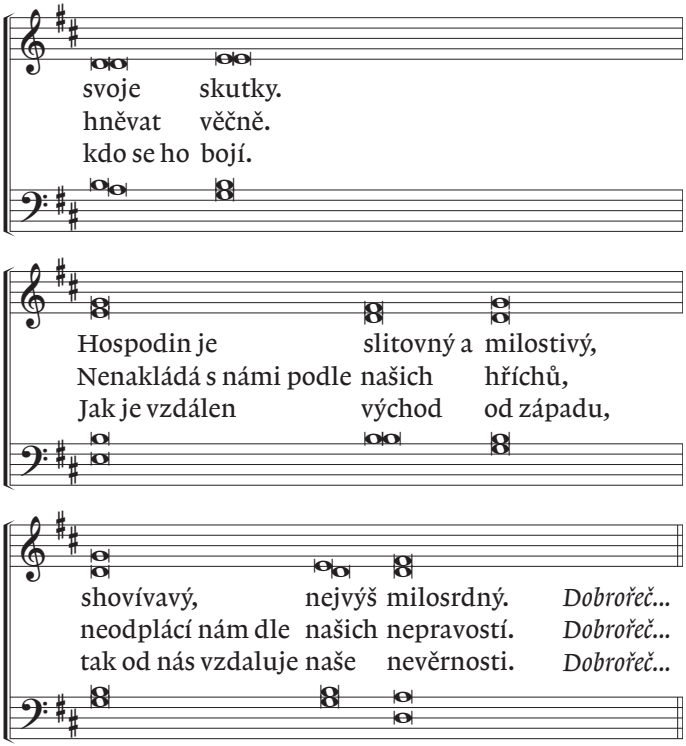
10. Nuž dobrořečte Pánu, zástupové, / vy služebníci smlouvy jeho nové, / kdo vůli jeho věrně činíte. / Vy, skutky jeho, dobrořečte jemu / a vzdejte chválu Panovníku svému. / Má duše, vzdej mu chvály hlasité.

T: František Šebesta, Žalmy Davidovi, 1879 /
Slavie Radechovská, Evangelický zpěvník, 1979
M: Pseaumes octante trois de David, 1551
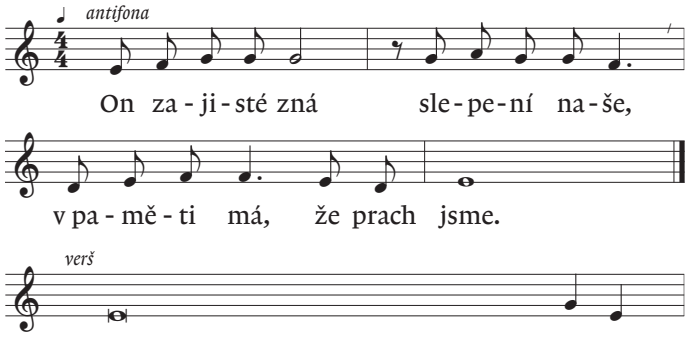

125
Ž103

Dobrořeč, má duše, Hospodinu,
vykupuje ze zkázy tvůj život,
Hospodin zjednává spravedlnost
nezapomínej na žádné jeho dobrodiní! *Dobrořeč...*
věnčí tě svým milosrdenstvím a slitováním. *Dobrořeč...*
a právo všem utlačeným. *Dobrořeč...*
verš
4. Dal poznat své cesty Mojžíšovi,
5. Nepovede pořád spory,
6. Jak vysoko nad zemí je nebe,
synům Izraele
nebude se
tak mohutně se klene jeho milosrdenství nad těmi,

T: podle Ekumenického překladu Bible Ladislav Moravetz
M: podle Josepha Gelineau Ladislav Moravetz
S: podle Josepha Gelineau Ladislav Moravetz

126
Ž103
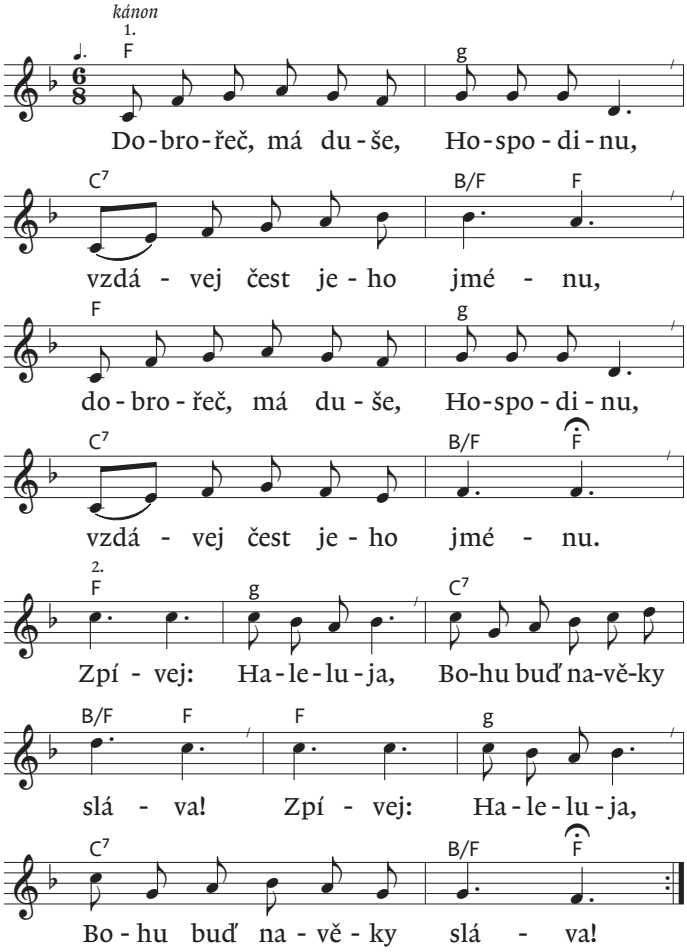

2. Milosrdenství pak Hospodinovo
od věků až na věky nad těmi, kteříž se ho bojí, /
a spravedlnost jeho nad syny synů,
kteříž ostříhají smlouvy jeho. *On zajisté...*

3. Dobrořečte Hospodinu, andělé jeho,
kteříž jste mocní v síle a činíte slovo jeho, /
poslušni jsouc hlasu slova jeho, dobrořečte
Hospodinu, všichni zástupové jeho. *On zajisté...*

4. Dobrořečte Hospodinu, všichni skutkové jeho,
na všech místech panování jeho. /
Dobrořeč, duše má, Hospodinu a nezapomínej
se na všecka dobrodiní jeho. *On zajisté...*
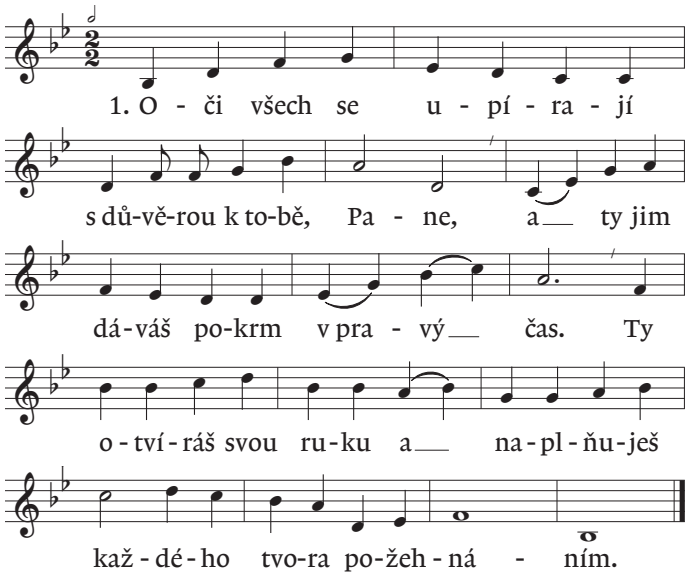
T: podle Bible kralické Miloš Rejchrt
M: Miloš Rejchrt

127
Ž103

T: Ladislav Moravetz
M: *Lobe den Herrn, meine Seele*, Norbert Kissel, Wo wir dich loben, wachsen neue Lieder, c.2006 / 2018
© 1991 SCM Hänssler, Holzgerlingen (Germany)
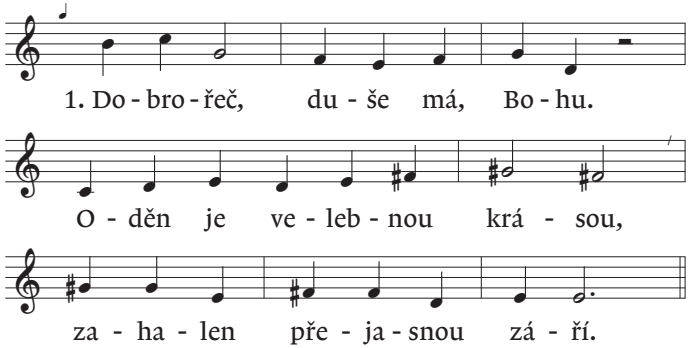
128
Ž104

2. Sláva budiž Hospodinu, sláva mu buď na věky, / Pane náš, rozvesel se v skutcích svých. / Já zpívati mu budu, já zpívat budu chvály a žalmy Bohu svému.

T+M: Petr Eben / Evangelický zpěvník (dodatek), 2000

129
Ž104

2. Mocí svou rozdělil moře, / vítr se stal jeho poslem, / plameny ohně mu slouží.

3. Navěky založil zemi, / bezednou hlubinu zakryl, / rozlehlým vodám břeh určil.

4. Prameny k potokům vyslal, / stékají k rozkvetlým stráním, / žíznivá zvěř se k nim sbíhá.

5. Suchou zem probouzí rosou, / v zahradě dává vzrůst stromům. / Člověk v ní koná své dílo.

6. Slunce když nad obzor vyjde, / za prací vychází člověk, / s večerem domů se vrací.

7. Pro radost lidskému srdci / lahodné víno mu dává, / vydatným chlebem jej živí.
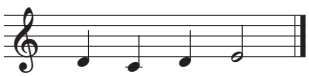
8. Velké je, Pane, tvé dílo, / všechno jsi učinil moudře, / země je plná tvých tvorů.

9. S nadějí vzhlížejí k tobě / a ty je v pravý čas sytíš, / štědře svou rukou jim žehnáš.

10. Zděsí se, když svou tvář skryješ, / odejmeš svůj dech a hynou, / do prachu zpátky se vrací.

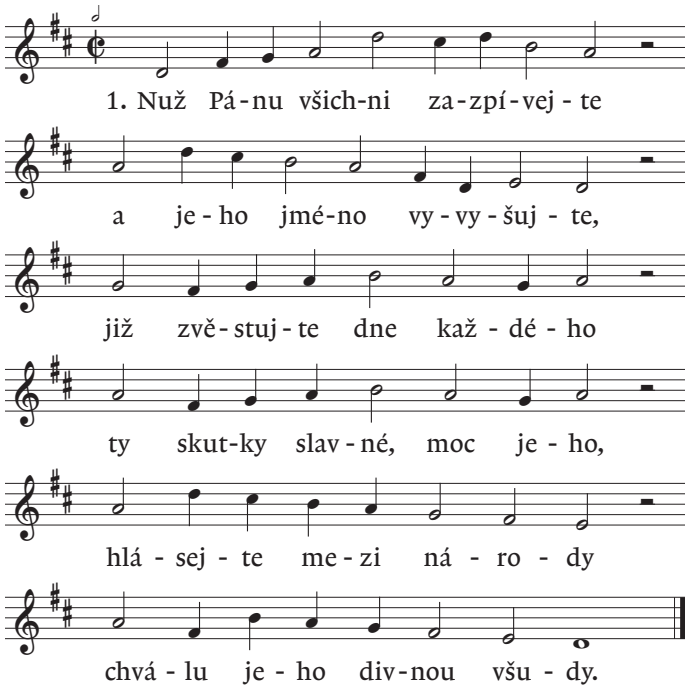
11. Ducha jim posíláš svého, / abys jim obnovil zemi. / Sláva tvá zůstává věčná.

12. Budu ti zpívat, můj Pane, / po celý život tě chválit. / Dobrořeč, duše má, Bohu!

T: Jiří Pejla
M: Ladislav Moravetz

130
Ž105

2. Ke cti mu žalmy prozpěvujte, / o jeho skutcích rozmlouvejte, / vězte, že je sláva vaše / jméno jeho v každém čase, / v něm tedy se potěšujte, / kdokoli se po něm ptáte.

3. Hledejte Pána, jeho sílu, / a hleďte stále k jeho dílu, / vždy vzpomínejte na divy, / jež činil vám Bůh pravdivý, / na soudy jeho úst dbejte, / zázraky jeho hlásejte.

4. Vy, kdo jste vyšli z rodu jeho, / lid z Abrahama mu věrného, / vy z Jákobovy rodiny / se rozpomeňte na činy, / jež Bůh, své smlouvy pamětliv, / konal tak, aby lid byl živ.

5. Pán pravil: „Kananejskou zemi / dám tobě i s poklady všemi / v tvé dědictví za věčný díl,“ / ač jich jen malý počet byl / a bydlili ti nemnozí / v své zemi jako příchozí.

6. Však za ochránce Pána měli, / když z lidu k lidu přecházeli, / Pán je vždy mocně zastával / i krále pro ně trestával, / jim nikdo nesměl ublížit / a Boží péče je zbavit.

7. Hle, jak jsou divné cesty Páně, / jak všechno slouží nám k ochraně. / Za sluhu prodán Josef byl, / v Egyptě Pán jej oslavil, / by Izrael vší bídy prost / byl zachráněn co jeho host.
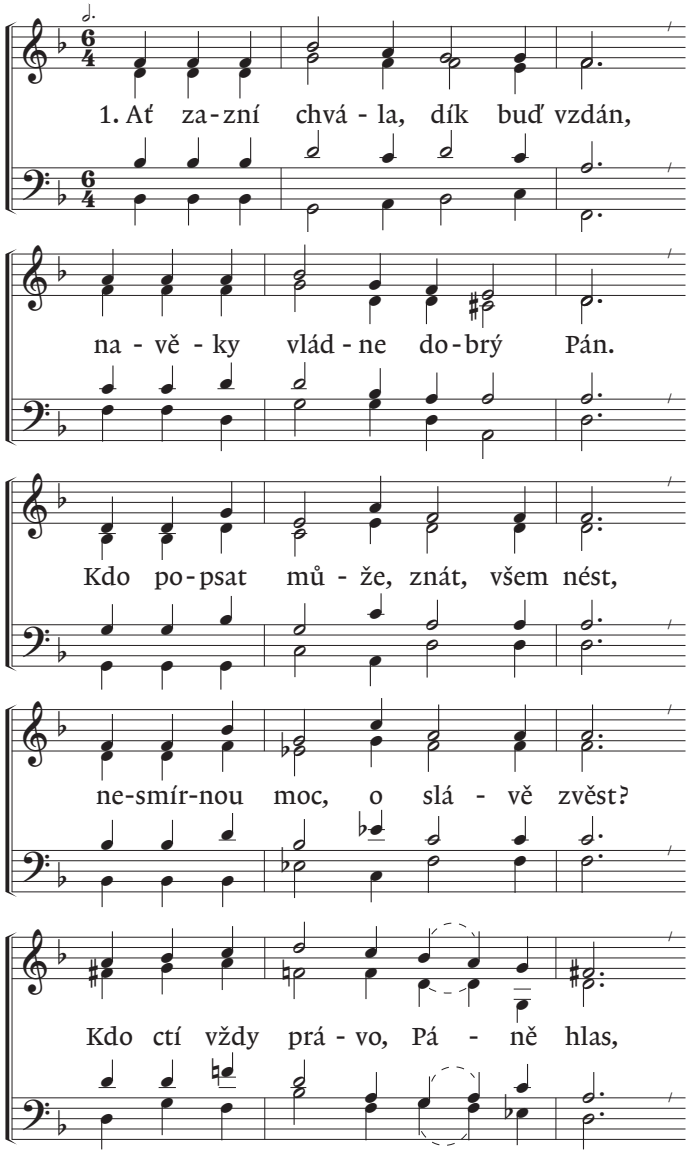
8. Pak povolal Mojžíše svého, / s Áronem svědka zvoleného, / by skrze mnohá znamení / vyvedl lid svůj z vězení. / Na Egypt rány dolehly / a těžce Egypt potřely.
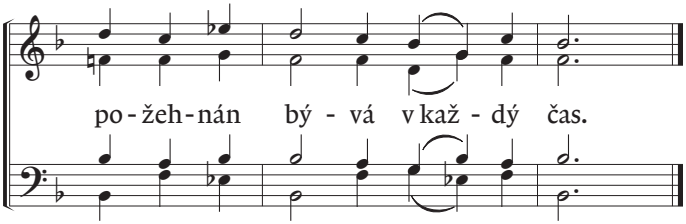
9. Pán ve svém věrném pečování / dal lidu oblak k zastírání, / svým ohněm noc jim osvítil / a chlebem z nebes nasytil, / svým slovem otevřel skálu, / z níž tekly vody v přívalu.

10. Tak vodí k slávě neskončené / Pán v radosti své vyvolené, / je na všech cestách předchází / a milostí je provází, / by každý jeho zákon znal, / jej miloval a zachoval.

T: Jiří Strejc / Písně duchovní evanjelistské, 1615 / František Šebesta, Žalmy Davidovi, 1879 / Slavie Radechovská, Evangelický zpěvník, 1979
M: Les cent et cinquante pseaumes de David, 1562

131
Ž106

1. Ať za-zní chvá-la, dík buď vzdán,
na-vě-ky vlád-ne do-brý Pán.
Kdo po-psat mů-že, znát, všem nést,
ne-smír-nou moc, o slá-vě zvěst?
Kdo ctí vždy prá-vo, Pá-ně hlas,
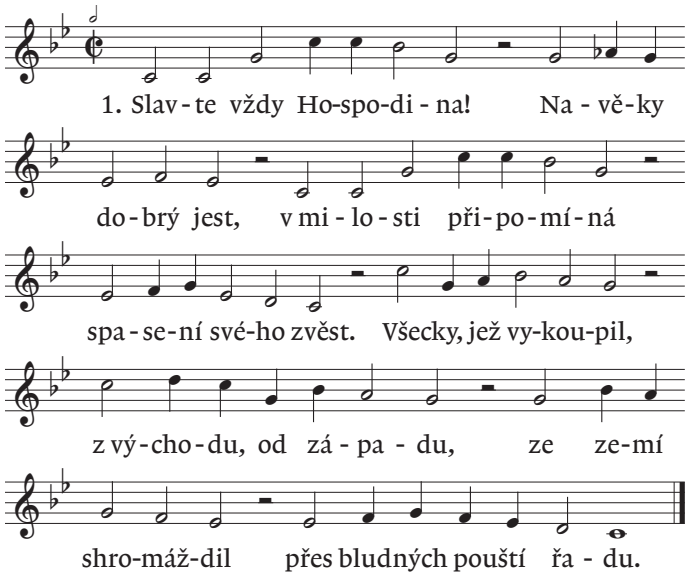

2. Bože, lid svůj vždy v péči měj / i mne svou láskou provázej. / Radost i víru dávej všem, / kdo touží být tvým národem. / Svým věrným spásou zůstaň sám, / s nimi svou chloubu v tobě mám.

3. Svolej si nás rozptýlené, / zachraň své stádce nezdárné, / ať spolu můžem zpívat, hrát, / svatému jménu chválu vzdát. / Volejme: „Amen, haleluja, / na věky Bůh buď požehnán!“

T: Miloslav Esterle, Evangelický zpěvník (dodatek), 2000 / 2018
M: Heinrich Schütz, Psalmen Davids, 1661 / 2018
S: Heinrich Schütz, Psalmen Davids, 1661 / 2018

132
Ž107

2. Vedl je cestou přímou / do města k bydlení. / On pro duši žíznivou / má pramen ztišení. / Vyvodí z temnosti / vězně, ze smrti stínu, / div je to milosti / před zraky lidských synů.

3. Brány měděné láme, / závory železné. / Blázen, kdo sám se klame / a pokrm odmítne; / volá-li v soužení / jen ještě k Hospodinu, / má vysvobození / z všech úzkostí a stínů.

4. Hospodin lidským synům / posílá Slovo své, / vyrve je smrti stínům, / uzdraví chorobné. / Ať chvály oběti / se zpěvem přinášejí / a s vděčnou pamětí / o skutcích vyprávějí.

5. Na vodách loď kdo řídí, / na mořských hladinách, / ti Páně skutky vidí / i divy v hlubinách. / Vlny se vichrem

dmou, / hned k nebi loď se vznese, / zas v hloubku propastnou / bez vlády propadne se.

6. Tu vzkřiknou k Hospodinu, / on bouři utiší, / hrozbu vln ve vod klínu / promění v zátiší. / Plavci se veselí, / břeh žádostivý kyne, / div Boží viděli: / Buď slaven, Hospodine!

7. Nechť tam, kde lid se sejde, / Pán vyvyšován jest! / V starších kdo radu vejde, / vzdej nejprv Bohu čest. / On v zemi vyprahlou / zas prameny vod vrací / a žehná úrodou / polí a vinic práci.

8. On též na vládce hříšné / snížení dopouští, / nechává bloudit pyšné / po bezcestné poušti. / Však chudých nevinu / z útrapy vyzdvihuje / a nuzných rodinu / jak stádce rozmnožuje.

9. Upřímní když to vidí, / jsou rozveseleni. / Nepravost hanbu sklidí / a zajde v mlčení. / Jen moudrý toho dbá / a milost Páně mnohou / jej učí modlitba / poznávat myslí novou.

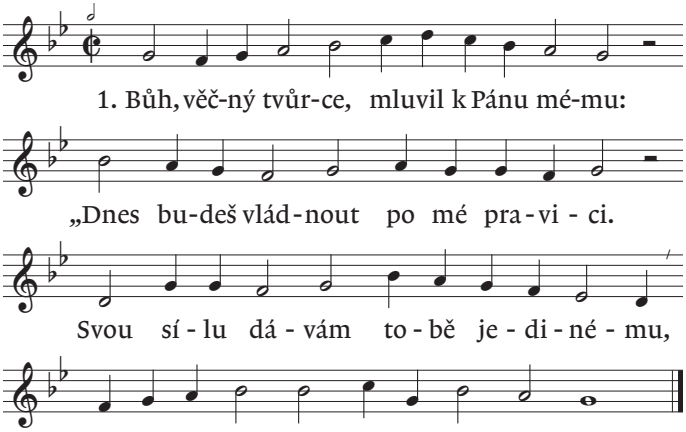
T: Samuel Verner, Evangelický zpěvník, 1979 / 2018
M: Pseaumes octante trois de David, 1551

133 ŽALM 108
Hospodine, chci ti mezi lidmi vzdávat chválu

I Mé srdce je připraveno, Bože,
budu zpívat, prozpěvovat žalmy.
II Probuď se už, citero a harfo,
ať jitřenku vzbudím.
I Hospodine, chci ti mezi lidmi vzdávat chválu,
mezi národy ti budu zpívat žalmy;
II vždyť tvé milosrdenství nad nebe sahá,
až do mraků tvoje věrnost.
I Povznes se až nad nebesa, Bože,
a nad celou zemí ať je tvoje sláva!
II Aby tvoji milí byli zachováni,
pomoz svou pravicí, odpověz mi!
I Kdože mě uvede do nepřístupného města?
Kdo mě dovedl až do Edómu?
II Což ne, Bože, ty, jenž zanevřel jsi na nás?
Což s našimi zástupy bys nevytáhl, Bože?
I+II Před protivníkem buď naše pomoc,
je šalebné čekat spásu od člověka.

(Ž 108,2ab–7; 11–13)

134
Ž110
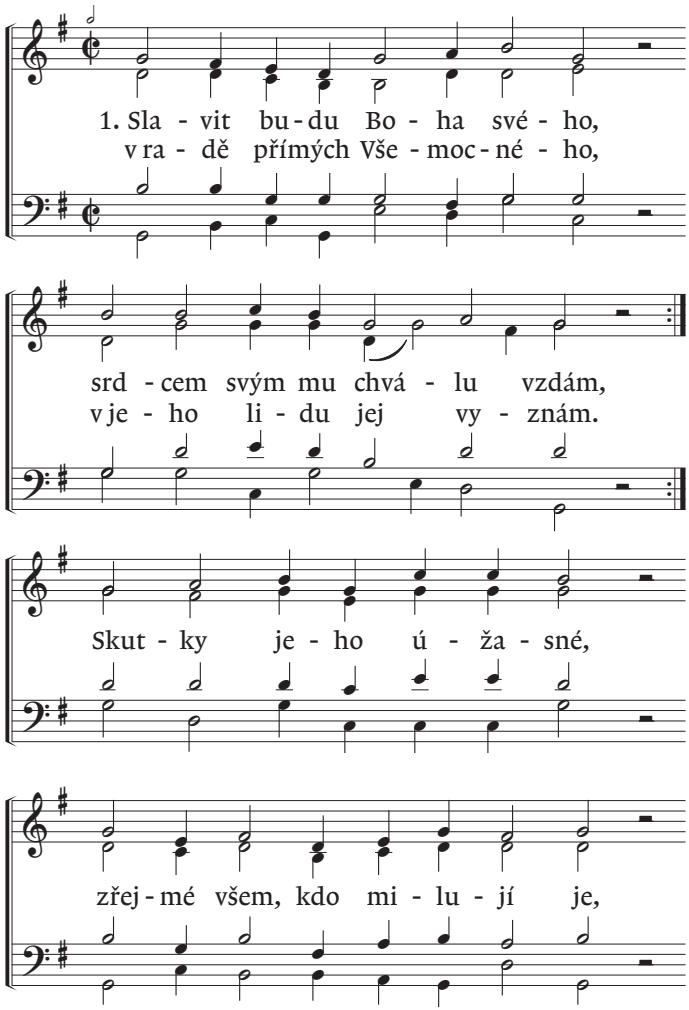

2. Tvůj lid se sbíhá na tvé zavolání / v den, kdy se vrátíš s mocí nesmírnou. / V nádheře chrámu, v rose před svítáním / zástupy věrných spatří slávu tvou.

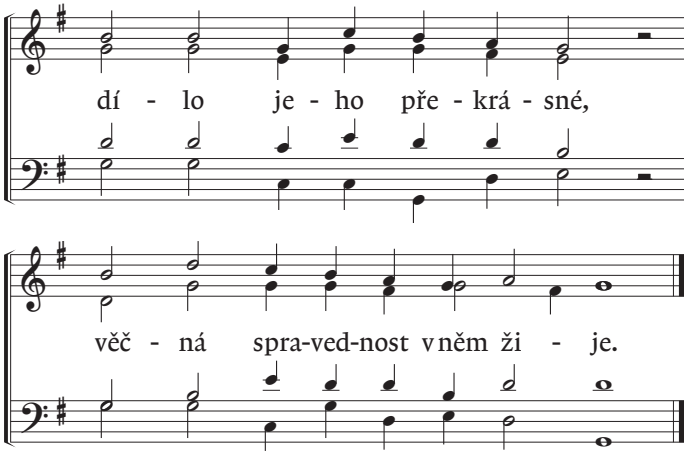
3. „Mým prostředníkem jsi dle dávných řádů,“ / slíbil sám Bůh, svá slova nezmění. / Svým hněvem stíhá svévolníků vládu, / bezbožných, kdo jsou sami sobě vším.

4. Pán jako vítěz srazil ďábla zlého, / národy soudí, zlomil smrt i hřích. / K výšinám vzhlíží, k trůnu Otce svého, / z pramenů spásy vodu dá nám pít.

T: Miloslav Esterle
M: Pseaumes octante trois de David, 1551

135
Ž111

1. Sla - vit bu - du Bo - ha své - ho,
v ra - dě přímých Vše - moc - né - ho,
srd - cem svým mu chvá - lu vzdám,
v je - ho li - du jej vy - znám.
Skut - ky je - ho ú - ža - sné,
zřej - mé všem, kdo mi - lu - jí je,

2. Své divy a mocné činy / v paměť navždy uložil, / soucit, milost, dobrodiní / dle svých slibů obnovil. / Lidu svou moc zjevil sám, / národům své panování, / hojností je požehnán, / kdo v něj doufá bez přestání.

3. Pravdu i soud v jeho činu, / moudré jeho rozkazy, / právo jasné beze stínu / věčná stálost provází. / Lid svůj z hříchů vykoupil, / stal se nám vysvobozením, / mocným jménem zaštítil / novou smlouvu o spasení.

4. Ten, kdo v bázni k Pánu vzhlíží, / obdařen je moudrostí, / Bůh se k pokornému sníží, / dává žít v své radosti. / Vzácné dary získává / ten, kdo vůli Boží činí, / na věky mu zůstává / sláva, již nic nezastíní.

T: Samuel Verner, Evangelický zpěvník, 1979 / Miloslav Esterle
M: Pseaumes octante trois de David, 1551
S: Les cent cinquante pseaumes de David, 1564/65 / Evangelisch-reformiertes Gesangbuch, 1998

136 ŽALM 112
Ve tmách vzchází přímým světlo
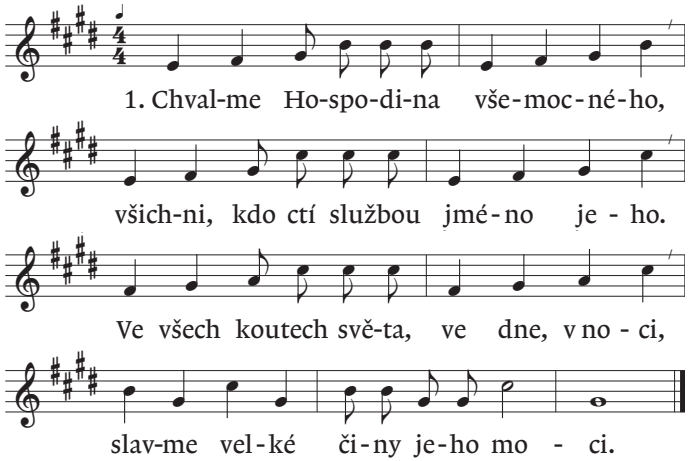
I Haleluja.
Blaze muži, jenž se bojí Hospodina,
jenž velikou zálibu má v jeho přikázáních!
II Jeho potomci se stanou bohatýry v zemi,
pokolení přímých bude požehnáno.
I Jmění, bohatství má ve svém domě,
jeho spravedlnost trvá navždy.
II Ve tmách vzchází přímým světlo;
Bůh je milostivý, plný slitování, spravedlivý.
I Dobře bývá muži, jenž se smiluje a půjčí
a své věci spravuje dle práva:
II nezhroutí se nikdy,
spravedlivý zůstane v paměti věčně.
I Nemusí se bát zlé zprávy,
jeho srdce pevně doufá v Hospodina.
II Jeho srdce má oporu v Bohu, nebojí se,
jednou spatří pád svých protivníků.
I Rozděluje, dává ubožákům,
jeho spravedlnost trvá navždy,
jeho roh se zvedne v slávě.
II Svévolník na to zlostně hledí,
skřípe zuby a odvahu ztrácí;
I+II choutky svévolníků přijdou vniveč.

ŽALM 113
Kdo je jako náš Bůh?

137

I Haleluja.
Chvalte, Hospodinovi služebníci,
chvalte jméno Hospodina!
II Jméno Hospodinovo buď požehnáno
nyní i navěky.
I Od východu slunce až na západ
chváleno buď jméno Hospodina.
II Hospodin je vyvýšen nad všemi národy,
nad nebesa strmí jeho sláva.
I Kdo je jako Hospodin, náš Bůh,
jenž tak vysoko trůní?
II Sestupuje níže,
aby viděl na nebesa a na zemi.
I Nuzného pozvedá z prachu,
z kalu vytahuje ubožáka
II a pak ho posadí vedle knížat,
vedle knížat svého lidu.
I Neplodnou usazuje v domě
jako šťastnou matku synů. Haleluja.

138
Ž113
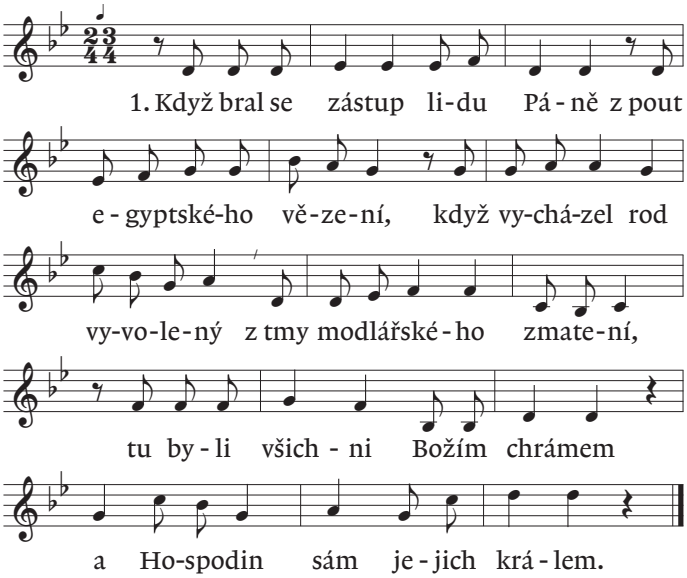

2. Bůh náš vyvýšen je nad národy, / před ním vstávají a mizí rody, / sláva jeho stoupá nad nebesa, / on je moře, my jen pouhá rosa.

3. Kdo je jako náš Pán na výsosti? / A přec přichází pln slitovnosti; / slabého on z prachu k sobě zvedá, / bezmocnému ublížiti nedá.

4. Bůh Syn v lidského se syna vtělil, / božský život s námi z lásky sdělil. / Díky za tu jeho lásku vzdejme, / která naše hříchy z duše sejme.

T: František Kašpar / Kancionál, 1973 / 2018
M: Petr Eben, Kancionál, 1973

139
Ž114
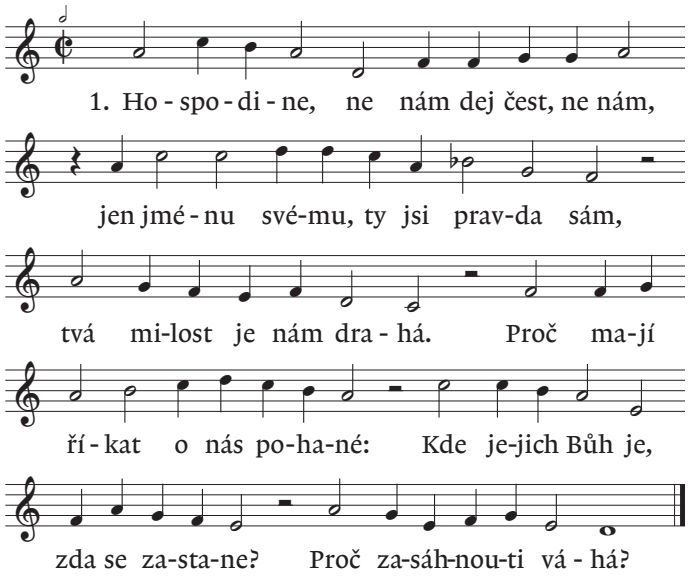

2. I moře tenkrát ztišilo se / a ustoupilo na chvíli. / A řeky proud se nazpět vrátil, / když do jejich vln vstoupili. / I hory, jež vždy pevně stály, / se v základech svých rozhýbaly.

3. Co stalo se ti, moře vzpurné, / proč uteklo jsi náhle zpět? / Proč, řeko, vlny tvoje bujné / svůj zastavily prudký let? / Proč skákaly jste, hory, kopce, / jak přestrašené v zmatku ovce?

4. Jak nemá třást se země celá, / když Panovník sám blízko je! / A kterak by se nezachvěla, / když Bůh náš moc svou zjevuje! / On v jezero vod skálu mění / a studni hloubí ve křemeni.

T: Josef Batelka, Evangelický zpěvník, 1979
M: Jan Horký, Evangelický zpěvník, 1979

140
Ž115

2. Na nebi náš je Bůh, tam nejvýše, / a činí vše, co jemu líbí se, / ne jako jejich modly: / Ač stříbrem, zlatem jsou ozdobené, / bez mluvy ústa, zrak bez plamene, / nevidí, do tmy padly.

3. Neslyší uši, ruce netknou se, / ty lesklé nohy nerozběhnou se / a hrdlo hlasu nemá. / Kdo chce v ně doufat, buď jim podoben! / Bez ducha jsou přec, nemohou jít ven, / jen podoba to němá.

4. Můj lide, doufej v Boha živého! / On pomoc každého je věrného. / Dům Áronův ať doufá! / Kdo Hospodina bojíte se též, / doufejte v něj, on pomoc, štít a věž, / kdo věří mu, nezoufá.
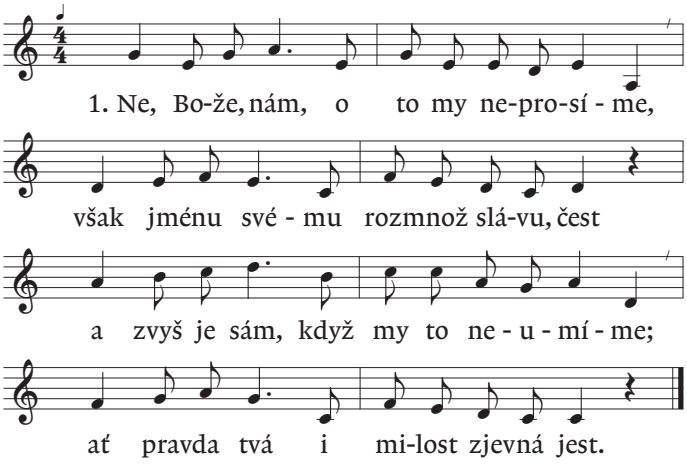
5. Hospodin na vás rozpomene se, / i malé k výšinám svým povznese, / rozmnoží syny vaše, / vy požehnaní od

Hospodina! / V něm nebe, země počátek svůj má, / on spasení je naše.

6. Nebesa jsou jen Hospodinova, / však zem dal lidem, život zachová, / jej živí budou chválit. / Zde i my haleluja zpíváme, / tu díky vroucími jej vzýváme, / nás přijímá za svůj lid.

T: Samuel Verner, Evangelický zpěvník, 1979
M: Pseaumes octante trois de David, 1551

141
Ž115

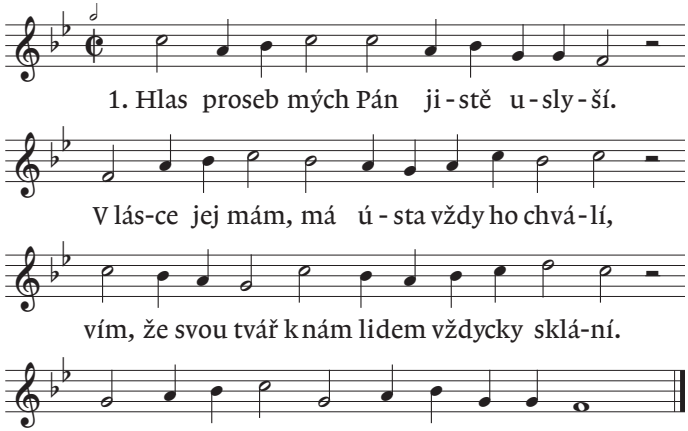
2. Hle, Pane náš, jak bezbožní tvé svaté / jen tupí v smíchu a jak říkají: / Kde je Bůh váš? Kde Boha svého máte? / A v rouhání svém neustávají.

3. Tys v nebi tam a z vlastní vůle svaté / vždy činíš vše, co učiniti chceš. / A vládneš sám. Však jejich modly zlaté / jsou bez duše a jsou jen klam a lež.

4. Ať modlám těm se všichni podobají, / kdož naději v nich marně složili. / Ty ale všem, kdož tebe uctívají, / buď, Bože, štít a pramen posily.

T: Josef Batelka, Evangelický zpěvník, 1979
M: Jan Horký, Evangelický zpěvník, 1979

142
Ž116

2. Smrt když mě zmáhá, poutá provazy, / úzkost a hrůza pekelná když svírá, / znám už jen bídu, strach a odříkání, / tím víc hlas touhy k Bohu jasně zní.
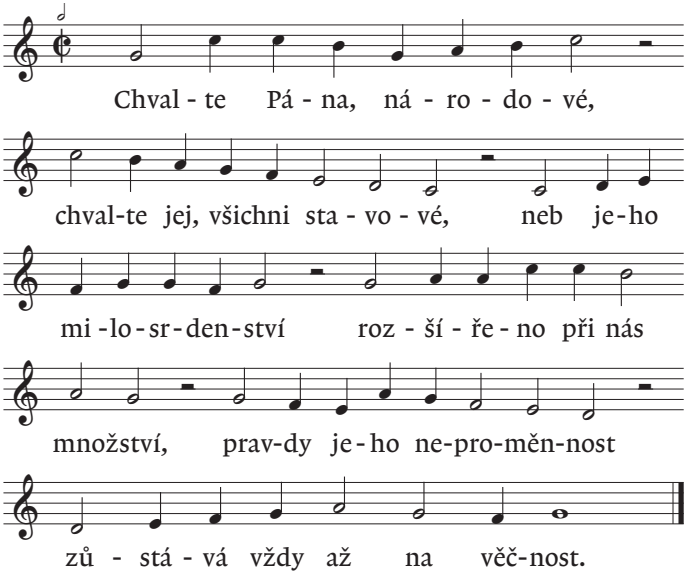
3. Ó králi lásky, zachraň život můj, / tys plný práva, pravdy, slitování, / mé vratké krůčky každodenně chráníš, / mír v duši dáš, mám v tobě zastání.

4. Ač vyčerpání tíží tělo mé, / zvítězit dáváš, smrti v moci bráníš. / Pláč je ten tam, smím vcházet bez tápání / v zem živých, v tvůj kraj všeho spasení.

5. Své sliby dnes chci splnit, Pane můj. / Ať vidí věrní:
zvedám kalich spásy. / Vím, jak si vážíš v službu
odevzdání. / Tvůj služebník být chci do skonání.
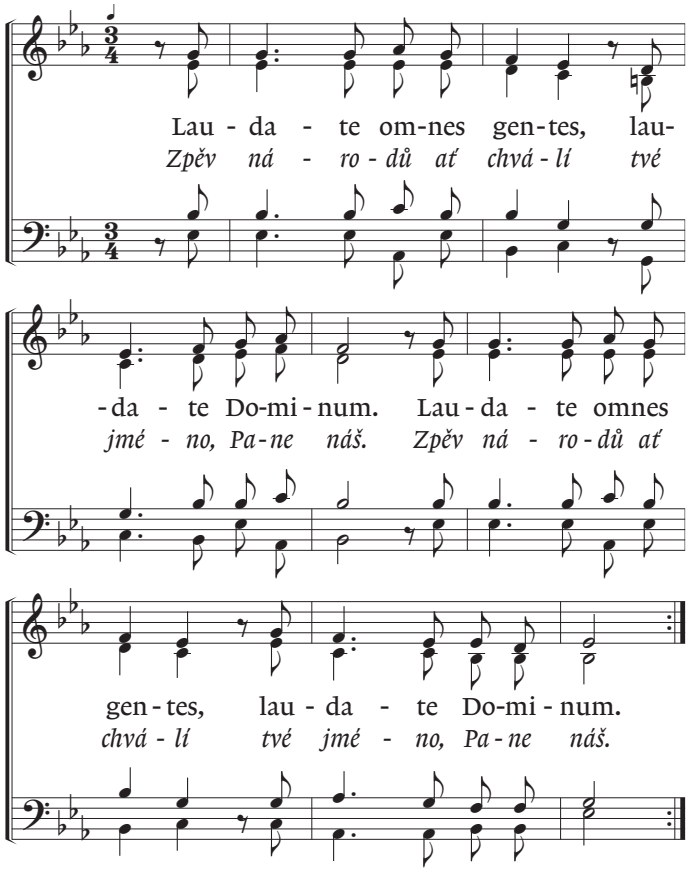
T: Eliška Baťová
M: Pseaumes octante trois de David, 1551

143
Ž117
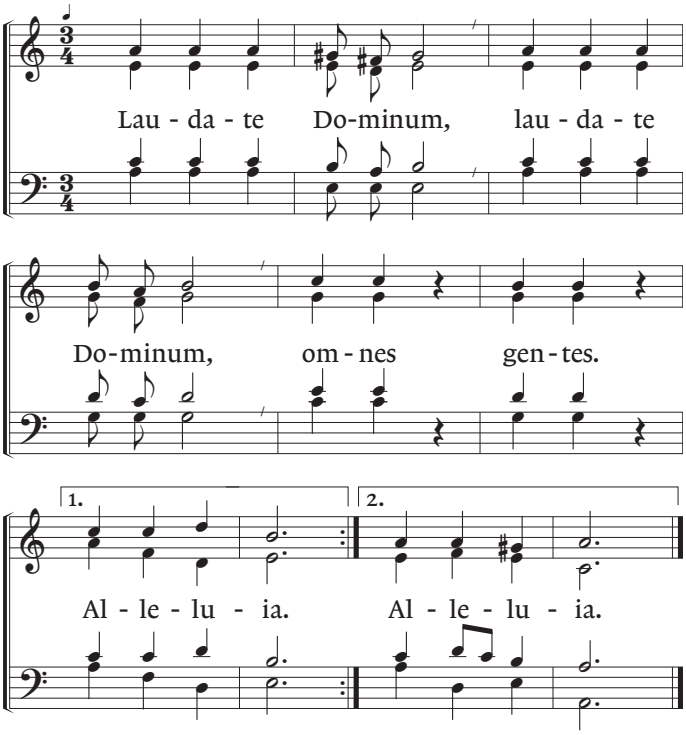

T: Jiří Strejc / Písně duchovní evanjelistské, 1615 / Evangelický zpěvník, 1979
M: Pseaumes octante trois de David, 1551

144
Ž117

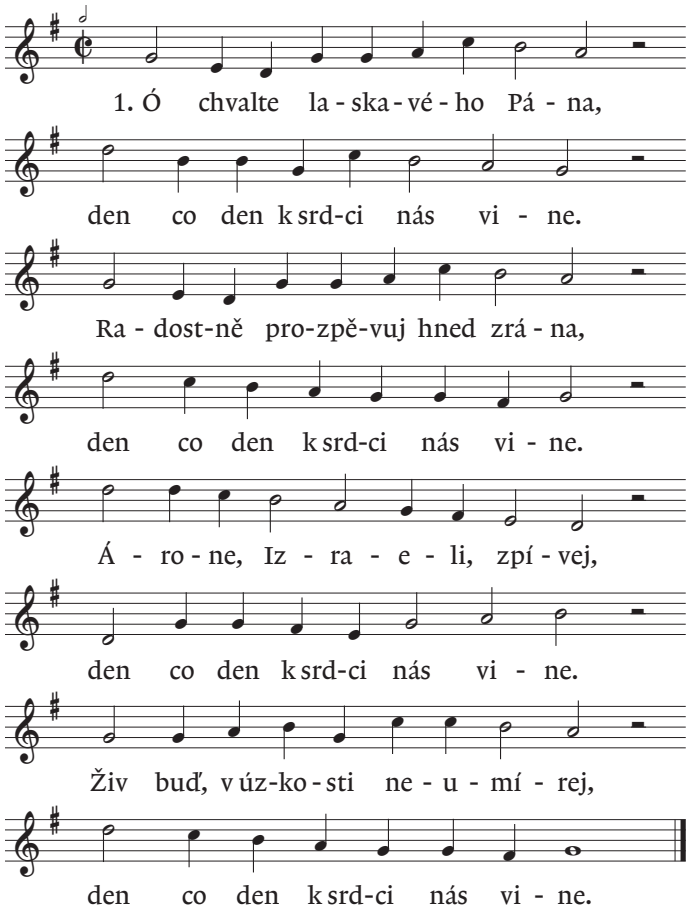
T: Jacques Berthier, Music from Taizé, 1978 / Miloslav Esterle
M+S: Jacques Berthier, Music from Taizé, 1978 / Zpěvy a modlitby z Taizé, 2003

145
Ž117

T: Jacques Berthier, Music from Taizé, 1978
M: Jacques Berthier, Music from Taizé, 1978 / Evangelisch-reformiertes Gesangbuch, 1998
S: Jacques Berthier, Music from Taizé, 1978 / Evangelisch-reformiertes Gesangbuch, 1998

146
Ž118

2. Ó chvalte laskavého Pána, / svou věrností mne podpírá. / Vzpurným a mocným zvoní hrana, / nepřítel marně dotírá. / Slabý a zrádný člověk bývá, / vratká je pyšných vládců moc. / Víra se jasným okem dívá: / Bůh věrným spěchá na pomoc.

3. Ó chvalte laskavého Pána, / spěchá, aby mne zachránil, / když nenávist je rozpoutána / a zlý útočí ze všech sil. / Slétli se na mne jako roj včel, / odehnal všechny Hospodin. / Já chvěl se strachem, ale on bděl / a vpustil oheň do křovin.

4. Ó chvalte laskavého Pána, / on síla má, má radost, stráž, / záštita mocná, darovaná, / jistota, že mne nenecháš. / Ve stanech věrných všechno jásá, / vítězný zpěv se rozlévá: / Hle, Boží ruka, Boží spása, / jež všude pokoj rozsévá.

5. Ó chvalte laskavého Pána, / že ve dne v noci chrání nás. / Má vina byla potrestána, / však k životu mne vzbudil zas. / Pospěšte otevřít mi brány / spravedlnosti dobyté! / Pána zde slavit budu s vámi, / práva kdo Boží hájíte. /
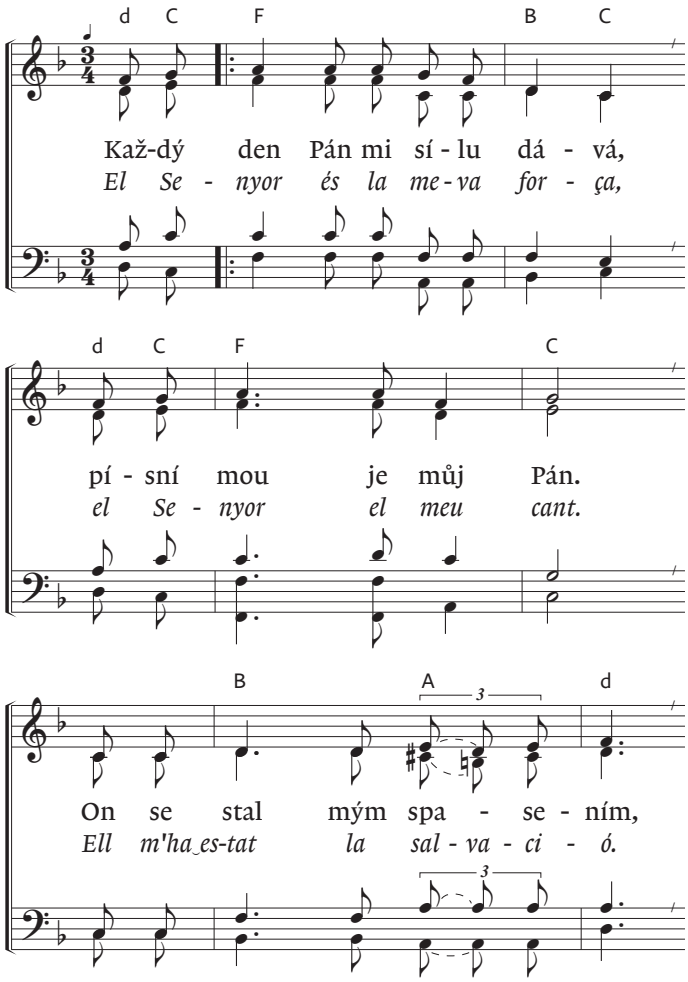
6. Ó chvalte laskavého Pána, / on slyšel mne a vykoupil. / Já zpívám: Blízko Boží brána, / tam vzdám ti díky ze všech sil. / Odvrhli pryč úhelný kámen / zlí stavitelé bláhoví. / Bůh, jejich zlobou neunaven, / k nové se stavbě hotoví.
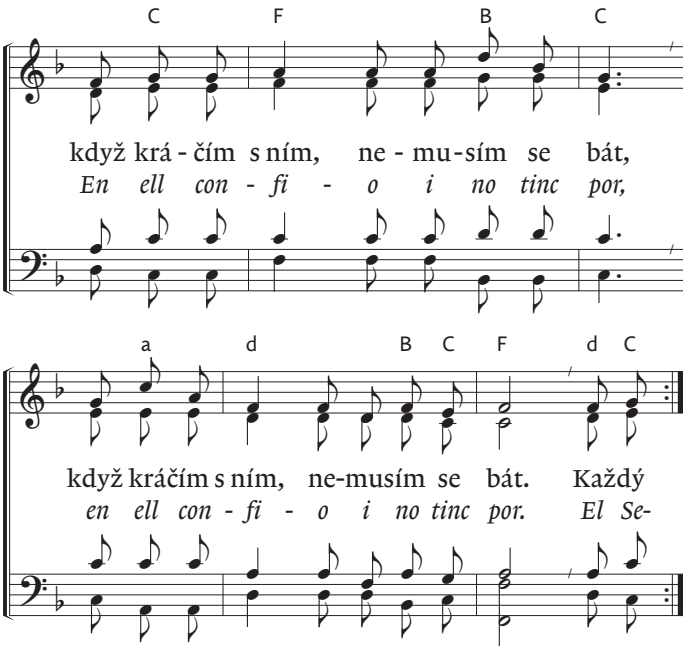
7. Ó chvalte laskavého Pána, / ztracený kámen našel nám. / Na něm je znovu budována / tvrz Boží, Hospodinův chrám. / Div slavný stal se, tobě sláva, / chválen buď, Bože, ve svůj den. / Jásání naše neustává, / ó žehnej církvi ve svůj den.

8. Ó chvalte laskavého Pána, / den co den k srdci nás vine. / Vchází již, otvírá se brána, / den co den k srdci nás vine. / Hle, vchází přelaskavý Vládce, / den co den k srdci nás vine, / Král mocný vedoucí své stádce, / Bůh silný k srdci nás vine.

T: Milan Balabán, Evangelický zpěvník, 1979
M: Pseaumes octante trois de David, 1551
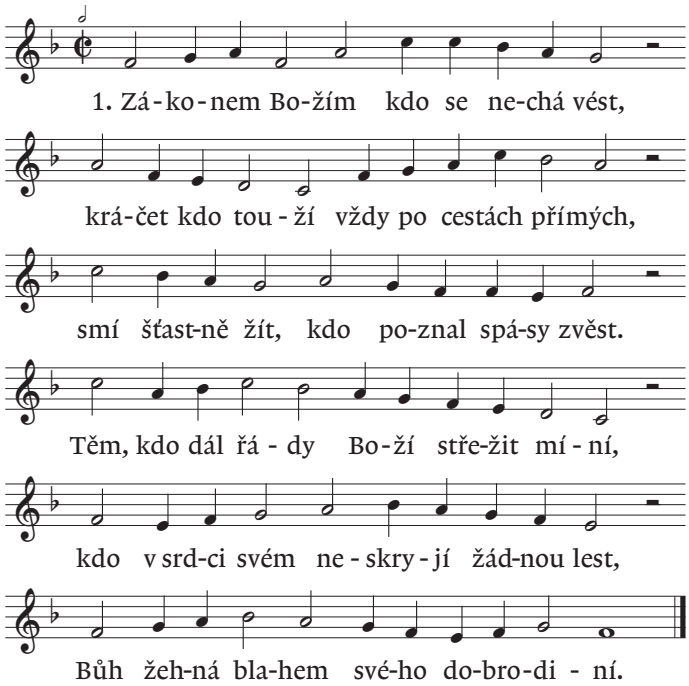
147
Ž118

d C F B C
Každý den Pán mi sílu dává,
El Senyor és la meva força,
d C F C
písní mou je můj Pán.
el Senyor el meu cant.
B A d
On se stal mým spasením,
Ell m'ha_es-tat la salvació.

T: Jacques Berthier, Cantos de Taizé, 1986 / Miroslav Heryán, Svítá, 1992
M+S: Jacques Berthier, Cantos de Taizé, 1986 / Zpěvy a modlitby z Taizé, 2003

148
Ž119
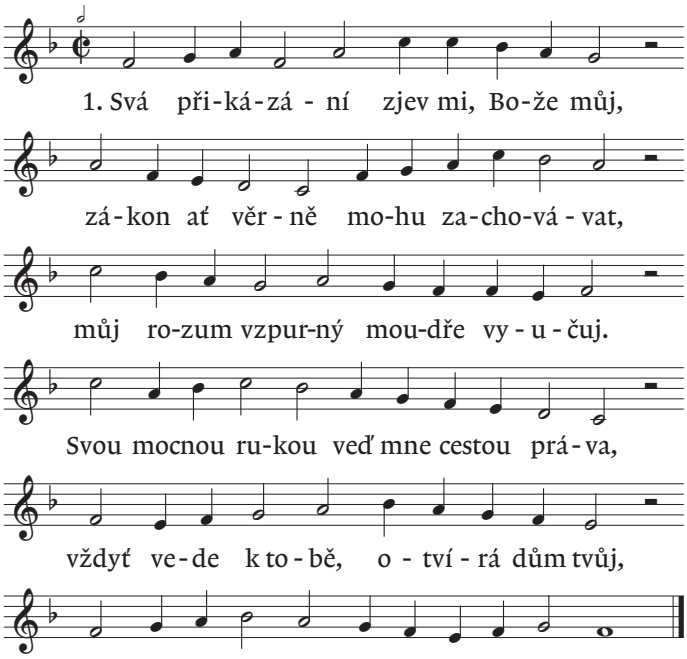

2. Příkazy své jsi plnit přikázal, / můj Bože, dáváš jasná nařízení. / Kéž cesty své bych změnit dokázal, / ať znovu mířím k jejich naplnění. / Věrně když budu dbát na slova tvá, / pak odvrátíš můj zmar a zahanbení.

3. Svou chválu vzdát chci srdcem upřímným, / rozumět dáváš spravedlivým soudům, / tvá milost mým se stala vyznáním. / Bez tebe sám však nevyhnu se pádům, / jen ve tvé síle znovu povstat smím, / neopusť mne, když tonu v dravém proudu.

T: Miloslav Esterle
M: Pseaumes octante trois de David, 1551

149
Ž119
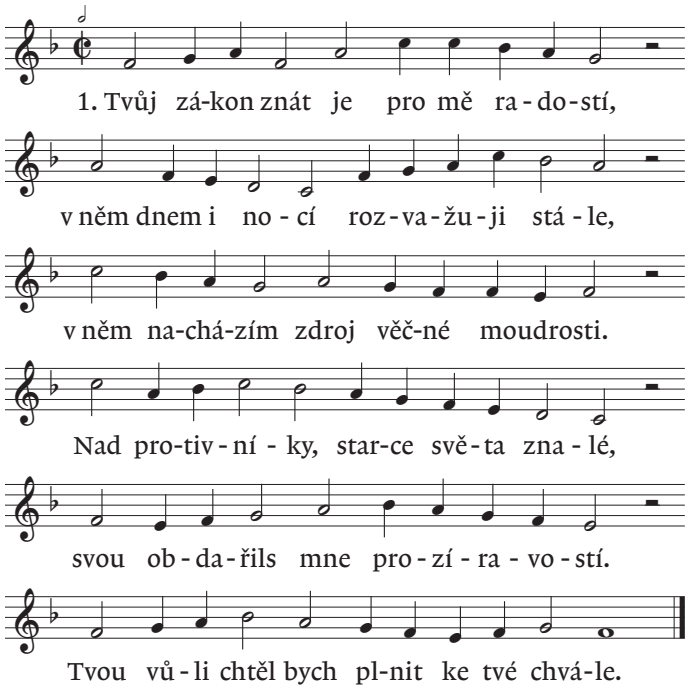

2. Mé srdce nakloň ke svým svědectvím, / dej sílu vzdát se prospěchu zištného, / ať poznat smím, že je jen marností. / Na cestě své mne obživ znaveného, / své sliby potvrď novou jasností, / podpírej služebníka oddaného.

3. Odvracej hanbu, jíž se obávám, / děsím se hloubky svého ponížení, / když k vládě tvé se v bázni přiznávám. / Tvé soudy vpravdě jsou vysvobozením. / Dál po nich toužím, víru zachovám, / z nich přijmu znovu tvoje odpuštění.

T: Miloslav Esterle
M: Pseaumes octante trois de David, 1551

150
Ž119
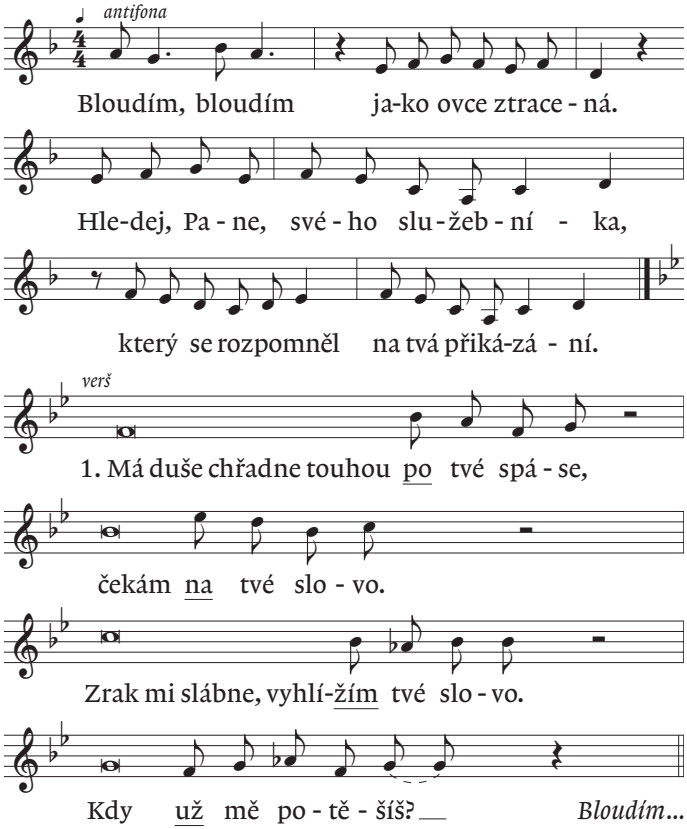

2. Bláhovým cestám zkouším uniknout, / tvé rady v léčku upadnout mi brání, / dávají šanci vzdát se hříchů pout. / Před soudy tvými s pokorou se skláním, / však myslí mou je nelze obsáhnout, / tvé učí cestě bez odchylování.

3. Jak lahodnou chuť mají slova tvá, / sladší než med jsou pro mé naslouchání, / z příkazů tvých zní láska nesmírná. / Jak odporné jsou cesty plné lhaní, / v záhubu vedou lsti a přání zlá. / Tvé slovo svítí je v mém klopýtání.

T: Miloslav Esterle M: Pseaumes octante trois de David, 1551

T+M: Daniel Heller →

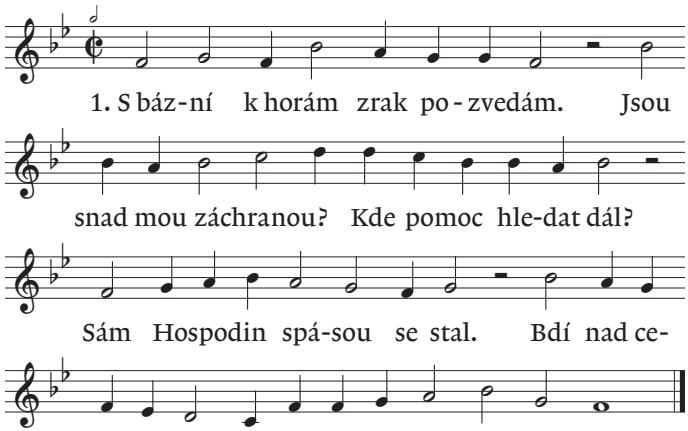
151
Ž119

2. Tvých ustanovení a tvých svědectví se držím, /
máš před sebou všechny moje cesty. /
Kéž mé bědování dolehne až k tobě, Hospodine! /
Dej mi rozum podle svého slova. *Bloudím...*

3. Na pomoc mi podej svoji ruku, /
tvá ustanovení jsem si zvolil. /
Kéž má duše žije a může tě chválit, /
kéž mi pomáhají tvoje soudy. *Bloudím...*
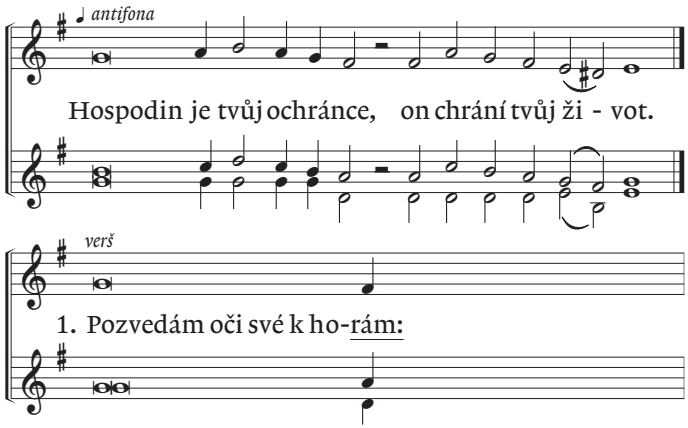
152
Ž121
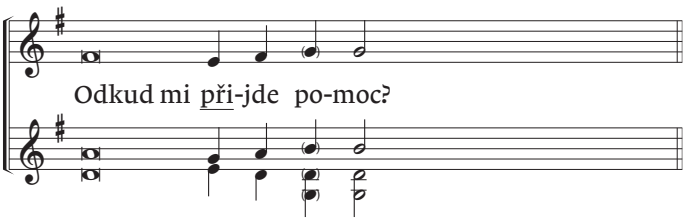

2. Tvou tvář nespálí slunce žár, / stínem je věrný Bůh
i světlem v temnotách. / Brání tě před zlým, zná tvůj
strach. / Tvůj první krok i návrat na věky chrání tvůj Král.

T: Miloslav Esterle
M: Pseaumes octante trois de David, 1551

153
Ž121

3. Pomoc mi přichází od Hospodina, /
on učinil nebesa i zemi.

4. Nedopustí, aby uklouzla tvá noha, /
nedříme ten, jenž tě chrání.

5. Ano, nedříme a nespí ten, /
jenž chrání Izraele. *Hospodin...*

6. Hospodin je tvůj ochránce, /
Hospodin je ti stínem po pravici.

7. Ve dne tě nezasáhne slunce /
ani za noci měsíc.

8. Hospodin tě chrání ode všeho zlého, /
on chrání tvůj život.

9. Hospodin bude chránit tvé vycházení /
i vcházení, nyní i na věky. *Hospodin...*

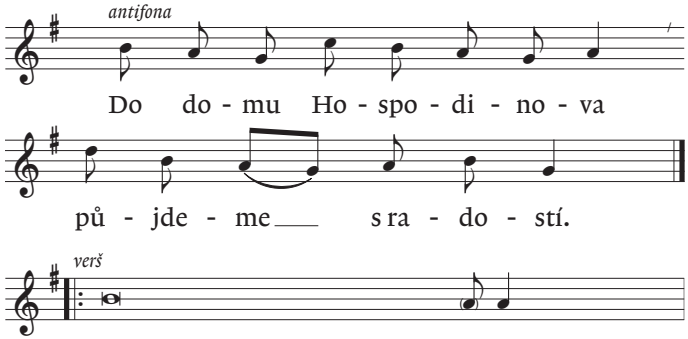
T: podle Ekumenického překladu Bible Ladislav Moravetz
M: podle tradiční ruské psalmodie Ladislav Moravetz
S: Ladislav Moravetz
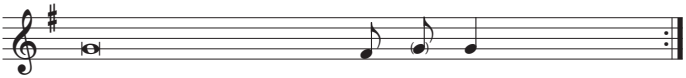
154 ŽALM 121

Pomoc mi přichází od Hospodina

I Pozvedám své oči k horám:
Odkud mi přijde pomoc?
II Pomoc mi přichází od Hospodina,
on učinil nebesa i zemi.
I Nedopustí, aby uklouzla tvá noha,
nedříme ten, jenž tě chrání.
II Ano, nedříme a nespí
ten, jenž chrání Izraele.
I Hospodin je tvůj ochránce,
Hospodin je ti stínem po pravici.
II Ve dne tě nezasáhne slunce
ani za noci měsíc.
I Hospodin tě chrání ode všeho zlého,
on chrání tvůj život.
II Hospodin bude chránit tvé vycházení a vcházení
nyní i navěky.

155 Ž122

„Do domu Hospodinova pů - jde-me!“
v tvých branách, Jeru - za - lé - me! *Do domu…*

2. Tam vystupují kmeny, kmeny Hospodinovy, /
jak to zákon přikazuje Izraeli,
aby chválil Hospodinovo jméno. /
Tam stojí soudní stolce, /
stolce Davidova domu. *Do domu…*

3. Vyprošujte Jeruzalému pokoj: /
ať jsou v bezpečí, kdo tě milují, /
ať vládne mír ve tvých hradbách, /
bezpečnost ve tvých palácích! *Do domu…*

4. Kvůli svým bratřím a přátelům /
budu říkat: Pokoj v tobě! /
Kvůli domu Hospodina, našeho Boha, /
budu ti přát štěstí. *Do domu…*

T: Zpěvy s odpovědí lidu, 1984 M: Bohuslav Korejs, Zpěvy s odpovědí lidu, 1984

ŽALM 122

156
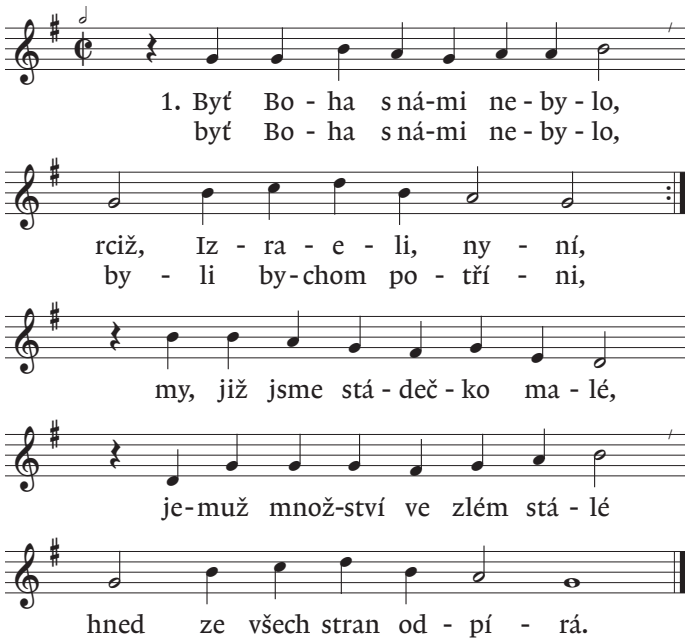
Zaradoval jsem se, když mi řekli:
Půjdem do Hospodinova domu!

I Zaradoval jsem se, když mi řekli:
Půjdem do Hospodinova domu!
II A naše nohy již stojí
ve tvých branách, Jeruzaléme.
I Jeruzalém je zbudován jako město
semknuté v jediný celek.
II Tam nahoru vystupují kmeny,
Hospodinovy to kmeny,

Izraeli na svědectví,
vzdát Hospodinovu jménu chválu.
I Tam jsou postaveny soudné stolce,
stolce Davidova domu.
II Vyprošujte Jeruzalému pokoj:
Kéž v klidu žijí ti, kdo tě milují!
I Kéž je na tvých valech pokoj,
kéž se tvé paláce těší klidu!
II Pro své bratry, pro své druhy vyhlašuji:
„Budiž v tobě pokoj!“
I+II Pro dům Hospodina, našeho Boha,
usiluji o tvé dobro.

(Ž 122,1b–9)

157
Ž124
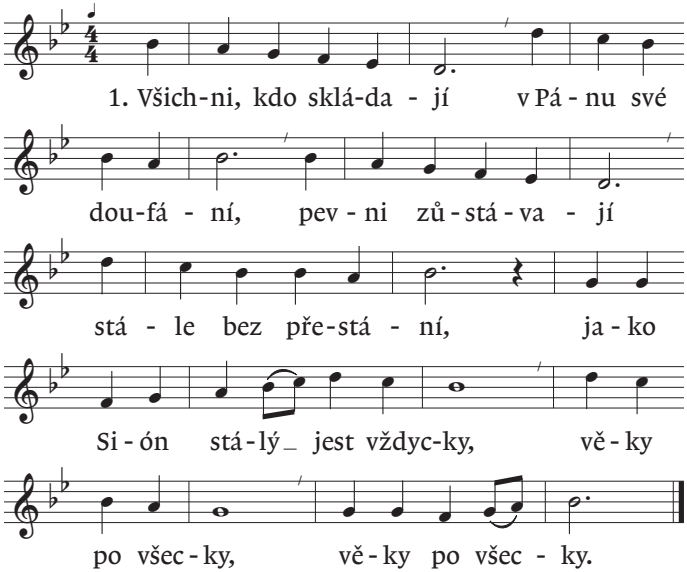

2. Hněvu svého v rozpálení / za živa by nás byli, / kdyby božské dopuštění / v tom bylo, i shltili; / jako proud a silné vody / byly by smrtelné škody / zachválily nás prudce.

3. Díky Bohu, jenž brániti / ráčil nepřátel zlosti! / Duše naše jejich síti / znikla co pták s radostí. / Síť klesla, my jsme svobodni! / Tak nás chraň, Pane, den po dni, / Tvůrce nebe i země!

T: Jiří Třanovský, Cithara sanctorum, 1636 / Evangelický zpěvník, 1979
M: Martin Luther, Geistliche Lieder, 1533

158
Ž125
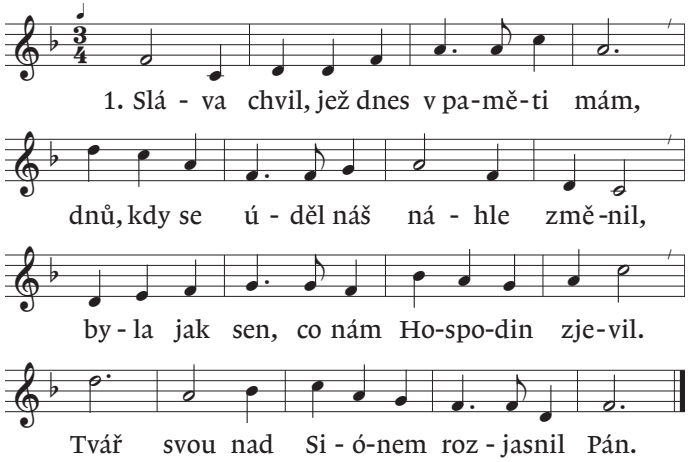

2. Jako Jeruzalém / ze všech stran horami, / tak Pán lid svůj věrný / ohradí hradbami / a jim udělí své pomoci
|: ve dne i v noci, :|

3. neboť nezanechá / Pán svých milovníků, / by dlouho trpěli / zlost nešlechetníků, / ale jejich žal a zemdlení |: v sílu promění. :|

4. Těm, kdož jsou pravého / srdce, Pán spomáhá, / kdož jsou nepravého, / těch vždy zamítává, / věrný jeho lid v svém pokoji |: pevně vždy stojí. :|

T: Jiří Strejc / Písně duchovní evanjelistské, 1615 / Cithara sanctorum, 1696 / Evangelický zpěvník, 1979
M: 17. století / Melodiatura aneb Partitura, 1798 / Zpěvník Českobratrské církve evangelické, 1931

159
Ž126

2. Smích a hlahol tam ústy všech zněl, / lidé všech národů bázeň měli, / vždyť věci zázračné s námi se děly, / tvář svou nad Sionem rozjasnil Pán.

3. Dnes však pláč je náš úděl a chléb, / v zármutku zkoušíme sít tvé slovo, / jen ty sám můžeš dát důvěru novou, / tvář svou rač obrátit v lásce zpět k nám.

4. Tak, jak pustina v úrodnou zem, / stejně se v jásot náš pláč zas změní. / Vždyť moci lásky tvé nic těžké není. / Tvář svou vždy nad námi rozjasní Pán.

T: Eliška Baťová
M: Johannes Petzold / Evangelisch-reformiertes Gesangbuch, 1998

ŽALM 127
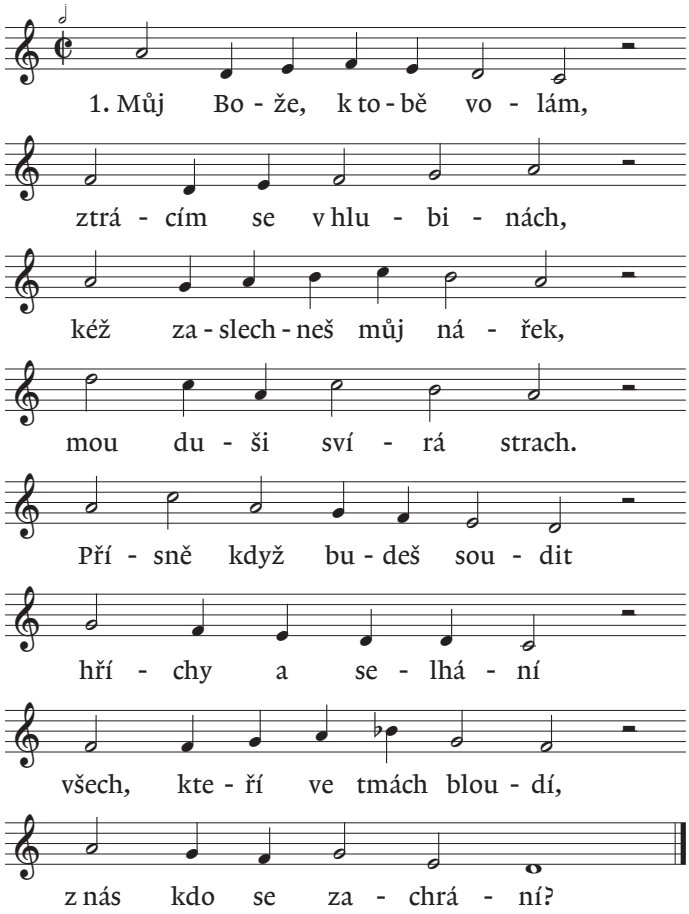
160

Nestaví-li dům Hospodin,
nadarmo se namáhají stavitelé

I Nestaví-li dům Hospodin,
nadarmo se namáhají stavitelé.
II Nestřeží-li město Hospodin,
nadarmo bdí strážný.
I Nadarmo časně vstáváte,
dlouho vysedáváte a jíte chléb trápení,
zatímco Bůh dopřává svému milému spánek.

(Ž 127,1b–2)

161
Ž130
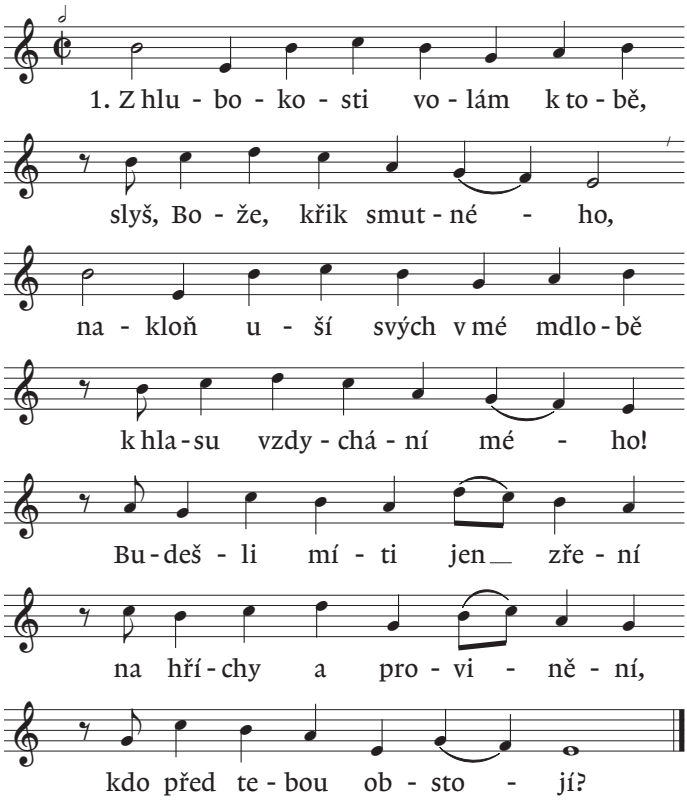

2. Lásku a odpuštění / v tvém soudu nalézám, / můj strach se v úžas mění, / v nouzi se skláníš k nám. / Snad víc než touží strážní / zřít světlo v temnotách, / tvé slovo očekávám, / v něm překročíš můj práh.

3. Vítejte Boha svého / k záchraně pozvaní, / zvát chce i ztraceného, / zná vzdor i reptání. / Stín skutků nerozvážných / svým světlem rozptýlí, / svou mocí doprovází / k spáse lid zbloudilý.

T: Miloslav Esterle
M: Pseaumes octante trois de David, 1551

162
Ž130

2. U tebe jest však z milosti / všech hříchů odpuštění, / marné jsou naše hodnosti / i v nejlepším dychtění. / Žádný nemůž se chlubiti, / všichni se musejí báti, / milosti žádajíce.
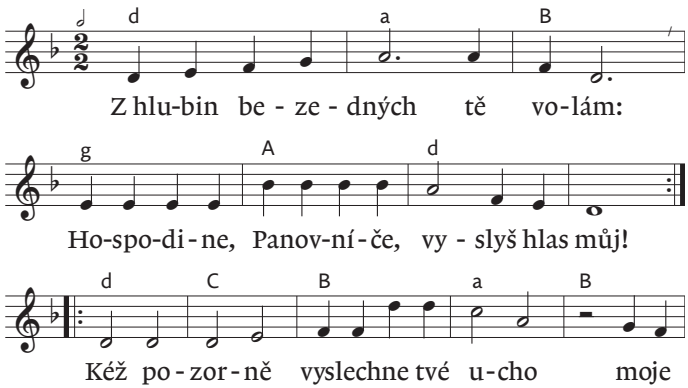
3. I já se k Bohu utíkám / a ne k svým zasloužením, / srdce mé nehledí nikam / než k jeho potěšením, / která v jeho slovu vidím. / Jimi se těším i řídím / a jich se spustit nechci.
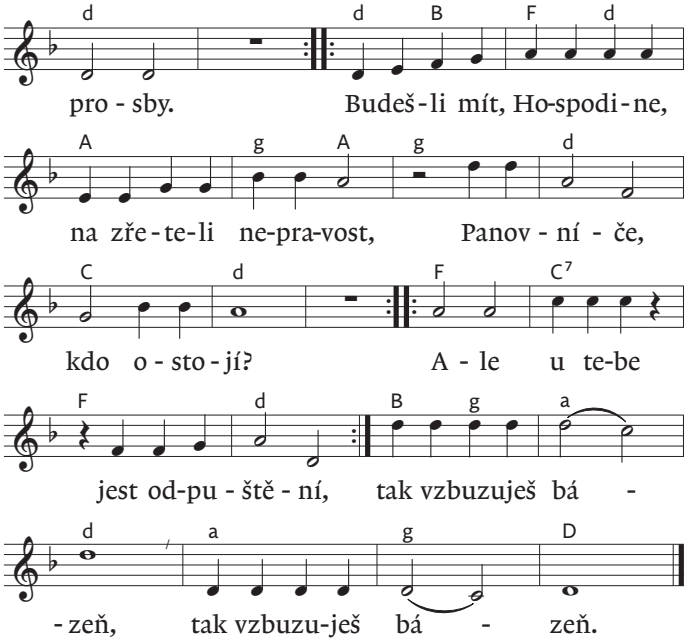
4. Když nutno dlít i do noci / a opět až do rána, / však vždy bude božské moci / naděje má oddána. / Tak, duchovní Izraeli, / zrozen z Boha, buď vždy vřelý / ve své důvěře v Pána.

5. Je-li při nás mnoho zlého, / u Boha víc milosti, / nemá konce ruka jeho / k uzdravení hříšnosti. / On jest pastýř ten výborný, / u něhož sluha pokorný / dojde všech vin zproštění.

T: Jiří Třanovský, Cithara sanctorum, 1653 / Evangelický zpěvník, 1979
M: Martin Luther, Geystliche gesangk Buchleyn, 1524 / Evangelický zpěvník, 1979
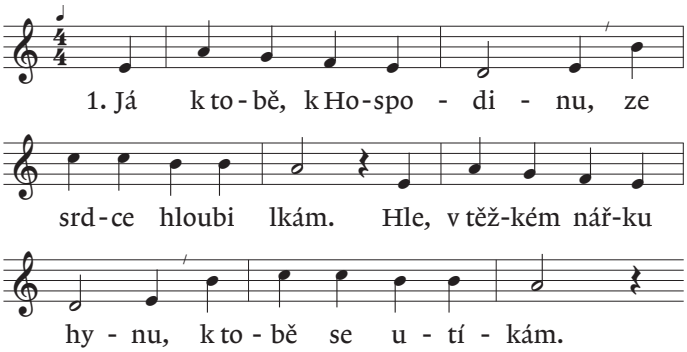
163
Ž130
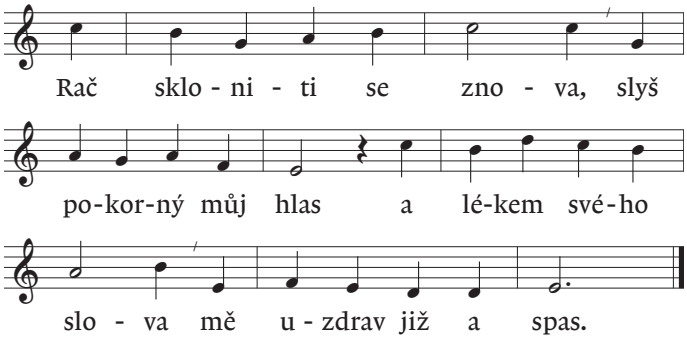

T: Jiří Pumr, Buď tobě sláva, 1981 M: Jiří Pumr, Buď tobě sláva, 1981

164
Ž130
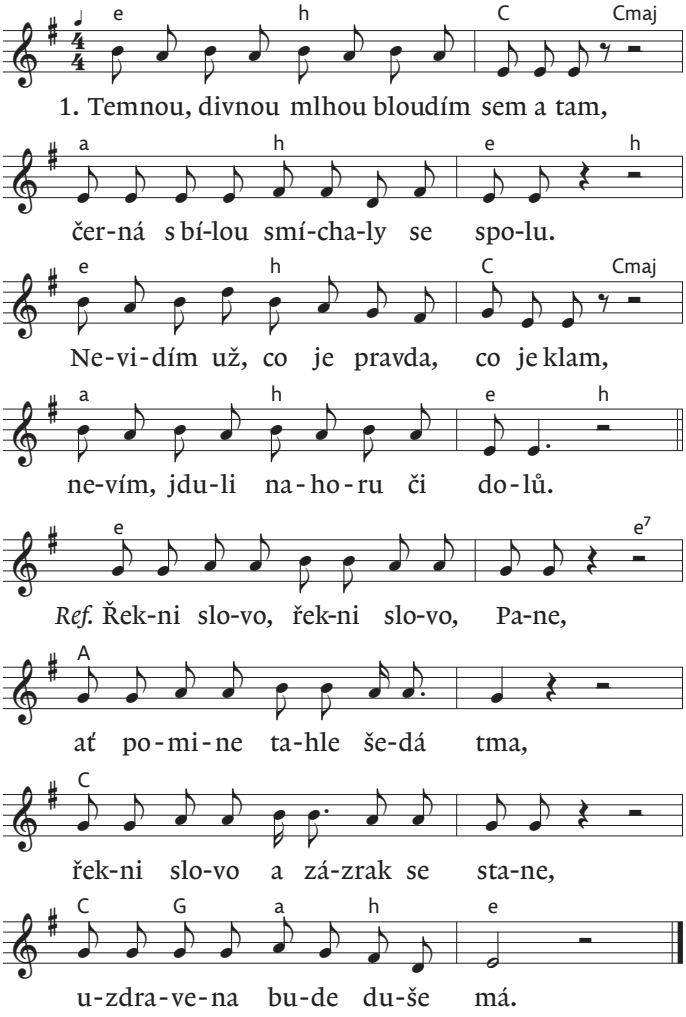

2. Kde jinde bych se svlažil, / kde nalézt pokoj smím? / Vím, když bys hříchy vážil, / že stěží obstojím. / Tvá ruka přelaskavá / zná však jen odpouštět / a stačí ti, když vzdává / čest tobě hříšný ret.

3. Jen tebe unavená / má duše vyhlíží, / umdlévá, ptá se, sténá, / zda Pán se přiblíží? / Jak strážní v temnu noci / čekají jitra svit, / tak touží bez pomoci / ve tvář tvou popatřit.

4. Nuž, čekej, Izraeli, / mračna se rozstoupí; / Pán přijde, rozveselí / a tebe vykoupí. / A prodlévá-li chvíli, / přec přijde posléz včas / a v slitování schýlí / se ke tvé skráni zas.

T: Gustav Adolf Molnár, Zpěvník Českobratrské církve evangelické, 1931 / 2018
M: Hans Leo Hassler, Lustgarten neuer teutscher Gesäng, 1601 / Praxis Pietatis Melica, 1656 / Evangelický zpěvník, 1979

165
Ž 130
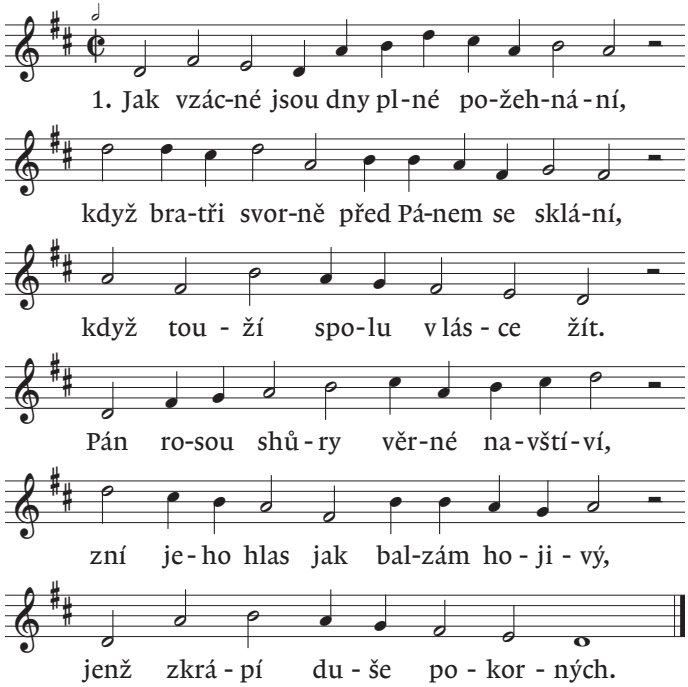

2. Nerozeznám dobře okraj propasti, / nevím, je-li na krok dosti místa. / Strach mám, abych neupadl do pasti, / kterou na mne pokušení chystá. *Ref.*

3. Přízrak noční sleduje mne potají, / divné hlasy otázku mi kladou, / divné hlasy otázku mi šeptají, / k čemu věrnost, nač pohrdat zradou. *Ref.*
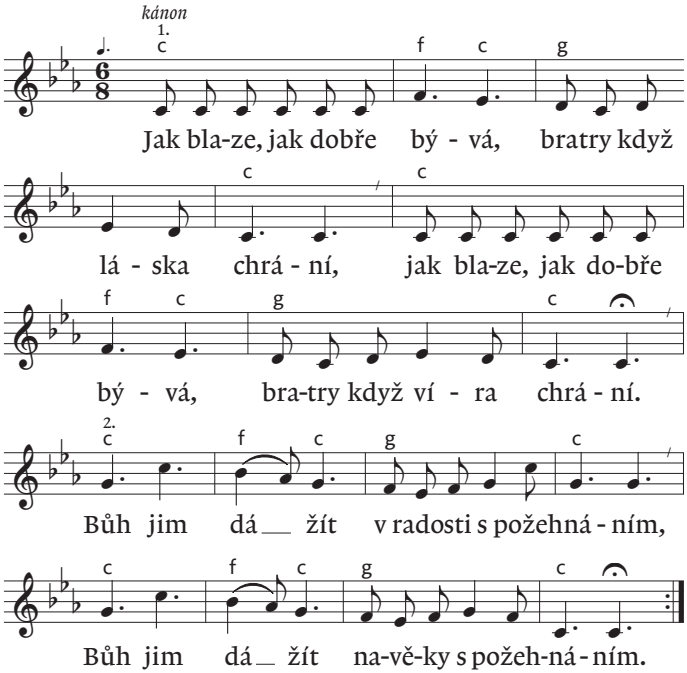
T: Miloš Rejchrt, Nová píseň, [1983/4] M: Miloš Rejchrt, Nová píseň, [1983/4] / Evangelický zpěvník (dodatek), 2000

166
Ž133

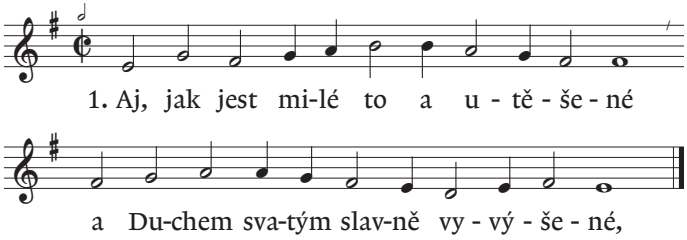
2. Jak sílí řeky vláhou z horských štítů, / tak podpírá Pán ruce služebníků, / tak Bůh své dílo obhájí. / Tam, kde se schází s vírou Boží lid, / tam v jeho síle budou věčně žít, / naději kdo v něj skládají.

T: Miloslav Esterle M: Pseaumes octante trois de David, 1551

167
Ž133

T: Miloslav Esterle M: *Hinne ma tov*, nápěv tradičního hebrejského zpěvu zemirot / Židovské písně, 2003 / 2018

168
Ž133

2. když jednosvorně bratří spolu bydlí / a v pokorných jich srdcích pokoj sídlí.

3. Jsou jedno láskou, nadějí a vírou, / okouší pravých slastí hojnou mírou.

4. Tu Pán jim dává hojné požehnání, / sesílá z nebe každé dobré dání.

5. Tu u prostředku všech svých milých stánků, / Ježíši, trůníš, čistý ty Beránku!

6. Tu procházíš se mile mezi nimi, / dobrými věcmi daruješ je svými,

7. od Otce pomazáním z vysokosti, / milostnou Ducha svého účastností,

8. jenž přelibou vše vůní naplňuje, / i k Otcovu až trůnu vystupuje.

9. Tu chléb i rosu svého smilování / svým k společnému dáváš požívání.

10. Tak stádce tvé ve věčném spásy zdroji / svůj hlad i žízeň spasitelně kojí.

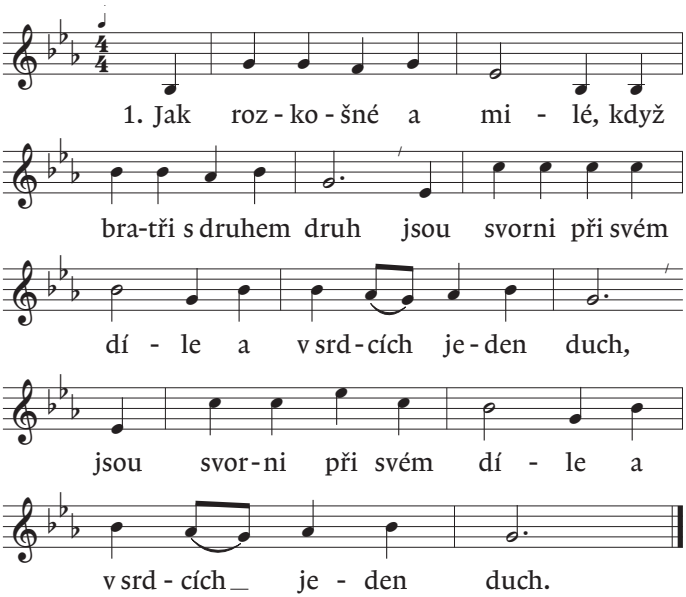
11. Slavné ho potom čeká zmrtvýchvstání, / v příbytcích věčných s tebou obcování.

12. Ó Kriste, jenžs náš vévoda a vládce, / měj v péči nás zde, maličké své stádce.

13. Dej nám zde v spolku lidu svého býti, / pak věčně v nebi tebe velebiti.

T: Matěj Červenka, Písně duchovní evanjelistské, 1564 / Ludvík Bohumil Kašpar, Písně cestou života, 1873 / Evangelický zpěvník, 1979 / 2018
M: Písně duchovní evanjelistské, 1564

169
Ž133

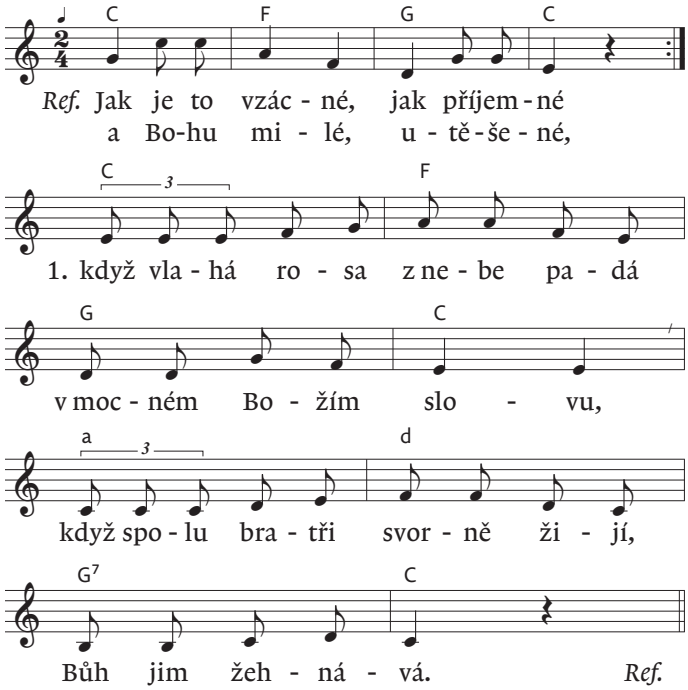
2. Jak rosa Hermon splývá na stráně Božích hor,
|: tak požehnán též bývá vždy věrných bratří sbor. :|

3. I Jeruzalém svatý se jimi obnoví,
|: kde svobody věk zlatý, kde spadnou okovy. :|

4. Tam kolem svého vládce lid bude shromážděn.
|: Pak jedno bude stádce a jeden pastýř jen. :|

T: Gustav Adolf Molnár, Harfa, 1915 /
Zpěvník Českobratrské církve evangelické, 1931
M: *Wir hatten gebauet ein stattliches Haus*, durynský nápěv /
Gesänge für Sonntag-Schulen, 1866 / Evangelický zpěvník, 1979

170
Ž133
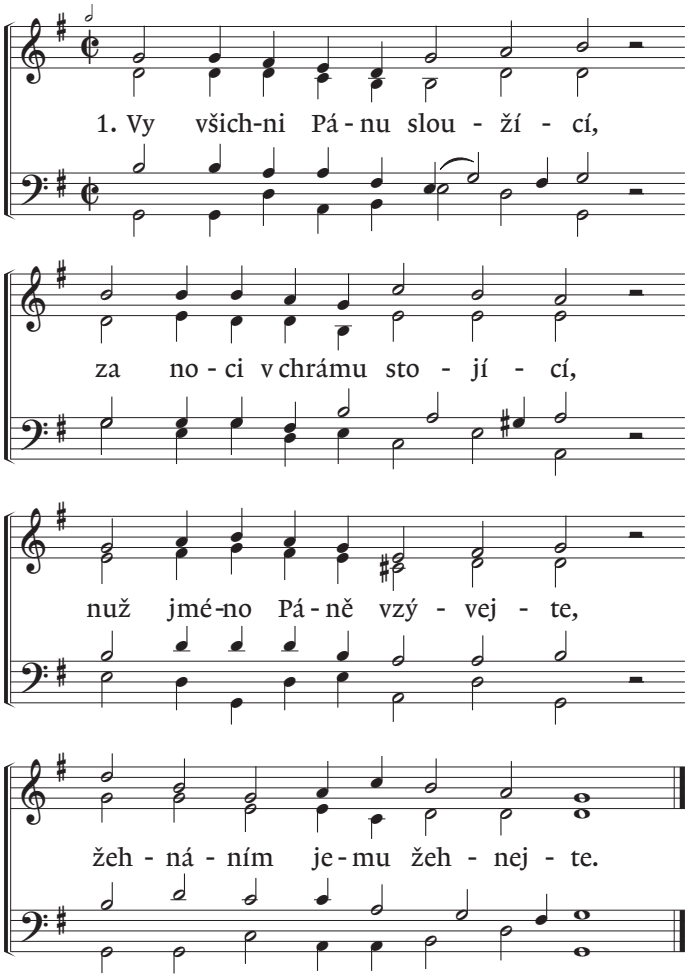

2. když chléb a víno rozdávají tam u jeho stolu, / když spolu sestry svorně žijí, Bůh jim žehnává. *Ref.*

3. když dary Ducha svatého všem lidem v lásce slouží. / Z laskavých rukou přijímají život na věky. *Ref.*

T: Jiří Pejla
M: *Miren que bueno*, Pablo de Sosa, Miren Qué Bueno, 1972 / Lift Up Your Hearts, 2013
© GIA Publications / Small Stone Media

171
Ž134
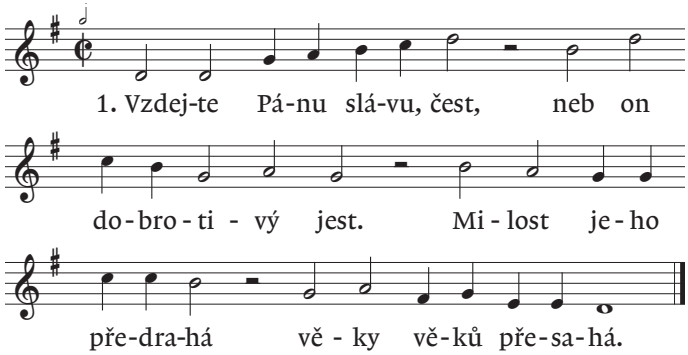

2. Své ruce vzneste k svatyni, / též hlasem zvučte do síní, / svou chválou Pána vzývejte, / žehnáním jemu žehnejte.

3. Pán žehnej z hory Sióna / tvé službě zde i tvým doma, / Pán požehnej ti, Spasitel, / nebes a země Stvořitel.

T: Vladimír Kučera, Evangelický zpěvník, 1979
M: Pseaumes octante trois de David, 1551
S: Claude Goudimel, Les cent cinquante pseaumes de David, 1564/5 / Evangelisch-reformiertes Gesangbuch, 1998

172
Ž136

2. Slavte Pána nad pány, / každý buď mu poddaný! / Milost jeho předrahá / věky věků přesahá.

3. Který divy veliké / činí doby všeliké! / Milost jeho předrahá / věky věků přesahá.

4. On sám nebe s vojskem vším / moudře stvořil slovem svým. / Milost jeho předrahá / věky věků přesahá.

5. Roztáh zemi na vodě / lidem k dobré pohodě. / Milost jeho předrahá / věky věků přesahá.

6. Světla stvořil veliká, / jichž lesk temnost proniká. / Milost jeho předrahá / věky věků přesahá.

7. Slunce, by den řídilo, / všemu světu svítilo. / Milost jeho předrahá / věky věků přesahá.

8. Měsíc mezi hvězdami, / co jsou v noci nad námi. / Milost jeho předrahá / věky věků přesahá.

9. On též prvotiny sil / v Egyptě svou mocí zbil. / Milost jeho předrahá / věky věků přesahá.

10. Izraele milého / z jařma vyrval těžkého. / Milost jeho předrahá / věky věků přesahá.

11. Lid svůj v ruce vztažené / vodí k vlasti blažené. / Milost jeho předrahá / věky věků přesahá.

12. Také pro svůj lid milý / rozťal moře na díly. / Milost jeho předrahá / věky věků přesahá.

13. Izraele mocí svou / převed mořskou hlubinou. / Milost jeho předrahá / věky věků přesahá.

14. Faraóna vzpurného / do moře vrh hrozného. / Milost jeho předrahá / věky věků přesahá.

15. Potom na poušti svůj lid / chránil, zprošťoval všech bíd. / Milost jeho předrahá / věky věků přesahá.

16. Věrné své svou mocí kryl, / krále znamenité zbil. / Milost jeho předrahá / věky věků přesahá.

17. Krále amorejského / Seona zbil pyšného. / Milost jeho předrahá / věky věků přesahá.

18. Oga, krále Bázan, jal, / svému lidu v moc jej dal. / Milost jeho předrahá / věky věků přesahá.

19. Všechnu zemi, již vzal jim, / v dědictví dal milým svým. / Milost jeho předrahá / věky věků přesahá.

20. Bůh náš v našem snížení / na nás myslí k spasení. / Milost jeho předrahá / věky věků přesahá.

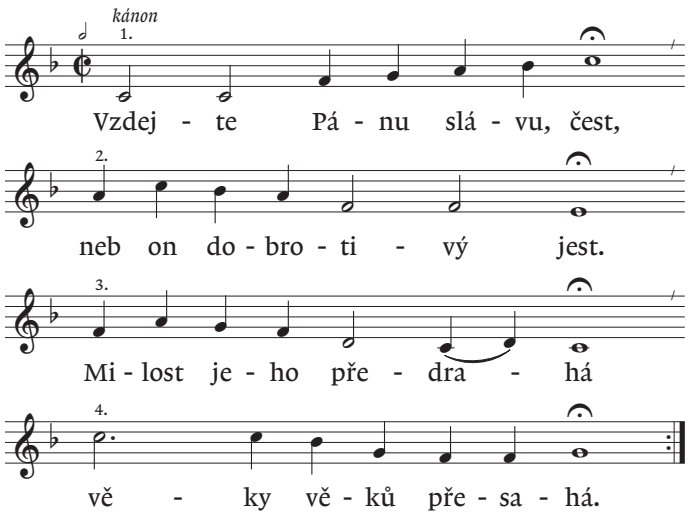
21. Nás vždy věrně miluje, / nepřátel všech zprošťuje. / Milost jeho předrahá / věky věků přesahá.

22. V lásce dává každému / pokrm tělu lačnému. / Milost jeho předrahá / věky věků přesahá.

23. Nuž, ať každý velebí / Pána slávy na nebi. / Milost jeho předrahá / věky věků přesahá.

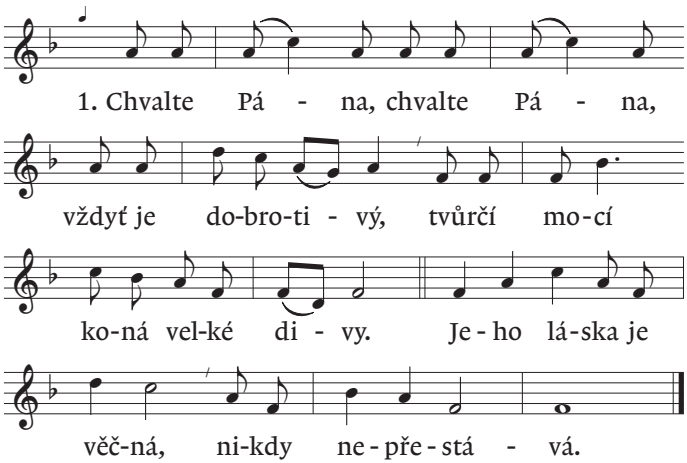
T: František Šebesta, Žalmy Davidovi, 1879 / Evangelický zpěvník, 1979
M: Les cent et cinquante pseaumes de David, 1562

173
Ž136

T: František Šebesta, Žalmy Davidovi, 1879 / Evangelický zpěvník, 1979 / Zlínské sboropění, 2014
M: Les cent et cinquante pseaumes de David, 1562 / Ladislav Moravetz, Zlínské sboropění, 2014

174
Ž136

2. Chvalte Pána, chvalte Pána, stvořil zem i nebe, / tichým hlasem volá mne i tebe. / Jeho láska je věčná, / nikdy nepřestává.

3. On je tvůrce, on je tvůrce velehor i moří, / k jeho slávě celý vesmír hoří. / Jeho láska je věčná, / nikdy nepřestává.

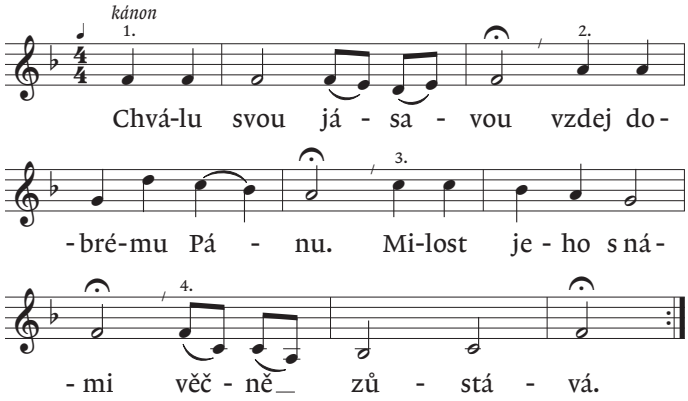
4. Zná své dítky, zná své dítky v každém pokolení, / vodí pouští k zaslíbené zemi. / Jeho láska je věčná, / nikdy nepřestává.

5. V jeho síle, v jeho síle nad zlem zvítězíme, / u něj skvělé dědictví nám kyne. / Jeho láska je věčná, / nikdy nepřestává.

6. Dá nám jísti, dá nám píti, všechny tvory živí, / chvalte Pána, vždyť je dobrotivý. / Jeho láska je věčná, / nikdy nepřestává.
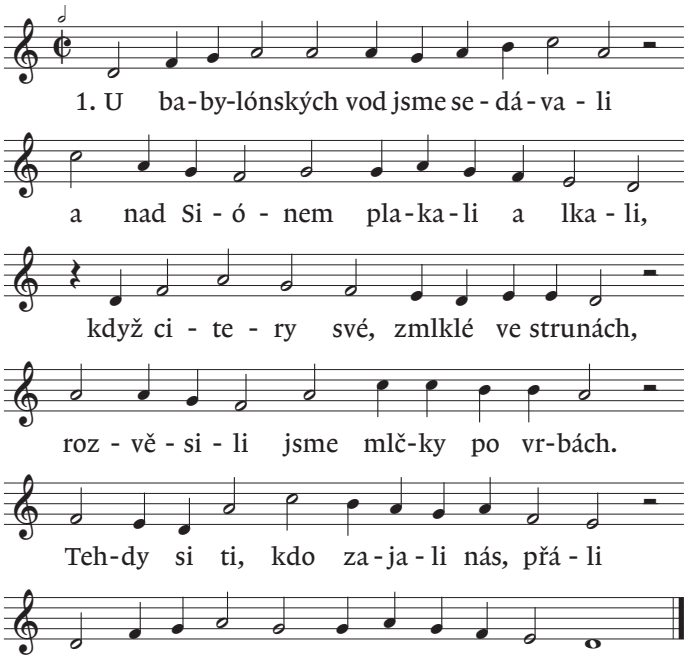
T: Josef Hrdlička, Kancionál, 1988 / Evangelický zpěvník (dodatek), 2000
M: Petr Eben, Kancionál, 1988

175
Ž136

T: Evangelisch-reformiertes Gesangbuch, 1998 / Miloslav Esterle
M: 18. století / Evangelisch-reformiertes Gesangbuch, 1998

176
Ž137
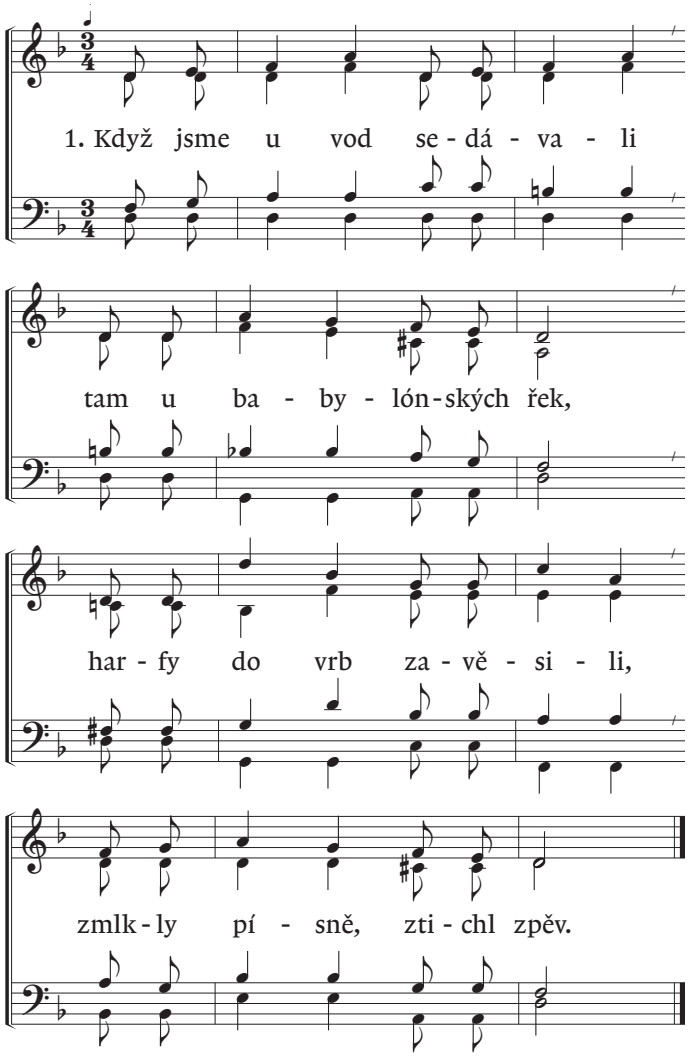

2. Říkali: „Písně siónské nám pějte / a na strunách svých citar nám je hrejte!“ / Jak zpívat tam, kde není Boží dům, / Hospodinovy písně cizincům? / Zapomenu-li kdy Jeruzaléma, / pravice má ať hned je ochromena!

3. A jazyk v ústech ať se mi hned zkrátí, / jestliže obraz tvůj má paměť ztratí / a Jeruzalém nebude již mým / největším štěstím, blahem útěšným! / Pán nechť se rozpomene na zdi města, / kdo bořili je, ty ať soudem ztrestá!

T: Kamil Bednář, Evangelický zpěvník, 1979 / 2018
M: Pseaumes octante trois de David, 1551

177
Ž137

1. Když jsme u vod se - dá - va - li
tam u ba - by - lón - ských řek,
har - fy do vrb za - vě - si - li,
zmlk - ly pí - sně, zti - chl zpěv.
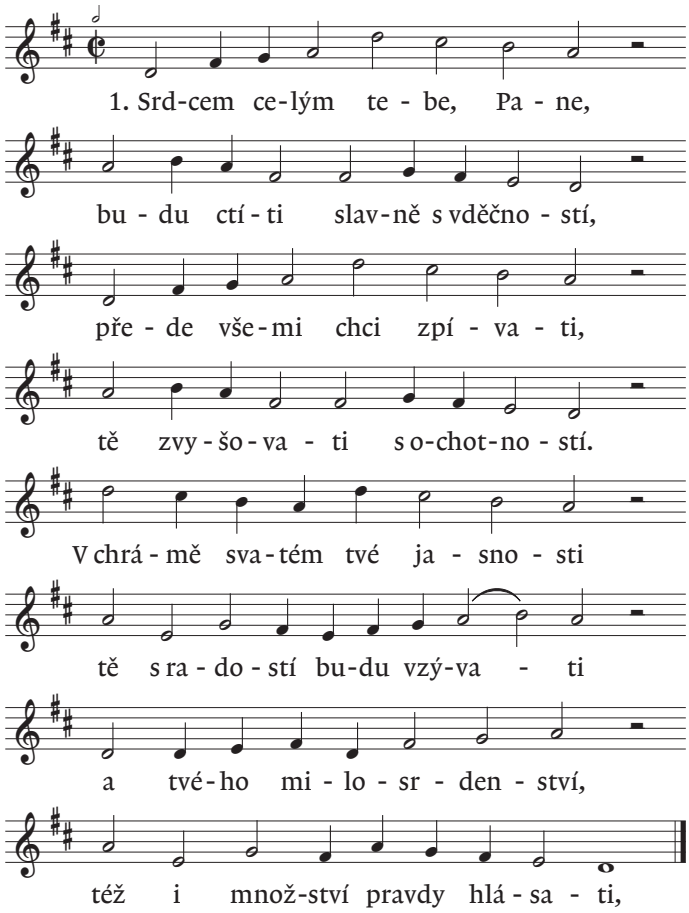
2. Strážci se nám posmívali: / „Zpívejte o domovu!“ /
Mlčeli jsme jako němí, / bez naděje, bez vzdoru.

3. Kdo jen může v pláči zpívat, / kdo to může po nás
chtít? / Naše smutné oči hledí / z dáli k Jeruzalému.

4. Kdy už nás Bůh vysvobodí? / Přijď a zlom tu temnotu! /
Ať se nářek v radost změní, / v novou píseň Siónu.

T: Martin Prudký a Jiří Pejla
M: *Kas tie tādi, kas dziedāja*, tradiční lotyšský nápěv / Liedboek, 2013
S: Geoff Weaver, Liedboek. Koorbundel, 2013

178
Ž138
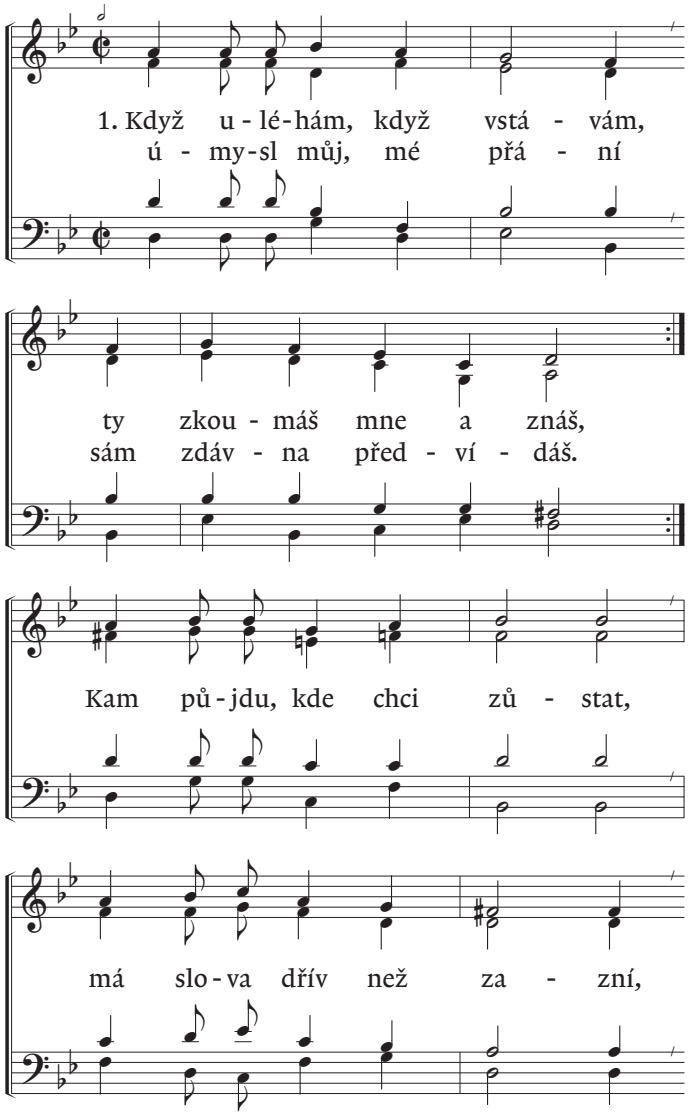

2. neb jsi jména svého všudy, / též i pravdy slávu dokázal. / Když jsem já k tobě měl zření, / občerstvení més duši přidal. / Budou tebe také mnohé / ctíti slavné v světě národy, / až tvoji pravdu poznají, / pak vyznají též svoje bludy.

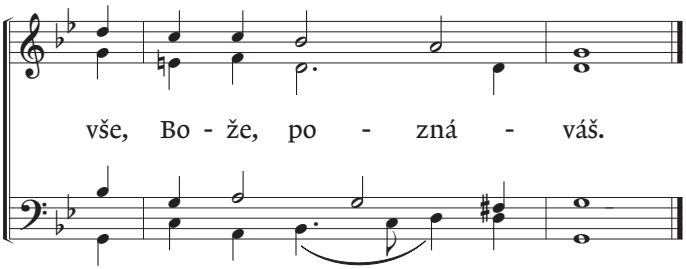
3. Budou tebe důstojného / i dobrého oslavovati, / o tvých skutků moudré správě / ke cti, slávě tobě zpívati, / a že ač jsi vyvýšený, / i přeslavný trůn v nebi maje, / patříš však i na nízkého, / i pyšného výborně znaje.

4. Ty mne, Pane, při životu, / v každou psotu ráčíš chovati, / z mých nepřátel všech vzteklostí / svou mocností vytrhovati, / a když tvou milost věčnou znám, / jistě skládám v tobě doufání, / dílo své že vždy povedeš / i přivedeš šťastně k skonání.

T: Jiří Strejc / Písně duchovní evanjelistské, 1615 / Evangelický zpěvník, 1979
M: Pseaumes octante trois de David, 1551

179
Ž139

1. Když u-lé-hám, když vstá-vám,
ú-my-sl můj, mé přá-ní
ty zkou-máš mne a znáš,
sám zdáv-na před-ví-dáš.
Kam pů-jdu, kde chci zů-stat,
má slo-va dřív než za-zní,
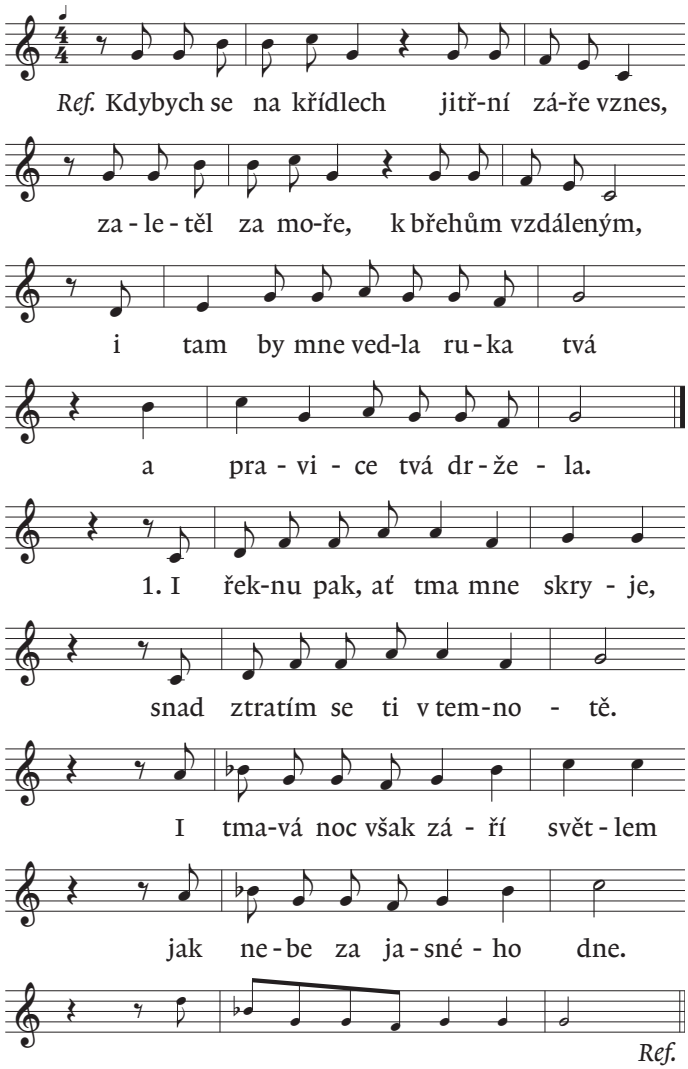

2. Ať klesám hloub, či stoupám, / ty kráčíš přede mnou. / Kam skrýt se před tvou tváří, / kam zmizet, uprchnout? / Tvé divy nelze chápat, / mou mysl bázeň svírá / před mocí nesmírnou.

3. I kdybych s jitrem vzlétl / do končin nejzazších, / když v temnotách se ztrácím, / v hlubinách bezedných, / tvá moc mne doprovází. / Noc pro tebe je jasná, / jsi světlem bloudících.

T: Miloslav Esterle
M: Heinrich Schütz, Psalmen Davids, 1661
S: Heinrich Schütz, Psalmen Davids, 1661

180
Ž139

Ref. Kdybych se na křídlech jitř-ní zá-ře vznes,
za-le-těl za mo-ře, k břehům vzdáleným,
i tam by mne ved-la ru-ka tvá
a pra-vi-ce tvá dr-že-la.
1. I řek-nu pak, ať tma mne skry-je,
snad ztratím se ti v tem-no-tě.
I tma-vá noc však zá-ří svět-lem
jak ne-be za ja-sné-ho dne.
Ref.

2. Pak vzdám ti dík, že jsi mne stvořil. / Jsou divuplná díla tvá. / Ty dávno před mým narozením / mé srdce znal jsi i mou tvář. *Ref.*

T: Jiří Pejla
M: Jiří Pejla

ŽALM 139
Hospodine, ty mě zkoumáš a znáš

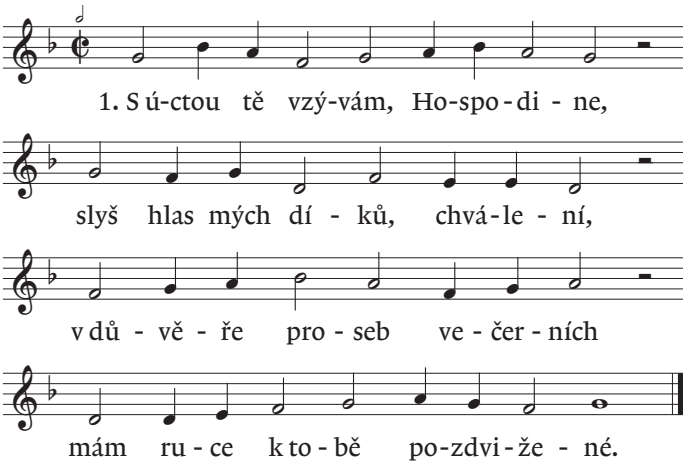
181

I Hospodine, zkoumáš mě a znáš mě.
Víš o mně, ať sedím nebo vstanu,
zdálky je ti jasné, co chci dělat.
II Sleduješ mou stezku i místo, kde ležím,
všechny moje cesty jsou ti známy.
I Ještě nemám slovo na jazyku,
a ty, Hospodine, víš už všechno.
II Sevřel jsi mě zezadu i zpředu,
svou dlaň položil jsi na mě.
I Nad mé chápání jsou tyto divy,
jsou nedostupné, nestačím na to.
II Kam odejdu před tvým Duchem,
kam uprchnu před tvou tváří?
I Zamířím-li k nebi, jsi tam,
a když si ustelu v podsvětí,
také tam budeš.
II I kdybych vzlétl na křídlech jitřní záře,
chtěl přebývat při nejzazším moři,
I tvoje ruka mě tam doprovodí,
tvá pravice se mě chopí.
II Kdybych řekl: Snad mě přikryje tma,
i noc kolem mě se stane světlem.

I+II Žádná tma pro tebe není temná:
Noc jako den svítí,
temnota je jako světlo.
I Tys to byl, kdo utvořil mé ledví,
v životě mé matky jsi mě utkal.
II Tobě vzdávám chválu za činy,
jež budí bázeň:
I podivuhodně jsem utvořen,
obdivuhodné jsou tvé skutky,
toho jsem si plně vědom.
II Tobě nezůstala skryta jediná z mých kostí,
když jsem byl v skrytosti tvořen a hněten
v nejhlubších útrobách země.
I Tvé oči mě viděly v zárodku,
všechno bylo zapsáno v tvé knize:
II dny tak, jak se vytvářely,
dřív než jediný z nich nastal.
I Jak si vážím divů, které konáš, Bože!
Nesmírný je jejich počet,
sčetl bych je, ale je jich víc než písku.
II Sotva procitnu, jsem s tebou.
Bože, zkoumej mě, ty znáš mé srdce,
zkoušej mě, ty znáš můj neklid,
I+II hleď, zda jsem nesešel na cestu trápení,
a po cestě věčnosti mě veď!

(Ž 139,1–18; 23–24)

182
Ž141

2. Mé srdce chraň od všeho zlého, / k bráně úst mých sám postav stráž, / braň duši mou, ať odolá / zálibám lidu bezbožného.
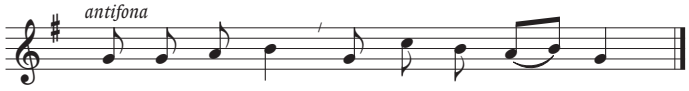
3. Snášet chci soudy spravedlivých, / rád přijmu jejich trestání, / kéž v neštěstí je ochrání / tvá ruka, Bože milostivý.

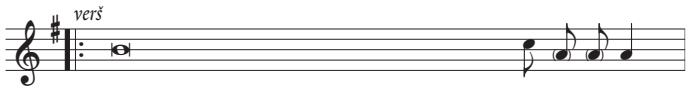
4. Když mocní zkázou hrozí stále, / věrné jak dříví pokácí, / své oči k tobě obracím, / mou duši láskou zachovávej.

5. Svévolní v léčkách když mne trápí, / nástrahám zlých dej uniknout, / ať sami najdou pravdu tvou, / já s nadějí se k tobě vrátím.

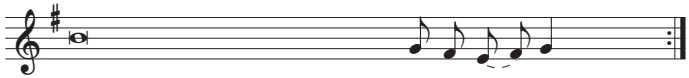
T: Miloslav Esterle
M: Les Pseaumes mis en rime françoise, 1565

183
Ž143

1. Hospodine, slyš moji modlitbu,
pro svou věrnost popřej
sluchu mé úpěnlivé pro - sbě,
Nepoháněj na soud svého služebníka,

vyslyš mě pro svou spravedl - nost.
nikdo z živých není před tebou spravedli - vý. *Hospodine...*
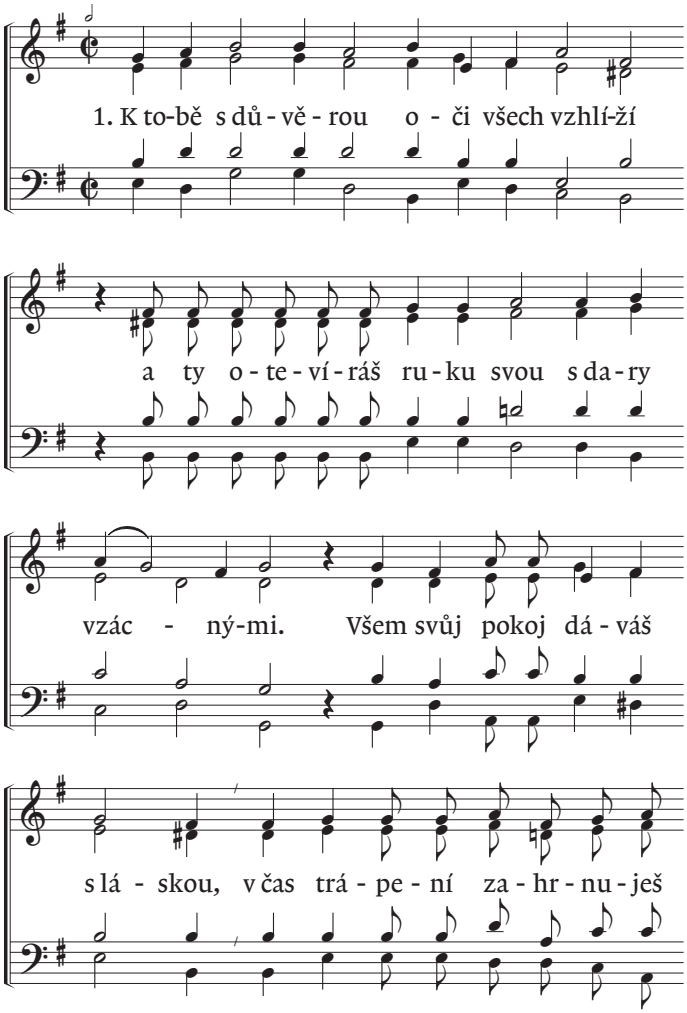
2. Vzpomínám si na dávné dny,
uvažuji o všech tvých činech, /
myslím na skutky tvých rukou. /
Rozpínám k tobě své ruce, /
má duše po tobě žízní jak vyprahlá země. *Hospodine...*
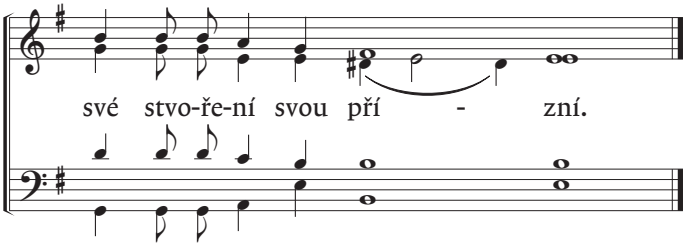
3. Rychle mě vyslyš, Hospodine, /
neboť můj duch malátní. /
Dej, ať záhy dojdu tvé milosti, /
vždyť v tebe doufám. *Hospodine...*

4. Pouč mě, abych konal tvou vůli, /
vždyť ty jsi můj Bůh! /
Dobrotivý je tvůj duch, /
ať mě vede rovným krajem. *Hospodine...*

T: katolický liturgický překlad
M: Bohuslav Korejs, Zpěvy s odpovědí lidu, 1984

184
Ž145
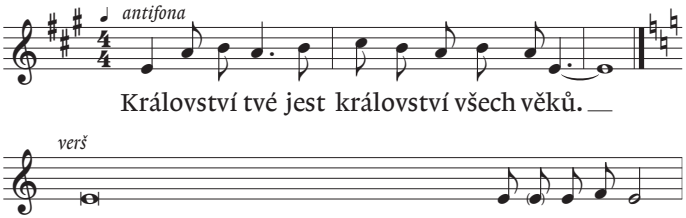

1. K to-bě s dů - vě - rou o - či všech vzhlí-ží
a ty o - te - ví - ráš ru - ku svou s da - ry
vzác - ný-mi. Všem svůj pokoj dá - váš
s lá - skou, v čas trá - pe - ní za - hr - nu - ješ

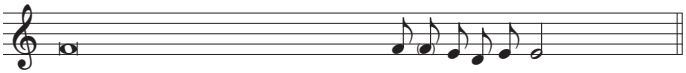

2. Milost, právo znáš na cestách přímých, / ty jsi, Hospodine, blízko těm, kdo tě volají. / Jsi záchranou hledajícím, / kdo v bázni se utíkají blíž k tobě, Všemohoucí.

T: Miloslav Esterle M+S: Heinrich Schütz, Zwölff geistliche Gesänge, 1657 / Evangelisch-reformiertes Gesangbuch, 1998

185
Ž145
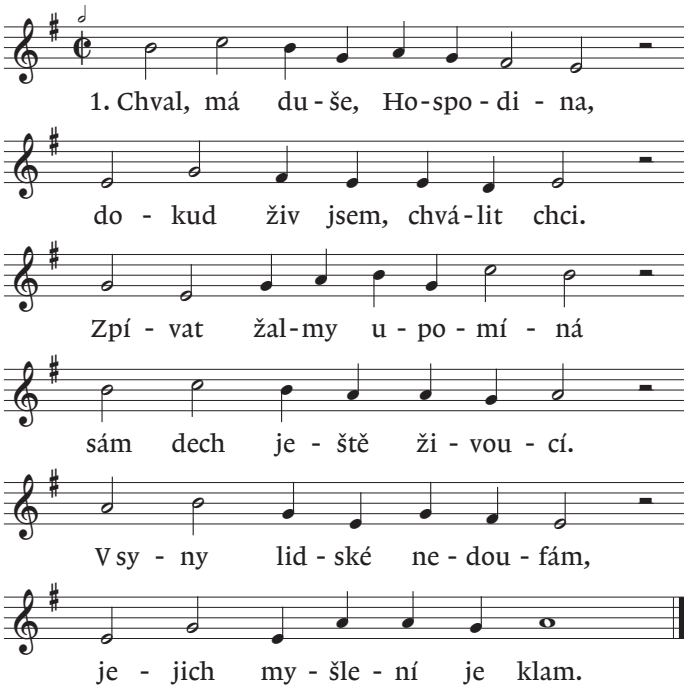

2. Milostivý a lítostivý jest Hospodin, dlouhoshovívající a velikého milosrdenství. / Dobrotivý Hospodin všechněm, a slitování jeho nade všecky skutky jeho. *Království...*

3. Zdržujeť Hospodin všecky padající,
a pozdvihuje všechněch sklíčených. /
Blízký jest Hospodin všechněm, kteříž ho vzývají,
všechněm, kteříž ho vzývají v pravdě. *Království...*

T: podle Bible kralické Miloš Rejchrt
M: Miloš Rejchrt
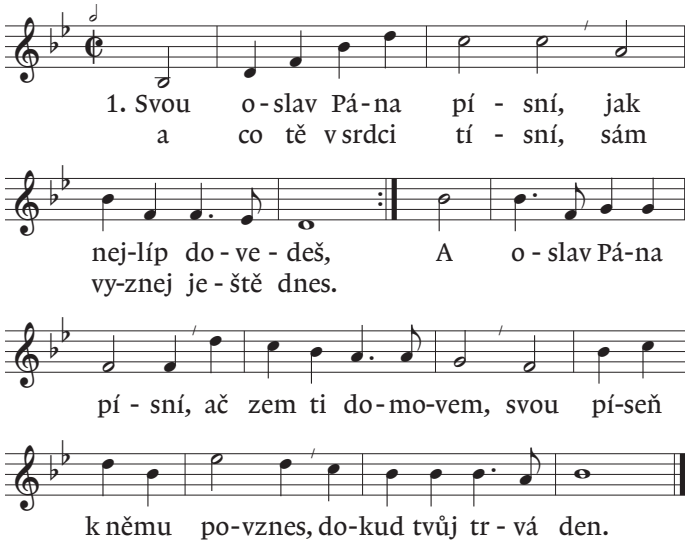

2. Blažen, jehož pomocníkem / je Bůh silný Jákobův, /
skládá naději vždy s díkem / v Hospodinu, strážci smluv. /
Svět on stvořil daleký, / pravdy dbá až na věky.

3. Činí soud, kde útisk svírá, / vězně vysvobozuje, / oči slepých otevírá, / spravednost on miluje. / Dává chléb zde lačnícím, / slzy stírá plačícím.

4. Bezbožných krok couvne zase, / své poutníky Bůh zve dál, / sirotků, vdov ujímá se. / Hospodin na věky Král / od národu v pronárod, / Sión v Bohu má svůj zrod.

T: Samuel Verner, Evangelický zpěvník, 1979
M: Les cent et cinquante pseaumes de David, 1562

187
Ž146

2. Ó blaze, jestli poznáš, / jak Boha otců ctít, / když v něho víru chováš / a máš jej za svůj štít. / Tys zvolil nejlepšího / z těch, které můžeš znát, / nad všechny vzácnějšího, / snaž se ho nezklamat.

3. U něho najdeš sílu, / bez konce jeho moc. / Vzdej poctu jeho dílu, / v něm najdeš svou pomoc. / I plnost moře, země / Pán všechnu svěřil těm, / kdo zvou se jeho plémě / a obývají zem.
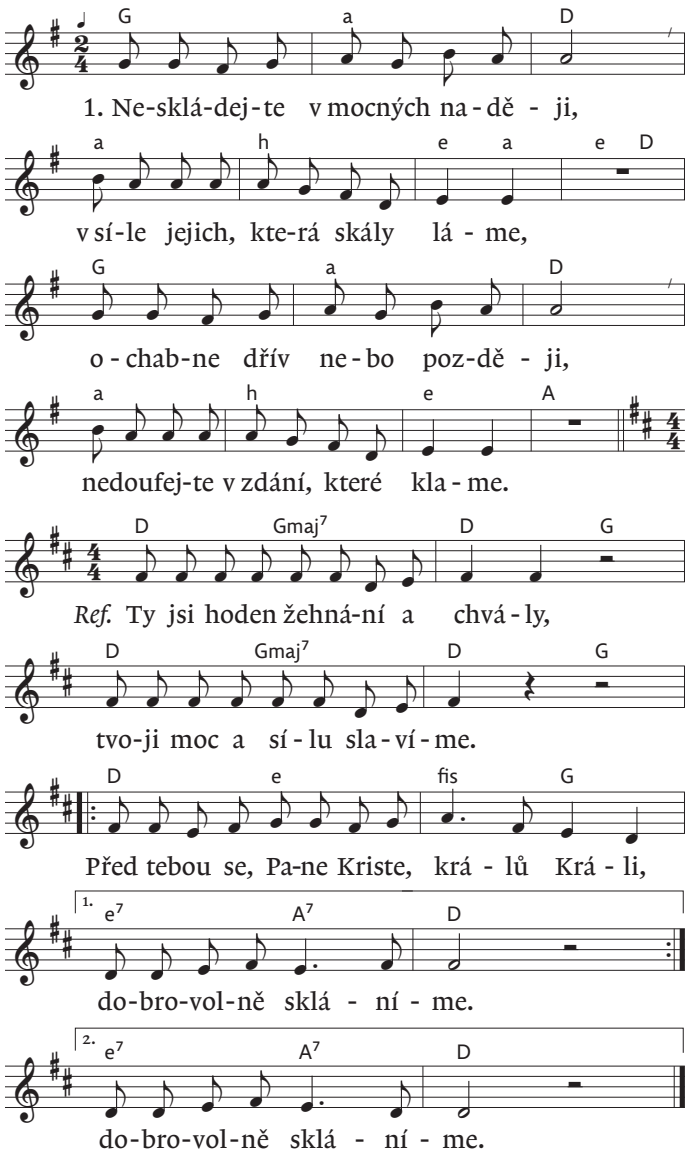
4. Zná tisíceré cesty, / jak chránit od zlého. / Zná všechny naše stesky / a sytí každého. / Kde prostředků je málo, / ví, jak je rozmnožit / tak, aby se dostalo / na ty, kdo mají žít.

5. Je světlem našim očím, / i slepým dává zřít. / Je vzpruhou klesajícím, / by mohli dále jít. / Má v lásce všechny svoje / a ti ho vzývají, / vždyť v dobách nepokoje / v něm ochránce mají.

6. Kdo jsem já proti němu, / že smím mu chválu pět? / On sám je králem věru, / já jenom zvadlý květ. / Jsem mu však oddán cele, / chci vždycky jeho být, / pak snad má píseň směle / smí k jeho chvále znít.

T: Jarmila Hrejsová, Evangelický zpěvník, 1979
M: Johann Georg Ebeling, Pauli Gerhardi Geistliche Andachten, 1666/7 / Evangelický zpěvník, 1979

188
Ž146

G a D
1. Ne-sklá-dej-te v mocných na-dě - ji,
a h e a e D
v sí-le jejich, kte-rá skály lá - me,
G a D
o-chab-ne dřív ne-bo poz-dě - ji,
a h e A
nedoufej-te v zdání, které kla-me.
D Gmaj7 D G
Ref. Ty jsi hoden žehná-ní a chvá-ly,
D Gmaj7 D G
tvo-ji moc a sí-lu sla-ví-me.
D e fis G
Před tebou se, Pa-ne Kriste, krá - lů Krá - li,
1. e7 A7 D
do-bro-vol-ně sklá - ní - me.
2. e7 A7 D
do-bro-vol-ně sklá - ní - me.
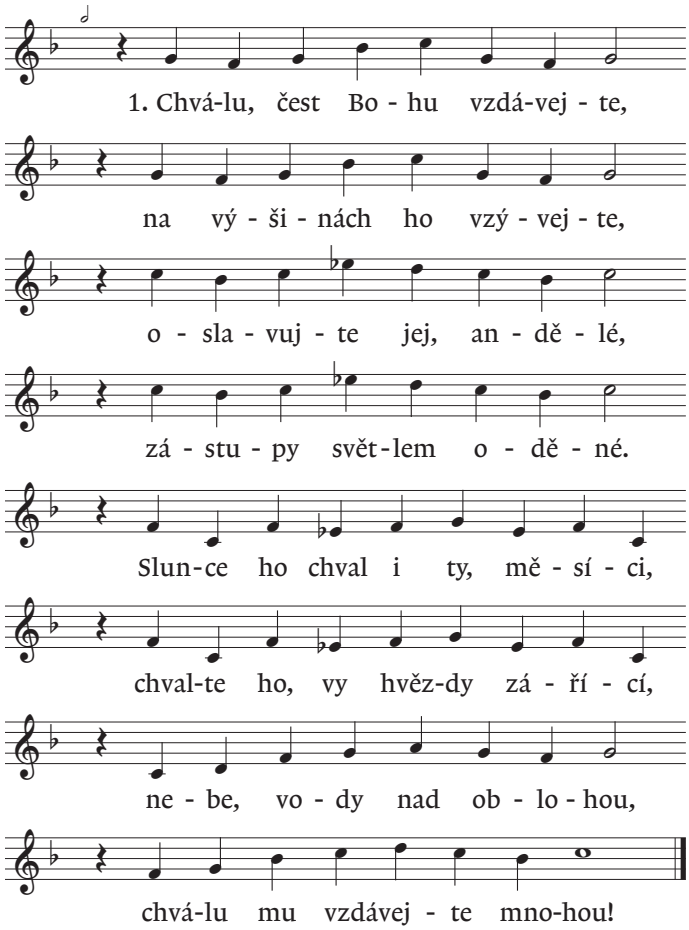
2. Vláda jeho není na chvíli, / pravda věčně platí v jeho říši, / v jeho panství není násilí, / blaze tomu, kdo hlas jeho slyší. *Ref.*

3. Žíznivým dá napít z pramene, / nedolomí nalomenou třtinu, / proměňuje srdce kamenné, / odpustí i zbloudilému synu. *Ref.*

4. Znaveným on síly dodává, / uvězněným snímá pouta z rukou, / stojí při těch, kdo jsou bez práva, / otevírá všechněm, kteří tlukou. *Ref.*

T: Miloš Rejchrt, Nová píseň, [1983/4] / Evangelický zpěvník (dodatek), 2000
M: Miloš Rejchrt, Nová píseň, [1983/4] / Evangelický zpěvník (dodatek), 2000

189
Ž148
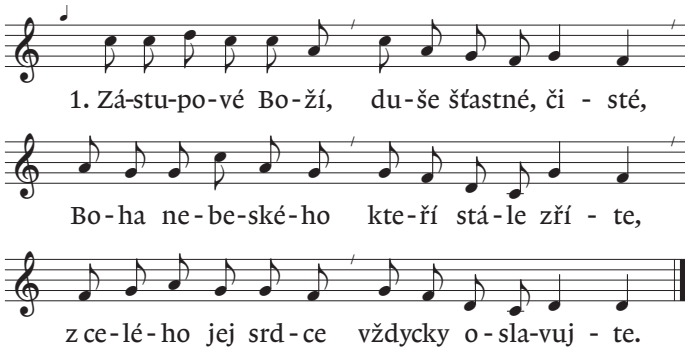

2. Hospodinovo jméno chval / vše, čemu vzniknout rozkázal. / On všechno stvořil slovem svým / svrchovaným a všemocným. / Na věky určil místo všemu, / zákonu nezrušitelnému / když podřídil stvoření svá. / Ta jeho vůle zůstává.

3. Chval Hospodina celá zem, / moře i vše, co žije v něm, / propasti bezdné, oheň v nich, / led, krupobití, mlhy, sníh. / Chval vichr jej, co bouřně duje, / když jeho vůli vyřizuje! / Chvalte ho vy, cedry mocné, / také stromoví ovocné.

4. Pohoří činící do oblak, / pahorky, dravci, plaz i pták, / Hospodina všecko to chval / se stády, kterým pastvu dal. / Národy světa, panovníci, / soudcové, práva služebníci, / starci, mládež, děti malé, / žijte k jeho cti a chvále.

5. Chvalte to jméno jediné, / jméno nad všecko zvýšené, / jež slávou svou vše pokrývá, / světu se z výšin ozývá. / On vyvýšil roh lidu svého / i čest lidu izraelského, / zdávna tak jemu blízkého. / Haleluja, haleluja.

T: Marie Rafajová, Evangelický zpěvník, 1979
M: Ladislav Moravetz

190
Ž148

2. Vy andělé, kteří / jej následujete, / vyvolení, kdo mu / nablízku stojíte, / vy po všechny věky / Pána vyvyšujte!
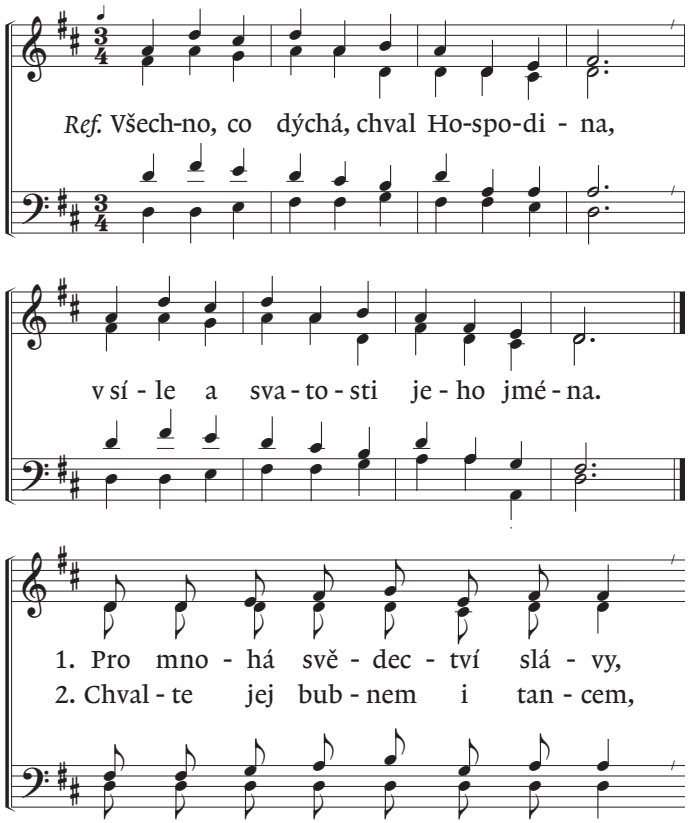
3. Jasná slunce záře, / všeho světa svíce, / měsíce svit krásný / i hvězd na tisíce, / jméno jeho svaté / chvalte vždycky více,

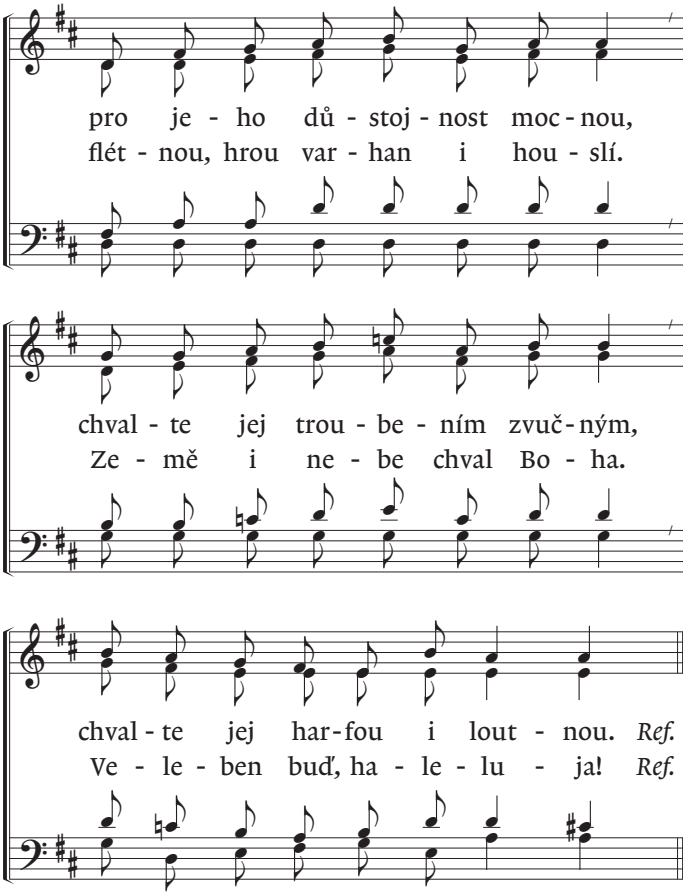
4. neboť jenom on sám, / tvůrce světa všeho, / na paměti vždy má / úděl díla svého, / vzdor všem protivenstvím / nevzdává se jeho.

5. Nuž tedy, vy svatí, / služebníci Páně, / jemu nejmilejší / lide Boží, stále / čiňte s důstojností / jeho jméno známé.

T: Bálint Balassi / [Istenes énekek], c.1635 / Jaromír Plíšek
M: tradiční maďarský nápěv / Magyar református énekeskönyv, 1996

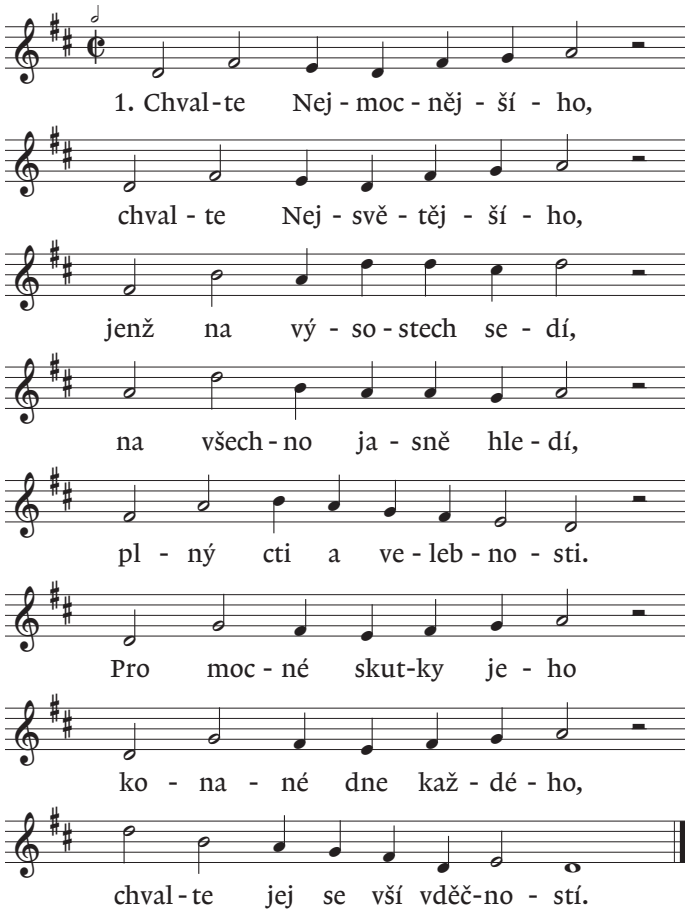
191
Ž150

T: Jiří Pejla
M: Antoine Oomen, Cantatorium, 1979 / Jiří Pejla
S: Antoine Oomen, Cantatorium, 1979 / Jiří Pejla

192
Ž150
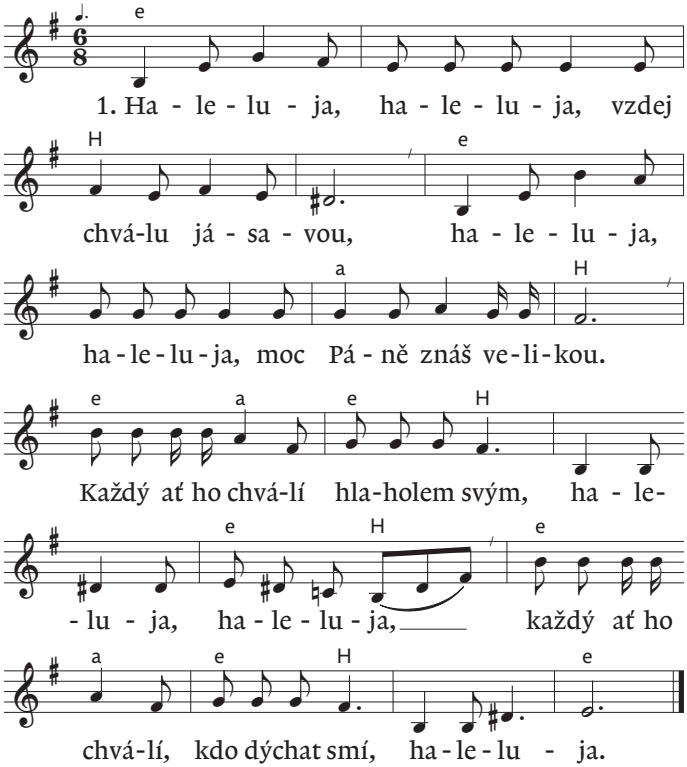

2. Chvalte Boha, on je Pán, / nejsvětějším budiž zván. / Všude jeho moc je znát, / co chce, musí též se stát. / Chvalte Boha písní slavnou! / Zvukem trub i píšťal hrou / slaven buď, i citarou! / Chválu pějte neúnavnou!

3. Chvalte Boha v nebesích, / postrach nespravedlivých! / Bubny hřmí a loutny zní, / varhan příboj zaduní, / housle,
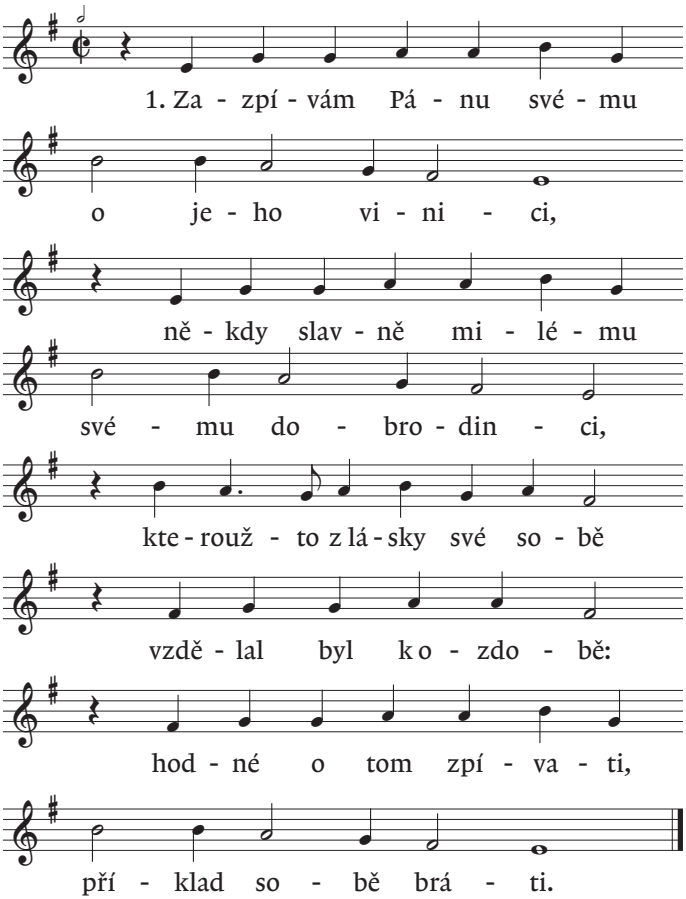
cimbál zvučí chválou! / Všemu vládne Tvůrce náš, / nad vším drží věčnou stráž. / Vždy je naší pevnou skálou!

T: Jiří Strejc / Písně duchovní evanjelistské, 1615 / Kamil Bednář, Evangelický zpěvník, 1979
M: Les cent et cinquante pseaumes de David, 1562 / Písně duchovní evanjelistské, 1615

193
Ž150

T: Miloslav Esterle
M: *Halleluhu betziltzelei shama*, tradiční hebrejský nápěv / Židovské písně, 2003 / 2018

2. Vinici svou Pán vštípil na vrchu úrodném / v místě, které oblíbil, nad jiné příhodném, / kterou i plotem ohradil / a kmenem vysadil / výborným, i kamení škodlivé vybral z ní.

3. A lis i věži vzdělav, již čekal ovoce: / ale nic nedočekav, jal se horlit prudce. / Vždyť mu místo chutných hroznů / ošklivou a hroznou / neřest ovoce zlého přinesla trpkého.

4. Již tedy – Pán dí – pojďte, a v této různici / mezi mnou a mou suďte nevděčnou vinicí. / Co jsem ještě měl činiti? / Co víc obmysliti, / když i dlouhočekání mé šlo jen v zmrhání?

5. Proto, co myslím nyní, již vám to ukáži. / Vinici své svou péči pryč vezmu i stráži. / Odejmu plot, hradbu vzdálím, / sem i tam rozválím. / I přijde na spuštění v mém se jí zhoštění.

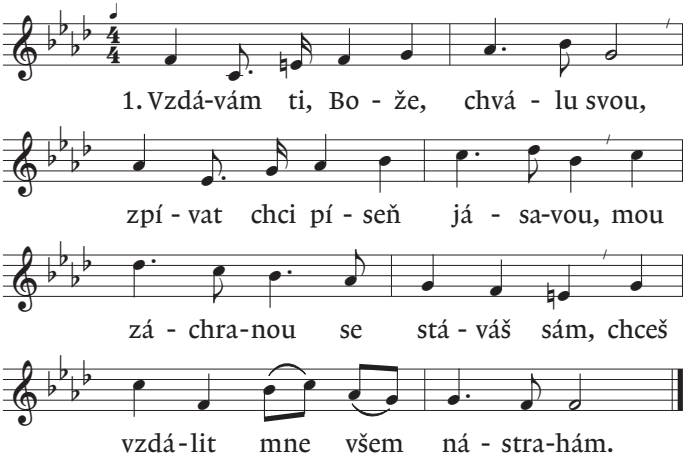
6. Tak jsme i my hřešili proti tvé milosti / a kázně zasloužili svou mnohou bujností, / po dlouhém nám shovívání / žes sáhl k švihání, / spravednost poznáváme, hanbu odtud máme.

7. Avšak se vždy těšíme tvému smilování, / že nenecháš, věříme, věčně v pošlapání, / shledáš rozptýlené zase / v libém tobě čase / a v nás obnovíš sobě svou církev k ozdobě.

8. Ó Bože, jenžs nás přijal, plané ratolesti, / namísto těch, ježs vyťal, dej ovoce nésti. / Nedej zůstati planými, / k ohni oddanými, / ale tvou až k věčnosti ať kvetem milostí.

T: Iz 5,1–7; Ř 11,17–21 (Hospodinova vinice) / Jan Amos Komenský, Kancionál, 1659 / Evangelický zpěvník, 1979
M: *Ó světe, milý světe*, nápěv české světské písně / Piesně chval Božských, 1561

195

2. Právem ses, Králi, rozhněval, / svůj soud jsi vynes, vinu znal, / však láska tvá, odpuštění, / mou tíseň v radost promění.

3. Dáš pít ze spásy pramenů, / vzácný je den, když vzpomenu / na jméno Páně vznešené / a dary nezasloužené.

4. Všem národům ať zní ta zvěst: / Blízký je Pán, chce víru nést / těm v bázni, v nouzi zkroušeným, / však v naději vyvoleným.

T: Iz 12 (Chvalozpěv vykoupených) / Miloslav Esterle, Evangelický zpěvník (dodatek), 2000
M: Georg Friedrich Händel / The Presbyterian Hymnal, 1990
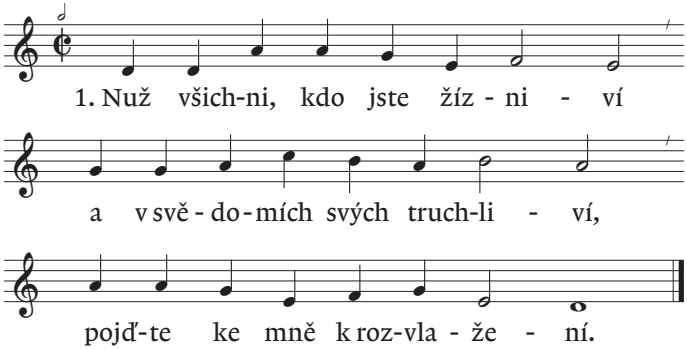
196 PÍSEŇ O TRPÍCÍM SLUŽEBNÍKU (IZAJÁŠ 53)

„Což neměl Mesiáš to vše vytrpět
a tak vejít do své slávy?“ (L 24,26)

I+II Kdo uvěří naší zprávě?
Nad kým se zjeví paže Hospodinova?
I Vyrostl před ním jako proutek, jak oddenek
z vyprahlé země, neměl vzhled ani důstojnost.
II Viděli jsme ho,
ale byl tak nevzhledný,
že jsme po něm nedychtili.
I Byl v opovržení, kdekdo se ho zřekl,
muž plný bolestí,
zkoušený nemocemi,
II jako ten, před nímž si člověk zakryje tvář,
tak opovržený, že jsme si ho nevážili.
I Byly to však naše nemoci, jež nesl,
naše bolesti na sebe vzal,
II ale domnívali jsme se, že je raněn,
ubit od Boha a pokořen.
I Jenže on byl proklán pro naši nevěrnost,
zmučen pro naši nepravost.
II Trestání snášel pro náš pokoj,
jeho jizvami jsme uzdraveni.
I Všichni jsme bloudili jako ovce,
každý z nás se dal svou cestou,
jej však Hospodin postihl pro nepravost nás všech.
II Byl trápen a pokořil se, ústa neotevřel;
jako beránek vedený na porážku,
jako ovce před střihači zůstal němý, ústa neotevřel.
I Byl mu dán hrob se svévolníky, s boháčem smrt našel,
ačkoli se nedopustil násilí a v jeho ústech nebylo lsti.

(Iz 53,1–7; 9)

197

2. Kdo odměn žádných nemáte, / jinde
pokoje neznáte, / ve mně nasycení máte.

3. Pojďte k životu věčnému, / k Bohu, prameni
živému, / bez peněz přistupte k němu.

4. Dosti jste jinam běhali, / ke zřídlům prázdným
chvátali, / hrozné modlářství páchali,

5. mne pak, studnici vod živých, / občerstvitele
žíznivých, / opouštěli v myšleních svých.

6. Však jsem já sám váš Spasitel, / smutných srdcí
utěšitel, / všech hříchů mocný zprostitel.

7. Není jinde obživení, / vašich srdcí
potěšení, / ve mně samém jest spasení.

8. Proč sílu vynakládáte, / darmo peníze
dáváte / a vždy v hladu zůstáváte?

9. Přestaňte to již činiti, / nedávejte se
svoditi, / zdarma smíte milost vzíti.

10. Slyšte hlas Boha vašeho, / Pána, Krále
nebeského, / nakloňte mu ucha svého.

11. Opusť bezbožný cestu svou, / člověk
nepravý mysl zlou, / a smiluji se nad tebou.

12. Vždyť jsem hojný v slitování, / a všem
v jejich obrácení / dávám hříchů odpuštění.

13. Dám zákon svůj v mysl vaši / a na srdci
jej napíši, / tak vás připojím k své říši.

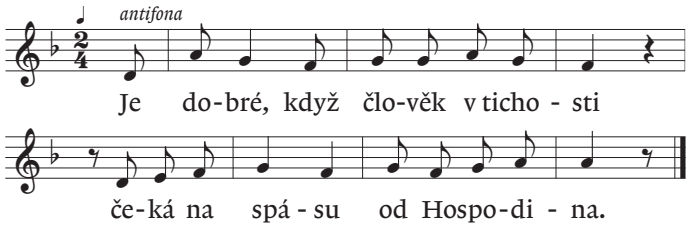
14. Víru, lásku i naději / Duchem svatým ve
vás vleji; / v tom poznáte, že vám přeji.

15. Nebudu se již hněvati, / ni proti vám
povstávati, / když v tom budete trvati.

16. Budu k vám vždy dobrotivý, / jsa Otec
váš milostivý, / a vy lid můj žádostivý.

T: Iz 55,1–7; Jr 31; Jr 33 (Pozvání) / Havel Dřevínek, Piesně chval Božských, 1561 / Evangelický zpěvník, 1979 / 2018
M: Piesně chval Božských, 1561

198

Recitace:

2. Já jsem muž, jenž zakusil ponížení pod holí jeho prchlivosti. Hnal mě a odvedl do temnoty beze světla. Vetchým učinil mé tělo i kůži, roztříštil mé kosti. *Je dobré...*

3. Do temnot mě vsadil jako od věků mrtvé. Zazdil mé cesty kvádry, mé stezky rozvrátil. Když úpím a o pomoc volám, umlčuje mou modlitbu. *Je dobré…*

4. Stal se pro mne medvědem číhajícím, lvem ukrytým v skrýších. Do mých ledví vystřílel obsah svého toulce. Nasytil mě hořkostmi, napojil pelyňkem. *Je dobré…*

5. Nechává mě o štěrk si drtit zuby, přitiskl mě do popela. Vytrhl mne z pokojného života, zapomněl jsem na všechno dobré. Proto jsem řekl: „Je veta po mně i po mém čekání na Hospodina.“ *Je dobré…*

6. Rozpomeň se na mé ponížení a zmatené toulání, na pelyněk, na jed. Má duše se rozpomíná a hroutí se ve mně. *Je dobré…*
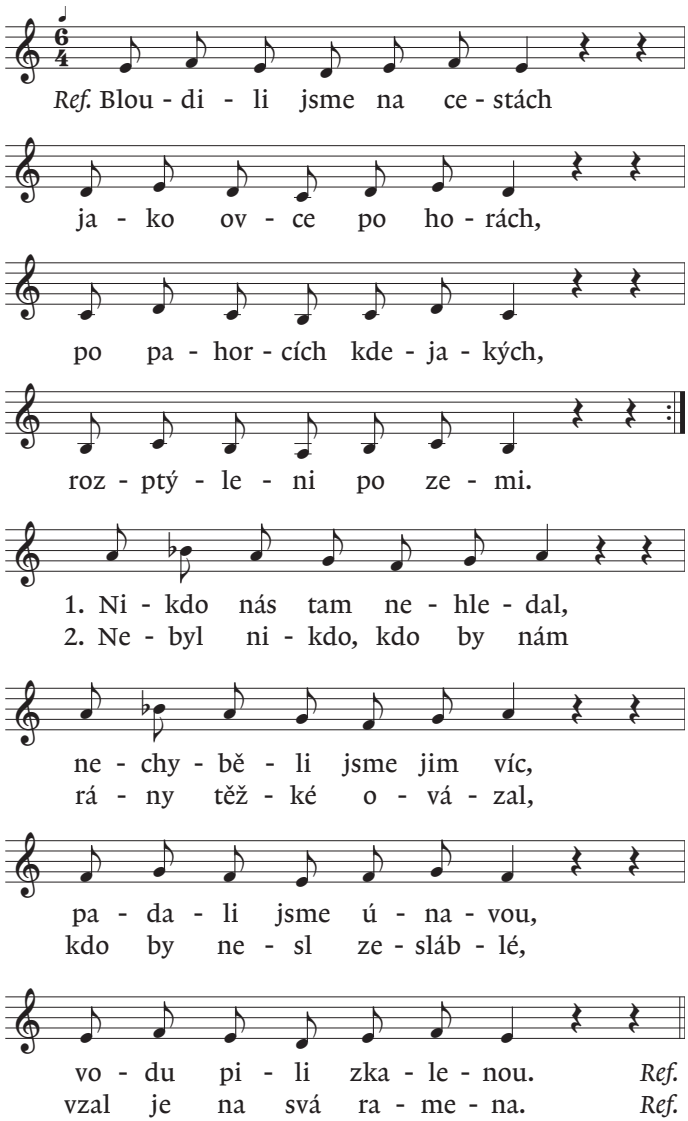
7. Beru si však k srdci a s důvěrou očekávám Hospodinovo milosrdenství, jež nepomíjí, jeho slitování, jež nekončí. *Je dobré…*

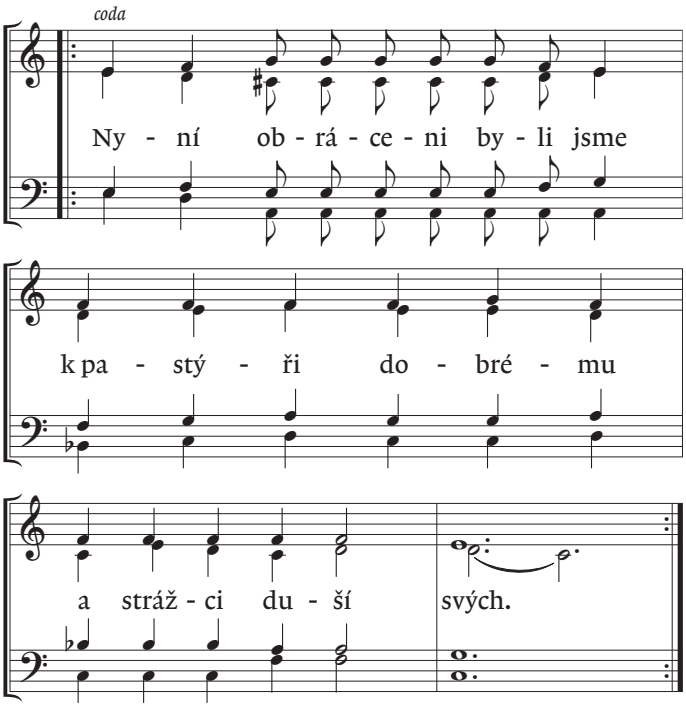
8. Obnovuje se každého rána, tvá věrnost je neskonalá. Můj podíl je Hospodin, proto na něj čekám. *Je dobré…*

9. Dobrý je Hospodin k těm, kdo v něho naději složí, k duši, jež se na jeho vůli dotazuje. Je dobré, když člověk potichu čeká na spásu od Hospodina. *Je dobré…*

T: Pl 3 / podle Ekumenického překladu Bible Daniel Heller
M: Daniel Heller

199
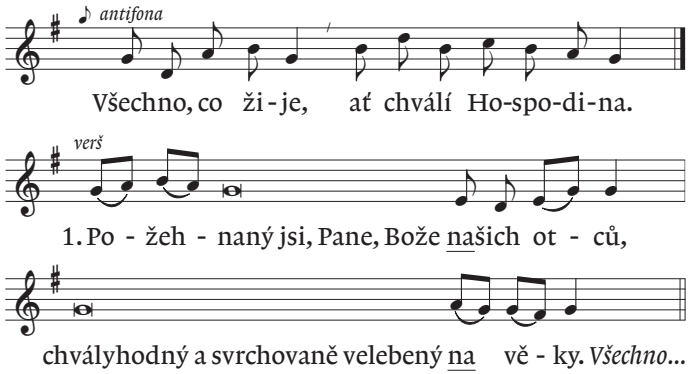

Ref. Blou - di - li jsme na ce - stách
ja - ko ov - ce po ho - rách,
po pa - hor - cích kde - ja - kých,
roz - ptý - le - ni po ze - mi.
1. Ni - kdo nás tam ne - hle - dal,
2. Ne - byl ni - kdo, kdo by nám
ne - chy - bě - li jsme jim víc,
rá - ny těž - ké o - vá - zal,
pa - da - li jsme ú - na - vou,
kdo by ne - sl ze - sláb - lé,
vo - du pi - li zka - le - nou. *Ref.*
vzal je na svá ra - me - na. *Ref.*

Recitace při opakování cody:
On hříchu neučinil
a v jeho ústech nebyla nalezena lest.
Když mu spílali, neodplácel spíláním,
když trpěl, nehrozil,
ale vkládal vše do rukou toho,
jenž soudí spravedlivě.
On na svém těle vzal naše hříchy na kříž,
abychom zemřeli hříchům
a byli živi spravedlnosti.
„Jeho rány nás uzdravily.“

T: Ez 34; 1P 2,25 / Jiří Pejla M+S: Ladislav Moravetz

200

2. Požehnané je tvé slavné svaté jméno /
a svrchovaně chvályhodné a velebené na věky. *Všechno...*

3. Požehnaný jsi ty ve svém svatém slavném chrámě /
a svrchovaně chvályhodný a slavný na věky. *Všechno...*

4. Požehnaný jsi ty na svém královském trůně /
a svrchovaně chvályhodný a velebený na věky. *Všechno...*

5. Požehnaný jsi ty, který shlížíš na hlubiny
a trůníš na cherubech /
a svrchovaně chvályhodný a velebený na věky. *Všechno...*

6. Požehnaný jsi ty na klenbě nebes /
a velebený a plný slávy na věky. *Všechno...*

T: Da 3 (Azarjášova modlitba) / Zpěvy s odpovědí lidu, 1984
M: Bohuslav Korejs, Zpěvy s odpovědí lidu, 1984 / 2018

BLAHOSLAVENSTVÍ

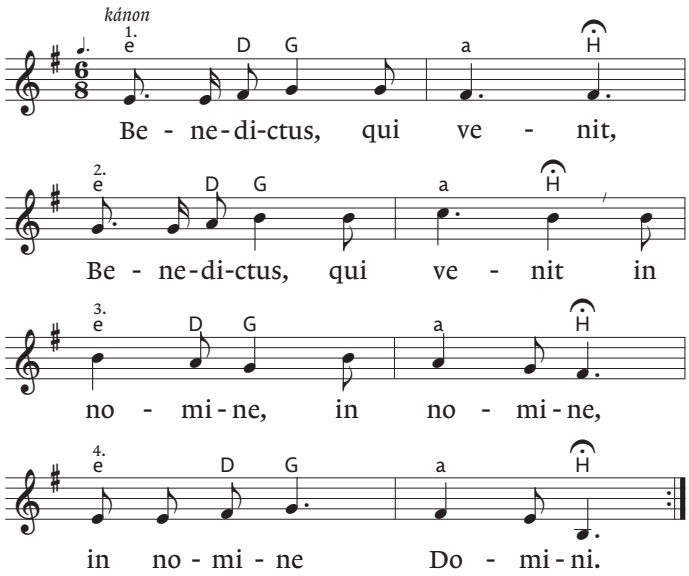
201

Ti, kdo se dají vést Duchem Božím, jsou synové Boží. (Ř 8,14)

I Blaze chudým v duchu,
neboť jejich je království nebeské.
II Blaze těm, kdo pláčou,
neboť oni budou potěšeni.
I Blaze tichým,
neboť oni dostanou zemi za dědictví.
II Blaze těm, kdo hladovějí a žízní po spravedlnosti,
neboť oni budou nasyceni.
I Blaze milosrdným,
neboť oni dojdou milosrdenství.
II Blaze těm, kdo mají čisté srdce,
neboť oni uzří Boha.
I Blaze těm, kdo působí pokoj,
neboť oni budou nazváni syny Božími.
II Blaze těm, kdo jsou pronásledováni pro spravedlnost,
neboť jejich je království nebeské.
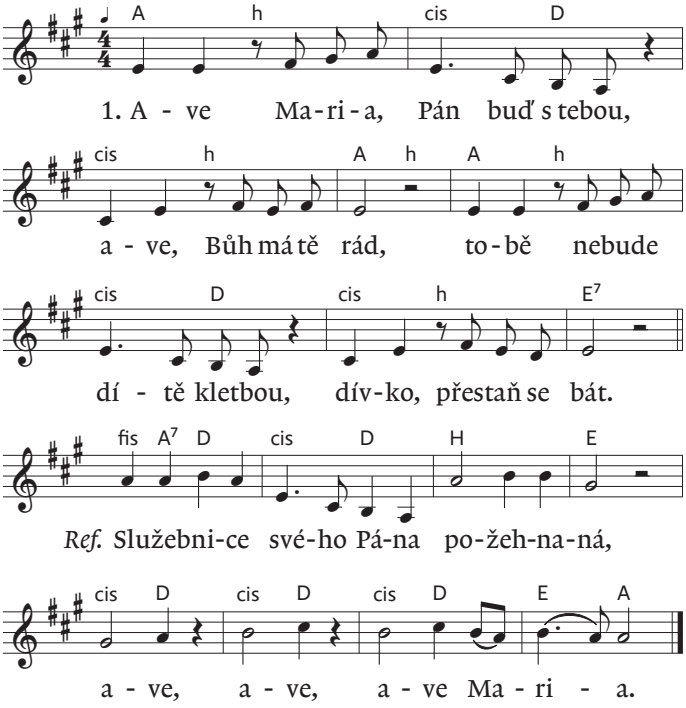
(Mt 5,3–10)

202

T: Mt 21,9 / Jacques Berthier, Music from Taizé, 1978 /
Zpěvy a modlitby z Taizé, 2003
M: Jacques Berthier, Music from Taizé, 1978 / Svítá, 1992
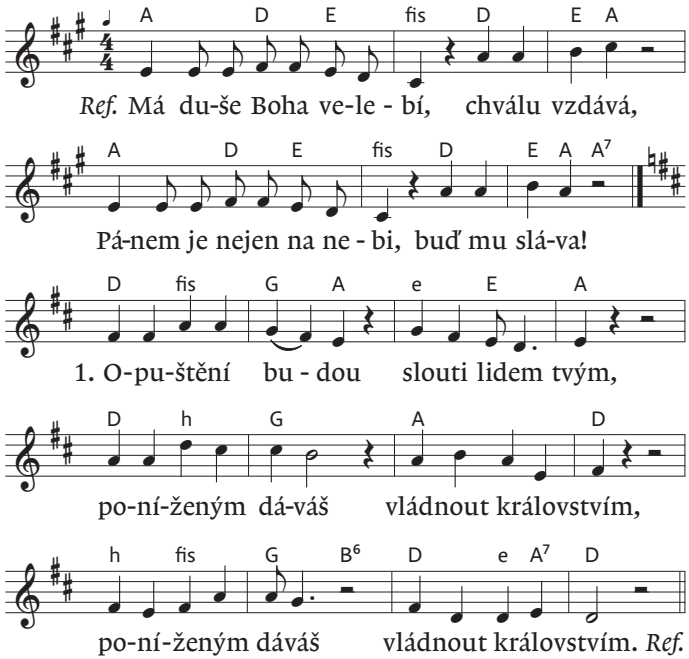
203

2. Tebe národy chválit budou, / Bůh ti výsadu dal. / Přijal na milost dívku chudou, / z tebe zrodí se Král. *Ref.*

T: L 1,28–38 (Předpověď narození Ježíšova) / Miloš Rejchrt, Nová píseň, [1983/4]
M: Miloš Rejchrt, Nová píseň, [1983/4]

204

2. Ztrápení a chudí / vyjdou z nesnází, |: bohatý a jistý / s prázdnou odchází. :| *Ref.*

3. Až do prachu srážíš / mocné na trůnu |: a odnímáš pyšným / meč i korunu. :| *Ref.*

4. Pro lačné stůl hojný / připravený máš, |: žíznivým pak plný / kalich naléváš. :| *Ref.*

T: L 1,46–55 (Mariin chvalozpěv) / Miloš Rejchrt, Nová píseň, [1983/4]
M: Miloš Rejchrt, Nová píseň, [1983/4]

MARIIN CHVALOZPĚV
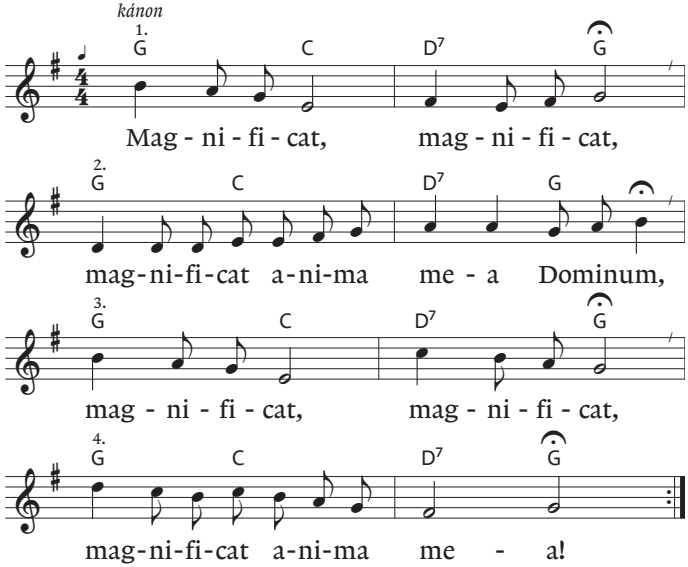
205

„Blahoslavená, která uvěřila, že se splní to, co jí bylo řečeno od Pána.“ (L 1,45)

I Duše má velebí Pána
a můj duch jásá v Bohu, mém spasiteli,
II že se sklonil ke své služebnici
v jejím ponížení.
I Hle, od této chvíle budou mne blahoslavit
všechna pokolení,
že se mnou učinil veliké věci ten, který je mocný.
II Svaté jest jeho jméno
a milosrdenství jeho od pokolení do pokolení k těm,
kdo se ho bojí.
I Prokázal sílu svým ramenem,
rozptýlil ty, kdo v srdci smýšlejí pyšně.
II Vladaře svrhl z trůnu
a ponížené povýšil,
II hladové nasytil dobrými věcmi
a bohaté poslal pryč s prázdnou.
I Ujal se svého služebníka Izraele,
pamětliv svého milosrdenství,
II jež slíbil našim otcům,
Abrahamovi a jeho potomkům navěky.
I Sláva Otci i Synu
i Duchu Svatému,
II jako byla na počátku i nyní i vždycky
a na věky věků. Amen.
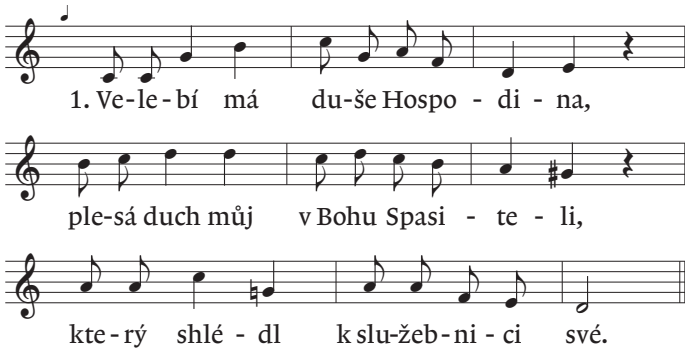
(L 1,46–55)

206

T: L 1,46 (Mariin chvalozpěv) /
Jacques Berthier, Music from Taizé, 1978 / Svítá, 1992
M: Jacques Berthier, Music from Taizé, 1978 / Svítá, 1992

207
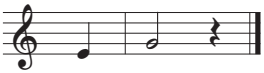

2. Neboť slyšte, od nynější chvíle / slaviti mě budou pokolení / za milost, již prokázal mi Pán.

3. Mocný jest a jméno jeho svaté; / milosrdný z rodu na rod ke všem, / kteří v bázni Boží trvají.

4. Divy činil, rozptyloval pyšné, / mocným trůn bral, povyšoval slabé, / sytil lačné, syté propouštěl.

5. Izraele, služebníka svého, / ujal se, jak ve své lásce slíbil / Abrahamu i všem potomkům.

6. Sláva Bohu Otci, Synu, Duchu, / jako bylo v počátku, i nyní, / tak i vždycky na věky věků.

T: L 1,46–55 (Mariin chvalozpěv) / Václav Renč, Kancionál, 1973
M: Zdeněk Pololáník, Kancionál, 1973

ZACHARIÁŠŮV CHVALOZPĚV
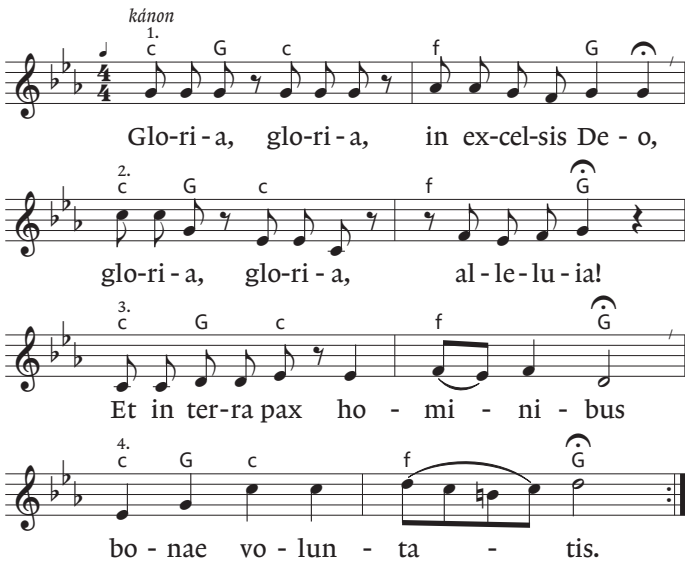
208

I Pochválen buď Hospodin, Bůh Izraele,
protože navštívil a vykoupil svůj lid
II a vzbudil nám mocného spasitele
z rodu Davida, svého služebníka,
I jak mluvil od pradávna
ústy svatých proroků;
II zachránil nás od našich nepřátel
a z rukou všech, kteří nás nenávidí,
I slitoval se nad našimi otci
a rozpomenul se na svou svatou smlouvu,
na přísahu, kterou učinil našemu otci Abrahamovi,

II že nám dá, abychom vysvobozeni z rukou nepřátel
a prosti strachu
jej zbožně a spravedlivě ctili
po všechny dny svého života.
I A ty, synu, budeš nazván prorokem Nejvyššího,
neboť půjdeš před Pánem, abys mu připravil cestu
II a dal jeho lidu poznat spásu
v odpuštění hříchů,
I pro slitování a milosrdenství našeho Boha,
jímž nás navštíví Vycházející z výsosti,
I+II aby se zjevil těm, kdo jsou ve tmě a stínu smrti,
a uvedl naše kroky na cestu pokoje.
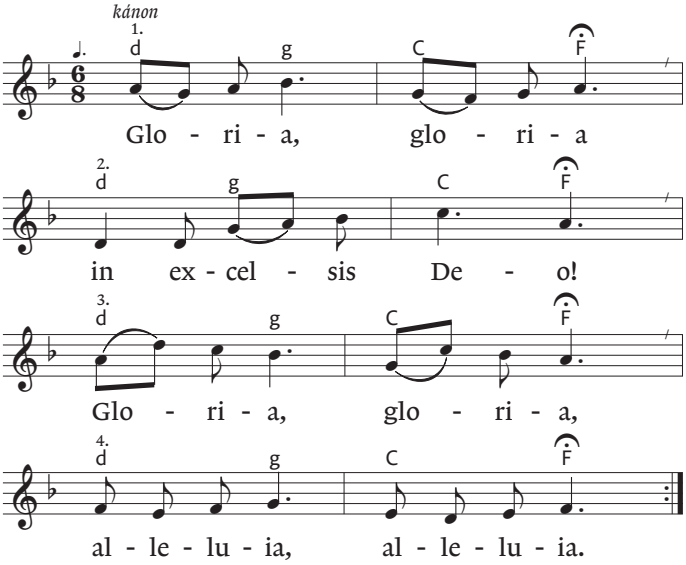
(L 1,68–79)

209
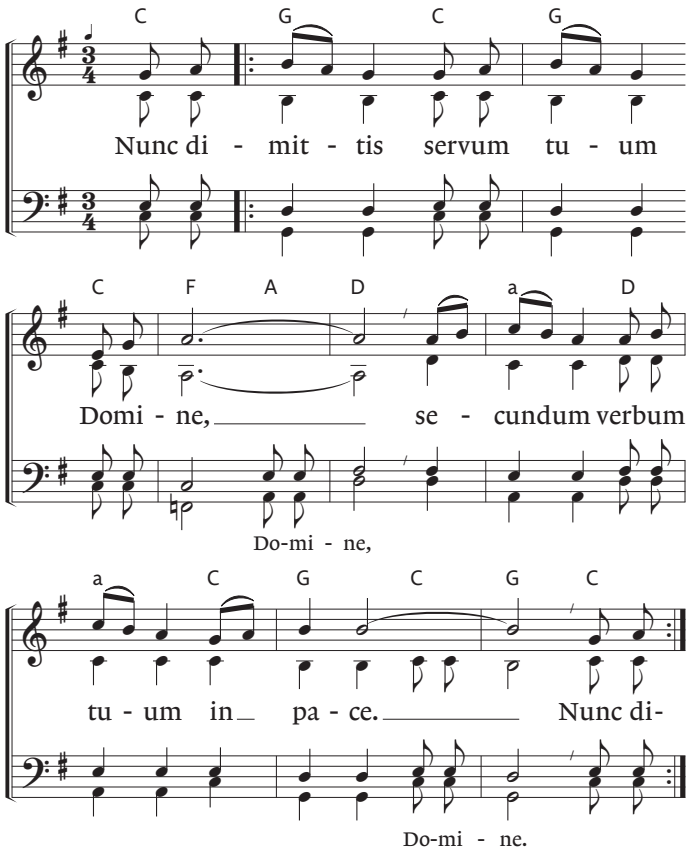

T: L 2,14 / Jacques Berthier, Music from Taizé, 1978 / Svítá, 1992
M: Jacques Berthier, Music from Taizé, 1978 / Svítá, 1992 / 2018

210

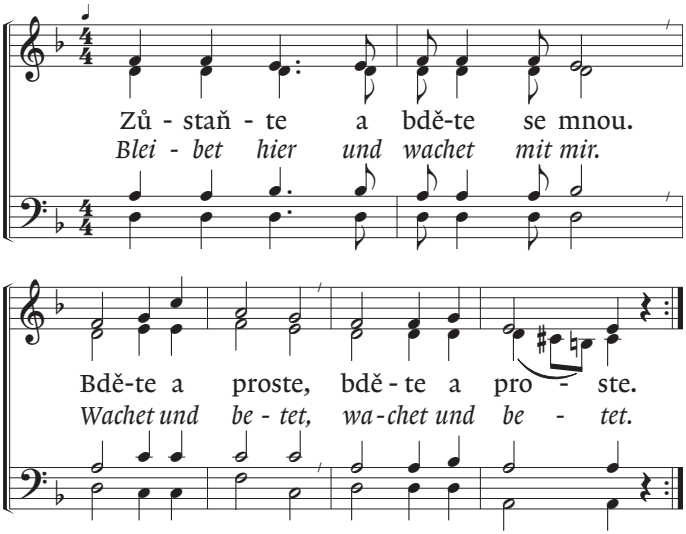
T: L 2,14 / Jacques Berthier, Music from Taizé, 1978 / Svítá, 1992
M: Jacques Berthier, Music from Taizé, 1978 / Svítá, 1992

211

T: L 2,29 (Simeon a Anna) / Jacques Berthier, Music from Taizé, 1978 / Zpěvy a modlitby z Taizé, 2003 M+S: Jacques Berthier, Music from Taizé, 1978 / Zpěvy a modlitby z Taizé, 2003

212

T: Mt 26,36–41 (Modlitba v Getsemane) /
Songs and Prayers from Taizé, 1991 / Svítá, 1992
M+S: Songs and prayers from Taizé, 1991 / Zpěvy a modlitby z Taizé, 2003
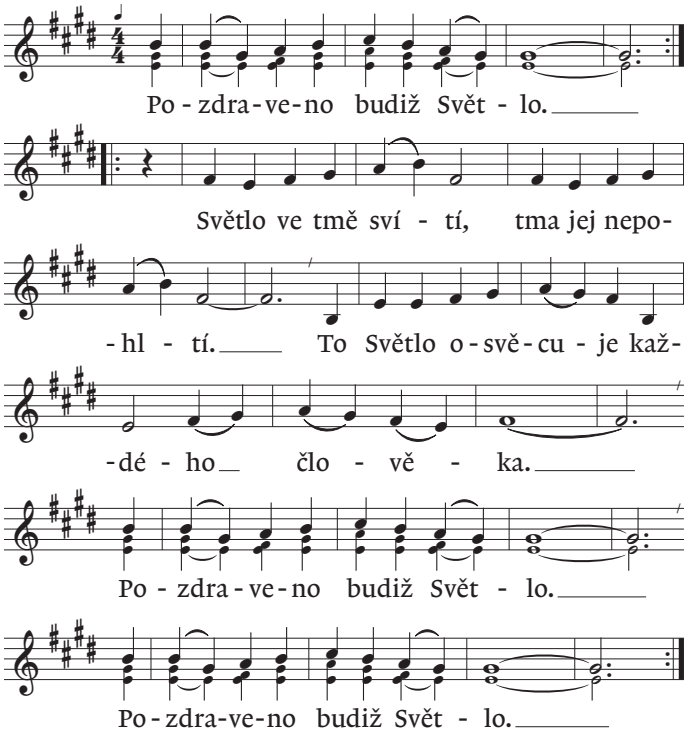
213 NA POČÁTKU BYLO SLOVO

Neboť Bůh tak miloval svět, že dal svého jediného Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný. (J 3,16)

I Na počátku bylo Slovo,
to Slovo bylo u Boha,
II to Slovo bylo Bůh.
To bylo na počátku u Boha.
I Všechno povstalo skrze ně
a bez něho nepovstalo nic, co jest.
II V něm byl život
a život byl světlo lidí.
I To světlo ve tmě svítí
a tma je nepohltila.
II Na světě byl, svět skrze něj povstal,
ale svět ho nepoznal.
I Přišel do svého vlastního,
ale jeho vlastní ho nepřijali.
II Těm pak, kteří ho přijali a věří v jeho jméno,
dal moc stát se Božími dětmi.
I A Slovo se stalo tělem
a přebývalo mezi námi.
II Spatřili jsme jeho slávu,
slávu, jakou má od Otce jednorozený Syn,
plný milosti a pravdy.
I Z jeho plnosti jsme byli obdarováni my všichni
milostí za milostí.
II Neboť Zákon byl dán skrze Mojžíše,
milost a pravda se stala skrze Ježíše Krista.
I+II Boha nikdy nikdo neviděl;
jednorozený Syn, který je v náručí Otcově,
nám o něm řekl.

(J 1,1–5; 10–12; 14; 16–18)

214

T: J 1,4–9 (Prolog) / podle Ekumenického překladu Bible Jiří Pavlica
M: Jiří Pavlica, O slunovratu, 2004 / 2018
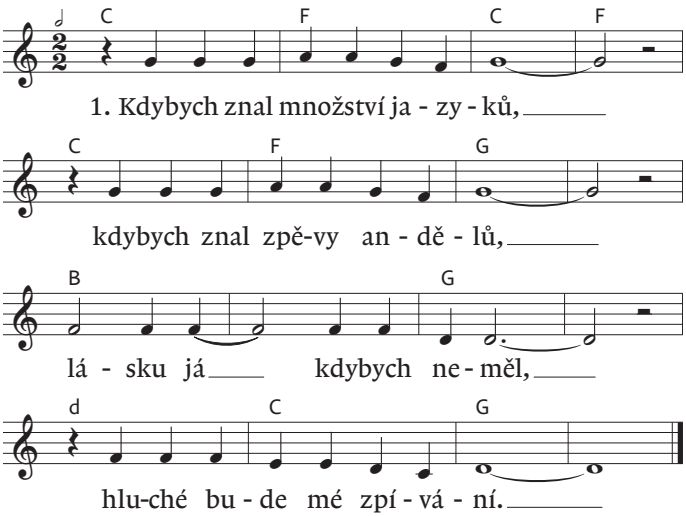
215 JE-LI BŮH S NÁMI, KDO PROTI NÁM?

„Vždyť Kristus Ježíš, který zemřel a který byl vzkříšen, je na pravici Boží a přimlouvá se za nás!“

I+II Je-li Bůh s námi,
kdo proti nám?
I On neušetřil svého vlastního Syna,
ale za nás za všecky jej vydal.
II Jak by nám spolu s ním nedaroval všecko?
I Kdo vznese žalobu
proti vyvoleným Božím?
II Vždyť Bůh ospravedlňuje!
I Kdo je odsoudí?
II Vždyť Kristus Ježíš, který zemřel a který byl vzkříšen,
je na pravici Boží a přimlouvá se za nás!
I+II Kdo nás odloučí
od lásky Kristovy?
I Jsem jist, že ani smrt ani život,
ani andělé ani mocnosti,
II ani přítomnost ani budoucnost,
ani žádná moc,
I ani výšiny ani hlubiny,
ani co jiného v celém tvorstvu
II nedokáže nás odloučit od lásky Boží,
která je v Kristu Ježíši, našem Pánu.

(Ř 8,31b–35a; 38–39)

216

2. Láska je milá, shovívá, / láska se nepře, nežárlí, / lásku já kdybych neměl, / hluché bude mé zpívání.

3. Láska je tichá, nezištná, / láska se mírní, nechlubí, / lásku já kdybych neměl, / hluché bude mé zpívání.

4. Láska vše snáší, uvěří, / láska, ta všechno přetrpí, / lásku já kdybych neměl, / hluché bude mé zpívání.
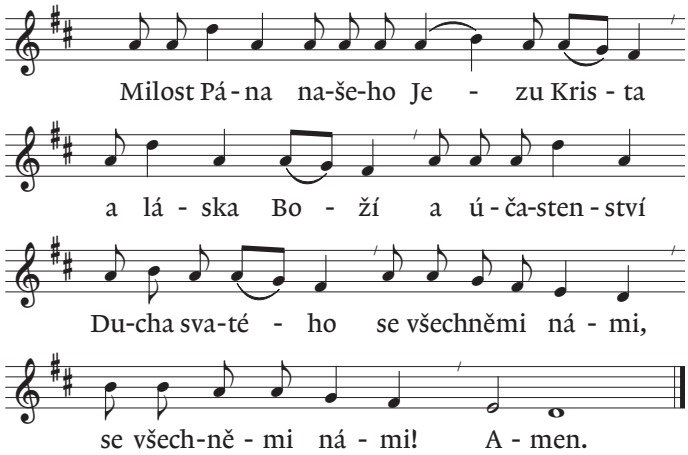
5. Láska je plná doufání, / láska, ta nikdy nekončí, / lásku já kdybych neměl, / hluché bude mé zpívání.

6. Naděje, víra pominou, / láska však žije do věků, / lásku já kdybych neměl, / hluché bude mé zpívání.

7. Kdybych znal množství jazyků, / kdybych znal zpěvy andělů, / lásku já kdybych neměl, / hluché bude mé zpívání.
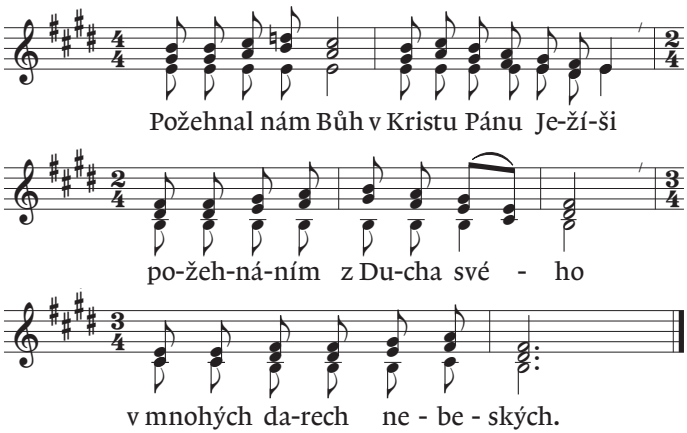
T: 1K 13,1–13 (Láska nejvyšším darem) / Svítá, 1992
M: Svítá, 1992

217

T: 2K 13,13 (Pozdravy) / Písně cestou života, 1890 / Evangelický zpěvník, 1979 / 2018
M: Christian Gregor, Choral-Buch, 1784 / Písně cestou života, 1890 / Evangelický zpěvník, 1979

218

2. Už před stvořením si nás Otec vyvolil / za své děti, bychom před ním / žili v lásce pospolu.

3. Z této milosti v milovaném Synu svém / vykoupil nás jeho krví / ze všech hříchů a všech vin.

4. Ve své dobrotě odkryl nám i konec dnů, / kdy vše v Kristu dojde cíle / a k poznání věcí všech.

5. Oslaven buď Bůh také v našich životech, / neboť dal nám ve svém Synu / najít pravou naději.

6. To v něm přišla k nám radost evangelia, / pravdivá řeč, zpečetěná / darem Ducha svatého.

7. On je závdavkem na spasení budoucím / těch, jež si Bůh v světě získal / ke chvále své milosti.

T: Ef 1 (Díkůvzdání) / Jiří Pejla
M+S: Ladislav Moravetz

219 ON JE NÁŠ POKOJ

Pokoj vám zanechávám, svůj pokoj vám dávám;
ne jako dává svět, já vám dávám. (J 14,27)

I+II V něm je náš pokoj,
I on dvojí spojil v jedno,
když zbořil zeď,
která rozděluje a působí svár.
II Svou obětí odstranil zákon ustanovení a předpisů,
aby z těch dvou, z žida i pohana,
stvořil jednoho nového člověka, a tak nastolil pokoj.
I Oba dva usmířil s Bohem v jednom těle,
na kříži usmrtil jejich nepřátelství.
II Přišel a zvěstoval pokoj,
pokoj vám, kteří jste dalecí,
i těm, kteří jsou blízcí.
I A tak v něm smíme obojí, židé i pohané,
v jednotě Ducha stanout před Otcem.
I+II Nejste již tedy cizinci a přistěhovalci,
I máte právo Božího lidu
a patříte k Boží rodině.
II Jste stavbou,
jejímž základem jsou apoštolové a proroci
a úhelným kamenem sám Kristus Ježíš.
I V něm je celá stavba pevně spojena
a roste v chrám posvěcený v Pánu.
II V něm jste i vy společně budováni
v duchovní příbytek Boží.

(Ef 2,14–22)

JEŽÍŠ KRISTUS JE PÁN
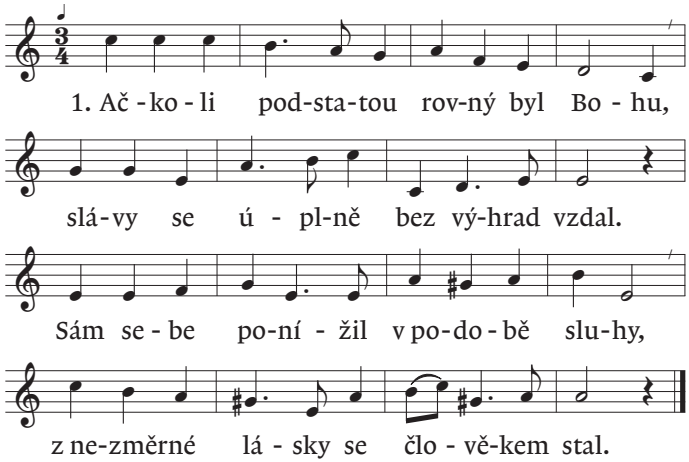
220

Nechť je mezi vámi takové smýšlení jako v Kristu Ježíši

I Způsobem bytí byl roven Bohu,
a přece na své rovnosti nelpěl,
II nýbrž sám sebe zmařil,
vzal na sebe způsob služebníka,
stal se jedním z lidí.
I A v podobě člověka se ponížil,
v poslušnosti podstoupil i smrt,
a to smrt na kříži.
II Proto ho Bůh vyvýšil nade vše
a dal mu jméno nad každé jméno,
I aby se před jménem Ježíšovým
sklonilo každé koleno
– na nebi, na zemi i pod zemí –
II a k slávě Boha Otce
každý jazyk aby vyznával:
I+II Ježíš Kristus jest Pán.

(Fp 2,5–11)

221

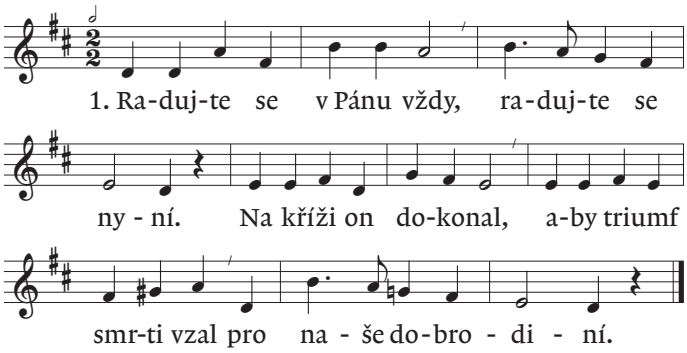
2. Poslušně na sebe vzal trpký úděl, / podstoupil místo nás potupný kříž / opuštěn Otcem a přáteli svými. / Kdo a kdy dokázal sklonit se níž?

3. Proto ho nade vše povýšil Otec, / slavné a veliké jméno mu dal, / aby svá kolena před tímto jménem / v pokoře skláněli chuďas i král.

4. Kořte se před Bohem, nebe i země! / Ať mocný chvalozpěv zní ze všech stran / a k Boží oslavě ať každý jazyk / radostně vyznává: Kristus je Pán.

T: Fp 2,6–11 (Napomenutí k věrnosti) / Daniel Henych, Evangelický zpěvník (dodatek), 2000
M: Geistreiches Gesang-Buch, 1698 / Johann Sebastian Bachs vierstimmige Choralgesänge, 1785 / Evangelický zpěvník (dodatek), 2000

222

2. Že nám Pán je nablízku, / na paměti mějte. / V tento strastiplný čas / Kristus dává světu jas, / tak tmy se nelekejte.

3. Mírnost vaše před světem / ať se nezastydí. / Skromní buďte, laskaví, / spravedliví tak, ať ví / to záhy každý z lidí.

4. Starostmi se netrapte, / Bůh je při nás stále. / Jemu služte s radostí, / předkládejte žádosti / i hlasy spojte v chvále.

5. Pokoj Boží převýší / každé pomyšlení. / S jásotem pak upřímným / kráčejte vždy cestou s ním, / tou cestou ke spasení.

T: Fp 4,4–7 (Závěrečná napomenutí) / Jiří Slouka, Evangelický zpěvník (dodatek), 2000
M: *In dem Herren freuet*, Christian Lahusen / Evangelisches Gesangbuch, 1993
© by Bärenreiter-Verlag, Kassel

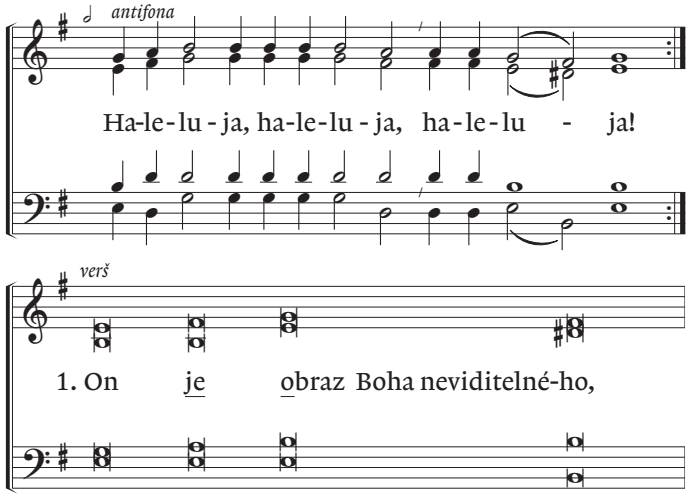
223 KRISTUS JE OBRAZ NEVIDITELNÉHO BOHA
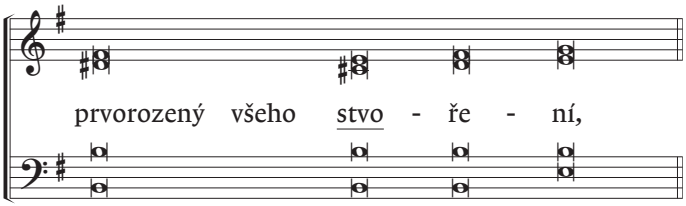
„Já jsem Alfa i Omega, první i poslední, počátek i konec.“ (Zj 22,13)

I On je obraz Boha neviditelného,
prvorozený všeho stvoření,
II neboť v něm bylo stvořeno všechno na nebi i na zemi,
svět viditelný i neviditelný;
I jak nebeské trůny, tak i panstva, vlády a mocnosti.
Všechno je stvořeno skrze něho a pro něho.
II On předchází všechno, všechno v něm spočívá,
I on jest hlavou těla, totiž církve.
II On je počátek, prvorozený z mrtvých,
takže je to on, jenž má prvenství ve všem.
I Plnost sama se rozhodla v něm přebývat,
aby skrze něho a v něm bylo smířeno všechno, co jest,
II jak na zemi, tak v nebesích,
protože smíření přinesla jeho oběť na kříži.

(Ko 1,15–20)

224

2. neboť v něm bylo stvořeno všechno na nebi i na zemi – /
svět viditelný i neviditelný;

3. jak nebeské trůny, tak i panstva, vlády a mocnosti – /
a všechno je stvořeno skrze něho a pro něho.

4. On předchází všechno, /
všechno v něm spočívá, *Haleluja...*
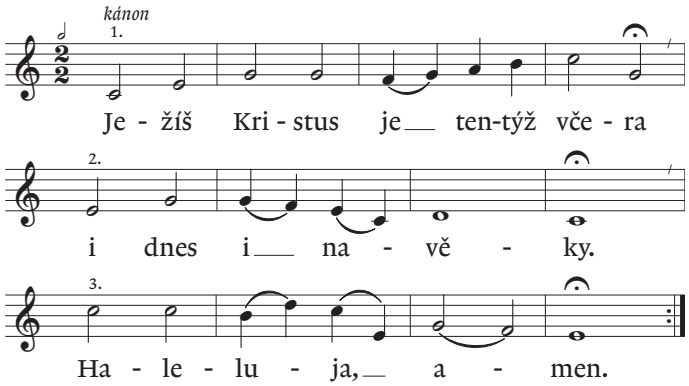
5. on jest hlavou těla – totiž církve. /
On je počátek, prvorozený z mrtvých.

6. On má prvenství ve všem. /
Plnost sama se rozhodla v něm přebývat,

7. aby skrze něho a v něm bylo smířeno všechno,
co jest, jak na zemi, tak v nebesích – /
protože smíření přinesla jeho oběť na kříži. *Haleluja...*
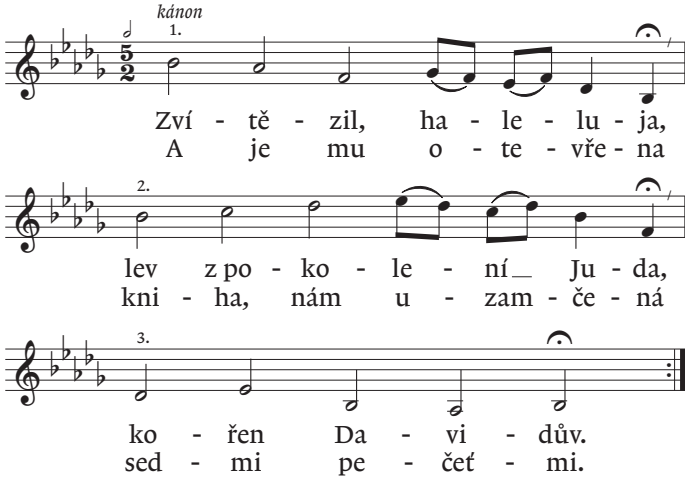
T: Ko 1,15–20 (Chvalozpěv Kristu) /
podle Ekumenického překladu Bible Ladislav Moravetz
M: tradiční liturgický nápěv východní církve /
Evangelisch-reformiertes Gesangbuch, 1998 / Ladislav Moravetz
S: Evangelisch-reformiertes Gesangbuch, 1998 / Ladislav Moravetz

225
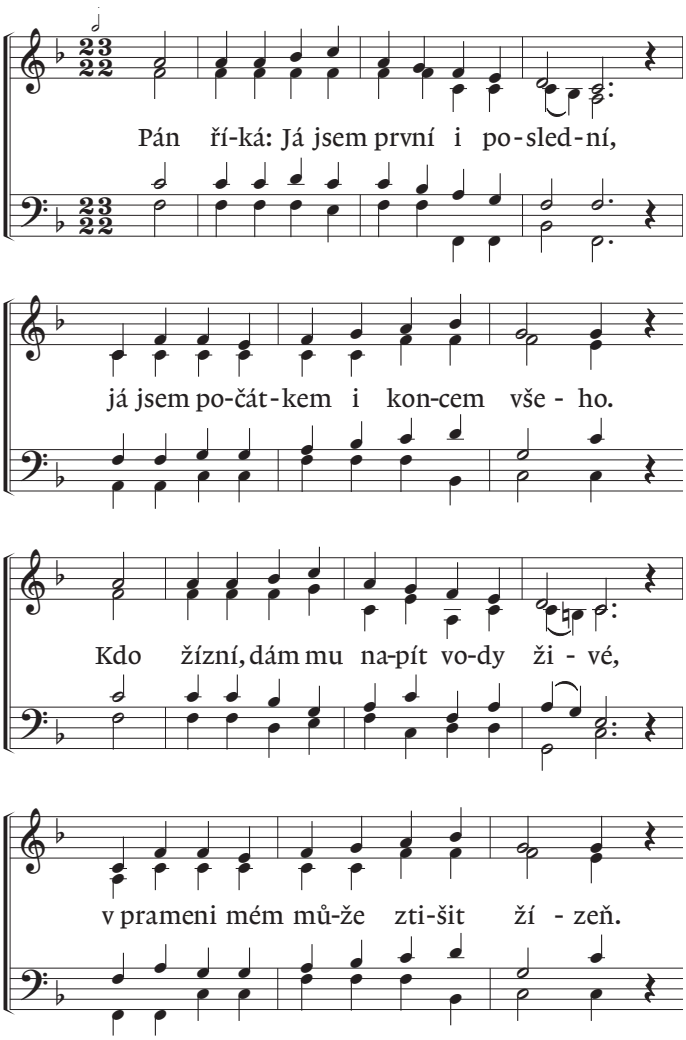

T: Žd 13,8 / Svítá, 1992
M: Friedrich Hörlbacher / Svítá, 1992
© Evangelischer Sängerbund e.V., Wuppertal
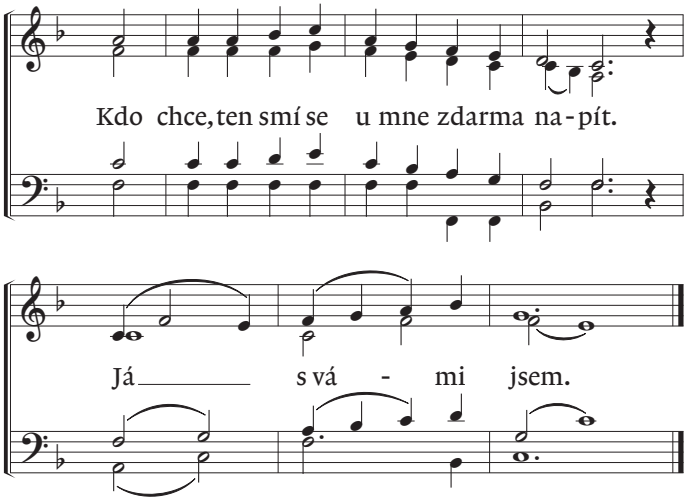
226

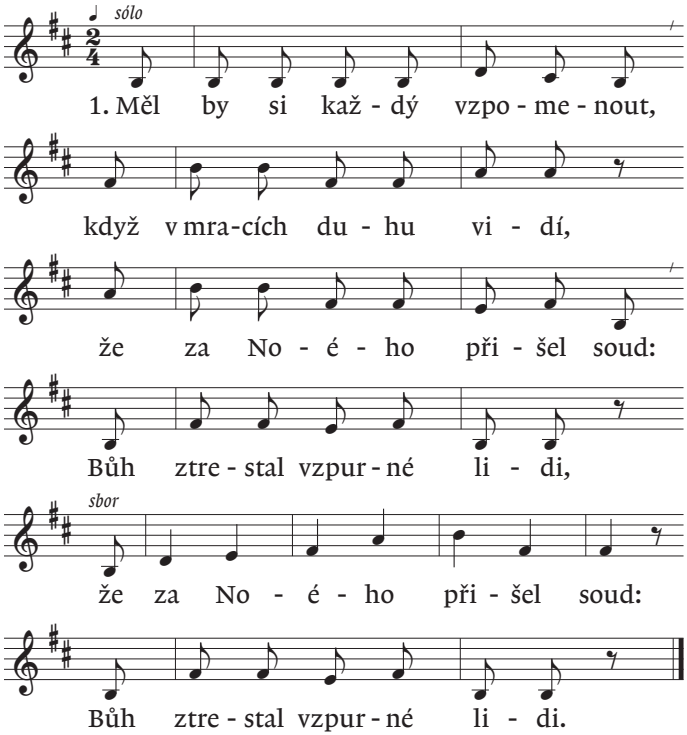
T: Zj 5,5 / podle Ekumenického překladu Bible Ctirad Novák
M: Dorothea Kellerová

227

Pán ří-ká: Já jsem první i po-sled-ní,
já jsem po-čát-kem i kon-cem vše - ho.
Kdo žízní, dám mu na-pít vo-dy ži - vé,
v prameni mém mů-že zti-šit ží - zeň.

T: Zj 21,6 (Nové nebe a nová země) / Martin Prudký a Jiří Pejla
M: *Ik ben, zegt Gij*, Antoine Oomen, Liedboek, 2013
© Gooi en Sticht / Ecclesia Muziek / Small Stone Media

2. Když Pán Bůh viděl, co zlého / je v lidském pokolení, /
|: že nikdo kromě Noého / v něm spravedlivý není, :|

3. že zlovůle a násilí / teď celou zemí vládne, /
|: že všichni všechno zkazili / a nikde lásky žádné, :|

4. tu rozhodl se vyhladit / vod přívalem vše živé, /
|: jen Noé směl si koráb sbít / a čelit vodě divé. :|

5. I v trestu je Bůh milostiv, / vždy ještě možnost dává, /
|: by život dál šel jako dřív, / svým slovem napomáhá. :|

6. Sám tehdy jednat začíná: / „Ať vejdou do korábu /
|: i Noemova rodina / a od všech tvorů v páru. :|

7. Tím nevyhyne žádný rod, / jejž stvořil jsem svým slovem, / |: až rozběsní se množství vod / a rozleje se kolem.“ :|

8. Tak stalo se. Vše zmizelo / v té hrozné vodní spoušti /
|: a náhle pršet přestalo: / Pán svoje neopouští! :|

9. On způsobil, že nad zemí / zas čerstvý vítr vane, /
|: že nad vodními pláněmi / loď na pohoří stane. :|

10. Dál klesá vodní hladina / a opadává příval, /
|: zem osychat už začíná / a povrch je, jak býval. :|
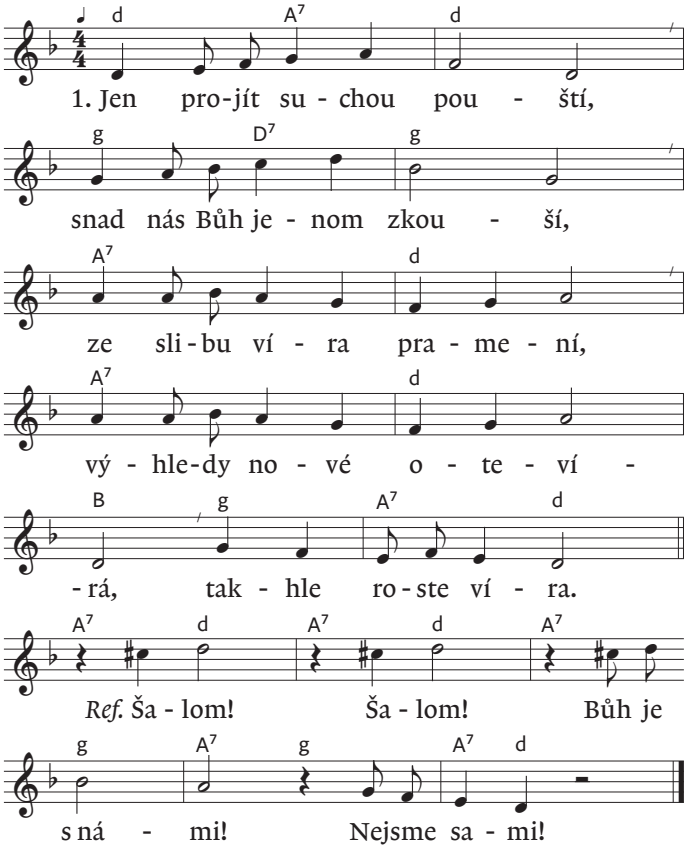
11. Když Noé koráb opustil / a na zemi stál opět, /
|: hned Pánu oltář postavil / a zapálil mu oběť. :|

12. Pán přijal jeho zápaly / a smlouvu stvrdil pevně, /
|: že nikdy vodní přívaly / nezničí život země. :|

13. Kdykoliv slunce zářením / se oblouk duhy sklene, /
|: ať je to pro nás znamením / té smlouvy zpečetěné! :|

T: Zdeněk Coufal, Buď tobě sláva, 1981 / 2018
M: Zdeněk Coufal, Buď tobě sláva, 1981

229
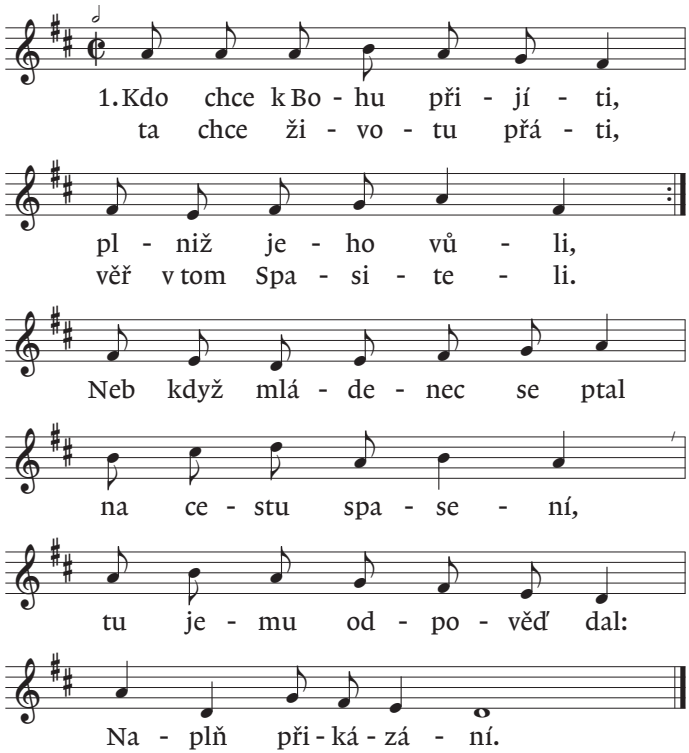

2. Než zazněl ten hlas shůry, / měl každý masa fůry, / a kdo je nyní hladový, / na biče drábů zapomíná, / víra pohasíná. *Ref.*

3. Co když se Mojžíš mýlí, / nedojdem nikdy k cíli. / Snadno nás něco nalomí, / dík, Pane, že nás napomínáš, / víru podepíráš. *Ref.*

T: Kateřina Křivohlavá M: Pavel Křivohlavý

230

2. Neměj Boha cizího a neklaň se jemu, / neber jména Božího k mluvení marnému. / Pomni na den sváteční, abys jej vždy světil, / v svátek a v den nedělní dobrého pilen byl.

3. Máš otce, matku ctíti i slovy i skutkem, / chceš-li, synu, živ býti tím věčným životem. / Nezabíjej žádného proti spravedlnosti, / vysvoboď nevinného, nachyl se k milosti.

4. Varuj se nečistoty, všelikého smilstva, / neb v Kristově království smilnit nemá místa. / Nepokradeš bližnímu, nehřeš proti lásce, / nečiň škody žádnému, cos vzal, navrať zase.
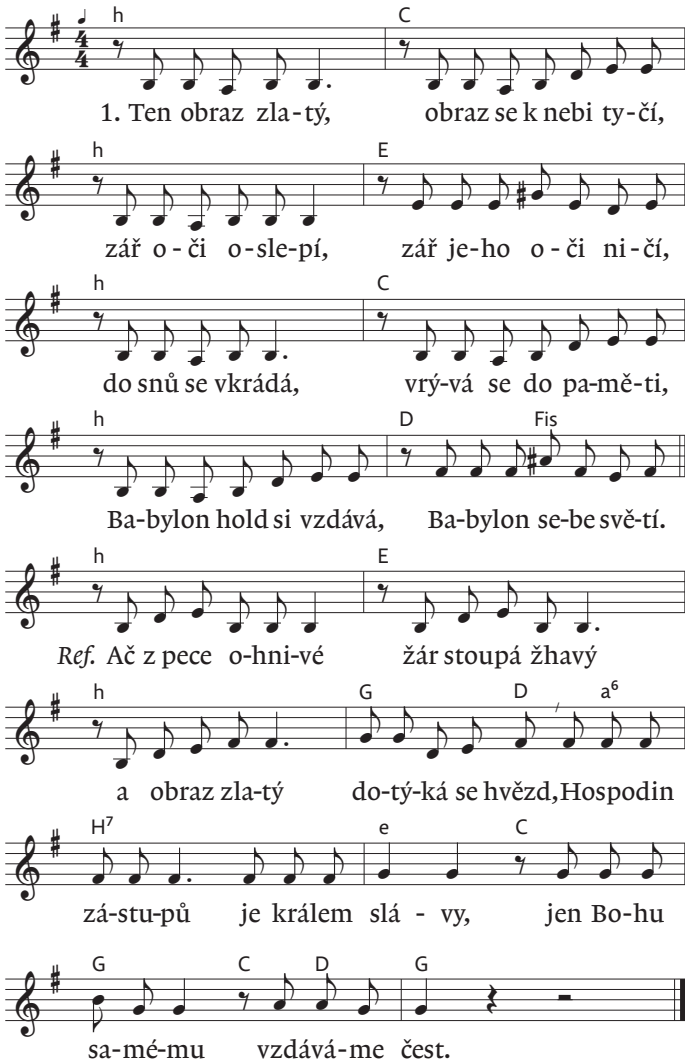
5. Svědectví falešného hleď se varovati, / nechtěj svědomí svého lží obtěžovati. / Nežádej nic bližního, daruj víc ze svého, / nežádej ženy jeho, nedočkáš se zlého.

6. Kristus Pán však nové dal lidem přikázání – / aby každý člověk měl dvojí milování: / Pána Boha miloval srdcem, duší cele / a bližního v lásce měl jako sama sebe.

7. Kdo tato přikázání nebeského Krále / umí a je naplní, bude v věčné slávě. / Pane Kriste, prosíme, dej nám posilnění / a pomoz, ať plníme tato přikázání.

T: Kancionál český, 1687 / Evangelický zpěvník (dodatek), 2000 / 2018
M: Kancionál český, 1687

231
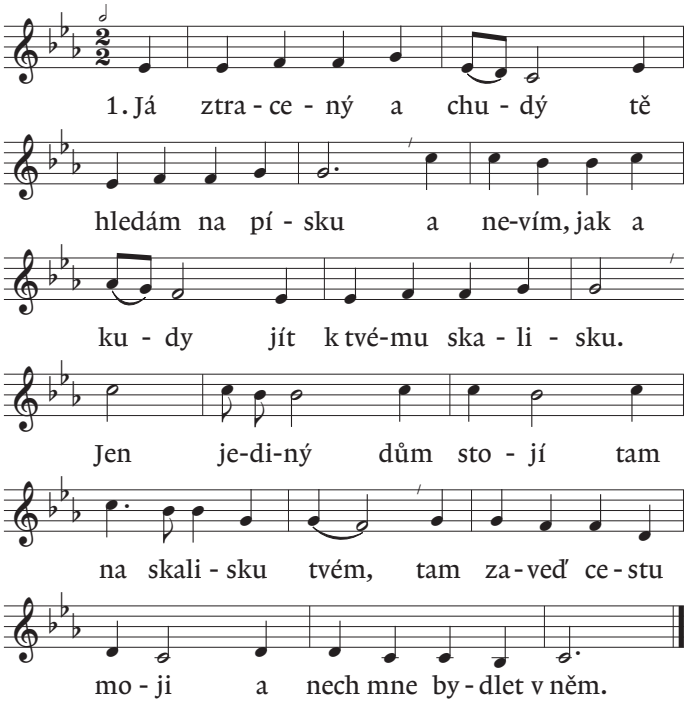

h C
1. Ten obraz zla-tý, obraz se k nebi ty-čí,
h E
zář o-či o-sle-pí, zář je-ho o-či ni-čí,
h C
do snů se vkrádá, vrý-vá se do pa-mě-ti,
h D Fis
Ba-bylon hold si vzdává, Ba-bylon se-be svě-tí.
h E
Ref. Ač z pece o-hni-vé žár stoupá žhavý
h G D a6
a obraz zla-tý do-tý-ká se hvězd, Hospodin
H7 e C
zá-stu-pů je králem slá - vy, jen Bo-hu
G C D G
sa-mé-mu vzdává-me čest.

2. Tympány, housle, hudba, zpěv v jednom tónu, / cymbály, pozouny, klaňte se Babylonu! / Ať lidská srdce v jediném rytmu buší, / Babylon poctu žádá, Babylon žádá duši. *Ref.*

3. Babylon dává poslední příležitost, / výjimky z pravidla, máte čas doznat lítost. / Teď cesta zpátky ještě je otevřena, / uznejte vládu sochy, padněte na kolena! *Ref.*

T: Miloš Rejchrt, Nová píseň, [1983/4] / 2018
M: Miloš Rejchrt, Nová píseň, [1983/4] / Svítá, 1992

232

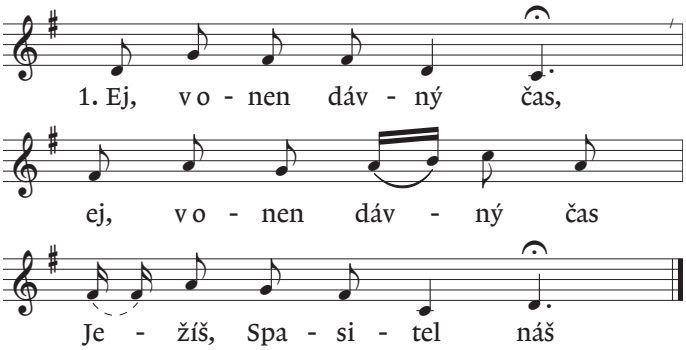
2. Vím, že jsem blázen býval a snadno mít chtěl dům /
a nechtěl znát, že příval jde k samým základům. /
Jen jediný dům stojí tam na skalisku tvém, /
tam zaveď cestu moji a nech mne bydlet v něm.

3. Zlá bouře přišla jednou a krutý vítr vál /
a moji chatrč bědnou proud kalné vody vzal. /
Jen jediný dům stojí tam na skalisku tvém, /
tam zaveď cestu moji a nech mne bydlet v něm.

4. Hle, naděje mé plynou tmou vzhůru kořeny, /
a pod sesutou hlínou tlí domov zbořený. /
Jen jediný dům stojí tam na skalisku tvém, /
tam zaveď cestu moji a nech mne bydlet v něm.

T: Miroslav Matouš, Evangelický zpěvník, 1979
M: Miroslav Matouš, Evangelický zpěvník, 1979 / 2018

233

2. stoupil na lodičku, / stoupil na lodičku, bral se přes vodičku.

3. Ej, bouře veliká, / ej, bouře veliká, strach, hrůza všeliká,

4. velké vlny byly, / velké vlny byly, lodi přikrývaly.

5. Pán spal na podušce, / Pán spal na podušce v konci na lodičce.

6. Volali na něho, / volali na něho učedníci jeho:

7. Spomožiž nám, Pane, / spomožiž nám, Pane, ať nezahyneme.
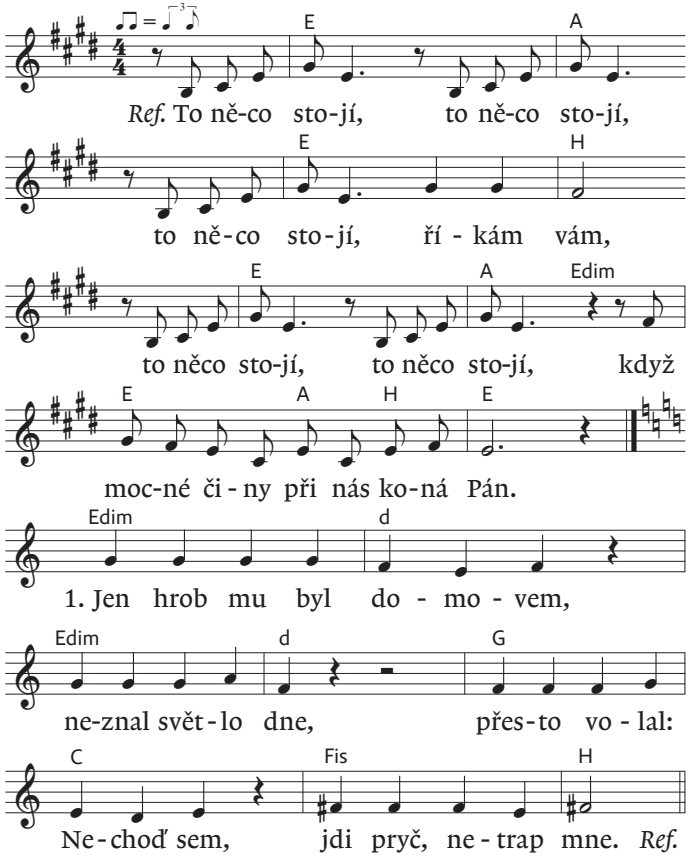
8. Pročež se bojíte, / pročež se bojíte, snad malé víry jste?

9. Pán Ježíš tiše vstal, / Pán Ježíš tiše vstal, moři, větru přikázal.

10. Na to rozkázání, / na to rozkázání bylo utišení.

T: Moravské národní písně, 1860
M: tradiční moravský nápěv / Moravské národní písně, 1860 / Ladislav Moravetz

234
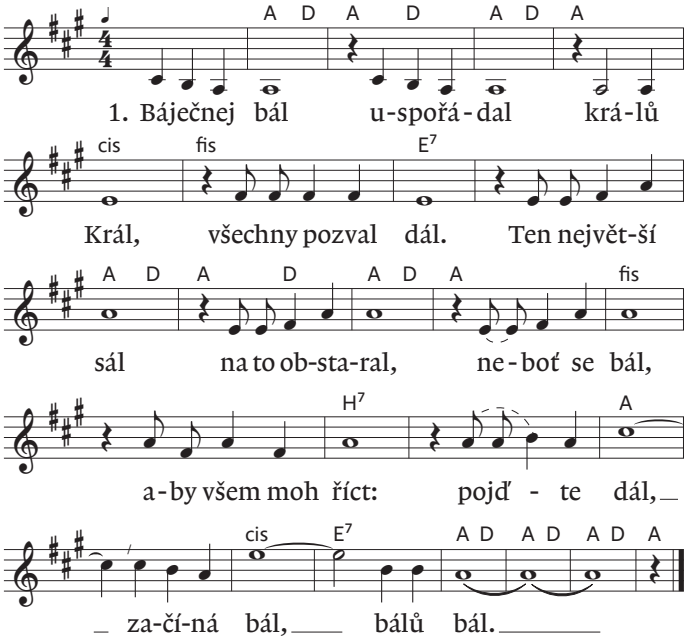

2. Už přivykl temnotě, / má z ní vyjít ven, / s touhle změnou v životě / není srozuměn. *Ref.*

3. Znal jen sílu, křik a zlost, / rozbil, na co sáh, / má ztratit svou posedlost, / nepůjde z něj strach. *Ref.*

4. Ti duchové nečistí / vešli do prasat, / stádo třeba přičísti / do výkazu ztrát. *Ref.*

T: Miloš Rejchrt, Svítá, 1992 M: Miloš Rejchrt, Svítá, 1992

235
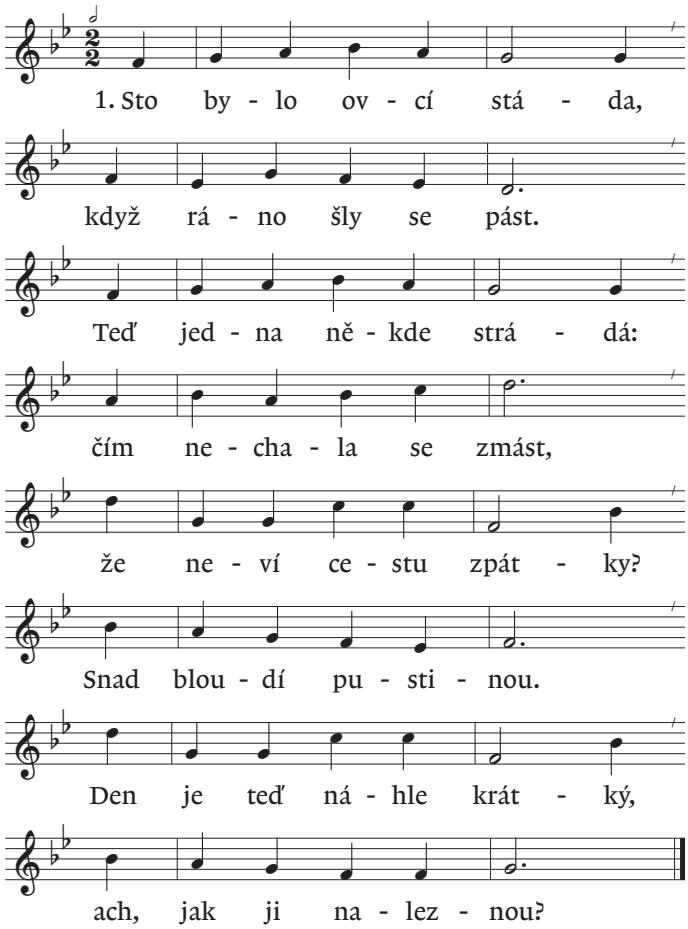

2. Ó Pane můj, proč právě dnes? / V plánu mám zrovna jinej ples. / Ze všech pozvaných mluvil náhle strach, / že se připraví zas o jeden tah. / Když ale ten bál / byl mimo plán, mimo plán.

3. Král však ten bál neodvolal, / zvát šel dál, než by kdo čekal. / Ani žádná mříž, ba ani ten hřích / nezabrání tomu, kdo vejít / chtěl by na ten bál, / báječnej bál, bálů bál.

T: Pavel Dvořáček, Nová píseň, [1983/4]
M: podle Noela Paula Stookeyho Nová píseň, [1983/4] / Svítá, 1992 / 2018
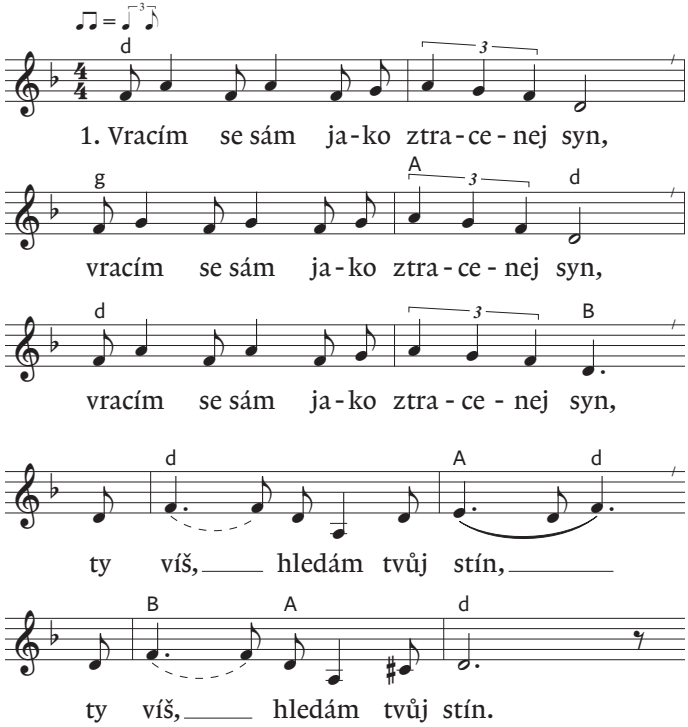
236

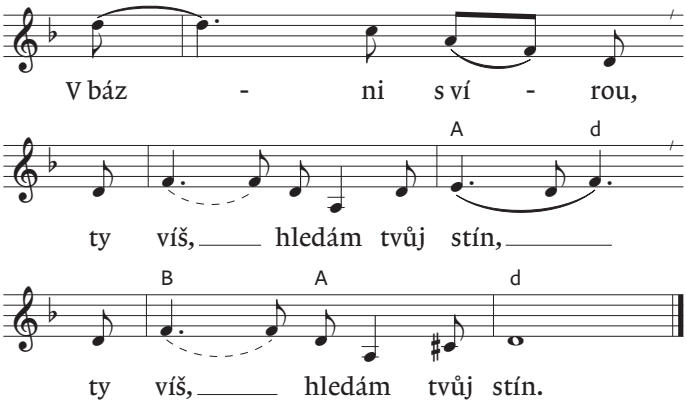

2. Má pastýř těžkou práci, / když hledá zbloudilou. / Sám málem stopu ztrácí, / když chodí pustinou. / Už je však ovci blízko, / už slyší její hlas! / Tam leží, kdesi nízko. / Jde – vytáhne ji zas.

3. Tak Kristus hledá hříšné / a všechny přijímá. / Má víc než slovo přísné: / svůj stůl nám prostírá. / On nový život dává, / jím všechno začíná. / Buď z toho Bohu sláva! / I mne má za syna!

T: Willem Barnard, Liedboek voor de kerken, 1973 / Bohuslav Vik, Buď tobě sláva, 1981
M: Willem Vogel, Liedboek voor de kerken, 1973 / Buď tobě sláva, 1981

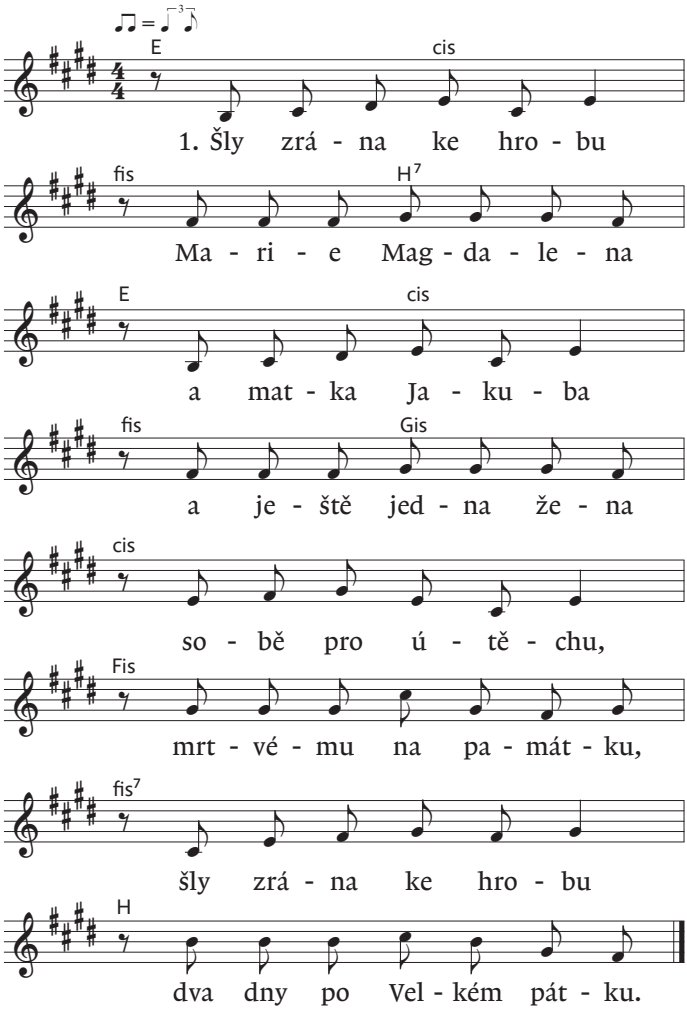
2. |: Už málem bránou jsem smrti měl jít, :|
|: ty sám přicházíš vstříc. :|
S lítostí svou |: ty sám přicházíš vstříc. :|

3. |: S tebou chci žít jako služebník tvůj, :|
|: ty sám při mně v lásce stůj. :|
V mých dnů bídě |: ty sám při mně v lásce stůj. :|

4. |: Vracím se sám jako ztracenej syn, :|
|: ty víš, hledám tvůj stín. :|
V bázni s vírou, |: ty víš, hledám tvůj stín. :|

T: Miloslav Esterle
M: *Motherless Child*, nápěv amerického spirituálu / Old Plantation Hymns, 1899 / Černošské spirituály, 1955 / Svítá, 1992 / 2018

238

2. Šly zrána ke hrobu, / sotva se rozednělo, / oživit vzpomínku, / pomazat mrtvé tělo, / balzámem zpomalit / zánik a zapomnění, / na chvíli podržet, / co bylo a co není.

3. Šly zrána ke hrobu / a hrob byl otevřený, / tak dovnitř vstoupily / zmíněné již tři ženy. / Kampak se poděl ten, / za nějž šly držet smutek? / Chtěly mu prokázat / poslední dobrý skutek.

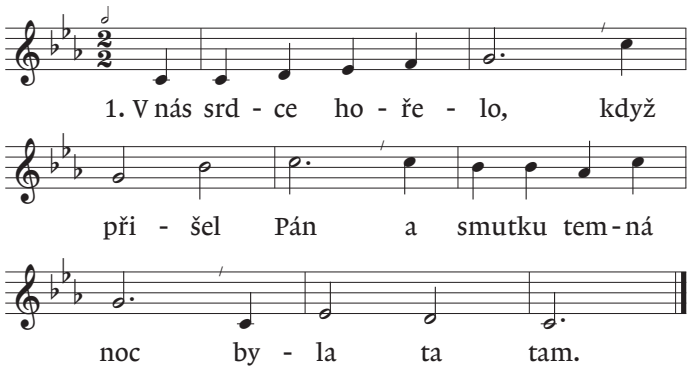
4. A když si říkaly, / že to snad není k víře, / bázeň na ně padla, / jak kdysi na pastýře. / Dva muži stáli tu, / šat sněhobílý měli / a světlo svítilo, / až oči přecházely.

5. Tu ženy poklekly, / sklonily tváře k zemi / a muži řekli jim: / Zbytečně mezi těmi, / co v prach se navrací, / hledáte Pána svého. / Hroby jsou pro mrtvé, / ale ne pro živého.

6. Vzpomeňte, co slíbil / váš Mistr, Ježíš živý, / a znovu čekejte / veliké Boží divy. / K čemu jsou balzámy, / hroby a mauzolea, / když je teď před vámi / svátek vzkříšení těla?

T: Miloš Rejchrt, Nová píseň, [1983/4] M: Miloš Rejchrt, Nová píseň, [1983/4]

239

2. Tma změnila se v jas, / když slovem svým / zas radost navrátil / zarmouceným.

3. Vše, co nás trýznilo, / ten krutý žal / ze srdcí ustoupil, / když při nás stál.

4. Nám smysl ukázal / utrpení, /
že smrtí cesta jde / ke vzkříšení.
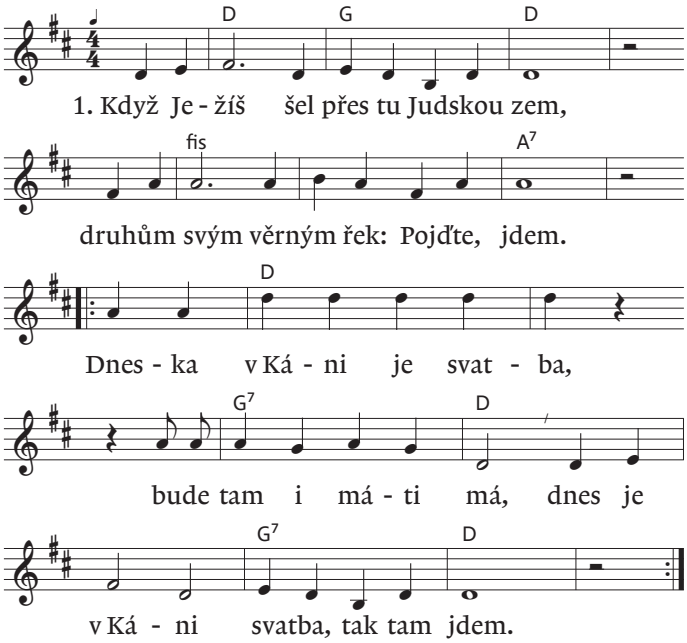
5. Ten slávu uvidí, / kdo snížen byl, /
vždyť ponížením svým / Pán zvítězil.

6. Když jsme se blížili / již k Emauzům, /
hosta jsme pozvali / v náš chudý dům.

7. V nás srdce hořelo, / když cizinec /
chléb vzal a rozlomil: / Toť Pán je přec.

T: Miroslav Heryán, Evangelický zpěvník, 1979
M: Basilea Schlink / Evangelický zpěvník, 1979
© Evangelische Marienschwesternschaft, Darmstadt

240

2. Svatby té veselý ruch a rej / nocí zní přes celou Galilej. / |: Máti volá na syna: Zůstali jsme bez vína! / A to by byl svatby konec zlej. :|

3. V Káni maj šest štoudví kamennejch, / Ježíš dal do každý vodu vlejt. / |: Voda v kádích zapění, ve víno se promění. / Vína dost: Hej, správce, nalejt dej! :|

4. Proč dal víc, než hosti vypít chtěj, / proč dal víc, než třeba, znát mi dej? / |: Já čet jsem u Kalvína, že pět set litrů vína / šest štoudví má, Bůh jim požehnej. :|

5. Podstatný je pití vína sled, / nejlepší víno se dává hned. / |: A jak času přibejvá, to horší se nalejvá. / V Káni maj nejlepší naposled. :|
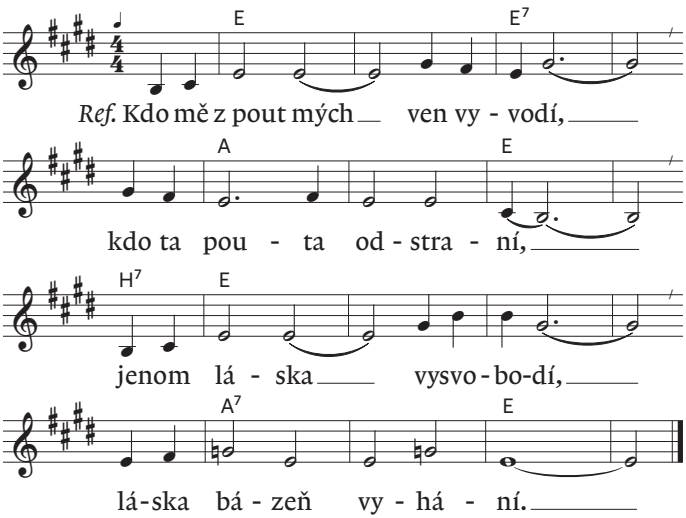
6. V žití tvém přibejvá dalších let, / nečekej nejhorší naposled. / |: Bůh na sklonku tvého dne dá ti víno výborné, / výborné víno až naposled. :|

7. V žití tvém dnes každá radost tvá / radost tu úplnou předjímá. / |: V svý smrti jen přejdeš most, Bůh zavolá: Další host, / novej host k nám vešel na slavnost! :|

8. Víno své výborné pít mi dej. / Říká Bůh: Jen dnes už ochutnej. / |: Hle, kalich můj oplývá, / v něm čas se ti otvírá, / kalich můj oplývá, přijímej. :|

T: Svatopluk Karásek, Nová píseň, [1983/4] / Svítá, 1992 / 2018
M: podle nápěvu jazzového tradicionálu Svatopluk Karásek, Nová píseň, [1983/4] / Svítá, 1992 / 2018

241

1. Být jak strom, co plody nese, / nejen listí pro krásu, / být jak strom, co nepohne se, / nebojí se nečasu.

2. Být jak dům na skále pevné, / jako maják na moři, / s kterým ani příval nehne, / když se na něj oboří. *Ref.*

3. Pramen žití někde najít, / neznat, co je únava, / třeba sám dál pravdu hájit, / i když právě prohrává.

4. Kdybych pronik do atomu, / kdybych létal na Měsíc, / jako anděl mluvil k tomu, / lásku neměl, nejsem nic. *Ref.*

T: Miloš Rejchrt, Svítá, 1992
M: Charles Hutchinson Gabriel, Alexander's Gospel Songs, 1908 / Svítá, 1992

BOHOSLUŽBA VE SPOLEČENSTVÍ CÍRKVE

O každém jednotlivci Pán Bůh dobře ví. Evangelium blízkosti Božího království je však zvěstováno ve společenství církve. Shromážděný lid naslouchá Božímu slovu, slaví křest a večeři Páně, vzývá Boha, přiznává viny, prosí o odpuštění, vyznává víru, přimlouvá se za druhé, přijímá požehnání. Jsme zváni na místo, kde „je stále přítomna tvoje sláva“ mezi námi.

POŘAD I vychází z formuláře A v *Agendě ČCE* (1983), který navázal na někdejší „pořádek prostý“ a „první způsob vysluhování“ z *Knihy modliteb a služebností* (1939, 1953). Tyto pořádky vyrůstaly z tradice církve reformované, v jejíž agendě z roku 1881 se snoubily vlivy agendy Jednoty bratrské z roku 1612 (znovu vydané Josefem Kubešem r. 1869) a agendy falcké (1563). Pořad I má blízko k pořádkům reformovaných církví, které navazují na tzv. predikantskou bohoslužbu.

POŘAD II vznikl kombinací formulářů A a D2 z *Agendy ČCE* a podobá se současným formulářům evangelických unionovaných církví v zahraničí. Může mít liturgicky prostší i rozvinutější podobu zařazením fakultativních prvků. Má na zřeteli ekumenický rozměr, umožňuje vést rozhovor ve sboru o konkrétním umístění některých částí a prvků.

POŘAD III navazuje na formuláře D1 a D2 z *Agendy ČCE*, které rozvíjely „rozmanitější způsob bohoslužby“ a „druhý způsob vysluhování“ z *Knihy modliteb a služebností*. Má nejblíže k bohoslužbě světového luterství, navazující na mešní pořádek.

Pořad pro sbory se zpívanou liturgií (dříve označovaný C) nemá už v nové Agendě ČCE pokračování, protože se týká pěti sborů, ve kterých se navíc zpívaná liturgie navzájem liší.

POŘAD I	POŘAD II	POŘAD III
[Zvonění zvonů]	[Zvonění zvonů]	[Zvonění zvonů]
↘ VSTUP A VZÝVÁNÍ		
Vstupní hudba (preludium)	Vstupní hudba (preludium)	Vstupní hudba (preludium)
	Trojiční votum	Trojiční votum
Pozdrav	Pozdrav	
Vstupní slovo	Vstupní slovo	Adjutorium
		Pozdrav
Píseň	Píseň	Píseň
Vstupní modlitba s vyznáním vin	Vyznání vin	Vyznání vin
	[Kyrie]	Kyrie
[Slovo milosti]	Slovo milosti	Slovo milosti
		Gloria
	Vstupní modlitba (kolekta)	Kolekta
	[Píseň]	
↘ ZVĚSTOVÁNÍ A VYZNÁNÍ		
První čtení Písma	První čtení Písma	První čtení Písma (Starý zákon)
Píseň	Píseň	Žalm (recitovaný či zpívaný)
Druhé čtení Písma	Druhé čtení Písma	Druhé čtení Písma (epištola)

[...] — prvek, který může být vynechán

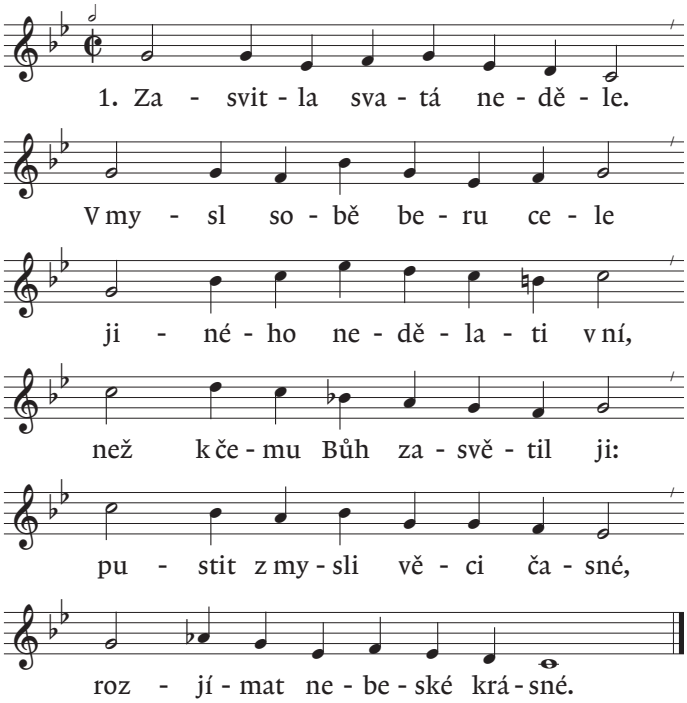
POŘAD I	POŘAD II	POŘAD III
		Píseň (zpěv Haleluja)
		Třetí čtení Písma (evangelium)
Kázání	Kázání	Kázání
[Modlitba po kázání]	[Modlitba po kázání]	[Modlitba po kázání]
<Vyznání vin>	<Vyznání vin>	
	<Kyrie>	
<Slovo milosti>	<Slovo milosti>	
<Pozdravení pokoje>	<Pozdravení pokoje>	
[Vyznání víry]	Vyznání víry	Vyznání víry
Píseň	Píseň	Píseň
		Sborová oznámení a ohlášení
		Přímluvná modlitba
		Modlitba Páně
		Sbírka
		Píseň
↘ [VEČEŘE PÁNĚ]		
Slova ustanovení		
Modlitba k večeři Páně	Modlitba k večeři Páně (eucharistická modlitba)	Modlitba k večeři Páně (eucharistická modlitba)
	[Sanctus]	Sanctus

<...> — prvek, který se v bohoslužebném pořadu uplatní na daném místě, pokud nebyl zařazen jinde (ať dříve nebo později)

POŘAD I	POŘAD II	POŘAD III
Modlitba Páně	Modlitba Páně	<Modlitba Páně>
		Pozdravení pokoje
	[Lámání chleba]	
	[Agnus Dei]	Agnus Dei
Pozvání	Pozvání	Pozvání
Vysluhování	Vysluhování	Vysluhování
Propuštění	Propuštění	Propuštění
<Pozdravení pokoje>	<Pozdravení pokoje>	
Modlitba po přijímání	Modlitba po přijímání	Modlitba po přijímání
[Píseň]	[Píseň]	[Píseň]
↘ POSLÁNÍ A POŽEHNÁNÍ		
Sborová oznámení a ohlášení	Sborová oznámení a ohlášení	<Sborová oznámení a ohlášení>
Sbírka	Sbírka	
Přímluvná modlitba	Přímluvná modlitba	
<Modlitba Páně>	<Modlitba Páně>	
Poslání	Poslání	Poslání
Požehnání	Požehnání	Požehnání
Píseň	Píseň	Píseň
Závěrečná hudba (postludium)	Závěrečná hudba (postludium)	Závěrečná hudba (postludium)
<Sbírka>	<Sbírka>	<Sbírka>

Ztišením se sluší tebe chválit, Bože, na Sijónu,
plnit tobě sliby. K tobě, jenž modlitby slyšíš,
přichází veškeré tvorstvo. (Ž 65,2–3)

242
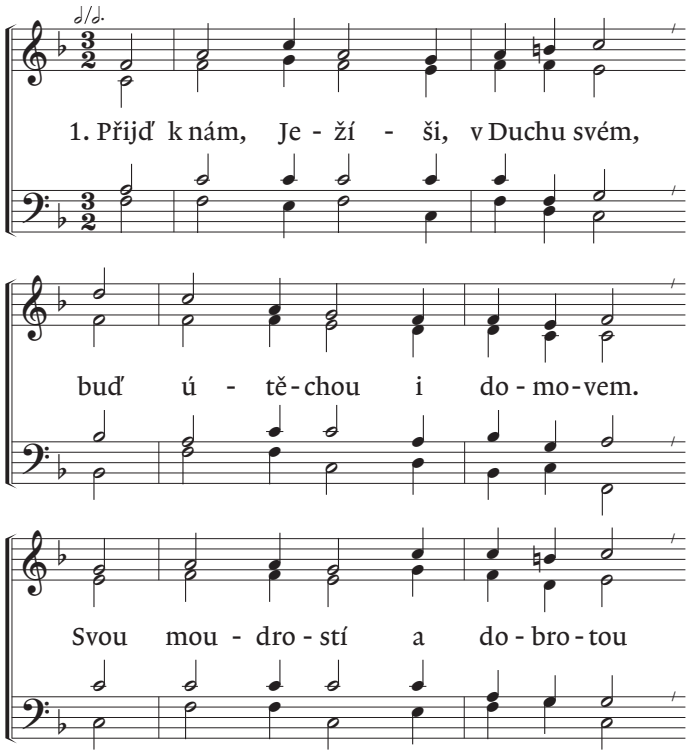

2. Vcházeti do Páně domu, / také jiné vésti k tomu; / skláněti se k nohám svého / Boha, Krále velebného, / pokorně a vážně, tiše / výpovědi Páně slyšet.
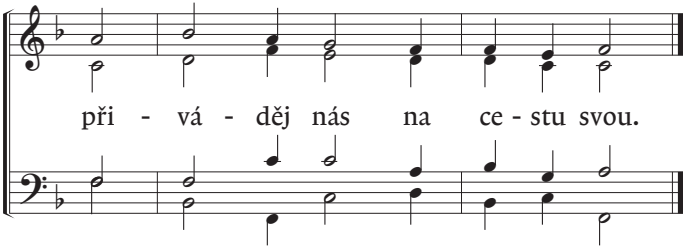
3. Tak pobožně nastalý ten / započít a trávit týden. / Bože, dej ať zření na tě / mám a strávím den ten svatě, / k čemuž ty mi uděl svého / pomoci Ducha svatého.

4. Skrze Krista, tvého Syna, / ó naděje má jediná, / Bože, milosrdenství mé, / tebe prositi vždy smíme: / Pomoz nám k věčné neděli, / ať nás smrt od ní nedělí!

T: Jan Amos Komenský, Vzdychání nábožná, [1637/41] / Kancionál, 1753 / Evangelický zpěvník, 1979 / 2018
M: Martin Luther, Geistliche Lieder, 1545

243
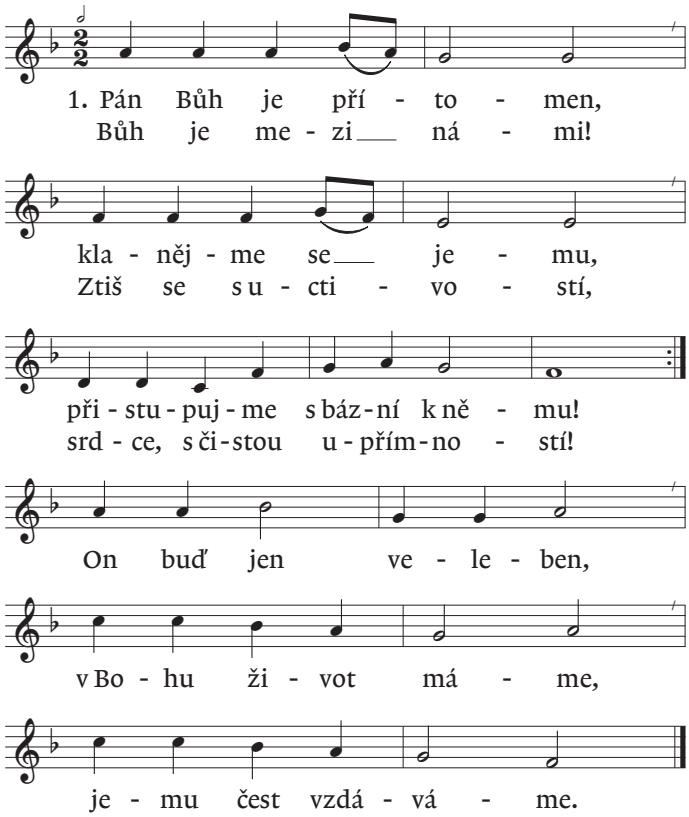

2. Ke chvále ústa otvírej, / k ní sílu, vroucné srdce dej. / Svou vůlí víru obnovuj, / ať zní i k nám mocný hlas tvůj.

3. Před tváří tvou až budem žít, / chcem lásce tvé se otevřít. / Tvé slávy zář nás promění, / slyš zpěv nového stvoření.

4. Buď chválen stále mocný Bůh, / Otec i Syn i svatý Duch, / je Pánem od věků i dnes, / všem stal se bránou do nebes.

T: Cantionale Sacrum, 1651 / Kašpar Motěšický, Ruční knížka, 1694 / Evangelický zpěvník, 1979 / 2018
M: Pensum Sacrum, 1642 / Cantionale Sacrum, 1651 / Evangelisch-reformiertes Gesangbuch, 1998
S: Cantionale Sacrum, 1651 / Evangelisch-reformiertes Gesangbuch, 1998

244

2. Pán Bůh je přítomen! / Před ním bez přestání / nebeské se sbory klaní. / Svatý, svatý, svatý, / andělé mu pějí, / slávu jeho vyprávějí. / Též i k nám rač se sám, / Pane, nakloniti, / když tě chceme ctíti.
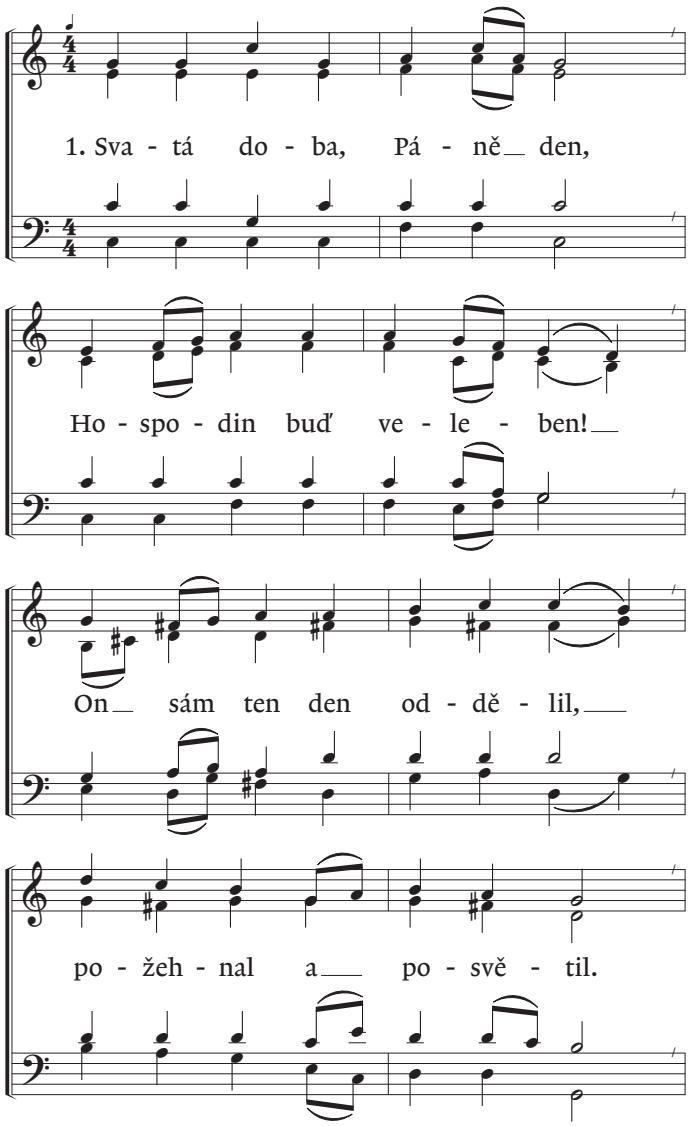
3. Velebný a svatý / Bože, slavit tebe / toužíme, jak ctí tě nebe. / Před tvým obličejem / chceme vždycky chodit, / rač nás v Duchu, v pravdě vodit. / Ať se jen den jak den / v tobě těšit smíme / a tě velebíme.

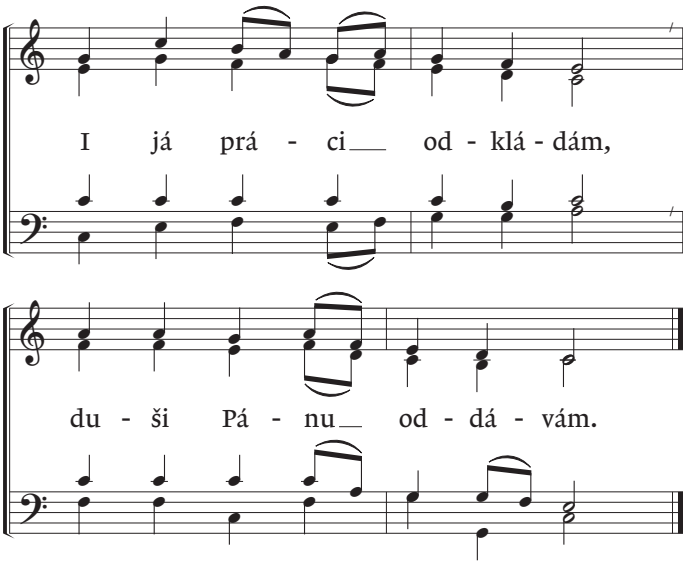
4. Přímé si nás učiň, / pokorné a vroucí, / ať tvé lásky slunce skvoucí / hřeje nás, nám svítí, / ať jen tobě, Pane, / radostně se odevzdáme. / Skloň se k nám již ty sám, / přijmi děkování / za své slitování.

T: Gerhard Tersteegen, Geistliches Blumen-Gärtlein, 1729 / Alois Adlof, Křesťanský kancionál, 1897 / Evangelický zpěvník, 1979 / 2018
M: Joachim Neander, Bundes-Lieder und Danck-Psalmen, 1683 / Choral-Buch, 1784 / Zpěvník Českobratrské církve evangelické, 1931 / 2018

Milý Pane, mám přece tvoje slovo a vím,
že tys to byl, kdo mi dal život.
Ty dobře vidíš, že ne všechno je tak, jak má být.
Nevím, kde jinde hledat pomoc než u tebe.
Proto mi pomoz.
Vždyť jsi řekl a přikázal,
že máme prosit, hledat a klepat
a pak že určitě dostaneme,
nalezneme a budeme mít to, po čem toužíme.

245

1. Sva - tá do - ba, Pá - ně den,
Ho - spo - din buď ve - le - ben!
On sám ten den od - dě - lil,
po - žeh - nal a po - svě - til.

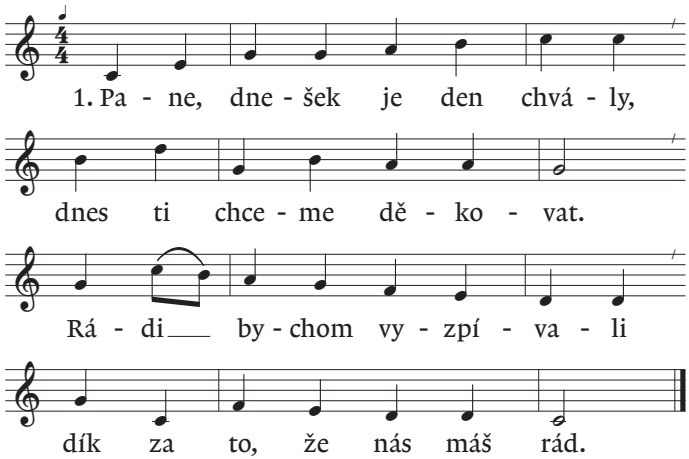
2. Ticho vůkol – svatý čas! / Z nebe volá Boží hlas: / „Pojďte, lační, žízniví, / já, váš Otec pečlivý, / bídu vaši dobře znám, / manu z nebe sešlu vám.“

3. S láskou volá Boží Syn: / „Pojď, kdo lkáš pod tíží vin, / hříchy tvé i bídu tvou / obmyl jsem již krví svou, / spasení ti vydobyl, / v nebi se mnou tvůj jest díl.“

4. Přijď, ó Duchu svatý, přijď / a sám moje kroky řiď. / Srdce moje posvěcuj, / mocí svou vždy při mně stůj, / bych tam jednou s anděly / věčnou slavil neděli.

T: Josef Baštecký, Písně cestou života, 1873 / Evangelický zpěvník, 1979
M: Henry Abraham César Malan, Chants de Sion, 1824 / Písně cestou života, 1873
S: Písně cestou života, 1873 / 2018

246

2. Pane, dnes zvlášť děkujeme / za tvé evangelium. /
Dej, ať nezůstane němé, / ať potěší každý dům.

3. Pane, dnes ať nám všem zazní / slovo, které pomáhá. /
Těm, kdo zdoláni jsou bázní, / ať se vrátí odvaha.
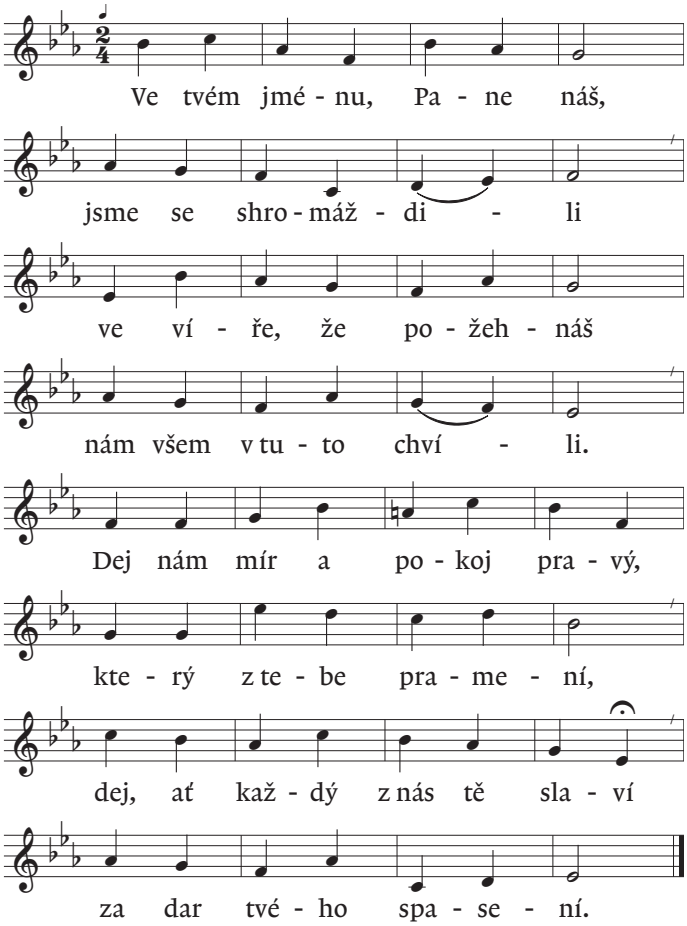
4. Pane, dnes je tolik lidí, / co nevědí kudy kam. /
Dej, ať aspoň na krok vidí, / ať nikdo z nich není sám.

5. Pane, dnes toužíme vědět, / na čem nejvíc záleží. /
Ukaž nám, co potřebné je / a co je jen přítěží.

6. Pane, naplň pravým mírem / srdce svého stvoření, /
ať náš hřích už v světě širém / tvoji vůli nemění.

T: podle Césara Malana Karel Trusina, Evangelický zpěvník, 1979
M: 18. století / Evangelický zpěvník, 1979
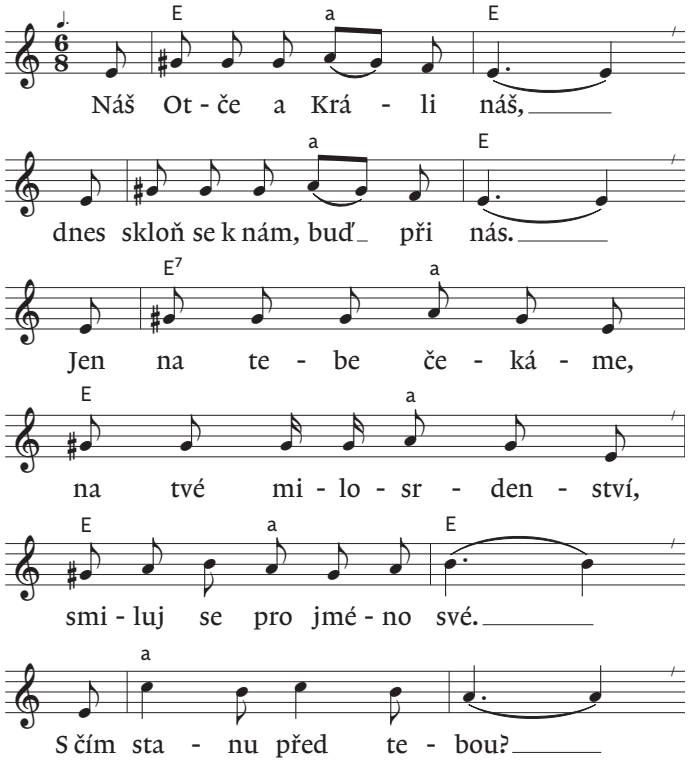
247

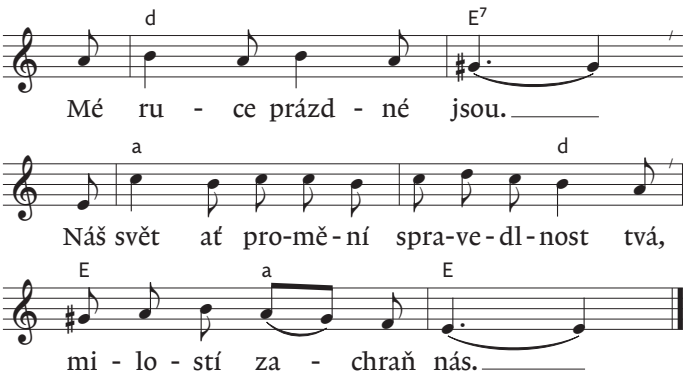

T: Lubomír Balcar, Evangelický zpěvník, 1979
M: Zdeněk Čep, Evangelický zpěvník, 1979

248 Bože,
prosíme tě, buď svým Duchem v našem středu.
Ať k nám tvůj Duch,
ten, který mluvil ústy našich předků ve víře,
ten, který mluvil ústy Kristovými,
promlouvá, ať je naším středem nejen v této chvíli,
ale nechť se stane páteří našich životů,
nejvlastnějším motivem našich dní,
našeho zápasu mezi nicotou a životem věčným.

249
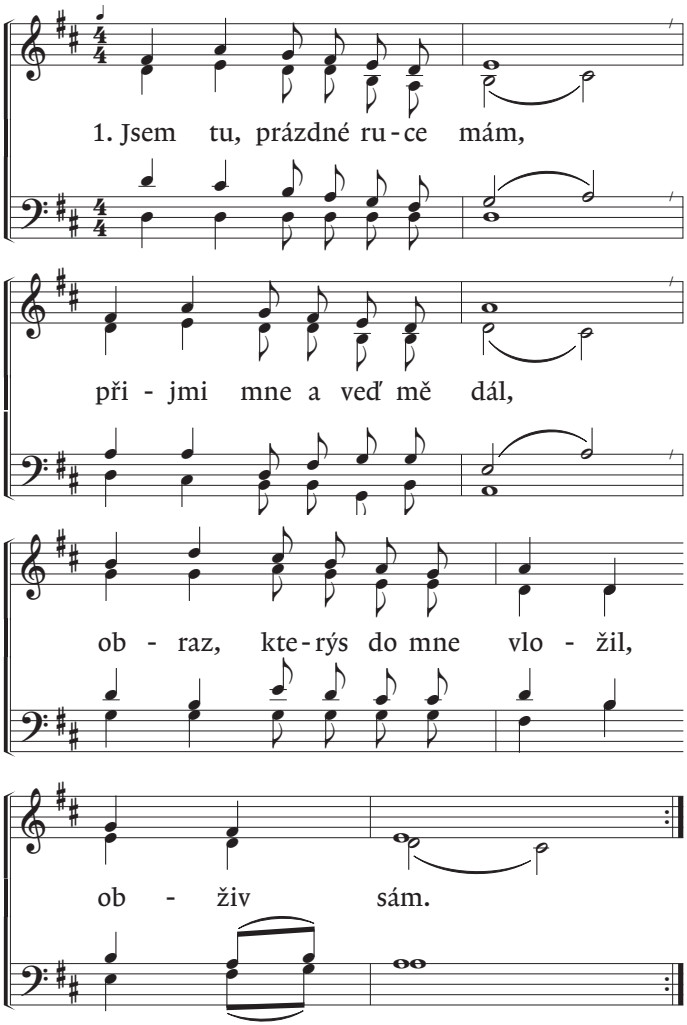

T: *Avinu malkenu*, text tradiční židovské litanie / Jiří Pejla
M: tradiční židovský nápěv / Židovské písně, 2003
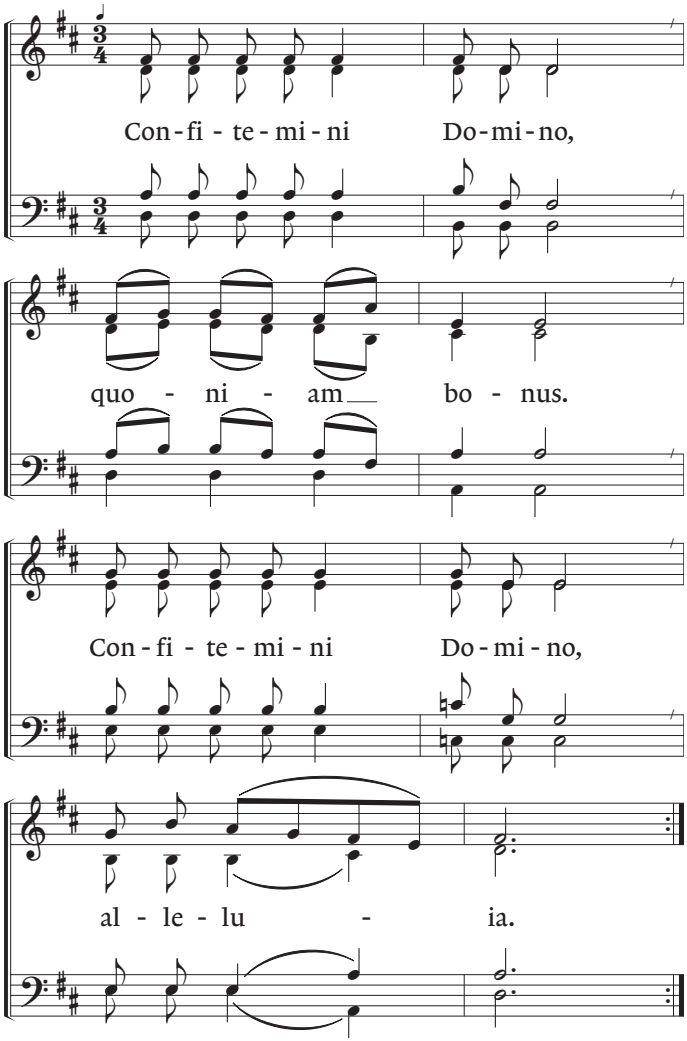
Pane Ježíši Kriste,
nechť rosteš ve mně,
v mém duchu,
v mém srdci,
v mé představě,
v mých smyslech.
Nechť rostu v tvé něze, v tvé čistotě,
v tvé pokoře, v tvém zápalu, ve tvé lásce.
Nechť rosteš ve mně svou milostí,
svým světlem a svým pokojem.
Nechť rosteš ve mně k oslavě svého Otce,
k větší slávě Boží.

250
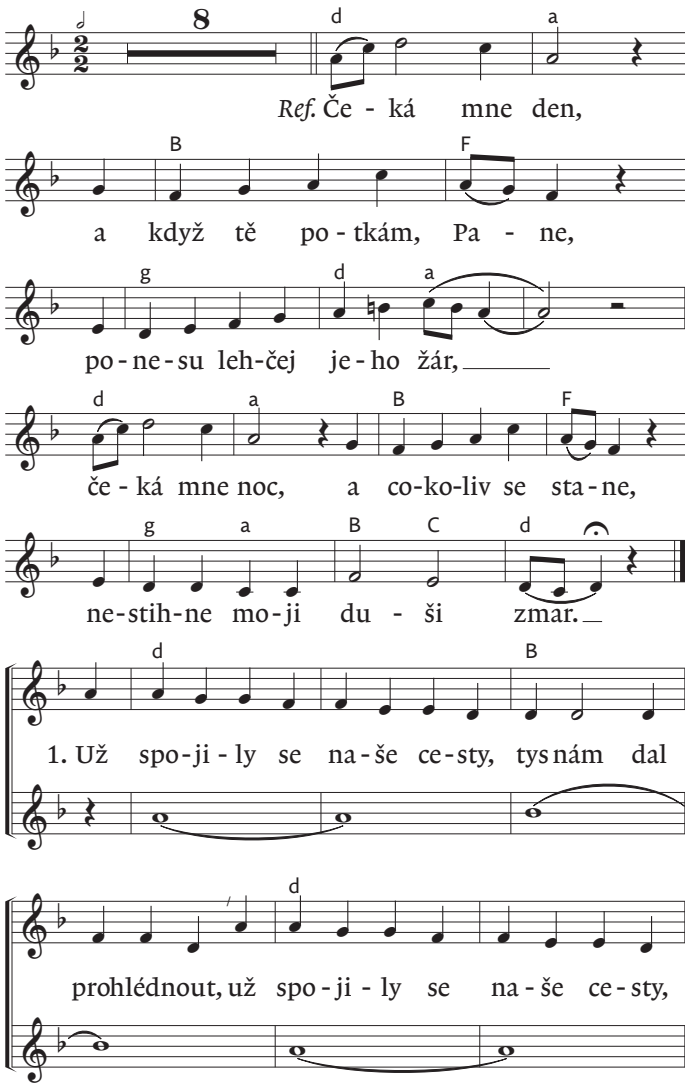

T: *Take, O Take Me As I Am*, John Lamberton Bell, Come All You People, 1994 / Jan Jun M+S: John Lamberton Bell, Come All You People, 1994 / Sing!, 2002
© Iona/ Small Stone Media, via GIA
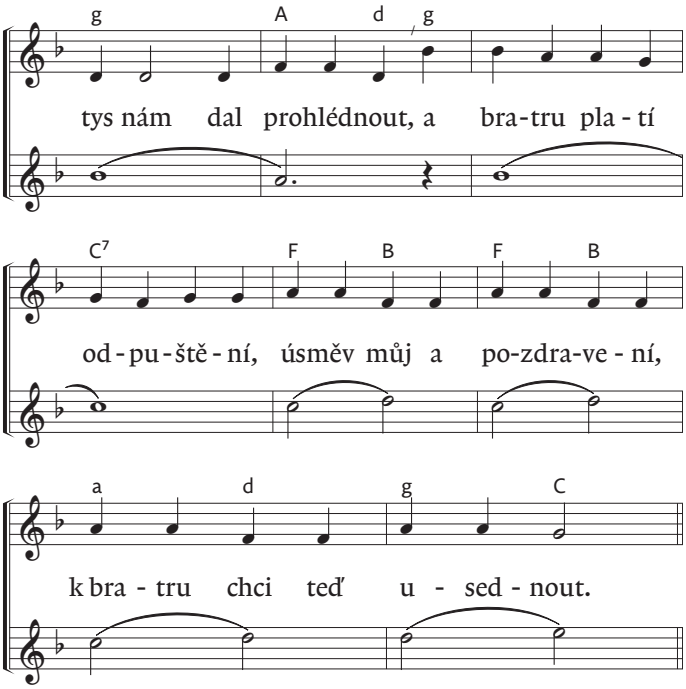
251

T: Ž 136,1 / Jacques Berthier, Music from Taizé, 1982
M+S: Jacques Berthier, Music from Taizé, 1982

252

8
d
a
Ref. Če - ká mne den,
B
F
a když tě po - tkám, Pa - ne,
g
d
a
po - ne - su leh-čej je - ho žár,
d
a
B
F
če - ká mne noc, a co-ko-liv se sta - ne,
g
a
B
C
d
ne-stih-ne mo-ji du - ši zmar.
d
B
1. Už spo - ji - ly se na - še ce - sty, tys nám dal
d
prohlédnout, už spo - ji - ly se na - še ce - sty,
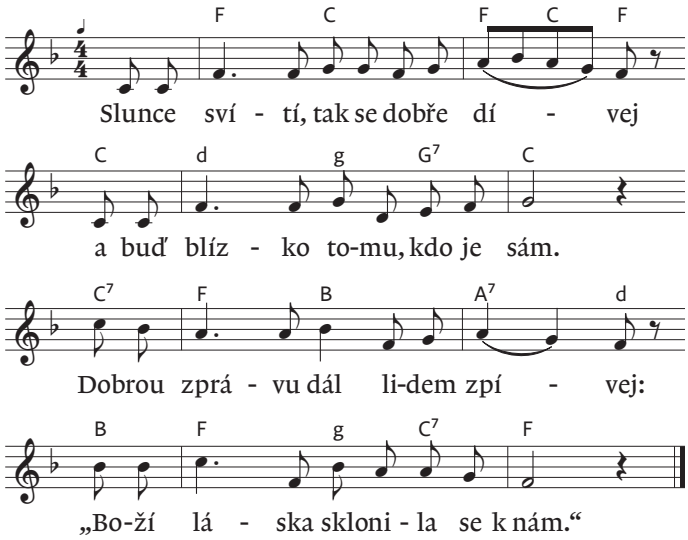

2. |: Už spojily se naše cesty, tys nám dal prohlédnout, :|
a tobě platí naše prosby, bychom byli společenství, /
kterému dáš pomoc svou. *Ref.*

3. |: Už spojily se naše cesty, tys nám dal prohlédnout, :|
a upřímné jsou naše prosby, abys nám dal odpuštění, /
mysl vždycky pokornou. *Ref.*

Truvérská mše (I. Vstup)
T: Zdena Lomová, Nová křesťanská píseň, Praha 1970
M+S: Petr Eben, Nová křesťanská píseň, Praha 1970 / Trouvère-Messe, 1989

253

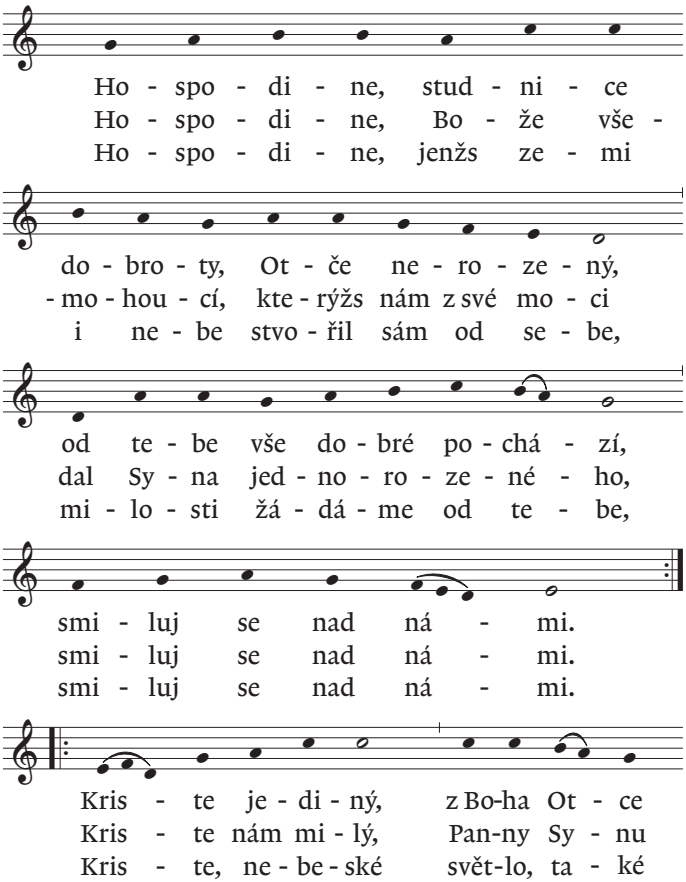

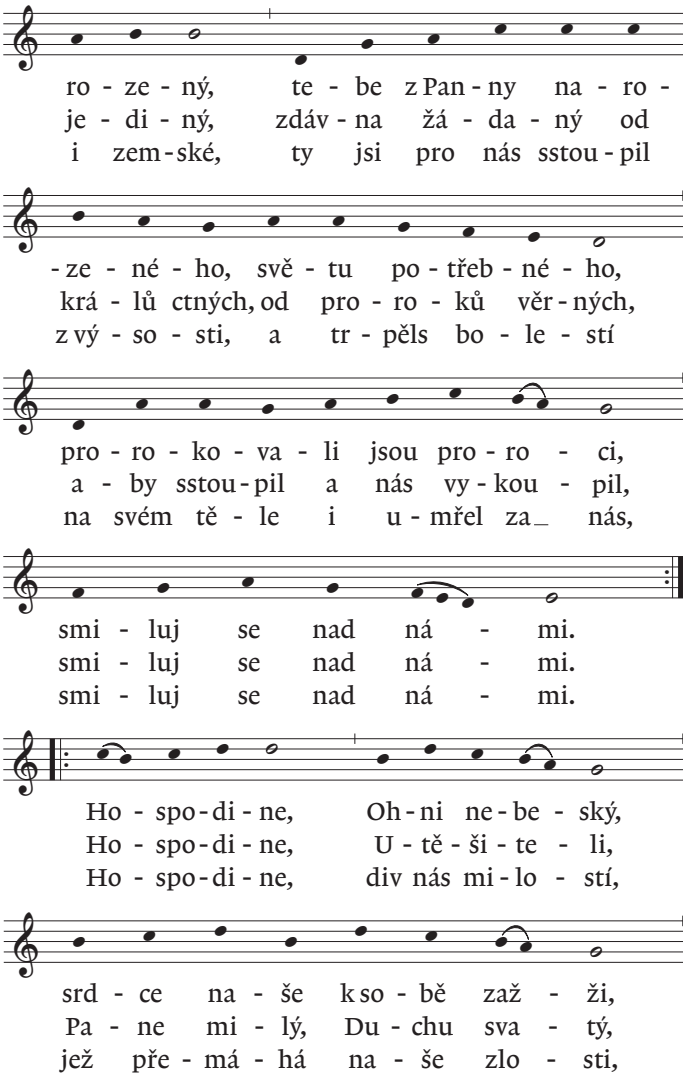
T: Luděk Rejchrt, Zpívejte s námi, 1991
M: Luděk Rejchrt, Zpívejte s námi, 1991

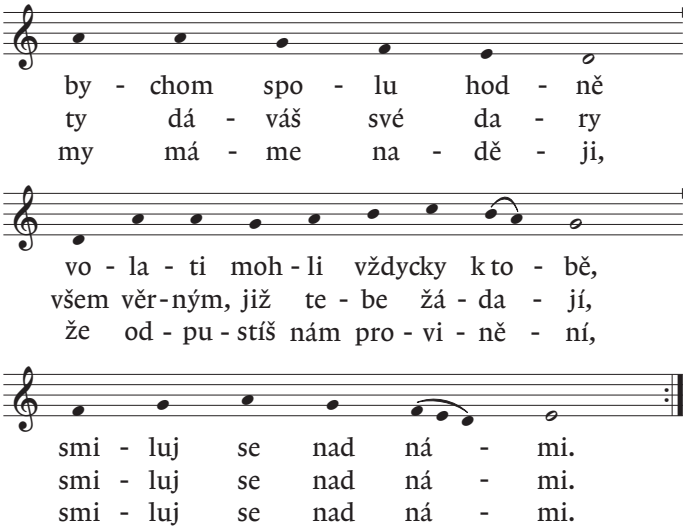
VZÝVÁNÍ

„Hoden jest Beránek, ten obětovaný,
přijmout moc, bohatství, moudrost, sílu,
poctu, slávu i dobrořečení.“ (Zj 5,11–13)

254

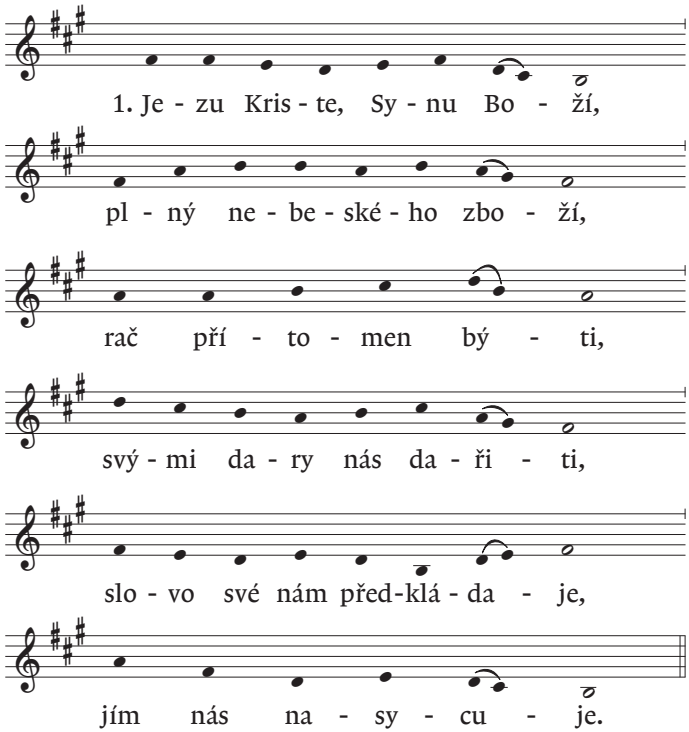

ro - ze - ný, te - be z Pan - ny na - ro -
je - di - ný, zdáv - na žá - da - ný od
i zem - ské, ty jsi pro nás sstou - pil
- ze - né - ho, svě - tu po - třeb - né - ho,
krá - lů ctných, od pro - ro - ků věr - ných,
z vý - so - sti, a tr - pěls bo - le - stí
pro - ro - ko - va - li jsou pro - ro - ci,
a - by sstou - pil a nás vy - kou - pil,
na svém tě - le i u - mřel za_ nás,
smi - luj se nad ná - mi.
smi - luj se nad ná - mi.
smi - luj se nad ná - mi.
Ho - spo - di - ne, Oh - ni ne - be - ský,
Ho - spo - di - ne, U - tě - ši - te - li,
Ho - spo - di - ne, div nás mi - lo - stí,
srd - ce na - še k so - bě zaž - ži,
Pa - ne mi - lý, Du - chu sva - tý,
jež pře - má - há na - še zlo - sti,

T: tropované *Kyrie eleison*, 10. století /
Lukáš Pražský, [Piesničky], 1501 / Piesně chval Božských, 1561 / 2018
M: *Kyrie, fons bonitatis* / Piesně chval Božských, 1541

255

2. Ty jsi slovo Otce svého / a obraz osoby jeho, / tvou předivnou mocí / stvořeny jsou všechny věci, / jež ty slovem udržuješ / a moudře spravuješ.

3. Navštiv nás Ducha plností, / ať zakusíme sladkosti / služby slova tvého, / utěšenou libost jeho / vždy víc živě poznáváme, / v něm svou rozkoš máme.

4. Očišťuj jím srdce naše, / ať temnosti satanáše / jsou pryč odehnány / a my Duchem vzděláváni / v chrám ozdobný Ducha tvého, / vůdce předobrého.

5. Jsi pravé světlo národům, / vzděláváš ze svých věrných dům. / Ty předivné slunce, / sedě na pravici Otce / vyvolené osvěcuješ, / životem daruješ.

6. Osvěť naše rozumnosti, / ať v spasitelné známosti / vždycky prospíváme / a v světle tvém se kocháme, / úzkou cestou přec ať jdeme, / k vlasti se bereme.

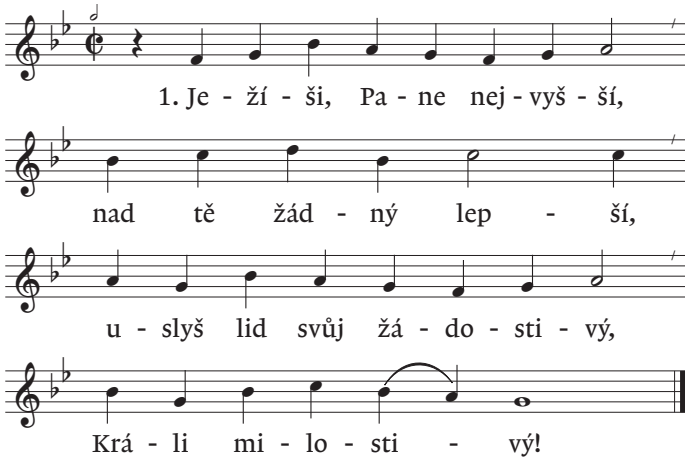
7. Přidej svou moc k té moudrosti, / ať slyšíce s ochotností, / srdcem přijímáme, / důkaz, že jsme z Boha, máme, / ať jsme věrní posluchači / tvých milostných řečí.

8. Ať v zemi srdce našeho / Duchem tvým napraveného / tvé přisluhování / nese svaté požehnání, / hojný užitek přivádí, / pravdu v nás uvádí.

9. Kéž se k ní vždy přiznáváme / a ovoce vydáváme / života ctnostného, / ať můžem žití slavného / po smrti v nebi dojíti, / s tebou věčně býti.

T: Jan Blahoslav, Piesně chval Božských, 1561 / Písně duchovní evanjelistské, 1615 / Rostislav Nechuta, Evangelický zpěvník, 1979 / 2018
M: Jistebnický kancionál, c. 1430 / Piesně chval Božských, 1541

256

2. Prosíme, dej v dobrém státi / a tebe hledati, / dokudž máme čas od tebe, / dejž nalézti tebe.

3. Pozdvihniž očí našich tam, / kde ty přebýváš sám, / ať uzříme, což věříme / a zde nevidíme.
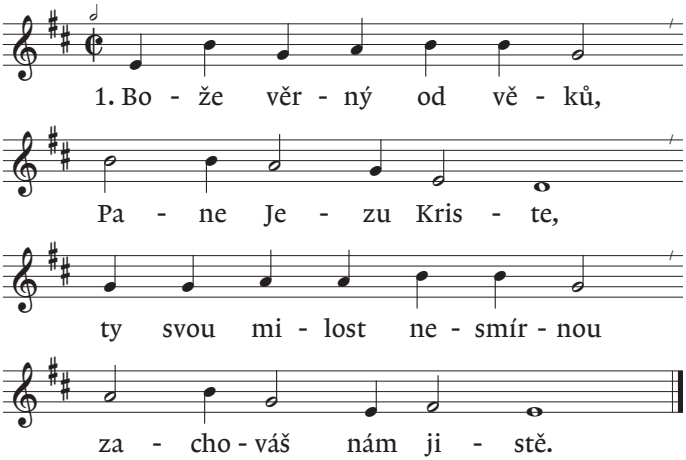
4. Vzbuď nás, ať vstanem ze spaní, / dejž to svaté bdění, / v němž bychom dočkali tebe, / když sem přijdeš z nebe.

5. Dej přebývat v blízkosti tvé, / přijímej nás hříšné, / když s důvěrou vykročíme, / veď po cestě přímé.

6. Ukaž se v své slávě věčné, / kdež Město bezpečné / a v něm andělské zpívání / vždycky bez přestání.

T: [Piesničky], 1501 / Kancionál, 1659 / Miloslav Esterle
M: Ein New Gesengbuchlen, 1531 / Kirchengeseng, 1566

257

2. Skrze tě vše stvořeno, / v nebi i na zemi, /
a divně obživeno / i to, co pod zemí,

3. neb ty jsi Slovo věčné, / Syn Boží jediný, /
které postihnout nelze, / Bůh převelmi divný.

4. Vstoupils k nám na svět z nebe / z lásky Otce svého, /
sám jsa spásou i světlem / lidu zbloudilého.

5. Bez hříchu i poskvrny / člověk ses ukázal, /
Spasitel sám jediný, / bys nás vykupoval.

6. Velebně jsi vyhlášen / od Otce Syn milý, /
aby tě byl poslušen / každý člověk věrný.

7. Tys pokání zde kázal, / by se napravili, /
království těm předkládal, / kdo by uvěřili.

8. Aj, to je slavný posel / od Otce poslaný, /
který pro hříšné přišel, / jsa jim z lásky daný.

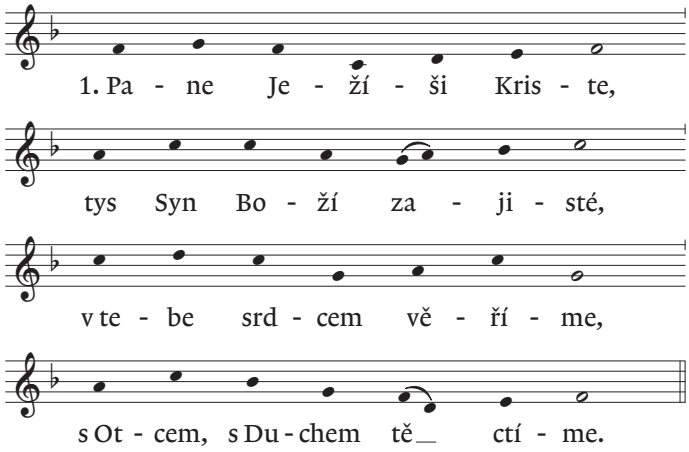
9. Hledal ovcí ztracených / jako pastýř dobrý, /
sem i tam rozptýlených, / náš Pán milostivý.

10. Duši za ně položil / na smrt k vykoupení, /
nepřátele porazil / k jich vysvobození.

11. Pak zas do nebe vstoupil, / aby těch zastával, /
které sobě vykoupil / a jim pomoc dával.

T: Piesně chval Božských, 1541 / Kancionál, 1659 /
Zpěvník žalmů a písní duchovních, 1877 / Evangelický zpěvník, 1979 / 2018
M: Piesně chval Božských, 1541

258

2. Kterýž jsa slovo Božské, / učiněns tělo lidské, /
v němž nás sobě vykoupil, / kdyžs smrt kříže podstoupil.

3. Ale nyní kraluješ, / všecko řídíš, spravuješ, /
vládna již věcmi všemi / na nebi i na zemi.

4. My jsme lid tvůj koupený, / krví tvou vyplacený; /
tys pak náš Pán jediný, / nemá k nám práva jiný.

5. Ty sobě shromažďuješ / církev a ji spravuješ /
skrze slovo své svaté, / po všem světě rozsáté.
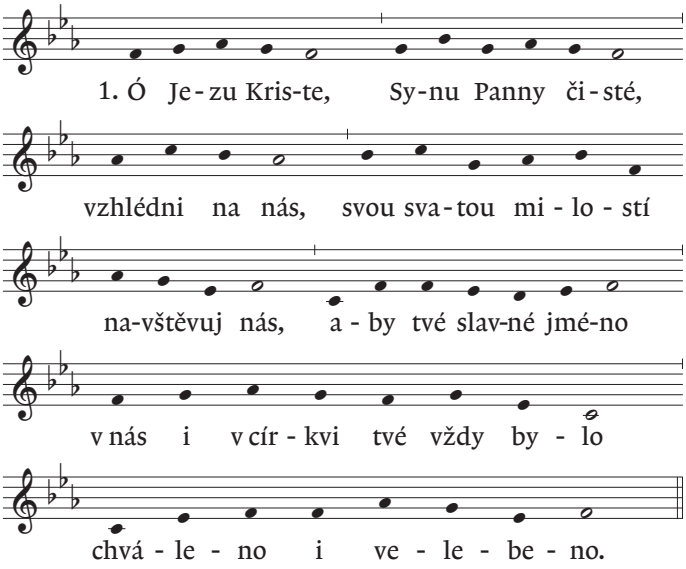
6. Chvála buď tvé milosti, / že až podnes v hojnosti /
i nám slovo své dáváš / a v něm se k nám přiznáváš.

7. Zdržuj nám je i dále / a dej, abychom stále /
tobě, v něm zjevenému, / sloužili Pánu svému.

8. Až přijdeš svět souditi / a své věrné spasiti, /
potom ti budem právě / sloužit ve věčné slávě.

T: Jan Augusta, Piesně chval Božských, 1541 /
Nová kniha zpěvů křesťanských, 1796 / Evangelický zpěvník, 1979
M: Piesně chval Božských, 1541 / Piesně chval Božských, 1561 / 2018

259

2. Ty jsi vinný kmen, / v tebe kdo je vštípen, / je údem
tvým, / obdařen k spáse ovocem hojným; / kdo tvou náruč
opustí, / naději svou navždy ztratí, / neodvrátí zahynutí.

3. Ty jsi nám branou / k nebi otvíranou, / k Otci tvému / jedinou cestou jsi z nás každému; / kdo půjde dál bez tebe, / oklame, sám sebe svede, / nemůže vstoupit do nebe.
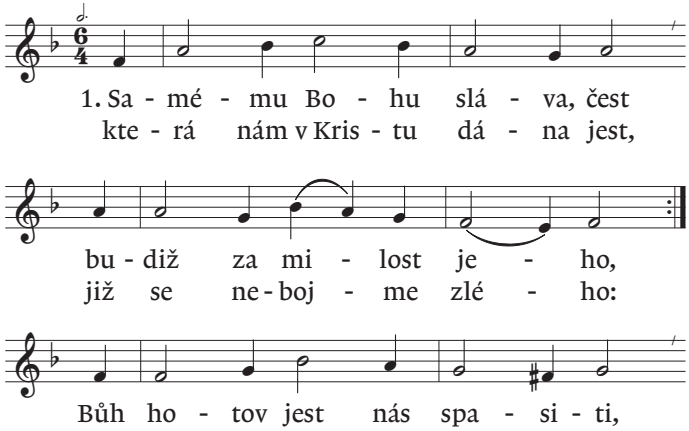
4. Tys pravda čistá, / spravedlnost jistá; / tvou blízkost zná / kdo v lásce, ve víře tvé zůstává. / Kdo jiným slovům věří, / nežli písmo tvé vyměří, / cestou věčné smrti běží.
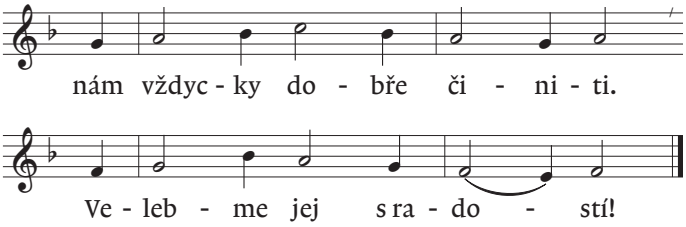
5. Světlo jsi jasné, / dáš poznání spásné, / ve tmách zhyne, / koho to drahé světlo pomine. / Bez jeho osvícení / není pravého vidění, / ale bludné pomýlení.

6. Máš život věčný, / křížem vykoupený; / jím obdaříš, / koho v své milosti věrně držíš. / Smrti zlé se nebojí, / kdo v slovu tvém pevně stojí, / jde k tobě v pravém pokoji.

T: Adam Šturm z Hranic, Piesně chval Božských, 1541 / Kancionál, 1659 / Evangelický zpěvník, 1979 / Miloslav Esterle
M: *Aula regia es sancta Maria*, nápěv tropu k responsoriu *Stirps Jesse* / Piesně chval Božských, 1541

260
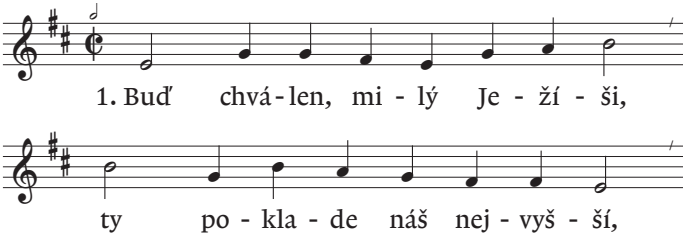

2. Ovšem velebíme, ctíme / tebe, Otče, s radostí: / nebo že panuješ, víme, / s dobrotou a s moudrostí. / Přenesmírná tvá moc, Pane, / co ty kdy díš, vše se stane. / Blaze nám, že tys náš Pán!

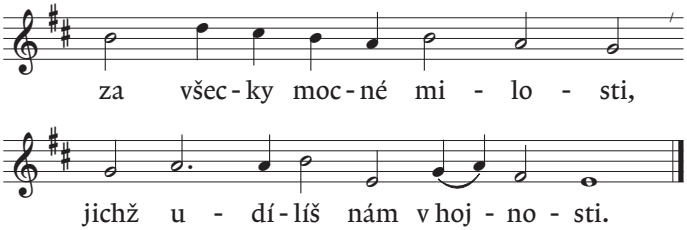
3. Ó Kriste, Synu jediný / Boha Otce věčného, / jenž uvalil na tě viny / všeho lidu hříšného! / Ó Beránku Boží, tichý, / sejmiž i z nás naše hříchy! / Smiluj se nade všemi!

4. Ó Duchu svatý, mocí svou / řiď a veď nás v každý čas / k službě, k nížto smrtí trpkou / Kristus Pán vykoupil nás. / Na tvou pomoc spoléháme, / těš a spravuj nás, žádáme, / tobě se odevzdáme.

T: *Gloria in excelsis Deo* / Nikolaus Decius a Joachim Slüter, Ein gantz schone unde seer nutte Gesangk Boek, 1525 / Jan Amos Komenský, Kancionál, 1659 / Kancionál, 1753 / Nová kniha zpěvů křesťanských, 1796 / Evangelický zpěvník, 1979 / 2018 M: *Gloria Lux et origo* / Nikolaus Decius, Goostly Psalmes and Spirituall Songes, [1535] / Kirchengesenge Deutsch, 1545 / Evangelisches Kirchen-Gesangbuch, 1950 / Evangelisch-reformiertes Gesangbuch, 1998

261

2. Že tebe srdce může znát, / svým Spasitelem nazývat, / že pro své v smrti zmaření / všem základem jsi spasení,

3. to pochází jen z lásky tvé, / jež blaží srdce bázlivé. / Bez tebe my nic nemáme, / jen v tobě spásu hledáme.

4. V tom pravé blaho naše jest, / když Duchem tvým se dáme vést. / Tvou těšíme se milostí, / jež z hříchu pout nás vyprostí.

5. Zrak s bázní k tobě pozvedám, / z tvé ruky radost přijímám, / když o záchraně slyšet smím, / otevřené utrpením.
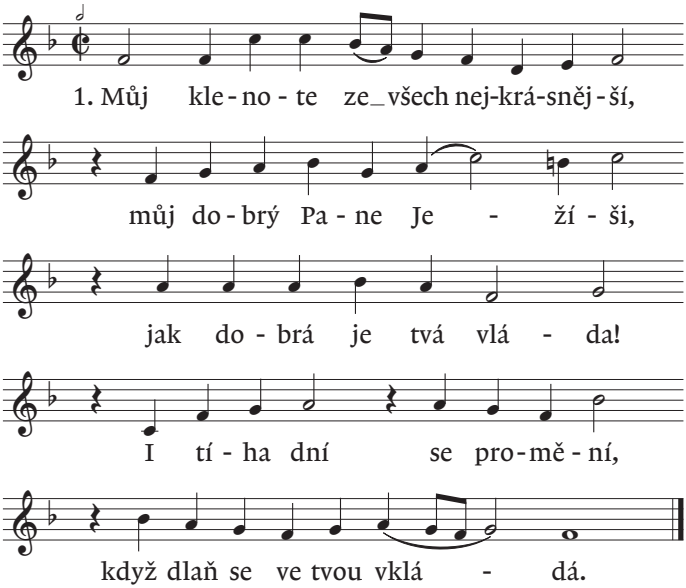
6. V svém chovej lid svůj pokoji, / buď při něm, ať vždy obstojí, / vlož v duši přímost pokornou, / všem daruj pevnou víru svou.

7. Ó Králi, Bože, Pane náš, / ty k dítkám svým se věrně znáš. / Dej nám v tvé lásce vytrvat, / bez bázně v světě s tebou stát.

8. Své církvi zjev se v slovu svém, / buď ochráncem i pastýřem, / ať lid tvůj pokoj užívá / a dobrým stále oplývá.

T: podle Nikolause Ludwiga Zinzendorfa a Christiana Gregora Zpěvník evanjelické Bratrské církve, 1908 / Miloslav Esterle
M: Nikolaus Herman, Ein geistlich Lied von Auffersteung, 1551 / Die Sontags Evangelia, 1560

262
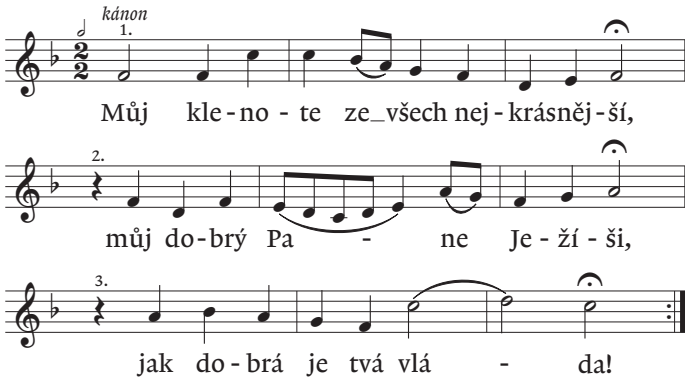

2. Tvá láska skvostem je mi, předrahá, / na zemi všechno přesahá, / zůstane navždy ryzí. / Úzkosti hlas, / bolesti čas / od ní mě neodcizí.

3. Den krátí se. Ty zůstaň, s námi bdi / i v této chvíli poslední, / Ježíši, věrný Pane. / Ať světlo tvé / nám nezhasne, / do temnot světa vzplane.
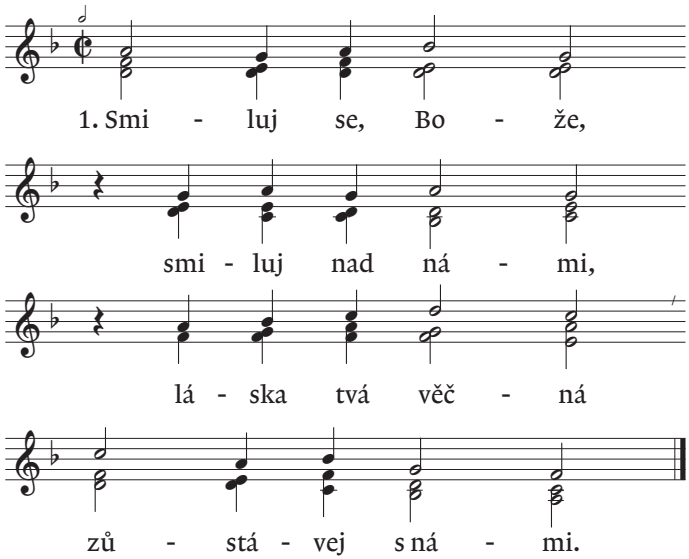
T: Ander Theil der preussischen Fest-Lieder, 1644 / Evangelisches Kirchen-Gesangbuch, 1950 / Luděk Rejchrt, Evangelický zpěvník, 1979
M: Geistliche Lieder, 1573 / Hymni sacri, 1594 / Evangelisches Kirchen-Gesangbuch, 1950 / Evangelický zpěvník, 1979 / 2018

263

T: Ander Theil der preussischen Fest-Lieder, 1644 / Evangelisches Kirchen-Gesangbuch, 1950 / Luděk Rejchrt, Evangelický zpěvník, 1979
M: Geistliche Lieder, 1573 / Hymni sacri, 1594 / Evangelisches Kirchen-Gesangbuch, 1950 / Svítá, 1992 / 2018

264
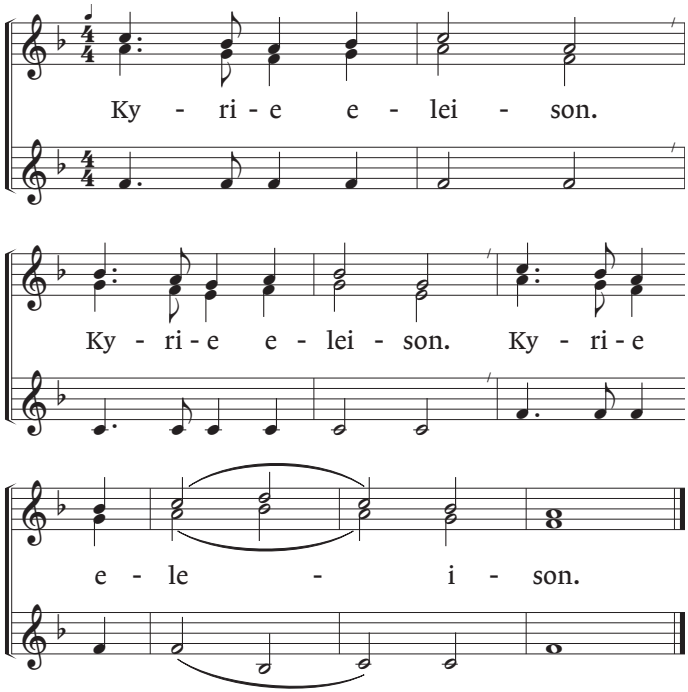

2. Smiluj se, smiluj, / Pane Ježíši, / smiluj, prosíme, / Duchu nejsvětší.

3. Bože v Trojici / věčně jediný, / buď milostiv nám, / shlaď naše viny.

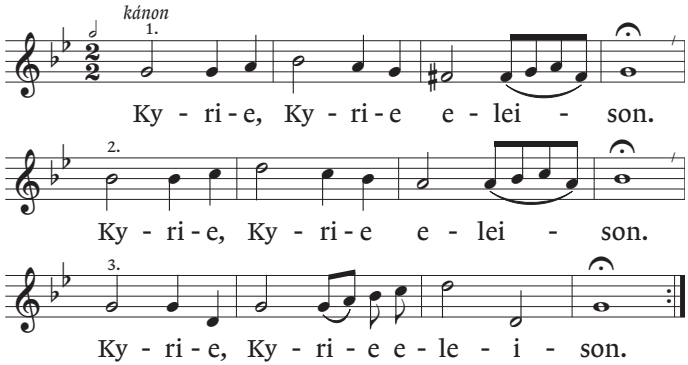
T: podle textu polské litanie Jan Amos Komenský, Kancionál, 1659 / Cantica Comeniana, 1978 M: Kancionál, 1659 / Cantica Comeniana, 1978 / 2018
S: Petr Eben, Cantica Comeniana, 1978

265

T: *Kyrie eleison* / Evangelisches Gesangbuch, 1993
M: tradiční ortodoxní liturgický nápěv / Obichod notnago cerkovnago pěnija, 1929 / Evangelisches Gesangbuch, 1993 S: Obichod notnago cerkovnago pěnija, 1929 / Evangelisch-reformiertes Gesangbuch, 1998

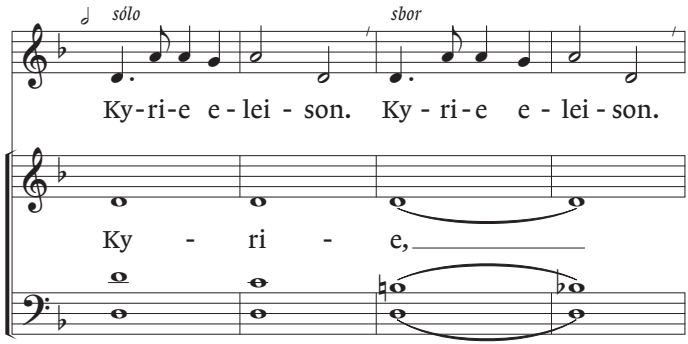
266
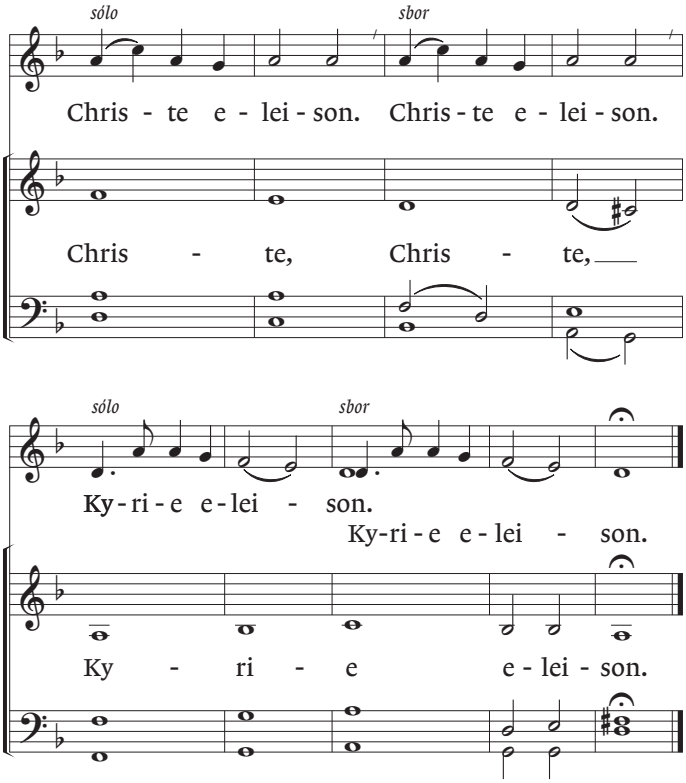

T: *Kyrie eleison* / Evangelisch-reformiertes Gesangbuch, 1998
M: Evangelisch-reformiertes Gesangbuch, 1998

Kriste,
ty jsi světlo světa.
Není v tobě nejmenší tmy.
Žádná temnota pro tebe není příliš temná.
Ty můžeš proměnit noc v jasný den.
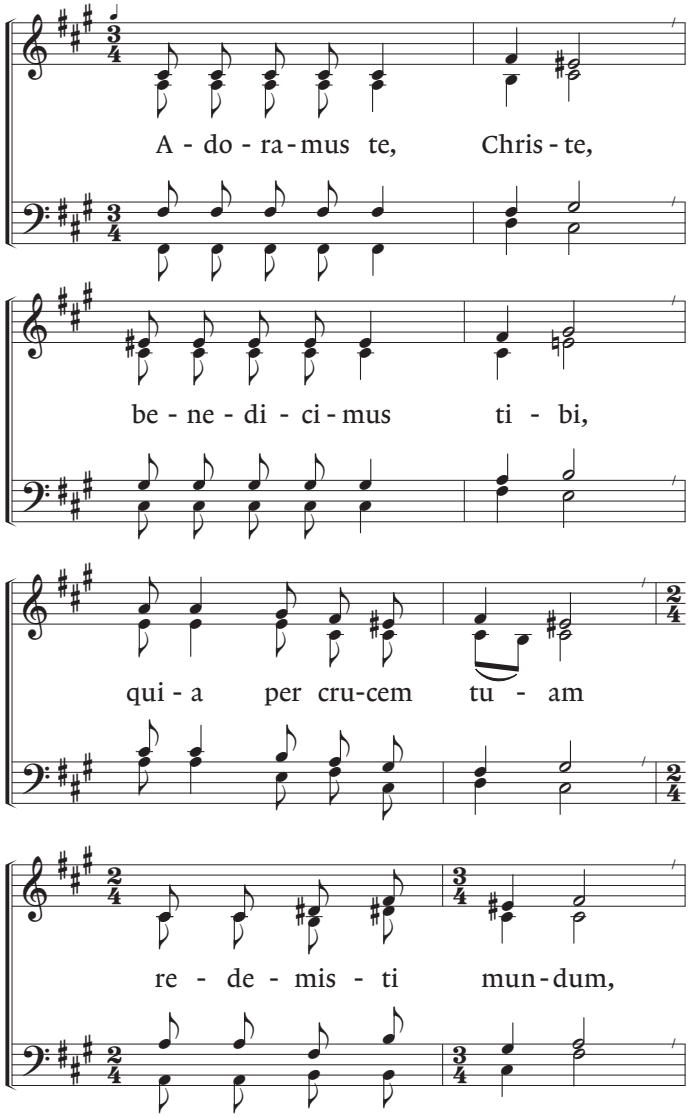
267

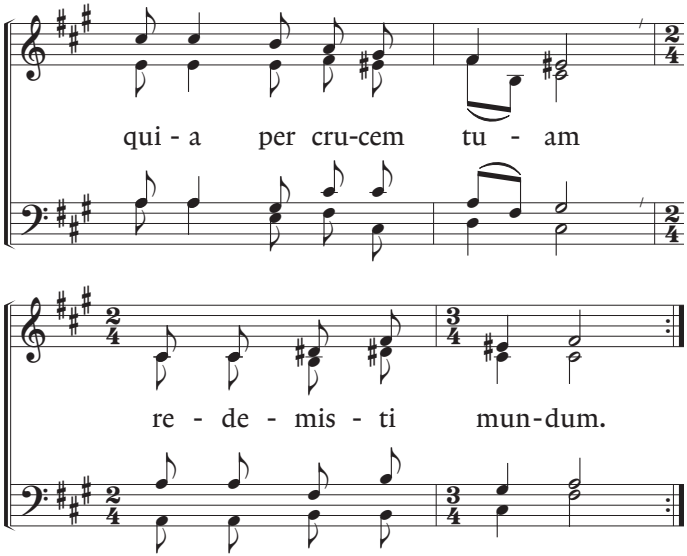

T: *Kyrie eleison* / There Is One among Us, 1998 / Church Hymnary, 2005
M+S: John Lamberton Bell, There Is One among Us, 1998 / Church Hymnary, 2005
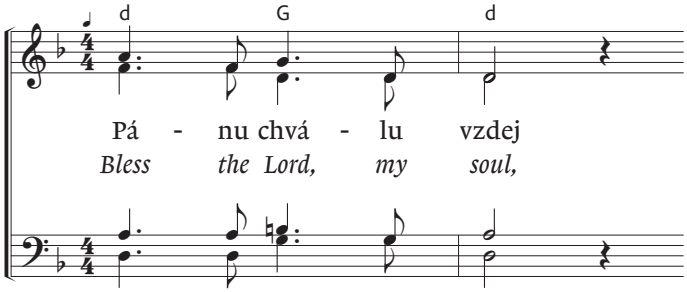
268
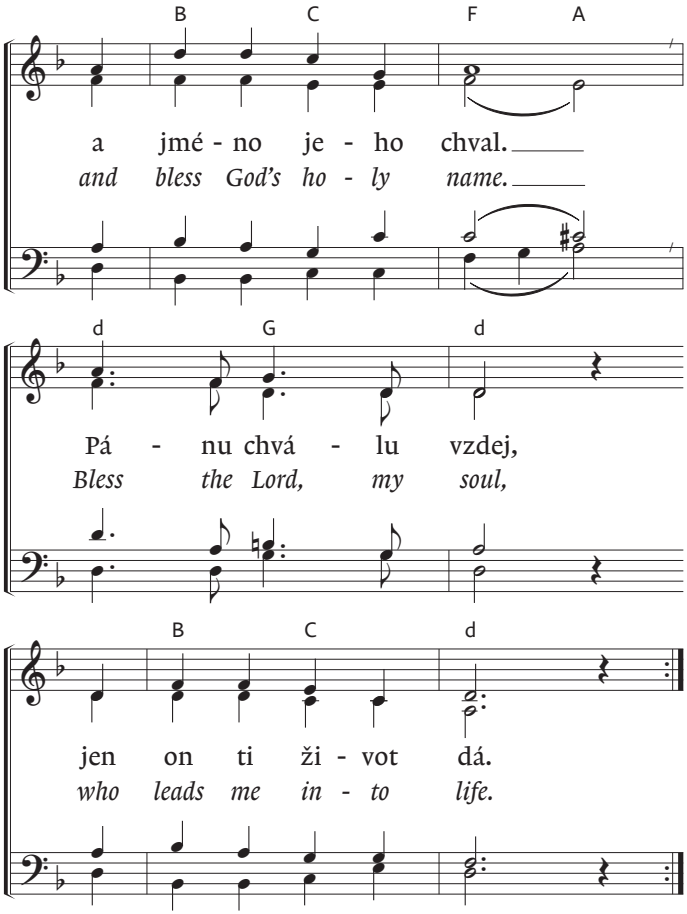

A - do - ra - mus te, Chris - te,
be - ne - di - ci - mus ti - bi,
qui - a per cru - cem tu - am
re - de - mis - ti mun - dum,

T: Jacques Berthier, Music from Taizé, 1982 / Zpěvy z Taizé, 1990
M: Jacques Berthier, Music from Taizé, 1982 / Zpěvy z Taizé, 1990
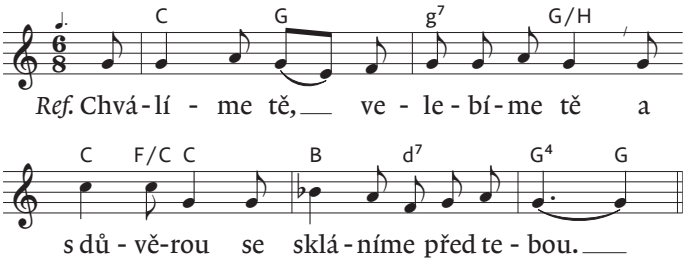
269

T: Jacques Berthier, Music from Taizé, 1982 / Zpěvy a modlitby z Taizé, 2003
M: Jacques Berthier, Music from Taizé, 1982 / Zpěvy a modlitby z Taizé, 2003

270

Recitace:
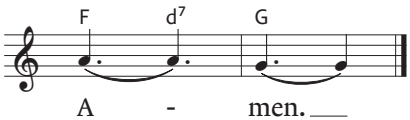
1. Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj lidem,
Bůh v nich má zalíbení. *Ref.*

2. Klaníme se ti. Oslavujeme tě.
Vzdáváme ti díky pro tvou velikou slávu. *Ref.*

3. Pane a Bože, nebeský Králi, Bože, Otče všemohoucí.
Pane, jednorozený Synu, Ježíši Kriste.
Pane a Bože, Beránku Boží, Synu Otce. *Ref.*

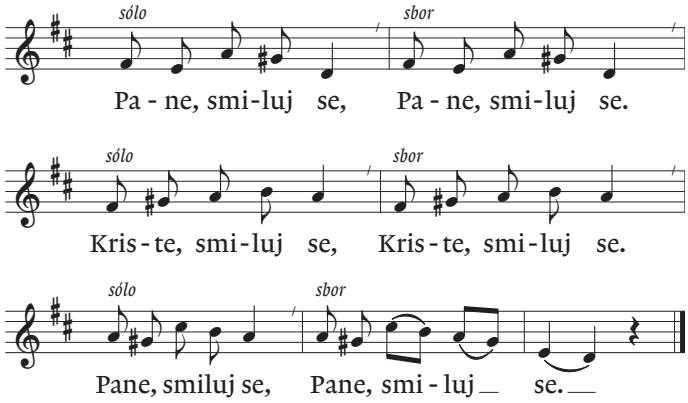
4. Ty, který snímáš hříchy světa, smiluj se nad námi,
ty, který snímáš hříchy světa, přijmi naše prosby.
Ty, který sedíš po pravici Otce, smiluj se nad námi. *Ref.*

5. Neboť ty jediný jsi svatý, ty jediný jsi Pán,
ty jediný jsi Svrchovaný, Ježíši Kriste,
se svatým Duchem, ve slávě Boha Otce. *Ref.*
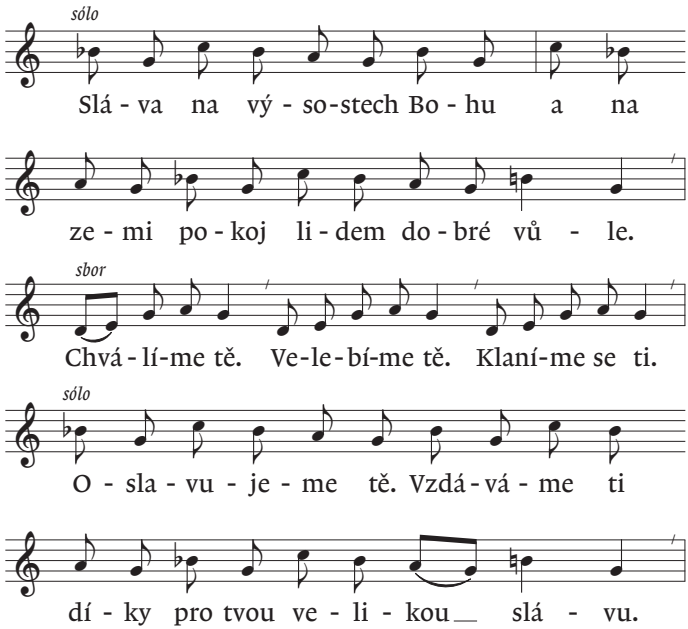

T: *Gloria in excelsis Deo* / Den svenska psalmboken, 1986 / Daniel Heller
M: Harald Göransson, Den svenska psalmboken, 1986 /
Evangelisches Gesangbuch, 1993 / 2018
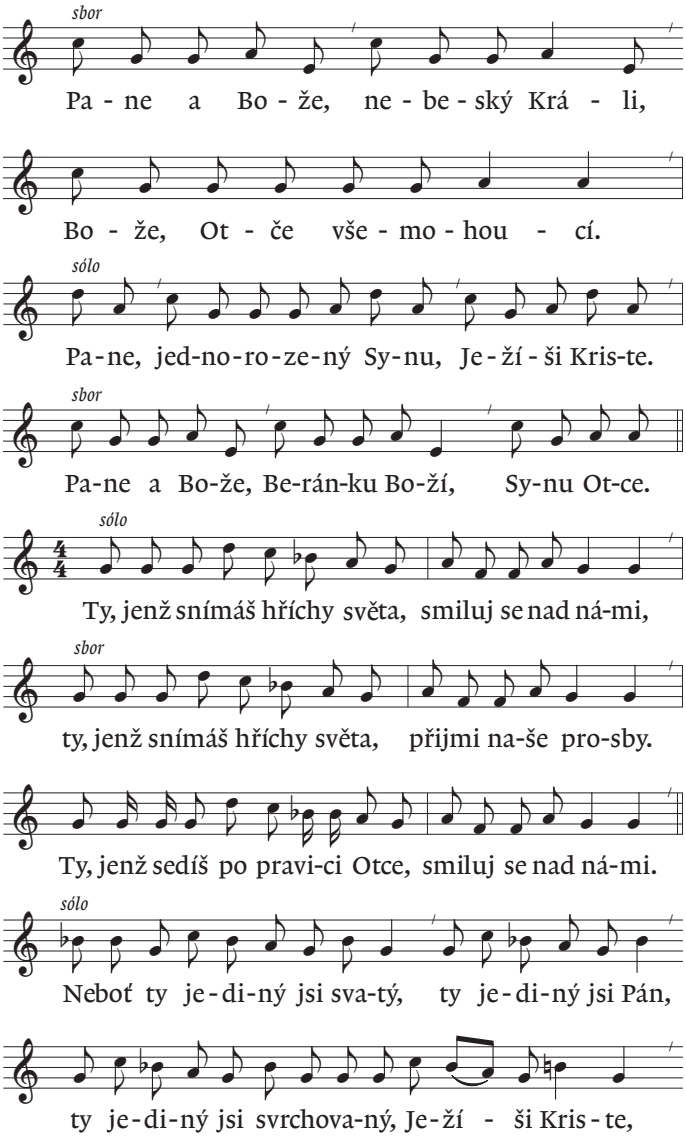
271
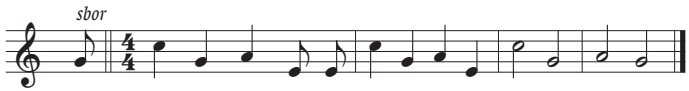

T: *Kyrie eleison* / Kancionál, 1973 M: Petr Eben, Kancionál, 1973

272

sbor
Pa - ne a Bo - že, ne - be - ský Krá - li,
Bo - že, Ot - če vše - mo - hou - cí.
sólo
Pa-ne, jed-no-ro-ze-ný Sy-nu, Je - ží - ši Kris-te.
sbor
Pa-ne a Bo-že, Be-rán-ku Bo-ží, Sy-nu Ot-ce.
sólo
Ty, jenž snímáš hříchy světa, smiluj se nad ná-mi,
sbor
ty, jenž snímáš hříchy světa, přijmi na-še pro-sby.
Ty, jenž sedíš po pravi-ci Otce, smiluj se nad ná-mi.
sólo
Neboť ty je - di-ný jsi sva-tý, ty je - di-ný jsi Pán,
ty je - di-ný jsi svrchova-ný, Je - ží - ši Kris - te,

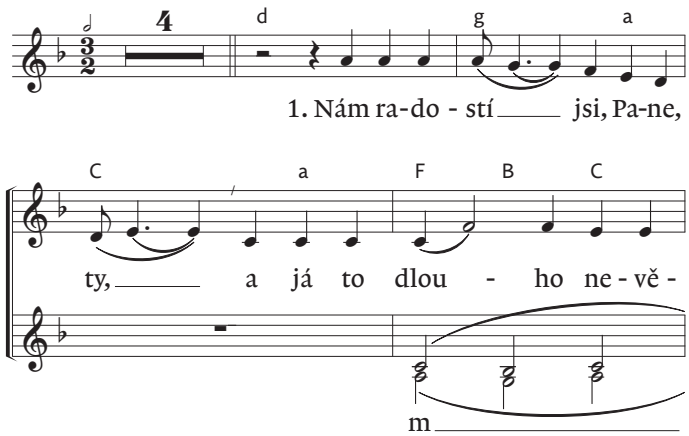

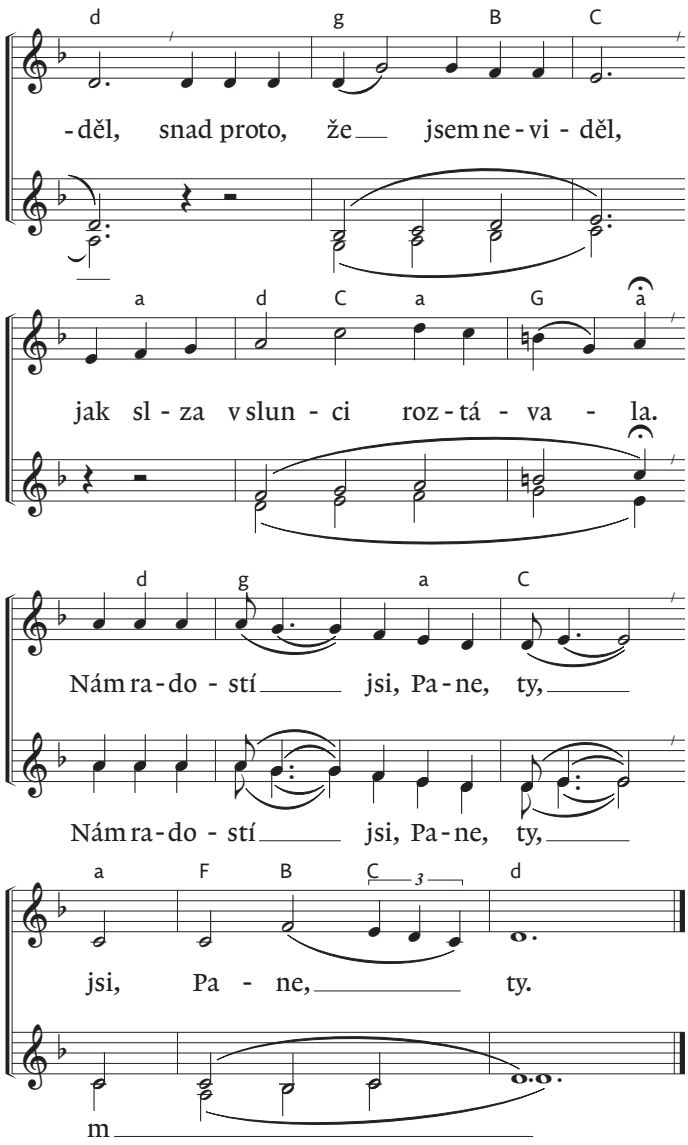
T: *Gloria in excelsis Deo* / Kancionál, 1973
M: Petr Eben, Kancionál, 1973 / Mešní zpěvy, 1989 / 2018

Ježíši,
v tobě přebývá plnost božství.
Ve tvém srdci přebývá Boží spravedlnost a slitování.
Tvé srdce je plné dobroty a lásky,
je planoucí výhní lásky.

podle římskokatolické liturgie

273
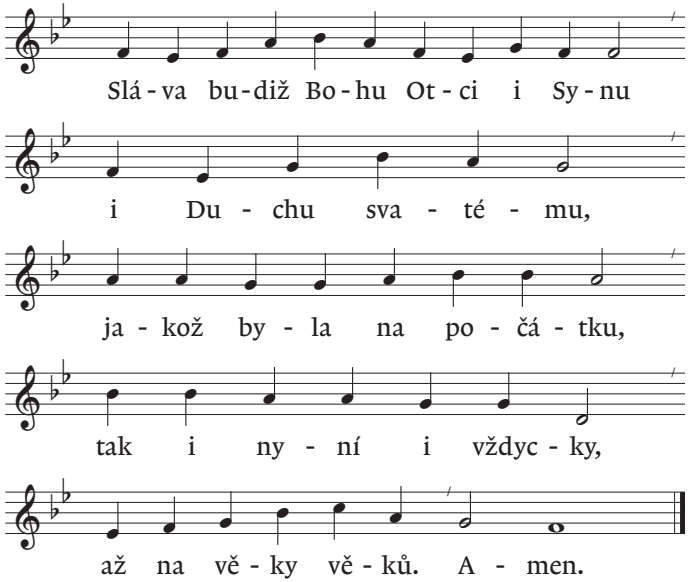

d g B C
-děl, snad proto, že jsem ne-vi-děl,
a d C a G a
jak sl-za v slun-ci roz-tá-va-la.
d g a C
Nám ra-do-stí jsi, Pa-ne, ty,
Nám ra-do-stí jsi, Pa-ne, ty,
a F B C 3 d
jsi, Pa-ne, ty.
m

2. Nám radostí jsi, Pane, ty, / a já to dlouho nevěděl, /
snad proto, že jsem necítil, / že dětská ruka je tak malá. /
Nám radostí jsi, Pane, ty, / jsi, Pane, ty.

3. Nám radostí jsi, Pane, ty, / a já to dlouho nevěděl, /
to proto, že jsem nepřijal / slova, jež pokoj znamenala. /
Nám radostí jsi, Pane, ty, / jsi, Pane, ty.
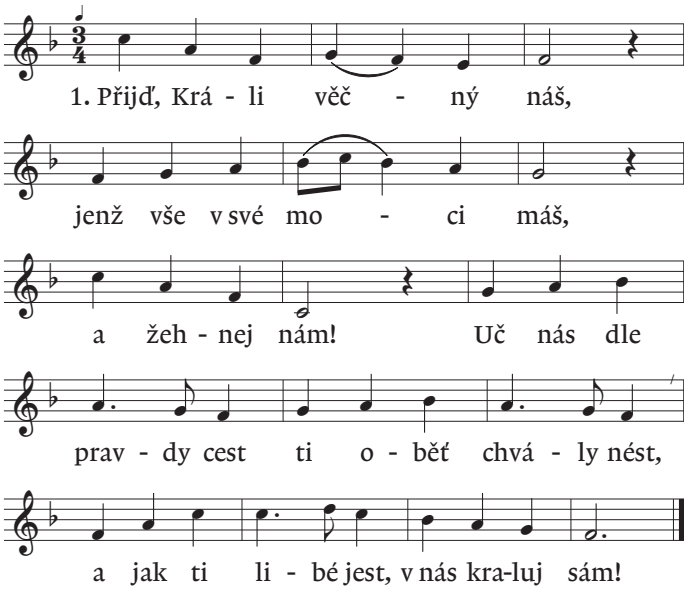
Truvérská mše (II. Mezizpěv)
T: Zdena Lomová, Nová křesťanská píseň, Praha 1970
M: Petr Eben, Nová křesťanská píseň, Praha 1970 / Trouvère-Messe, 1989

274

T: *Gloria Patri et Filio* / Ladislav Moravetz
M: Ladislav Moravetz, Zlínské sboropění, 2014

275
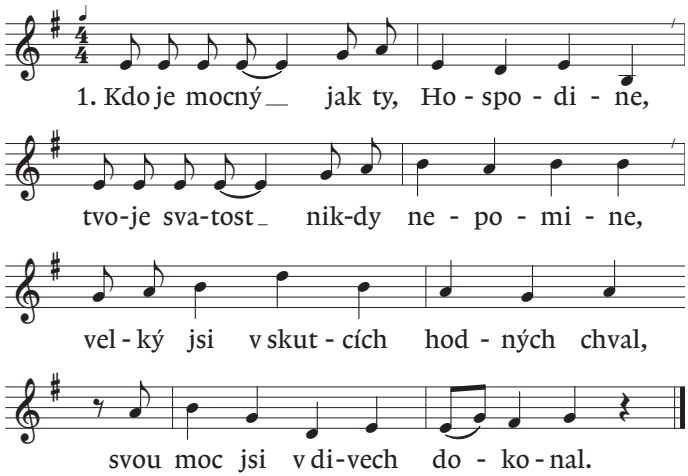

2. Přijď, Slovo věčné ty, / a moc své dobroty / zjev
lidem všem, / ať všemu stvoření tvé vzkazy mocně zní /
a všechna ke tvé žni se chystá zem!

3. Přijď, Duchu milosti, / a mocí z výsosti / nás přioděj; /
jenž moc máš smrti sen změniti v slávy den, / ó vzbuď
v nás život ten a siliž jej!

4. Ó Bože veliký, / od věků na věky / je sláva tvá. /
Dej, bychom s anděly ve věčnou neděli / ti nově zapěli:
Haleluja!

T: Urania, 1761 / Ludvík Bohumil Kašpar, Písně cestou
života, 1890 / Evangelický zpěvník, 1979
M: Felice Giardini, A Collection of Psalm and Hymn Tunes, [1769] /
The Choir, 1833 / Evangelický zpěvník, 1979

276

2. Spravedlivé jsou tvé cesty, Králi, / ten, kdo je zná, neustále chválí / pro jejich přímost, pravdivost / tě od věků až na věčnost.

3. Jediný jsi svatý: tvoje jméno / na věky buď v bázni velebeno. / Národy ze všech končin jdou / a sklánějí se před tebou.
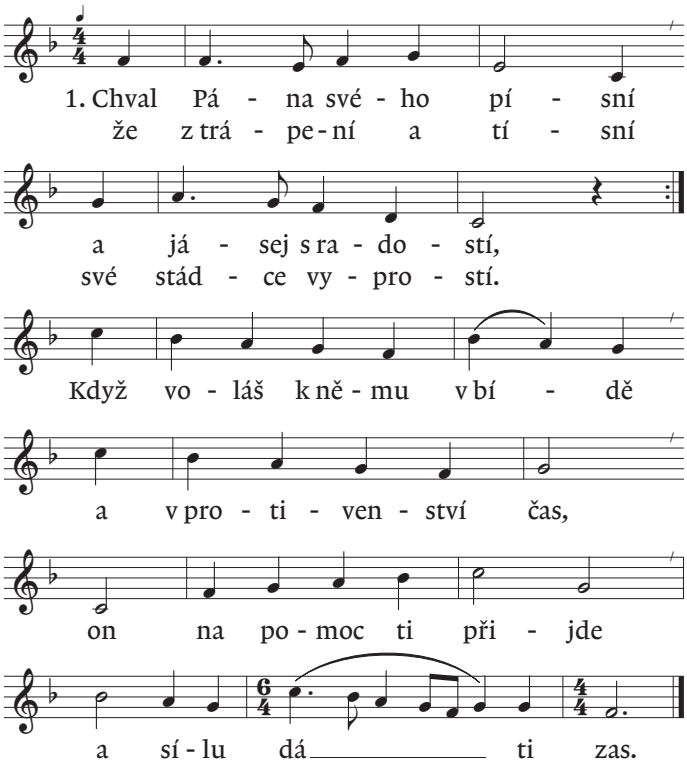
4. Provedls nás, lid svůj, nocí temnou, / vidíme již zemi zaslíbenou, / milosrdenství a moc tvá / v den soudů tvých nás zachová.

5. Všemohoucí Králi, svatý Pane, / tvoje vláda nikdy nepřestane, / věčné je tvoje království, / kde slávy tvé se světlo skví!

T: Zdeněk Coufal, Evangelický zpěvník (dodatek), 2000
M: Zdeněk Coufal, Evangelický zpěvník (dodatek), 2000 / 2018

Hospodine, celým svým srdcem ti vzdávám chválu,
o všech divuplných činech tvých chci vypravovat. (Ž 9,2)

277

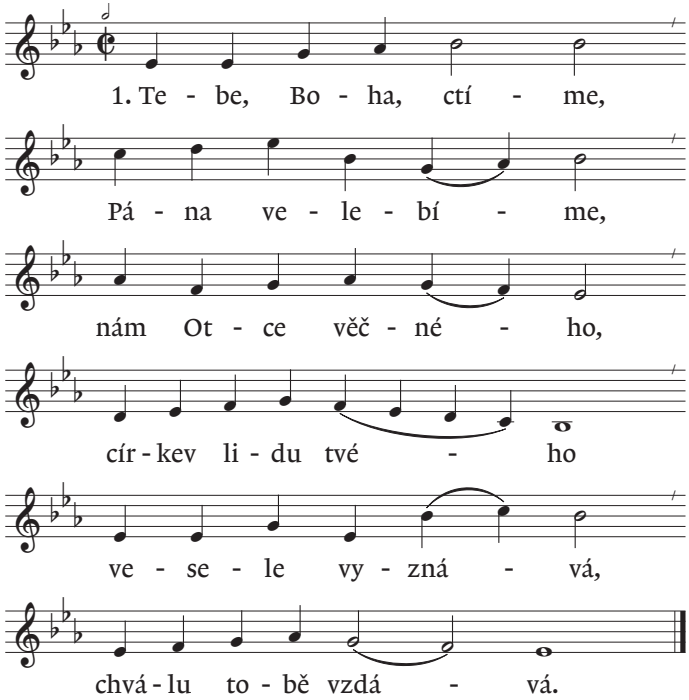

2. Svým písmem vzdělává si / Pán věrnou hrstku svou /
a vždycky svému stádci / je mocnou ochranou. / Své
zaslíbení dávné / se splnit hotoví, / že ve zlých časech
slavně / svou církev obnoví.

3. Ať zní mu žalmy vděčné, / ať zní mu píseň chval, / že z lásky nekonečné / i nám se zvěstoval, / že v církvi jeho všude / má platit jeho řád / a že nás také bude / svým slovem spravovat.

T: Ein Gesangbuch der Brüder, 1544 / Pavel Šoltész, Evangelický zpěvník, 1979
M: *Entlaubt ist uns der walde*, nápěv německé světské písně / Ein schön geystlich new Liede, [1535] / Ein Gesangbuch der Brüder, 1544 / Evangelisches Kirchen-Gesangbuch, 1950

278

2. Nebeští andělé / chválí tebe mile, / i cherubínové / i serafínové, / vládcové i moci / zpívají dnem nocí:

3. Svatý, svatý, svatý, / světem neobjatý, / Hospodin zástupů, / aniž jiný jest Bůh, / plné všecko nebe, / plná země tebe.

4. Také lid prorocký / i sbor apoštolský, / zástup mučednický / skvoucí tebe vždycky / i také obecná / po světě církev ctná

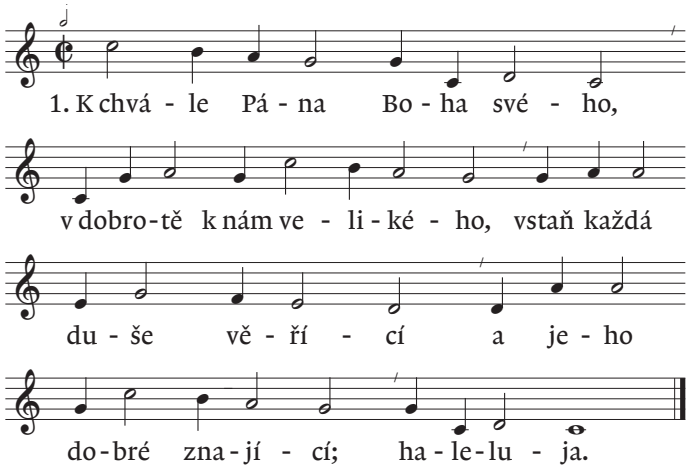
5. vyznává věčného / Otce nebeského, / s tebou též bytnosti / Syna od věčnosti / i Ducha svatého, / Boha jediného.

6. Ó blahoslavení / ti, kdo jsou počteni / k hostům domu tvého, / ze srdce vděčného / budou vzdávat díky, / zpívat ti na věky:

7. Svatý, svatý, svatý, / v lásce přebohatý, / ó Bože zástupů, / aniž jiný jest Bůh, / zní ti chvála vděčně / zde i potom věčně.

T: [Piesničky], 1501 / Piesně chval Božských, 1541 / Piesně chval Božských, 1561 / Písně duchovní evanjelistské, 1615 / Jan Amos Komenský, Kancionál, 1659 / Evangelický zpěvník, 1979 / 2018
M: *Ave yerarchia* / Vyšebrodský sborník, 1410 / Piesně chval Božských, 1541

279

2. Vždyť před věky uloženou / milost, v slibech oznámenou, / v Synu svém milém naplnil, / v němžto nám svou spásu zjevil; / haleluja.

3. A tak Bůh přišel z nebe k nám, / jak prorok předpověděl nám, / že Bůh přijde a spasí nás, / sama sebe vydá za nás; / haleluja.

4. Život věčný spravedlivě / odňat nám byl pro hříchy zlé, / ale již zas jest zasloužen / a Kristem Pánem navrácen; / haleluja.

5. Máme již s Bohem smíření / pro pokuty, jež vloženy / na Ježíše Krista, Pána, / na němž lest není shledána; / haleluja.

6. Zápis proti nám je smazán, / svazek žalostný rozvázán, / vladař smrti je přemožen, / i se svou mocí zahlazen; / haleluja.
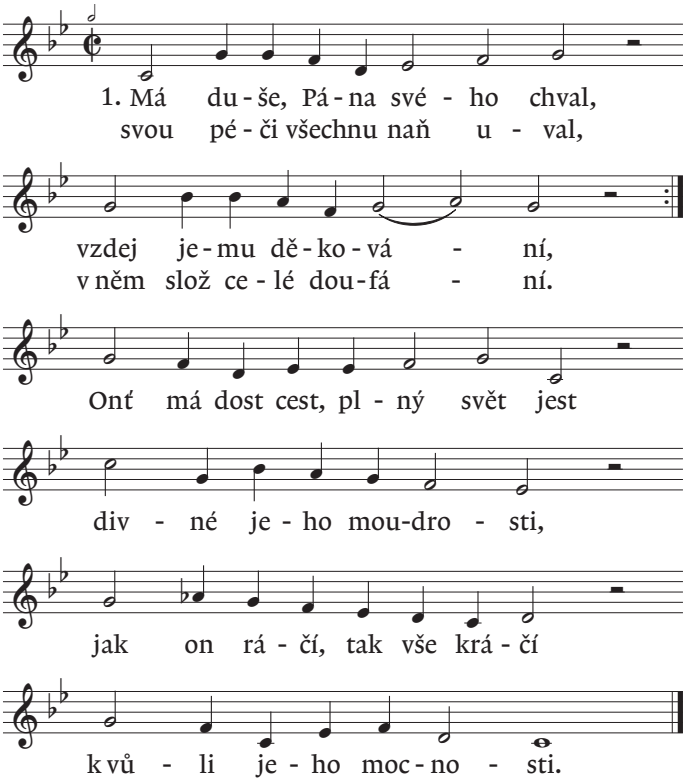
7. Hráz veliká je zbořena, / opona je roztržena, / skrze krev Ježíše Pána / v nebe otevřena brána; / haleluja.

8. Chvalme my Pána Ježíše, / jak jen můžeme nejvýše, / vždyť jest sám té chvály hoden; / není mu žádný podoben; / haleluja.

9. Žádejme Boží milosti, / ať nám v jeho účastnosti / dá do konce setrvati, / navěky s ním kralovati; / haleluja.

T: Adam Šturm z Hranic, Piesně chval Božských, 1541 / Evangelický zpěvník, 1979 / 2018 M: *Prozpěvujmež všickni nynie* / Kolínský kancionál, 1517 / Piesně chval Božských, 1541

280

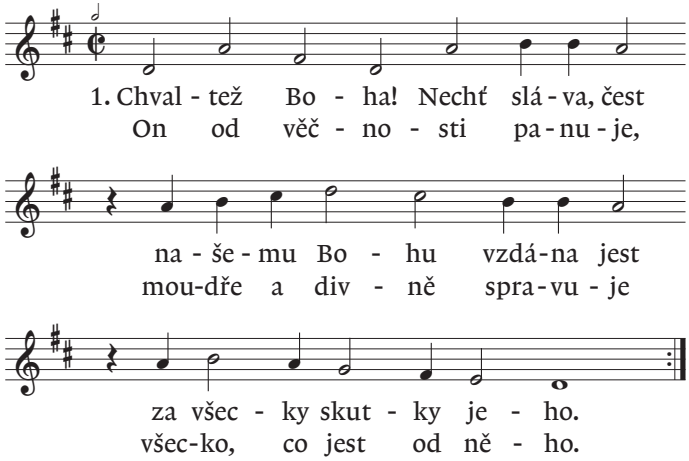
2. O čemž tobě, Bože, nyní / můj chce jazyk zpívati, / tvá přemnohá dobrodiní / s vděčností vyznávati. / Nebs mi toho činil mnoho, / což důkazem tvé lásky / bylo při mně, což upřímně / hlásat chci z každé částky.
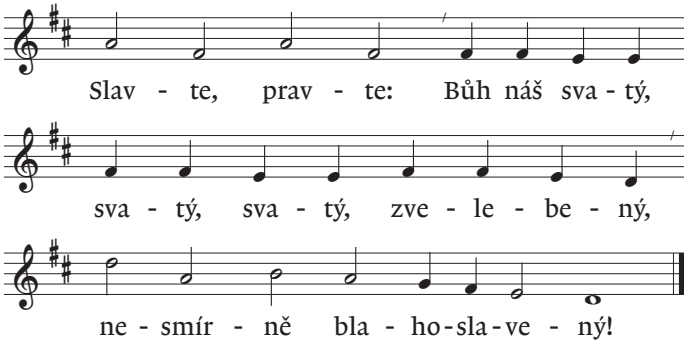
3. Ač pak často já též klesám, / prach jsa a popel bídný, / však ty pozdvihuješ mne sám, / mé jsa mdlobě pomocný. / Hříchy snímáš, špínu smýváš / krví Syna milého, / tos mi svědčil i zpečetil / často svátostí jeho.

4. Však když jsem v úzkostech býval, / nevěda kam se díti, / jen tebe srdcem jsem vzýval, / tys mi pomocník býti / ráčil cele, protož směle, / Otče můj, v tebe doufám, / mne provázej, děj se co děj, / já v naději nezoufám.

T: Jan Amos Komenský, Nové písně některé, 1631 / Kancionál, 1659 / Evangelický zpěvník, 1979 / 2018
M: Pseaumes octante trois de David, 1551

281

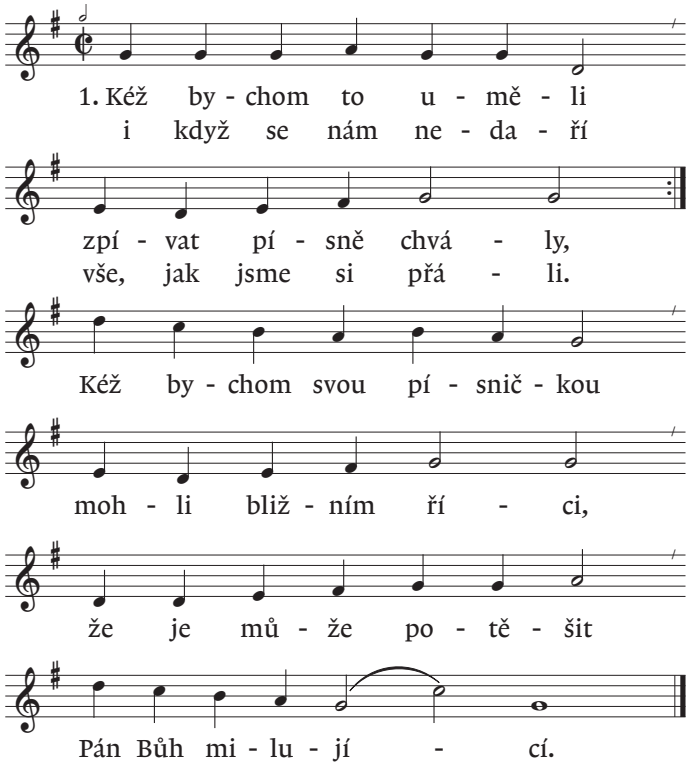

2. Chvaltež Boha! Nechť sláva, čest / od nás vždycky vzdávána jest / tobě, Ježíši Kriste. / Tys prostředník náš jediný, / jenžs na se vzal naše viny, / získals nám život jistě. / Krásné, šťastné / obecenství, účastenství je tvých ovcí, / jež skrze tebe jdou k Otci.

3. Chvaltež Boha! Duchu svatý, / v darech nebeských bohatý, / buď při nás svou milostí! / Ty nám víru, moudrost dáváš, / ty vítězit nám pomáháš / v boji všech zlých žádostí. / Voď nás, sil nás / jak v radosti, tak v žalosti, ať vždy v ctnosti / živi jsme a v pobožnosti.

T: *Lobsinget Gott! Dank, Preis und Ehr* / Wilhelm Abraham Teller, Gesangbuch zum gottesdienstlichen Gebrauch, 1780 / Nová kniha zpěvů křesťanských, 1796 / Evangelický zpěvník, 1979
M: Psalter, 1538 / Philipp Nicolai, Frewden Spiegel deß ewigen Lebens, 1599 / Cantional, 1627

282

2. David skákal radostí / tak, jak hudba hrála, / třebas k jeho vážnosti / nevhodná se zdála. / Nic si z toho nedělal, / i když lidem k smíchu / zpíval Bohu chvalozpěv, / nedbal na svou pýchu.
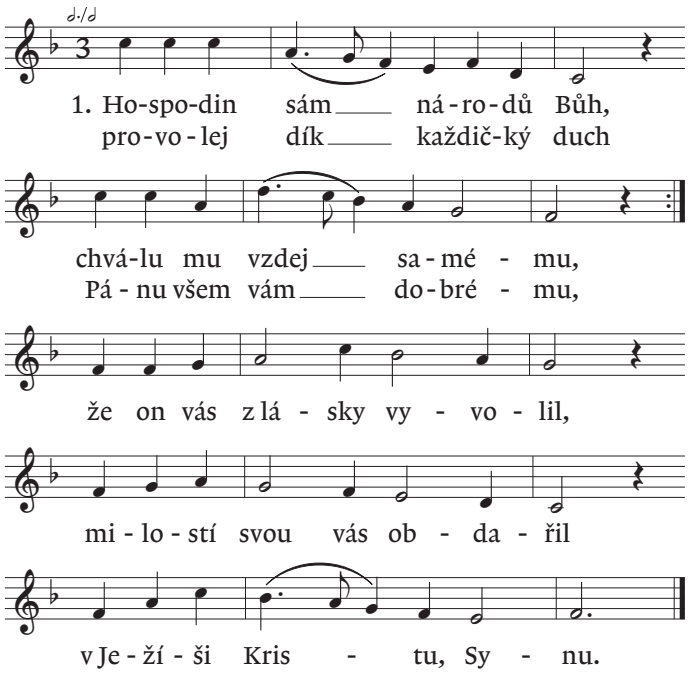
3. Pavel seděl v žaláři, / nohy v těžké kládě, / třebaže byl bez viny, / nenadával vládě. / Do tmavého vězení / nerad šel by býval, / to však na tom nemění, / že si v poutech zpíval.

4. Tam, kde slova nestačí, / ještě něco zbývá: / kdo se z víry raduje, / ten ať Bohu zpívá. / Nemusí

o hudbě mít / třeba ani zdání, / přesto písni vděčnosti / nic už nezabrání.

T: Tomáš Najbrt, Evangelický zpěvník (dodatek), 2000
M: *Tempus adest floridum* / Piae Cantiones, 1582
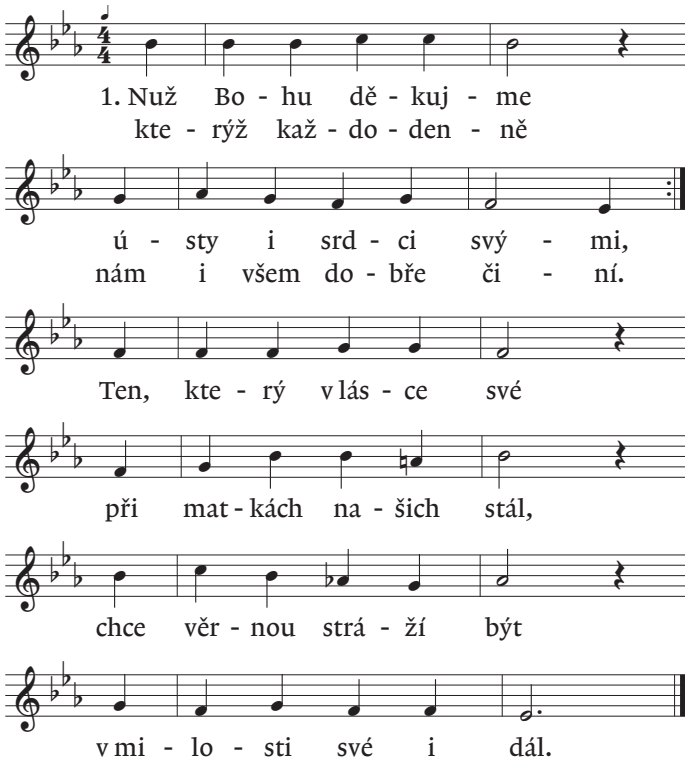
283

2. Milostí Pán navštívil nás, / mocí svou nás ovládá, / s pravdou svou k nám přichází zas, / duše tvá s ním nestrádá. / V Kristu on dává spasení, / časnost ve věčnost promění; / zpívejte haleluja!

T: Joachim Sartorius, Der Psalter, 1591 / Rudolf Šimša, Evangelický zpěvník, 1979
M: Melchior Vulpius, Ein schön geistlich Gesangbuch, 1609 / Evangelický zpěvník, 1979 / 2018

284

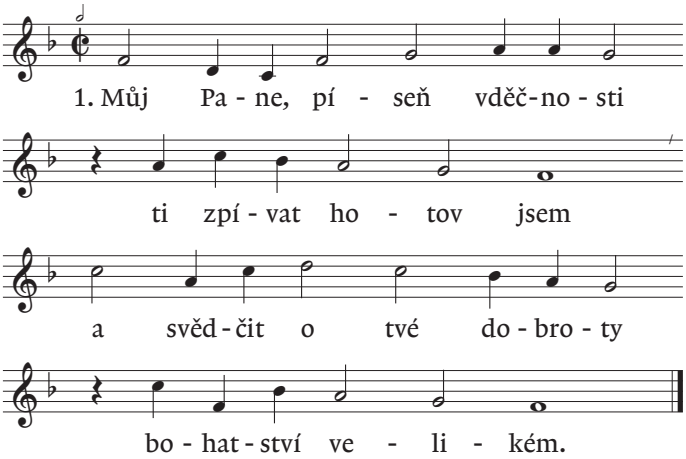
2. Prosme Pána toho, / ať nás vždy svou moudrostí, / pokojem provází, / žít dopřává v radosti. / Ať nás ve své svaté / pravdě posiluje, / odplaty každý den / i věčně zbavuje.

3. Sláva, čest buď Bohu / Otci i jeho Synu, / Duchu svatému též / v bytí, moci rovnému, / Trojici přesvaté, / jak byla vzdávána / od věků na věky, / buď i nyní dána.

285

Ještě než tě hledáme, jsi už s námi.
Ještě než tě voláme jménem,
jsi již naším Bohem.
Otevři naše srdce pro tajemství,
do kterého nás zveš a přijímáš:
že jsi nejdřív miloval ty nás
a že s tebou můžeme být šťastni.
Smíme se k tobě přiblížit –
ne proto, že bychom byli dobří,
ale proto, že jsi Bůh.

286

← T: Martin Rinckart, Iesu Hertz-Büchlein, 1636 / Johann Crüger, Praxis Pietatis Melica, 1653 / Daniel Sinapius-Horčička, Cithara sanctorum, 1684 / Evangelický zpěvník, 1979 / Miloslav Esterle
M: Martin Rinckart, Iesu Hertz-Büchlein, 1636 / Praxis Pietatis Melica, 1653 / Fast allgemeines Evangelisch-Musicalisches Liederbuch, 1730 / Evangelisches Kirchen-Gesangbuch, 1950

2. Vím, že jsi pramen milosti, / všech darů studnice, /
z níž váží pro nás v hojnosti / tvá štědrá pravice.

3. Co jsme my, Pane, v světě všem? / Co je i život náš? /
Zda vše, co svým zde jmenujem, / ty sám nám nedáváš?

4. Když duši svírá trápení, / náš strach sám dobře znáš, /
svou mocnou rukou proměníš / v naději žal i pláč.
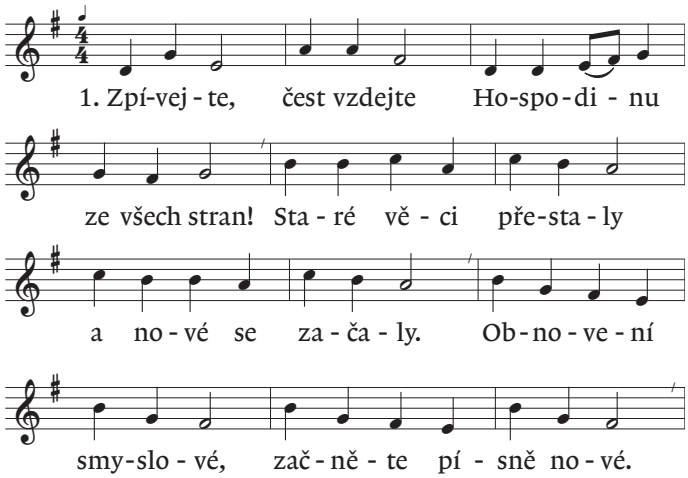
5. Ó vzchop se, duše, k chválení / a zvučně prozpěvuj. /
Ten, z něhož všechno pramení, / ten Pán a Bůh je tvůj.

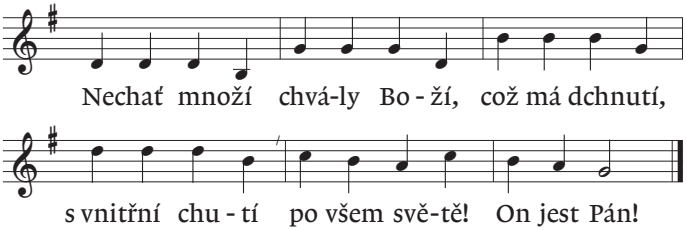
6. Tvou skrýší, hradem bezpečným, / dědictvím pro svůj
lid, / tvým bohatstvím i spasením / on sám chce věčně být.

7. Svou víru v něj vlož v tichosti, / i svoje doufání, /
v něm najdeš pokoj s radostí, / věčné požehnání.

T: Paul Gerhardt, Praxis Pietatis Melica, 1653 / Josef Baštecký
a Ludvík Bohumil Kašpar, Zpěvník žalmů a písní duchovních, 1877 /
Evangelický zpěvník, 1979 / 2018 M: Pseaumes octante trois de
David, 1551 / Johann Crüger, Praxis Pietatis Melica, 1653

287

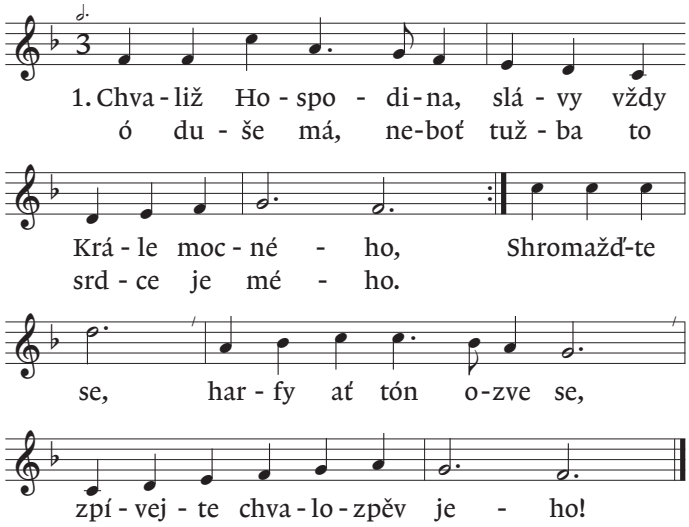
2. Zpívejte, jásejte, chválíce Hospodina! / Nechať se chvály jeho konají dne každého, / ať lidské pokolení šetří svého spasení. / Oznamujte a zvěstujte všem krajanům i pohanům / skutky Boží, kdož je zná.

3. S pilností, s radostí chválu jemu každý vzdej! / Však se máte čistiti, ozdobu svatou vzíti, / chtíce k němu vcházeti a jemu se klaněti. / On chce opět lásky oběť, tu připravte, obětujte, / všecken svět ho ve cti měj.

4. Vesel se srdečně nebe se vším svým vojskem! / Též ty, země, veselá proč bys býti neměla? / Vody, moře, studnice, prozpěvujte vždy více. / Nechať hlučí, též i zvučí, co v propastech, hlubokostech, / měj Hospodin čest ve všem!

T: Johann Daniel Herrnschmidt, Geist-reiches Gesang-Buch, 1704 / Jan Liberda, Harfa nová, 1735 / Zpěvník Českobratrské církve evangelické, 1931 / Evangelický zpěvník, 1979 / 2018
M: Georg Joseph, Heilige Seelen-Lust, [1657] / Harmonischer Lieder-Schatz, 1738 / Zpěvník Českobratrské církve evangelické, 1931

288

2. Chvaliž Hospodina, jenž všechno slavně spravuje, / v bezpečné náruči před pádem tě ochraňuje / a vede tě / Duchem své lásky v světě, / tvá duše to pociťuje.
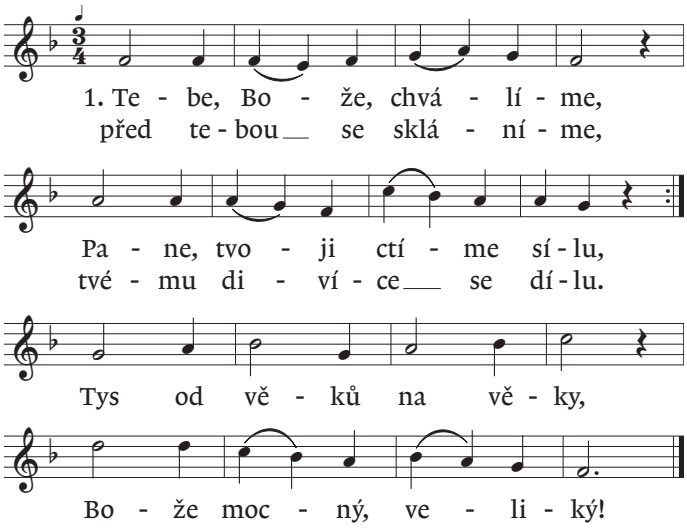
3. Chvaliž Hospodina, jenž moudře vše uspořádal, / život dal, v trápeních podpíral, víc nežlis žádal. / Kolikrát již / bídy když tížil tě kříž, / nad tebou křídla rozkládal.

4. Chvaliž Hospodina, jenž tobě věrně žehnává, / jenž z nebe vláhu svou hojnou i chléb tobě přává. / Pamatuj jen, / jak vpravdě mocný je ten, / u něhož láska je pravá.

5. Chvaliž Hospodina, vše vyznej, že on je Pánem, / stal se nám záchranou, na paměť tesejte kámen. / On Otec tvůj, / ó duše má, pamatuj, / chval ho vždy s vděčností. Amen.

T: Joachim Neander, Bundes-Lieder und Danck-Psalmen, 1683 / Harfa, 1915 / Evangelický zpěvník, 1979 / Miloslav Esterle
M: Neu zugerichtete Praxis Pietatis Melica, 1674 / Bundes-Lieder und Danck-Psalmen, 1683 / Geistreiches Gesang-Buch, 1741 / Harfa, 1915 / 2018

289

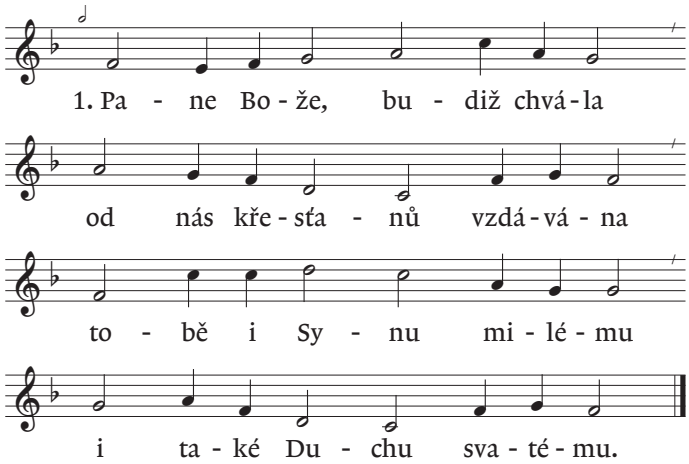
2. Andělů tě chválí sbor, / serafů a cherubínů, / každý v světě vzdává tvor / chválu tobě, Hospodinu. / Ze všech světa zní to stran: / Svatý, svatý, svatý Pán!

3. Ctí tě, Otče, na zemi / všichni velicí i malí. / Sbor tvůj s lidmi se všemi / uctívá tě, vroucně chválí, / čest a chválu přináší / tvému Synu Ježíši.

4. Pane mocný, Bože náš, / ve svém skloň se slitování. / Dle svých slibů, víme, dáš / svoje nám všem požehnání. / K tobě duše vzhlížejí, / ty jsi naší nadějí!

T: *Te Deum laudamus* / Ignaz Franz, Die Christlich-katholische Lehre, 1768 / Gustav Adolf Molnár, Harfa, 1915 / Evangelický zpěvník, 1979
M: Katholisches Gesangbuch, [1774/6] / Melodieen, 1852 / Evangelisches Gesangbuch, 1993

290

2. Ty se o nás věrně staráš, / co potřebí, to nám dáváš, /
o duši, tělo pečuješ, / tak své stvoření miluješ.
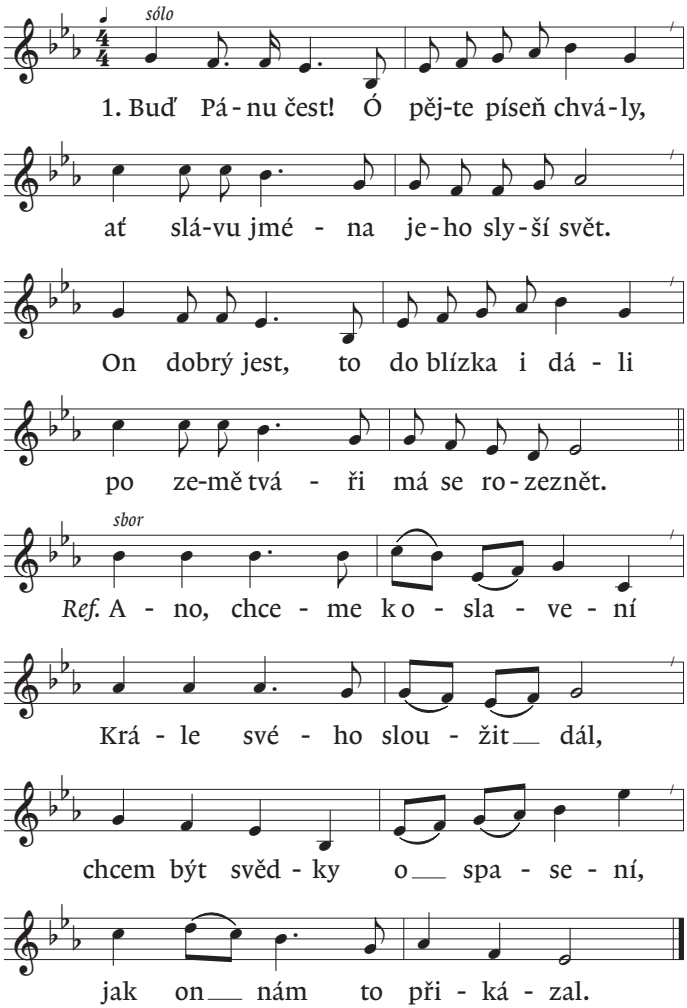
3. Dej, bychom tě poslouchali / a k tobě se přiznávali /
jako k Otci laskavému / a k Pánu dobrotivému.

4. Ty žádného nezamítáš, / hříšné na milost přijímáš, /
každý, kdo činí pokání, / má od tebe smilování.

5. Kriste, pro své umučení / dej nám hříchů odpuštění, /
ať nás mine věčný plamen, / uchovej nás, Kriste, amen.

T: Písně chval Božských, 1606 / Kancionál, 1620 / Cithara sanctorum, 1636 /
Zpěvník Českobratrské církve evangelické, 1931 / Evangelický zpěvník, 1979
M: Lowell Mason, The Sacred Harp, 1835 / Evangelický zpěvník, 1979

291
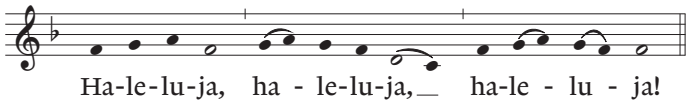

2. Buď Pánu čest! Se svatou uctivostí / své srdce vložte v žalmy vroucích chval. / On dobrý jest, vždyť z pouhé své milosti / se skálou spásy ztraceným nám stal. *Ref.*

3. Buď Pánu čest! Toť nejkrásnější úkol, / o jeho lásky činech vyprávět. / On dobrý jest, to rozhlašujte vůkol, / ať k němu celý obrátí se svět. *Ref.*

T: Sparkling and Bright, 1890 /
Jan Hochman, Sbírka duchovních písní, 1908 / Evangelický zpěvník, 1979
M: Sparkling and Bright, 1890 / Zpěvník Českobratrské církve evangelické, 1952

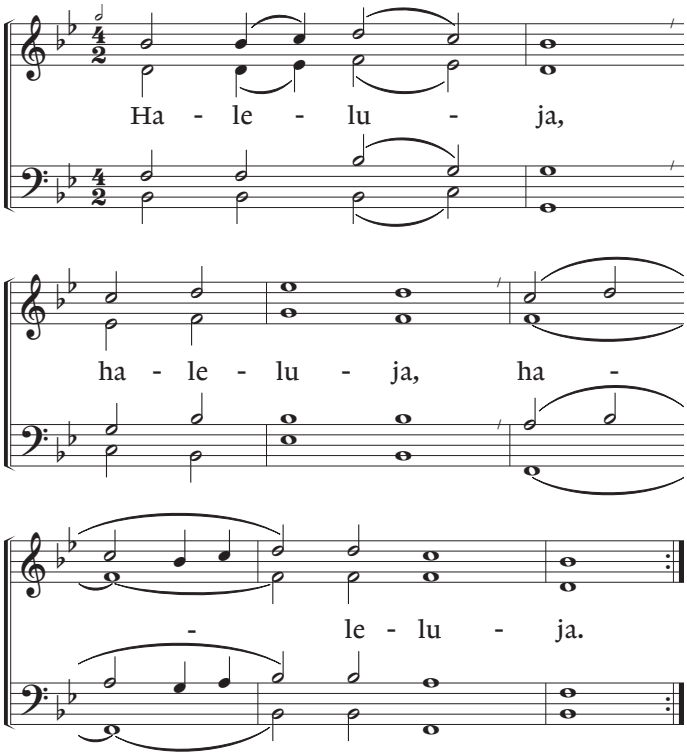
292

T: *Alleluia*
M: tradiční nápěv chorální antifony / Gotteslob, 1975 / 2018

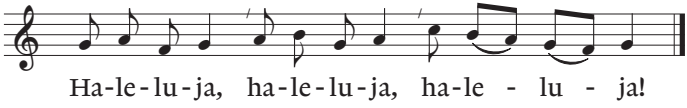
Veliký jsi, Hospodine,
a vší chvály hodný,
tvá velikost je nevýstižná,
tvá moudrost nezměřitelná.
A tebe chce chválit člověk,
tak malá část tvého stvoření!
Člověk, sténající pod břemenem smrtelnosti,
sténající pod svědectvím svého hříchu,
pod svědectvím, že se pyšným protiví!
A přece tě chce chválit člověk,
tak malá část tvého stvoření!
Ty sám ho povzbuzuješ,
aby tě chválil s radostí,
neboť jsi nás stvořil pro sebe
a naše srdce je nepokojné,
dokud nespočine v tobě.

293
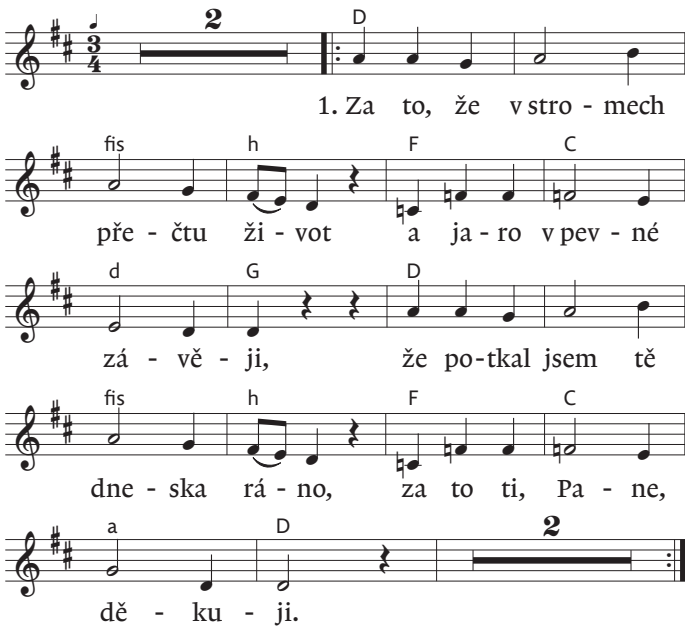

T: *Alleluia*
M: tradiční ortodoxní liturgický nápěv / Evangelisches Gesangbuch, 1993
S: Evangelisches Gesangbuch, 1993

294

T: *Alleluia*
M: Bohuslav Korejs, Zpěvy s odpovědí lidu, 1984

295
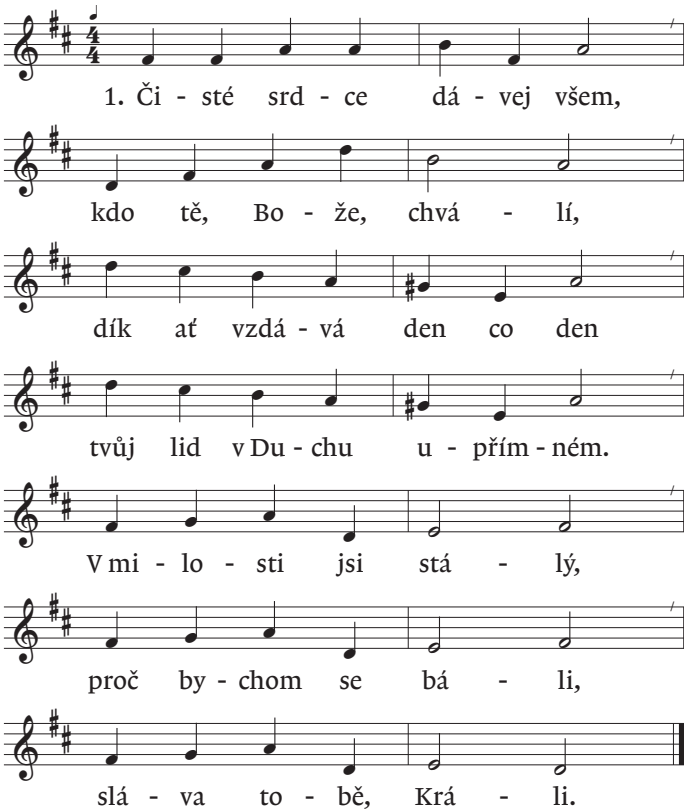

2. Za to, že mnoho věnovals mi, / chválit tě mohu vroucněji, / že vzal sis, co by tížilo mě, / za to ti, Pane, děkuji.

3. Za to, že doved jsi mě blízko, / s bratry i já tě miluji, / že potkal jsem tě také večer, / za to ti, Pane, děkuji.

Truvérská mše (V. Závěr)
T: Zdena Lomová, Nová křesťanská píseň, 1970
M: Petr Eben, Nová křesťanská píseň, 1970 / Trouvère-Messe, 1989

296
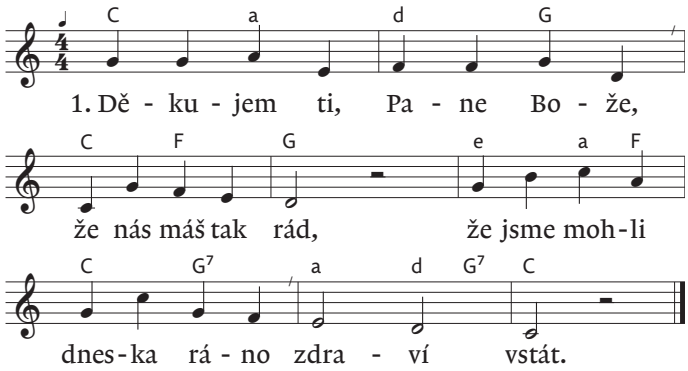

2. Nesnadné je v světě žít, / jíti cestou lásky. / Chceme se to naučit / jako věrný Boží lid, / co je vzácné, dáti, / druhým dobré přáti, / Pána Boha znáti.

3. Tobě, Pane, zpíváme / píseň o radosti, / že nás všechny v lásce máš, / každého i dobře znáš. / Na tom máme dosti, / starostí jsme prosti / dík tvé laskavosti.

T: Renatus Schiller, Evangelický zpěvník (dodatek), 2000 / Miloslav Esterle
M: Renatus Schiller, Zpívání, 1996

297
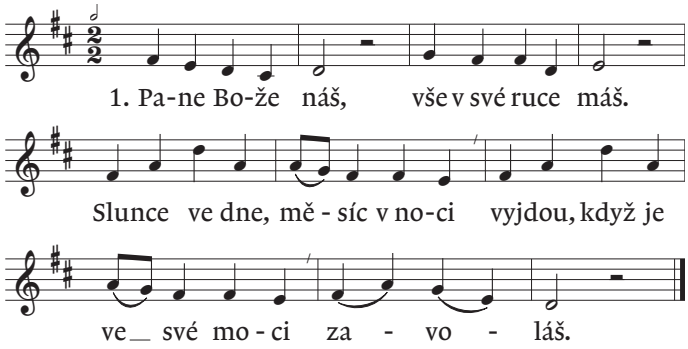

2. Děkujem ti, Pane Bože, / že si smíme hrát, / že si také můžem spolu / zazpívat.

3. Děkujem ti, Pane Bože, / za ten dnešní den. / Dej, ať tebe každý chválí / v srdci svém.

T: Luděk Rejchrt, Buď tobě sláva, 1981
M: Luděk Rejchrt, Buď tobě sláva, 1981

298
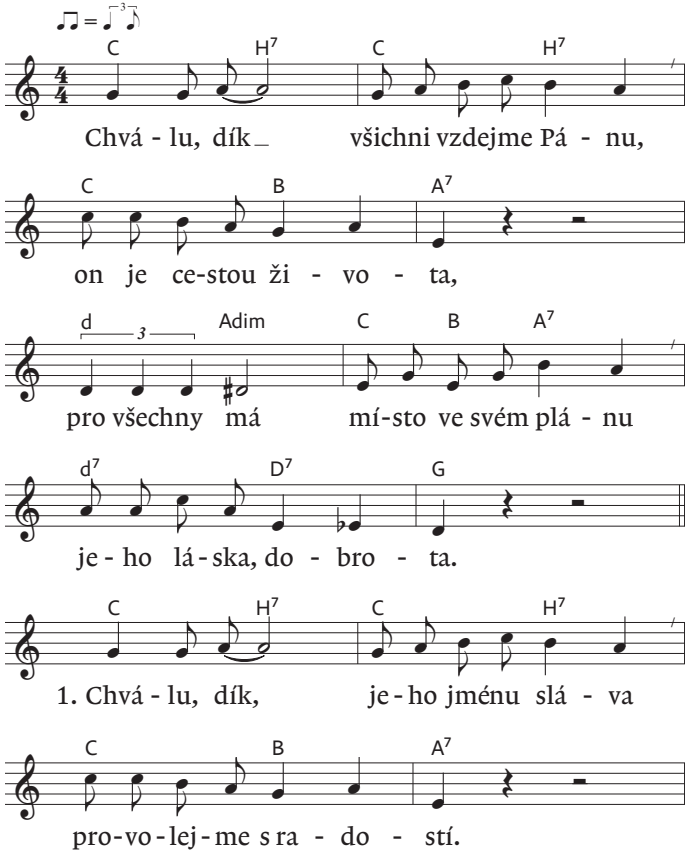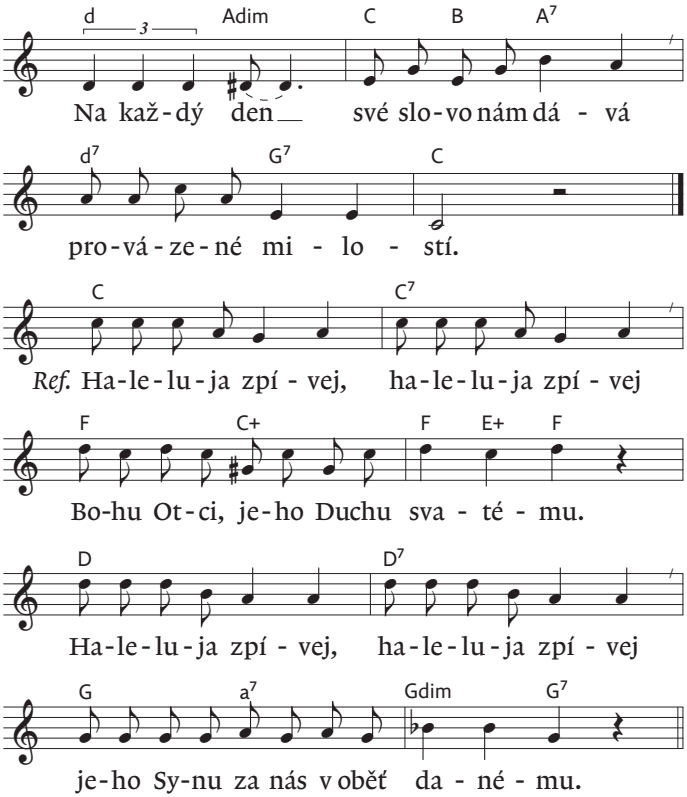

2. A ta ruka tvá, / jak je laskavá! / Všechny ptáčky, broučky sytí, / obléká do barev kvítí / přemnohá.

3. Chcem ti děkovat, / že i nás máš rád. / Že chceš podle svého Slova / chránit nás a sytit znova, / dobré dát.

T: Luděk Rejchrt, Buď tobě sláva, 1981
M: Luděk Rejchrt, Buď tobě sláva, 1981 / 2018

299
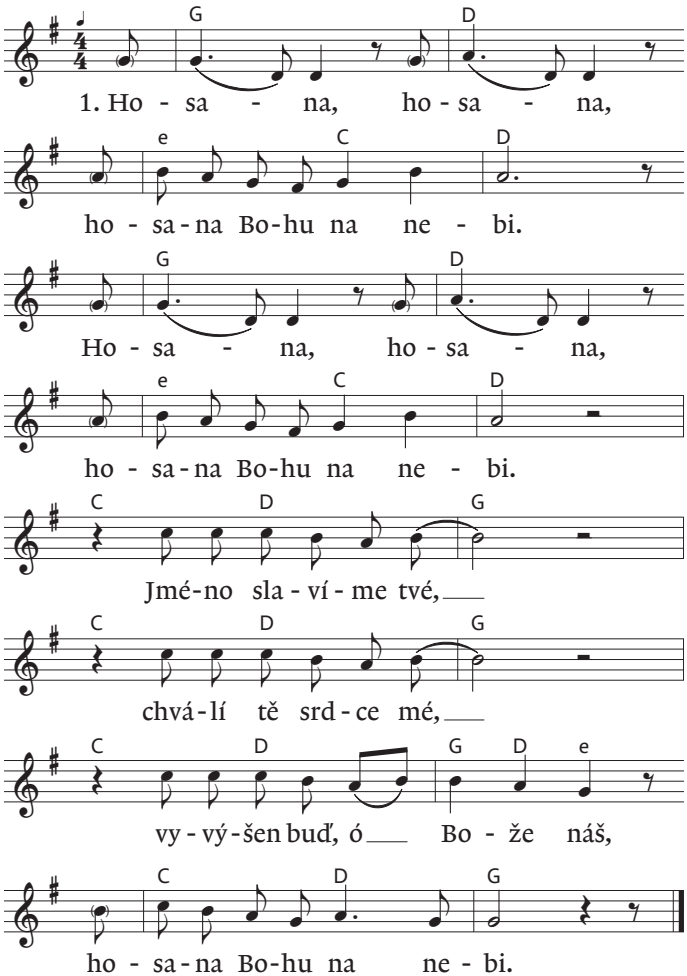

2. Chválu, dík provolejme Pánu / v radosti i nečase. / Na cestu novou otevřel ti bránu, / vejdi, už je načase. *Ref.*

3. Chválu, dík všichni vzdejme Pánu, / on je cestou života, / pro všechny má místo ve svém plánu / jeho láska, dobrota.

T: Miroslav Gallus, Svítá, 1992
M: podle Louise Altera a Jiřího Grossmanna Miroslav Gallus, Svítá, 1992

300
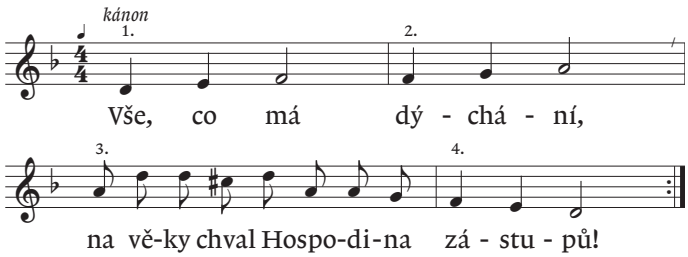

2. |: Sláva, sláva, sláva Králi všech králů. :| / Jméno slavíme tvé, / chválí tě srdce mé. / Vyvýšen buď, ó Bože náš. / Sláva tobě, Králi náš.

3. |: Hosana, hosana, hosana Bohu na nebi. :| / Jméno slavíme tvé, / chválí tě srdce mé, / vyvýšen buď, ó Bože náš, / hosana Bohu na nebi.

T: Carl Tuttle, Worship Songs, 1989 / Michael Otřísal, Svítá, 1992
M: Carl Tuttle, Worship Songs, 1989 / Svítá, 1992 / 2018
© 1985 Shadow Spring Music (Adm Music Services / Song Solutions www.songsolutions.org). All rights reserved. Used by permission.

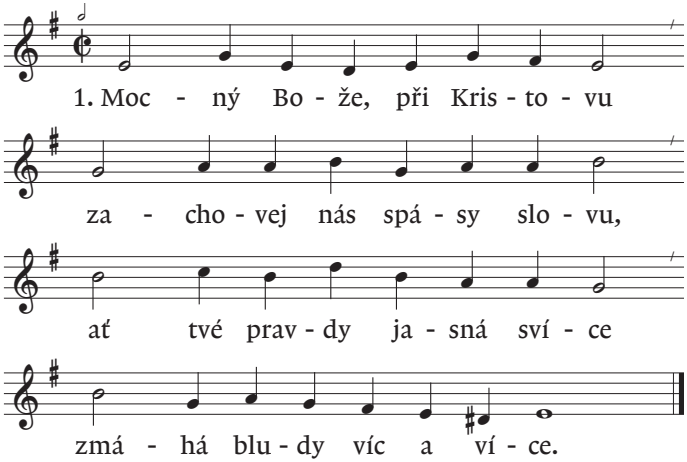
301

T: Jaroslav Kvasnička, Písničky na cestu, 1970 / Buď tobě sláva, 1981
M: Jaroslav Kvasnička, Písničky na cestu, 1970 / Buď tobě sláva, 1981

Mluv, Hospodine, tvůj služebník slyší. (1S 3,9b)

302

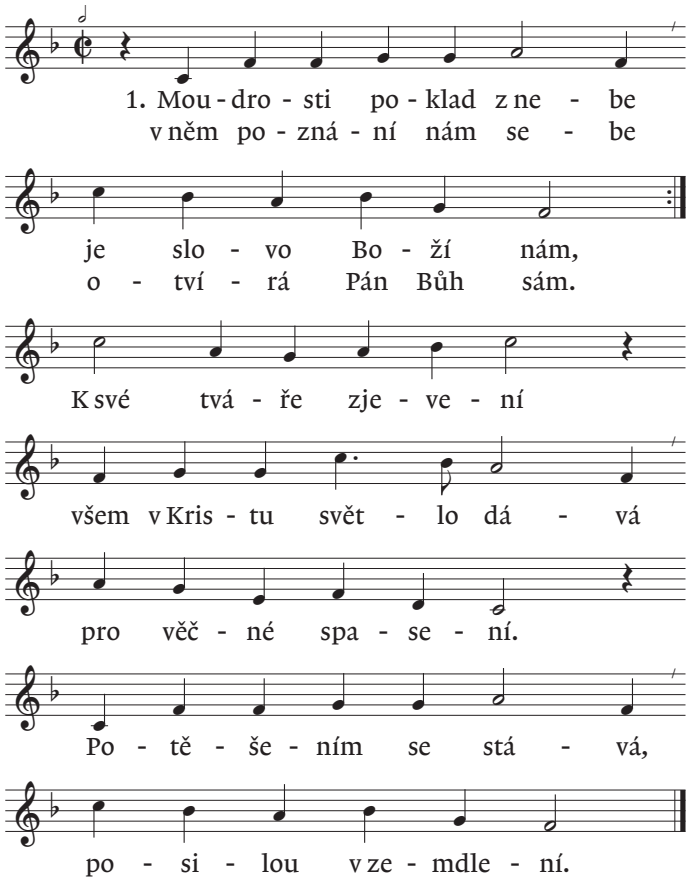

2. Kriste, Pane nad vše pány, / ukaž, že ni pekla brány / slova tvého nepodvrátí, / z ruky tvé nás nevychvátí.

3. Duchu svatý, těš nás v mdlobě, / vírou spoj nás v lásce k sobě; / když pak běh zde dokonáme, / dej, ať věčný život máme.

T: Martin Luther, Geistliche Lieder, 1543/4 / Písně duchovní evanjelistské, 1576 / Ludvík Bohumil Kašpar, Zpěvník žalmů a písní duchovních, 1877 / Evangelický zpěvník, 1979
M: podle hymnu *Veni, redemptor gentium* Martin Luther, Geistliche Lieder, 1543/4 / Písně duchovní evanjelistské, 1564

303

2. Nám hřivnu slova svého / k užitku svěřil Pán, / v hloubi srdce lidského / ať nalézá svůj chrám. / Vždyť on, ten věčný Král, / k nám s pravdou svou se sklání, / aby ho každý znal. / Ten ztrácí slitování, / kdo jím by pohrdal.

3. Ve slovu Božím spása / platit nepřestává / a jeho moc a krása / navěky zůstává. / Kdo věrnost zachová / a v něm na pevné skále / ve víře vytrvá, / s Kristem v naději stálé / i smrt překonává.

4. Kdo slovu Pána svého / naslouchá s důvěrou, / bez bázně v síle jeho / smí přijmout službu svou. / Nebývá oklamán / a svírán pouty hříchů, / v zápasech není sám. / V zástupu učedníků / je s láskou přijímán.

5. S milostí, Bože, shlédni / na maličký lid svůj, / po cestě tvé již kráčí, / Duchem jej obdaruj. / Své svaté učení / vždy čisté zachovávej / a k jeho plnění / nám chuť i sílu dávej, / k tvé slávy šíření.

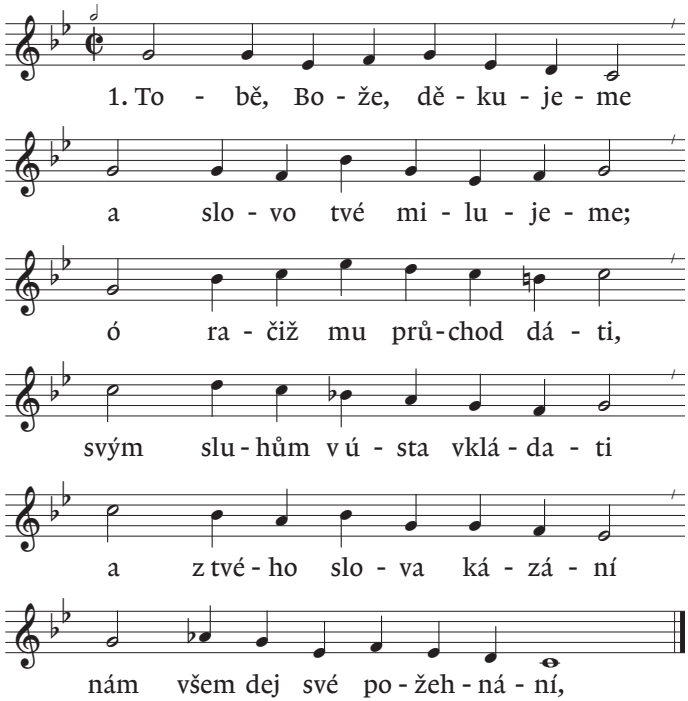
T: Jan Korytanský, Kirchengeseng, 1566 / Jan Amos Komenský, Kancionál, 1659 / Ludvík Bohumil Kašpar, Zpěvník žalmů a písní duchovních, 1877 / Evangelický zpěvník, 1979 / 2018
M: Gantz newe geystliche teütsche Hymnus, 1527 / Piesně chval Božských, 1561

304

Milostivý a svatý Bože,
stvořil jsi nás k svému obrazu.
Dej nám moudrost, abychom tě poznali.
Horlivost, abychom tě hledali.
Oči, abychom tě zahlédli.
Srdce, abychom o tobě přemýšleli.
Život, abychom tě zvěstovali.
Skrze Ježíše Krista, našeho Pána.

podle liturgie německých reformovaných církví

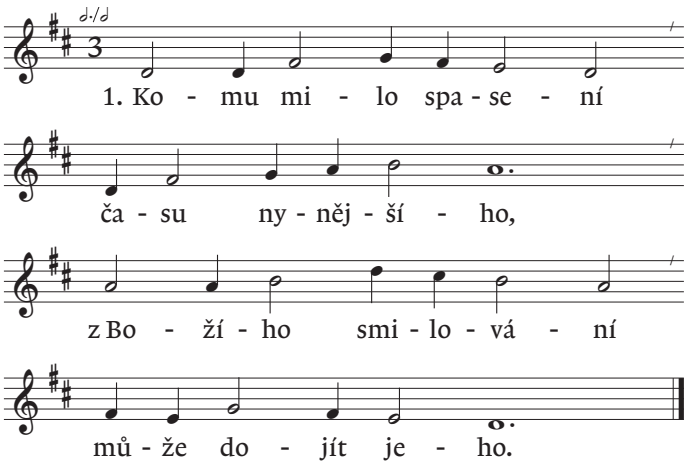
305

2. aby v nás vždy přebývalo, / hojné užitky dávalo / ke cti, k chvále tvé milosti / a k naší větší radosti. / Učiň to pro Syna svého, / Ježíše, Pána našeho.

T: Piesně chval Božských, 1561 / Evangelický zpěvník, 1979 / 2018
M: Geistliche Lieder, 1539 / Geistliche Lieder, 1545

306

2. Vždyť sám Pán všemohoucí / nechtěl dopustiti, /
aby v něho věřící / měli se rmoutiti.

3. Protož evangelium, / poselství milosti, /
oznamuje národům / k veliké radosti.

4. Syn v našem člověčenství / v světě se ukázal, /
v množství zjevných svědectví / lásku svou dokázal.

5. Na smrt duši položil / z veliké milosti, /
svou nevinnou krev vylil, / zjevil lásky dosti.

6. Nato Duch svatý poslán, / by svědectví vydal, /
Kristus byl oslavován, / ve věrných přebýval.

7. A církvi dal Boží Syn / moc na odpuštění, /
neb na zadržení vin / z jeho stanovení.

8. Ó co bezpečnějšího / v světě může býti /
nežli Nejsvětějšího / slovům v tom věřiti?

9. Kdo miluje spasení, / může ho dojíti /
a z Kristova svědectví / jím ujištěn býti.
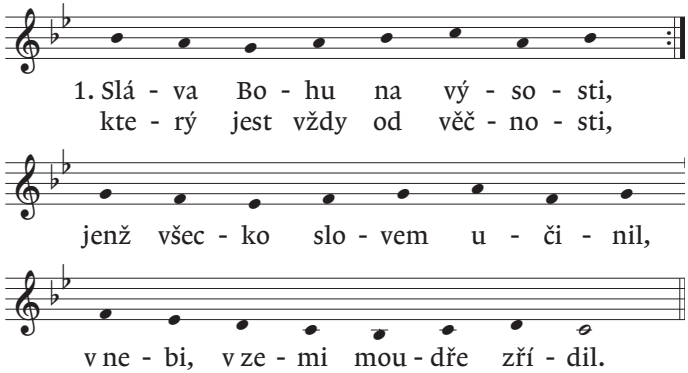
10. Ó chvaliž, duše, Pána / z takové milosti, /
jež v církvi připravena! / Rci jemu s vděčností:

11. Tobě chvála, Bože můj, / také děkování, /
že jsi navštívil lid svůj / ve svém slitování.

12. A co jsi byl připravil, / dej toho užíti, /
aby hříšný spasen byl, / rač pomoc činiti.

T: Jan Augusta, Kniežka tato bez titule, 1535 /
Piesně chval Božských, 1541 / Evangelický zpěvník, 1979
M: Kniežka tato bez titule, 1535 / Piesně chval Božských, 1541

307

2. Pomine nebe i země, / slovo Páně nezahyne, /
aniž bude umenšeno, / na věky jest utvrzeno.

3. Ani množství velkých činů / neb kterých lidských
úkonů / nemohou mu co vzít, přidat, / v své čistotě má
vždy trvat.

4. Nižádná práce úsilná / ani lidská služba pilná, /
krom toho slova věčného, / nemůže spasit žádného.

5. V slově víra osvícení, / neomylné ujištění / má o celé
vůli Boží; / ono pravou známost množí.

6. Otvírá i rozum pravý, / dává z Písma smysl zdravý, /
odnímá i pochybení, / činí naději k spasení.

7. Svědomí obveseluje, / milost v Kristu zaslibuje, /
hodnost v jeho zasloužení; / napravuje v poblouzení.

8. Tvrdost srdce obměkčuje, / truchlou mysl polehčuje, /
žádost k Bohu vroucí dává, / když i Duch svatý pomáhá.

9. Nadarmo všichni pracují / a slibných slov užívají, /
chtějí jeviti se mocní, / jsou však bez Boha nemocní.

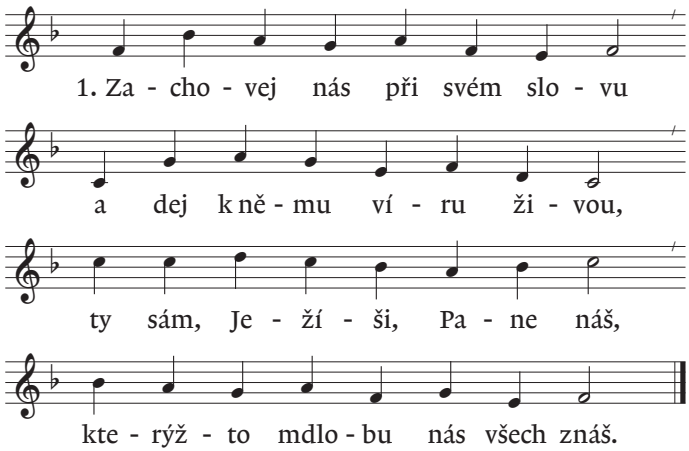
10. I co nad Boha lepšího, / co lidem v světě jistšího /
než slovo věčného Boha, / jímž k spasení svým pomáhá!

T: Jiřík Štyrsa / Piesně chval Božských, 1541 /
Kancionál, 1659 / Evangelický zpěvník, 1979
M: Ladislav Moravetz

308

Dávej nám, Bože, slyšící uši,
abychom ve svém marném životě
směli slyšet o velikých věcech,
které jsi pro nás k velikému překvapení
na věky připravil
skrze Krista, našeho Pána.

309

2. Ó pastýři izraelský, / opatruj malé stádce své, / věrnými správci obdař nás / a svévolníků zbavuj nás.

3. Poněvadž my sami z sebe / nemůžeme nic bez tebe, / v tvou ochranu se dáváme / a o to tebe žádáme:

4. Pas nás na horách zelených, / na trávnících přerozkošných, / pastvou slova nás obdaruj / a bludů škodných uvaruj,
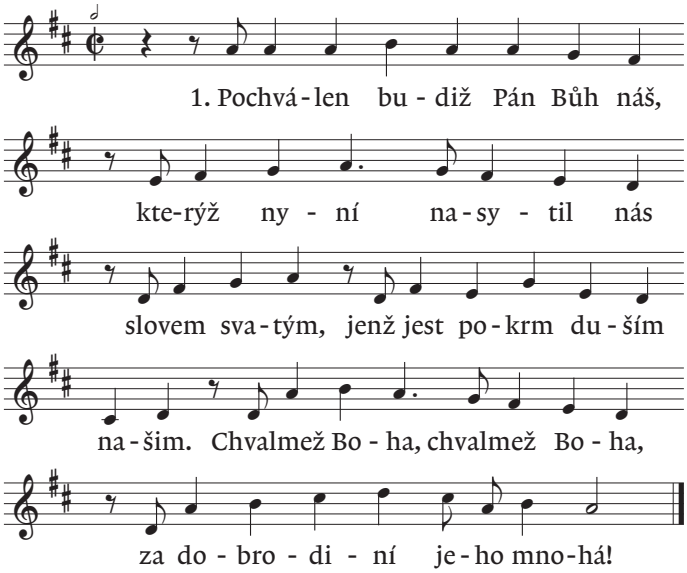
5. ať moc pravdy slova tvého / nevyjde z srdce našeho, / a tak ať jsme země plodná, / k semenu tvému způsobná.

6. V čemkoli jsme pobloudili, / naprav nás, pastýři dobrý, / k stádu svému na ramenou / přines ovci svou ztracenou.

7. Slovo tvé, Pane Kriste náš, / ať nikdy neopustí nás. / Amen, ať se to vše stane, / zač tebe z víry žádáme.

T: Kancionál český, 1576 / Zpívání křesťanská, 1584 / Evangelický zpěvník, 1979 / 2018
M: Kirchengeseng, 1566 / Evangelický zpěvník, 1979

310
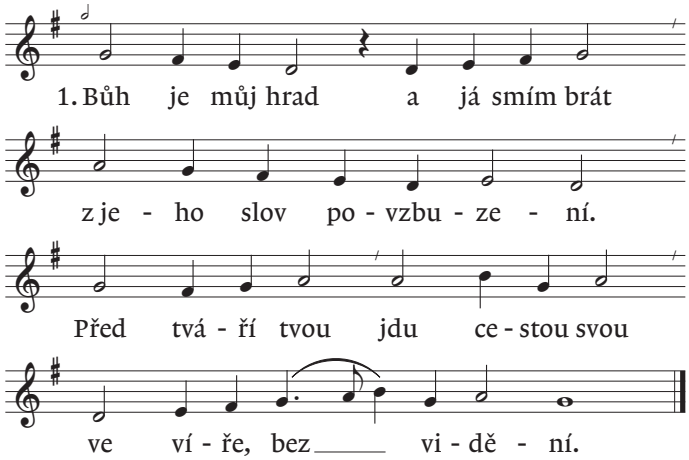

2. Pochválen buď i Syn Boží, / jenž jest duší našich zboží, / neboť on sám / smrtí svou vrátil život nám. / Chvalmež Boha, chvalmež Boha / za dobrodiní jeho mnohá!

3. Pochválen buď i Duch svatý, / jenž nás učí právě znáti / Hospodina / i jeho milého Syna. / Chvalmež Boha, chvalmež Boha / za dobrodiní jeho mnohá!

T: Královéhradecký kancionál český, 1595 / Písně chval Božských, 1606 / Nová kniha zpěvů křesťanských, 1796 / Evangelický zpěvník, 1979
M: Písně chval Božských, 1606

311

2. Slovo pravdy / tvé ať navždy / mi dává, Bože, sílu, / ať v úzkosti, / v pochybnosti / neztratím svoji víru.

3. V tvém slovu mám / zbraň proti tmám, / kde jinde bych vzal světlo? / Co jiného / jména tvého / k oslavě by mne vedlo?

4. Světlem slova / mi vždy znova / cenu spásy zjevuješ / a z milosti / do věčnosti / časností mne provést chceš.
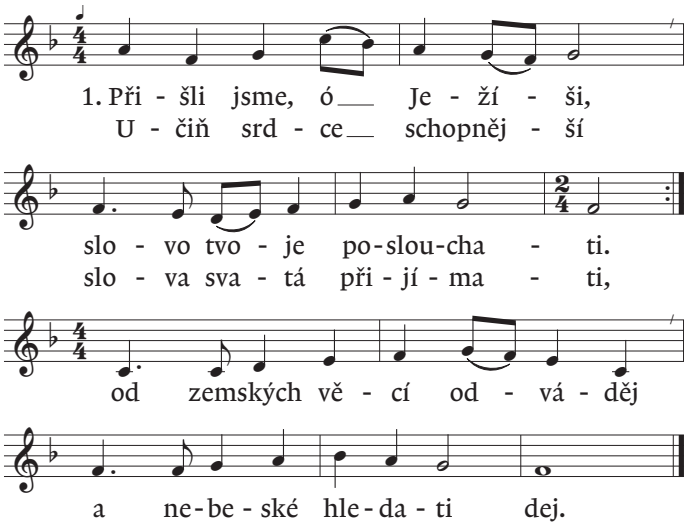
5. Nevěděl bych, / že smířit hřích / v tvé věčné radě bylo, / kdyby zvěst tu / všemu světu / tvé slovo nezjevilo.

6. Mé srdce již / pro hříchu tíž / nemusí se tě báti, / vždyť ty mi díš, / že odpouštíš, / že smím tě Otcem zváti.

7. Ty jsi náš hrad, / rač ponechat / nám světlo slova svého. / V něm naděje / i spása je, / dar života věčného.

T: Christian Fürchtegott Gellert, Geistliche Oden und Lieder, 1757 / Josef Batelka, Evangelický zpěvník, 1979
M: As Hymnodus Sacer, 1625 / Andachts-Zymbeln, 1655 / Evangelisches Kirchen-Gesangbuch, 1950 / Evangelisches Gesangbuch, 1993

312
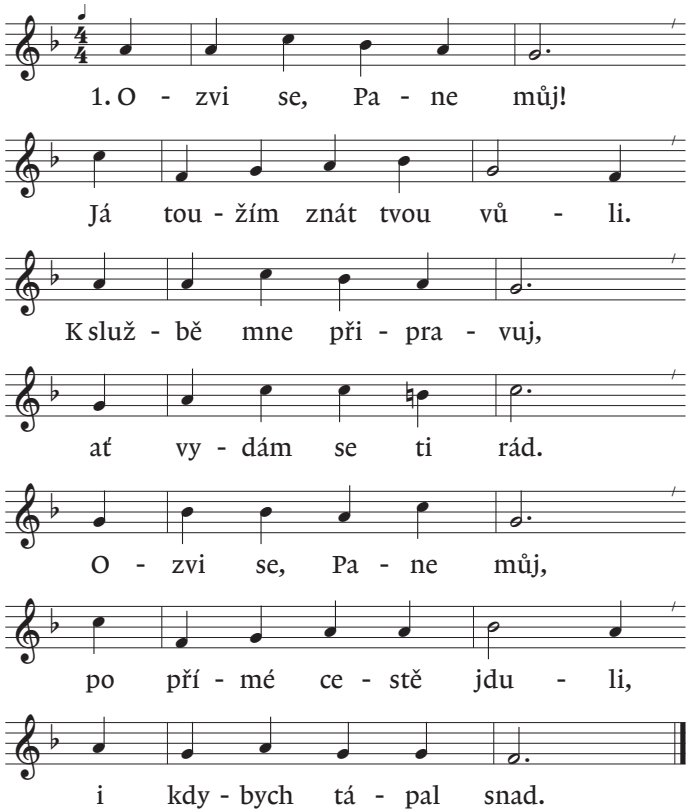

2. Srdce naše, rozum náš / velkou tmou jsou zatemněny, /
Bože, jenž vše v rukou máš, / dej nám světlo k osvícení. /
Dobré činit, myslit, znáti / nám ty sám jen můžeš dáti.

3. Blesku slávy, jasnosti, / světlo z světla nebeského, /
všechny naše schopnosti / obnov mocí Ducha svého, /
ať z svých proseb, zpěvů, lkání / máme slavné požehnání!

T: Tobias Clausnitzer, Altdorffisches Bet- und Gesang-Büchlein, 1663 /
Poklad spěvů duchovních, 1710 / Kancionál, 1753 / Ludvík Bohumil Kašpar,
Zpěvník žalmů a písní duchovních, 1877 / Evangelický zpěvník, 1979
M: Johann Rudolf Ahle, Neue Geistliche […] Andachten, 1664 /
Deutsches evangelisches Kirchen-Gesangbuch, 1854 / 2018

313
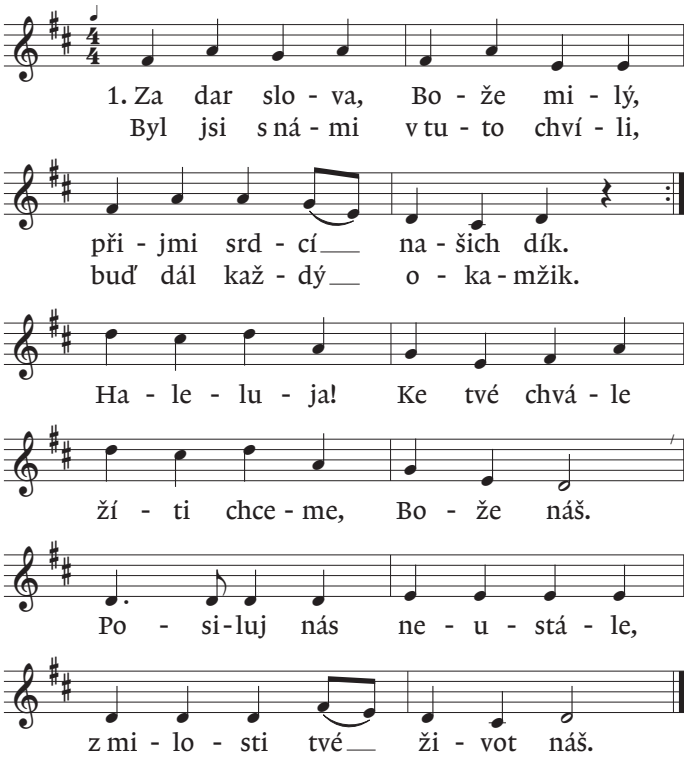

2. Ozvi se, Pane můj! / Co dělat mám, chci znáti, / a moudrost mi daruj, / abych cíl neztratil. / Ozvi se, Pane můj, / ať způsobí Duch svatý, / že budu mít dost sil.

3. Ozvi se, Pane můj, / a soustřeď moje smysly / na pravdivý hlas svůj / a svoje rozkazy. / Ozvi se, Pane můj! / Ať na to jenom myslím, / co z pravdy přichází.

4. Ozvi se, Pane můj! / Má duše neklidná je; / ty sám ji proměňuj, / ať uslyší tvůj vzkaz. / Ozvi se, Pane můj, / veď lidstvo k branám ráje / a oslav se ty v nás.

T: Pierre Corneille, L'Imitation de Iesus-Christ, 1656 / Karel Trusina, Evangelický zpěvník, 1979 M: Geist-reiches Gesang-Buch, 1704 / Harmonischer Lieder-Schatz, 1738 / Evangelický zpěvník, 1979 / 2018
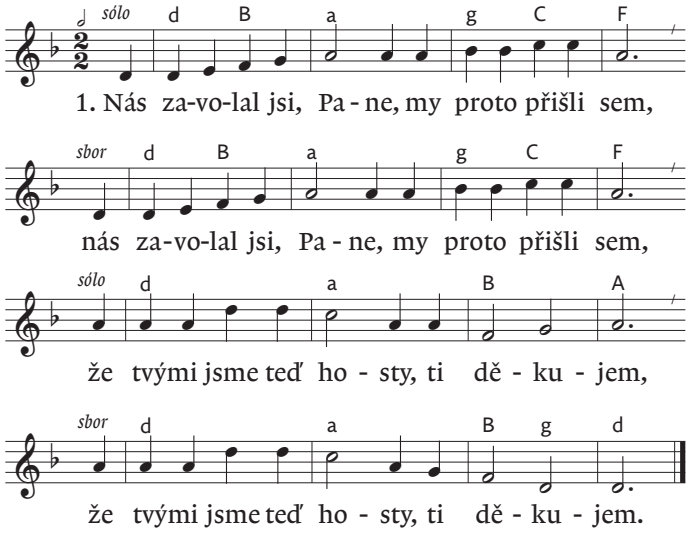
314

2. Nechť tvé světlo jasně vzplane a ostříhá našich cest. / Bezpečně vždy noha stane, když tvé slovo svící jest. / Haleluja! Cestu tvoji najít chceme, Bože náš. / Z nepokoje ku pokoji jediný ty vodit znáš.

T: Gustav Adolf Molnár, Harfa, 1915 / Evangelický zpěvník, 1979
M: podle nápěvu tradiční ruské písně John Andrew Stevenson, A Selection of Popular National Airs, 1818 / Písně cestou života, 1890

315

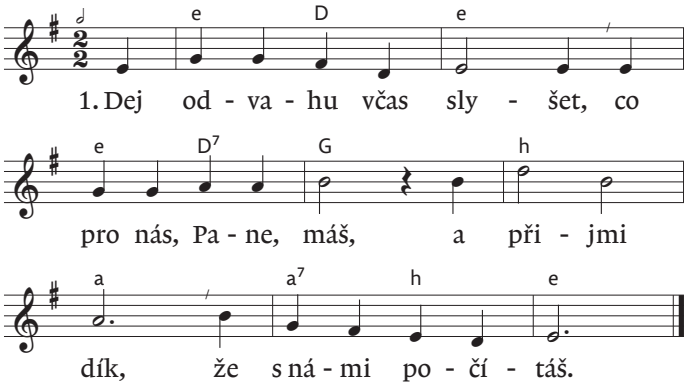

2. |: Zde slyšíme tvá slova, je o tvých skutcích řeč, :|
|: kéž otevřeš nám uši a srdce též! :|

3. |: A soustřeď naši mysl, rač Ducha svého dát, :|
|: ať naučí nás slyšet a poslouchat. :|

T: Kurt Rommel, Gott schenkt Freiheit, 1968 / Zdeněk Coufal, Buď tobě sláva, 1981
M: Kurt Rommel, Gott schenkt Freiheit, 1968 / Buď tobě sláva, 1981

316

2. Dej odvahu žít, doufat, / když není vidět cíl, / a přijmi dík, / žes láskou ujistil.

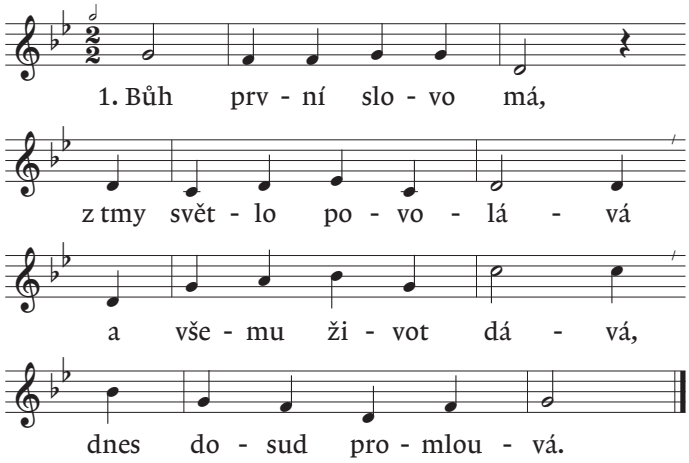
3. Dej odvahu dnes sloužit, / ať den je nebo noc, / a přijmi dík, / že jdeš nám na pomoc.

4. Dej odvahu se ztišit / i mlčet před tebou / a přijmi dík / za všechnu přízeň tvou.

5. Dej odvahu mít víru, / že jediný jsi Pán, / a přijmi dík, / že nevzdálil ses nám.

T: Kurt Rommel, Gotteslob, 1975 / Zdeněk Coufal, Evangelický zpěvník (dodatek), 2000 M: Kurt Rommel, Gotteslob, 1975 / Evangelisch-reformiertes Gesangbuch, 1998

317
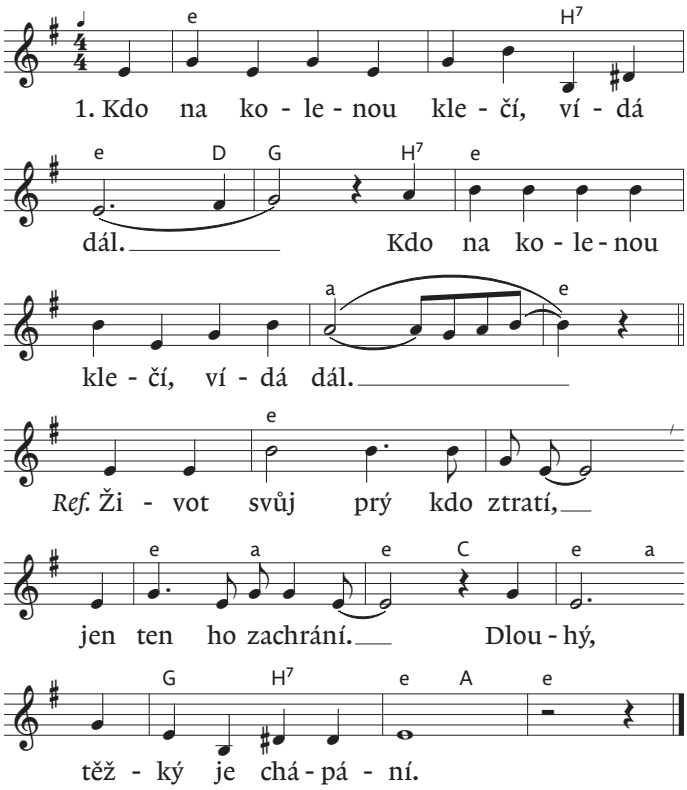

2. Bůh na počátku stál. / O čem máme jen zdání, / i tam se v lásce sklání / a nás si povolal.

3. Má slovo poslední: / co otcům zdávna slíbil / a pro co víru tříbil, / to jistě vyplní.

4. Bůh na počátku byl / a přijde jednou zase, / svět stvoří v nové kráse, / v něm všechno má svůj cíl.

T: Jan Wit, Liedboek voor de kerken, 1973 / Bohuslav Vik
M: Gerhardus Marinus Kremer, Liedboek voor de kerken, 1973

318
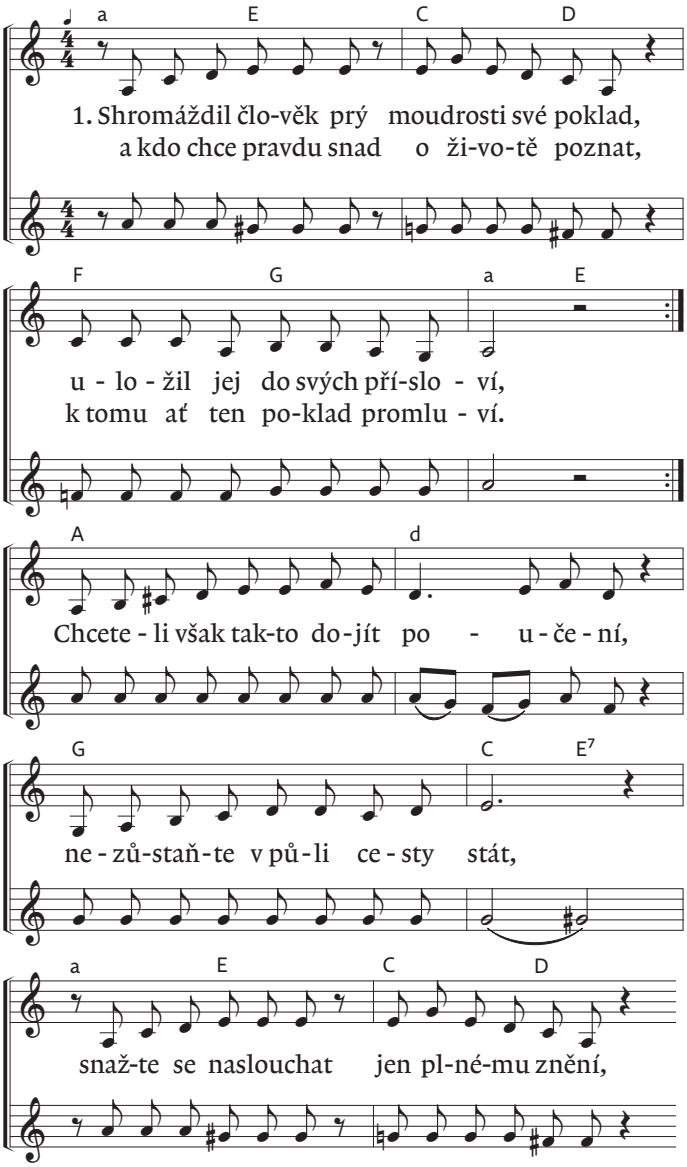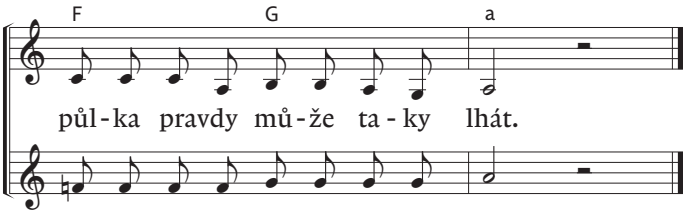

2. |: Kdo nedělá moc řečí, poví víc. :| *Ref.*

3. |: Kdo dává, zpět nežádá, má dost sám. :| *Ref.*

T: Jaromír Plíšek, Nová píseň, [1983/4] / Svítá, 1992
M: *See Four and Twenty Elders*, nápěv amerického spirituálu / New Quartet Book, 1925 / Nová píseň, [1983/4]

319
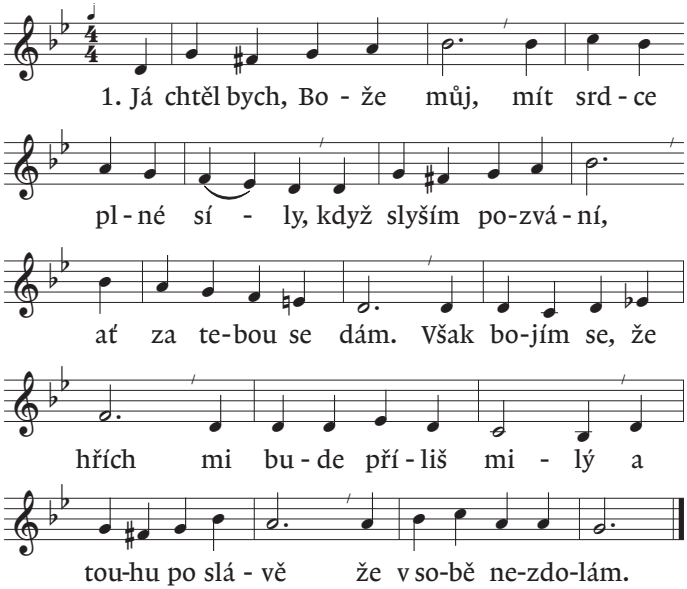

a E C D
1. Shromáždil člo-věk prý moudrosti své poklad,
a kdo chce pravdu snad o ži-vo-tě poznat,
F G a E
u - lo - žil jej do svých pří-slo - ví,
k tomu ať ten po-klad promlu - ví.
A d
Chcete - li však tak-to do-jít po - u - če - ní,
G C E7
ne - zů-staň-te v pů-li ce - sty stát,
a E C D
snaž-te se naslouchat jen pl-né-mu znění,

2. Do jámy upadne, kdo jiným ji chystá, / sejde mečem, kdo s ním zachází, / pravda však bývá jen pouze tehdy jistá, / když jí jedna půlka neschází. / Slyšte proto všichni druhou polovinu, / je v ní skryta moudrost odvěká: / Ten, kdo meč odmítá, ten na kříži sejde, / slyšte, lidé, moudrost člověka.

T: Miloš Rejchrt, Nová píseň, [1983/4] / Svítá, 1992
M: Miloš Rejchrt, Nová píseň, [1983/4]

Svůj hřích jsem před tebou přiznal, svoji nepravost jsem nezakrýval, řekl jsem: „Vyznám se Hospodinu ze své nevěrnosti.“ A ty jsi ze mne sňal nepravost, hřích můj. (Ž 32,5)

2. Dnes na to vzpomínám, / jak často jsem už slíbil, / že chci ti věrný být, / vždy ve službě tvé stát / a zabývat se tím, / co se tvé vůli líbí. / Však všechny sliby své / jsem zrušil mnohokrát.

3. Neumím vděčný být, / když požehnání dáš mně, / když radost přichází / a chvíle pokojné, / a zcela hluchý jsem, / když napomínáš vážně, / když smutek dopustíš – / znamení varovné.

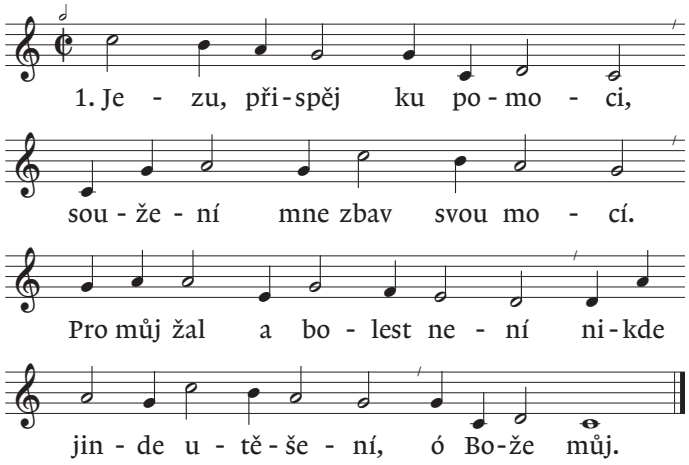
4. Tak stále poznávám, / jak slabý jsem a prázdný, / jak sice snahu mám / hlas Boží vážně vzít, / však zcela stačí, když / jen někdo pohrozí mi, / a znovu upadám, / má slabost vítězí.

5. Jen tvoje moudrost ví, / co k službě sílu dává, / co sobce promění / a smutné potěší, / jen za tvé pomoci / se zastanu vždy práva / a věrnost pravdě tvé / nebude přítěží.

6. Tak jako prorokům / a apoštolům kdysi / i mně dej moudrost svou / a Ducha daruj sám, / ty, který v lásce své / a v moci nezměrný jsi, / i ve mně bezmocném / si vybuduj svůj chrám.

T: Louis Roehrich, Recueil de psaumes et cantiques, 1866 / Karel Trusina, Evangelický zpěvník, 1979 M: New ordentlich Gesangbuch, 1648 / Fast allgemeines Evangelisch-Musicalisches Liederbuch, 1730 / Recueil de psaumes et cantiques, 1866 / 2018

321

2. Hyne svět a žádost jeho / je vždy více v moci zlého. / Nepravost se rozšířila, / spravedlnost zahynula, / ó Bože můj.

3. Já pak, v srdci pomýlený, / z cesty pravdy zavedený, / sám nad sebou plakat musím, / o dar pokání tě prosím, / ó Bože můj.

4. Ke komu bych šel jinému / než k tobě, Pane, samému, / který jsi i na kříž vstoupil, / abys duši mou vykoupil, / ó Bože můj.

5. Uslyš, Pane, mé volání, / skloň se ke mně v slitování, / z celé duše prosím, žádám, / na tvou milost očekávám, / ó Bože můj.

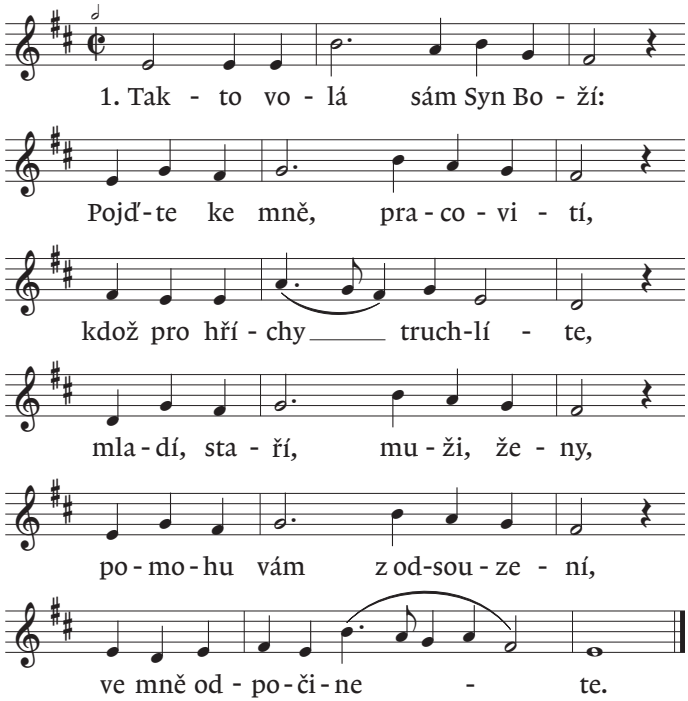
6. Veliký byl hřích a vina / u marnotratného syna, / a přec jsi jej přijal, Pane. / Dej, ať se mi stejně stane, / ó Bože můj.

7. Jako poutník unavený, / jako jelen poraněný, / hledám, Pane, s dychtivostí / živou vodu tvé milosti, / ó Bože můj.

8. Hledej ovečku ztracenou, / zachraň mne na svých ramenou, / pastýři můj dobrý, tichý, / láskou přikrej moje hříchy. / Ó Bože můj.

T: Cithara Sanctorum, 1737 / Josef Batelka, Evangelický zpěvník, 1979
M: *Prozpěvujmež všickni nynie* / Kolínský kancionál, 1517 / Piesně chval Božských, 1541

322

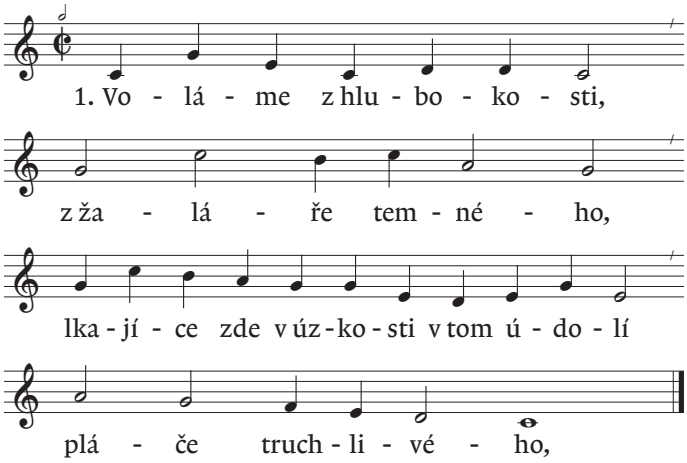
2. Jho mé sladké, břímě lehké; / kdo je pro mne věrně nese, / ujde věčných trápení. / Nechci ho zde opustiti, / s mou pomocí má dojíti / v nebesích utěšení.

3. Co jsem činil, čemu učil / a v čem jsem vám k příkladu byl, / v tom se jen upevněte; / co proto vám se přihodí, / to jistě vám neuškodí, / když vy věrni budete.

4. Kdo jste se Bohu oddali, / všichni velicí i malí, / nelitujte v tom sebe; / stůjte v Kristovu učení, / v němž je vaše potěšení, / přivede vás do nebe.

T: Georg Grünwald, Ain schöns newes christlichs Lyed, 1530 / Urban Němec, Piesně chval Božských, 1541 / Kancionál, 1659 / Rostislav Nechuta, Evangelický zpěvník, 1979 M: Ain schöns newes christlichs Lyed, 1530 / Geistliche Lieder, 1545

323

2. věčný Králi, Pane náš, / k tobě jedinému, / který v nebi přebýváš, sem pohlížíš / k lidu souženému.

3. Aj, my dobrotivého / tebe Otce máme, / avšak spravedlivého tvého soudu / velmi se lekáme.

4. Hříchů tak rozvodněných, / jichž počet nevíme, / proti tobě činěných, v těle, v duchu / velmi se děsíme.

5. A kdybys je chtěl zkoumat / září oka svého, / všecky je vyhledávat, kdo ostojí? / Přemůžeš každého.

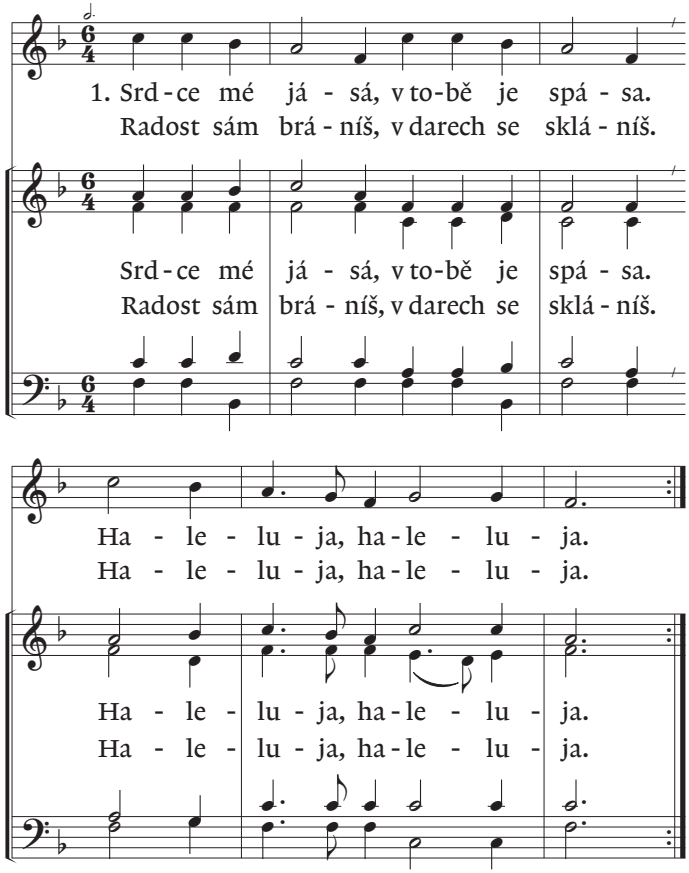
6. Tys ze všech nepravostí / mocný vyprostitel, / zhroucených v jich žalosti a kajících / sám tys potěšitel.
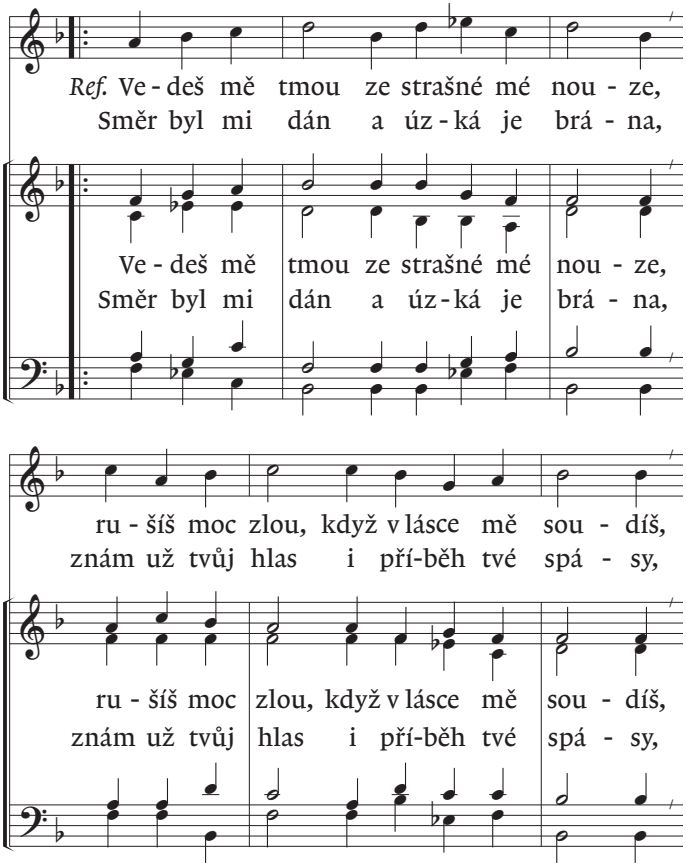
7. Potěšuj také nyní / nám srdce sklíčené / a pro své mnohé viny dnem i nocí / bolestně zdrcené

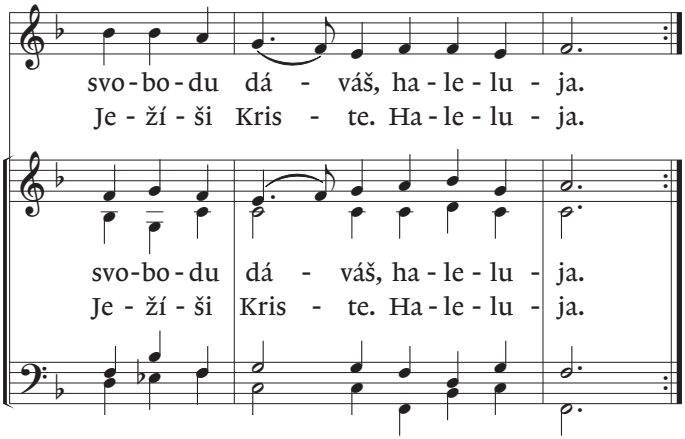
8. a přiveď po cestách svých / svou velkou milostí / v nebe do stanů věčných, Pane Kriste, / k té věčné radosti.

T: Jan Blahoslav, Piesně chval Božských, 1561 /
Rostislav Nechuta, Evangelický zpěvník, 1979 / 2018
M: Piesně chval Božských, 1561 / Písně duchovní evanjelistské, 1564

324

1. Srd - ce mé já - sá, v to-bě je spá - sa.
Radost sám brá - níš, v darech se sklá - níš.
Srd - ce mé já - sá, v to-bě je spá - sa.
Radost sám brá - níš, v darech se sklá - níš.
Ha - le - lu - ja, ha - le - lu - ja.
Ha - le - lu - ja, ha - le - lu - ja.
Ha - le - lu - ja, ha - le - lu - ja.
Ha - le - lu - ja, ha - le - lu - ja.
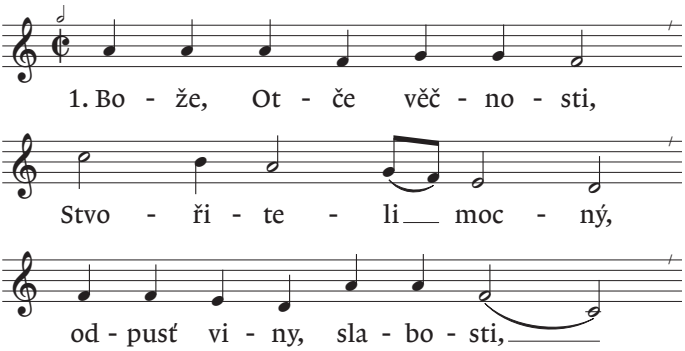

Ref. Ve - deš mě tmou ze strašné mé nou - ze,
Směr byl mi dán a úz - ká je brá - na,
Ve - deš mě tmou ze strašné mé nou - ze,
Směr byl mi dán a úz - ká je brá - na,
ru - šíš moc zlou, když v lásce mě sou - díš,
znám už tvůj hlas i pří-běh tvé spá - sy,
ru - šíš moc zlou, když v lásce mě sou - díš,
znám už tvůj hlas i pří-běh tvé spá - sy,
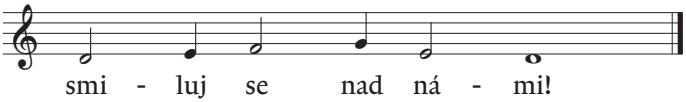

2. Srdce mé zpívá, jméno tvé vzývá. / Haleluja, haleluja. /
Slovem, cos kázal, ďábla jsi svázal. / Haleluja, haleluja. *Ref.*

T: Amorum filii Dei decades duae, 1598 / Evangelisches Gesangbuch, 1993 / Eliška Baťová
M: Giovanni Giacomo Gastoldi, Balletti a cinque voci, 1591 / 2018
S: Giovanni Giacomo Gastoldi, Balletti a cinque voci, 1591 / Evangelisch-reformiertes Gesangbuch, 1998 / 2018

325
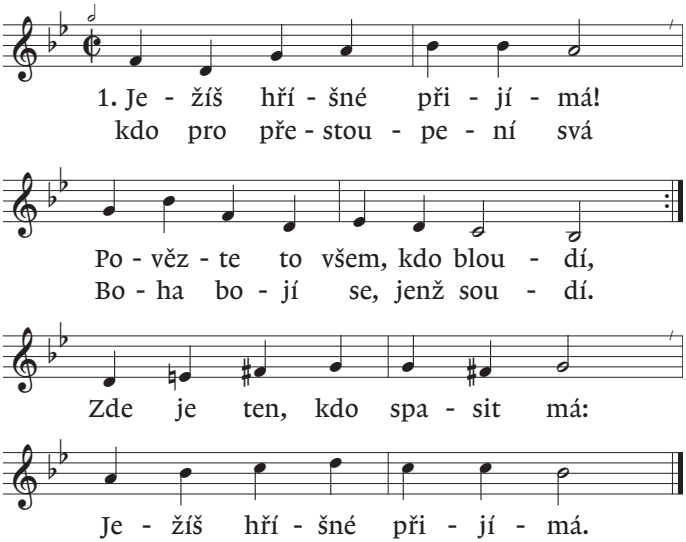

2. Ty jsi na kříž v bolesti / nesl naše hříchy. / Kriste, Králi nebeský, / smiluj se nad námi!

3. Duchu svatý, rádce náš, / v darech přebohatý, / osvěť lid tmou zajatý, / smiluj se nad námi!

T: podle tradiční litanie Evanjelický spevník, 1992 / Tomáš Najbrt, Evangelický zpěvník (dodatek), 2000 M: Piesně chval Božských, 1541

326

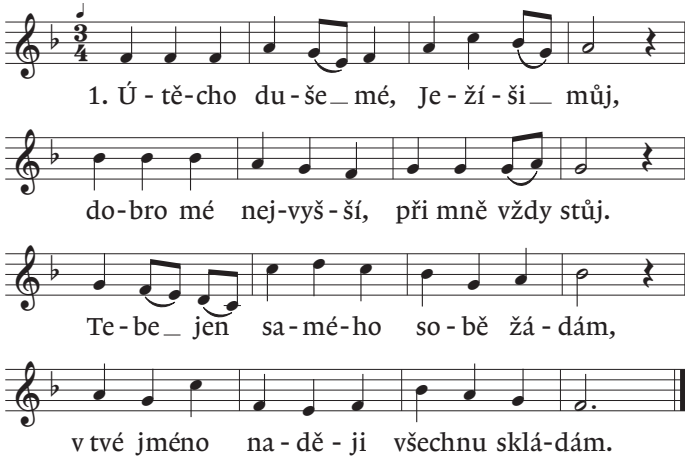
2. Nejsem hoden milosti, / ale uvěřil jsem slovu, / že smím doufat s radostí, / kající že přijmeš znovu. / U tebe je záchrana, / Ježíš hříšné přijímá.

3. Pojďte, vy, jež tíha vin / jako břímě těžké tlačí, /
naše hříchy nese Syn, / jeho dílo spásy stačí. /
Odpuštění pro nás má, / Ježíš hříšné přijímá.

4. Kdo se k němu přiblíží, / toho nikdy nevyhání, /
s láskou na nás pohlíží, / miluje nás bez přestání. /
Nový život pro nás má, / Ježíš hříšné přijímá.

T: Erdmann Neumeister, Evangelischer Nachklang, 1718 /
Slavie Radechovská, Evangelický zpěvník (dodatek), 2000
M: Praxis Pietatis Melica, 1553 / Geist-reiches Gesang-Buch, 1704 / Harmonischer Lieder-Schatz, 1738 / Evangelisches Kirchen-Gesangbuch, 1950 / 2018

327
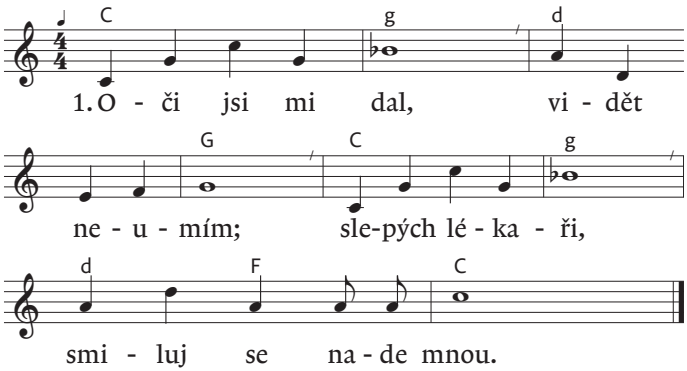

2. Věřím a vyznávám, že jsi můj Pán, / Bůh, který za spásu
světa byl dán. / Ať slyším v duši své vždycky tvůj hlas, /
víru mou posiluj po všechen čas.

3. Duši mou přemnohé hříchy tíží, / za které trpěl Pán
na svém kříži. / Přesto mám naději v Boha svého, / miluji
Ježíše laskavého.

4. Co mám zde na světě, vše jest jeho, / je to jen milostí Pána mého. / Tělem i duší mu patřím cele, / nemám nic bez svého Spasitele.

T: Kancionál český, 1712 / Zpěvy duchovní k varhanám, 1832 / Český kancionál, 1921 / Kancionál, 1973 / 2018
M: Zpěvy duchovní k varhanám, 1832 / Český kancionál, 1921 / Kancionál, 1973

328

2. Uši jsi mi dal, / slyšet neumím; / hluchých lékaři, / smiluj se nade mnou.

3. Ruce jsi mi dal, / sloužit neumím; / chromých lékaři, / smiluj se nade mnou.
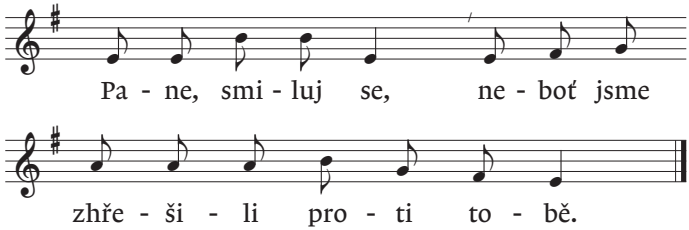
4. Ústa jsi mi dal, / chválit neumím; / němých lékaři, / smiluj se nade mnou.

5. Život jsi mi dal, / věřit neumím; / vládce nad smrtí, / smiluj se nade mnou.

6. Bližní jsi mi dal, / mít rád neumím; / tvůrce zázraků, / smiluj se nade mnou.
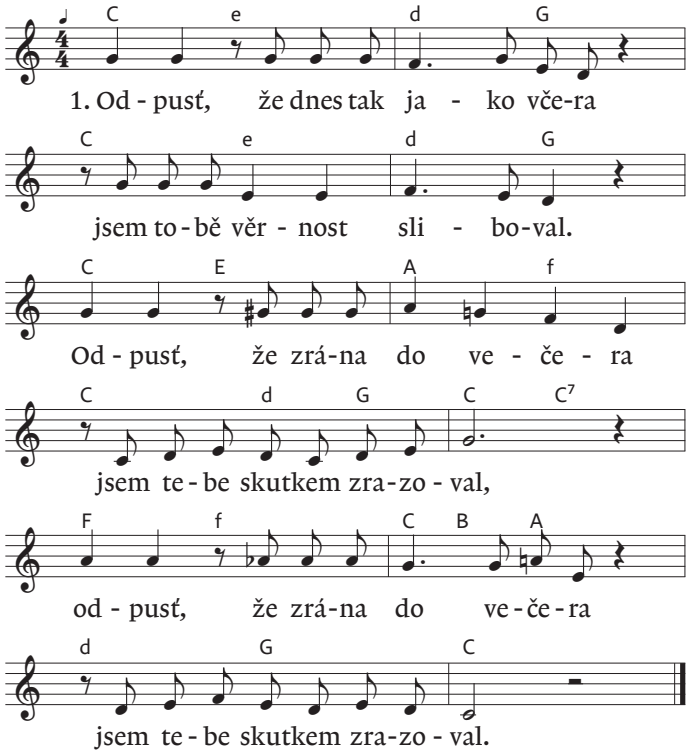
T: Paul Ernst Ruppel, Neue geistliche Lieder, 1977 / Zdeněk Coufal, Svítá, 1992
M: Magdalene Schauß-Flake, Neue geistliche Lieder, 1977 / Svítá, 1992

329

T: *Kyrie eleison* / Zpěvy s odpovědí lidu, 1984
M: Bohuslav Korejs, Zpěvy s odpovědí lidu, 1984

330

2. Odpusť, že jsem nevyslech bratra, / který se mne na radu ptal. / |: Odpusť, že jsem se díval spatra / na toho, který klopýtal. :|

3. Odpusť, že nad svou hněvivostí / nechal jsem slunce zapadnout. / |: Odpusť, že jsem dnes bez milosti / slepého nechal upadnout. :|
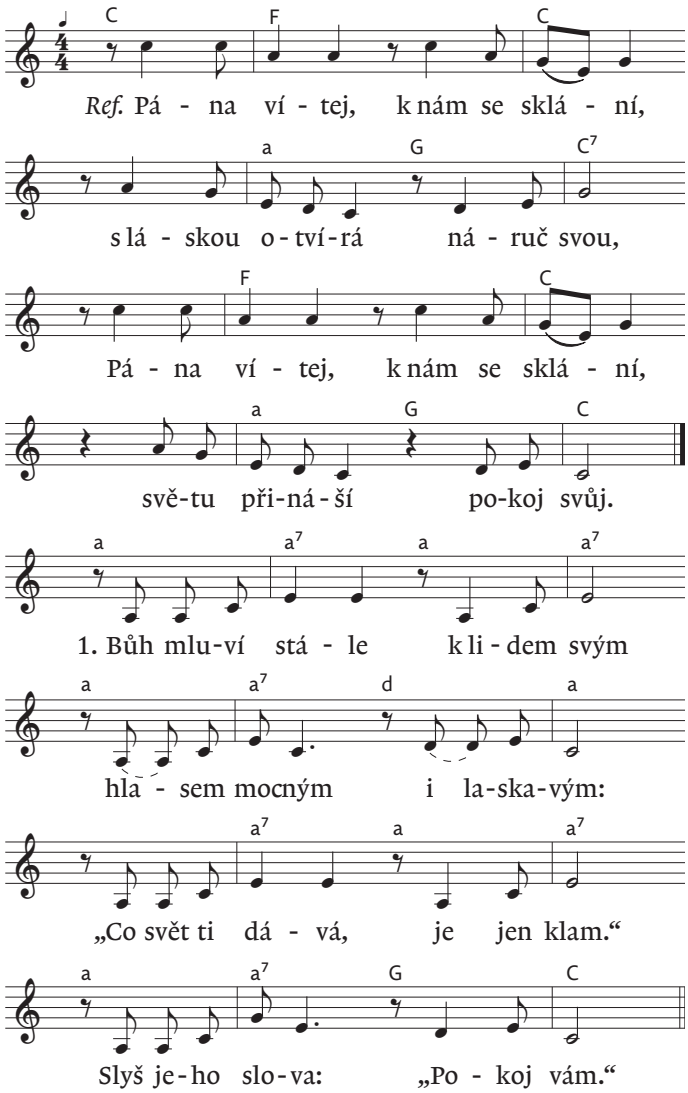
4. Odpusť mi, Pane, zase znova, / odpusť mi každý lásky dluh. / |: Odpusť všechna zbytečná slova, / odpusť, jenž slitovný jsi Bůh. :|

T: Miloš Rejchrt, Nová křesťanská píseň, 1970
M: Miloš Rejchrt, Nová křesťanská píseň, 1970

Bože, prosíme, přijď království tvé.
K nám, kteří máme tolik starostí s jinými věcmi.
K nám, kteří se nechceme vzdát vlády
nad svým životem.
K nám, kteří se bráníme tvé lásce
i tvému nároku.
K nám, kteří jsme cestu k tobě i k druhým
zatarasili svým hříchem.
Před tebou i před druhými
vyznáváme svůj hřích.
Prosíme, odpusť nám
a proměňuj nás svým kralováním.

podle luterské liturgie

331

C F C
Ref. Pá - na ví - tej, k nám se sklá - ní,
a G C7
s lá - skou o - tví - rá ná - ruč svou,
F C
Pá - na ví - tej, k nám se sklá - ní,
a G C
svě-tu při-ná - ší po-koj svůj.
a a7 a a7
1. Bůh mlu-ví stá - le k li - dem svým
a a7 d a
hlá - sem mocným i la-ska-vým:
a7 a a7
„Co svět ti dá - vá, je jen klam.“
a a7 G C
Slyš je - ho slo - va: „Po - koj vám.“

2. Všechno, co vidím, / musím mít, / něco mi chybí, / nenajdu klid. / Stále za něčím / pospíchám, / najednou slyším: / „Pokoj vám.“ *Ref.*

3. Vše, co mi vládlo, / čím jsem žil, / všechno tvůj pokoj / proměnil. / Chtěl bych teď sloužit, / pomáhat / každému z lidí / pokoj znát. *Ref.*

T: Miloslav Esterle, Svítá 1992
M: *Ev'ry Time I Feel the Spirit*, nápěv spirituálu z ostrova Svatá Helena / Saint Helena Island Spirituals, [1925] / Svítá, 1992 / 2018

Zde jsou mé nohy, bídné poutnice,
teď touží běžet, kam tvá milost volá.
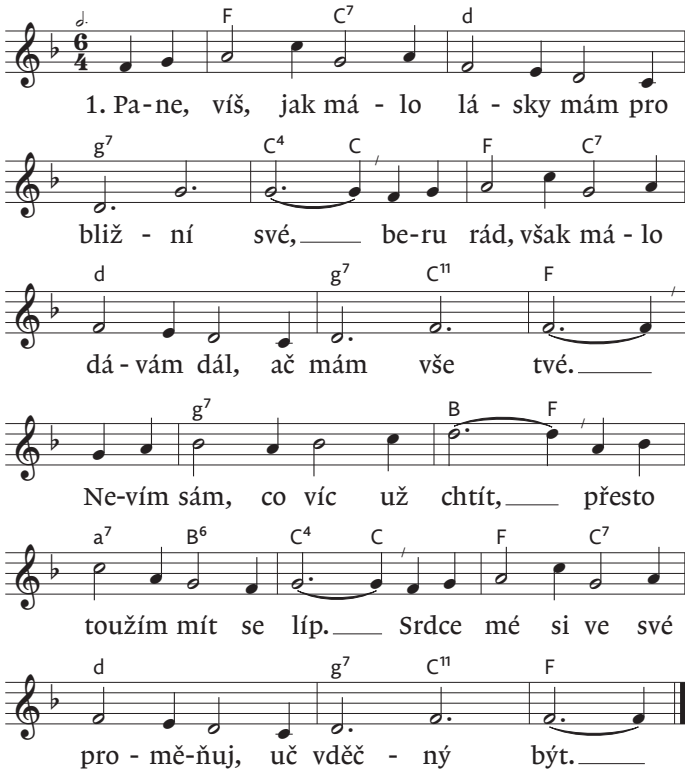
Zde je můj hlas, nevrlý, prolhaný,
aby si vyčítal a prosil o pokání.

Zde jsou mé oči, světla omylů,
kéž zhasí je mé modlitby a slzy.

Běda, můj Bože, který odpouštíš,
má nevděčnost je jak bezedná studna.

Ty, Bože míru, štěstí, radosti,
všechnu mou nemohoucnost, všechnu úzkost,
to všechno dobře znáš. Vždyť není větší ubožák v mé době,
ale co mám, můj Bože, to dám tobě.
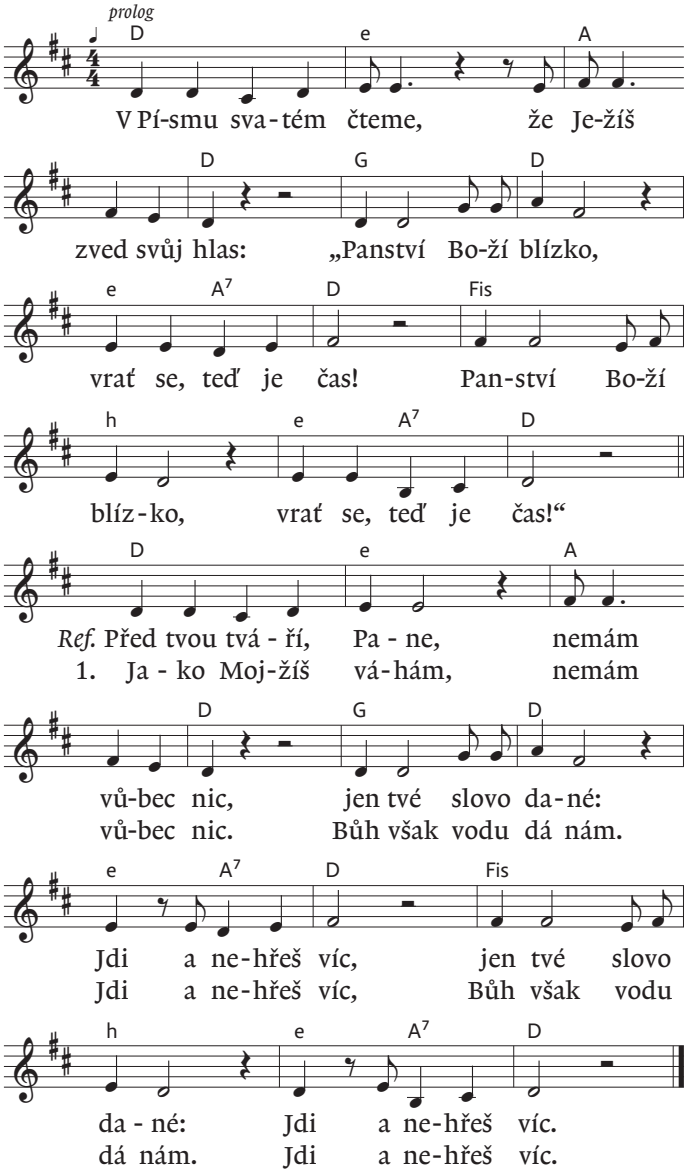
332

2. Pane můj, ty znáš mě líp než já, ty znáš můj splín, / dobře víš, že prázdné ruce mám před křížem tvým. / Pane, já tvou vůli znám, / přesto dál si vládnu sám. / Srdce mé si ve své proměňuj, buď ty můj Král.

T: Kateřina Křivohlavá M: *Kelvin Grove*, tradiční skotský nápěv / Hamilton's Universal Tune-Book, 1853 / John Lamberton Bell, Heaven Shall Not Wait, 1987 / 2018

333

prolog
D e A
V Pí-smu sva-tém čteme, že Je-žíš
D G D
zved svůj hlas: „Panství Bo-ží blízko,
e A7 D Fis
vrať se, teď je čas! Pan-ství Bo-ží
h e A7 D
blíz-ko, vrať se, teď je čas!“
D e A
Ref. Před tvou tvá - ří, Pa - ne, nemám
1. Ja - ko Moj-žíš vá-hám, nemám
D G D
vů-bec nic, jen tvé slovo da-né:
vů-bec nic. Bůh však vodu dá nám.
e A7 D Fis
Jdi a ne-hřeš víc, jen tvé slovo
Jdi a ne-hřeš víc, Bůh však vodu
h e A7 D
da - né: Jdi a ne-hřeš víc.
dá nám. Jdi a ne-hřeš víc.
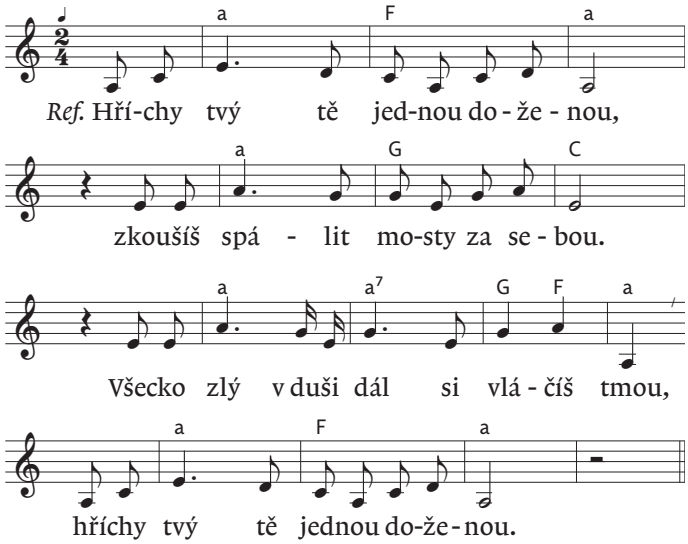
2. S Jonášem chci utéct, / nemám vůbec nic. /
|: Úkol dá se unést. / Jdi a nehřeš víc. :| *Ref.*
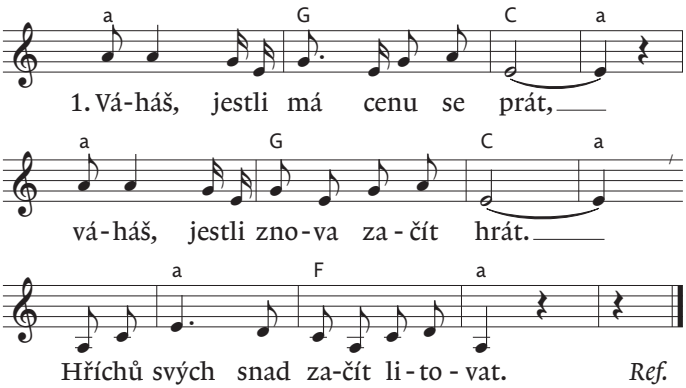
3. Jako žena lehká / nemám vůbec nic. /
|: S láskou se však setkám. / Jdi a nehřeš víc. :| *Ref.*

4. Pyšně sbohem dávám, / nemám vůbec nic. /
|: Díky ti, zas vstávám. / Jdi a nehřeš víc. :| *Ref.*

T: Bohdan Pivoňka, Nová píseň, [1983/4]
M: Bohdan Pivoňka, Nová píseň, [1983/4] / Svítá, 1992 / 2018

334

2. Troufám si ti dát to, oč jsi stál, / troufám si tě vést zas o krok dál. / |: Hříchy tvý na sebe jeden vzal. :| *Ref.*
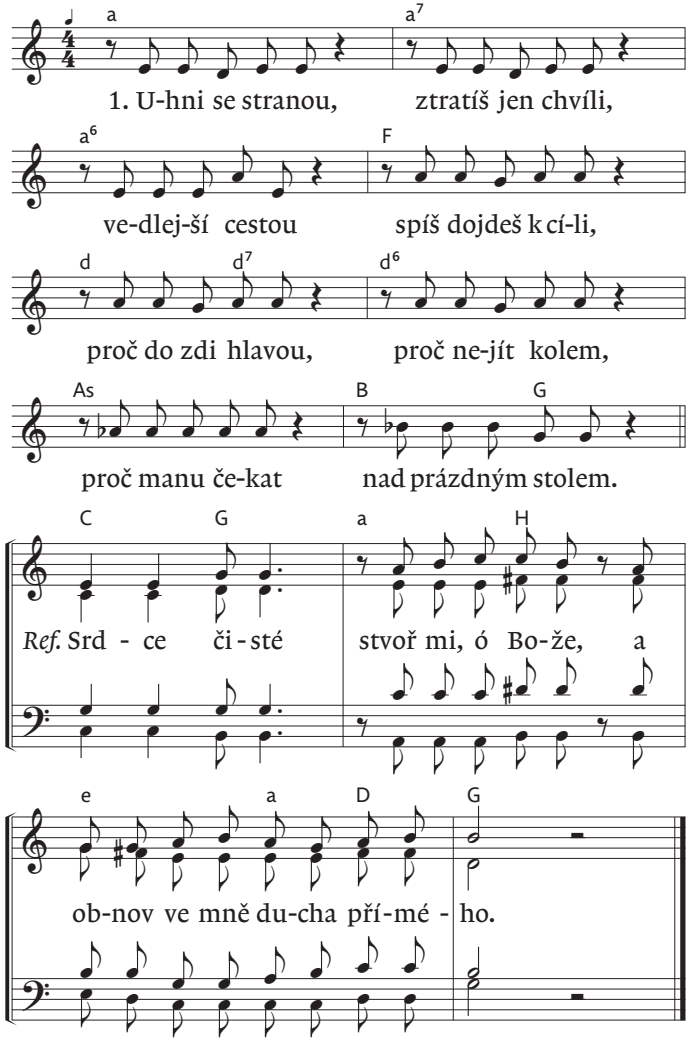
T: Miloslav Esterle, Svítá, 1992
M: *Sinner, Please Don't Let This Harvest Pass*, nápěv amerického spirituálu / New Jubilee Songs, [1902] / Negro spirituals, 1961 / Svítá, 1992

335

Milosrdný Bože,
vyznáváme před tebou i před druhými,
že jsme zhřešili v myšlenkách, slovech i skutcích,
tím, čeho jsme se dopustili, i tím, co jsme zanedbali.
Svou silou se nemůžeme ze svých hříchů vykoupit.
Proto hledáme útočiště ve tvém milosrdenství.

podle luterské liturgie

336
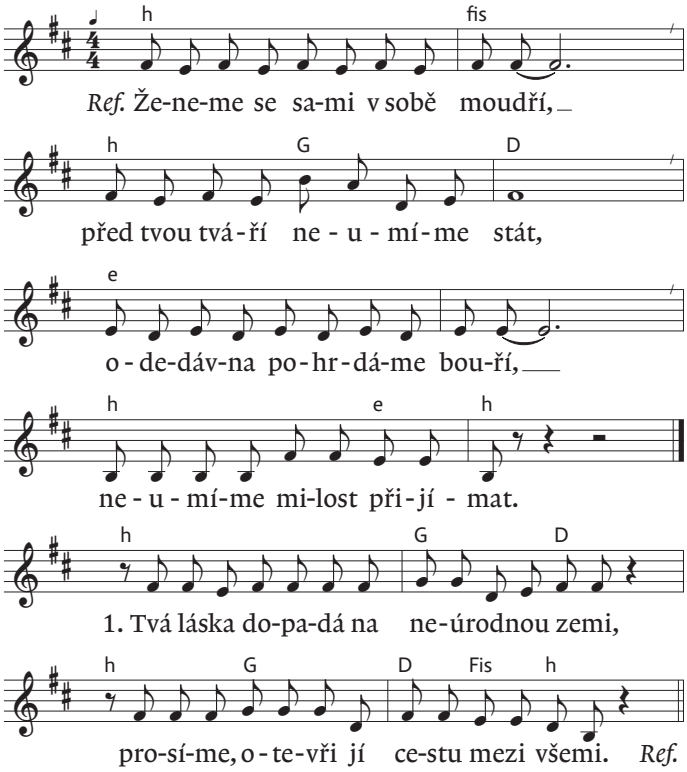

2. Opusť vše staré / a zanech snění, / doba je jiná, / všechno se mění, / dnes jenom blázen / pro pravdu hyne, / pravd bylo mnoho, / teď jsou zas jiné. *Ref.*

3. Proč den si dělat / zbytečně perný, / nezkusit všeho / a proč být věrný, / ber život lehce, / láska je hravá, / oddej se chvilce, / vem, co se dává. *Ref.*

4. V neděli k nebi / pozdvihni hlavu, / v pondělí hleď zas / ztratit se v davu, / na nebi žijí / andělé svatí, / na zemi jiné / zásady platí. *Ref.*

T: Miloš Rejchrt, Nová píseň [1983/4] / Svítá, 1992
M: Miloš Rejchrt, Nová píseň, [1983/4] / Svítá, 1992

337
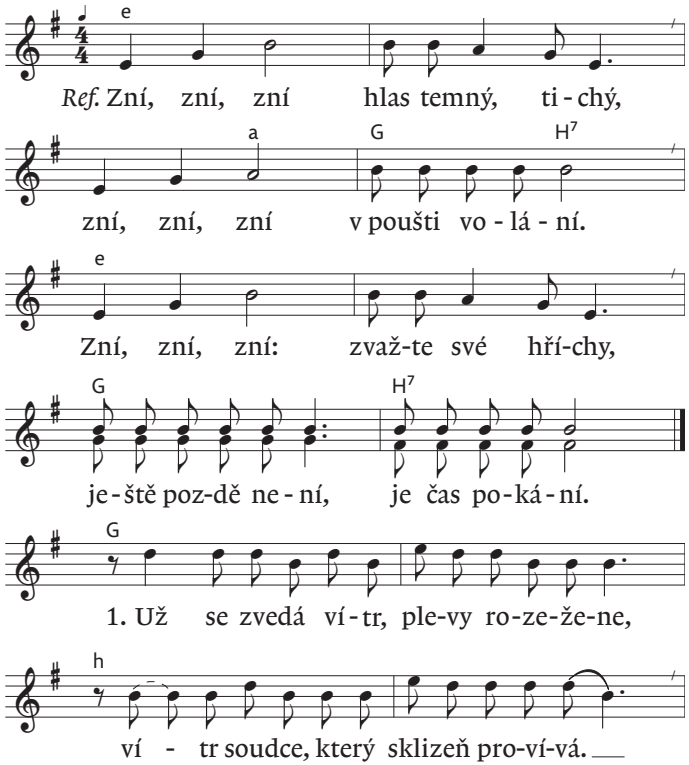

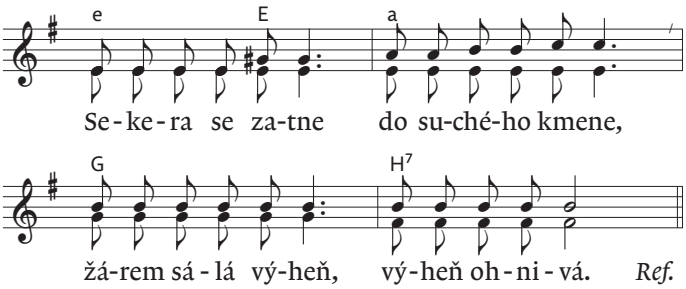
2. Ó Pane, smiluj se, my taky nejsme jiní, / vždyť nikdo neslyší, když řekneš, že jsme vinni. *Ref.*

3. Jen těžko přijímá, kdo neví, jak se dává, / když lásku nabízíš, je ticho, to se stává. *Ref.*

T: Jaromír Křivohlavý, Nová píseň, [1983/4] / Svítá, 1992
M: Jaromír Křivohlavý, Nová píseň, [1983/4] / Svítá, 1992

338
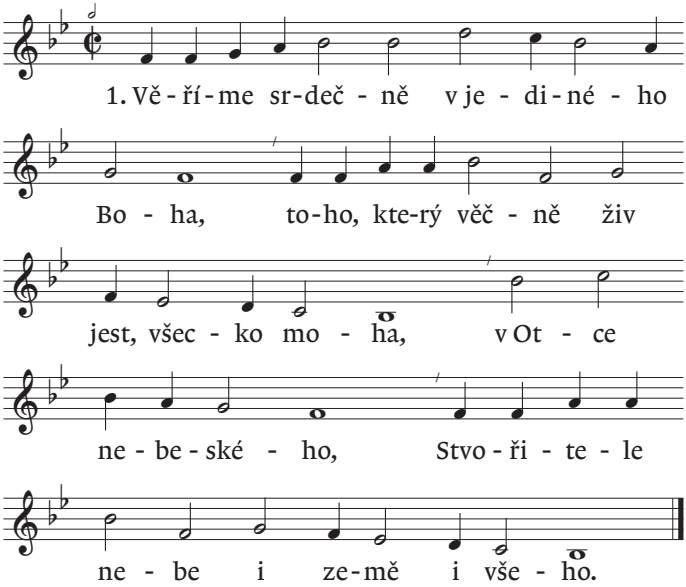

2. Už se zvedá vítr, který zrno čistí, / žeň hospodáře čeká, sýpky nachystal, / běda všechněm, kteří jsou si sebou jistí, / běda tomu domu, co na písku stál. *Ref.*

T: Miloš Rejchrt, Nová píseň [1983/4] / Svítá, 1992
M: Nová píseň, [1983/4] / Svítá, 1992

Skryj, Pane, slitováním svým,
co zla před tebou učiním.
A dej, ať nepřehlédnu, Pane,
spásu a milosti mi dané
i blaženost, jež nekončí.

Odevzdal jsem vám především, co jsem sám přijal,
že Kristus zemřel za naše hříchy podle Písem a byl pohřben;
byl vzkříšen třetího dne podle Písem. (1K 15,3–4)

339

2. Věříme též v jeho Syna jediného, / Pána Jezu Krista,
jehož Panna čistá / bez hříchu počala, / neb Ducha svatého
moc to v ní konala.

3. Kristus umřel za nás, nad peklem zvítězil, / třetího
dne vstal zas, a tak nás vykoupil / z věčného vězení; /
na pravici Otce přijal oslavení.

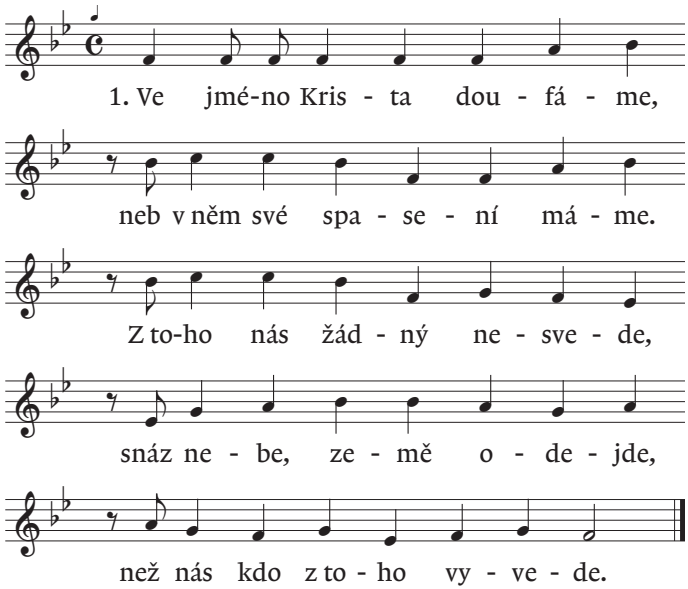
4. Věříme s radostí i v Ducha svatého, / v této smrtelnosti
těšitele ctného, / který církev svatou, / svatých obcování,
spravuje a chrání.

5. Věříme též cele, že pro narození / Krista Spasitele dá nám Bůh spasení, / hříchů odpuštění, / též z mrtvých vzkříšení, věčné oslavení.

6. Amen zpívajíce a tím se těšíce, / že po bídě této bude věčné léto, / rceme: Přijď, Ježíši, / a připoj nás bídné k své nebeské říši.

T: Jiří Třanovský, Cithara sanctorum, 1636 / Evangelický zpěvník, 1979
M: *Depromemus laudes pie genitrici* / Kodex Franus, 1505 / Vodňanský kancionál, 1537

340

2. Pro něho všecko snášíme, / neb slibům jeho věříme, / že nás v ničem neopustí, / pravdě své dá přece růsti, / neb ona má vítěziti.

3. Nedbejme strachu lidského, / majíc' Krista Pána svého, / toho přesilného Krále, / zlost nevěrných má namále, / pravda jeho půjde dále.

4. Jakož se to všudy vidí, / že k sobě mnohé přivodí / sladkostí slova Božího, / nám k spasení poslaného, / v těchto časech zjeveného.

5. Ač se proto ďábel hněvá, / však Kristus s svými zůstává, / musí on vždy vítěziti, / není se čeho strašiti, / z něho se máme těšiti,

6. kterýž nám svou pravdu zjevil, / Duchem jejím nás naplnil / a pro ni nás neopustí; / ač pokušení dopustí, / však nás sám z něho vyprostí.

7. K hanbě našim protivníkům / a k chvále svým milovníkům / učiní milost svou s námi, / obrání, půjde před námi, / neb jsme jemu všichni známi.

8. Beránek, jsa Pán nad pány, / Král Bohem korunovaný, / má nad králi panství míti, / s věrnými boj obdržeti, / šelmu sobě podmaniti.
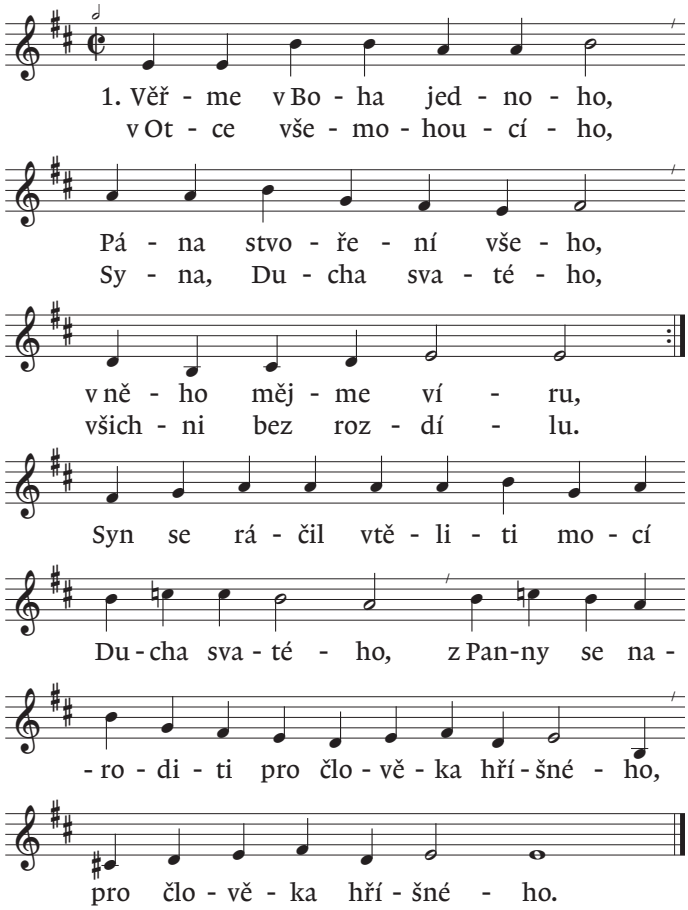
9. Ale falešní proroci / i šelma se vší svou mocí / zaživa v jezero padnou, / v oheň věčný se dostanou, / protiviti se přestanou.

10. Všem věrným sluší doufati, / hrůz lidských příliš nedbati; / aj, stádce Páně maličké, / neboj se té hrůzy lidské, / však máš k sobě sliby božské.

11. Amen, Kriste, tě prosíme, / slibům tvým pevně věříme, / že pravdě průchod způsobíš / a tudy věrné utěšíš, / nepřátele své zarmoutíš.

T: Jan Augusta, Piesně chval Božských, 1541 / Piesně chval Božských, 1561 / Písně duchovní evanjelistské, 1615 / Kancionál, 1659 / Evangelický zpěvník, 1979 / 2018 M: *In Gottes Namen fahren wir* / Eyn Enchiridion oder Handbüchlein, 1524 / Schöne auszerlesne Lieder, 1536 / Piesně chval Božských, 1541 / Piesně chval Božských, 1561

341
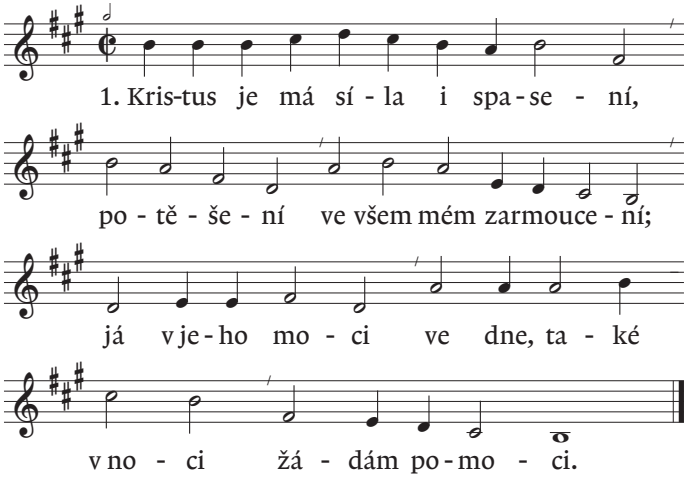

2. Proň ráčil pracovati, / lání, bití trpěti, / na kříži umříti, / nad peklem zvítěziti / a ďábla poraziti, / potom z mrtvých vstáti. / Na nebesa vystoupiti dne čtyřicátého, / na pravici seděti Boha Otce věčného, / Boha Otce věčného.

3. Věřme v Ducha svatého, / v svatou církev obecnou, / svatých obcování, / hříchů všech odpuštění, / těla z mrtvých vzkříšení, / věčné potěšení, / kde s anděly po vše věky na Pána patříce, / příbytek míti budeme, amen zpívajíce / a Bohu děkujíce.

T: Jistebnický kancionál, c.1430 / Evangelický zpěvník (dodatek), 2000 / 2018
M: Jistebnický kancionál, c.1430 / Piesně chval Božských, 1541 / 2018

342

2. Neodloučí mne zde nic od něho, / doufám v něho, / neb všechno mám od něho. / On mne spravuje, / řídí, opatruje / i ochraňuje.
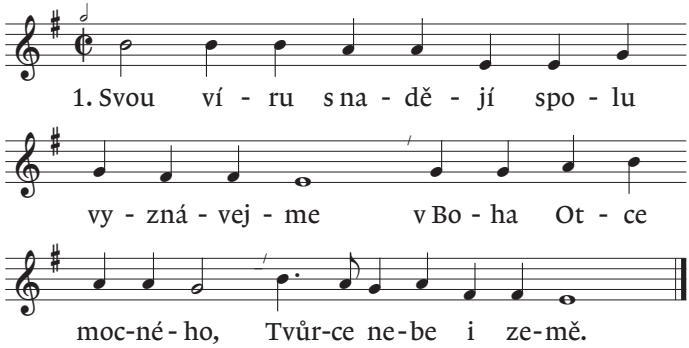
3. V něm jsem já živ, smrti se nebojím, / tím se kojím, / že vždy při něm obstojím. / Neumřu věčně, / jist jsem tím bezpečně / i dostatečně.

4. Co budu živ, budu ho chváliti, / velebiti, / skutky jeho slaviti. / Řeknu vesele: / Nuž, duše má, směle / chval Spasitele!

5. Ó budiž tobě chvála svatému / Kristu, Pánu / našemu jedinému, / nebs toho hoden / vždycky a každý den / na věky. Amen.

T: Graduál novoměstských řezníků, 1567 / Buď tobě sláva, 1981
M: Graduál novoměstských řezníků, 1567

343

2. Svou víru vyznejme v Syna jediného, / Pána svého Ježíše, / Spasitele našeho.

3. Z Marie narozen, neb svatý Duch tak chtěl, / utrpením pokořen, / v hrůze kříže zemřít šel.

4. Ráno dne třetího byl vzkříšen, z hrobu vstal. / K svému Otci v nebesích / vrátil se jak mocný Král.

5. Z trůnu Panovníka sám na svět přijde zas, / aby soud svůj vyhlásil / národům v poslední čas.
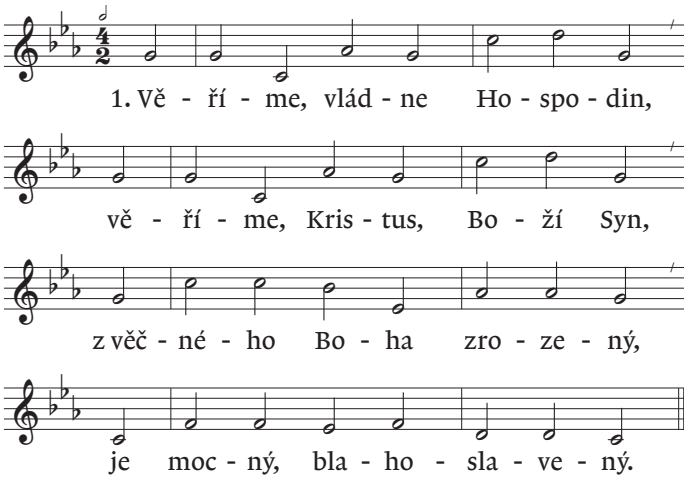
6. Svou víru vyznejme v moc Ducha svatého, / který církev shromáždil / k spáse lidu věrného.

7. Hříchů odpuštění, ze smrti vzkříšení / s nadějí vyznávejme, / též i věčné spasení.

8. Náš Pane laskavý, slyš naše vyznání, / milostí svou obdařuj, / dávej své požehnání.

T: Miloslav Esterle, Evangelický zpěvník (dodatek), 2000
M: Kancionál český, 1576 / Písně chval Božských, 1606

344
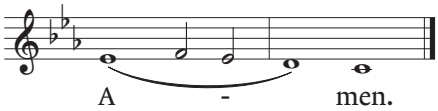

2. Věříme, že nás svatý Duch, / těšitel, učí, co chce Bůh, / on věje, kam chce, bez mezí, / v něm ten, kdo klesá, vítězí.

3. Bůh Otec slovem, pokynem / dal světlo ve tmách, nezhynem. / Syn jeho přijal naši tíž, / naši smrt trpěl, náš nes kříž.

4. A v peklo vstoupil, z mrtvých vstal, / by všemu světu kraloval, / on přijde v předurčený den, / svět soudu bude podroben.

5. Duch život nový umí dát, / chce z nás svou církev budovat. / Z vin, omylů nás vyprostí, / dá žít ve věčné radosti.
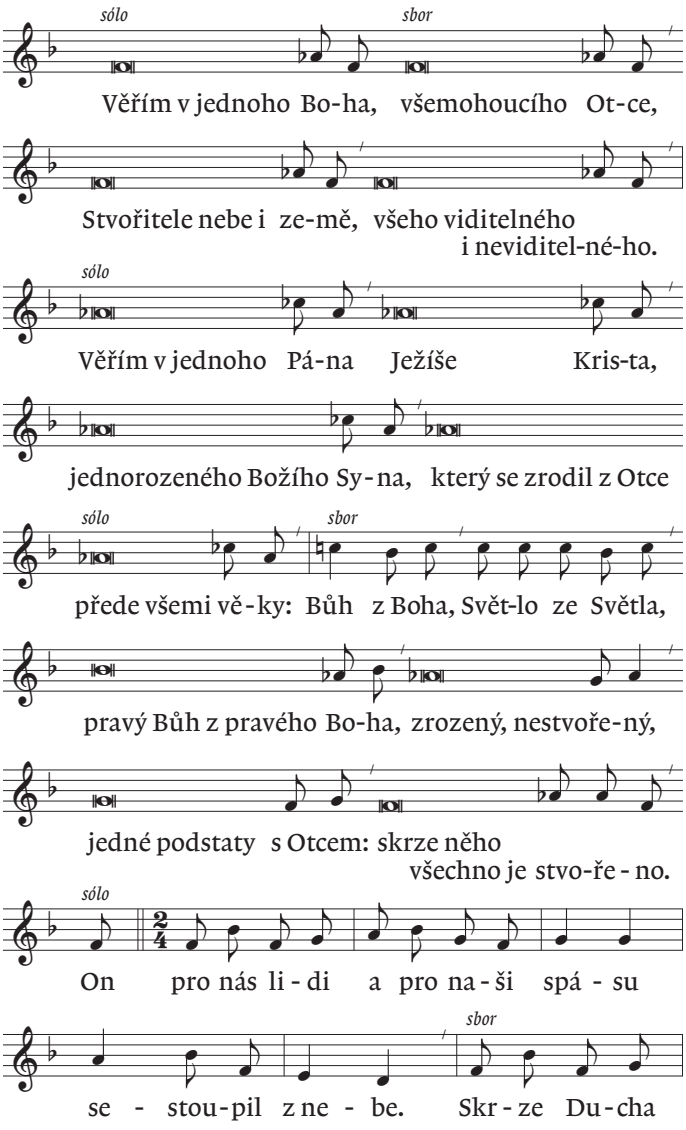

T: *Wir glauben Gott im höchsten Thron*, Rudolf Alexander Schröder, Eckart, 1938 / Jiří Pumr, Svítá, 1992 M: Christian Lahusen, Ein Lobgesang, 1948 / Evangelisches Kirchen-Gesangbuch, 1950 / Evangelisches Gesangbuch, 1993 / 2018
© Suhrkamp Verlag Berlin und Frankfurt am Main 1952. Alle Rechte bei und vorbehalten durch Suhrkamp Verlag Berlin. © by Bärenreiter-Verlag, Kassel
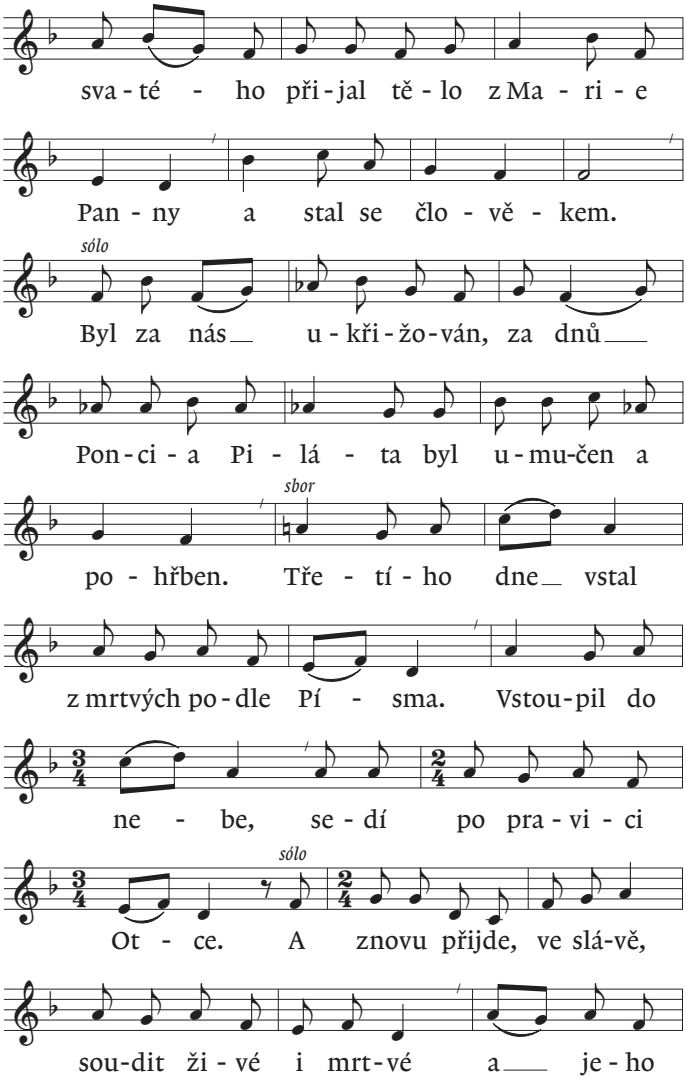
345
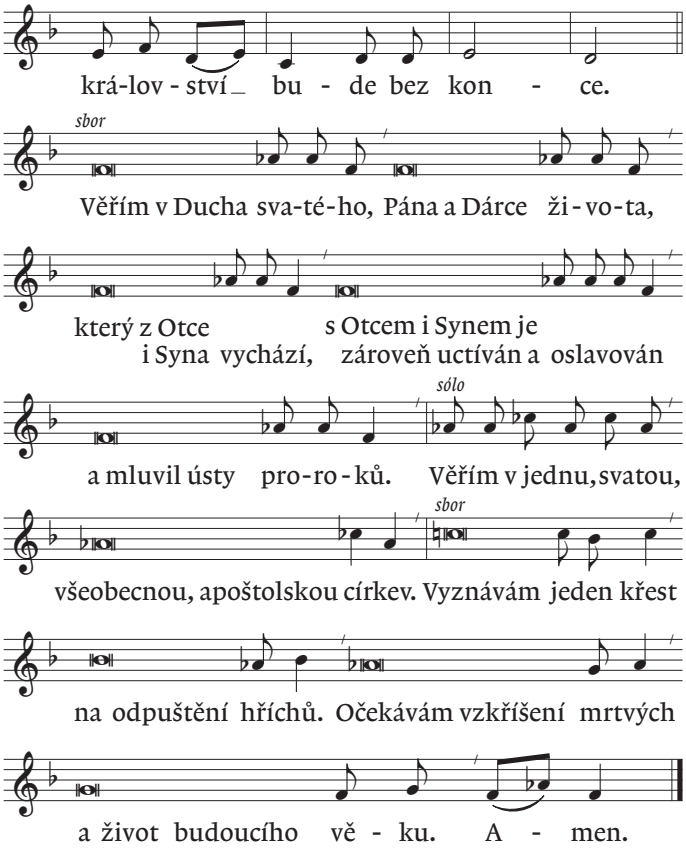
Věřím v Boha, Otce všemohoucího,
Stvořitele nebe i země.
I v Ježíše Krista, Syna jeho jediného, Pána našeho,
jenž se počal z Ducha svatého,
narodil se z Marie Panny,
trpěl pod Ponciem Pilátem,
byl ukřižován, umřel a byl pohřben,
sestoupil do pekel,
třetího dne vstal z mrtvých,
vstoupil na nebesa,
sedí po pravici Boha, Otce všemohoucího,
odkud přijde soudit živé i mrtvé.
Věřím v Ducha svatého,
svatou církev obecnou,
společenství svatých,
odpuštění hříchů,
vzkříšení těla
a život věčný.
Amen.

Apoštolské vyznání víry

346

sólo
sbor
Věřím v jednoho Bo-ha, všemohoucího Ot-ce,
Stvořitele nebe i ze-mě, všeho viditelného
i neviditel-né-ho.
sólo
Věřím v jednoho Pá-na Ježíše Kris-ta,
jednorozeného Božího Sy-na, který se zrodil z Otce
sólo
sbor
přede všemi vě-ky: Bůh z Boha, Svět-lo ze Světla,
pravý Bůh z pravého Bo-ha, zrozený, nestvoře-ný,
jedné podstaty s Otcem: skrze něho
všechno je stvo-ře-no.
sólo
On pro nás li-di a pro na-ši spá-su
sbor
se-stou-pil z ne-be. Skr-ze Du-cha

sva - té - ho při - jal tě - lo z Ma - ri - e
Pan - ny a stal se člo - vě - kem.
sólo
Byl za nás u - kři - žo - ván, za dnů
Pon - ci - a Pi - lá - ta byl u - mu-čen a
sbor
po - hřben. Tře - tí - ho dne vstal
z mrtvých po - dle Pí - sma. Vstou - pil do
ne - be, se - dí po pra - vi - ci
sólo
Ot - ce. A znovu přijde, ve slá-vě,
sou-dit ži - vé i mrt - vé a je - ho
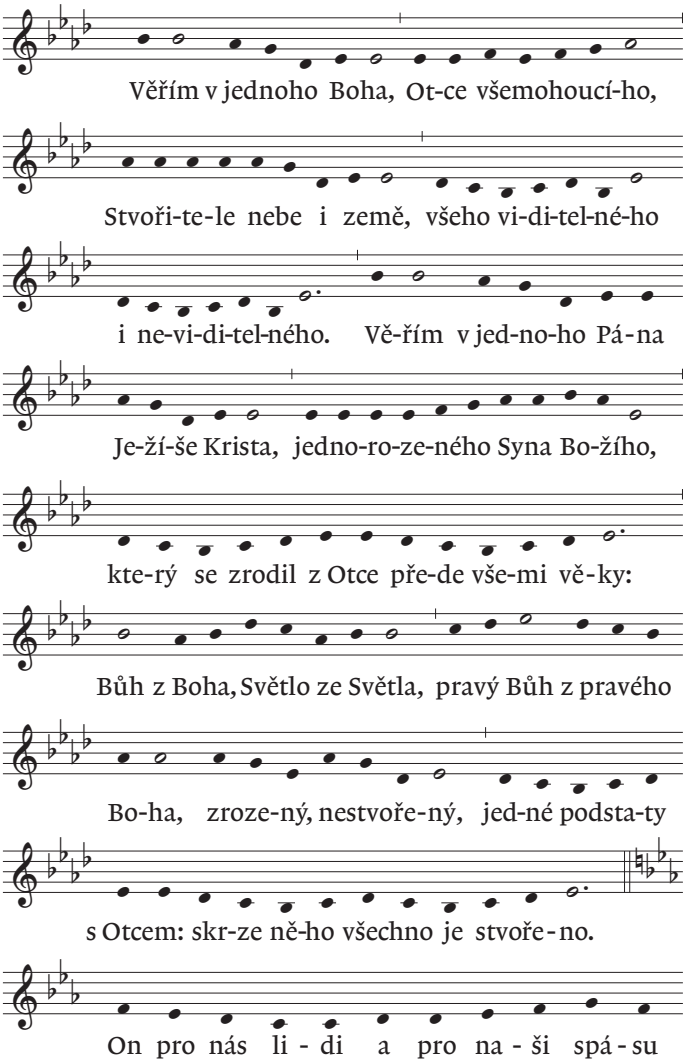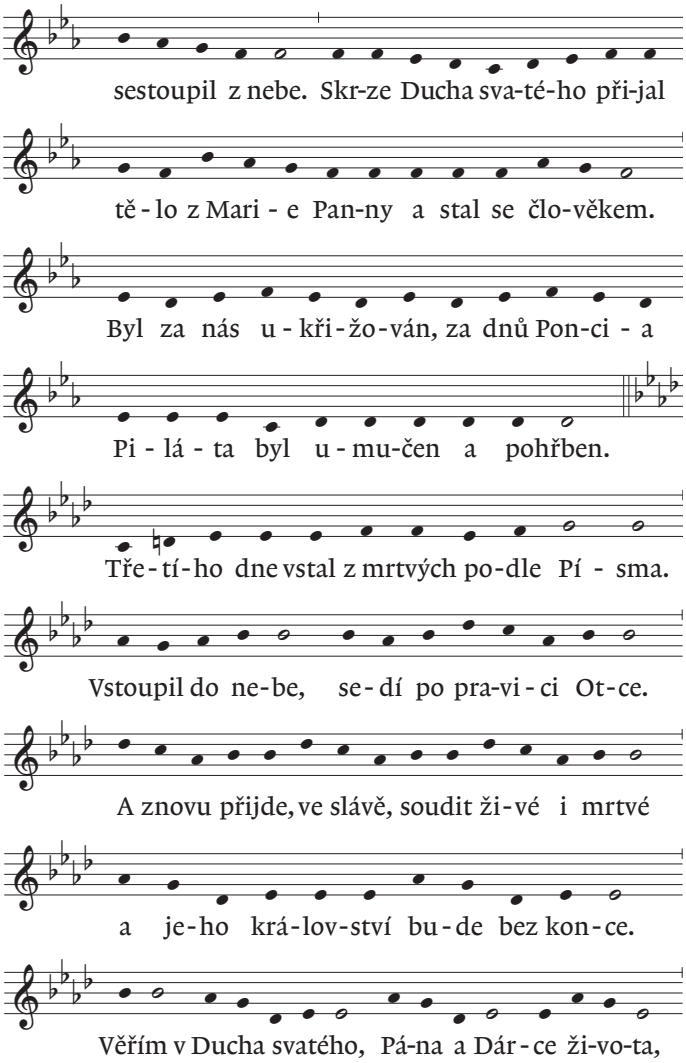

T: *Credo*, Nicejsko-cařihradské vyznání víry / Kancionál, 1973
M: Petr Eben, Kancionál, 1973 / Mešní zpěvy, 1989
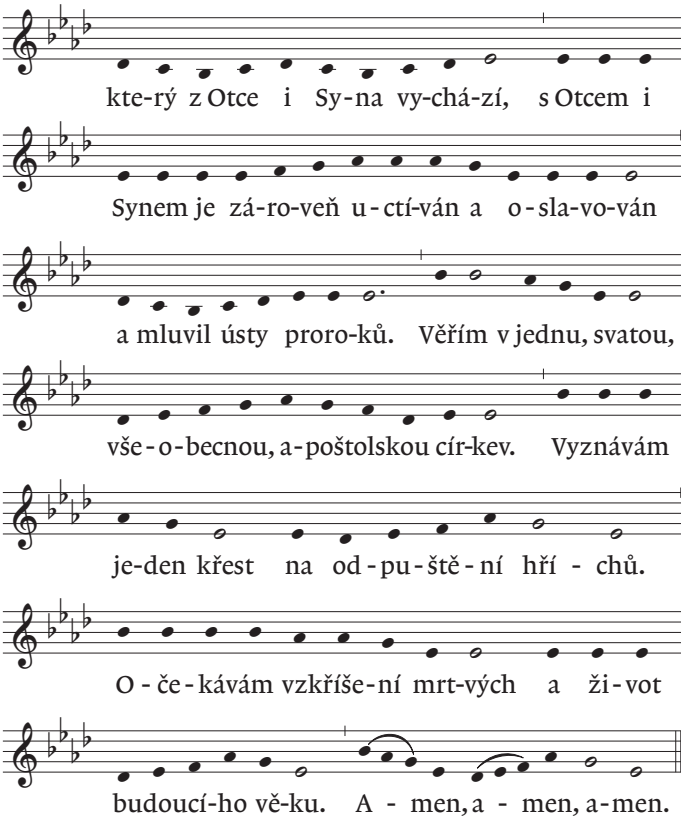
347 Věřím v jednoho Boha, Otce všemohoucího,
Stvořitele nebe i země,
všeho viditelného i neviditelného.
Věřím v jednoho Pána Ježíše Krista,
jednorozeného Syna Božího,
který se zrodil z Otce přede všemi věky:
Bůh z Boha, Světlo ze Světla,
pravý Bůh z pravého Boha,
zrozený, nestvořený, jedné podstaty s Otcem:
skrze něho všechno je stvořeno.
On pro nás lidi a pro naši spásu sestoupil z nebe.
Skrze Ducha svatého přijal tělo z Marie Panny
a stal se člověkem.
Byl za nás ukřižován,
za dnů Poncia Piláta byl umučen a pohřben.
Třetího dne vstal z mrtvých podle Písma.
Vstoupil do nebe, sedí po pravici Otce.
A znovu přijde, ve slávě,
soudit živé i mrtvé
a jeho království bude bez konce.
Věřím v Ducha svatého,
Pána a Dárce života,
který z Otce i Syna vychází,
s Otcem i Synem je zároveň uctíván a oslavován
a mluvil ústy proroků.
Věřím v jednu, svatou, všeobecnou, apoštolskou církev.
Vyznávám jeden křest na odpuštění hříchů.
Očekávám vzkříšení mrtvých
a život budoucího věku.
Amen.

Nicejsko-cařihradské vyznání víry

348

Věřím v jednoho Boha, Ot-ce všemohoucí-ho,
Stvoři-te-le nebe i země, všeho vi-di-tel-né-ho
i ne-vi-di-tel-ného. Vě-řím v jed-no-ho Pá-na
Je-ží-še Krista, jedno-ro-ze-ného Syna Bo-žího,
kte-rý se zrodil z Otce pře-de vše-mi vě-ky:
Bůh z Boha, Světlo ze Světla, pravý Bůh z pravého
Bo-ha, zroze-ný, nestvoře-ný, jed-né podsta-ty
s Otcem: skr-ze ně-ho všechno je stvoře-no.
On pro nás li-di a pro na-ši spá-su

sestoupil z nebe. Skr-ze Ducha sva-té-ho při-jal
tě-lo z Mari-e Pan-ny a stal se člo-věkem.
Byl za nás u-kři-žo-ván, za dnů Pon-ci-a
Pi-lá-ta byl u-mu-čen a pohřben.
Tře-tí-ho dne vstal z mrtvých po-dle Pí-sma.
Vstoupil do ne-be, se-dí po pra-vi-ci Ot-ce.
A znovu přijde, ve slávě, soudit ži-vé i mrtvé
a je-ho krá-lov-ství bu-de bez kon-ce.
Věřím v Ducha svatého, Pá-na a Dár-ce ži-vo-ta,

T: *Credo*, Nicejsko-cařihradské vyznání víry
M: Ladislav Moravetz, Zlínské sboropění, 2014 / 2018

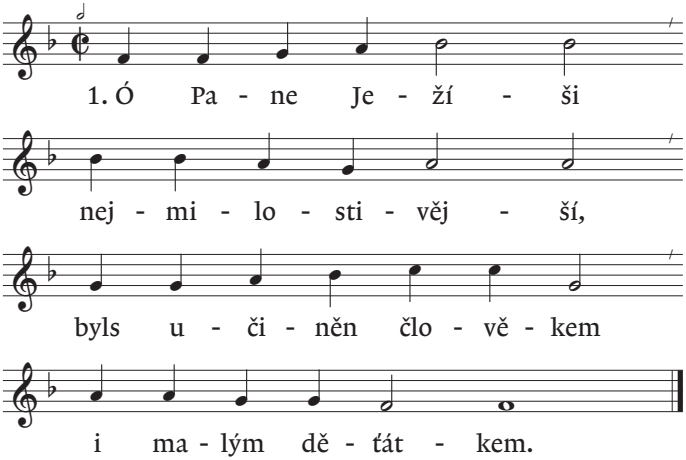
349 Věříme v Ježíše Krista,
jednorozeného Syna Božího,
který se stal člověkem,
abychom měli odpuštění, radost a spásu.
Věříme, že zemřel a byl vzkříšen,
aby nám dal vítězství nad smrtí
a ujištění o našem vzkříšení.
Věříme, že přijde v moci a slávě,
jako přišel ve slabosti a ponížení.
Skrze něho věříme v Boha Otce,
který nás přijímá za své děti a miluje nás,
jako miluje Ježíše Krista.
Věříme v Ducha svatého,
který působí v našem srdci a ujišťuje nás,
že jsme Božími dětmi,
který vede církev Božím slovem
a zjevuje nám slávu Ježíše Krista.
Věříme ve všeobecnou církev,
viditelnou i neviditelnou,
hříšnou i ospravedlněnou.
Věříme, že jsme všichni spojeni s Ježíšem Kristem.
Věříme, že království Boží je naší společnou nadějí.

vyznání víry Sjednocené protestantské církve Francie

Věřím, že Bůh může a chce ze všeho,
i ze zlého, nechat povstat dobré.
Potřebuje k tomu lidi,
kteří si všemi věcmi nechávají pomáhat k dobrému.
Věřím, že v každé nouzi nám Bůh dá tolik sil,
kolik potřebujeme.
Avšak nedává je předem,
abychom se nespoléhali sami na sebe, ale pouze na něj.
V takové víře musí být každý strach
z budoucnosti překonán.
Věřím, že ani všechny naše chyby a omyly nejsou zbytečné
a že pro Boha není za těžko s nimi skoncovat,
stejně jako s našimi domnělými dobrými činy.
Věřím, že Bůh není žádný mimo čas stojící osud,
ale že čeká na naše upřímné modlitby
a uvážlivé činy a že na ně i odpoví.

S Kristem jste byli ve křtu pohřbeni a spolu s ním také vzkříšeni vírou v Boha, jenž ho svou mocí vzkřísil z mrtvých. (Ko 2,12)

350

2. My dítky žádáme: / Nepohrdej námi, / jsme v tvém jménu pokřtěni, / tobě posvěceni,

3. bychom k tobě přišli, / ve víře tě našli, / k tomu svými pěstouny / býváme vedeni.
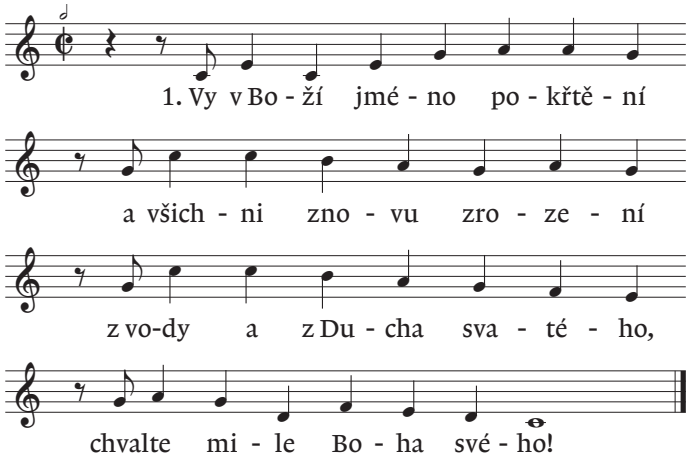
4. Ač velmi neradi / býváme trestáni, / avšak prut i metla tvá / jsou nám kázeň zdravá.

5. Obživ nás smrtí svou, / dávej vůli dobrou / a duchem své moudrosti / dej nám v dobrém růsti.

6. Slyš nás, uslyš, Pane, / ať tobě čest dáme, / ať se skrze nás chvála / také dokonává.

T: Benjamin Schmolck, Heilige Flammen, 1709 / Rudolf Šimša, Evangelický zpěvník, 1979 M: Johann Rudolf Ahle, Neue Geistliche […] Andachten, 1664 / Deutsches evangelisches Kirchen-Gesangbuch, 1854 / 2018

351

2. Za lid svůj si vás vyvolil, / a proto krví vykoupil, / abyste jím posvěceni / měli jistotu spasení.

3. Nekraluj již náš hřích v těle, / ale milost Spasitele, / nedbej na to jen, co tvého, / též však na to, což jiného.

4. Ve jménu Pána Ježíše / ke chvále Boží čiňme vše / v čistém Božím milování / a všem bližním ke vzdělání,
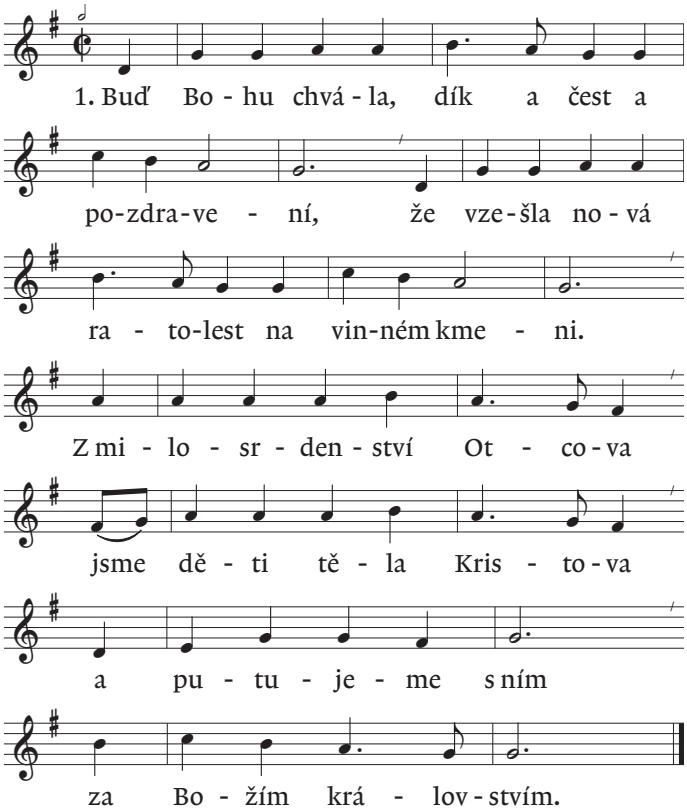
5. aby v nás nebyla prázdná / milost, od Boha přijatá; / kdo svatý jest, buď světější / a v spravednosti hojnější.

6. Jinak v království nebeské, / dí Kristus, žádný nevejde; / nepomůže říkat „Pane“, / když ve slovu nezůstane.

7. Slovem tvým moc pravdy Boží / dej, ať se v nás vždy víc množí; / přiveď nás dle křtu svědectví / do nebeského království.

T: Jan Augusta, Piesně chval Božských, 1561 / Evangelický zpěvník, 1979
M: Piesně chval Božských, 1541
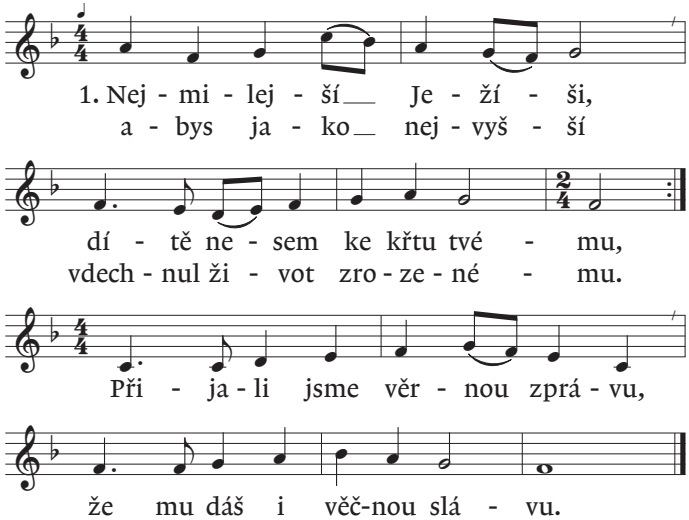
352

2. Co mluvil Bůh, jsme slyšeli, jen dejme víru / všech nejlepšímu Příteli a Králi míru. / Ta slova v srdci chovejme, / svědectví v činech vydejme / těm, které svěřil nám / do péče Pán Bůh sám.

T: Václav Renč, Kancionál, 1973 / Evangelický zpěvník (dodatek), 2000
M: Adam Václav Michna z Otradovic, Loutna česká, 1653

353

2. Žádáš od nás v slovu svém / z vody, z Ducha narození, / aby člověk ve všem zlém / věděl o svém vykoupení. / Kdo se tobě odevzdává, / ten i peklu odolává.
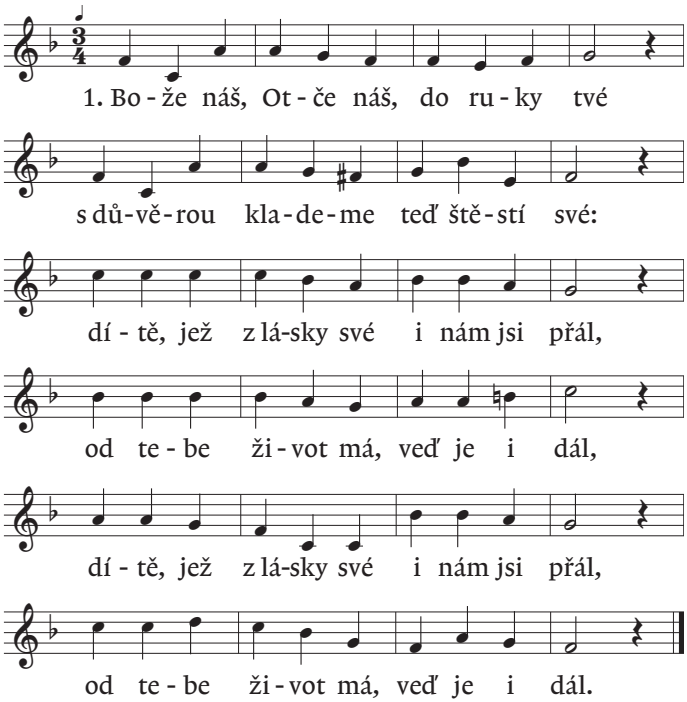
3. Proto k tobě spěcháme, / přijmi dítě z našich dlaní, / tobě je oddáváme, / dej mu svoje požehnání, / ať je tvé jak v tomto čase, / tak i na věčnosti zase.

4. Jako pastýř sám je veď, / ať je ovcí tvého stáda, / cestou tvou ať kráčí vpřed, / pokoj tvůj si vždycky žádá. / Vinným kmenem buď té duši, / ať je révou, jak se sluší.

5. Dáváme ti s radostí, / nám co na srdci tak leží, / dítě našich starostí / oko tvé ať stále střeží. / Co zde drží chabé ruce, / přiviň na své drahé srdce.

T: Benjamin Schmolck, Heilige Flammen, 1709 /
Rudolf Šimša, Evangelický zpěvník, 1979
M: Johann Rudolf Ahle, Neue Geistliche […] Andachten, 1664 /
Deutsches evangelisches Kirchen-Gesangbuch, 1854 / 2018

354
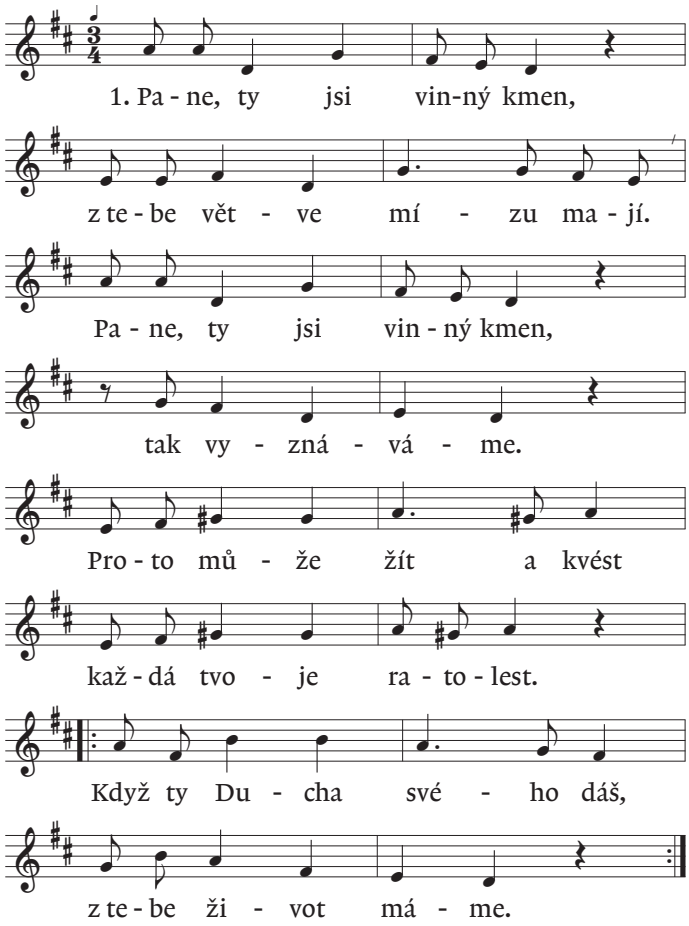

2. Přijmi je, Ježíši, ve smlouvu svou, / žehnej mu rukou svou přelaskavou. / |: Na kříži zemřel jsi, by mohlo žít, / srdce své tobě dát a tebe ctít. :|

3. Duch svatý veď jeho kroky vždy sám, / ať roste k radosti Bohu i nám. / |: Moudrost a lásku mu poznávat dej, / víru v něm posiluj, v péči je měj. :|

T: 18. století / Psaumes et cantiques, 1841 / Jan Trusina, 1979
M: 18. století / Louange et prière, 1938 / Evangelický zpěvník, 1979

355

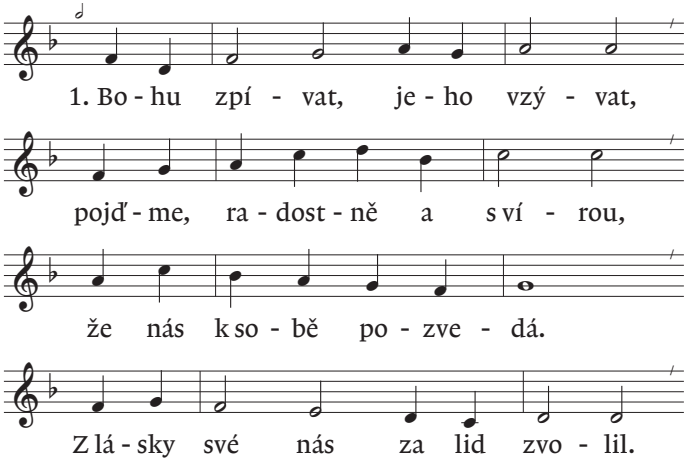
2. Pane, ty jsi vinný kmen, / z tebe větve mízu mají. / Pane, ty jsi vinný kmen, / tak vyznáváme. / Dej, ať nejsme planými ratolestmi suchými. / |: Když ty Ducha svého dáš, z tebe život máme. :|
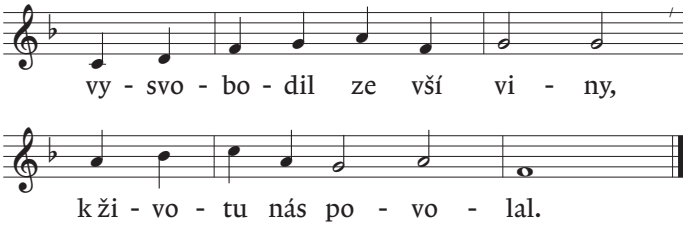
3. Pane, ty jsi vinný kmen, / z tebe větve mízu mají. / Pane, ty jsi vinný kmen, / tak vyznáváme. / Ovoce kéž můžem nést ke tvé chvále, pro tvou čest. / |: Když ty Ducha svého dáš, z tebe život máme. :|

T: Luděk Rejchrt, Zpívejte s námi, 1991
M: Luděk Rejchrt, Zpívejte s námi, 1991

Věčný Bože,
chceme se rozpomenout na křest, jímž jsme byli pokřtěni,
na křest, v němž jsi nám dal nový život z vody
a Ducha svatého.
Prosíme o nové světlo a sílu,
abychom měli odvahu nově následovat Krista
a svým životem o něm svědčit.

356

2. Kristův Duch nám sílu dává, / zapaluje oheň lásky, / posvěcuje pravdou svou. / Ve svém lidském putování / nový život už v něm žijme, / plný divů nevšedních.
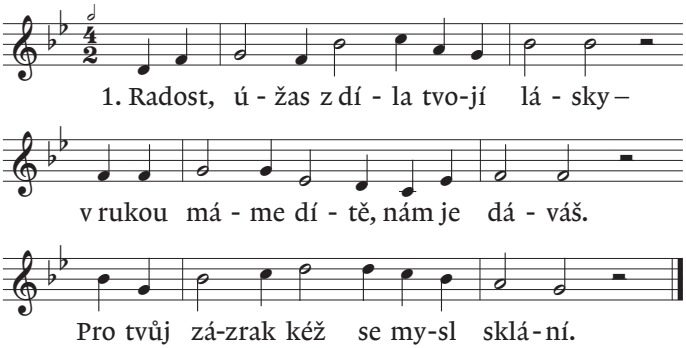
3. Vnímat cesty hledajících, / vidět jejich těžké břímě, / s pokorou jim vyjít vstříc, / k tomu dej nám moudrost, Pane, / vydat v tichosti a s úctou / o naději svědectví.

T: *Lasst uns loben*, Georg Thurmair, Gotteslob, 1975 / Daniel Heller
M: Erhard Quack, Gotteslob, 1975
Thurmair, Georg © Verlag Herder, Freiburg
Quack, Erhard © Verlag Herder, Freiburg.

Jsem pokřtěn – ve jméno Boha Otce, který mi vdechl život.
Jsem pokřtěn – ve jméno Syna, Ježíše Krista,
který zemřel a byl vzkříšen z lásky i pro mě.
Jsem pokřtěn – ve jméno Ducha svatého,
který je pro mě zdrojem víry, naděje a lásky.

podle agendy Sjednocené protestantské církve Francie

357

2. Že je více zlého nežli lásky? / V náruč tvou své dítě odevzdáme. / Ve křtu dáváš víc, než srdce doufá.

3. S velkou úctou vnímáme tvou blízkost. / V dlaních svých ty sám objímáš vesmír. / K nám se skláníš v touze všechny přijmout.

4. V Kristu dáváš nám všem život krásný. / Nitra zámky lámeš zrezlé pýchou. / V tebe víru, důvěru mít smíme.
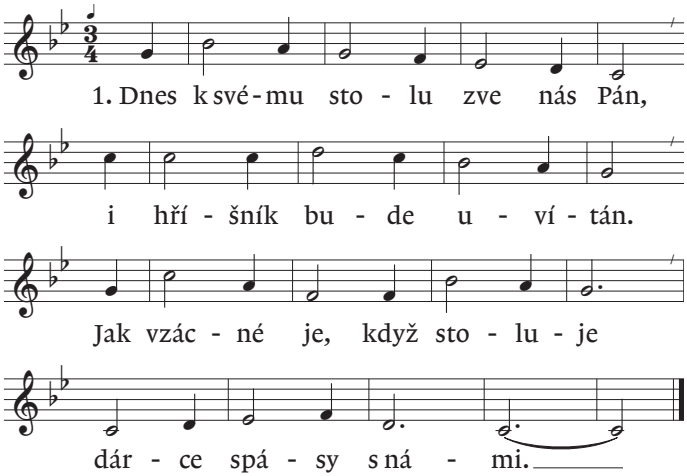
5. Život běží, léta se nám krátí. / Z věčné slávy tvá slova k nám míří. / V smrti tmě křest svítí jako svíce.

6. Dětem svým již dáváš ve křtu sílu / proti proudu jít, strachu se vzpírat. / Dej, ať víra tvou radostí září.

T: Svein Ørnulf Ellingsen, Salmer, 1973 /
Friedrich Hofmann, Evangelisch-reformiertes Gesangbuch / Daniel Heller
M: Linus David, Evangelisch-reformiertes Gesangbuch, 1998

Byli spolu, lámali chléb a modlili se. (Sk 2,42)

358

2. Snad máme bolest, trápení. / Zde ale radost pramení. / Jak vzácné je, když stoluje / dárce spásy s námi.

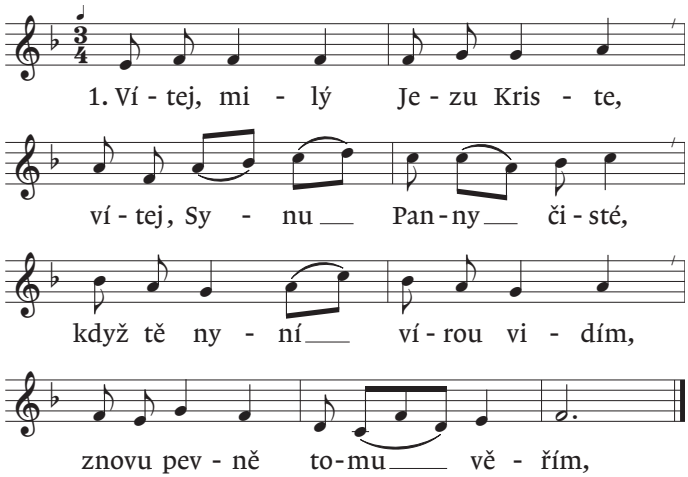
3. I vinu, která tíží nás, / on z našich ramen snímá zas. / Jak vzácné je, když stoluje / dárce spásy s námi.

4. Co znamená ta hostina? / Že nový věk už začíná. / Jak vzácné je, když stoluje / dárce spásy s námi.

5. Ty, Kriste, dej nám pokrm svůj / a Duchem svým nás posiluj. / Jak vzácné je, když stoluje / dárce spásy s námi.

T: Daniel Henych, Evangelický zpěvník (dodatek), 2000
M: Kirchengeseng, 1566 / Musae Sioniae, 1609 / 2018

359

2. žes ty můj milý Spasitel, / všeho světa Vykupitel, / kterýž z Panny narozený, / byl na kříži umučený.
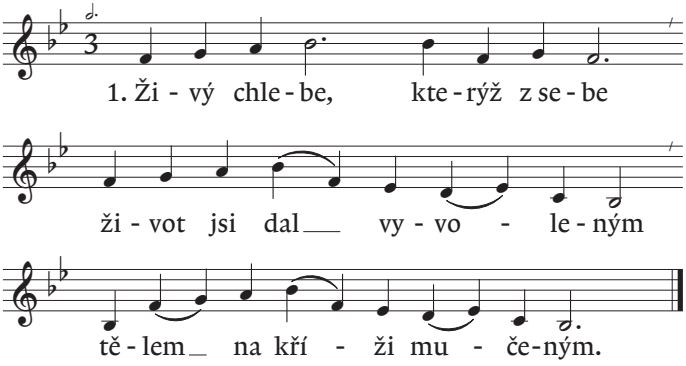
3. Bože věrný, já tě chválím, / svou duší tebe velebím, / tak i svatou trojici ctím / touto řečí, kterou mluvím.

4. Štědrý dárce všemohoucí, / Spasiteli přežádoucí, / dej nám v tebe vždy věřiti, / s milostí tě přijímati.

5. Dej křesťanem dobrým býti, / v dobrých skutcích vytrvati / a potom věčné spasení / rač nám dáti, Pane milý.

T: Roudnický sborník, c.1470 / 2018
M: Codex mixtus, c.1450/90 / Piesně chval Božských, 1541 / Ein Gesangbuch der Brüder, 1544

360

2. Útrpnosti zkusils dosti, / změnils je láskou, milostí / ve vůni plnou sladkosti.

3. Byť to zrno umrtveno / bylo, užitek přineslo, / když se ke kříži blížilo.

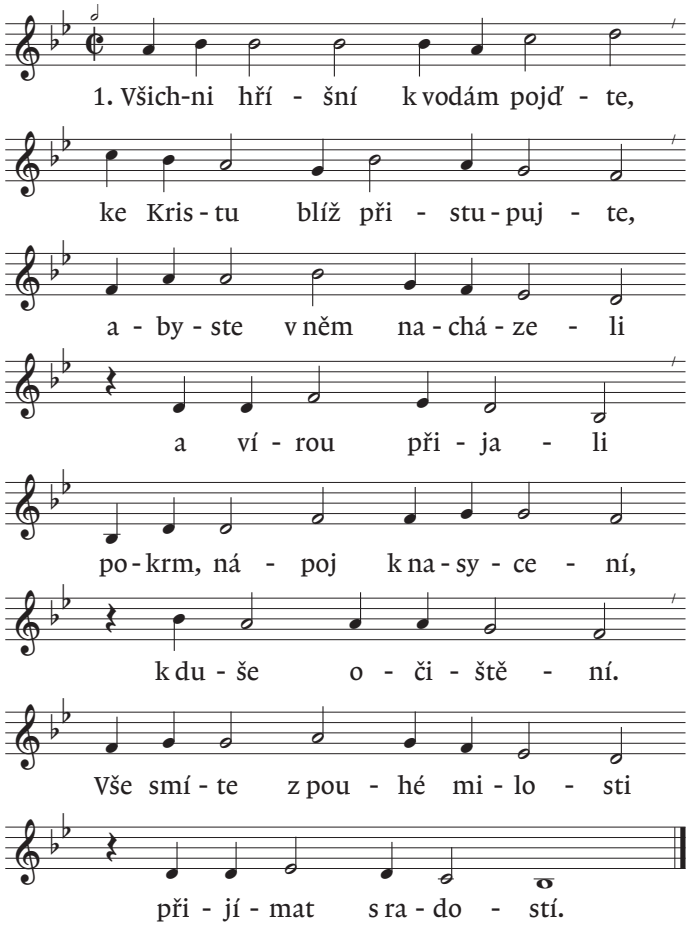
4. Tu chléb tělem, kalich krví / požehnal jsi svými slovy, / ustavil svým věrným hody.

5. Duši lačné a zemdlené, / spravedlnosti žíznivé, / svůj nápoj sám rač dát věčně

6. a v chlebu tvém posvěceném, / pokrmem nám učiněném, / přebývat v tvé slávě. Amen.

T: *Vivus panis angelorum* / Jistebnický latinský graduál, c.1450 / Piesně chval Božských, 1541 / Eliška Baťová
M: Jistebnický latinský graduál, c.1450 / Piesně chval Božských, 1541

361
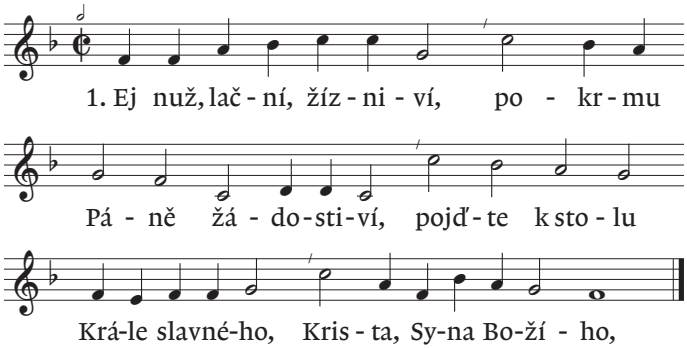

2. Služte jemu, jako on vám, / neste dál každý kříž svůj sám / v poslušnosti podle jeho / poselství svatého. / Když se jemu odevzdáte, / život v něm získáte, / vstoupí s vámi v smlouvu novou, / smilování plnou.

3. A učte se Boží cestě, / zjevné v Kristově životě, / Ducha z něho přijímejte, / Slovu naslouchejte. / Tak se v něho oblékejte / a s ním přistupujte / k trůnu Božské velebnosti, / plni té milosti.

4. Přijmi, Pane, obrácené, / všechny k tobě navrácené, / hleď na naše obnovení, / slyš tvé velebení. / Sliby dávné naplň při nás, / vyslýchej proseb hlas, / ať tě společně chválíme, / v tobě se těšíme.

T: Jan Augusta, Piesně chval Božských, 1561 / Písně duchovní evanjelistské, 1615 / Evangelický zpěvník, 1979 / Miloslav Esterle
M: Kolínský kancionál, 1517 / Kirchengeseng, 1566

362

2. abyste z něho brali / a v domě církve požívali / tu oběť jeho předůstojnou / a v ní i milost hojnou.

3. Slovem svým vás svolává, / jednotou víry vám vstup dává / v dům Krále, Pána nejvyššího; / zahání pryč jiného.

4. Pojďte, jezte a pijte / vy, kdo v jeho řádu stojíte, / v poslušenství víry žijete, / v obecenství církve jste.

5. Za vás byl obětován / Kristus, Beránek, na smrt vydán, /
hodujte v něm bez kvasu zlosti, / v lásce, svaté svornosti.

6. Oběti předůstojná, / Kriste, za nás obětovaná /
na odpuštění našich hříchů, / ze svých syť nás užitků.

7. Tebou nám je stvrzena / smlouva, jež Otcem uzavřena, /
nám že chceš milostivým býti, / v paměti hřích nemíti.

8. To tvou krví zapsáno, / drahou smrtí zapečetěno, /
což se nemůže proměniti, / aniž co jistší býti.
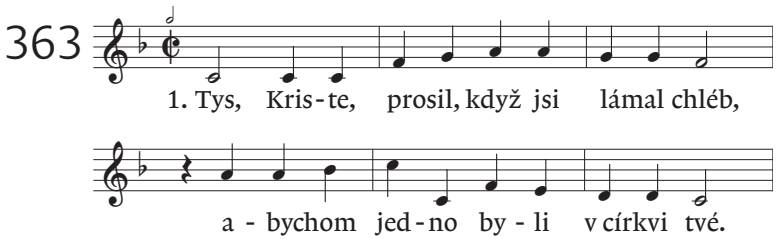
9. V tobě máme smíření / s Bohem Otcem i spokojení; /
vždyť jest za nás z těla vylita, / Pane, krev tvá přečistá,
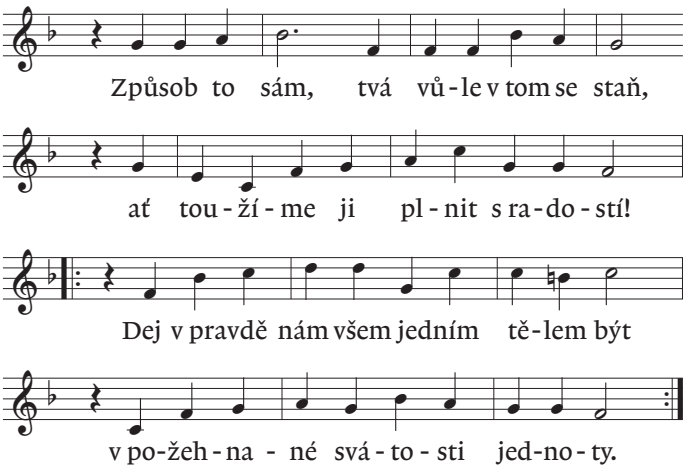
10. které my požíváme, / když z kalicha tvého pijeme, /
věříce odpuštění hříchů / podle tvých věrných slibů.

11. Ty nás, Pane, napájíš, / svědomí smutná v nás
pokojíš, / z tebe béřeme občerstvení, / v duchu obveselení.

12. Tobě, Kriste, děkujem, / vděčnost srdečnou
obětujem. / Ó račiž ji od nás přijmouti, / dej s tebou
v nebi býti.

T: Jan Augusta, Piesně chval Božských, 1541 / Piesně chval Božských, 1561 /
Kancionál, 1659 / Evangelický zpěvník, 1979 / 2018
M: Piesně chval Božských, 1541
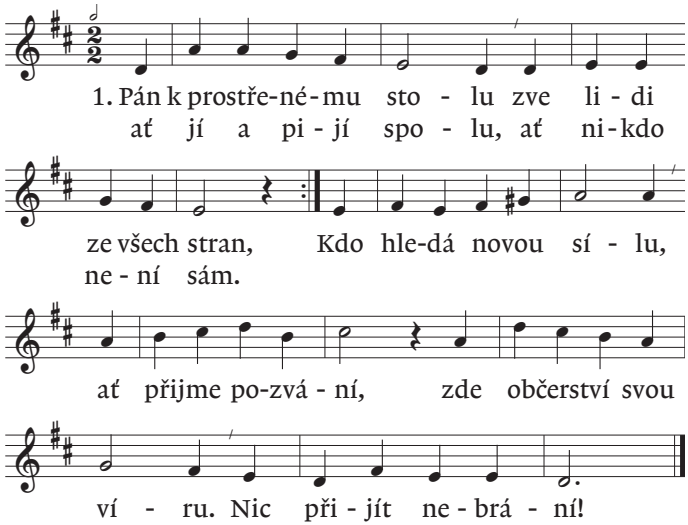

2. Za církev tvou tě, Pane, prosíme: / Ať rozdělení smutná pominou! / Proměň si nás, ať jsme si stále blíž, / přiveď nás k sobě, Kníže pokoje! / |: Dej v lásce nám všem jedním tělem být / v otevřené svátosti jednoty. :|

3. Za všechny, kteří se ti vzdálili, / prosíme tebe, dobrý Pastýři: / Ať naleznou dar víry, naděje, / a pravou lásku, která nezklame. / |: Jak z mnoha zrn se stane jeden chléb, / k jednotě v Duchu svatém přiveď nás. :|

4. Až jednou i svátosti pominou, / dej nám s tvou církví v nebi jedno být: / V náruči tvé, kde všichni svatí jsou, / v tvém pokoji, co nikdy neskončí. / |: Jak ty jsi Bůh sám jeden v Trojici, / ať my jsme s tebou v lásce spojeni. :|

T: William Henry Turton, A Few Hymns, 1881 / Daniel Heller a Jiří Pejla
M: Orlando Gibbons, The Hymnes and Songs, 1623

364

2. Bůh na počátku stvořil / svým slovem celý svět / a štědře do něj vložil / svých darů bezpočet. / Pán požehnal své dary, / dal pokrm tvorům všem / a plné jeho slávy / jsou nebesa i zem.

3. Pak zprostřed lidstva všeho / Bůh vybral Izrael / a na všech cestách jeho / jej věrně provázel. / Když k Bohu v těžké době / lkal vyvolený lid, / slib daný ve svém slově / Pán přišel naplnit.

4. Bůh zjevil všemu světu, / když přijal úděl náš, / že Ježíš z Nazaretu / je pravý Mesiáš. / On lidi smutné těšil / a sytil hladové, / pro každého, kdo zhřešil, / měl odpuštění své.

5. Pán Ježíš v oné noci, / kdy za nás vydán byl / svou spasitelskou mocí / znamení učinil. / Chléb s vínem vzal, vzdal díky / a druhům rozdával, / pak vyzval učedníky, / ať totéž činí dál.

6. „Jak chléb a kalich s vínem / jsou zcela dány vám, / i já cele v dnešní den / se za vás vydávám. / Zlo přemůže dobrota, / to mějte v paměti, / vždyť tajemství života / je v síle oběti.“

7. Dík věrné Boží péči / smím doufat a žít dál. / On moji duši léčí, / tak čeho bych se bál? / Když trápí mne zlé činy, / jež dělám bližním svým, / Bůh odpouští mé viny, / jsem svobodný jen s ním.

8. Jak zrna mnohá byla / rozseta po polích / a po žni se spojila, / chléb jeden stal se z nich, / tak svatý Duch nás pojí / svou láskou nesmírnou, / už nejsme sami svoji, / jsme Boží rodinou.
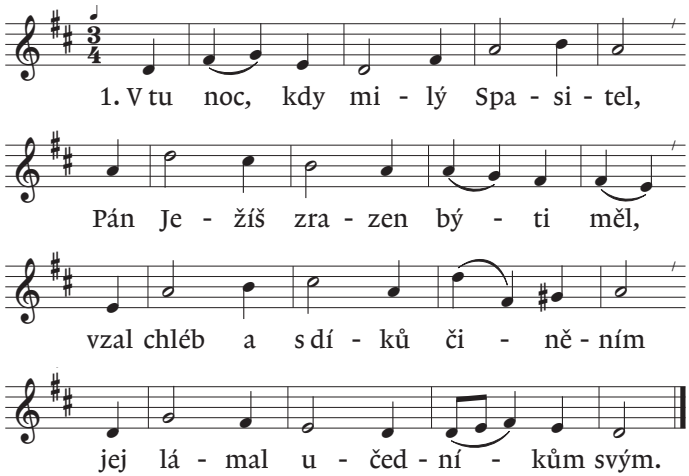
9. Tu věčný hněv a hádky / své místo ztrácejí. / Proč stále hledět zpátky? / Bůh dává naději, / že vše, co paměť tíží / a srdce zraňuje / sám Kristus provždy smíří, / všem pokoj daruje.

10. Již zvednu kalich spásy / a Bohu chválu vzdám / za všechny světa krásy, / jež denně dostávám. / Vždyť dobrá pomoc Boží / mne stále provází, / Bůh svoje dary množí, / ať mi nic neschází.

11. Zde čerpám novou sílu, / jsem Božím hostem rád. / Zas půjdu k svému dílu. / Co víc si mohu přát? / Vím dobře, komu věřím, / má víra obstojí. / Vše teď jen láskou měřím, / jdu v Božím pokoji.

T: Jiří Tengler
M: Bartholomäus Helder, [Cantionale Sacrum], 1648 / Evangelisches Gesangbuch, 1993

365

2. „Vezměte, jezte," řekl jim, / „já duše vaše nasytím, / neb tento chléb je tělo mé, / na kříži za vás lámané."
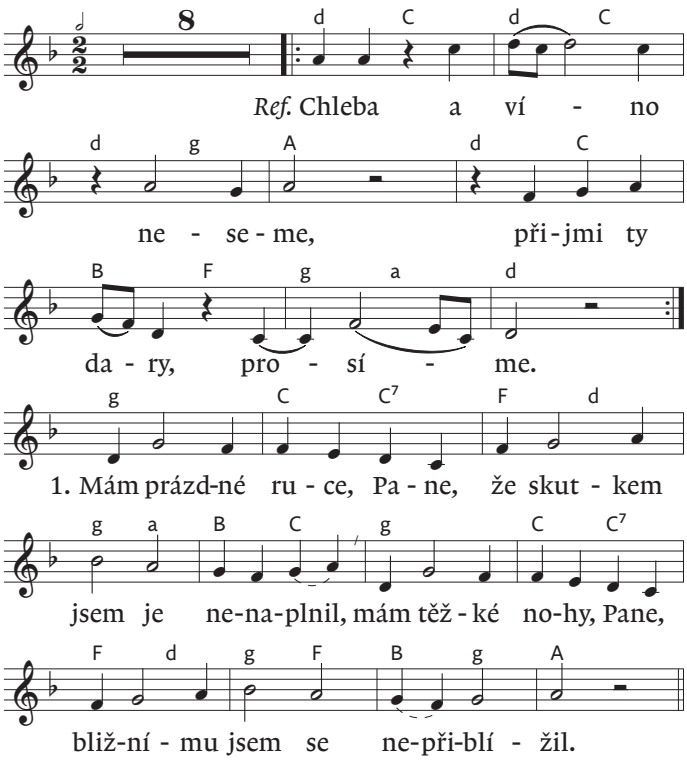
3. Když povečeřel, kalich vzal / a Otci zase děkoval, / pak podal učedníkům svým / s utěšeným zaslíbením:

4. „Aj, kalich ten jest jistotně / ta nová smlouva v krvi mé, / v mé krvi, kterou vylévám, / bych vykoupení zjednal vám.

5. Tak čiňte na mou památku, / těšíce se v svém zármutku." / Smrt Páně takto zvěstujte, / dokud nepřijde v slávě své.

T: podle Johna Morrisona Ludvík Bohumil Kašpar, Písně cestou života, 1873 / Evangelický zpěvník, 1979 / 2018
M: *Tunbridge* / Psalmody in Miniature, 1778 / Edward Miller, The Psalms of David, 1790 / Písně cestou života, 1873

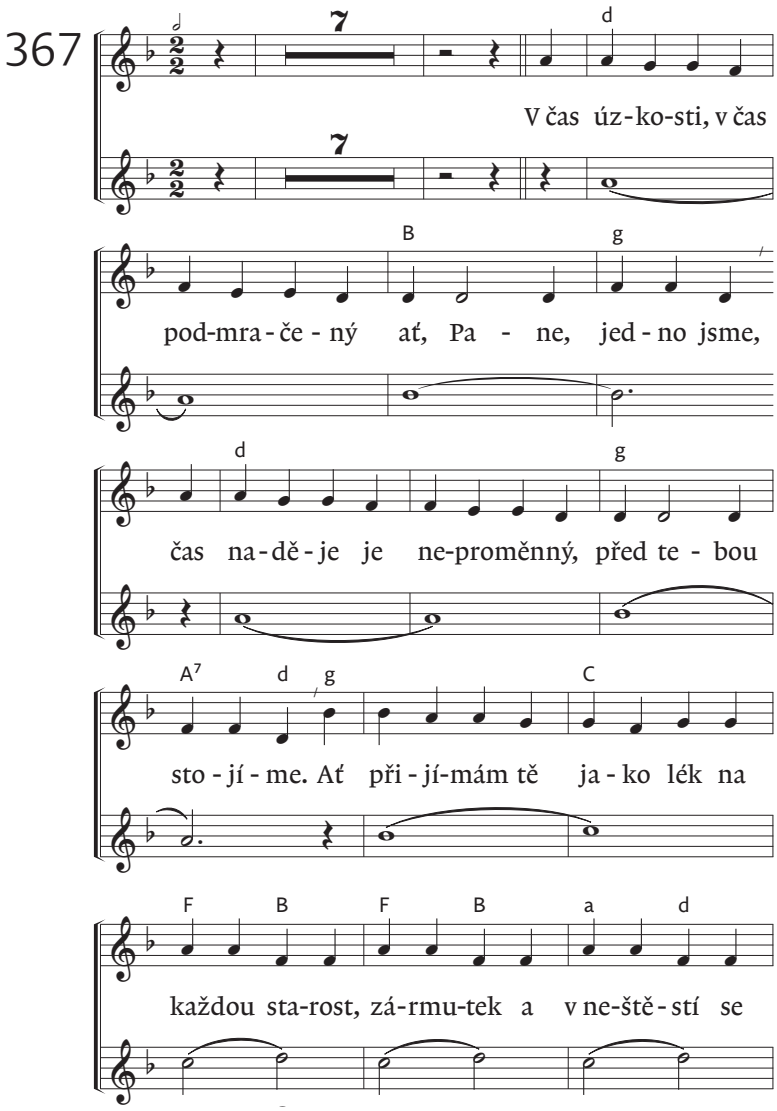
366
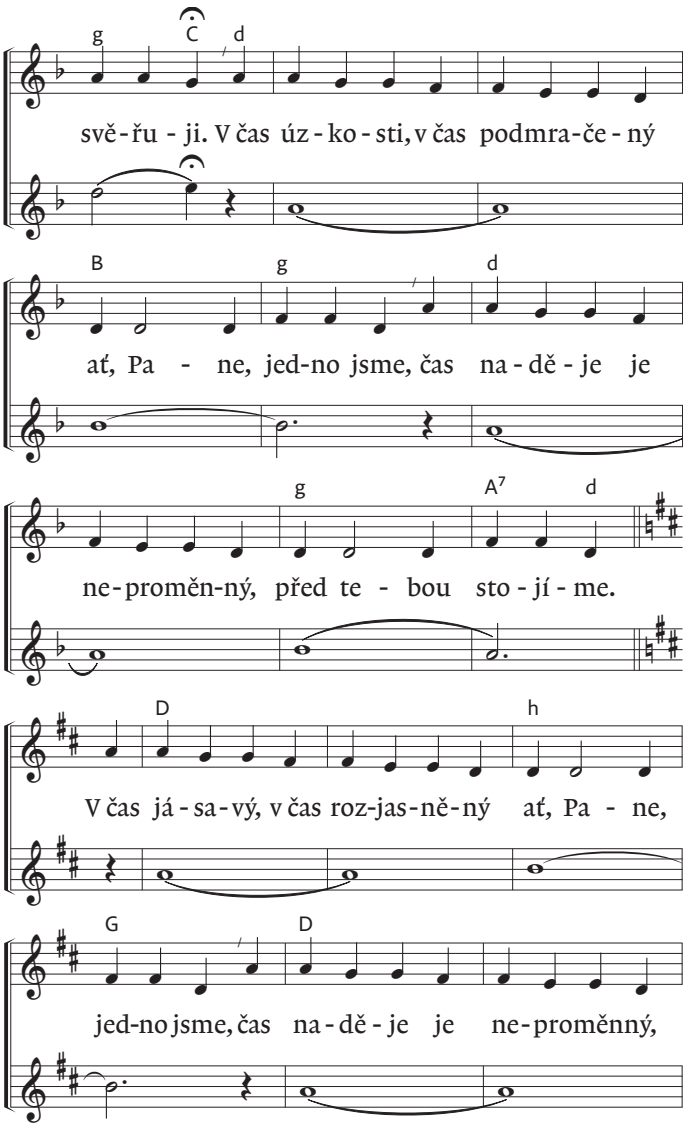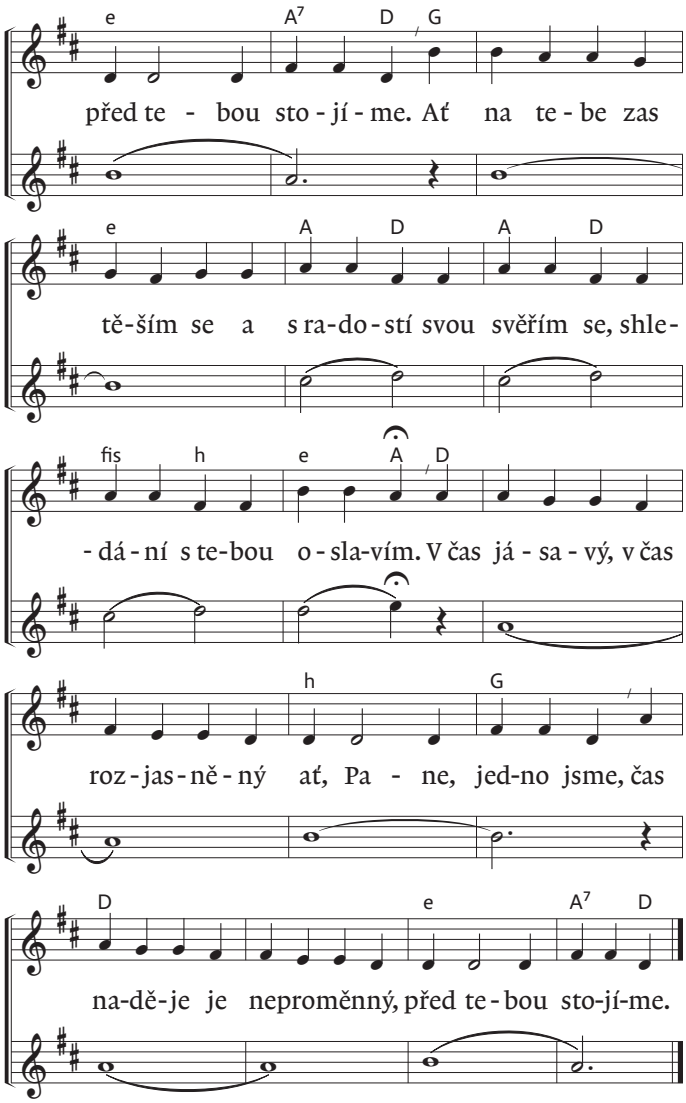

2. Mám němá ústa, Pane, vždyť soucit svůj jsem odepřel, / jsem uzavřený, Pane, dej, abych všem se otevřel. *Ref.*

3. Mám v sobě bolest, Pane, že tolik věcí zranilo, / mám také touhu, Pane, aby tě srdce poznalo. *Ref.*

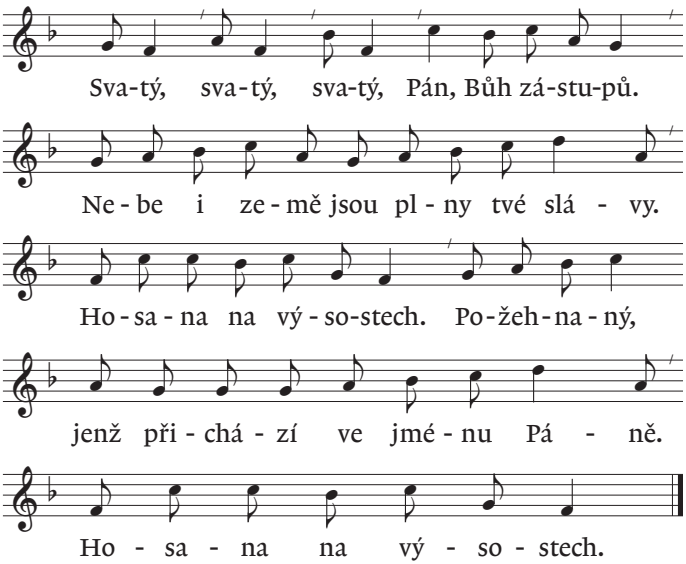
Truvérská mše (III. Přinášení darů)
T: Zdena Lomová, Nová křesťanská píseň, 1970
M: Petr Eben, Nová křesťanská píseň, Praha 1970 / Trouvère-Messe, 1989

367
7
d
V čas úz-ko-sti, v čas
7
B
g
pod-mra-če-ný ať, Pa-ne, jed-no jsme,
d
g
čas na-dě-je je ne-proměnný, před te-bou
A7
d
g
C
sto-jí-me. Ať při-jí-mám tě ja-ko lék na
F
B
F
B
a
d
každou sta-rost, zá-rmu-tek a v ne-ště-stí se

g C d
svě-ře - ji. V čas úz - ko - sti, v čas podmra-če - ný
B g d
ať, Pa - ne, jed-no jsme, čas na - dě - je je
g A7 d
ne-proměn-ný, před te - bou sto - jí - me.
D h
V čas já - sa-vý, v čas roz-jas-ně-ný ať, Pa - ne,
G D
jed-no jsme, čas na - dě - je je ne-proměnný,

e A7 D G
před te - bou sto - jí - me. Ať na te - be zas
e A D A D
tě - ším se a s ra-do - stí svou svěřím se, shle -
fis h e A D
- dá - ní s te-bou o - sla-vím. V čas já - sa - vý, v čas
h G
roz - jas - ně - ný ať, Pa - ne, jed-no jsme, čas
D e A7 D
na-dě-je je neproměnný, před te - bou sto-jí-me.

368

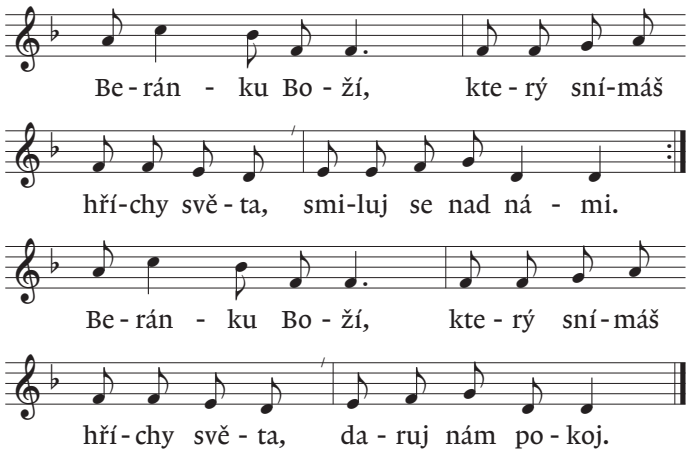

T: *Sanctus* / Kancionál, 1973
M: Petr Eben, Kancionál, 1973

Pane Ježíši Kriste,
děkuji ti, že mě zveš ke svému stolu.
Spolu s tebou a s těmi, kteří jsou také tvými přáteli a učedníky.
Nechceš, abychom hladověli po tvém přátelství a po tvé lásce.
Prosím, pomoz mi nastavit ti nádobu mého života tak,
abys ji mohl celou naplnit,
abych už nestrádal,
abych žil v jistotě tvé lásky a dobroty.

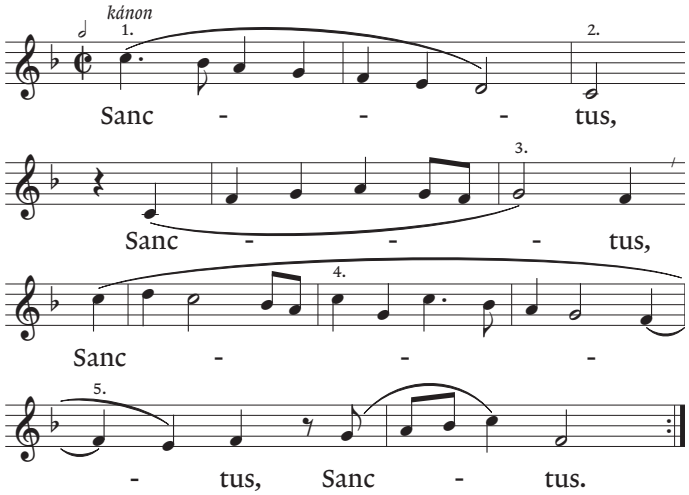
← Truvérská mše (IV. Přijímání)
T: Zdena Lomová, Nová křesťanská píseň, 1970
M: Petr Eben, Nová křesťanská píseň, 1970 / Trouvère-Messe, 1989

369

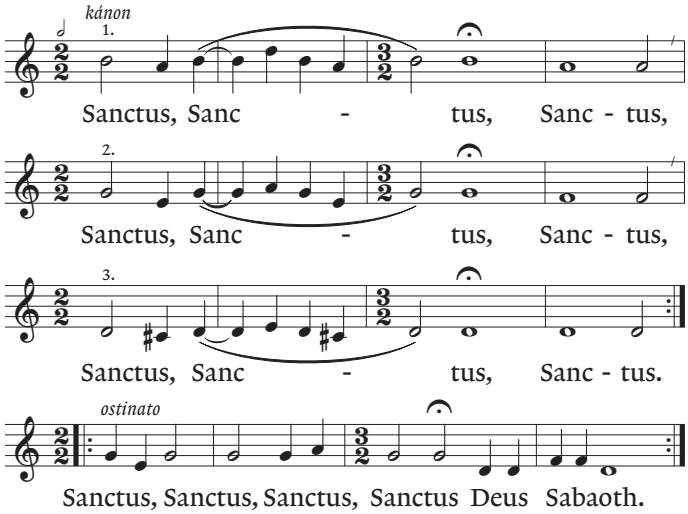
T: *Agnus Dei* / Kancionál, 1973 M: Petr Eben, Kancionál, 1973 / Mešní zpěvy, 1989

370

T: *Sanctus* M: Jacobus Clemens non Papa / Sbírka kánonů, c.1750 / 2018

371
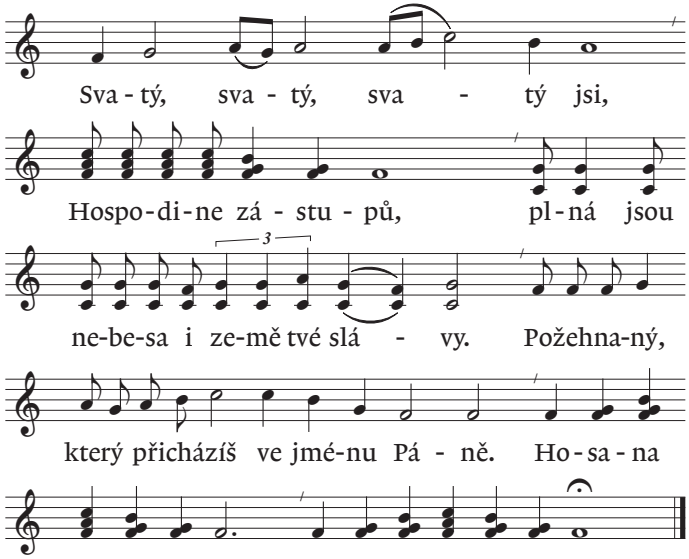

T: *Sanctus*
M: Linus David, Evangelisch-reformiertes Gesangbuch, 1998

Děkujeme ti, Bože, za všechny tvé dary.
Za tvé slovo, které nám dává radost a útěchu;
za chléb a víno, v nichž ses nám přiblížil.
Provázej nás ve všedních dnech,
abychom si navzájem pomáhali a byli si oporou,
jeden druhého si vážili a tebe ctili.
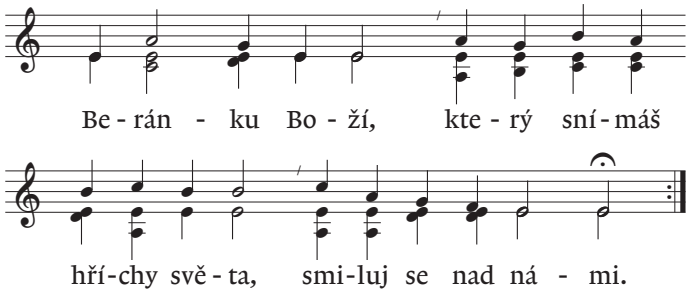
podle agendy falcké evangelické církve
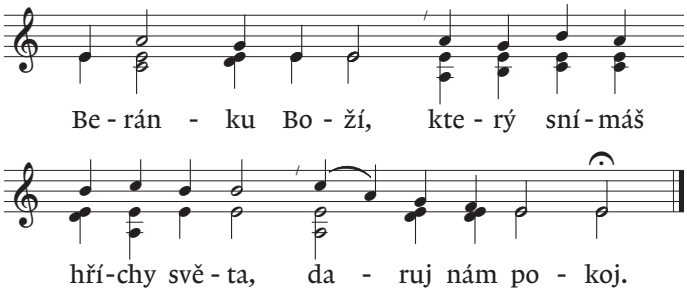
372

T: *Sanctus* / Zlínské sboropění, 2014
M: Ladislav Moravetz, Zlínské sboropění, 2014
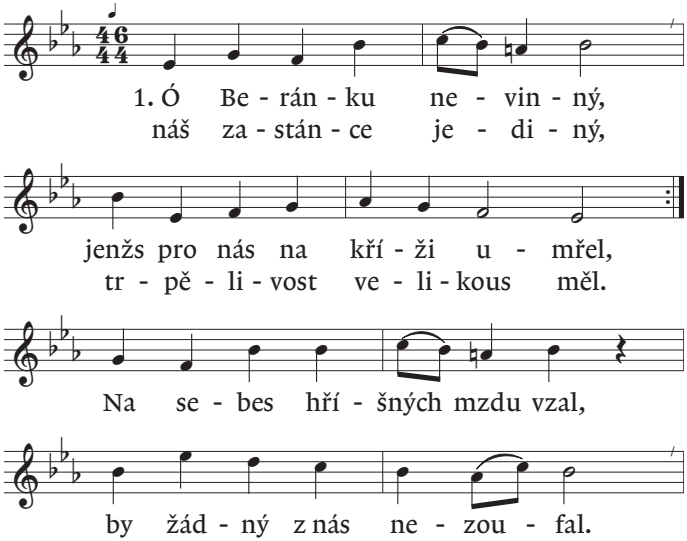
373
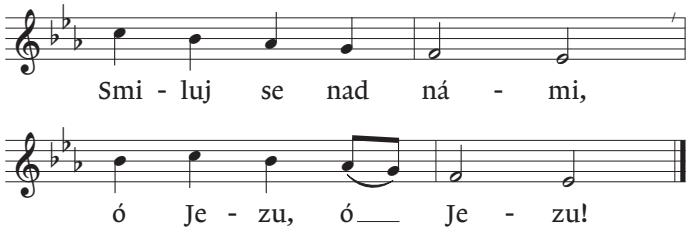

T: *Agnus Dei* / Zlínské sboropění, 2014
M: Ladislav Moravetz, Zlínské sboropění, 2014 / 2018

374
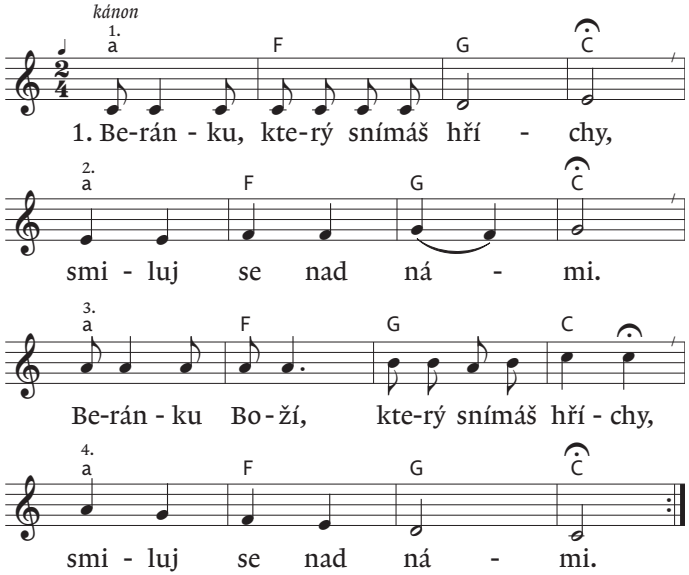

2. Ó Beránku nevinný, / jenžs pro nás na kříži umřel, / náš zastánce jediný, / trpělivost velikous měl. / Na sebes hříšných mzdu vzal, / by žádný z nás nezoufal. / Rač nám dát pokoj svůj, / ó Jezu, ó Jezu!

T: *Agnus Dei* / Nikolaus Decius, Geystlike leder, 1531 / Poklad spěvů duchovních, 1710 / Nová kniha zpěvů křesťanských, 1796 / Evangelický zpěvník, 1979 M: Nikolaus Decius, Christliche Kirchen Ordnung, 1542 / Zpěvník Českobratrské církve evangelické, 1931 / 2018

375
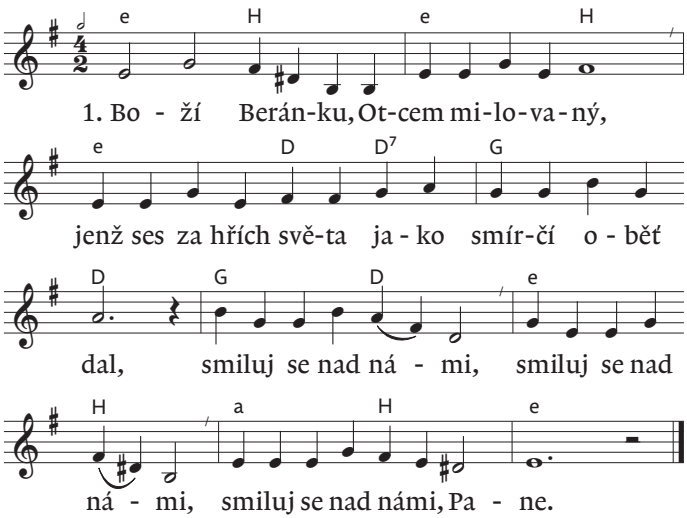

2. Beránku, který snímáš hříchy, / smiluj se nad námi. / Beránku Boží, který snímáš hříchy, / smiluj se nad námi.

3. Beránku, který snímáš hříchy, / pokoj svůj nám dáváš. / Beránku Boží, který snímáš hříchy, / pokoj svůj nám dáváš.

T: *Agnus Dei* / Eva Muroňová, Já jsem tady a zpívám, 2010
M: Tomáš Krejčí, Já jsem tady a zpívám, 2010

376
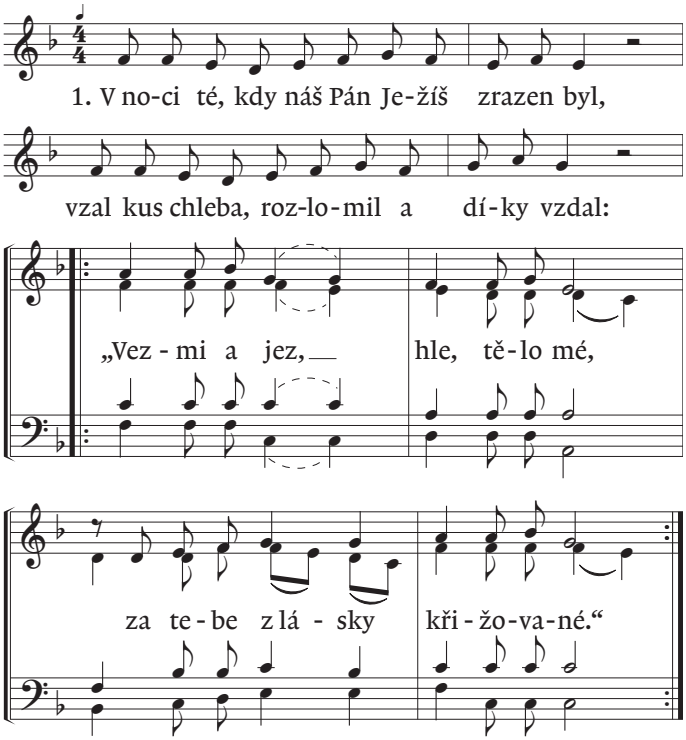

2. Boží Beránku, Otcem milovaný, / jenž ses za hřích světa jako chléb života dal, / smiluj se nad námi, / smiluj se nad námi, / smiluj se nad námi, Pane.

3. Boží Beránku, Otcem milovaný, / jenž ses za hřích světa jako kalich spásy dal, / daruj nám svůj pokoj, / daruj nám svůj pokoj, / daruj nám svůj pokoj, Pane.

T: *O du Gotteslamm, vom Vater so geliebt*, Helga Poppe, Herr wir sind Brüder, 1979 / Michal Šourek M: Helga Poppe, Herr wir sind Brüder, 1979 / Gottes Fest, 1983 / 2018 Poppe, Helga © Jesus-Bruderschaft e.V., Gnadenthal.

377
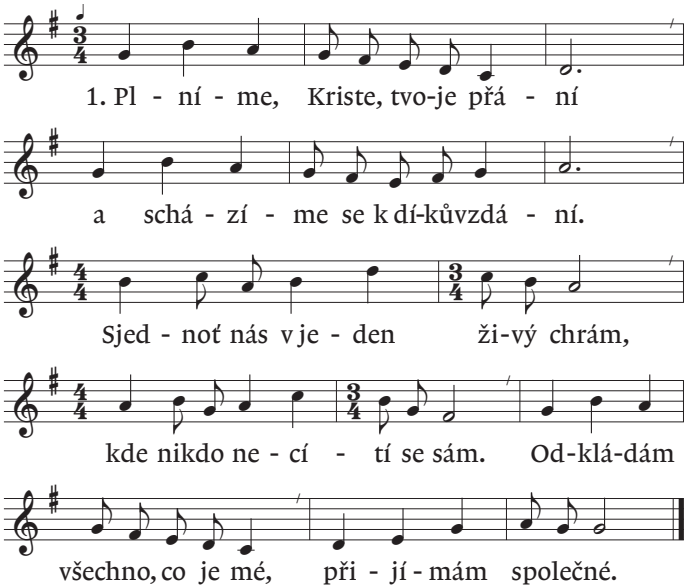

2. V noci té, kdy náš Pán Ježíš zrazen byl, / zvedl kalich, děkoval a podával: / |: „Vezmi a pij, / zde krev je má, / za tebe z lásky vylévaná.“ :|

3. A tak díky za ten kalich, za ten chléb, / za ten život, kterýs dal a s námi ved. / |: Tobě buď chvála / za Ducha dar, / jenž připomíná tvou lásku k nám. :|

T: Tomáš Adámek
M: Ladislav Moravetz

378

2. Pán mluví naší lidskou řečí, / zve ohrožené do bezpečí. / Ať slyší každý, kdo má sluch, / co v hluku světa šeptá Bůh. / Dej církvi bohatnout a růst / slovem svých svatých úst.

3. Vkládám, co mám, na misku s chlebem / a obsah srdce spojím s nebem: / své slzy, strach i oběti, / práce i prosby za děti; / to vše a víc, co znáš jen sám, / ti, Pane, podávám.

4. Přilévám do kalicha s vínem / dík za přátelství s Božím Synem, / za slunce skryté v oblaku, / za zemi plnou zázraků, / za bratry, sestry, s nimiž smím / sdílet se s Bohem svým.

5. Pán o všechno se se mnou dělí / a já se bojím dát se celý. / Uzdrav mé mělké, malé já, / ať zcela se ti odevzdá / a čerpá sílu ze zdroje / lásky a pokoje.
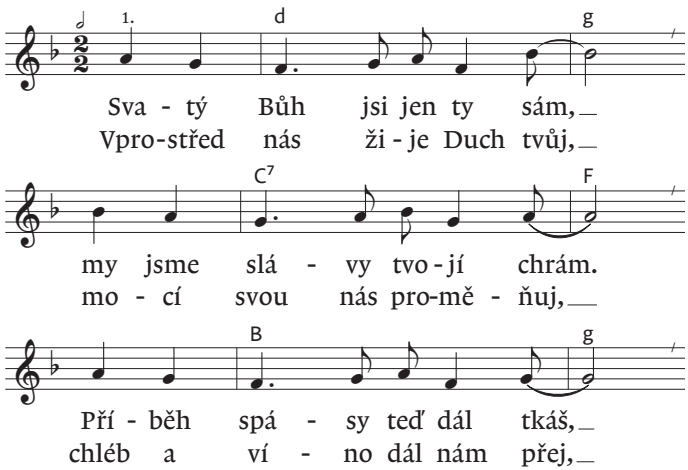
6. Hlas zve a volá: Svaté svatým! / V náruči tvé se zcela ztratím. / Tvůj dech mě křísí, zvedá dlaň, / zas šťasten jsem a odhodlán. / Co ty chceš, Pane, chci i já, / ve všem buď vůle tvá.
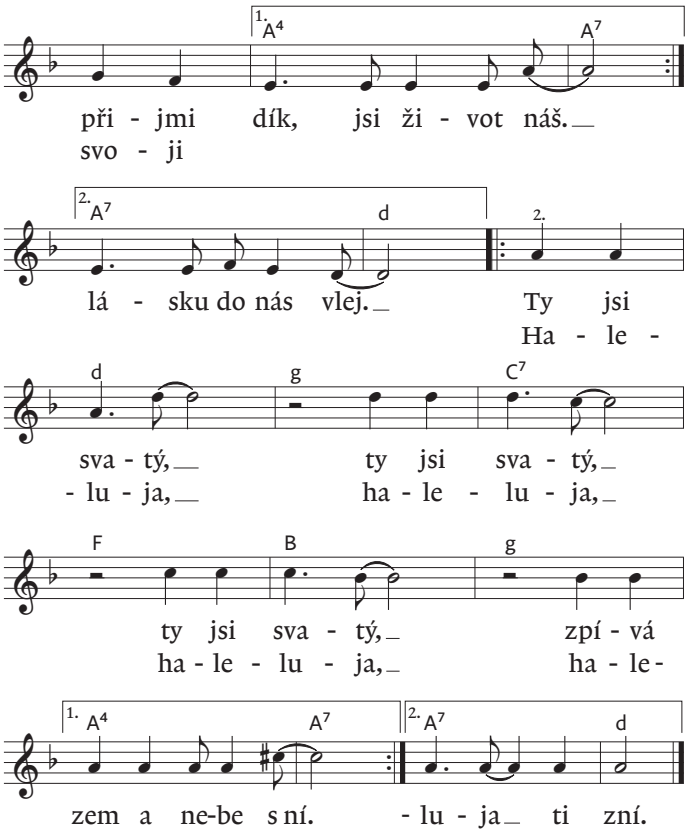
7. Ať nikdy nedozní zpěv díků / v životě všech tvých učedníků. / I když tě ztrácí pohled náš, / ty s námi, Pane, zůstáváš / a dáš nám sílu světu nést / nejradostnější zvěst.

8. Dík za odvahu začít znovu, / až vrátíme se do domovů. / I my tě zveme: Vejdi k nám, / dej smysl bolestem i hrám, / probouzej k pravdě z planých snů, / buď svátkem všedních dnů.

T: Kancionál. Doplněk, 1986 / Kancionál, 1988
M: Vítězslav Tugendlieb, Kancionál. Doplněk, 1986 / Kancionál, 1988

379
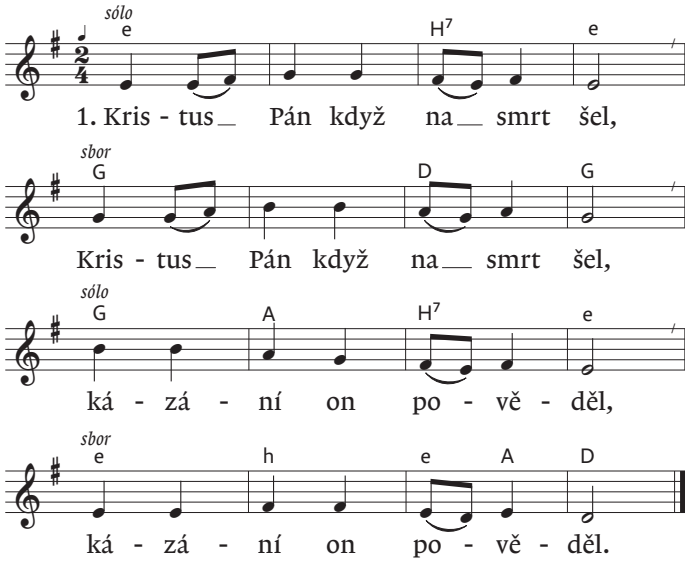

Píseň je možné zpívat jako kánon.

T: Per Harling, Den svenska psalmboken, 1986 / Jiří Tengler
M: Per Harling, Den svenska psalmboken, 1986 / 2018

380

2. |: Dobrý chléb teď lámejte, :|
|: za něj díky vzdávejte. :|

3. |: Tento chléb je tělo mé, :|
|: pro hřích lidský zrazené. :|

4. |: Dlouho já tu nebudu, :|
|: jen krátký čas pobudu. :|

5. |: Když pak jísti budete, :|
|: na mou smrt tak vzpomnete. :|

6. |: Kristus Pán když na smrt šel, :|
|: kázání on pověděl. :|

7. |: Dobré víno nalejte, :|
|: za něj díky vzdávejte. :|

8. |: Tento kalich krev je má, :|
|: z velké lásky prolitá. :|

9. |: Dlouho já tu nebudu, :|
|: jen krátký čas pobudu. :|

10. |: Když pak píti budete, :|
|: na mou smrt tak vzpomnete. :|

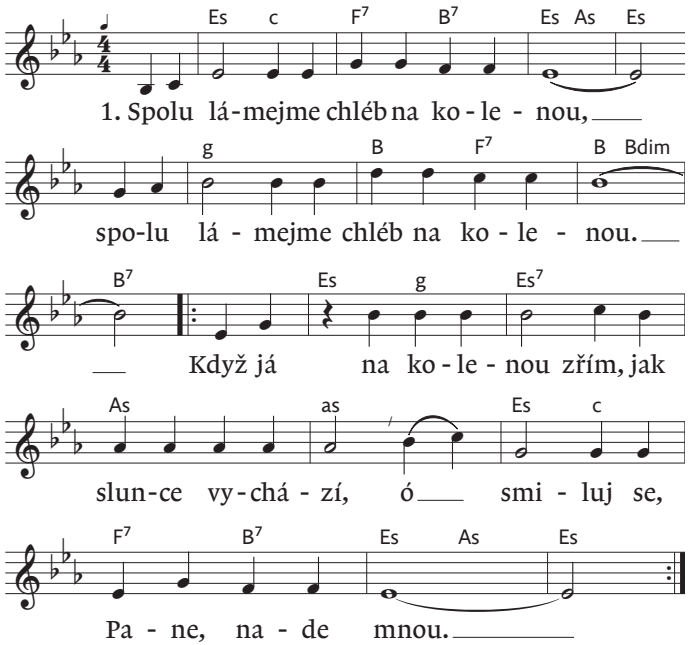
11. |: Kristus Pán když na smrt šel, :|
|: kázání on pověděl. :|

T: Štěpán Hájek, Svítá, 1992
M: Štěpán Hájek, Svítá, 1992

Pane Ježíši Kriste,
dej, aby uši, které slyšely tvou chválu,
byly uzavřené pro hlasy pomluv i boje,
aby oči, které viděly tvou velkou lásku,
dohlédly i k tvé velké naději,
aby ústa, která zpívala tvou chválu,
dosvědčovala tvou pravdu.

podle luterské liturgie

381
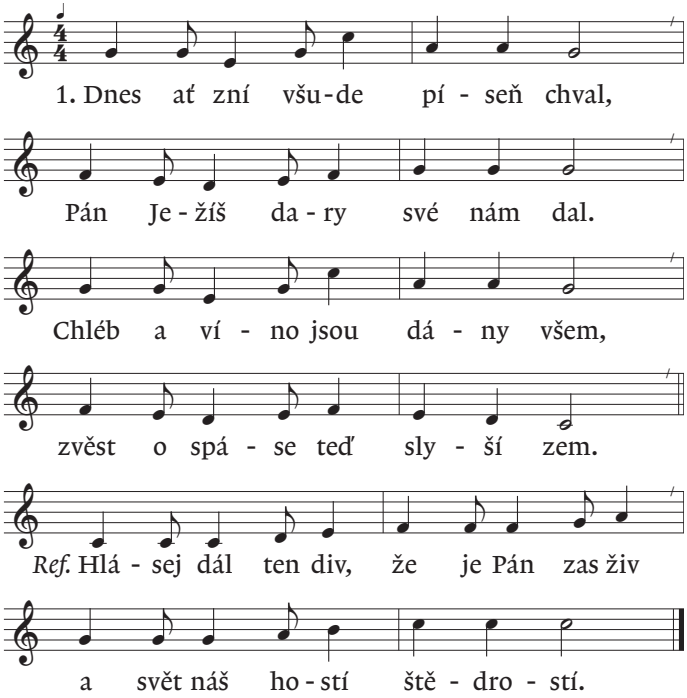

2. |: Spolu víno pijme na kolenou. :||: Když já na kolenou zřím, jak slunce vychází, / ó smiluj se, Pane, nade mnou. :|

3. |: Spolu odpouštějme na kolenou. :||: Když já na kolenou zřím, jak slunce vychází, / ó smiluj se, Pane, nade mnou. :|

T: Saint Helena Island Spirituals, [1925] / Nová píseň, [1983/4] / Miroslav Gallus, Svítá, 1992 M: *Let us break bread togeder on our knees*, nápěv spirituálu z ostrova Svatá Helena / Saint Helena Island Spirituals, [1925] / Nová píseň, [1983/4] / Svítá, 1992 / 2018

382
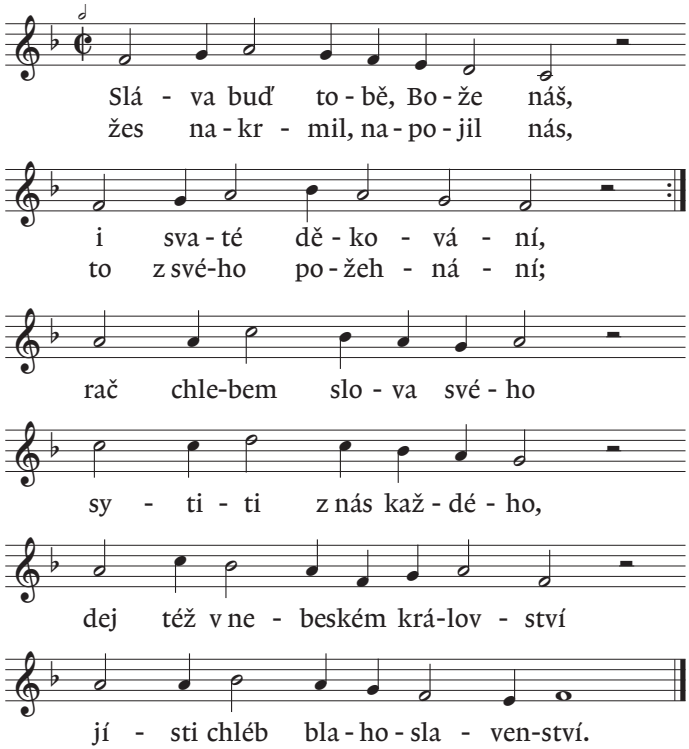

2. Království Boží se blíží, / blaze všem, kdo ho vyhlíží. / Pro všechny je v něm chleba dost, / právě ty jsi dnes Boží host. *Ref.*

3. Kdo přidá činy ke slovům, / vážně vzal radu Kristovu: / „Kdekoliv lidé hladoví, / dejte jim přece najíst vy.“ *Ref.*
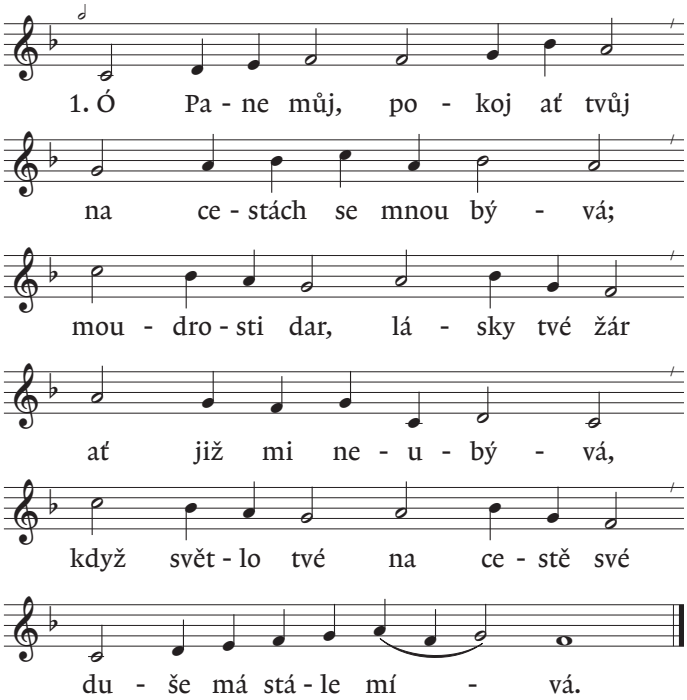
T: *Let Us Talents and Tongues Employ*,
Frederik Hermanus Kaan, Break Not the Circle, 1975 / Jiří Tengler
M: Doreen Potter, Break Not the Circle, 1975 / Evangelisches Gesangbuch, 1993
© 1975 Stainer & Bell Ltd, 23 Gruneisen Road, London N3 1DZ, UK,
www.stainer.co.uk. Used by permission.
© Hope Publishing / administered by Small Stone Media

383

T: Kancionál, 1620 / Evangelický zpěvník, 1979
M: Pseaumes octante trois de David, 1551

384
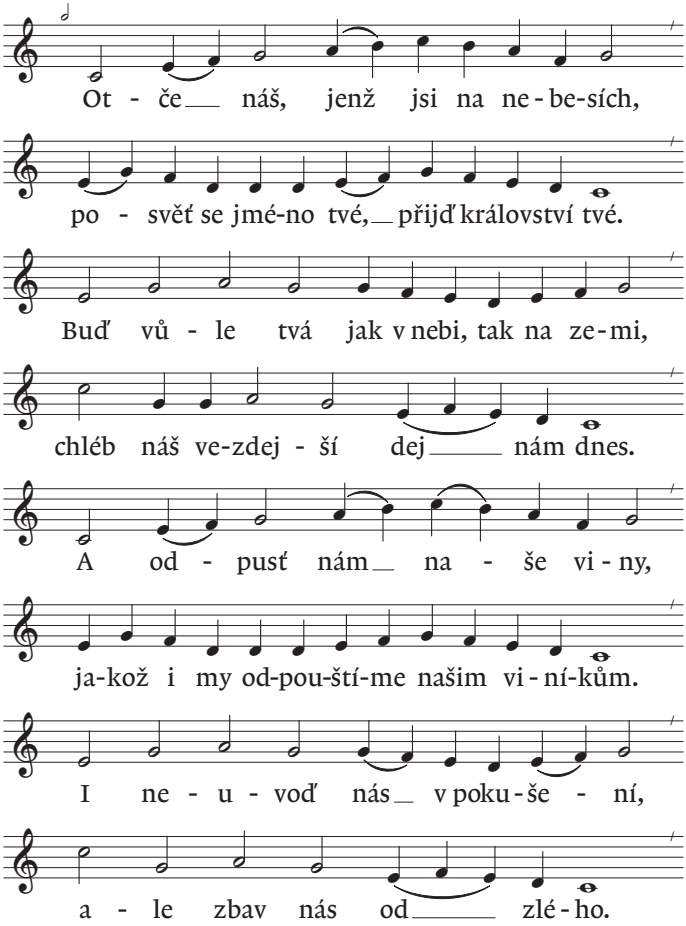

2. Hostinou svou přebohatou / nasytils chudé hosty. / Život jsem vzal, jejž tys mi dal, / svých vin jsem nyní prostý. / S písničkou chval půjdu teď dál / s těmi, jež stůl tvůj hostí.
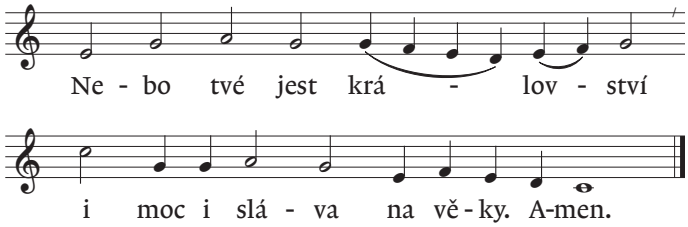
3. Pane, ty víš, v tobě že již / všichni chcem jedno býti. / Ruce i hlas posiluj v nás, / chceme k tvé slávě žíti. / Na věčnost tam dopřej všem nám / k večeři s tebou jíti.

T: Friedrich Spitta, Monatsschrift für Gottesdienst und kirchliche Kunst, 1897/8 / Rudolf Šimša, Evangelický zpěvník, 1979
M: Psalmengebett und Kirchenübung, 1530 / Evangelisches Kirchen-Gesangbuch, 1950 / Evangelisches Gesangbuch, 1993

K tobě, jenž modlitby slyšíš,
přichází veškeré tvorstvo. (Ž 65,3)
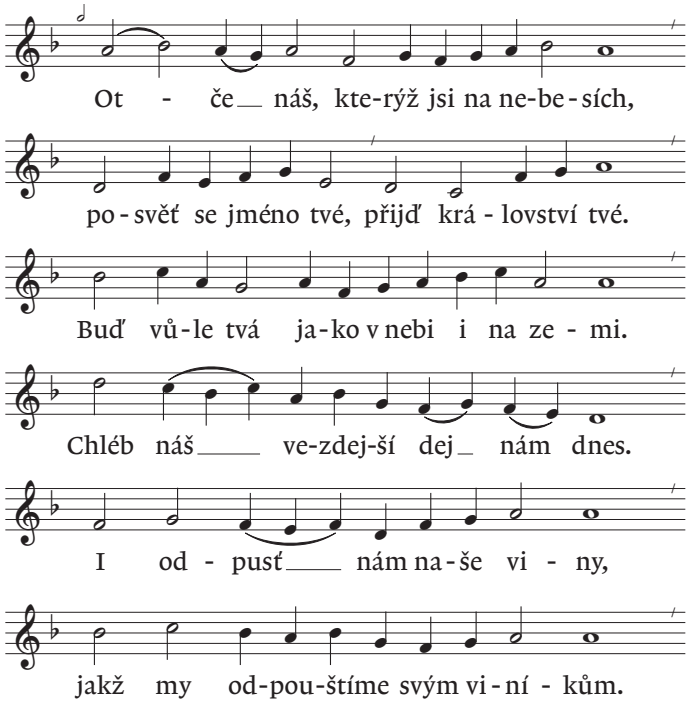
385
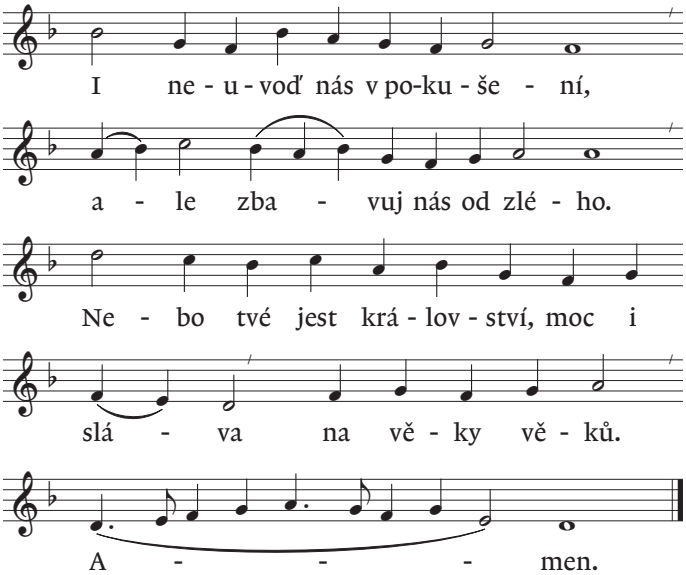

T: Jistebnický kancionál, c.1430 / Evangelický zpěvník, 1979
M: Jistebnický kancionál, c.1430 / Evangelický zpěvník, 1979 / 2018

386

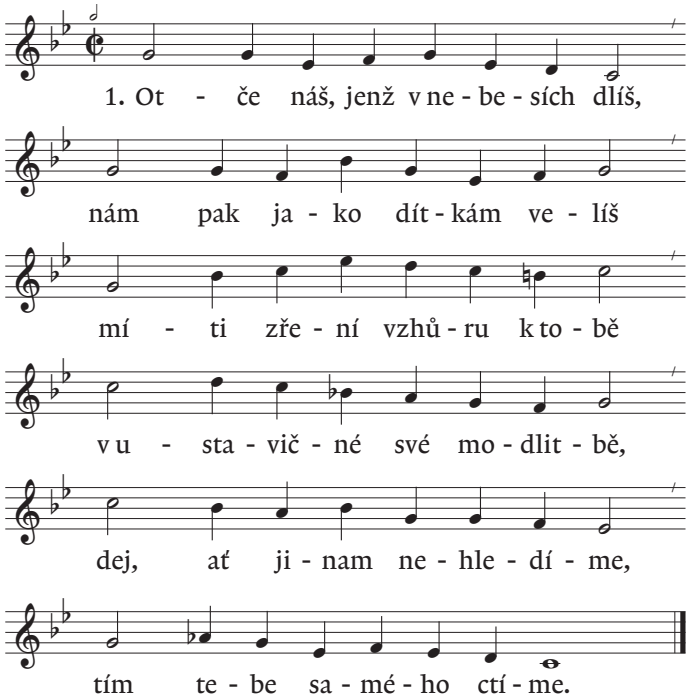
T: Piesně chval Božských, 1561 / Evangelický zpěvník, 1979 / 2018
M: Piesně chval Božských, 1561

387

Otče náš,
který jsi v nebesích*,
posvěť se jméno tvé.
Přijď království tvé.
Buď vůle tvá jako v nebi, tak i na zemi.
Chléb náš vezdejší dej nám dnes.
A odpusť nám naše viny,
jako i my odpouštíme našim viníkům.
A neuveď nás v pokušení,
ale zbav nás od zlého.
Neboť tvé je království i moc i sláva na věky. Amen.

* *jenž jsi na nebesích* (podle znění Ekumenické rady církví)

388

2. Posvěť se svaté tvé jméno, / aby všude velebeno / bylo tvé pravdy učení, / veď k dobrých skutků činění, / potlačuj všecky zlé bludy, / ať pravda tvá sílí všudy.

3. Přijď k nám, Pane, tvé království, / ať sláva tvá se světu skví / a tvé již rozptýlí slovo / království Antikristovo. / Svaž satana, ať národy / již nemámí svými svody.

4. Buď vůle tvá, věčný Pane, / sám co ty chceš, ať se stane / jak v nebi, tak i na zemi. / Mezi příhodami všemi / kráčeti dej trpělivě, / mít se k sobě mlčenlivě.

5. Chléb náš vezdejší dej nám dnes; / pakli co víc přidati chceš, / ne k života zbujelosti, / ale k slušné potřebnosti. / K práci posilň, svaté na ni / vylévej své požehnání.

6. I odpusť nám naše viny, / scestné jakékoli činy, / také řeči i myšlení, / v nichž jsou mnohá poblouznění, / tak jako i my všechněm svým / viny odpouštíme bližním.
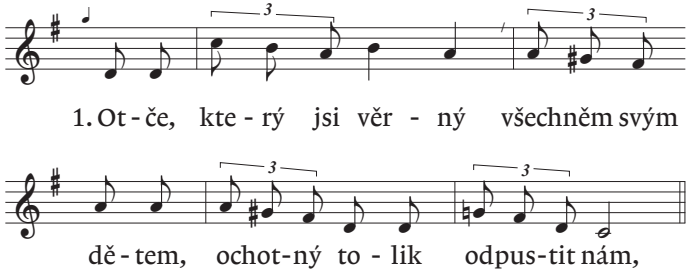
7. Neuvoď nás v pokušení, / ať nám těžkým svodem není / od tvé vůle odstoupení, / a tak k hrůzám zatracení. / Tvůj svatý Duch všudy nás řiď, / na všech cestách k pomoci přijď.

8. Vysvoboď nás ode zlého, / duchu, tělu škodlivého, / i od zlostného satana, / jenž svádí od tebe, Pána. / Popřej dobrého skončení, / šťastného z bíd vykročení.

9. Vždyť tvá jest vláda, království, / nezrušitelné mocnářství, / tvá jest moc všecka nade vším / nejmenším, tak i největším, / po celou věčnost sláva, čest / – amen – navždy pouze tvá jest!

T: Martin Luther, Geistliche Lieder, 1539 /
Jan Amos Komenský, Kancionál, 1659 / Evangelický zpěvník, 1979 / 2018
M: Geistliche Lieder, 1539 / Geistliche Lieder, 1545

389

2. nejsme lásky tvé hodni, / přesto jsi stále laskavým Otcem, milosrdným.

3. Kolik musí jen lásky / mezi nás vstoupit, když se k nám sklání takový Bůh?
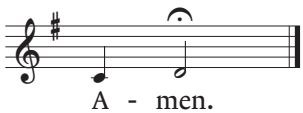
4. Kolik nebeských darů / můžeme v nouzi navzájem sdílet z milosti tvé?

5. Spolu těšit se v tísni, / pomáhat v bídě, svěřit své blízké do ruky tvé.

6. Otče velebný, svatý, / nebesa nebes slávu tvou věčnou neobsáhnou.
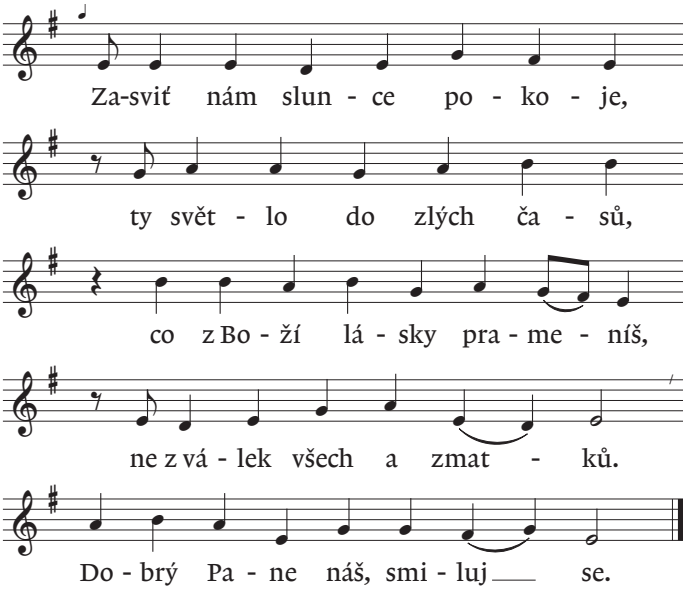
7. K tobě smíme tak volat, / neboť jsi v Kristu přijal nás všechny za děti své.

8. Otče, dobroty plný, / voláme k tobě v jediném jménu: Vyslechni nás.
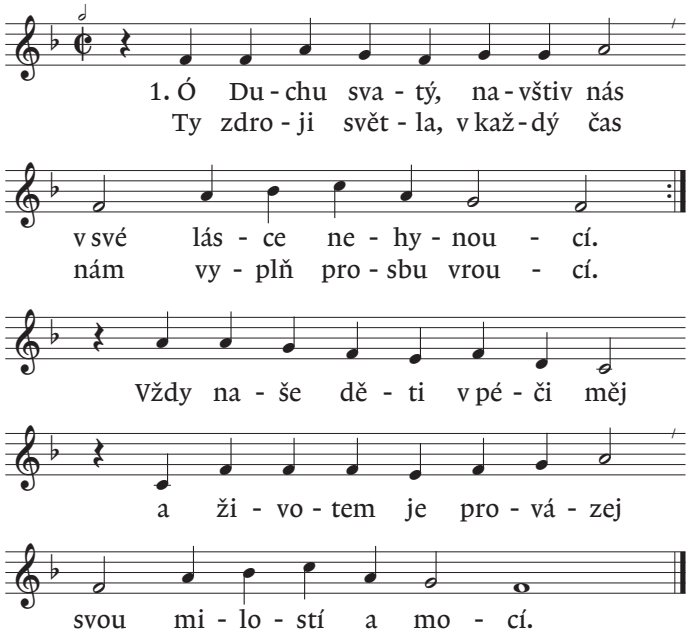

T: podle Jana Kalvína Jiří Pejla, Zlínské sboropění, 2014 / 2018
M: Ladislav Moravetz, Zlínské sboropění, 2014

390

T: *Da pacem, Domine* / Martin Luther, Teütsche Letaney, [1529] / Jiří Pejla
M: podle nápěvu hymnu *Veni, redemptor gentium* Martin Luther, Teütsche Letaney, [1529] / New Catechismus Gesangbüchlein, 1598 / Evangelisches Gesangbuch, 1993

391
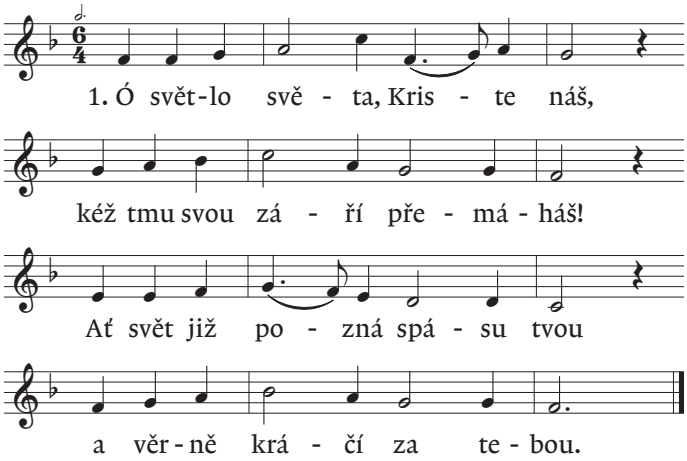

2. Ty dárce pravé moudrosti, / svému je vyuč řádu, / jim pomoz pravdu nalézti / a uvaruj je pádu. / Ať hříchem nedají se svést / a drží tvých se jenom cest / a poslechnou tvou radu.

3. Tys plamen lásky nejvyšší, / dávej jim srdce vřelé, / jež hlas tvůj rádo uslyší / a vyznává tě směle. / Buď přítelem jim laskavým / a zapal srdce žárem svým, / ať tobě patří cele.

T: Jan Trusina, Evangelický zpěvník, 1979
M: *Wach auf, meins Herzens Schöne*, nápěv německé světské písně / Geistliche Lieder, 1533

392
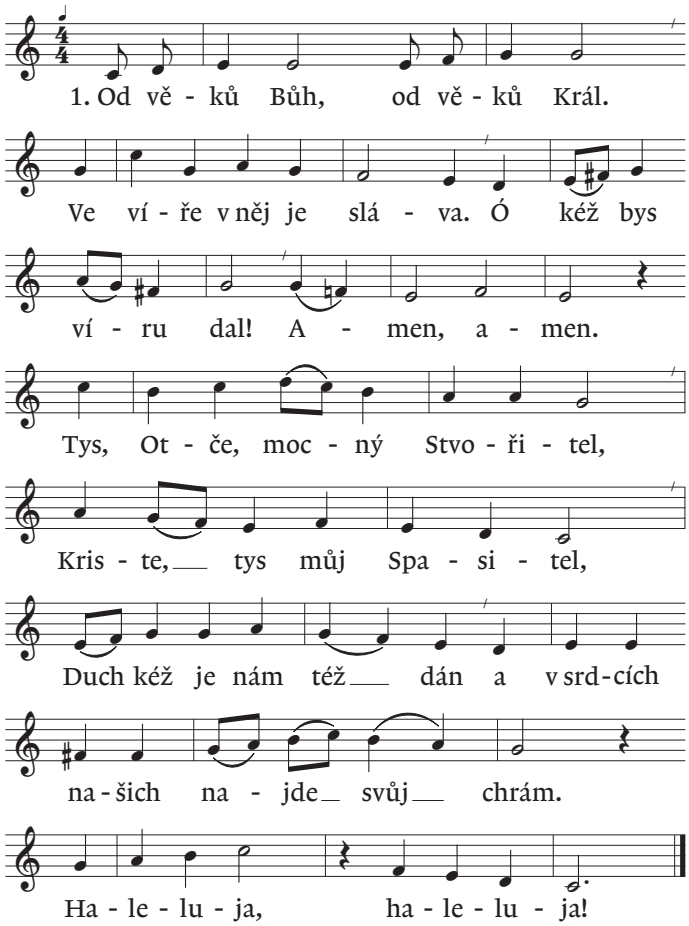

2. Všem, kdo tmou kráčí s úzkostí, / ať vyjde slunce milosti. / A ty, kdo cestu ztrácejí, / nacházej a veď k naději.

3. Hluché otvírej k slyšení, / němých ať ústa jasně zní. / Svobodu víry poznat dej, / v srdcích žár lásky rozdmýchej.

4. Rozptýleným buď domovem, / do pochyb vcházej v Duchu svém. / Ať nyní i na věčnosti / všichni tě slaví v radosti.

T: Johann Heermann, Devoti Musica Cordis, 1630 /
Rudolf Šimša, Evangelický zpěvník, 1979 / Eliška Baťová
M: Nürnbergisches Gesang-Buch, 1676 / Vierstimmiges Melodienbuch, 1855

393
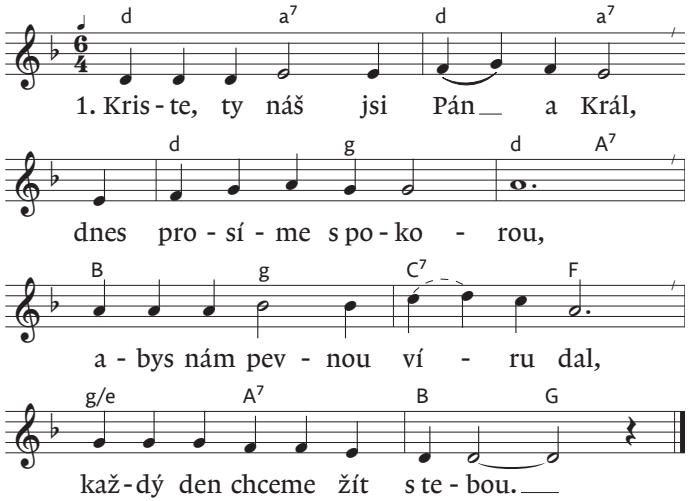

2. Od věků Bůh, od věků Král. / Jen v lásce tvé je sláva. / Ó kéž bys lásku dal! Amen, amen. / Jen láska tvá mne zachrání, / pomoz, Kriste, ať pro ni / ani moje víra / před bídou srdce nezavírá. / Haleluja, / haleluja!

3. Od věků Bůh, od věků Král. / Jen v naději je sláva. / Ó bys naději dal! / Amen, amen. / Ať světlo tvého království / už dnes nad zemí se skví / v prostotě a kráse / i v chvále lidstva mnohohlasé. / Haleluja, / haleluja!

T: Gottlieb Konrad Pfeffel, Lieder für die Colmarische Kriegs-Schule, 1778 / Louange et prière, 1938 / Karel Trusina, Evangelický zpěvník, 1979
M: Johann Karl Gerold, Choral-Buch, 1809 / Louange et prière, 1938

Pane Ježíši Kriste, zůstávej s námi
jako světlo v naší temnotě
jako moc v naší bezmoci
jako život v naší smrti
jako útěcha v našem trápení
jako síla v našich pokušeních
jako smilování v našem nepokoji
jako naděje v našem umírání
jako život našeho života.

394
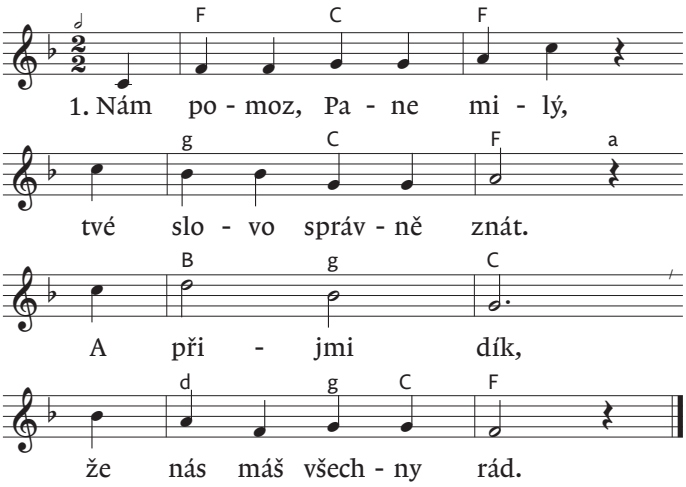

2. Kriste, ty náš jsi Pán a Král, / dnes prosíme s pokorou, / abys nám věrnou lásku dal, / která se přátelí s pravdou.

3. Kriste, ty náš jsi Pán a Král, / dnes prosíme s pokorou, / abys nám novou naději dal / při každém začátku novém.

4. Kriste, ty náš jsi Pán a Král, / dnes prosíme s pokorou, / abys nám pevnou víru dal. / Vyuč nás pravému lidství.

T: Kurt Rommel, Gott schenkt Freiheit, 1968 / Zdeněk Svoboda
M: Kurt Rommel, Gott schenkt Freiheit, 1968 / Evangelisches Gesangbuch, 1994

395

2. Nám pomoz u tvých nohou / se ztišit docela. /
A přijmi dík, / že bázeň zmizela.
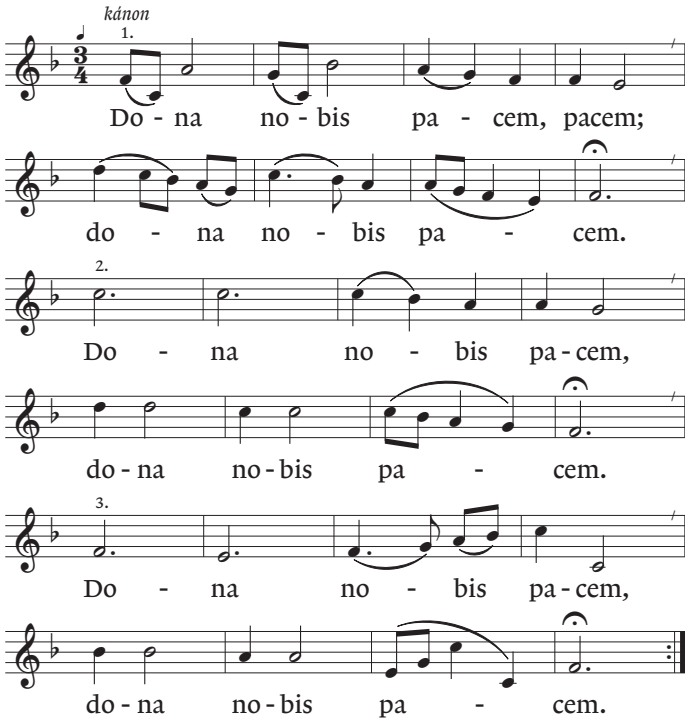
3. Nám pomoz ustaraným, / když vše se temné zdá. /
A přijmi dík, / tvé slovo pomáhá.

4. Nám pomoz v naší práci, / když už jsme znaveni. /
A přijmi dík / za novou sílu k ní.

5. Nám pomoz pevně věřit / a doufat ve tvou moc. /
A přijmi dík, / že jdeš nám na pomoc.
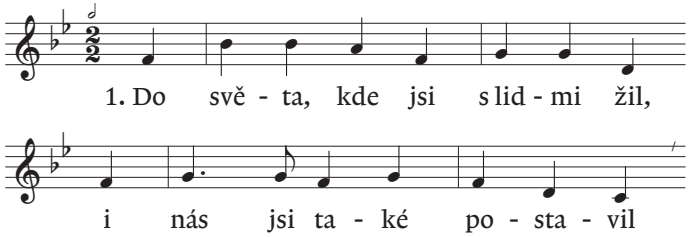
T: Micael Romano, Modelle, 1971/6 / Miroslav Heryán, Buď tobě sláva, 1981
M: Modelle, 1971/6 / Buď tobě sláva, 1981

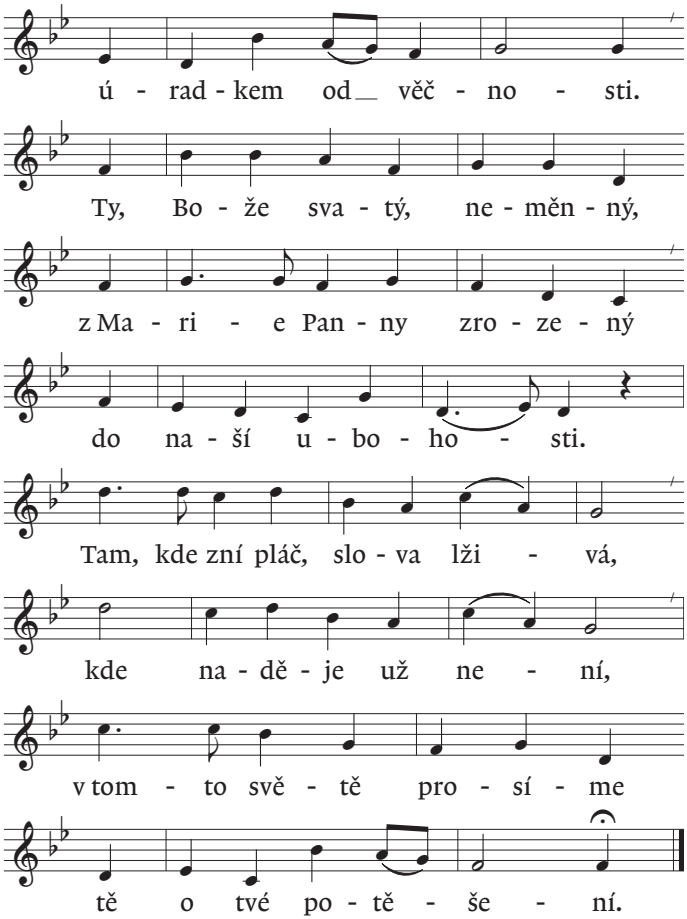
396

T: závěr mešního textu *Agnus Dei*
M: nápěv tradičního kánonu

397
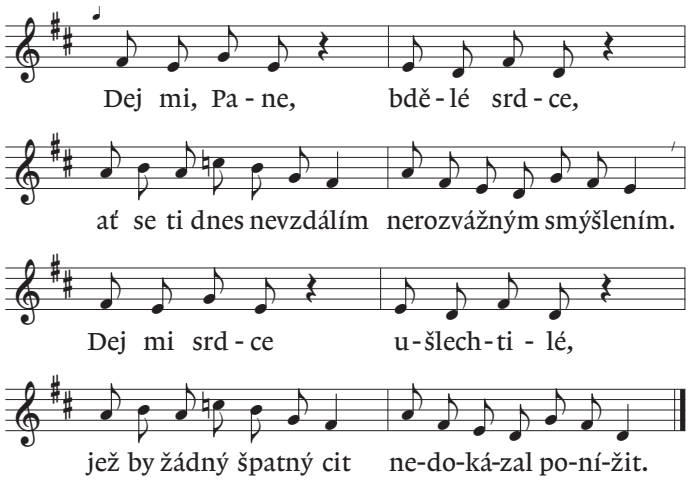

2. I když se k tobě modlíme, nic o tvé slávě nevíme, / nedáš-li Ducha zření. / A jistot žádných nemáme, než že se s tebou shledáme / v tvém jménu shromážděni. / Z nás sejmi strach, dej nám víru / k jasnému vyznávání. / V tomto světě prosíme tě o tvé slitování.

3. I cenné dílo životní nám může shořet v onom dni / tvrdého zkušování, / kdy budeš vážit ryzost slov, sirotků pláč a slzy vdov / a naše odmítání. / Láska tvá ať z kříže brání / ty námi zanedbané. / V tomto světě prosíme tě o tvou milost, Pane!

T: Luděk Rejchrt, Evangelický zpěvník, 1979 / 2018
M: Zdeněk Čep, Evangelický zpěvník, 1979

398
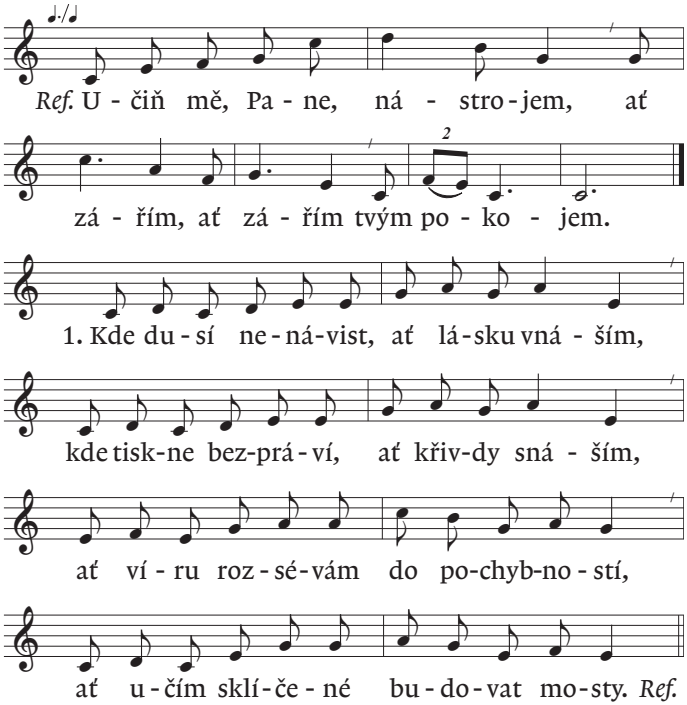

2. Dej mi, Pane, / pevné srdce, / které nikdy nezlomí nesnáze či pohromy. / Dej mi srdce / nezávislé, / svobodné a odvážné, povznesené nad vášně.

3. Dej mi rozum, / jenž tě hledá, / moudrost, která nalezne život podle vůle tvé. / Dej mi pravou, / pevnou víru, / lásku, v níž se přetvořím a stanu se zcela tvým.

T: podle Tomáše Akvinského Josef Hrdlička, Kancionál. Doplněk, 1986 / Kancionál, 1988 M: Petr Eben, Kancionál. Doplněk, 1986 / Kancionál, 1988

399
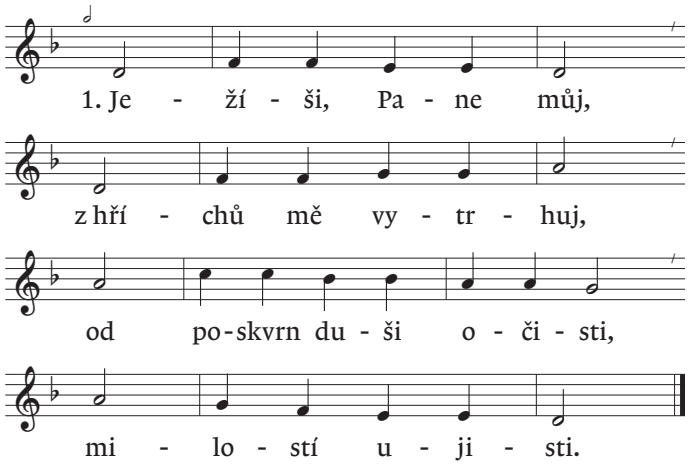

2. Ať pokoj přináším, kde zuří hádky, / ať klidnou důvěrou přemáhám zmatky, / kde vládne temnota, ať světlo křesám, / se všemi smutnými ať v tobě plesám. *Ref.*

3. Požehnej, Pane můj, mé snaze přímé, / víc než být potěšen, chci těšit jiné, / víc než být pochopen, druhé chci chápat, / víc než být milován, chci lásku dávat. *Ref.*

4. Kdo dává, dostává, mnohem víc přijme, / kdo ztrácí, nalézá sebe i jiné, / kdo bližním odpouští, sám milost pozná, / ba ani smrt mu víc nebude hrozná. *Ref.*

T: podle textu tradiční modlitby Josef Hrdlička,
Kancionál. Doplněk, 1986 / Evangelický zpěvník (dodatek), 2000
M: Petr Eben, Kancionál. Doplněk, 1986 / Kancionál, 1988
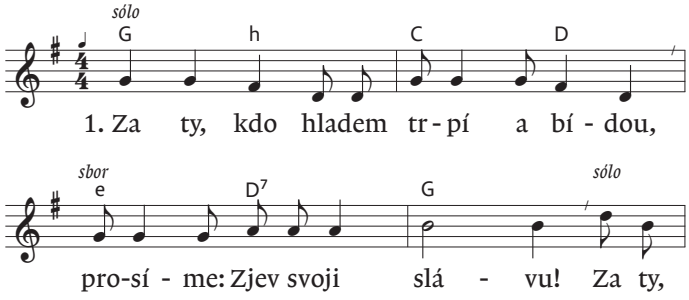
400
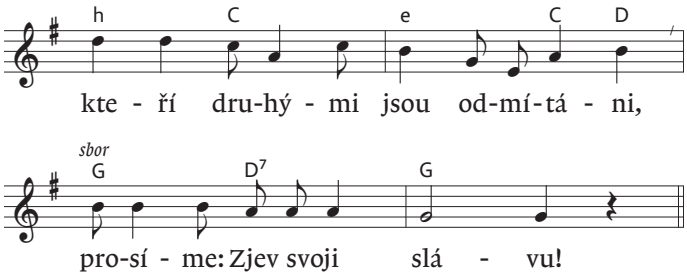

2. Ježíši, Pane můj, / před svodem ochraňuj, / mne tmou veď, zmatkem, rukou svou / na cestu nebeskou.

T: podle Synesia z Kyrenaiky Allen William Chatfield, Songs and Hymns of Earliest Greek Christian Poets, 1876 / Jiří Pumr, Buď tobě sláva, 1981
M: The Psalmes of David, 1579 / Hymns Ancient and Modern, 1875 / Church Hymnary, 2005

401
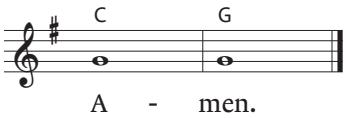

2. Za ty, kdo bolest mají a pláčí, / prosíme: Zjev svoji slávu! / Také za ty, kteří jsou svázáni pouty, / prosíme: Zjev svoji slávu!

3. Za ty, kdo slovo svaté tvé káží, / prosíme: Zjev svoji slávu! / Za ty, kteří ve jménu tvém bližním slouží, / prosíme: Zjev svoji slávu!
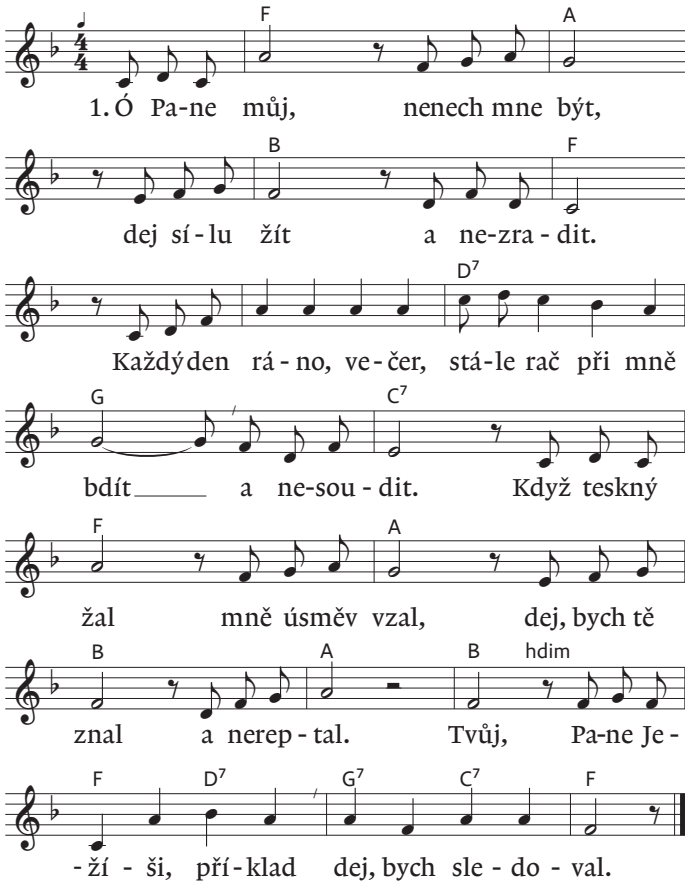
4. Za ty, kdo světem bez lásky bloudí, / prosíme: Zjev svoji slávu! / Za ty, kteří jsou stále nám protivníky, / prosíme: Zjev svoji slávu!

5. A tak pro Krista, svatého Pána, / prosíme: Zjev svoji slávu! / Učiň, celý svět náš ať v míru tě chválí, / prosíme: Zjev svoji slávu.

T: Luděk Rejchrt, Buď tobě sláva, 1981
M: podle tradičního jihoamerického nápěvu Luděk Rejchrt, Buď tobě sláva, 1981
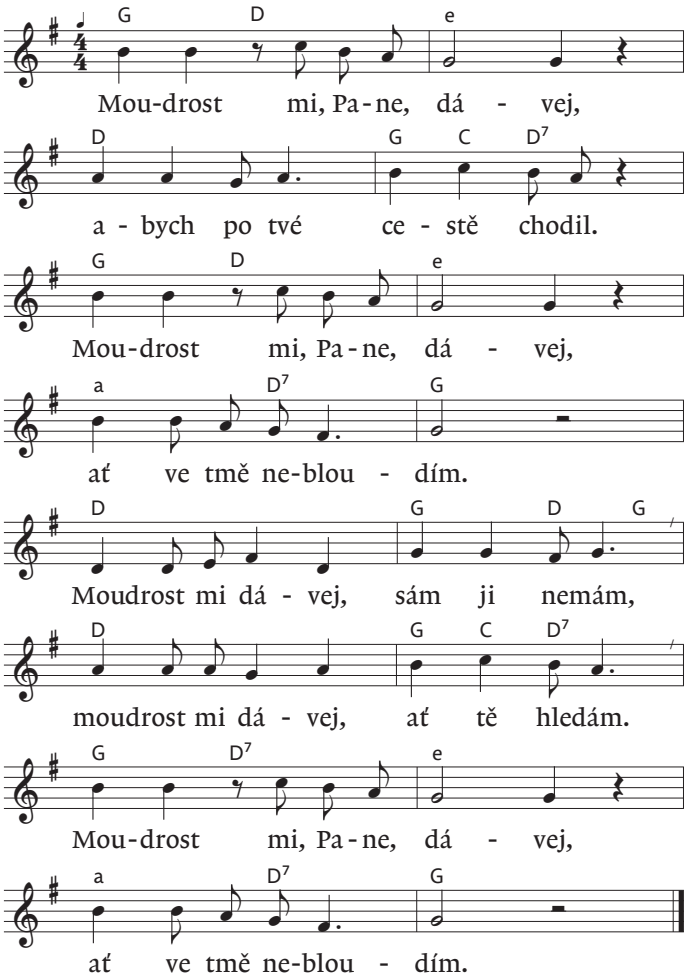
402

2. Ve všední den dej v klidu vstát / a s radostí jít pracovat. / V práci tvou pomoc, lásku všem lidem zjevovat / a vytrvat. / Když končí den v tmu pohřížen, / dej, Pane, jen být spokojen. / Tvé dobroty síle věřit, / že dáš dobrý sen.
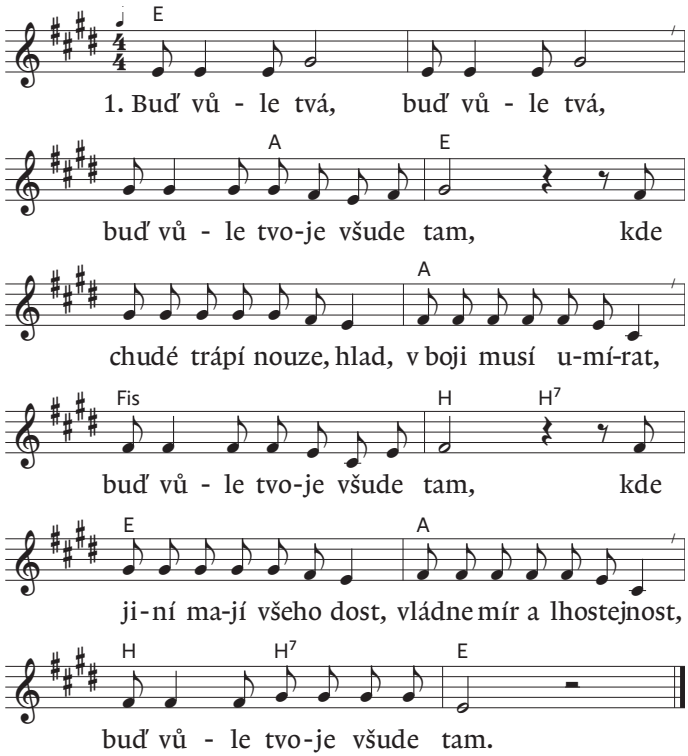
T: Bohdan Pivoňka, Nová píseň, [1983/4] / Svítá 1992 / 2018
M: Bohdan Pivoňka, Nová píseň, [1983/4] / 2018

403

T: Luděk Rejchrt, Svítá, 1992
M: Luděk Rejchrt, Svítá, 1992

404

2. Buď vůle tvá, buď vůle tvá, / buď vůle tvoje všude tam, / kde lidé v koutku potají pravdu si jen šeptají, / buď vůle tvoje všude tam, / kde vládne strach a obavy, násilí, lež, bezpráví, / buď vůle tvoje všude tam.

3. Buď vůle tvá, buď vůle tvá, / buď vůle tvoje všude tam, / kde není radost, jásot ztich, zmlkly zpěvy, zmizel smích, / buď vůle tvoje všude tam, / kde zdá se, že vše marné je, kde vyhasla naděje, / buď vůle tvoje všude tam.

4. Buď vůle tvá, buď vůle tvá, / buď vůle tvoje všude tam, / kde lidé svoji lidskou tvář kladou modlám na oltář, /

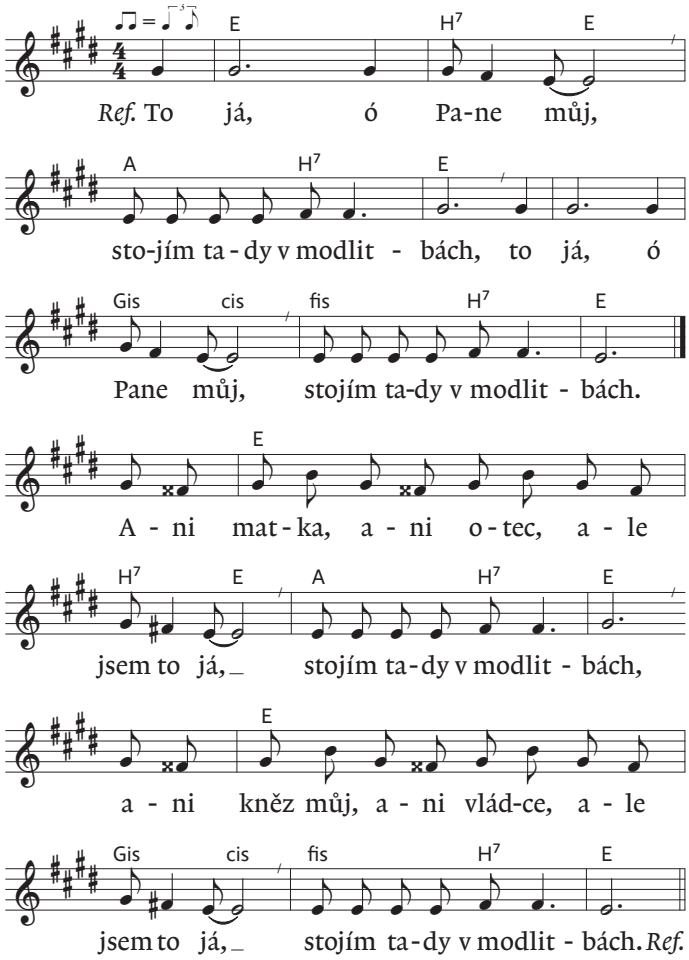
buď vůle tvoje všude tam, / kde otrokem je člověk rád, svobodným se bojí stát, / buď vůle tvoje všude tam.

5. Buď vůle tvá, buď vůle tvá, / buď vůle tvoje všude tam, / kde únava a zklamání vzaly lásce trvání, / buď vůle tvoje všude tam, / kde přišly stíny života, bolest, nemoc, samota, / buď vůle tvoje všude tam.

T: Miloš Rejchrt, Nová píseň, [1983/4]
M: *Going to Shout All Over God's Heav'n*, nápěv amerického spirituálu / Religious Folk Songs of the Negro, 1909 / Miloš Rejchrt, Nová píseň, [1983/4] / 2018

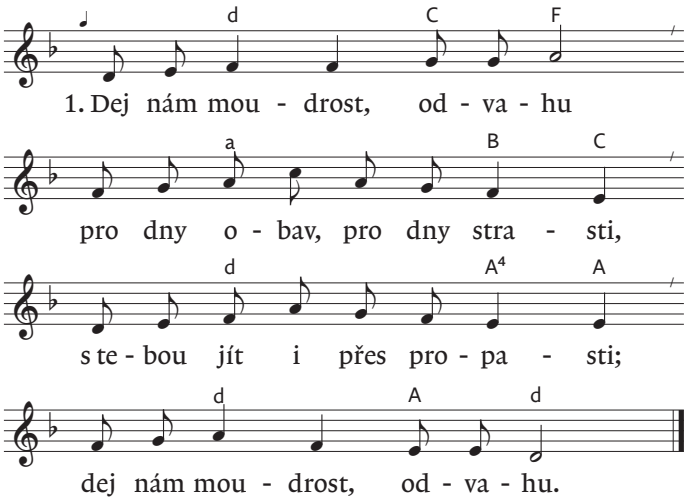
Modleme se k Bohu, který pečuje o všechno,
a v upřímné pokoře říkejme:
Slyš nás, Hospodine:
Buď stráží své církve.
Pomáhej jejím služebníkům.
Veď ty, kdo stojí v čele států.
Zachovej národům mír.
Prosazuj spravedlnost.
Uhas nepřátelství.
Sklíčené potěšuj.
Strádajícím pomoz.
Zastaň se pronásledovaných.
Vyhnancům vrať vlast.
Zajatce vysvoboď.
Pocestné provázej.
Pokoušené posiluj.
Ochraňuj slabé.
Uzdrav nemocné.
Stůj při umírajících.
Chraň nás před nenadálou smrtí.
Našim přátelům a blízkým žehnej.
Zemřelým dej život věčný.

405

T: *It's Me, O Lord* / Jiří Joran, Černošské spirituály, 1955
M: *It's Me, O Lord*, nápěv amerického spirituálu, The Book of American Negro Spirituals, 1925 / Nová píseň, [1983/4] / 2018

406
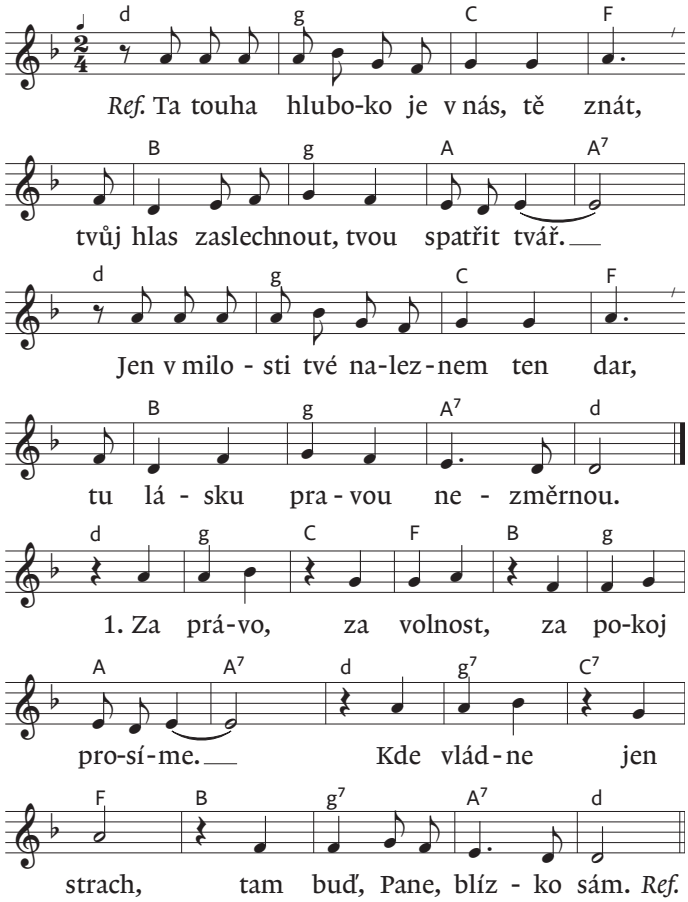

2. Dej nám moudrost, odvahu / pro pravdu se všeho zříci, / pamatovat na trpící; / dej nám moudrost, odvahu.

3. Dej nám moudrost, odvahu / pro čas vezdejšího žití, / ať v něm naše láska svítí; / dej nám moudrost, odvahu.

4. Dej nám moudrost, odvahu / pro ty mnohé kroky malé, / Pane, zůstaň s námi stále. / Dej nám moudrost, odvahu.

T: Irmgard Spiecker, Das neue Frauen-Liederbuch, 1993 / Dagmar Hájková a Zdeněk Svoboda, Zpěvník Církve československé husitské. Dodatek, 1994
M: Irmgard Spiecker, Das neue Frauen-Liederbuch, 1993 / Zpěvník Církve československé husitské. Dodatek, 1994

407
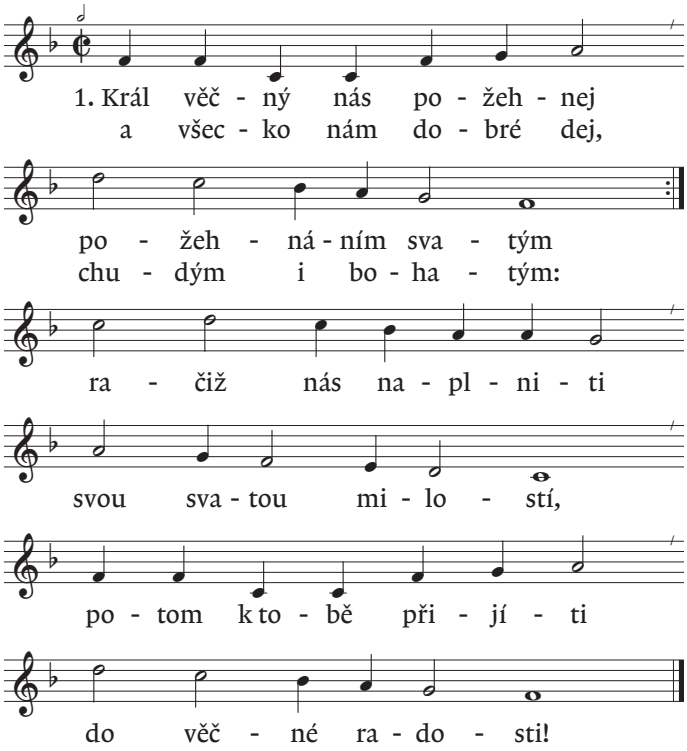

2. Za moudrost, / za zdraví, / za radost prosíme, /
když svírá / nás žal, / tam buď, Pane, blízko nás. *Ref.*

3. Tu touhu / všech srdcí / jen ty sám naplníš. /
Buď chvála / a dík, / že ty v Kristu nám jsi blíž. *Ref.*

T: Anne Quigley, Songs of Hope, 1995 / Jiří Pejla
M: Anne Quigley, Songs of Hope, 1995 / 2018
© 1992, Anne Quigley. Published by OCP. All rights reserved. Used with permission.

Kéž je nám Bůh milostiv a dá nám požehnání,
kéž nad námi rozjasní svou tvář! (Ž 67,2)

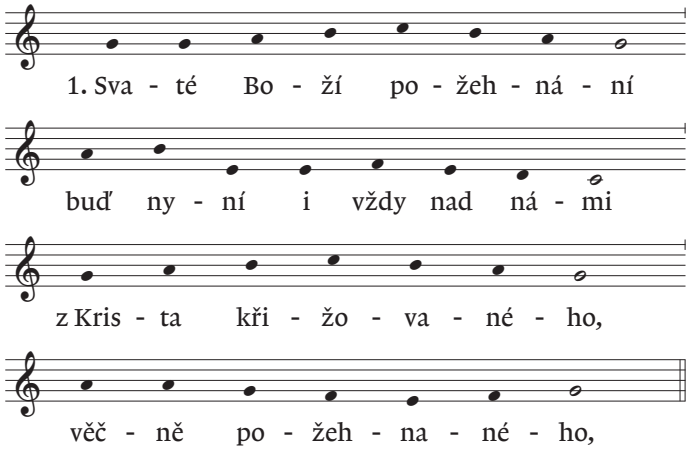
408

2. Amen, to požehnání / přijdiž na nás všecky, / abychom po skonání / vešli v ráj nebeský / a tam s andělskou říší / Boha také ctili. / Dej nám to, ó Ježíši, / Spasiteli milý!

T: Kliment Bosák Ursin, Písně roční, 1593 / Cithara sanctorum, 1636 / Evangelický zpěvník, 1979 M: *Gaudeamus pariter omnes et singuli* / Kodex Franus, 1505 / Piesně chval Božských, 1541

409

2. jenž daří hojnou milostí / jako svou manou na poušti / k síle lidu věrného, / k zahnání všeho zlého.
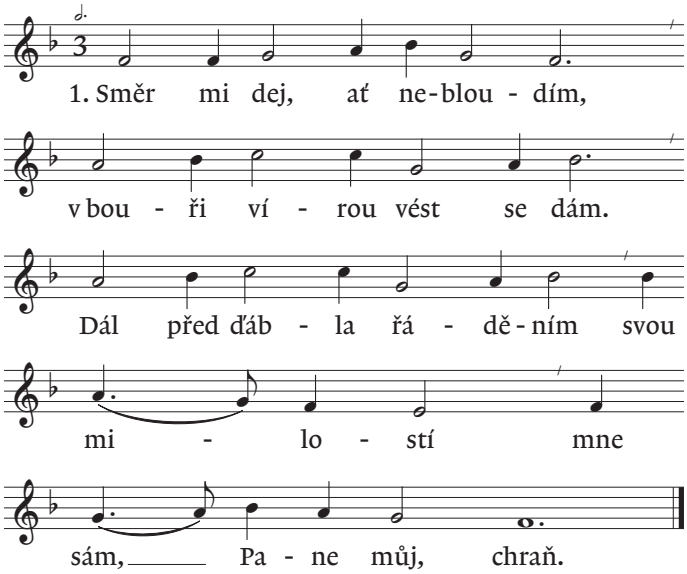
3. Ó žehnej nám v něm Pán Bůh náš, / ó nás ostříhej Pán Bůh náš, / osvěť tvář svou nad námi / a budiž vždycky s námi!

4. Pravice Boží požehnej / a v nás dílo své rozmáhej / skrze Krista samého, / ať jsme na věky jeho!

5. Jděte, věrní, požehnaní, / v Kristu vírou vyvolení, / cestou pravdy pokoje, / z níž je pravá naděje.

T: Lukáš Pražský, Piesně chval Božských, 1541 / Evangelický zpěvník, 1979
M: nápěv tropu *Kyrie, magne Deus* / Graduál Martina Bakaláře z Vyskytné, 1512 / Piesně chval Božských, 1541

410

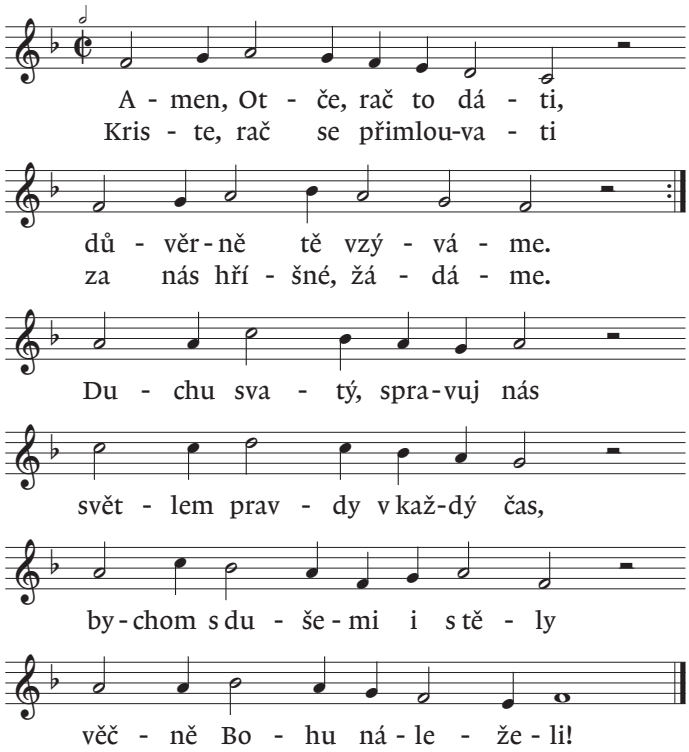

2. Z trůnu srážej lidskou zášť, / moc odnímej léčkám zlých. / Slávy své zahlédnout zář / dej věrným svým, / když jdou po cestách tvých.

3. Jméno tvé ať slaví svět, / víru s láskou obnovuj. / Zvěst o díle tvém chci nést. / Když svírá strach, / ať smím slyšet hlas tvůj.
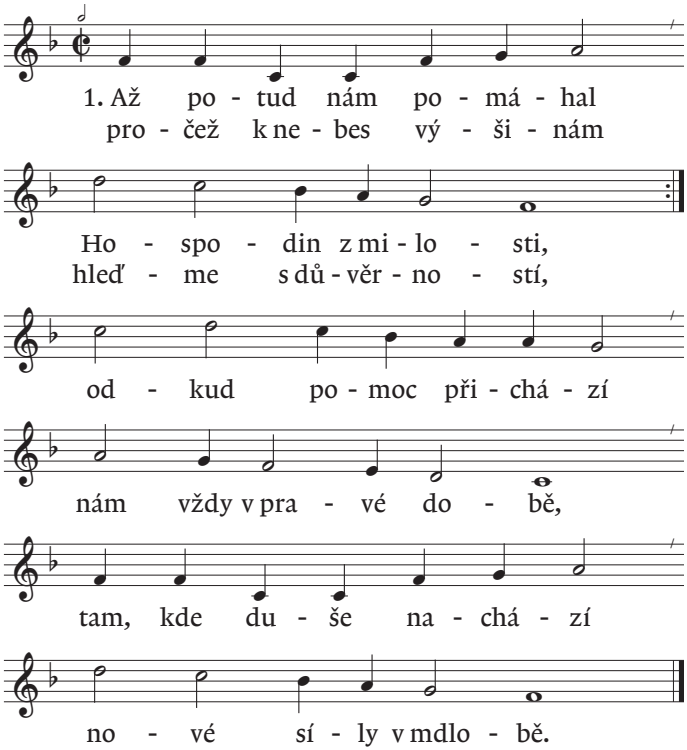
T: podle Ulricha Zwingliho Miloslav Esterle
M: Ulrich Zwingli, Zpěvník Ludwiga Iselina, 1529/79

411

T: Zpěvník žalmů a písní duchovních, 1877 / Evangelický zpěvník, 1979
M: Pseaumes octante trois de David, 1551

412
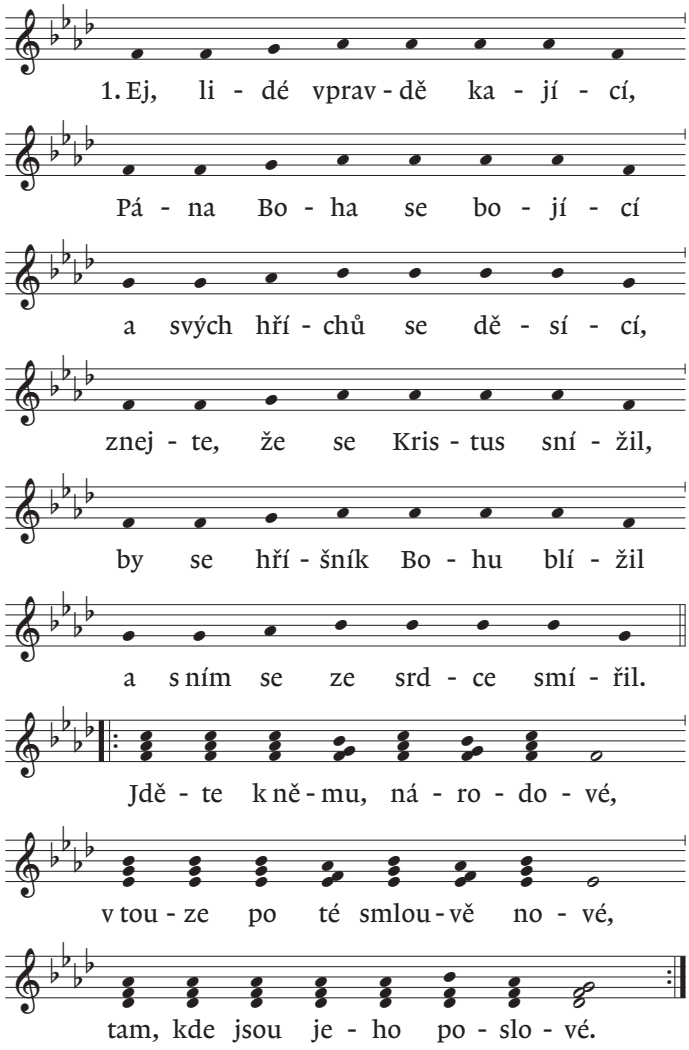

2. Potud není zkrácena / ruka Hospodina, / a když z lásky k spasení / dal nám svého Syna, / kterak s ním by neměl nám, / čeho třeba, dáti, / k nám co Otec laskavý / k dítkám svým se znáti?

3. Pomáhal nám Hospodin, / pomůže i dále, / pročež v něj jen skládejme / doufání své stále! / Ví Pán, čeho potřebí, / dřív než my oč lkáme, / a že rád nám pomáhá, / z jeho slova známe.

T: Josef Baštecký, Písně cestou života, 1873 / Evangelický zpěvník, 1979
M: *Gaudeamus pariter omnes et singuli* / Kodex Franus, 1505 / Piesně chval Božských, 1541

413

1. Ej, li - dé vprav - dě ka - jí - cí,
Pá - na Bo - ha se bo - jí - cí
a svých hří - chů se dě - sí - cí,
znej - te, že se Kris - tus sní - žil,
by se hří - šník Bo - hu blí - žil
a s ním se ze srd - ce smí - řil.
Jdě - te k ně - mu, ná - ro - do - vé,
v tou - ze po té smlou - vě no - vé,
tam, kde jsou je - ho po - slo - vé.

2. Dal nám prostředky zřízené: / služebníky smlouvy nové, / řádně k tomu nařízené, / kteří jsou k tomu posláni, / aby hříšné ku pokání / probouzeli bez přestání. |: Jděte k němu, národové, / v touze po té smlouvě nové, / tam, kde jsou jeho poslové. :|

3. Poznejte již rozkošné jho, / neste lehké břímě jeho, / odpočinete u něho. / Hleďte se mu poddávati, / před ním pokorně padati, / slibujte ho poslouchati. |: Jděte k němu, národové, / v touze po té smlouvě nové, / tam, kde jsou jeho poslové. :|

4. A on vám sliby naplní, / drahou milostí obdaří, / svědectvím svatým ujistí, / že chce na věky spasiti, / hříchů již nevzpomínati, / k tomu hojnou radost dáti. |: Jděte k němu, národové, / v touze po té smlouvě nové, / tam, kde jsou jeho poslové. :|

5. Tak nuzní, opovržení, / zde od světa potlačení / přijmou v nebi oslavení. / Budou radostí plesati, / chválu veselou zpívati, / s Kristem věčně kralovati. |: Dej to, Kristě, věčný Králi, / bychom smlouvu ostříhali, / slavnou korunu přijali. :|
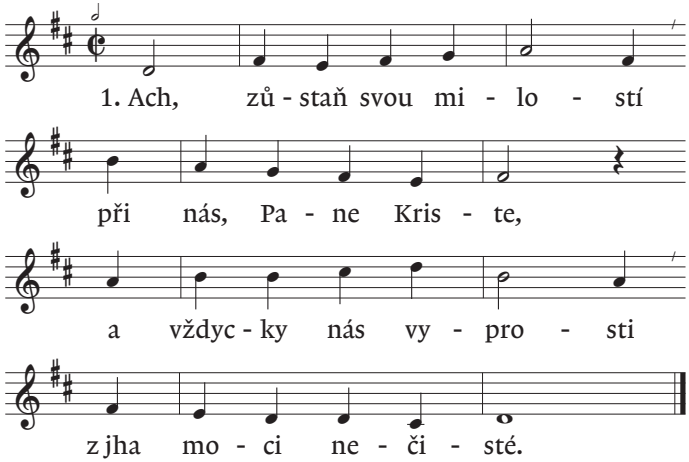
T: Havel Dřevínek, Piesně chval Božských, 1561 / Evangelický zpěvník, 1979 / 2018
M: Ladislav Moravetz

Hospodin tě požehná a ochrání tě.
Hospodin rozjasní nad tebou svou tvář a bude ti milostiv.
Hospodin obrátí k tobě svou tvář a obdaří tě pokojem.

414

Áronské požehnání (Nu 6,24–26)

415

2. Ach, zůstaň slovy svými / při nás, drahý Pane, /
ať los mezi svatými / zde i v nebi máme.

3. Ach, zůstaň svou jasností / při nás, světlo drahé, /
ať nesejdem v temnosti / od tvé cesty pravé.
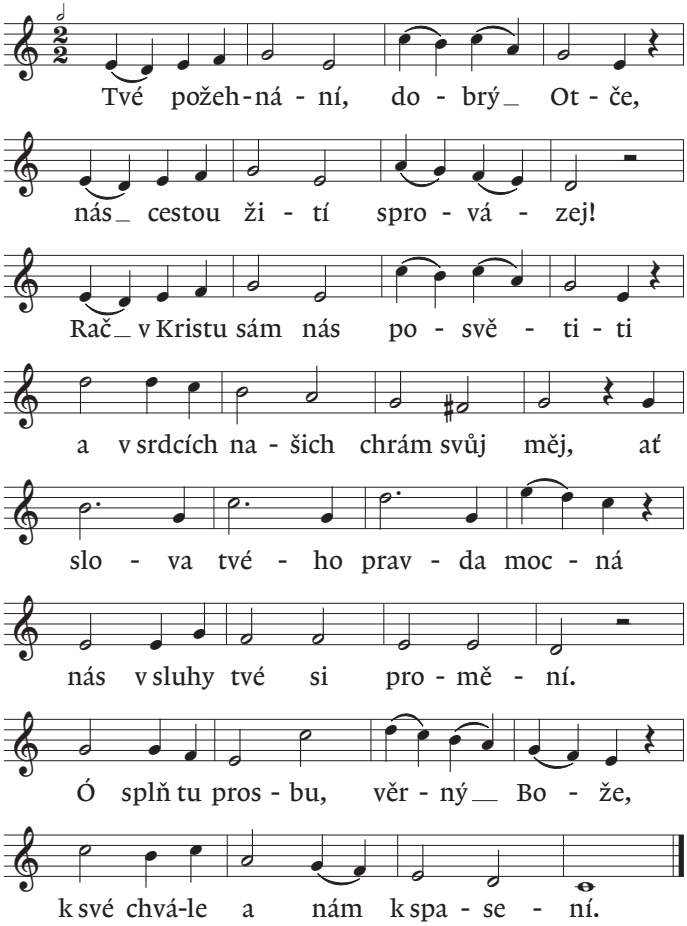
4. Ach, zůstaň svým žehnáním / při nás, mocný Pane, /
dej k darům svým nám daným / prospěch na vší straně.

5. Ach, zůstaň ve své síle / při nás, mocný Reku, /
uchraň nás každé chvíle / od nepřátel vzteku.

6. Ach, zůstaň svou věrností / při nás, Pán a Bůh náš, /
popřej víry stálosti, / všeho zlého zbav nás!
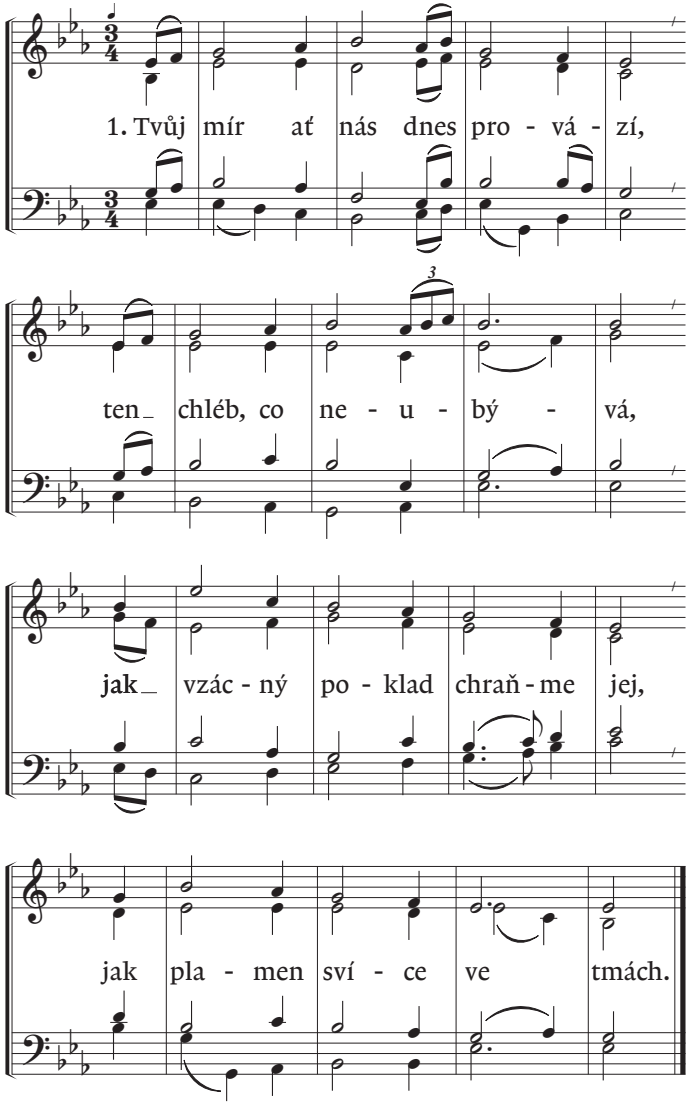
T: Josua Stegmann, Christliches Gebet Büchlein, 1627 /
Samuel Hruškovic, Cithara sanctorum, 1741/3 / Zpěvník Českobratrské církve evangelické, 1931 / Rudolf Šimša, Evangelický zpěvník, 1979
M: Melchior Vulpius, Ein schön geistlich Gesangbuch, 1609 / Choralbuch, 1865

416

T: Theodor Jan Kalenda, Harfa, 1915 M: Paul Ami Bost, Chants chrétiens, 1837 / Chants religieux, 1846 / Harfa, 1915 / Evangelický zpěvník, 1979 / 2018
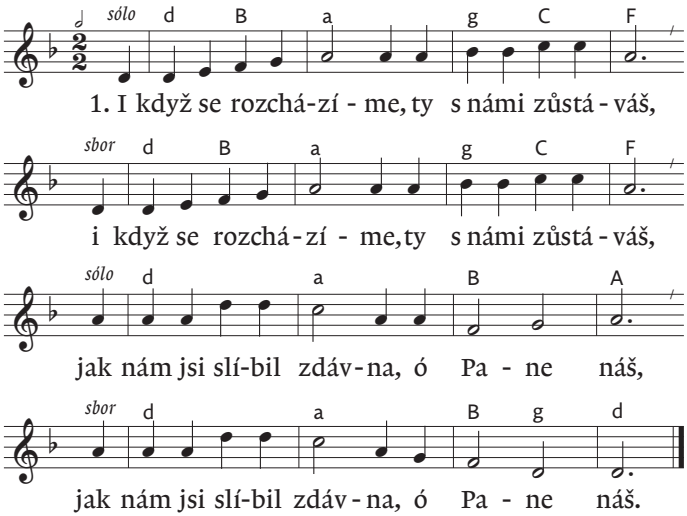
417

1. Tvůj mír ať nás dnes pro - vá - zí,
ten chléb, co ne - u - bý - vá,
jak vzác - ný po - klad chraň - me jej,
jak pla - men sví - ce ve tmách.

2. Tvůj mír ať je mým pozdravem, / je rukou, kterou podám / všem blízkým i těm neznámým; / je písní, kterou zpívám.

T: podle Frederika Hermana Kaana Jiří Pejla
M: tradiční irský nápěv / The Complete Collection of Irish Music, 1902 / The English Hymnal, 1906
S: The English Hymnal, 1906

418

2. |: Tvůj hlas na naší pouti nás dále provází, :|
|: i víra když se hroutí, on blíž nám zní. :|
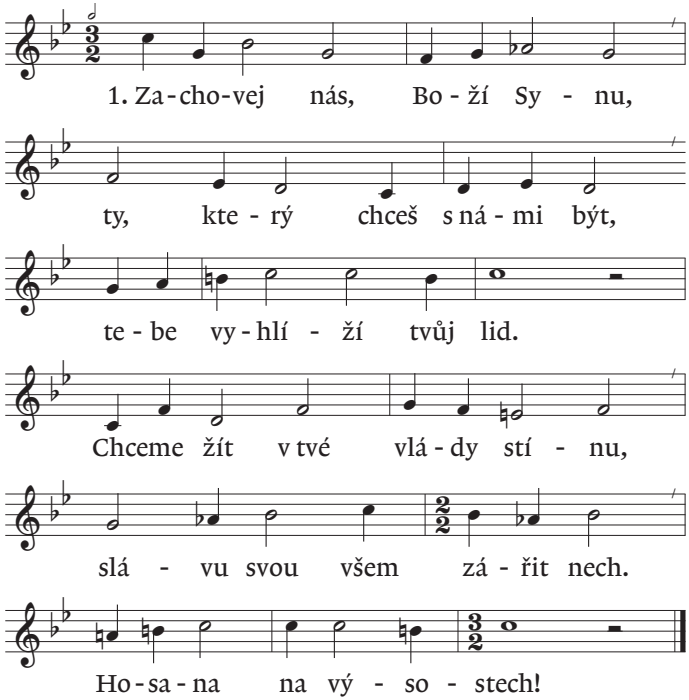
3. |: Tak v síle slova tvého dál každý smíme stát, :|
|: v té síle, která chrání jak pevný hrad. :|

4. |: Ten hrad, co skrýši skýtá i nám všem bloudícím, :|
|: kde rád každého vítáš a jídáš s ním. :|

5. |: I když se rozcházíme, ty vedeš k setkání, :|
|: tam kde tvé světlo září, tvá píseň zní. :|

T: Kurt Rommel, Gott schenkt Freiheit, 1968 /
Zdeněk Coufal, Evangelický zpěvník (dodatek), 2000
M: Kurt Rommel, Gott schenkt Freiheit, 1968 / Evangelisches Gesangbuch, 1993

419

2. Zachovej své odpuštění, / naše duše znáš i hřích. / Když zní milost v soudech tvých, / v naději se bázeň mění. / Zůstaň světlem nouzi všech. / Hosana na výsostech!

3. Zachovej nás, nevšímavé, / v skrytosti když kráčíš
k nám / otevřít své spásy chrám. / Dej svou moudrost víře
pravé, / zastav úprk dnů a spěch. / Hosana na výsostech!
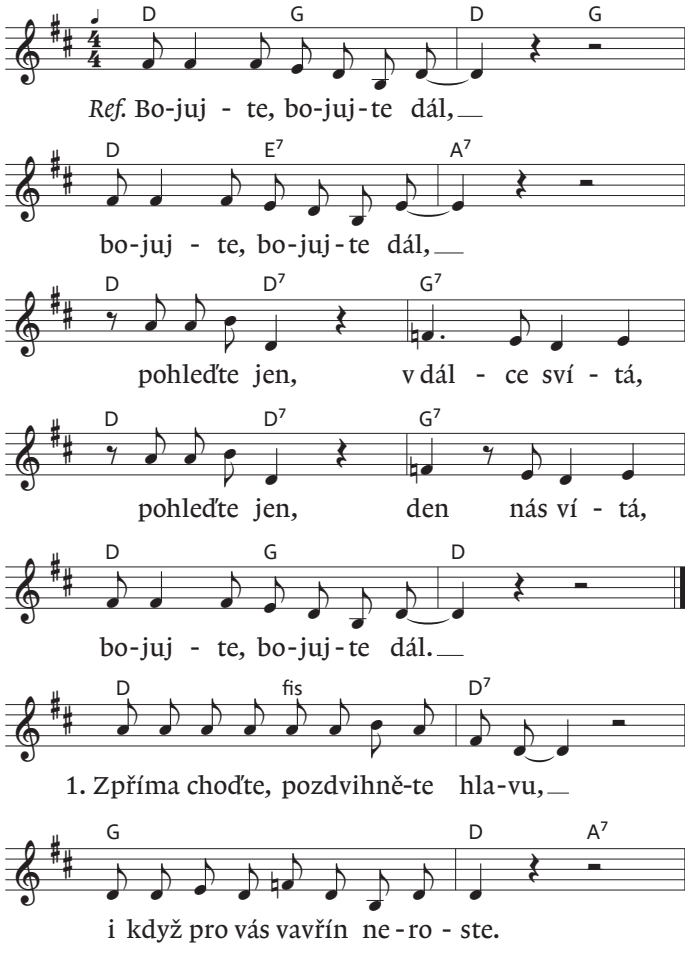
4. Zachovej své sliby, Pane, / slovo pravdy tvé ať zní /
světu v jeho bloudění. / Zjev své dílo, z lásky dané / lidem,
jimž dochází dech. / Hosana na výsostech!
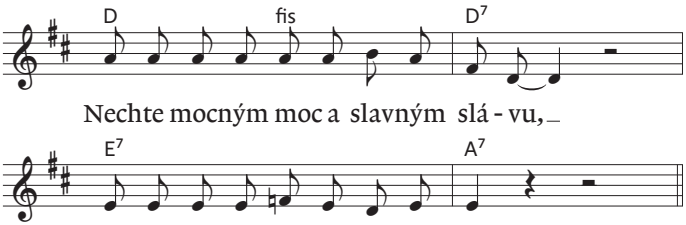
5. Zachovej své požehnání, / útěchou buď ztrápeným, /
svým nás učiň královstvím. / Pokoj tvůj ať nás vždy
chrání / v neskončených zápasech. / Hosana na výsostech!

T: Miloslav Esterle
M: Vojtěch Esterle

Ať vás Bůh provází na všech vašich cestách.
Ať vstoupí do všech situací,
se kterými si sami nevíte rady.
Ať žehná a chrání také ty, které nosíte ve svém srdci.
Ať vám dá sílu a moudrost rozlišit,
co je moudré a spravedlivé.
Ať vaše nitro naplní dobrou vůlí.
Ať vám dá sílu odpouštět.
Ať vám žehná a ať vás chrání všemohoucí
a milosrdný Bůh Otec, Syn i Duch svatý.

420

D G D G
Ref. Bo-juj - te, bo-juj-te dál,
D E7 A7
bo-juj - te, bo-juj-te dál,
D D7 G7
pohleďte jen, v dál - ce sví - tá,
D D7 G7
pohleďte jen, den nás ví - tá,
D G D
bo-juj - te, bo-juj-te dál.
D fis D7
1. Zpříma choďte, pozdvihně-te hla-vu,
G D A7
i když pro vás vavřín ne-ro - ste.

Ref.

2. Kdo se ani zlatem koupit nedá, / nemlčí a s proudem nepluje, / spravedlnost kdo ve světě hledá, / v jedné řadě s vámi bojuje. *Ref.*
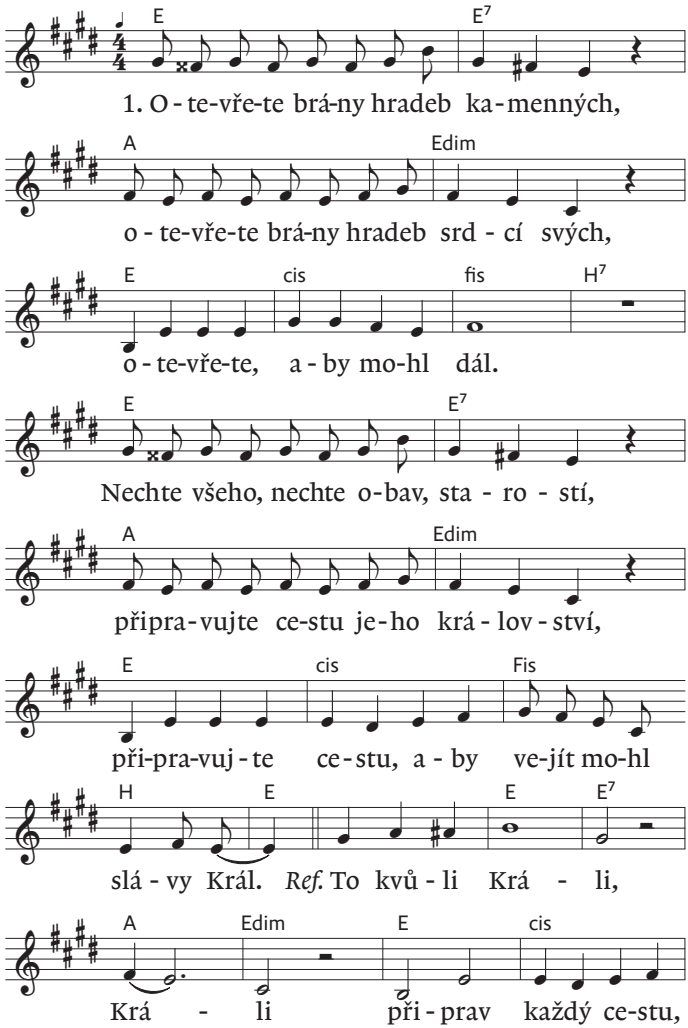
3. K útěku-li z boje chytrost radí, / holubičí mějte prostotu. / Opatrní buďte jako hadi, / nezběhněte z cesty k životu. *Ref.*
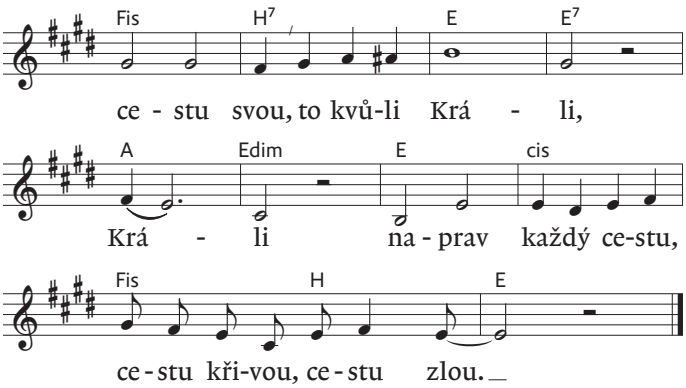
4. Bojujte, však pomstu nechte Pánu, / on je soudce a sám určí trest. / Prohraje, kdo ranou splácí ránu, / k nenávisti kdo se nechá svést. *Ref.*

5. Neusněte, ať vejdete zítra / v zemi novou, v zaslíbenou vlast. / Nocí ať vás vede příslib jitra, / vládou temna nenechte se zmást. *Ref.*

T: Miloš Rejchrt, Nová píseň, [1983/4] / 2018
M: Miloš Rejchrt, Nová píseň, [1983/4]

421

E
E7
1. O - te-vře-te brá-ny hradeb ka-menných,
A
Edim
o - te-vře-te brá-ny hradeb srd - cí svých,
E
cis
fis
H7
o - te-vře-te, a - by mo-hl dál.
E
E7
Nechte všeho, nechte o-bav, sta - ro - stí,
A
Edim
připra-vujte ce-stu je-ho krá - lov - ství,
E
cis
Fis
při-pra-vuj - te ce - stu, a - by ve-jít mo-hl
H
E
E
E7
slá - vy Král. *Ref.* To kvů - li Krá - li,
A
Edim
E
cis
Krá - li při - prav každý ce-stu,

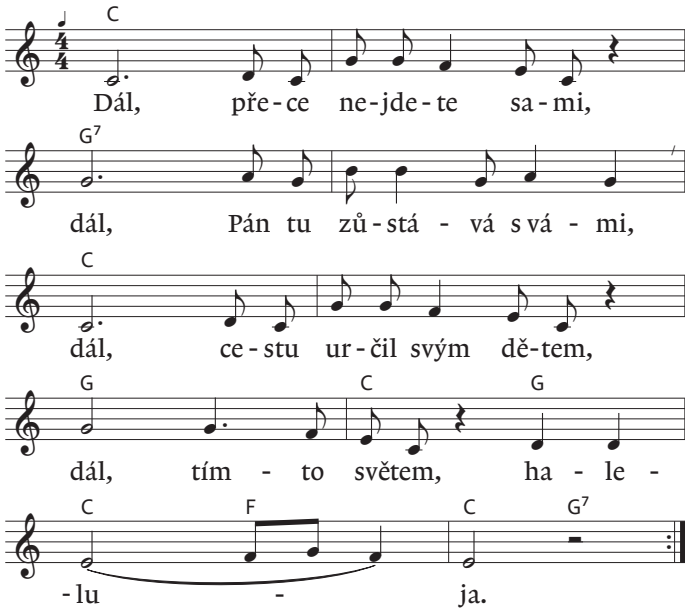

2. Pozdvihněte svoje srdce znavená, / posilněte klesající kolena, / otevřete, aby mohl dál. / Není doba k spánku, je čas nabrat sil, / pominula noc a den se přiblížil, / připravujte cestu, aby vejít mohl slávy Král. *Ref.*

T: Miloš Rejchrt, Nová píseň, [1983/4] / Svítá, 1992
M: podle Anthonyho Johnsona Showaltera Miloš Rejchrt, Nová píseň, [1983/4]

Bože, buď v mé hlavě a v mém chápání,
Bože, buď v mých očích a v mém hledění,
Bože, buď v mých ústech a v mém mluvení,
Bože, buď v mém srdci a v mém myšlení,
Bože, buď v mé smrti a v mém loučení.

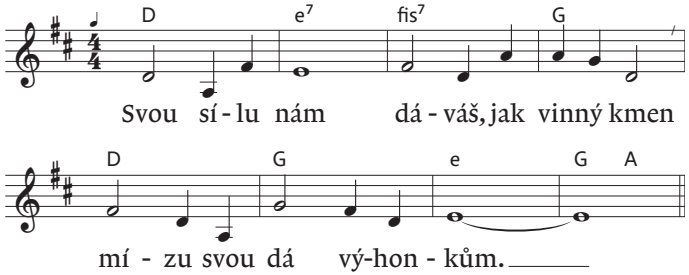
422
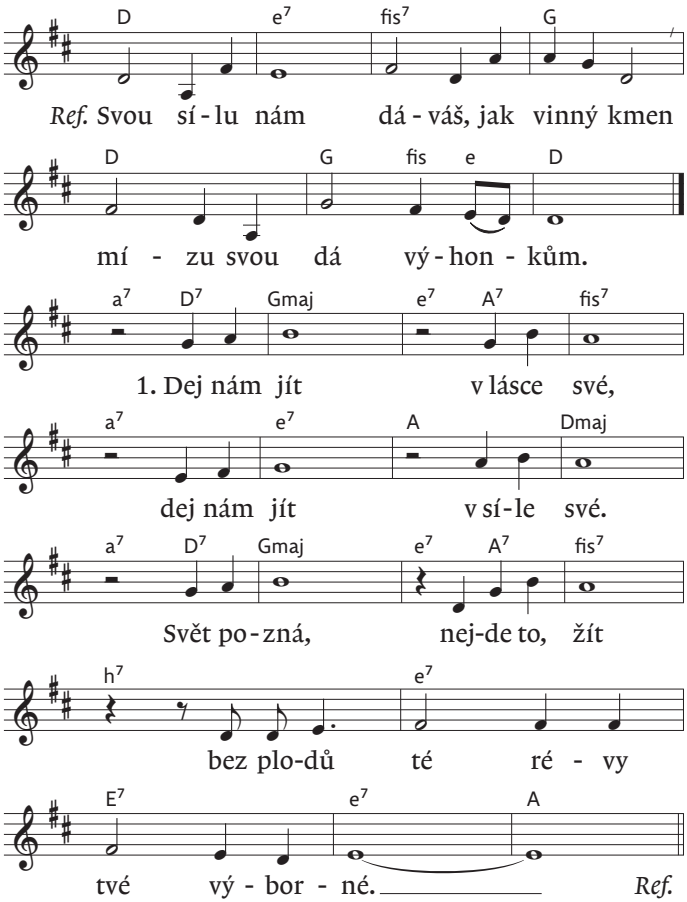

do tichého zpěvu možno recitovat 2K 6,3–10

T: Miloš Rejchrt, Nová píseň, [1983/4] / Svítá, 1992
M: *Oh, What a Beautiful City*, nápěv amerického spirituálu / podle Petera Seegera Nová píseň, [1983/4] / Svítá, 1992 / 2018

423
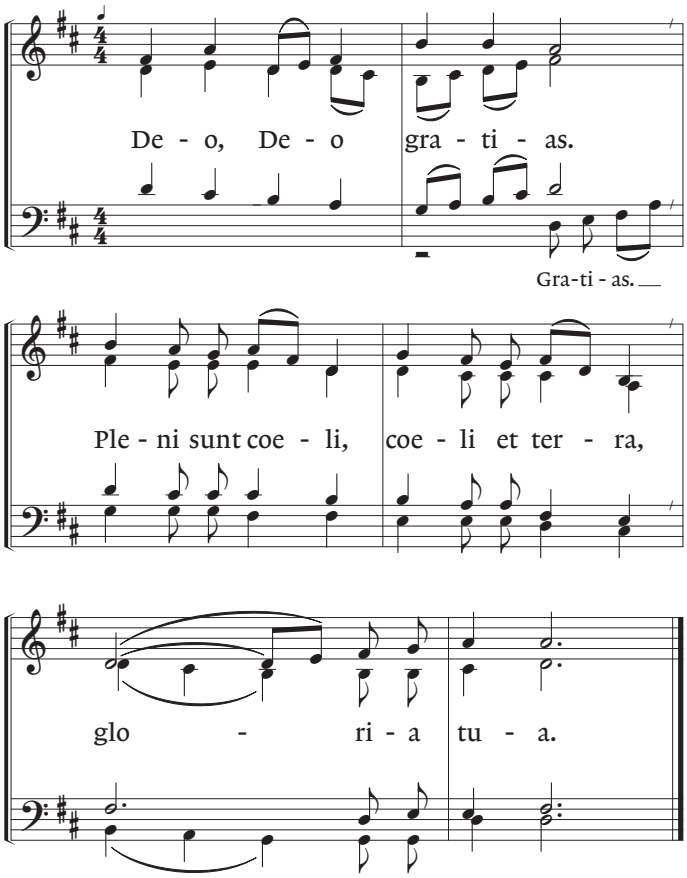

2. Dej nám znát, / že jsme tví. / Mízu svou / do větví / sešli nám, / ať láska tvá / růst plodům dá révy tvé výborné. *Ref.*
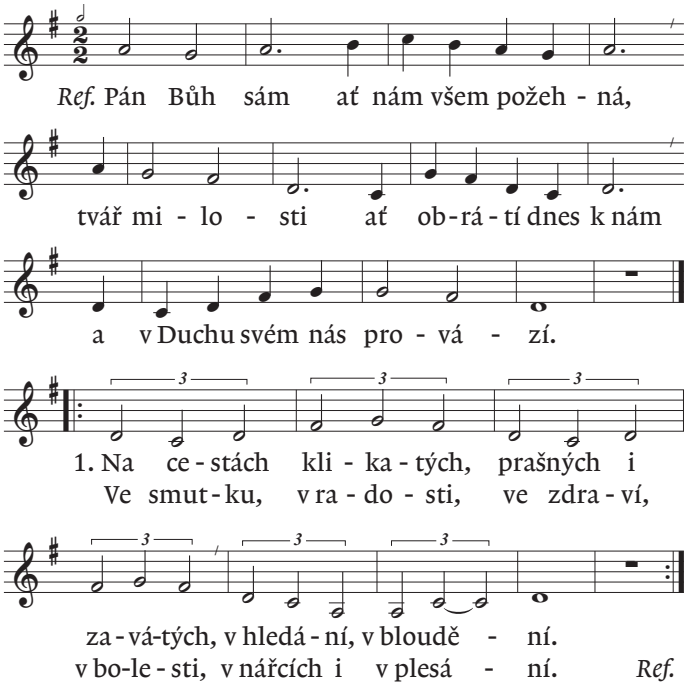
T: podle Dannyho Danielse a Randyho Rigbyho Michael Otřísal a Jaromír Plíšek, Svítá, 1992 / Miloš Rejchrt M: Worship Songs, 1989 / Svítá, 1992 / 2018

424

T: *Deo gratias, Sanctus* / There Is One among Us, 1998
M: John Lamberton Bell, There Is One among Us, 1998
© Iona / Small Stone Media, via GIA
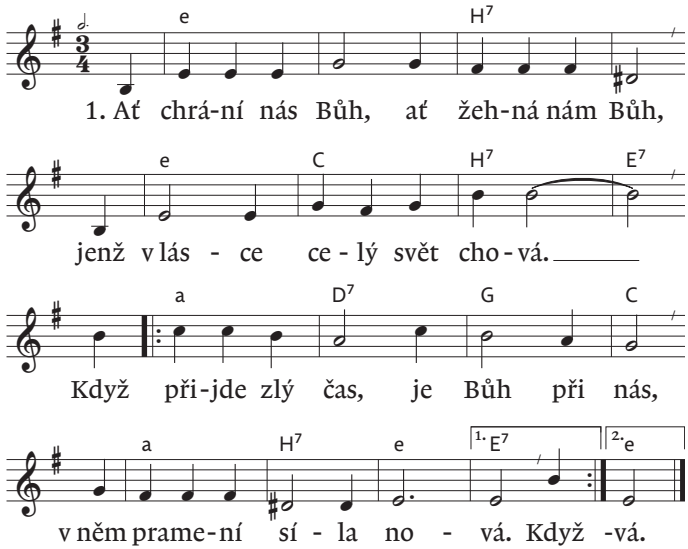
425

2. Ve světle, v temnotě, v davu i v samotě, / v písni
i v mlčení. / V šedivé řadě dnů, po dlouhém těžkém snu, /
v radosti nedělní. *Ref.*

T: Jiří Pejla
M: Jiří Pejla

426
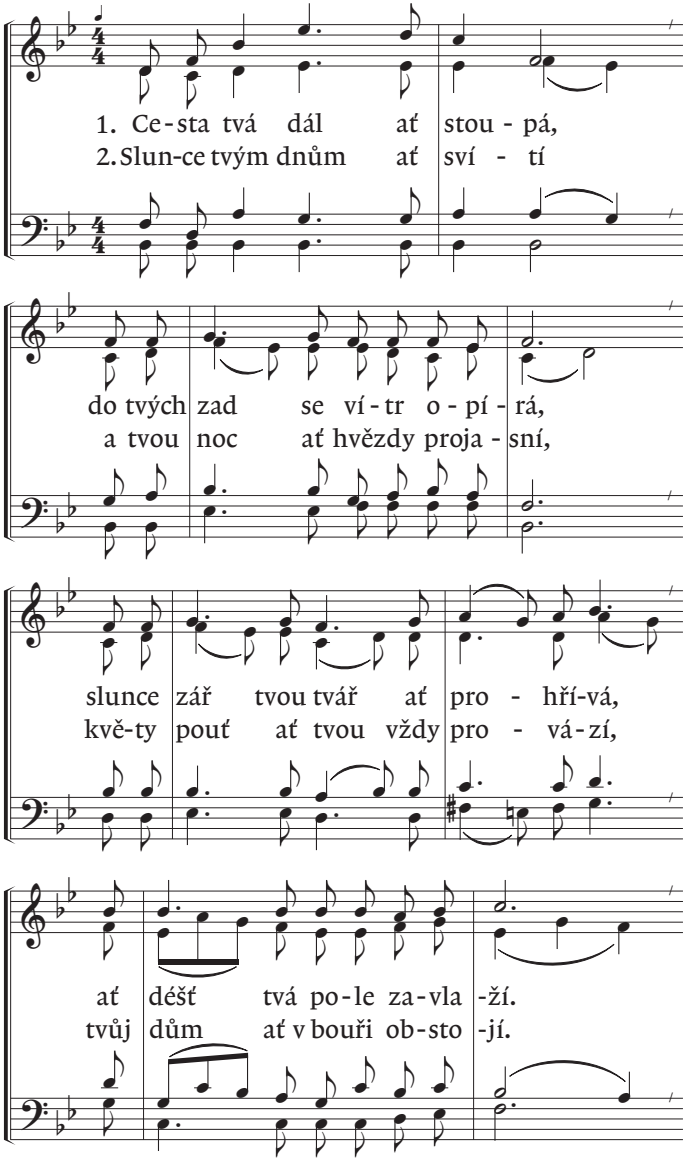

2. Ať chrání nás Bůh, ať žehná nám Bůh / a pláč všech nešťastných ztiší. / |: Těm, jež trápí hlad, Bůh chléb chce dát, / on bolestný nářek slyší. :|
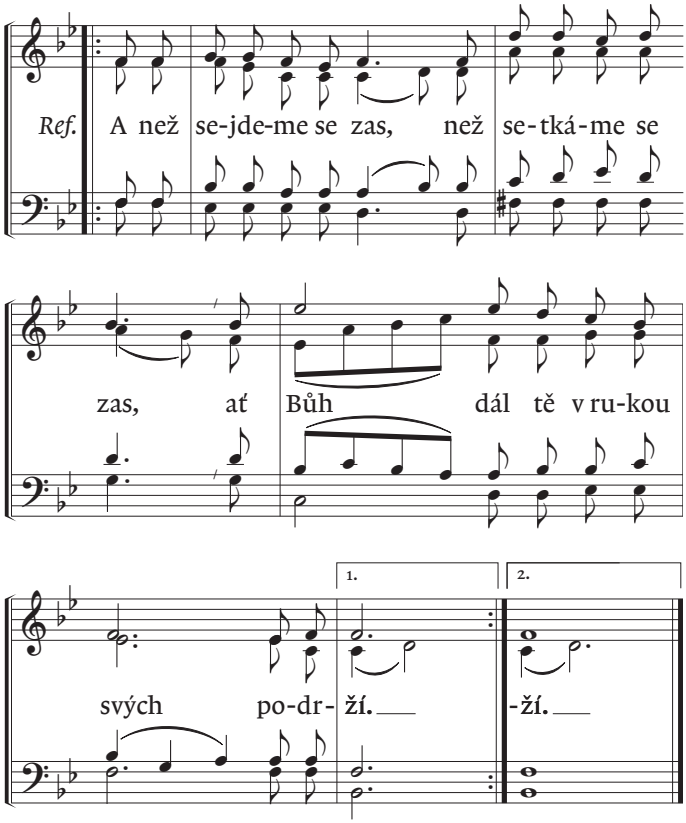
3. Ať chrání nás Bůh, ať žehná nám Bůh, / pryč dá vše, co život maří. / |: Duch svatý má moc: kde vládne noc, / tam tmu pravdou svou prozáří. :|

4. Ať chrání nás Bůh, ať žehná nám Bůh / a přijme nás do svých dlaní. / |: Bůh zná každou z cest, lid svůj chce vést / a přivést až k požehnání. :|

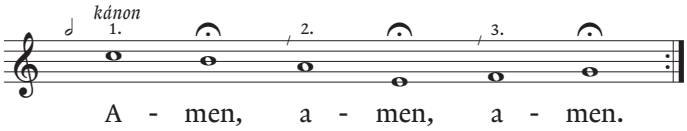
T: podle Eugena Eckerta Jiří Tengler
M: Anders Ruuth, Cancionero abierto, 1984 / Evangelisch-reformiertes Gesangbuch, 1998

427

1. Ce-sta tvá dál ať stou-pá,
2. Slun-ce tvým dnům ať sví-tí
do tvých zad se ví-tr o-pí-rá,
a tvou noc ať hvězdy proja-sní,
slunce zář tvou tvář ať pro-hří-vá,
kvě-ty pouť ať tvou vždy pro-vá-zí,
ať déšť tvá po-le za-vla-ží.
tvůj dům ať v bouři ob-sto-jí.

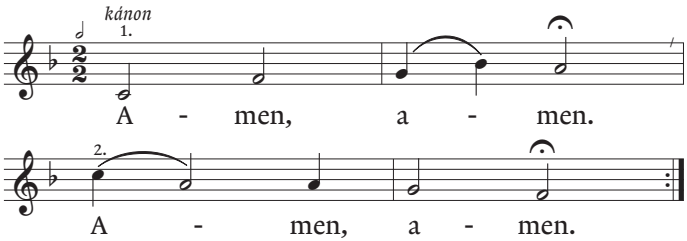

T: *May the Road Rise to Meet You*, text tradičního irského požehnání / Martin Horák
M+S: James Edward Moore, That We May Be One, 1987 / 2018
© GIA administered by Small Stone Media
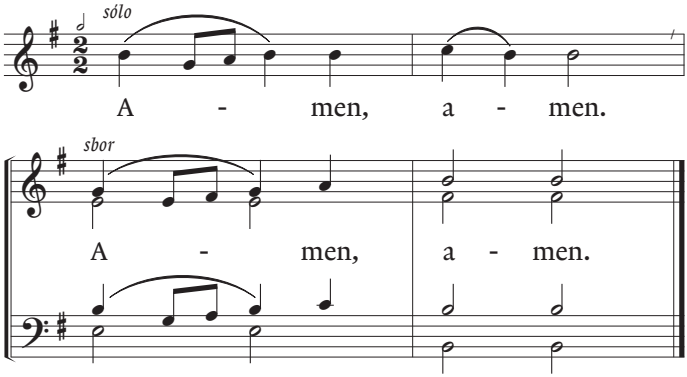

428

T: *Amen* M: nápěv tradičního kánonu

429

T: *Amen*
M: Hansruedi Willisegger, Evangelisch-reformiertes Gesangbuch, 1998

430
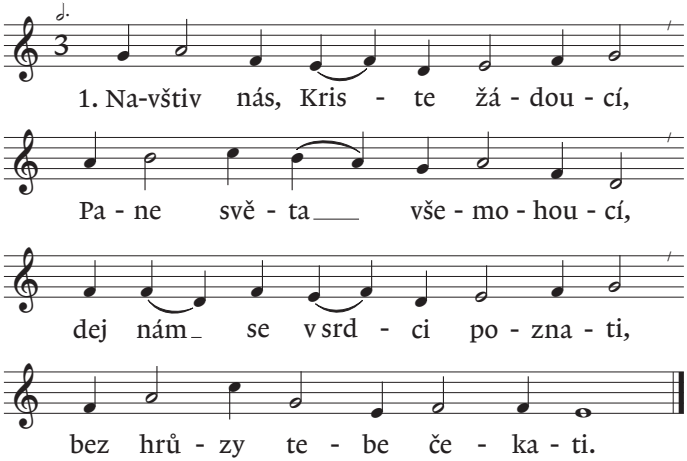
T: *Amen*
M+S: Victor Hug, Evangelisches Gesangbuch, 1994

BOHOSLUŽBA BĚHEM CÍRKEVNÍHO ROKU

Jak slavné jsou příběhy Boží záchrany! Po celý rok a opakovaně znovu a znovu stojí Boží lid uprostřed děje, který připomíná i nabízí velké skutky Boží.

Ten, který přišel v těle, zemřel na kříži a třetího dne vstal, zve svou církev k následování. „Vítězi k poctě zpívejme!“ Na této cestě nás od počátku provází oblak svědků. Vybízí nás k hlasitému vyznání důvěry v Trojjediného.

Povstaň, rozjasni se, protože ti vzešlo světlo,
vzešla nad tebou Hospodinova sláva. (Iz 60,1)

431

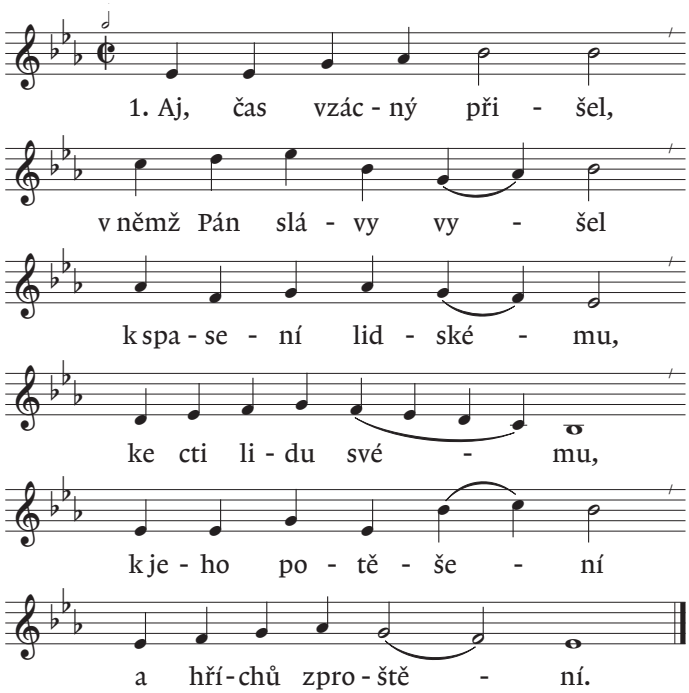
2. Dej nám žití vykoupení, / život věčný, oslavený. / Věčný, jenž jsi u věčnosti, / zbav bídy, dej své radosti.

3. Chvála Bohu, Otci, Synu / milému, svatému Duchu, / vše jednomu Hospodinu, / jenž svým dává žádost čistou,

4. jakož byla od věčnosti, / bude na věky v radosti / mezi námi bez žalosti, / a to vše z Boží milosti.

T: Milíčovy modlitby, c.1380 / Jistebnický kancionál, c.1430 /
Zpěvník Českobratrské církve evangelické, 1931 / Evangelický zpěvník, 1979
M: *Gaude regina glorie* / Jistebnický kancionál, c.1430

432

2. Toto jsou ti dnové, / o nichž prorokové / od dávna pravili, / lidem oznámili: / Dnové vykoupení / a světa spasení.

3. V nich nesluší spáti, / ale vzhůru vstáti, / Bohu děkovati / a jej milovati, / jenž nám té milosti / dal dočkat s radostí.

4. Noc bludů odešla, / záře víry vzešla, / sluší k ní prozříti, / ze sna procítiti, / v světle tom choditi, / ctností se odíti.

5. Proto v ctnostech stůjme, / spravednost milujme, / víru Boží mějme, / bludů se varujme, / neb v nich je svedení, / jakož praví čtení.

6. Jsouce ke kořenu / přirostlí vinnému, / Pánu Jezu Kristu, / držme cestu jistou / a nesme ovoce / z víry, jsouce v lásce.

7. Posilu berouce / z Krista, v něm rostouce, / poslouchejme jeho / slova předrahého. / I jeho svátosti / mějme ve vážnosti.

8. Na péči to mějme, / pilně vyšetřujme, / že k soudu přijde zas, / neb jest uložen čas, / v kterém má souditi, / všechněm odplatiti.

9. Proto pilni buďme, / hříchů se varujme, / činme z nich pokání, / v svatém obcování / vždycky setrvejme / a Boha milujme.
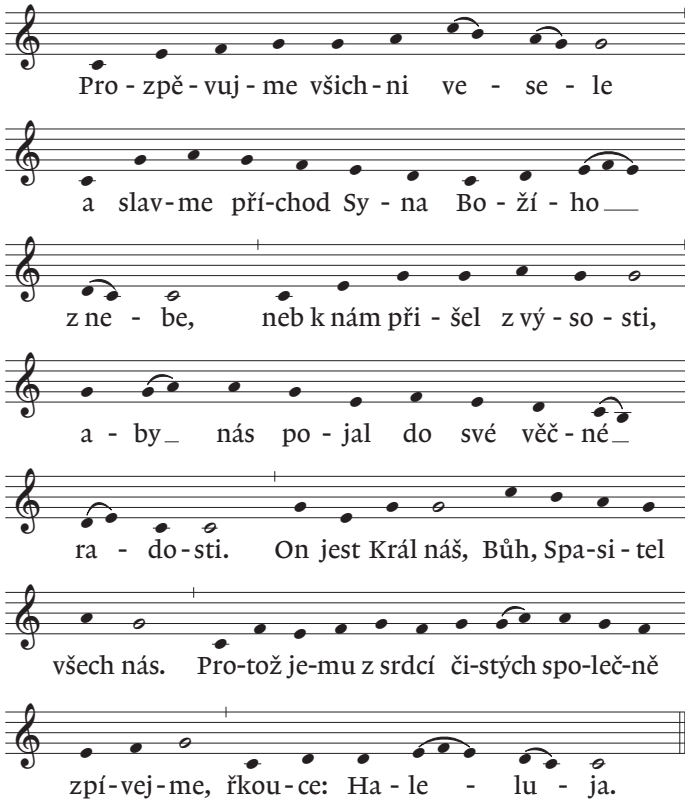
10. Chvála Bohu Otci / neskonalé moci, / i jeho milému / Synu jedinému, / i Duchu svatému, / budiž vzdána jemu.

T: Havlíčkobrodský kancionál, c.1540 / Evangelický zpěvník, 1979
M: *Ave yerarchia* / Vyšebrodský sborník, 1410 / Piesně chval Božských, 1541

433

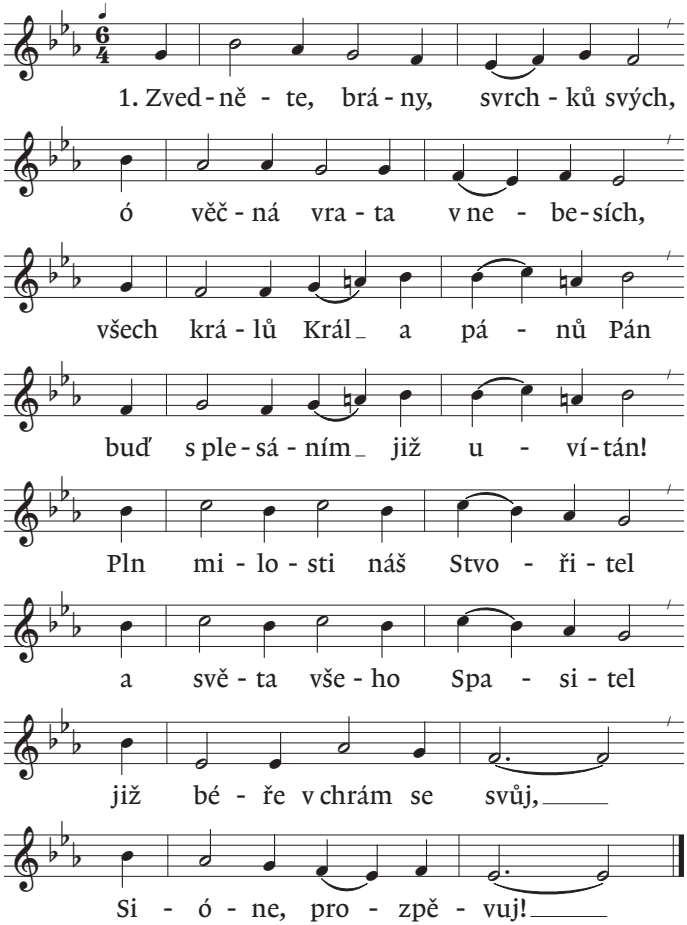
Přijď,
jako rosa na suchou zemi,
jako záchrana, po které toužíme,
jako světlo, které prozařuje temnotu,
jako útěcha smutných,
jako domov ztracených.
Ježíši, Synu člověka, přijď ve své moci a slávě.

434

T: Piesně chval Božských, 1561 / 2018
M: antifona na úvod rorátních zpěvů *Ecce concipies et patries filium* / Piesně chval Božských, 1561 / 2018

435

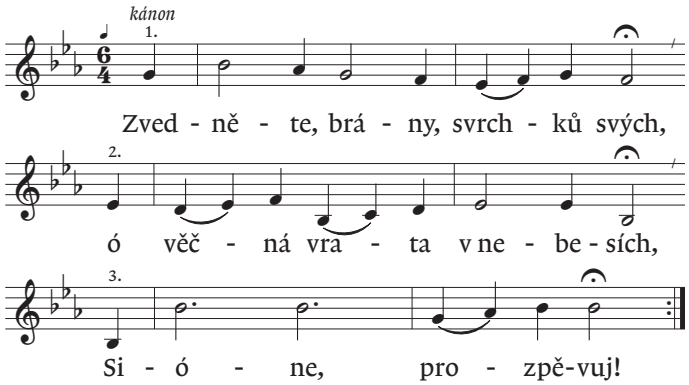
2. On, spomocník všech národů, / má spravedlnost
v průvodu, / jsa korunován svatostí / a žezlem lásky
s milostí / v pokoře k nám se ubírá / a nebes brány otvírá. /
On Bůh, on Pán je tvůj, / Sióne, prozpěvuj!

3. Ó blaze městu, zemi té, / všem, kdož se k němu hlásíte! / Kde jeho stanou kročeje, / tam svatý mír se rozleje; / kde on, to slunce života, / tam mizí hrobu temnota. / On rádce, štít je tvůj, / Sióne, prozpěvuj!

4. Otevřte brány srdcí svých, / odložte zlost i každý hřích, / a v roucho víry, naděje / nechť každý již se oděje, / by Král ten v slávy odění / dal život vám a spasení. / Již k tobě Král jde tvůj, / Sióne, prozpěvuj!

T: Georg Weissel / Preussische Fest-Lieder, 1642 / Josef Baštecký, Zpěvník žalmů a písní duchovních, 1877 / Evangelický zpěvník, 1979 / 2018
M: Geist-reiches Gesang-Buch, 1704 / Evangelisches Gesangbuch, 1993

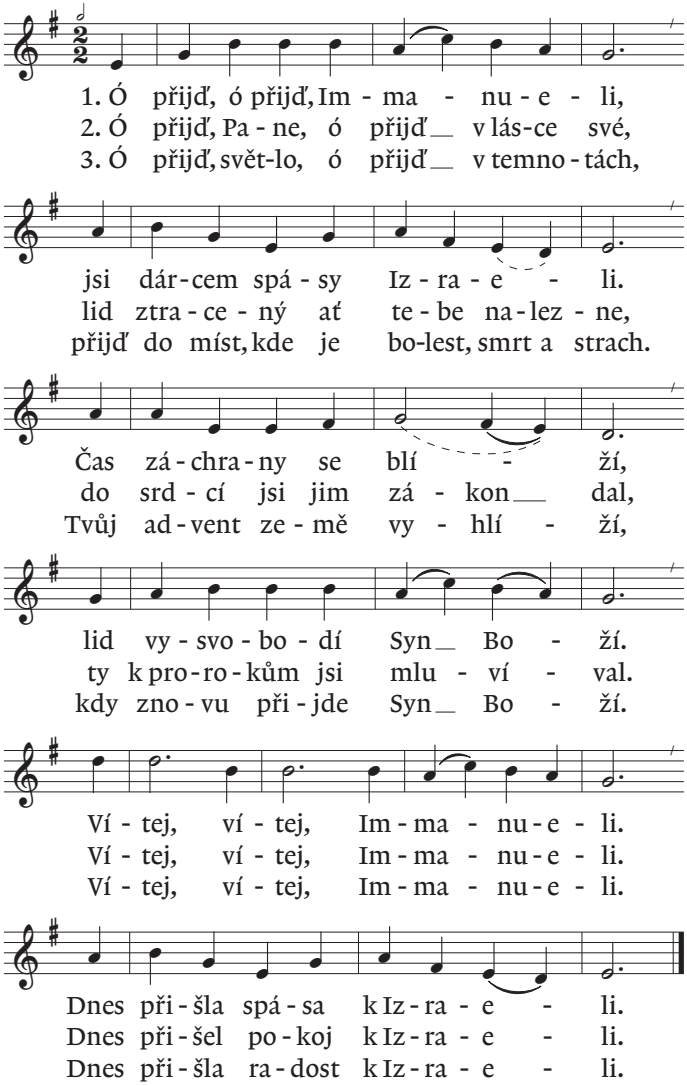
436

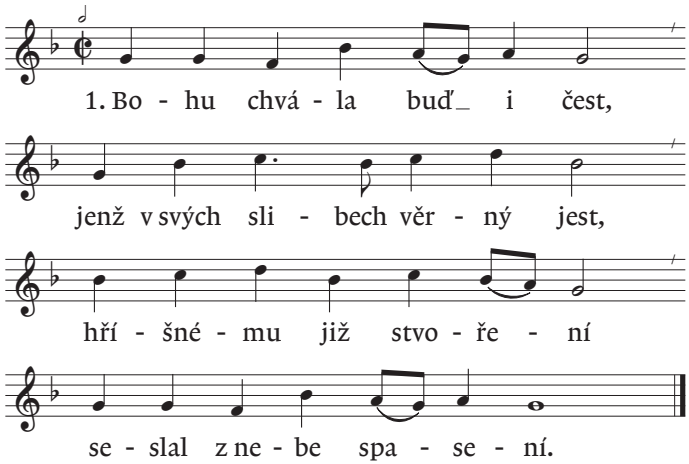
T: Georg Weissel / Preussische Fest-Lieder, 1642 / Josef Baštecký, Zpěvník žalmů a písní duchovních, 1877 / 2018
M: Geist-reiches Gesang-Buch, 1704 / Paul Horn / 2018

T: *Veni veni Emmanuel* / Psalteriolum cantionum catholicarum, 1710 / John Mason Neale, Hymns Ancient and Modern, 1861 / Jiří Pejla M: *Bone Jesu dulcis cunctis*, tropus responsoria *Libera me Domine* / Procesionál ženského kláštera, c.1490/1510 / Hymnal Noted, 1851 / Hymns Ancient and Modern, 1861 / 2018 →

437

1. Ó přijď, ó přijď, Im - ma - nu - e - li,
2. Ó přijď, Pa - ne, ó přijď v lás-ce své,
3. Ó přijď, svět-lo, ó přijď v temno - tách,
jsi dár-cem spá - sy Iz - ra - e - li.
lid ztra - ce - ný ať te - be na - lez - ne,
přijď do míst, kde je bo-lest, smrt a strach.
Čas zá - chra - ny se blí - ží,
do srd - cí jsi jim zá - kon dal,
Tvůj ad - vent ze - mě vy - hlí - ží,
lid vy - svo - bo - dí Syn Bo - ží.
ty k pro - ro - kům jsi mlu - ví - val.
kdy zno - vu při - jde Syn Bo - ží.
Ví - tej, ví - tej, Im - ma - nu - e - li.
Ví - tej, ví - tej, Im - ma - nu - e - li.
Ví - tej, ví - tej, Im - ma - nu - e - li.
Dnes při - šla spá - sa k Iz - ra - e - li.
Dnes při - šel po - koj k Iz - ra - e - li.
Dnes při - šla ra - dost k Iz - ra - e - li.

438

2. Otců všech a proroků / vroucí žádost od věků, /
jak zněl o tom Boží hlas, / splněna již v tento čas.

3. Vítej, Králi věčnosti, / plný pravdy, milosti, /
ač jsem tebe nehoden, / přijď i ke mně přece jen.
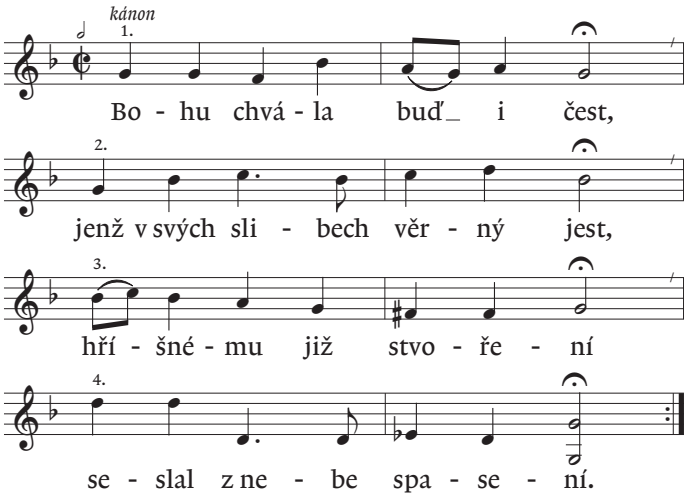
4. Vstup v mé srdce jako král, / abych tvým se vlastním
stal, / připrav si je, jak chceš sám, / v Ducha svého čistý
chrám.

5. K tomu, jak jsi v tichosti / přišel ze své výsosti, /
tak dej, ať ta tichost tvá / v srdci mém vždy přebývá.

6. Těš mne, těš svou pomocí / v slabosti a v nemoci, /
aby ďábla moc a lest / nesvedla již z tvých mě cest.

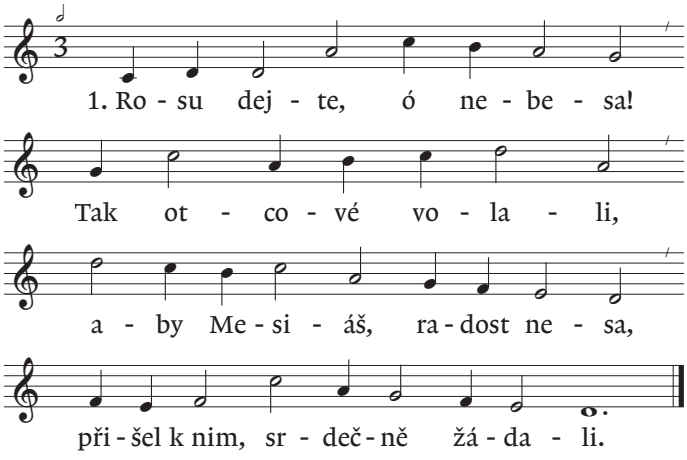
7. V poslední když potom čas / v slávy záři přijdeš zas, /
dej, ať se vším lidem tvým / vesel vstříc ti jíti smím.

T: Heinrich Held, Neu-erfundene geistliche Wasser-Quelle, 1658 /
Ludvík Bohumil Kašpar, Zpěvník žalmů a písní duchovních, 1877 /
Evangelický zpěvník, 1979 M: *Veni, redemptor gentium* / Martin Luther, Eyn
Enchiridion oder Handbüchlein, 1524 / Evangelisch-reformiertes Gesangbuch, 1998

439

T: Heinrich Held, Neu-erfundene geistliche Wasser-Quelle, 1658 / Ludvík Bohumil Kašpar, Zpěvník žalmů a písní duchovních, 1877 / 2018 M: *Veni, redemptor gentium* / Martin Luther, Eyn Enchiridion oder Handbüchlein, 1524 / Matthias Hippe / 2018

440

2. I přišel k mnohé žádosti / v osobě ponížené / a svlažil deštěm spravednosti / srdce všech věřících zemdlené.

3. Rosu dejte, ó nebesa! / I my také volejme, / aby Kristus Pán, pomoc nesa, / přišel k nám, srdečně žádejme.

4. Neboť od bíd, jež neseme / na tomto bídném světě, / čím dále tím již více schneme / jako kvítí od horka v létě.

5. Rosu dejte, ó nebesa! / Přijď, ó Pane Ježíši, / jakož jsi dávno, na světě jsa, / sliboval své křesťanské říši:

6. „Kdekoli dva neb tři budou / v mém jménu shromážděni, / uprostřed sebe mne dostanou, / chci býti jejich občerstvení."

7. Chraň své slovo i svátosti / v čistotě mezi námi, / a tak v těch darech nám k radosti / zůstávej, Pane, vždycky s námi.
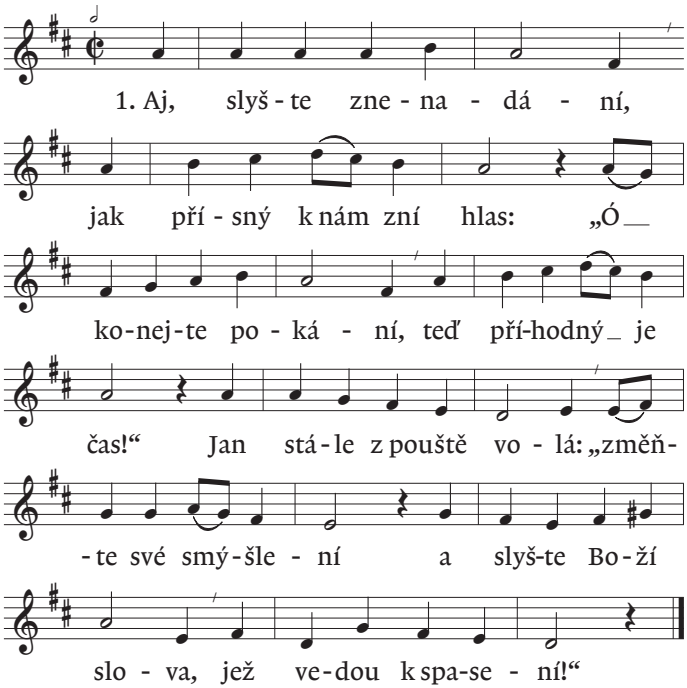
8. Rosu dejte, ó nebesa! / Přijď, ó Pane Ježíši! / K příchodu tvému církev plesá, / uslyš srdečnou žádost naši.

9. Učiň konec světa zlosti / jsa všech soudcem a králem, / nám pak otevři z své milosti / ten zlatý nový Jeruzalém.

10. Rosu dejte, ó nebesa! / Ó ať se to vše stane! / Prosbám všech věrných přítomen jsa, / vyslyš i nás, přemilý Pane.

T: Jiří Třanovský, Cithara sanctorum, 1636 / Evangelický zpěvník, 1979
M: Piesně chval Božských, 1541

441
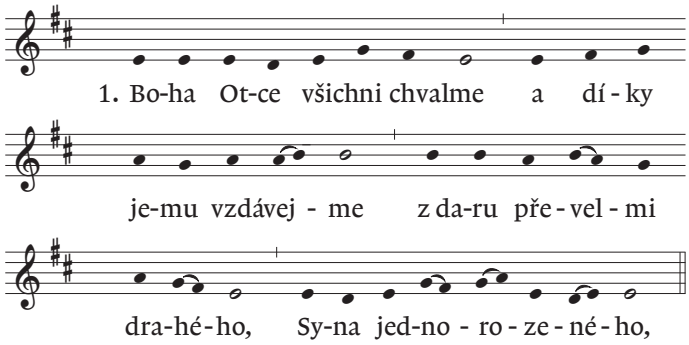

2. Předchůdce Spasitele, / ty synu Alžběty, / proroku Izraele, / budíš svět zajatý / do nocí hříšných skutků / a do mlh nejistot / a z beznaděje smutku / vyvádíš lidský rod.

3. Ty, kdo tvou výzvu slyší, / za Mistrem posíláš. / On hoře světa ztiší, / on, pravý Mesiáš, / on, o kterého kdysi / proroci prosili, / Bůh, který mrtvé vzkřísí / a slabé posílí.

4. Beránek čistý, tichý / z tvé ruky přijal křest. / Ten, který snímá hříchy, / zde nyní s námi jest / a společenství naše / přetváří v tělo své. / Kéž ve své věčné kráse / všem lidem zjeví se.

T: Kancionál, 1973
M: Kancionál český, 1683 / Kancionál, 1973

442

2. jehož z veliké milosti / k naší mnohé potřebnosti / dal pro naše vykoupení, / a tak k věčnému spasení.

3. Skrze něj sliby naplnil, / z hříchů a smrti vymanil, / kázal o něm zvěstovati, / bychom jej mohli poznati,

4. řka: „Rcete dceři Siónské / z jistoty řeči prorocké, / církvi i každičké duši, / ať se v něm cele utěší.

5. Aj, Král tvůj béře se k tobě / v lásce, v tichosti, v chudobě, / povstaň k němu ze sna svého, / přijmi Krále milostného.

6. Sliby jsou již naplněny, / s ním ti přichází spasení, / raduj se z jeho milosti, / obdaří tě účastností.“
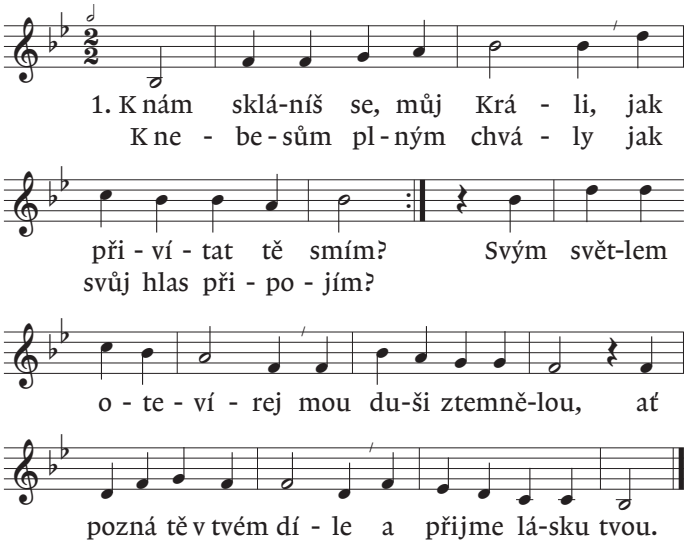
7. Choďme všichni v světle jeho, / v víře učení čistého, / opusťme všechny temnosti / bludů, hříchů, nepravostí.

8. Oblecme se v ctnosti svaté, / v to roucho víry překrásné, / abychom v něm živi byli, / ve víře s ním vždy chodili.

9. Prosme všichni Krále svého, / nám hříšným milostivého, / ať nám ráčí pomoc dáti, / ve všem dobrém prospívati.

10. Ježíši Kriste, Králi náš, / který naši potřebu znáš, / rač nám všechněm spomáhati, / ó dej s tebou kralovati.

T: Lukáš Pražský / Piesně chval Božských, 1541 / Evangelický zpěvník, 1979 / 2018
M: *Veni, redemptor gentium* / Piesně chval Božských, 1541

2. Tvůj lid tě vděčně vítá / a vzývá s jásotem, / i já chci žalmy zpívat / s radostí v srdci svém. / Mé nitro i má ústa / ať slaví ze všech sil, / žes věrným Pánem zůstal, / v nouzi nás navštívil.

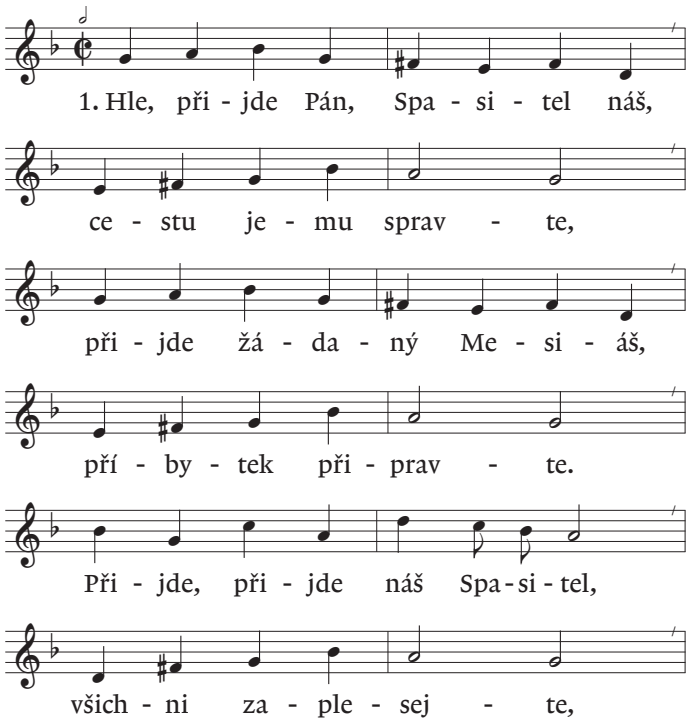
3. Stín smrti mé dny svírá, / tíží provinění. / Ty hroby otevíráš / a neseš vzkříšení. / Když od tebe se vzdálím / a bloudím v hlubinách, / tam hledáš mě, můj Králi, / přemáháš hřích i strach.
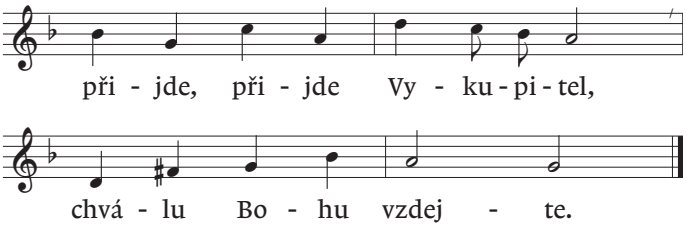
4. Vše učinil jsi, Kriste, / pro věčnou spásu mou, / teď připrav srdce čisté / pro milost nesmírnou. / Co ve své vzpouře ztrácím, / svévolí pokazím, / zas v hojnosti mi vrátíš / svých darů bohatstvím.

5. Teď poslouchejte, hříšní, / a všem zvěstujte dál, / do úzkostí a tísní / chce vstoupit králů Král. / Hle ve dveřích již stojí / tvůj pastýř laskavý, / on všechny rány zhojí / a křivdy napraví.

T: podle Ludvíka Bohumila Kašpara Miloslav Esterle
M: Melchior Teschner, Der dritte Theil der geistlichen Trawrbinden, 1614 / Evangelisch-reformiertes Gesangbuch, 1998

444

2. Ten, o němž prorokovali / svatí prorokové, / kterého zdávna žádali / všichni národové, / přijde, přijde náš Spasitel, / všichni zaplesejte, přijde, přijde Vykupitel, / chválu Bohu vzdejte.
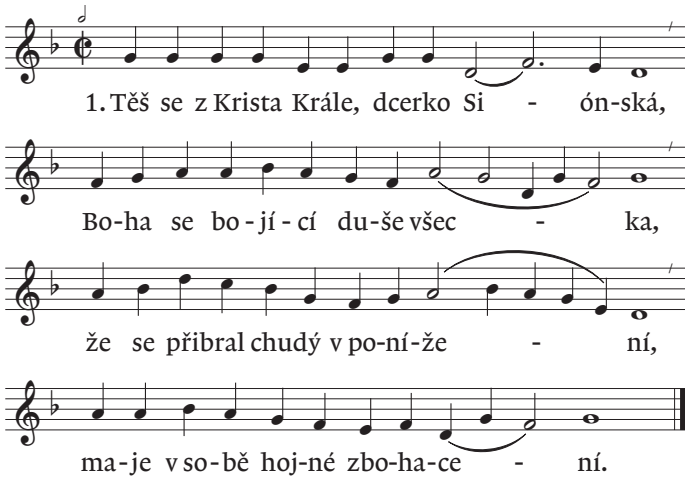
3. Plesejte, svatí otcové, / kteří jste v temnosti, / neb stanou se věci nové, / plesejte radostí. / Přijde, přijde náš Spasitel, / všichni zaplesejte, / přijde, přijde Vykupitel, / chválu Bohu vzdejte.

4. Obraťte se, ó hříšníci, / a čiňte pokání, / pro všechny, kdo jsou kající, / je čas smilování. / Přijde, přijde náš Spasitel, / všichni zaplesejte, / přijde, přijde Vykupitel, / chválu Bohu vzdejte.

T: Kancionál český, 1683 / Mešní zpěvy, 1989 / 2018
M: Kancionál český, 1683 / Kancionál čili Kniha duchovních zpěvů, 1863 / 2018

Dobrý Bože, v čase adventu
očekáváme příchod tvého Syna.
Očekáváme toužebně každým okamžikem,
že zaklepe na dveře našeho srdce
a že je otevře své lásce.

445

2. Rek udatný a ze všech nejsilnější, / k chudým, bídným nejlítostivější, / které sebou hojně zbohacuje, / sám se o ně mocně zasazuje.

3. Skloňte se jemu všech hor vysokosti, / moci, moudrosti, také svatosti, / pozdvihněte se, vy ponížení, / hrůzou soudů Božích předěšení,

4. neboť jemu Bůh nad vámi soud svůj dal / i všecku spravedlnost svou odevzdal. / S každým chce milostně naložiti, / kdo se ho vírou může chopiti.

5. Pojďte ochotně k němu, vy žíznící, / milosti Boží potřebující, / všichni, kdo se teprv obracíte, / i vy, kdo již s ním v smlouvě stojíte.
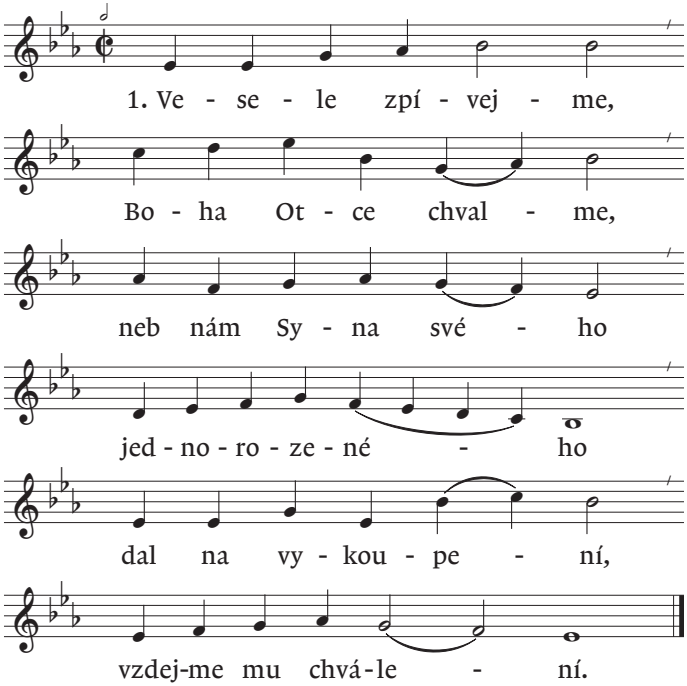
6. Hluší, slepí, kulhaví, zahynulí, / nejnižší, prostí, mdlí a zpozdilí, / též vy, znovu v hříchy uvedení / neb spravedlnostmi svými svedení,

7. berte z něho, kdo co potřebujete, / všichni v něm plnou hojnost najdete, / sebe sám každému uděluje, / kdo v nouzi své k němu přistupuje.

8. Požívejte ho s mnohým potěšením, / vzdejte jemu chválu s díkčiněním: / Budiž chvála tobě, Pane Kristo, / že ses v Panně vtělil pro nás jistě!

T: Písně duchovní evanjelistské, 1615 / Evangelický zpěvník, 1979
M: *Mittitur archangelus fidelis* / Vyšebrodský sborník, 1410 / Jistebnický latinský graduál, c.1450 / Písně duchovní evanjelistské, 1615

446

2. Čtverý Kristův příchod / známe z písma jistot: / první v těle jeho, / druhý v duch věrného / a třetí při smrti, / v čtvrtém má souditi.

3. Proč nejprve přišel, / když z svých nebes vyšel, / ráčil nám povědět: / by sebe dal v oběť, / mzdu na vykoupení / za mnohé k spasení.

4. Dále též vyznal sám: / „Hle, příklad dal jsem vám, / kterak jsem já činil / a zákon naplnil, / taktéž i vy čiňte, / vůli Otce plňte."

5. Druhý příchod jeho / do srdce lidského / darem víry bývá, / proto se ozývá: / „Tluku již u dveří, / každý mi otevři

6. a hned vejdu mile, / obdařím té chvíle / předrahou milostí, / sebe účastností, / skrze Ducha svého / obživím věrného.

7. Já jsem ten vinný kmen, / jehož jest účasten, / kdo mou milost mívá, / se mnou spojen bývá / ve vnitřním životě, / v mé církvi jednotě."

8. Po třetí přijíti / slíbil, když vyjíti / z těla věrný člověk / má již v budoucí věk, / by vyprovázel ho / do domu věčného.

9. Proto kázal bdíti / a střízlivě žíti, / by nás věrné našel, / kdykoli by přišel. / Blaze, kdo se chová / podle toho slova.
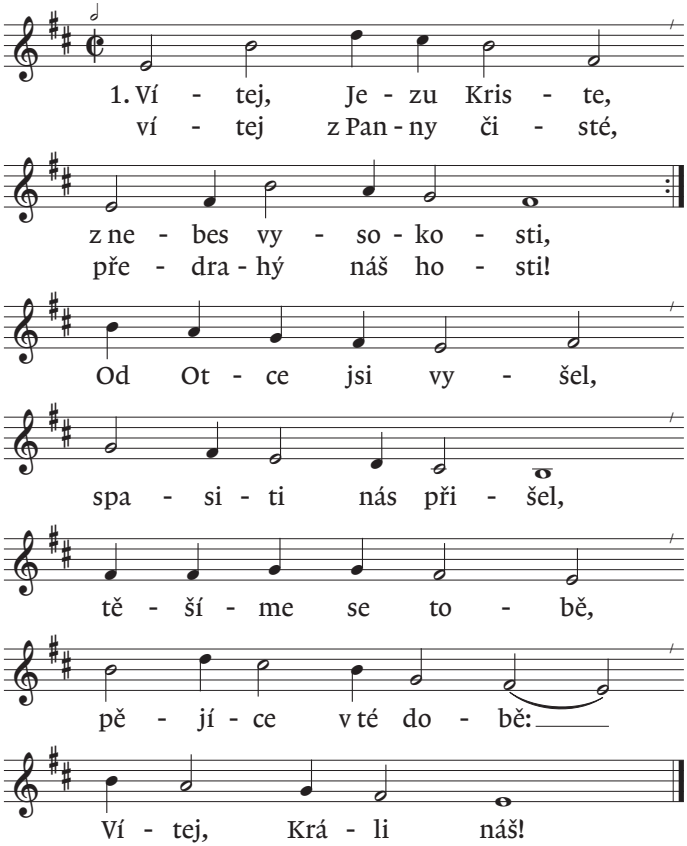
10. Čtvrtý příchod bude, / když den soudný přijde, / to bude hrozný den, / kdy půjdou z hrobů ven / v předěšení všichni, / bezbožní a hříšní.

11. Proto se připravme, / hotovi postavme / k svatému pokání / a v ctném obcování / v modlitbách trvejme, / tak Pána čekejme.

12. Rač, Pane, popřáti / v tvé pravdě zůstati, / abychom v ní bděli, / potom tě viděli, / Pána laskavého, / v den příchodu tvého.

T: Lukáš Pražský, Piesničky, 1501 / Rostislav Nechuta, Evangelický zpěvník, 1979
M: *Ave yerarchia* / Vyšebrodský sborník, 1410 / Piesně chval Božských, 1541

447

2. Navštívils nás bídné / sluhy ve vězení, / nesa z lásky divné / z bíd nám vyproštění. / S nebeským bohatstvím / přišels k nám chudičkým, / bys nás obdaroval, / sebou zbohacoval. / Vítej, Králi náš!

3. Král jsa předůstojný, / Bůh náš všemohoucí, / stolec maje věčný / i korunu skvoucí, / k nám ses v lásce sblížil, / pro nás velmi snížil, / stal se lidem rovný, / zvolils život skrovný. / Vítej, Králi náš!

4. Ó Siónská dcerko, / nermutiž se více, / Pán tvůj setře tobě / každou slzu z líce. / Těš se z svého Krále, / zpívej k jeho chvále, / jenž tvé ponížení / v slávu věčnou změní. / Vítej, Králi náš!
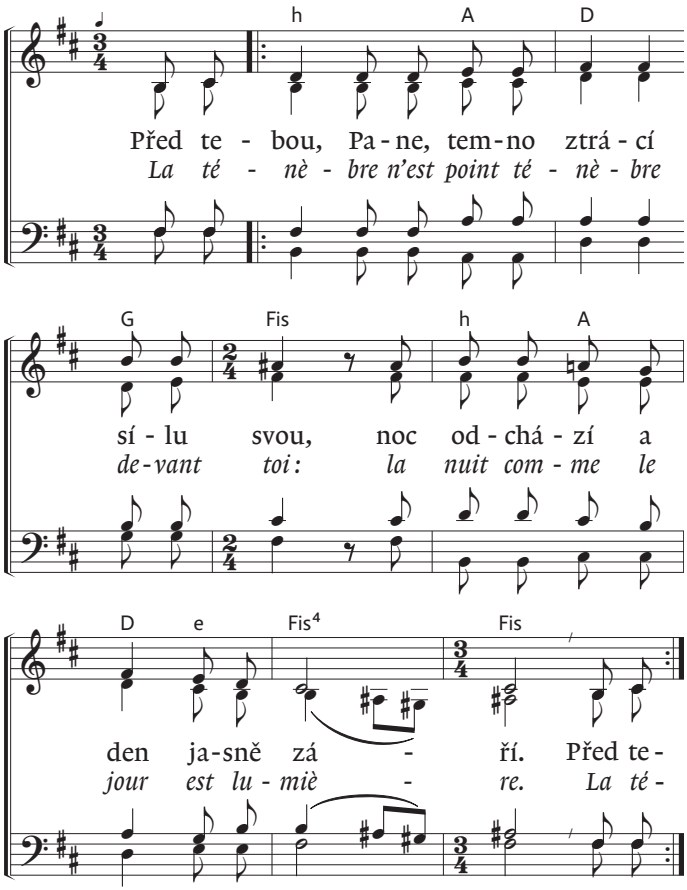
5. Povstaniž a vyjdi / vstříc mu s uctivostí, / milostně jej přijmi / s pravou oddaností. / Aj nuž, vstříc ti jdeme, / v srdcí stan tě zveme: / „Přijď a rač k nám vjíti, / věčně s námi býti, / Kriste, Králi náš!“

T: Jan Augusta, Piesně chval Božských, 1541 / Zpěvník žalmů a písní duchovních, 1877 / Evangelický zpěvník, 1979 / 2018
M: *Ave gloriosa virgo* / Kodex Franus, 1505 / Graduál Martina Bakaláře z Vyskytné, 1512

Pane a Bože náš,
děkujeme ti za to,
že nám dopřáváš milost nového začátku.
Dej, ať v průběhu adventní doby
roste naše radost a naděje.
Ať jdeme vstříc tvému Synu, Spasiteli světa.
Ať je náš život stále více prozářen světlem tvé milosti.
Na naší společné cestě adventním čekáním
nás veď svým svatým Duchem.

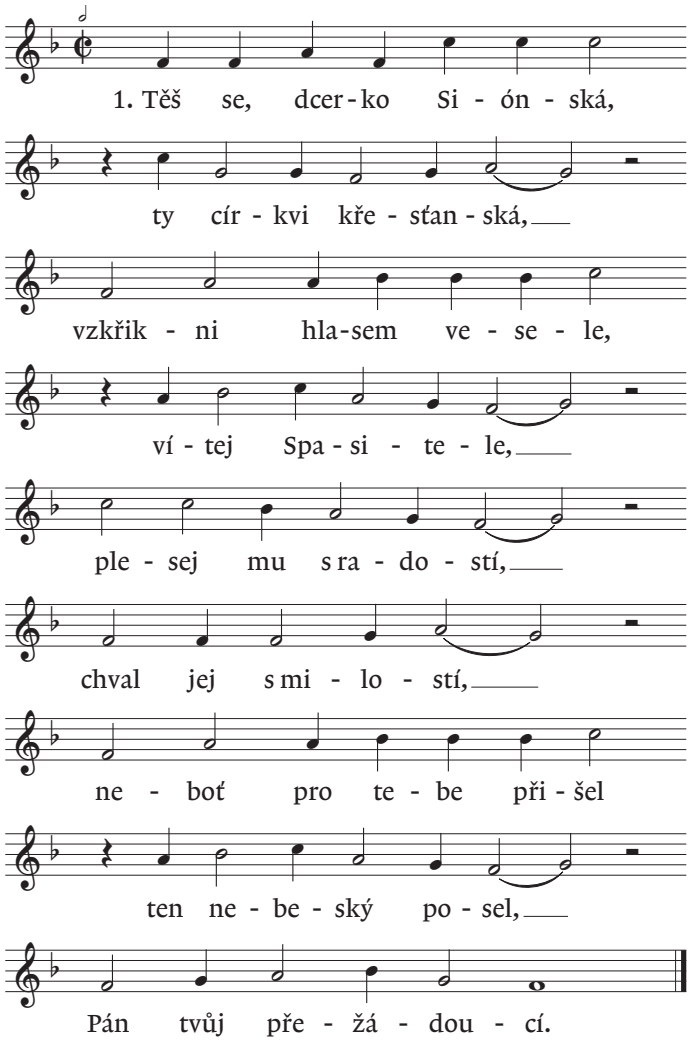
podle římskokatolické liturgie

448

T: Songs and Prayers from Taizé, 1991 / Miroslav Heryán, Svítá, 1992
M: Songs and Prayers from Taizé, 1991 / Svítá, 1992
S: Songs and Prayers from Taizé, 1991 / Svítá, 1992

449

1. Těš se, dcer-ko Si-ón-ská,
ty cír-kvi kře-sťan-ská,
vzkřik-ni hla-sem ve-se-le,
ví-tej Spa-si-te-le,
ple-sej mu s ra-do-stí,
chval jej s mi-lo-stí,
ne-boť pro te-be při-šel
ten ne-be-ský po-sel,
Pán tvůj pře-žá-dou-cí.

2. Zapomeň svých úzkostí, / jichž máš zde v hojnosti, / pro hříchy potlačená / a smrtí sevřená, / neb Bůh tvůj pro tebe / sestoupil z nebe. / On tebe svou milostí / ze všeho vyprostí, / důvěřuj mu cele.

3. Král tvůj přišel již k tobě / v své božské osobě, / aby tebe potěšil / a také obdařil. / Nelekej se jeho, / dal se samého, / od Otce byl zaslíben, / on Davidův je kmen, / věř již srdcem v něho.

4. Velmi v nízké podobě / k nám přišel pokorně, / v níž všem hříšným pomáhal / a milost daroval. / K němu se utíkej, / na něj spoléhej, / ač jsi hříchy zmazána, / však máš toho Pána, / jenž tě zamiloval.
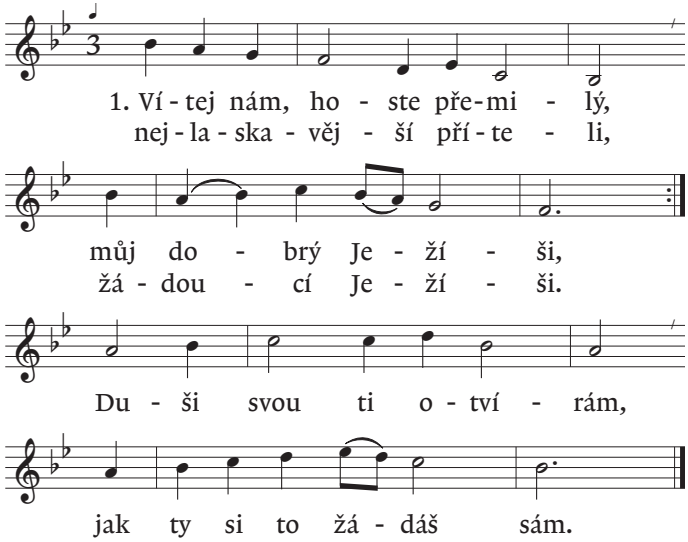
5. Proto sestoupil z nebe, / by očistil tebe, / viděn milosti plný, / Kristus Pán jediný, / by tě obdaroval, / též potěšoval, / léčil všecky neduhy, / pro něž způsob sluhy / v člověčenství přijal.

6. Toho svatí otcové, / také prorokové / zdávna předpovídali, / pro ten svět žádali, / aby zem navštívil, / již se ponížil / v těle přečisté Panny, / Kristus, Pán přeslavný, / což také naplnil.

7. Prosme my toho Krále / a žádejme stále, / ať nás v své účastnosti / Duchem prvotnosti / zmocňuje a sílí, / Spasitel milý. / Ó dejž to, věčný Pane, / ať s tebou díl máme / nyní i na věky.

T: Martin Michalec, Piesně chval Božských, 1541 / Evangelický zpěvník, 1979 / 2018
M: Piesně chval Božských, 1541 / Písně duchovní evanjelistské, 1564

450
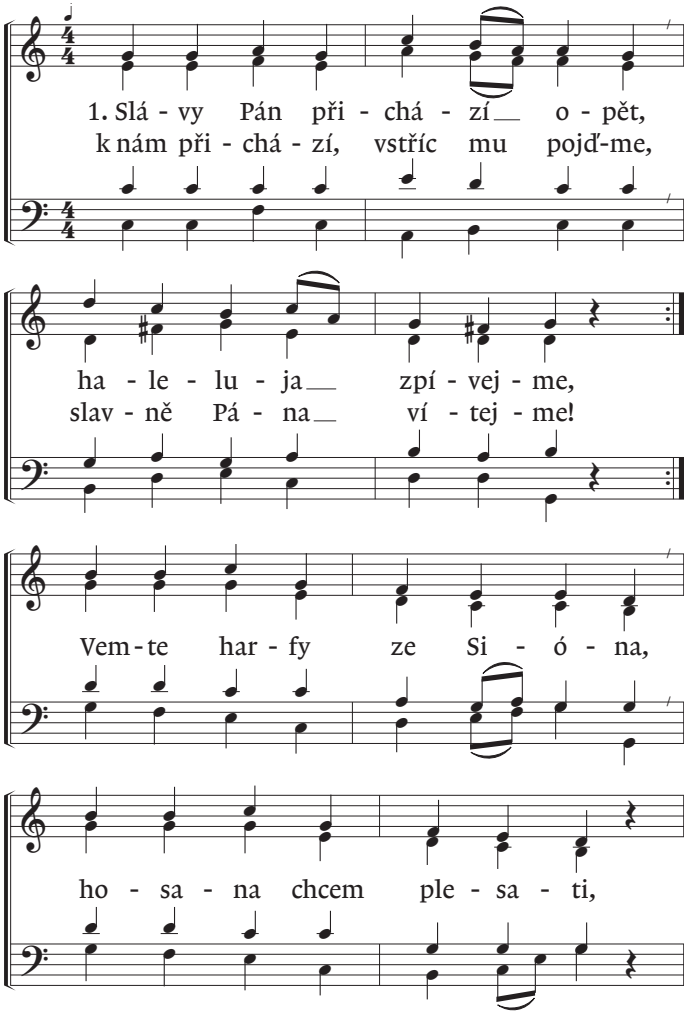

2. Veliký Bože z výsosti, / jak ty se snižuješ, / že z trůnu své velebnosti / v mé nitro vstupuješ! / Ve mně sám chceš přebývat, / svůj život do mne vlévat.

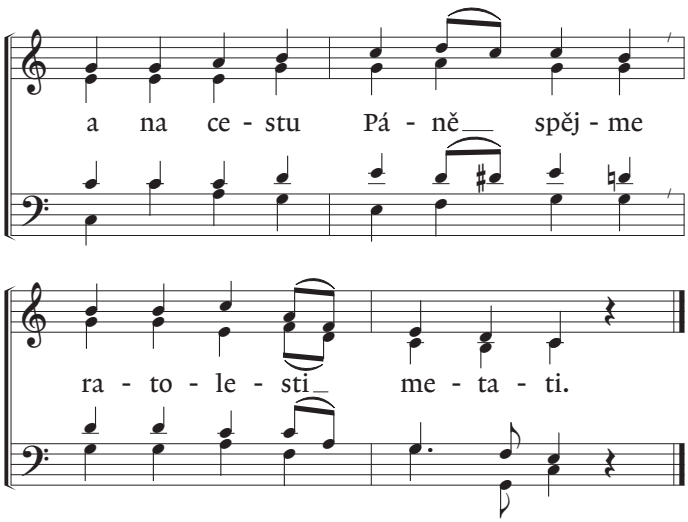
3. Já srdce své otevřené / rád tobě v oběť dám, / tvou láskou z vin očištěné / kajícně odevzdám. / Doufám jen v tvé milosti, / dej sílu mé slabosti.

4. Ty štědrý dárce, milost svou / v mé duši zachovej, / na vezdejší pouť lopotnou / mi požehnání dej! / V tobě žiji, umírám, / mým Pánem buď jen ty sám!

T: Adam Václav Michna z Otradovic, Svatoroční muzika, 1661 / Evangelický zpěvník, 1979
M: Adam Václav Michna z Otradovic, Svatoroční muzika, 1661

451

1. Slá - vy Pán při - chá - zí o - pět,
k nám při - chá - zí, vstříc mu pojď-me,
ha - le - lu - ja zpí - vej - me,
slav - ně Pá - na ví - tej - me!
Vem - te har - fy ze Si - ó - na,
ho - sa - na chcem ple - sa - ti,
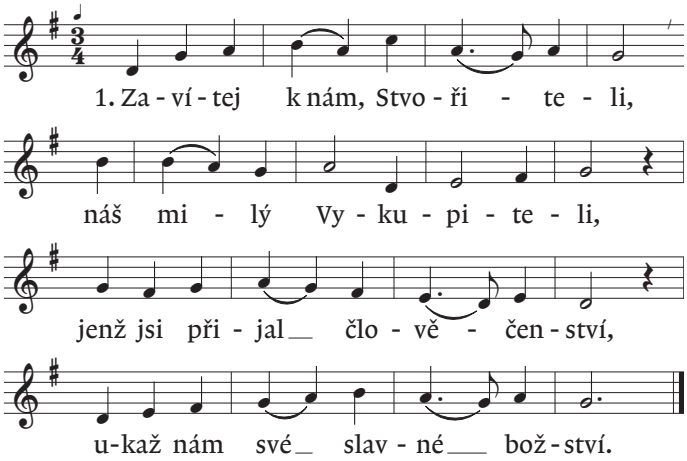

2. Zotvírejme Pánu svému / brány srdce vděčného! / V srdci máme advent slavit / Spasitele drahého, / v srdci, jež jest rouchem ctnosti / ke dni Páně zdobeno, / v srdci, které spasení své / má jen v Kristu složeno.

3. Pojď již tedy, Pane milý, / pojď, na tebe čekáme, / pojď, nad přeslavný tvůj advent / vzácnějšího nemáme. / Pojď a veď nás rovnou cestou / tam k Siónu věčnému, / tam, kde nebes Jeruzalém, / k setkání veď šťastnému!

T: Jan Gustav Janata, Písně cestou života, 1890 / Zpěvník Českobratrské církve evangelické, 1931 / Evangelický zpěvník, 1979 / 2018
M: Robert Jan Nepomuk Führer, Kniha chorální ku kancionálku, 1847 / Písně cestou života, 1890 / 2018
S: Písně cestou života, 1890 / 2018

452
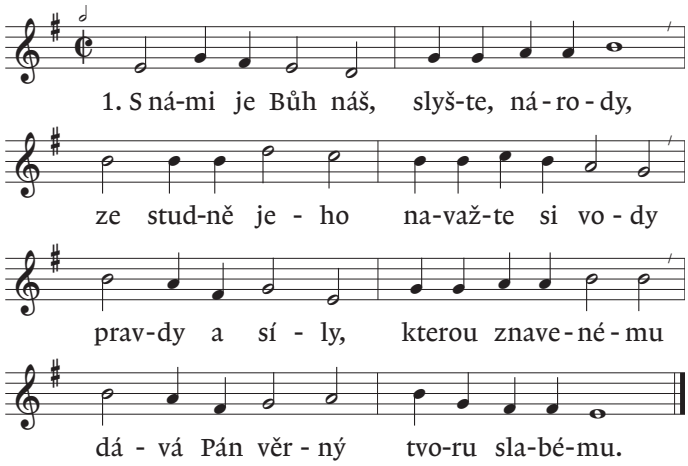

2. Zavítej k nám svou milostí, / z našich srdcí vyžeň zlosti, / bychom z tvého navštívení / mohli míti potěšení.

3. Vítej, Kriste, drahý hosti, / k nám sestoupil jsi z výsosti, / kraluješ v nás svou milostí, / Ducha svého přítomností.

4. Zavítej z daru Božího, / nad tebe není lepšího, / neb tys ten poklad žádaný, / od Boha nám darovaný.

T: Kancionál český, 1683 / Evangelický zpěvník, 1979
M: Adam Václav Michna z Otradovic, Česká mariánská muzika, 1647
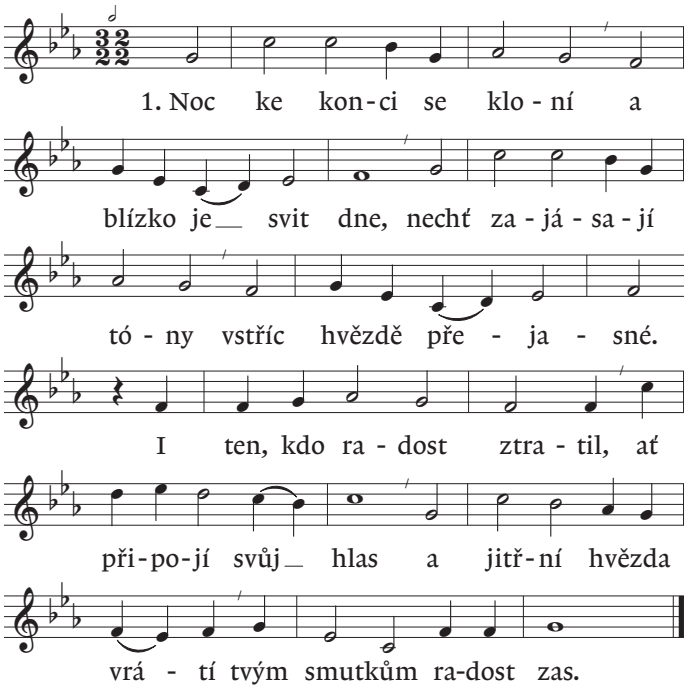
453

2. On doutnající knot neuhasí / a nalomenou třtinu nedolomí. / Pán milosrdný budiž chválen věčně, / veleben v slávě své nekonečné.

3. Na stezce soudů tvých tě čekáme, / jméno tvé slavit dychtivě toužíme, / po tobě prahne duše hledající, / po tobě volá ve dne i v noci.

T: Cantus Sangalenses Pragenses, 1968 / 2018
M: Kancionál český, 1712 / Evangelický zpěvník (dodatek), 2000 / 2018

2. Ten, jemuž všechno slouží, / se služebníkem stal, / by zjevil lásku Boží / a dluh náš odepsal. / Ten, koho vina víže, / ať znovu povstane, / vždyť Ježíš ruku z kříže / podává k záchraně.
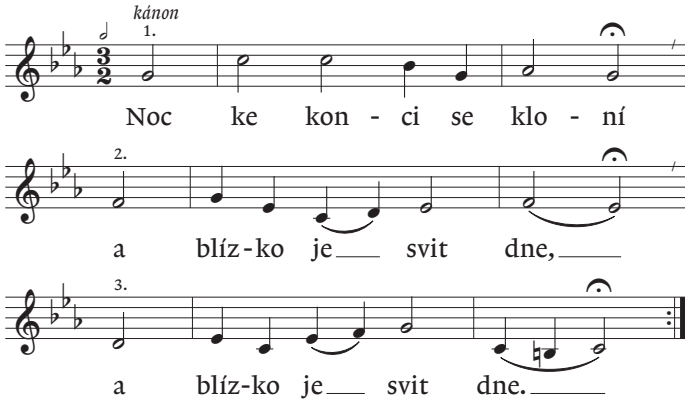
3. Už stíny ustupují, / dejme se světlem vést, / kde v chudé skalní sluji / Bůh naším hostem jest. / S ním jako dítě přišel / a smlouvu obnovil, / když ve vině a pýše / jsme ztratili svůj cíl.

4. Noc tmavá ještě halí / nejeden lidský žal. / Pojď s námi Boha chválit, / kdo stál jsi opodál. / Ozářen Božím světlem / unikneš temnotě / a nalezneš svůj Betlém / i spásu v životě.

5. Bůh v temnotách je skrytý, / a přec je prozářil, / když nechtěl odsouditi, / ač svět tak vzpurný byl. / Syn Boží u tvých dveří / už stojí, tiše zve. / Kdo duši svou mu svěří, / v něm věčnost nalezne.
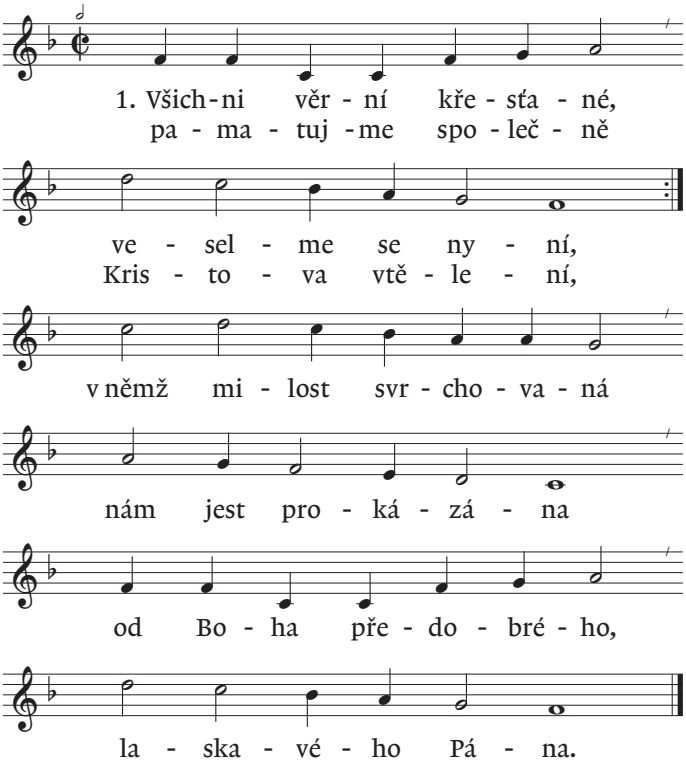
T: *Die Nacht ist vorgedrungen*, Jochen Klepper, Kyrie. Geistliche Lieder, 1938 / Miroslav Heryán, Evangelický zpěvník, 1979 / 2018
M: Johannes Petzold, Neue Gemeindelieder, [1940] / Manfred Schlenker / 2018
© by Bärenreiter-Verlag, Kassel

455

T: *Die Nacht ist vorgedrungen*, Jochen Klepper, Kyrie. Geistliche Lieder, 1938 / Miroslav Heryán, Evangelický zpěvník, 1979 / 2018
M: Johannes Petzold, Neue Gemeindelieder, [1940] / Manfred Schlenker / 2018
© by Bärenreiter-Verlag, Kassel

456

2. On sám se již slitoval / nad všechněmi námi, / když viděl, že zlý ďábel / panuje nad námi. / Pro Adama prvního / v hřích jsme uvedeni, / proto nový zaslíben / Adam k spomožení.

3. Co Bůh zdávna uložil / v své přetajné radě, / to již zjevně naplnil, / když poslal ku Panně / Gabriela anděla / z nebeské výsosti, / aby jí oznamoval / noviny radosti.

4. Děl: „Ty jsi požehnaná / nade všecky jiné, / chce míti Pán nebeský / v tobě bydlení své / a v tvém čistém životě / své lidství složiti, / Duchem svatým předivně / to vše způsobiti.“

5. Panna se podivila / té andělské řeči, / jak by se státi mohly / oznámené věci. / Anděl jí to zvěstoval, / že se z Boha stanou, / protože nic nemožné / není tomu Pánu.

6. „Plod svatý v tvém životě / slouti má Syn Boží, / na který sám Bůh Otec / moc tu a čest vloží, / by na trůnu Davida / na věky kraloval, / lid ospravedlňoval, / v sobě posvěcoval.“

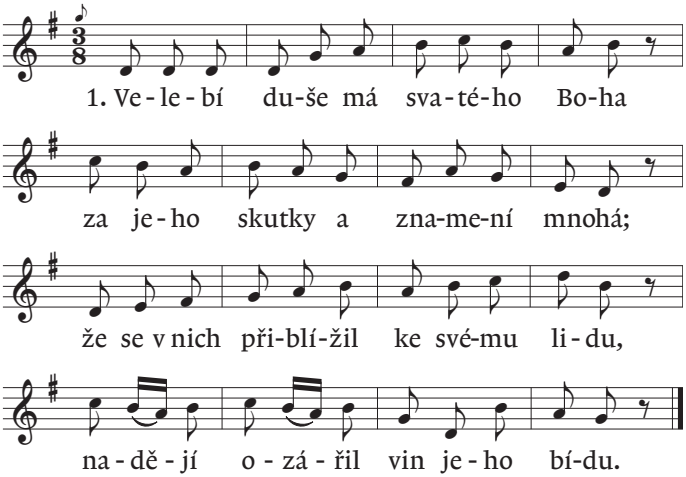
7. „Aj, já,“ tak dí, „pokorná / služka Pána svého, / staň se mi, posle věrný, / podle slova tvého.“ / A tu pak v jejím těle / ráčil se vtěliti / ten, jenž smrti oddané / nás měl obživiti.

8. Národům zvěstováno / do všech pokolení, / že Bůh člověk učiněn / pro lidské spasení. / Bydlil s lidmi na světě, / v pokoře přebýval, / milost zcela ztracenou / nám pracně dobýval.

9. Chvalme Boha vesele, / spolu zpívajíce / a v svém srdci plesejme, / čest mu vzdávajíce / z daru tak velikého – / Syna vtěleného. / Buď věčně požehnáno / svaté jméno jeho.

T: Martin Michalec, Piesně chval Božských, 1541 / Písně duchovní evanjelistské, 1615 / Evangelický zpěvník, 1979
M: *Gaudeamus pariter omnes et singuli* / Kodex Franus, 1505 / Piesně chval Božských, 1541

457

2. Nad obzor adventu hvězda, hle, vzchází, / království Boží k nám cestu si razí. / Zaplesá Boží lid, přivítá vřele / milosti plného Immanuele.

3. Pán Bůh nám učinil veliké věci, / o kterých mluvili pradávní svědci. / Svaté má jméno a ve slovu stojí, / milost svou dává těm, kdo se ho bojí.
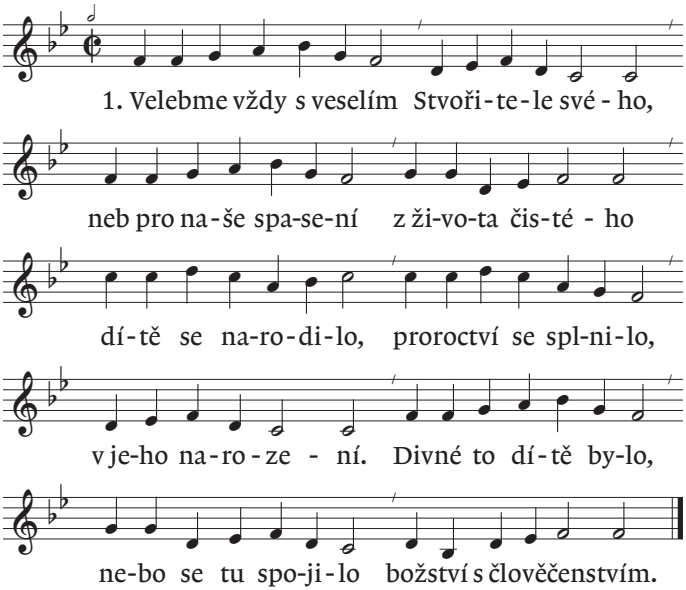
4. Ramenem přemocným pokoří lháře, / skrblíky zažene hněvem své tváře, / mocnáře mamonu ze stolců sklátí, / hladové nasytí, právo jim vrátí.

5. V pokání před Bohem pokorně stůjme, / Syn jeho přichází, jenž se nás ujme. / Vítej nám, vítej nám v adventním čase, / v tobě duch zkrušený ožije zase!

T: Zdeněk Trtík, Zpěvník Církve československé, 1957
M: Zpěvník Církve československé, 1957

Nebojte se, hle, zvěstuji vám velikou radost,
která bude pro všechen lid. Dnes se vám narodil
Spasitel, Kristus Pán, v městě Davidově. (L 2,10–11)

458

2. Neslýchané vtělení / Krále nebeského, / předivné narození / Pána andělského! / Tu zpívali andělé / radostně a vesele / Stvořiteli svému, / neb lidské pokolení / skrze své narození / odňal ďáblu zlému.
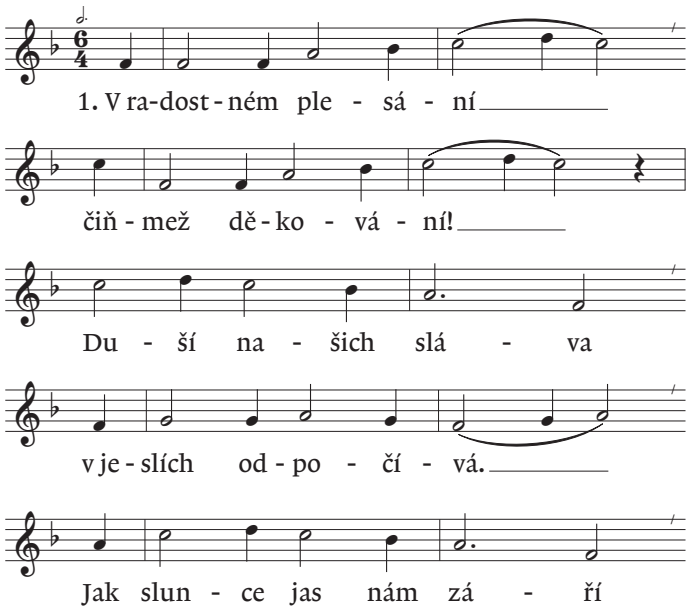
3. Když byl svět popisován / z rozkazu Augusta, / šla Maria s Josefem / do Betléma města. / Do Betléma Judova / k porodu svého syna, / aby on nás napsal / v knihy živé, nebeské, / kde jsou chvály andělské / beze vší tesknosti.
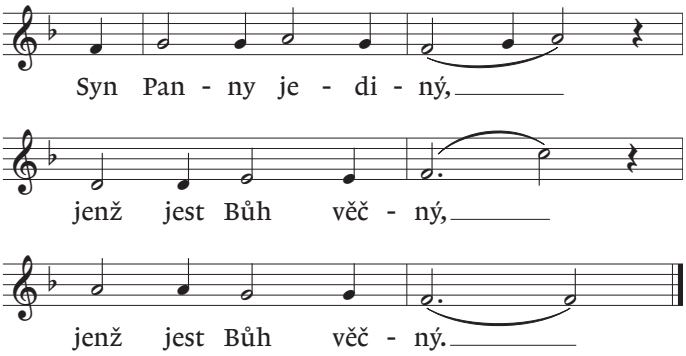
4. Viz, jaká to pokora / při tak mocném králi, / jehož v nebi andělé / bez přestání chválí! / V jesličkách leží, kvílí / panující na nebi, / dar Otce moudrého; / krásu kvítí dávaje, / ptactvo vše odívaje, / plénky oděv jeho.

5. Kriste, Králi nebeský, / od Otce poslaný / a pro naše spasení / narozený z Panny, / račiž nám pokoj dáti, / od vlků ostříhati, / pastýři, své stádce; / zlosti, bludy staviti, / od nepřátel hájiti, / náš milý ochránce!

T: Jan Vilímek Táborský / [Piesničky], 1501 / Zpěvník žalmů a písní duchovních, 1877 / Evangelický zpěvník, 1979 / 2018
M: *Dies est letitiae* / Vyšebrodský sborník, 1410 / Piesně chval Božských, 1541

459
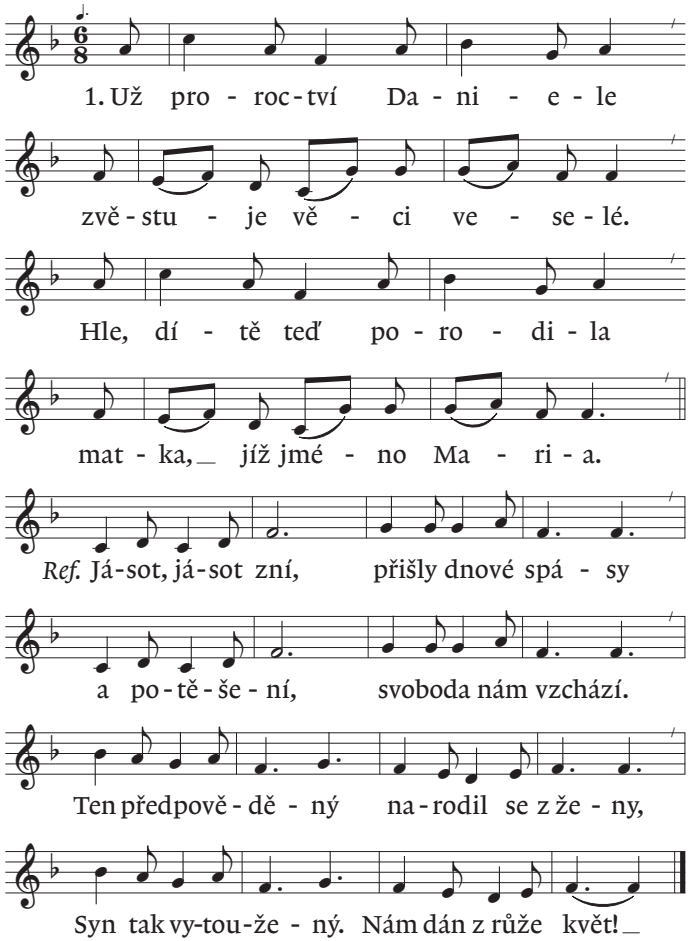

2. Jaká Otce milost, / jaká Syna tichost, / záchranou se stává / pro hříšné v tento čas. / Všem připravil jsi, Králi, / v nebesích domov nám, / kéž jsme s tebou tam, / kéž jsme s tebou tam.

3. Kde jest věčná radost, / darů dobrých hojnost, / kde bydlí andělé, / pějíce vesele, / tam konec všechněm bídám / učiní Pán Bůh sám. / Kéž jsme věčně tam, / kéž jsme věčně tam.

T: Sbírka literárních textů, c.1420 / Jiří Třanovský, Cithara sanctorum, 1636 / Miloslav Esterle
M: *In dulci jubilo* / Sbírka literárních textů, c.1420 / Geistliche Lieder, 1533 / Evangelisch-reformiertes Gesangbuch, 1998
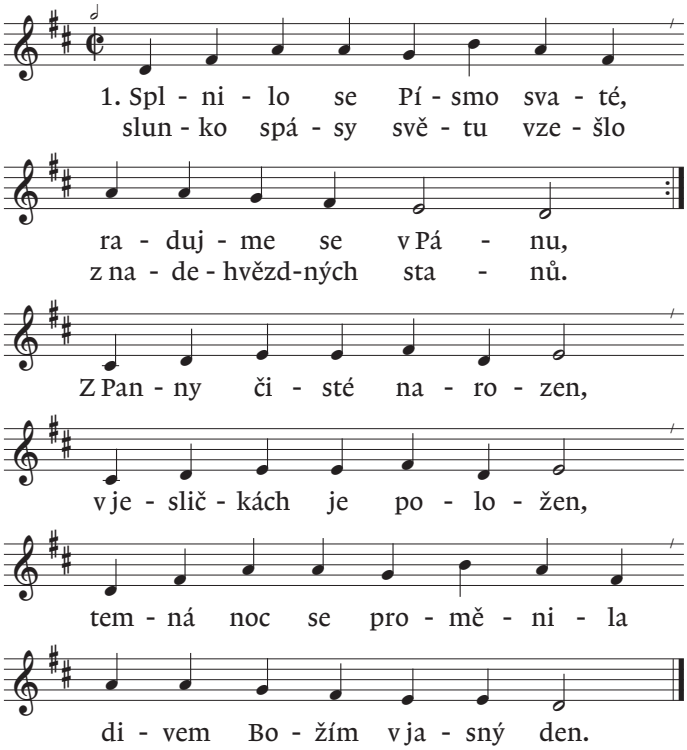
460

2. Pastýřům zní teď zpráva ta / a je to radost úžasná: / Prchá smrt zlá i zákon sám. / Milost a život už jde k nám. *Ref.*

3. A Pánu, jenž vždy zůstává, / patří čest, chvála oddaná, / v trojici, jenž je jeden Bůh, / Otec i Syn i svatý Duch. *Ref.*

461
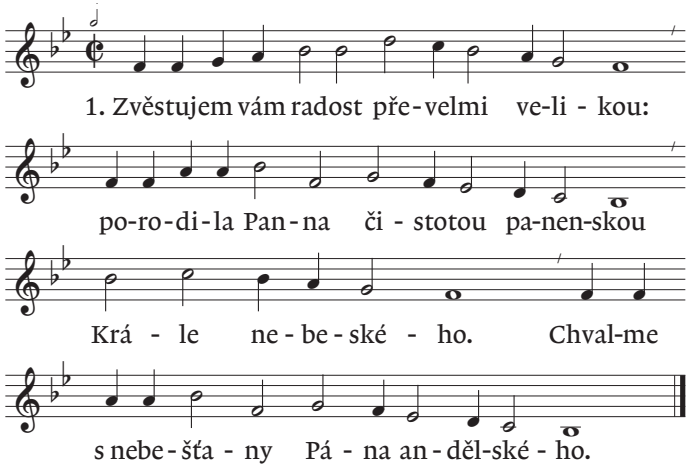

2. Anděl Páně zvěstoval nám / poselství to slavné, / věrný Bůh že naplnil dnes / sliby svoje dávné. / S nebeskými anděly / všechno ať se veselí! / Do Betléma pospíchejme, / abychom se klaněli!

T: Krolmusův graduál, c.1520/30 / Český kancionál, 1921 / Buď tobě sláva, 1981
M: *Omnis mundus iocundetur* / Vyšehradský sborník, c.1460/70 / Český kancionál, 1921 / Buď tobě sláva, 1981

← T: Luděk Rejchrt, Buď tobě sláva, 1981
M: *Danielis prophetia* / Jistebnický kancionál, c.1430 / Kodex Franus, 1505

462

2. Slunéčko i hvězdy plesání své mají, / radost vyznávají z toho narození, / i všecko stvoření, / majíc již naději svého vykoupení.

3. Patřme na děťátko ležící v jesličkách, / utěšené, krásné, obvinuté v plenkách, / jemužto nebeští / čest, chválu vzdávají kůrové andělští.
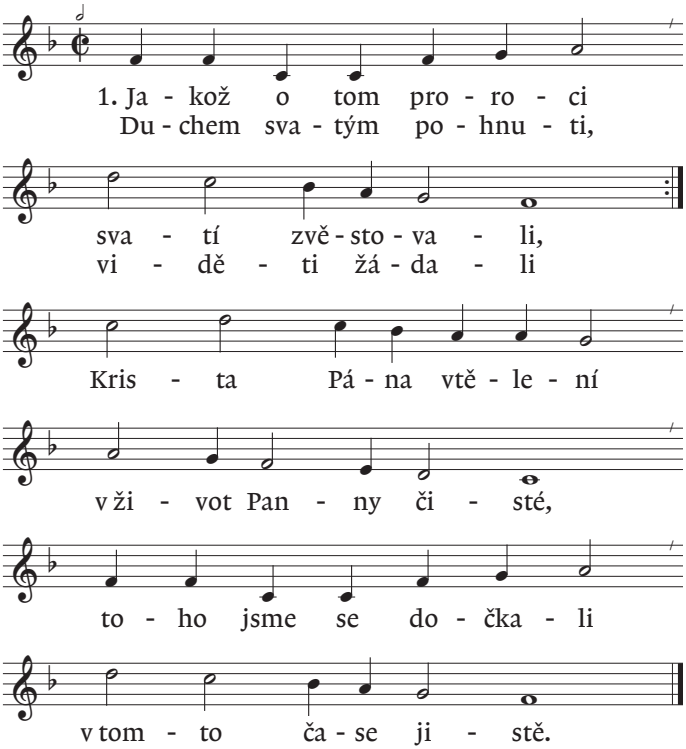
4. Rodička Maria, Panna ta přečistá, / již nám porodila Pána Jezu Krista. / On nás v rozkoš rajskou / uvede a dá nám radost svou nebeskou.

5. Slavný svátek ctíme tvého narození, / Kriste, radujem se svému vykoupení: / vyveď nás z temnosti, / z plačtivého sídla do věčné radosti.

6. Amen, haleluja spolu již zpívejme, / Pánu nám danému čest, chválu vzdávejme / v radosti bez konce, / milost u Ježíše na věky majíce.

T: Kolínský kancionál, 1517 / Zpívání křesťanská, 1584 / Evangelický zpěvník, 1979 M: *Depromemus laudes pie genitrici* / Kodex Franus, 1505 / Vodňanský kancionál, 1537

463

2. Ano, andělům v nebi / bylo jest předivné / jeho svaté vtělení / a velmi neznámé. / Od věků neslýchána / milost tak přehojná, / aby přenejvyšší Pán / vzal nízkost člověka.

3. K tomu v světě pracoval, / chudý život veda, / modle se k Bohu Otci, / až krev z něho tekla. / Tak se nízce opovrh, / člověče, pro tebe. / Ach, dej mu celé srdce, / toť on chce od tebe!

4. Učiniž nám milost svou, / všemohoucí Pane, / ať hříchu nechajíce, / v lásce přebýváme. / Ó hosti vyvýšený, / přijď s novou milostí, / navštiviž duše naše / z nebeské výsosti!

5. Buď naše utěšení / v čase nebezpečném, / neb zlost se rozmnožila, / v lásce velmi stydnem. / Pravda malé místo má / všudy po všem světě, / ó dejž pomoc, Nejvyšší, / ať nezahyneme.

6. Jakkoli jsme zhřešili, / za milost prosíme, / jíž jsme nezasloužili, / k tobě se modlíme. / Učiň pro své vtělení, / všemohoucí Pane, / ať s čistotou srdečnou / tebe tak čekáme.

7. Skloniž se, milý Pane, / v světě k chudým lidem, / však jsi své ujišťoval / nebeským svým sídlem. / Popřej v trpělivosti / zde užitek nésti / a k tobě, Nejvyššímu, / vždy své zření vésti.
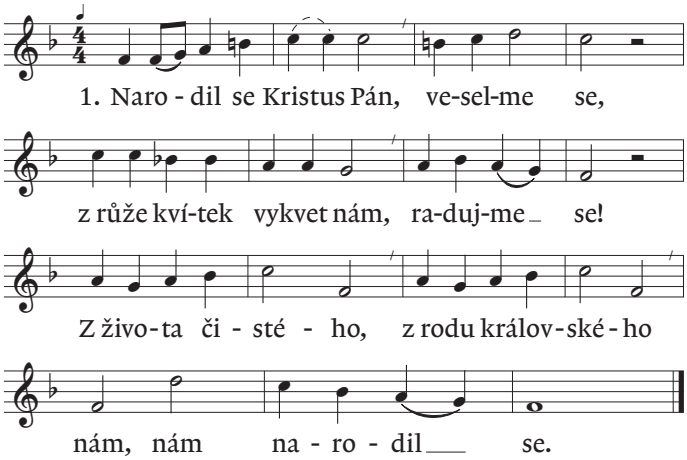
8. Kriste, Králi nebeský, / my k tobě voláme, / ač hlasy velmi mdlými, / vždy chválu vzdáváme. / Ó Králi všemohoucí, / přijmi naše chvály, / přítomen jsa pomocí, / dokudž jsme zde v práci.

9. Čiňme pravé pokání / a zlý život změňme, / jakožto věrní sluzi / tak Pána čekejme. / Neb on stojí u dveří, / ustavičně tluka, / zda by příbytek našel / čistý u člověka.

10. Jak můžem, usilujme, / o milost pracujme / a Krále nejvyššího / vždy v svém srdci mějme. / Ó vtělený Ježíši, / dej nám zde svou milost / a po tomto životě / přijmi nás v svou radost!

T: akrostich „Jakub Písecký“, [Písně], 1522 / Evangelický zpěvník, 1979 / 2018
M: *Gaudeamus pariter omnes et singuli* / Kodex Franus, 1505 / Piesně chval Božských, 1541

464

2. Jenž prorokován jest, / veselme se, / ten na svět poslán jest, / radujme se! / Z života čistého, / z rodu královského / nám, nám narodil se.

3. Člověčenství naše, / veselme se, / ráčil vzíti na se, / radujme se! / Z života čistého, / z rodu královského / nám, nám narodil se.

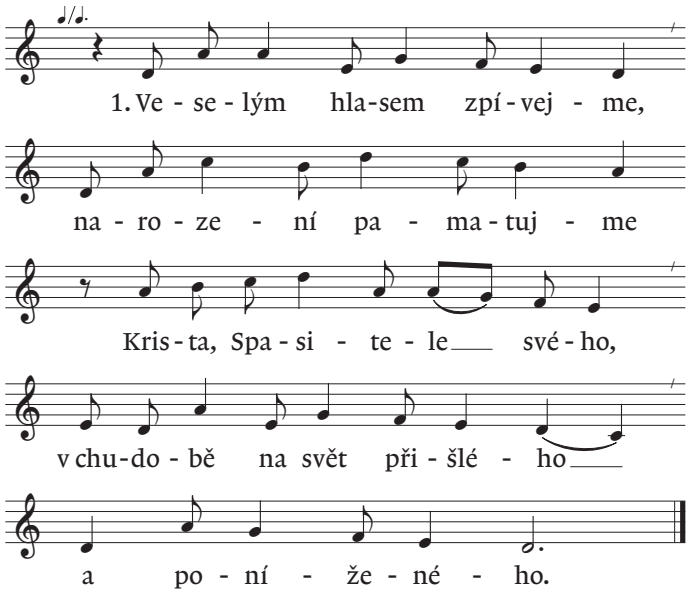
4. Goliáš oloupen, / veselme se, / člověk jest vykoupen, / radujme se! / Z života čistého, / z rodu královského / nám, nám narodil se.

5. Ó milosti božská, / budiž s námi, / dejž, ať zlost ďábelská / nás nemámí. / Pro Syna milého / nám narozeného, / smiluj se nad námi!

6. Dejž dobré skončení, / ó Ježíši, / věčné utěšení / věrných duší. / Přijď nám k spomožení, / zbav od zatracení / pro své narození.

T: Graduál Českého muzea stříbra, c.1500 / Cithara sanctorum, 1737 / Zpěvník Českobratrské církve evangelické, 1931 / 2018 M: Graduál Českého muzea stříbra, c.1500 / Kancionál, to jest Sebrání spěvův, 1601 / Slavíček rájský, 1719 / Kancionál čili Kniha duchovních zpěvů, 1863

465

2. On pro nás z nebe sestoupil, / svou svatou krví vykoupil, / zdolal ďábla přezlostného, / posilniv srdce lidského, / zbavil moci jeho.

3. V tom utěšil zarmoucené / a lstí ďábelskou soužené, / když se ráčil ponížiti / a z Panny se naroditi, / na kříži zemříti.

4. Andělé se radovali, / zpívajíce zvěstovali: / „Buď sláva Bohu na nebi / a pokoj lidem na zemi / z jeho narození."

5. Chvalmež my Boha vesele, / neb nám dá dojíti cele / skrze ta svá dobrodiní / nebeského utěšení, / jemuž konce není.
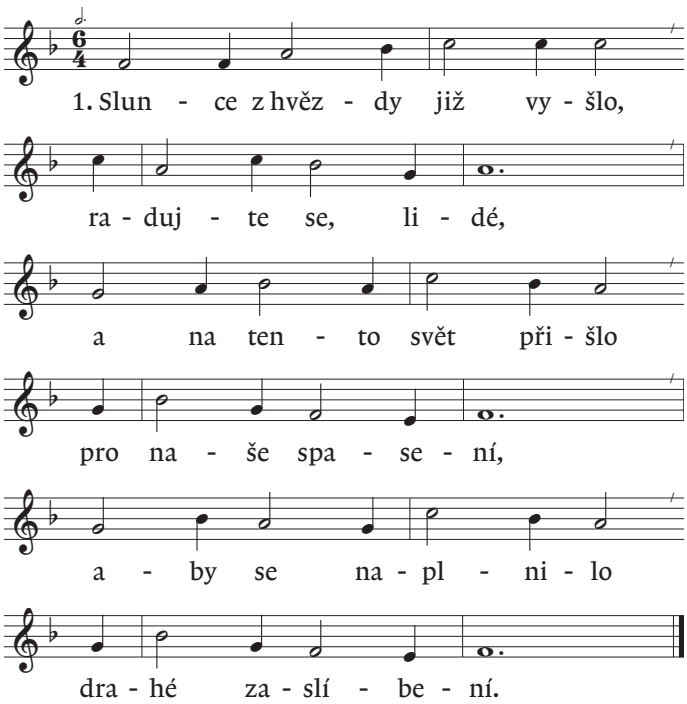
6. Přišels k nám plný milosti, / s velikou v darech štědrostí, / každého bys obdaroval, / kdo tebe jak Pána přijal, / slov tvých následoval.

7. Nebeským světlem osvěcuj, / zkroušená srdce navštěvuj / zvěstí kázání pravého, / evangelia svatého, / v Písmu poznaného.

8. Abychom v pravdě chodili / a v každý čas vždy toužili / uzřít tě oslaveného, / s Otcem již kralujícího, / v Duchu nám blízkého.

T: Kolínský kancionál, 1517 / Piesně chval Božských, 1541 / Miloslav Esterle
M: Kolínský kancionál, 1517 / Piesně chval Božských, 1541

466

2. Proroctví se splnilo / zdávna ohlášené, / proroky Duchem svatým / nám předpověděné, / Bůh že pošle z výsosti / k nám Immanuele.

3. Panna má poroditi / světa Spasitele, / on má vysvoboditi / lid od nepřítele. / Život z života vyšel, / by nám milost našel.

4. Předivné narození / pro naše spasení, / dobrovolné zmaření, / přílišné snížení / k lidskému pokolení / pro jich zvelebení,
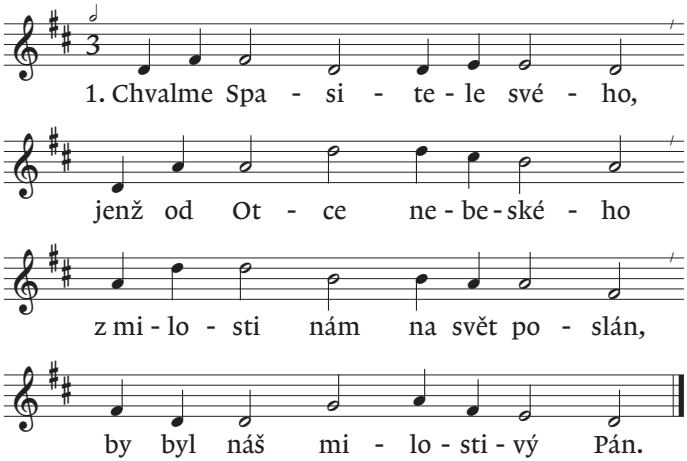
5. maje Otce samého / mocného na nebi, / ráčil míti matku zde / chudičkou na zemi, / aby nás obohatil / svou slávou na nebi.

6. Chtěl pro nás pracovati, / hlad, žízeň trpěti, / potom též umučení / ráčil podstoupiti, / pokrm, nápoj k životu / chtěl nám způsobiti.

7. Buďme my vděčni jeho / pro nás narození, / ať nám ráčí sám dáti / věčné požehnání, / s Otcem svým i s anděly / v nebi přebývání.

T: Kolínský kancionál, 1517 / Piesně chval Božských, 1541 / Piesně chval Božských, 1561 / Evangelický zpěvník, 1979
M: *Iam verbum deitatis declinat congrue* / Kolínský kancionál, 1517 / Písně duchovní evanjelistské, 1564

467

2. V světě pro nás se ponížil, / velice pracemi ztížil / hned od svého narození / až do trpkého skončení.

3. Anděl z nebeského sboru / hlubokou jeho pokoru / pastýřům bdícím zvěstoval, / k jeho jeslím ukazoval.
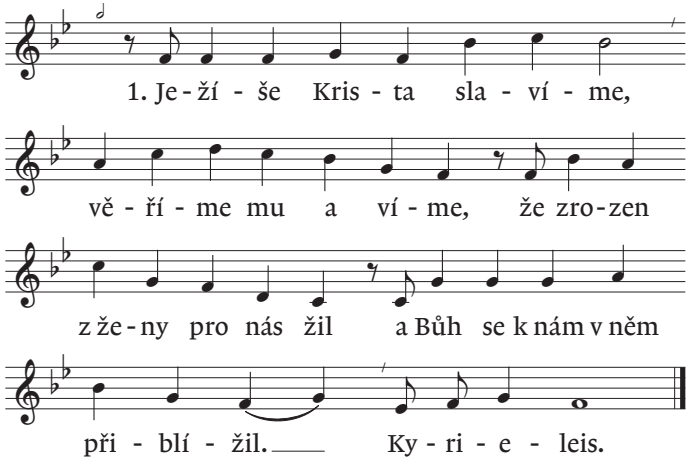
4. Pastýři se dočekali, / tě viděli, věčný Králi, / aby byli svědky tvými / jako proroci před nimi.

5. Kriste, rač nám uděliti, / kdož tě žádáme viděti, / bychom víru živou měli, / zrakem tím na tě hleděli.

6. Ó narozený Ježíši, / Pane náš, Králi nejvyšší, / dejž nám pro své narození / míti věčné utěšení.

T: Lukáš Pražský, Piesně chval Božských, 1541 / Písně duchovní evanjelistské, 1615 / Zpěvník žalmů a písní duchovních, 1877 / Evangelický zpěvník, 1979 / 2018
M: *Conditor alme siderum* / Chrudimský graduál, 1530

468

2. V tom, který byl jak jeden z nás, / slyšeli jsme Boží hlas / a narozený v jesličkách / přemohl lidský hřích a strach. / Kyrieleis.

3. Ten, pro nějž vesmír s hvězdami / i se zemí a s námi / nabývá smysl před Bohem, / se zrodil v chlévě ubohém. / Kyrieleis.

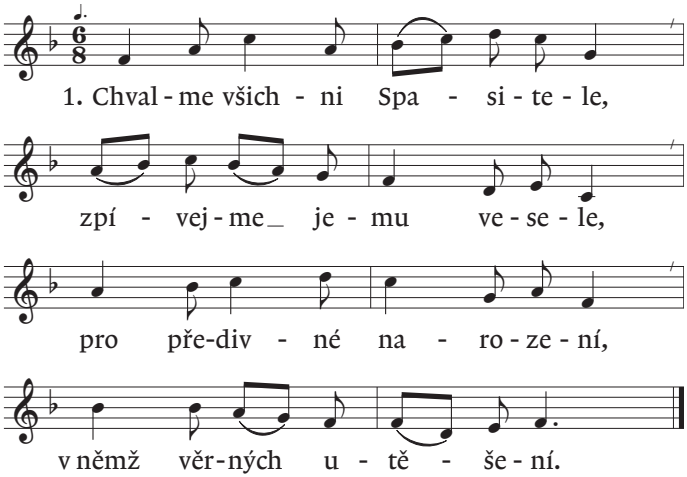
4. Jak září světlo do noci, / tak chtěl lidem pomoci. / Pro něho proto celý svět / lze v novém světle uvidět. / Kyrieleis.

5. S Bohem byl spojen jako syn / a nás nazval lidem svým. / Ze světa zla a starostí / nás mocí víry vyprostí. / Kyrieleis.

6. Již radujte se, křesťané, / protože se tak stane: / Bůh chce být s námi, zpíváme, / ó radujme se, křesťané. / Kyrieleis.

T: Martin Luther, Geystliche gesangk Buchleyn, 1524 /
Petr Pokorný, Evangelický zpěvník, 1979
M: *Gelobet seist du, Jesu Christ* / Geystliche gesangk Buchleyn, 1524

469

2. Neb ten, jenž nebesa stvořil, / život v těle lidském
zvolil: / přijal naše přirození / ve svém z Panny zrození.

3. Andělé přišli z výsosti, / plesali s velkou radostí, /
vesele jemu zpívali, / Bohu chválu vzdávali.
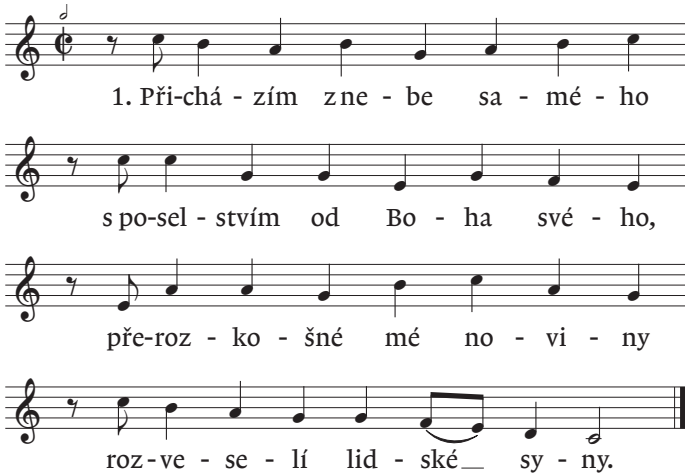
4. Byli při tom pastýřové, / slyšeli poselství nové: /
Dnes vám Spasitel narozen, / kterýž z dávna zaslíben.

5. Přijali to zvěstování / skrze andělské kázání, /
v poslušnosti hlasu toho, / našli Krále věčného.

6. Kriste, pro své narození, / dej ve víře posilnění, /
v poslušenství tvém vždy státi, / v tom do konce trvati.

T: Piesně chval Božských, 1541 / Písně duchovní evanjelistské, 1615 / 2018
M: *Quem pastores laudavere* / Kolínský kancionál, 1517 /
Piesně chval Božských, 1541

470

2. Narodil se z čisté panny / Spasitel vám, Kristus zvaný, / ctí a slávou v nebi, v zemi / vyvýšený nade všemi.

3. Král nad králi, Pán nad pány, / Bůh na věky požehnaný, / přišel lid svůj vykoupiti, / ztracený ráj navrátiti.

4. Radujte se, ku pomoci / přichází sám Bůh váš s mocí, / v své nízkosti v tomto čase / lidem ve všem podobá se.

5. Za znamení jesle mějte, / na děťátko tam se ptejte, / které Panna porodila, / v chudé plenky zabalila.

6. Pospěšte již, lidé milí, / do Betléma v tuto chvíli, / běžte, vítejte přišlého / Boha, Spasitele svého.
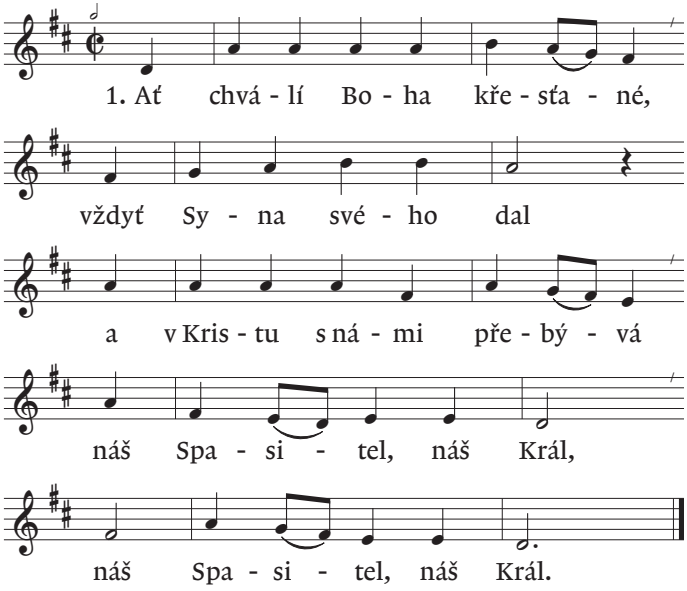
7. Nebeský náš, vítej, hosti, / v bídné naší smrtelnosti; / s plesem již tě zříme v těle, / svého Boha, Spasitele.

8. Ach, jediný ty můj Pane, / ať se mně ta milost stane; / tvým příbytkem milým býti, / vždycky tebe v srdci míti.

9. I já zmocněn jsa v lásce tvé / chci ze vší síly duše své / vroucně tebe milovati, / na věky věků zpívati.

10. Chvála Bohu na výsosti, / lidem pokoj z té milosti; / tak nám začali andělé / slavit nový rok vesele.

T: Martin Luther, [Geistliche Lieder], 1535 / Jan Amos Komenský, Kancionál, 1659 / Zpěvník žalmů a písní duchovních, 1877 / Evangelický zpěvník, 1979 / 2018
M: Martin Luther, Geistliche Lieder, 1545

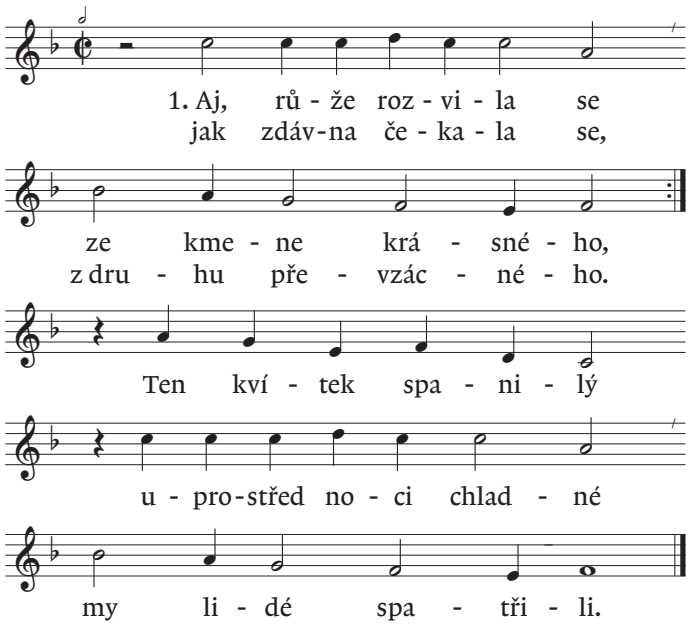
2. Od svého Otce přišel k nám / a lidský úděl vzal, / do světa zlého vešel sám / jak chudé dítě – Král, / jak chudé dítě – Král.

3. On zvítězil nad každým zlem, / když v ponížení žil, / nám sloužil celým životem, / a tak nás zachránil, / a tak nás zachránil.

4. A jeho sláva nebeská / nám brány otvírá, / zní dolů píseň andělská / a pokoj prostírá, / a pokoj prostírá.

T: Nikolaus Herman, Drey geistliche weynacht Lieder, c.1550 / Die Sontags Evangelia, 1560 / Slavie Radechovská, Evangelický zpěvník (dodatek), 2000
M: Drey geistliche weynacht Lieder, c.1550 / Die Sontags Evangelia, 1560 / Evangelisches Gesangbuch, 1993

472

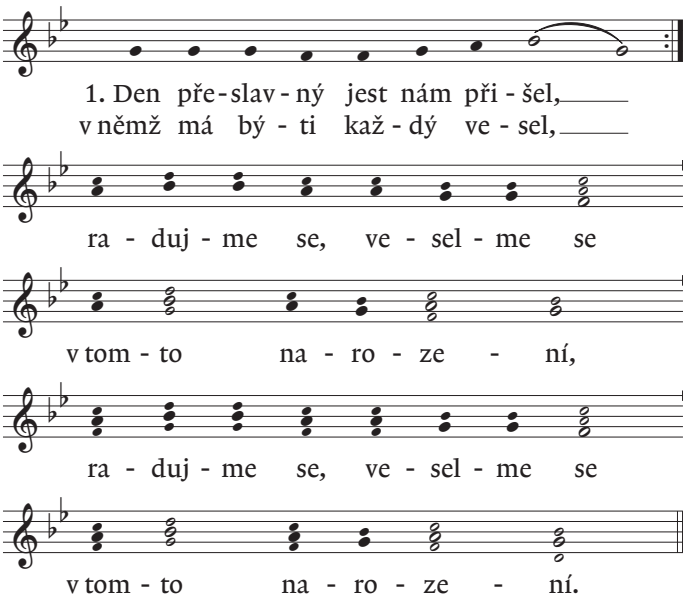
2. Růžičku tu, již míním / a o níž prorok děl, / složila nám i jiným / Maria v plének běl. / Jak Páně slíbil hlas, / zrodila dítko to nám / v půlnoční téměř čas.

3. To kvítečko podivné / má libé vůně dech / a jasem svým předivné / nám září v temnostech. / Bůh, člověk též pravý, / pomáhá z bídy zlé nám, / hřích i smrt odpraví.

4. Ó Ježíši, svou mocí / rač být mi přítomen! / A z temné této noci / až vyjíti dáš ven, / tam otevř ráj mi svůj, / kde tebe budem chválit / na věky, Pane můj!

T: podle německého textu *Es ist ein Ros entsprungen* Gustav Adolf Molnár, Harfa, 1915 / Evangelický zpěvník, 1979
M: Alte catholische geistliche Kirchengeseng, 1599 / Evangelisch-reformiertes Gesangbuch, 1998

473

2. Dítě se nám narodilo, / proroctví se naplnilo, / |: radujme se, veselme se / v tomto narození. :|

3. Izajáš, ten prorokoval, / anděl Gabriel zvěstoval, / |: radujme se, veselme se / v tomto narození. :|

4. že se narodilo dítě, / v Betlémě, v tom malém městě, / |: radujme se, veselme se / v tomto narození. :|
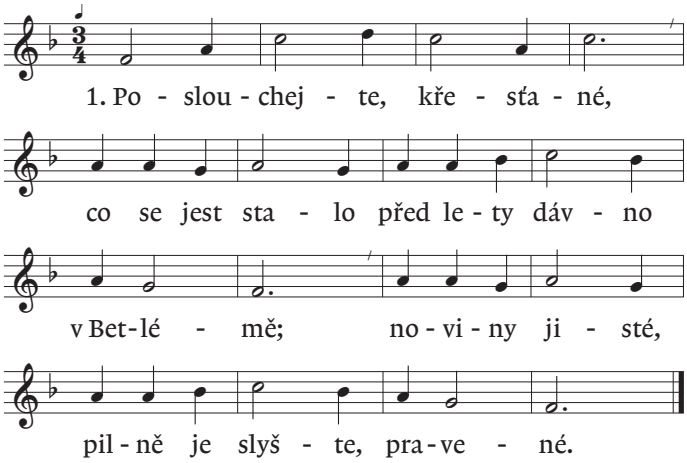
5. V hospodě místa nemělo, / mezi hovady leželo, /
|: radujme se, veselme se / v tomto narození. :|

6. Kriste, pro tvé narození / dej nám hříchův odpuštění, /
|: radujme se, veselme se / v tomto narození. :|

T: Kancionál, to jest Sebrání spěvův, 1601 / Národní písně moravské, 1889 / 2018
M: Kancionál, to jest Sebrání spěvův, 1601 / Národní písně moravské, 1889 / podle Jiřího Pavlici Ladislav Moravetz
S: podle Jiřího Pavlici Ladislav Moravetz

Prosíme, dej nám o Vánocích
zakusit něco z tvé lásky k nám.
Z lásky, která tě přiměla sestoupit z královského trůnu
a stát se jedním z nás.
Z lásky, která tě vedla nepochopením, protivenstvím i
utrpením.
Z lásky, která se dala do krajnosti a přivedla tě na kříž.
Z lásky, která navždy zvítězila nad mocí hříchu a smrti.
Nedokážeme to pochopit, Pane,
ale nechceme nad tím přestat žasnout.
Ať jsou pro nás svátky tvého narození časem radosti
a vděčné oslavy neuvěřitelné blízkosti Boha a lidí.

474
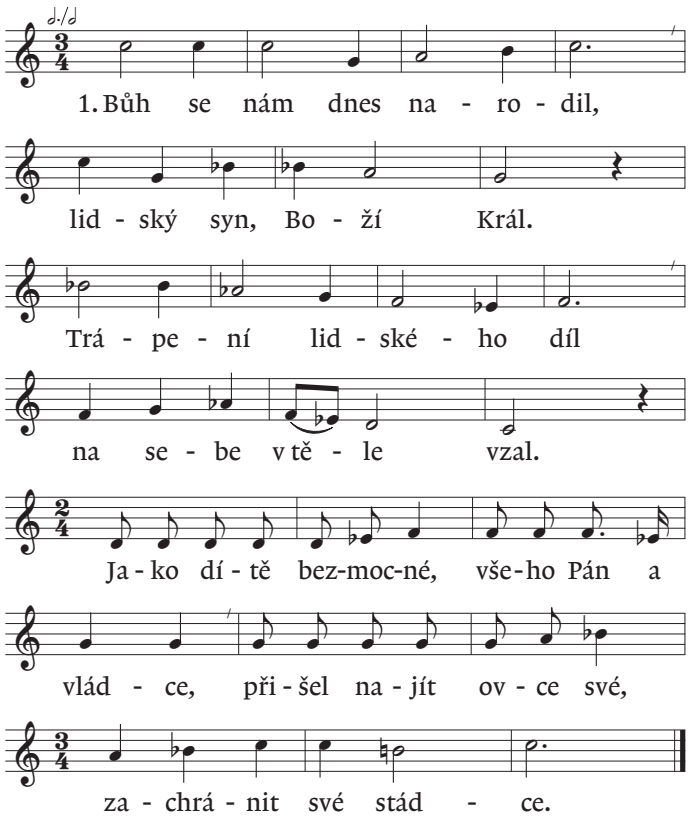

2. Narodil se Kristus Pán / z chudičké Panny jsa Pán nad pány jeden sám; / žádné radosti, mnohé úzkosti měl jest tam.

3. V chlévě jej položila, / Maria Panna krásného syna vložila / mezi hovádka; neb jinde místa neměla.

4. Ó synáčku překrásný, / proč ses tak sklonil, velmi ponížil, jsa mocný, / an všeho dosti máš bez úzkosti, jsa věčný!

T: Písně katolické, 1622 / Národní písně moravské, 1901 / 2018
M: Písně katolické, 1622 / Národní písně moravské, 1901
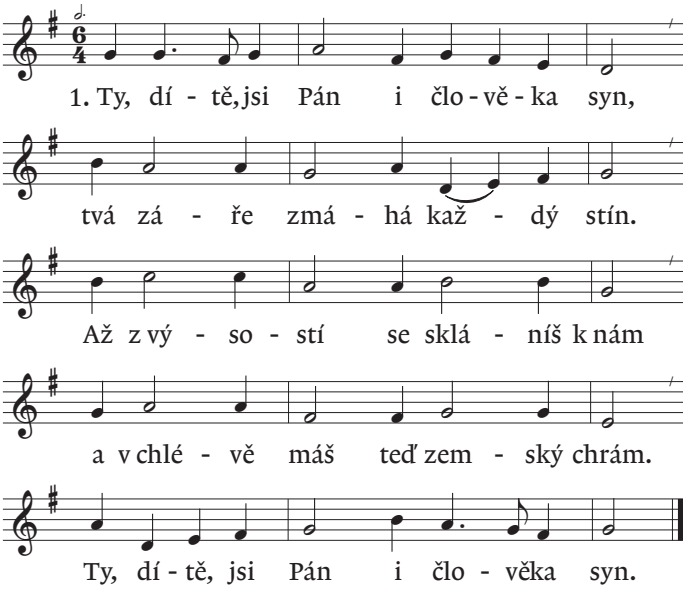
475

2. V andělském navštívení / Marie slyší zvěst: / Panna syna porodí, / to Boží vůle jest. / Jménem Ježíš bude zván, andělé ho slaví, / milován i odmítán, Spasitel náš pravý.

3. Dítě v chlévě zrozené, / v něm Bůh k nám přichází. / Vládu hříchu v lásce své / na věky překazí. / Buď nám, Pane, radostí, vůle tvá ať vládne, / otvírej své království, upřímně žádáme.

476
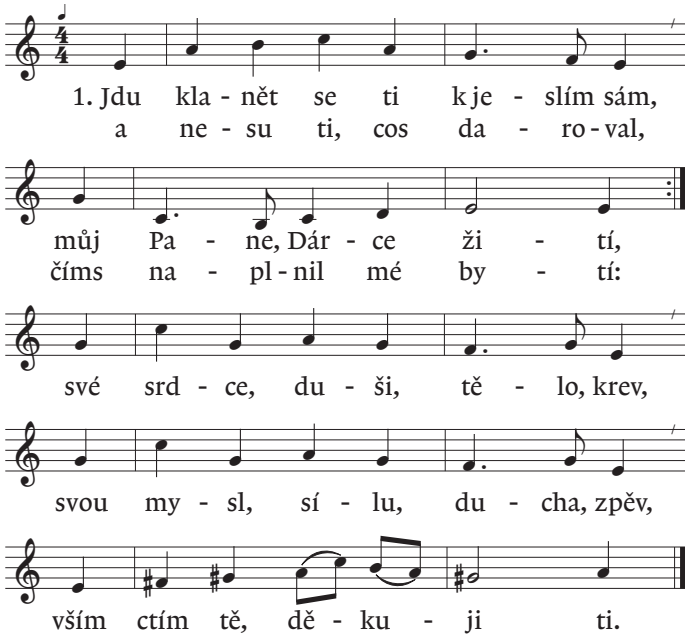

2. Ty, dítě, jsi Pán i člověka syn, / a snášíš břímě našich vin. / Jdeš s námi temným údolím / a chráníš nás i před tím Zlým. / Ty, dítě, jsi Pán i člověka syn.

3. Ty, dítě, jsi Pán i člověka syn, / tvým úkolem je spásný čin. / Ať chvíle tvého zrození / nás v nástroj lásky promění. / Ty, dítě, jsi Pán i člověka syn.

T: Zdeněk Svoboda, Zpěvník Církve československé husitské. Dodatek, 1994
M: *Surrexit Christus hodie* / Ein New Gesengbuchlen, 1531 / Tabulatur-Buch, 1650 / Musicalisches Gesang-Buch, 1736

← T: Adam Václav Michna z Otradovic, Česká mariánská muzika, 1647 / Miloslav Esterle, Evangelický zpěvník (dodatek), 2000
M: Adam Václav Michna z Otradovic, Česká mariánská muzika, 1647 / 2018

477

2. Dřív, nežli jsem se narodil, / tys pro mne přišel dávno / a za svéhos mě prohlásil, / než mi co bylo známo. / Když já jsem ještě nedýchal, / už dávnos za mnou, Pane, stál / a myslils na mé blaho.
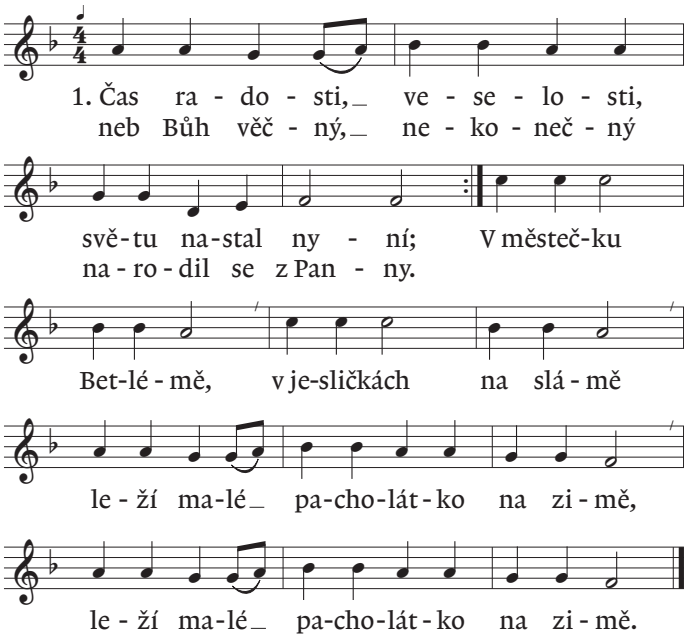
3. Když jsem byl spoután v temnosti, / tvé světlo zazářilo, / mně ubohému v hojnosti / mír, pokoj připravilo. / V mém srdci radost probouzíš, / ty slunce, které věčně bdíš / a konáš slavné dílo.

4. Zde u tvých jeslí chtěl bych rád / být, Pane, bez přestání, / tu neměl bych se čeho bát, / tvá láska neporaní. / Chtěl bych tě věčně uctívat, / mé nitro bylo by tvůj hrad, / kde se ti všechno klaní.

5. Buď stálým hostem v srdci mém, / můj drahý Spasiteli, / ať kořím se ti den co den / a náležím ti celý. / Tvé jesle jsou mi zárukou, / že myslíš na mne láskou svou, / že povedeš mě k cíli.

T: Paul Gerhardt, Praxis Pietatis Melica, 1653 / Bohuslav Vik, Evangelický zpěvník, 1979 M: Johann Sebastian Bach, Musicalisches Gesang-Buch, 1736 / Evangelisch-reformiertes Gesangbuch, 1998

478

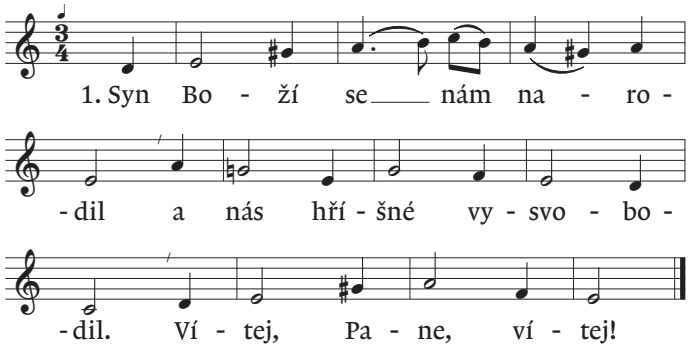

2. To jsme všichni lidé hříšní radostně čekali, / co andělé dnes vesele nám jsou zvěstovali. / A protož plesejme, / všichni se radujme, |: pacholátku, nemluvňátku zpívejme. :|

3. Spasiteli, kvítku milý, Pane náš Ježíši, / z čisté Panny narozený, poklade nejdražší! / Králi náš, Pane náš, / skloň se k nám jako Pán, |: dej milosti, tvé radosti dojít nám. :|

T: Cantus Catholici, 1655 / Evangelický zpěvník, 1979
M: Cantus Catholici, 1655 / Zpěvník Českobratrské církve evangelické, 1931

479
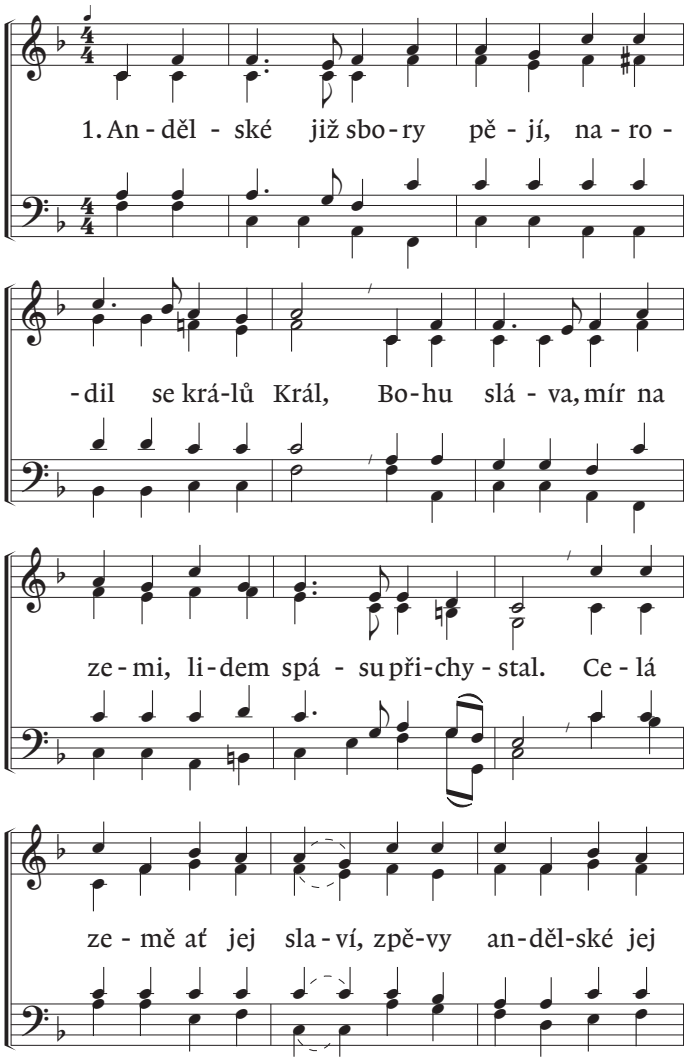

2. Dítě narozené, krásné, / jako slunce čisté, jasné. / Vítej, Pane, vítej!
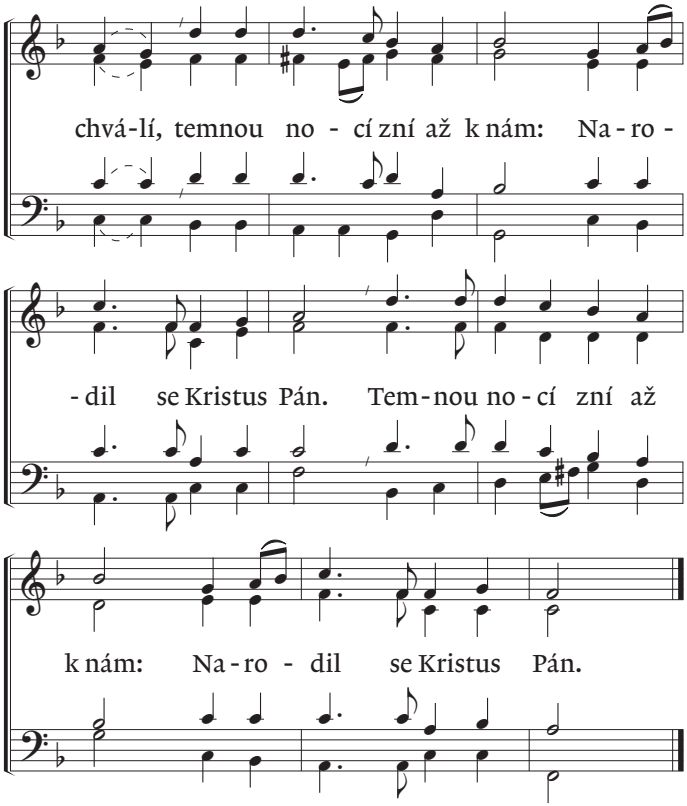
3. Andělé nám dali radu, / abychom mu vzdali chválu. / Vítej, Pane, vítej!

4. Protož i my se radujme, / s anděly jemu zpívejme. / Vítej, Pane, vítej!

T: Poklad spěvů duchovních, 1710 / Zpěvy betlémské, 1943 / Evangelický zpěvník (dodatek), 2000
M: *Aron virga iam floruit* / Kodex Franus, 1505 / Zpěvy betlémské, 1943 / Evangelický zpěvník (dodatek), 2000

480
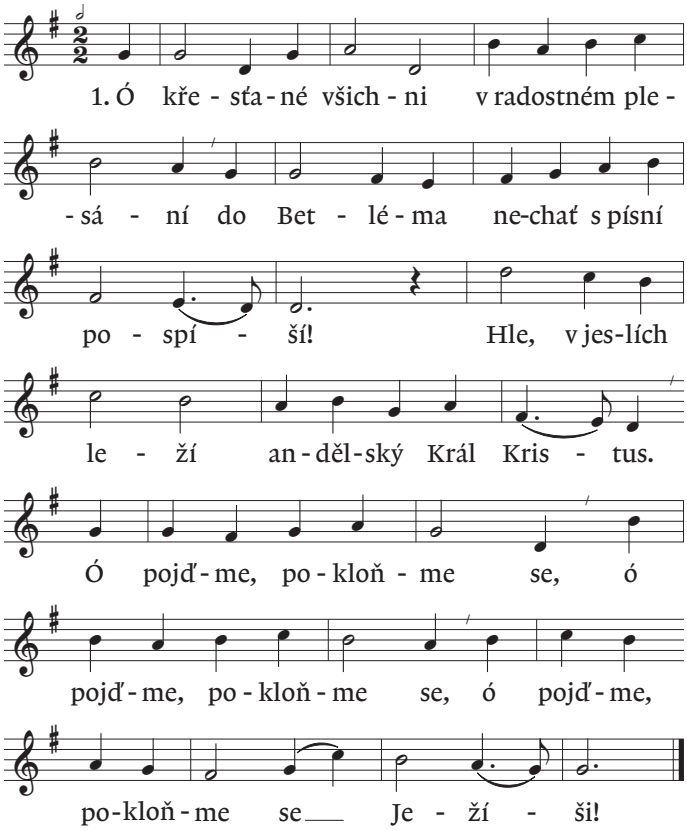

1. An - děl - ské již sbo - ry pě - jí, na - ro -
- dil se krá-lů Král, Bo-hu slá - va, mír na
ze - mi, li - dem spá - su při-chy - stal. Ce - lá
ze - mě ať jej sla - ví, zpě-vy an-děl-ské jej

2. Ten, jejž nebe oslavuje, kníže míru, věčný Pán, / jako dítě na svět přišel, pastýři je uvítán. / Nebeské je slávy prost, vydán lidem na milost, / |:„Bůh je s námi“ nazýván, navždy blízkým stal se nám. :|

3. Kníže míru nám se zrodil, v něm jsme světlo spatřili, / ztracené on vysvobodil, radost, slávu udílí. / Kristus nám svůj život dává, kdo zahynul, znovu vstává, / |: už jsme zlého zbaveni, nastal nám čas spasení. :|

481

2. Ač Syn Boží pravý, Světlo od věčnosti, / pro nás přišel, aby nám byl nejbližší. / Vzal na se z lásky člověčenství naše. / |: Ó pojďme, pokloňme se :| Ježíši!

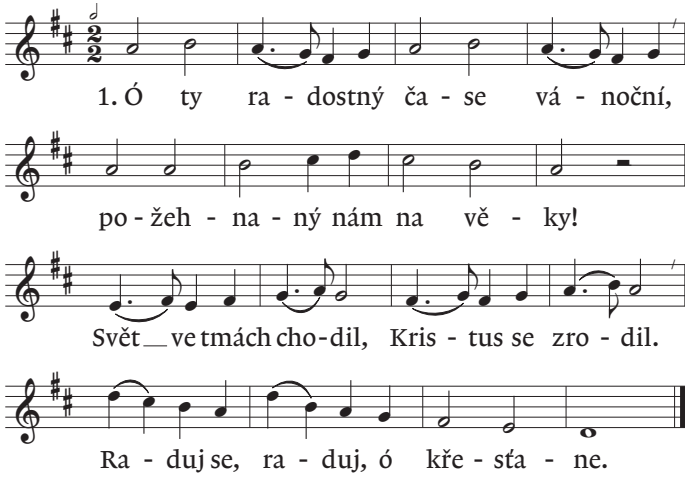
← T: Charles Wesley, Hymns and Sacred Poems, 1739 / George Whitefield, A Collection of Hymns for Social Worship, 1753 / Bohuslav Vik a Jan Jun
M+S: Felix Mendelssohn-Bartholdy, Kritisch durchgesehene Ausgabe, 1877 / Bohuslav Korejs

3. Pěj, sbore andělský, radostně a zvučně, / ať zní vždy tvou chválou nebe nejvyšší: / Buď Bohu Otci sláva na výsostech. / |: Ó pojďme, pokloňme se :| Ježíši!

4. Amen, Pane, tobě žehnáme za spásu, / buď na věky chválen, Jezu nejdražší, / jenž jsi od Otce na svět přišel nyní. / |: Ó pojďme, pokloňme se :| Ježíši!

T: *Adeste fideles* / An Essay on the Church Plain Chant, 1782 / Frederick Oakeley, A Hymnal for Use in the English Church, 1852 / Josef Šlechta, Zpěvník Českobratrské církve evangelické, 1931 / Evangelický zpěvník, 1979 / 2018
M: podle Charlese-Simona Favarta John Francis Wade, An Essay on the Church Plain Chant, 1782 / Evangelisch-reformiertes Gesangbuch, 1998
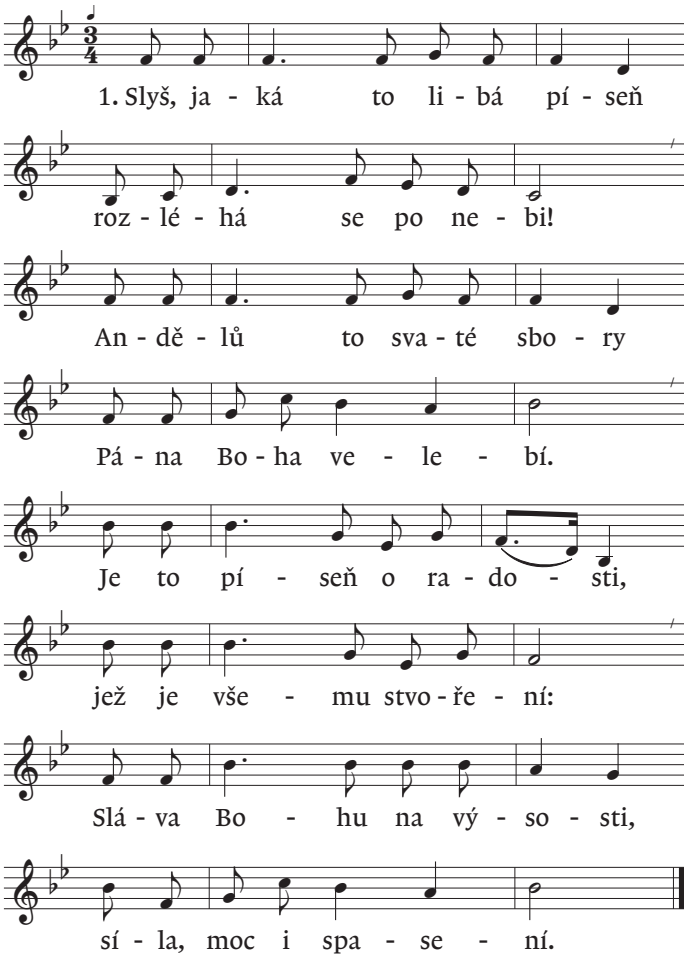
482

2. Ó ty radostný čase vánoční, / požehnaný nám na věky! / Kristus se snížil, aby nás smířil. / Raduj se, raduj, ó křesťane.

3. Ó ty radostný čase vánoční, / požehnaný nám na věky! / Andělé v nebi Pána velebí. / Raduj se, raduj, ó křesťane.

483

← T: Johannes Daniel Falk, Zweyter Bericht, 1817 / Heinrich Holzschuher, Der Bayerische Landbote, 1926 / Gustav Adolf Molnár, Zpěvník Českobratrské církve evangelické, 1931 M: nápěv mariánské písně sicilských námořníků *O sanctissima* / The European Magazine, 1792 / Evangelický zpěvník, 1979 / 2018
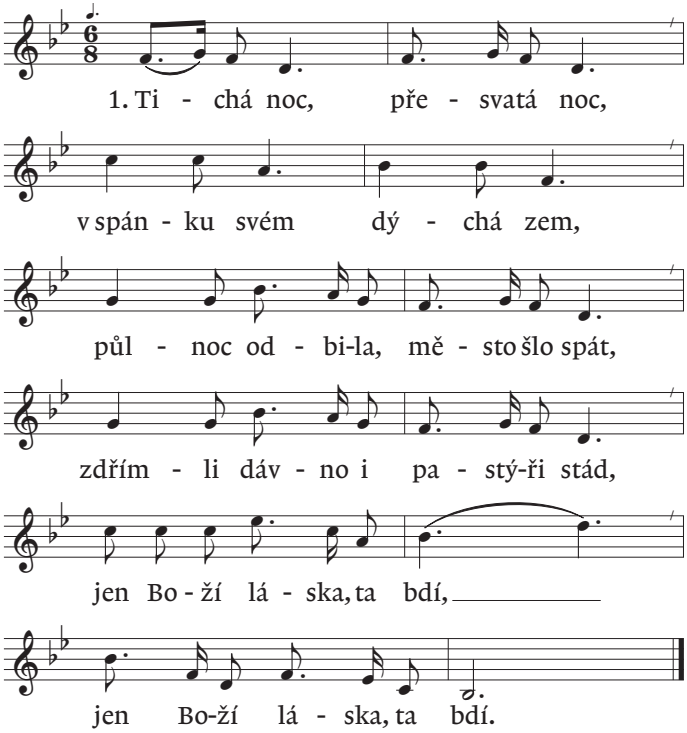
2. Pokoj, v lidech zalíbení, ráj se opět otvírá, / k lidskému zas pokolení Bůh své ruce prostírá. / Narodil se z čisté Panny v městě Davidově dnes / smírce dávno zvěstovaný, prorok Boží, Král a kněz.

3. Ej nuž pojďme, jemu služme, v něm svou radost mějme jen, / až nám v jasné nebes říši plný vzejde slávy den! / Tam již běd a hříchů prosti nové začnem chválení: / Sláva Bohu na výsosti, síla, moc i spasení.

T: John Cawood, A Selection of Psalms and Hymns, 1819 / Ludvík Bohumil Kašpar, Písně cestou života, 1890 / Evangelický zpěvník, 1979
M: William Batchelder Bradbury, The Golden Censer, [1864]

Bože, ty jsi mohl po všechny věky
přebývat v nebeské slávě,
ale ve své lásce k nám jsi sestoupil na zem.
Přišel jsi na tento svět jako bezbranné dítě,
a přesto jsi dokázal vnést světlo do temnot.
Přišel jsi do naší ubohosti a bídy,
abychom my pochopili Boží lásku k nám.

484
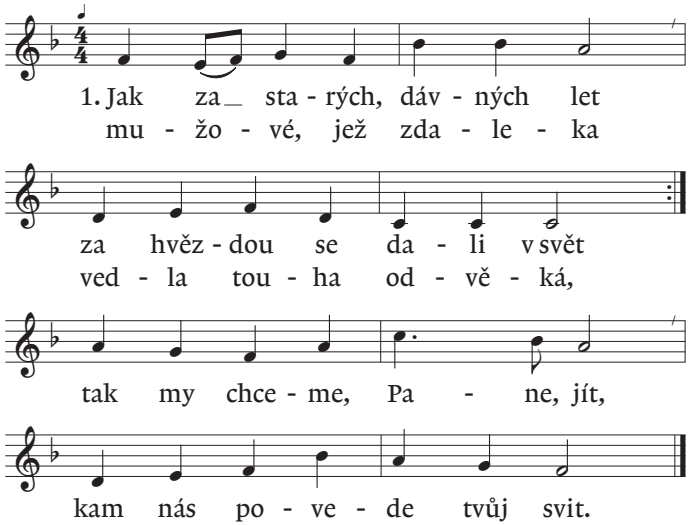

2. Tichá noc, přesvatá noc, / náhle v ní jásot zní, / vstávej, lide můj, tmu z očí střes, / v městě Betlémě Bůh zrozen dnes, / |: z lásky se člověkem stal. :|

3. Tichá noc, přesvatá noc, / stín a mráz vůkol nás, / v hloubi srdce však Gloria hřmí, / dík, že hříšník se s důvěrou smí / |: u svaté rodiny hřát. :|

T: Joseph Franz Mohr, Vier ächte Tyroler-Lieder, [1833] / Václav Renč, Kancionál, 1973
M: Franz Xaver Gruber, Vier ächte Tyroler-Lieder, [1833] / Evangelisch-reformiertes Gesangbuch, 1998 / 2018

485
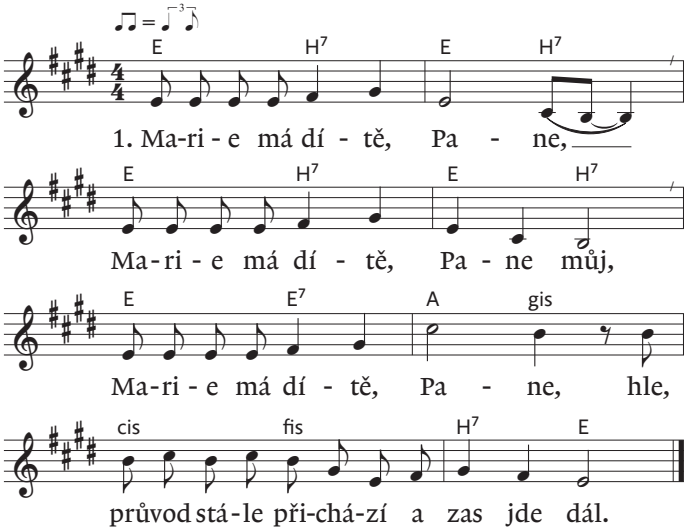

2. Jako oni spěchali, / Krále svého hledali, / aby klekli u jeslí, / dary své mu přinesli, / tak i my ho hledáme, / dary své mu skládáme.

3. Jako oni v chudou stáj / nesli, co dal světa kraj / nejdražšího v klenotech, / tak my chceme v životech / nejdražší mu skvosty dát, / Pána svého zvyšovat.

4. Kriste, Pane života, / spravuj nás tvá dobrota, / poutí našich zdejších cest / rač nás milostivě vést, / na konec pak doveď tam, / kde jsi hvězdou, sluncem sám.

T: William Chatterton Dix, Hymns of Love and Joy, 1859 / Josef Křenek, Evangelický zpěvník, 1979
M: Conrad Kocher, Stimmen aus dem Reiche Gottes, 1838 / Hymns Ancient and Modern, 1861 / Evangelický zpěvník, 1979

486

2. Jaké jméno dá mu, Pane, / jaké jméno dá mu,
Pane můj...

3. Dá mu jméno Ježíš, Pane, / dá mu jméno Ježíš,
Pane můj...

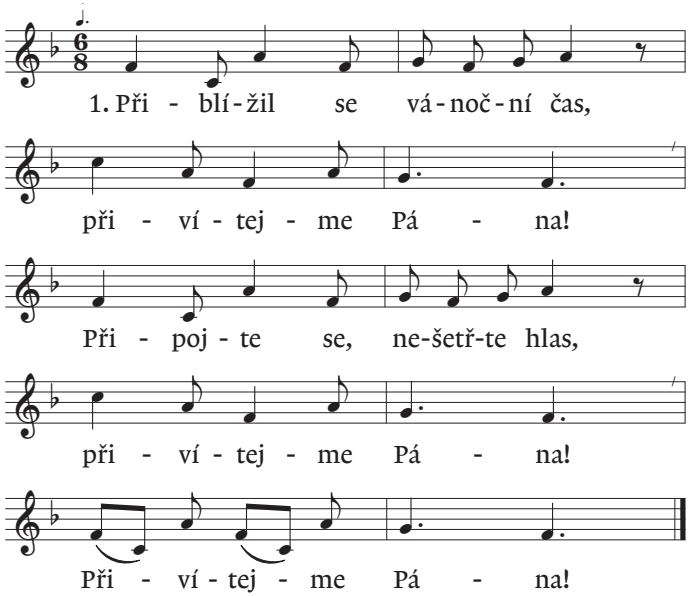
4. Dá mu jméno Rádce, Pane, / dá mu jméno Rádce,
Pane můj...

5. Kdepak narodil se, Pane, / kdepak narodil se,
Pane můj...

6. Narodil se v jeslích, Pane, / narodil se v jeslích,
Pane můj...

T: Saint Helena Island Spirituals, [1925] / Jiří Joran, Černošské spirituály, 1955
M: *Mary Had a Baby, Aye Lawd*, nápěv spirituálu z ostrova Svatá Helena /
Saint Helena Island Spirituals, [1925] / Svítá, 1992 / 2018
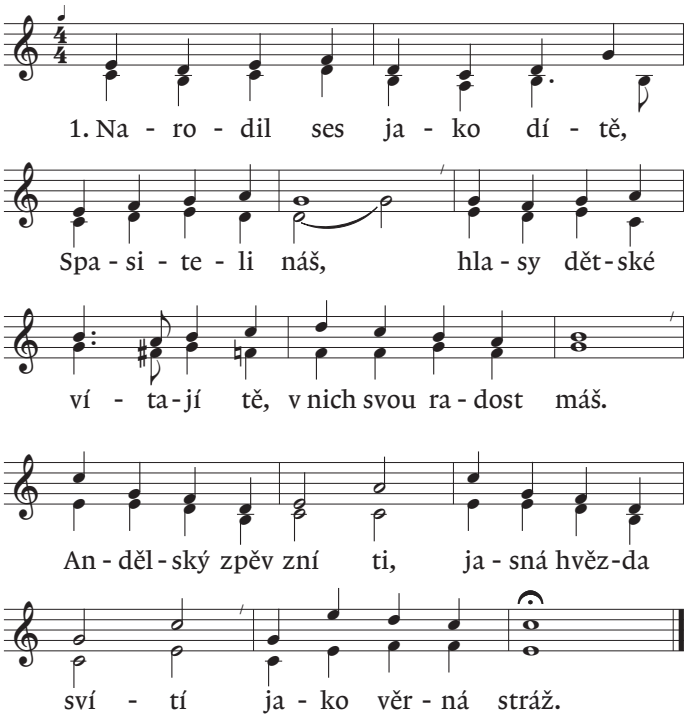
487

2. Ještě jednou vrátí se k nám, / vyhlížejme Pána! / Tehdy bude všem lidem znám, / vyhlížejme Pána! / Vyhlížejme Pána!

T: Miroslav Heryán, Buď tobě sláva, 1981
M: *Svatou dobu již tu máme*, nápěv tradiční české koledy / Český zpěvník, 1940 / Buď tobě sláva, 1981
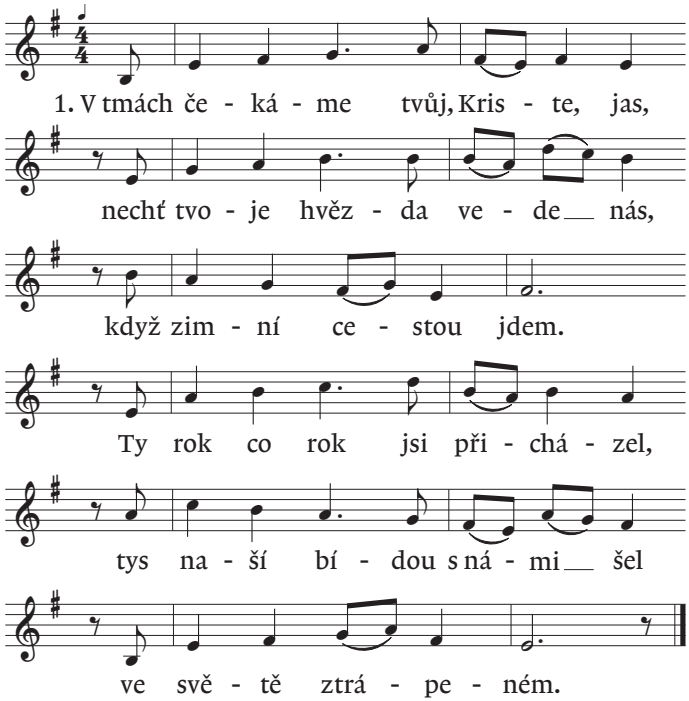
488

2. Nemeškejte, pospíchejte ze všech země stran, / díky vzdejte, zazpívejte: / Přišel Kristus Pán! / Lásku, mír on dává, budiž Bohu sláva, / lidem pokoj přán.

T: Samuel Verner, Dvě vánoční písně, 1946 / Evangelický zpěvník, 1979
M: Josef Bohuslav Foerster, Dvě vánoční písně, 1946

489

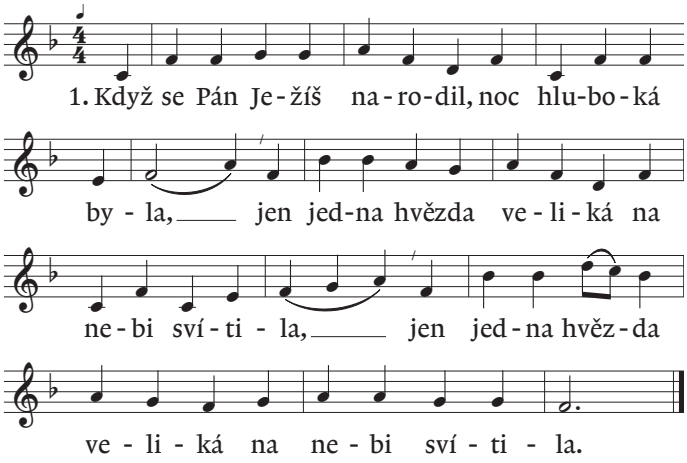

2. Dej poznat ve vánoční dny / víc nežli prázdné, klamné sny, / zjev pravdu, prosíme. / Sám obrať k nám svůj obličej / a radost místo smutku dej, / jejž v sobě nosíme.

3. Snad bude někdy cesta zlá. / Kdo s tebou jde, ten odolá / a bude vítězem. / Jen dej nám, Pane, pokoj svůj / a na cestě nás posiluj, / když úzkou cestou jdem.

T: *Wir harren, Christ, in dunkler Zeit*, Rudolf Alexander Schröder, Ein Lobgesang, 1948 / Miroslav Heryán a Bohuslav Vik, Evangelický zpěvník, 1979
M: Christian Lahusen, Ein Lobgesang, 1948 / Evangelický zpěvník, 1979
© Suhrkamp Verlag Berlin und Frankfurt am Main 1952. Alle Rechte bei und vorbehalten durch Suhrkamp Verlag Berlin.
© by Bärenreiter-Verlag, Kassel

490

2. To aby všichni poslušní k Betlému trefili, /
|: kde v chlévě, v jeslích na slámě spí Ježíš přemilý. :|

3. Pastýři pásli na horách a aj, tu velký div: /
|: uzřeli slávu nebeskou, již neviděli dřív. :|
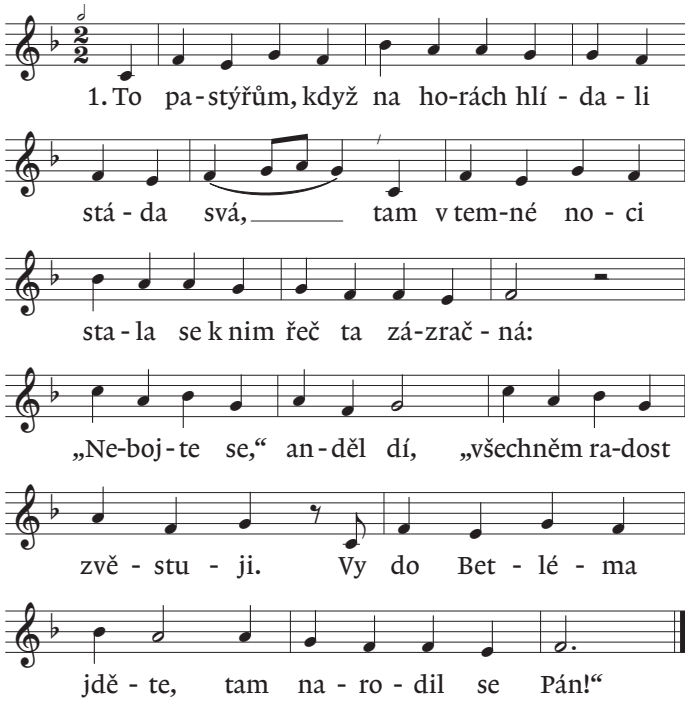
4. A Herodesův celý dvůr si klidně při tom spí. /
|: To proto, že zpěv andělů slyší jen poslušní. :|

5. A pastýři i mudrci mu dary přinesli. /
|: A všichni spolu stali se bratřími u jeslí. :|

6. Ó Kníže míru, Ježíši, i nám zjev slávu svou: /
|: ať ztichnou zbraně, zazní zpěv a lidé bratry jsou. :|

T: Luděk Rejchrt, Evangelický zpěvník, 1979
M: Luděk Rejchrt, Evangelický zpěvník, 1979

491
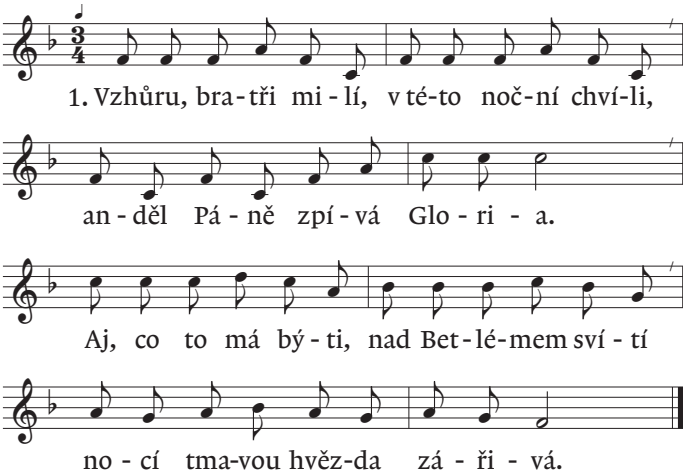

2. Když pospíchali k nemluvňátku, radost vedla je, / až našli děťátko i matku jménem Marie. / Její ruka laskavá do jeslí mu ustlala, / vždyť není jinde místa pro Krále andělů.

3. Jdem s pastýři teď k jeslím tvým, Ježíši přemilý, / abychom srdcem radostným tě vždycky chválili. / Pro tebe je místa dost, přijď k nám jako vzácný host. / Tvé zrození chcem slavit v čas tento vánoční.

T: Luděk Rejchrt, Evangelický zpěvník, 1979
M: Luděk Rejchrt, Evangelický zpěvník, 1979 / 2018

492

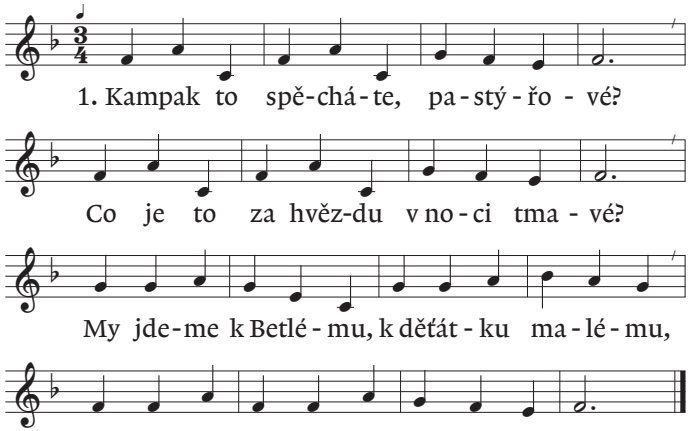

2. Zaplesaly hory s andělskými sbory, / u Betléma jásá Gloria, / v jeslích dítko krásné, jako slunce jasné, / matkou jeho Panna Maria.

3. S andělskými davy Pánu věčné slávy / zazpívejme všichni Gloria. / Vítej, Jezu Kriste, Synu Panny čisté, / vítej, spáso naše jediná!

T: tradiční česká koleda / Buď tobě sláva, 1981
M: nápěv tradiční české koledy / Buď tobě sláva, 1981 / 2018

493
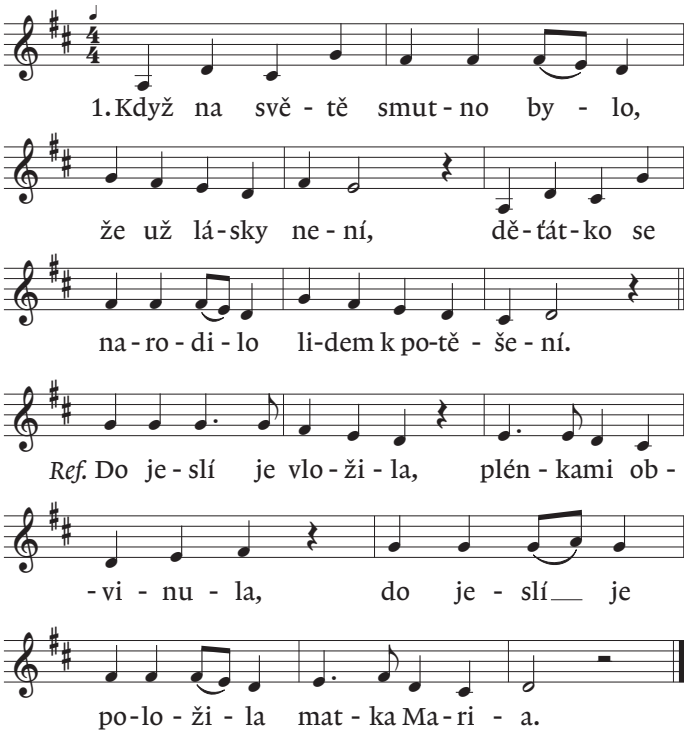

2. Kdo vám to oznámil v noční chvíli, / že jste své ovečky opustili? / Zpívali andělé na nebi vesele, / že se nám narodil Ježíš milý.

3. Kdo vám to oznámil, povězte nám. / Proč všichni dary mu nesete tam? / To dítě, Boží Syn, přišlo nás z našich vin / vykoupit, zachránit – on je náš král!

4. Ó milí pastýři, smíme též jít / děťátku v jesličkách se poklonit? / Pospěšte, pojďte tam! Vždyť všeho světa Pán / chce i vás všechny teď u sebe mít!

T: Luděk Rejchrt, Buď tobě sláva, 1981
M: Luděk Rejchrt, Buď tobě sláva, 1981

494
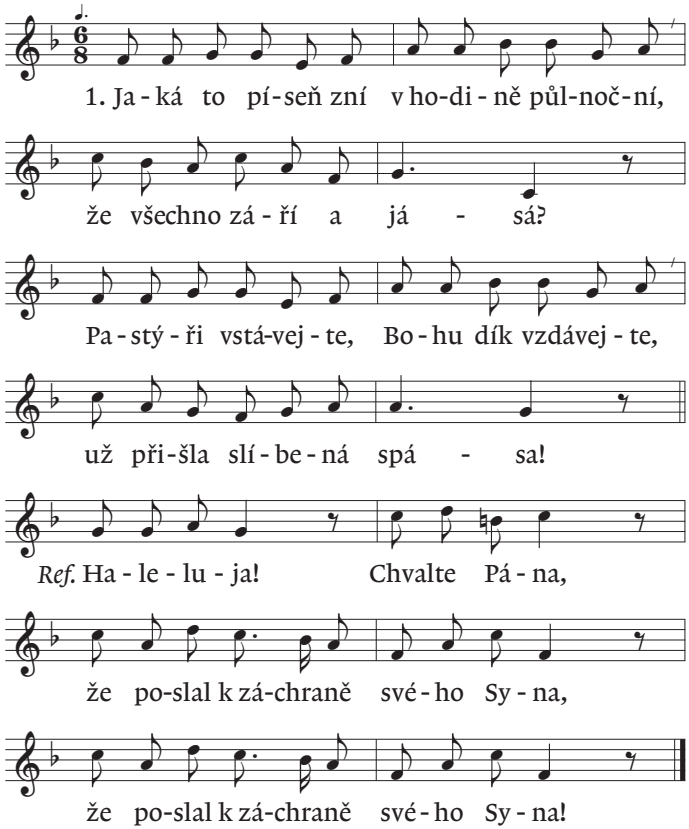

2. Když na světě lidem zbylo bez naděje zoufat, /
děťátko se narodilo, aby mohli doufat. *Ref.*

3. Když na světě v Boží dílo dávno víra zbledla, /
děťátko se narodilo, růžička nám vzkvetla. *Ref.*

4. A když lidem zazářilo světlo v noční chvíli, /
děťátko se narodilo. Vítej, Pane milý! *Ref.*

T: Luděk Rejchrt, Buď tobě sláva, 1981
M: Luděk Rejchrt, Buď tobě sláva, 1981

495
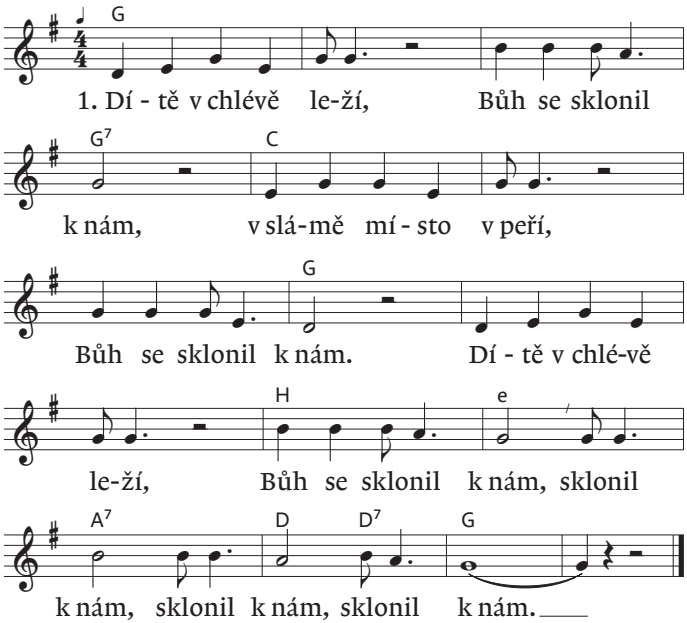

2. Narodil vám se již v Betlémě Pán Ježíš, / slyšte ty líbezné zprávy! / Tam k jeslím chvátejte, před ním se sklánějte, / který má království slávy. *Ref.*

3. Skončila vláda tmy a nové přišly dny, / kdy světlo tvé navždy svítí. / Proto ti zpíváme, tebe vyznáváme, / ať všechna chvála teď zní ti! *Ref.*

T: Luděk Rejchrt, Zpívejte s námi, 1991 / 2018
M: Luděk Rejchrt, Zpívejte s námi, 1991

496

2. Do lží, běd a zmatků, / Bůh se sklonil k nám, /
do chýší i statků, / Bůh se sklonil k nám. /
Do lží, běd a zmatků, / Bůh se sklonil k nám, /
sklonil k nám, sklonil k nám, sklonil k nám.

3. Září hvězda jitřní, / Bůh se sklonil k nám, /
blednou vládci pyšní, / Bůh se sklonil k nám. /
Září hvězda jitřní, / Bůh se sklonil k nám, /
sklonil k nám, sklonil k nám, sklonil k nám.

4. K bohatým i chudým, / Bůh se sklonil k nám, /
k moudrým i k těm druhým, / Bůh se sklonil k nám. /
K bohatým i chudým, / Bůh se sklonil k nám, /
sklonil k nám, sklonil k nám, sklonil k nám.

5. Průvod táhne nocí, / Bůh se sklonil k nám, /
obutí jdou, bosí, / Bůh se sklonil k nám. /
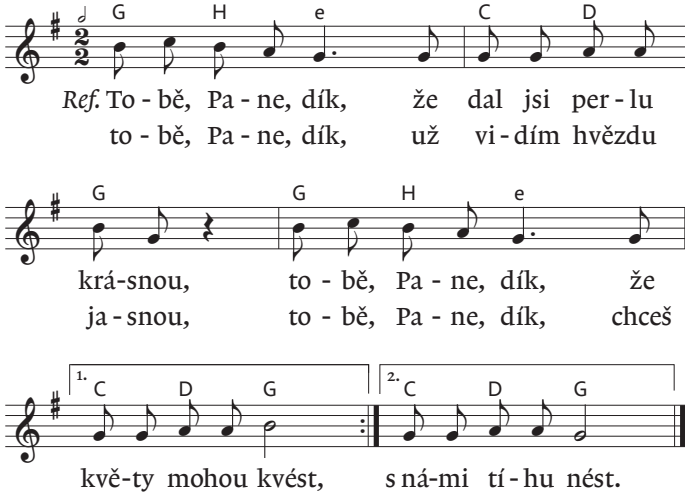
Průvod táhne nocí, / Bůh se sklonil k nám, /
sklonil k nám, sklonil k nám, sklonil k nám.
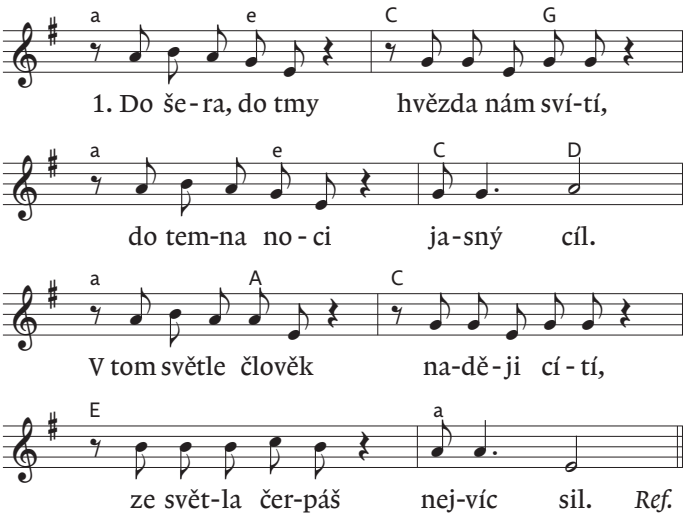
6. K zoufalým i jistým, / Bůh se sklonil k nám, /
k špinavým i čistým, / Bůh se sklonil k nám. /
K zoufalým i jistým, / Bůh se sklonil k nám, /
sklonil k nám, sklonil k nám, sklonil k nám.

7. Křehký, zranitelný – / Bůh se sklonil k nám, /
živý, silný, věrný – / Bůh se sklonil k nám. /
Křehký, zranitelný – / Bůh se sklonil k nám, /
sklonil k nám, sklonil k nám, sklonil k nám.

T: Jaromír Plíšek, Svítá, 1992 / 2018
M: *This Little Light of Mine* / Harry Dixon Loes /
African American Heritage Hymnal, 2001 / 2018

497
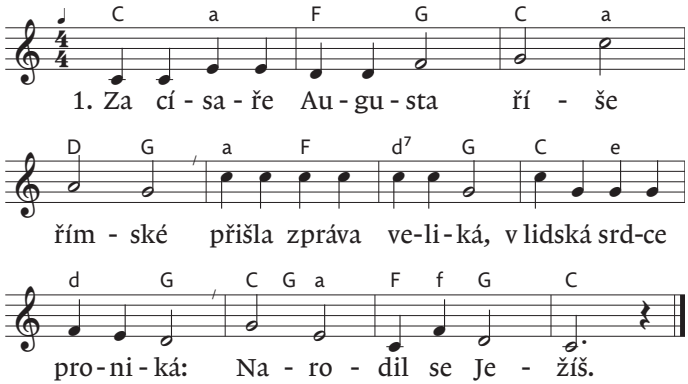

2. Pozdvihni oči, / pro tebe taky / ta hvězda svítí – nejsi sám. / I když ji někdy / zakryjí mraky, / ozve se znovu – / pokoj vám. *Ref.*

T: Jaromír Křivohlavý, Svítá, 1992
M: Jaromír Křivohlavý, Svítá, 1992

Bože,
jsi veliký, všemohoucí, slavný,
a přitom přicházíš do našeho světa
jako zranitelný, křehký, chudý.
Prosíme, přijď i k nám.
Nechceme tě přehlédnout ani přeslechnout.
Když ty jsi nám světlem, spatřujeme Světlo.
Když ty jsi nám oslovením, slyšíme Slovo života.

498

2. Matka jeho Marie dítě milé / ve stáji porodila, do jeslí položila, / krásné, přespanilé.
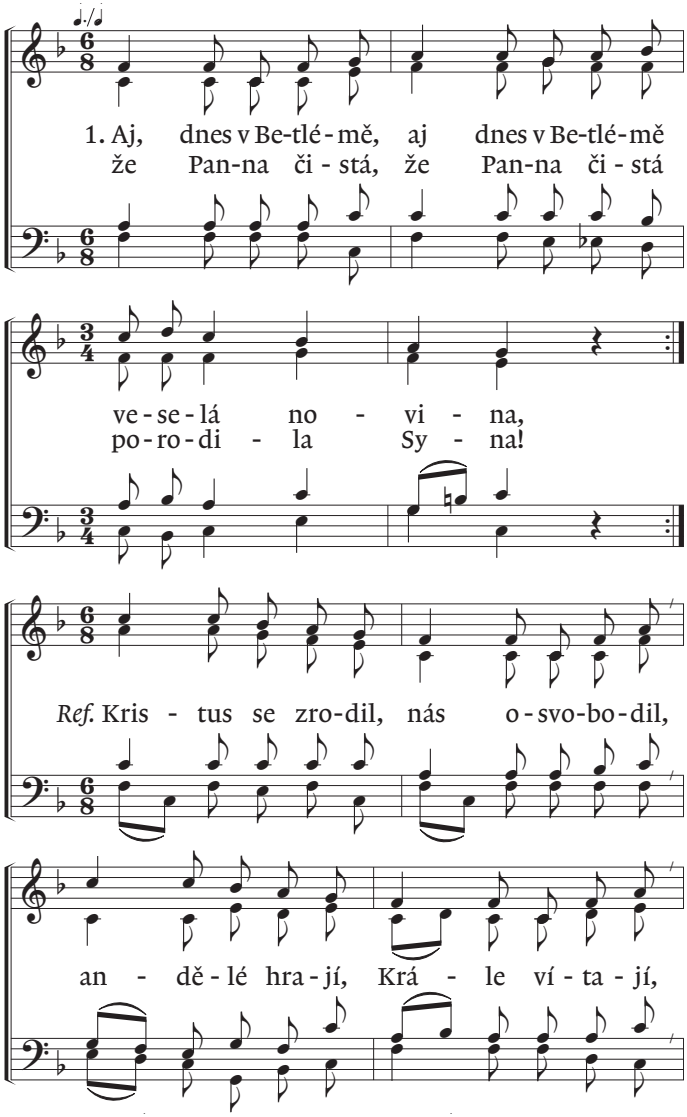
3. Na obloze veliká hvězda svítí, / pastýři přicházejí, králové se klanějí, / radost v srdci cítí.

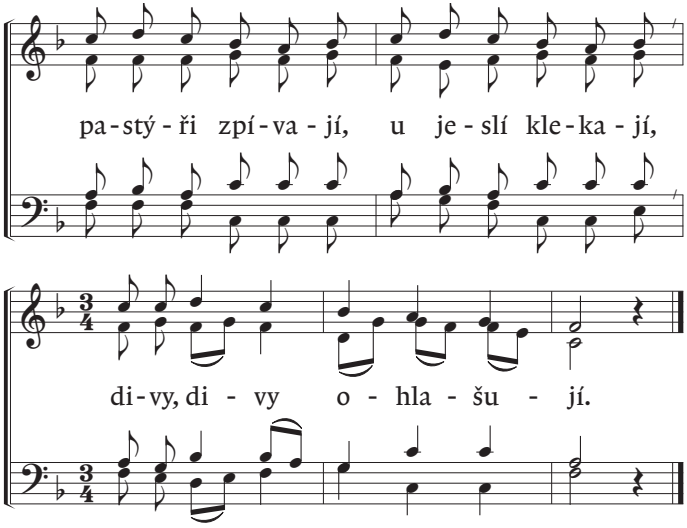
4. Slyš andělskou muziku, jak se činí, / trubky, housle, tympány, sláva Pánu nad pány, / my zpíváme s nimi.

5. Že nám k spasení byl dán, dobře víme, / na zemi ho vítáme, písničku mu zpíváme, / více neumíme.

T: Renatus Schiller / Evangelický zpěvník (dodatek), 2000
M: Renatus Schiller / Evangelický zpěvník (dodatek), 2000 / 2018

499

1. Aj, dnes v Be-tlé-mě, aj dnes v Be-tlé-mě
že Pan-na či-stá, že Pan-na či-stá
ve-se-lá no-vi-na,
po-ro-di-la Sy-na!
Ref. Kris-tus se zro-dil, nás o-svo-bo-dil,
an-dě-lé hra-jí, Krá-le ví-ta-jí,

2. Maria Panna, Maria Panna dítě ovinuje, /
a Josef dobrý, a Josef dobrý on je opatruje. *Ref.*
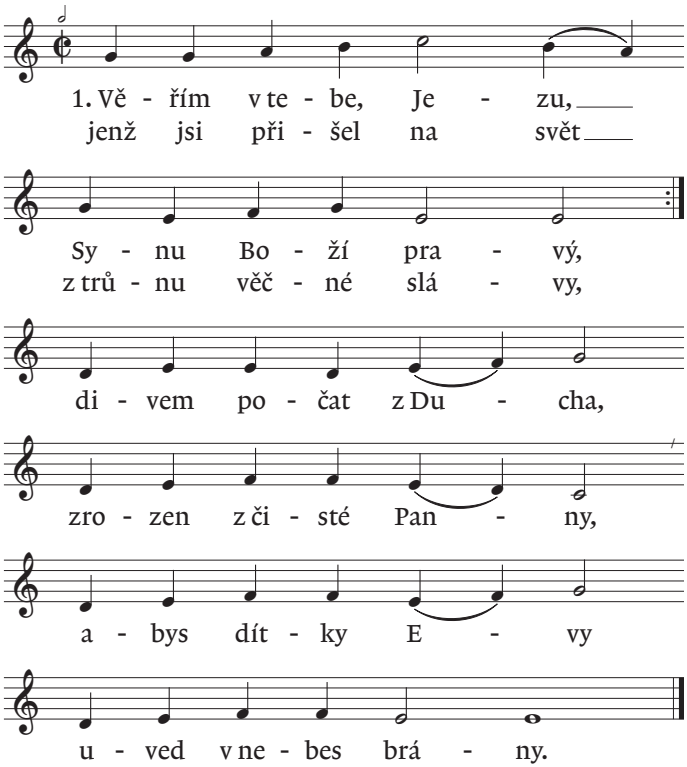
3. A tři králové, a tři králové z východu přibyli, /
dary převzácné, dary převzácné dítěti složili. *Ref.*

4. Pojďme ho s nimi, pojďme ho s nimi přivítat společně /
Krále nad králi, Krále nad králi, velebit Ježíše. *Ref.*

T: tradiční česká koleda / Adventní zpěvy a vánoční koledy, c.2012 / 2018
M: nápěv tradiční české koledy / Adventní zpěvy a vánoční koledy, c.2012
S: Stanislav Jelínek, Adventní zpěvy a vánoční koledy, c.2012

A Slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi.
Spatřili jsme jeho slávu, slávu, jakou má od Otce
jednorozený Syn, plný milosti a pravdy. (J 1,14)

500
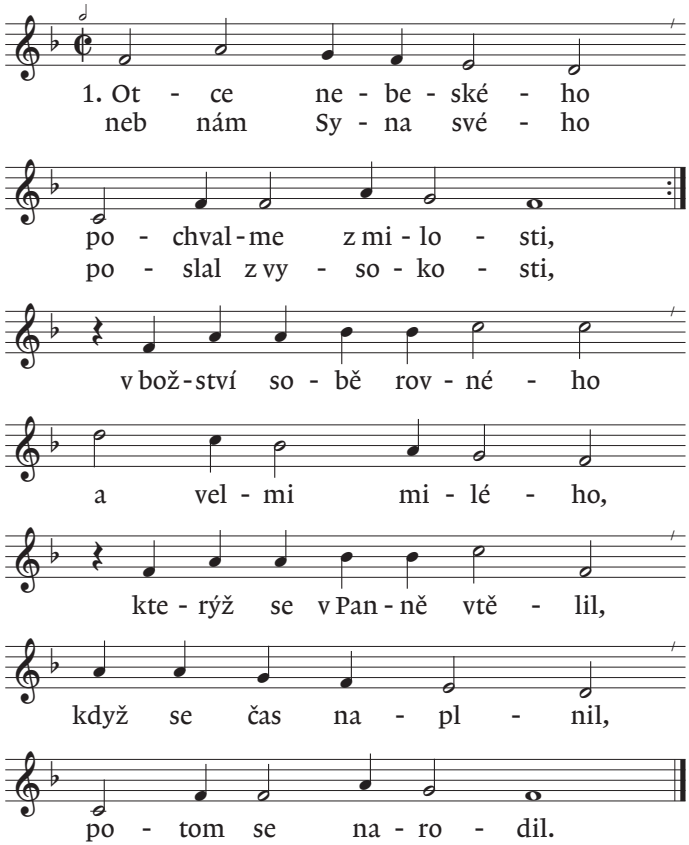

2. Chudobu jsi snášel, mnohou strast a bídu, / cestou kříže kráčel za hříchy svého lidu, / ukřižován, umřel, třetí den vstal z hrobu, / z nebe poslal Ducha v zaslíbenou dobu.

3. On se pro nás hříšné z Panny čisté zrodil, / přijde opět z nebe, aby všechny soudil. / Klaňme se mu vděčně v tomto svatém čase, / služebníkem stal se k naší věčné spáse!

T: Vladimír Hornof, Český kancionál, 1921 / Evangelický zpěvník, 1979
M: *Ezechielis porta clausa* / Jistebnický kancionál, c.1430 / Piesně chval Božských, 1541 / Český kancionál, 1921 / Evangelický zpěvník, 1979

501

2. Jehož narození / ve velké nízkosti / řídkým zde na světě / bylo jest v známosti. / Žádali prorokové, / mnozí i králové, / chtíce viděti v těle / věrných Spasitele, / nebeského Krále.

3. Všichni ho žádali, / nemnozí poznali, / ale kdož přijali, / místo v srdci dali. / Moc takou z něho vzali, / v níž ďábla přemohli. / Tělo, svět potlačili, / vůle své se vzdali, / proň vše opustili.

4. Kteříž jej milují, / s ním jsou v jedné vůli, / skutkem následují, / živi býti v něm chtí. / Toť oni z něho mají, / z jeho zasloužení, / za něž sám se přimlouvá, / jejich hříchy snímá, / setrvání dává.
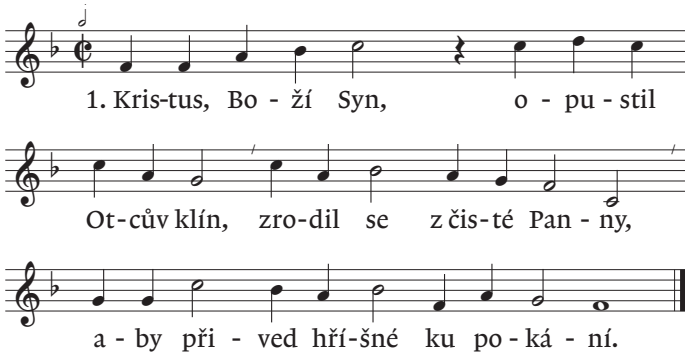
5. Kriste narozený, / pro nás na svět daný, / račiž posilniti, / v dobrém rozmnožiti, / abychom ctnostně žili, / v pokoře bydleli, / tě více nehněvali, / věrně pracovali, / milosti žádali.

6. K čemus nás přivésti / ráčil z své milosti, / v tom rač dáti růsti, / také setrvati. / Světlu, jímžs nás osvítil / a v srdcích roznítil, / ó nedej uhasnouti / ani ho zatmíti / tělesnou žádostí.

7. Ó dejž utěšení / v nebeské radosti, / věčné přebývání, / kdež je všeho dosti, / kdež tě andělé chválí / v nevýmluvné slávě, / s nimi spolu chváliti, / nikdy nepřestati, / bez konce na věky!

T: Jan Poustevník, Kolínský kancionál, 1517 / Piesně chval Božských, 1541 / Evangelický zpěvník, 1979 / 2018
M: *Ave, rubens rosa* / Kodex Franus, 1505 / Kirchengeseng, 1566

502

2. Žádost proroků, / touženou od věků, / splnil Otec kajícím, / když dává v slávě spásy žíti s ním.

3. Tak nejdražší nám / nebeský dar seslán, / z milosti Boha Pána, / kterým je ďábelská moc svázána.

4. Mnozí králové, / mnozí prorokové / viděti ho žádali, / chudí pastýři ho uvítali.

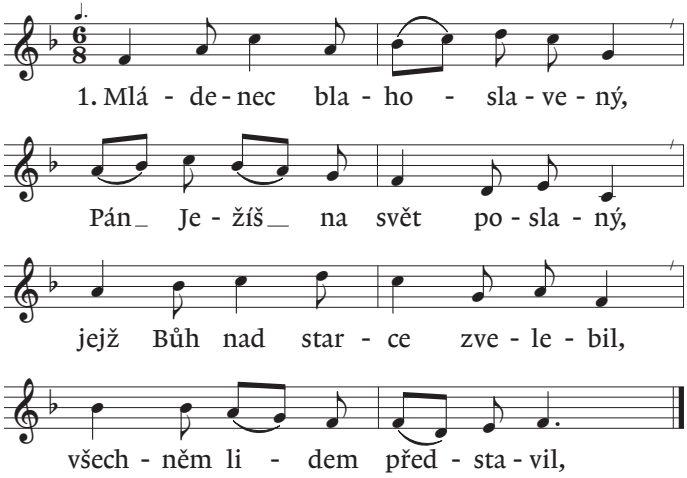
5. Tím těš se každý / věrný, jemuž navždy / dopřál sám Bůh ho poznat / a drahý tento dar zamilovat.

6. Boží milost v něm / již navštívila zem: / jak dosáhnout spasení, / učí všecko lidské pokolení.

7. Z této milosti, / jež s takou štědrostí / k nám nehodným se sklání, / buď náš Bůh veleben bez přestání!

T: Lukáš Pražský / Kolínský kancionál, 1517 / Zpěvník žalmů a písní duchovních, 1877 / Rostislav Nechuta, Evangelický zpěvník, 1979 / 2018
M: *Solis praevia aurora fulgida* / Kodex Franus, 1505 / Piesně chval Božských, 1541

503

2. buď od nás vždy ctěn, veleben, / jím každý člověk osvícen. / Vždyť on jest světlo každému, / mladému i starému.

3. Jeho Panna porodila, / Bohu pod zákon uvedla, / aby Páně jhu z mladosti / byl poddán s ochotností.

4. Jemu Otec ukazoval / vše, jako Synu zjevoval, / proto v něm Boží moudrosti / složeny divné ctnosti.

5. Bůh mu jakoby starému / dal čest, dvanáctiletému, / aby starce rozsuzoval, / jim k Bohu ukazoval.

6. Když byl ve věku dospělém, / osvědčil jej z nebe hlasem, / řka: Tento jest Syn můj milý, / v něm se mi dobře líbí.

7. Ten moudrost Boží zvěstoval, / dítky své dle ní pěstoval, / odňal zákona jho těžké, / dal sladké břímě lehké.

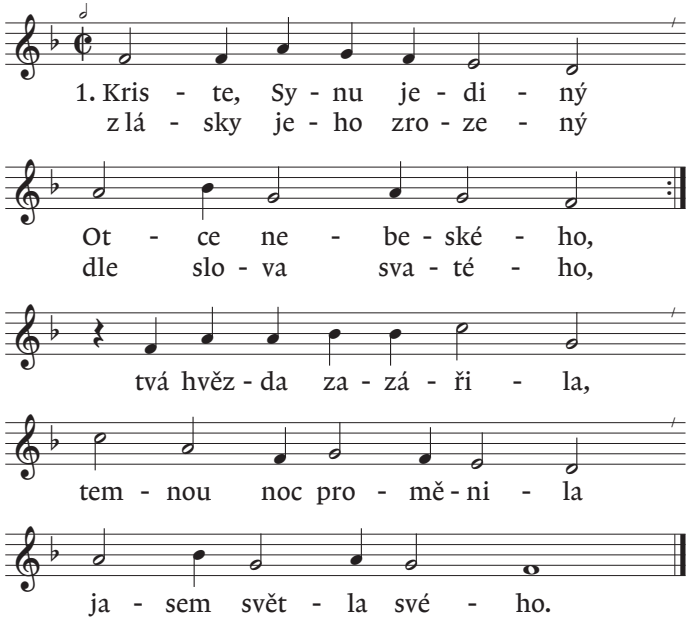
8. Již s ní v nebi mezi starci / sedí Otce na pravici, / jemu se všichni klanějí, / čest i chválu vzdávají.

9. Když se z nebe vrátí k soudu, / posadí se v majestátu, / své utěší milovníky / a předěsí zlostníky.

10. Kdo budou zde vítěziti, / chce s sebou na trůn vsaditi, / s ním aby v nebi dědili, / na věky kralovali.

T: Jan Augusta, Piesně chval Božských, 1561 /
Písně duchovní evanjelistské, 1615 / Evangelický zpěvník, 1979 / 2018
M: *Quem pastores laudavere* / Kolínský kancionál, 1517 /
Piesně chval Božských, 1541

504

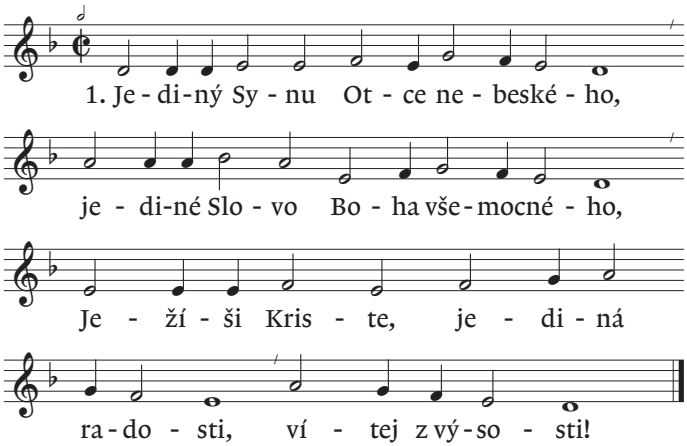

2. Sám člověkem se stáváš, / nám jsi potěšením, / čas milosti otvíráš / křížem vykoupený. / Svou smrtís život vrátil / každému, kdo již ztratil / naději spasení.

3. Ať milost poznat smíme, / v lásce zůstáváme, / dál ochotně sloužíme, / víru zachováme. / Tvá blízkost ať nás chrání, / provázej požehnáním / vše, co konat máme.

T: Elisabeth Cruciger, Eyn Enchiridion oder Handbüchlein, 1524 / Miloslav Esterle, Evangelický zpěvník (dodatek), 2000
M: *Mein frewd möcht sich wol meren* / Eyn Enchiridion oder Handbüchlein, 1524

505
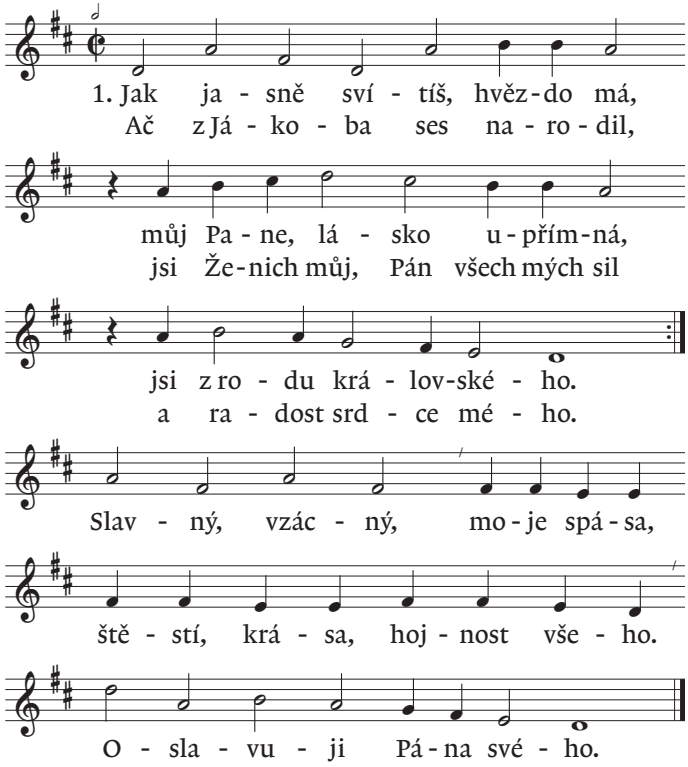

2. Poslaný na svět z Boží laskavosti, / pro spásu lidstva, láskyplný hosti, / vítáme tebe, tobě se klaníme, / tebe chválíme.

3. Na kříži pro nás ty jsi smrt podstoupil, / obětí drahou z hříchů nás vykoupil, / pokrme sladký, ty v našem zemdlení / syť nás k spasení!

4. Pastýři dobrý, dobrodinče hojný, / dej ať jsme lid tvůj v pravdě bohabojný, / který prost hříchu s tebou vždy chce žíti, / tobě sloužiti.

T: Kancionál, to jest Sebrání spěvův, 1601 / Zpěvník Církve československé, 1957
M: Kancionál český, 1576

506

2. Tys perla, jež se zjevila – / Bůh chtěl a Panna povila / hned nebeského Krále. / Jak příslib věčné radosti / tvé slovo plné milosti / zní v srdci neustále./ Milý, bílý / květe z nebe, vítám tebe, / sladká mano, / nad kterou nic není známo.

3. Žár lásky ve mně rozněcuj, / chci zářit jako odraz tvůj, / mé slunce nehasnoucí, / být jako dobrá ratolest, / jen šířit slávu tvou a čest, / nést plody nevadnoucí. / Tebe z nebe / stále čekám, vstříc ti spěchám, / drahý Pane, / v tobě srdce odpočine.
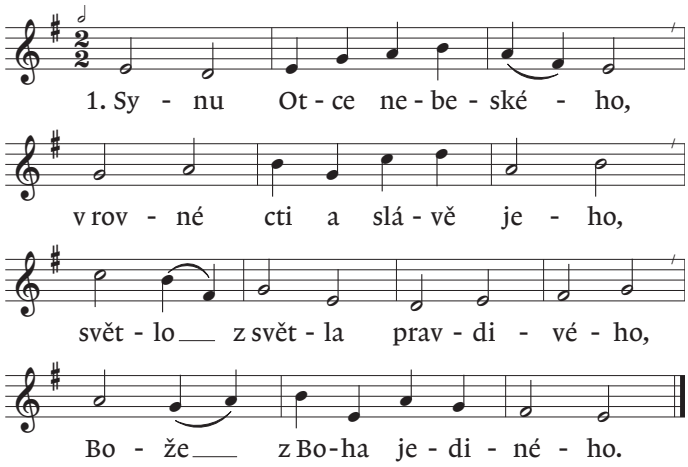
4. Nechť harfa vydá zvučný tón / tak, aby oslaven byl on, / jímž duše moje žije. / S ním hodlám celý život jít, / jej milovat, jej vždycky ctít, / mé srdce pro něj bije. / Plesám, jásám, / k jeho chvále neustále / vděčně pěji, / zpívám píseň o naději.

5. A nejvíc z toho radost mám, / že u dveří už stojí sám / můj milý, věrný, drahý. / Snad zítra, až se rozední, / on řekne slovo poslední, / moc hříchu skončí záhy. / Jistě, jistě, / přijď již, Kriste, světlo čisté, / nemám stání, / vyhlížím tě bez přestání.

T: Philipp Nicolai, Frewden Spiegel deß ewigen Lebens, 1599 / Bohuslav Vik, Evangelický zpěvník, 1979 / 2018
M: Psalter, 1538 / Philipp Nicolai, Frewden Spiegel deß ewigen Lebens, 1599 / Cantional, 1627

Pane, děkujeme za Slovo tělem učiněné.
Za Boží slávu, která se ukázala v lidské bídě.
Za Krista, který přišel, aby byl s námi.
Děkujeme, že tvoje cesty míří k nám,
i tehdy, když s našimi cestami je to všelijaké.

507

2. Aj, již odchází noc tmavá, / záře denní zasvítává, / nebe, zemi osvěcuje, / od světla tmu odděluje.
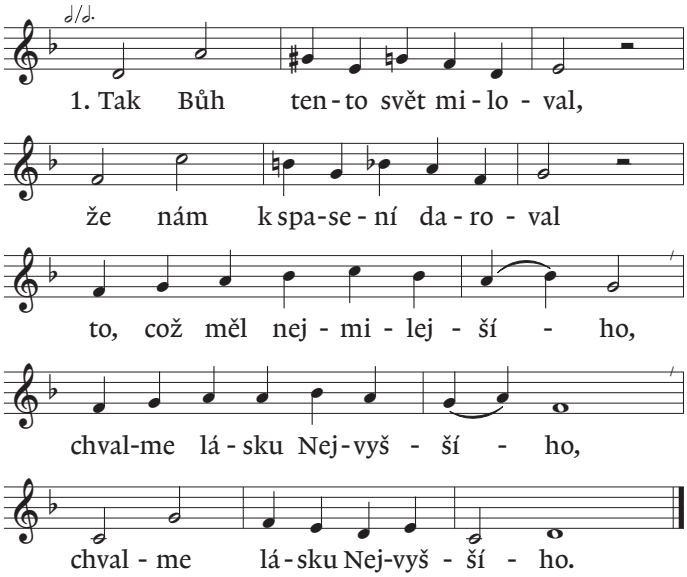
3. Ó by též tma neznámosti, / jež se dosud v srdcích hostí, / ustoupila světlu z nebe / a my jasně znali tebe!

4. Vzejdiž, slunce nejjasnější, / vrať den světu spanilejší, / zaplaš noc temností škodných, / rozptyl stíny bludů svodných.

5. Tobě, Kriste, budiž chvála / s Bohem Otcem neustálá, / spolu také s Duchem svatým, / od věků v trojici spjatým.

T: Poklad spěvů duchovních, 1710 /
Zpěvník žalmů a písní duchovních, 1877 / Evangelický zpěvník, 1979 / 2018
M: Zdeněk Čep, Evangelický zpěvník, 1979

508

2. Syna jednorozeného / poslal k nám z trůnu věčného, / aby nám byl spasitelem, / |: služby hříchu zprostitelem. :|

3. Co k našemu vykoupení / bylo v Božím uložení / zavřeno hned od věčnosti, / |: stalo se v času plnosti. :|

4. Ó jak nás Bůh zamiloval, / že lidem k štěstí daroval / Syna jednorozeného! / |: Ó věřme srdečně v něho! :|

5. Radu, pomoc, potěšení, / světlo, život, vykoupení / v něm máme z Boží milosti. / |: Ó přenesmírná štědrosti! :|

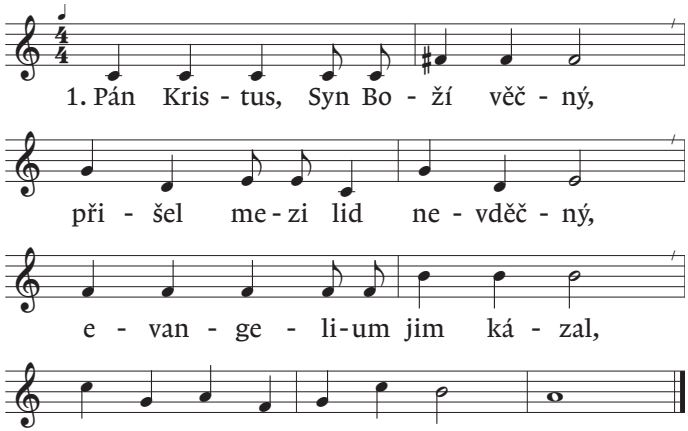
6. Přijmiž ho každý s radostí, / nezhrdej jím s nevěrností, / jehož Bůh poslal k své slávě, / |: on se tě ujal laskavě. :|

7. Vzývej a chval ho s vděčností, / služ mu se vší poddaností, / následuj jeho učení, / |: v kterémž jest cesta spasení. :|

8. Chvála buď Otci věčnému / i Synu nám zjevenému /
i Duchu jeho svatému, / |: na věky požehnanému. :|

T: Kancionál celoroční, 1610 /
Nová kniha zpěvů křesťanských, 1796 / Evangelický zpěvník, 1979
M: Ladislav Moravetz

509

2. Činil divy převeliké, / jimi z pokuty všeliké / věrné své
vysvobozoval, / ďáblovy moci zprošťoval.

3. Vymítav mocně ďábelství, / ruší v nás jeho království, /
jehož se on lstivě ujal, / když prvního člověka jal.

4. Ale Kristus, Adam nový, / napraví pád ten hotový, /
zápasil s ním, jemu místa / nikde nedává dojista.

5. Zdolal oděnce silného, / zabral dům i kořist jeho, /
království své vysvobodil, / aby moc svou v ně uvodil.

6. Ještě to i podnes činí, / při kom sobě kdy umíní, /
že z něho ďábla přezlého / vymítá, i skutky jeho.

7. Duchem svatým obdaruje, / slovem víry osvěcuje, /
království své v něm vzdělává, / víru spasitelnou dává.

8. Ó činiž z nás své království, / vymítej každé ďábelství! /
Dej, ať nad zlým vítězíme, / dokud na světě bydlíme.
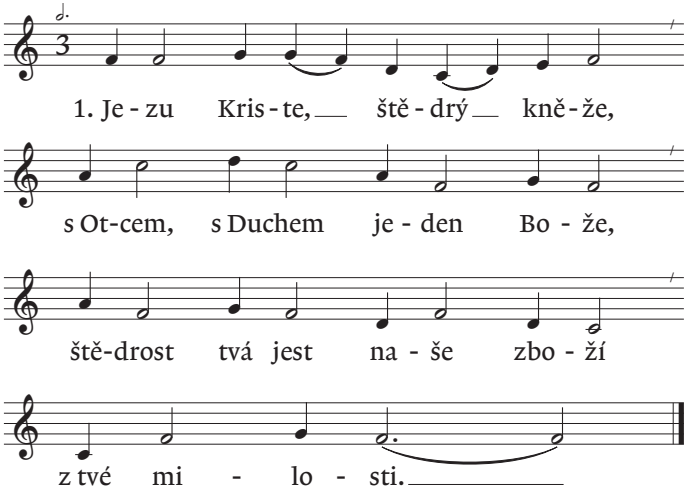
T: Adam Šturm z Hranic, Piesně chval Božských, 1541 /
Kancionál, 1659 / Evangelický zpěvník, 1979
M: Petr Eben, Evangelický zpěvník, 1979

Milosrdný Bože,
děkujeme ti, že vstupuješ do našeho života i do běhu světa.
Setkáváš se s námi v lidství svého Syna,
vystavuješ se tomu, jací jsme,
a všechno proměňuješ silou své lásky.

podle německé reformované agendy

Způsobem bytí byl roven Bohu, a přece na své rovnosti nelpěl, nýbrž sám sebe zmařil, vzal na sebe způsob služebníka, stal se jedním z lidí. A v podobě člověka se ponížil, v poslušnosti podstoupil i smrt, a to smrt na kříži. (Fp 2,6–8)

510

2. Ty jsi v světě bydlil s námi, / tvé tělo trpělo rány / za nás, za hříšné křesťany / z tvé milosti.

3. Tys ráčil v nás přebývati, / chléb vezdejší chtěls náš býti, / chtě nás tudy obživiti / z tvé milosti.

4. Ó tvá dobroto důstojná, / ó k nám milosti přehojná! / Dáváš nám bohatství mnohá / z své milosti.

5. Dals krev z těla vyceditі, / dáváš v užitku ji píti, / chtě nás tudy obživiti / z své milosti.

6. Věrně se nám ve všem dáváš, / milostí k nám svou plápoláš, / sobě nás tak za vzácné máš, / z své milosti.

7. Ráčils nás sám zastoupiti, / život svůj pronaložiti, / tak věčnou smrt zahladiti / z své milosti.

8. Drazes jistě nás vykoupil, / pro nás mra, svou duši pustil, / a tak nám věrně posloužil / z své milosti.

9. Ó tvá milosti k nám silná, / ach běda, kdož tebe nedbá, / než jinam o milost běhá / z své slepoty.

10. Ó křesťané, z bludů vstaňme, / dary dobré nám poznejme, / k Synu Božímu chvátejme, / k té milosti.

11. Kriste pro nás umučený, / zsinalý a zohavený, / nám vždy milý buď a ctěný / z své milosti.

12. Chvalme Ježíše milého, / pro nás zde potupeného, / život věčný máme z něho / z též milosti.

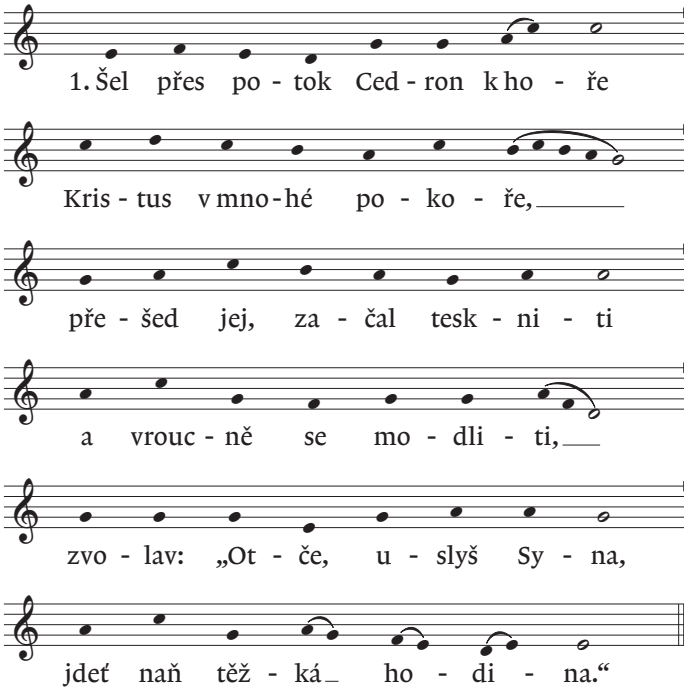
13. Jím zlého budem zbaveni, / ve všech ctnostech rozhojněni, / v život věčný uvedeni / z též milosti.

14. Budiž chvála Bohu, Otci / i Synu jeho též moci, / Duchu jeho rovné moci / z též milosti.

15. Jakož byla od věčnosti, / budiž na věky v radosti / mezi námi bez žalosti / z té milosti.

T: Vyšebrodský sborník, 1410 / Jistebnický kancionál, c.1430 / Piesně chval Božských, 1541 / Kancionál, 1659 / Evangelický zpěvník, 1979
M: Jistebnický kancionál, c.1430

511

2. Pro nás prvé trpěl v noci / od zlé duchovní moci, / potom světská ruka ve dne / od jitra přes poledne / přeukrutně bičovala / i na kříži rozpjala.

3. Když jsme tak draze koupeni, / drahou mzdou vyplaceni, / nedávejme místa ďáblu, / raději Kristu Pánu. / Kriste, pro své svaté rány, / ó smiluj se nad námi.

4. Obraťnás k svému životu, / ať nehledíme k světu, / marnost jeho poznajíce, / k tobě se vždy blížíce. / Jej cele již opustíme, / k tobě se připojíme,

5. k tobě, pastýři věrnému / a biskupu věčnému, / neb tys cesta všechněm jistá, / pravda jasná a čistá, / život pravý našich duší, / jenž se nikdy neruší.

6. Pomoz nám v následování / i v každém utrpení, / ať vděčni jsme za spasení / a od ďábla zproštění, / ať se tebe přidržíme, / v tvých šlépějích kráčíme,
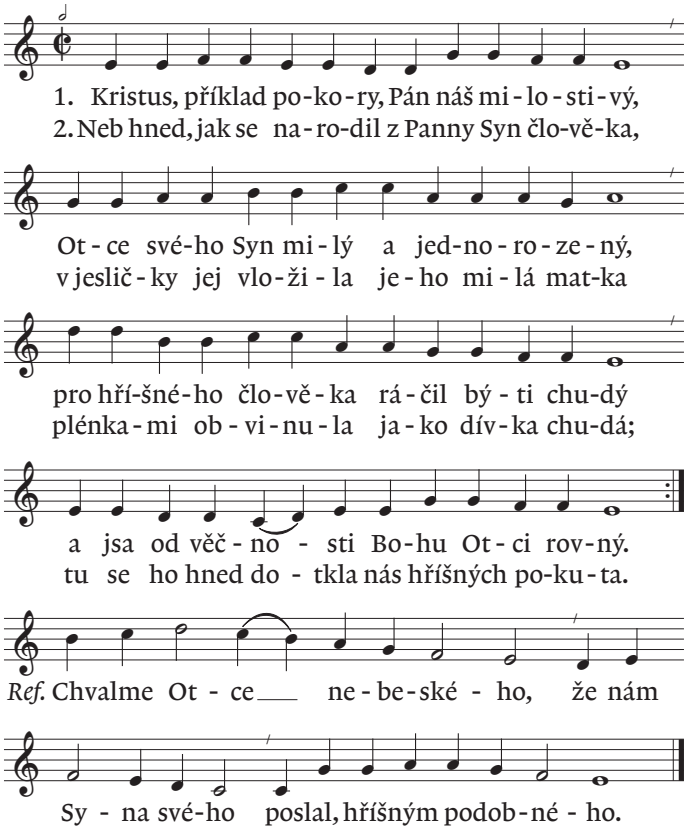
7. abychom za tebou jdouce, / na tě vždycky hledíce, / došli místa rozkošného, / utěšení věčného, / kde ty již s Otcem kraluješ, / na věky víc neumřeš.

8. Jezu Kriste, jenž spasils nás, / na kříži umřev za nás, / ó by ta krev, jež z tebe šla, / nám v naše srdce vešla, / od hříchů nás očistila, / v tvé království přivedla.

T: podle Lukáše Pražského Evangelický zpěvník, 1979 / 2018
M: *Pange lingua gloriosi corporis* / Roudnický žaltář, c.1390 / Písně chval Božských, 1606

Nebeský Otče,
od tebe pochází všechno dobré.
Dej, ať se obrátíme
a skrze dar tvé lásky
máme k sobě stále blíž.

512

3. Od nepřátel puzení, s matkou utíkání, / před vlastními skrývání pro naše spasení / ráčil jest podstoupiti, lidem poddán býti, / jsa poslušen Otce až právě do smrti.

4. Od ďábla pokušení, od lidí hanění, / od přátel utrhání, od cizích rouhání / snášel, nikde nemaje své hlavě sklonění, / Král nebeské slávy dán jest v pohanění. *Ref.*

5. Hlad, žízeň, horko, zimu, největší chudobu / přijal na se, člověka hříšného pokutu, / v potu tváře s bolestí i s pláčem pracuje / a věčného chleba synům dobývaje.

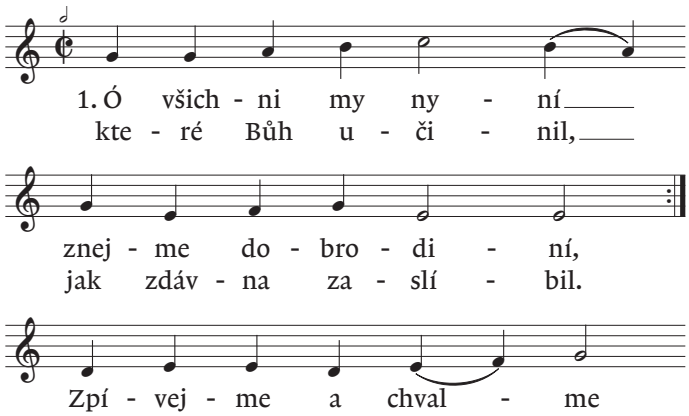
6. S pláčem ovci hledaje, jež byla ztracena, / nalezl ji, v milosti vzal na svá ramena. / Dobrý pastýř pokrm svým věčný jest připravil, / když za ovce milé svou duši položil. *Ref.*

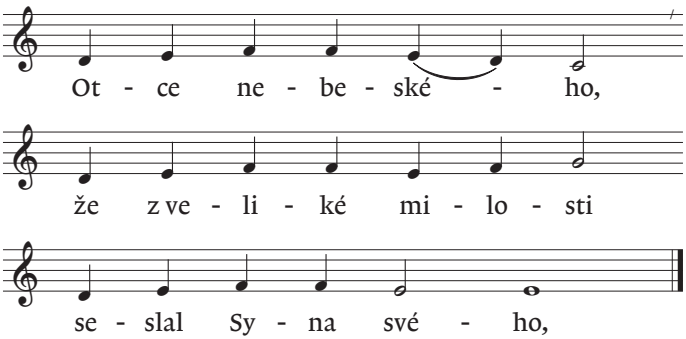
7. S křížem svým dobrovolně úzkou cestou se bral, / tak království věčného nám bránu otvíral. / Musil mnoho trpěti a tak v slávu vjíti, / neb mu nechtěl Otec pro nás odpustiti.

8. Dejž, ať můžem za tebou s svým křížem stačiti, / úzkou cestou vždy jdouce, tě následovati, / ďábla se nebojíce, u víře skonati / a na věky šťastně s tebou kralovati. *Ref.*

T: Lukáš Pražský, [Piesničky], 1501 / Piesně chval Božských, 1541 / Kancionál, 1659 / Evangelický zpěvník, 1979 / 2018
M: *Stvořitel nebe, země* / Jistebnický kancionál, c.1430 / Kolínský kancionál, 1517 / Piesně chval Božských, 1541 / Kancionál, to jest Sebrání spěvův, 1601

513

2. aby svou obětí lid sobě vykoupil, / který již byl mrtvý, když Adam přestoupil / mocného, věčného Pána přikázání. / My však obživeni jsme z jeho utýrání.

3. Bože na výsosti, rač nám strážcem býti, / v drahé své milosti srdce upevniti, / abychom skutečně vůli tvou činili, / v lásce tvé přebývali, tebou živi byli.

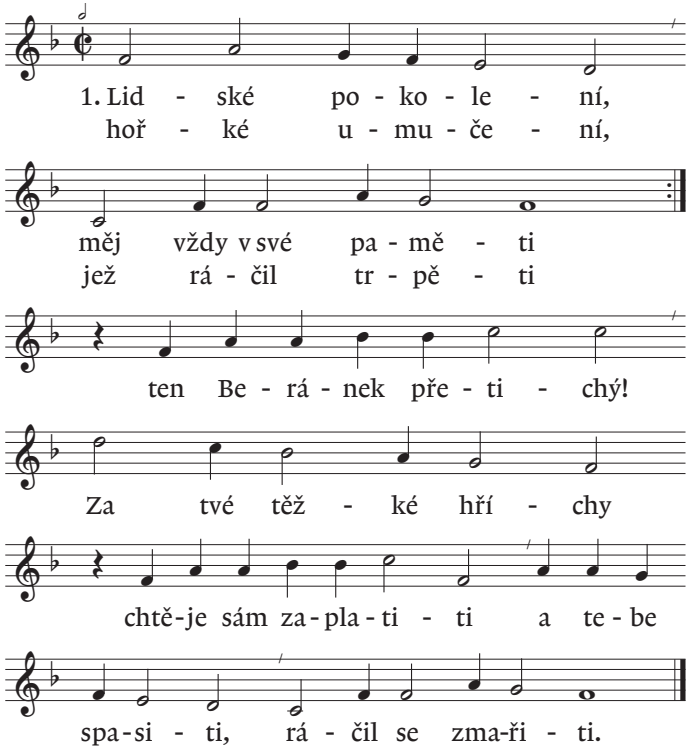
4. My k tobě voláme, uslyš naše hlasy, / srdečně žádáme, dej pokojné časy / věrnému, vděčnému lidu pokornému, / bychom chválu vzdávali tobě, Bohu svému.

5. Ó milosti Božská, račiž s námi býti, / všechna moc ďábelská musí odstoupiti / pro svého milého Syna zasloužení / zbav propasti pekelné všeho zatracení.

6. Dej dobré skončení, Pane náš Ježíši, / věčné utěšení své křesťanské říši, / v království radosti, kde svatí andělé / tobě chválu vzdávají, zpívají vesele.

T: Piesně chval Božských, 1541 / Kancionál, 1659 / Rostislav Nechuta, Evangelický zpěvník, 1979
M: *Ezechielis porta clausa* / Jistebnický kancionál, c.1430 / Piesně chval Božských, 1541

514

2. Jsa pravý Bůh věčný, / z nebe k nám sestoupil / pro nás, lid všetečný, / aby nás vykoupil. / Tak člověka podobu / v hříšníka způsobu / přijal na sebe pro tě, / poddán byl vší psotě / v celém svém životě.

3. Muky trpět zvolil / a visel s hříšníky, / na kříži krev prolil, / jsa Pán převeliký. / Jest počten se zločinci, / to pro svou vinici, / snášel mnohá trápení, / také zlořečení, / pro naše hřešení.

4. Ztrpěv mnohou bídu, / hojně nás ujistil, / že má lásku k lidu, / jejž krví očistil. / Ó lásko převeliká! / Svatý za hříšníka, / Pán za své bídné sluhy / platí smrti dluhy; / ó drahé zásluhy!

5. Kdož by již zoufat chtěl / pro své hříchy, zlosti, / aneb věřit nechtěl, / že má díl v milosti? / Když jen v pravém pokání / hledá smilování, / hříchy bere v ošklivost / a následuje ctnost, / šťastný jest na věčnost.

6. Aniž může kde být / tak veliká vina, / by ji nemohla smýt / krev Božího Syna. / Ó nezoufej nižádný! / Již jest přístup snadný / k nejmilejšímu Otci / každé věrné ovci / v Ježíši, přímluvci.
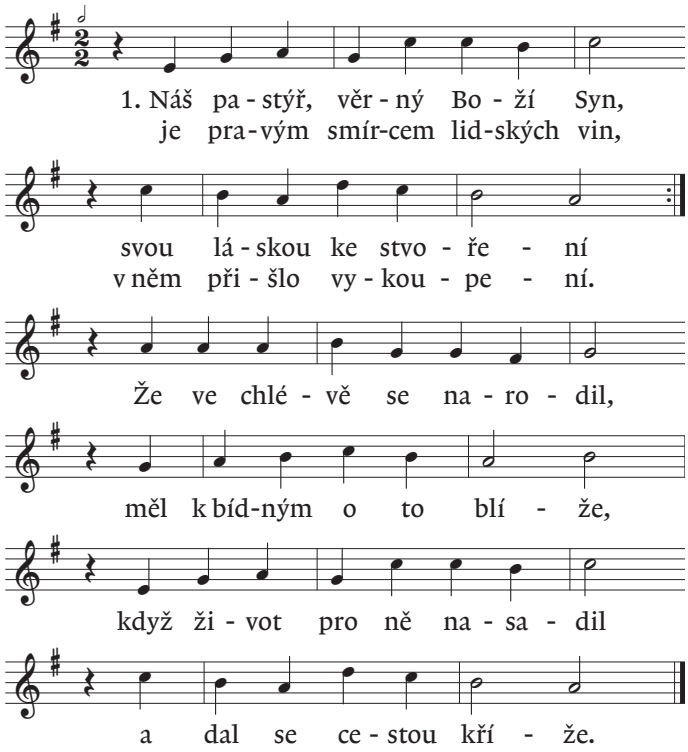
7. Pro Krista skrz víru / došli všichni svatí / s Bohem Otcem míru, / to sluší všem znáti. / Žádný sám skrze sebe / nepřišel do nebe, / než že v Krista věřili, / v víře stálí byli, / Bohu se líbili.

8. On jest pravá oběť / a Bohu přemilá, / dána z nebe na svět, / aby nás spasila. / Ó štědrá lásko Boží, / dalas nám své zboží, / nedej jím pohrdati, / jiného hledati, / nýbrž v tě doufati.

9. Dejž hříchu slepotu / zcela opustiti, / k cestě a k životu / právě přistoupiti. / Skrz Krista, Syna svého, / přímluvce samého, / odpusť nám naše zlosti, / naplň svou milostí, / přijmi do radosti!

T: Písně chval Božských, 1606 / Cithara sanctorum, 1636 / Církevní zpěvník, 1884 / Evangelický zpěvník, 1979
M: *Ave, rubens rosa* / Kodex Franus, 1505 / Kirchengeseng, 1566

515

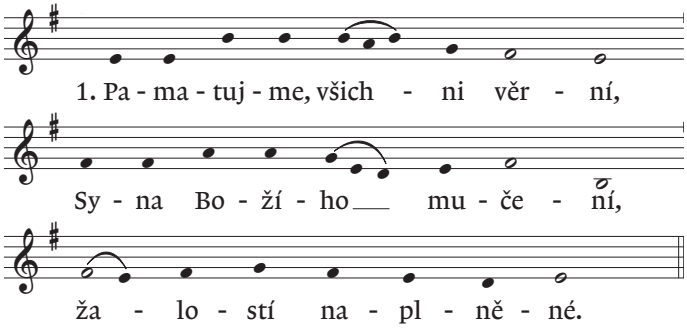

2. Jde za námi, muž bolesti, / má tělo vysílené, / jímž chrání před zlou mocností / své ovce rozptýlené. / Kdo zváží všecku pohanu / a rány, které sklízí, / když chystá naši záchranu, / k nám hoří láskou ryzí?

3. Já byl jsem ztracen, našel mě, / on, pokorný a tichý. / Teď vím teprve o ceně, / jíž platil za mé hříchy. / Smrt za mne Kristus podstoupil, / můj život patří jemu. / Chci za ním kráčet ze všech sil, / čest vzdávat Pánu svému.

T: Albrecht Pruský, Ein schoen new geistlich Lied, c.1560 / Bohuslav Vik, Evangelický zpěvník, 1979 M: Claudin de Sermisy, Trente et quatre chansons, 1528 / Choral-Buch, 1809 / Evangelický zpěvník, 1979

516

2. To pro naše nepravosti, / pro hříchy a mnohé zlosti, /
Adamem uvedené.

3. Ó kterak velmi ztrápený, / pro nás od Boha raněný, /
byl také opuštěný!

4. On hříchy světa na se vzal / a svůj život za nás vydal, /
byv sám vždycky bez viny.

5. Kdo nebude děkovati, / Pána svého milovati /
v takovém potupení?

6. Pro hříšníky nevinného / a nad anděly svatého, /
v nepravém odsouzení,

7. jenž pro hříchy lidu svého / trpěl tak mnoho hořkého, /
bičován i uplván,

8. jehož s lotry křižovali, / všichni se jemu rouhali, /
až jest i zamordován.

9. Ej nuž, milostivý Pane, / dej ať nám v srdcích zůstane /
paměť tvého mučení.

10. Rač nám srdce zapáliti, / by tě vždy mohlo chváliti /
pro také dobrodiní.

11. Tys na svět z nebe sestoupil, / bys služebníka
vykoupil, / svou smrtí smrt zahladil,
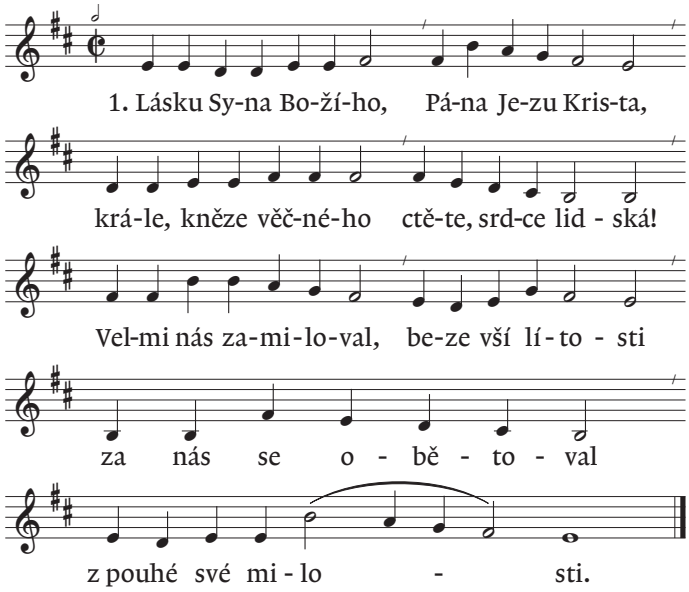
12. skutky ďáblovy bys kazil / a nepřítele porazil, / všecky věci napravil.

13. Napravuj nás v své milosti, / zbav hříchů i každé zlosti / pro drahé zasloužení.

14. Kriste, když budeme mříti, / dej nám pro svou smrt vejíti / do sboru andělského.

T: Piesně chval Božských, 1541 / Písně duchovní evanjelistské, 1615 / Evangelický zpěvník, 1979 M: podle nápěvu *Kyrie O Deus Pater ingenite / Salve auctor nostre vite* / Graduál Martina Bakaláře z Vyskytné, 1512 / Piesně chval Božských, 1541

517

2. Soudce ustanovený, / kněz, král spravedlnosti, / proroky osvědčený, / plný nevinnosti / soudu ráčil se poddat / Bohem zřízenému, / dobrovolně se vydat / člověku hříšnému.

3. Ohavnou smrt na se vzal, / svatým Bohem kletou, / velikou pokutu dal / za hřích lidstva: krev svou, / když se na kříž dal přibít; / ač je Pán všech pánů, / nechtěl z kříže sestoupit / pro naši záchranu.

4. Tím sebe obětoval / věčný biskup svatý, / Otci drahé dary dal, / král náš přebohatý. / Čeho jen Otec žádal / podle spravedlnosti, / ničeho nelitoval, / dal mu vše v hojnosti.

5. Věřícím a přátelům, / kdož ho milovali, / ano i nepřátelům, / kdož ho křižovali, / předešlým i přítomným / tato milost divná / stala se, i potomním, / lásko nevýmluvná!
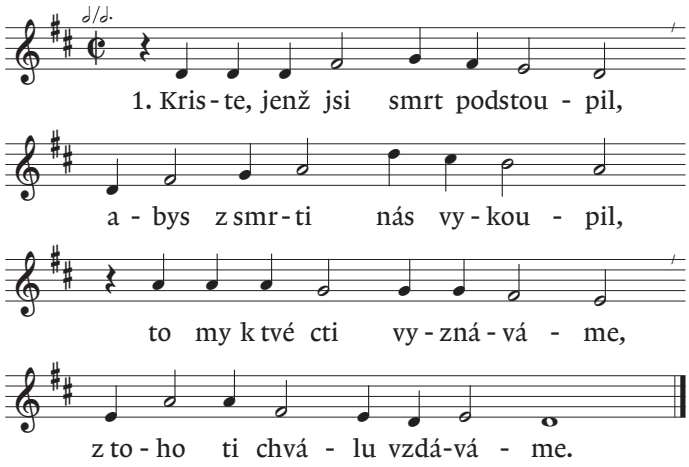
6. Kdo je s Kristem umrtven, / vírou s ním křižován, / ten nebude odsouzen, / již mu život je dán. / Tu milost mu zjednává / velké jméno Ježíš, / oběť vzácná a pravá, / pro niž vstoupil na kříž.

7. Ó budiž tobě chvála, / králi, kněže věčný, / moc, čest, jasnost i sláva, / Kriste umučený, / že jsi pro svou bolest nám / spasení připravil / a všem země končinám / na něm vírou dal díl.

8. Srdečně děkujeme / s velikou vděčností. / Ó dejž, ať užíváme / s celou důvěrností / podle tvého zřízení / tvé oběti vzácné / v chvále, v díkůčinění / za dar slávy spásné.

T: Jan Augusta, Piesně chval Božských, 1561 / Kancionál, 1659 / Evangelický zpěvník, 1979 / 2018
M: *Umučení našeho Pána* / Kolínský kancionál, 1517 / Písně duchovní evanjelistské, 1564

518

2. Dej, ať chvály s vyznáními / nejsou jen slovy marnými, / ať s nadějí zemřít smíme, / v tobě život nacházíme.

3. Tos pro nás od Otce přijal, / v Duchu svatém nám daroval, / že moc hříchů v nás přemáháš, / na kříži se v oběť dáváš.

4. Bez té drahé účastnosti / nikdo nedojde milosti / ani hříchů odpuštění / podle tvého zaslíbení.
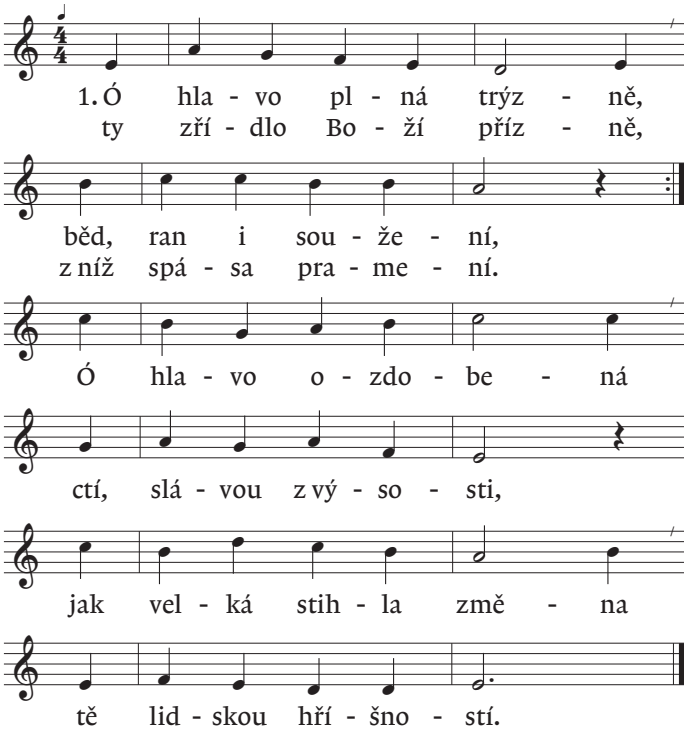
5. Ó neodnímej ji od nás, / než ať Duch tvůj přesvatý v nás / kazí zlost, vzdělá pobožnost, / s vírou lásku i spravedlnost.

6. Království své tak napravuj, / účastností svou v nás kraluj, / hřích aby víc nepanoval, / v těle našem moc pozbýval.

7. Tys život za nás položil, / aby hříšný v tobě ožil, / dej nám tak zde živu býti, / s tebou v nebi radost míti.

T: Jan Augusta, Piesně chval Božských, 1541 / Kancionál, 1659 / Evangelický zpěvník, 1979 / 2018 M: Piesně chval Božských, 1561

519

2. Tvé břímě mé jsou hříchy / a já jsem zavinil, / zač, Beránku ty tichý, / tak tvrdě trestáns byl. / Ježíši, spásy zdroji, / své milosti mi přej / a pro tu lásku svoji / mne za hřích netrestej.

3. Můj Pane, v tuto chvíli / dovol mi s tebou být, / když mizí tvoje síly, / nechci tě opustit. / Až chladná smrt tě zajme / a obestře tě tmou, / já chci tvé tělo, Pane, / horoucně obejmout.

4. Vždyť jestliže v tvých ranách / se, hříšný, najít smím, / pak ani v smrti branách / tu radost neztratím. /
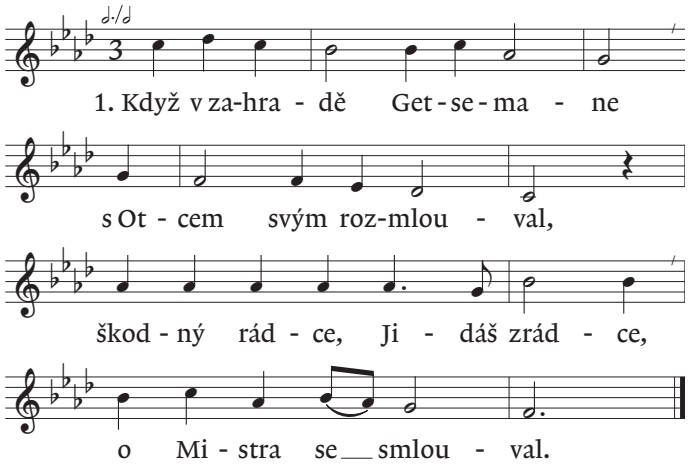
V tvé smrti život přijmu / a krev tvá nevinná, / ta zahladí mou vinu, / má spása jediná.

5. Mé díky přijmi vřelé, / nejdražší Příteli! / Má duše, dokud v těle, / v tobě se veselí. / A když čas rozdělení / i mně se přiblíží, / mým mocným potěšením / buď smrt tvá na kříži.

6. Jak pevný štít mi zjev se / ve smrti hodině, / nechť v tobě najde srdce / bezpečí jediné. / Když do tmy propadá se, / ať tebe víra zří – / kdo tobě odevzdá se, / pokojně zmírat smí.

T: *Salve caput cruentatum* / Paul Gerhardt, Praxis Pietatis Melica, 1656 / Josef Baštecký, Zpěvník žalmů a písní duchovních, 1877 / Miloslav Hájek, Evangelický zpěvník, 1979
M: Hans Leo Hassler, Lustgarten neuer teutscher Gesäng, 1601 / Harmoniae Sacrae, 1613 / Fast allgemeines Evangelisch-Musicalisches Liederbuch, 1730 / Evangelisches Gesangbuch, 1993

520

2. Mistra prodal – nelitoval / Učitele svého – /
a smluveným políbením / zradil nevinného.
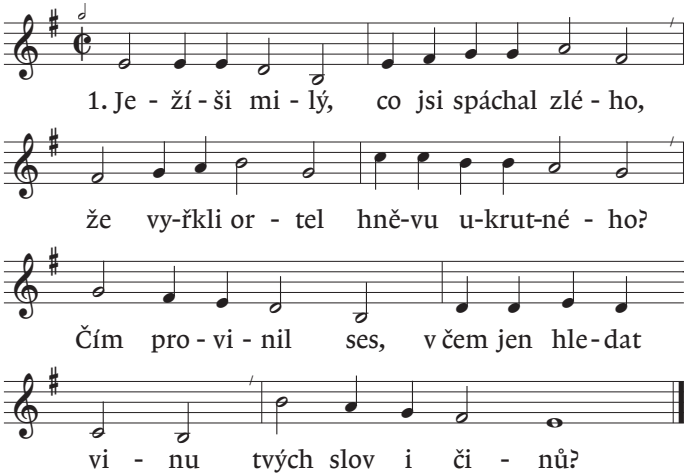
3. Byl vladaři Pilátovi / k odsouzení vydán. /
Jakou křivdu ve svém lidu / trpěl nebeský Pán!

4. Tak ztrýzněný, zbičovaný, / vydán k posmívání. /
Všech králů Král korunován / potupně byl trním.

5. S křížem vyšel, k místu přišel, / kde měl smrt
podstoupit, / k vůli Otce chtěl do konce / ten hořký
kalich pít.

T: Adam Václav Michna z Otradovic, Česká mariánská muzika, 1647 /
Evangelický zpěvník (dodatek), 2000 / 2018 M: *Divadlo krvavé*, Adam
Václav Michna z Otradovic, Česká mariánská muzika, 1647

521

2. V líce tě bijí, trnem korunují, / do tváře plijí, smíchem
potupují, / máš octem, žlučí tišit svoji žízeň, / zlou kříže
trýzeň.

3. V čem hledat důvod utrpení toho? / Hřích můj tě svírá, dluhů mých je mnoho. / Ježíši, Pane, vina má tě tíží, / na mém jsi kříži!

4. Jak předivné to rozhodnutí Soudce: / Hle, pastýř dobrý trpí za své ovce, / Pán vyplácí sám spravedlivě dluhy / za hříšné sluhy.
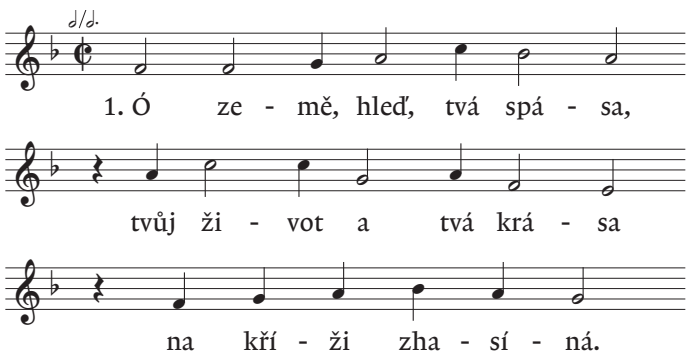
5. Tvá velká láska, pro niž konce není, / tvou vedla šlépěj k cestě utrpení. / Já žil jak světák, hledal slasti klamné, / tys trpěl za mne.
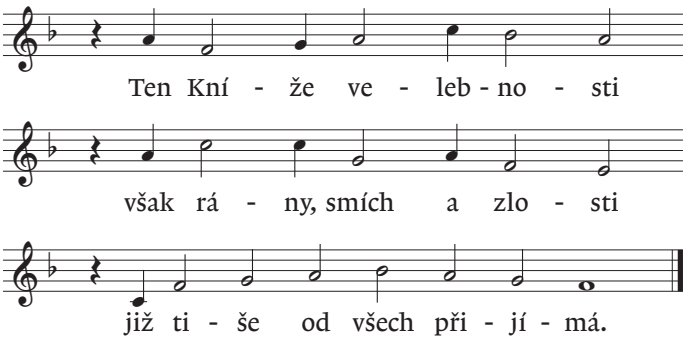
6. Ach, velký Králi, mocný od věčnosti, / jak pro tu věrnost vyvýšit tě dosti? / Zda srdce lidské ví a může znáti, / co v oběť dát ti?

7. Až při tvém trůnu na hlavu mi vstaví / tvá ruka, Pane, korunu cti, slávy, / chválu a dík svůj, se vším tvorstva zněním, / v píseň tvou změním!

T: Johann Heermann, Devoti Musica Cordis, 1630 / Vladimír Kučera, Evangelický zpěvník, 1979 M: Guillaume Franc, La Forme des prieres et chantz, 1545 / Johann Crüger, Newes vollkömlisches Gesangbuch, 1640 / Evangelisch-reformiertes Gesangbuch, 1998

522
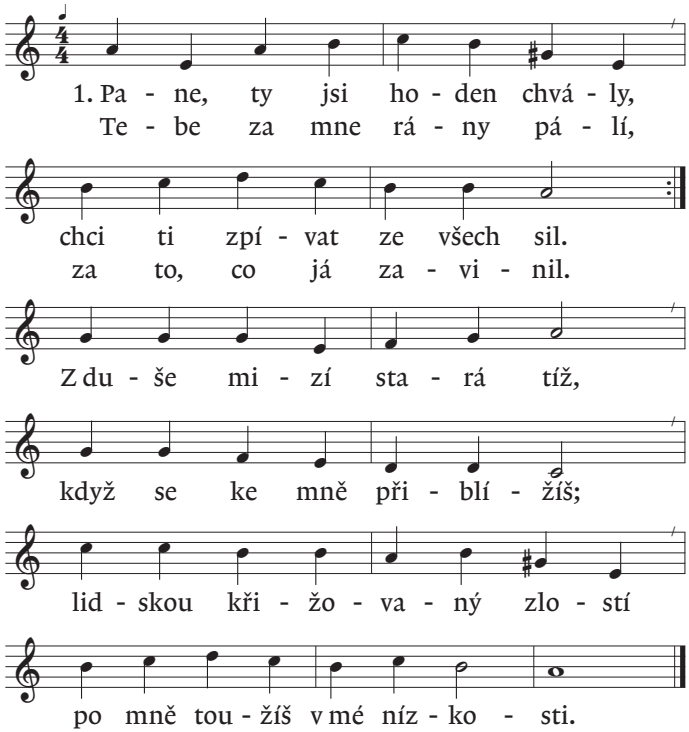

2. Kdo tě to krutě ztýral, / kdo se ti naposmíval, / když bylo ti tak zle? / Vždyť hříchu neznáš špínu, / zlou ani malou vinu, / jak my a naše děti zde!

3. To já a moje činy, / mé zrady a mé viny / jsou příčinou tvých běd. / Jak písku, který leží / u moře na pobřeží, / i mých je hříchů bezpočet.

4. Co mohu dát ti, Pane? / Jen cáry roztrhané, / můj život – stálý hlad. / Však jedno sevřu pevně: / tvou lásku, která ve mně / chce všechno světlem rozeplát.

T: Paul Gerhardt, Praxis Pietatis Melica, 1653 / Luděk Rejchrt, Evangelický zpěvník, 1979 / 2018
M: *Innsbruck, ich muss dich lassen* / Heinrich Isaac / Ein außzug [...] Teutscher Liedlein, 1539 / Ein ander new Opus Geistlicher Deutscher Lieder, 1605 / Evangelisches Gesangbuch, 1993

523

2. Uzdrav mě, ó Dárce zdraví, / když jsem sláb
a v trápení. / Bolest zaplaš, pokoj pravý / dej co jisté
znamení, / že nemusím s novým dnem / zůstat starým
Adamem. / Tvá krev, která pro mne tekla, / z každého mě
vyrve pekla.
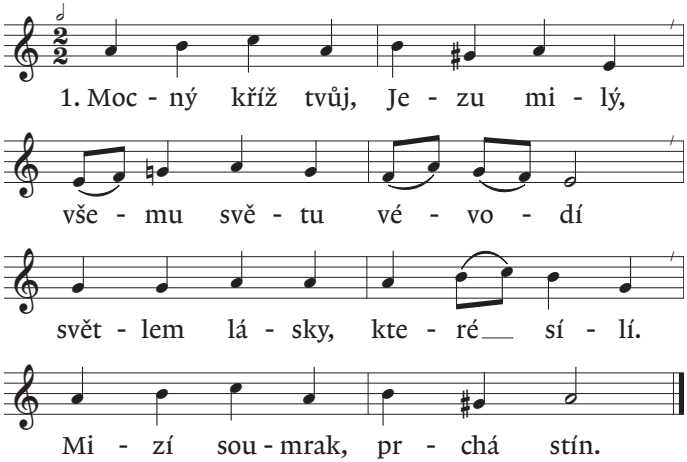
3. Vtiskni mi své lásky dílo / do srdce i do mysli, /
aby stále vzácné bylo, / na co nevděk nemyslí. /
Tys největší, co jen znám, / bez tebe je všechno klam. /
U tvých nohou vidím znova, / kde je láska opravdová.

4. Vírou držet se tě, Pane, / to je nejlepší, co znám, /
milost tvá ať se mi stane, / k tobě ruce pozvedám. /

K tobě, který z kříže teď, / dáváš i mně odpověď: /
„Znám tvé žaly, v pokoji jdi. / Tvoje hříchy odpouštím ti.“

T: *Salve mundi salutare* / Paul Gerhardt, Praxis Pietatis Melica, 1653 / Luděk Rejchrt, Evangelický zpěvník, 1979
M: Johann Balthasar König, Harmonischer Lieder-Schatz, 1738

524

2. Tvoje drahé slovo mluví / o tom, co jsi vytrpěl, / abych našel život pravý, / pomoc, spásu v tobě měl.

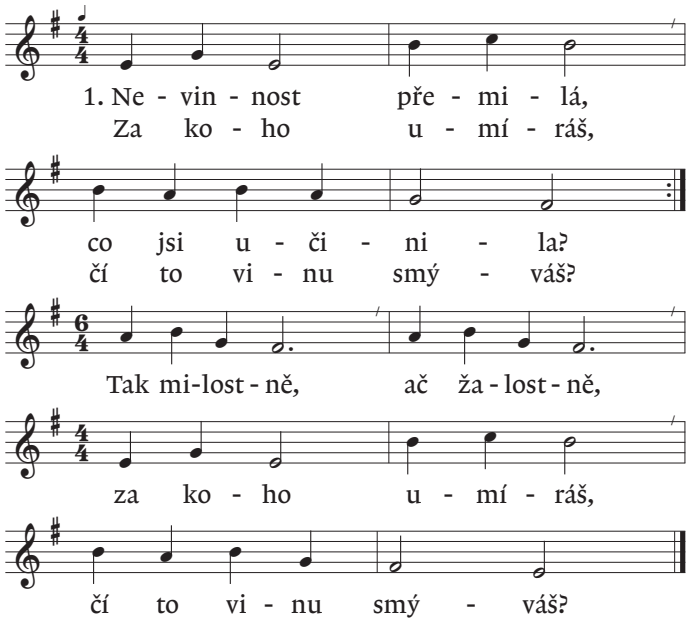
3. Ty znáš, Pane, moje břímě, / s kterým vzadu klopýtám. / Když mě zvedáš, těšíš-li mě, / nebudu již nikdy sám.

4. Ať jsem sklíčen, nebo plesám, / vím, že tys mě povolal, / že mě zkoušíš, že mě káráš, / abych se ti cele dal.

5. Tvůj kříž mocný, Jezu drahý, / všemu lidstvu vévodí. / Oslavený přijdeš záhy, / svět se brzy obrodí.

T: Ruben Saillens, Louange et prière, 1938 / Bohuslav Vik, Evangelický zpěvník, 1979
M: Musicalisches Gesang-Buch, 1736

525
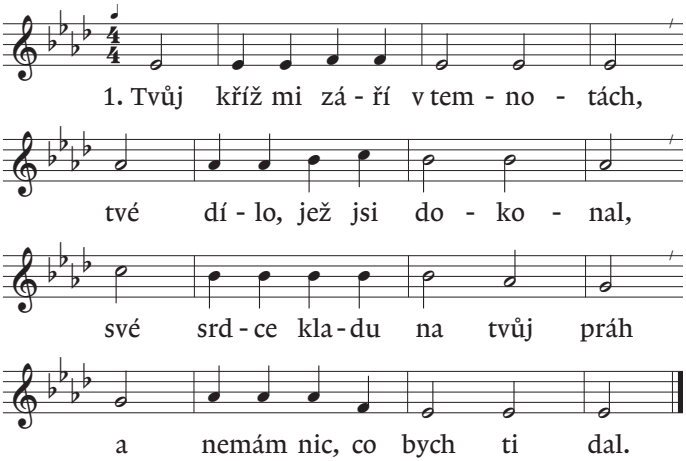

2. Umírá bez viny / Syn Boží jediný, / na kříži rozpjatý, / Pán tvůj tichý, svatý. / Pro tvé zlosti, / nepravosti, / umírá bez viny / Syn Boží jediný.

3. Křesťane, polituj / bezbožný život svůj! / Za hříšné své sluhy / Pán, hle, platí dluhy. / Opusť zlosti, / nepravosti / pro Páně mučení / a pro své spasení.

4. Již Boha nehněvej, / krve nevylévej / přítele drahého, / Pána milostného, / svojí zlostí, / nepravostí! / Naprav se v své pýše / pro Krista Ježíše!

T: Ruční kancionálik, 1749 / Harfa, 1915 / Evangelický zpěvník, 1979
M: 18. století / Harfa, 1915 / 2018

526
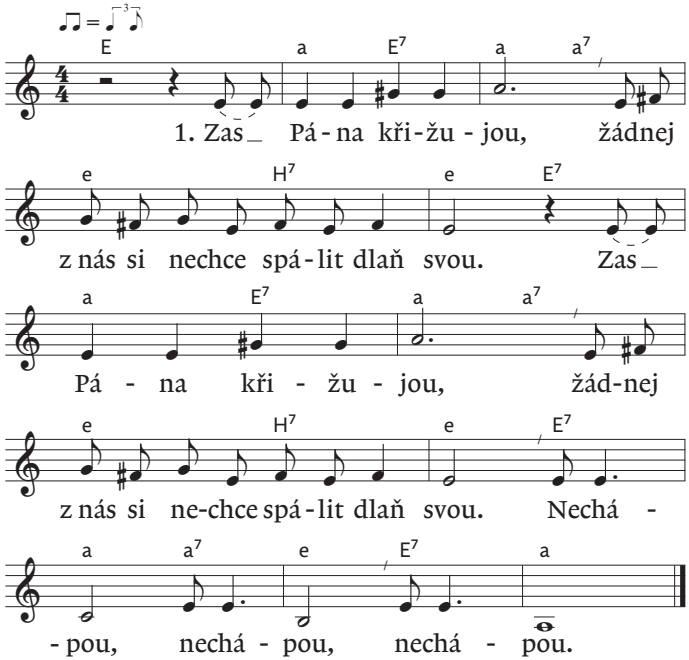

2. Pod křížem leží viny mé / i svět, kterýs tak miloval, / že v oběť lásky nezměrné / jsi všechno Otci odevzdal.

3. Když nemám nic, co bych ti dal, / než život láskou chudobný, / mé srdce zvedni v písni chval, / buď věrnou láskou přítomný.

T: Slavie Radechovská, Evangelický zpěvník (dodatek), 2000
M: William Batchelder Bradbury, The Shawm, 1853

527
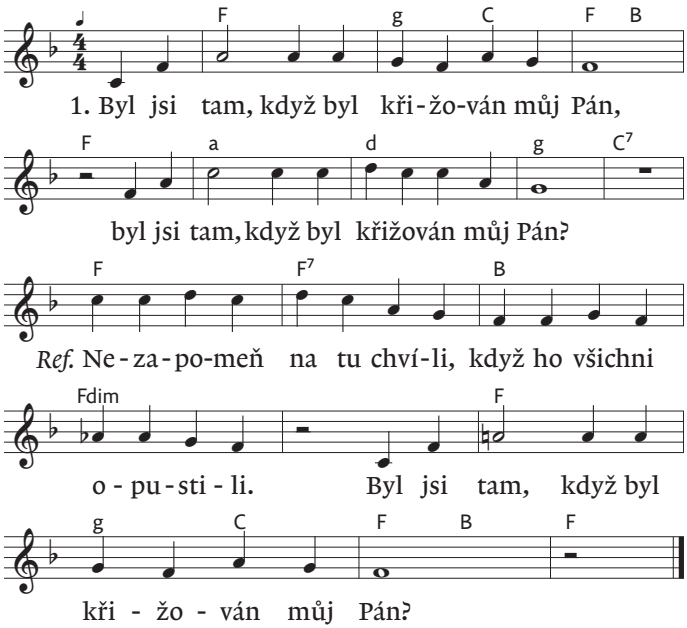

2. |: Kámen přivalujou, / žádnou moc už nechtěj znát nad tou svou :| krutou hrou, krutou hrou, / krutou hrou.

3. |: Na pár trámů přibijou / svýho Krále, s ním i naději svou. :| Čeká soud, čeká soud, / čeká soud.

4. |: Zas Pána křižujou, / žádnej z nás si nechce spálit dlaň svou. :| Nechápou, nechápou, / nechápou.

T: Miloslav Esterle, Svítá, 1992
M: *He Never Said a Mumblin' Word* (*Crucifixion*), nápěv amerického spirituálu / The Book of American Negro Spirituals, 1925 / The Presbyterian Hymnal, 1990 / 2018

528

2. |: Byl jsi tam, když bděl v Getsemane sám? :| *Ref.*

3. |: Byl jsi tam, když byl Petrem zapírán? :| *Ref.*

4. |: Byl jsi tam, když byl Ježíš bičován? :| *Ref.*
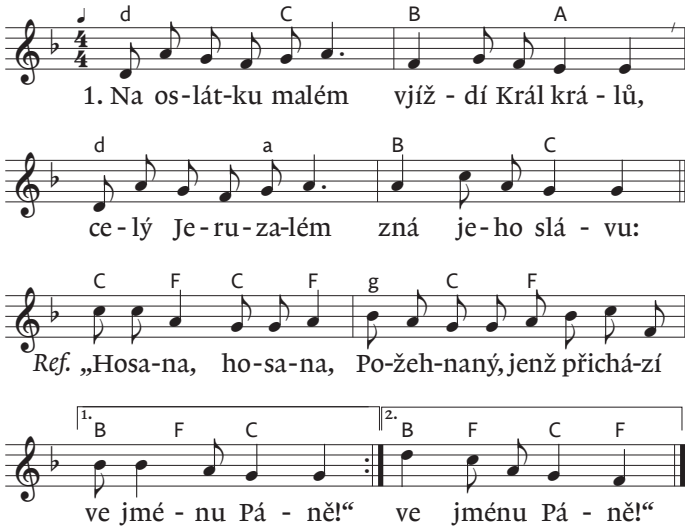
5. |: Byl jsi tam, když klesal pod tíhou ran? :| *Ref.*

6. |: Byl jsi tam, když na kříži skonal Pán? :| *Ref.*

7. |: Byl jsi tam, když byl křižován můj Pán? :| *Ref.*

T: Old Plantation Hymns, 1899 / Miloš Rejchrt, Nová píseň, [1983/4] / Svítá, 1992
M: *Were You There*, nápěv amerického spirituálu / Old Plantation Hymns, 1899 / Great Revival Hymns, 1911 / Miloš Rejchrt, Nová píseň, [1983/4] / 2018

529

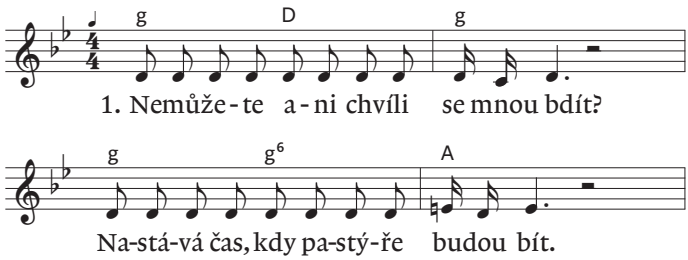

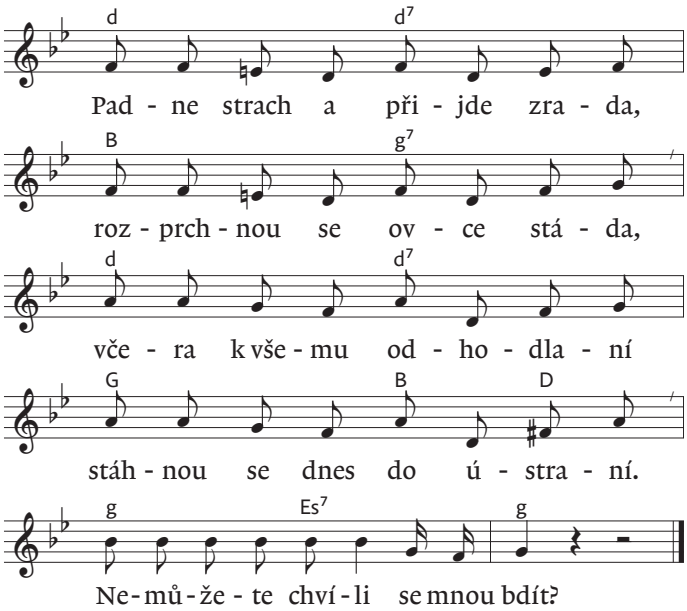
2. Na oslátku malém k městu se blíží, / celý Jeruzalém už jej vyhlíží: *Ref.*

3. Na oslátku malém na kříž se dívá. / Mlčí Jeruzalém, však víra zpívá: *Ref.*

T: Luděk Rejchrt, Zpívejte s námi, 1991
M: Luděk Rejchrt, Zpívejte s námi, 1991

530
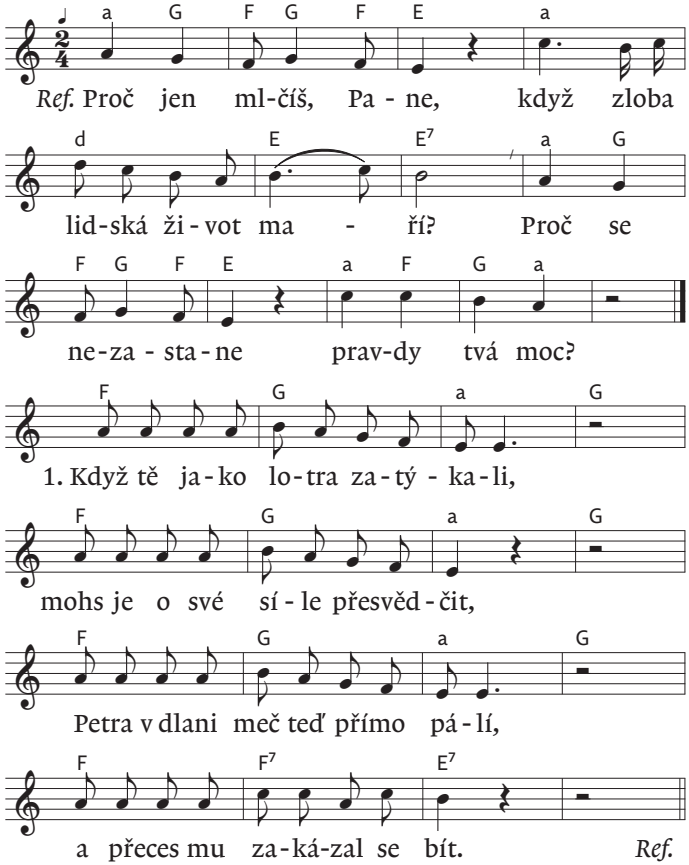

2. Nemůžete ani chvíli se mnou bdít? / Nastává čas, kdy pastýře budou bít. / Tíseň svírá, úzkost drtí, duše smutná je až k smrti. / Kdo krev a pot z čela setře, Jakube a Jene, Petře? / Nemůžete chvíli se mnou bdít?

3. Nemůžete ani chvíli se mnou bdít? / Nastává čas, kdy pastýře budou bít. / Co je pravda, co je jisté? Svědomí i ruce čisté – / zatím pravdu zkrvavenou ulicí za město ženou. / Nemůžete chvíli se mnou bdít?

4. Nemůžete ani chvíli se mnou bdít? / Nastává čas, kdy pastýře budou bít. / Teče krev a zejí rány, Syn člověka zbičovaný / jak beránek na smrt veden k oběti za všechny jeden. / Nemůžete chvíli se mnou bdít?

T: Miloš Rejchrt, Nová píseň, [1983/4] / Svítá, 1992
M: Miloš Rejchrt, Nová píseň, [1983/4]

531

2. Zakusils, Pane, nelidská muka, / když ti důtky záda rozbily, / zakusils, co umí lidská ruka, / když člověka pravda rozčílí. *Ref.*
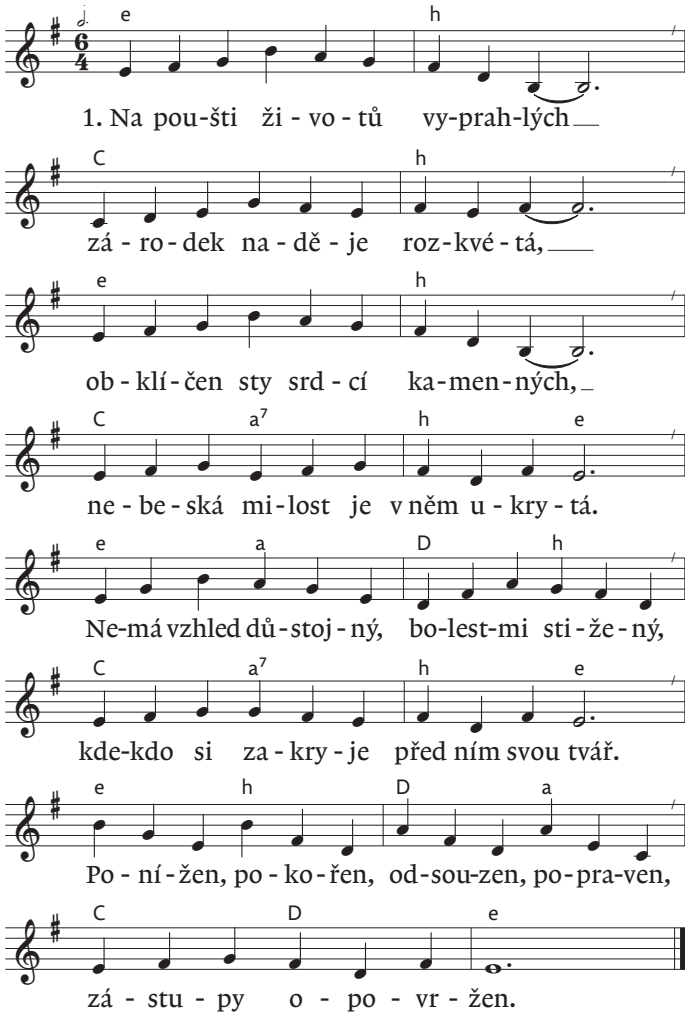
3. Poznals, Pane, co je přízeň davu, / v této chvíli žádá život tvůj, / když ti včera provolával slávu, / pro změnu dnes křičí: „Ukřižuj.“ *Ref.*

4. Dnes jako dřív nad světem kříž stojí, / na tom kříži umírat tě zřím / a odpověď na otázku svoji / z tvé zsinalé tváře vyčíst smím. *Ref.*

T: Miloš Rejchrt, Nová píseň, [1983/4] / Svítá, 1992
M: Miloš Rejchrt, Nová píseň, [1983/4]

Pane,
ty víš, kdo jsem za všemi svými maskami.
Před tebou se neschovám.
Ty rozumíš mým myšlenkám i pocitům,
které před druhými skrývám.
Ty víš, kde jsem a co dělám.
Tvá láska mě přijala, ještě než jsem se poprvé nadechl.
Zase je čas k modlitbám a půstu.
Připravuji své tělo se vším, co k němu patří.
U tebe, Bože, je všechno, co je nutné k životu.
Uč mě tomu, prosím.
Dej mi, prosím, odvahu, novou sílu, dej mi růst.

532

2. Našimi bolestmi obtěžkán / svobodně vykročil smrti vstříc, / napospas hříchu je ponechán, / postižen je místo nás nevěrných. / Trestání vybral si, pokoj tím přináší, /

jizvami jeho jsme uzdraveni. / Za naši nepravost, za naši prchlivost, / umírá spravedlivý.

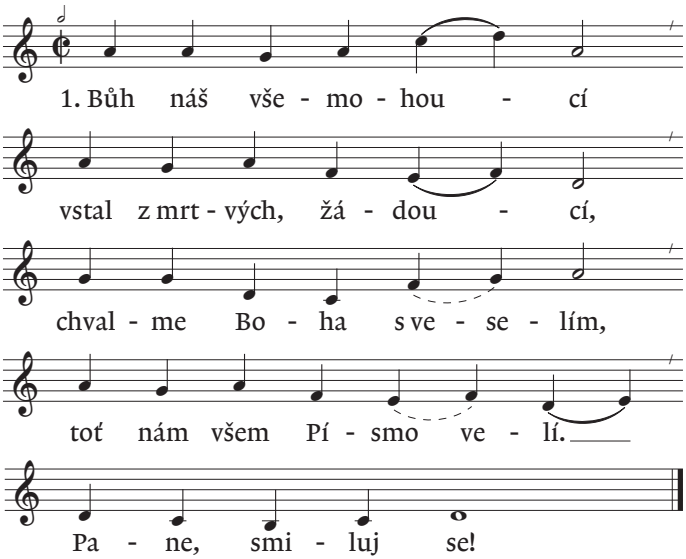
3. V pustině spálené žárem zla / na kříži těžkou pouť dokončil, / potupným výsměchem bičován, / a přece zlého se nedopustil. / Svůj život odevzdal, nám ho tím daroval. / Svou krví přináší odpuštění. / Beránek obětní, Boží Syn poslušný / nás činí svobodnými.

T: Kateřina Křivohlavá
M: Pavel Křivohlavý

Pane Ježíši Kriste,
nauč nás soustředit se na tvou cestu
a nezabývat se malichernými nebo nadbytečnými problémy.
Pomoz nám modlit se,
odpoutat se od toho, co nás svazuje a tak odvádí od tebe.
Chraň nás od nepravé zbožnosti,
spočívající v pouhých slovech nebo bezduché aktivitě.
Naplň nás vírou, láskou, ochotou ke službě a také nadějí.

Ježíš řekl: „Já jsem vzkříšení a život. Kdo věří
ve mne, i kdyby umřel, bude žít.“ (J 11,25)

533
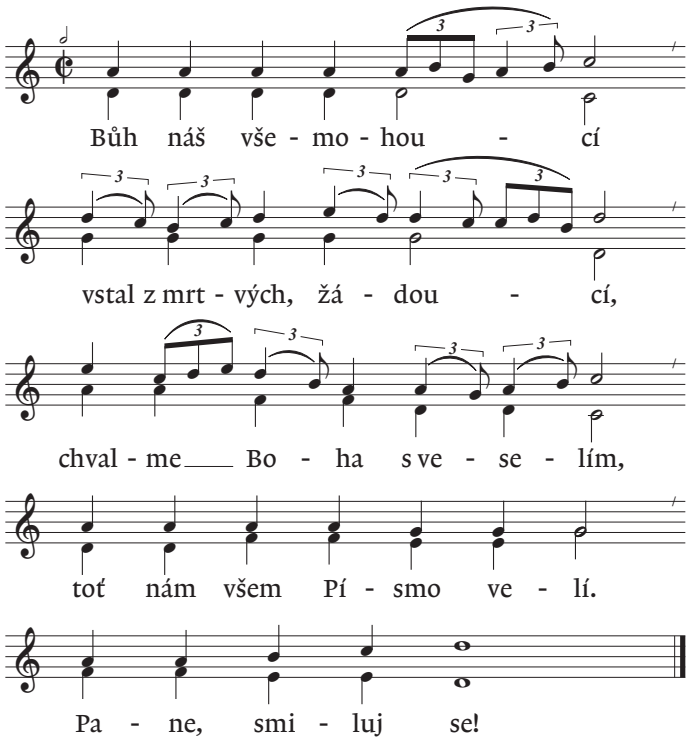

2. Jezu Kriste, vstal jsi, / nám tím příklad dal jsi, / že nám z mrtvých vstáti, / s Bohem přebývati. / Pane, smiluj se!

3. Ó Králi nebeský, / uslyš svůj lid zemský, / zbav nás všeho zlého, / i ďábla přezlostného. / Pane, smiluj se!

4. Uslyš naše hlasy, / dej pokojné časy, / Jezu Kriste, Králi, / ať tě lid tvůj chválí. / Pane, smiluj se!
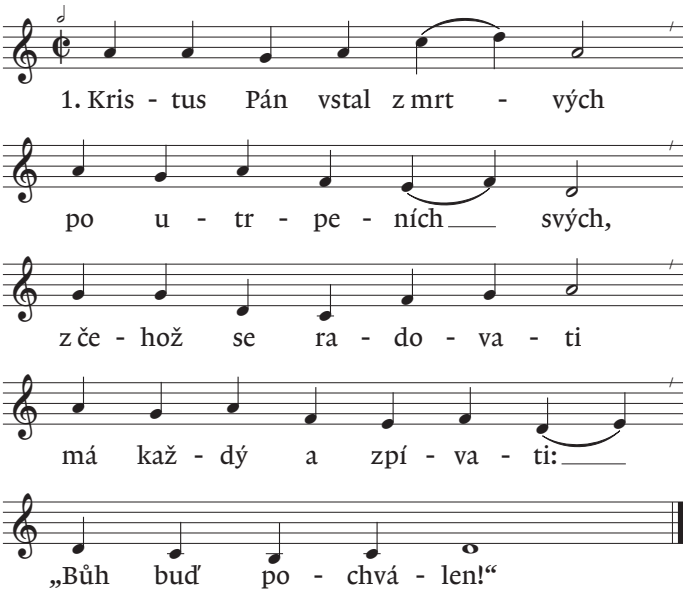
T: *Christ ist erstanden* / 14. století / Jistebnický kancionál, c.1430 / Piesně chval Božských, 1541 / Evangelický zpěvník, 1979
M: incipit sekvence *Victimae paschali laudes* / 14. století / Jistebnický kancionál, c.1430 / Piesně chval Božských, 1541 / Evangelický zpěvník, 1979

[533]

T: *Christ ist erstanden* / 14. století / Jistebnický kancionál, c.1430 / Piesně chval Božských, 1541 / Evangelický zpěvník, 1979
M: Jistebnický kancionál, c.1430
S: Jistebnický kancionál, c.1430

534
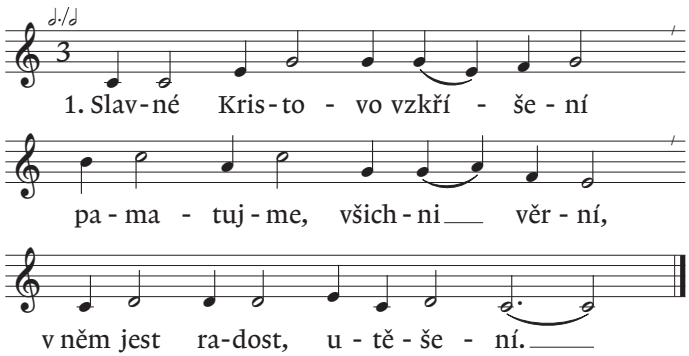

2. Nevěrný, nekřesťan / pochybovat přestaň! / Naše víra je jistá, / založená na Krista, / který z mrtvých vstal.

3. Chválu Bohu vzdejme, / víru zachovejme! / Radujme se srdečně / z Ježíše, zde i věčně / jej oslavujme!

T: *Christ ist erstanden* / Evanjelický kancionál, 1717 / Nová kniha zpěvů křesťanských, 1796 / Evangelický zpěvník, 1979
M: incipit sekvence *Victimae paschali laudes* / 14. století / Jistebnický kancionál, c.1430 / Piesně chval Božských, 1541 / Evangelický zpěvník, 1979

535

2. Kterýž byl od zlých potupen, / s lotry na kříži umrtven, / od milých přátel v hrob vložen.

3. Již vstav z mrtvých triumfuje / a v nebi, v zemi kraluje, / církev vzdělává, spravuje,

4. kteráž triumf krále svého / hodně slavíc, béře z něho / důvod vstání obecného.

5. Z čehož jde jim obnovení, / v duchu jich obveselení, / k dobrým pracím posilnění.

6. Na den Božího vzkříšení / vesel se, všecko stvoření, / vzdávej mu vděčné chválení.

7. Slavtež, andělští kůrové, / chvaltež i lidští stavové, / všichni křesťanští sborové!

8. Zvláště když i tito dnové, / kvítí, tráva i lesové, / radostní ptačí zpěvové
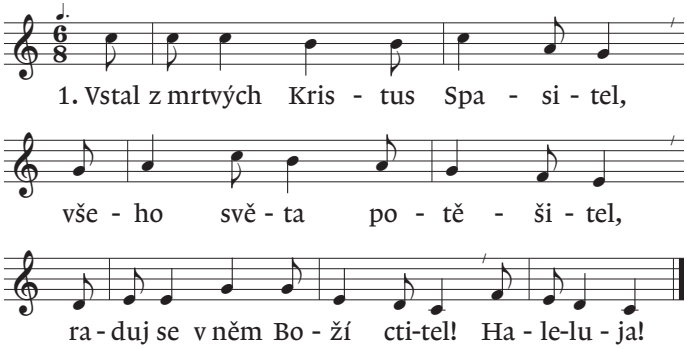
9. k chválení nás povzbuzují, / k radosti nám přisluhují, / vzkříšení tak oslavují.

10. Všichni se z něho radujme, / haleluja prozpěvujme, / čest, chválu Bohu vzdávejme!

11. Ó Kriste, pro své vzkříšení / dej v naději utěšení, / věčné s sebou oslavení.

T: Piesně chval Božských, 1541 / Kancionál, 1659 / Evangelický zpěvník, 1979
M: *Resurrexit Dominus* / Vyšebrodský sborník, 1410 / Piesně chval Božských, 1541

536

2. Ukřižován, umřel, pohřben, / aby člověk byl vykoupen, / buď z toho Pán milý chválen. / Haleluja!

3. Ó Jezu Kriste, Pane náš, / prosíme, ať nás zachováš / od hříchu, neb sám tu moc máš. / Haleluja!

4. A dejž, ať též z mrtvých vstanem, / kde jsi ty, tam se dostanem, / neb jsi toho všeho Pánem. / Haleluja!

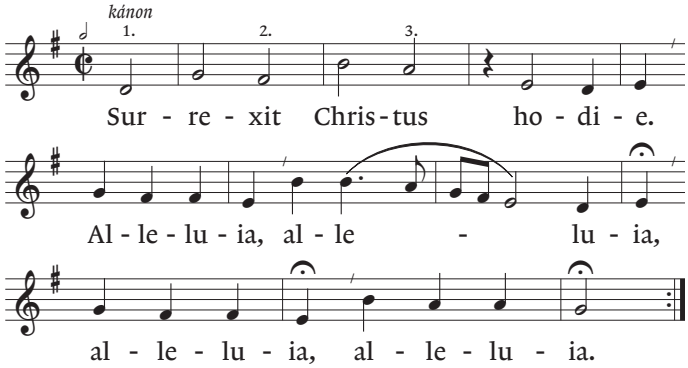
5. V tyto velkonoční časy / odvrhnouce škodné kvasy / chvalme Boha srdcem, hlasy. / Haleluja!

6. Pána Boha se bojící, / vzdejme malí i velicí / čest, chválu svaté Trojici! / Haleluja!

7. Pějme: Sláva Otci, Synu, / Duchu, Pánu, Hospodinu / buď vzdána každou hodinu. / Haleluja!

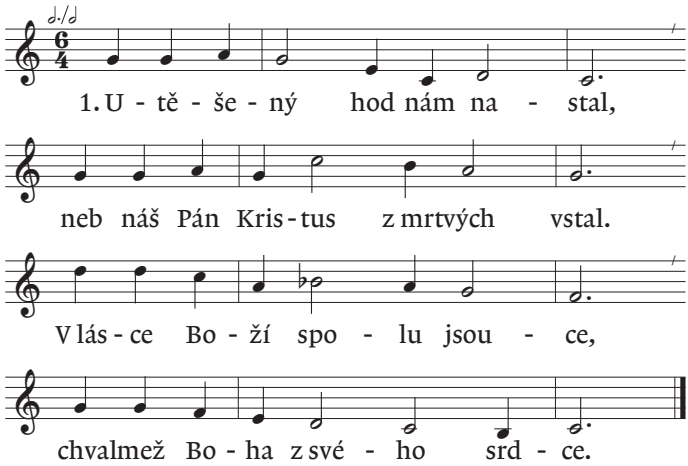
T: *Surrexit Christus hodie* / Cancional, 1606 / Evangelický zpěvník, 1979 / 2018
M: Jistebnický kancionál, c.1430

537

T: Vyšebrodský sborník, 1410 / Institutionum musicarum tractatio, 1635
M: Erasmus Sartorius, Institutionum musicarum tractatio, 1635 / Chorbuch a tre, 2010

538

2. Kristus trpěl umučení / vyvoleným na spasení, /
a dokonav práci libě, / odpočinul tři dni v hrobě.

3. Třetí den slavně z mrtvých vstal, / pánem smrti se ukázal, / nesmrtelnost, oslavení / přijal po svém umučení.

4. Pro své svaté zmrtvýchvstání / popatř na nás, Kriste, nyní, / dej nám v pravdě tvé vždy státi, / v prvním vzkříšení trvati.

5. Neb i proto z mrtvých jsi vstal, / abys věrným svým radost dal, / kteří v tebe jen doufali, / v zármutcích si nezoufali.

6. Ó dej nám pro svou dobrotu / v své pravdě církve jednotu, / v svém pokoji zachovávej, / vítězství nad hříchy dávej.

7. Vstanou z mrtvých k té radosti, / kdož mají život milosti, / vírou jsouce živi ctnostně, / uzří tě velmi radostně.
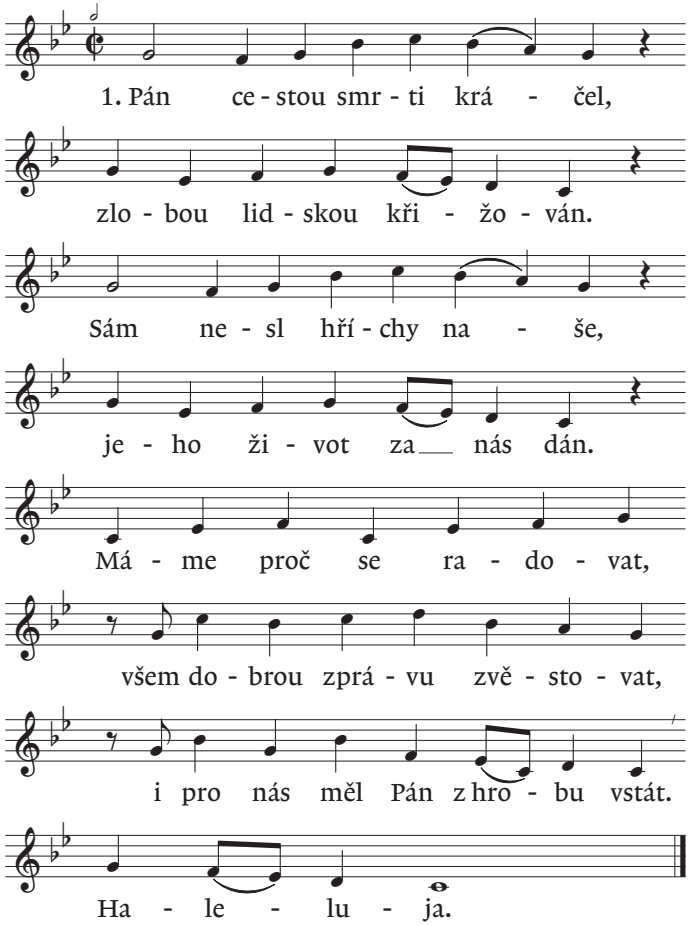
8. Kriste, pro zmrtvýchvstání své / dej nám léto milostivé, / všechny hříchy nám odpouštěj, / z jejich svazků nás propouštěj!

9. Ať tě chválí lid tvůj věrný, / budiž nám vždycky přítomný, / v pravdě své rozhojňuj stále, / v ní ať kráčíme vždy dále.

10. Když budeme umírati, / ó rač své milosti přáti / a v ní náš život dokonej, / do věčné slávy vjít nám dej.

T: Kodex Speciálník, c.1485/1500 / Piesně chval Božských, 1541 / Kancionál, 1659 / Evangelický zpěvník, 1979 / 2018
M: Kodex Speciálník, c.1485/1500 / Piesně chval Božských, 1541

539
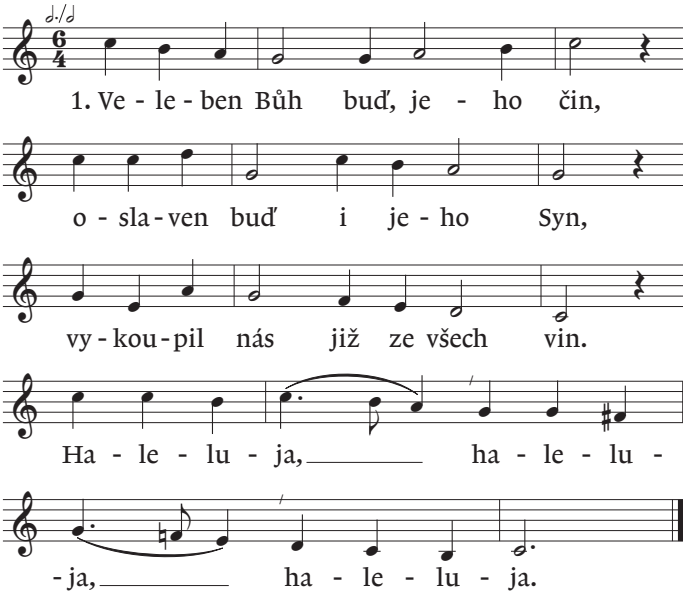

2. Blázen, kdo z lidských synů / smrti chtěl by uniknout. / Svou každý nese vinu. / Kdo je zbaven hříchů pout? / V Pánu naše doufání. / Svou mocí z hrobu zachrání / ty, kdo se sklání v pokání. / Haleluja.

3. Noc temná vládu ztrácí, / svítá jitro nedělní. / V něm naději Pán vrací / lidem slabým, nevěrným. / Chválou ať zní slavný den, / kdy Kristus Král byl oslaven, / hřích láskou navždy poražen. / Haleluja.

T: Martin Luther, Eyn Enchiridion oder Handbüchlein, 1524 / Miloslav Esterle, Evangelický zpěvník (dodatek), 2000
M: podle sekvence *Victimae paschali laudes* Martin Luther, Eyn Enchiridion oder Handbüchlein, 1524 / Geistliche Lieder, 1533 / 2018

540

2. Třetí když probouzel se den, / odvalen kámen, vyšel ven, / budiž on za to veleben. / Haleluja, / haleluja, / haleluja.

3. Z hrobu pak anděl zvěstoval: / „Není tu ten, jenž z mrtvých vstal, / aby nad námi kraloval.“ / Haleluja, haleluja, / haleluja.
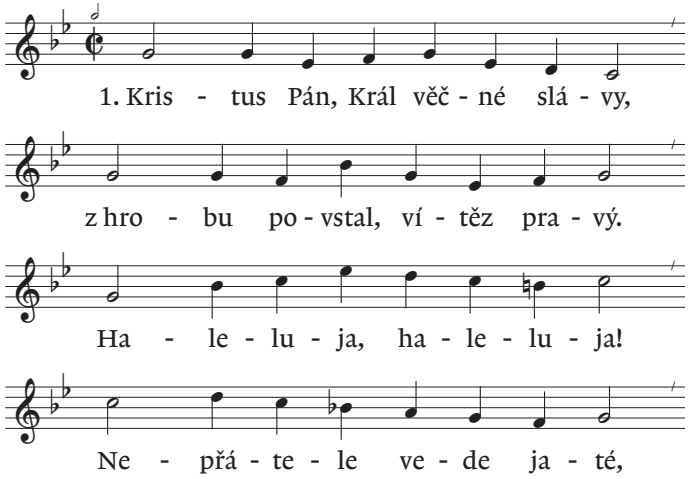
4. Vítězně vyšel jako Pán, / hrobem on zůstal nespoután, / místo je prázdné, kam byl dán! / Haleluja, / haleluja, / haleluja.
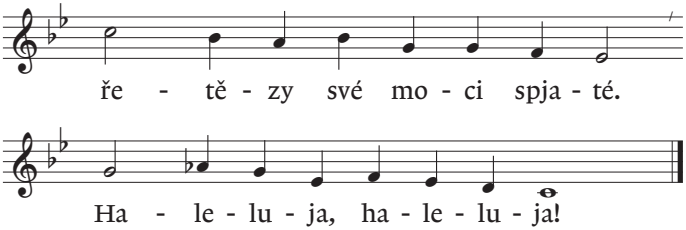
5. Prosíme tebe, Kriste náš, / který smrt naši dobře znáš, / budiž i nás všech Mesiáš. / Haleluja, / haleluja, / haleluja.

6. Vzkříšením život nám chceš dát, / od tebe máme nový šat, / proto již chceme zajásat: / Haleluja, / haleluja, / haleluja.

T: *Surrexit Christus hodie* / Michael Weisse, Ein New Gesengbuchlen, 1531 / Rudolf Šimša, Evangelický zpěvník, 1979
M: Melchior Vulpius, Ein schön geistlich Gesangbuch, 1609

541

2. Ó smrti, kde jest osten tvůj? / Ó peklo, tvá kde všecka zbroj? / Haleluja, haleluja! / Našel mocnější silného / reka, pobral loupež jeho. / Haleluja, haleluja!
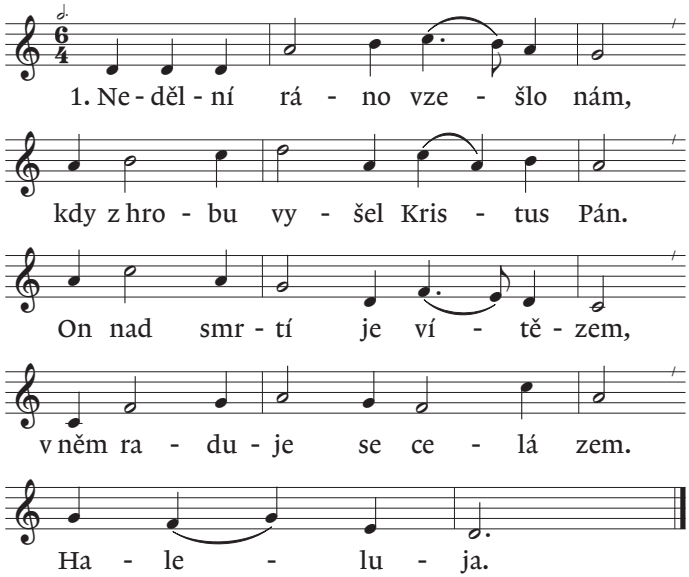
3. Ježíši, na věčná léta / ozdobo celého světa, / haleluja, haleluja, / dej z lásky nám v svém vítězství / také díl, ať i v nás se skví! / Haleluja, haleluja!

4. Nechť si ďábel, jak chce, zbrojí, / věrní více se nebojí. / Haleluja, haleluja! / Padlo peklo s vojsky svými, / my dítkami jsme Božími. / Haleluja, haleluja!

5. Z toho, Pane, tě chválíme, / po tobě v nebe toužíme. / Haleluja, haleluja! / Svět hyne, pomoz nám, Pane, / dle proseb ať se nám stane! / Haleluja, haleluja!

T: *Heut triumphieret Gottes Sohn* / Jan Amos Komenský, Kancionál, 1659 / Harfa, 1915 / Evangelický zpěvník, 1979
M: Geistliche Lieder, 1539 / Geistliche Lieder, 1545

542
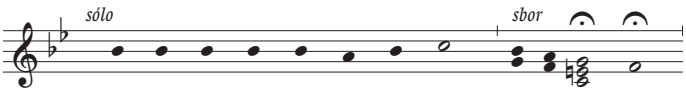

2. Otevřel brány vězení, / pláč zahnal úsvit nedělní. / Kde vládly úzkost, bolest, strach, / tam vzešlo světlo v temnotách. / Haleluja.
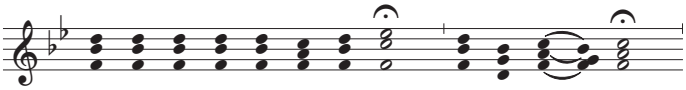
3. Překrásné ráno nedělní, / kdy v radost život promění / a Pánu, který vzkříšen vstal, / zní z končin země píseň chval. / Haleluja.

T: podle Nikolause Hermana Jiří Pejla
M: Nikolaus Herman, Die Sontags Evangelia, 1560 / Evangelisch-reformiertes Gesangbuch, 1998
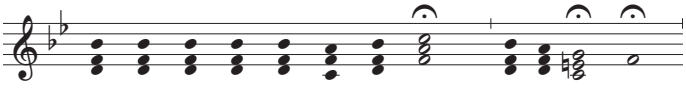
543
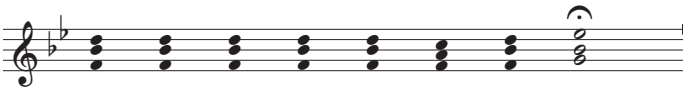

1. Pán Je-žíš Kristus vstal z mrtvých, ha-le-lu - ja,
2. Ku hro-bu tři Ma-ri - e šly, ha-le-lu - ja,

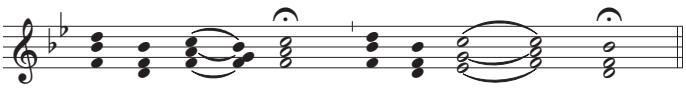
k po-tě-še-ní li-dí hříšných, ha-le-lu - ja,
dra-hé ma-sti s sebou nes-ly, ha-le-lu - ja,

jenž jest smrt těžkou podstoupil, ha-le-lu - ja,
hle-da-ly Pá-na Je-ží-še, ha-le-lu - ja,
3. V tu slavnost ve-li-ko-noč-ní, ha-le-lu - ja,
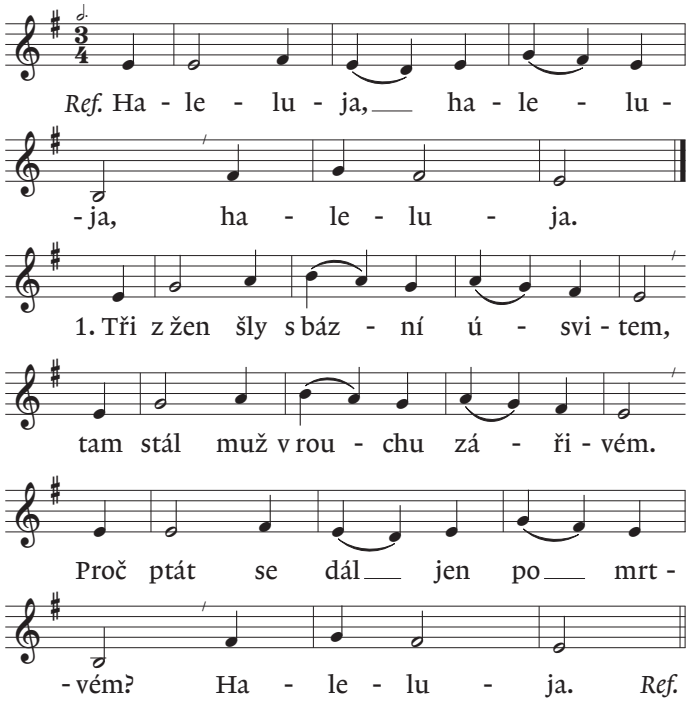

a - by nás hří - šné vy - kou - pil,
hle - da - ly ne - be - ské ří - še,
po - chvá - len buď Pán Bůh moc - ný,

ha - le - lu - ja, ha - le - lu - ja.
ha - le - lu - ja, ha - le - lu - ja.
ha - le - lu - ja, ha - le - lu - ja.

T: Kancionál, to jest Sebrání spěvův, 1601 / Národní písně moravské, 1901 / 2018
M: Kancionál, to jest Sebrání spěvův, 1601 / Národní písně moravské, 1901 / podle Jiřího Pavlici Ladislav Moravetz
S: podle Jiřího Pavlici Ladislav Moravetz

544
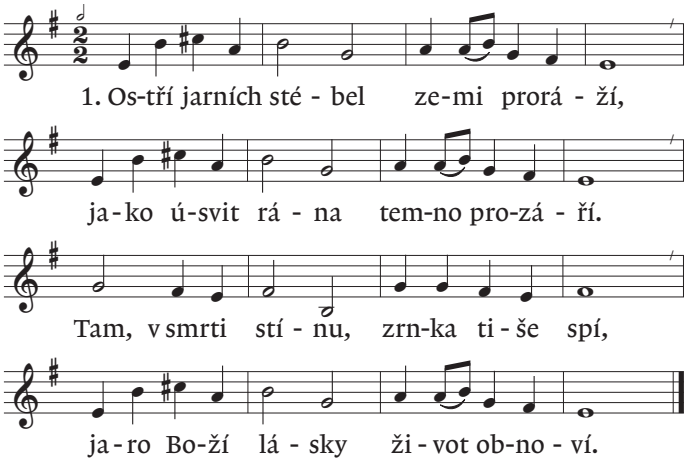

2. „Mou zprávu smíte hlásat všem, / od skály kámen odvalen, / Pán z kříže stal se vítězem.“ / Haleluja. *Ref.*

3. Kdo z vás tu stísněn zůstal stát, / má dál teď jít a zvěstovat: / Všem Pán chce život darovat. / Haleluja. *Ref.*

T: podle tropu Jeana Tisseranda Miloslav Esterle, Evangelický zpěvník (dodatek), 2000
M: *O filii et filiae*, nápěv písňového tropu k *Benedicamus Domino* / Airs sur les hymnes sacrez, 1623 / Hymnal Noted, 1851 / Evangelický zpěvník (dodatek), 2000 / 2018

545
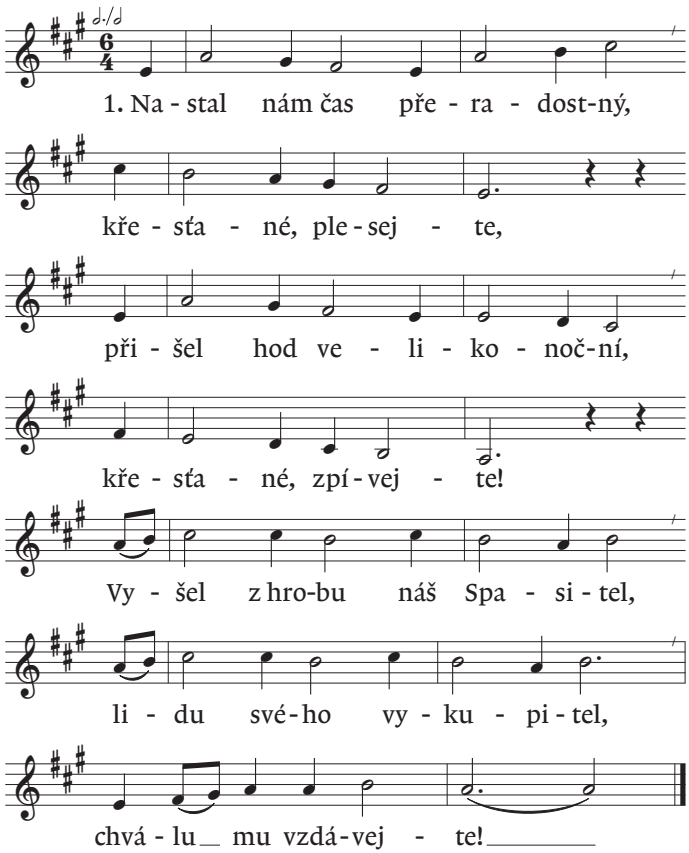

2. Do hrobu jsme kladli tělo zmučené, / Boží zrno vzácné, s pláčem pohřbené. / Tam, v místě temném, určený čas spí, / jaro Boží lásky život obnoví.

3. Tři dny pohřben v zemi konec znamená, / on však z hrobu povstal, Spasitel, náš Pán. / Ze smrti stínu na svět vychází, / jaro Boží lásky život obnoví.

4. Když nám duši svírá bolest, strach a žal, / dej nám svého Ducha, navštiv, Pane, nás. / Lán srdcí našich holý, mrtvý spí, / jaro Boží lásky život obnoví.

T: John Macleod Campbell Crum, The Oxford Book of Carols, 1928 / Jiří Pejla
M: *Noël nouvelet, Noël chantons ici*, tradiční francouzský nápěv / The Oxford Book of Carols, 1928 / 2018

546

2. Lev z pokolení Judova / zvítězil, plesejte, / a potřel pekelného lva, / vesele zpívejte! / Prut Aronův vzkvetl krásně, / hvězda jitřní vzešla jasně, / všichni ji vítejte!

3. Jak slunce obveseluje / zrána nad horami / a temnosti zapuzuje, / když vzchází nad námi, / tak Kristus své učedníky, / již měli smutek veliký, / mile obveselil.

4. Pokoj, radost jim zvěstoval, / řka, by se nebáli, / a rány své ukazoval, / aby všichni znali, / že on jest ten, jenž umřel byl, / ale zas přeslavně ožil, / by radost rozmnožil.

5. I náms k dobrému z mrtvých vstal, / náš Pane Ježíši, / proto, bys svou spravedlnost dal / každé věrné duši / a nás ze sna smrti vzkřísil, / k slávě nebeské povýšil / a smutné potěšil.

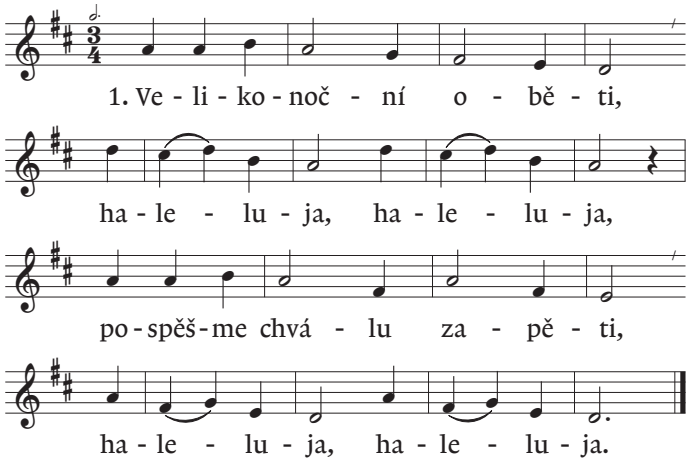
6. Zpívejme všichni vesele / na čest Bohu svému, / oslavujme Spasitele, / vzdejme chválu jemu! / Bohu díky z té milosti, / že nám dal slavné vítězství / skrze Jezu Krista!

7. Buď tobě chvála, Ježíši, / za tvé zmrtvýchvstání, / buď milostiv nám v své říši / a dej požehnání, / a po této smrtelnosti / převeď nás do své radosti, / kterous nám zasloužil.

8. Amen, amen, haleluja, / tobě, Kriste Králi, / buď neskončená čest, chvála, / že jsme se dočkali / z daru tvého přehojného / hodu velikonočního; / amen, haleluja!

T: Adam Václav Michna z Otradovic, Česká mariánská muzika, 1647 / Kašpar Motěšický, Ruční knížka, 1694 / Zpěvník žalmů a písní duchovních, 1877 / Evangelický zpěvník, 1979
M: Adam Václav Michna z Otradovic, Česká mariánská muzika, 1647 / Evangelický zpěvník, 1979

547

2. Beránek ovce vykoupil, / haleluja, haleluja, /
když muka kříže podstoupil, / haleluja, haleluja.

3. Se smrtí život utkal se, / haleluja, haleluja, /
v podivuhodném zápase, / haleluja, haleluja.

4. Pán žití učinil ten div, / haleluja, haleluja, /
zemřel a v slávě vládne živ, / haleluja, haleluja.

5. Řekni nám, řekni, Maria, / haleluja, haleluja, /
cos tam u skály spatřila, / haleluja, haleluja.
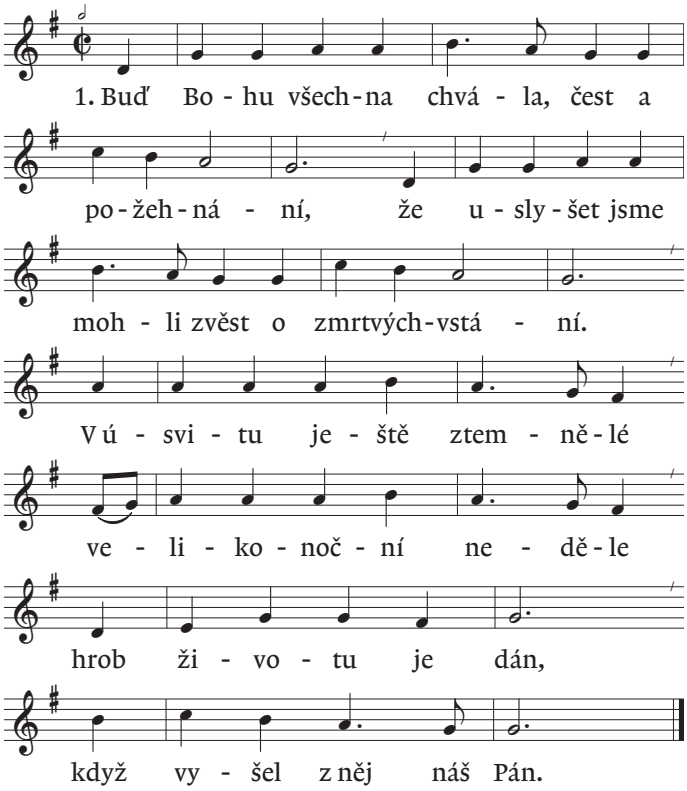
6. Prázdný hrob, z něhož vstal můj Pán, / haleluja,
haleluja, / a plátno, v němž byl omotán, / haleluja,
haleluja.

7. Vstal Kristus, naše naděje, / haleluja, haleluja, /
a zve nás do Galileje, / haleluja, haleluja.

8. Žije náš Král, chcem žíti s ním, / haleluja, haleluja, /
slitovným Králem vítězným, / haleluja, haleluja.

T: *Victimae paschali laudes* / Kancionál, 1973 M: Adam Václav Michna
z Otradovic, Česká mariánská muzika, 1647 / Kancionál, 1973

548
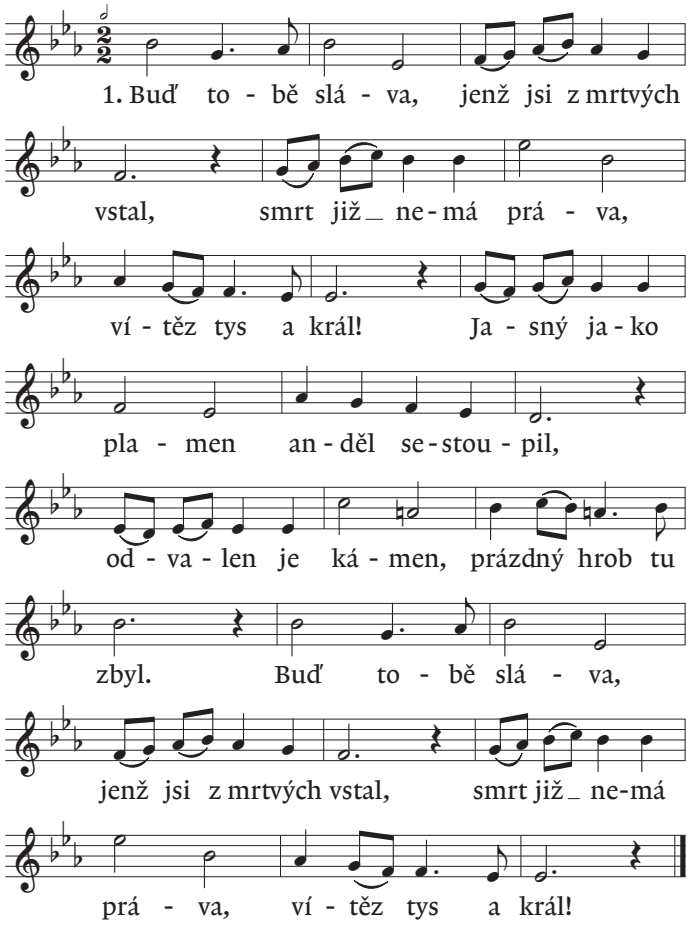

2. A od té chvíle život ten už nepřestává. / I ve tmách vzchází každý den Otcova sláva. / Hle, vzkvétá znovu planý fík / a vždycky nový učedník / se k církvi přidává, / když Krista vyznává.

3. Království Boží víc a víc k nám všem se blíží. / Když on vstal z mrtvých, pak už nic nám neublíží. / Jen jemu důvěru dejme / a v jeho slibech doufejme, / vždyť slabost naši zná / moc jeho vítězná.

T: Luděk Rejchrt, Buď tobě sláva, 1981
M: Adam Václav Michna z Otradovic, Loutna česká, 1653

549
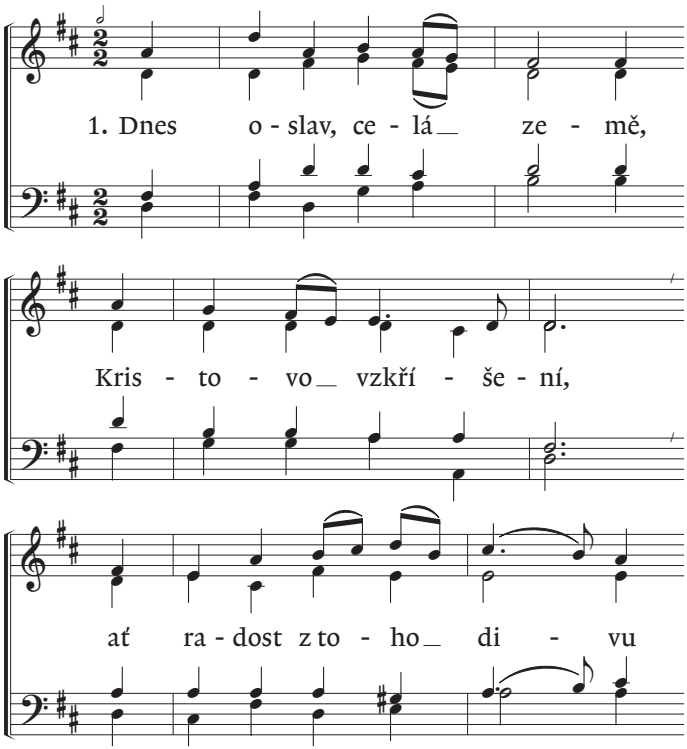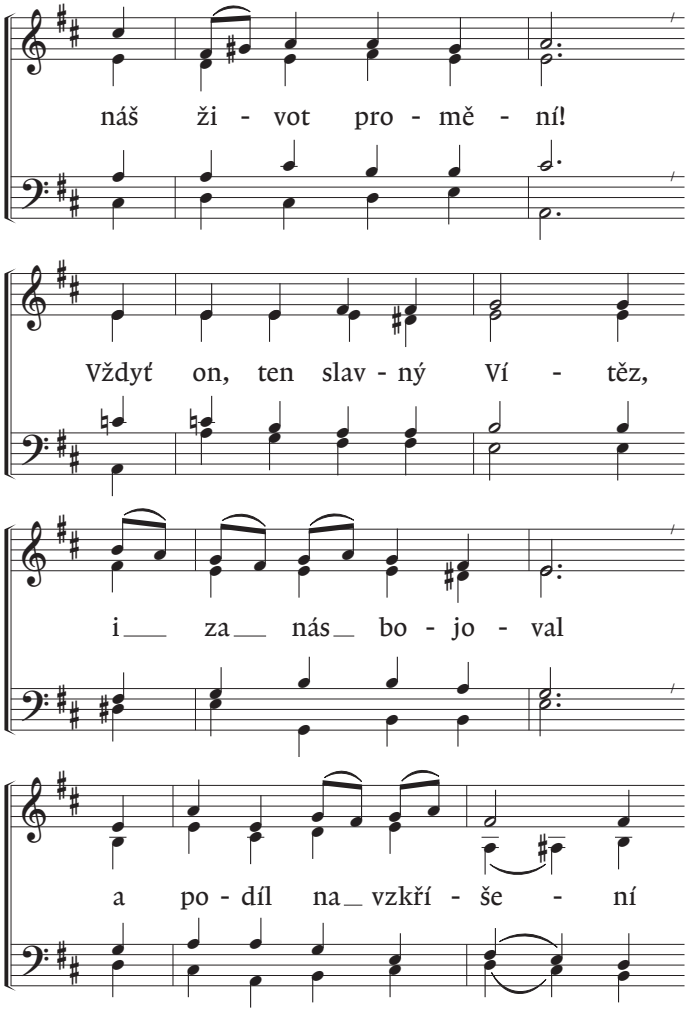

2. Toť on, toť Ježíš, jejž jsi spatřit chtěl, / nepochybuj, věř již: Živ je Spasitel. / Vzchop se, stádce malé, v boje pomezí, / heslem tvým buď stále: Kristus vítězí! / Buď tobě sláva, jenž jsi z mrtvých vstal, / smrt již nemá práva, vítěz tys a král!
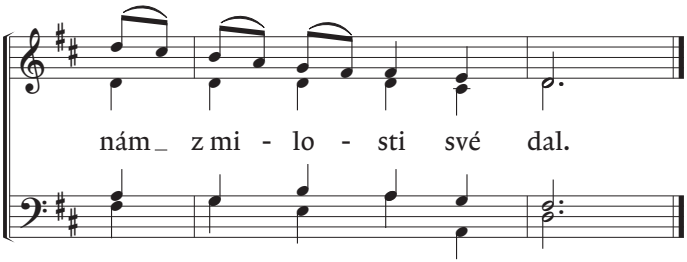
3. On, Kníže míru, na věky je živ. / Silnou má teď víru ten, kdo bál se dřív. / Vítězem se stává, kdo zde trpěl s ním, / život v něm i sláva, nic se nebojím. / Buď tobě sláva, jenž jsi z mrtvých vstal, / smrt již nemá práva, vítěz tys a král!

T: Edmond-Louis Budry, Chants évangéliques, 1885 / Richard Birch Hoyle, Cantate Domino, [1925] / Samuel Verner, Evangelický zpěvník 1979
M: Georg Friedrich Händel / Judas Macchabaeus: An Oratorio in Score, [1769] / Cantate Domino, [1925] / Evangelický zpěvník, 1979

550

náš ži - vot pro - mě - ní!
Vždyť on, ten slav - ný Ví - těz,
i za nás bo - jo - val
a po - díl na vzkří - še - ní
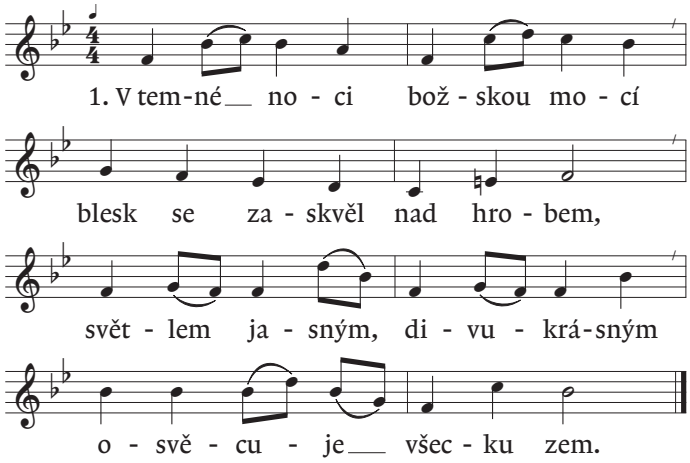

2. Dnes oslav, celá země, Kristovo vzkříšení, / ať radost z toho divu náš život promění! / Ty, Pane, vzbuď v nás touhu jít stále za tebou, / ať blízkost tvá se stává nám pevnou oporou.

3. Dnes oslav, celá země, Kristovo vzkříšení, / ať radost z toho divu náš život promění! / Co nyní vidí víra jen v matných obrysech, / to, Kriste, v plném světle nás jednou poznat nech.

T: Daniel Henych, Evangelický zpěvník (dodatek), 2000
M: Johann Wolfgang Franck, Geistliche Lieder, 1681 / The English Hymnal, 1906 / 2018
S: The English Hymnal, 1906 / 2018

551

2. Čí jen síla proměnila / temnost hrobu v krásnou zář? / Ty, můj Pane, láskou za mne / smrt i hřích můj přemáháš.

3. Pro mou vinu v smrti stínu / do hlubin jsi sestoupil, / abys v jasném jitru spásném / nový život připravil.

4. Duši svoji v těžkém boji / svému Otci odevzdals, / sám pak znovu ve svém slovu / chceš být, Kriste, s námi dál.
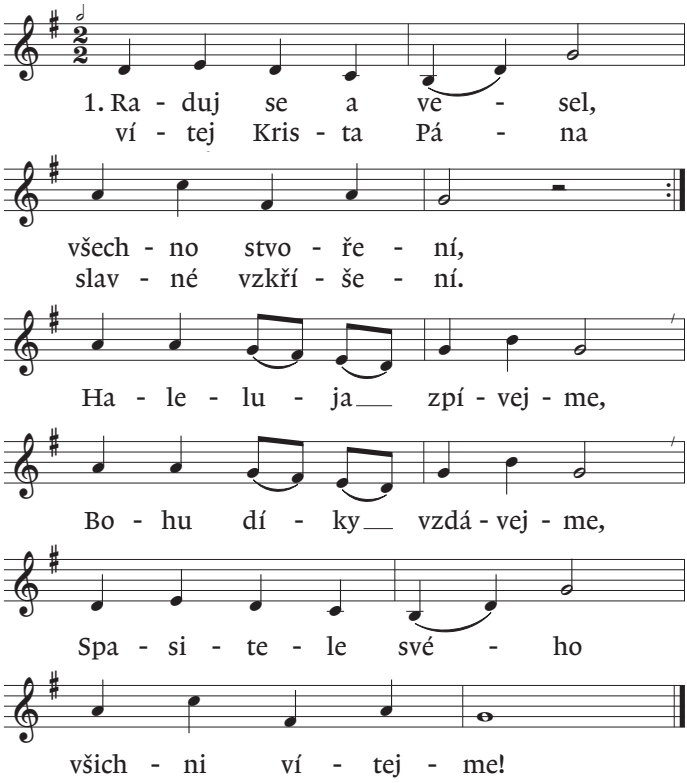
5. Nebes výše, lidské říše / spěchají tě přivítat, / v písni chvály, živý Králi, / svoji radost vyzpívat.

6. I my tvému velikému / vítězství se těšíme, / pokornými hlasy svými / vděčně tebe slavíme.

7. Slunce skvoucí, nehasnoucí, / nikdy již se nevzdaluj! / Sviť nám stále, ať k tvé chvále / dojdem šťastně před trůn tvůj!

T: Ludvík Bohumil Kašpar, Písně cestou života, 1873 / Zpěvník Českobratrské církve evangelické, 1931 / Miloslav Esterle
M: Lizzie Shove Tourjée Estabrook, Hymnal of the Methodist Episcopal Church, 1878 / The Church School Hymnal, 1922

552
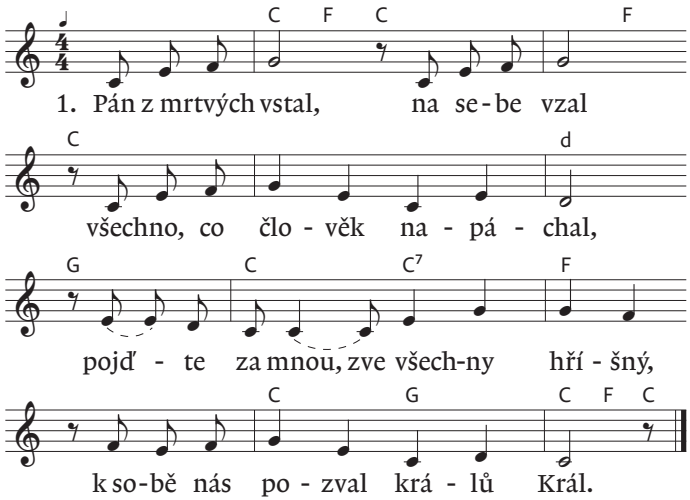

2. Rcete, zbožné ženy, co jste viděly, / když jste časně zrána k hrobu dospěly? / Anděl se nám ukázal, / ten nám slavně zvěstoval, / že Pán Božskou mocí právě z mrtvých vstal.

3. S andělskými sbory všichni plesejte, / vítěznému Kristu slávu zpívejte! / Haleluja přeslavné, / které v církvi Páně zní, / ať i vroucně jásá v nebes svatyni!

T: Český kancionál, 1921 / Kancionál, 1973 / 2018
M: tradiční český nápěv / Český kancionál, 1921 / Kancionál, 1973

553

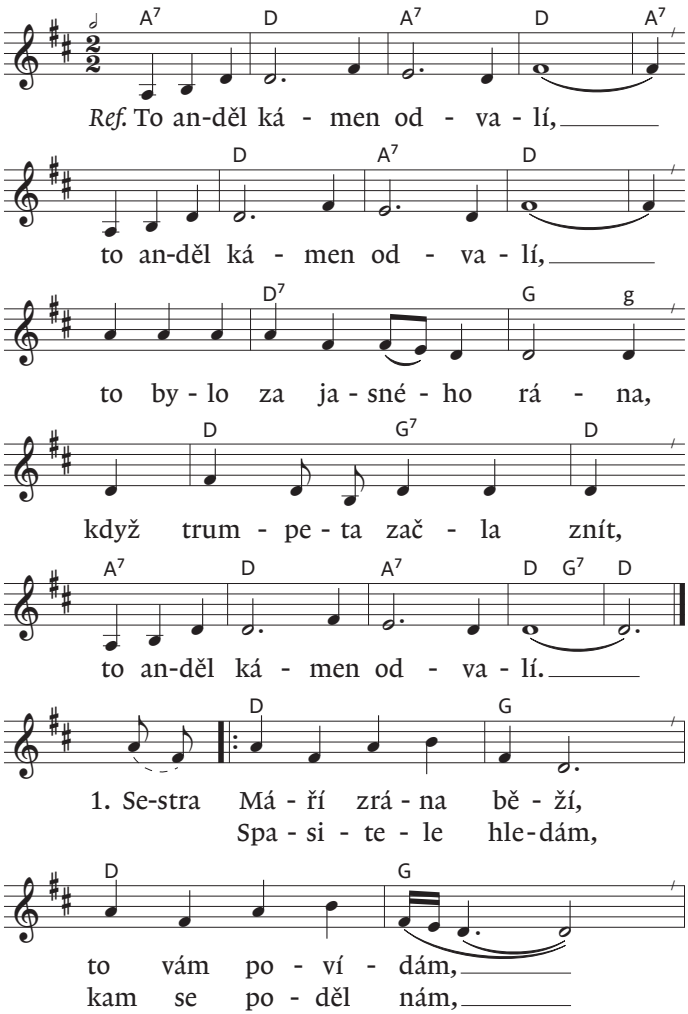
2. Tu neděli nám život dal, / když starý hříchy odpáral, / ukázal lidem novou cestu, / k sobě nás pozval králů Král.

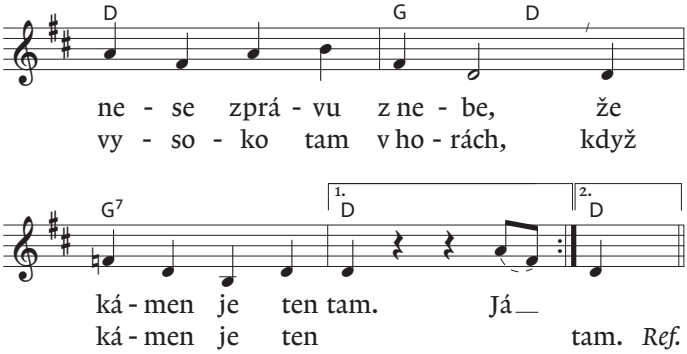
3. Kdo pokání však nečiní, / ten nevybředne ze svých vin, / království Boží mizí v dálce, / zůstane minulosti stín.

4. Pán z mrtvých vstal, na sebe vzal / všechno, co člověk napáchal, / pojďte za mnou, zve všechny hříšný, / k sobě nás pozval králů Král.

T: Jan Keřkovský, Nová píseň, [1983/4] / Svítá, 1992
M: *Oh When the Saints Go Marching in*, nápěv amerického spirituálu / Spirituals Triumphant, 1927 / Nová píseň, [1983/4] / Svítá, 1992 / 2018

554
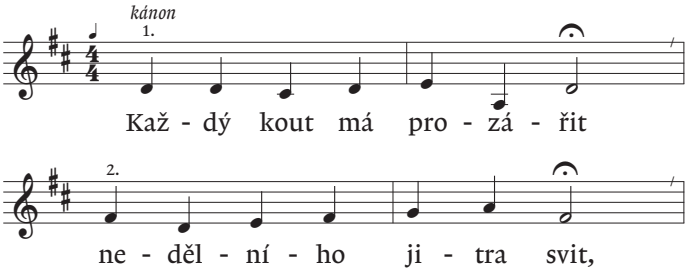

A7 D A7 D A7
Ref. To an-děl ká - men od - va - lí,
D A7 D
to an-děl ká - men od - va - lí,
D7 G g
to by - lo za ja - sné - ho rá - na,
D G7 D
když trum - pe - ta zač - la znít,
A7 D A7 D G7 D
to an-děl ká - men od - va - lí.
D G
1. Se-stra Má - ří zrá - na bě - ží,
Spa - si - te - le hle-dám,
D G
to vám po - ví - dám,
kam se po - děl nám,
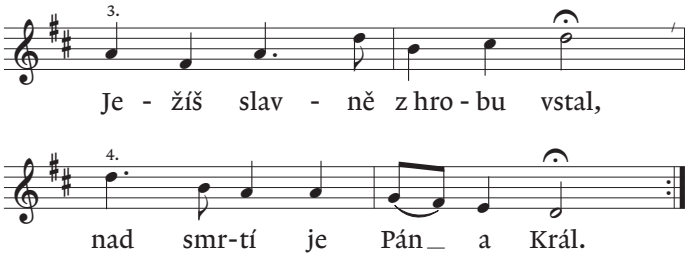

2. Tam kolem samý voják, / ti tam drží stráž, / co je jim to platné, / když kámen je ten tam. / Však ani rádci moudří, / ani Pilát sám / s tím si rady neví, / že kámen je ten tam. *Ref.*

T: text amerického spirituálu, The Second Book of Negro Spirituals, 1926 / Jiří Joran, Černošské spirituály, 1955 / Svítá, 1992
M: *De Angel Roll de Stone Away*, nápěv amerického spirituálu / The Second Book of Negro Spirituals, 1926 / Černošské spirituály, 1955 / Svítá, 1992 / 2018

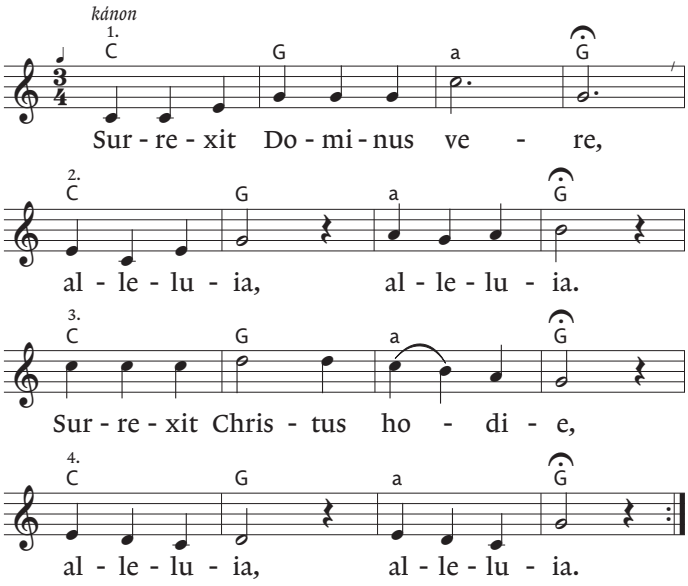
555
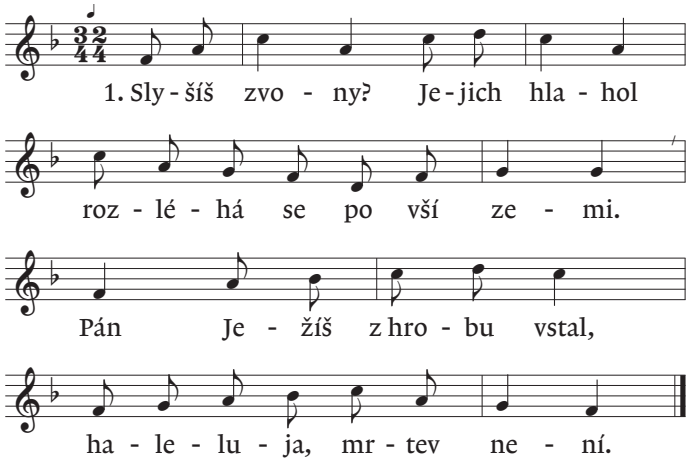

T: Miroslav Heryán, Svítá, 1992
M: Alfred Stier, Fünfzig geistliche Kanons, 1949 / Svítá, 1992
© Evangelischer Sängerbund e.V., Wuppertal

556

T: Jacques Berthier, Music from Taizé, 1978 / Svítá, 1992
M: Jacques Berthier, Music from Taizé, 1978 / Svítá, 1992

557
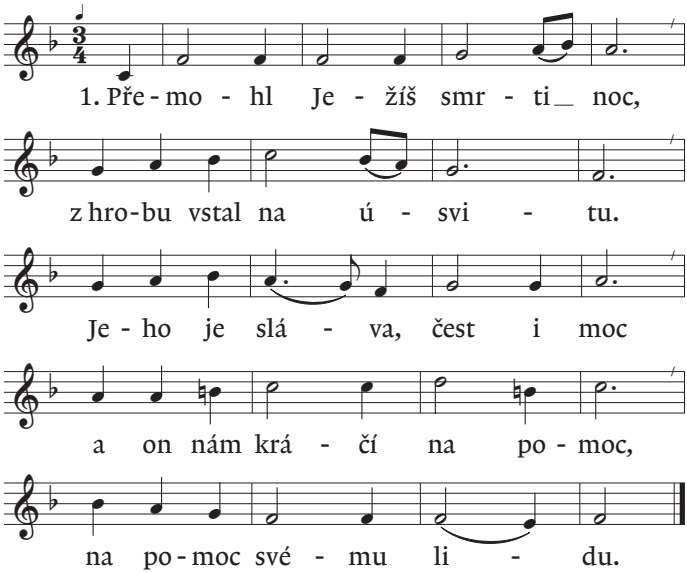

2. Slyšíš písně? Jejich jásot rozléhá se po vší zemi. /
Pán Ježíš z hrobu vstal, haleluja, mrtev není.

3. Všichni lidé radujte se, radujte se po vší zemi! /
Pán Ježíš z hrobu vstal, haleluja, mrtev není.

T: podle Gerhadta Tauchelta Zdeněk Coufal, Buď tobě sláva, 1981 / 2018
M: Herbert Beuerle, Der goldene Hahn, 1978 / Buď tobě sláva, 1981

558
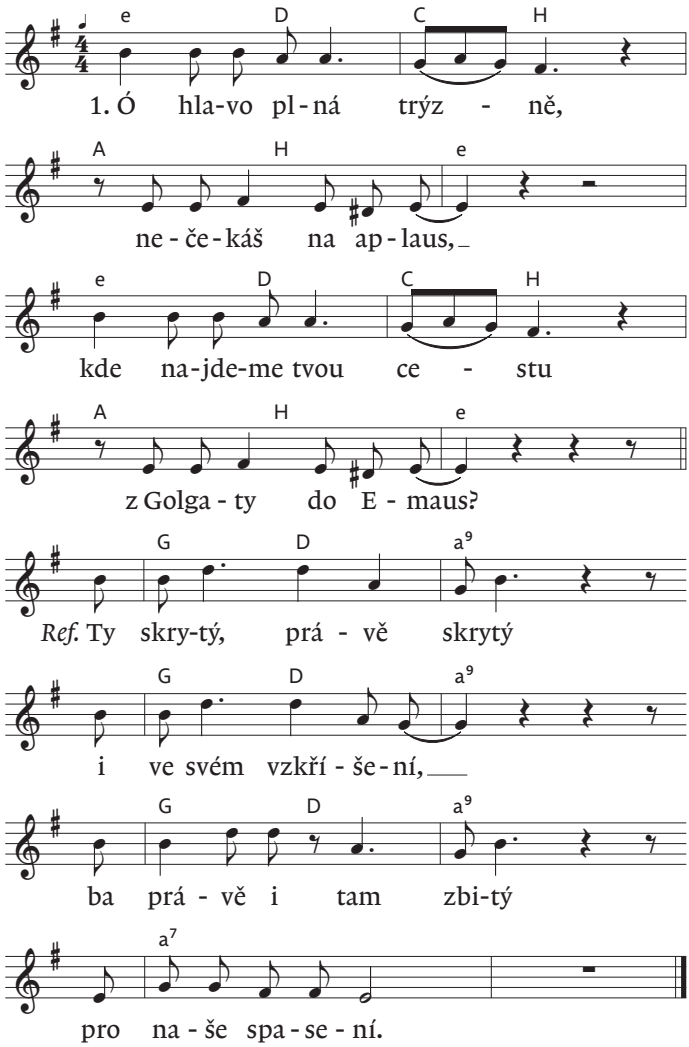

2. To jitro velikonoční / smíš chválit v každém místě. / Vždyť všude, kde se shromáždí / ve jménu jeho dva neb tři, / je s námi zcela jistě.
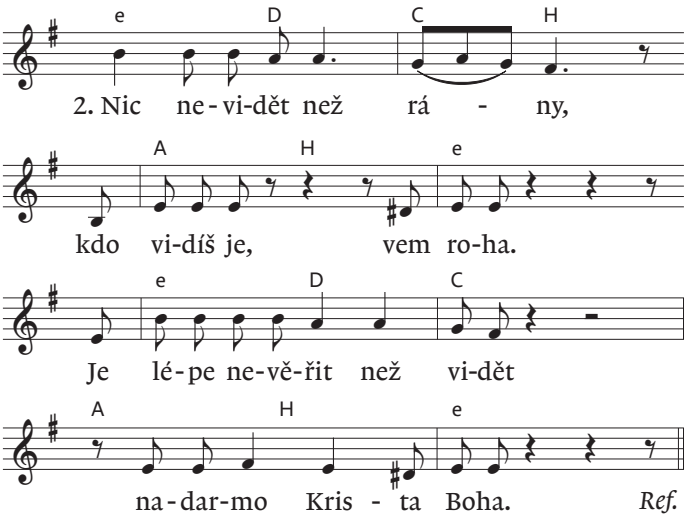
3. Tak s církví svou se setkává / ve svátostech a Slovu. / Každému, kdo jej poznává, / v pokorné víře vyznává, / svůj život dává znovu.

4. Ježíši věrný, zůstaň již / i s námi, když den hasne. / Ať nad hroby, jež všude zříš, / nám svítí, vede dál a výš / tvé, Pane, světlo jasné!

T: Luděk Rejchrt, Evangelický zpěvník, 1979
M: Luděk Rejchrt, Evangelický zpěvník, 1979

559
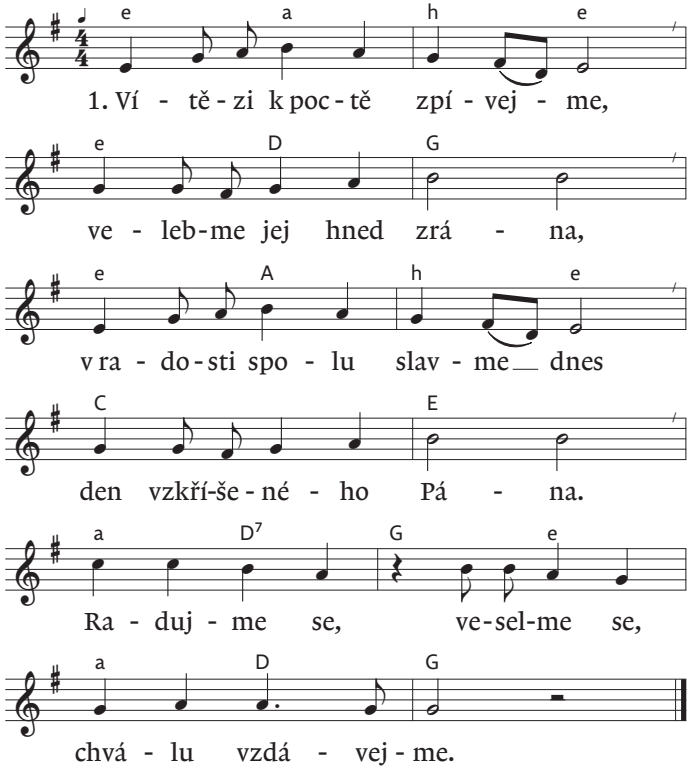

e D C H
1. Ó hla-vo pl-ná trýz - ně,
A H e
ne-če-káš na ap-laus,
e D C H
kde na-jde-me tvou ce - stu
A H e
z Golga-ty do E-maus?
G D a9
Ref. Ty skry-tý, prá - vě skrytý
G D a9
i ve svém vzkří-še-ní,
G D a9
ba prá - vě i tam zbi-tý
a7
pro na-še spa-se-ní.

3. Ó hlavo plná trýzně, / nečekáš na aplaus, / kde najdeme tvou cestu / z Golgaty do Emaus? *Ref.*

T: Pavel Rejchrt, Nová píseň, [1983/4] / Svítá, 1992
M: Jiří Schneider, Nová píseň, [1983/4] / Svítá, 1992 / 2018

560

2. Obětí, kterou dokonal / tam na oltáři kříže, / kněz pravý Bohu nazpět dal, / co držel světa kníže. / Radujme se, / veselme se, chválu vzdávejme.
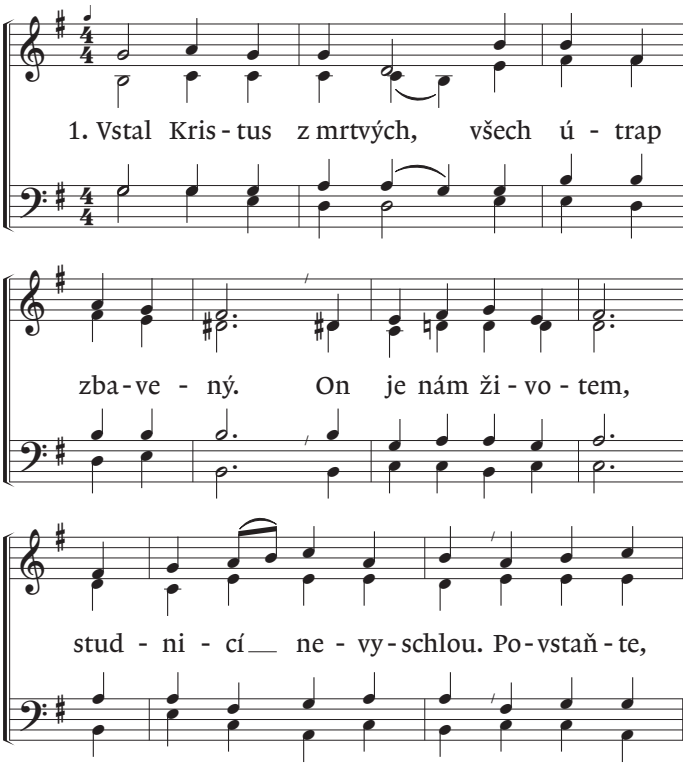
3. Anděla zhoubce tato noc / srazila v jeho pýše, / vyvedla nás ven z poroby / faraonovy říše. / Radujme se, / veselme se, chválu vzdávejme.

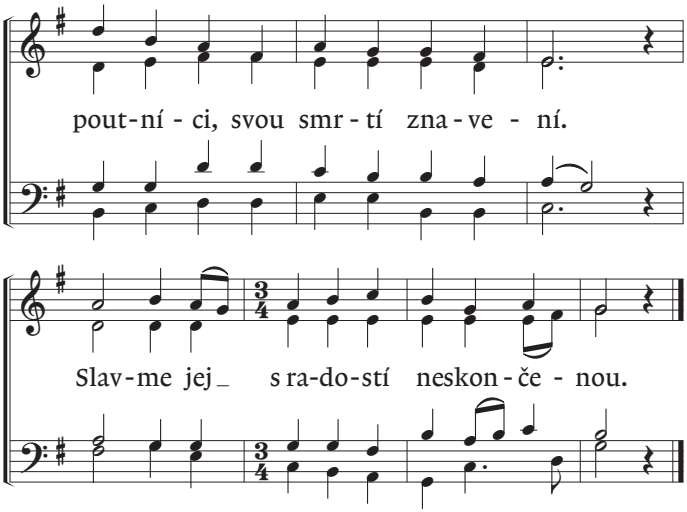
4. Úzkostmi moře Rudého / prošli jsme v jeho síle. / Beránek zve nás k hostině, / oblečme roucho bílé. / Radujme se, / veselme se, chválu vzdávejme.

5. Proniká temnem světla svit, / bázeň zahání víra, /
tvé jméno chválí Boží lid, / ó Tvůrce všehomíra. /
Radujme se, / veselme se, chválu vzdávejme.

T: Miloš Rejchrt, Nová píseň, [1983/4] / Evangelický zpěvník (dodatek), 2000 / 2018
M: Miloš Rejchrt, Nová píseň, [1983/4] / Evangelický zpěvník (dodatek), 2000 / 2018

561
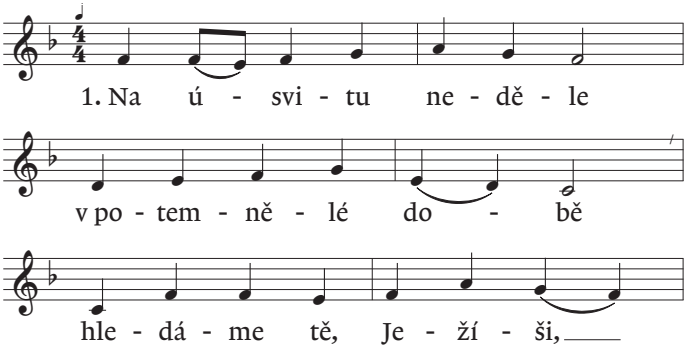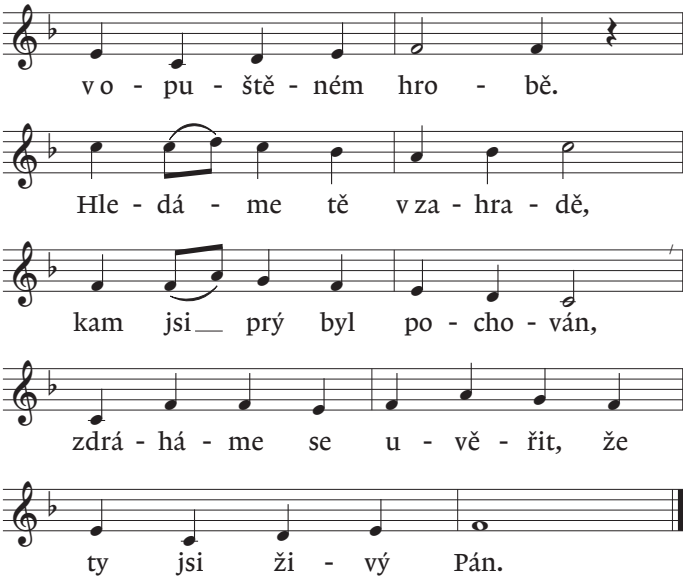

2. Vítej nám nyní, jsi dnešní nadějí. / Křesťanům nevěrným daruj své vzkříšení, / brání se hříchům svým, však nohy klesají. / Povstaňme s radostí vykoupení.

T: Tomáš Najbrt, Evangelický zpěvník (dodatek), 2000
M: Tomáš Najbrt, Evangelický zpěvník (dodatek), 2000
S: Tomáš Najbrt

562
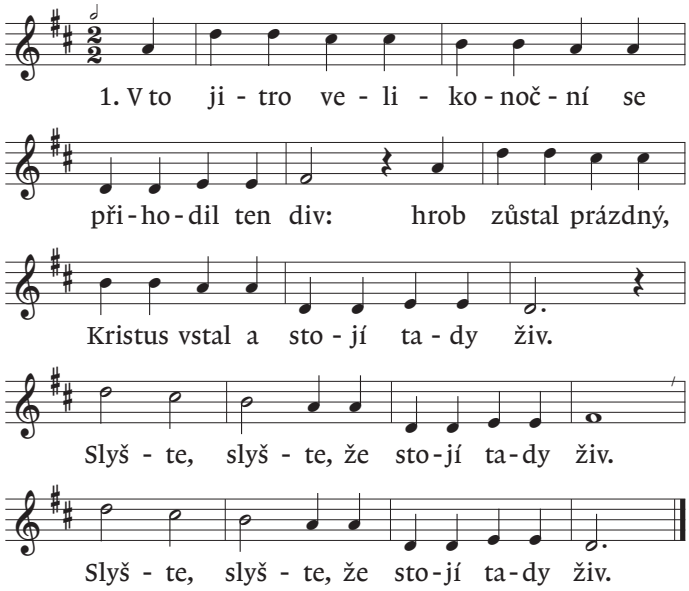

2. Ženy zcela zděšené nic nám nepovědí. / Dveře jsou už zavřené, potažené šedí. / Krista někam odnesli, zdalipak to také víš? / Smutný příběh od jeslí až po golgotský kříž.

3. Zatím cestou do Emaus učedníky svoje / povzbuzuješ v myšlenkách plných nepokoje. / Když si vůbec povšimnou, že stojíš uprostřed nich, / jejich zrakům ztrácíš se, jak zjara taje sníh.

4. Navštěvuješ také nás denně zas a znovu, / jenom kdo tě rozpozná ve tvém živém slovu? / V časech dobrých, časech zlých, kdy nám vládne tma a mráz, / nesnadné je pocítit, že ty jsi blízko nás.

T: Jiří Slouka
M: Filip Klinecký

563

2. V čas letnic v kruhu dvanácti se opět udál div: /
vždyť mluví směle, žádný strach, a svědčí: Pán je živ. /
|: Slyšte, slyšte, jak svědčí: Pán je živ. :|

3. Tak vždycky znovu vidíme, jak činí Pán ten div: /
že lidé slyší dobrou zvěst a věří: Pán je živ. / |: Slyšte, slyšte,
že věří: Pán je živ. :|
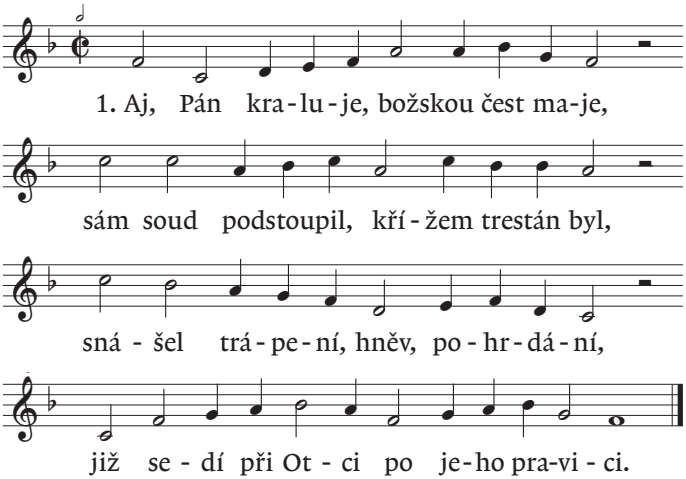
T: *Zu Ostern in Jerusalem*, Arnim Juhre, Die Mundorgel, 1984 /
Bohuslav Vik, Evangelický zpěvník (dodatek), 2000
M: Karl-Wolfgang Wiesenthal, Die Mundorgel, 1984 /
Evangelický zpěvník (dodatek), 2000
Juhre, Arnim © Rechtsnachfolge Arnim Juhre
Wiesenthal, Karl-Wolfgang © Rechtsnachfolge Karl-Wolfgang Wiesenthal

Pane Ježíši Kriste,
ty jsi žil náš život,
zažil jsi radost i trápení
a prošel naší smrtí.
Rozumíš nám.
Rozhodl ses nést naši bolest
a projít naší smrtí,
i když jsi nemusel.
Jako jediný ses ukázal živý
poté, co jsi zemřel.
Prosíme, pomoz nám věřit tomu,
co neznáme a nechápeme.
Vlej do našich srdcí naději,
která je nad naše chápání.
Zbav nás strachu ze smrti i z toho,
co nás v životě ještě čeká.

NANEBEVSTOUPENÍ

Protože jste byli vzkříšeni s Kristem, hledejte to, co je nad vámi, kde Kristus sedí na pravici Boží. K tomu směřujte, a ne k pozemským věcem. (Ko 3,1–2)

564

2. Kriste Ježíši, Králi nejvyšší, / jehož má jméno každé koleno / poklonou ctíti a velebiti, / dej, ať i my věčně ctíme tě srdečně.
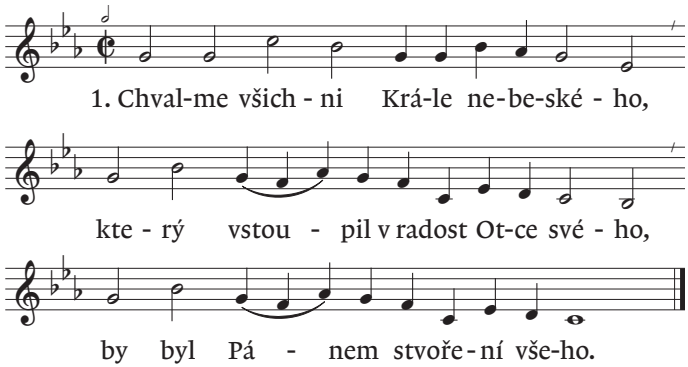
3. Vstoupils na nebe, prosíme tebe: / táhni nás vzhůru k andělských kůrů / jak účastnosti, tak i radosti, / odpusť hříchy naše, potři satanáše.

4. Jsa na pravici opatrující / nebe i zemi, Pán nade všemi, / veď, chraň, živ, těš nás a tak mocně spas. / Ó přemilý Pane, dej, ať se tak stane.

5. Těšme se Pánu, majíc ochranu / jeho milosti, všemohoucnosti / proti lsti plným branám pekelným. / Nechť ďábel, svět bouří, však nic neobdrží.

T: Jiří Třanovský, Cithara sanctorum, 1636 / Zpěvník žalmů a písní duchovních, 1877 / Zpěvník Českobratrské církve evangelické, 1931 / 2018
M: Les cent et cinquante pseaumes de David, 1562

565

2. Vždyť v panství jeho je naše sláva, / mocná jeho v nebi, v zemi správa / věřícím potěšení dává.

3. Dí: „Doufejte, zvítězil jsem já již, / nebojte se, byť bylo ještě tíž, / ve vás též přec zvítězí můj kříž.

4. Aj, k Otci vstupuji přemilému, / k Bohu svému a také vašemu, / na vás pro mne vždy laskavému.

5. Chci pak, moji apoštolé milí, / byste k národům poslové byli, / tím dovedli vůli mou k cíli.

6. Amen pravím, kdokoli přijme vás / a oblíbí evangelia hlas, / ten bude blažen na věčný čas.“

7. Tak když je svými sliby podpíral / a království jim věčné otvíral, / do něhož se v nebe ubíral,

8. hned dva andělé se objevili, / řekli, by do nebe nepatřili, / jeho návrat jim zaslíbili.

9. Nuže, věrní, na Pána jen hleďte, / v něm předchůdce svého vždycky mějte / a v ničem dobrém již neleňte.

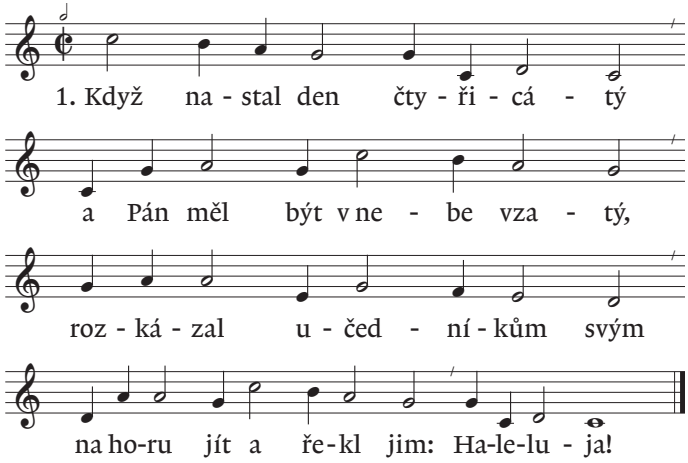
10. Však Pán tam šel nejen pro sebe sám, / ale aby místo připravil nám / a až přijde, k sobě nás vzal tam.

11. Ó Kriste, dej, ať nás Duch tvůj táhne / za sebou, a srdce naše prahne / láskou po tobě, milý Pane!

T: Lukáš Pražský, [Piesničky], 1501 / Kancionál, 1659 / Evangelický zpěvník, 1979 / 2018 M: *Modulemur die hodierna*, nápěv tradiční české písně *Čížku, ptáčku zeleného peří* / Kodex Franus, 1505 / Piesně chval Božských, 1541 / Český zpěvník, 2007

Když je mi nejhůř zvednu oči vzhůru
tam kde tuším songy andělskýho kůru
jo když je mi nejhůř zvedám oči k nebi
tam kde tuším ruce probodnuté hřeby
Já nemám zdání kdo ty ruce probod
a nevím ani kde se pomoc hledá
vím jenom o tom že když mi teče do bot
je tu něco co mi oči vzhůru k nebi zvedá
Možná že ty ruce se mi jenom zdají
a andělské kůry vůbec nezpívají
nevím kde je pravda vím však že když oči k nebi zvednu
nedopadnu ke dnu

566

2. „Dána jest mi moc nejvyšší, / na nebi i na zemi vší, / budete o tom svědčiti, / Duch můj bude vás učiti. / Haleluja!

3. S ním jdouce, kažte každému / odpuštění vin v mém jménu, / národy učte a křtěte, / království mé shromážděte. / Haleluja!
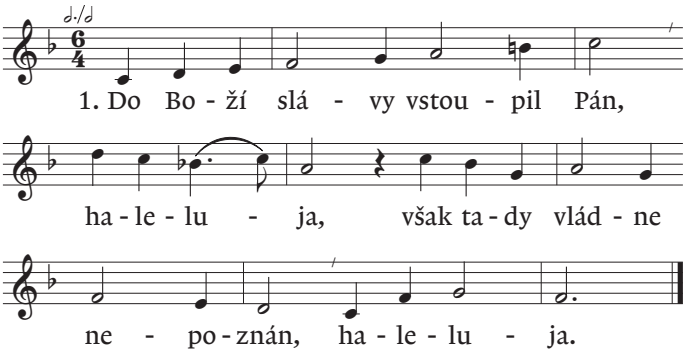
4. Vše, co jste u mne slýchali, / učte, by zachovávali. / Já nikdy neopustím vás, / Ducha svého pošlu na vás.“ / Haleluja!

5. Pán šel do království svého, / vše je pod nohama jeho, / Slovem církev svou spravuje, / dary svými ozdobuje. Haleluja!

6. V den poslední zas přijde k nám / a ukáže slávu svou sám, / ovce od kozlů oddělí / a v počet andělů vtělí. / Haleluja!

7. Na ten tvůj příchod čekáme, / srdečně si ho žádáme. / Přijď rychle, Pane Ježíši, / připoj nás k nebeské říši. / Haleluja!

567

2. Ač svět se zmítá, církev svou, / haleluja, / podpírá mocí vítěznou, / haleluja.

3. Že nadějí nám Písmo zní, / haleluja, / svědčí o síle vzkříšení, / haleluja.

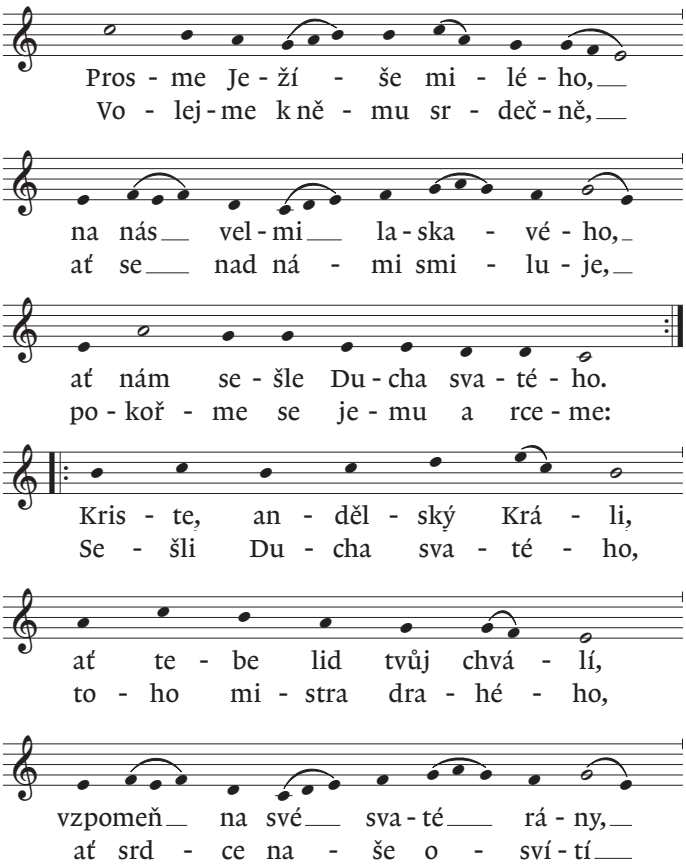
4. Ježíši Králi, láska tvá, / haleluja, / navěky s námi zůstává. / Haleluja.

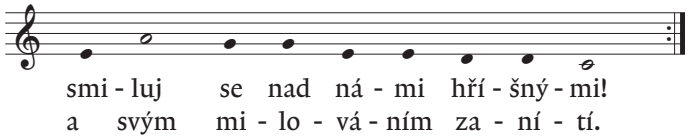
T: Luděk Rejchrt, Buď tobě sláva, 1981
M: Melchior Franck, Rosetulum musicum, 1627/8 / Evangelisches Gesangbuch, 1993

Kriste, ty jsi odešel k Otci,
a přece ti není lhostejná žádná bolest a trápení tohoto světa.
Vystoupil jsi do nebe, a přece zůstáváš stále mezi námi,
abys nás pozdvihoval a vedl do svého nebeského království.

← T: Nikolaus Herman, Die Sontags Evangelia, 1560 /
Kašpar Motěšický, Ruční knížka, 1594 / Evangelický zpěvník, 1979 / 2018
M: *Pulcherima velut rosa* / Kolínský kancionál, 1517 / Piesně chval Božských, 1541
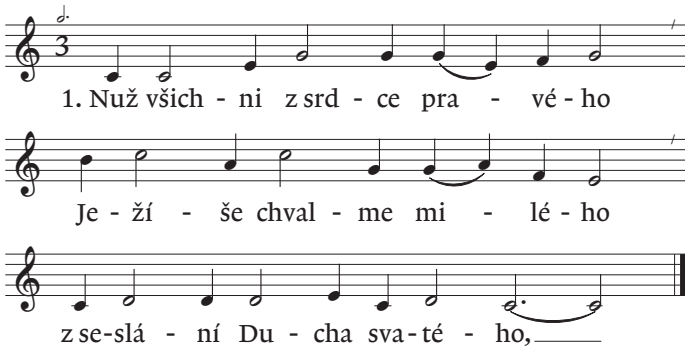
„Dostanete sílu Ducha svatého, který na vás sestoupí,
a budete mi svědky v Jeruzalémě a v celém Judsku,
Samařsku a až na sám konec země.“ (Sk 1,8)

T: Jistebnický kancionál, c.1430 / Písničky křesťanské, 1530 / Evangelický zpěvník, 1979
M: *Křesťané, z hřiechóv povstaňme*, Jistebnický kancionál, c.1430 / Piesně chval Božských, 1541

569

2. jehož dal učedníkům svým / způsobem právě nebeským, / naplniv je světlem divným.

3. Zaslíbení se splnilo, / jakž prorokováno bylo, / což jest věrným srdcím milo.

4. Zdávna to Bůh předpověděl / (aby každý věrný věděl, / v tom své potěšení viděl)

5. skrze Joele proroka, / řka: „Vyleji svého Ducha, / on jest věrných všech útěcha.“

6. To se vskutku ukázalo / a v Jeruzalémě stalo, / na apoštolích shledalo,

7. kteří tu zjevně kázali, / všech jazyky vyznávali /
a Krista oslavovali.

8. Duch svatý je k tomu pudil, / aby mnohých srdce
soudil / a ku pokání probudil.

9. Z nichž se mnozí v žalost dali, / že Pána ukřižovali, /
velmi toho litovali,

10. apoštolů se ptajíce: / „Čeho je potřebí více?“ /
hotovost Ducha majíce.

11. Kterýmžto odpověděli, / aby pokání činili /
a v Krista pokřtěni byli,

12. došli hříchů odpuštění, / Duchem svatým potvrzení /
podle božských zaslíbení.

13. Z toho jest jim vzešla radost / a odňala srdce žalost, /
jakž přišla Krista účastnost.

14. Toť dílo Ducha svatého: / učí, těší rád každého /
slovu pravdy povolného.

15. Prosíme, Pane Ježíši, / rač dáti své svaté říši, /
ať ji Duch svatý vždy těší

16. skrze dary své v hojnosti / víry, lásky, nadějnosti; /
dej s ní býti v té milosti.
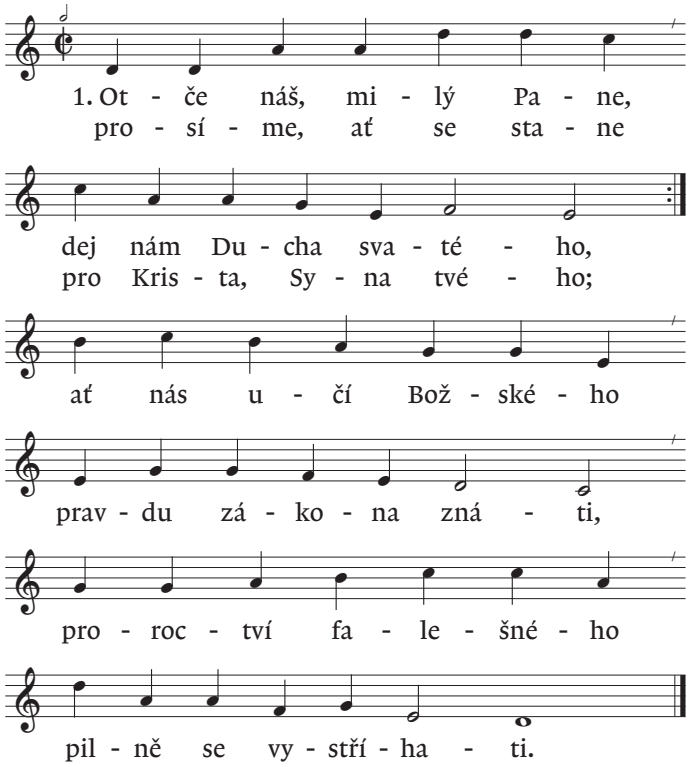
17. Zavítej dnes, Duchu svatý, / v darech sladkých v církev
vsátý, / i od nás věrou přijatý!

18. Chovej nás vždy v své milosti / a v Kristově
účastnosti, / zdržuj v lásky společnosti,

19. ať tě vždy věčně chválíme, / s Otcem, Synem
velebíme, / na věky věků slavíme.

T: Piesně chval Božských, 1541 / Písně duchovní
evanjelistské, 1615 / Evangelický zpěvník, 1979
M: *Resurrexit Dominus* / Vyšebrodský sborník, 1410 / Piesně chval Božských, 1541
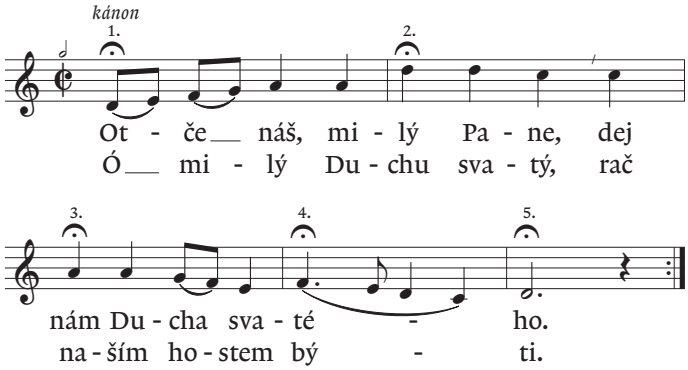
570

2. Kriste, jenž jsi věrným svým seslal Ducha svatého, / před věky vyvoleným od Otce nebeského, / račiž nám této chvíle téhož Ducha seslati, / abychom tebe mile mohli v Slovu poznati.

3. Ó milý Duchu svatý, rač naším hostem býti, / jenž jsi v darech bohatý, nemeškej k nám přijíti. / Spravuj jazyk k mluvení, dej dobré naučení, / nachyl uši k slyšení, zapal srdce k věření.
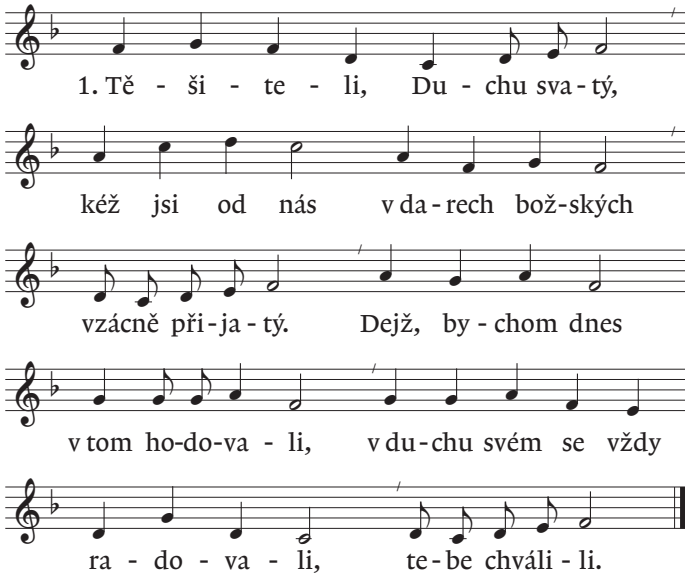
571

T: Kliment Bosák Ursin, Písničky [1535] /
Vodňanský kancionál, 1537 / Evangelický zpěvník, 1979
M: *Venusta Regina* / Kodex Franus, 1505 /
Piesně chval Božských, 1561 / Ladislav Moravetz

← T: Kliment Bosák Ursin, Písničky, [1535] / Vodňanský kancionál, 1537 /
Cithara sanctorum, 1636 / Evangelický zpěvník, 1979
M: *Venusta Regina* / Kodex Franus, 1505 / Piesně chval Božských, 1561 /
Kancionál český, 1683 / Zpěvník Českobratrské církve evangelické, 1931

572

2. Tys Otci i Synu rovný, / v božské slavné osobě své / nestižitelný, / svrchovaná, věčná dobrota, / působce nového života, / v darech štědrota.

3. Ty jsi všecky vyvolené / činil dary svými hodné, / Krista účastné, / a svou krví, kterou vyléval, / když sebe za ně na kříž vydal, / je očišťoval,

4. by byli Boží synové, / také s Kristem dědicové, / jeho údové, / když by tvého došli rození, / které z Kristova zasloužení / dáno k spasení.

5. Ty dáváš svým víru pravou, / život nový tou předivnou / božskou mocí svou, / aby s Kristem jsouce spojeni / a v lásce svaté založeni, / v něm spolek měli,

6. nade vše ho milujíce, / jako Pána svého sobě / nejdráž vážíce, / jedno tělo s ním učiněni / a za chrám svatý posvěceni / k jeho bydlení.

7. Ó Bože, divné dílo tvé, / které děláš podnes v každé / duši zvolené, / bez kterého lidem k spasení / platno nic pouhé vnější není / slova slyšení.

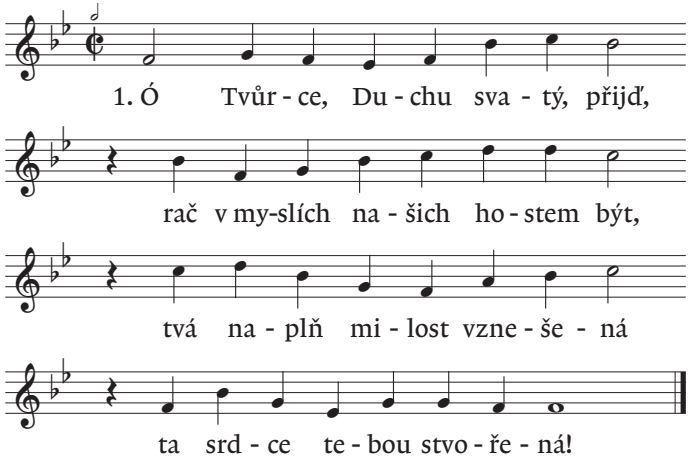
8. Též přijímání svátostí / bez víry nás samo hříchu / ještě nezprostí. / Leč ty, Pane, koho předejdeš / a milostí svou jej daruješ, / vnitř obživuješ.

9. Avšak člověka každého / ty svátostmi a kázáním / slova Božího / povoláváš i ujišťuješ, / živíš, chováš i opatruješ, / bludů zprošťuješ.

10. Užívajíce též toho, / chvalme spolu Boha svého, / Ducha svatého; / vždyť z milosti k pravé hodnosti / přiveď ke Krista účastnosti / svou služebností.

T: *Nu bitt wir den heiligen Geist* / Glogauer Liederbuch, 1480 / Martin Michalec, Piesně chval Božských, 1541 / Kancionál, 1659 / Evangelický zpěvník, 1979 / 2018
M: nápěv německé varianty písně *Jezu Kriste, štědrý kněže* / Jistebnický kancionál, c.1430 / Glogauer Liederbuch, 1480 / Piesně chval Božských, 1541

573
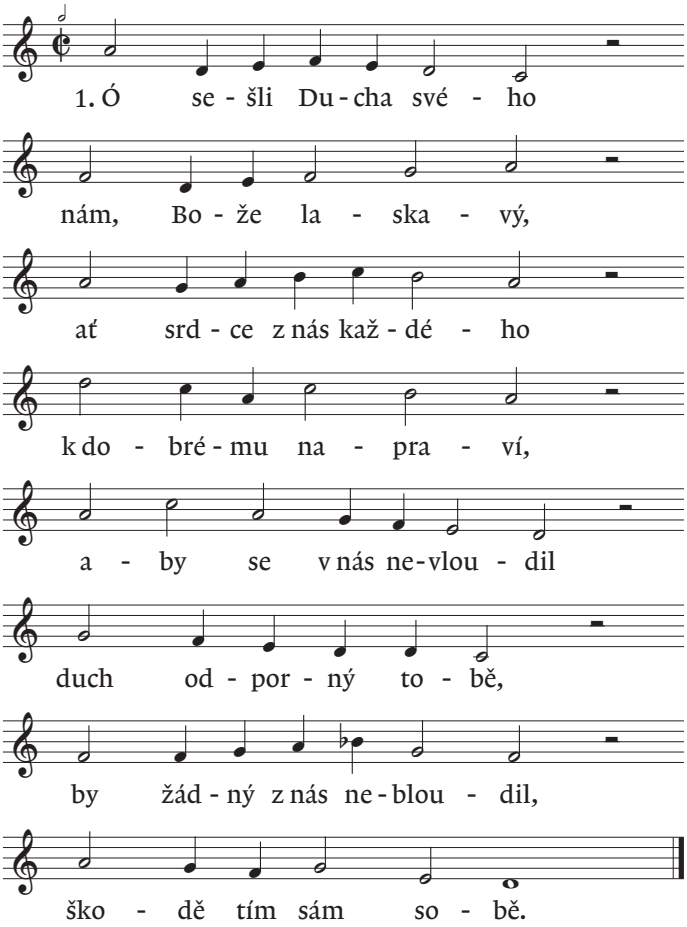

2. Ó rozněť světlo v myslích nám / a vylej lásku v srdcí chrám, / ty v mdlobě těla posiluj, / svou mocí stále při nás stůj.

3. Rač Zlého dále zapudit / a pokojem nás obdařit, / ať tebou takto vedeni / veškerých škod jsme zbaveni.

4. Ty Otce rač dát znáti nám, / Syn rovněž tebou budiž znám, / i tebe z obou vyšlého, / ať máme času každého.

T: *Veni, Creator Spiritus* / Martin Luther, Eyn Enchiridion oder Handbüchlein, 1524 / Samuel Verner, Evangelický zpěvník, 1979
M: nápěv hymnu *Veni Creator Spiritus* / Martin Luther, Geistliche Lieder, 1533 / Evangelický zpěvník, 1979

574

2. Tvůj Duch ať jest našeho / ducha posvětitel / a srdce z nás každého / jasný osvětitel, / ať nás učí moudrosti, / jež pochází z nebe, / bychom se vší možností / milovali tebe.
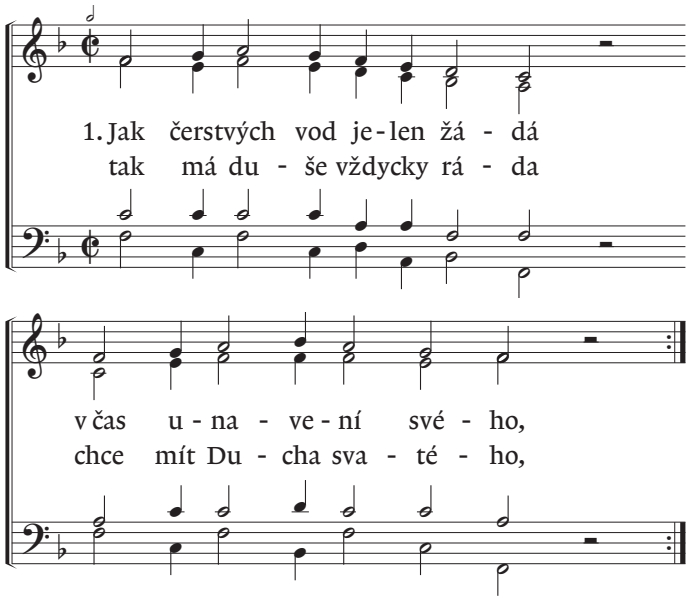
3. Tvůj Duch ať nás uvodí / v pravdu milou tobě, / ať žádný z nás neškodí / lží a zlostí sobě. / Dar rozumu zdravého / když nám ráčils dáti, / pomoz ho ke cti tvého / jména užívati.
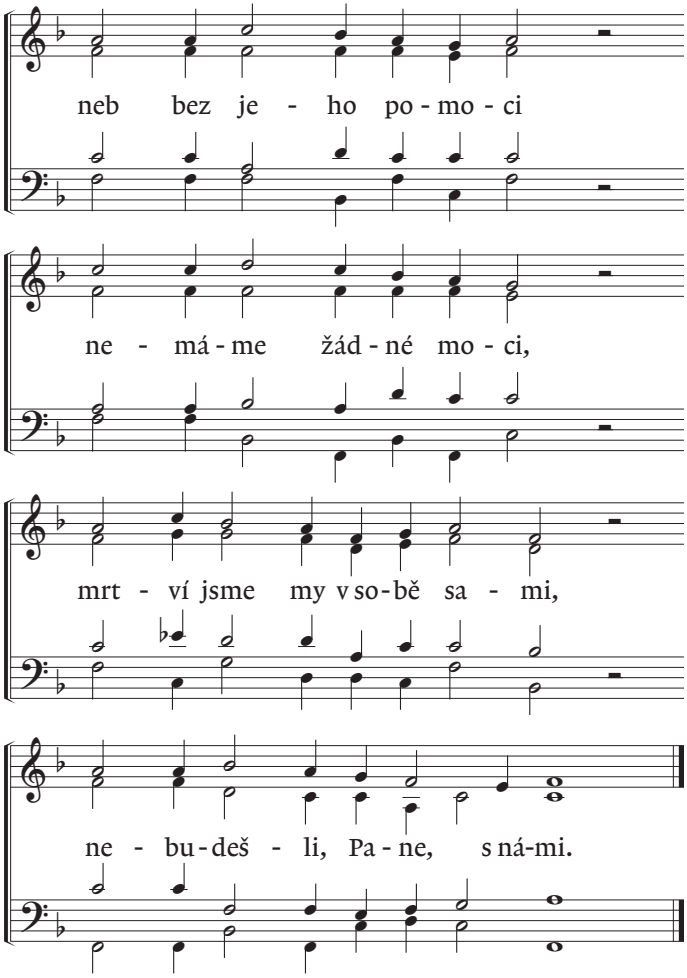
4. Mysl naši osvěcuj / světlem Ducha svého, / jím též mocně potěšuj / bídou sevřeného. / Ve dnech utrpení dej / důvěru a stálost, / srdce čisté uchovej, / rozhojňuj svou milost.

5. Když pak posléz odvoláš / věrné svoje k sobě, / Duch tvůj svatý siliž nás / v teskné smrti mdlobě. / Uděl v boji posledním / víry, statečnosti / a po boji vítězném / přijmi na věčnosti.

T: podle Jana Amose Komenského Nová kniha zpěvů křesťanských, 1796 / Zpěvník Českobratrské církve evangelické, 1931 / Evangelický zpěvník, 1979 M: Pseaumes octante trois de David, 1551

575

2. Pán praví: „Kdo mne miluje, / slova mého ostříhá, / můj Otec jej oblibuje, / Duch svatý k nebi zdvíhá. / K tomu my přicházíme, / v tom příbytek činíme, / neb to mé milosti slovo / není mé, ale Otcovo.

3. Duch svatý, ten Utěšitel, / jejž Otec pro mne dává, / bude váš věrný učitel, / od něhož půjde zpráva / o všem, co jsem vám mluvil, / pokud jsem zde s vámi byl. / On vám všechno připomene, / on vás k dobrému povede.
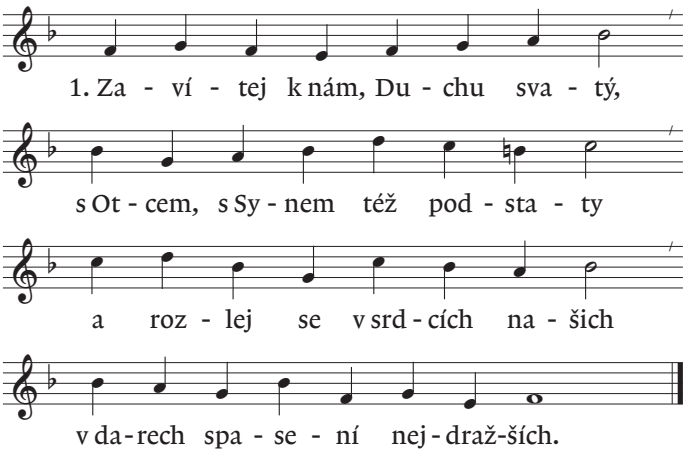
4. Pokoj svůj vám zůstavuji, / ne jak vám jej svět dává. / Proč se vám srdce strachují? / Děl jsem vám slova pravá: / Jdu a zase přijdu k vám, / co jsem slíbil, to vám dám. / Nebojte se v mém pokoji, / já jsem váš a vy jste moji."

5. Ó přijdiž k nám, Duchu svatý, / Bože mocný a pravý, / s Otcem, s Synem též podstaty / a hodný téže slávy. / Posvěcuj a spravuj nás / nyní i v poslední čas. / Otevři svých darů pramen / k spasení našemu. Amen.

T: Jiří Třanovský, Cithara sanctorum, 1636 / Cithara sanctorum, 1653 / Evangelický zpěvník, 1979
M: Pseaumes octante trois de David, 1551
S: Claude Goudimel, Les cent cinquante pseaumes de David, 1564/5 / Evangelisch-reformiertes Gesangbuch, 1998

Věčný Bože, Otče našeho Pána Ježíše Krista,
dej mi svého svatého Ducha,
ať ve mně vzbuzuje pravou a skutečnou víru,
ať mi vládne, ať mě posiluje, ať mě podpírá.
Ó, ty Synu věčného Otce, Ježíši Kriste,
daruj mi svého svatého Ducha.

576

2. Mysl nám věrou osvěcuj / a vůli láskou rozněcuj, /
paměť ustavuj v naději, / svědomí v stálém pokoji.

3. V úmyslu přímém posiluj, / srdce čistotou korunuj, /
žádosti řiď svatou bázní, / těla bujnost zkrocuj kázní.

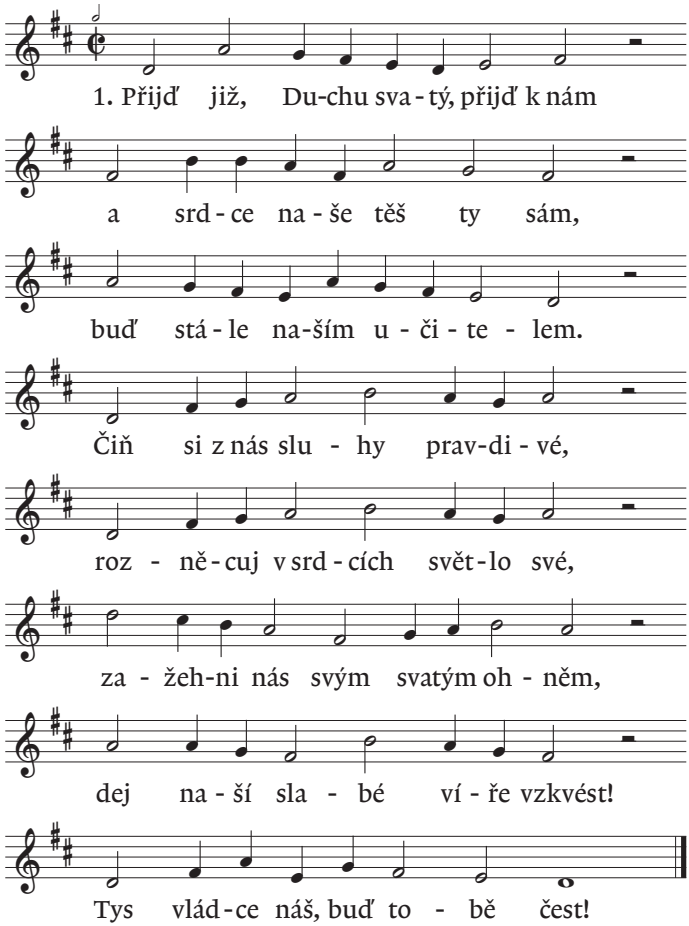
4. Nad smysly panovati dej, / rouchem ctnosti je odívej, /
ať vše, což se tobě líbí, / činí, mluví, slyší, vidí,

5. tak obraz Otcův nesouce, / v Krista vkořeněni jsouce, /
v něm po lopotě vezdejší / máme v nebi život lepší.

6. Dej to z milosti Otcovy, / plné zásluhy Kristovy, /
štědrý dárce, Duchu svatý, / Bože nedílné podstaty.

T: hymnus *Nunc, Sancte, nobis, Spiritus* / Matěj Červenka, Piesně chval Božských, 1561 / Zpěvník žalmů a písní duchovních, 1877 / Zpěvník Českobratrské církve evangelické, 1931 / 2018
M: nápěv hymnu *Veni, Creator Spiritus* / Eyn Enchiridion oder Handbüchlein, 1524 / Piesně chval Božských, 1561 / Písně duchovní evanjelistské, 1564 / Zpěvník Českobratrské církve evangelické, 1931

577

2. V pokušení buď naše stráž, / vždyť slabost naši dobře znáš, / náporu světa podléháme. / Naplň nás duchem tichosti, / v milování dej stálosti, / tvou radu vždy očekáváme. / Veď a řiď nás neustále, / dej, ať jsme živi k tvé chvále!
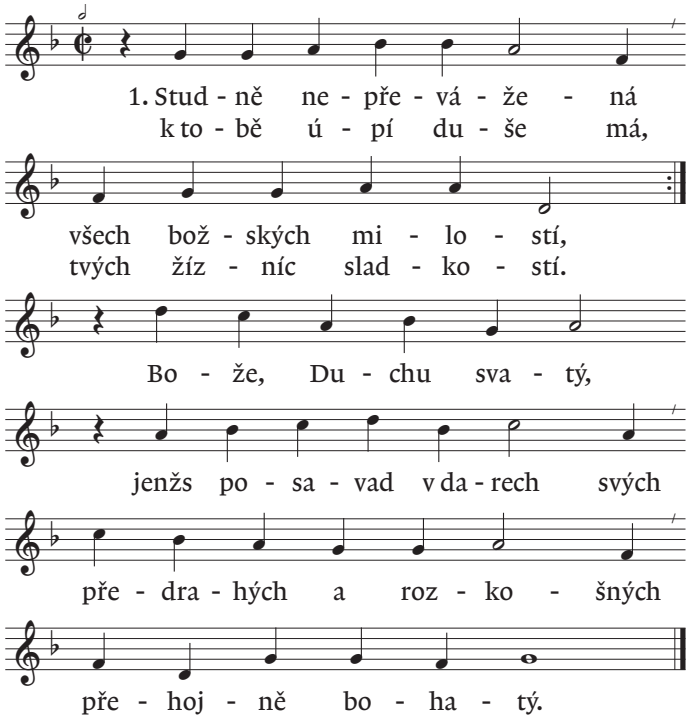
3. Svůj mír a pokoj rozlij v nás / a všechnu naši pýchu zkaz, / své drahé slovo do srdce vpiš. / Přemáhej naši hněvivost, / zaháněj každou pochybnost, / pokornou prosbu, Pane, vyslyš. / Buď v bojích naším obráncem / a v ponížení zastáncem.

4. Přijď již brzy, přijď, Pane náš, / své věrné pod ochranou máš, / nechť vzejde záhy hvězda jitřní! / Očekáváme příchod tvůj, / Ježíši Kriste, Králi můj, / tvá svatá církev již tě žízní. / Ach, Duchu svatý, připrav nás / na den, kdy Ježíš přijde zas.

T: *Veni, Creator Spiritus* / Bénédict Pictet, Cantiques sacrez, 1705 / Jan Sláma a Bohuslav Vik, Evangelický zpěvník, 1979
M: Les cent et cinquante pseaumes de David, 1562

Duchu svatý,
dej mi víru,
která mě zachrání
před zoufalstvím, chtivostí i nectnostmi.
Dej mi lásku k Bohu a lidem,
která ve mně zničí
hněv, zášť i pocit hořkosti.
Dej mi naději,
která mě zbaví strachu a malomyslnosti.

578

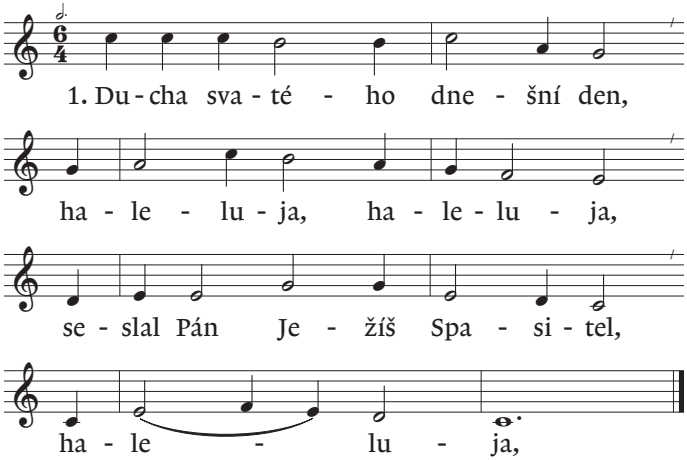

2. Proto vroucně tě prosím, / můj posvětiteli, / víry pravé v mém srdci / mocný pěstiteli, / rozmnožuj ji dále, / ať se již nezmenšuje, / ale vždy rozhojňuje / ke tvé cti a chvále.

3. Při tom i má naděje / ať pevnou stálostí / před tebou se vždy skvěje / bez vší pochybnosti, / bych neměl doufání / v darech pomíjejících, / však věčně trvajících / a v tvém smilování.

4. Vladaři můj výborný, / braň a posilň mne sám, / by libý neb odporný / vítr sem ani tam / mnou nemoh viklati, / nýbrž ať v každé době / důvěřuji se tobě, / rač mi pomáhati.

579

2. všem svým učedníkům milým, / haleluja, haleluja, /
jakož byl předpověděl jim, / haleluja,

3. aby on svým darováním, / haleluja, haleluja, /
zažeh srdce k milování, / haleluja.

4. Ať Pán svou svatou milostí, / haleluja, haleluja, /
pošle nám Ducha z výsosti, / haleluja,

5. radost duchovní rozmnoží, / haleluja, haleluja, /
srdce v nás smutná utěší, / haleluja.

6. Nastal nám den potěšený, / haleluja, haleluja, /
Duchem svatým osvícený, / haleluja.
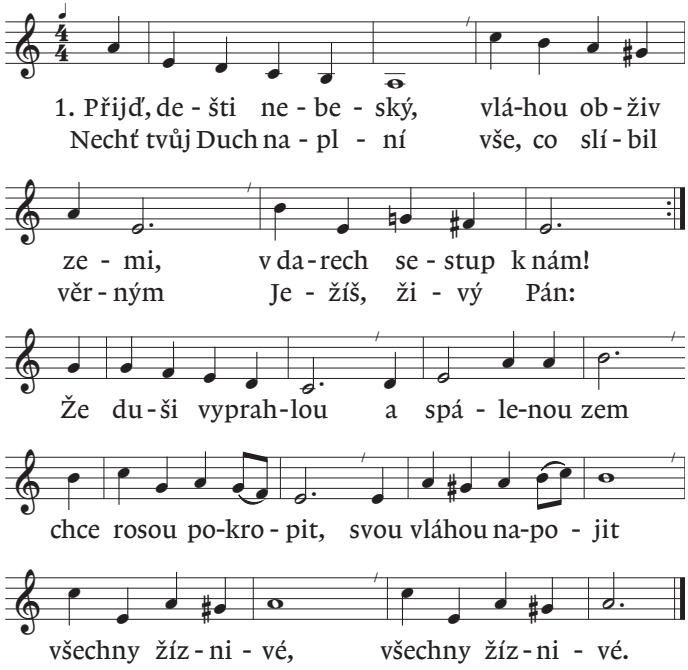
7. Raduj se dnes, lidské srdce, / haleluja, haleluja, /
chval vesele Boha Otce, / haleluja.

← T: na motivy *Kyrie, fons bonitatis* Jan Amos Komenský, Kancionál, 1659 / Evangelický zpěvník, 1979
M: *Madre non mi far monaca* / Vetera nova carmina sacra, 1575 / Písně duchovní evanjelistské, 1615

8. On nám skrze Syna svého, / haleluja, haleluja, / zaslíbil Ducha svatého, / haleluja.

T: Benešovský kancionál, 1575/1600 / Evangelický zpěvník (dodatek), 2000
M: *Surrexit Christus hodie* / Jistebnický kancionál, c.1430 / Benešovský kancionál, 1575/1600 / Evangelický zpěvník (dodatek), 2000

580

2. Přijď, vodo života, / dej pít ze svých zřídel / lidem znaveným. / V bolestech posiluj, / v trápeních a smutcích / buď potěšením. / Pohleď na srdce mé, / jak dál umdlévá, / v bázni a v úzkosti / po tobě, můj hosti, / |: touží duše má. :|
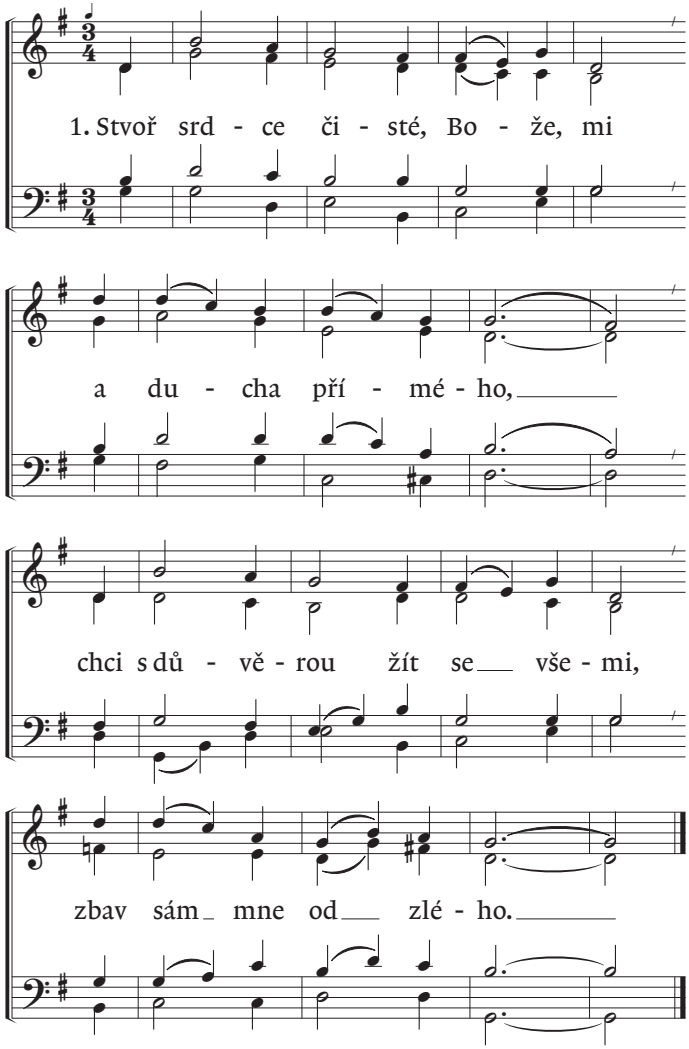
3. Přijď, mistře žáků svých, / dej, ať ve tvých slovech / moudrost nalézám. / To, co je očím mým / neznámé a skryté, / poznat dej ty sám. / V bloudění marných dnů / a cest ztracených / tajemství otvíráš, / svou láskou překonáš / |: vzpouru mou i hřích. :|

4. Přijď, světa pokoji, / v něm ať znovu vstává / lid rozptýlený. / Sám ve své věrnosti / obnov sliby dávné, / své dej smíření. / Ať duše zkroušená / hlas tvůj uslyší: / „Neboj se, stísněná, / ty má vyvolená, / |: tvým jsem bezpečím.“ :|

5. Přijď, studně spasení, / nebeskými dary / život provázej! / Světlo tvé dobroty / v temnotách ať září, / tvář svou neskrývej. / Nic víc nemohu mít, / když znám lásku tvou. / Mé srdce proměňuj, / milostí obdaruj, / |: vždy buď oporou. :|

T: Johann Caspar Stegmann, Neues Geist-reiches Gesang-Buch, 1714 / Jan Liberda, Harfa nová, 1735 / Zpěvník Českobratrské církve evangelické, 1931 / Miloslav Esterle
M: Neues Geist-reiches Gesang-Buch, 1714 / Zpěvník Českobratrské církve evangelické, 1931 / Evangelický zpěvník, 1979

581
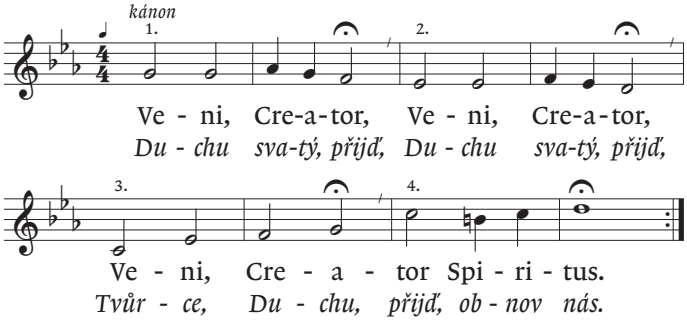

2. Dej touhu víc se otevřít / ať vítám příchod tvůj. /
Ty sám chceš srdce proměnit, / svou láskou potěšuj.

3. Krev tvá ať léčí duši mou / a dává znovu žít, / tvůj kříž
a tvář milostivou / smím v hloubi objevit.

4. Svou moudrostí ať svatý Duch / mou víru provází. /
Ať vládne v míru mocný Bůh, / je blízko v nesnázích.
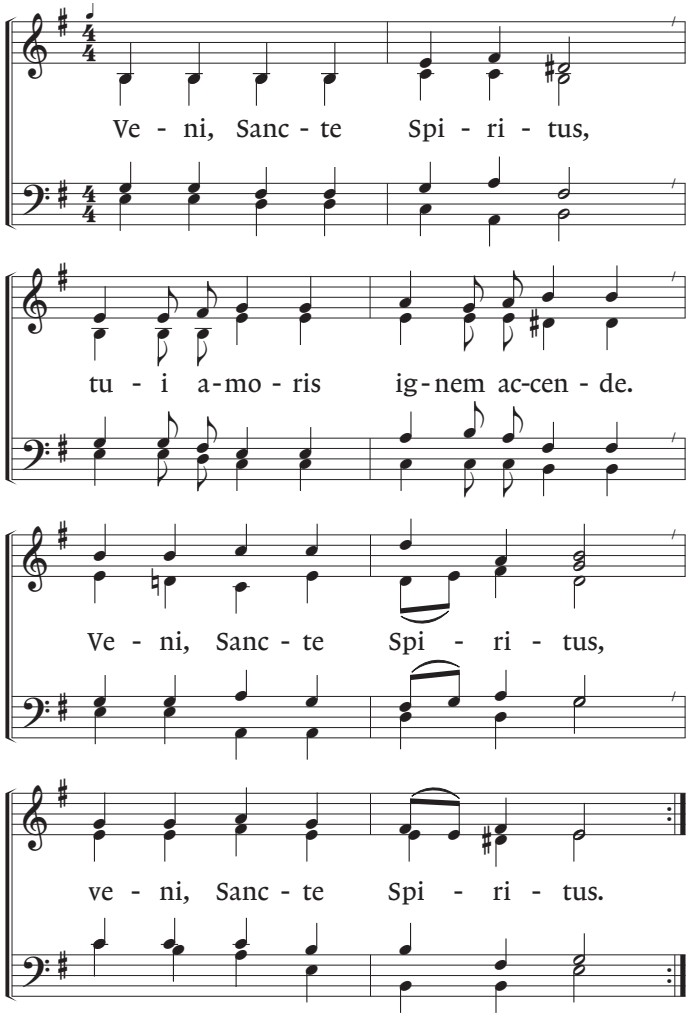
T: Josef Baštecký, Lýra Sionská, 1871 / Miloslav Esterle
M: William Gardiner, Sacred Melodies, 1815 / Complete Anglican Hymns, 2000
S: Complete Anglican Hymns, 2000

582
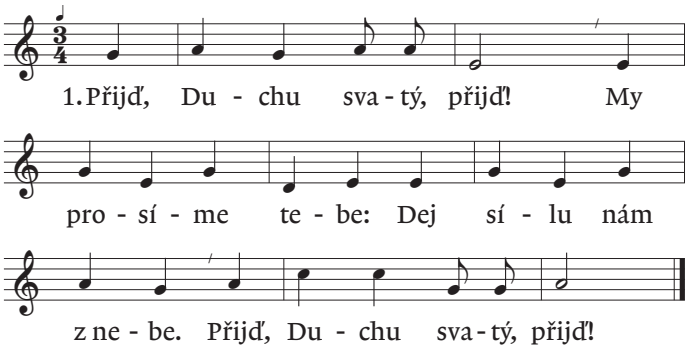

T: *Veni, Creator Spiritus* / Jacques Berthier, Music
from Taizé, 1978 / Svítá, 1992 / 2018
M: Jacques Berthier, Music from Taizé, 1978 / Svítá, 1992

583

T: *Veni, Sancte Spiritus, reple* / Jacques Berthier / Taizé: Songs for Prayer, 1998
M: Jacques Berthier / Taizé: Songs for Prayer, 1998
S: Jacques Berthier / Taizé: Songs for Prayer, 1998

584

2. Přijď, Duchu svatý, přijď! / Ať tvé slovo pravdy nás provází navždy. / Přijď, Duchu svatý, přijď!

3. Přijď, Duchu svatý, přijď! / Jen k dobrému dílu vždy dávej svou sílu. / Přijď, Duchu svatý, přijď!
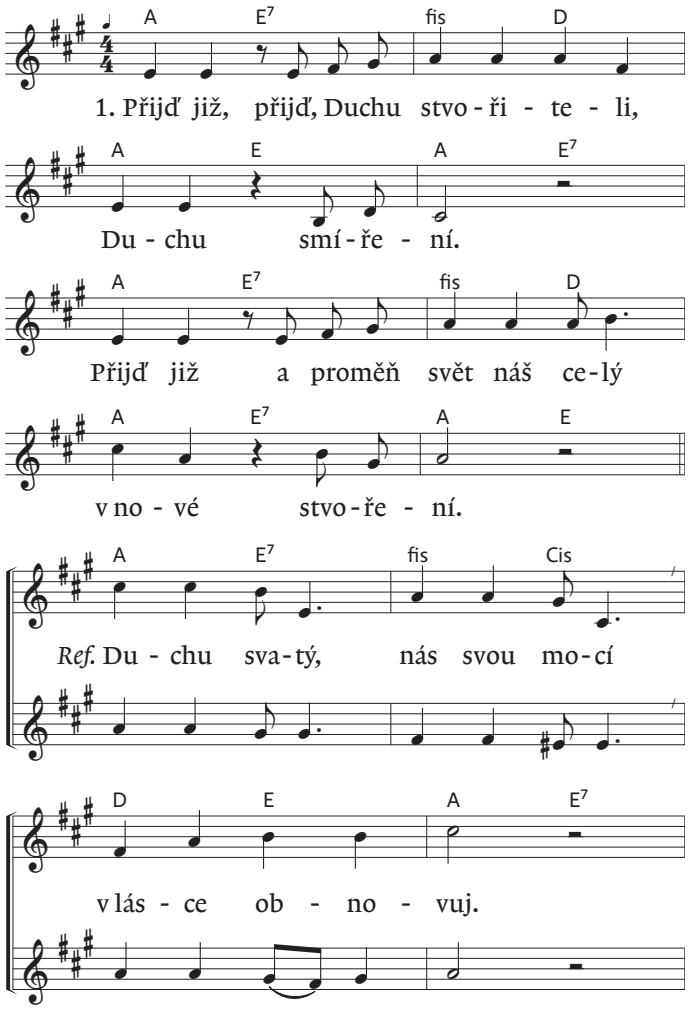
4. Přijď, Duchu svatý, přijď! / Uč trpělivosti a naplň radostí. / Přijď, Duchu svatý, přijď!
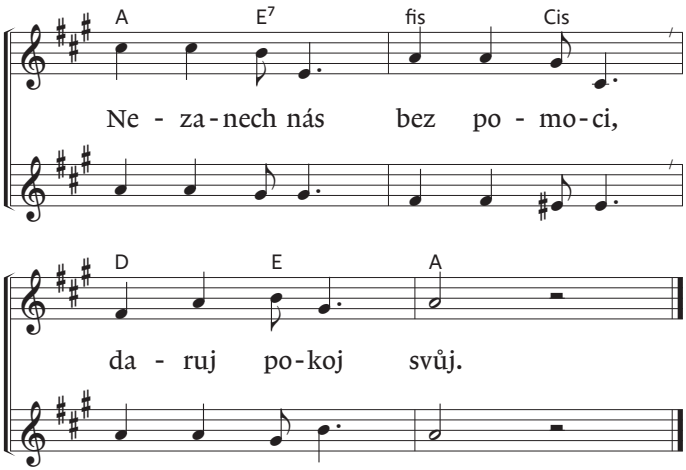
5. Přijď, Duchu svatý, přijď! / Jinde naděj není než v tvém odpuštění. / Přijď, Duchu svatý, přijď!

6. Přijď, Duchu svatý, přijď! / Ať dobře poznáme, co vše v tobě máme. / Přijď, Duchu svatý, přijď!

T: *Komm, Heiliger Geist! Gott liebend zu loben*, Gertrud Luise Mathilde Luckau, Singet dem Herrn, 1970 / Zdeněk Coufal, Evangelický zpěvník (dodatek), 2000
M: Johannes Petzold, Singet dem Herrn, 1970 / Evangelický zpěvník (dodatek), 2000
Luckau, Gertrud © Strube Verlag GmbH, München,
Petzold, Johannes © Strube Verlag GmbH, München.

585

A E7 fis D
1. Přijď již, přijď, Duchu stvo - ři - te - li,
A E A E7
Du - chu smí - ře - ní.
A E7 fis D
Přijď již a proměň svět náš ce - lý
A E7 A E
v no - vé stvo - ře - ní.
A E7 fis Cis
Ref. Du - chu sva - tý, nás svou mo - cí
D E A E7
v lás - ce ob - no - vuj.
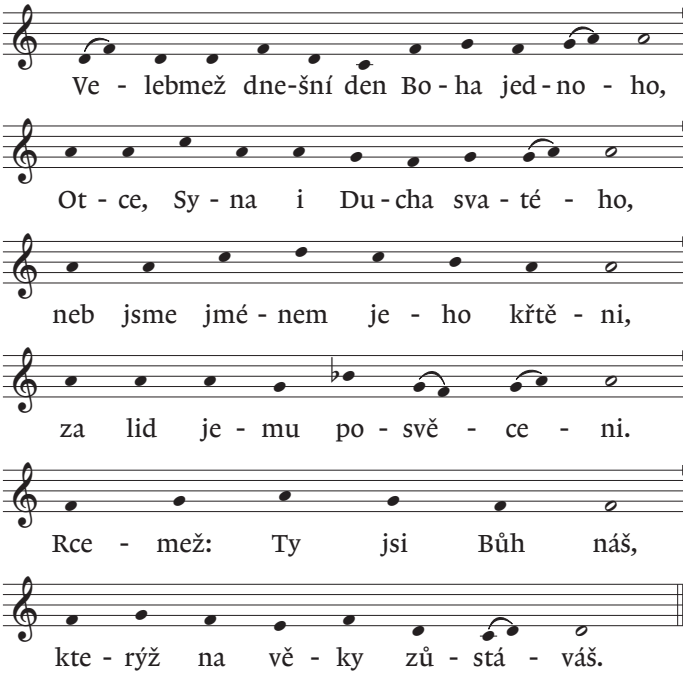

2. Probuď svým dechem kosti suché, zažeň temnotu. /
Najdi zbloudilé, oslov hluché, žehnej životu. *Ref.*

3. Probuď svědomí otupené, sbližuj národy. /
Zavěj a přiveď zotročené v říši svobody. *Ref.*

T: Miloš Rejchrt, Nová píseň, [1983/4] / Evangelický zpěvník (dodatek), 2000
M: Miloš Rejchrt, Nová píseň, [1983/4] / Svítá, 1992 / 2018
S: Svítá, 1992
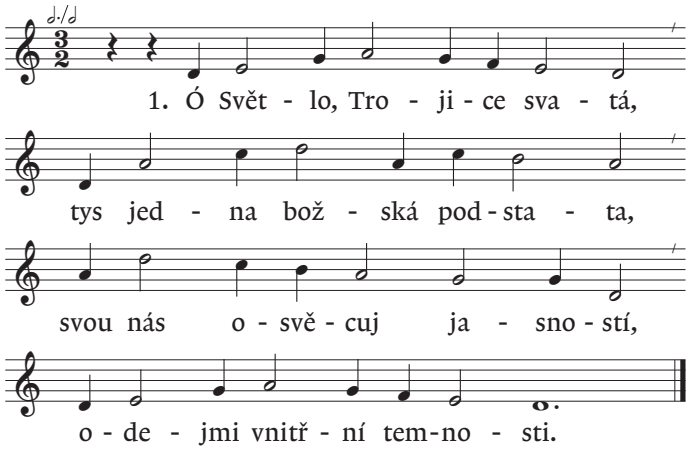
Milost našeho Pána Ježíše Krista a láska Boží
a přítomnost Ducha svatého se všemi vámi. (2K 13,13)

586

T: Jan Augusta, Piesně chval Božských, 1561
M: nápěv antifony *Gloria tibi, Trinitas* / Piesně chval Božských, 1561

587

2. V světle nepřistupitelném / jsi, v místě nestižitelném, / světlem víry dej se znáti, / srdcem celým milovati.

3. Ó mocný, moudrý i dobrý, / k sdílnosti v dobrém všem štědrý, / naši mdlobu, hloupost, zlost znáš / i lítost v tom nad námi máš.

4. Trojí v osobách, jeden Bůh, / z nebe viděl jsi náš neduh / a ráčil ses ohlásiti / a z milosti nás spasiti.

5. Ukázals osob rozdílnost, / však božskou jedinou bytost / v stvoření a vykoupení / i ve vnitřním obnovení.

6. Toto tvoje trojí dílo / hříšnému se přiblížilo / člověku k jeho spasení, / by v něm neslo tvé znamení.

7. Neboť nižádné stvoření / člověku v tom rovno není, / že k obrazu stvořen tvému, / a tak k životu věčnému.

8. Kdyby zůstal v nevinnosti, / přišel by k nesmrtelnosti, / na duchu též i na těle / život z tebe měl by cele.

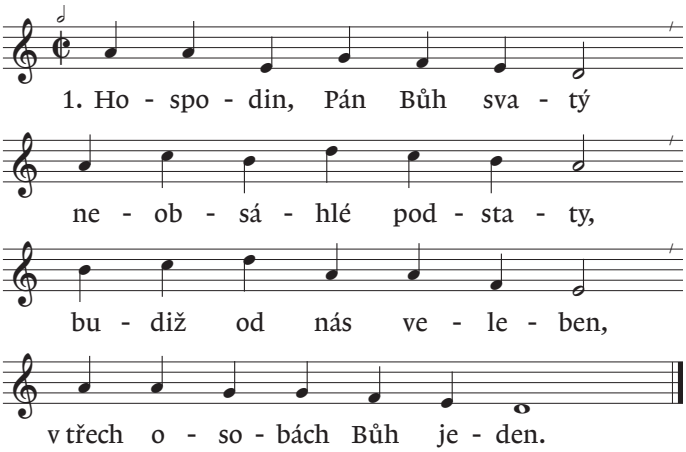
9. Ale ty, všemohoucí sám / a v moudrosti, v dobrotě znám, / způsobils to v své milosti, / aby zas ožil k věčnosti

10. a pro Pána Jezu Krista / v svatém došel nebi místa, /
když má skrz Ducha svatého / obraz stvoření nového.

11. Budiž Bohu Otci chvála / i Synu jeho buď dána /
i také Duchu svatému, / Pánu Bohu jedinému.

T: hymnus *O lux beata Trinitas* / Lukáš Pražský, Piesně chval Božských, 1541 / Kancionál, 1659 / Evangelický zpěvník, 1979 M: *Salvator iam illuxit* / Graduál Martina Bakaláře z Vyskytné, 1512 / Piesně chval Božských, 1541

588

2. Stvořiteli nebeských / věcí, všech také zemských, /
poslals k nám Syna svého / k spáse lidu hříšného.
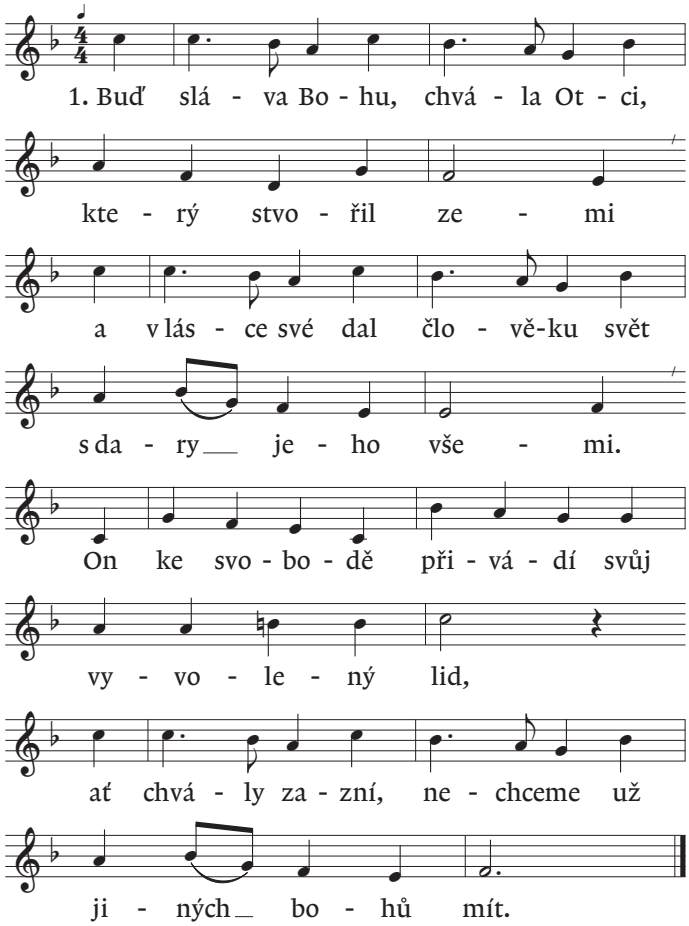
3. Nevýstižná Moudrosti, / Synu Boží z výsosti, /
draze jsi nás vykoupil, / všechny hříchy krví smyl.

4. Přemocný Duchu svatý, / v srdce vírou přijatý, /
vzbuď v nás lásku srdečnou, / dej v Kristu účast věčnou.

5. Slaven buď jediný Bůh, / Otec, Syn i svatý Duch, /
Stvořitel, Vykupitel, / doufajících Těšitel.

T: Piesně chval Božských, 1541 / Evangelický zpěvník, 1979 / 2018
M: *Pacis hec sunt munera* / Kodex Franus, 1505

589

2. Buď sláva Bohu, chvála Synu, pozdrav svého Krále, / na kříži trpěl, zvítězil, je mezi námi stále. / Zná bídu naši, smutek náš – to všechno prožil sám, / ať chvály zazní, nade všemi pány on je Pán.

3. Buď sláva Bohu, chvála Duchu – to on sílu dává, /
kde působí, tam veliká se v lidech změna stává. /
Kde smutek byl a beznaděj, tam vzchází nový den, /
ať chvály zazní, svatý Duch buď od nás veleben.
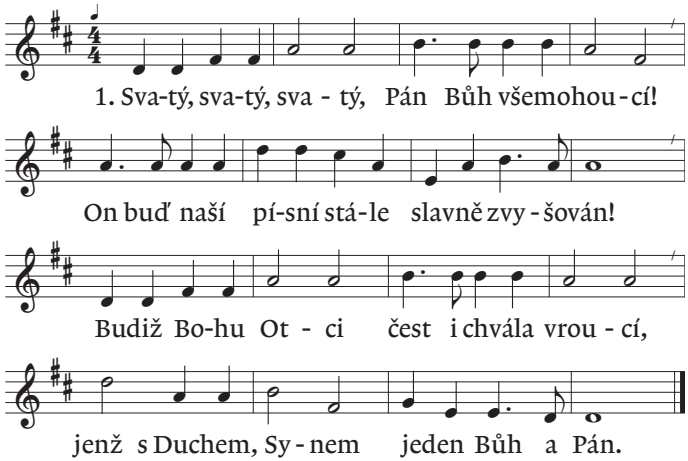
4. Buď sláva Bohu, chvály naše ať zní každé ráno, /
co k životu je potřebné, to vše nám bylo dáno. / Ať naše
srdce naplní se láskou, radostí / a píseň chvály zazní Bohu
s pravou vděčností.

T: Jan Balcar, Evangelický zpěvník (dodatek), 2000
M: Sbírka skladeb pro klávesový nástroj, [1800/10] /
Evangelický zpěvník (dodatek), 2000

Svatý Bože, stvořil jsi nás,
v Ježíši Kristu se s námi setkáváš
a skrze Ducha svatého nás voláš.
Před tebou se skláníme a vyznáváme:
V tobě je všechna sláva.
Tobě, Otci, Synu i svatému Duchu,
buď čest a chvála na věky.

z luterské liturgie

590

2. Svatý, svatý, svatý, před tebou se sklání / všichni tvoji věrní v slávě, tam, kde trůn svůj máš. / S andělskými sbory ctí tě bez přestání, / jenž věčně tentýž v lásce zůstáváš.

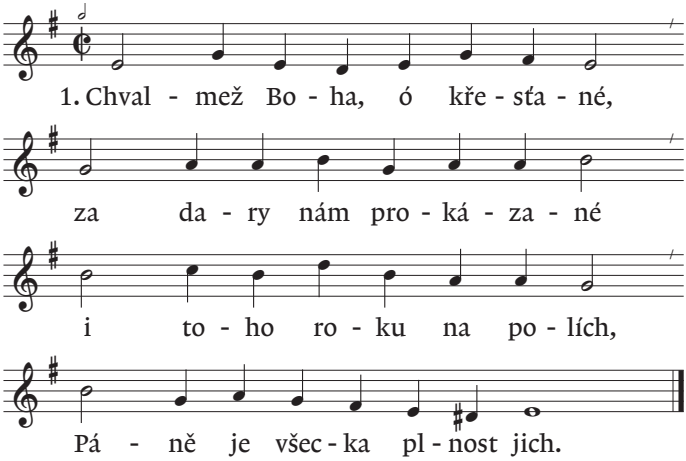
3. Svatý, svatý, svatý, nám však blízký stále, / ač nám naše hříchy brání uzřít slávu tvou. / Kdo je rovný tobě? Vládneš dokonale / v síle své lásky zemí veškerou.

4. Svatý, svatý, svatý, Pán Bůh všemohoucí! / Jménu tvému zde i v nebi slavně dík buď vzdán! / Budiž Bohu Otci čest i chvála vroucí, / jenž s Duchem, Synem jeden Bůh a Pán.

T: Reginald Heber, Hymns, 1827 / Jindřich Halama
M: John Bacchus Dykes, Hymns Ancient and Modern, 1861 / Zpěvník evanjelické Bratrské církve, 1908 / 2018

Bůh má moc zahrnout vás všemi dary své milosti,
abyste vždycky měli dostatek všeho, co potřebujete,
a ještě vám přebývalo pro každé dobré dílo. (2K 9,8–11)

591

2. Chvalte Pána, vzdejte mu čest, / neb od věčnosti dobrý jest: / on stvořil nás, udržuje, / živí, chrání, opatruje.

3. On nás v Kristu vykoupené, / Duchem svatým posvěcené, / milovati nepřestává, / pokrm, nápoj, oděv dává.

4. On k našemu potěšení / dal vzrůst našemu osení, / což i nyní spatřujeme, / když užitky z pole žneme.

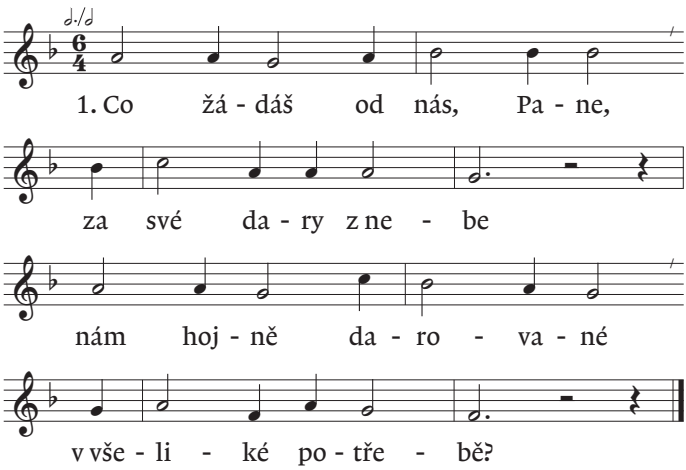
5. Zpívejme mu srdcem vděčně: / „Ó Bože dobroty věčné! / Sláva buď tobě na nebi / a pokoj lidem na zemi.“

6. Při nynější žni radostné / pamatujme na milostné / léto věčného života, / tomu chce Boží dobrota.

7. Bůh Otec, Syn i Duch svatý, / Bůh náš svatý, svatý, svatý, / budiž od nás nyní chválen / i na věky věků. Amen.

T: Jiří Třanovský, Cithara sanctorum, 1636 / Nová kniha zpěvů křesťanských, 1796 / Evangelický zpěvník, 1979 / 2018
M: podle hymnu *Veni, redemptor gentium* Martin Luther, Geistliche Lieder, 1543/44 / Písně duchovní evanjelistské, 1564

592

2. Nežádáš stříbra, zlata, / neb to všechno tvé jest, / naše všechna odplata / je vzdávat tobě čest.

3. Z srdce tedy vděčného / tebe vzývat máme, / neboť dárce jiného / krom tebe nemáme.

4. Tebe žádný kraj světa / obsáhnout nemůže, / nepominou tvá léta, / tvá moc všechno může.

5. Slovem tvým jsou stvořena / nebesa nad námi / a krásně ozdobena / sluncem i hvězdami.

6. Chovej i nás laskavě, / dokud jsme na světě, / a dej, ať za to právě / oslavujeme tě.

7. Za tvé opatrování, / milostivý Pane, / je naše děkování. / Amen, tak se stane.
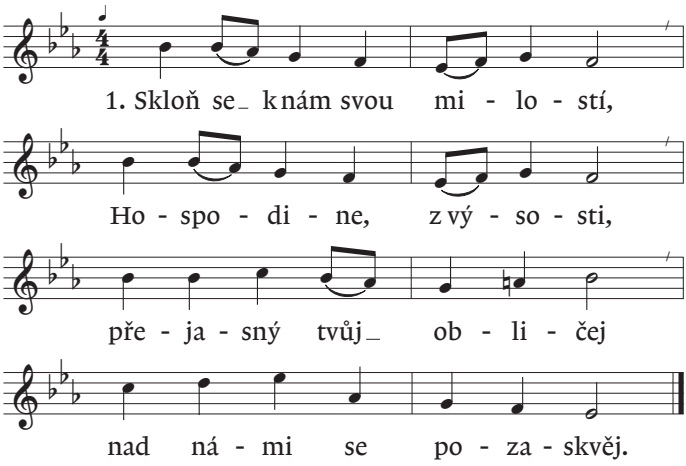
T: Jan Kochanowski, Pieśni, 1586 / Jan Amos Komenský, Kancionál, 1659 / Evanjelický kancionál, 1717 / Zpěvník Českobratrské církve evangelické, 1931 / Evangelický zpěvník, 1979 / 2018
M: Kancionál, 1659 / 2018

593

Požehnaný jsi, Hospodine, Bože náš, Králi světa,
jenž dáváš chlebu vyrůst ze země.
Požehnaný jsi, Hospodine, Bože náš, Králi světa,
stvořiteli plodu vinné révy.
Požehnaný jsi, Hospodine, Bože náš, Králi světa,
skrze jehož slovo se vše stává.

podle židovského požehnání

594

2. Učiň to, ať cestu tvou / všichni lidé naleznou, / rozsvěť všemu stvoření / světlo svého spasení.

3. I budou ti nositi / rtů svých libé oběti, / všichni, co jich v světě jest, / tobě, Pane, dají čest.
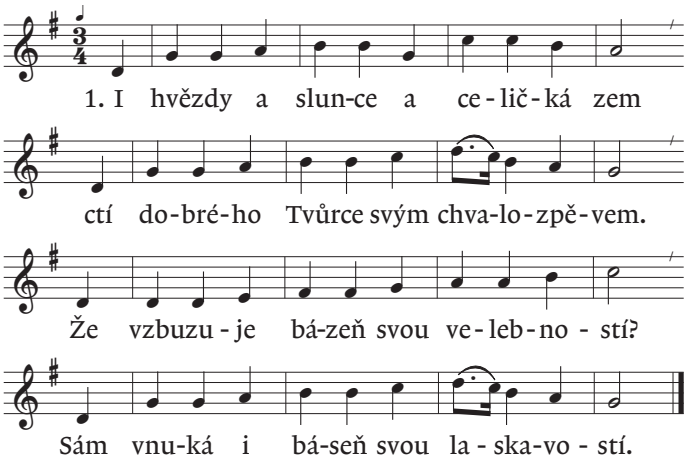
4. Každý jazyk vesele / zazvučí ti k pochvale, / nebo ty, ó Pane náš, / soudy pravé vykonáš.

5. Země též z svých pokladů / vydá hojnou úrodu, / Bože mocný, žehnej nám, / neb jsi Bůh a Pán náš sám.

6. Požehnej nám z výsosti, / Bože hojný v milosti, / by tě ctili v pokoře / na všem světa prostoře.

T: Ludvík Bohumil Kašpar, Písně cestou života, 1873
M: Písně cestou života, 1873 / Evangelický zpěvník, 1979

595

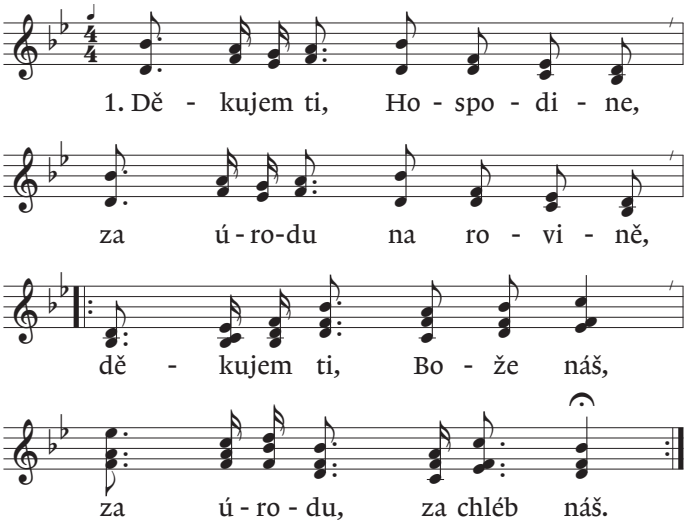
2. Kdo slunce dá jaru a létu svůj stín / a v barevném žáru plod střásá ti v klín? / To široké srdce, jež objímá svět, / a štědré jsou ruce, jež živí i květ.

3. Když obloha zvoní a červánky žhnou / a lesy, ach, voní a tajemně zvou / a vlnka si šeptá a rozkvete luh, / kdo ještě se zeptá: Co učinil Bůh?

4. Nad dary tvé skvělé, ty svrchovaný, / ctím lásku tvou, z které jsou darovány. / Mír v tobě má pramen i duše svůj klid / a k lásce tvé Amen ti zpívá tvůj lid.

T: Edmond-Louis Budry, Chants pour les Unions chrétiennes de Jeunes Gens, 1904 / Adrian Mikolášek, Evangelický zpěvník, 1979
M: Joseph Martin Kraus, A minuetto con XII variazioni, [1791] / Sacred Melodies, 1815 / Chants pour les Unions chrétiennes de Jeunes Gens, 1904 / Evangelický zpěvník, 1979
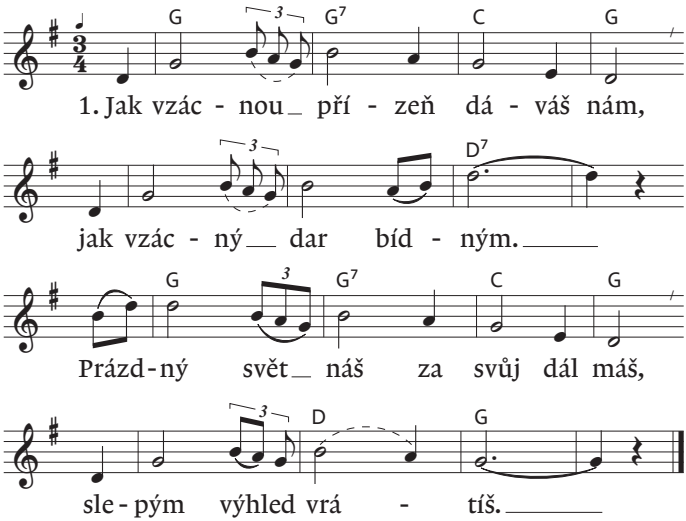
596

2. Na polách aj na lučinách, / v horách, na všeckých pastvinách, / |: daj ve zdraví užiti, / v cennosti zetrvati. :|

T: text tradiční slovácké písně / Slovácké pěsničky, 1950
M: tradiční slovácký nápěv / Slovácké pěsničky, 1950 / Ladislav Moravetz
S: Ladislav Moravetz

597
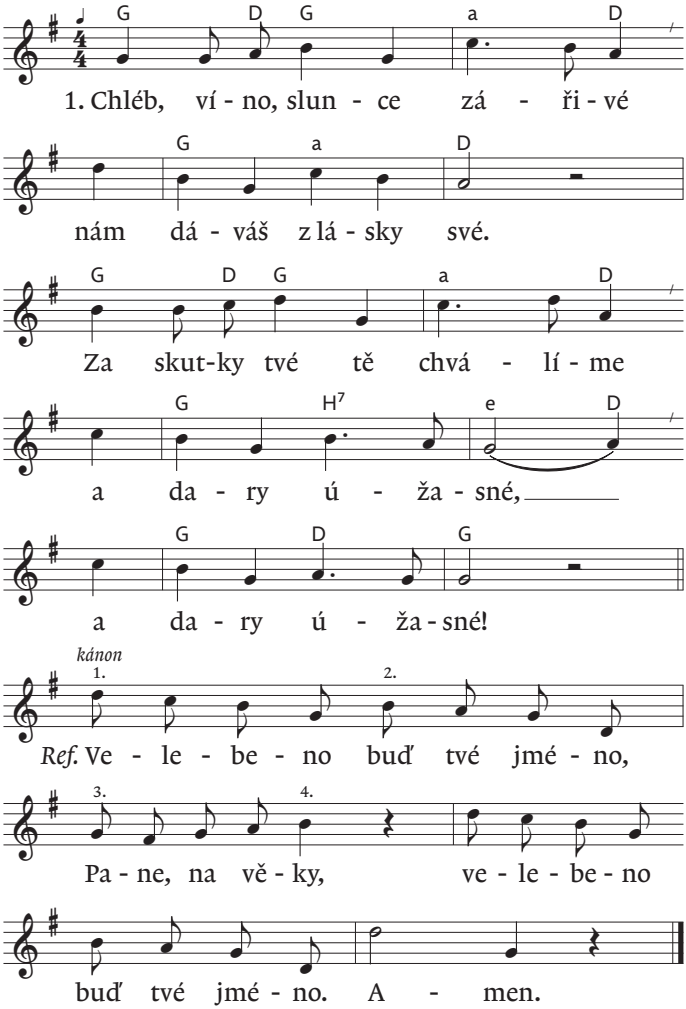

2. Hlas tvůj nám dává bázeň tvou, / hlas tvůj náš strach vzdálí. / Prázdný svět náš za svůj dál máš, / slabým víru vrátíš.

3. Já vím, z milosti tvé dýchání mé, / já vím, z milosti tvé den můj. / Prázdný svět náš za svůj dál máš, / lačným chléb a víno dáš.

T: John Henry Newton, Olney Hymns, 1779 / Jaromír Plíšek, Svítá, 1992
M: *New Britain*, tradiční americký nápěv / Columbian Harmony, 1829 / The Southern Harmony, 1835 / Svítá, 1992 / 2018

598
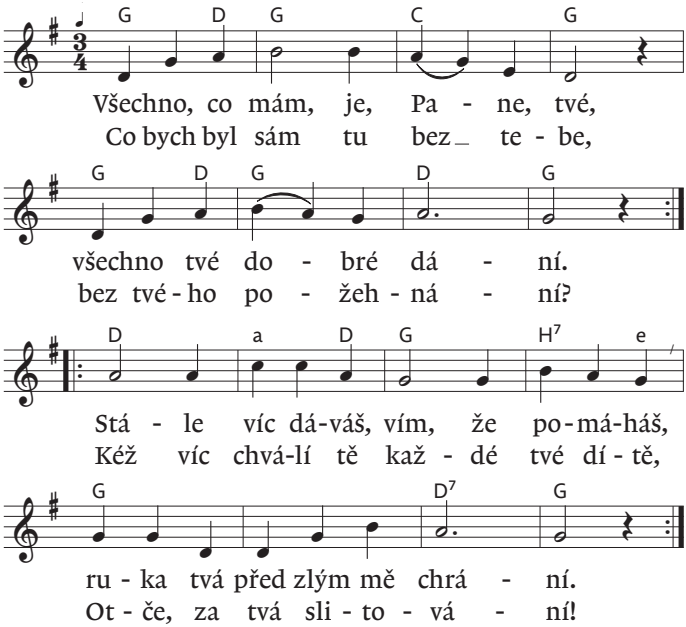

2. Vůně a barvy nádherné / nám dáváš z lásky své. / Za skutky tvé tě chválíme / a dary úžasné, / a dary úžasné! *Ref.*

3. I píseň, kterou zpíváme, / nám dáváš z lásky své. / Za skutky tvé tě chválíme / a dary úžasné, / a dary úžasné! *Ref.*

T: Luděk Rejchrt, Zpívejte s námi, 1991
M: Luděk Rejchrt, Zpívejte s námi, 1991
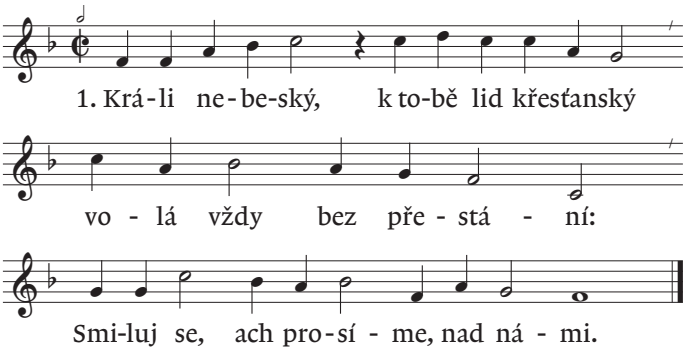
599

T: Luděk Rejchrt, Zpívejte s námi, 1991
M: Luděk Rejchrt, Zpívejte s námi, 1991 / 2018

Buďte připraveni a vaše lampy ať hoří. (L 12,35)

600

2. Když pak sem přijdeš, / souditi nás budeš / podle své spravednosti, / neodlučuj nás od své milosti

3. v ten přehrozný den, / v němž smutný svět všechen / má před tvým trůnem státi / a ze všech skutků svých počet dáti.

4. Tu spravedlivé, / v dobrém pracovité, / utěšíš velmi mile, / řekneš jim: „Pokoj vám této chvíle.

5. Kdo jste věřili / a mnou se měřili / v činění spravednosti, / dovedu vás do věčné radosti.

6. Pojďte, vybraní, / věčně požehnaní, / v radost již Otce mého, / vejděte v dům Krále nebeského.“

7. A tu bezbožní / stanou v zarmoucení, / nemohouce se skrýti; / řkou: By nás hory mohly přikrýti!

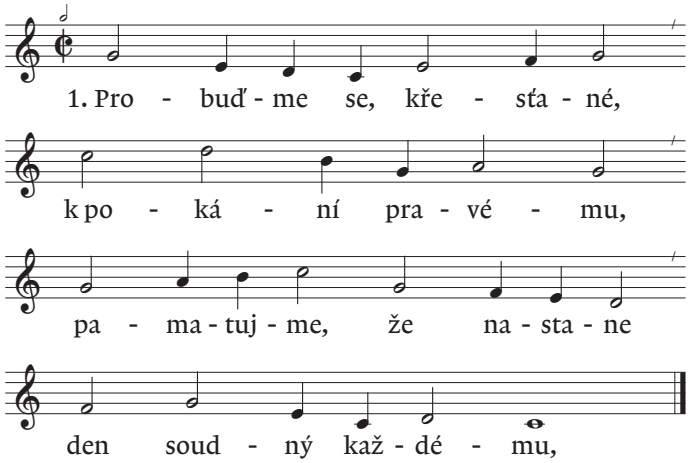
8. A tu se skrýti / nelze, všudy svítí / Krále tvář nebeského, / kterak lze uniknout moci jeho?

9. Věčným odsudkem / hříšník jsa odsouzen / bude v něm bez milosti. / Blaze, koho Kristus pekla zprostí.

10. Králi nebeský, / od své svaté ruky / neodlučuj nás věčně, / doveď nás do radosti bezpečně.

T: Vyšehradský sborník, c. 1460/1470 / Piesně chval Božských, 1541 / Evangelický zpěvník, 1979
M: Kodex Franus, 1505 / Piesně chval Božských, 1541

601

2. kdež musíme vydati / počet ze všech věcí; / těžká věc bude obstáti / a nelze utéci.

3. Soudce živých i mrtvých, / Syn Boha živého, / požádá počtu z skutků zlých / i z slova marného.

4. Ten bude všemohoucí; / kdo se mu zprotiví? / Moudrý, ano vševědoucí; / kdo se mu vymluví?

5. Bude i spravedlivý; / kdo dary oblomí, / aby ortel milostivý / vzalo zlé svědomí?

6. To majíce v paměti, / obraťme se k Pánu, / pokud ráčí otvírati / milosti své bránu.

7. Znejme pak, že pokání / tři částky v sobě má, / pokrytstvím se jistě mámí, / kdo jich v mysli nemá.

8. První srdce zkroušenost, / hříchů litující, / s vyznáním Boha za milost / věrně žádající.

9. Druhá jest živá víra / v Pána Jezu Krista, / kdo té nemá, sám se sžírá, / duše v něm nejistá.

10. Z víry má pocházeti / poslušenství nové, / potřebná je ta věc třetí / k smlouvě opravdové,

11. neb Kristus Pán tomu chce. / Když hříšné přijímal, / „jdi v pokoji, nehřeš více," / každému povídal.
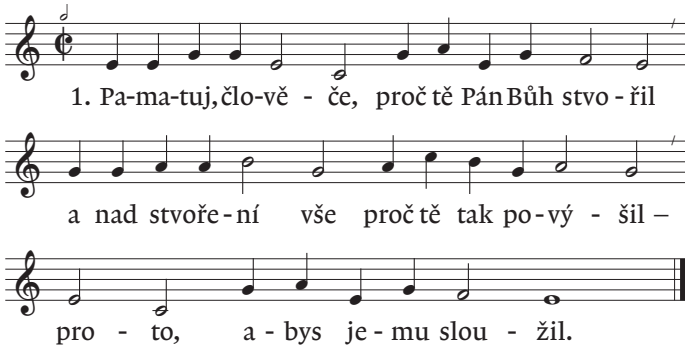
12. Ó Bože, obratiž nás, / Bože všemohoucí, / ať pokání činíme včas / horlivé a vroucí.

13. Odpusť nám naše dluhy, / věčné slávy Králi, / pro Syna svého zásluhy, / ať tě dlužník chválí.

14. A dej k bližnímu v srdci / pravé lásky plamen, / abychom již neztratili / milosti tvé. Amen.

T: Jiří Třanovský, Cithara sanctorum, 1636 / Evangelický zpěvník, 1979 / 2018
M: *Vigilanter melodum nymphe harmoniset corde* / Kodex Franus, 1505 / Piesně chval Božských, 1541 / Zpěvník Českobratrské církve evangelické, 1931 / Evangelický zpěvník, 1979

602

2. Bůh tvůj učinil tě k podobenství svému, / přijal tě za dítě; tys však Otci svému / nechtěl sloužiti věrnému.

3. On tě byl do ráje postavil krásného, / v němž jsi, rozum maje, ctít měl Otce svého, / ale ty ses spustil jeho.

4. Utrácíš svá léta, svévolně jen hřešíš / a rozkoší světa bídnou duši těšíš, / zlého života nelepšíš.

5. Pravdě jsi odporný, pneš se nad jiného, / s bližním jsi nesvorný, milovník jsa zlého, / pyšný, nemaje nic svého.

6. Krátký věk na světě, léta tvá pominou, / jako rosa v létě tvé útěchy zhynou. / Kéž bys dal se cestou jinou.
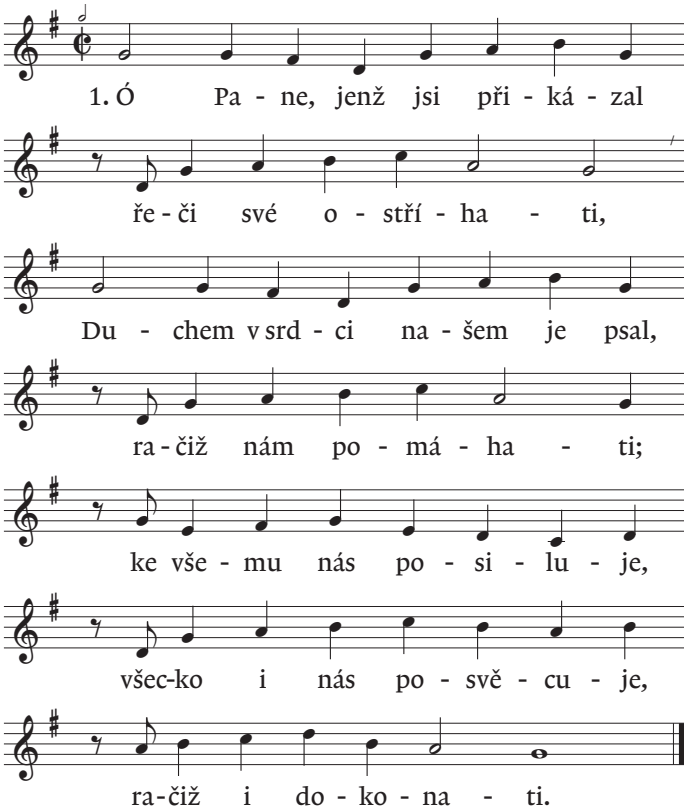
7. Pokoř se v tichosti, volej k Bohu svému / a žádej milosti sobě nehodnému, / Kristu důvěřuj samému!

8. Otče milostivý, pro smrt Syna svého / slyš hlas můj truchlivý a mne nehodného / přijmi na milost pro něho.

9. Útočiště sobě nekladu jiného / kromě tebe, Bože, věře v tě samého. / Protož potěš mne smutného!

10. Duši svou poroučím já tobě samému, / na milost se spouštím Pánu Bohu svému. / Buď mi milostiv hříšnému!

603

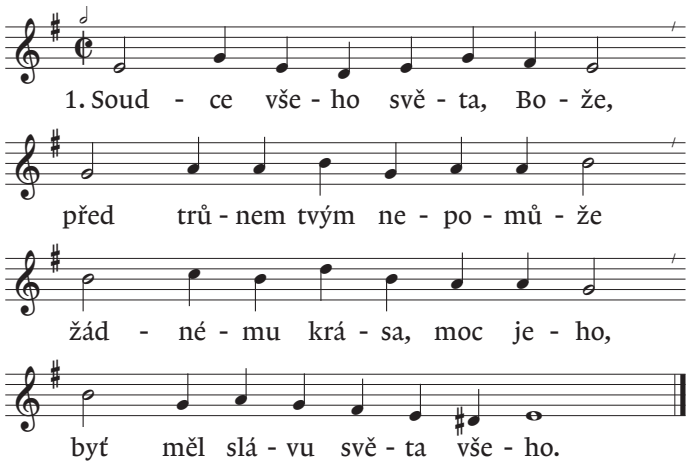
2. Dej, bychom před tebou státi / mohli bez obvinění, / když budeš všecky souditi / podle slov tvých kázání. / A viděli tě s radostí, / slyšeli hlas tvůj s libostí: / „Ej, pojďte, požehnaní!

← T: Kancionál český, 1559 / Nová kniha zpěvů křesťanských, 1796 / Evangelický zpěvník, 1979 / 2018 M: *Auroram lucis* / Graduál Martina Bakaláře z Vyskytné, 1512 / Kancionál český, 1863

3. Vy jste mne následovali / v druhém novém rození, /
co jsem přikázal, konali, / trpíce pro mé Čtení. /
Již přijměte život věčný, / příbytek k slávě bezpečný /
v nebeském kralování.“

T: *Přikazateli Ježíši*, Jan Augusta, Piesně chval Božských, 1561 /
Malý kancionál, 1868 / Evangelický zpěvník, 1979 / 2018
M: Johann Walter, Geystliche gesangk Buchleyn, 1524 / Piesně chval Božských, 1541

604
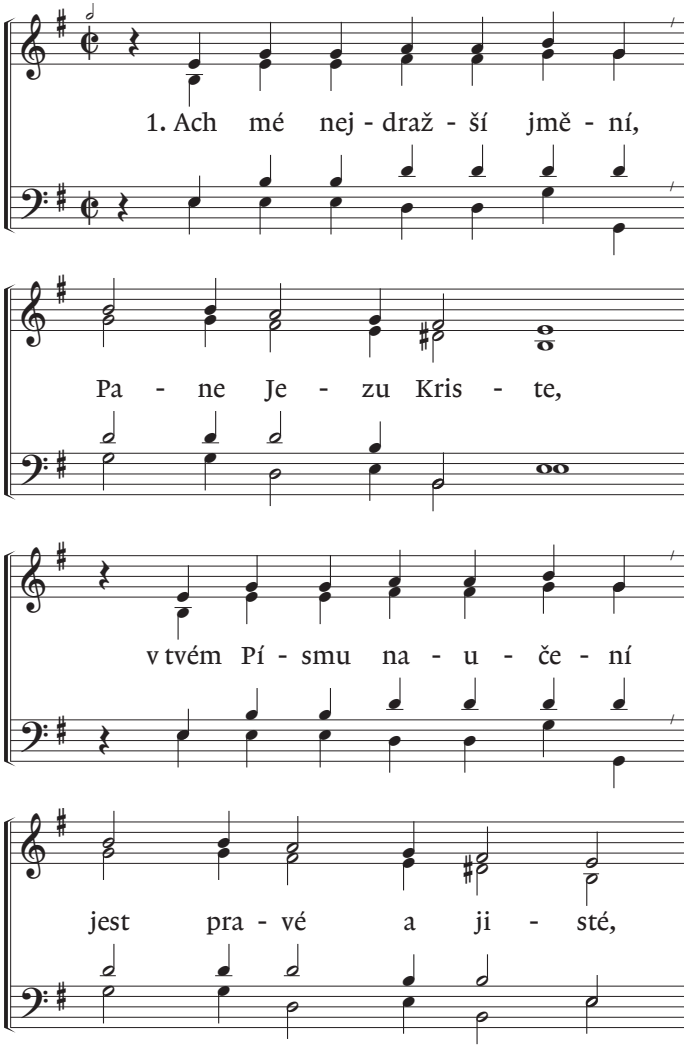

2. Jediné může pomoci / uniknout pekla zlé moci, /
být v srdci pokorný, tichý, / své vyznávat Bohu hříchy.
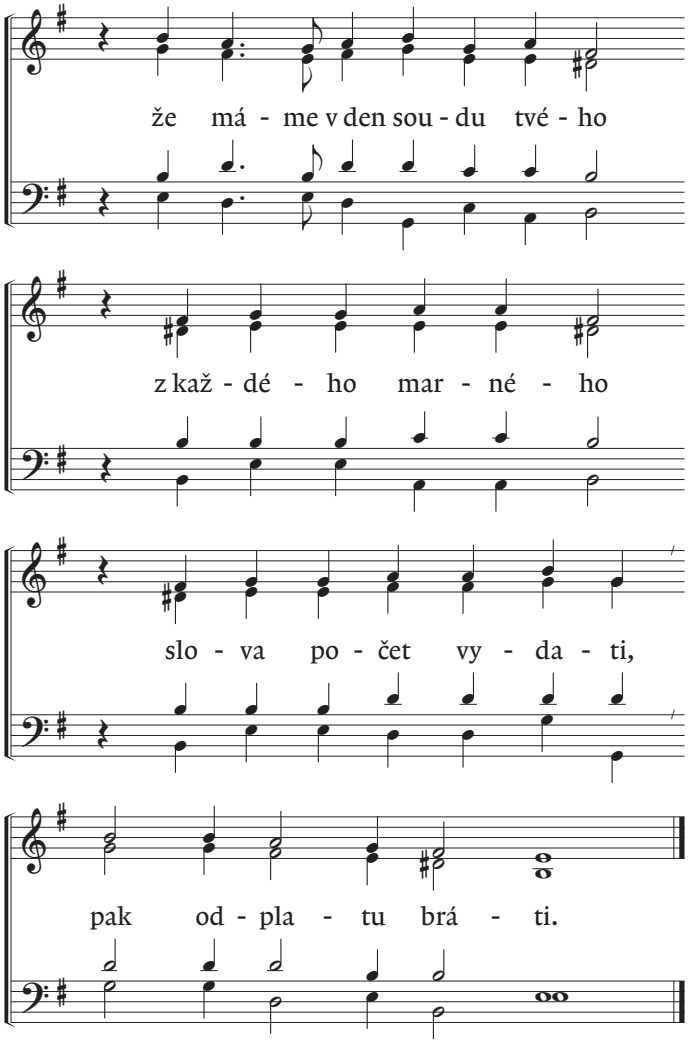
3. Kdo se před tváří tvou sklání, / smí doufat v tvé
smilování, / v lásce že hříšné přijímáš, / svým slovem duši
těšit znáš.

4. Slituj se, Pane, nade mnou, / dávej mi duši pokornou, /
ať tvoje milost, láska tvá / v mém srdci navždy zůstává.

T: Jan Amos Komenský, Kancionál, 1659 / Miloslav Esterle, Evangelický
zpěvník (dodatek), 2000 M: podle hymnu *Veni, redemptor gentium* Martin
Luther, Geistliche Lieder, 1543/44 / Písně duchovní evanjelistské, 1564

605

1. Ach mé nej - draž - ší jmě - ní,
Pa - ne Je - zu Kris - te,
v tvém Pí - smu na - u - če - ní
jest pra - vé a ji - sté,

že má - me v den sou - du tvé - ho
z kaž - dé - ho mar - né - ho
slo - va po - čet vy - da - ti,
pak od - pla - tu brá - ti.

2. Tomu když tak jest, Pane, / jakž v tom obstojíme? / My, kteří vše naopak / mluvíme, činíme? / Pak nás čeká odsouzení, / věčné zatracení, / budeš-li soudcem přísným / všem skutkům falešným.

3. My vědouce o tobě, / žes milostivý Pán, / utíkáme se k tobě. / Nikdo bez tebe sám / dobrého nic neučiní, / byť upřímně míní, / neb ty sám dáváš chtění / i skutkem činění.
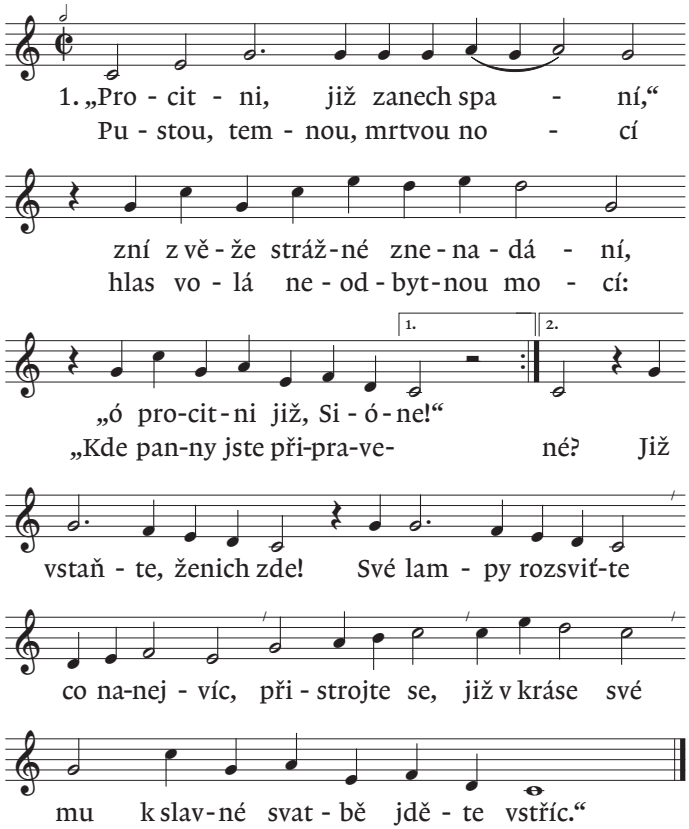
4. Pokorně prosím, Otče, / v tvé božské milosti / bys mne obdařit ráčil / duchem rozumnosti. / Ať co myslím, mluvím, činím, / směřuji se vším tím / k naplnění vůle tvé, / k spasení duše své.

5. Opatruj i jazyk můj, / by nemluvil zlého, / rty mé též moudře zdržuj, / aby víc žádného / v ničem neoklamávaly, / daremně neštvaly, / buď k urážce bližního, / neb svědomí mého.

6. Ať vždy s věrnými spolu, / pravdu hledajíce, / sloužíme tvému slovu, / bližní milujíce. / K dobrým věcem a pobožným, / k vzdělání způsobným / sám duši mou připravuj / po všechen život můj.

T: Jan Amos Komenský, Kancionál, 1659 / Cithara sanctorum, 1737 / Miloslav Esterle
M: *Ó světe, milý světe*, nápěv české světské písně / Piesně chval Božských, 1561
S: Jaroslav Krček, Český zpěvník, 2007 / 2018

606

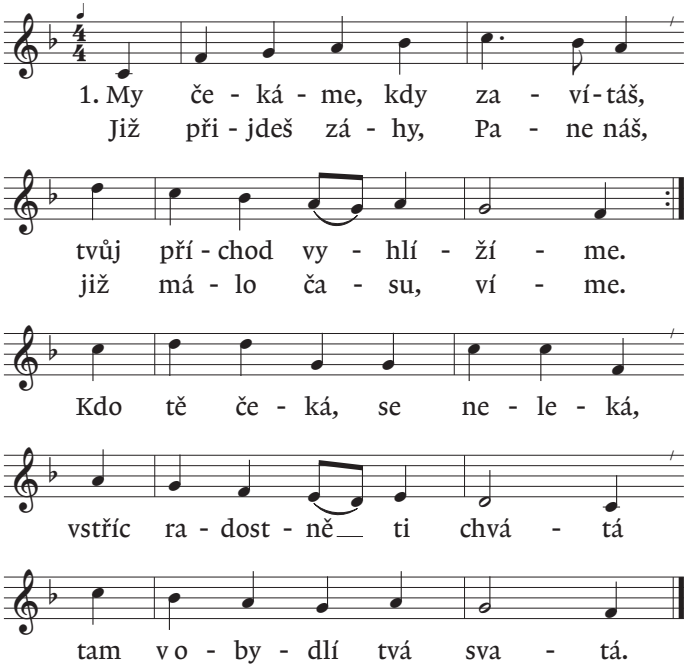
2. Dcera siónská ze snění / procitá v divném rozechvění – / jak blízko chvíle žádoucí! / Její milý v slávě věčné, / pln pravdy, lásky nekonečné / již před ní stojí přeskvoucí. / Nuž vítej, Ježíši, / náš Králi nejvyšší, / v své milosti. / Již uveď nás, / kde uchystals / stůl svatý svého království.

3. Andělé i lidé slabí / tam zpěvem svým tě vděčně slaví, / tam radostná jen hudba zní. / Města tvého z perel brány /

nikomu nejsou zavírány, / před trůn tvůj smí i poslední. /
Nad naše myšlení, / nad smyslů chápání / je láska tvá! /
Buď pochválen / a veleben – / na věky zní haleluja.

T: Philipp Nicolai, Frewden Spiegel deß ewigen Lebens, 1599 /
Miloslav Hájek, Evangelický zpěvník, 1979 / 2018
M: Philipp Nicolai, Frewden Spiegel deß ewigen
Lebens, 1599 / Evangelisches Gesangbuch, 1993

607
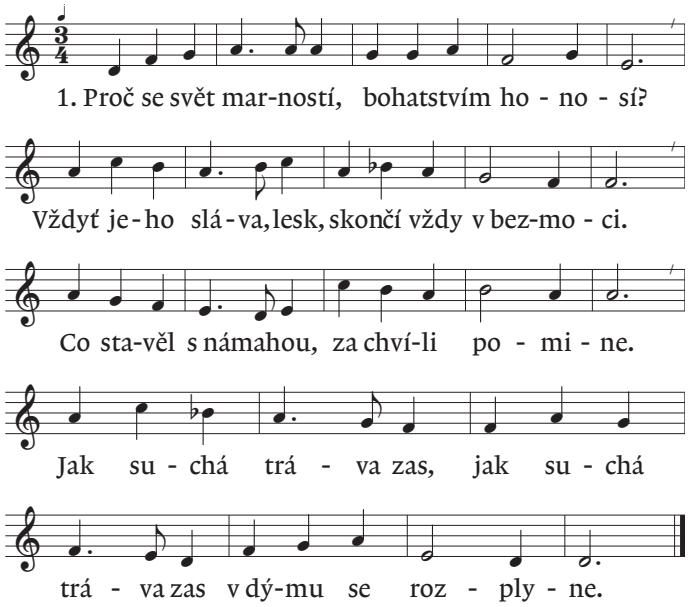

2. My čekáme tě s důvěrou / zde za dnů zkoušek víry. /
Tys snášel kříž svůj s pokorou, / jsa laskav bez vší míry. /
Jak bychom my zde ve dnech tmy / se kříži vzpírat měli, /
když vůle tvá tak velí?

3. My čekáme tě, ty zde již / nám srdce vznítils cele. / Ty skrytě při nás v Duchu dlíš, / však jednou přijdeš skvěle. / A potom dáš nám, Pane náš, / u sebe pokoj věčný / a život nekonečný.

T: Philipp Friedrich Hiller, Geistliches Liederkästlein, 1767 / Gustav Adolf Molnár, 1915 / Evangelický zpěvník, 1979
M: podle Wernera Fabricia Severus Gastorius, Andächtige Elends-Stimme, 1679 / Nürnbergisches Gesang-Buch, 1690 / 2018

608

2. Kde jsou dnes králové slavní a vznešení, / mudrci hloubaví v rozum zahledění? / Kde říše, národy, co chtěly vládu mít? / Jak loňský sníh mizí, jak loňský sníh mizí, musely odejít.
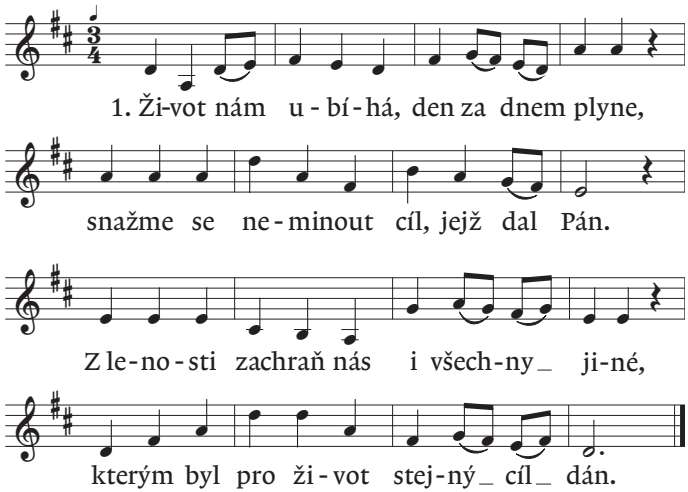
3. Člověče můj milý, čeho se přidržíš? / Co navždy zůstane, co zítra opustíš? / Kochat se hojností, těšit blahobytem? / Znát Boží zákony, znát Boží zákony, nosit je v srdci svém?

4. Co v Písmu psáno, to pro svět je bláznovství: / S nadějí v lásce žít s vírou a moudrostí. / Druhým teď sloužit máš, o sebe nepečuj. / Jen s milostí Boží, jen s milostí Boží získáš pak život svůj.

T: podle hymnu *Cur mundus militat* Miloslav Esterle, Evangelický zpěvník (dodatek), 2000
M: Kancionál český, 1683

Pane, věčný a všemohoucí Bože.
Na konci života není pro nás konec všeho.
Uslyšíme nad sebou tvůj soud.
Pro Ježíše Krista doufáme ve tvé milosrdenství.
Posilni naši víru ve tvou milost.
Osvoboď nás od strachu před tvým soudem.
Dej nám sílu k tomu,
abychom dokázali změnit své životy,
skrze našeho Pána Ježíše Krista, tvého Syna,
který s tebou a Duchem svatým
žije a kraluje od věčnosti do věčnosti.

609
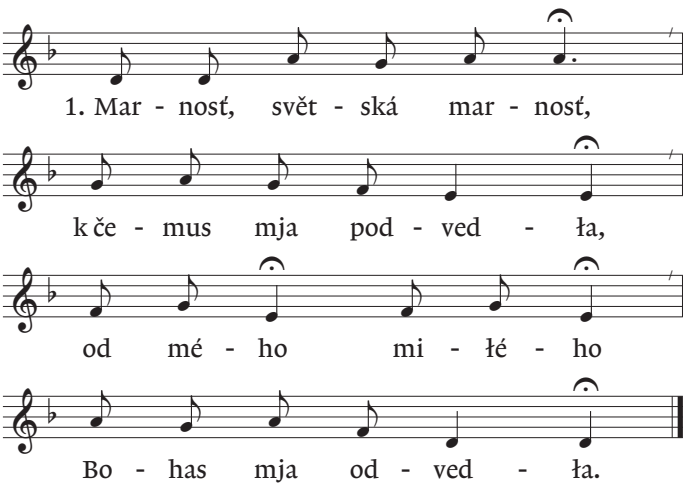

2. Život nám ubíhá; z hříšného klidu / vyruš nás ty,
který nesnášíš lež. / Dej srdce citlivé pro světa bídu /
a ruce ochotné daruj nám též.

3. Život nám ubíhá, dej nám i sílu, / abychom dovedli
nezlomit hůl, / když úspěch není dán našemu dílu. /
Ať světlo světa jsme a jeho sůl.

T: podle Mary Lamire Karel Trusina, Evangelický zpěvník, 1979
M: Johann Georg Hille, Dieser Jesus nimmt die Sünder an, c.1733 /
Die ehendeß eintzeln gedruckte Cöthnische Lieder,
1738/9 / Evangelický zpěvník, 1979

610
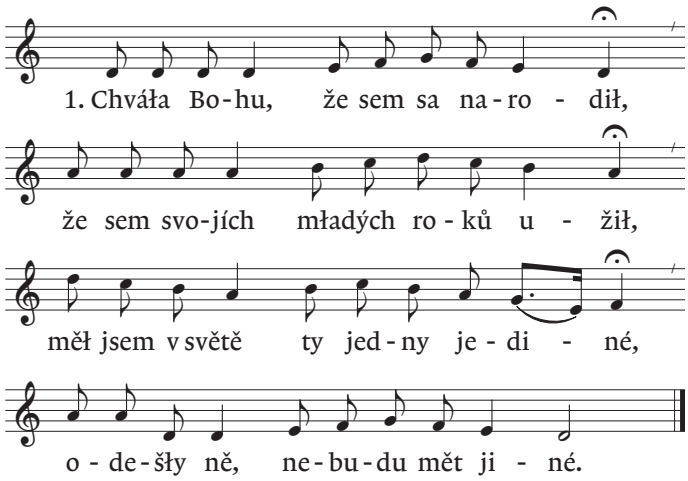

2. On mja na to stvořił, / abych jemu słúžił / a já sem, můj Bože, / k tvej libosti nebył.

3. Ej, došeł mja mandat / od Boha samého, / že sa mám představit / před velebnosť jeho.

4. Že mám počet vydat / z mých rozličných skutků, / leká sa duše má / velkého zármutku.

T: tradiční slovácký text / Moravské národní písně, 1860 / 2018
M: tradiční slovácký nápěv / Moravské národní písně, 1860 / Ladislav Moravetz

611
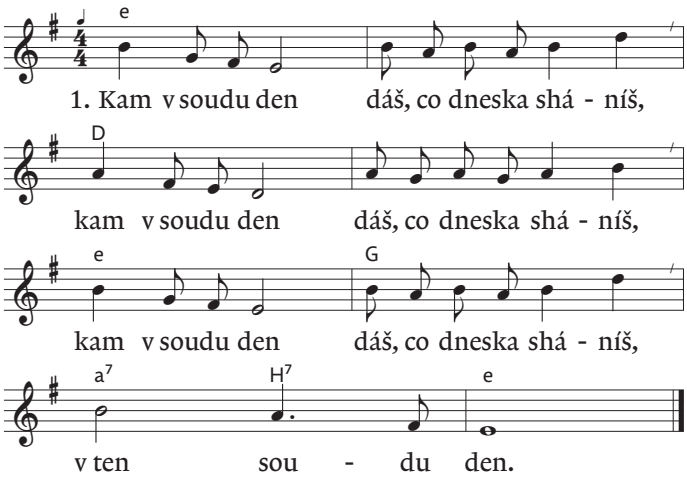

2. Rozpomeň sa, ó člověče, na to, / že nic nejsi, len popeł a bláto. / Ked ty prídeš na súd pánů Pána, / nepomože ti vymluva žádná.

3. Keby nebe za peňáze było, / málo by v něm chuďáků pobyło, / ale nebe za peňáze není, / tam je chuďák cisárovi rovný.

T: tradiční slovácký text na motivy písně *Rozpomeň se, lide, na to* / podle Martina Holého Ladislav Moravetz
M: tradiční slovácký nápěv / podle Martina Holého Ladislav Moravetz

612

2. |: Kam v soudu den dáš, co v chůzi brání, :|
kam v soudu den dáš, co v chůzi brání, / v ten soudu den.

3. |: Kam v soudu den dáš svý srdce prázdný, :|
kam v soudu den dáš svý srdce prázdný, / v ten soudu den.

4. |: Nejde to skrýt do samoty skalní, :|
nejde to skrýt do samoty skalní, / v ten soudu den.

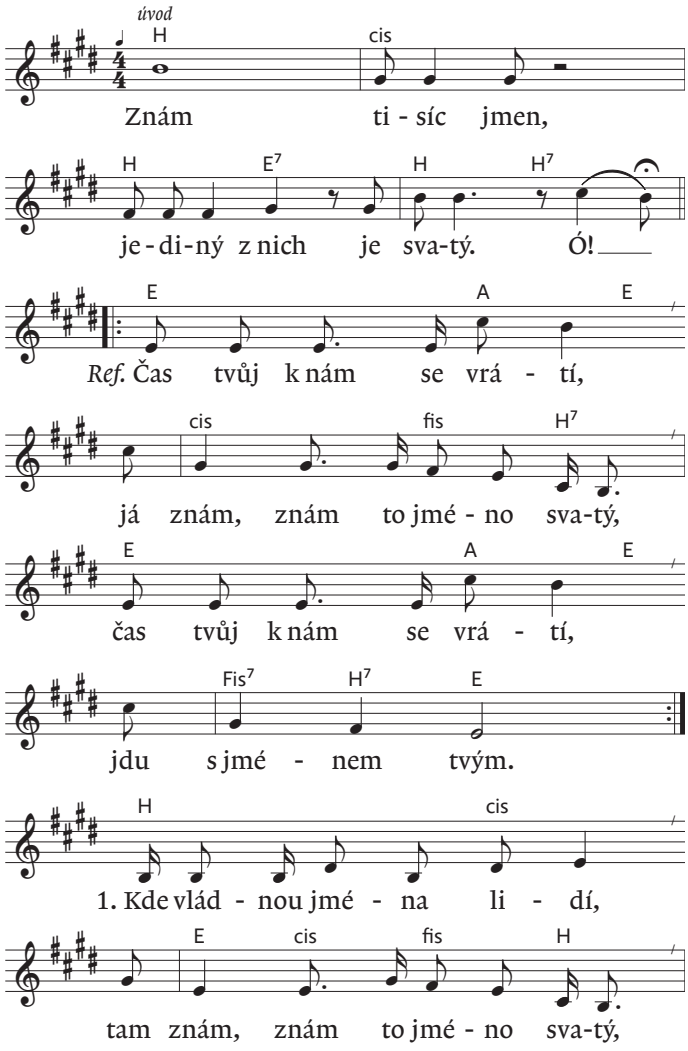
5. |: Nejde to skrýt v města křiku žádným, :|
nejde to skrýt v města křiku žádným, / v ten soudu den.

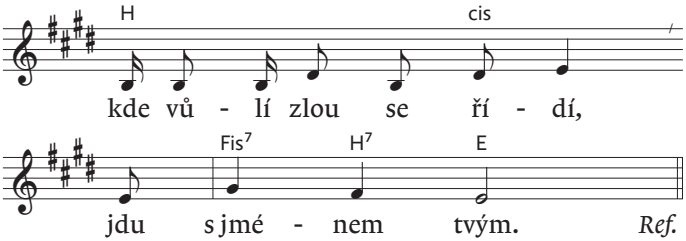
6. |: Nejde to skrýt mezi věty krásný, :|
nejde to skrýt mezi věty krásný, / v ten soudu den.

7. Kam v soudu den dáš, co dneska sháníš, / kam v soudu den dáš, co v chůzi brání, / kam v soudu den dáš svý srdce prázdný, / v ten soudu den.

T: *Sinner Man* / Jaromír Plíšek, Svítá, 1992
M: nápěv amerického spirituálu / podle Petera Seegera Svítá, 1992 / 2018

613

úvod
H
cis
Znám ti - síc jmen,
H
E7
H
H7
je - di-ný z nich je sva-tý. Ó!
E
A
E
Ref. Čas tvůj k nám se vrá - tí,
cis
fis
H7
já znám, znám to jmé - no sva-tý,
E
A
E
čas tvůj k nám se vrá - tí,
Fis7
H7
E
jdu s jmé - nem tvým.
H
cis
1. Kde vlád - nou jmé - na li - dí,
E
cis
fis
H
tam znám, znám to jmé - no sva-tý,
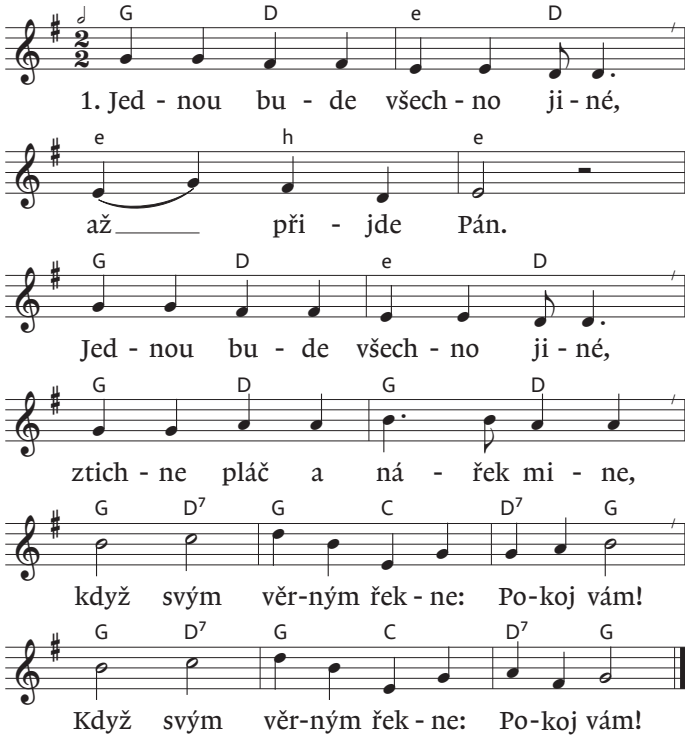

2. Kde žal a pláč jen zbejvá, / tam znám, znám to jméno svatý, / kde bázeň víru skrejvá, / jdu s jménem tvým. *Ref.*

T: Miloslav Esterle, Svítá, 1992
M: nápěv amerického spirituálu / Francis Hall Johnson, His Name So Sweet, 1935 / Svítá, 1992 / 2018

Bože, kdy už přijde den,
kdy bude konečně přemožena smrt,
kdy usušíš slzy a utišíš všechnu bolest i pochybnosti?
Maranatha – přijď, Pane Ježíši!

podle německé reformované agendy

614
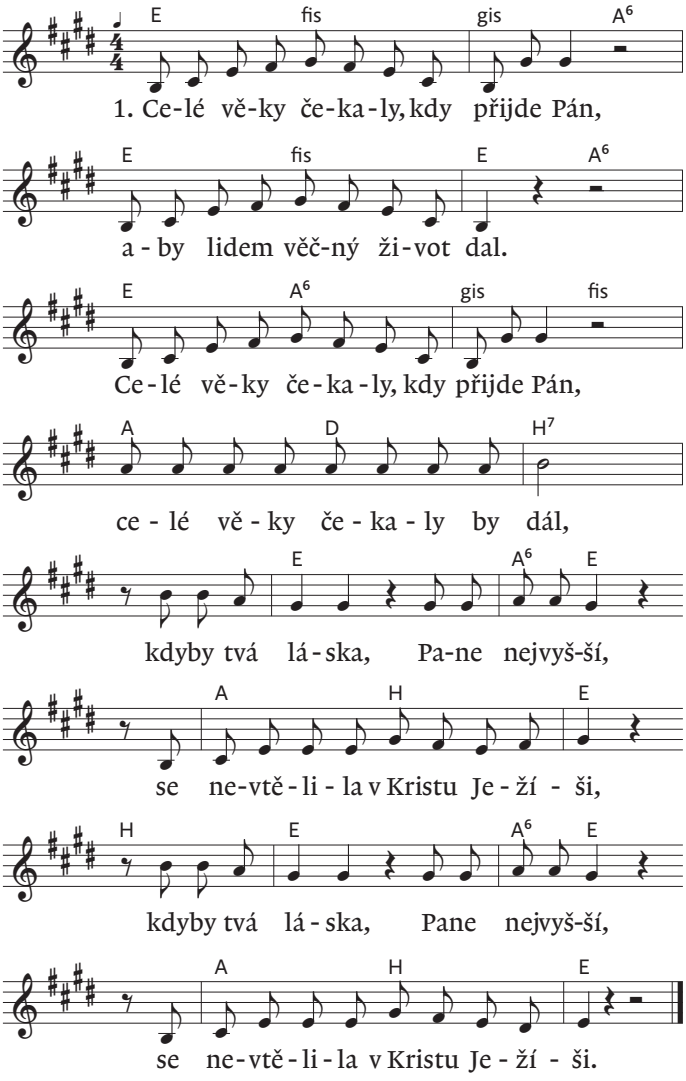

2. Zahlédnem, co ještě není, / až přijde Pán. / Zahlédnem, co ještě není, / jak i hrob se v slávu změní, / |: když svým věrným řekne: Pokoj vám! :|

3. Co je ze lži, pravda zjeví, / až přijde Pán. / Co je ze lži, pravda zjeví. / Sklidí zrno, spálí plevy, / |: však svým věrným řekne: Pokoj vám! :|

4. Pyšný před ním v prach se svalí, / až přijde Pán. / Pyšný před ním v prach se svalí, / bude znít jen jásot chvály, / |: až svým věrným řekne: Pokoj vám! :|

T: Luděk Rejchrt, Buď tobě sláva, 1981 M: Luděk Rejchrt, Buď tobě sláva, 1981

615

E fis gis A6
1. Ce-lé vě-ky če-ka-ly, kdy přijde Pán,
E fis E A6
a-by lidem věč-ný ži-vot dal.
E A6 gis fis
Ce-lé vě-ky če-ka-ly, kdy přijde Pán,
A D H7
ce-lé vě-ky če-ka-ly by dál,
E A6 E
kdyby tvá lá-ska, Pa-ne nejvyš-ší,
A H E
se ne-vtě-li-la v Kristu Je-ží-ši,
H E A6 E
kdyby tvá lá-ska, Pane nejvyš-ší,
A H E
se ne-vtě-li-la v Kristu Je-ží-ši.
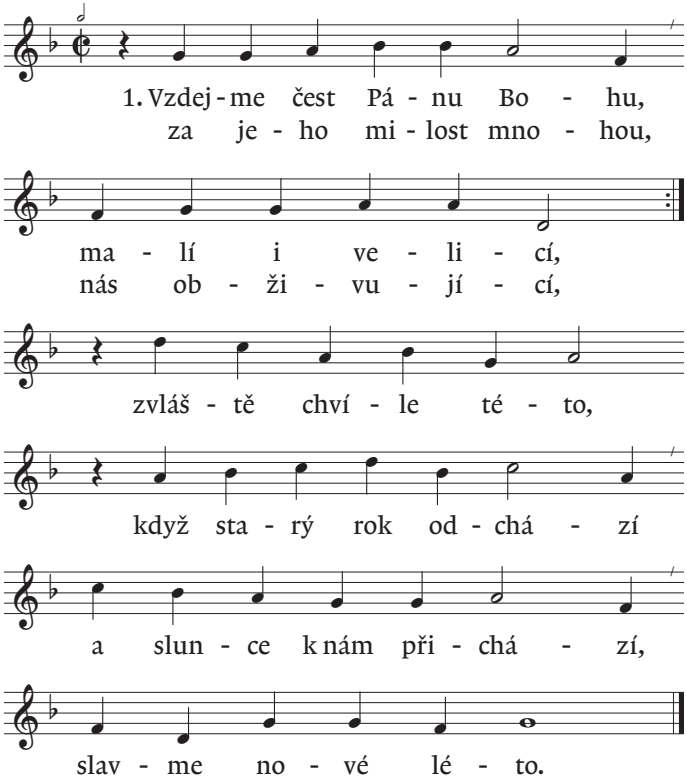
2. Celé věky čekaly, kdy přijde mír, / aby tygr s laní svorně pil. / Celé věky čekaly, kdy přijde mír, / jenž by bouře světa utišil. / |: A jen tvá láska, Bože, příteli, / mír nepokojným srdcím udělí. :|

3. Celé věky čekaly na nový chléb, / který by i duši nasytil, / a Duch Boží praví, že jsi ty ten chléb, / pramen světla, pokoje a sil. / |: A že tvá láska, Pane jediný, / nás očekává u tvé hostiny. :|

T: Václav Renč, Svítá, 1992 / Hosana, 1993
M: Jan Václav Renč, Svítá, 1992 / Hosana, 1993 / 2018

Já však, Hospodine, důvěřuji tobě, pravím: „Ty jsi můj Bůh, moje budoucnost je ve tvých rukou.“ (Ž 31,15–16)

616

2. Předně považme toho, / co nám dal na duši. / Dal jí dobrého mnoho, / ochránil, jak sluší, / z srdce otcovského / věrně ten rok opatřil, / na všechny z nebe patřil, / zprostil všeho zlého.

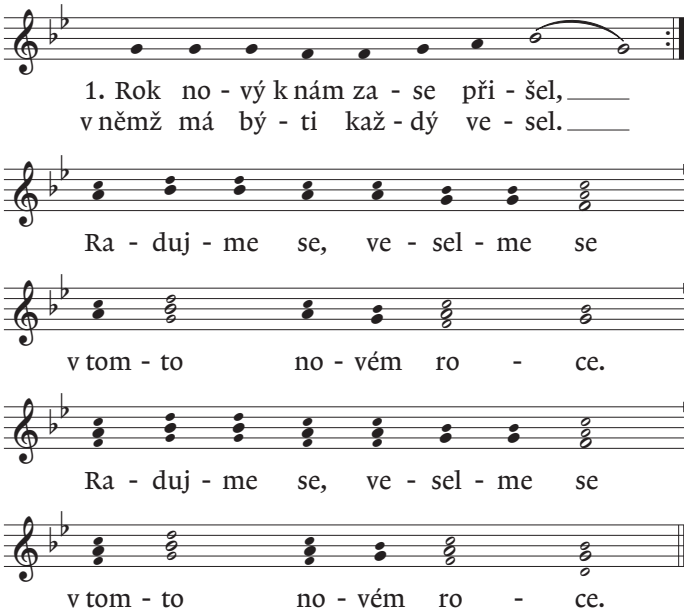
3. Ráčil nám odpouštěti / z otcovské milosti. / Kdyby byl chtěl platiti / podle našich zlostí / rovnými bídami, / byli bychom uvadli, / ve všechno zlé upadli, / stiženi vinami.

4. Pravého Otce máme, / neb to je věc jistá, / když hříchy vyznáváme / s vírou v Pána Krista, / právě a srdečně, / všechny hříchy odpouští, / hynouti nedopouští / a chrání nás věčně.

5. Za tato dobrodiní / nám od tebe daná, / buď tobě, Otče, nyní / i vždycky čest vzdána; / a při tom prosíme, / dej nám rok v dobrém hojný, / radostný a pokojný. / Amen, v tě věříme.

T: Paul Eber / Geistliche Lieder, 1590 / Jiří Třanovský, Cithara sanctorum, 1636 / Evangelický zpěvník, 1979 / 2018
M: *Madre non mi far monaca* / Vetera nova carmina sacra, 1575 / Písně duchovní evanjelistské, 1615

617

2. Ježíš, působce spasení, / nazván je, nám k potěšení.
|: Radujme se, veselme se / v tomto novém roce. :|

3. To jeho přesvaté jméno / má ctíti každé koleno.
|: Radujme se, veselme se / v tomto novém roce. :|

4. Ten věrný Spasitel světa / chránil nás již mnohá léta.
|: Radujme se, veselme se / v tomto novém roce. :|

5. Víc učinil dobrodiní, / než je v roce okamžení.
|: Radujme se, veselme se / v tomto novém roce. :|

6. Za ta dobrodiní mnohá / sluší velebiti Boha.
|: Radujme se, veselme se / v tomto novém roce. :|

7. Sláva buď Bohu na nebi / a pokoj lidem na zemi!
|: Radujme se, veselme se / v tomto novém roce. :|

8. Otče, Synu, svatý Duchu, / přej pokorným prosbám sluchu! |: Otevři své štědré ruce / v tomto novém roce. :|
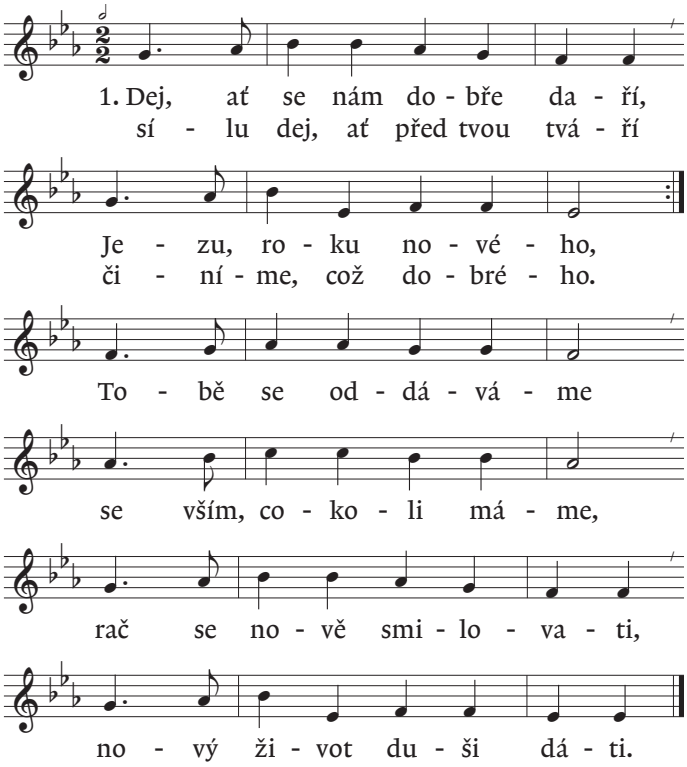
9. Rač nám hříchy odpustiti, / duše i těla živiti. |: Otevři své štědré ruce / v tomto novém roce. :|

10. Dej nám život i smrt dobrou, / potom věčnou radost s tebou. |: Otevři své štědré ruce / v tomto novém roce. :|

T: Písně chval Božských, 1606 / Cithara sanctorum, 1636 / Evangelický zpěvník, 1979 / 2018
M: Kancionál, to jest Sebrání spěvův, 1601 / Národní písně moravské, 1889 / podle Jiřího Pavlici Ladislav Moravetz
S: podle Jiřího Pavlici Ladislav Moravetz

Pane, Bože dobrého začátku,
řekl jsi, stvořil, chtěl dobré,
jako pevné držení se za ruce při cestě do neznáma,
jako povzbuzující posilu nohám při návratech domů,
jako pevnou záštitu v přeháňkách, otřesech a bouřích,
jako něžné objetí v náruči,
jako lásku, která dává a sebe dává,
dej, ať se v nás denně otiskne.
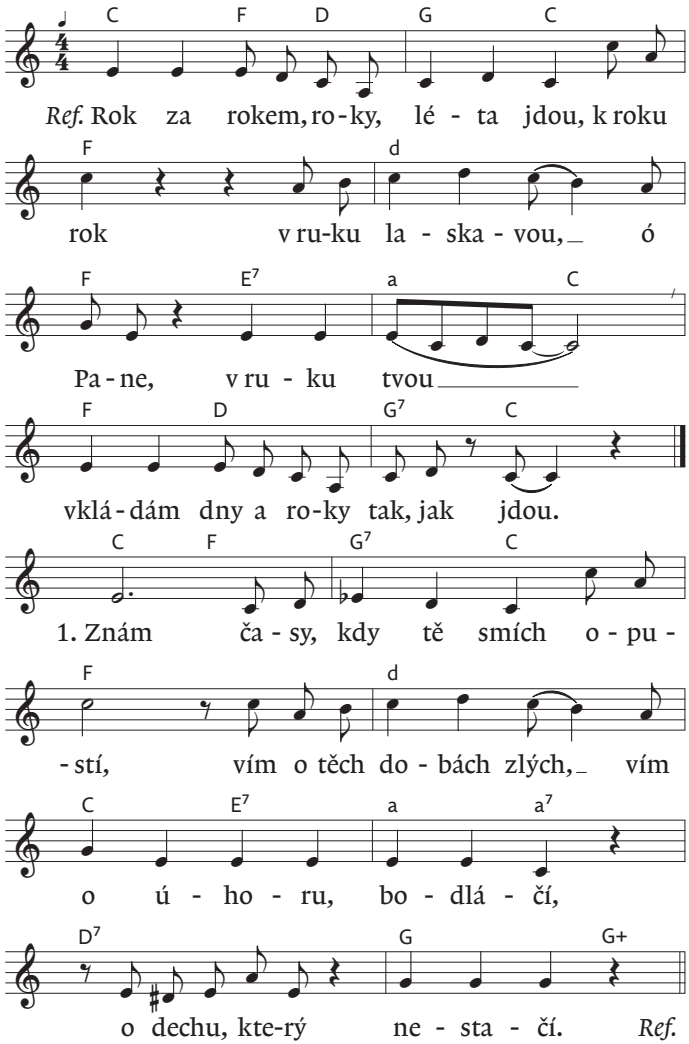
618

2. Dej nám šťastně dokonati, / Pane, započatý rok, / milostně nám dávej znáti / blízkost svou na každý krok. / V radostech ni v žalostech / samotné nás nezanech, / ani v smrti hrozném stínu, / ale věčně skryj v svém klínu!

T: Johann Rist, Himlischer Lieder […] Das Dritte Zehn, 1642 / Cithara sanctorum, 1737 / Zpěvník žalmů a písní duchovních, 1877 / Evangelický zpěvník, 1979
M: Johann Schop, Himlischer Lieder […] Das Dritte Zehn, 1642 / Kirchen-Haus und Hertzens-Musica, 1661 / Kirchen-Haus und Hertzens-Musica, 1731

619
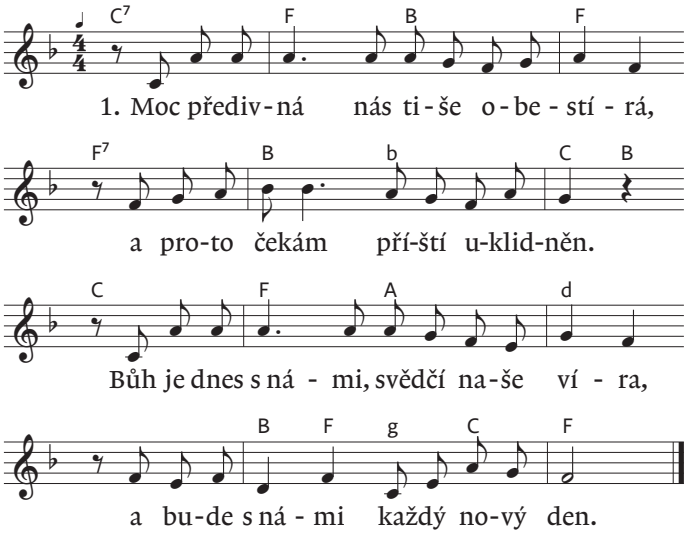

2. Znám léta zářivá, hojný stůl / a kalich oplývá a píseň
chválí růst i žeň, / natisíckrát jsi obdařen. *Ref.*

3. Svou ruku do dlaní silnějších, / než je mé doufání,
já vložím s dechem posledním, / za řekou času zemi
zřím. *Ref.*

T: Miloš Rejchrt, Nová píseň [1983/4] / Svítá, 1992
M: Nová píseň, [1983/4] / Svítá, 1992 / 2018

620

2. Ta divná dobrá moc svou sílu dá mi / a věrně povede
můj každý krok. / Jí obklopen i dnes chci zůstat s vámi /
a s vámi prožít tento nový rok.

3. Mé staré srdce ještě prudce buší / a těžce nese zlobu
těchto chvil. / Ach, Pane, podej vyplašené duši / svou
spásu, již jsi pro ni připravil.

4. Máš-li však pro nás hořký kalich strastí, / jež trpce
přetékají přes kraje, / my přijmeme jej, nechceme se
třásti, / vždyť s námi vždy tvá dobrá ruka je.

5. A kdybys dopřál, Bože milostivý, / na světě radost v jasu slunečním, / pak prožitého dobře pamětlivi / svůj život celý dáme k službám tvým.

6. Své tiché světlo, jež se jasně skvěje, / nech teple prozařovat naši noc / a dej, ať smíme spatřit obličeje / svých milých, které provází tvá moc.

7. Když po vichřici soumrak plyne tiše, / rád chorálu bych lidstva naslouchal / a za zdmi slyšel nést se výš a výše / tvých věrných dětí vděčnou píseň chval.

8. Moc předivná nás tiše obestírá, / a proto čekám příští uklidněn. / Bůh je dnes s námi, svědčí naše víra, / a bude s námi každý nový den.

T: Dietrich Bonhoeffer / Das Zeugnis eines Boten, 1945 /
Petr Pokorný, Hlaholík, 1968 / Svítá, 1992
M: Miloš Rejchrt, Hlaholík, 1968 / Svítá, 1992 / Evangelický zpěvník (dodatek), 2000
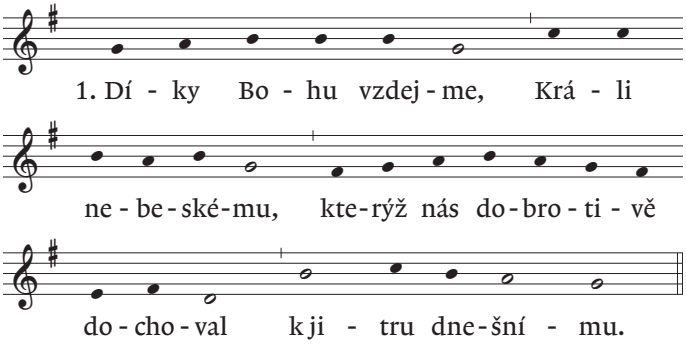
BOHOSLUŽBA VŠEDNÍHO DNE

Člověk nežije jen velkými slavnostmi, není také možno stále být ve společenství. Momenty, kdy lze víru projevit, opřít se o ni, požádat o Boží blízkost, jsou často i velmi malé, všední, rychle ubíhající životem. Také písně pravidelně, denně užívané mohou provázet život křesťana. „Vše dobré, co máme a co dostáváme, tys nám, Bože, dal. Přijmi píseň chval.“

RÁNO

Nasyť nás svým milosrdenstvím hned ráno a po
všechny dny se budeme radovat a plesat. (Ž 90,14)

621

2. Budiž z toho chvála, / čest, moc, síla, sláva, /
všemohoucí Pane Bože věčný, / od nás vzdávána.

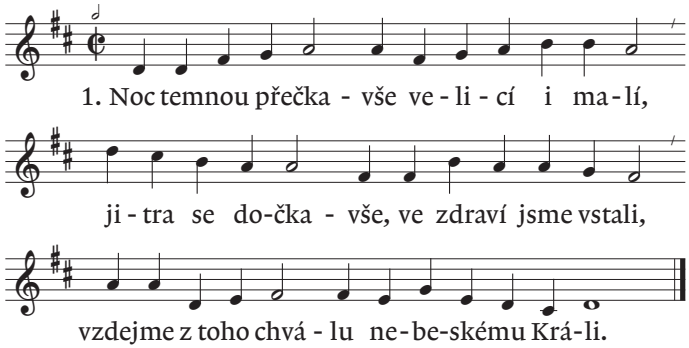
3. Račiž i v tento den / nám býti přítomen, /
ode všeho zlého nás chrániti, / nebs toho mocen.

4. Tak abychom byli / k tvé cti, chvále živi, /
k prospěchu bližním a nám k spasení / až do skonání.

5. Po smrti pak časné / dej království věčné, /
kdež bychom tebe hodně chválili / na věky. Amen.

T: Královéhradecký kancionál český, c.1595 / Kancionál český, 1683
M: nápěv tropu *Kyrie, genitor alme* / Kodex Franus, 1505 / Kancionál
český, 1712 / Evangelický zpěvník (dodatek), 2000 / 2018

622

2. K čemuž povzbuzují i ti ptáci malí, / kteříž prokřikují, Pána Boha chválí, / vesele pějíce, že jitra dočkali.

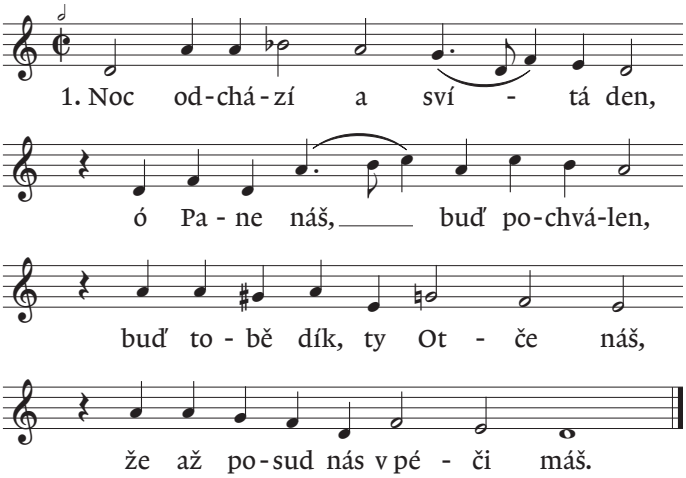
3. Kohout zpívá hlasem, aby každý vstana / ze sna jitřním časem, pospíchal hned zrána / z milostivé péče vděčně slavit Pána.

4. Milostivý Bože, děkujem ti nyní, / vstavše z svého lože, za vše dobrodiní, / kteráž nám tvá milost činila i činí.

5. K trůnu tvému, Pane, hlas svůj vysíláme, / ať je požehnané vše, co konat máme, / ať tvou svatou pomoc ve všem poznáváme.

T: Šimon Lomnický z Budče, Písně nové na evanjelia, 1580 / Královéhradecký kancionál český, c.1595 / Zpěvník žalmů a písní duchovních, 1877 / Evangelický zpěvník, 1979
M: Kolínský kancionál, 1517 / Písně nové na evanjelia, 1580 / Písně chval Božských, 1606

623

2. Buď blízký nám i v tomto dni, / vždyť nejsme víc než pocestní, / svou věrnou mocí při nás stůj, / před každým zlým nás ochraňuj.

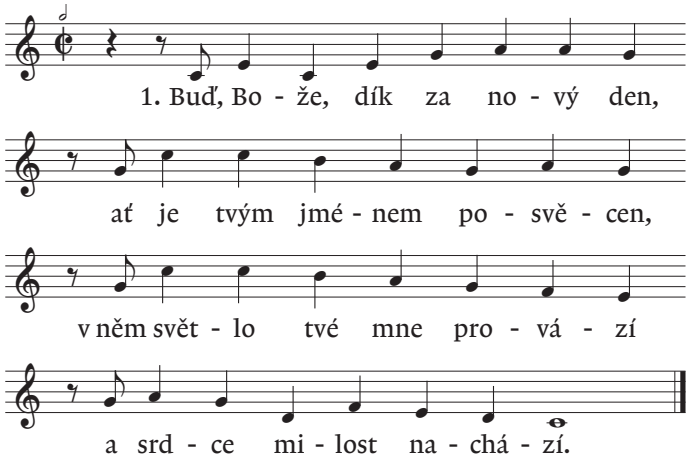
3. Svou mocnou rukou vládni nám, / ať zřejmé je, kdo je náš Pán, / a věrohodné jméno tvé / ať svými činy světíme.

4. Svým požehnáním v tento den / i nám buď věrně přítomen, / ty laskavý jsi, Otče náš, / co nám je třeba, dobře znáš.

5. Pro Syna tvého, Ježíše, / ať naše dílo daří se / a před tvým soudem obstojí, / až propustíš nás v pokoji.

T: Michael Weisse, Ein New Gesengbuchlen, 1531 /
Miloslav Hájek, Evangelický zpěvník (dodatek), 2000
M: Melchior Vulpius, Ein schön geistlich Gesangbuch, 1609

624
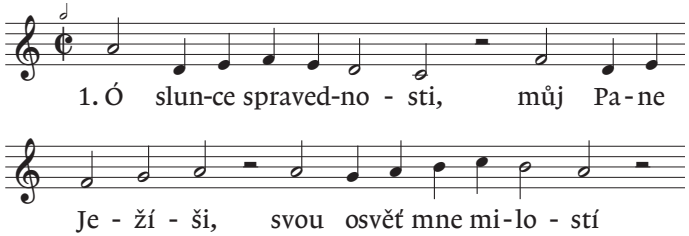

2. Ze svého již povstav lože, / chválím tebe, věčný Bože, / že jsi mi byl této noci / k ochraně a ku pomoci.
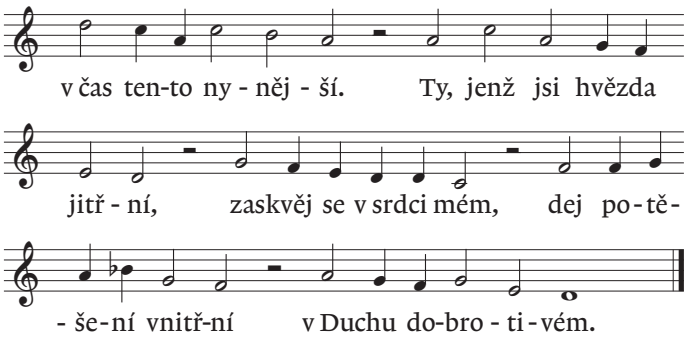
3. Ó Ježíši, má naděje, / ať se mně i dál tak děje, / jak mou potřebu kdy vidíš, / mne i vše, co mé je, řídíš.

4. Duchu svatý, tvoje správa / nechť se na mně poznat dává, / cestou ctnosti dej mi stále / kráčet vždycky k tvé cti, chvále.

T: Ludvík Bohumil Kašpar, Zpěvník žalmů a písní duchovních, 1877 / Evangelický zpěvník, 1979 / Miloslav Esterle
M: Piesně chval Božských, 1541

625

2. Ty jsi to světlo světa, / jež vyšlo v temnosti, / svítící po vše léta / nebeskou jasností. / Svým pravdivým učením / a životem svatým / i vnitřním obnovením / sloužíš svatě svatým.
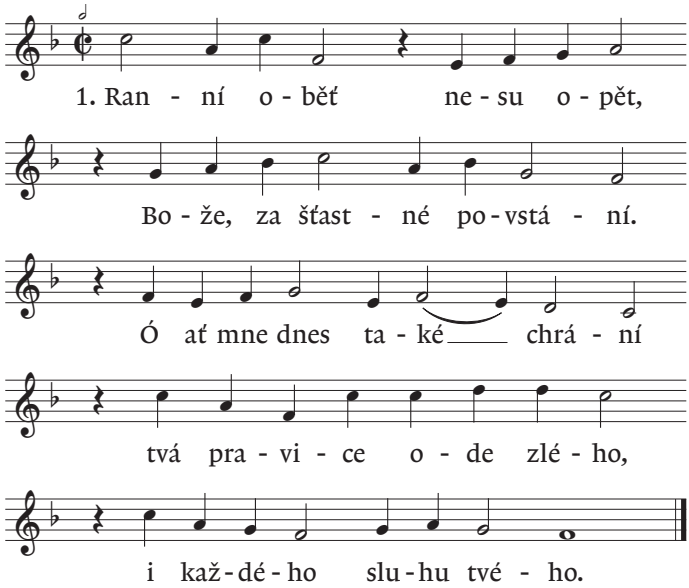
3. Ó dej mi slova tvého / vždy následovati, / ať mohu podle něho / vše dobré konati. / Království nebeského / ať hledám nejprve / a spravedlnosti jeho: / ó dej to z lásky své!

4. Pomoz mi dnešního dne / poctivě choditi, / ovoce víry hodné / tvou mocí plodit. / Ať tebe následuji, / můj Pane Ježíši, / o tělo nepečuji / víc nežli o duši.

5. Dokud zde chodím v těle, / mám rytěřovati, / neb mnozí nepřátelé / mne hrozí zkaziti. / Ó Kriste, v mdlobě mojí / ty mocně při mně stůj, / ať po skončeném boji / smím vejít v pokoj tvůj.

T: Kancionál, 1685 / Zpěvník žalmů a písní duchovních, 1877 / Evangelický zpěvník, 1979
M: Pseaumes octante trois de David, 1551

626

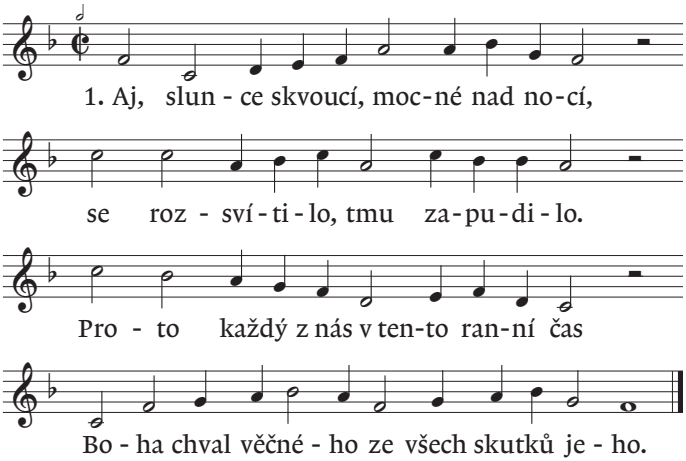

2. Ó Ježíši, / Světlo duší, / vzejdi mi paprsky svými, / ať chodím cestami ctnými, / práce své dnes konám šťastně, / sobě i bližním prospěšně.

3. Duchu svatý, / darovaný, / Těšiteli srdce mého, / ochraňuj mne dnes od zlého, / ať sloužím zde Bohu vděčně / a přebývám v nebi věčně.

T: Jan Amos Komenský, Kancionál, 1659 / Evangelický zpěvník, 1979 / 2018
M: Kirchengeseng, 1566 / Kancionál, 1659

627

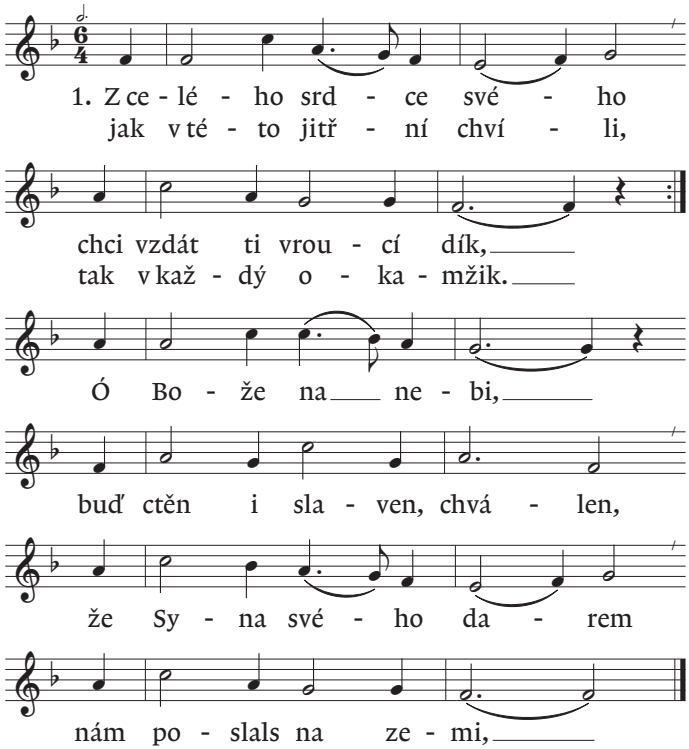

2. Ó Bože věčný, žes mě v čas noční / sám opatroval,
k jitru dochoval, / chválím tě vděčně za to srdečně; /
že jsem zdráv vstal zrána, ctím tě, svého Pána.

3. A prosím tebe, můj Otče z nebe, / v tento dnešní den
buď mi přítomen / svou božskou mocí, chraň mě do noci, /
bych tě v večerní čas ctil, Boha svého, zas.

T: Zpěvník žalmů a písní duchovních, 1877 / Zpěvník Českobratrské církve evangelické, 1931 / Evangelický zpěvník, 1979
M: Les cent et cinquante pseaumes de David, 1562

628
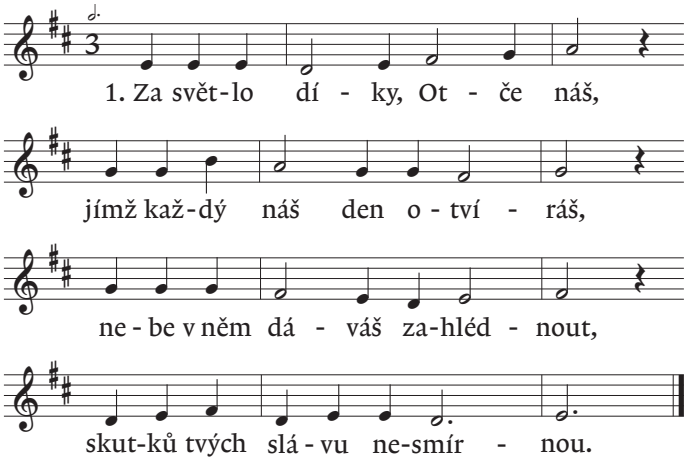

2. že v uplynulé noci / jsem bezpečně směl spát, / žes chránil od zlé moci / a dal mi zase vstát. / Mé prosby pokorné / za odpuštění hříchů / kéž dojdou k tvému sluchu, / ó Pane, odpusť mně!

3. Že nás dnes neopustíš, / v to pevně doufáme. / Jen ty nás pochyb zprostíš, / tvé slovo neklame. / Laskavý Pane náš, / tvá stráž nechť při nás stojí, / nás sílí v našem boji, / než si nás povoláš.

T: Georg Niege, Creutzbuechlein, c.1589 / Jarmila Hrejsová, Evangelický zpěvník, 1979 / 2018 M: Gesangbuch, 1598 / Vierstimmiges Melodienbuch, 1855 / Evangelisches Kirchen-Gesangbuch, 1950

629

2. Světlu své lásky zářit dej, / s milostí k nám dnes přicházej. / Ať rozjasní tmu bloudícím, / pravdu zjeví hledajícím.

3. Abychom v světle zůstali / navždy věrní svému Králi, / mohli s ním znovu povstávat, / svědectví spásy vydávat.
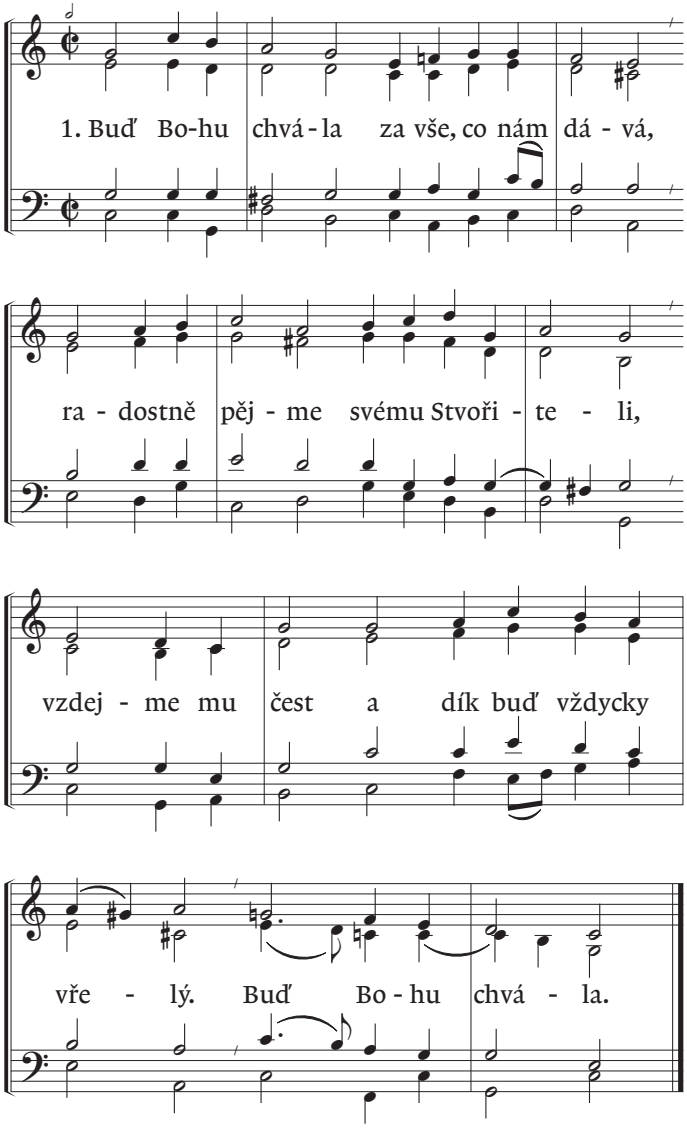
4. Až vzejde nám tvé slávy den, / Pane svatý, buď vyvýšen, / za všechnu lásku, cos nám dal, / zpívat chcem píseň plnou chval.

5. Ve všedních dnech od zlého chraň, / pomocí tvá buď mocná dlaň. / Svévoli, hřích nám odpouštěj, / pokojem svým nás provázej.

6. Dej církvi své požehnání, / v pravé víře setrvání, / sílu dej svým služebníkům, / pokorným otvírej svůj dům.

T: podle Jiřího Třanovského Miloslav Esterle
M: Cithara sanctorum, 1636

630
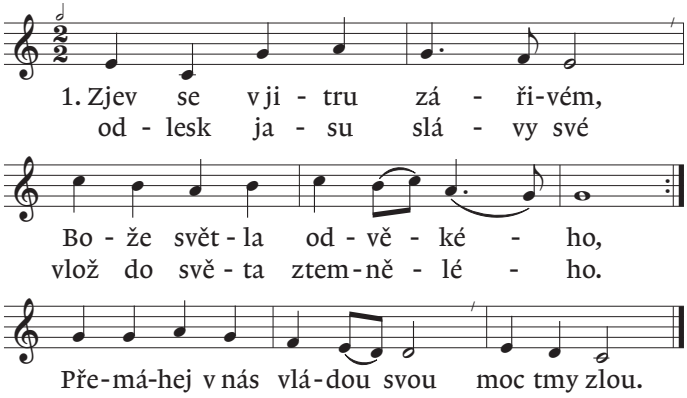

1. Buď Bo-hu chvá-la za vše, co nám dá-vá,
ra-dostně pěj-me svému Stvoři-te-li,
vzdej-me mu čest a dík buď vždycky
vře-lý. Buď Bo-hu chvá-la.

2. Pomoz nám, Pane, v tom, co začínáme, / požehnej všemu poctivému dílu / a dávej k němu ustavičně sílu. / Buď Bohu chvála.

3. Dávej i vůli, vytrvalou píli, / ať plníme tvá svatá přikázání, / tvůj Duch kéž zůstane vždy mezi námi. / Buď Bohu chvála.

T: Paul Gerhardt, Praxis Pietatis Melica, 1653 / Bohuslav Vik
M: Johann Crüger, Praxis Pietatis Melica, 1653 / Vierstimmiges Melodienbuch, 1855
S: Johann Crüger, Praxis Pietatis Melica, 1653 / Praxis Pietatis Melica, 1690 / Evangelisches Gesangbuch, 1993 / Evangelisch-reformiertes Gesangbuch, 1998

631

2. Vláhu sešli s úsvitem / do vyprahlých duší prázdných, / útěchou i průvodcem / buď v nesnadném putování. / Ochraňuj a občerstvuj / sám lid svůj.
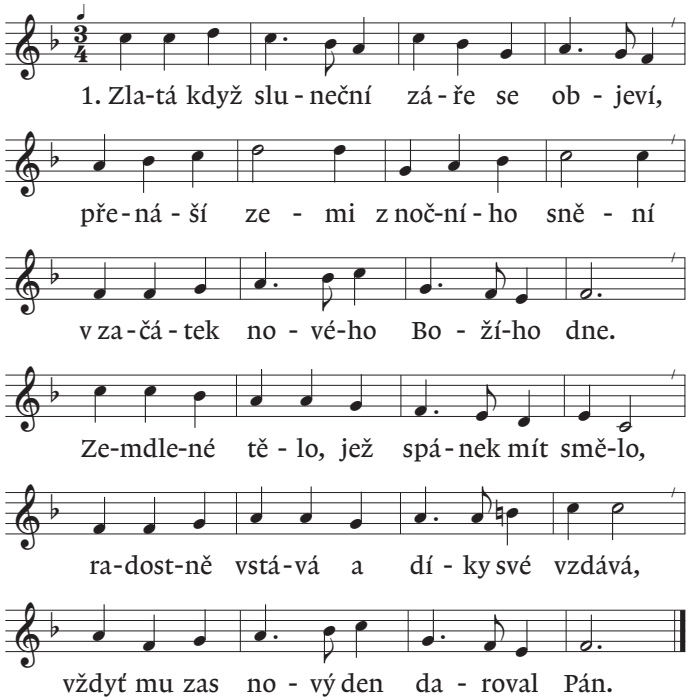
3. Dej, ať světlo lásky tvé / proměňuje temné plány, / srdce, mysli zbloudilé / ať jsou znovu otvírány. / Ať každý, kdo klopýtal, / smí jít dál.

4. Bože, světlo z výsosti, / až přijde den soudu tvého, / ať nad lidskou hříšností / svítá milost všemocného. / Až nás potká smrti chlad, / dej nám vstát.

5. Ve tvém domě dej nám žít, / kde tvá pravda jasně září, / provázej svou nadějí / do království před tvou tváří. / Tam v pokoji spočinem / v světle tvém.

T: podle Christiana Knorra von Rosenroth Miloslav Esterle
M: Johann Rudolph Ahle, Vjerdtes Zehn Neuer geistlicher Arien, 1662 / Geist-reiches Gesang-Buch, 1704

632

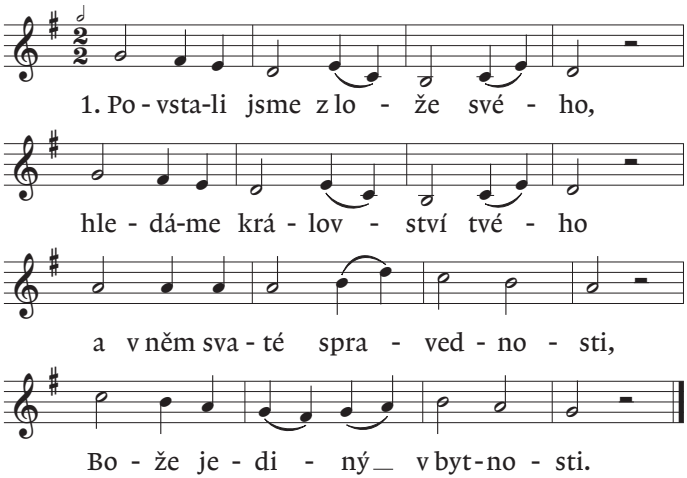

2. Radostně zpívejme, Pánu tak děkujme / za všechnu milost, lásku a věrnost, / kterou nám den po dni prokazuje. / Boží dar písně nám pomáhá z tísně, / zaplaší úzkost a přemáhá bolest, / dodává odvahy životem jít.

3. Trápení, bolesti pomáhá unésti – / nad vzdutým mořem, nad lidským hořem / vysvitne konečně toužený mír. / Bez konce radost a ztišení plnost / bude nám dána, až nebeská brána / otevře cestu, kde příbytek má.

T: Paul Gerhardt, Geistliche Andachten, 1666/7 /
Jarmila Hrejsová, Evangelický zpěvník, 1979
M: Johann Georg Ebeling, Geistliche Andachten, 1666/7 /
Geistreiche Andachten, 1682 / 2018

633
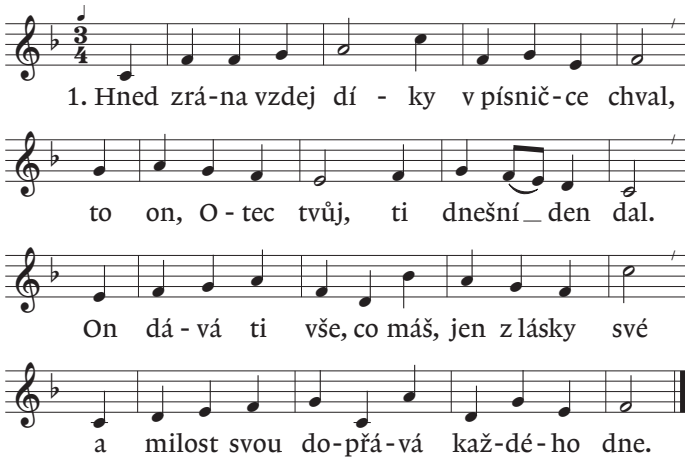

2. Kraluj, nebeský Bože, v nás, / v tento ranní i v jiný čas. / Spravednosti nás vyučuj, / neb jsi Bůh náš a my lid tvůj.

3. Duchovních darů udílej, / časných věcí neodnímej, / ať jsou nám ony přidány / podle tvého zaslíbení.

4. Ó dej nám to, Pane milý, / abychom dnes k tvé cti žili, / neb jsi všeho světa Pánem, / jenž živíš své věrné. Amen!

T: Poklad spěvů duchovních, 1710 / Zpěvník Českobratrské církve evangelické, 1931 / Evangelický zpěvník, 1979
M: Zpěvník Českobratrské církve evangelické, 1931 / 2018

634

2. Když smutek tě svírá, cítíš se sám, / věř, že i v té chvíli blízko je Pán. / On v lásce své přivede k lidem tě blíž, / kde snadněji překonáš samoty tíž.

3. Když odvahu ztrácíš životem jít, / když nevíš, jak dál a kde sílu vzít, / když pochybnost ovládne myšlení tvé, / tak v modlitbě přiznej se k slabosti své.

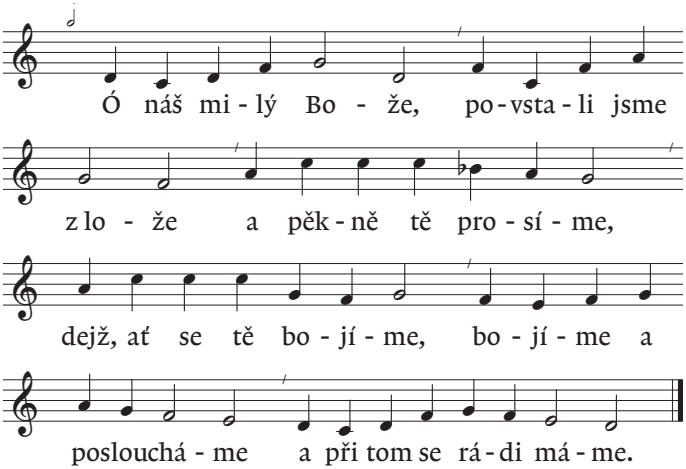
4. Pros Pána o sílu dál cestou jít / a odpírat zlému, pravdivě žít. / I když proto za blázna budou tě mít, / smíš od Pána přijímat svobodu, klid.

5. Jen víru tu měj, že golgotský kříž / o vítězství lásky rozhodl již, / že naději konečnou dalo všem nám / dne třetího ráno – kdy vzkříšen byl Pán.

6. S tou radostí vzácnou nezůstaň sám, / těm, které jsi míjel, bližním se staň. / A vším, čím se zabýváš, Pánu čest vzdej, / služ blízkým i vzdáleným, v lásce je měj.

T: Jan Balcar, Evangelický zpěvník (dodatek), 2000
M: William Croft, A Supplement to the New Version of Psalms, 1708 / The Evangelical Hymnal, 1880

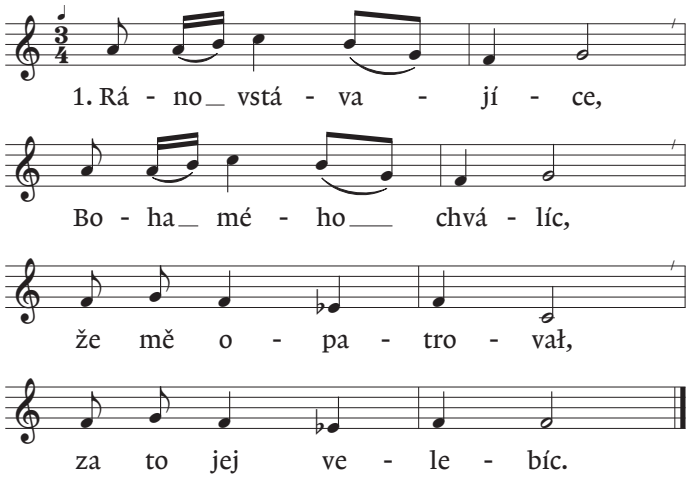
635

T: Jan Karafiát, Broučci, 1876 / Evangelický zpěvník, 1979
M: Otmar Mácha, Evangelický zpěvník, 1979

Pane Bože Stvořiteli,
děkuji ti za spánek uplynulé noci.
Děkuji, že mi přidáváš tento nový den.
A s ním nové úkoly, nové příležitosti, nová setkání...
Prosím tě o moudrost a sílu, abych v nich nezklamal
a s večerem ti za celý dnešní den opět poděkoval.

636

2. Pominuľéj noci / svú presvatú mocí /
ostríhałs nás snažně, / spali jsme bezpečně.

3. Snem libým občerstvił, / abych tobě służił, /
bližnímu aj sobě / v prácech prospěšen był.

4. Posiluj nás, Bože, / ať służime tobě, /
věrně a uprímně / v domě svém aj inde.

5. Anděł tvůj presvatý, / ať mě zaopatrí /
jako matka dítě, / Bože můj, prosím tě!
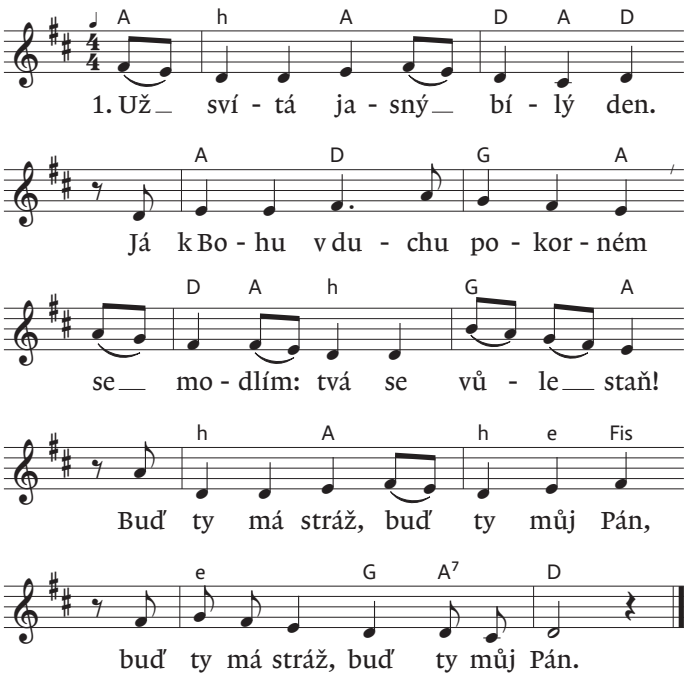
6. A dyž deň pomine / a noc temná príjde, /
sen líbý ně daruj, / od neščesťá varuj.

7. A dyž běh dokonám / a práci vykonám, /
dejž mi smrť líbeznú, / po ní słávu věčnú,

8. kerú si pripravił, / zvoleným svým slúbił /
darmo z łásky dáti. / Rač nás tam uvésti.

9. Kde zpívajú svatí: / Svatý Bože, svatý. /
Priď, Ježíši, spíše, / čeká tě má duše.

T: tradiční slovácký text / Národní písně moravské, 1901 / 2018
M: podle tradičního slováckého nápěvu Ladislav Moravetz, Zlínské sboropění, 2014

2. Ať na rtech nemám slovo zlé / a srdce záštím prolezlé /
ať nezotročí pohled můj. / |: Když marnost láká, při mně
stůj. :|

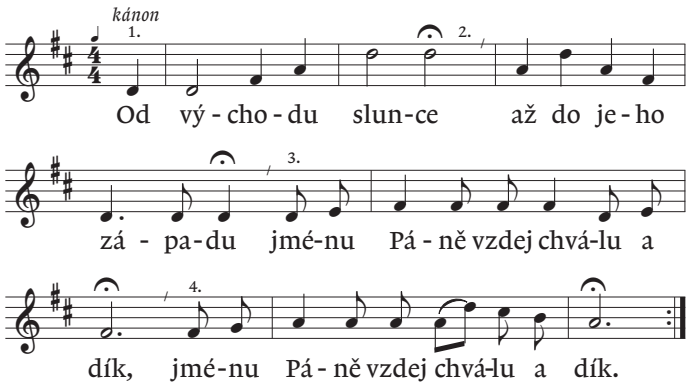
3. Ať přímost mého jednání / přec tvrdosti se ubrání. / Co tělo chce, to zlom a ztiš. / |: Hlad, žízeň nebuď na obtíž. :|

4. Až potom slunce zapadne / a tma se vkrade v soumrak dne, / všech břemen svých a strachu prost / |: zazpívám chválu za milost. :|

5. Buď chvála Otci našemu / a Synu jeho milému / i Duchu, v němž je útěcha / |: budoucí, dnešní, odvěká. :|
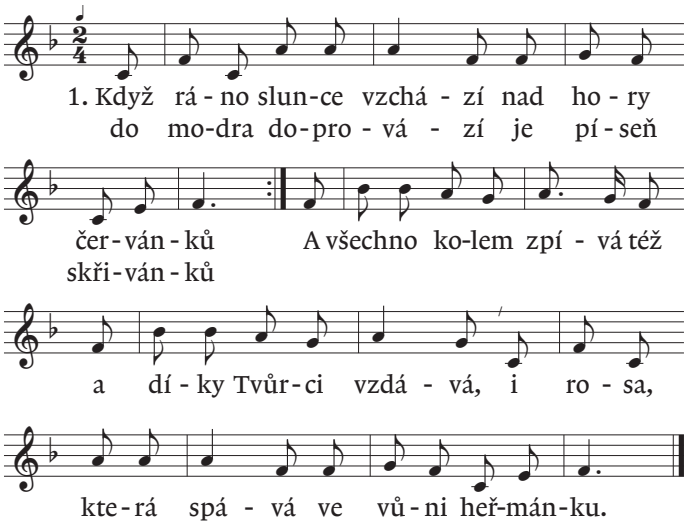
T: *Iam lucis orto sidere* / Jochen Klepper, Kyrie, 1938 / Marie Molnárová a Amedeo Molnár, Buď tobě sláva, 1981
M: Luděk Rejchrt, Buď tobě sláva, 1981

638

T: Morgensternlieder, 1955 / Svítá, 1992 / Miloslav Esterle
M: Paul Ernst Ruppel, Morgensternlieder, 1955
© Möseler Verlag, mit freundlicher Genehmigung Schott Music, Mainz

639

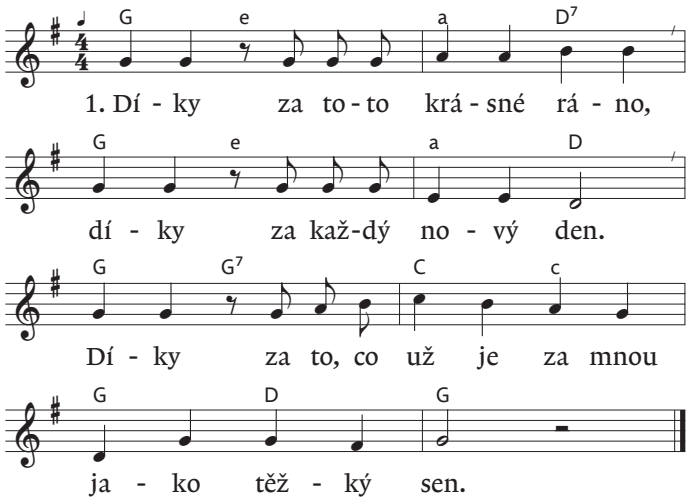

2. Svou líbezností chválí jej květů na tisíc, / i pramen, který v dáli jde mořské vlně vstříc. / On dává v moudrém řádu žít svým dětem bez přestání, / sám žehná jim a chrání vždy dílo rukou svých.

3. Však nejvíc Pán Bůh péči má o nás laskavou / a chrání, vede, léčí přesvatou rukou svou. / A jako slunce, pták i květ jej krásou svojí chválí, / chceme mu i my malí vzdát chválu jásavou.

T: Luděk Rejchrt, Evangelický zpěvník, 1979 / Miloslav Esterle, 2018
M: Luděk Rejchrt, Evangelický zpěvník, 1979

640

2. Díky za všechny věrné druhy, / díky, ó Pane, za tvůj lid. / Díky, že všechny křivdy, dluhy / mohu odpustit.

3. Díky za moje pracoviště, / díky za každý drobný zdar. / Díky za všechno krásné, čisté, / dík za hudby dar.
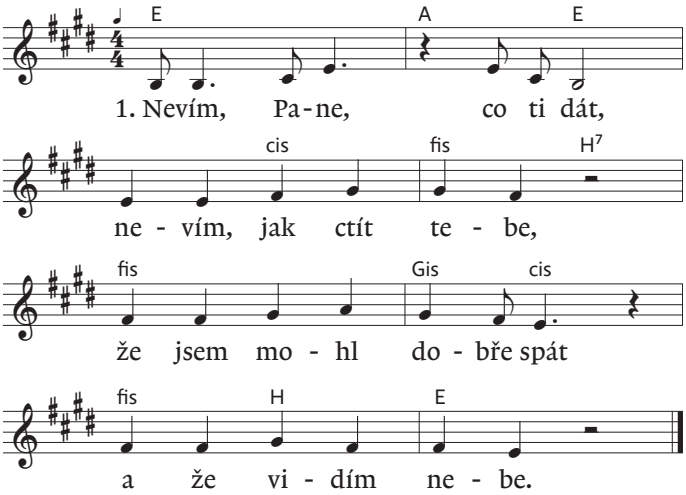
4. Díky za to, co zarmoutilo, / díky za to, co potěší. / Díky, že vedeš mě, má sílo, / cestou nejlepší.

5. Díky, že smím tvé slovo chválit, / díky, že Ducha dáš mi též. / Díky, že nablízku i v dáli / lidi miluješ.

6. Díky, že jsi všem přines spásu, / díky, toho se přidržím. / |: Díky, že věřím tvému hlasu, / že ti patřit smím. :|

T: *Danke, für diesen guten Morgen*, Martin Gotthard Schneider, Danke, 1963 / Miroslav Heryán, Nová křesťanská píseň, 1970
M: Martin Gotthard Schneider, Danke, 1963 / Nová křesťanská píseň, 1970
© by Gustav Bosse Verlag / Bärenreiter-Verlag Karl Vötterle GmbH & Co. KG, Kassel

641

2. Nevím, Pane, / jak dát znát, že chci tobě věřit, / že chci bližní milovat, / víru láskou měřit.

3. Věřím, Pane, / že ty víš, co je v lidském nitru, / dřív vše za mne vyslovíš, / než dáš vzplanout jitru.

4. Proto přetvoř / srdce mé, ať to není kámen. / |: Dej mi radost a chuť žít – / za to prosím. Amen. :|

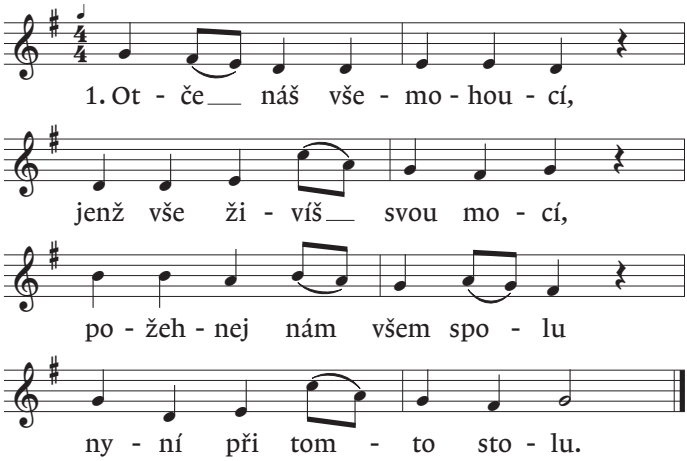
T: Bohdan Pivoňka, Nová píseň, [1983/4] / Svítá, 1992
M: Bohdan Pivoňka, Nová píseň, [1983/4] / Svítá, 1992 / 2018

Neprosím tě o zázraky a přeludy, Pane,
ale o sílu pro všední den.
Nauč mě umění malých kroků.

U STOLU

Všichni s nadějí vzhlížejí k tobě, že jim dáš v pravý
čas pokrm; rozdáváš jim a oni si berou, otevřeš
ruku a nasytí se dobrým. (Ž 104,27–28)

642
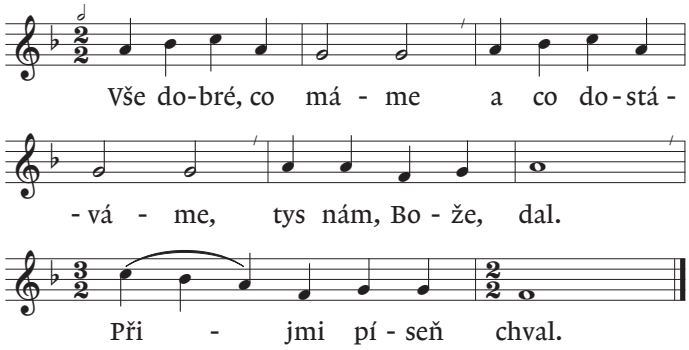

2. Požehnaný Ježíši, / Králi králů nejvyšší, / důvěrně tě
vzýváme, / požehnání žádáme.

3. Předobrý Duchu svatý, / obživiteli drahý, / spravuj ty
srdce naše / nyní i v každém čase.

4. Posvětiž nám pokrmů, / požehnej i nápojů, / ó jediný
Bože náš, / který všechno v rukou máš.

T: Havel Dřevínek, Piesně chval Božských, 1561 / Evangelický zpěvník, 1979
M: 19. století / Evangelický zpěvník, 1979

643

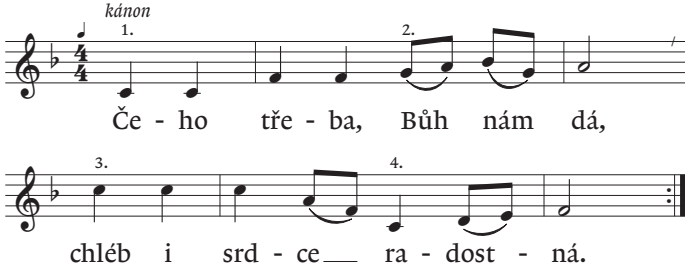

T: *Alle guten Gaben*, text tradiční německé modlitby / Lieder-Buch für Kleinkinder-Schulen, 1842 / Zdeněk Coufal, Buď tobě sláva, 1981
M: Buď tobě sláva, 1981 / 2018

644 Věrný Bože,
ty s láskou pečuješ o všechno živé.
Děkujeme ti za jídlo, které budeme jíst.
Prosíme tě, požehnej nám, když spolu sedáme ke stolu,
a uč nás štědrosti, tak aby jiní netrpěli hladem.
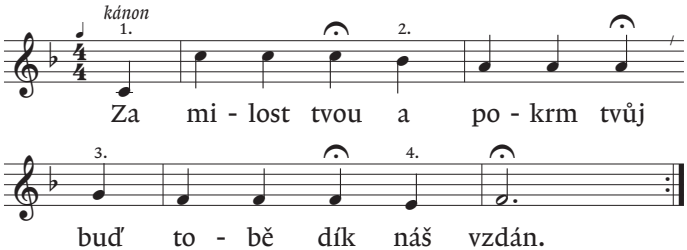
podle luterské liturgie

645
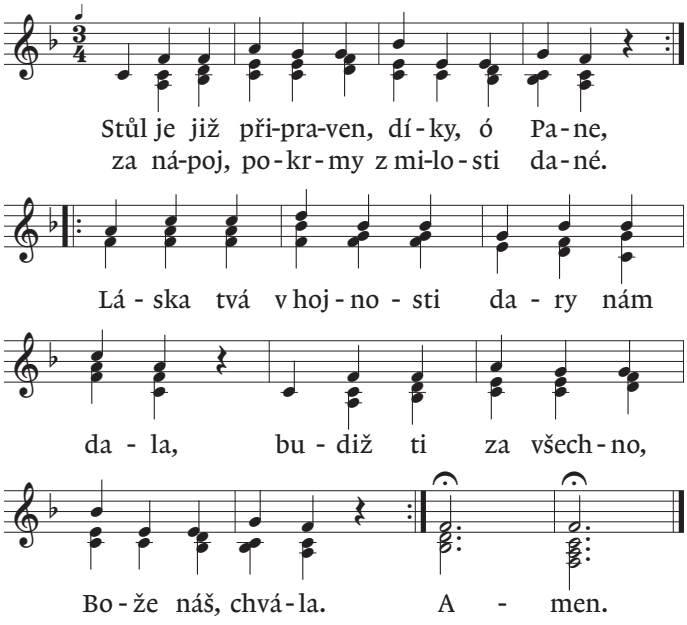

T: text tradičního kánonu / Rühmt des Herren Namen, 1950 / Svítá, 1992
M: nápěv tradičního kánonu / Rühmt des Herren Namen, 1950 / Evangelisch-reformiertes Gesangbuch, 1998

646
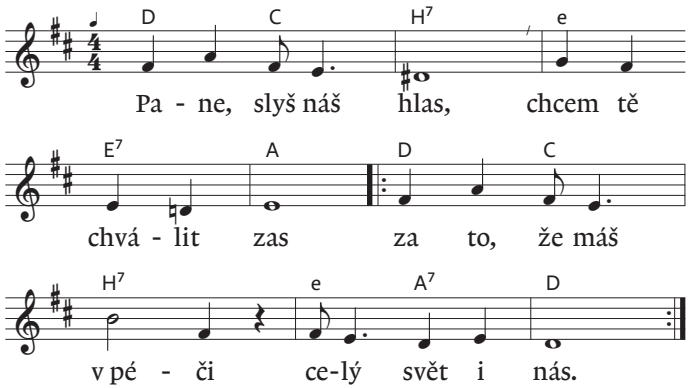

T: podle textu tradiční modlitby Buď tobě sláva, 1981 / Svítá, 1992
M: nápěv tradičního kánonu

647

T: tradiční text modlitby před jídlem
M+S: podle tradičního nápěvu Ladislav Moravetz

648
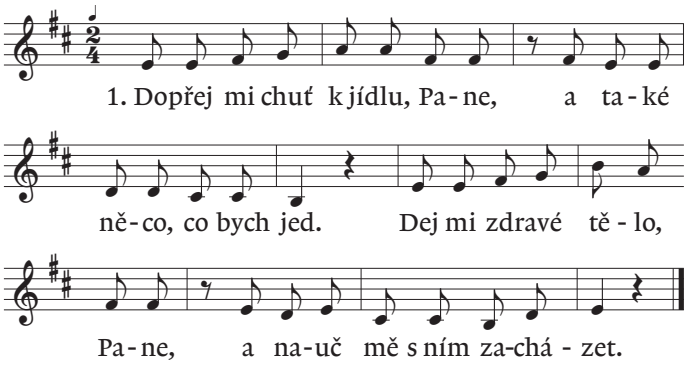

T: Miloš Rejchrt, Nová píseň, [1983/4]
M: Miloš Rejchrt, Nová píseň, [1983/4] / Svítá, 1992

649

Všemohoucí Bože,
ty jsi sytil na poušti svůj lid Izrael nebeským chlebem
a tvůj Syn Ježíš tolikrát nasytil hladové zástupy.
Nám jsi dal toto jídlo.
Prosíme tě, požehnej nám
a dej, ať v síle tohoto pokrmu
můžeme sloužit tobě i svým bližním.

650

2. Dej mi zdravý rozum, Pane, / ať vidím dobro kolem nás. / Ať se hříchem nevyděsím / a napravit jej umím včas.
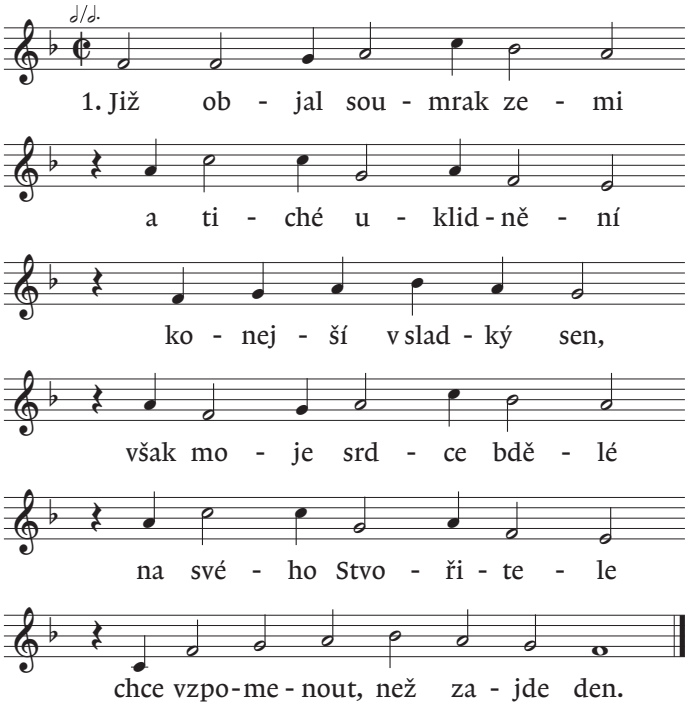
3. Dej mi mladou duši, Pane, / ať nenaříká, nereptá. / Dej, ať neberu moc vážně / své pošetilé malé „já“.

4. Dej mi, prosím, humor, Pane, / a milost, abych chápal vtip. / Ať mám radost ze života / a umím druhé potěšit.

T: Thomas Henry Basil Webb / The Cathedral Age, 1931 / Svítá, 1992
M: Vojtěch Esterle

Pokojně uléhám, pokojně usínám, neboť ty sám,
Hospodine, v bezpečí mi dáváš bydlet. (Ž 4,9)

651

2. Již západ pohasíná / a náruč rozepíná / nad námi
vláda tmy, / však jasné světlo vnitřní / noc mění v záři
jitřní – / náš Ježíš, První, Poslední.

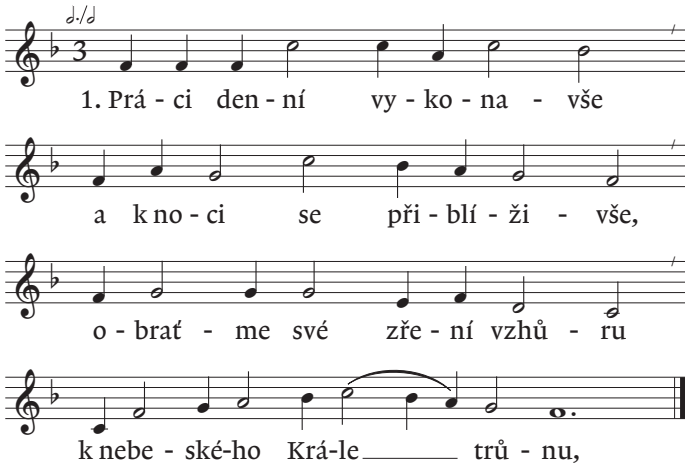
3. Již ztemněl obzor celý, / hvězdy se rozeskvěly / ve výši
nad námi. / Kéž moje poblouzení / ve světla jas promění /
Pán, až svou ruku podá mi.

4. Již svoji práci denní / a všechno lopocení / pro dnešek odkládám, / však brzo přijde chvíle, / kdy v dobrém i zlém díle / mi skončit rozkáže můj Pán.

5. Svá křídla lásky věrné, / milosti nepřeberné / rozprostři nade mnou, / ať dítě tvoje spící, / každý den chybující, / smí usnout pod tvou ochranou.

T: Paul Gerhardt, Praxis Pietatis Melica, 1653 / Miloslav Hájek, Evangelický zpěvník, 1979 / 2018
M: *Innsbruck, ich muss dich lassen* / Heinrich Isaac / Ein außzug [...] Teutscher Liedlein, 1539 / Ein ander new Opus Geistlicher Deutscher Lieder, 1605 / Evangelisches Gesangbuch, 1993

652

2. vděčně jemu děkujíce, / že jeho svatá pravice / duše i těla našeho / chránila mocně od zlého.
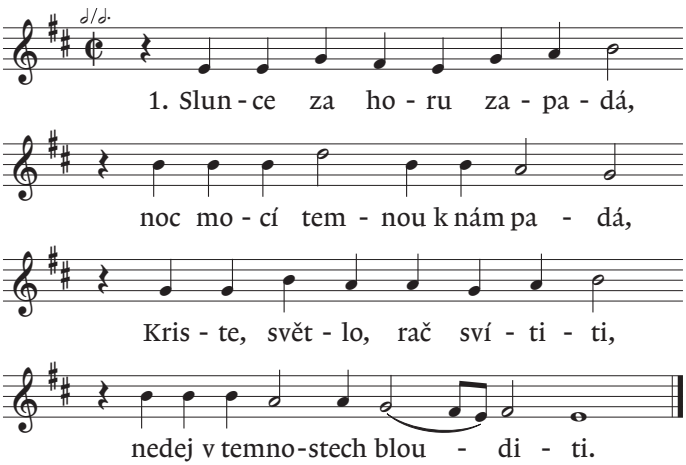
3. Síly v pracích přidávala, / boje vésti pomáhala, / přivedla v dobrém svědomí / až dne toho do skončení.

4. Znajíce své ubohosti, / žádejme jeho milosti, / nedostatků doplnění / i vin našich odpuštění.

5. Odežeň noční přeludy, / nedopouštěj hříchy, bludy, / dej svatě odpočívati, / zjitra s potěšením vstáti.

T: Jan Blahoslav, Piesně chval Božských, 1561 / Evangelický zpěvník, 1979 / 2018
M: Piesně chval Božských, 1561

653
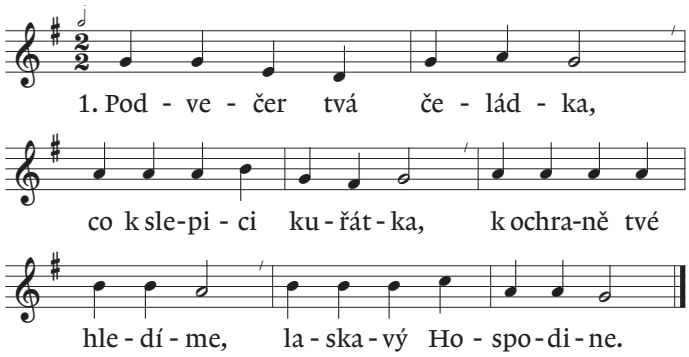

2. Bohu děkujme před svým snem, / že provázel nás tímto dnem, / chránil všech nebezpečenství / ze svého milosrdenství.

3. Odpusť, v čem jsme pobloudili, / před tebou samým hřešili, / nedej v tom duši zahynout, / dej v naději odpočinout.

T: Nikolaus Herman, Die Sontags Evangelia, 1560 / Kancionál, 1620 / Zdeněk Trtík, Zpěvník Církve československé, 1957 / 2018
M: Geistliche und weltliche teutsche Geseng, 1566 / Kancionál český, 1576 / Kancionál, 1620

654
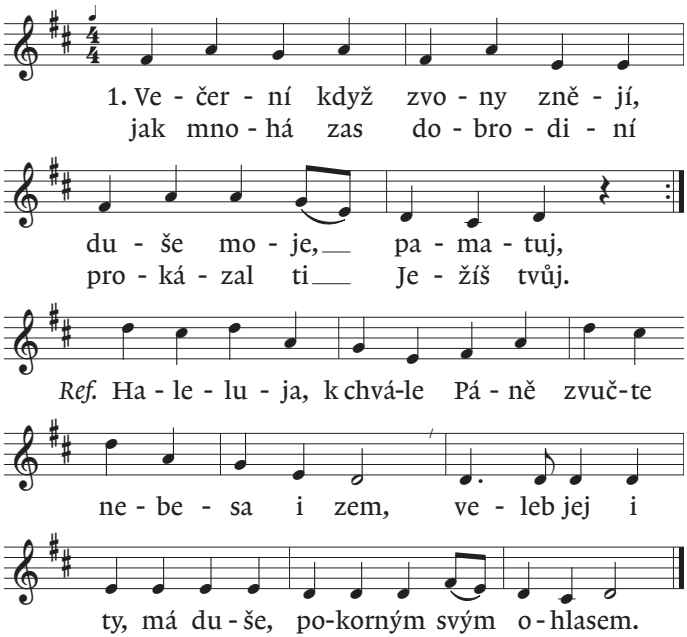

2. Že jsi ráčil z milosti / zdraví dáti stálosti / tento dnešní celý den, / budiž z toho veleben.

T: Kancionál, 1601 / Zpěvník žalmů a písní duchovních, 1877 / Zpěvník Českobratrské církve evangelické, 1931 / Evangelický zpěvník, 1979
M: Kancionál český, 1576 / Kancionál český, 1683 / Evanjelický kancionál, 1889 / 2018

Laskavý a věrný Bože,
oči se mi klíží únavou.
Prosím, shlédni na mě a na všechno, o co jsem se snažil,
na to, co se mi podařilo, i na to, co se mi nepovedlo.
Nehleď na mé chyby, ale na mě, prosím.
Děkuji ti, že mě máš rád.
Prosím, opatruj všechny, kteří jsou mi blízcí,
ale i ty, kterým jsem vzdálen.
Posiluj nemocné a potěšuj smutné.
Všem žehnej a všechny si veď k sobě.

655

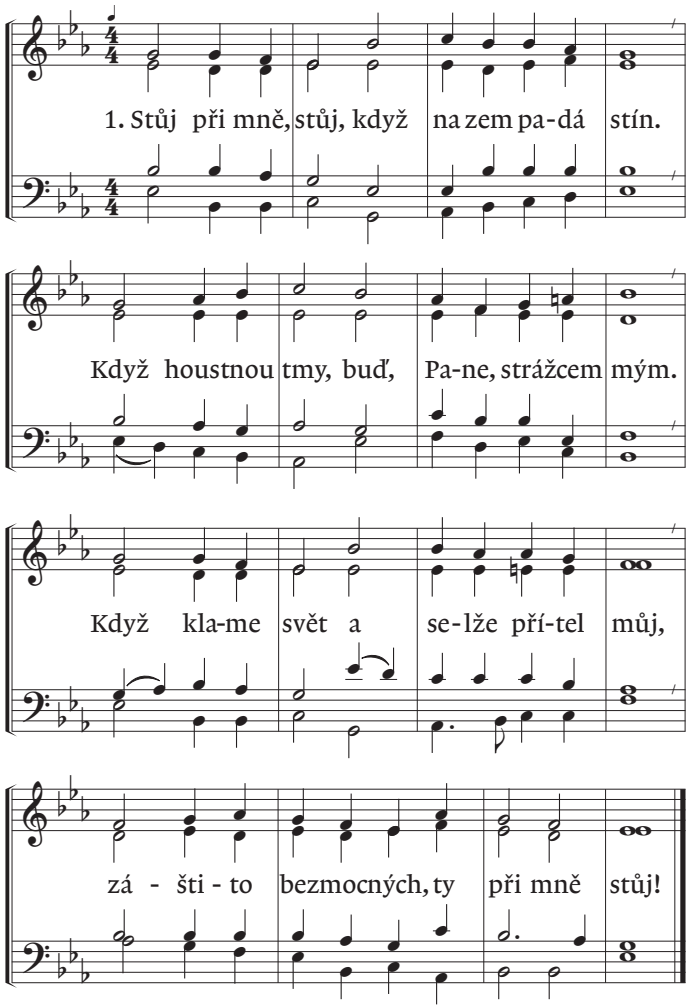
2. Večerní když rostou stíny, na vlast světla pamatuj, /
kde již slunce nezachází, slunce spásy, Ježíš tvůj. *Ref.*

3. Večerní když sbohem dáváš, na Přítele pamatuj, /
jenž je s tebou vždy a všude bez proměny, Ježíš tvůj. *Ref.*

4. Večerní když hvězda vzplane, na den nový pamatuj, /
k němuž brzo povolá tě hvězda jitřní, Ježíš tvůj. *Ref.*

T: Ludvík Bohumil Kašpar, Písně cestou života, 1890 / Evangelický zpěvník, 1979
M: podle nápěvu tradiční ruské písně John Andrew Stevenson, A Selection of Popular National Airs, 1818 / Písně cestou života, 1890

656

2. Je život pták, jenž rychle mizí v dál. / Na radost pláč –
a slávu střídá žal / a chřadne vše, kam sahá obzor můj. /
Ty, jenž se neměníš, i při mně stůj!

3. Ne záblesk jen a slůvko prchavé, / já toužím víc:
po přítomnosti tvé. / Smět s tebou žít a učedník být tvůj, /
ty věčně přítomný, vždy při mně stůj!

4. Přijď v lásce své, ne jako mocný král, / a zdraví dej,
kde žal i slzy vzal, / a srdce měj pro tichý povzdech můj: /
příteli hříšníků, i při mně stůj!
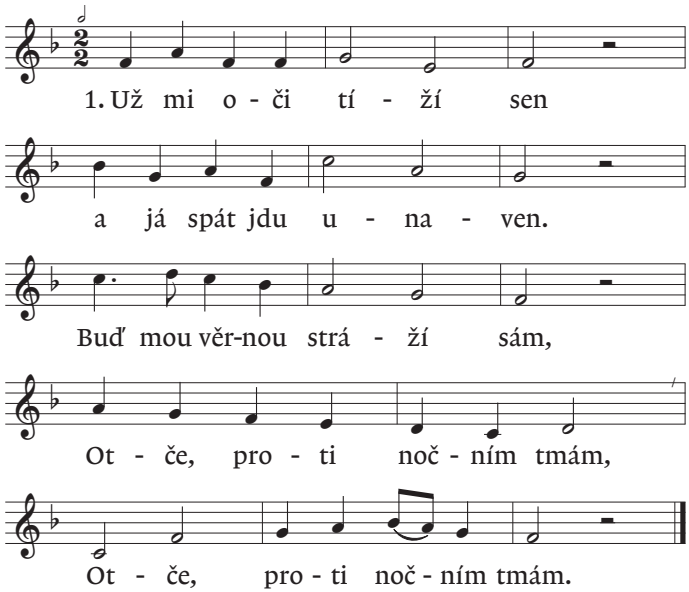
5. Tys v mládí mém dal úsměv očím mým, / já jsem ti
splácel pouhým vzdorem svým. / Když jsem se ztrácel,
tys byl věrně můj. / I při mém skončení ty při mně stůj!

T: Henry Francis Lyte, Remains, 1850 / Adrian Mikolášek, Evangelický zpěvník, 1979
M+S: William Henry Monk, Hymns Ancient and Modern, 1861

657

Tvé je světlo dne, Pane.
Tvá je temnota noci.
Život i smrt máš ve svých rukách.
Tví jsme také my a modlíme se k tobě.
Pane, ty jsi nás stvořil a naše srdce jsou neklidná,
dokud nenaleznou pokoj u tebe.
Nech nás odpočívat ve svém pokoji
a probuď nás ráno, abychom tě mohli chválit.

658

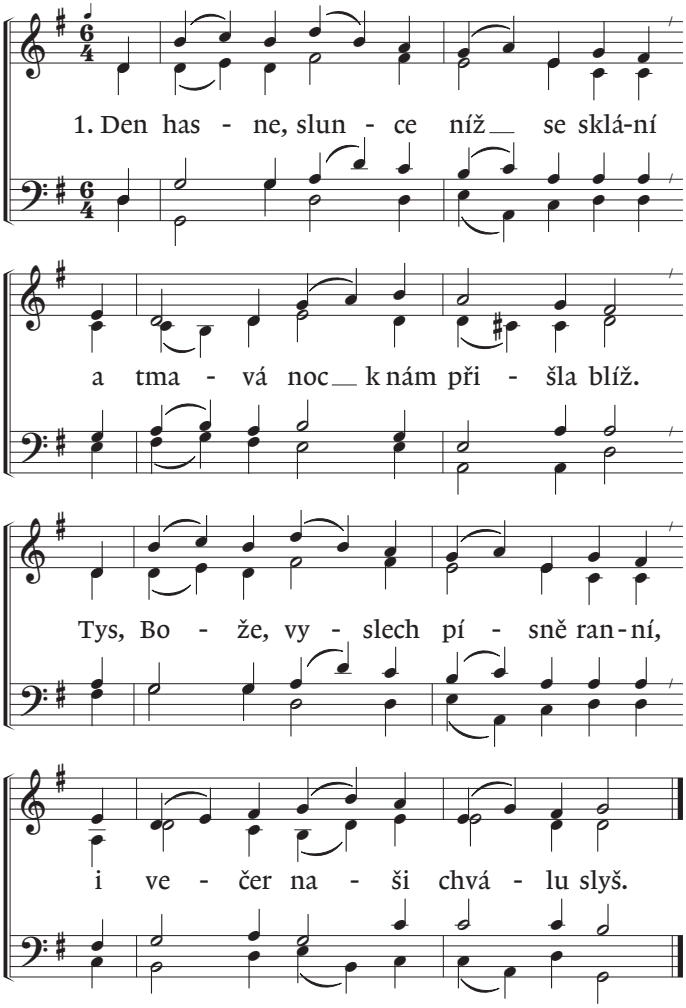
2. Na zlé, co jsem udělal, / nevzpomínej, Pane, dál. /
Pro Ježíše, jeho kříž, / |: všechno v dobré obrátíš. :|

3. A ty, které mám tak rád, / rač mi, Pane, zachovat. /
Nad svým světem lítost měj. / |: Všechněm lidem
pomáhej. :|

4. Srdcím nešťastným dej klid, / smutné, ty rač potěšit. /
Pane Bože, tvoje moc / |: dej nám všechněm dobrou noc. :|

T: Luise Hensel, Geistlicher Blumenstrauß, 1829 /
Luděk Rejchrt, Evangelický zpěvník, 1979
M: Luděk Rejchrt, Evangelický zpěvník, 1979

659

2. Dík, že se dál zem točí s námi, / spát můžeme teď klidně jít. / Ač ztichne náš hlas, bez ustání / vždy chvalozpěv ti bude znít.
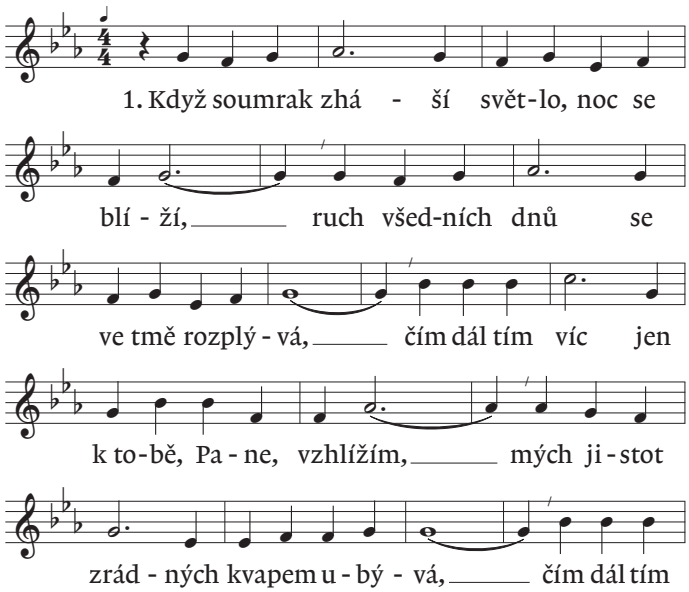
3. Když náš den končí, jinde v dáli / zem probouzí už slunce svit / a jiní lidé tě zas chválí, / že ve tvém světle můžou žít.

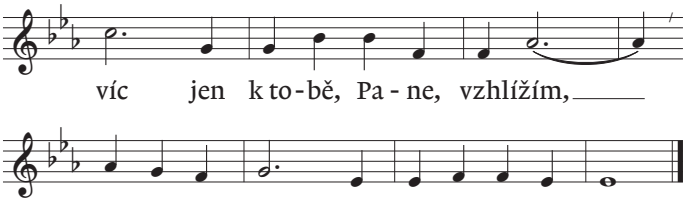
4. Tak po vší zemi církev hlásá, / jak jsou tvé skutky úžasné, / nám víc než slunce září spása / a ta již nikdy nezhasne.

5. Čas odvane pryč mocné krále / i říše mizí jako sen, / však království tvé roste dále / a nám všem vzejde nový den.

T: John Ellerton, Church Hymns, [1871] / Jiří Tengler
M: Clement Cotterill Scholefield, Church Hymns with Tunes, 1874
S: Clement Cotterill Scholefield, Church Hymns with Tunes, 1874 / Evangelisches Gesangbuch, 1993

660
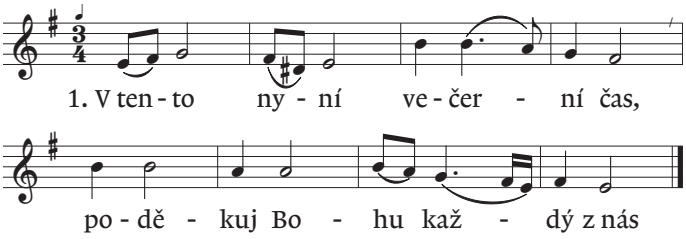

2. Nebýt tvých ran, svět byl by jenom zdání, / voňavý kouř, co s větrem uplývá, / |: nebýt tvých ran a tvého zmrtvýchvstání, / byl by náš den jen jízda bláznivá. :|

3. Měls, Pane, sílu nenechat se zalknout /tím hořkým proudem zvyku, strachu, lží, / |: záblesk tsvé slávy prosvítil tmu matnou / a dal nám příslib, výhled nadějný. :|

T: Jaromír Plíšek, Evangelický zpěvník (dodatek), 2000 / 2018
M: Jean Sibelius, Finlandia, 1905 / The Church Hymnary, 1927 / Evangelický zpěvník (dodatek), 2000

661

2. za všeliká dobrodiní, / kteráž nám nehodným činí.
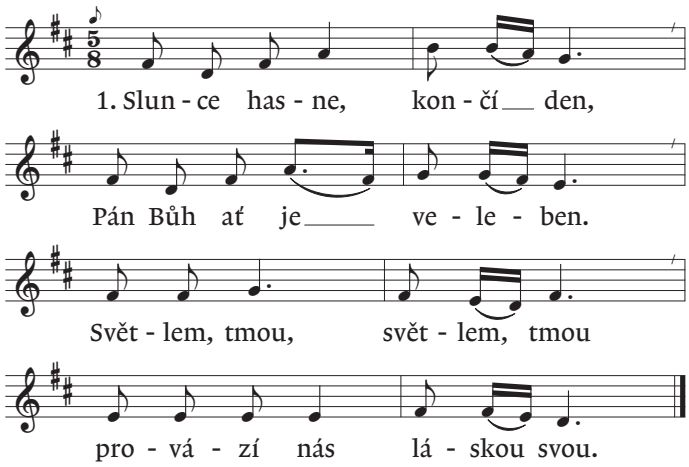
3. Rci: Buď tobě věčná chvála, / čest a sláva neskonalá.

4. Tak v pokoji odpočineš, / k Pánu Bohu se přivineš,

5. neb pravé odpočinutí / jen v Bohu lze naléznúti.

T: Kancionál český, 1683 / Národní písně moravské, 1901
M: tradiční slovácký nápěv / Národní písně moravské, 1901

662

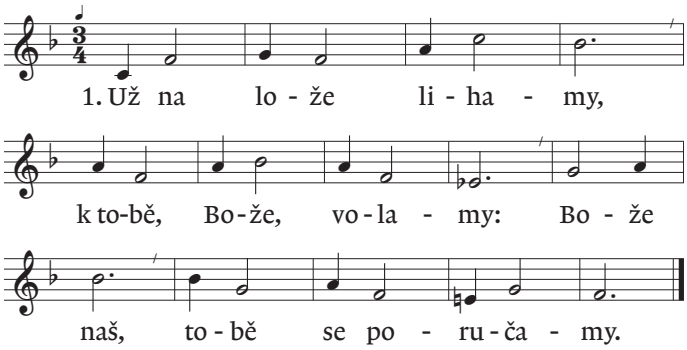
2. Pane Kriste Ježíši, / Beránku ty nejtišší, / v síle své, v síle své / potěš srdce bázlivé.

3. Probuď radost slovem svým, / dodej síly bezradným, / Otče náš, Otče náš, / který zemi v péči máš.

4. Požehnej nám z výsosti, / zůstaň při nás milostí, / každý den, každý den / buď nám, Pane, přítomen.

T: Jiří Pejla, Zlínské sboropění, 2014
M: *Deschide uṣa, creṣtine*, tradiční rumunský nápěv z Maramurešu / podle Ștefana Hruşcy Ladislav Moravetz, Zlínské sboropění, 2014

663
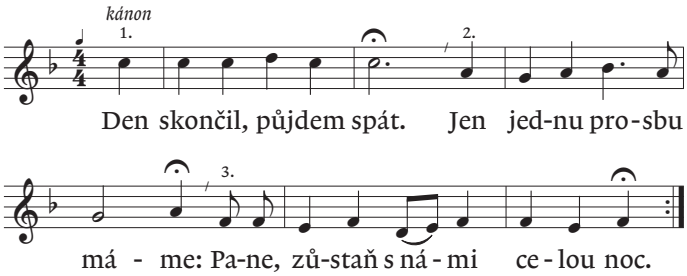

2. Opatruj nas tej noci, / nědaj zlemu tej moci, / Bože naš, / rač nam byť napomocny.

3. Odvrať od nas všecko zle, / myšlenky něpoctive, / Bože naš, / tobě se poručamy.

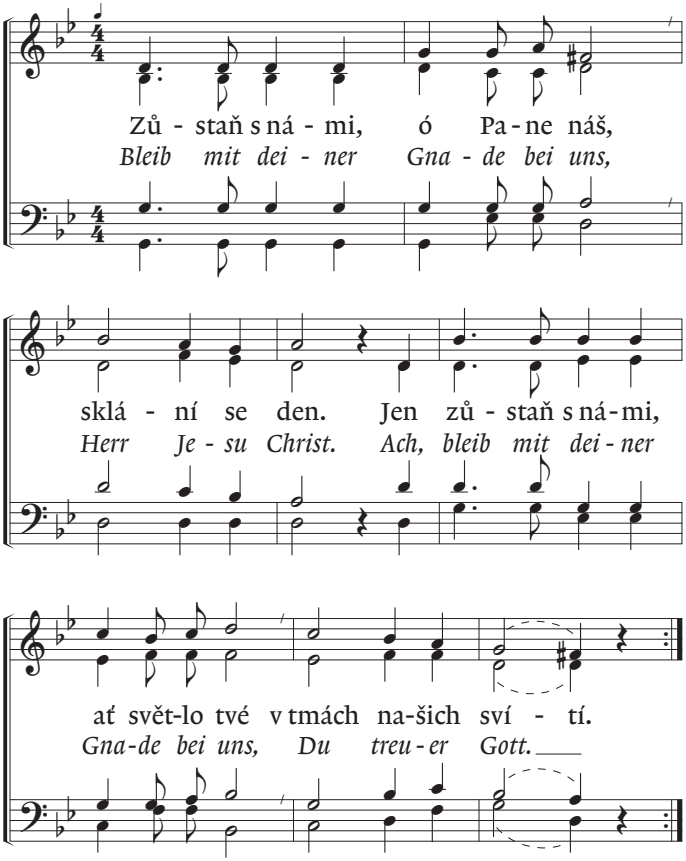
T: tradiční lašský text / Moravské národní písně, 1860
M: tradiční lašský nápěv / Moravské národní písně, 1860 / Zlínské sboropění, 2014

664
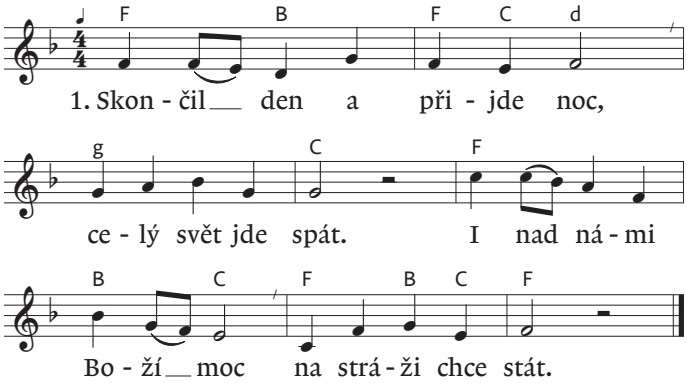

T: L 24,29 / podle Ireny Škeříkové
M: *Herr, bleibe bei uns*, Albert Thate, Mein Lied, 1938 / 2018
© by Bärenreiter-Verlag, Kassel

665

T: Zpěvy z Taizé, 1990 / Zpěvy a modlitby z Taizé, 2003
M+S: Jacques Berthier, Songs and Prayers from Taizé, 1991

666
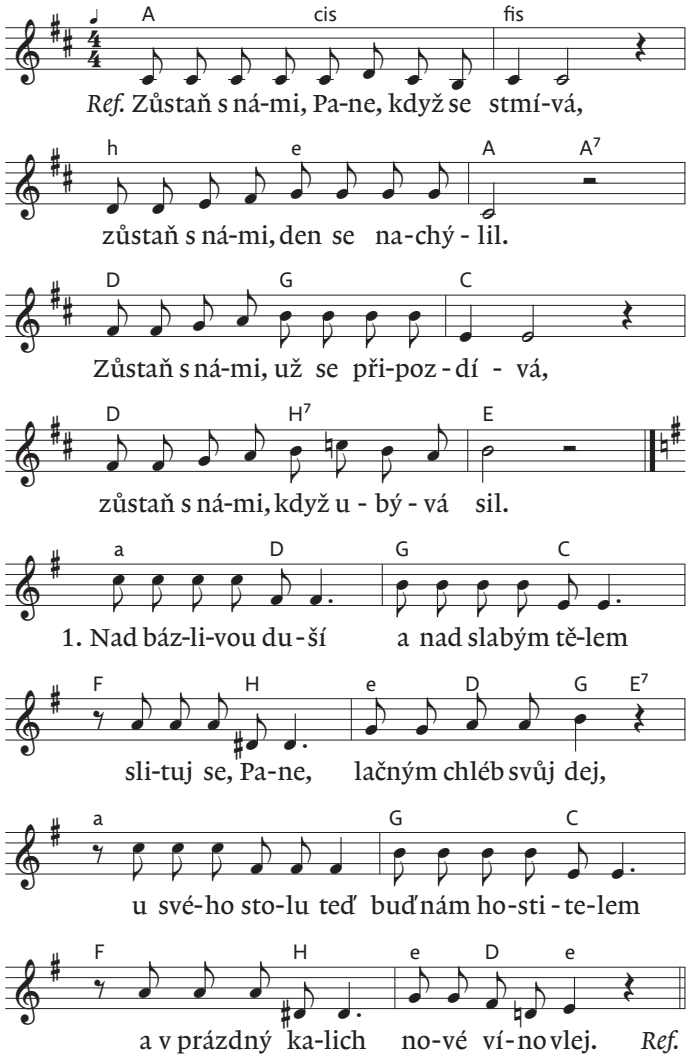

2. Jeden bdí a nese vše, / co nás trápí, sám. / Ve dne v noci, v samotě / pomoc dává nám.

3. Kriste, světlo života, / vyslyš prosbu mou: / dej mi tvoje dobrota / teď noc pokojnou.

4. Když tvá věrnost zůstává, / smím být svoboden. / Věřím, že noc laskavá / přejde v nový den.

T: Rudolf Alexander Schröder, Das junge Lied, 1949 /
Luděk Rejchrt, Buď tobě sláva, 1981 / 2018
M: Luděk Rejchrt, Buď tobě sláva, 1981
© Suhrkamp Verlag Berlin und Frankfurt am Main 1952.
Alle Rechte bei und vorbehalten durch Suhrkamp Verlag Berlin.

667

A cis fis
Ref. Zůstaň s ná-mi, Pa-ne, když se stmí-vá,
h e A A7
zůstaň s ná-mi, den se na-chý - lil.
D G C
Zůstaň s ná-mi, už se při-poz - dí - vá,
D H7 E
zůstaň s ná-mi, když u - bý - vá sil.
a D G C
1. Nad báz-li-vou du - ší a nad slabým tě-lem
F H e D G E7
sli-tuj se, Pa-ne, lačným chléb svůj dej,
a G C
u své-ho sto-lu teď buď nám ho-sti - te-lem
F H e D e
a v prázdný ka-lich no-vé ví-no vlej. *Ref.*
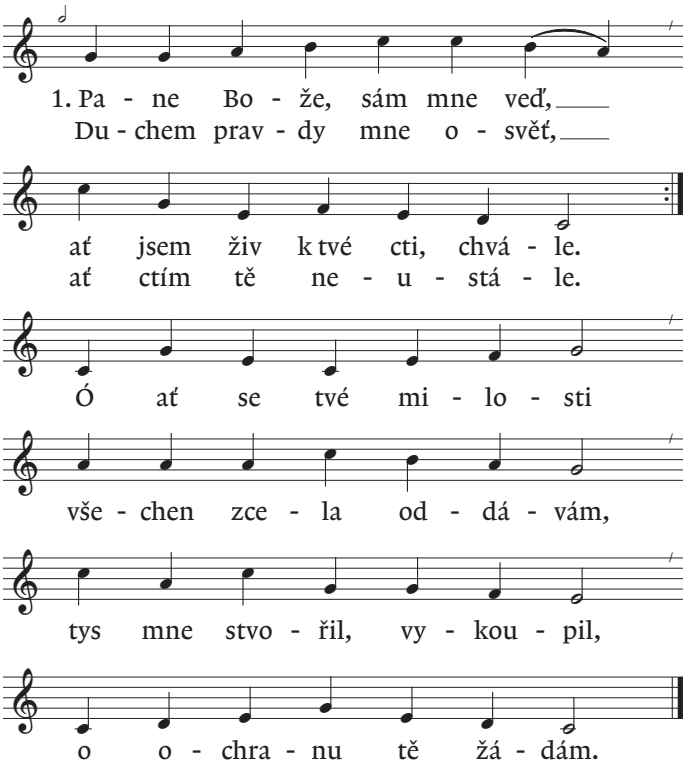
2. Otevírej oči, které nevidí tě, / nevidí pravdu, znají jenom klam. / Důvěru probuď v nás, jakou mívá dítě, / promluv k nám, Pane, řekni: „Pokoj vám.“ *Ref.*

3. Do svých ran vlož ruce skleslé pochybností, / zrno v zem vsáté zas nám připomeň, / pozvání k slávě tvé, bílé roucho hostí, / čas, který chystá přebohatou žeň. *Ref.*

T: Miloš Rejchrt, Nová píseň, [1983/4] / Svítá, 1992
M: Miloš Rejchrt, Nová píseň, [1983/4] / Evangelický zpěvník (dodatek), 2000

Svou cestu svěř Hospodinu, on sám bude jednat. (Ž 37,5)

668
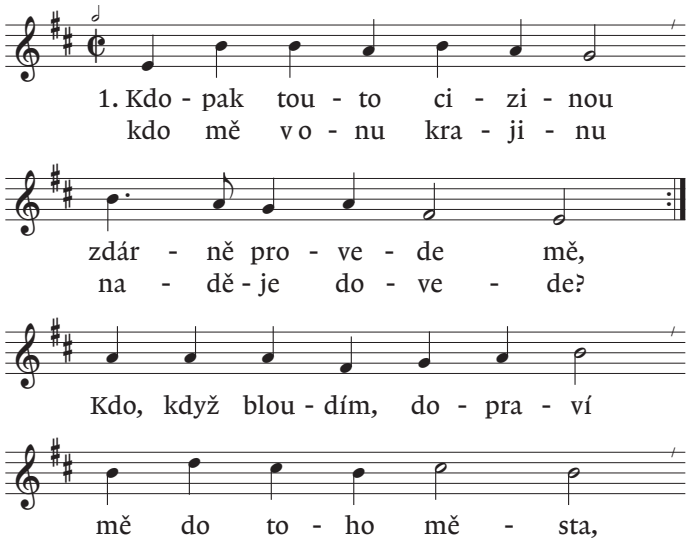

2. Lásku svou přenesmírnou, / Pane Bože, rač mi přát, / faleš ďábla i světa / ať umím vždy rozpoznat, / abych se tak varoval / všelijakých marností, / smlouvu křtem uzavřenou / plnil vždy s ochotností.
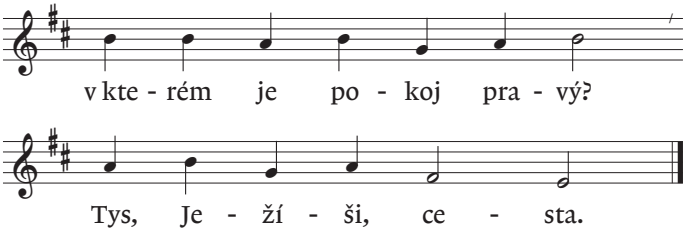
3. Statečně ať žádostem / svého těla odpírám, / bázeň tvou a pomoc tvou / při sobě kéž vždycky mám, / ustavičně mé srdce / ať po cestách tvých chodí, / uděluj mi dary své, / ať milost tvá mne vodí.

4. Dokud v bídné časnosti / dopřáváš mi zde žití, / dej, ať tvým služebníkem / smím v tomto světě býti. / Po smrti dej přijít tam, / kde tě andělé chválí, / bych ti s celou církví tvou / zpíval nový zpěv slávy.

T: Písně chval Božských, 1606 / Kancionál, 1659 / Zpěvník žalmů a písní duchovních, 1877 / Evangelický zpěvník, 1979
M: Halberstadtský sborník, c.1485 / Ein New Gesengbuchlen, 1531

669

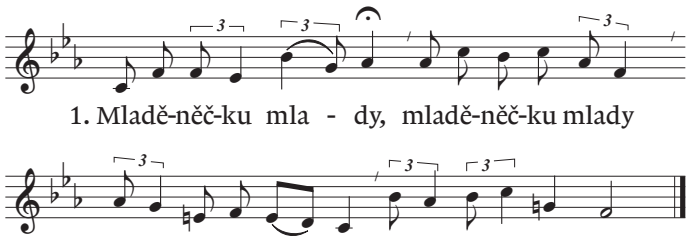
2. Chodím-li zde v temnosti, / věčné světlo kdo dá? / Kdo mě pravdou vyprostí, / pochybnost kde hlodá? / Světlo přichází mi vstříc / a již nepomíjí, / u Ježíše stále víc / v záři jeho žiji.

3. Kde mi hrozí zoufalství, / pro mou zbědovanost, / zjevíš mi své království, / přijmeš mě na milost? / Vím, že ty mě vytrhneš / z hrobu porušení. / Vzkříšením mě provedeš, / Pane, k oslavení.

4. Půjdu tedy za tebou, / v tobě život svůj mám, / jedinou jsi útěchou, / tebe se již nevzdám. / Cesta jsi a pravda má, / život na věčnosti. / Sluha tvůj tě přijímá / s pravou srdečností.

T: Karol Kuzmány, Zpěvník evanjelický, 1842 / Rudolf Šimša, Evangelický zpěvník, 1979 / 2018
M: Písně chval Božských, 1606 / Kancionál, 1659 / Evangelický zpěvník, 1979

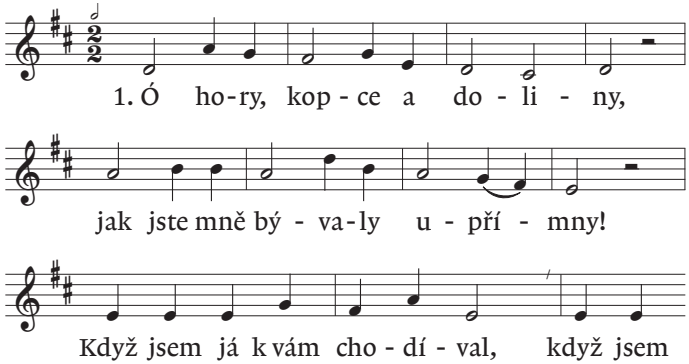
670
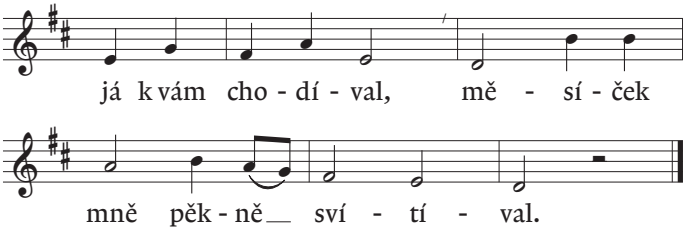

2. |: Z tej země do jinej, :||: do krajiny cuzej. :|
3. |: Gdo tě tam opatři, :||: dyž tě smrť zachvati? :|
4. |: Mám ja Pana sveho, :||: Boha nebeskeho. :|
5. |: On mje opatruje, :||: od zleho zbavuje, :|
6. |: z hrobu vysvobodi, :||: do nebe sprovodi. :|

T: tradiční lašský text / Moravské národní písně, 1860 /
Ladislav Moravetz, Zlínské sboropění, 2014
M: tradiční lašský nápěv / Moravské národní písně, 1860 /
Jan Rokyta, Zlínské sboropění, 2014

671

2. Svítily hvězdičky překrásné, / obloha, celé nebe jasné, / všecko všady vesele, / všecko všady vesele, / utěšení moje spanilé.

3. Chodil jsem přes všecky doliny, / přes hory, louky a roviny, / chodníček mně ubýval, / chodníček mně ubýval, / když jsem si na Boha myslíval.

4. Myslil jsem v srdci svém na něho, / rozjímal jsem ty skutky jeho: / Bože, jak jsi rozmilý, / Bože, jak jsi rozmilý, / slavný, dobrotivý, spanilý.
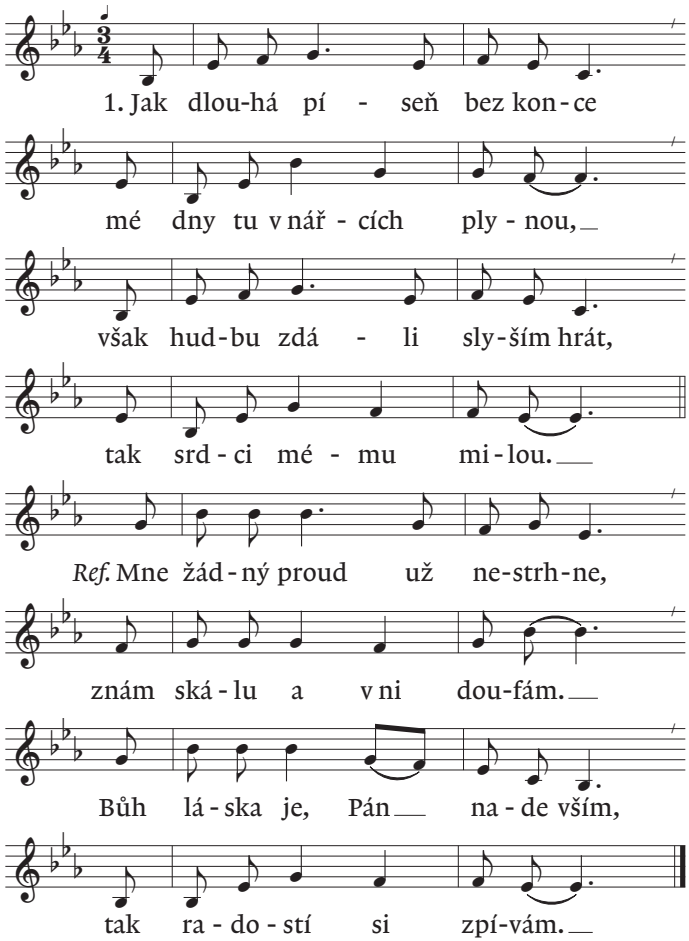
5. Krásu tvou zvěstuje obloha, / dobrotu dobrodiní mnohá, / nebe, země, dílo tvé, / nebe, země, dílo tvé, / k lásce probuzuje srdce mé.

6. Každý pozemský tvor tě vzývá, / pták, jenžto nad mou hlavou zpívá, / všecko tě oslavuje, / všecko tě oslavuje, / nade mnou moc Boží zvěstuje.

7. Půjdu tak ve svatém pokoji, / Pán Bůh mě na cestě zprovodí. / Doveď, Pane, doveď mě, / doveď, Pane, doveď mě, / po této časnosti do nebe.

T: tradiční moravský text / Moravské národní písně, 1860 / Zlínské sboropění, 2014 M: tradiční moravský nápěv / Moravské národní písně, 1860 / Zlínské sboropění, 2014

672
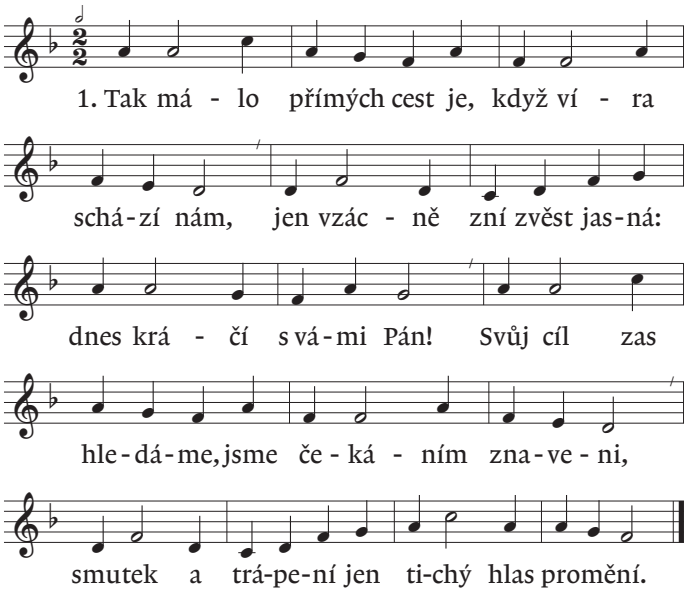

2. Ať ztrácí se či zaniká / ta melodie nová, / přec rozezní mne ozvěnou; / mé srdce Bohu zpívá. *Ref.*

3. Když šťastné dny se vytratí, / pak ještě píseň zbývá. / Když temná noc mne obklopí, / mé srdce žalmy zpívá. *Ref.*

4. Ať provází mne pokoj tvůj / a zas mi sílu dává, /
ať poznávám tě víc a víc. / Dnes o Kristu vám zpívám. *Ref.*

T: The New York Observer, 1868 / Jiří Pejla
M: Robert Lowry, Bright Jewels for the Sunday School, 1869 / I Will Not Sing Alone, 2004

673
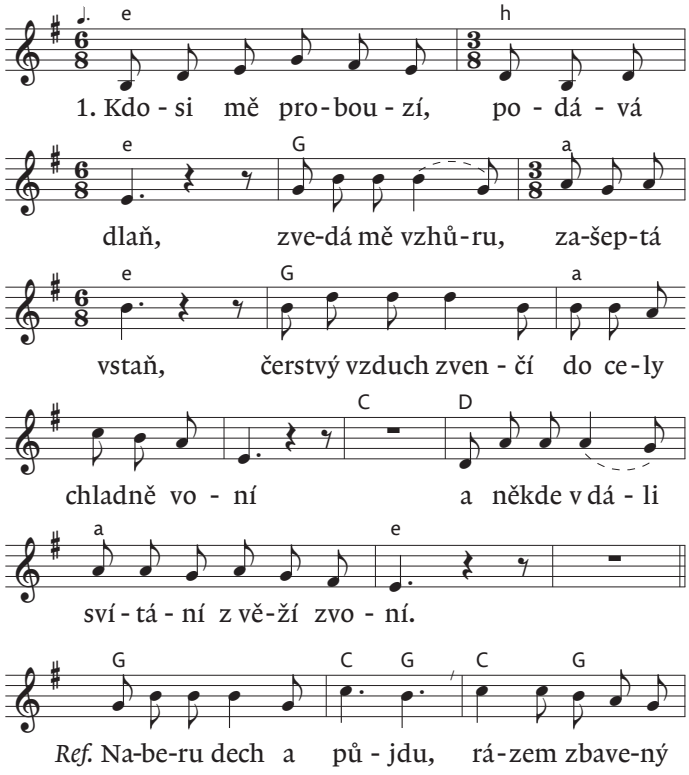

2. Tak málo přímých cest bez darů, bez vděčnosti, /
před křížem váhá svět, dál klaní se marnosti. / Jak málo ztišení nás provází každý den. / Kdo z nás jak ztracený syn smí být zas nalezen?
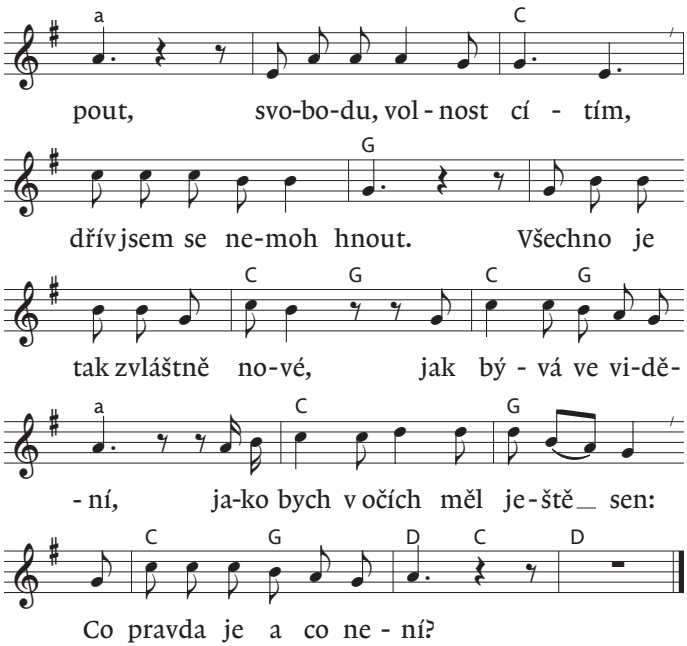
3. Tak málo přímých cest, když chcem jít bez pokání, /
bez touhy dát se vést tou rukou, co zachrání. / Když chvála s radostí k tvým krokům se připojí, / v těžkých dnů zápasech kdo jde s vírou, obstojí.

4. Tak málo přímých cest, když bloudíme v tom, co chtít, / v co vkládat doufání, zda sloužit, či hodně mít. / Odchází lidský věk, dny jak vánek míjejí, / kdo spásu hledají, těm Pán dává naději.

T: Jiří Slouka a Miloslav Esterle, Evangelický zpěvník (dodatek), 2000
M: *Help Us Accept Each Other*, Doreen Potter, Break Not the Circle, 1975 / Evangelický zpěvník (dodatek), 2000 / 2018
© Hope Publishing / administered by Small Stone Media

674
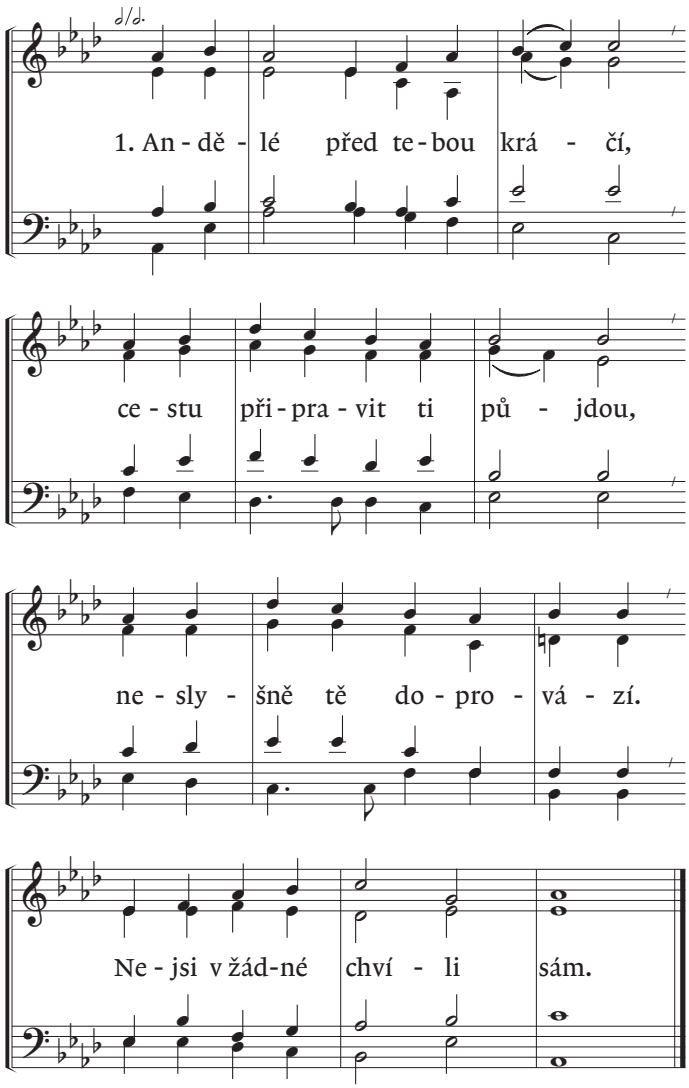

2. Anděl mi poroučí: Neváhej, pojď, / budu tě vést, čeká nás pouť. / Až když jsme venku za branou otevřenou, / náhle jsem sám a klečím na kolenou. *Ref.*

T+M: Tomáš Najbrt

675

1. An - dě - lé před te - bou krá - čí,
ce - stu při - pra - vit ti pů - jdou,
ne - sly - šně tě do - pro - vá - zí.
Ne - jsi v žád-né chví - li sám.
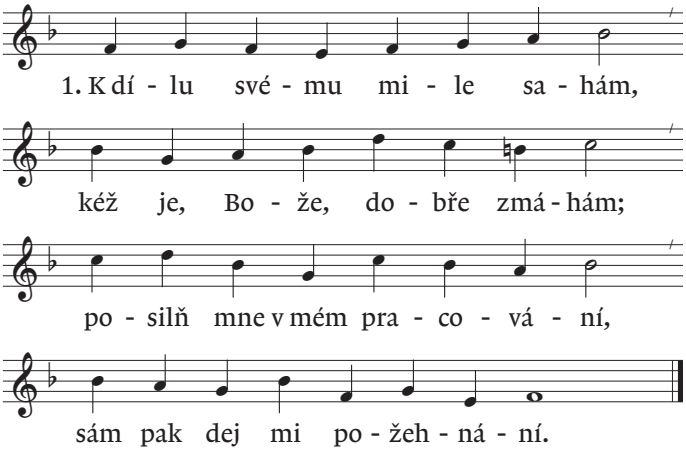
2. Ruka má přec není krátká, / zachrání tě ze vší hrůzy. / Jméno tvé mám ve své mysli. / Neboj se, ty věčně můj.

3. Smlouva má je vpravdě stálá. / Jsem ti věrný ve své lásce. / Dřív než mohl jsi mě poznat, / srdci mému vzácnýs byl.

T: Anna Martina Gottschick / Daniel Heller
M+S: Friedemann Gottschick

Pane, díky za cesty,
díky za to, kde jsme byli,
za to, co jsme viděli,
za to, že nejsme úplně sami.
Prosím, nenech nás příliš dlouho o samotě,
nenech nás zabloudit.

A tak, moji milovaní bratří, buďte pevní, nedejte se zviklat, buďte stále horlivější v díle Páně; vždyť víte, že vaše práce není v Pánu marná. (1K 15,58)

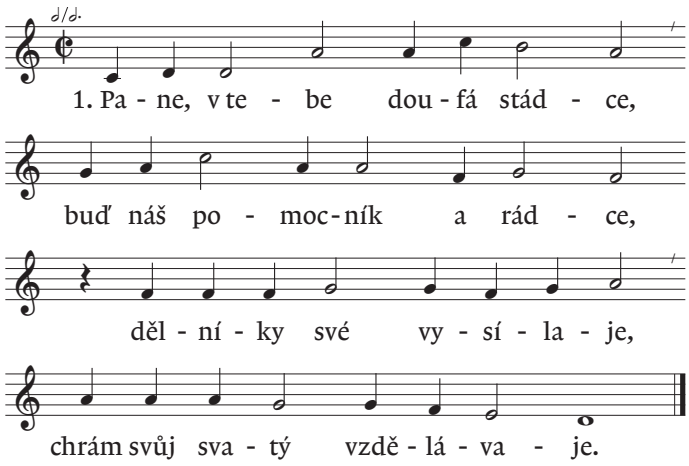
2. Vždyť bez tvého požehnání / marné naše počínání; / jako v moci máš mé hnutí, / tak i každé vydechnutí.

3. Do práce když znovu kráčím, / Bože, dej, ať dílu stačím, / cokoli chci vzít na sebe, / ať mám při tom stále tebe.

4. Vydávám-li se na cesty, / tebou, Bože, dám se vésti, / a po jejich ukončení / dej mi šťastné navrácení.

T: Jan Amos Komenský, Praxis Pietatis, [1637/41] / Ludvík Bohumil Kašpar, Zpěvník žalmů a písní duchovních, 1877 / Rudolf Šimša, Evangelický zpěvník, 1979
M: nápěv hymnu *Veni, Creator Spiritus* / Eyn Enchiridion oder Handbüchlein, 1524 / Piesně chval Božských, 1561 / Písně duchovní evanjelistské, 1564 / Zpěvník Českobratrské církve evangelické, 1931

677
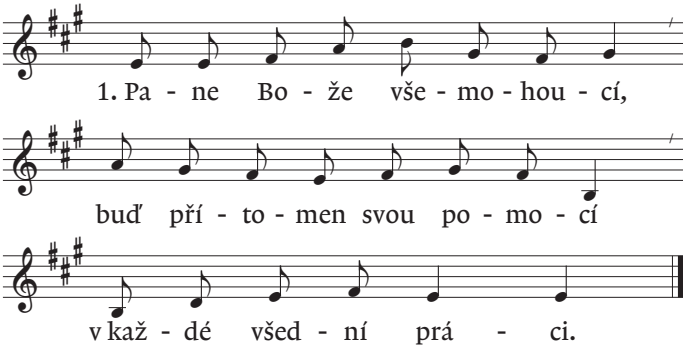

2. Viz osoby vyvolené, / k službě církve oddělené, / úmluvu svou učiň s nimi, / ať jsou právě sluhy tvými.

3. Předcházej je, ať v tvé síle / rozhojní se v dobrém díle, / dej jim hodnost k povolání, / z Ducha svého pomazání.

4. Dej, ať stálí jsouce v boji, / v tom, cos svěřil, věrně stojí, / po práci pak dokonané / vejdou v radost tvou, ó Pane!

T: Lukáš Pražský, Piesně chval Božských, 1541 / Písně duchovní evanjelistské, 1615 / Ludvík Bohumil Kašpar, Zpěvník žalmů a písní duchovních, 1877 / Evangelický zpěvník, 1979
M: *Zdráva, jenž jsi pozdravena* / Kolínský kancionál, 1517 / Piesně chval Božských, 1541 / Piesně chval Božských, 1561

678

2. Ze své moci sílu dávej, / svou moudrostí doprovázej, / víru zachovávej,
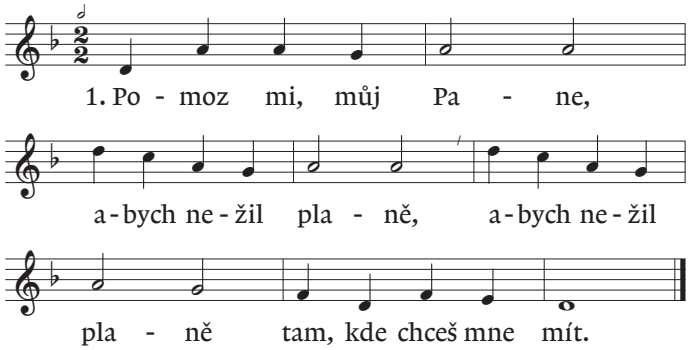
3. abych s láskou, lidem milý, / v Duchu Božím v každé chvíli / činil tvoji vůli.

4. Když se blížím soudu tvému, / dej svou milost nehodnému / k životu věčnému.

5. Směl jsem poznat pravdu tvoji, / ať s ní mohu k tobě dojít / bez bázně, v pokoji.

T: Kancionál český, 1559 / Miloslav Esterle, Evangelický zpěvník (dodatek), 2000
M: Ladislav Moravetz, Zlínské sboropění, 2014

679
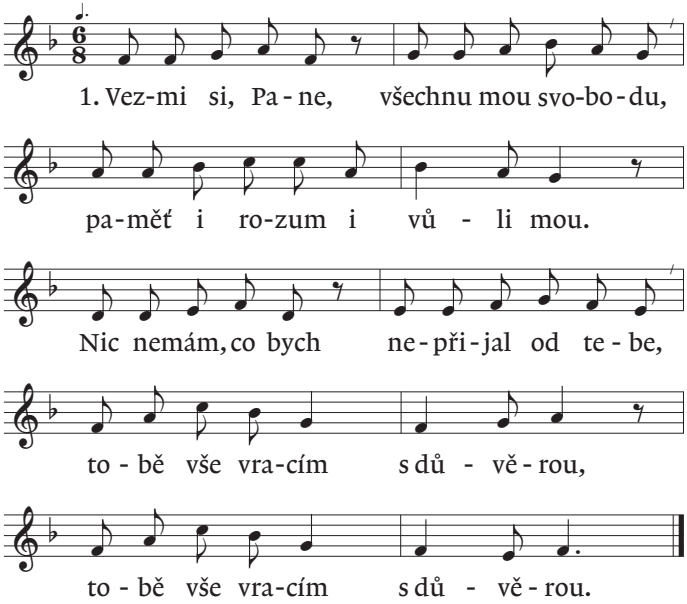

2. Pomoz, Pane milý, abych měl dost síly, / abych měl dost síly bližním odpustit.

3. Pomoz, když se bojím, ať vždy pevně stojím, / ať vždy pevně stojím tam, kde nutný jsem.

4. Pane, slyš mé přání, vzdal vše, co mi brání, / vzdal vše, co mi brání být tvým člověkem.

T: *Hilf, Herr meines Lebens*, Gustav Lohmann, Überdenk ich die Zeit, [1965] / Miroslav Heryán, Evangelický zpěvník, 1979
M: Hans Puls, Überdenk ich die Zeit, [1965]
© by Gustav Bosse Verlag / Bärenreiter-Verlag Karl Vötterle GmbH & Co. KG, Kassel
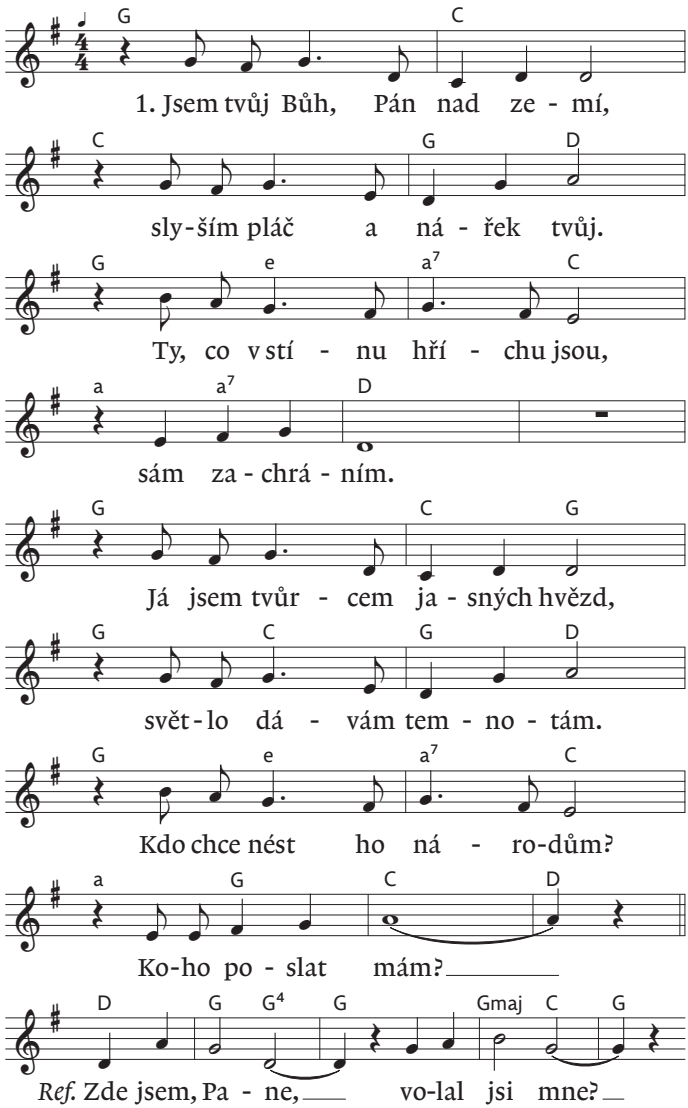
680
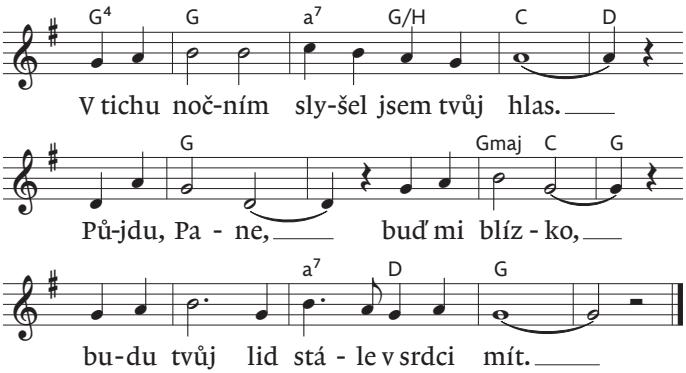

2. Nalož s tím, Pane, / zcela dle vůle své, / kéž jen tvou milost a lásku mám. / O to jen prosím, / o nic víc nežádám. / Amen, můj Pane, staň se, staň, / amen, můj Pane, staň se, staň.

T: podle textu duchovních cvičení Ignáce z Loyoly
Kancionál. Doplněk, 1986 / Kancionál, 1988
M: Josef Hrdlička, Kancionál. Doplněk, 1986 / Kancionál, 1988

681

G C
1. Jsem tvůj Bůh, Pán nad ze - mí,
C G D
sly-ším pláč a ná - řek tvůj.
G e a7 C
Ty, co v stí - nu hří - chu jsou,
a a7 D
sám za - chrá - ním.
G C G
Já jsem tvůr - cem ja - sných hvězd,
G C G D
svět-lo dá - vám tem - no - tám.
G e a7 C
Kdo chce nést ho ná - ro-dům?
a G C D
Ko-ho po - slat mám?
D G G4 G Gmaj C G
Ref. Zde jsem, Pa - ne, vo-lal jsi mne?
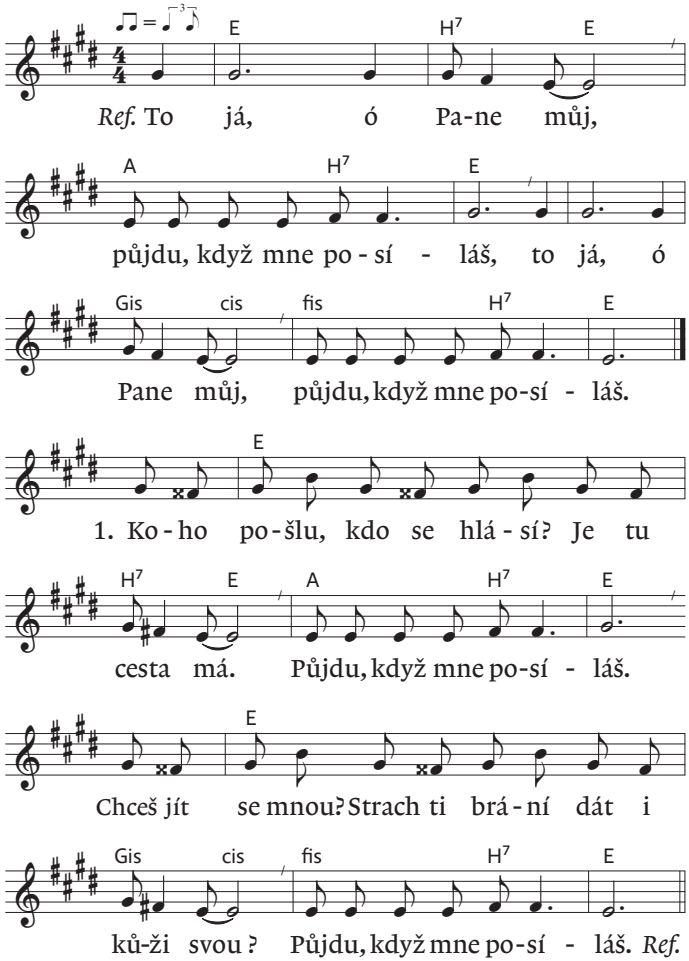

2. Jsem tvůj Bůh, Pán nad mořem, / milostí vás provázím. / Přesto můj lid vzdálil se, / mne opustil. / Srdce zlomím kamenná, / jen pro lásku jim je dám, / slova má se vrátí k nim. / Koho poslat mám? *Ref.*

3. Jsem tvůj Bůh, Pán nad ohněm, / nad chudými držím stráž, / plný stůl jim připravím, / své spasení, / lačné chléb můj nasytí, / srdce hojnost naplní, / život svůj jim z lásky dám. / Koho poslat mám? *Ref.*

T: Daniel Laurent Schutte, Lord of Light, 1981 / Jiří Pejla
M: Daniel Laurent Schutte, Lord of Light, 1981 / 2018
© 1981, OCP. All rights reserved. Used with permission.

Pane,
díky za ruce, za jejich tvrdost i jemné pohlazení.
Díky za píli, za schopnost zvednout se a jít.
Díky za nesobeckost a za schopnost se překonat.
Prosím,
dej sílu k práci i odpočinku.

682
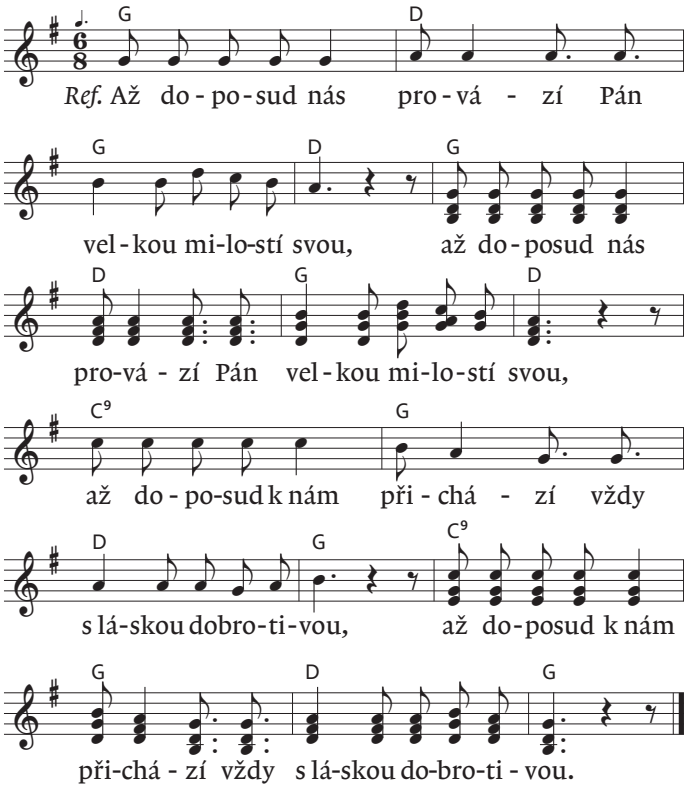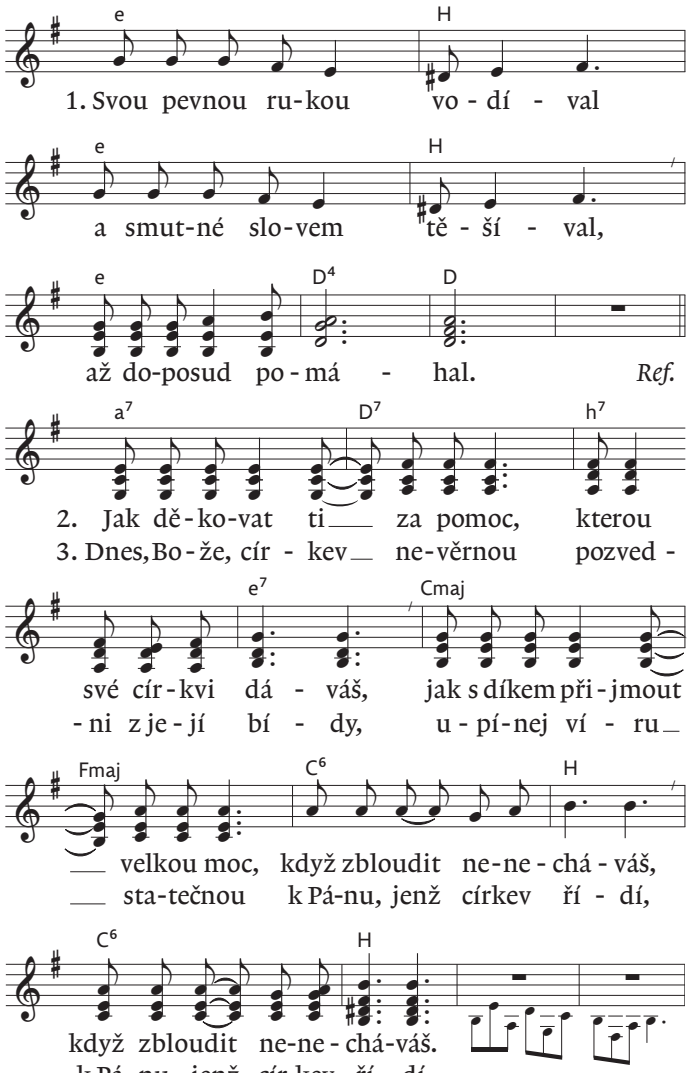

2. K svému knězi, k svému vládci, a tak půjdu já. / Půjdu, když mne posíláš. / K těm, co soudí, co vše vědí, a tak půjdu já. / Půjdu, když mne posíláš. *Ref.*
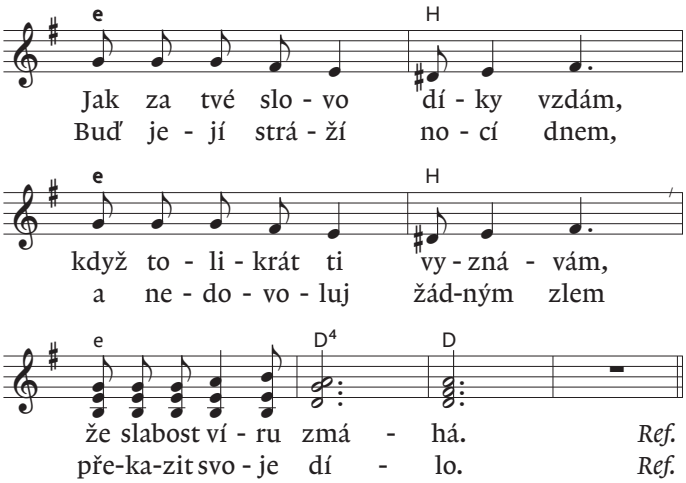
3. K těm, co myslí, že jsi mrtev, a tak půjdu já. / Půjdu, když mne posíláš. / K těm, co tvoří tvoji církev, a tak půjdu já. / Půjdu, když mne posíláš. *Ref.*

T: Svatopluk Karásek, Nová píseň, [1983/4] / 2018
M: *It's Me, O Lord*, nápěv amerického spirituálu / The Book of American Negro Spirituals, 1925 / Nová píseň, [1983/4] / 2018

683

e H
1. Svou pevnou ru-kou vo - dí - val
e H
a smut-né slo-vem tě - ší - val,
e D4 D
až do-posud po-má - hal. Ref.
a7 D7 h7
2. Jak dě-ko-vat ti za pomoc, kterou
3. Dnes, Bo-že, cír - kev ne-věrnou pozved -
e7 Cmaj
své cír-kvi dá - váš, jak s díkem při-jmout
-ni z je-jí bí - dy, u-pí-nej ví - ru
Fmaj C6 H
velkou moc, když zbloudit ne-ne-chá-váš,
sta-tečnou k Pá-nu, jenž církev ří - dí,
C6 H
když zbloudit ne-ne-chá-váš.
k Pá-nu, jenž cír-kev ří - dí.
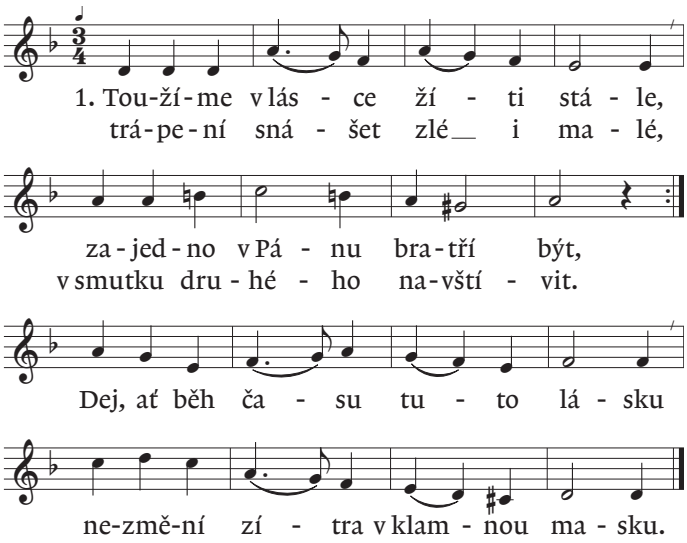

T: Slavie Radechovská, Evangelický zpěvník (dodatek), 2000 / 2018
M: Ladislav Moravetz

BOHOSLUŽBA NA CESTĚ ŽIVOTEM

Snad nejtěsněji vždy býval a je člověk s písní spojen ve chvílích osobní modlitby, „v bouřích žití vezdejšího“. Těžkosti života, obtíže vzájemných vztahů, nemoc či smrt jsou nejen mezním a přitom častým prostorem našich zkušeností, ale také příležitostí k vyjádření osobních pocitů, proseb, doufání i jistoty naděje. Jak užitečné je znát písně zpaměti.

Proto přijímejte jeden druhého, tak jako
Kristus k slávě Boží přijal vás. (Ř 15,7)
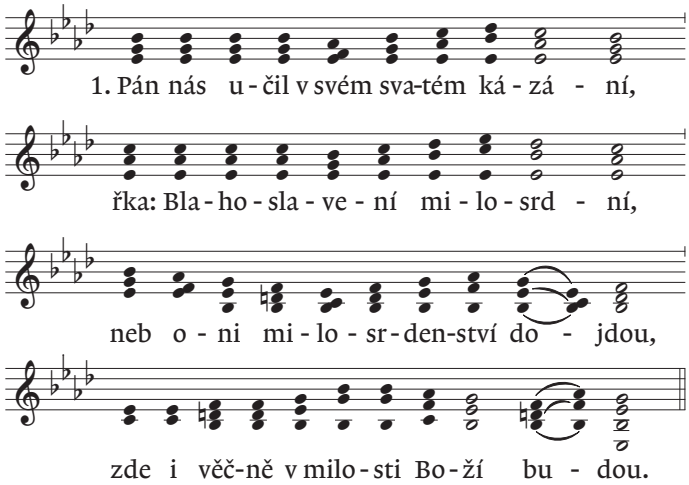

684

2. Svorností chceme svítit k míru, / bez ní se světem nedá jít, / Duch Boží ať nám vrátí víru / a touhu Pána nezradit. / Naplň nás silou, Pane Kriste, / daruj nám moudrost, srdce čisté.

3. Díky, že nás zde stále chráníš, / díky za přítomnost mocnou, / za to, že lásce, službě straníš / a v slovu dáváš pomoc svou. / Radostně smíme chválit Pána, / beznaděj už je překonána.

T: podle Charlese Cuviera Karel Trusina, Evangelický zpěvník, 1979
M: Melchior Vulpius, Ein schön geistlich Gesangbuch, 1609 / Louange et prière, 1938

685

2. Nuž poslouchejme toto učení / a snažme se býti milosrdní. / Buďme hotovi všem pomáhati, / svého pro ně nechtějme litovati.

3. Když uzříme v neštěstí bližního, / nechtějme míti radosti z toho; / hleďme ze svého nuzné krmiti, / žíznivým, bídným v lásce dejme píti.

4. O příchozí hosty péči mějme, / ochotně v dům svůj je přijímejme, / přinesme jim jídla, pití dosti, / ať posilní tělo své do sytosti.
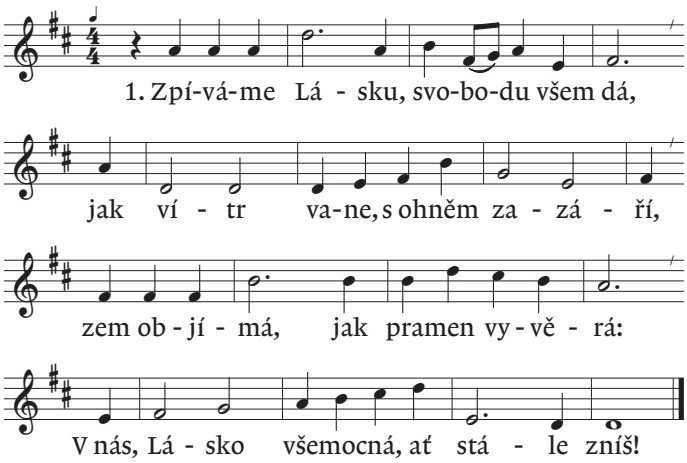
5. Jakž zvíme o člověku nemocném, / hned ho litujme horlivým srdcem, / často milosrdně navštěvujme, / vším dobrým ku prospěchu jeho služme.

6. Milujme také nepřátele své, / pomlouvače, protivníky jiné, / a za ně se Bohu modlívejme, / čiňme jim dobře, zlým neodplacujme.

7. Bože, Duchem svým svatým z milosti / skloň srdce naše k milosrdenství, / bychom je opravdově činili, / tobě zde v bližních svých věrně sloužili.

T: Písně roční, 1593 / Písně chval Božských, 1606 / Evangelický zpěvník, 1979
M: Ladislav Moravetz

686

2. Zpíváme Lásku, co zisk nehledá / a touží sloužit, ztrát se nebojí, / obnovení v péči své nalézá: / V nás, Lásko laskavá, ať stále zníš!
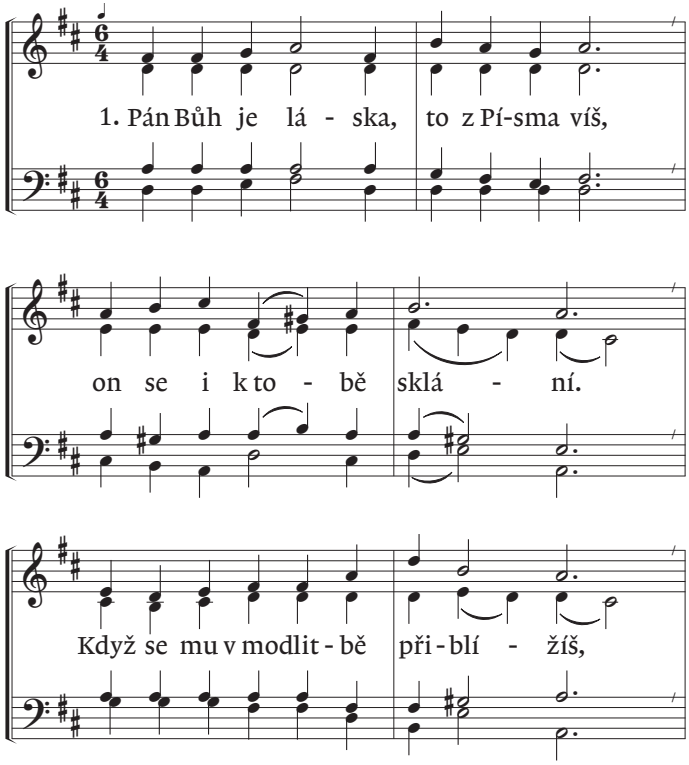
3. Zpíváme Lásku, strach ji nezdolá, / dál bude svá i hněvu navzdory / a vytrvá přes všechno běsnění: / V nás, Lásko odvážná, ať stále zníš!
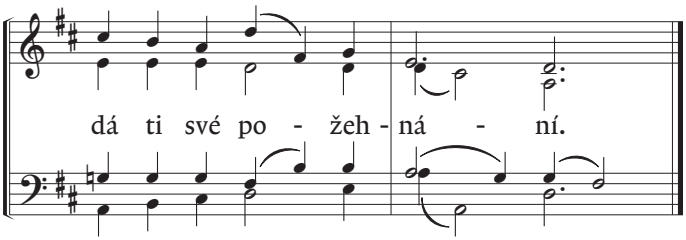
4. Zpíváme Lásku, dál jde, nesečká, / než najde cestu, pramen, domov svůj, / skrz radost, žal nás nutí v síle jít: / V nás, Lásko živoucí, ať stále zníš!

5. Zpíváme Žár, Duch svatý ať v nás plá, / všech dávných zlob on stíny prozáří, / jak Kristus sám nám srdce promění: / V nás, Lásko všemocná, ať stále zníš!

T: June Barbara Boyce-Tillman, Church Hymnary, 2005 / Magdaléna Trgalová
M: Walter Greatorex, The Public School Hymn Book, 1919 / Church Hymnary, 2005
© 1993 Stainer & Bell Ltd, 23 Gruneisen Road, London N3 1DZ, UK, www.stainer.co.uk. Used by permission.

687

2. Pán Bůh je láska, to z Písma víš, / on se i k tobě sklání, / někdy tu lásku však pocítíš, / až když tě život zraní.
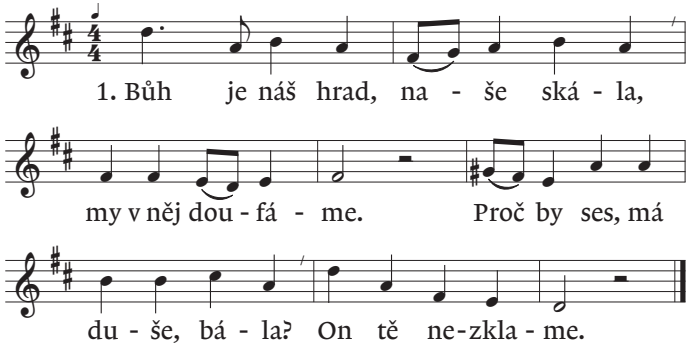
3. Pán Bůh je láska, to z Písma víš, / on se i k tobě sklání, / přešťasten budeš, až pochopíš, / že je svět v jeho dlani.

4. Pán Bůh je láska, to z Písma víš, / on se i k tobě sklání. / Od země obrať své zraky výš, / pros ho o slitování!

T: Lubomír Balcar, Evangelický zpěvník, 1979
M: Jaromír Urbanec, Evangelický zpěvník, 1979
S: Jaromír Urbanec, Chorálník k Evangelickému zpěvníku, 1979 / 2018

Pane,
díky za přátele,
za ty, co mi pomohli,
za ty, co se se mnou zastavili k rozhovoru,
díky za ty, kterým jsem se mohl svěřit,
díky za ty, kteří na mě myslí.
Opatruj ty, které mám rád.
Odpusť mi, že jsem jim to neříkal.

688
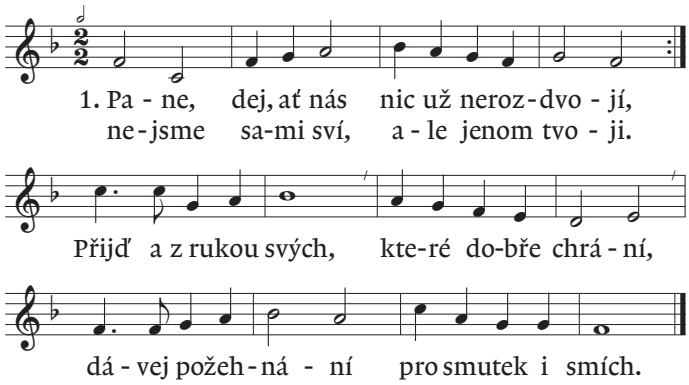

2. I když Boha nevidíme / svýma očima, / to my o něm dobře víme, / že nás v péči má.

3. On nás jako pastýř vodí / k dobrým pastvinám, / od zlého nás vysvobodí, / vždy se sklání k nám.

T: Lubomír Balcar, Evangelický zpěvník, 1979
M: Jaromír Urbanec, Evangelický zpěvník, 1979

689

2. Tvoje bohatství každému se dává, / v lásce štědrý být, v tom je pravá sláva. / Chléb ať lidem všem / rádi rozdáváme, / příchozí i známé stejně milujem.

3. Pokoj daruj nám, který všechno mění. / Země plná je tvého zaslíbení. / Zbavme bědné pout, / veďme v beznaději. / Ti, kdo s pláčem sejí, s písní budou žnout.
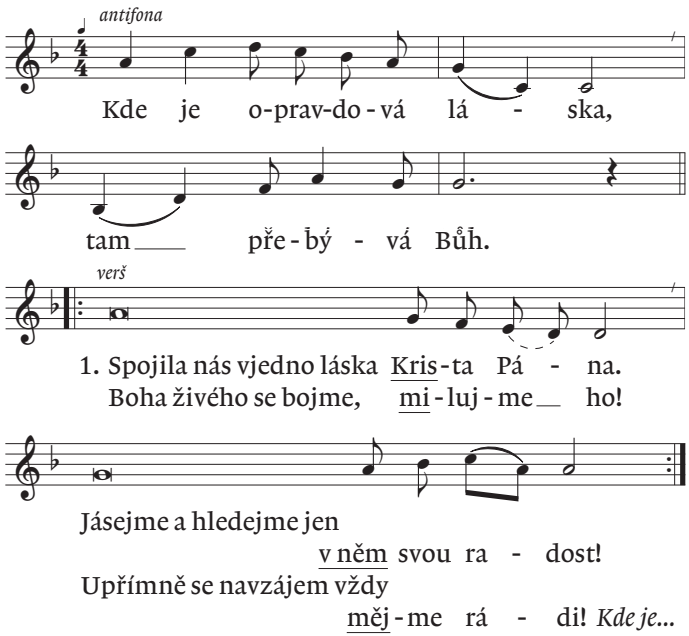
4. Pane, dej, ať nás nic už nerozdvojí, / nejsme sami sví, ale jenom tvoji. / Přijď a z rukou svých, / které dobře chrání, / dávej požehnání pro smutek i smích.

T: Dieter Trautwein, Lieder zum Kirchentag, 1979 / Jarmila a Zdeněk Svobodovi, Zpěvník Církve československé husitské. Dodatek, 1994 / Evangelický zpěvník (dodatek), 2000 M: Dieter Trautwein, Lieder zum Kirchentag, 1979 / Evangelisches Gesangbuch, 1993

Bože,
nemám nikoho, komu bych mohl důvěřovat.
Je kolem mě tolik lidí, a přesto se cítím sám.
Prosím, osvoboď mě z mé osamocenosti
a dej mi člověka, se kterým bych mohl mluvit.
Prosím, dej, abych se také potkal s lidmi,
kteří na někoho čekají a někoho potřebují.

podle zpěvníku württemberské evangelické církve

690

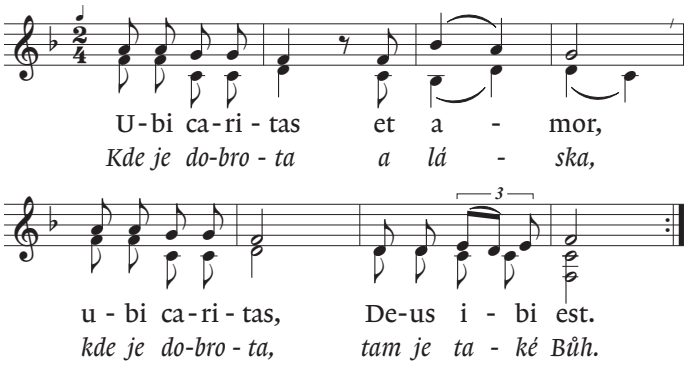

2. Tvoříme-li tedy jedno společenství, /
varujme se všeho, co nás vnitřně dělí! /
Nechme nerozumných hádek, nechme sporů, /
ať je Kristus jako Bůh náš mezi námi. *Kde je...*

3. Kéž pak jednou s blaženými patřit smíme /
ve slávě na tvář tvou, Kriste, Boží Synu, /
v dokonalé radosti nad pomyšlení /
bez mezí a bez konce na věčné věky. Amen.

T: podle tradiční antifony Kancionál, 1973 / Zpěvy s odpovědí lidu, 1984
M: Josef Olejník, Kancionál, 1973 / Zpěvy s odpovědí lidu, 1984
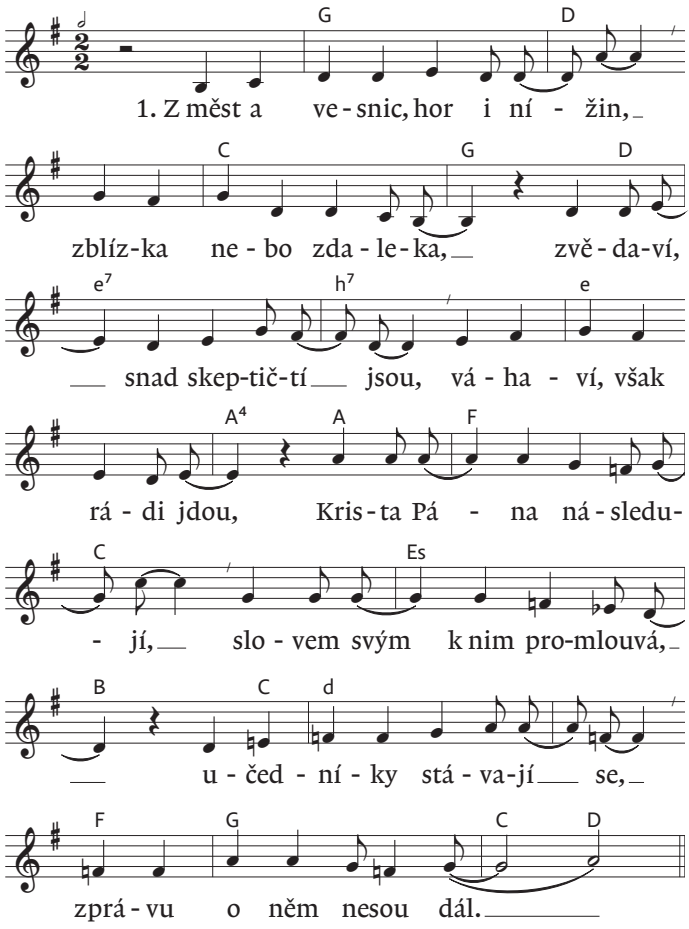
691

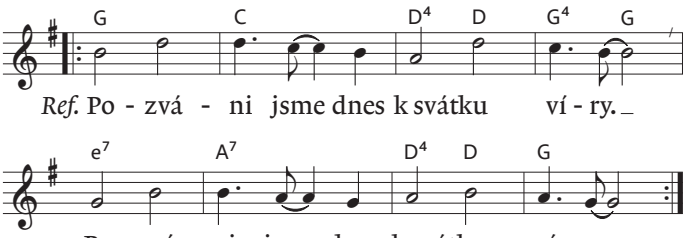

T: podle tradiční antifony Jacques Berthier, Music from Taizé, 1978 / Svítá, 1992
M+S: Jacques Berthier, Music from Taizé, 1978

Pane, prosím tě o odvahu ke stavění mostů
mezi mnou a těmi,
které nemám rád a nerozumím jim,
mezi mnou a těmi,
kdo mi nedůvěřují nebo jsou ze mě zklamaní,
mezi mnou a mými spolupracovníky,
mezi mnou a těmi, se kterými jsme v konfliktu a sporu,
mezi těmi, kdo jsou mi blízko, a těmi, kdo jsou mi cizí,
mezi generacemi a sociálními skupinami.
Pomoz mi stavět mosty k těm, kdo jsou mimo,
k těm, kdo jsou plni předsudků,
k těm, co se ztratili či odešli,
mosty k rozčarovaným i k nepřátelům.

692

G D
1. Z měst a ve - snic, hor i ní - žin,
C G D
zblíz-ka ne - bo zda - le - ka, zvě - da-ví,
e7 h7 e
snad skep-tič-tí jsou, vá - ha - ví, však
A4 A F
rá - di jdou, Kris - ta Pá - na ná - sledu-
C Es
- jí, slo - vem svým k nim pro-mlouvá,
B C d
u - čed - ní - ky stá - va-jí se,
F G C D
zprá - vu o něm nesou dál.
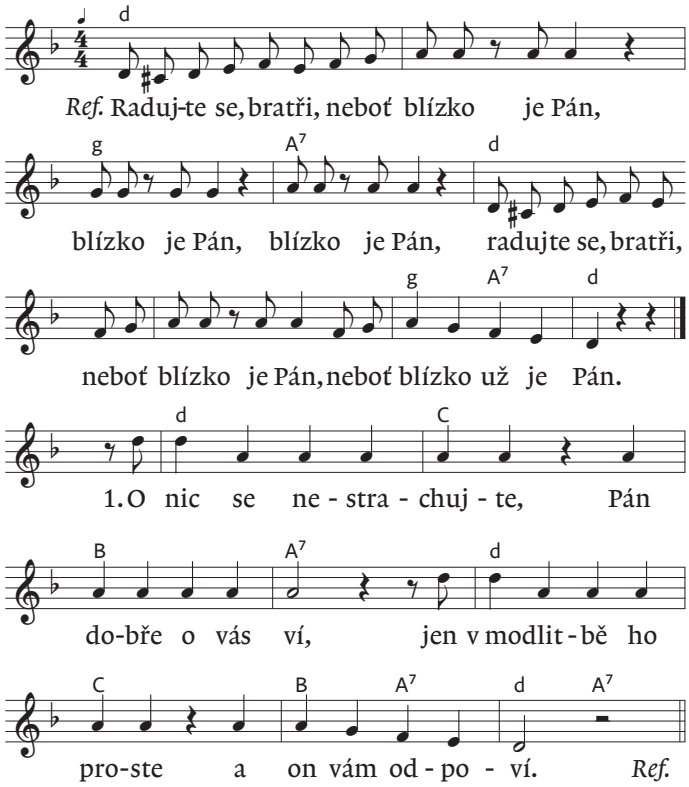

2. A tak přišli v celých houfech, / děti v rukou přinesli, / s nemocnými, se starými, / slepí, chromí s nimi jsou. / Z rozcestí, ulic i koutů / je jich zástup ze všech stran. / Hladoví jsou po tvé lásce, / ty jim, Pane, pokrm dáš. *Ref.*

3. Sdílí spolu chléb a víno / i své peníze a čas. / Tam učí se léčit rány, / bolesti a trápení, / tam modlí se spolu k Pánu, / jeho vůli touží znát, / učí se, jak na cestách svých / lásku slovům, činům dát. *Ref.*

4. Z měst a vesnic, hor i nížin, / zblízka nebo zdaleka, / zvědaví, snad skeptičtí jsme, / váhaví, však rádi jdem, / Krista Pána následujem, / v Duchu svém k nám promlouvá, / učedníky stáváme se, / zprávu o něm nesem dál. *Ref.*

T: Eugen Eckert, Vom Leben singen, 1994 / Jiří Pejla
M: Alejandro José Veciana, Vom Leben singen, 1994 / Einfach so, 2018

693

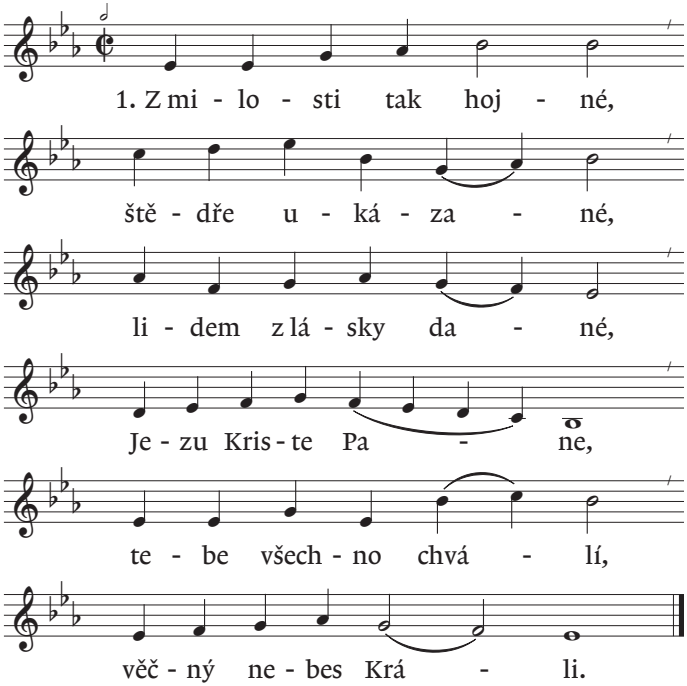
2. Jen spolu v lásce žijte, / i když je doba zlá, / a vzhůru pozdvihněte / svá srdce znavená. *Ref.*

3. On slabým dodá sílu, / že půjdou zase dál, / a každou bolest ztiší / a v radost změní žal. *Ref.*

T: Miloš Rejchrt, Nová píseň, [1983/4] / Svítá, 1992
M: *Joshua Fit de Battle ob Jericho*, nápěv amerického spirituálu / A Collection of Revival Hymns, 1882 / The Book of American Negro Spirituals, 1925 / Nová píseň, [1983/4]

Já však, Hospodine, důvěřuji tobě, pravím: „Ty jsi můj Bůh, moje budoucnost je ve tvých rukou.“ (Ž 31,15–16a)

694
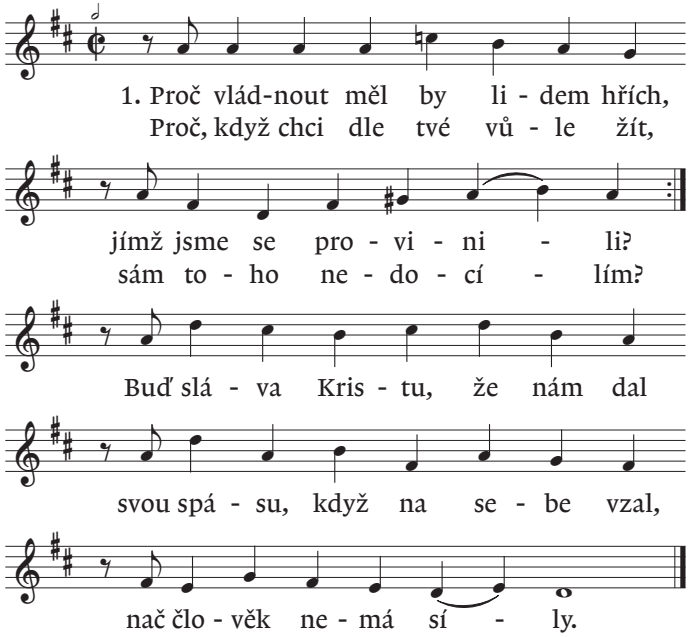

2. Ó náš Pane milý, / ty jsi dárcem síly, / v zármutku a kříži / pomoc tvá se blíží: / útočiště jisté / jsi nám, Jezu Kriste.

3. Vyslyš naše hlasy, / Bože věčné spásy, / dej, ať v lásce stálé / žijem ke tvé chvále, / tebe v úctě máme, / zákonů tvých dbáme.

4. V poslední pak chvíli, / až se náš den schýlí / a my před tvým soudem / státi, Kriste, budem, / milost rač nám dáti, / slávy věčné přáti.

T: Český rorátník, c.1540/50 / Novoměstský rorátník, 1572 / Vladimír Hornof, Český kancionál, 1921 / Evangelický zpěvník, 1979
M: *Ave yerarchia* / Vyšebrodský sborník, 1410 / Piesně chval Božských, 1541

695
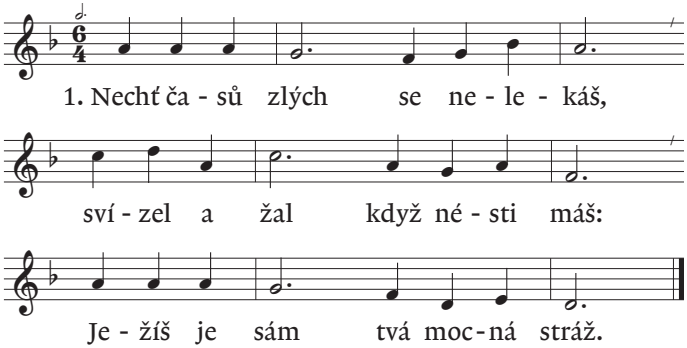

2. Svůj úděl, štěstí, starosti / si člověk nevybírá. / Smím žít jen dík tvé milosti / a podpírá mě víra. / I bližním přát chci lásku tvou: / když na tebe se spolehnou, / naděje neumírá.

3. Jsou dny, kdy nevím kudy kam / a samota mě tíží. / Tvé slovo, když mu naslouchám, / mé plány značně kříží. / V tvé lásce do mých nesnází / tvůj soud i pokoj přichází, / v ní na dosah se blíží.

4. Dík, že ti na nás záleží, / že Pána v tobě máme. / Trůn pravdě tvé jen náleží, / kéž na to více dbáme. / Vždyť lámeš pouta otroctví, / jen tvá je moc a království / na věky věků, amen.

T: Jan Keřkovský
M: *Frew dich, alle Christenheit* / Eyn Enchiridion oder Handbüchlein, 1524 / Geistliche Lieder, 1533 / Psalmodia sacra, 1715 / Choralbuch, 1865 / Evangelisches Kirchen-Gesangbuch, 1950 / Evangelisch-reformiertes Gesangbuch, 1998

696

2. Proč zlému chtěl bys ustoupit / a sobě sám jen hledat klid? / Vždyť Ježíš tvůj je pevný štít.
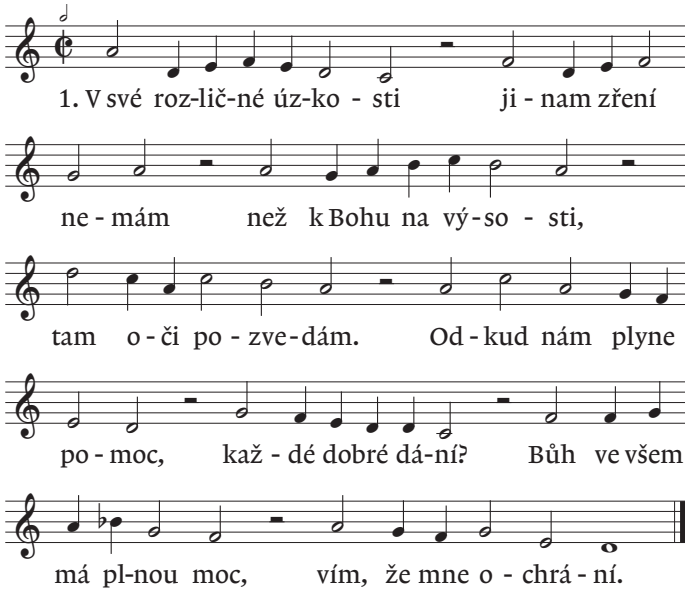
3. Když pro zlý hřích tvé úpění / kajícně vstříc nebesům zní, / hle, Ježíš tvé je smíření.

4. Ač prosby mé jsou chatrné, / důvěra má se nepohne, / vždyť Ježíš sám podpírá mne.

5. Byť celý svět proti mně stál, / po boku mém stojí můj Král, / jenž srdce mé se sebou spjal.

T: John Henry Newton, The Gospel-Magazine, 1771 /
Bohumil Vančura, Zpěvníček pro české bohoslužby, 1941 / 2018
M: Kolínský kancionál, 1517 / Piesně chval Božských, 1541 /
The Moravian Hymn Book, 1960

697

2. Od pádu svou pravicí / mne mocně zdržuje, / jí stvořil všecky věci, / všecky opatruje. / Nedopustí nohám mým / z své cesty zblouditi, / vždyť mne draze tělem svým / ráčil vykoupiti.

3. Já naň spolehnu cele, / vždyť nespí, nedříme: / svou cestou půjdu směle, / kroky čině přímé. / On pak, jsa po pravici / k ochránění mému, / brání mne dnem i nocí / proti všemu zlému.
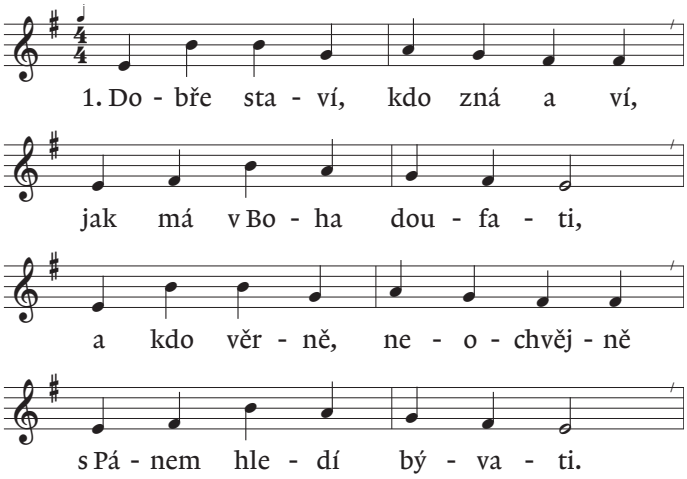
4. Vyjdu-li kam za prací / svého povolání, / svou posílí mne mocí, / dá mi požehnání. / Proto tu naději mám, / Pán můj že mou práci, / v niž se věrně vydávám, / k slávě své obrací.
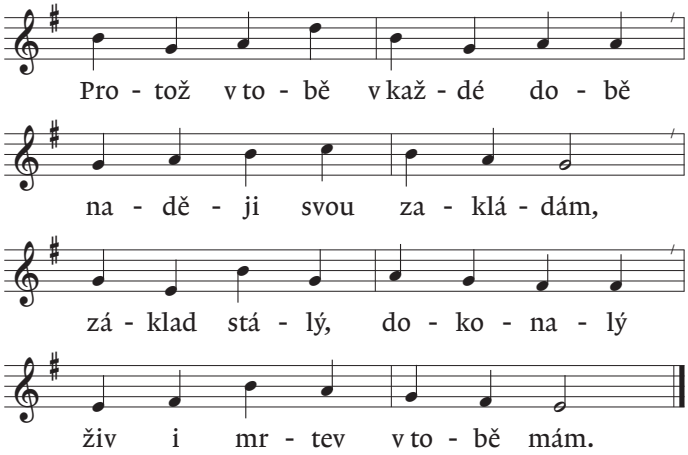
5. A proto nepřestanu / v Pána vždy doufati / a jeho za ochranu / stále pokládati. / Jen již nikdy nevzdaluj / své svaté pomoci, / když by byl sevřen duch můj / bojem či nemocí.

6. Když mi čas můj nastane / jít ze světa zlého, / nechť šťastně řeknu: „Pane, / přijmi ducha mého!“, / bych po zdejší úzkosti / tam s tebou, svým Pánem, / v neskonalé radosti / byl na věky. Amen.

T: Jan Amos Komenský, Kancionál, 1659 / Nová kniha zpěvů křesťanských, 1796 / Evangelický zpěvník, 1979 / 2018
M: Pseaumes octante trois de David, 1551

698

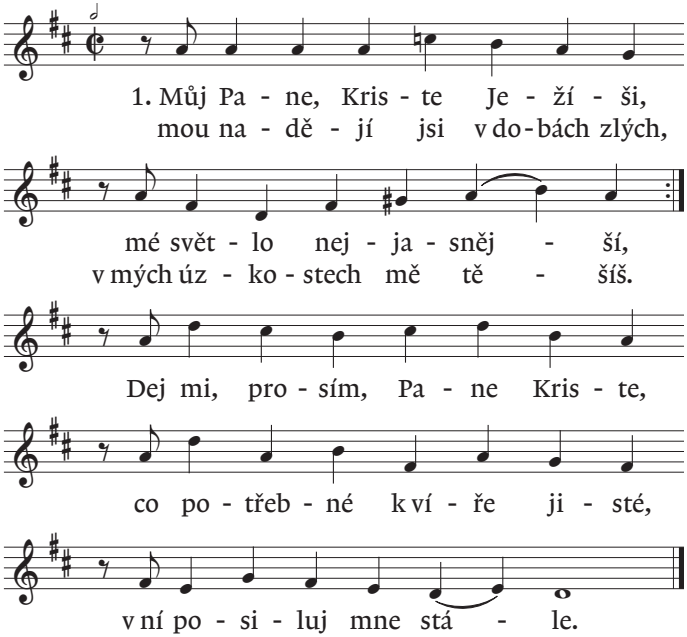

2. Byť proti mně i předivně / hřích a svět se rozmáhal, / však tys, Pane, všecky za mne / nepřátele přemáhal. / Mám-li tebe vůkol sebe, / Ducha tvého, milost tvou, / nebojím se, neděsím se, / že mne někdy přemohou.

3. Vždy se těším a bezpečím, / že mi ráčíš dáti rád, / abych s tebou věrou pravou / spojen mohl přebývat. / Utvrď v srdci víru vroucí, / těla chraň i duše mé! / Slyš mou žádost, pro svou milost / mne do říše uveď své.

T: Joachim Magdeburg, Christliche und tröstliche Tischgesenge, 1572 / Harmonia Cantionum Ecclesiasticarum, 1597 / Poklad spěvů duchovních, 1710 / Harfa, 1915 / Evangelický zpěvník, 1979 M: Harfa, 1915

699

2. Dej, ať Boha, Otce tvého / ve slovu tvém poznávám / a moci Ducha svatého / se s důvěrou otvírám. / Tvé spasení jen z milosti / je pramenem mé radosti, / jsi cesta, pravda, život.
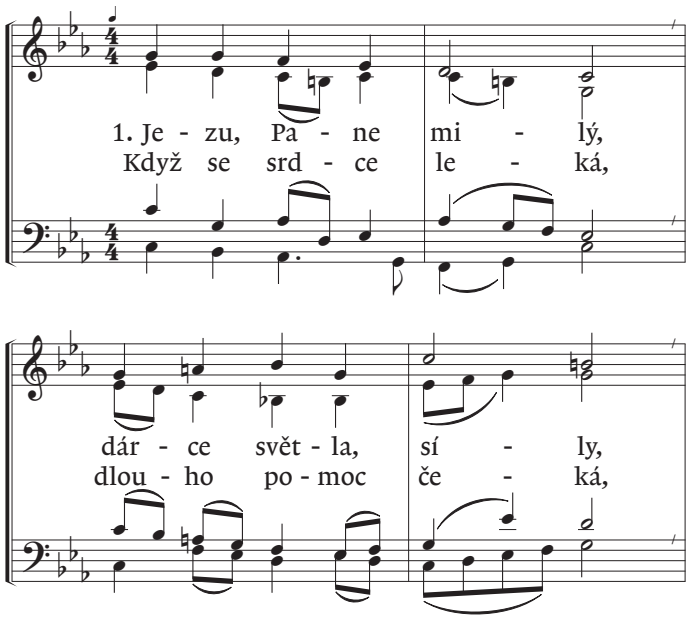
3. I tehdy, když si naříkám / a bloudím bez přestání, / ty skloň se ke mně, Pane, sám, / přijď ve svém slitování. / Ty slabou třtinu nezlomíš, / knot doutnající nezhasíš, / i nade mnou se smiluj.
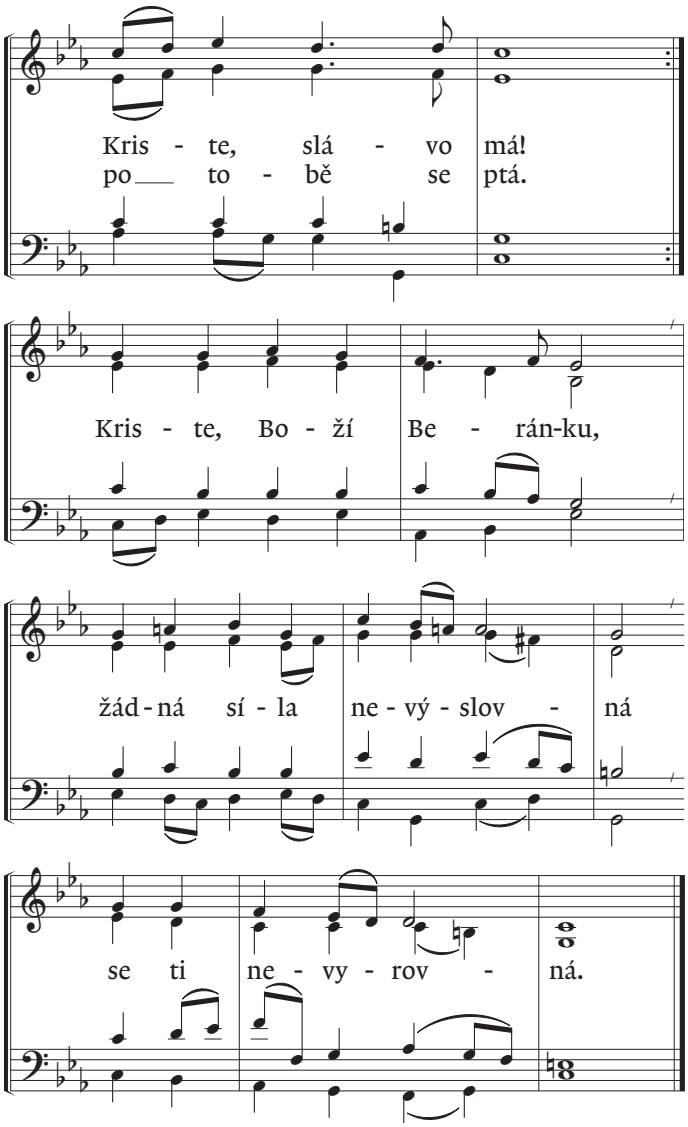
4. Ač slabý jsem, ty se mnou buď, / bych ve tvou sílu doufal / a odkázán tak na tvou moc / ve víře pevný zůstal, / rád věrně tě následoval, / byl bližním těm, jež jsi mi dal, / tím Bohu s láskou sloužil.

5. Svou silou, Kriste, při mně stůj / i v mé poslední chvíli / a víru přepevnou mi dej, / až pak můj čas se schýlí. / Mne k tomu, Pane, připravuj / a Duchem svým mne posiluj, / mou záchranou buď věčnou.

T: podle Davida Danickeho a Štěpána Lešky Jiří Pejla
M: *Frew dich, alle Christenheit* / Eyn Enchiridion oder Handbüchlein, 1524 / Geistliche Lieder, 1533 / Psalmodia sacra, 1715 / Choralbuch, 1865 / Evangelisches Kirchen-Gesangbuch, 1950 / Evangelisch-reformiertes Gesangbuch, 1998

700

Kris - te, slá - vo má!
po_ to - bě se ptá.
Kris - te, Bo - ží Be - rán-ku,
žád-ná sí - la ne - vý - slov - ná
se ti ne - vy - rov - ná.

2. Ochráněn tvým štítem / jsem i v boji lítém / s tebou bezpečen. / Ať se ďábel vzteká, / nic mne nepoleká, / mám-li tebe jen. / Ať se všechno otřásá, / ať zlo táhne v plné zbroji, / Ježíš při mně stojí.
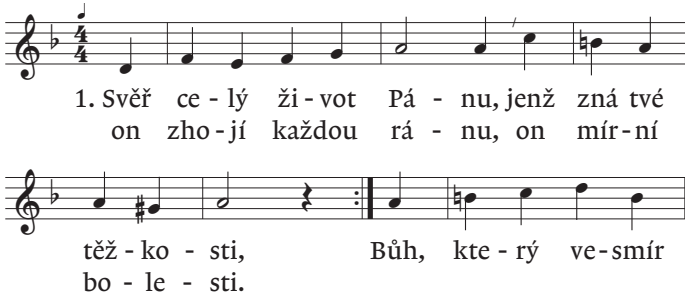
3. Co jsou všechny skvosty, / ty, Ježíši prostý, / moje radost jsi. / Čím jsou pocty světa, / hned je po nich veta, / mne už netěší. / Ani kříž a potupa / od tebe, Ježíši svatý, / mne už neodvrátí.

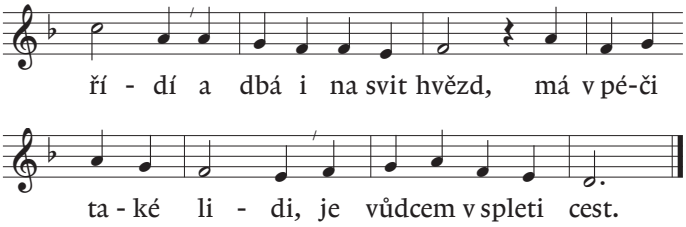
4. Nelituji toho, / protože mi mnoho / Mistr můj chce dát. / Kdo se pro něj vzdává, / tomu Ježíš dává / více nastokrát. / I když snáším posměch snad, / povede mne dále k cíli / Ježíš, Pán můj milý.

5. Proti všemu zdání, / proti umírání / nestojím tu sám. / I když srdce váhá, / strach se ve mně zmáhá, / je tu se mnou Pán. / Kristus jistě zvítězí, / navzdory ponižování, / všemu křižování.

T: Johann Franck, Praxis Pietatis Melica, 1653 /
Miroslav Heryán, Evangelický zpěvník, 1979 / Renatus Schiller
M: Johann Crüger, Praxis Pietatis Melica, 1653 / Dietlův sborník, c. 1735
S: Johann Sebastian Bach, Dietlův sborník, c. 1735 / 2018

701

2. Slož všechno, co tě tíží / a co tě skličuje, / Bůh, k němuž srdce vzhlíží, / se jistě smiluje. / Jen vyčkej onu chvíli, / kdy rozední se zas, / pak poznáš pramen síly / a naplní tě jas.
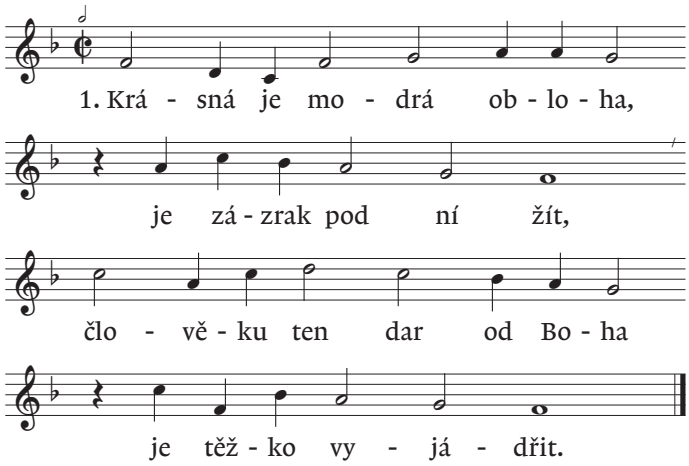
3. On dopouští i chvíle, / kdy trpíš, zcela sám, / kdy ztrácíš všechny milé, / jsi vydán pochybám: / Bůh mlčí vytrvale. / Proč nejde na pomoc? / Jak žít? Co dělat dále? / Je ticho. Temná noc.

4. Měj naději a nelkej, / věř Boží moudrosti, / jen ustavičně čekej / div Boží milosti. / Tvůj shon a tvoje úzkost / nic při tom nezmohou, / věř jenom v jeho milost, / on slyší prosbu tvou.

5. Mou cestu, Bože, řídíš, / máš mnoho možností, / svým světlem ve tmách svítíš, / jsi v naší blízkosti. / Tvou vůli nelze zmařit, / své dílo dokonáš, / tvůj plán se musí zdařit, / své věrné zachováš.

T: Paul Gerhardt, Praxis Pietatis Melica, 1653 / Bohuslav Vik, Evangelický zpěvník, 1979 / 2018
M: Bartholomäus Gesius, Enchiridium, 1603 / Fast allgemeines Evangelisch-Musicalisches Liederbuch, 1730 / Evangelisches Kirchen-Gesangbuch, 1950

702

2. Často však světlo svítání / zastře strach z večera, /
když člověk pozná zklamání / a zmizí důvěra.

3. Víc nežli smutek loučení / je jenom tichý hlas, /
který náš život promění / a neopustí nás.

4. Ten tichý hlas nám zvěstuje, / že život má svůj cíl /
a kdo v životě miluje, / u Boha zvítězil.

5. Zvítězil, i když umírá, / a jde vstříc setkání, /
nový věk se mu otvírá / a píseň nová zní.
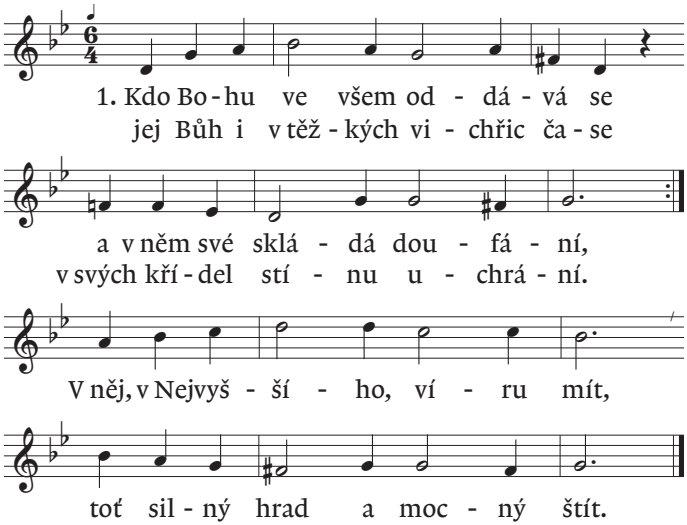
6. Dej, Bože, ať umíme přát / všem lidem kolem nás /
tu sílu, kterou mít a znát / nás naučil tvůj hlas.

7. Hlas, který přišel na zemi / a zazněl na kříži, /
hlas, k němuž všechno stvoření / nevědouc vyhlíží.

8. Krásná je modrá obloha, / je zázrak pod ní žít, /
písněmi ten dar od Boha / můžeme vyjádřit.

T: Petr Pokorný, Evangelický zpěvník, 1979
M: Pseaumes octante trois de David, 1551 /
Johann Crüger, Praxis Pietatis Melica, 1653

703
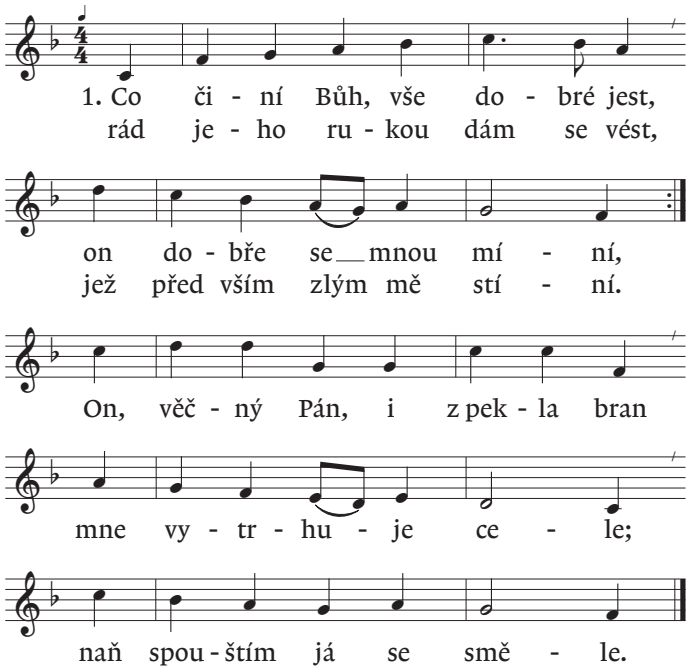

2. Nu, ztiš se, duše, ztiš se cele / a svěř se Páně vedení, / neb moudrá ruka Stvořitele / vše řídí k tvému spasení. / On, jenž nám v Kristu Otcem jest, / ví nejlíp, jak nás k cíli vést.

3. Bůh k zármutku i k radování / zná příhodnost i pravý čas; / on po kratičkém zkušování / k nám v milosti se vrací zas, / a dřív než kdo se naděje, / svým k pomoci zas přispěje.

T: Georg Neumark, Fortgepflantzter Musikalisch-Poetischer Lustwald, 1657 / Ludvík Bohumil Kašpar, Zpěvník žalmů a písní duchovních, 1877 / Evangelický zpěvník, 1979
M: Georg Neumark, Fortgepflantzter Musikalisch-Poetischer Lustwald, 1657 / Choralbuch, 1865 / Evangelisches Gesangbuch, 1993

704
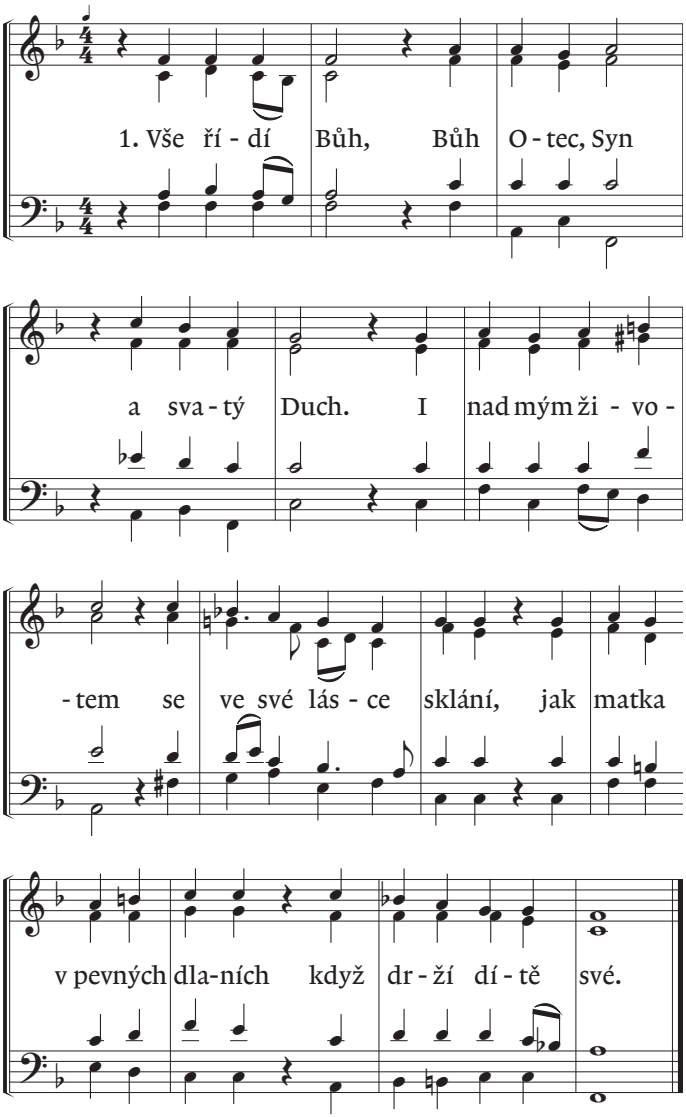

2. Co činí Bůh, vše dobré jest, / on, pramen světla, síly, / tak spraví cíl mých všechněch cest, / by k užitku mi byly. / A nakonec pak poznám přec, / až celé světlo dá mi, / jak věrně smýšlel s námi.

3. Co činí Bůh, vše dobré jest, / ač kalich hořkým zdá se, / jejž někdy k rtům mi ráčí nést, / však vím, že jest mi k spáse. / Až poslední on rozední / nad námi záři jasnou, / tu všechny boly zhasnou.

T: podle Michaela Altenburga Samuel Rodigast, Anhang etzlicher schöner Gesänge, 1676 / Ludvík Bohumil Kašpar, Zpěvník žalmů a písní duchovních, 1877 / Evangelický zpěvník, 1979 / 2018 M: podle Wernera Fabricia Severus Gastorius, Andächtige Elends-Stimme, 1679 / Nürnbergisches Gesang-Buch, 1690 / 2018
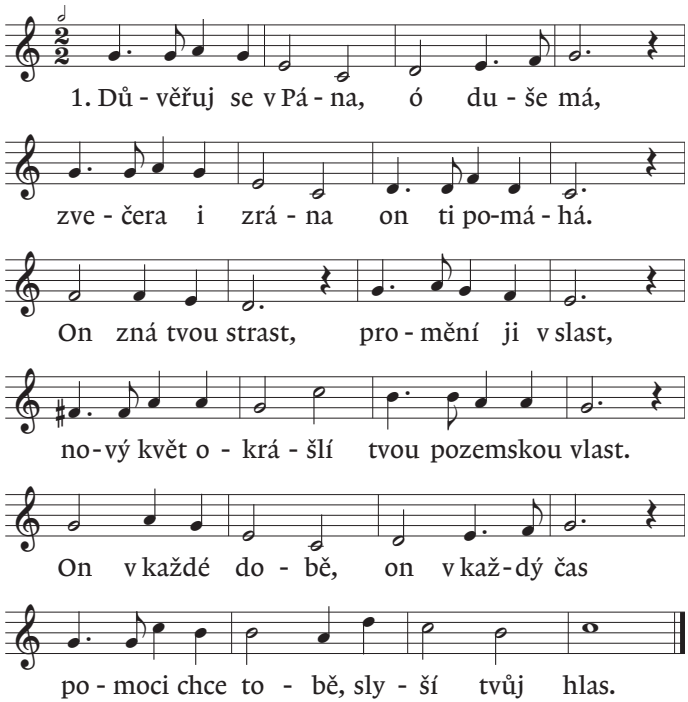
705

1. Vše ří - dí Bůh, Bůh O - tec, Syn
a sva - tý Duch. I nad mým ži - vo -
- tem se ve své lás - ce sklání, jak matka
v pevných dla-ních když dr - ží dí - tě své.

2. Svou milostí / mne, Pane můj, / dál opatruj / a z hříchů vyprosti. / Uč na každý den znova / se držet tvého slova, / tě chválit s radostí.
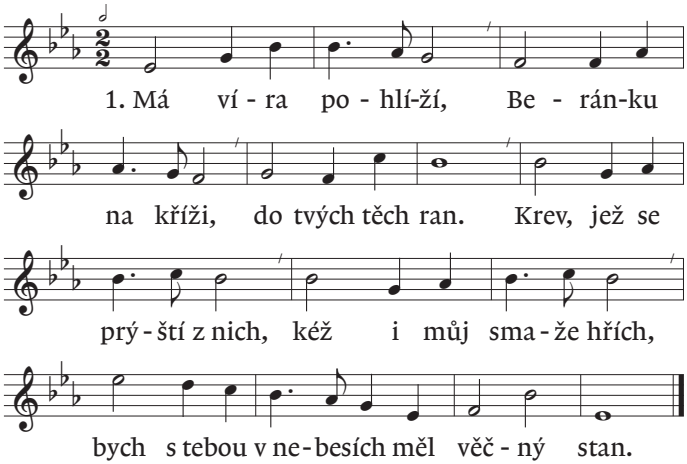
T: podle Basilia Förtsche Zdeněk Coufal, Buď tobě sláva, 1981
M: Výmarská rukopisná sbírka, 1710/14
S: Výmarská rukopisná sbírka, 1710/14 / Buď tobě sláva, 1981

706

2. Důvěřuj se v Pána, ó duše má, / zvečera i zrána on ti pomáhá. / On z žalosti / tvoří radosti, / jím tvoje nabývá blaho stálosti. / Ó Bože věčný, jenž srdce znáš, / přijmi dík srdečný, ty, Otče náš!

707

2. Sil ty mne, Pane, sám, / ať v mdlobách neklesám, / bych tvým vždy byl! / Ó přijmi oběť chval, / žes za mne život dal, / a dej, bych miloval tě ze všech sil.
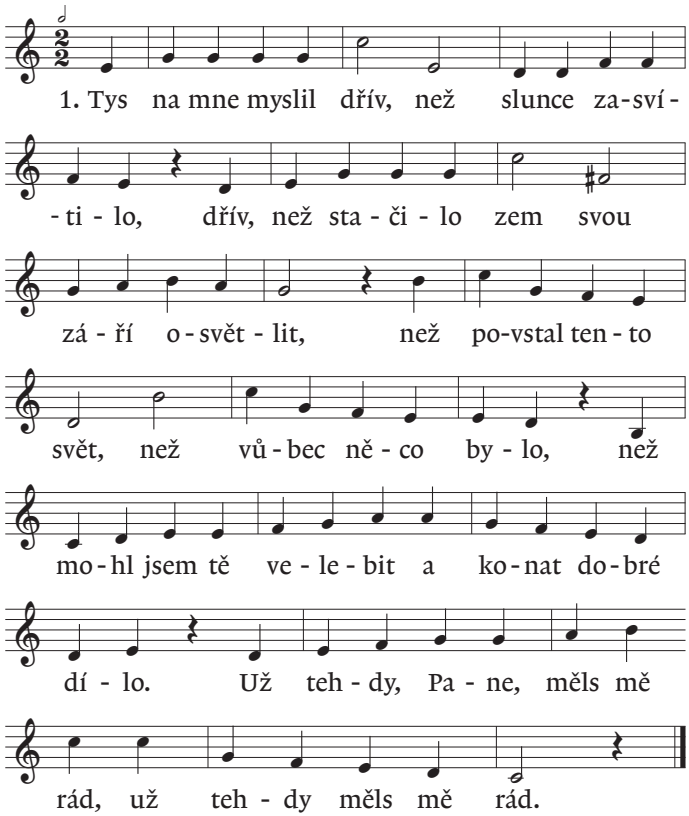
3. Bludištěm života, / kde hříchu mrákota, / kde žal a sten, / mé slzy stíraje, / rač vést mě v ty kraje, / kde pravá vlast má je, kde věčný den.

4. Až vážný smrti mrak / můj navždy zastře zrak, / ty při mně stůj! / Od zlého vyprosti / a přijmi z milosti / do věčné radosti mne, Pane můj.

T: Ray Palmer, Spiritual Songs for Social Worship, 1832 / Josef Baštecký, Písně cestou života, 1890 / Zpěvník Českobratrské církve evangelické, 1931
M: Lowell Mason, Spiritual Songs for Social Worship, 1832 / Temple Melodies, 1851

← T: podle Johanna Friedricha Raedera Václav Mareš, Písně cestou života, 1873 / Zpěvník Českobratrské církve evangelické, 1952
M: Henry Abraham César Malan, Chants de Sion, 1824 / Männerlieder, [1848] / Písně cestou života, 1873 / 2018

708

2. Tys na mě myslil zvlášť, když posílals k nám Syna. / On nesl těžký kříž a na něm dokonal. / To aby duše má jím byla zachráněna. / V něm bída našich hříchů, vin je láskou přemožena. / Tak máš mě, Pane, stále rád, tak máš mě stále rád.
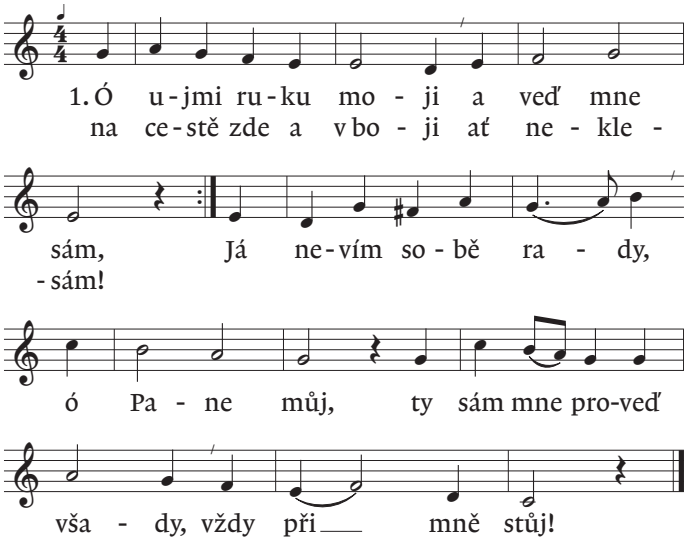
3. Tys na mne myslil též, když sestoupil Duch míru / a zapálil jsi mě svým svatým plamenem. / Můj život obnovils a probudils mou víru. / Chci sloužit, Pane, lidem

všem a nést jim slovo smíru. / Ty máš mě, Pane, tolik rád, ty máš mě tolik rád.

4. Ty nade mnou chceš bdít a milostí svou sílit, / už nezkazí nic víc to, cos mi připravil. / Tvá láska přemáhá, co chtělo by mě vzdálit / z té cesty, jíž jsem vykročil, můj Bože, chci tě chválit. / Dej, Pane, ať tě mám vždy rád, dej, ať tě mám vždy rád.

T: François Louis Frédéric Chavannes, Poésies chrétiennes et cantiques, 1838 / Bohuslav Vik, Evangelický zpěvník, 1979 / 2018
M: podle Michaela Haydna Benjamin Jacob, National Psalmody, [1819] / Louange et prière, 1938 / Evangelický zpěvník, 1979 / 2018

709
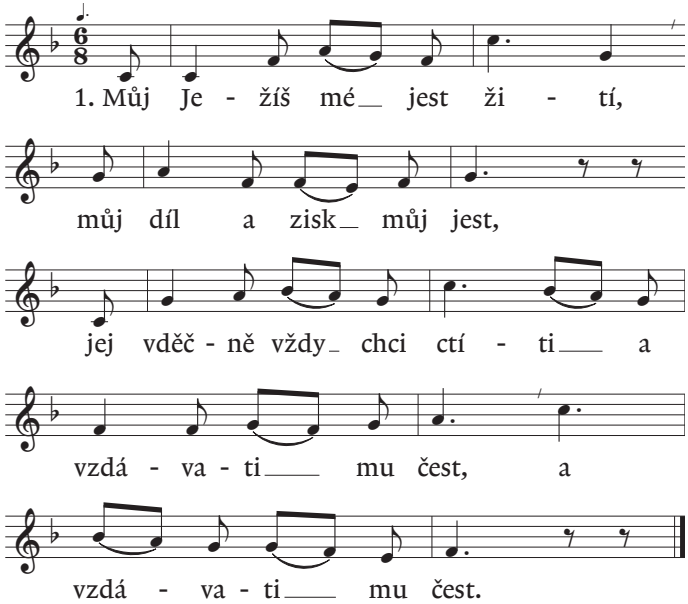

2. Na milost tvou se spouští / mé srdce již, / ty rájem veď neb pouští, / je spokojíš. / U noh tvých sedě, Pane, / na každý den, / nechť stane se, co stane, / chci věřit jen.

3. Bychť pak i nezřel rámě, / jímž Pán mne ved, /
vím přec, že nenechá mě, / že kráčím vpřed. / Ó veď mne
tedy, Pane, / ó veď mne sám, / až tam má noha stane,
kde zaplesám.

T: Julie Katharina Hausmann, Maiblumen, 1862 / Josef Baštecký, Lýra Sionská, 1871
M: Philipp Friedrich Silcher, Zwölf Kinderlieder für Schule und Haus, [1843]

710

2. On nejvyšší jest dání, / jež Otec můj mi dal, /
když on se ke mně sklání, |: tu prchá bol i žal. :|

3. On pokrm můj, mé zřídlo, / on ve tmách světlem
mým, / on vůdcem v nebe sídlo, |: on v boji vítězstvím. :|
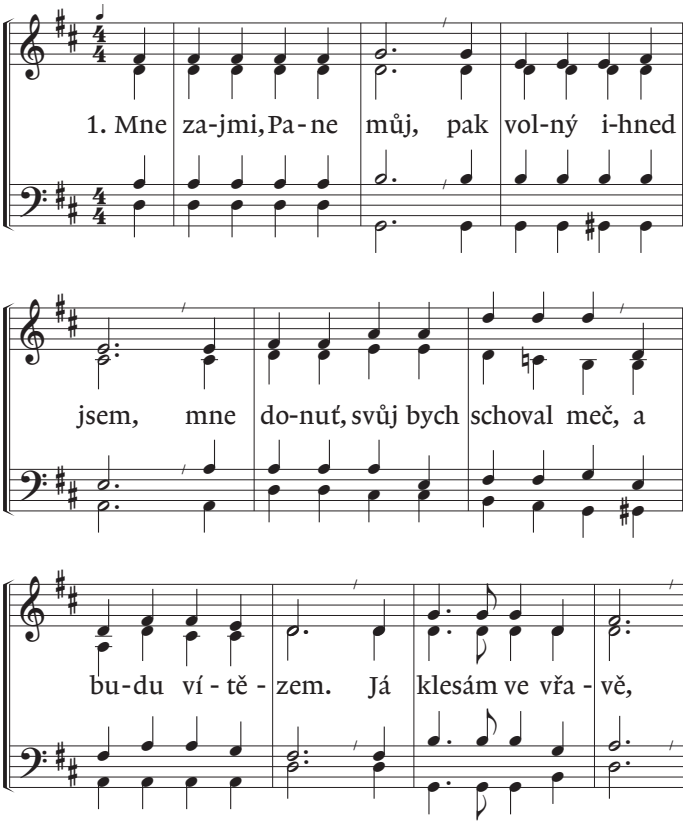
4. On král můj, pastýř, spása, / on oltář můj i kněz, /
on oběť má, on krása, |: on vším mi včera, dnes. :|
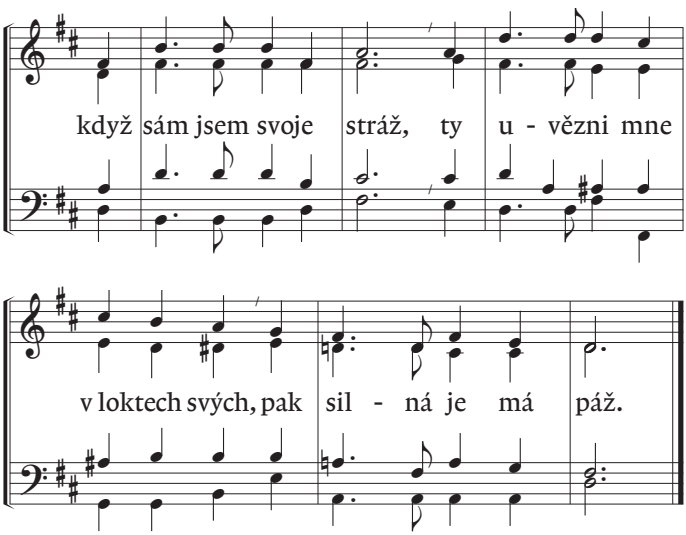
5. Co bych jen mohl chtíti, / by v něm mým nebylo? /
V něm blaha rajské kvítí |: již se mi rozvilo. :|

6. V něm nebe je mi dáno, / kde věčně budu s ním. /
Ó ty mé duše schráno, |: již se tě nespustím. :|

T: Reisepsalter, 1859 / Bohumil Ivan Baštecký, Lýra Sionská, 1871 /
Zpěvník Českobratrské církve evangelické, 1931 / 2018
M: Lýra Sionská, Praha [1890] / 2018

711
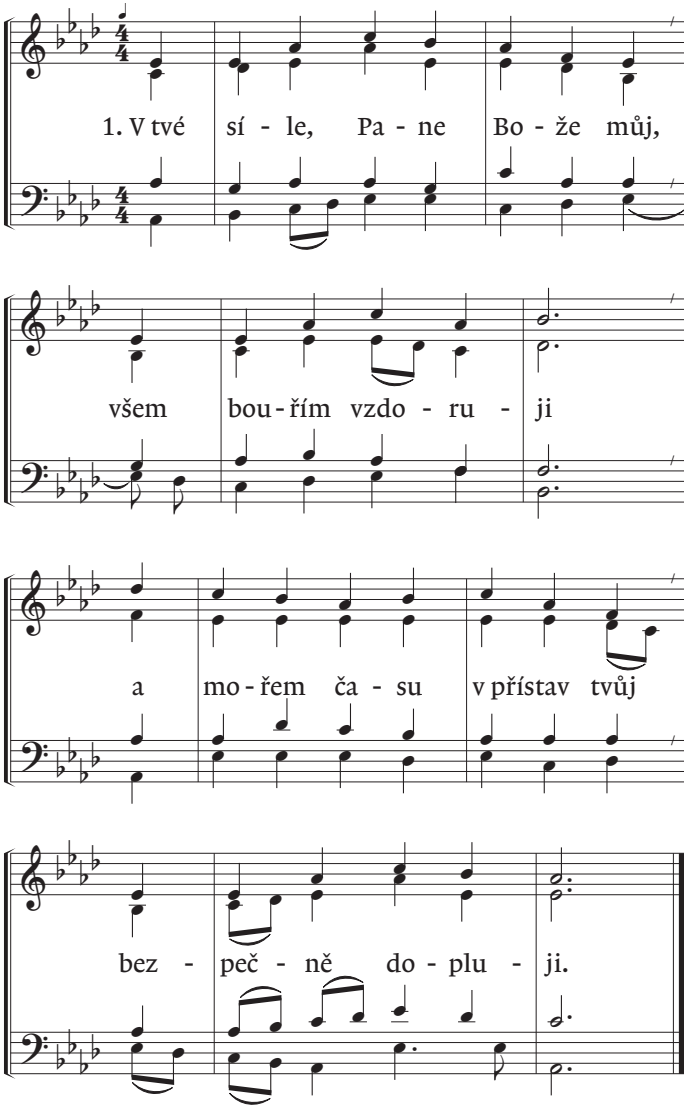

2. Mé srdce slabé je, / než nalezne je Pán, / mé srdce nezná jistoty, / jím zmítá divý van. / Je zcela bez moci, / než ty je spoutáš sám, / ó zotroč srdce láskou svou, / unikne smrti tmám.

3. Má síla umdlévá, / než k službě dospěje, / v mém nitru oheň neplane, / má slábne naděje. / Svou sílu přijmout smím, / můj Pane, z rukou tvých, / tvá láska slabost odpouští / a přemáhá můj hřích.

4. Má vůle není mou, / než tvojí stane se, / i kdyby trůnu dosáhla, / jím vánek otřese. / V té vřavě získá si / opory jediné, / když v tobě život nalezne / a v tobě spočine.

T: George Matheson, Sacred Songs, 1890 / Jan Blahoslav Čapek, Evangelický zpěvník, 1979 / 2018
M: George William Martin, The Journal of Part Music, 1862 / Church Hymns with Tunes, 1874
S: Arthur Seymour Sullivan, Church Hymns with Tunes, 1874

712

1. V tvé sí - le, Pa - ne Bo - že můj,
všem bou - řím vzdo - ru - ji
a mo - řem ča - su v přístav tvůj
bez - peč - ně do - plu - ji.

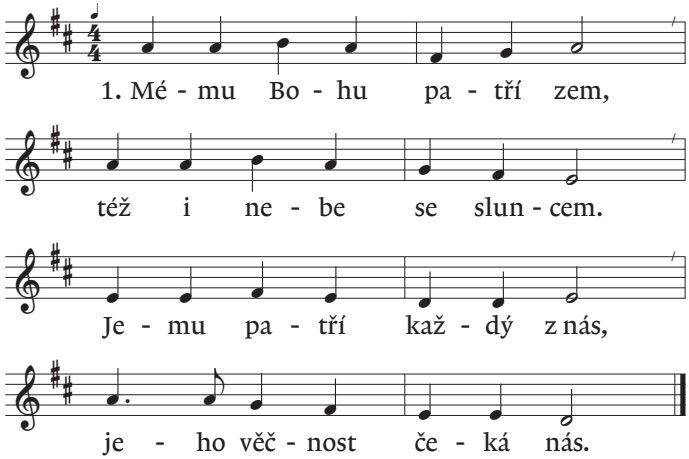
2. Ať hrozí temné úskalí / neb děsí hukot vln, /
tvá moc vln hory povalí / a zachrání můj člun.

3. Mé kormidlo ty řídě sám, / utišíš příval pěn, /
že dravým moře hlubinám / neklesne loď má v plen.

4. Hle, v dáli spásy kyne břeh / a blaha svítá kraj! /
Tam v přístav řiď mé lodi běh / a v svůj dej vstoupit ráj.

T: Gustav Adolf Molnár, Harfa, 1915 / Evangelický zpěvník, 1979
M: William Henry Havergal, Cantica laudis, [1850] / Havergal's Psalmody, 1871 / Harfa, 1915
S: Ladislav Moravetz

713

2. Bohu patřím též i já, / jeho ruka vodívá / mne i každou
z jasných hvězd. / Nezabloudím z jeho cest.
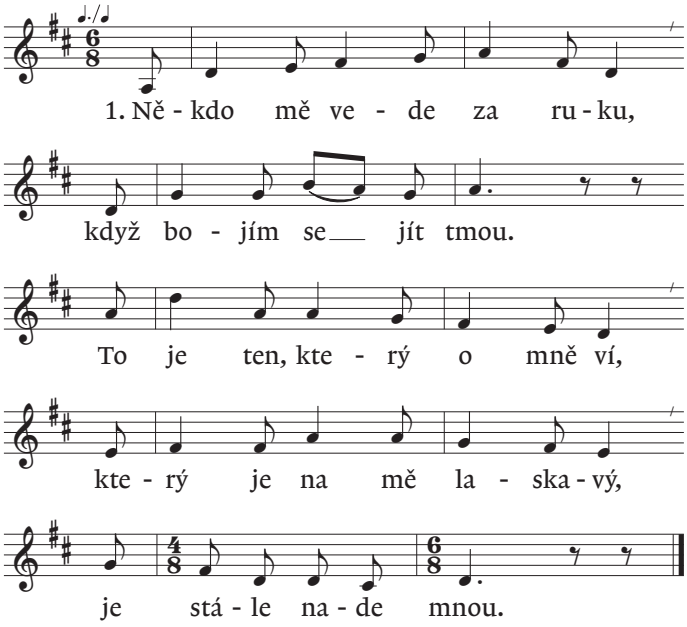
3. Tam, kde jsem, Bůh drží stráž, / dnem i nocí štít je
náš. / Nad mé přání, nad můj vtip / plní věrně každý slib.

4. Každodenně chléb mi dá, / v každé nouzi pomáhá. /
Přízní jeho den co den / každý hřích je odpuštěn.

5. Pokud trvá život můj, / potud Bůh jej ochraňuj. /
I ve chvíli smrti zlé / rád se svěřím ruce tvé.

T: *Meinem Gott gehört die Welt*, Arno Pötzsch, Evangelisches Kirchen-Gesangbuch, 1950 / Miroslav Heryán, Buď tobě sláva, 1981
M: Christian Lahusen, Evangelisches Kirchen-Gesangbuch, 1950
© by Bärenreiter-Verlag, Kassel

714
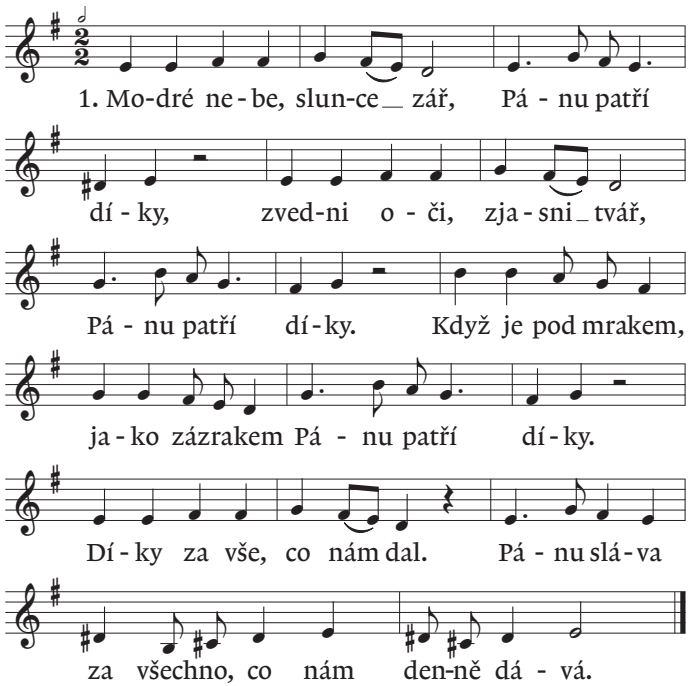

2. Někdo mi dává denní chléb, / že nemusím mít hlad. /
To je ten, který o mně ví, / který je na mě laskavý / a chce mi pomáhat.

3. Někdo mi dává sílu též, / když už jsem unaven. /
To je ten, který o mně ví, / který je na mě laskavý, / ať je noc nebo den.

4. Někdo mě vede za ruku, / proto se nechci bát. /
To je ten, který o mně ví, / můj dobrý Pán Bůh laskavý, /
který mě má tak rád.

T: Luděk Rejchrt, Evangelický zpěvník, 1979
M: Luděk Rejchrt, Evangelický zpěvník, 1979 / 2018

715
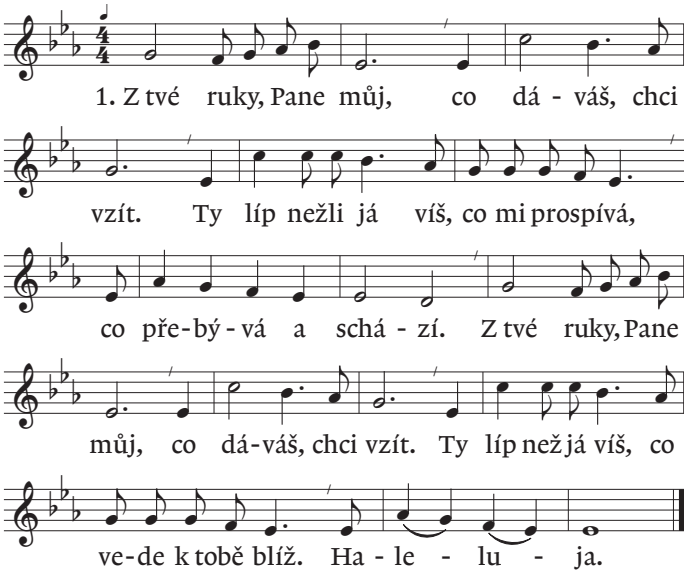

2. Zpívám, i když smutky mám, Pánu patří díky, / tančím nebo klopýtám, Pánu patří díky. / Když mám pod hlavou kámen s únavou, odvahu mi dává. / Díky za vše, co nám dal. / Pánu sláva za všechno, co nám denně dává.

3. I v té nouzi nejvyšší, Pánu patří chvála, / když se zdá, že neslyší, Pánu patří chvála. / Chválit nepřestaň, ať se staň co staň, lepšího nic není. / Díky za vše, co nám dal. / Pánu sláva za všechno, co nám denně dává.

T: Tomáš Najbrt, Evangelický zpěvník (dodatek), 2000
M: *Dit le bourguygnon* / Harmonice Musices Odhecaton, 1501 / Tomáš Najbrt, Evangelický zpěvník (dodatek), 2000 / 2018

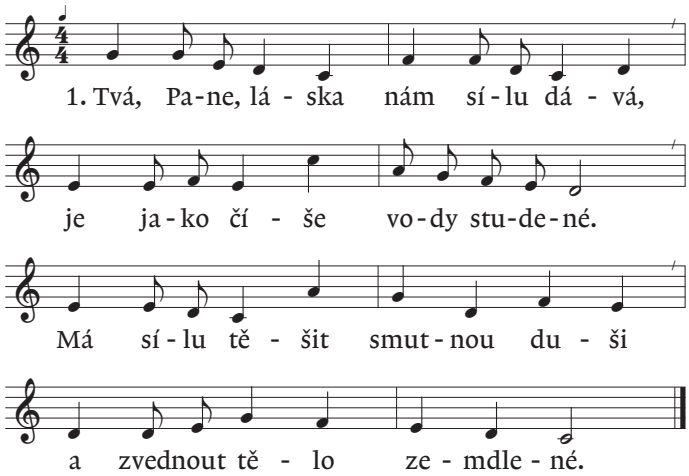
716

2. Stůj při mně, když se zdá, / že krátí se den. / Ty líp nežli já víš, kdy se rozdnívá, / kdy začít má tvé ráno. / Stůj při mně, když se zdá, / že krátí se den. / A půjdu-li tmou, ty uchop ruku mou. / Haleluja.

T: Miloš Rejchrt, Evangelický zpěvník (dodatek), 2000 M: Claude Frayssé, J'aime l'eternel, 1976 / Evangelický zpěvník (dodatek), 2000 / 2018
© Editions Olivétan

717

2. Tvá milost, Pane, je nekonečná, / své odpuštění nám všem dáváš zas! / Tvým darem je i milý úsměv / těch, kteří žijí vedle nás.

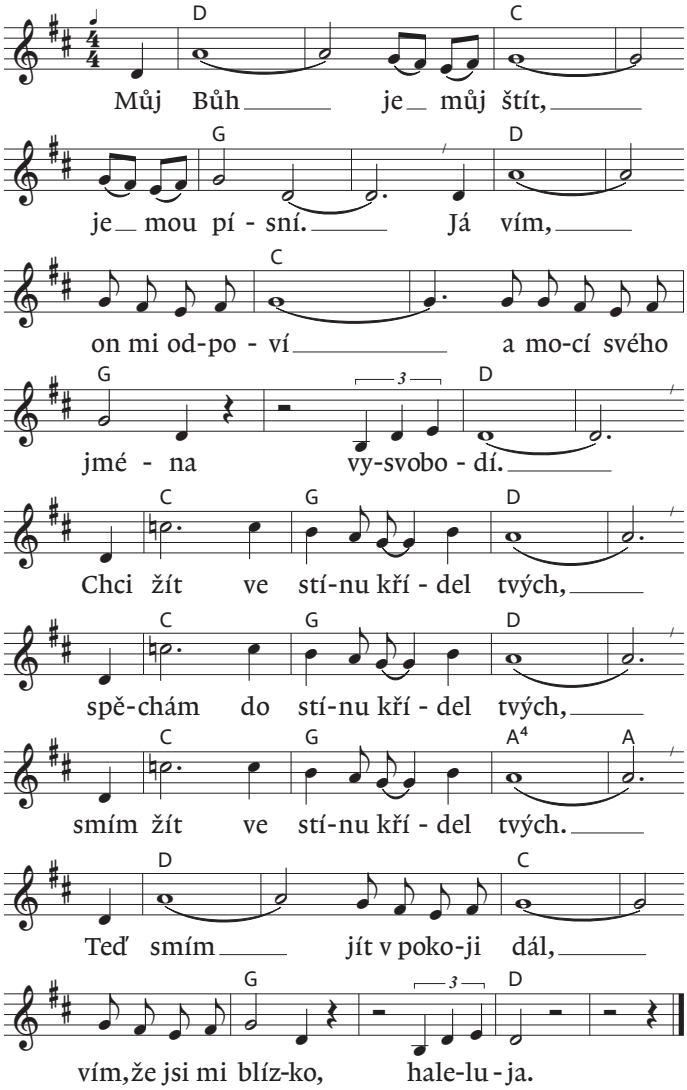
3. Ve víře dáváš nám poznat, Pane, / že nejsme sami – s námi přebýváš. / Svým pokojem a požehnáním / bohatým činíš život náš.

4. Tvé svaté slovo nás moudře vede / a učí cestě, po níž třeba jít. / Jen odvahu mít spolehnout se / a podle tvého slova žít.

5. Co jen je člověk, čím zasloužil si, / že, Pane, ty jsi na něj pamětliv? / Pochopit nelze, snad jen žasnout! / Dík budu vzdávat, co jsem živ.
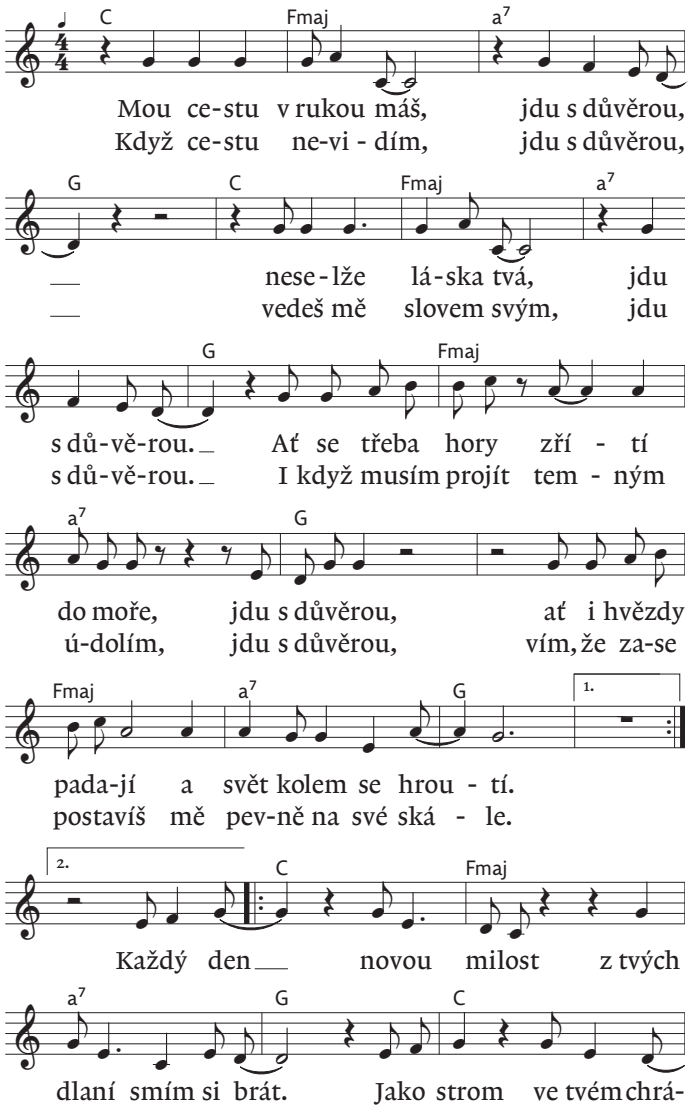
T: Jan Balcar, Evangelický zpěvník (dodatek), 2000 / 2018
M: *Loving Spirit*, Rusty Edwards, The Yes of the Heart, 1993
© Hope Publishing / administered by Small Stone Media
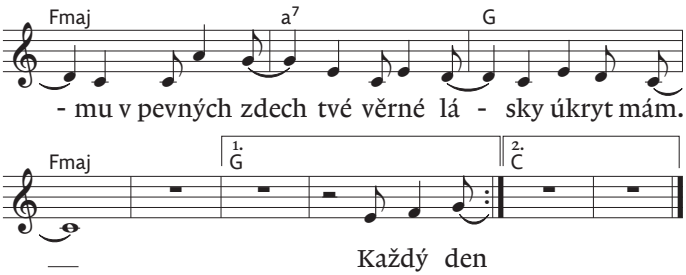
718

T: podle Franka Gallia Karel Řežábek, Evangelický kancionál, 2005
M: podle Franka Gallia Evangelický kancionál, 2005 / 2018

719

C Fmaj a7
Mou ce-stu v rukou máš, jdu s důvěrou,
Když ce-stu ne-vi-dím, jdu s důvěrou,
G C Fmaj a7
nese-lže lá-ska tvá, jdu
vedeš mě slovem svým, jdu
G Fmaj
s dů-vě-rou. Ať se třeba hory zří-tí
s dů-vě-rou. I když musím projít tem-ným
a7 G
do moře, jdu s důvěrou, ať i hvězdy
ú-dolím, jdu s důvěrou, vím, že za-se
Fmaj a7 G 1.
pada-jí a svět kolem se hrou-tí.
postavíš mě pev-ně na své ská-le.
2. C Fmaj
Každý den novou milost z tvých
a7 G C
dlaní smím si brát. Jako strom ve tvém chrá-
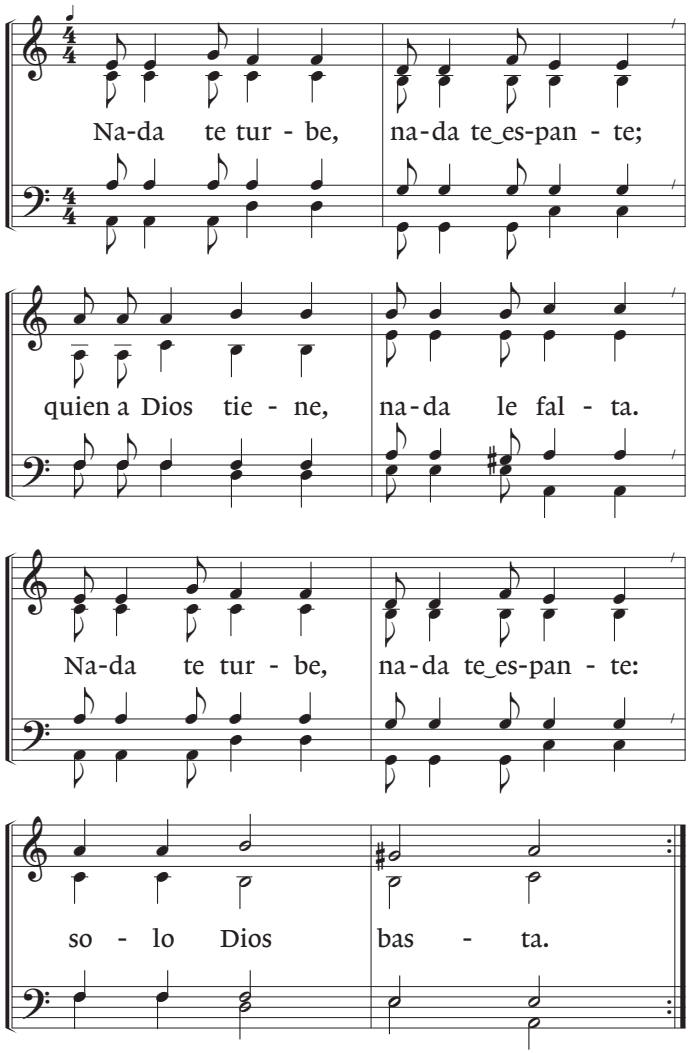

T: podle Johna de Jong Karel Řežábek, Ty jsi důvod, 2008
M: podle Johna de Jong, Ty jsi důvod, 2008 / 2018

720

Kriste, neustále hledáš každého,
kdo po tobě touží
a domnívá se, že je ti vzdálen.
Připrav nás, prosíme,
abychom v každý čas dokázali
položit svého ducha do tvých rukou.
Protože tys nás už nalezl,
zatímco my tě ještě hledáme.
Ať je naše modlitba sebeubožejší,
vyslýcháš nás daleko víc,
než můžeme tušit a uvěřit.

721
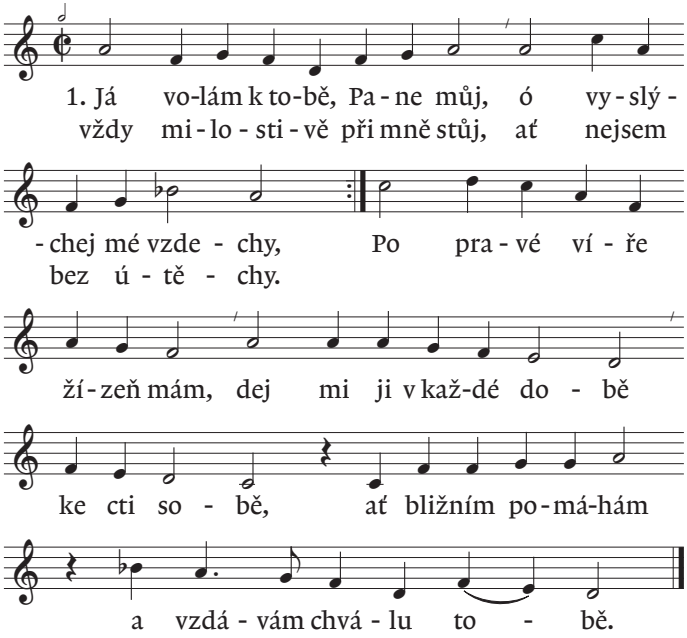

Ničím se neznepokojuj, ničeho se nezalekni. Kdo má Boha, tomu nic neschází. Ničím se neznepokojuj, ničím se nermuť. Jediný Bůh stačí.

Děkuji ti, že jsi to ty,
kdo určuje mé hranice,
ne osud, ne příroda.
Děkuji ti, že jsi mě učinil
jako ohraničené stvoření,
s ohraničenými možnostmi,
s ohraničenou odpovědností,
s ohraničeným časem.
Pomoz mi, prosím,
abych si byl svých hranic vědom,
abych se nepřeceňoval a také nepřepínal své síly,
abych nechtěl všechno udělat sám,
abych uměl úkoly i přenechávat,
abych se nepovažoval za nenahraditelného.
Pomoz mi, prosím,
abych se radoval z toho,
že jsem odkázán na druhé,
které jsi povolal také ty.
Nauč mě, dokud je čas,
přenechávat a odcházet.

← T: podle Terezie z Ávily, Music from Taizé, 1986 / Zpěvy a modlitby z Taizé, 2003
M+S: Jacques Berthier, Cantos de Taizé, 1986

TĚŽKOSTI ŽIVOTA

Mé dny se v dým obracejí, mé kosti jsou rozpálené
jak ohniště. Jak zlomená bylina schne moje
srdce, i svůj chléb jíst zapomínám. (Ž 102,4–5)
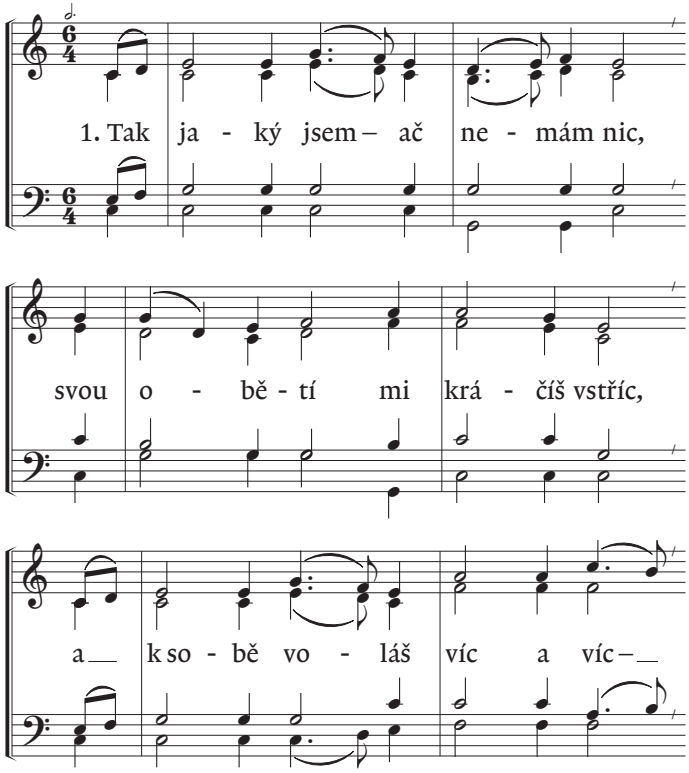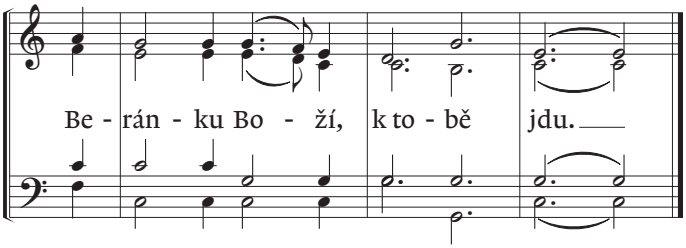

2. A více žádám, Pane náš, / ty mi to můžeš dáti: / kéž
v moci své mne vždycky máš, / když budou se mi smáti. /
Již nyní naději mi dej, / že půjdu z dočasnosti / do
věčnosti, / a tak mi požehnej, / ať na tobě mám dosti.

3. Za rozkoš ani radosti / ať koupiti se nedám, / ty dej,
ať jen z tvé milosti / tvé zalíbení hledám. / Máš všechno
v ruce stále sám, / ty zdarma všechno dáváš, / a co žádáš, /
je připraveno nám – / tak ty nám požehnáváš.

T: Geistliche Lieder, 1533 / Rudolf Šimša, Evangelický zpěvník, 1979
M: Geistliche Lieder, 1533 / Choralbuch, 1865 / Evangelisches Kirchen-
-Gesangbuch, 1950 / Evangelisches Gesangbuch, 1993

723

2. Tak jaký jsem – a nečekám, / bych obmyl se neb spasil sám, / v tě samého jen spoléhám – / Beránku Boží, k tobě jdu.

3. Tak jaký jsem – ač mnohý mrak / můj kalí mír a víry zrak / a ducha svírá všelijak – / Beránku Boží, k tobě jdu.

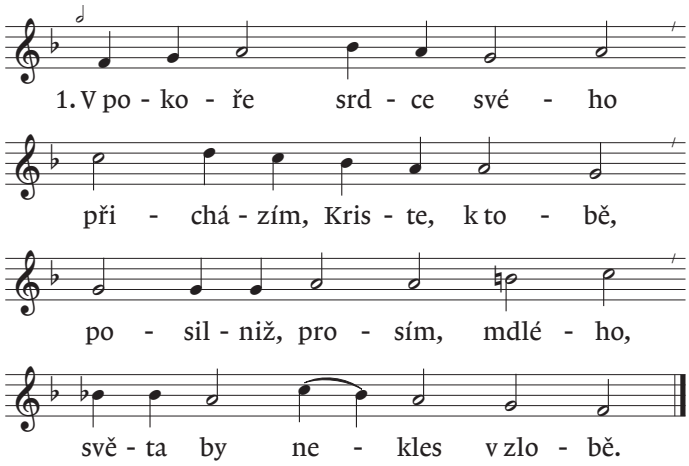
4. Tak jaký jsem – pln neřesti, / však zdraví, světla, radosti / v tvé lásce doufám nalézti – / Beránku Boží, k tobě jdu.

5. Tak jaký jsem – ač všechno víš, / mne přijmeš, spasíš, potěšíš, / však ty svých slibů nerušíš – / Beránku Boží, k tobě jdu.

6. Tak jaký jsem – aj, duše má / tvé milosti se poddává, / a již jest tvá, na věky tvá – / Beránku Boží, k tobě jdu.

T: Charlotte Elliott, The Invalid's Hymn-Book, 1841 / Ludvík Bohumil Kašpar, Písně cestou života, 1873 / 2018
M+S: William Batchelder Bradbury, The Mendelssohn Collection, 1849

724

2. Neumím nésti kříže, / slabá jsou bedra moje, / duši mou svět jen víže, / plná je nepokoje.
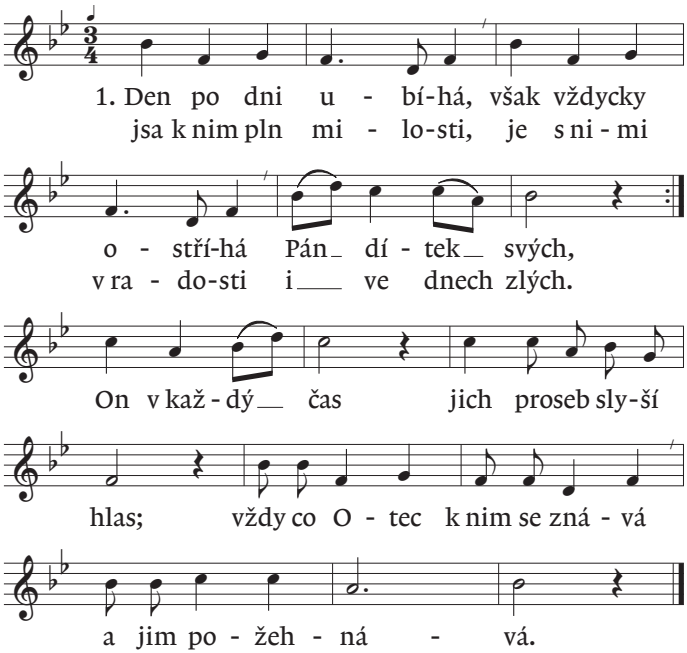
3. Kolkolem zlo se vzmáhá, / hříšnosti strast se množí, / vůle má též se zdráhá / té svaté vůli Boží.

4. V bídném jsem člověk těle, / hynu tak ve dne v noci, / musím snad zhynout cele, / tvé, Kriste, bez pomoci.

5. Spomoz ty, spomoz, Pane, / pokorně prosím tebe. / Mír tvůj když duší vane, / okouším zde již nebe.

T: Josef Svoboda, Písně cestou života, 1873 /
Zpěvník Českobratrské církve evangelické, 1952 / 2018
M: Václav Kalina, Evanjelický kancionál, 1889 / 2018

725
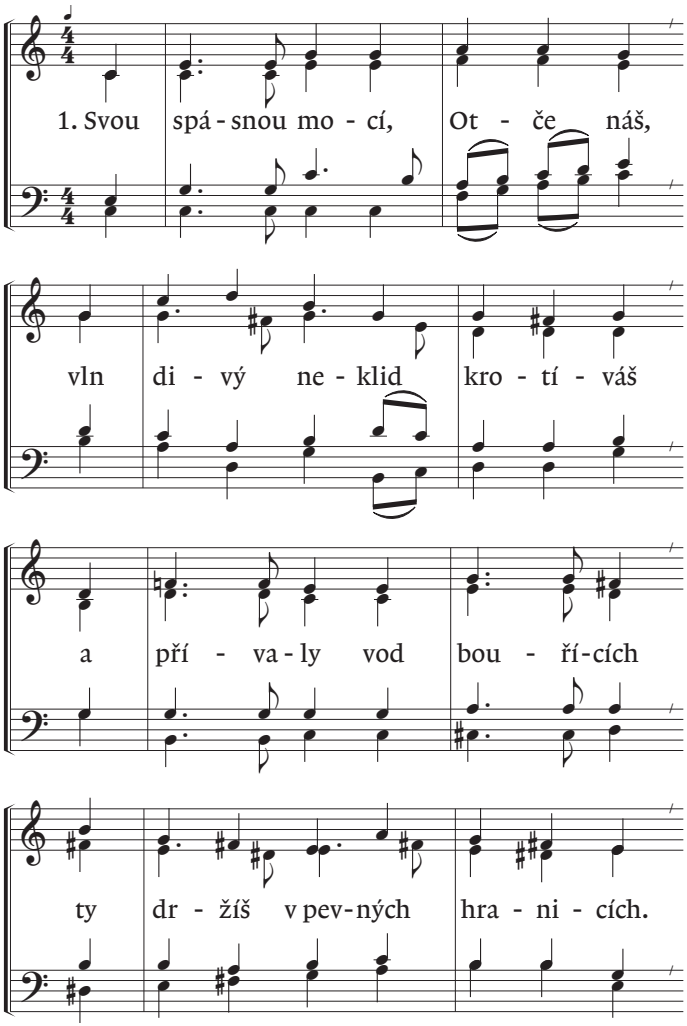

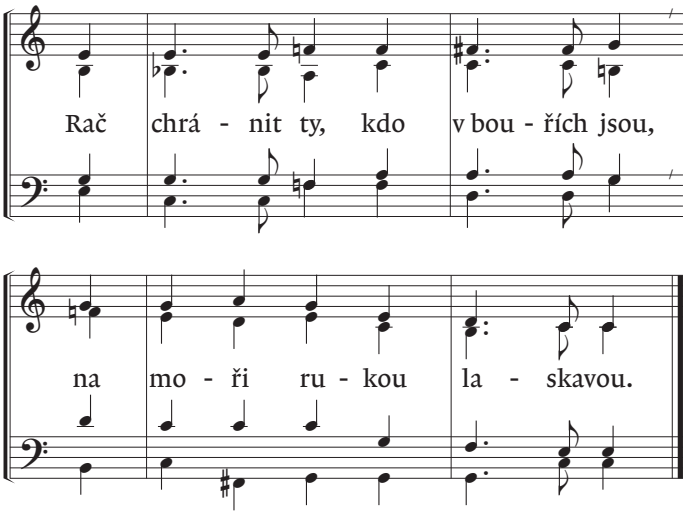
2. Den za dnem odchází, / však vždycky provází / Pán dítek svých. / Nechť cesta trnitá / neb kvítím ovitá, / ať déšť neb sníh: / Pán se mnou jest, / rád od něj dám se vést; / za ním spěchám pouští světa / tam, kde blaho vzkvétá.

3. Den po dni odlétá, / Pán čítá má léta, / dny, hodiny. / Až skončím žití běh, / tam spásný uzřím břeh / své otčiny, / kde smrti sen / se v rajský mění den, / tam, kde Kristus, slunce jasné, / nikdy neuhasne.

T: Josef Baštecký, Písně cestou života, 1873 / Evangelický zpěvník, 1979 / 2018
M: Ludvík Bohumil Kašpar, Písně cestou života, 1873 / Evangelický zpěvník, 1979

726

1. Svou spá - snou mo - cí, Ot - če náš,
vln di - vý ne - klid kro - tí - váš
a pří - va - ly vod bou - ří - cích
ty dr - žíš v pev - ných hra - ni - cích.
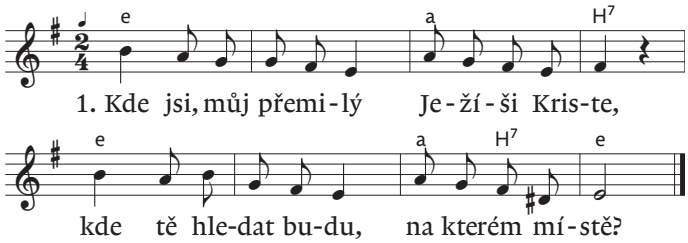

2. Vždyť, Pane, ty jsi slovem svým / dal ztichnout větrům bouřlivým, / po hřbetech vln jsi kráčíval, / na loďce v bouři klidně spal. / Rač chránit ty, kdo v bouřích jsou, / na moři rukou laskavou.

3. Nad bouřemi a pustinou / ses vznášel, Duchu svatý. Tmou / zaplálo světlo života, / tak zjevena tvá dobrota. / Rač chránit ty, kdo v bouřích jsou, / na moři rukou laskavou.

T: William Whiting, Hymns Ancient and Modern, 1861 /
Jiří Pumr, Buď tobě sláva, 1981
M+S: John Bacchus Dykes, Hymns Ancient and Modern, 1861

727

2. Pusť od sebe světlo, ó slunce jasné, / bez tebe nám svíce života hasne.

3. S tebou se mé srdce žádá spojiti, / bez tebe nemůže dél živo býti.

4. Dokud tě nenajdu, volat tě budu, / ve dne, také v noci volat tě budu.
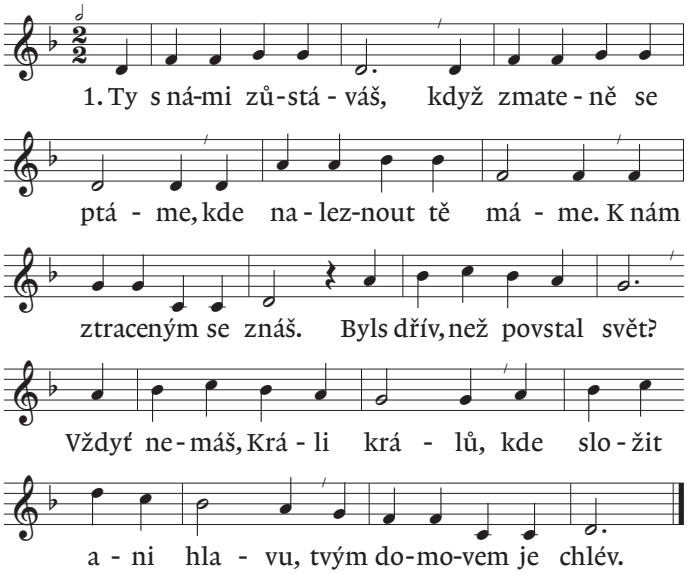
5. Ach, pospěš k smutnému, dél neodkládej, / můj drahý poklade, pomoci mně dej.

6. Kdekoli ty půjdeš, za tebou půjdu, / tebe se na věky přidržet budu.

7. Když tebe mít budu, předrahý hosti, / nech jiného nemám, na tom mám dosti.

T: tradiční moravský text / Moravské národní písně, 1860 / 2018
M: tradiční moravský nápěv / Moravské národní písně, 1860

728
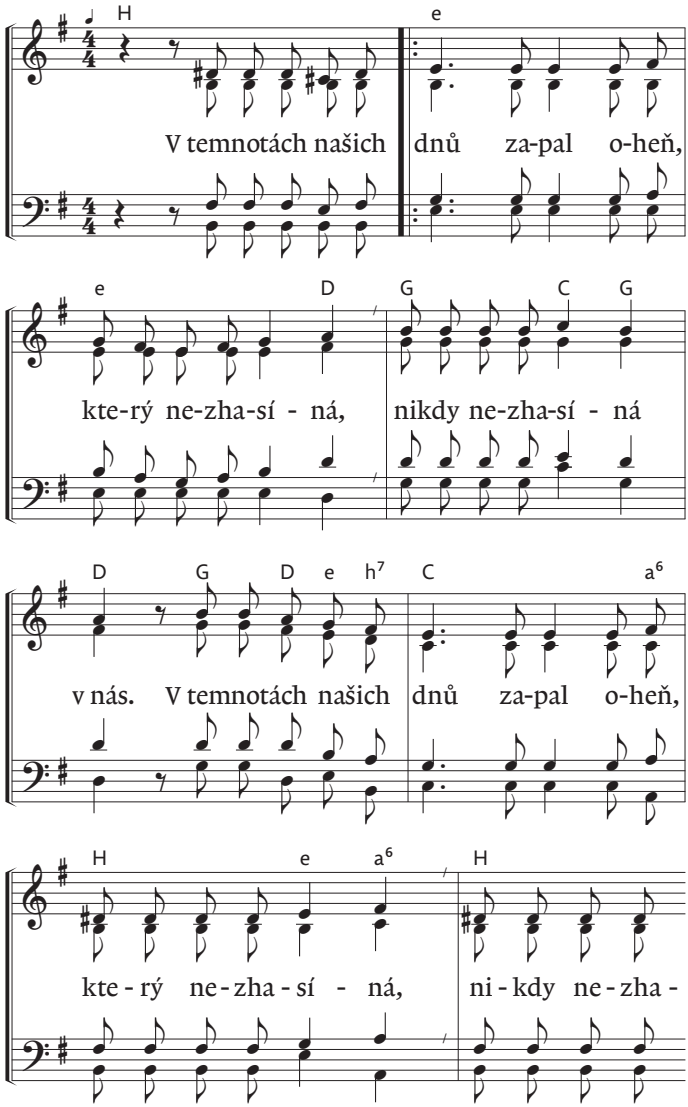

2. Kdes nechal svoji moc? / Kde zůstaly tvé síly? / Jak míníš dojít k cíli, / když vládne všude noc. / Svou slávu ukrýváš, / jdeš cestou pohrdání / a nikde ani zdání, / že ty jsi Mesiáš.

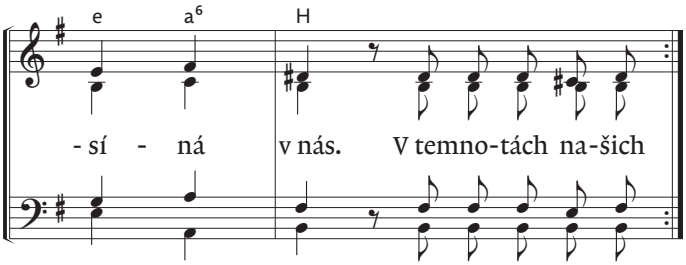
3. Chceš ku pomoci být, / kde selháváme stále / a nevíme, jak dále, / když neumíme žít. / Ty o každém z nás víš, / když samota se vtírá / a trápení dál svírá, / nás v nouzi potěšíš.

4. Vrať našim očím zrak, / ať srdce otvírá se / a lásku pozná zase / náš bližní, ubožák. / Ty jsi náš pevný štít, / když hrůza blízko stává, / tvá zjevuje se sláva: / Bůh, co chce s námi být.

T: Adrianus Cornelius den Besten, Liedboek voor de kerken, 1973 / Bohuslav Vik, Evangelický zpěvník (dodatek), 2000 / Eliška Baťová
M: Willem Retze Talsma, Liedboek voor de kerken, 1973

729
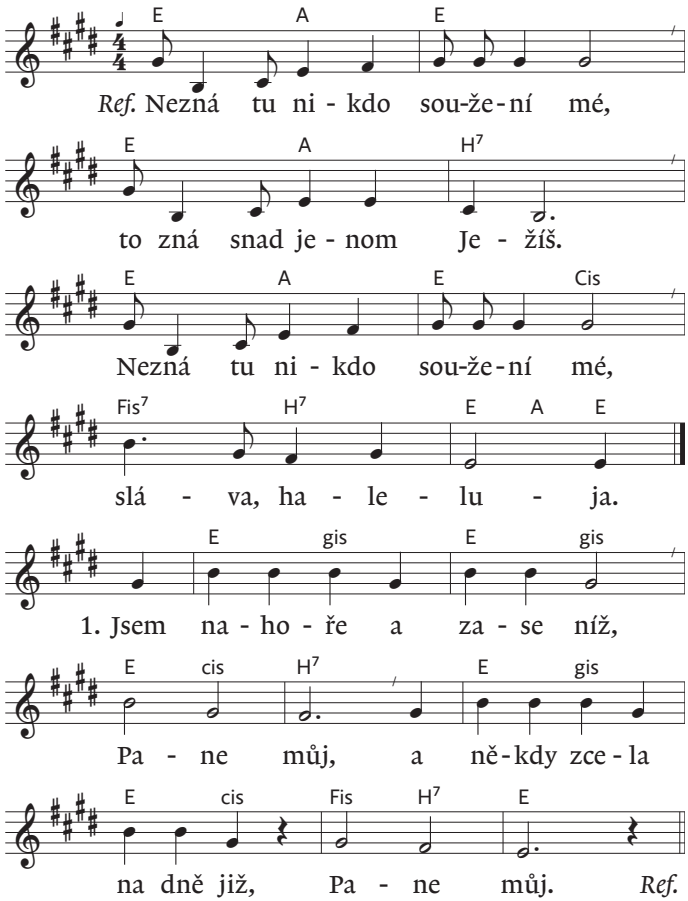

H
e
V temnotách našich dnů za-pal o-heň,
e D G C G
kte-rý ne-zha-sí - ná, nikdy ne-zha-sí - ná
D G D e h7 C a6
v nás. V temnotách našich dnů za-pal o-heň,
H e a6 H
kte - rý ne - zha - sí - ná, ni - kdy ne - zha -

T: Songs and Prayers from Taizé, 1991 / Zpěvy a modlitby z Taizé, 2003
M+S: Jacques Berthier, Songs and Prayers from Taizé, 1991

Bože,
od časného rána volám k tobě,
pomoz mi se modlit,
směřuj mé myšlenky k tobě,
já sám to nezvládnu.
Ve mně je tma, ale u tebe je světlo,
jsem sám, ale ty mě neopouštíš,
jsem malomyslný, ale u tebe je pomoc,
jsem neklidný, ale u tebe je pokoj,
ve mně je hořkost, ale u tebe je trpělivost,
nerozumím tvým cestám,
ale ty víš o cestě pro mě.
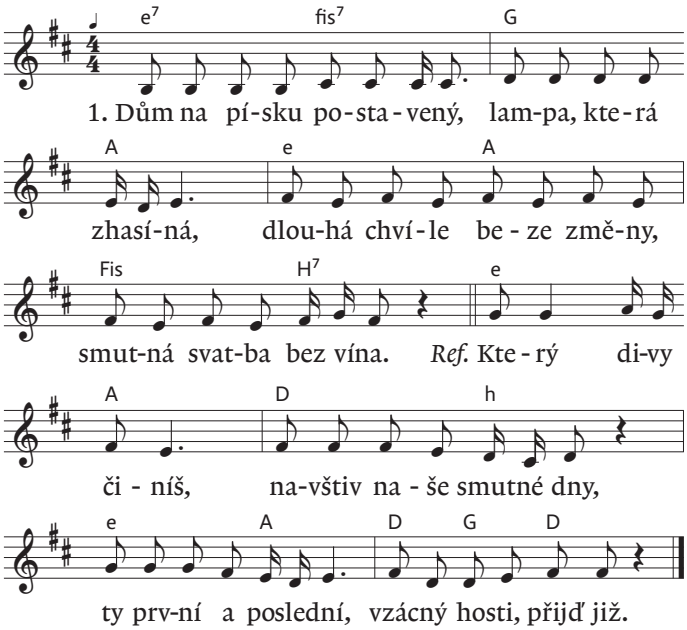
730

2. Ač dále kráčet mne tu zříš, / Pane můj, / já stále vleču ten svůj kříž, / Pane můj. *Ref.*

T: text amerického spirituálu / Slave Songs of the United States, 1867 / Jiří Joran, Černošské spirituály, 1955 / 2018
M: *Nobody Knows de Trouble*, nápěv amerického spirituálu / Slave Songs of the United States, 1867 / Nobody Knows, [1917] / Černošské spirituály, 1955 / Svítá, 1992 / 2018

731
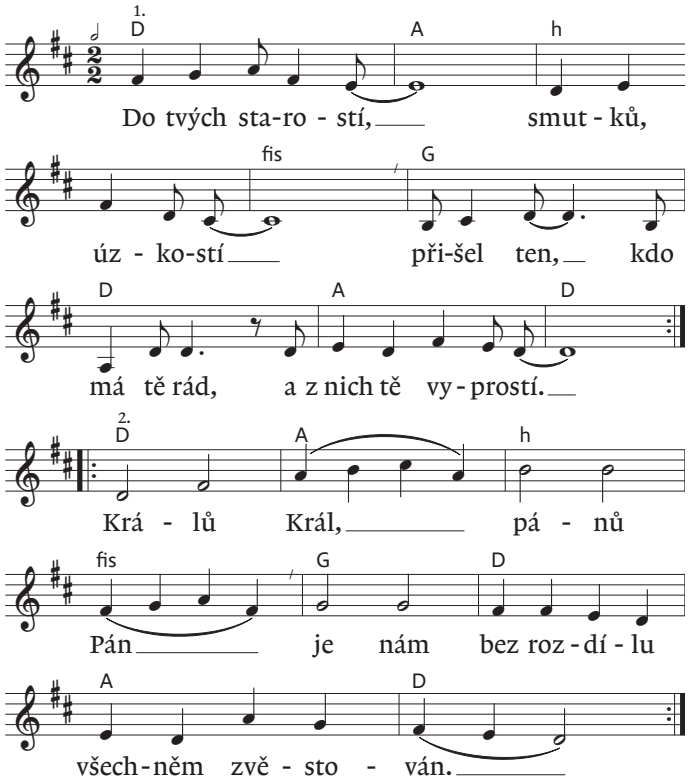

2. Člun od kotvy utržený, kotva na dně bez lodi, / peníz neplatné už měny, strom, který nic nerodí. *Ref.*

3. Hyne zrno na úhoru, bují plevel na poli, / pověra chce přenést horu, zmařená sůl nesolí. *Ref.*

4. Oči halí mlha vlčí, lásku z domu vyhnal strach, / naděje už dávno mlčí, sedm duchů přešlo práh. *Ref.*
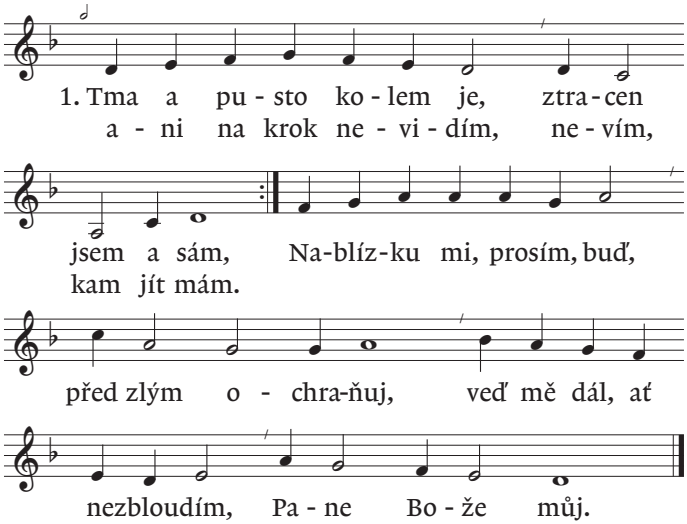
T: Miloš Rejchrt, Nová píseň, [1983/4] / Svítá, 1992
M: Miloš Rejchrt, Nová píseň, [1983/4] / Svítá, 1992 / 2018

732

možno zpívat jako kánon
T+M: Bohdan Pivoňka

733
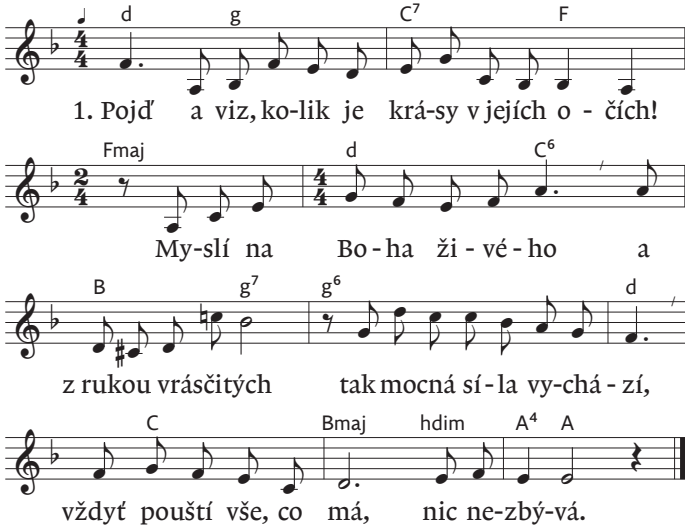

2. Dávej mi chléb života, / manou pohosti, / živou vodou ze skály, / láskou z milosti. / Mám-li žízeň nebo hlad, / na mě pamatuj, / a když klesám, zvedni mě, / Pane Bože můj.

3. Jako oblak veď mě dál, / veď mě celý den, / v noci jak sloup ohnivý / buď mi přítomen. / Jako lidu na poušti, / tak mi ukazuj, / kterou cestou mám se dát, / Pane Bože můj.

4. A když jednou přes Jordán / budu muset jít, / zažeň strach a obavy, / dej mi mír a klid. / Věřím s pevnou nadějí, / v tom mne posiluj, / s tebou chci žít na věky, / Pane Bože můj.

T: Zdeněk Svoboda
M: Jiří Pejla

734

2. Prázdnotu a nahotu nás lidí bídných / naplnil věčný, svatý Bůh. / I teď se dotkl sám / té křehké ruky podané. / Tu slyšíš andělských šustot křídel.
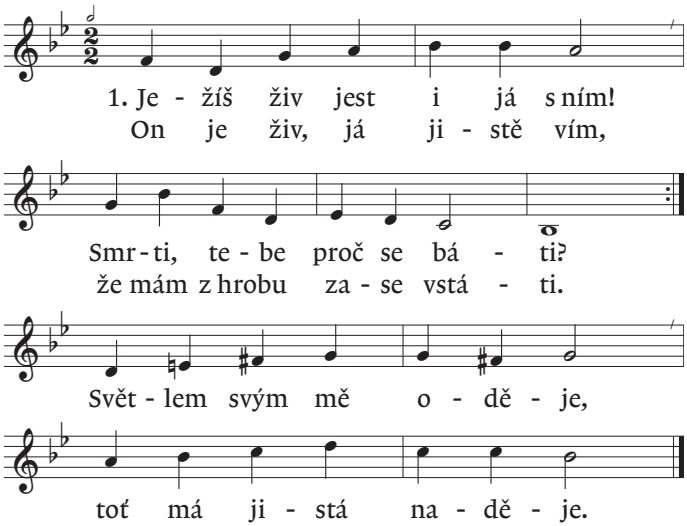
3. Svět na okamžik v tom tichu nekonečném / jako by zastavil se sám. / Na bolest nemyslí, / kdo Bohu dává vše, co má, / a milost přijímá v odevzdání.

4. Pojď a viz, jak milosrdně k nám Bůh shlíží. / Svou lásku znovu dává nám, / v ní slabé přijímá, / ztracený ráj nám navrací, / rozbité posbírá, k sobě přijme.

T: Mk 12,41–44 / Arne Østermark Andreasen, Salmer og sange i skole og kirke, 2000 / Daniel Heller
M: podle Andrey Morriconeho

Ťukám na nebeské brány
Beranidly svých oteklých kloubů
Tak už brány z pantů vysaďte!
Tak už nebeské jezdce zapřáhněte!
A vláčejte
Vláčejte do hladka
Mou duši nahou jako zorané pole
Aby mrazivý vítr přestal svištět mými brázdami
Aby neodnášel, co je dobré a úrodné
A zasejte
Zasejte obilí
Které nahotu přikryje
A dá úrodu
Hospodine, orej, prosím,
Ale nezapomeň i vláčet a sít
Má duše čeká

Až procitnu, Hospodine, nasytím se
pohledem na tebe. (Ž 17,15)
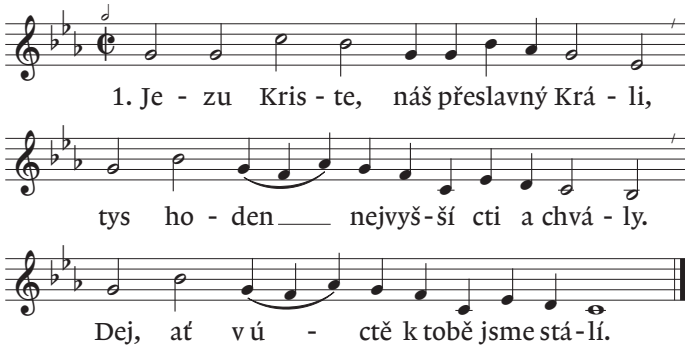

2. Ježíš živ jest, Pán můj štít! / Zasvětím mu žití celé. /
Srdce čisté žádám mít, / přemáhat hřích v hříšném těle. /
K pomoci Pán přispěje, / toť má jistá naděje.

3. Ježíš živ jest! Nelkám víc, / odmyká smrt žití bránu. /
Ó jak duše jásajíc, / až se vznese k svému Pánu, / slovy víry
okřeje: / Pane, tys má naděje.

T: Christian Fürchtegott Gellert, Geistliche Oden und Lieder, 1757 /
podle Michala Institorise-Mošovského Štěpán Leška, Nová kniha zpěvů
křesťanských, 1796 / Gustav Adolf Molnár, Zpěvník Českobratrské
církve evangelické, 1931 / Evangelický zpěvník, 1979
M: Praxis Pietatis Melica, 1653 / Geist-reiches
Gesang-Buch, 1704 / Choralbuch, 1865

736

2. Tys nám zjevil života věčného / slávu i čest, v něm hojnost dobrého, / své milé sám vedeš do něho.

3. Dáváš jim, aby tě věčně znali, / z víry v svém srdci tě milovali / a v tom až do smrti trvali.

4. Ty je také mocně potom vzkřísíš, / předivnou proměnou je utěšíš, / v duši, v těle je též oslavíš,

5. by po zdejší nedokonalosti, / zproštěni hříchů i nehodnosti, / požívali věčné radosti.

6. S Otcem, s Duchem tě budou vždy ctíti, / přerozkošný obličej tvůj zříti, / s říší nebeskou tě chváliti.

7. Vždyť zde po Bohu pouze vzdychali, / jeho znát se pilně učívali, / však jen z částky ho poznávali.

8. Tam i důvod tvých předivných skutků / jasně spatří beze všech zármutků / i bez všelikých nedostatků,
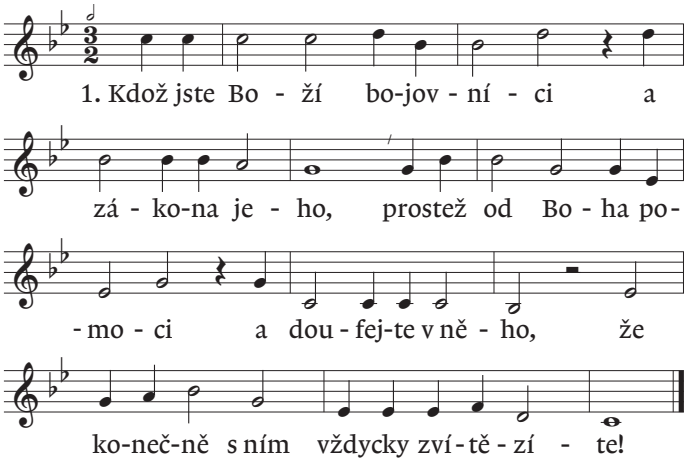
9. proč svět stvořils, proč jsi jej vykoupil, / ale toho, jenž ti tvou čest loupil, / jak jsi hrůzou smrti zarmoutil.

10. Ty naplníš přejasnou známostí / své vyvolené, též i moudrostí / a sobě vzácnou spravedností.

11. Pomoz ty nám svou dobrotivostí / k té koruně života v slavnosti, / Pane Kriste, k věčné radosti.

T: Písně duchovní evanjelistské, 1615 / Evangelický zpěvník, 1979
M: *Modulemur die hodierna*, nápěv tradiční české písně *Čížku, ptáčku zeleného peří* / Kodex Franus, 1505 / Piesně chval Božských, 1541 / Český zpěvník, 2007

737
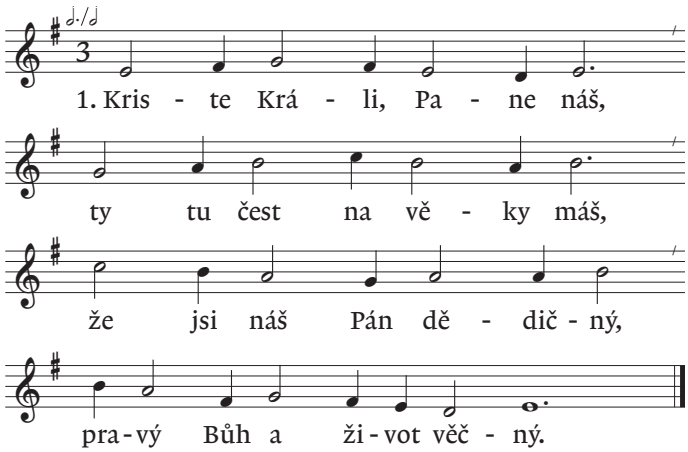

2. Kristus vám za škody stojí, / stokrát víc slibuje; / pak-li kdo proň život složí, / věčný míti bude: / blaze každému, kdož na pravdě sejde!

3. Ten Pán velí se nebáti / záhubců tělesných, / velíť i život složiti / pro lásku bližních svých, / proto posilňte zmužile srdcí svých.

T: Jistebnický kancionál, c.1430 / Zpráva a naučení křesťanům věrným, 1566 / Evangelický zpěvník, 1979 / 2018
M: Jistebnický kancionál, c.1430 / Zpráva a naučení křesťanům věrným, 1566

738

2. Hle, my lid tvůj zvolený, / tvou krví vykoupený, / mocí tvou jsme zproštěni / ďábla, smrti, zatracení.

3. Ctíme tě vděčným srdcem, / s nejmilejším tvým Otcem, / také i s Duchem svatým, / neb jsi Bohem požehnaným.

4. Tvá jest moc, síla, sláva, / ty jsi církve své hlava, / prvorozený z mrtvých, / život, vzkříšení věrných svých.

5. Ty jsi nás zamiloval, / nadějí korunoval, / kotvou duše bezpečnou, / tou nadějí v slávu věčnou,

6. kterous v nebi připravil, / nás pak na tom postavil, / že nás také proměníš / a k slávě své připodobníš.

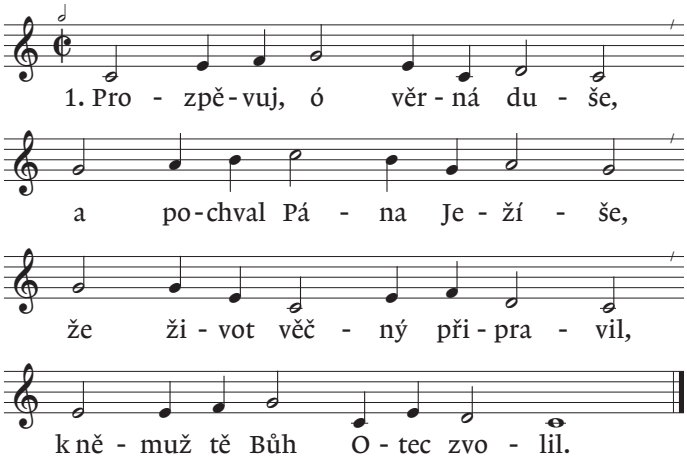
7. Radostné tam bydlení / jest, kde žalosti není, / však v Kristu život pravý, / účastenství jeho slávy.

8. Sláva tam se nemění, / skončení její není, / na věky věků trvá / moc života v věrných pravá.

9. Smějí Boha vždy zříti, / věčně jemu sloužiti / v radosti nevýmluvné, / stálé, jasné, oslavené.

T: Písně duchovní evanjelistské, 1615 / Evangelický zpěvník, 1979 / 2018
M: Kolínský kancionál, 1517 / Písně duchovní evanjelistské, 1564

739

2. Ač znal lidi, že jsou hříšní, / hodni zatracení všichni, / však si z nich sám ty vyvolil, / které by na věky spasil.

3. Tak je velmi zamiloval, / že Syna pro ně na svět dal, / by jako dárce života / dal sebe za život světa.

4. A proto evangelium / kázáno všechněm národům, / aby z něho vírou v Krista / došli věčného života.

5. Toto je ten život věčný: / poznati Otce v milosti, / znáti, že Syn, Otci rovný, / pro nás na svět je poslaný.

6. Jehož pravdy kdož zde došel, / v duchu svém je vždycky vesel, / hotov jsa i život časný / ztratiti pro onen věčný.

7. Rozkošné je okoušení / života věčného nyní; / ale po smrti hojněji / věrní ho pak docházejí.
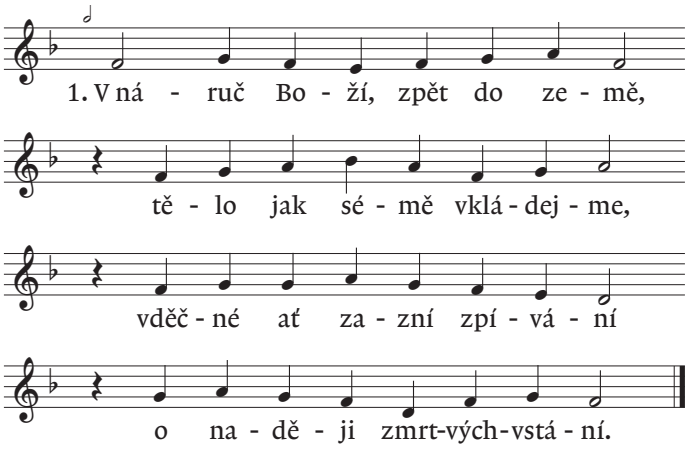
8. Kriste, jenž jsi vůdce, cesta / do toho slavného města, / veď, doveď k věku slavnému, / životu slávy věčnému.

T: Písně duchovní evanjelistské, 1615 / Kancionál, 1659 / Evangelický zpěvník, 1979
M: *Dum iubar astris oritur* / Graduál Martina Bakaláře z Vyskytné, 1512

Ať ti žehná Bůh Otec,
který tě stvořil podle svého obrazu.
Ať ti žehná Bůh Syn,
který tě vykoupil svým utrpením a smrtí.
Ať ti žehná Bůh Duch svatý,
který tě povolal k životu a posvětil.
Ať tě Bůh Otec i Syn i Duch svatý
provede temnou smrtí do svého světla.
Ať je ti Bůh milostiv ve svém soudu
a daruje ti pokoj a věčný život.

požehnání umírajícím podle luterské liturgie

740

2. Zem lidská těla zrodila, / moc Boží ducha vzbudila, / duch k Bohu se zas obrací, / však těla v prach se navrací.
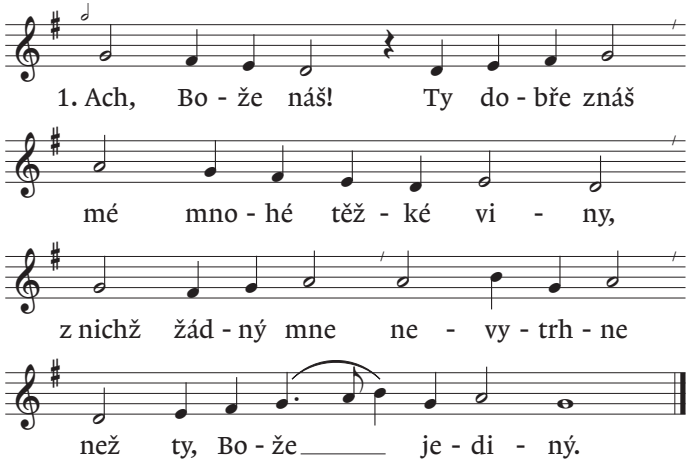
3. Na věky tam nezůstanou, / v den soudu z hrobů povstanou, / až hlas polnice andělské / svolá k trůnu syny lidské.

4. Vstávají z prachu zmaření, / milostí Boží spaseni, / osvíceni jeho slávou, / v ní nový život naleznou.

5. Těšme se tím i v tento den, / ať každý z nás je připraven / projít soudu, smrti branou / do věčnosti otevřenou.

T: Miloslav Esterle
M: Newe Deudsche Geistliche Gesenge, 1544 / Psalmen und Geistliche Lieder, 1567 / Choralbuch, 1865 / Evangelisches Gesangbuch, 1993

741

2. Bych končiny / země nyní / přešel, chtě zproštěn býti / jha těžkého, / však přece ho / já nemohu pozbýti.

3. Protož k tobě / v té své mdlobě / utíkám se, Bože můj! / Milost mi dej, / v soud nevcházej! / Smířil mne s tebou Syn tvůj.

4. Učiň se mnou, / jak chceš. Pevnou / naději skládám v tobě, / že mě s svými / zvolenými / z milosti přijmeš k sobě,

5. což, ó Pane, / že se stane, / věřím. Pro tvého Syna, / Krista Pána, / jest mi brána / do nebes otevřína.
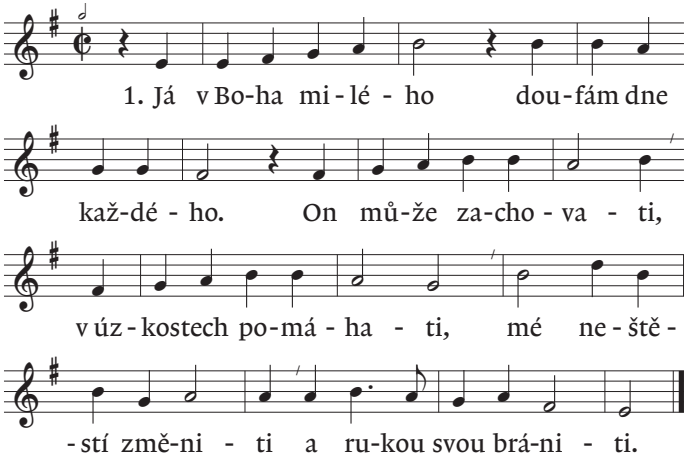
6. Jezu Kriste, tys zajisté / za všechny smrt podstoupil, / mě skrze svou krev přesvatou / draze sobě vykoupil.

7. To mě sílí, / až se milý / duch můj rozloučí s tělem, / v nebi dosti / mám radosti / s tebou, svým Spasitelem.

8. Bože, tobě / v každé době / ode mne chvála půjde. / V to doufám vždy, / neboť Pán dí: / „Kdož věří, spasen bude!“

T: Martin Rutilius, Gedenck und Erinnerungs Predigt, 1613 / Samuel Třanovský, Cithara sanctorum, 1674 / Štěpán Leška, Nová kniha zpěvů křesťanských, 1796 / Evangelický zpěvník, 1979
M: As Hymnodus Sacer, 1625 / Andachts-Zymbeln, 1655 / Evangelisches Kirchen-Gesangbuch, 1950 / Evangelisches Gesangbuch, 1993

742

2. Ač mnoho hříchů mám, / však proto nezoufám, / než Kristu Pánu mému / důvěřuji samému. / Já na něho se spouštím, / chci živ i mrtev být s ním.
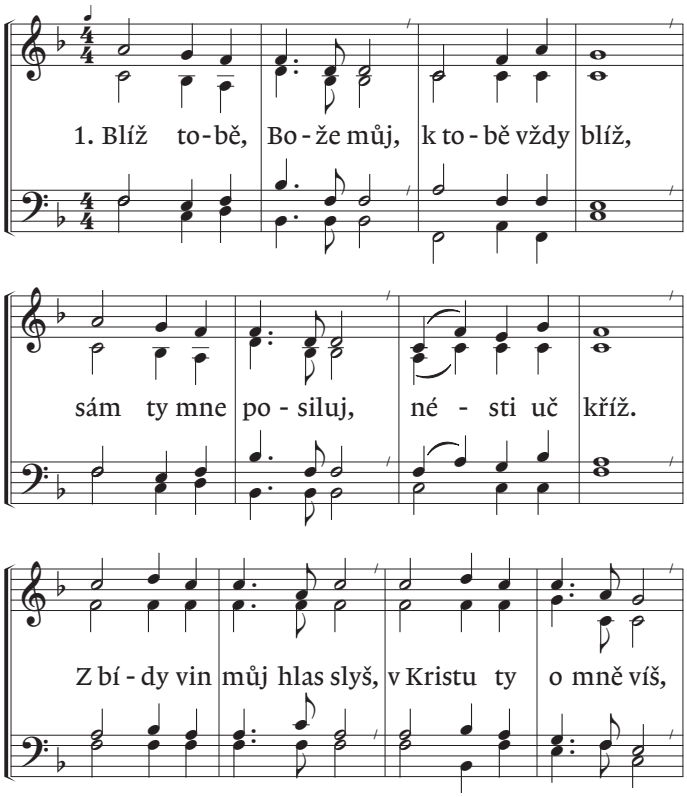
3. Ač umříti musím, / smrt bude ziskem mým, / neb v Kristu život svůj mám, / na něj cele spoléhám. / Ať svíce chabá zhasne – / čeká mne světlo jasné.
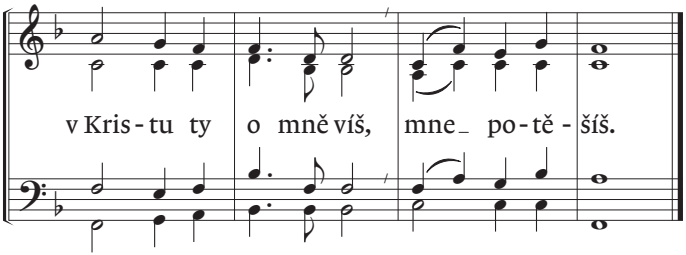
4. Ach, můj Pane Kriste, / jenžs trpěl zajisté / na kříži umíraje, / mně spásu dobývaje, / nám daruj všem společně / s tebou království věčné.

5. Amen, prosím, zpívám, / srdcem tebe vzývám, / Kriste. Račiž mi dáti / zde v pravé víře státi / a potom s tebou, Pánem, / ať jsem na věky. Amen.

T: Veer schoene nye geistlike Leder, 1590 / Poklad spěvů duchovních, 1710 / Cithara sanctorum, 1737 / Evangelický zpěvník, 1979
M: Jacob Regnart, Kurtzweilige teutsche Lieder, 1574 / Cantional, 1627

743

2. Přes noc s tvým Jákobem, / když zhasla zář, / ukládám unaven / na kámen tvář. / Sám ty se ke mně znej, / v milosti ostříhej, / v milosti ostříhej, / v své ruce skrej.
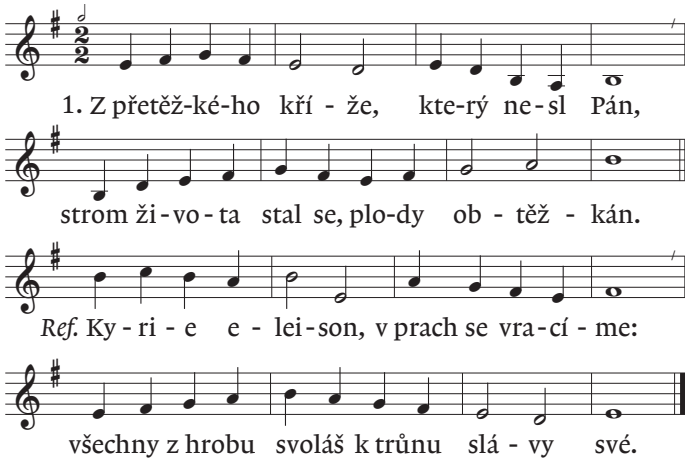
3. Žebřík, jenž otvírá / nebesa tvá, / kříž, kde Pán umírá, / mně zůstává. / Dáváš mi tento kříž, / pro který tobě blíž, / pro který tobě blíž / býti smím již.

4. Bídný jsem hříšník jen, / však div se stal, / slávy než vzejde den, / můj jsi již Král. / Království tvé již mám, / spásu tvou přijímám, / spásu tvou přijímám, / nejsem již sám.

5. K tobě teď branou sám / Kristus mi je, / jí jen se ubírám / z nepokoje. / K životu přivádíš, / v náruči tvé teď již, / v náruči tvé teď již / složit smím kříž.

T: Sarah Adams, Hymns and Anthems, 1841 / Rostislav Nechuta a Rudolf Šimša, Evangelický zpěvník, 1979
M: Lowell Mason, The Sabbath Hymn and Tune Book, 1859 / The Hymnal, 1940
S: The Hymnal, 1940

744

2. Na cestě tam k němu v zaslíbenou zem / prosme, ať nás chrání Pán svým pokojem. *Ref.*

3. Dnem i nocí na nás všechno žaluje – / přece smíme slyšet: Dokonáno je! *Ref.*
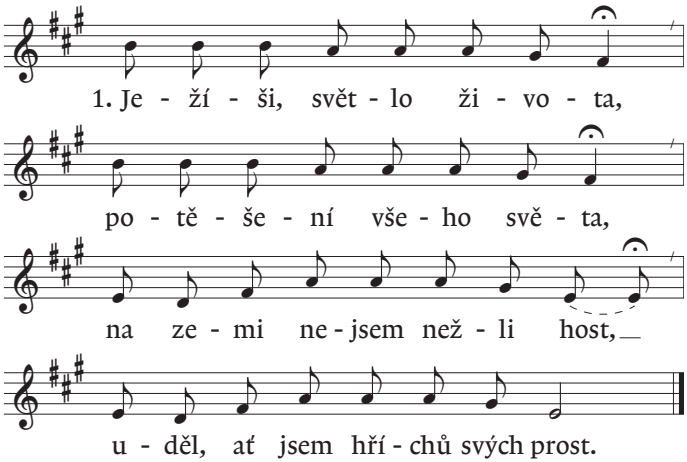
4. Díky, že dal nám Pán v světle spočinout. / Přísná jeho milost, milostivý soud. *Ref.*

5. Až nad samu propast tlačí tíha vin – / přece smíme slyšet: Já ti odpustím. *Ref.*

6. Z přetěžkého kříže, který nesl Pán, / strom života stal se, plody obtěžkán. *Ref.*

T: *Holz auf Jesu Schulter*, Willem Barnard, Liedboek voor de kerken, 1973 / Zdeněk Coufal a Tomáš Najbrt, Evangelický zpěvník (dodatek), 2000
M: Ignace de Sutter, Liedboek voor de kerken, 1973
Barnard, Willem © N.V. De Oude Linden, Tongerlo,
Sutter, Ignace de © N.V. De Oude Linden, Tongerlo.

745

2. Mám před sebou prázdnou cestu / k tvému nebeskému městu. / Tam je má vlast zaslíbená, / krví tvojí vysloužená.

3. Tvé svaté bolestné rány / jsou mé duše jisté schrány, / v nichž by se skryla holubice / a nebála se vichřice.
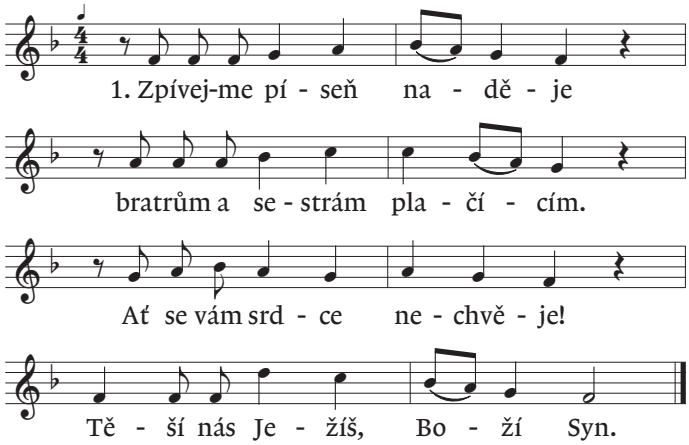
4. Když mně smrtí tuhne srdce, / budiž slovo tvé má svíce. / A když nakloním své hlavy, / přej mi, Kriste, věčné slávy.

5. Tvůj kříž berla k putování, / tvůj kříž mé odpočívání. / Nechť tvé prostěradlo lněné / jest mé roucho smrtedlné.

6. Dej, ať před soudem obstojím, / odsouzení se nebojím. / Otevři mně nebes vrata, / když dokonám pouť života.

T: tradiční moravský text / Moravské národní písně, 1860 / 2018
M: Ladislav Moravetz, Zlínské sboropění, 2014

746

2. On každou ztrátu mění v zisk, / i propast hrobu prozáří, / on v každé nouzi jde nám vstříc / a vrací úsměv do tváří.

3. Dík, že ti můžem odevzdat / člověka, jehož milujem, / jen ty mu můžeš život dát / a plnost lásky v nebi svém.

4. Ať božská tvoje dobrota / i ve smrti ho občerství, / puklý zvon jeho života / přetaví ve zvon vítězství.

5. Pomoz nám, Pane, ve smrti / říci ti ano poslední, / jež celý život posvětí / a nikdy více nedozní.
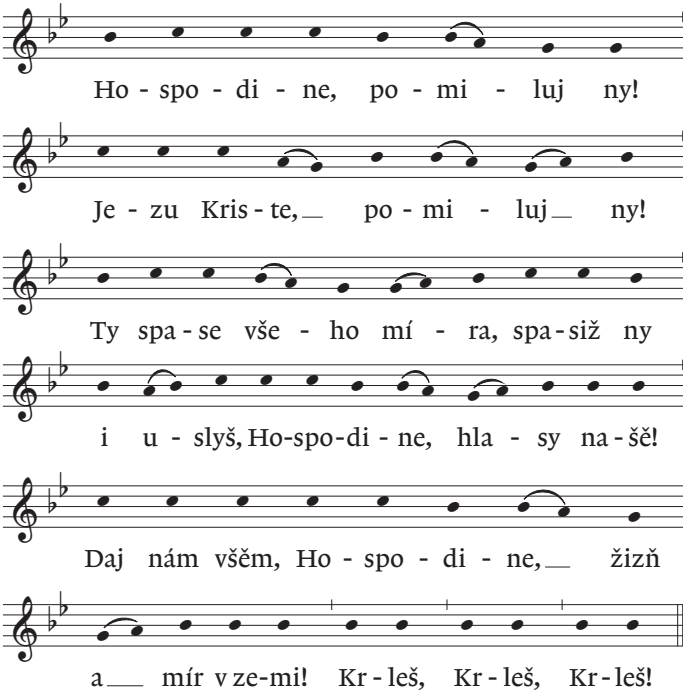
T: Kancionál. Doplněk, 1986 / Kancionál, 1988
M: Zdeněk Pololáník, Kancionál. Doplněk, 1986 / Kancionál, 1988

BOHOSLUŽBA VE SVĚTĚ

Jen se rozhlédněte kolem. Uvidíte stvoření nádherné i to porušené. Potkáte společenství plná respektu a vzájemnosti, ale zároveň narazíte i na rozbroje neuvěřitelných rozměrů. Když klopíme zrak, s dychtivostí a pokorou usilujeme o nápravu, když výhled víry nekončí obzorem času a našich vlastních zkušeností, vždy smíme pozvednout hlas k písni. „Nový den svítá…“

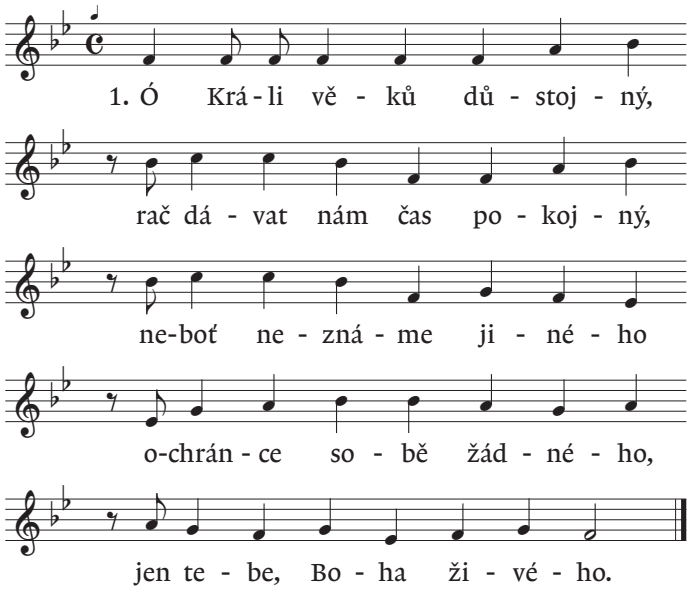
Panovníku, u tebe jsme měli domov v každém pokolení. Než se hory zrodily, než vznikl svět a země, od věků na věky jsi ty, Bože. (Ž 90,1–2)

747

T: 10. století / Milíčovy modlitby, c.1380 / Traktát Jana z Holešova, 1397
M: nápěv tradiční české litanie / Traktát Jana z Holešova, 1397

748
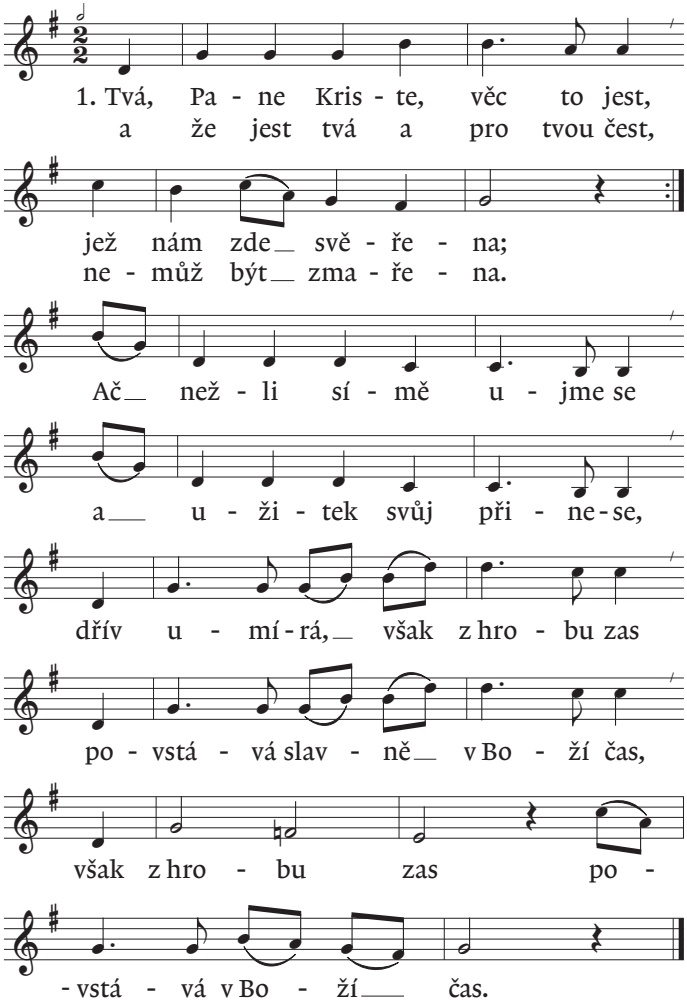

2. Dejž, by tě všechen lid náš znal, / tvou cestou bral se, v pravdě stál. / Ať všichni tebou vedeni, / tvým Duchem v lásce spojeni / v tvém těšíme se spasení.

T: *Da pacem, Domine* / podle Jana Amose Komenského Ludvík Bohumil Kašpar, Zpěvník žalmů a písní duchovních, 1877 / Evangelický zpěvník, 1979
M: *In Gottes Namen fahren wir* / Eyn Enchiridion oder Handbüchlein, 1524 / Schöne auszerlesne Lieder, 1536 / Piesně chval Božských, 1541 / Piesně chval Božských, 1561

Požehnej náš domov, Otče,
ať se radujeme z chleba, dokud je ho dostatek,
ať se navzájem poznáme, než odejdeme,
ať si jeden druhého vážíme pro to, jací jsme, dokud je čas.

modlitba z Havaje

749
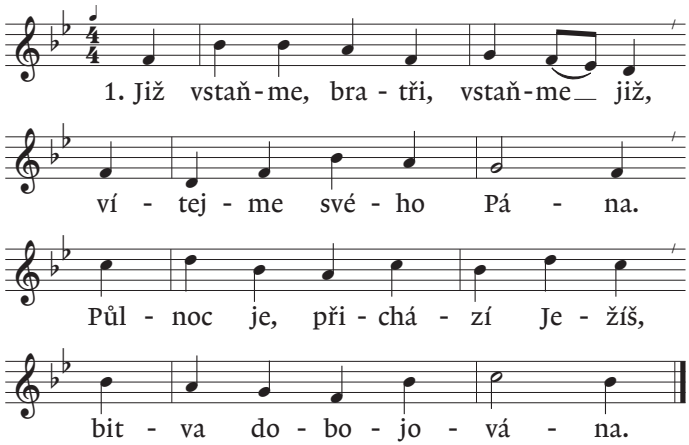

2. Ty cestou kříže, Pane náš, / jsi kráčel k oslavě / a touže cestou vodíváš i všechny údy své. / Ó dej, ať při nás též se skví / tvůj kříž a tvoje vítězství, / a také nám hrob

promění / se v slavnou bránu vzkříšení, / hrob promění / se v bránu vzkříšení.

3. Ty sám, co zrno obilné, / jsi zemřev ožil zas, / ó dej, ať z tebe vyplyne / proud žití také v nás! / Hlas tvého evangelium / k všem vyslati rač národům, / ať vzejde den a všechna zem / zas zplésá novým životem, / a všechna zem / zas zplésá životem.

T: Samuel Preiswerk, Evangelischer Liederkranz, 1844 / Ludvík Bohumil Kašpar, Písně cestou života, 1890 / Evangelický zpěvník, 1979
M: Norbert Hauner, Landshuter Gesangbuch, [1777] / Johann Michael Haydn, Deutsches Hochamt, [1800] / Písně cestou života, 1890 / 2018

750

2. S věrnými vlády ujme se, / vytrhne církev zlému, / korunu slávy přinese, / jak slíbil lidu svému.

3. Nuž, vzchop se, ať už zazáříš, / národe Bohu milý. / Ať je ti v boji Kristův kříž / jediným erbem síly.
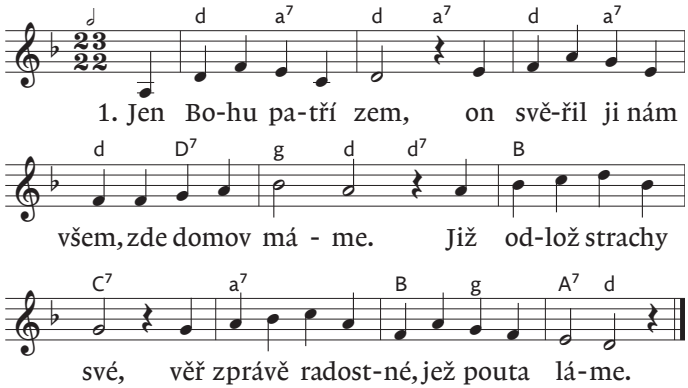
4. Když mnozí budou se ti smát, / ten posměch je tvá sláva. / Láska je zbraň a víra hrad, / naděje sílu dává.

5. Vzývejme Krista, přátelé, / vítejme svého Pána. /
Dnes je mé srdce veselé, / bitva dobojována.

T: Jean-Jacques Hosemann, Chants chrétiens, 1834 /
Karel Trusina, Evangelický zpěvník, 1979
M: Allgemeines Choral-Buch, 1811 / Louange et prière, 1938 / 2018

Dobrý Bože, děkujeme ti za nový domov.
Dej, ať je i tvým příbytkem, buď zde s námi.
Daruj nám radost, lásku a pokoj
a chraň nás od všeho zlého.
Ať právě tady můžeme užívat darů života.
Ať je nám toto místo útočištěm a přístavem,
ať se rádi vracíme domů.
Prosíme, otevírej naše srdce všem, kdo jsou v nouzi,
uč nás štědrosti a pohostinnosti.
A dej, ať nikdy nezapomínáme,
že naše pozemské obydlí není trvalé
a že máme směřovat k domovu,
který je u tebe, v plnosti lásky a života.

751

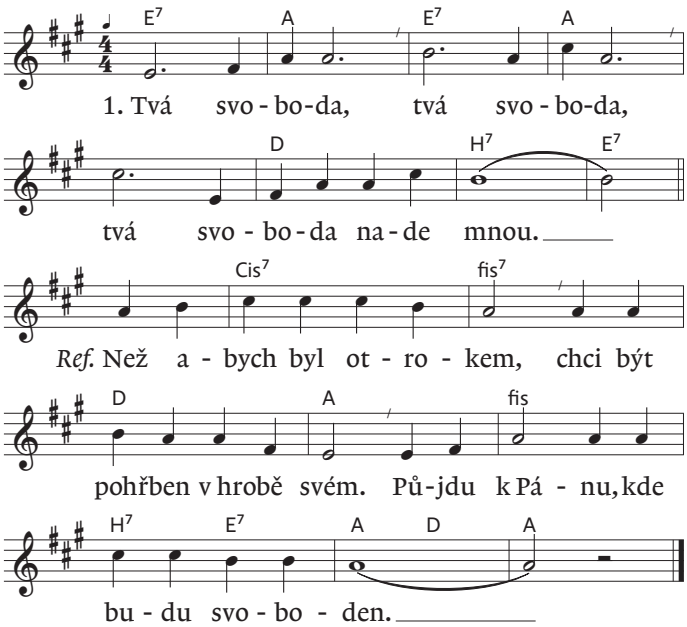
2. Čas užij ze všech sil, / ten, jenž svět vytvořil, naději dává. / Duch svatý ve zlých dnech / nám vleje nový dech. Buď Bohu sláva.

3. Jdi směle k lidem blíž, / ten, který nesl kříž, dál zve nás k lásce. / Proto se k službě měj / a pravdu druhým přej! Proč stál bys v dálce?

4. Tak neztrať svou chuť žít / a s jasnou zprávou jít, když tma se šíří. / Uprostřed našich vin / jen pravý Boží Syn nás všechny smíří.

T: Jochen Riess, Kirchentagsliederheft, 1985 / Jiří Tengler
M: Matthias Nagel, Kirchentagsliederheft, 1985 / Evangelisches Gesangbuch, 1994

752

2. Žádný nářek, / žádný nářek, / žádný nářek nade mnou. *Ref.*

3. Zazpívejte, / zazpívejte, / zazpívejte nade mnou. *Ref.*

4. Zvony zvoňte, / zvony zvoňte, / zvony zvoňte nade mnou. *Ref.*

5. Slituješ se, / slituješ se, / slituješ se nade mnou. *Ref.*
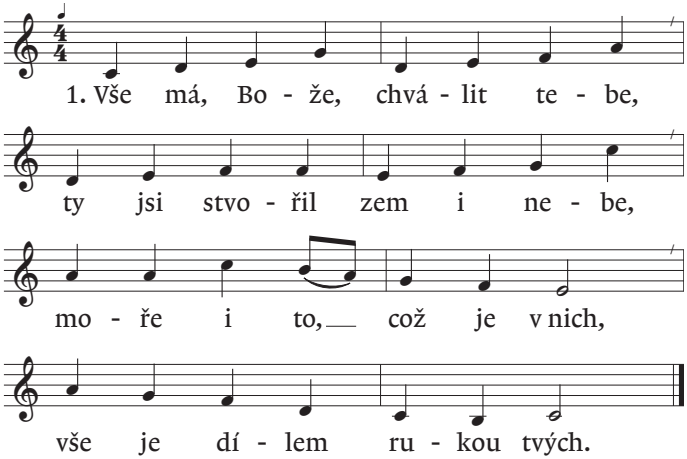
6. Haleluja, / haleluja, / haleluja nade mnou. *Ref.*

T: text amerického spirituálu, Old Plantation Hymns, 1899 / Cabin and Plantation Songs, 1901 / Nová píseň, [1983/4] / Svítá, 1992
M: *Before I'd Be a Slave*, nápěv amerického spirituálu / Old Plantation Hymns, 1899 / Cabin and Plantation Songs, 1901 / Nová píseň, [1983/4] / 2018

ODPOVĚDNOST ZA STVOŘENÍ

Celé tvorstvo toužebně vyhlíží a čeká, kdy
se zjeví sláva Božích synů. (Ř 8,19)

753
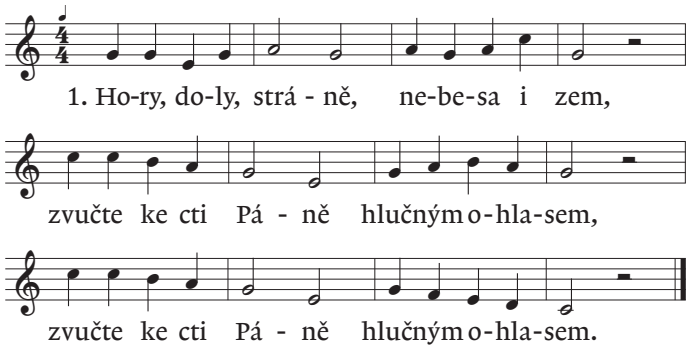

2. Ty jsi stvořil živé tvory, / luhy, řeky, pole, hory, / slunce,
hvězdy ve výších, / vše je dílem rukou tvých.

3. Ty jsi stvořil ke své slávě / i ty malé broučky v trávě /
i ty ptáky ve větvích, / vše je dílem rukou tvých.

4. Ty jsi stvořil i nás lidi, / oko tvé nás dobře vidí. /
V Kristu jsi nás k sobě zdvih. / Vše je dílem rukou tvých.

T: Lubomír Balcar, Evangelický zpěvník, 1979
M: Zdeněk Čep, Evangelický zpěvník, 1979

754

2. Jasným písně zvukem všichni, kde kdo jest, /
|: vděčným srdce tlukem Pánu vzdejme čest. :|

3. Cokoli jen v světě máme dobrého, /
|: v zimě jako v létě, vše jest od něho. :|

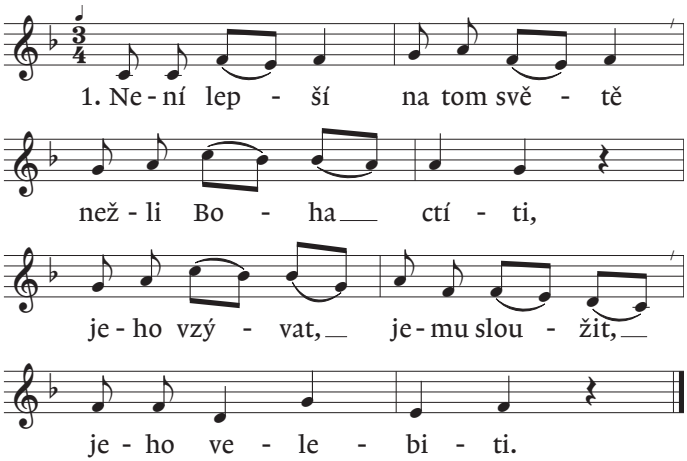
4. On se nám hned z jitra libě ozývá, /
|: včera, dnes i zítra láskou oplývá. :|

5. On nám dozajista také tento den /
|: pro Ježíše Krista bude přítomen. :|

6. Když pak se přiblíží večerní k nám stín, /
|: sejme každou tíži, v svůj nás přijme klín. :|

T: Ludvík Bohumil Kašpar, Písně cestou života, 1873 / Zpěvník Českobratrské církve evangelické, 1931 / Evangelický zpěvník, 1979
M: Josef Ferdinand Primus, Zpěvník pro mládež, 1872

755
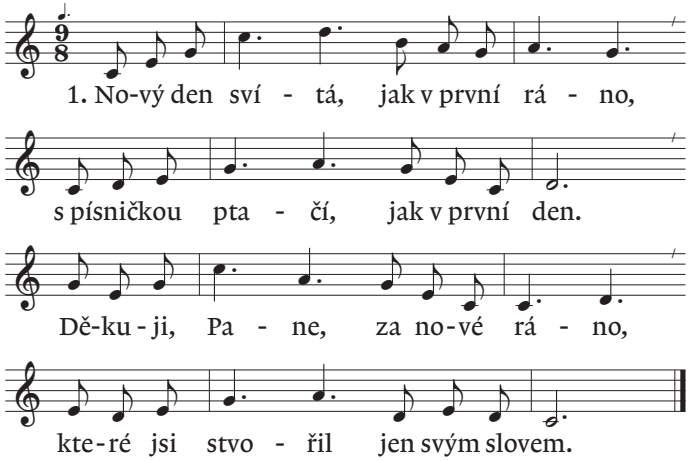

2. Není lepší na tom světě / nežli druhým dávat, / však bohatství s jeho strastí / ani nepoznávat.

3. Není lepší na tom světě / než v pokoji bývat, / místo zlostí, mrzutostí, / Pánu Bohu zpívat.

4. Není lepší na tom světě / než svědomí čisté. / To nám dávej, uchovávej, / milý Pane Kriste!

T: tradiční prácheňský text / Prostonárodní české písně a říkadla, 1864 / Luděk Rejchrt, Buď tobě sláva, 1981
M: tradiční prácheňský nápěv / Nápěvy písní národních v Čechách, [1847]

756
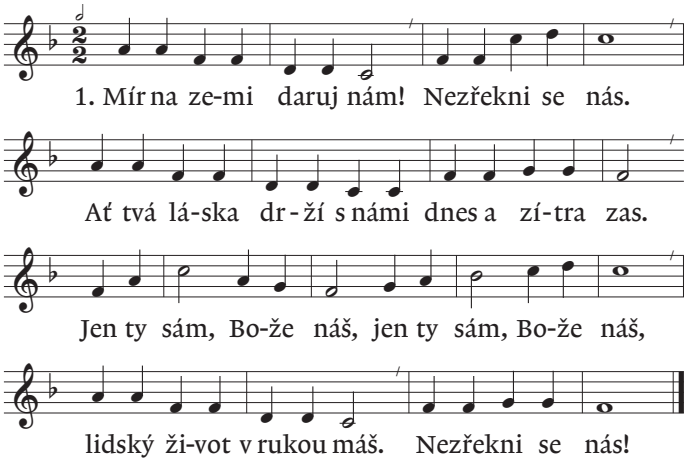

2. Louky na stráních třpytí se rosou / stejně jak tenkrát, jak v první den. / Děkuji, Pane, za tuto chvíli, / za plnost darů, za dílo tvé.

3. To pro mne svítí, pro mne den vstává / stejně jak tenkrát v zahradě tvé. / Za oblouk duhy děkuji, Pane, / za každé ráno, za světlo tvé.

T: podle Eleanor Farjeon Jiří Pejla
M: tradiční hebridský nápěv, The Songs and Hymns of the Scottish Highlands, 1888 / 2018

757
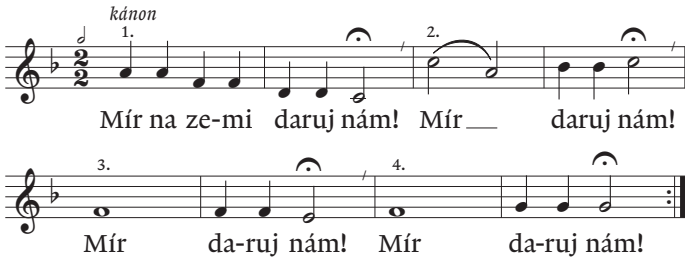

2. Svobodu též daruj nám! / Nezřekni se nás. / Ať odvážně dokážeme stavět zlobě hráz. / Jen ty sám, Bože náš, jen ty sám, Bože náš, / svobodu nám všude dáš. / Nezřekni se nás!

3. Radost pravou daruj nám! / Nezřekni se nás. / Ať i pouhé maličkosti vzbudí díků hlas. / Jen ty sám, Bože náš, jen ty sám, Bože náš, / i náš život v rukou máš. / Nezřekni se nás!

T: *Da pacem, Domine* / Rüdeger Lüders a Kurt Rommel, Lieder von heute, [1963] / Karel Trusina, Nová křesťanská píseň, 1970
M: *Gib uns Frieden jeden Tag*, Rüdeger Lüders, Lieder von heute, [1963] / Evangelisches Gesangbuch, 1993
© by Gustav Bosse Verlag / Bärenreiter-Verlag Karl Vötterle GmbH & Co. KG, Kassel

758

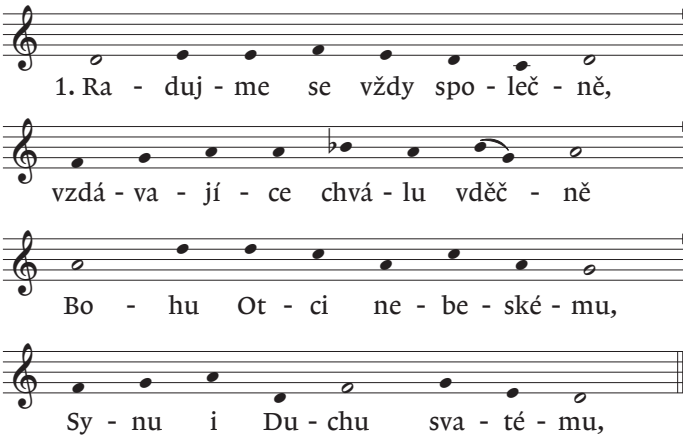

T: *Da pacem, Domine* / Rüdeger Lüders, Lieder von heute, [1963] / Karel Trusina, Nová křesťanská píseň, 1970 / 2018
M: *Gib uns Frieden jeden Tag*, Rüdeger Lüders, Lieder von heute, [1963] / podle Herberta Beuerleho Ladislav Moravetz
© by Gustav Bosse Verlag / Bärenreiter-Verlag Karl Vötterle GmbH & Co. KG, Kassel

Všemohoucí Bože,
jenž jsi přítomen v celém světě
i v nejmenším ze všech tvých tvorů,
ty, který obklopuješ svou něžností všechno, co existuje,
vlij do nás sílu své lásky, ať se staráme o život a krásu.
Zahrň nás pokojem, abychom žili jako bratři a sestry,
nikomu neškodili.
Bože chudých, pomoz nám zachránit opuštěné
a zapomenuté této země,
kteří jsou tak vzácní ve tvých očích.
Uzdrav náš život, abychom chránili svět, a ne ho pustošili,
abychom rozsévali krásu, ne znečištění a zkázu.
Dotkni se srdcí všech,
kdo hledají pouze prospěch na úkor chudých a země.
Nauč nás objevit hodnotu každé věci,
s úžasem o ní rozjímat a poznat,
že jsme hluboce spojeni se všemi tvory
na naší cestě k tvému nekonečnému světlu.
Díky za to, že jsi s námi po všechny dny.
Podpírej nás, prosíme,
v našem boji za spravedlnost, lásku a pokoj.

„Neprosím však jen za ně, ale i za ty, kteří skrze jejich slovo ve mne uvěří; aby všichni byli jedno jako ty, Otče, ve mně a já v tobě, aby i oni byli v nás, aby tak svět uvěřil, že ty jsi mě poslal.“ (J 17,20–21)

759

2. že již ráčil pohlédnouti, / milostí svou k nám se hnouti / v tyto časy nebezpečné; / zpívejme mu žalmy vděčné.

3. Vzbuzuje nám ku pomoci / vůdce věrné z bludu noci: / ó Pane náš všemohoucí, / veď i dál své dílo skvoucí!

4. Co jsi počal, Pane milý, / při nás z lásky, doveď k cíli; / doufáme my v tebe, Pane, / že tvé dílo přece stane.

5. Obnov nám své sliby svaté, / slovem víry v srdce vsáté, / pro milost to učiň svoji, / ať se lid tvůj v jedno pojí,

6. jenž jest velmi rozptýlený, / z cesty pravdy pomýlený; / ó Pastýři předůstojný, / dávej církvi pokoj hojný.

7. Rač se, Pane, přičiniti, / lidi ze sna probuditi, /
ať tvá pravda všechny bludy / rozptyluje vždy a všudy,

8. aby pravdu poznajíce, / nesloužili bludům více, /
nežli tobě jen samému, / Pánu Bohu jedinému.

9. Sám tys Pán nad pány všemi / i Král nad nebem
i zemí; / ukrotiž, ó božský reku, / bouři ukrutného vzteku.

10. Dejž, ať tvoji vyvolení / z propasti jsou vychváceni, /
račiž, Pane, pospíšiti, / pravdu v světě vyvýšiti.
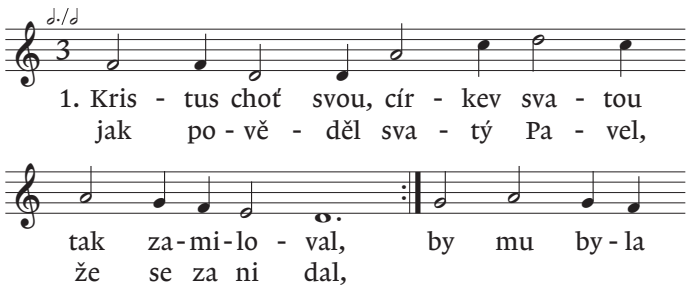
11. Sešli k nám, ó Otče milý, / Ducha milosti a síly, /
abychom v tvé pravdě stáli, / všemu zlému odolali.

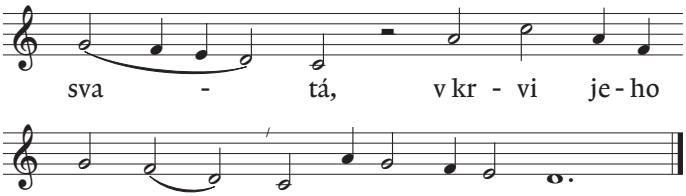
12. Dejž, ať v lásce trvajíce / i své bližní milujíce, /
pokoj Boží v srdcích máme, / v milosti tvé prospíváme,

13. naději se těšíc jisté, / že nás všecky, Pane Kriste, / ruka
tvoje spolu spojí / tam, kde trůn tvůj věčný stojí.

T: Matěj Kunvaldský, [Piesničky], 1501 / Piesně chval Božských, 1541 / Kancionál, 1659 / Ludvík Bohumil Kašpar, Zpěvník žalmů a písní duchovních, 1877 / Evangelický zpěvník, 1979
M: Kolínský kancionál, 1517 / Piesně chval Božských, 1541 / 2018

760

2. Chtěl ji míti, sobě vzíti za svou choť milou, / ač ji hříšnou, poskvrněnou znal a nehodnou. / Hle, jak věc to divná / od našeho Pána, / nikdy neslýchaná!

3. Již ji přijal, s ní se svázal v smlouvě milostné, / očistil a posvětil ji k milosti věčné, / v té své spravedlnosti, / nezlomné věrnosti / do konce v stálosti.

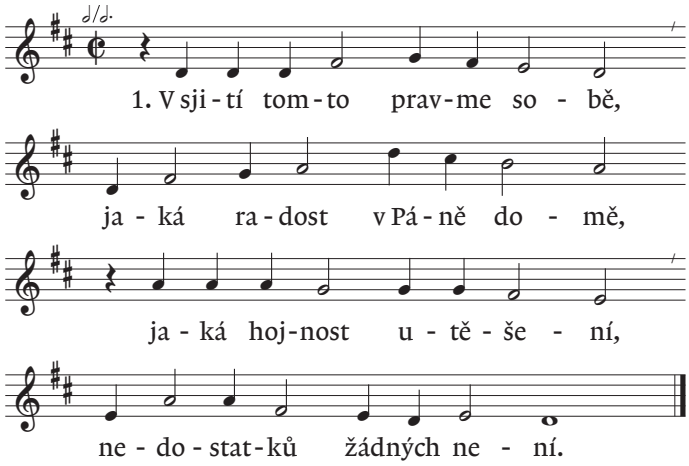
4. Co starého, nesličného při ní kdy vidí, / vše spaluje, hřích shlazuje, aniž ho váží / pro své s ní spojení, / její v něm trvání, / ducha obnovení.

5. Aj, toť milost, k nám horlivost Krista milého, / láska drahá, prokázaná Boha pravého! / Blaze, kdo ji mívá, / ten v Bohu přebývá, / zálibu v něm Bůh má.

6. Nad toto dvé: Krista, církev nic milejšího / není v nebi ani v zemi nic vzácnějšího; / předrahé spojení, / s Bohem sjednocení, / divné utěšení.

T: Jan Augusta, Piesně chval Božských, 1561 / 2018
M: *Illustratam venustate sociam soli* / Vyšehradský sborník, c.1460/70 / Piesně chval Božských, 1561

761

2. Je v něm svornost a jednota, / láska, milost i dobrota, / sláva, moudrost, vzácné jmění, / nade všecko pomyšlení.

3. Je v něm zdraví, sličnost, krása, / mladost, síla, pravda, spása, / pokora i úcta s bázní, / pokoj věrným darovaný.

4. Ejhle, obcování svatých, / Duchem pravdy v světě vsátých, / církve Boží vyvolené, / po všem světě rozptýlené.

5. Chválíce jej všichni spolu, / zpívají mu píseň novou. / Bratr bratra mile vítá, / silný mdlého neodmítá.

6. Radost má druh z druha svého, / jako by vše bylo jeho, / a co dobrého kdo vidí, / přeje jen a nezávidí.

7. V lásce, víře i v naději / jednotou se svatou skvějí, / co kdy jedny potká zlého, / želí všichni jako svého.

8. Z toho svazku nevypadnou, / v milování nevychladnou; / ač vzdáleni v světě žijí, / stejně jim vždy srdce bijí.

9. Pospěšme tam, bratři milí, / dokud máme k tomu chvíli, / do té svatých společnosti, / kde je vždy a všeho dosti.
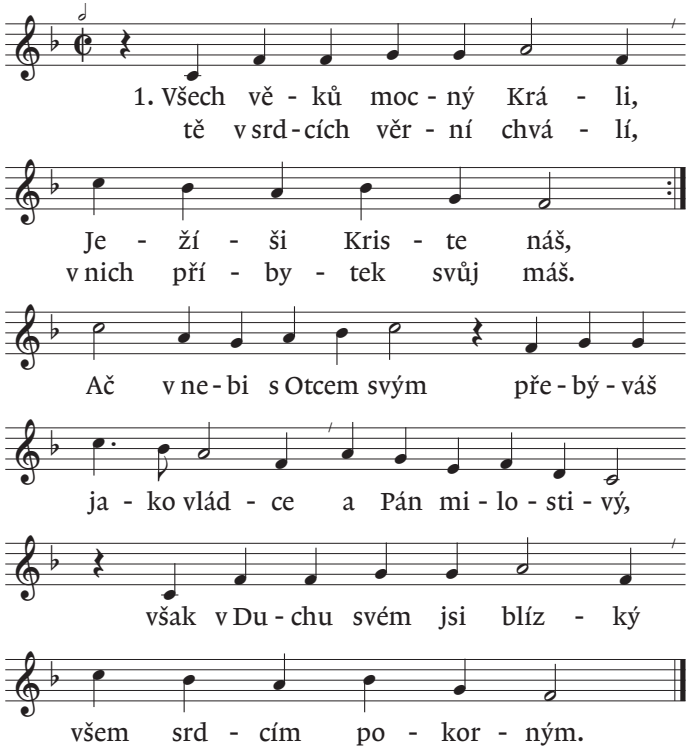
10. Pomoz nám všem, milý Pane, / ať i z nás tam každý stane, / v oné slávě nevadnoucí, / kde vše slavné jest a skvoucí.

T: [Písně], 1522 / Kancionál český, 1559 / Ludvík Bohumil Kašpar, Zpěvník žalmů a písní duchovních, 1877 / Evangelický zpěvník, 1979 / 2018
M: Piesně chval Božských, 1561

762

Bože,
jsme tak různí,
ale před tebou stejní,
navzájem si rovni.
Pomoz nám přijímat se navzájem,
jako ty jsi přijal nás.
Pomoz nám cítit se bezpečně,
a přitom být připraveni
posunout se jinam, než kde jsme byli.
Pomoz nám nechtít mít pravdu,
vždyť ona má nás.

763

2. Uprostřed světa všeho / církev shromažďuješ / a dary Ducha svého / i dnes obnovuješ. / Tak zjevuješ se sám, / náš Pane, vždy, když skláníš / se ve své lásce k nám. / Jsi hoden cti a slávy, / buď chválen, uctíván.

3. Rozličné dary dáváš / svým věrným k spasení, / do srdce zákon vkládáš / své vnitřní proměny. / To nové zrození / ze služby slova tvého / a z Ducha pramení / ve společenství věrných / tvému nařízení.
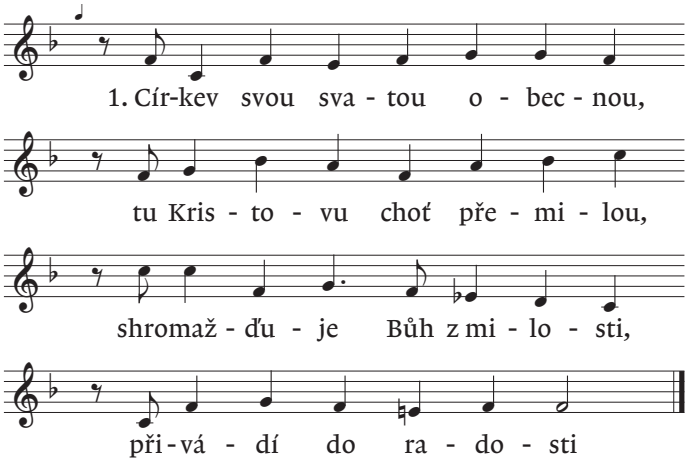
4. Je naděje v tom stálá, / pevně založená / a jako tvrdá skála / slovem potvrzená; / účast opravdová / na Kristu v jeho církvi / naději nám dává / na slavný život nový, / jenž věčně zůstává.

5. Již nepatří moc žádným / v světě pokušením, / by svedla ty, kdo dávným / věří zaslíbením; / i v jejich zemdlení / jsou mocně slovem Páně / v srdcích povzbuzeni, / v častém pochybování / mají posilnění.

6. A dokud v Kristu máme / svou skálu jedinou, / v naději přijímáme / milost a spásu svou. / Když Pána vítáme / v hlubinách srdce svého, / ve víře trváme, / tu zachránce mocného / v Bohu věrném máme.

T: Martin Abdon, Piesně chval Božských, 1561 / Ludvík Bohumil Kašpar, Zpěvník žalmů a písní duchovních, 1877 / Evangelický zpěvník, 1979 / 2018
M: Gantz newe geystliche teütsche Hymnus, 1527 / Piesně chval Božských, 1561

764

2. a dle svého zaslíbení / k věčnému v Kristu spasení / vybírá z národů, z lidí, / ty, jak jemu se vidí.

3. Kdo přijímají od něho / působením slova jeho / v Kristu nové své stvoření / a druhé narození,

4. ty on vírou obdaruje / a láskou svatou spojuje, / ustavuje i v naději, / by stáli vždy pevněji.

5. Tak jim v Kristu požehnává, / v duchovních darech vzdělává, / aby se v nich utěšili, / svou moudrost rozhojnili.

6. Jsou oni vpravdě jeho chrám, / kde přebývat chce věčně sám, / jako host jim nejvzácnější, / ochránce jejich duší.
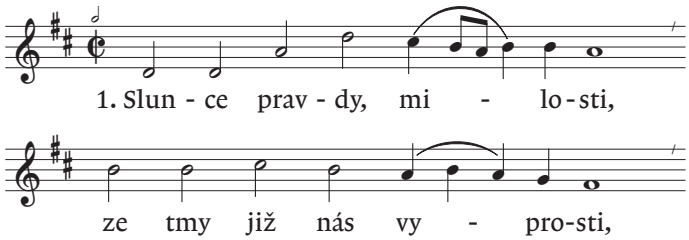
7. Nuž, žádejme Pána Boha, / ať nám k tomu sám pomáhá, / bychom v řadách věrných stáli / a v pravdě setrvali.

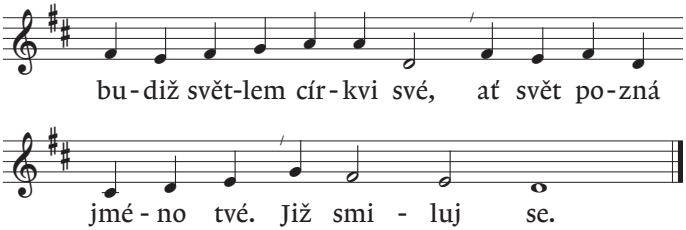
8. V našich mdlobách buď posilou, / ať činíme vždy vůli tvou, / v tom dávej nám vytrvati, / s tebou vždy přebývati.

9. Pak po zdejším živobytí / ať vejdem v odpočinutí, / kterézs milým svým připravil, / aby ses v nich oslavil.

T: Piesně chval Božských, 1541 / Kancionál, 1659 / Rostislav Nechuta, Evangelický zpěvník, 1979
M: Kolínský kancionál, 1517 / Piesně chval Božských, 1541 / Evangelický zpěvník, 1979 / 2018

765

2. Probuď mrtvé křesťany / z ospalého klímání, / všude zjevuj slávu svou, / ať jdou všichni za tebou. / Již smiluj se.

3. Nejednotu naši znáš, / proto nás v ní nenecháš. / Hledej všechny zbloudilé / jako pastýř ovce své. / Již smiluj se.

4. Otevírej národům / brány tam, kde tvůj je dům, / světla svého všechnu moc / dej jim ve tmě na pomoc. / Již smiluj se.

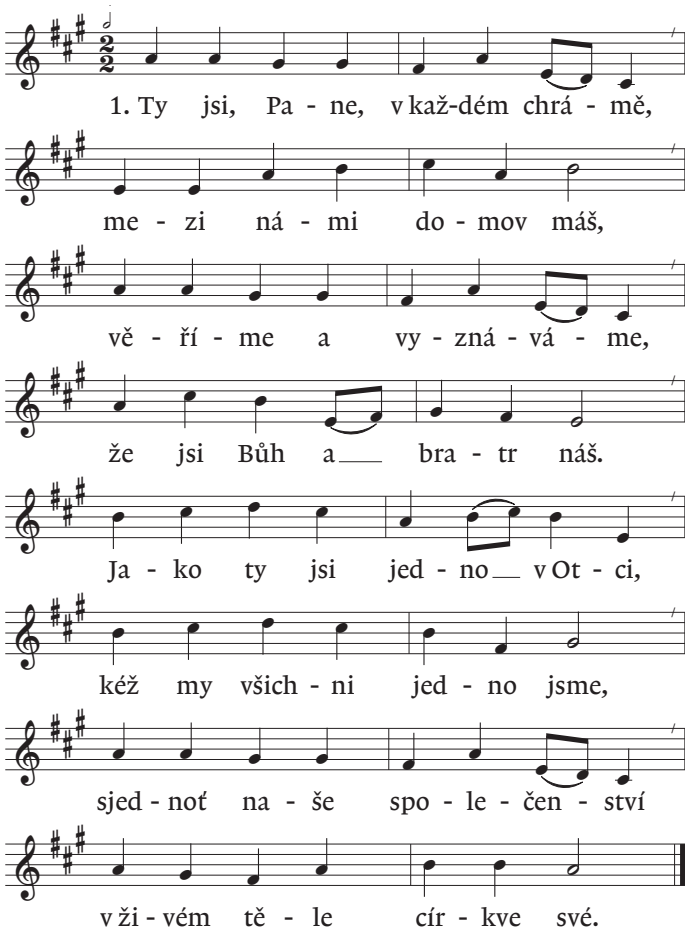
5. Poslům svým dej sílu již, / aby nesli víry kříž, / dej, ať slavně sklízejí / tam, kde seli v naději. / Již smiluj se.

6. Co chceš jednou dáti všem, / dej nám víry pohledem / zahlédnouti v tento čas, / do boje když stavíš nás. / Již smiluj se.

7. Chválu tobě napořád / chceme dnes a vždycky vzdát. / Jak jsi jeden ve třech sám, / dávej jednotu i nám. / Již smiluj se.

T: podle Johanna Christiana Nehringa, Christiana Davida a Christiana Gottloba Bartha Otto Riethmüller, Ein neues Lied, 1932 / Rudolf Šimša, Evangelický zpěvník, 1979 M: *Der reich Man war geritten*, nápěv německé světské písně / Der fünffte Theyl schöner […] Liedlein, 1556 / Piesně chval Božských, 1561 / Písně duchovní evanjelistské, 1564

766

2. Nejen chlebem člověk žije, / živ nás, Pane, slovem svým: / mrtvé křísí, uzdravuje, / zjasní v duši každý stín. / Chceme vyjít za tvým hlasem, / slovo v život uvádět, / aby každý tvor byl spasen, / celé lidstvo, celý svět.
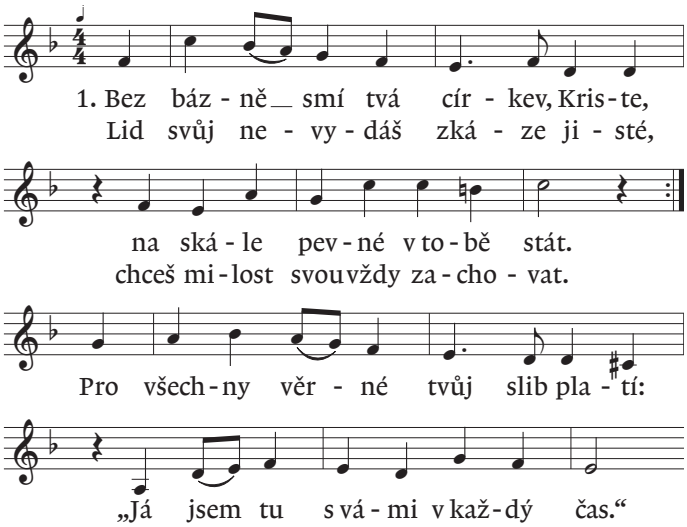
3. Láska tvoje do krajnosti / rozdává se bratřím svým, / vlévá milost za milostí, / ruší dluhy starých vin. / Co my, hříšní, dát ti smíme? / Málo pojme lidská dlaň. / Sami sebe nabízíme, / všechno naše tvým se staň.
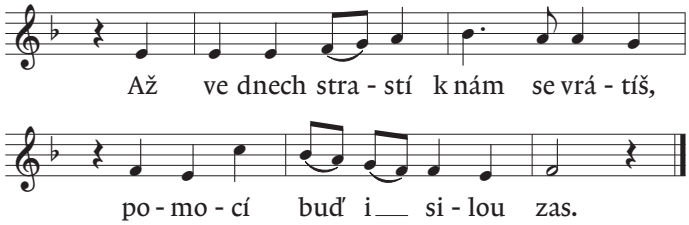
4. Při zázračném nasycení / utišil jsi lidský hlad, / také my jsme připravení / z tvého stolu pokrm brát. / Vejdi k nám a dej nám ožít / v síle svého života, / dej, ať září z dětí Božích / radost, láska, jistota.

5. Posílal jsi učedníky, / kam jsi toužil přijít sám, / přijmi, Ježíši, mé díky, / že i já jsem k dílu zván. / Nepůjdeme domů sami, / tebe smíme bratřím nést. / Zůstaň, Pane, stále s námi, / buď nám světlem, cestou cest.

T: Jednotný katolícky spevník, 1937 / Kancionál. Doplněk, 1986 / Kancionál, 1988
M: Mikuláš Schneider-Trnavský, Jednotný katolícky spevník, 1937 / 2018

767
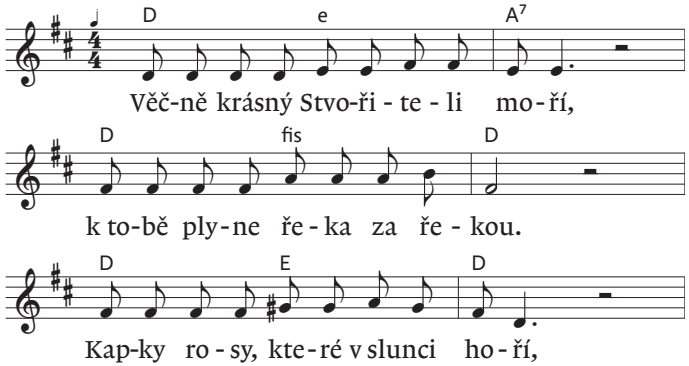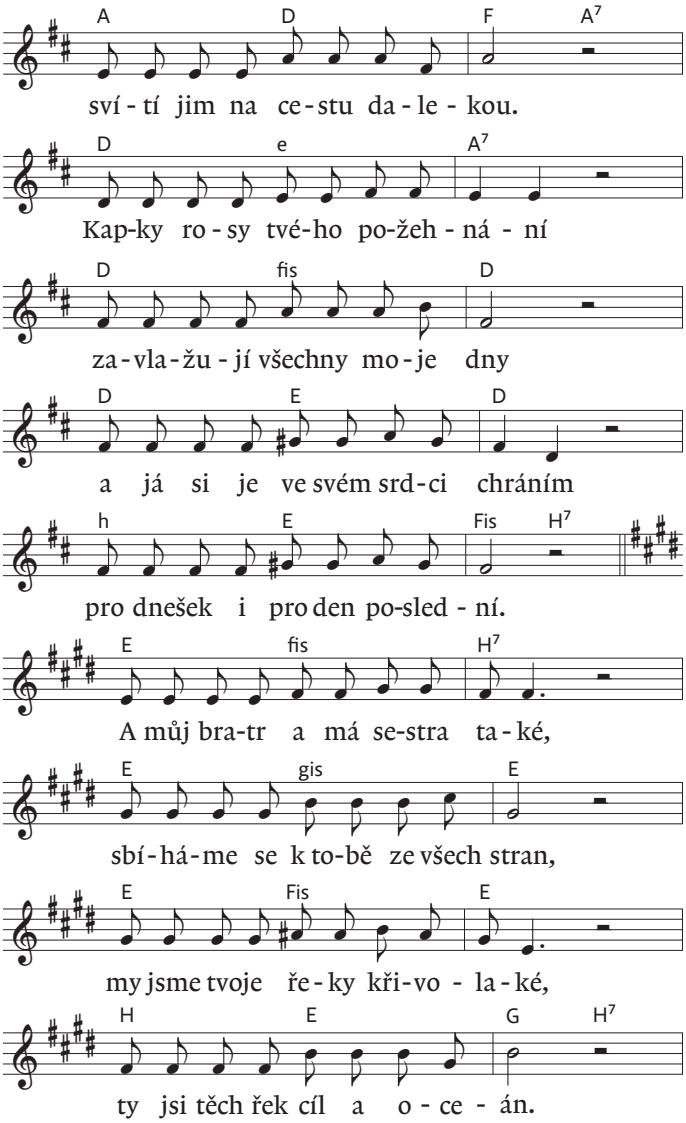

2. Své církvi v hloubi svého slova / dáš najít poklad nejdražší, / i v trápeních zní stále znova / zvěst, která stíny zaplaší. / S radostí ctíme blízkost tvoji, / Ježíši, Spasiteli náš, / tvá moc nás bude chránit v boji, / svou láskou náš strach přemáháš.
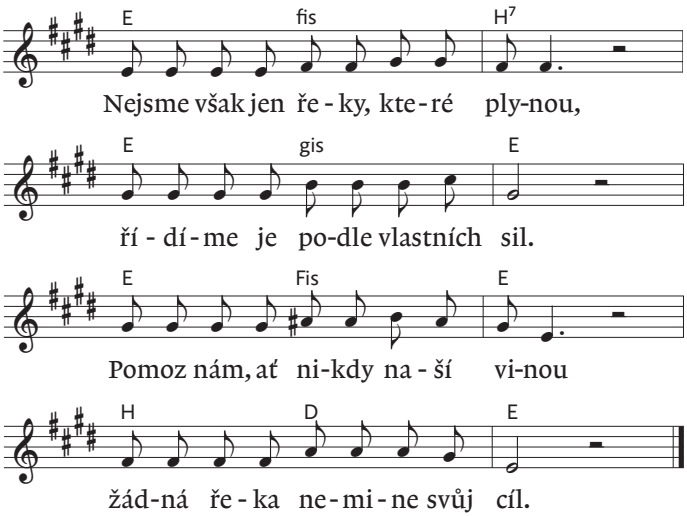
3. Bez bázně smí tvá církev, Kriste, / na skále pevné v tobě stát. / Lid svůj nevydáš zkáze jisté, / chceš milost svou vždy zachovat. / Když s důvěrou tvé stádce, Pane, / se ve tvém jménu shromáždí, / všem pokorným tvůj kříž se stane / navždy znamením vítězným.

T: Charles Leberecht Pfender / Louange et prière, 1938 / Miloslav Esterle
M: Henri Lauth, Louange et prière, 1938 / 2018

768

A D F A7
sví - tí jim na ce - stu da - le - kou.
D e A7
Kap-ky ro - sy tvé-ho po-žeh - ná - ní
D fis D
za - vla - žu - jí všechny mo - je dny
D E D
a já si je ve svém srd - ci chráním
h E Fis H7
pro dnešek i pro den po-sled - ní.
E fis H7
A můj bra-tr a má se-stra ta - ké,
E gis E
sbí - há - me se k to-bě ze všech stran,
E Fis E
my jsme tvoje ře - ky kři - vo - la - ké,
H E G H7
ty jsi těch řek cíl a o - ce - án.
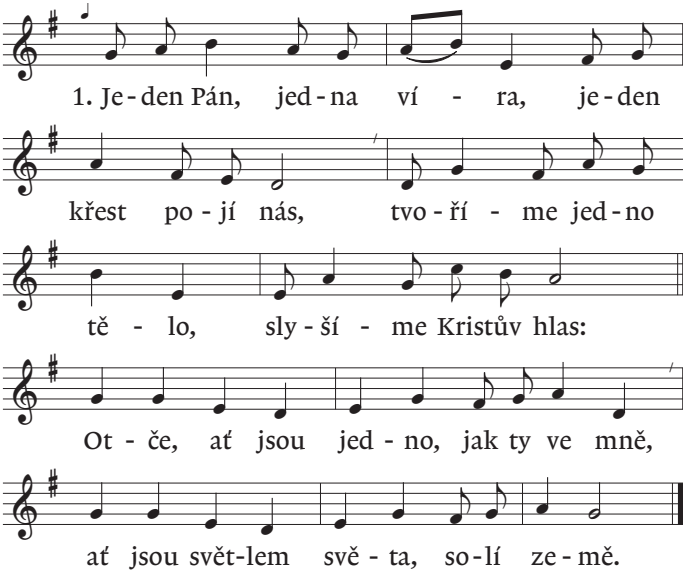

T: Václav Renč, Svítá, 1992
M: Jan Václav Renč, Svítá, 1992 / Hosana, 1993 / 2018

Pane Ježíši Kriste,
prosíme tě za tvou církev po celém světě,
za její pravdivost a věrohodnost.
Ať hlásá tvou radostnou zvěst
a nezištně slouží lidem.
Ať je útočištěm slabých a ztroskotaných.
Ať je bezpečným místem pro všechny,
kdo si přiznali svou křehkost.
Ať netouží po úspěchu,
ale ať vyhlíží každým dnem tvé království.

podle starokatolické liturgie

769
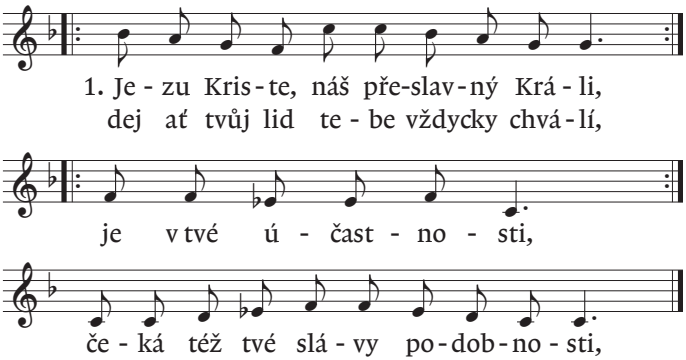

2. Pomáhej, Duchu lásky, odpouštět a jít vstříc, / pomáhej, Duchu pravdy, poznávat stále víc, / že je Kristus jeden, nerozdělen, / že je hlavou církve a my tělem.

3. Církev tvá ať se stane domovem lidem všem, / místem, kde jsme si blízcí v Ježíši, bratru svém, / kde se svátek lásky stále světí, / kde se sdílí všechny Boží děti.

T: Josef Hrdlička, Kancionál. Doplněk, 1986 / Kancionál, 1988
M: Petr Eben, Kancionál. Doplněk, 1986 / Kancionál, 1988

A viděl jsem nové nebe a novou zemi (Zj 21,1a)

2. která na svatém člověčenství tvém / zjevila se v životu již novém / |: při slavném vzkříšení, :| / v němž složil jsi naše potěšení.

3. Ty v svém zmrtvýchvstání přežádoucím / učiněn jsi nám životem skvoucím, / |: Kriste, Synu Boží, :| / věčný Králi, Pane milostivý.
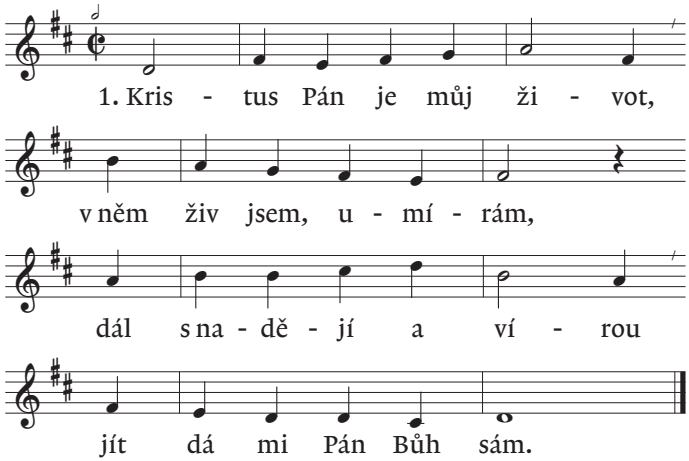
4. Ty vzkřísíš tu mocně všechny mrtvé, / až pak zazní silný hlas moci tvé, / |: tehdy obnovená :| / mladost milých tvých bude zjevena.

5. Jako mladost orlice časem svým / obnovuje se způsobem divným, / |: tak život starý náš :| / odejmeš od nás, nový slavný dáš.

6. Dej, ať v naději na to čekáme, / smrti, pekla nechť se nelekáme, / |: ale svou milostí :| / přivediž nás k té dokonalosti.

T: Václav Solín, Piesně chval Božských, 1561 / Evangelický zpěvník, 1979 / Zlínské sboropění, 2014 M: Ladislav Moravetz, Zlínské sboropění, 2014

771

2. V žití i umírání / vždy Kristu náležím, /
po cestách světa zrádných / v dům jeho vejít smím.

3. Tam věčné světlo září, / netíží strachu stín, /
radost před Boží tváří / tmám vládne ďábelským.

4. Svou dobrotou a mocí / nehodným poutníkům /
pomáhej, Bože, kráčet / k nebeským příbytkům.
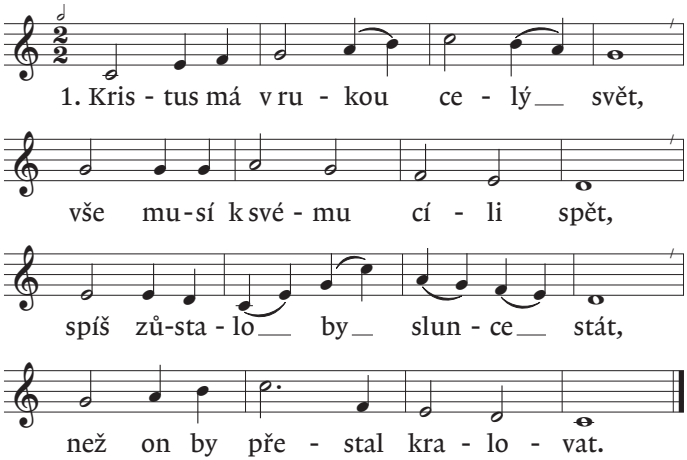
5. Tam Beránek své věrné / vodí ke zřídlům svým, /
sám pokrmem i lékem / stává se znaveným.

6. Ač nejsem hoden slávy, / kterou mi nabízíš, /
tvá milost doprovází / mé kroky k tobě blíž.

7. Teď svatý, svatý, svatý / chci zpívat tobě jen /
a v pokoře se skláním / před spásy zázrakem.

T: podle Jiřího Třanovského Miloslav Esterle
M: Melchior Vulpius, Ein schön geistlich Gesangbuch, 1609 / Choralbuch, 1865

772
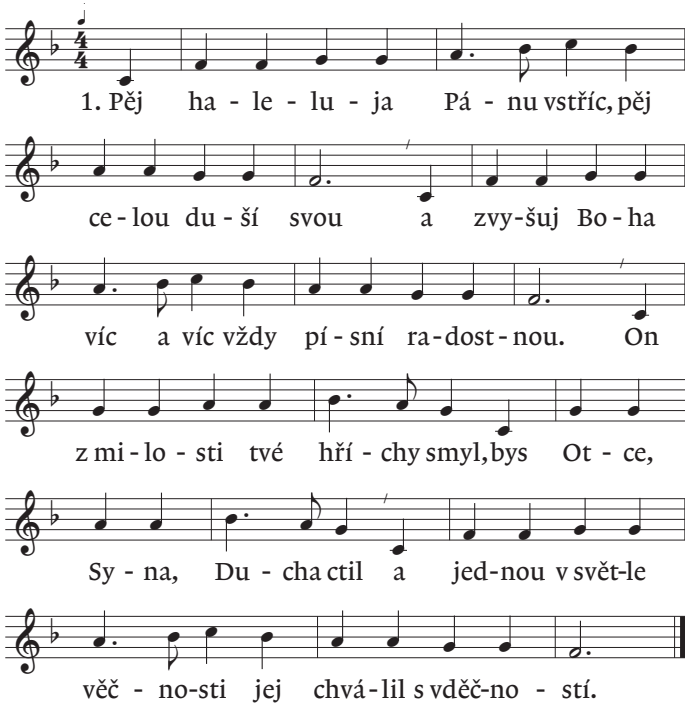

2. A není v světě kraj či lid, / jenž neměl by jej velebit. / I nemluvňátka řečí svou / ať oběť chval mu přinesou.

3. Pod panstvím jeho nový řád: / Zde všichni volni, žádný jat, / tu znavenému přán je klid / a lačný má co jíst a pít.

4. Nuž, všechno tvorstvo, chval jej, chval! / On hoden toho – slávy Král. / Otevřel cestu do nebes. / Svůj chvalozpěv mu, země, nes!

T: Isaac Watts, Psalms of David, 1719 / Miroslav Rozbořil, Evangelický zpěvník, 1979
M: John Hatton, A Select Collection of Psalm and Hymn Tunes, 1793 / The Sacred Harp, 1835
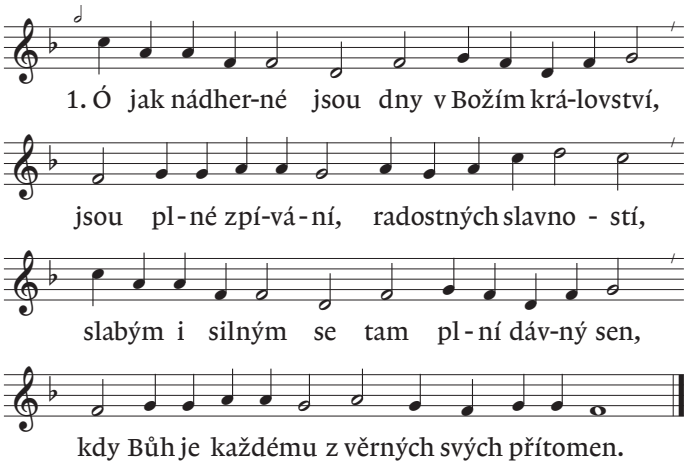
773

2. Tam neustane chválení se všemi anděly, / za tvoje, Pane, spasení, za věčnou neděli. / Svou krví jsi nás vykoupil, / by každý z nás tvým knězem byl. / Ty pro nás život svůj jsi dal, nechť zní ti píseň chval.

T: John Swertner, A Collection of Hymns, 1789 / Jindřich Halama st.
M: Johann Christian Bechler / Hymn Tunes Used in the Church of the United Brethren, 1872

774

2. V novém Jeruzalémě skončí rozbroje, / plno je radosti, dobra i pokoje, / jakoukoliv představu předčí skutečnost, / že je tu dobroty a lásky víc než dost.

3. Jaký je to Vládce, ó jaký je to Král, / jenž všechno věrným svým z milosti daroval, / za to ať jej velebí každý služebník, / vyzná mu ze srdce úžas a vřelý dík.

4. Pozvedněme mysl svou vzhůru k nebesům, / hledejme pokorně ztracený rodný dům / a po dlouhé pouti z nás každý možnost má / vrátit se z vyhnanství do Jeruzaléma.
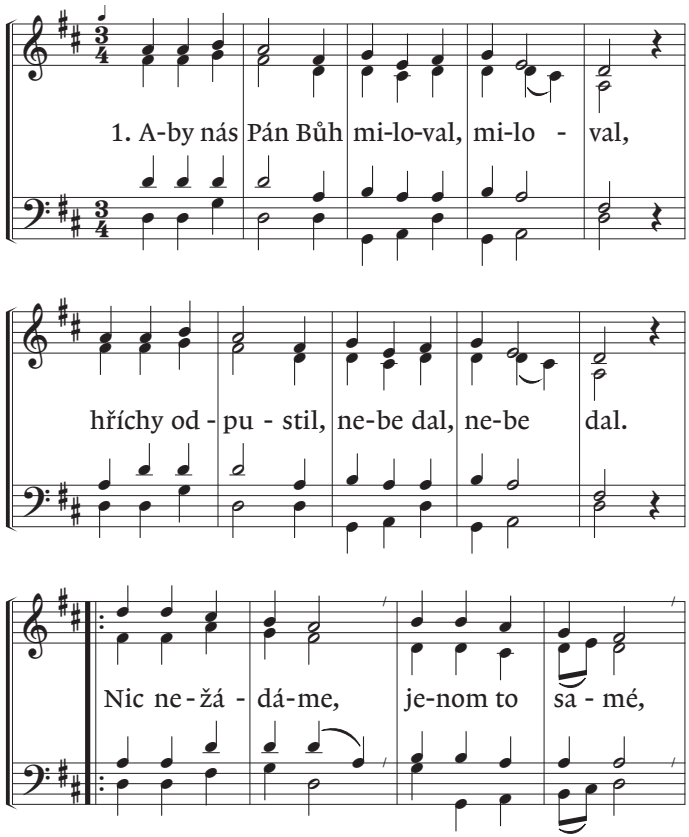
5. Na konci všech útrap a mnohých soužení / Sión se vděčnými písněmi rozezní, / šťastnému pak zástupu velkou bude ctí / děkovat za dary přehojné milosti.
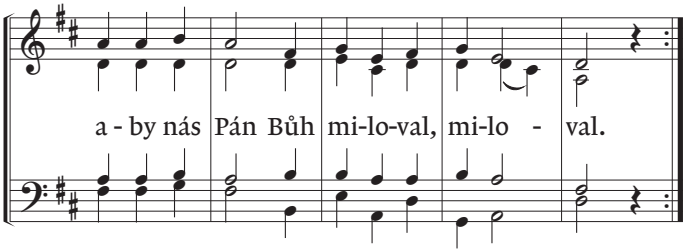
6. Tam už bude každý den krásnou nedělí, / ve které společně všichni se veselí, / ozvou se též nesčetné písně radosti, / všude se blaženost a pokoj rozhostí.

7. Buď na věky věků Bůh slaven, uctíván, / je to náš Stvořitel, je to náš dobrý Pán. / Jeho Syn nás přišel ze smrti zachránit, / Duch svatý kéž nám dá do srdcí věčný klid.

T: *O quanta qualia sunt illa sabbata*, podle textu hymnu Pierra Abélarda Zdeněk Svoboda
M: Magdalena Horká, Evangelický zpěvník, 1979 / 2018

775

2. Aby nás Pán Bůh potěšil, potěšil, / všeho dobrého naštědřil, naštědřil. / Nic nežádáme, / jenom to samé, / aby nás Pán Bůh potěšil, potěšil.

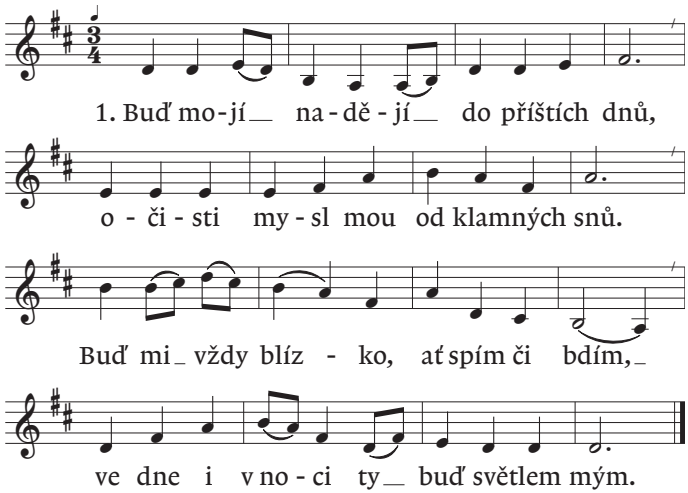
T: tradiční bydžovský text / Nápěvy písní národních v Čechách, [1847] / Pavel Lohonka M: tradiční bydžovský nápěv / Nápěvy písní národních v Čechách, [1847] / 2018 S: Jaroslav Krček

776

Bože,
máme starost
o budoucnost svou
i o budoucnost světa.
Prosíme, dej nám vidět to,
co máme řešit právě dnes.
Ty jsi Pán nade vším.
Ty budeš mít poslední slovo
nad naším životem
i nad celým světem.

podle zpěvníku württemberské evangelické církve

777
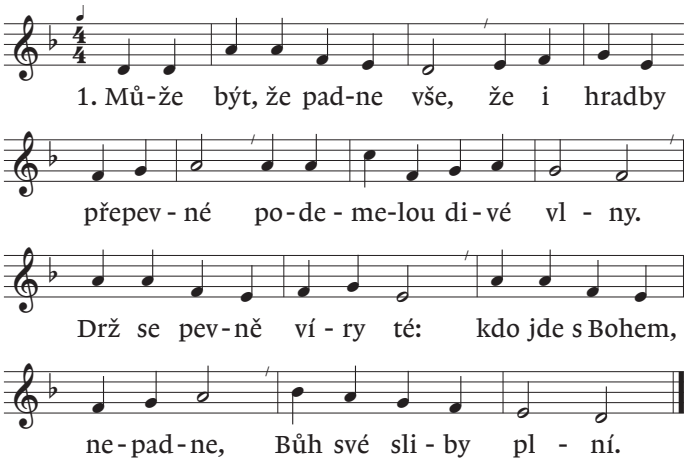

2. Buď mojí moudrostí a při mně stůj, / patříme k sobě, ty Tvůrce jsi můj. / Přebývej Duchem svým v srdci mém, / ať vím, že navždy tvým dítětem jsem.

3. Nehledám bohatství a prázdnou čest, / raději nechám se slovem tvým vést. / Ač víra mnohdy sklízí jen smích, / Bože, ty poklad můj jsi v nebesích.

4. Pane, ty přivedeš mne k vítězství, / nad zlobou nepřátel tvá moc se skví. / V nejhlubším nitru jen tebe mám, / buď mojí nadějí, Bože, ty sám.

T: *Rop tú mo Baile*, text tradiční irské modlitby / Eleanor Henrietta Hull, The Poem-Book of the Gael, 1912 / Jiří Tengler
M: *With My Love on the Road*, tradiční irský nápěv / Old Irish Folk Music and Songs, 1909 / Church Hymnal with Accompanying Tunes, 1909

778
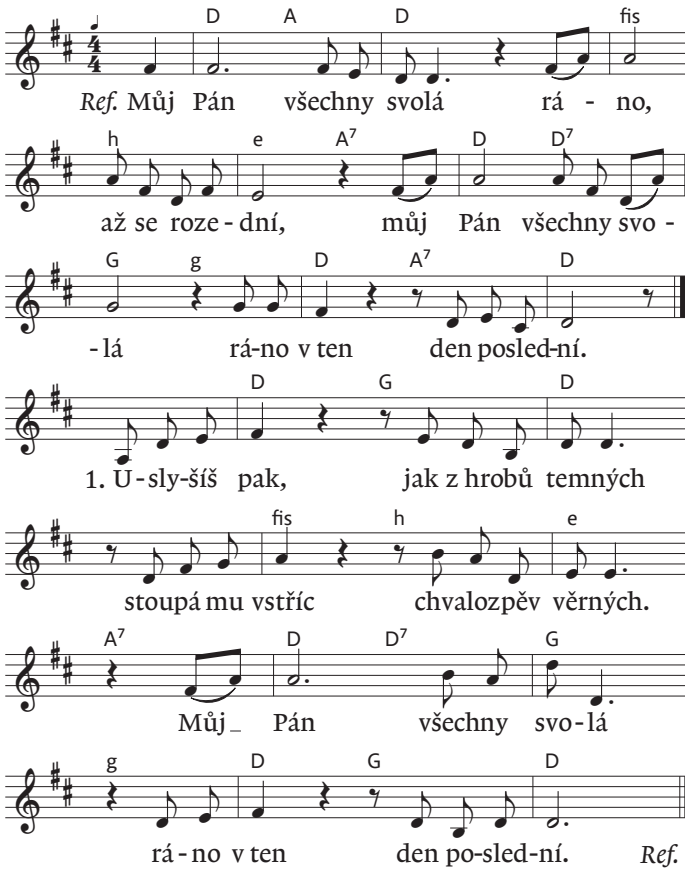

2. Může být, že člověk zlý / nad upřímným zvítězí. / Pokaždé se ale stane: / ten, kdo čest a pravdu ctí, / toho oheň nespálí, / v nové síle vstane.

3. Může být, že celý svět / bude plný křivd a běd, / příliš mnoho na člověka. / Právě tehdy světlem buď, / svého Pána nezarmuť! / Koruna tě čeká.

4. Také to se může stát, / že všech zkoušek příval snad / den co den se bude množit. / Bojuj, vítězství je tvé. / Kdy a jak, to věz, že je / pevně v rukou Božích.

T: Rudolf Alexander Schröder, Ein Lobgesang, 1939 / Miroslav Heryán, Evangelický zpěvník (dodatek), 2000
M: Paul Geilsdorf, Härtensdorfer Choralbüchlein, 1940 / Evangelisches Gesangbuch, 1993
© Suhrkamp Verlag Berlin und Frankfurt am Main 1952.
Alle Rechte bei und vorbehalten durch Suhrkamp Verlag Berlin.

779
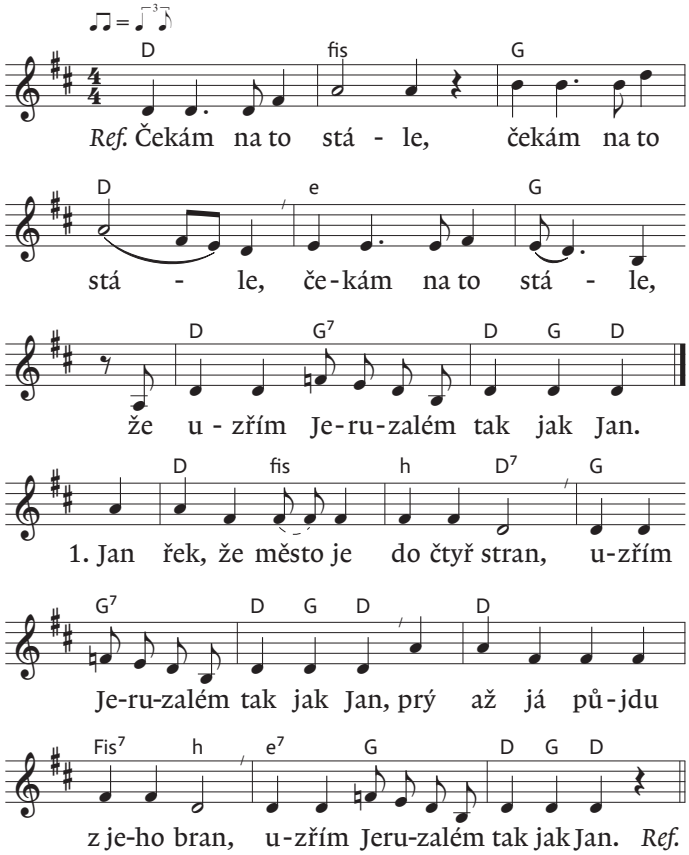

2. Uvidíš pak, / jak pláčou hříšní, / padají v prach / králové pyšní. / Můj Pán všechny svolá / ráno v ten den poslední. *Ref.*

3. Zajásáš pak, / až skončí boje, / zbaveny pout /
jsou ruce tvoje. / Můj Pán všechny svolá / ráno v ten den
poslední. *Ref.*

T: *When the Stars Begin to Fall*, text amerického spirituálu /
Slave Songs of the United States, 1867 / Hampton and Its Students, 1874 /
Miloš Rejchrt, Nová píseň, [1983/4] / 2018 M: nápěv amerického
spirituálu / Hampton and Its Students, 1874 / Nová píseň, [1983/4]

Pane Bože,
tolik zla a nespravedlnosti, lží a křivd,
tolik válek a nepřátelství,
tolik mučených lidí a zneužívaných dětí...
A tvůj Syn, náš dobrý Pán, řekl,
že je mu dána veškerá moc na nebi i na zemi.
A mou mysl zaplavují pochybnosti, zda to opravdu platí.
Zda tvůj svět nebude napořád vydán chamtivosti mocných,
zda tvé lidstvo nebude stále v područí válečníků
a mír nikdy nenastane,
zda tvá pravda nebude navždy pošlapávána.
Přiznávám se k takovým pochybám,
nezatajuji je před tebou.
Ty jediný je můžeš rozptýlit.
Proto tě prosím o tvého Ducha:
Abych porozuměl, že tvé vítězství bylo vítězství kříže,
tvá láska a pravda že zvítězí nad lží a nenávistí.
Obnov ve mně důvěru a jistotu,
abych se naučil pochybovat jen o svých pochybnostech.
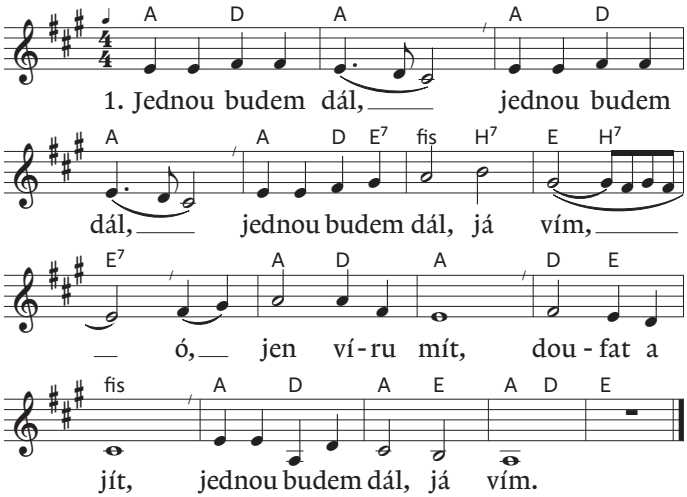
780

2. Když Petr kázal v letnic den, / uzřím Jeruzalém tak jak Jan, / byl svatým Duchem osvícen, / uzřím Jeruzalém tak jak Jan. *Ref.*

T: text amerického spirituálu, Negro Spirituals, 1917 / Jiří Joran, Černošské spirituály, 1955 / Svítá, 1992 / 2018
M: *Walk in Jerusalem Jus' Like John*, nápěv amerického spirituálu / Negro Spirituals, 1917 / Černošské spirituály, 1955 / Svítá, 1992 / 2018

781

2. Cíl je blízko nás, / cíl je blízko nás, / cíl je blízko nás, já vím, / ó, jen víru mít, / doufat a jít, / jednou budem dál, já vím.
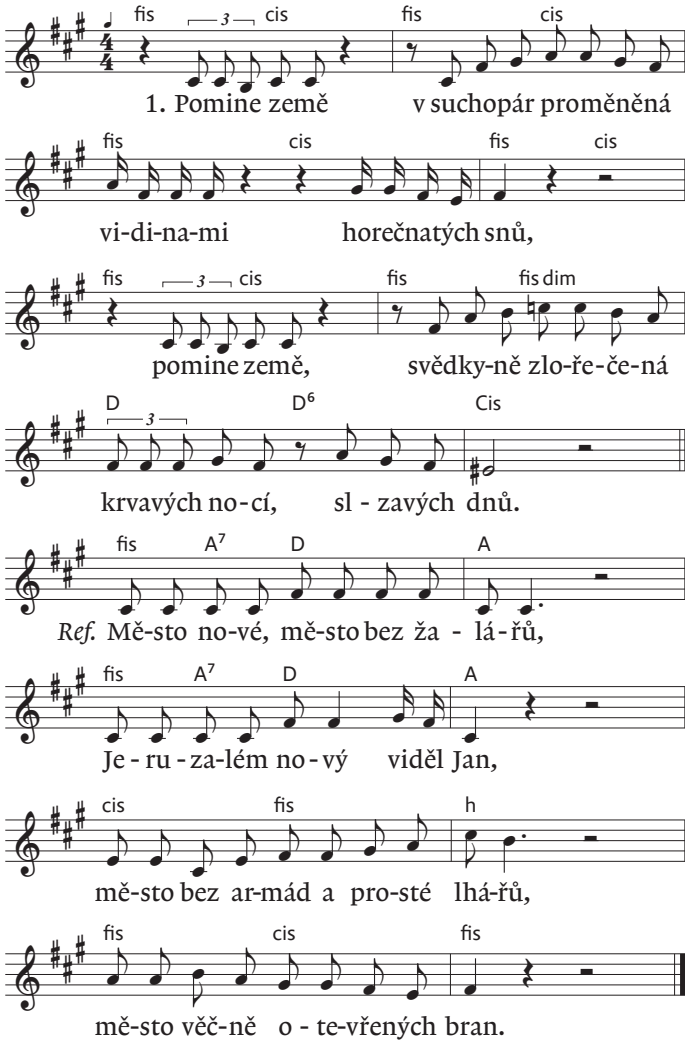
3. Jednou přijde mír, / jednou přijde mír, / jednou přijde mír, já vím, / ó, jen víru mít, / doufat a jít, / jednou budem dál, já vím.

4. Není proč se bát, / není proč se bát, / není proč se bát, já vím, / ó, jen víru mít, / doufat a jít, / jednou budem dál, já vím.

5. Jednou budem dál, / jednou budem dál, / jednou budem dál, já vím, / ó, jen víru mít, / doufat a jít, / jednou budem dál, já vím.

T: *We Will Overcome*, text amerického spirituálu / People's Songs, 1948 / podle Franka Hamiltona, Guye Caravana a Petera Seegera Ivo Fischer / Nová píseň, [1983/4] / Svítá, 1992
M: nápěv amerického spirituálu / People's Songs, 1948 / podle Franka Hamiltona, Guye Caravana a Petera Seegera Nová píseň, [1983/4] / 2018

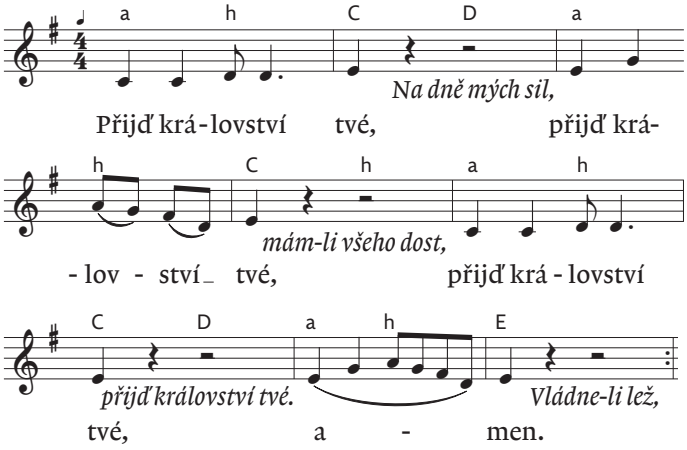
782

fis cis fis cis
1. Pomine země v suchopár proměněná
fis cis fis cis
vi-di-na-mi horečnatých snů,
fis cis fis fis dim
pomine země, svědky-ně zlo-ře-če-ná
D D6 Cis
krvavých no-cí, sl - zavých dnů.
fis A7 D A
Ref. Mě-sto no-vé, mě-sto bez ža - lá-řů,
fis A7 D A
Je - ru - za-lém no - vý viděl Jan,
cis fis h
mě-sto bez ar-mád a pro-sté lhá-řů,
fis cis fis
mě-sto věč-ně o - te-vřených bran.

2. Pomine nebe / v mlčení zahalené, zajdou hvězdy, / přijde jejich pád. / Pomine nebe, / modlitby oslyšené, nebesa hluchá, / z nichž čiší chlad. *Ref.*

T: Zj 21 / Miloš Rejchrt, Nová píseň, [1983/4] / Svítá, 1992
M: Miloš Rejchrt, Nová píseň, [1983/4] / Svítá, 1992 / 2018

783

recitace do pomlk:

Na dně mých sil,
mám-li všeho dost,
přijď království tvé.

Vládne-li lež,
vládne-li strach,
v lhostejném klidu
přijď království tvé.

Chybí-li radost,
chybí-li láska,
v naší nedověře
přijď království tvé.

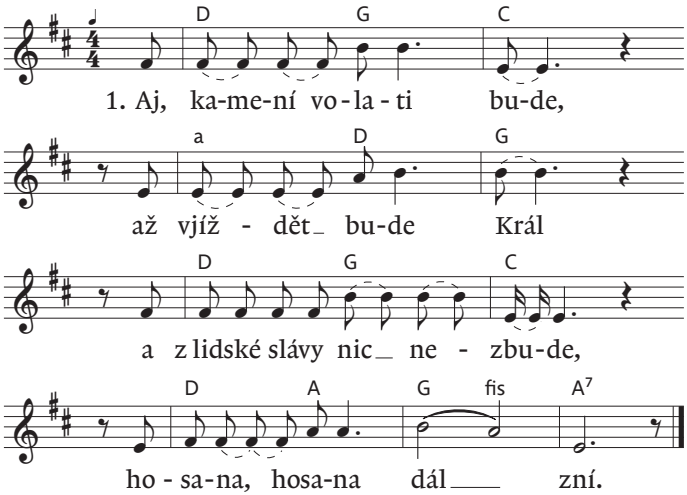
Mezi nemocné,
mezi vězněné,
mezi osamělé
přijď království tvé.

Do kostelů,
do modliteb,
do našeho zpěvu
přijď království tvé.

Do našich srdcí,
do našich rukou,
do našich očí
přijď království tvé.

T: Miloš Rejchrt, Nová píseň, [1983/4] / 2018
M: Miloš Rejchrt, Nová píseň, [1983/4]

784

2. Aj, dveře otevřené v nebi / a trouby zazní hlasem svým / a rozlámány budou zbylé chleby / a verš už nenalezne rým.
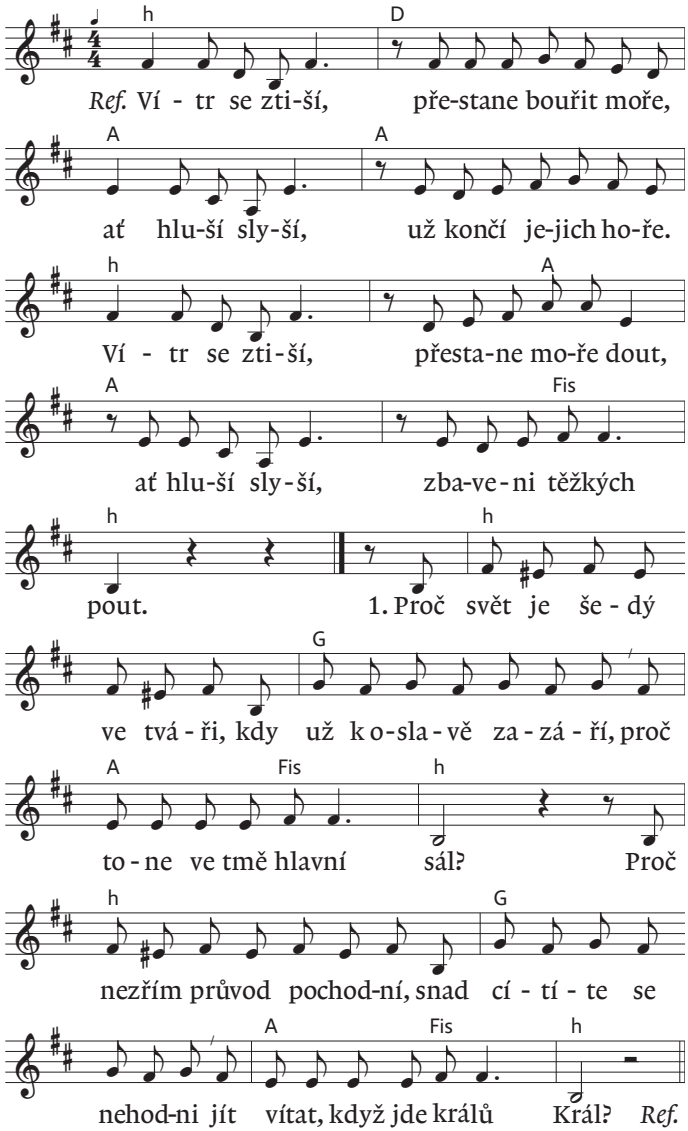
3. A trůn byl postaven / a na trůnu sedět bude, / jaspisu obličejem bude podoben / a vůkol trůnu duha bude.

4. A roucha starců kolem, / dva tucty jak sníh bílých, / a hostina na stolech kolem / a nové smlouvy kalich.

5. Aj, kamení volati bude, / až vjíždět bude Král / a z lidské slávy nic nezbude, / hosana, hosana dál zní.

T: L 19,40 a Zj 4 / Zdeněk Šorm, Nová píseň, [1983/4] / Svítá, 1992 / 2018
M: Zdeněk Šorm, Svítá, 1992 / 2018

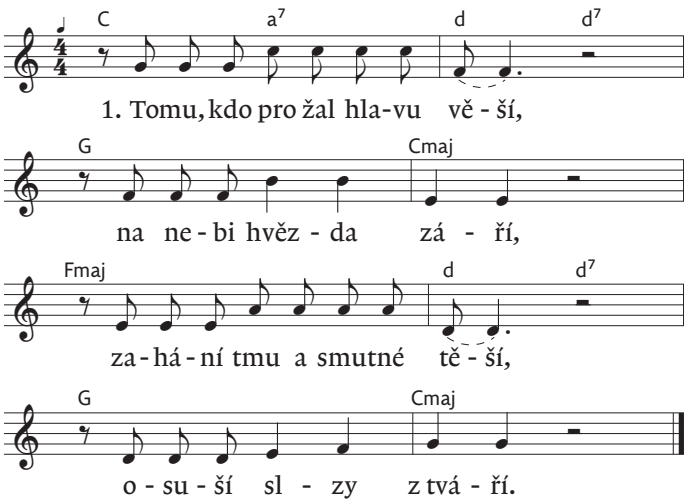
785

h D
Ref. Ví - tr se zti-ší, pře-stane bouřit moře,
A A
ať hlu-ší sly-ší, už končí je-jich ho-ře.
h A
Ví - tr se zti-ší, přesta-ne mo-ře dout,
A Fis
ať hlu-ší sly-ší, zba-ve-ni těžkých
h h
pout. 1. Proč svět je še - dý
G
ve tvá - ři, kdy už k o-sla-vě za - zá - ří, proč
A Fis h
to - ne ve tmě hlavní sál? Proč
h G
nezřím průvod pochod-ní, snad cí - tí - te se
A Fis h
nehod-ni jít vítat, když jde králů Král? *Ref.*

2. Jen moudří přišli ke Králi, aby mu poctu vzdávali, / jen zlomek z těch, co měli jít. / Tak tiše, skromně přišel k vám Bůh – člověk, vládce světa sám, / a nikdo nechce svědkem být. *Ref.*

T: Jaromír Křivohlavý, Nová píseň, [1983/4] / Svítá, 1992
M: Jaromír Křivohlavý, Nová píseň, [1983/4] / Svítá, 1992 / 2018
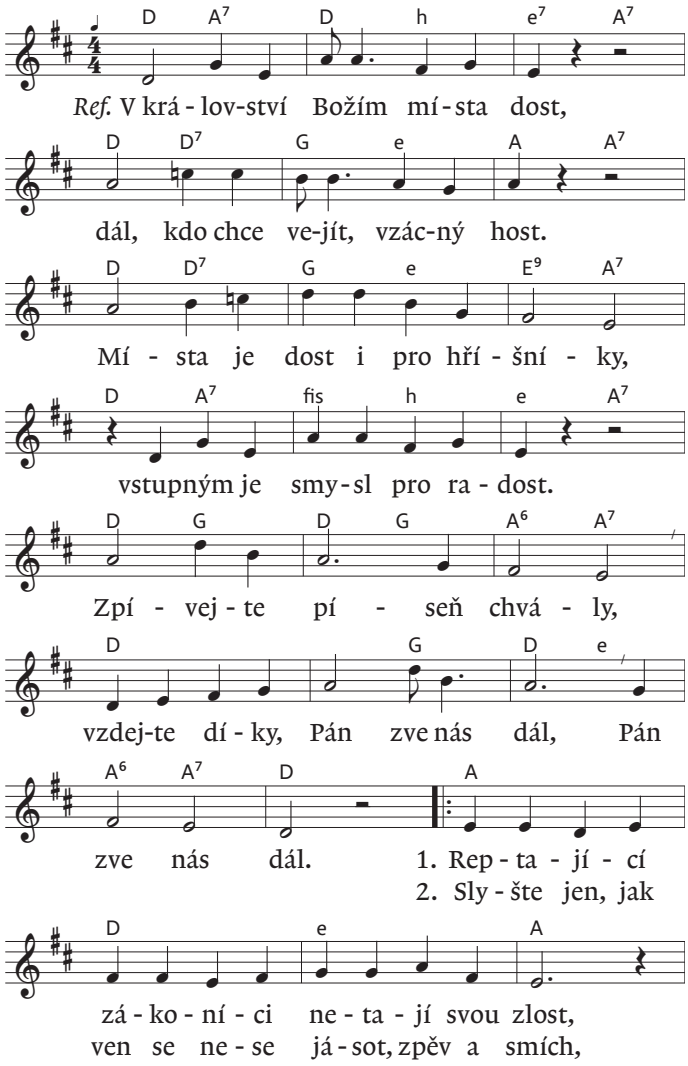
786
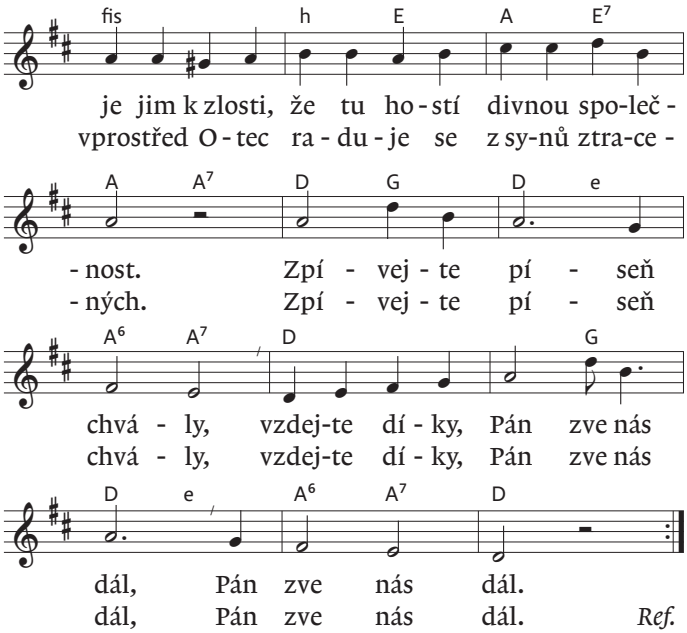

2. Sníh na dlani tě bude hřát / a mráz – ten nespálí tě, / vlk s beránkem si bude hrát / a králem bude dítě.

T: Miloš Rejchrt, Nová píseň, [1983/4] / Svítá, 1992
M: Miloš Rejchrt, Nová píseň, [1983/4]

787

D A7 D h e7 A7
Ref. V krá - lov-ství Božím mí - sta dost,
D D7 G e A A7
dál, kdo chce ve-jít, vzác-ný host.
D D7 G e E9 A7
Mí - sta je dost i pro hří - šní - ky,
D A7 fis h e A7
vstupným je smy - sl pro ra - dost.
D G D G A6 A7
Zpí - vej - te pí - seň chvá - ly,
D G D e
vzdej-te dí - ky, Pán zve nás dál, Pán
A6 A7 D A
zve nás dál. 1. Rep - ta - jí - cí
2. Sly - šte jen, jak
D e A
zá - ko - ní - ci ne - ta - jí svou zlost,
ven se ne - se já - sot, zpěv a smích,
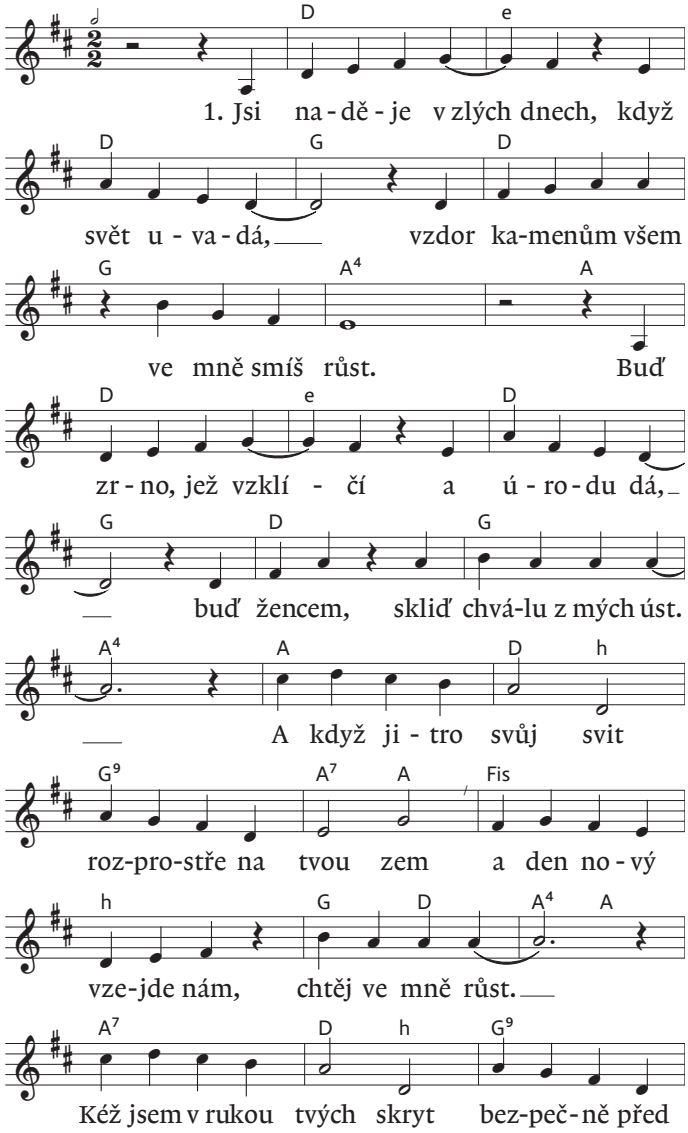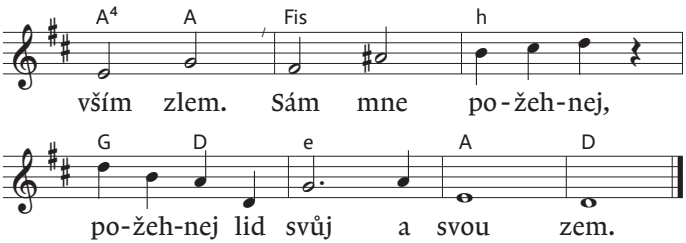

3. Nalezen je, zase ožil ten, kdo zahynul, / nachystejte roucho bílé, prostírejte stůl. / Zpívejte píseň chvály, / vzdejte díky, Pán zve nás dál, / Pán zve nás dál.

4. Na nebi i na zemi teď stejná píseň zní: / Bude první ten, kdo přišel jako poslední. / Zpívejte píseň chvály, / vzdejte díky, Pán zve nás dál, / Pán zve nás dál. *Ref.*

T: Miloš Rejchrt, Nová píseň, [1983/4] / Svítá, 1992
M: Svatopluk Havelka, Nová píseň, [1983/4] / Svítá, 1992

788

D e
1. Jsi na-dě-je v zlých dnech, když
D G D
svět u-va-dá, vzdor ka-menům všem
G A4 A
ve mně smíš růst. Buď
D e D
zr-no, jež vzklí-čí a ú-ro-du dá,
G D G
buď žencem, skliď chvá-lu z mých úst.
A4 A D h
A když ji-tro svůj svit
G9 A7 A Fis
roz-pro-stře na tvou zem a den no-vý
h G D A4 A
vze-jde nám, chtěj ve mně růst.
A7 D h G9
Kéž jsem v rukou tvých skryt bez-peč-ně před

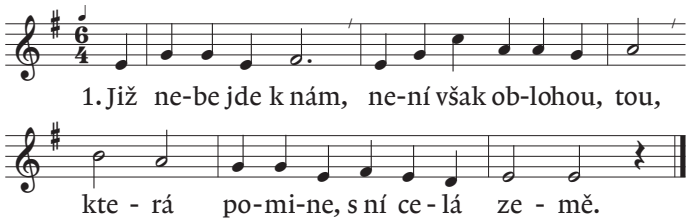

2. Jsi vlídnost, když málo / je laskavých dnů, / v čas mrazivý vlož / do mě dech svůj. / Buď jiskra, co žár zas / dá vyhaslým snům, / buď plamen, / spal ve mně hněv můj. / A když jitro svůj svit rozprostře na tvou zem / a den nový vzejde nám, chtěj ve mně vzplát. / Kéž jsem v rukou tvých skryt bezpečně před vším zlem. / Sám mne požehnej, / požehnej lid svůj a svou zem.

3. Jsi radostí stálou / tam, kde zmizel smích. / Když vládne zmar, vlij / do mě chuť žít. / Buď hlas, co žal zmírní, / buď zář v očích mých, / buď píseň, / jež mnou bude znít. / A když jitro svůj svit rozprostře na tvou zem / a den nový vzejde nám, chtěj ve mně znít. / Kéž jsem v rukou tvých skryt bezpečně před vším zlem. / Sám mne požehnej, / požehnej lid svůj a svou zem.

T: Gregor Linssen, Lied vom Licht, [1991] / Jiří Tengler
M: Gregor Linssen, Lied vom Licht, [1991]
www.edition-gl.de

789

2. Již nebe jde k nám, / s mocí v něm povstává Bůh, /
tam, kde hroutí se moc světa pánů.

3. Již nebe jde k nám, / přichází s ním nový den, /
ztrácí bolest a strach svoji vládu.

4. Již nebe jde k nám, / září z něj radost a mír, /
Boží světlo tam zříš v lidských tvářích.

5. Již nebe jde k nám, / otvírá je každá z chvil, /
když tvůj život se promění láskou.

T: Kurt Marti, Gedichte am Rand, 1963 / Gib mir ein Lied, 1974 / Miloslav Esterle
M: Winfried Heurich, Ein neuer Himmel, eine neue Erde, 1980 /
Evangelisches Gesangbuch, 1993

REJSTŘÍK AUTORŮ

ABDON, Martin, 1529–1561. Kněz Jednoty bratrské (bratr Jana Blahoslava), znalec původních biblických jazyků, autor písňových textů. ■ Píseň č. 763.

ADÁMEK, Tomáš, nar. 1963. Evangelický vikář a farář (Růžďka, Valašské Meziříčí, Rusava, Český Brod), pedagog (Konzervatoř Evangelické akademie, Kroměříž; Univerzita obrany, Praha-Ruzyně), profesionální překladatel. Autor písňových textů. ■ Písně č. 7, 37, 377.

ADAMS, Sarah, 1805–1848. Britská básnířka, působící v prostředí anglických unitářů (Londýn, Loughton), herečka, autorka katechismu pro děti a písňových textů. ■ Píseň č. 743.

ADLOF, Alois, 1861–1927. Teolog, kazatel, předseda a zakladatel řady sborů Svobodné reformované církve (později Jednoty českobratrské), tajemník české odnože organizace YMCA (Praha), redaktor časopisů a editor Křesťanského kancionálu, spisovatel a publicista, autor a překladatel teologických a písňových textů. ■ Píseň č. 244.

AHLE, Johann Rudolph, 1625–1673. Německý skladatel, kantor (Erfurt), varhaník (Mühlhausen), městský radní a purkmistr (Mühlhausen), hudební teoretik, autor mnoha vokálních i instrumentálních skladeb, zejména duchovních árií a koncertů, autor písňových melodií. ■ Písně č. 312, 353, 631.

ANDREASEN, Arne Østermark, nar. 1958. Dánský klavírista, zpěvák, středoškolský pedagog (Haslev), protagonista

křesťanské rockové a folkové hudby, autor mnoha písňových melodií a textů. ■ Píseň č. 734.

AUGUSTA, Jan, 1500–1572. Kněz a biskup Jednoty bratrské (Litomyšl), významný představitel snahy o jednotu českých reformačních církví, autor polemických, liturgických a teologických spisů, editor kancionálů a autor mnoha písňových textů. ■ Písně č. 258, 305, 306, 340, 351, 361, 362, 447, 503, 517, 518, 586, 603, 760.

BACH, Johann Sebastian, 1685–1750. Významný německý skladatel, virtuos ve hře na klávesové nástroje, hráč na smyčcové a dechové nástroje. Varhaník (Arnstadt, Mühlhausen, Výmar), dvorní kapelník (Köthen), kantor a Musikdirektor (Lipsko). Autor většiny dobových forem vokální i instrumentální hudby. ■ Písně č. 477, 700.

BALABÁN, Milan, 1929–2019. Evangelický vikář (Šenov u Ostravy), farář (Strmilov, Semtěš, Praha-Radotín), teolog, religionista, hebraista (spolupracoval na ekumenickém překladu Starého zákona), spisovatel, publicista, editor, vysokoškolský pedagog (Evangelická teologická fakulta UK v Praze), básník, autor písňových textů. ■ Píseň č. 146.

BALASSI, Bálint (Balaša, Valentín), 1554–1594. Baron z Ďarmôt a Modrého Kameňa, uherský vojenský důstojník (působil v různých oblastech Uher, Sedmihradska a Polska). Významný renesanční básník a dramatik, zakladatel maďarsky psané poezie. Jako kalvinista byl inspirován francouzskými žalmy, později konvertoval ke katolicismu. Autor písňových textů. ■ Píseň č. 190.

BALCAR, Jan, nar. 1946. Kontrabasista, pedagog a zástupce ředitele (Konzervatoř a ladičská škola Jana Deyla, Praha), kurátor sboru ČCE (Praha). Autor metodických materiálů a odborných textů o hře na kontrabas, hudební editor, vedoucí komise sestavovatelů dodatku

k Evangelickému zpěvníku, autor písňových textů. ■ Písně č. 589, 634, 717.

BALCAR, Lubomír, 1913–1968. Evangelický vikář a farář (Praha), pracovník kanceláře SR ČCE, spisovatel, básník, redaktor (Úsměv, Kostnické jiskry) a editor. Autor tvorby pro děti a písňových textů. ■ Písně č. 247, 687, 688, 753.

BARNARD, Willem, 1920–2010. Nizozemský reformovaný teolog, farář (Hardenberg, Nijmegen, Amsterodam, Rozendaal, Velp), spisovatel, básník a esejista (pod pseudonymem Guillaume van der Graft), redaktor, překladatel. Autor písňových textů. ■ Písně č. 236, 744.

BARTHÉLÉMON, François-Hippolyte, 1741–1808. Francouzský hudební skladatel působící v Anglii, houslista, vedoucí orchestru, pedagog, autor a upravovatel písňových melodií. ■ Píseň č. 41.

BAŠE, Josef, 1850–1899. Notářský koncipient a advokát (Valašské Meziříčí, Hradec Králové). Básník generace almanachu Máj, sestavil několik básnických sbírek (pod pseudonymem E. Antonowicz), autor duchovní poezie a písňových textů. ■ Píseň č. 106.

BAŠTECKÝ, Bohumil Ivan, 1856–1943. Evangelický vikář (Chleby) a farář původně h. v. (Ledčice, Pustá Rybná), autor a editor učebnic, katechismu a evangelických kalendářů, básník (pod pseudonymem B. Liboš), autor písňových textů. ■ Píseň č. 710.

BAŠTECKÝ, Josef, 1844–1922. Pedagog (Libiš), knihkupec a nakladatel (Praha), jednatel osvětového spolku Komenský, publicista, redaktor, spisovatel, teoretik pedagogiky, překladatel, básník, autor písňových textů. ■ Písně č. 245, 286, 412, 435, 436, 519, 564, 707, 709, 725.

BATELKA, Josef, 1919–1999. Evangelický diakon (Soběhrdy), vikář (Čáslav), farář (Opatovice, Nové Město na Moravě) a senior Horáckého seniorátu ČCE, básník, autor

písňových textů. ■ Písně č. 5, 8, 9, 19, 23, 33, 47, 70, 139, 141, 311, 321.

BAŤOVÁ, Eliška, nar. 1982. Muzikoložka, flétnistka, učitelka na základních uměleckých školách (Blovice, Praha, Příbram), sbormistryně, autorka monografií a odborných studií z dějin liturgie a duchovní písně, jako hymnoložka se podílela na tvorbě nového evangelického zpěvníku, autorka písňových textů. ■ Písně č. 41, 142, 159, 324, 360, 392, 728.

BEDNÁŘ, Kamil, 1912–1972. Básník, překladatel, publicista (též pod pseudonymem Prokop Kouba), redaktor (Praha), autor duchovní lyriky a přebásnění žalmových textů. ■ Písně č. 176, 192.

BECHLER, Johann Christian, 1784–1857. Původem estonský pedagog, kazatel, pastor a biskup obnovené Jednoty bratrské působící ve Spojených státech amerických (Nazareth, Bethlehem, Staten Island, Lititz, Winston-Salem), v Rusku (Sarepta na Volze), v Holandsku (Zeist) a v Německu (Herrnhut). Varhaník a skladatel, autor mnoha liturgických skladeb a písňových melodií. ■ Píseň č. 773.

BELL, John Lamberton, nar. 1949. Skotský skladatel, kazatel, ordinovaný duchovní The Church of Scotland, člen Iona Community a její autonomní skupiny Wild Goose Resource Group (Glasgow), zabývající se studiem a prezentací nových forem laické bohoslužby. Editor, sestavovatel zpěvníků, autor písňových melodií a textů. ■ Písně č. 250, 332, 424.

BERTHIER, Jacques, 1923–1994. Francouzský hudební skladatel, autor liturgické hudby pro komunitu v Taizé, klavírista, varhaník (Paříž), autor písňových melodií. ■ Písně č. 103, 144, 145, 147, 202, 206, 209, 210, 211, 251, 268, 269, 556, 582, 583, 665, 691, 721, 729.

BESTEN, Adrianus Cornelius den, 1923–2015. Nizozemský básník, esejista, redaktor (Amsterodam), germanista,

středoškolský a vysokoškolský pedagog (Universiteit van Amsterdam), překladatel, spolupracoval na tvorbě zpěvníku Liedboek voor de Kerken, autor básnických sbírek a mnoha písňových textů. ■ Píseň č. 728.

BEUERLE, Herbert, 1911–1994. Německý skladatel liturgické hudby, kantor (Dassel, Gelnhausen), hudební pedagog, autor písňových textů a melodií zejména v žánru tzv. nové duchovní písně. ■ Písně č. 52, 557.

BLAHOSLAV, Jan, 1523–1571. Kněz a biskup Jednoty bratrské (Ivančice), písař a historiograf, představitel biblického humanismu, filolog, překladatel, hudební teoretik, editor tzv. Šamotulského a Ivančického bratrského kancionálu, upravovatel melodií, autor a upravovatel písňových textů. ■ Písně č. 91, 255, 323, 652.

BONHOEFFER, Dietrich, 1906–1945. Významný německý luterský teolog, etik, filozof, vikář a farář zahraničních německých sborů (Barcelona, Londýn), vysokoškolský pedagog (Union Theological Seminary, New York; Friedrich Wilhelms Universität, Berlín), vedoucí ilegálního kazatelského semináře opoziční evangelické tzv. Vyznávající církve (Finkenwalde/Štětín), bojovník proti antisemitismu a nacismu, vězněn a popraven v koncentračním táboře. Autor teologických a etických spisů, básník, autor písňových textů. ■ Píseň č. 620.

BOST, Paul Ami Isaac David, 1790–1874. Švýcarský reformovaný teolog, původně z prostředí obnovené Jednoty bratrské, putovní kazatel ve Švýcarsku, Německu a Francii, pastor (Ženeva, Carouge, Asnires, Bourges), vězeňský kaplan (Melun), spoluzakladatel sboru Svobodné reformované církve v Ženevě, jeden z hlavních představitelů švýcarského probuzeneckého hnutí, autor teologických a historických spisů a písňových melodií. ■ Píseň č. 416.

BOYCE-TILLAMN, June, nar. 1943. Britská vysokoškolská pedagožka (University of Winchester) a anglikánská duchovní zabývající se hudební výchovou, vztahem hudby a spirituality a feministickou muzikologií (Londýn). Autorka odborných textů a sestavovatelka písňové sbírky, skladatelka duchovní hudby, autorka písňových textů. ■ Píseň č. 686.

BRADBURY, William Batchelder, 1816–1868. Americký skladatel, varhaník (Boston), pedagog a ředitel vlastní hudební školy (Bradbury Piano Company, New York). Editor řady sbírek pro pěvecké sbory a školy, autor písňových melodií. ■ Písně č. 483, 526, 723.

BUDRY, Edmond-Louis, 1854–1932. Švýcarský reformovaný pastor (Cully, Sainte-Croix, Vevey), překladatel, autor písňových textů. ■ Písně č. 549, 595.

CAWOOD, John, 1775–1852. Anglický teolog, kaplan (Ribsford, Dowles, Bewdley), spisovatel a básník. Autor písňových textů. ■ Píseň č. 483.

CLAUSNITZER, Tobias, 1619–1684. Německý luterský kněz (Weiden), polní kazatel švédského vojska v období třicetileté války, církevní a školní inspektor pro oblast Parkstein-Weiden. Básník, autor duchovní literatury, sbírek kázání a písňových textů. ■ Píseň č. 312.

CLEMENS NON PAPA, Jacobus, c.1510–1555/6. Významný nizozemský skladatel, duchovní a zpěvák odpovědný za podobu liturgie (Brugy, 's-Hertogenbosch). Autor řady mší, motet, významný autor tříhlasých žalmů v holandštině a světských písní. ■ Píseň č. 370.

CORNEILLE, Pierre, 1606–1684. Významný francouzský básník a dramatik, právník a úředník (Rouen, Paříž). Klasik francouzské tragédie, autor lyrické a duchovní poezie. ■ Píseň č. 313.

COUFAL, Zdeněk, 1926–2002. Varhaník, sbormistr (pěvecký sbor a orchestr Kostnické jednoty), středoškolský učitel

matematiky, učitel hudby a varhanní hry (Komenského evangelická teologická fakulta v Praze). Autor písňových melodií a textů. ■ Písně č. 228, 276, 315, 316, 328, 418, 557, 584, 643, 705, 744.

CROFT, William, 1678–1727. Anglický skladatel, zpěvák a varhaník, pedagog (Londýn), tvůrce sbírek liturgické hudby, autor písňových melodií. ■ Píseň č. 634.

CRUCIGER, Elisabeth, c.1500–1535. Polská šlechtična, řeholnice premonstrátského řádu (Trzebiatów), za svobodna von Meseritz. Přívrženkyně luterství, manželka Lutherova spolupracovníka Caspara Crucigera (Wittenberg). Autorka písňových textů. ■ Píseň č. 504.

CRÜGER, Johann, 1598–1662. Německý teolog (Wittenberg), pedagog, varhaník a kantor (Berlín). Skladatel duchovní hudby a hudební teoretik. Editor zpěvníku Praxis pietatis melica a autor písňových melodií. ■ Písně č. 67, 284, 286, 521, 630, 700, 702.

CRUM, John Macleod Campbell, 1872–1958. Britský anglikánský diakon, kněz (Darlington, Oxford, Mentmore, Windsor, Farnham), kanovník (Canterbury), teolog, spisovatel, autor písňových textů. ■ Píseň č. 545.

CUMMINGS, William Hayman, 1831–1915. Anglický sborový a sólový pěvec a varhaník (Londýn), pedagog (Royal Academy of Music a Guildhall School of Music, Londýn), koncertoval v Anglii i v Americe, zakladatel a člen řady hudebních organizací, upravovatel písňových melodií. ■ Píseň č. 480.

ČAPEK, Jan Blahoslav, 1903–1982. Literární historik, vysokoškolský pedagog a profesor (Husova československá evangelická fakulta bohoslovecká, Vysoká škola obchodní, Filozofická fakulta UK v Praze), úředník (mj. Tiskový odbor předsednictva vlády, Česká akademie věd a umění), knihovník a archivář (Praha). Spisovatel, básník, kritik, redaktor, autor prací

z dějin starší české literatury, překladatel písňových textů. ■ Píseň č. 711.

ČEP, Zdeněk, 1914–2006. Skladadel, varhaník, sbormistr, dirigent, vysokoškolský pedagog se zaměřením na církevní hudbu a hymnologii (Komenského evangelická teologická fakulta v Praze), spolupracoval při tvorbě církevních zpěvníků (Evangelický zpěvník, Křesťanský kancionál), autor písňových melodií. ■ Písně č. 8, 19, 24, 47, 247, 397, 507, 753.

ČERVENKA, Matěj, 1521–1569. Kněz a biskup Jednoty bratrské (Litomyšl, Přerov), autor polemických, liturgických a věroučných spisů, překladatel žaltáře a autor písňových textů. ■ Písně č. 168, 576.

DAVID, Linus, 1935–2004. Švýcarský skladatel, varhaník, pedagog, sbormistr (Winterthur, Curych), muzikolog a hudební publicista (Luzern), profesor církevní hudby (Theologische Hochschule Chur), spolupracovník komise pro přípravu zpěvníku Gotteslob a švýcarského katolického zpěvníku. Autor písňových melodií. ■ Písně č. 357, 371.

DECIUS, Nikolaus, c.1485 – po 1546. Německý teolog a klerik, probošt benediktinského kláštera Steterburg, kazatel (Štětín, Královec), postupně pod vlivem reformace. Pedagog, ředitel lycea (Hannover), kantor (Bartoszyce, Královec), básník a skladatel, autor dolnoněmeckých textů písňového ordinária. ■ Písně č. 260, 374.

DIX, William Chatterton, 1837–1898. Britský básník, spisovatel, překladatel, obchodník a manažer (Glasgow). Sestavovatel sbírek duchovní poezie, autor písňových melodií. ■ Píseň č. 485.

DIXON LOES, Harry, 1895–1965. Americký hudebník sloužící v baptistické církvi, vysokoškolský pedagog

(Moody Bible Institute, Chicago). Autor mnoha gospelových melodií a textů. ■ Píseň č. 496.

DŘEVÍNEK, Havel, zemřel 1563. Utrakvistický a později bratrský kněz, bakalář pražské univerzity, správce bratrských sborů (Nový Jičín, Třebíč, Dačice), člen Úzké rady Jednoty bratrské. Autor písňových textů. ■ Písně č. 197, 413, 642.

DVOŘÁČEK, Pavel, nar. 1950. Evangelický vikář a farář (Hrabová, Rokycany, Poděbrady, Praha), senior Poděbradského seniorátu ČCE, člen folkové evangelické skupiny, autor písňových textů. ■ Píseň č. 235.

DYKES, John Bacchus, 1823–1876. Britský anglikánský kněz, kanovník, vikář a hlavní předzpěvák (York, Durham), varhaník (Hull), klavírista, houslista, hornista a skladatel. Teolog, publicista, autor písňových melodií. ■ Písně č. 590, 726.

EBELING, Johann Georg, 1637–1676. Německý skladatel, kantor (Lüneburg), Kirchenmusikdirektor (Berlín), pedagog (Gymnasium Carolinum, Štětín), teolog, autor spisu o dějinách hudby a významného zhudebnění textů Paula Gerhadta. ■ Písně č. 187, 632.

EBEN, Petr, 1929–2007. Významný skladatel, varhaník a klavírista, vysokoškolský pedagog (Katedra dějin hudby, divadla a filmu Filozofické fakulty UK v Praze, Katedra skladby HAMU v Praze, Royal Northern College of Music v Manchesteru), tvůrce mnoha instrumentálních i vokálních kompozic, autor melodií katolických liturgických zpěvů a písní. ■ Písně č. 34, 35, 39, 45, 49, 69, 87, 98, 100, 108, 117, 128, 138, 174, 252, 264, 271, 272, 273, 295, 346, 366, 367, 368, 369, 398, 399, 509, 769.

EBER, Paul, 1511–1569. Německý reformátor, luterský teolog, lingvista, vysokoškolský pedagog, děkan

a rektor (Wittenberg), kněz a superintendant, žák a spolupracovník Philippa Melanchtona. Autor teologických a historiografických spisů a písňových textů. ■ Píseň č. 616.

ECKERT, Eugen, nar. 1954. Německý luterský farář (Offenbach, Frankfurt nad Mohanem), později pověřený pro oblast církve a sportu; sociální pracovník, vysokoškolský pedagog (Hochschule für Musik und darstellende Kunst, Frankfurt nad Mohanem), člen pracovní skupiny pro církevní hudbu a pastoraci mládeže, tvůrce rozhlasových pořadů, autor textů rozsáhlých duchovních skladeb a písní z oblasti tzv. nové duchovní písně. ■ Píseň č. 692.

EDWARDS, Rusty, nar. 1955. Americký pastor luterské církve (Moline, Rockford, Marietta), zároveň oblát (tj. oficiálně sdílející spiritualitu) benediktinského řádu (Pecos), vysokoškolský pedagog, zpěvák, sestavovatel několika autorských zpěvníků, autor písňových textů a melodií. ■ Píseň č. 717.

ELLERTON, John, 1826–1893. Britský anglikánský kaplan a vikář (Easebourne, Brighton, Crewe Green, White Roding), pedagog a školní rektor (Hinstock, Londýn). Sestavovatel a editor zpěvníků, věnoval se tvorbě duchovních písní pro děti, autor a překladatel písňových textů. ■ Píseň č. 659.

ELLINGSEN, Svein Ørnulf, 1929–2020. Norský výtvarník, uměnovědec a kritik, pedagog (Saltrød), básník a redaktor církevního tisku. Člen komise pro přípravu norského zpěvníku. Významný autor písňových textů. ■ Píseň č. 357.

ELLIOT, Charlotte, 1789–1871. Britská anglikánská básnířka, malířka a editorka (Clapham, Torquay, Brighton), redaktorka křesťanského časopisu, sestavovatelka autorských zpěvníků a básnických sbírek, autorka písňových textů. ■ Píseň č. 273.

ESTERLE, Miloslav, nar. 1957. Houslista, pedagog, ředitel základní umělecké školy (Starý Plzenec), sbormistr (Plzeň), autor metodických materiálů ke hře na housle. Dlouhodobě se podílí na přípravě zpěvníků ČCE, předseda Tvůrčí skupiny pro přípravu nového evangelického zpěvníku, autor písňových textů. ■ Písně č. 1, 3, 9, 10, 14, 15, 18, 19, 21, 24, 25, 34, 39, 40, 45, 46, 49, 50, 51, 57, 62, 66, 69, 78, 87, 89, 94, 96, 100, 102, 108, 111, 131, 134, 135, 144, 148, 149, 150, 152, 161, 166, 167, 175, 179, 182, 184, 193, 195, 237, 256, 259, 261, 284, 288, 296, 331, 334, 343, 361, 419, 443, 459, 465, 475, 504, 527, 539, 544, 551, 580, 581, 604, 605, 608, 613, 624, 629, 631, 638, 673, 678, 740, 767, 771, 789.

ESTERLE, Vojtěch, nar. 1987. Skladatel, klavírista, pedagog a korepetitor, varhaník a sbormistr (Stříbro, Praha, Hradec Králové), věnuje se varhanní a klavírní improvizaci. Tvůrce řady skladeb zejména z oblasti duchovní a liturgické hudby, autor písňových melodií. ■ Písně č. 419, 650.

FALK, Johannes Daniel, 1768–1826. Německý průkopník sociální práce pro mládež (Gesellschaft der Freunde in der Not, Weimar), evangelický laický teolog, novinář, autor katechetických a dalších vzdělávacích spisů a písňových textů. ■ Píseň č. 482.

FARJEON, Eleanor, 1881–1965. Britská spisovatelka, básnířka, dramatička, novinářka (Londýn), významná autorka knih pro děti, autorka písňových textů. ■ Píseň č. 756.

FISCHER, Ivo, 1924–1990. Básník, redaktor Československého rozhlasu (Praha, České Budějovice), divadelní dramaturg a dramatik (Divadlo Rokoko, Praha). Scénárista, operetní a muzikálový libretista, spisovatel, překladatel, významný autor písňových textů. ■ Píseň č. 781.

FOERSTER, Josef Bohuslav, 1859–1951. Významný skladatel, varhaník a ředitel kůru (Praha), středoškolský a vysokoškolský pedagog (pražská gymnázia, konzervatoř v Praze a v Hamburku, Universität für Musik und darstellende Kunst Wien, Filozofická fakulta UK v Praze), spisovatel a hudební kritik, prezident České akademie věd a umění. Autor všech dobových žánrů klasické hudby, včetně mnoha písní a sborů. ■ Píseň č. 488.

FRANC, Guillaume, 1505–1571. Francouzský kantor, správce školy (Ženeva) a pedagog na gymnáziu (Lausanne), instrumentalista, skladatel a učitel hudby. V rámci ženevské liturgické reformy dohlížel na výuku zpěvu žalmů na školách, jeden z autorů a editorů melodií Ženevského žaltáře. ■ Píseň č. 521.

FRANCK, Johann, 1618–1677. Německý právník, advokát, purkmistr (Gubin), člen zemského sněmu, básník, autor světské i duchovní poezie a písňových textů. ■ Píseň č. 700.

FRANCK, Johann Wolfgang, 1644–c.1710. Německý skladatel, dvorní kapelník (Ansbach), kantor (Hamburk), organizátor veřejných koncertů (Londýn), autor německých oper, kantát a duchovních i světských písní. ■ Píseň č. 550.

FRANCK, Melchior, 1579–1639. Německý skladatel, pedagog (Norimberk), kapelník a inspektor Stadtkirchenkantorei (Coburg). Tvůrce mnoha skladeb světské i duchovní, vokální i instrumentální hudby, zejména motet, autor písňových melodií. ■ Píseň č. 567.

FRANZ, Ignaz, 1719–1790. Německý katolický kaplan (Hlohov), kněz (Sława), rektor kněžského semináře (Vratislav), teolog, představitel katolického osvícenství, sestavovatel sbírek kázání, katechismů a zpěvníků, autor písňových textů. ■ Píseň č. 289.

FRAYSSE, Claude, 1941–2012. Francouzský reformovaný farář, zpěvák a multiinstrumentalista, hudební pedagog (Romans), skladatel, spolupracoval na vydávání zpěvníků křesťanských popových písní, vedoucí hudebních skupin zaměřených na evangelizaci, autor písňových melodií. ■ Píseň č. 716.

FRIEDEL, Alwin, nar. 1935. Německý skladatel, básník, kantor (Zeulenroda), Kirchenmusikdirektor (Arnstadt), sbormistr, editor a autor odborných textů (pečoval o živou recepci Bachova díla), upravovatel písní a kánonů. ■ Píseň č. 119.

FÜHRER, Robert Jan Nepomuk, 1807–1861. Hudební skladatel, varhaník a kapelník (Praha, Salzburg aj.), jeden z prvních učitelů pražské Varhanické školy, hudební teoretik. Autor velkého množství především liturgických skladeb a písňových melodií. ■ Píseň č. 451.

GABRIEL, Charles Hutchinson, 1856–1932. Americký varhaník, zpěvák, působil v čele Grace Methodist Episcopal Church (San Francisco), editor duchovní hudby (Chicago), skladatel (pod různými pseudonymy), autor gospelových melodií a textů. ■ Píseň č. 241.

GALLUS, Miroslav, nar. 1950. Právník, soudce (Krajský obchodní soud, Brno; Nejvyšší soud, Brno), zpěvák, klavírista, kytarista, autor vánočních divadelních her pro děti, autor písňových textů. ■ Písně č. 299, 381.

GARDINER, William, 1770–1853. Britský výrobce punčochového zboží (Leicester), skladatel (pod pseudonymem W. G. Leicester), upravovatel děl vídeňských klasiků, propagátor Beethovenovy hudby v Anglii, klavírista, violista, zpěvák, editor, autor knih o hudbě a dobovém hudebním provozu, autor písňových textů. ■ Píseň č. 581.

GASTOLDI, Giovanni Giacomo, c.1554–1609. Italský skladatel a zpěvák, katolický subdiakon, diakon a kněz, pedagog, kapelník (vévodská kapela v Mantově), autor duchovní hudby a významný tvůrce světských vícehlasých písní. ■ Píseň č. 324.

GASTORIUS, Severus, 1647–1682. Německý kantor (Jena) a skladatel. Tvůrce pohřebních motet, autor a upravovatel písňových melodií. ■ Písně č. 607, 704.

GEILSDORF, Paul, 1890–1976. Německý luterský kantor a Kirchenmusikdirektor (Chemnitz), sbormistr a dirigent, skladatel, autor duchovních a liturgických skladeb a písňových melodií. ■ Píseň č. 778.

GELLERT, Christian Fürchtegott, 1715–1769. Německý osvícenský filozof a etik, básník, spisovatel a dramatik, soukromý učitel, vysokoškolský pedagog a profesor (Lipsko). Autor řady literárních děl, zejména komedií, bajek a duchovní poezie. ■ Písně č. 311, 735.

GERHARDT, Paul, 1607–1676. Významný německý luterský farář, probošt (Mittenwalde, Berlín, Lübben/Spreewald), teolog, pedagog, básník. Autor písňových textů, zejména pro zpěvníky berlínských kantorů Johanna Crügera a Johanna Georga Ebelinga. ■ Písně č. 286, 477, 519, 522, 523, 630, 632, 651, 701.

GEROLD, Johann Karl, 1745–1822. Francouzsko-německý protestantský dvorní kantor, vikář a diakon (Ribeauvillé), farář (Boofzheim, Kolbsheim), skladatel, autor písňových melodií. ■ Píseň č. 393.

GESIUS, Bartholomäus, 1555/62–1613. Německý skladatel, básník, kantor (Müncheberg, Frankfurt nad Mohanem), vychovatel (Szprotawa). Autor řady chrámových a školských kompozic a úprav starších písňových melodií. ■ Píseň č. 701.

GIARDINI, Felice, 1716–1796. Italský skladatel, houslista (Řím, Neapol), cembalista, zpěvák, operní ředitel a dirigent (Londýn). Představitel neapolské operní

školy, autor vokální i komorní instrumentální hudby a písňových melodií. ■ Píseň č. 275.

GIBBONS, Orlando, 1583–1625. Významný anglický skladatel, zpěvák (Cambridge), varhaník a virginalista dvorní kapely a Westminsterského opatství (Londýn). Autor vokální hudby a skladeb pro klávesové nástroje a nástrojové ansámbly, autor písňových melodií. ■ Píseň č. 363.

GOTTSCHICK, Anna Martina, 1914–1995. Německá novinářka (Aue), korektorka a hudební editorka (Bärenreiter-Verlag, Kassel), autorka písňových textů. ■ Píseň č. 675.

GOTTSCHICK ST., Friedemann, nar. 1928. Německý kantor, profesor evangelické chrámové hudby (Robert Schumann Hochschule, Düsseldorf), Kirchenmusikdirektor, skladatel a autor písňových melodií a textů. ■ Písně č. 26, 675.

GOUDIMEL, Claude, 1514/20–1572. Významný francouzský skladatel, hudební vydavatel a editor (Paříž, Mety), přední tvůrce vícehlasého zpracování ženevských žalmů. ■ Písně č. 171, 575.

GÖRANSSON, Harald, 1917–2004. Švédský luterský kantor a varhaník (Lidingö), hymnolog, učitel hudby a vysokoškolský pedagog (Kungliga Musikhögskolan, Stockholm), autor hudebně-teoretických a hudebně-historických pojednání, člen komisí pro přípravu švédské luterské agendy a zpěvníku, autor liturgických nápěvů. ■ Píseň č. 270.

GREATOREX, Walter, 1877–1949. Britský skladatel, hudební pedagog, asistent a hudební ředitel (Uppingham School, Rutland; Gresham's School, Holt), zpěvák, autor varhanní hudby a písňových melodií. ■ Píseň č. 686.

GREGOR, Christian, 1723–1801. Německý skladatel, varhaník a Musikdirektor (Herrnhut, Herrnhaag, Zeist), učitel, diakon, presbyter a biskup obnovené Jednoty

bratrské (Herrnhutt, Barby). Editor kancionálů, autor motet, kantát, autor a upravovatel písňových melodií a textů. ■ Píseň č. 217.

GRUBER, Franz Xaver, 1787–1863. Rakouský skladatel, varhaník, pedagog (Arnsdorf, Oberndorf bei Salzburg, Berndorf, Hallein), sbormistr a zpěvák. Autor liturgické hudby a písňových melodií. ■ Píseň č. 484.

GRÜNWALD, Georg, zemřel 1530. Rakouský reformátor, novokřtěnecký kazatel (Kitzbühel), původním zaměstnáním švec. Upálen jako kacíř. Autor písňových textů. ■ Píseň č. 322.

HÁJEK, Miloslav, 1923–1995. Evangelický teolog, synodní senior ČCE, diakon, vikář a farář (Brno, Veselí u Jimramova, Zlín), pedagog (Konzervatoř Evangelické akademie, Kroměříž), spolupracoval na ekumenickém překladu Nového zákona. Autor homiletických a katechetických spisů a písňových textů. ■ Písně č. 519, 606, 623, 651.

HÁJEK, Štěpán, nar. 1960. Evangelický seniorátní vikář (Třebíč), farář (Horní Dubenky, Brno), vydavatel a šéfredaktor měsíčníku Protestant, vysokoškolský pedagog (Divadelní fakulta JAMU v Brně), organizátor mnoha misijních setkání kombinujících bohoslužbu, divadlo, hudbu a výtvarné umění. Kytarista, člen křesťanské bluesové kapely, autor písňových melodií a textů. ■ Píseň č. 380.

HÁJKOVÁ, Dagmar, 1924–2002. Sekretářka Vysokého učení technického (Zlín, Praha), jako manželka faráře a synodního seniora se zapojovala do mnoha aktivit v ČCE, spolupracovala s ekumenickým hnutím Světový den modliteb, překladatelka písňového textu. ■ Píseň č. 406.

HALAMA, Jindřich, nar. 1952. Český evangelický teolog, etik, kazatel Jednoty bratrské (Jablonec nad Nisou),

studentský farář, vysokoškolský pedagog a děkan (ETF UK v Praze). Předseda komise pro tvorbu zpěvníku Jednoty bratrské, autor a upravovatel písňových textů. ■ Píseň č. 590.

HALAMA ST., Jindřich, 1925–2011. Pomocný kazatel, vikář, diakon, kazatel a presbyter Jednoty bratrské, později působící v rámci Ochranovského seniorátu ČCE (Nová Paka, Rovensko, Praha, Mladá Boleslav), člen a předseda Úzké rady, předseda Ekumenické rady církví. Překladatel, spolupracoval na tvorbě zpěvníku Jednoty bratrské, překladatel písňových textů. ■ Píseň č. 773.

HÄNDEL, Georg Friedrich, 1685–1759. Významný německý varhaník (Halle), kapelník (Hannover) a skladatel (Londýn), zakladatel anglické oratorní tradice, autor rozsáhlého díla všech dobových žánrů včetně sborů a písní na biblické texty. ■ Písně č. 195, 549.

HARLING, Per, nar. 1948. Švédský kněz a evangelizátor (Frösön, Rättvik, Lausanne, Uppsala), angažovaný v mezinárodní ekumeně, programový ředitel křesťanského televizního vysílání, sestavovatel zpěvníků, sekretář pracovní skupiny pro tvorbu dodatku ke švédskému žaltáři, církevní konzultant pro otázky evangelizace a rozvoje zbožnosti, autor publikací o bohoslužebném životě a řady hudebních nahrávek. Skladatel, autor liturgické hudby a písňových melodií a textů. ■ Píseň č. 379.

HASSLER, Hans Leo, 1564–1612. Významný skladatel, varhaník, organolog a městský kapelník (Augsburg, Norimberk), autor písňových melodií. ■ Písně č. 164, 519.

HATTON, John, zemřel 1793. Britský presbyteriánský hudebník (St. Helen), autor písňových melodií. ■ Píseň č. 772.

HAUSMANN, Julie Katharina, 1825–1901. Pobaltská německy píšící básnířka (Jelgava, Biarritz, Petrohrad),

vychovatelka, učitelka hudby, autorka několika sbírek duchovní poezie a písňových textů.
■ Píseň č. 709.

HAVELKA, Svatopluk, 1925–2009. Skladatel, muzikolog, houslista a klavírista, hudební referent Československého rozhlasu (Ostrava), profesor skladby (HAMU v Praze), sběratel lidových písní, autor filmové hudby, orchestrálních i vokálních skladeb, autor písňových melodií. ■ Píseň č. 787.

HAVERGAL, William Henry, 1793–1870. Britský anglikánský diakon a kněz (Bristol, Creech Heathfield, Astley, Worcester, Shareshill aj.), varhaník, skladatel, autor především liturgické hudby, sbírek kázání, písňových textů a melodií. ■ Píseň č. 712.

HAYDN, Johann Michael, 1737–1806. Rakouský skladatel, zpěvák (Vídeň), varhaník, dvorní skladatel a kapelník (Velký Varadín, Salzburg), pedagog. Autor vokální, symfonické i komorní hudby, především pak mší a dalších liturgických a duchovních skladeb.
■ Píseň č. 749.

HEBER, Reginald, 1783–1826. Britský anglikánský kněz, vikář (Hodnet), biskup působící v Indii (Kalkata), misionář, spisovatel, básník, autor písňových textů. ■ Píseň č. 590.

HELD, Heinrich, 1620–1659. Původem slezský právník a básník, působící vlivem rekatolizace v Prusku (Fraustadt, Štětín), autor písňových textů.
■ Písně č. 438, 439.

HELDER, Bartholomäus, 1585–1635. Německý kantor a pedagog (Friemar), luterský kněz (Remstädt). Skladatel, autor melodií a textů vícehlasých duchovních písní. ■ Píseň č. 364.

HELLER, Daniel, nar. 1976. Evangelický jáhen (Bohemka, Veselynivka) a farář (Pržno, Valašské Meziříčí), pastorační pracovník se zaměřením na psychoterapii. Překladatel

a autor písňových textů a melodií. ■ Písně č. 151, 198, 270, 356, 357, 675, 734.

HENSEL, Luise, 1798–1876. Německá básnířka, konvertitka od luterského ke katolickému vyznání, učitelka a vychovatelka (Sondermühlen, Marienberg, Cáchy, Heumarkt, Wiedenbrück aj.), autorka písňových textů. ■ Píseň č. 658.

HENYCH, Daniel, 1931–2018. Evangelický vikář (Hradec Králové, Praha) a farář (Jičín, Praha), spisovatel, překladatel, básník, ilustrátor, autor písňových melodií a textů. ■ Písně č. 221, 358, 550.

HEERMANN, Johann, 1585–1647. Slezský básník, luterský diakon (Köben an der Oder), autor několika básnických sbírek a teologických spisů, významný autor velkého množství německých písňových textů. ■ Písně č. 392, 521.

HERMAN, Nikolaus, 1500–1561. Německý luterský skladatel působící většinu života v Jáchymově. Kantor, varhaník, sestavovatel kancionálů, autor písňových textů a melodií. ■ Písně č. 261, 471, 542, 566, 653.

HERRNSCHMIDT, Johann Daniel, 1675–1723. Německý luterský teolog, vikář, diakon a farář (Bopfingen), superintendant a dvorní kazatel (Idstein), pedagog a profesor teologie (Halle), pietistický básník, autor písňových textů. ■ Píseň č. 287.

HERYÁN, Miroslav, 1923–2003. Evangelický diakon (Ostrava), vikář (Praha) a farář (Praha-Radotín, Brno), pracovník Synodní rady ČCE, spolupracoval na ekumenickém překladu Starého zákona, pedagog (Evangelikální teologický seminář Vyšší odborné školy teologické a sociální v Praze), ředitel Biblické a misijní školy v Hradci Králové, spoluzakladatel a předseda České evangelikální aliance, publicista, autor teologických spisů a písňových textů.

■ Písně č. 115, 147, 239, 395, 448, 454, 455, 487, 489, 555, 640, 679, 700, 713, 778.

HEURICH, Winfried, nar. 1940. Německý varhaník, kantor (Frankfurt nad Mohanem), sbormistr a skladatel, vysokoškolský pedagog (Hochschule für Musik und darstellende Kunst, Frankfurt nad Mohanem), vedoucí pracovní skupiny pro církevní hudbu a pastoraci mládeže (Limburg), autor písňových melodií z oblasti tzv. nové duchovní písně. ■ Píseň č. 789.

HILLE, Johann Georg, zemřel 1744. Německý luterský kantor a varhaník (Glaucha u Halle) inspirovaný osobními styky s Johannem Sebastianem Bachem, hudební teoretik, sestavovatel kancionálů, autor písňových melodií. ■ Píseň č. 609.

HILLER, Philipp Friedrich, 1699–1769. Německý luterský vikář (Schwaigern, Hessigheim am Neckar) a kněz (Brettach, Ludwigsburg, Neckargröningen, Mühlhausen an der Enz, Steinheim bei Heidenheim), pedagog, básník, významný představitel pietismu, autor písňových textů. ■ Píseň č. 607.

HIPPE, Matthias, 1946–2004. Německý varhaník, sbormistr a kantor (Erlangen, Schweinfurt, Bad Windsheim, Traunstein, Bayreuth), dirigent, sestavovatel písňových a varhanních sbírek, upravovatel písňových melodií. ■ Píseň č. 439.

HOFMANN, Friedrich, 1910–1998. Německý luterský teolog, farář (Zeilitzheim), děkan (Neumark in der Oberpfalz), hymnolog, zmocněnec pro církevní hudbu bavorské zemské církve, autor písňových textů. ■ Píseň č. 357.

HOCHMAN, Jan, 1863–1950. Evangelický školní správce h. v. (Strměchy), pedagog, později kazatel Svobodné církve reformované (Plzeň; následně Jednota českobratrská), spisovatel, podílel se na vydání zpěvníku pro metodistické sbory, překladatel písňových textů. ■ Píseň č. 291.

HOLZSCHUHER, Heinrich, 1798–1847. Německý sociální pracovník (Weimar, Erfurt), učitel, úředník, básník, spisovatel, autor písňových textů. ■ Píseň č. 482.

HORÁK, Martin, nar. 1965. Evangelický farář a teolog, zaměřující se na otázky praktické teologie (Jilemnice, Brno), působil také v Anglii (Potters Bar, Brookmans Park), původním povoláním programátor. Varhaník, překladatel písňových textů. ■ Píseň č. 427.

HORKÁ, Magdalena, 1923–2019. Evangelická (původním vyznáním katolická) varhanice (Liboc, Proseč, Kroměříž, Vikýřovice), sbormistryně, hudební redaktorka Československého rozhlasu (Praha), pedagožka v lidových školách umění (Litomyšl, Kroměříž, Napajedla), organizátorka varhanických kurzů. Zakladatelka, ředitelka a pedagožka církevní konzervatoře (Evangelická akademie – církevní hudba a katecheze, Kroměříž), předsedkyně poradního odboru pro církevní hudbu. Významně se podílela na vzniku Evangelického zpěvníku a Chorálníku, pečovala o kostelní varhany, autorka písňové melodie. ■ Píseň č. 774.

HORKÝ, Jan, 1923–1995. Evangelický vikář (Libeň) a farář (Kobylisy, Proseč, Kroměříž), člen Internationale Arbeitsgemeinschaft für Hymnologie, varhaník, violista, sbormistr, pedagog a zakladatel církevní konzervatoře (Evangelická akademie – církevní hudba a katecheze, Kroměříž), autor písňových melodií. ■ Písně č. 5, 70, 139, 141.

HÖRLBACHER, Friedrich, 1890–1961. Německý skladatel, autor písňových melodií a textů. ■ Píseň č. 225.

HORN, Paul, 1922–2016. Německý muzikolog, sbormistr, varhaník, Kirchenmusikdirektor (Ravensburg), pedagog (Musikhochschule Trossingen), hudební editor a upravovatel, skladatel sborové a varhanní hudby. ■ Píseň č. 436.

HORNOF, Vladimír, 1870–1942. Spisovatel, libretista, básník, publicista, středoškolský pedagog (Pardubice, Polička, Hradec Králové), jeden z představitelů Cyrilské jednoty. Autor textové podoby Českého kancionálu, autor a upravovatel písňových textů. ■ Písně č. 500, 694.

HOSEMANN, Jean-Jacques, 1805–1886. Francouzský duchovní v protestantských farnostech reformovaného (Nérac) i augsburského vyznání (Paříž), teolog, redaktor náboženského tisku, básník, autor teologických spisů, duchovní poezie a písňových textů. ■ Píseň č. 750.

HOYLE, Richard Birch, 1875–1939. Anglický baptistický pastor (Sudbury, Aberdeen, Londýn, Belvedere, Kingston-upon-Thames), teolog, vysokoškolský pedagog (Western Theological Seminary, Pittsburgh), jako editor pracoval pro hnutí YMCA. Překladatel teologické literatury, autor písňových textů. ■ Píseň č. 549.

HRDLIČKA, Josef, nar. 1942. Katolický kněz (Ostrava, Hoštejn, Hynčice), biskup olomoucký a děkan Metropolitní kapituly u sv. Václava v Olomouci, předseda Rady pro kulturu a památky a Komise pro liturgii České biskupské konference, významně se podílel na rozšířené redakci katolického Kancionálu. Básník, spisovatel, překladatel duchovní poezie, autor písňových textů. ■ Písně č. 174, 398, 399, 680, 769.

HREJSOVÁ, Jarmila, 1909–1989. Historička, středoškolská pedagožka (Praha), autorka písňových textů. ■ Písně č. 187, 628, 632.

HRUŠKOVIC, Samuel, 1694–1748. Slovenský luterský kněz a diakon (Lešť, Kostolné Moravce, Banská Bystrica), učitel, vychovatel a školní rektor (Banská Bystrica, Senné), superintendant. Básník, dramatik, autor teologických a liturgických spisů, editor mladších vydání kancionálu Cithara sanctorum, autor a překladatel písňových textů. ■ Píseň č. 415.

HUG, Victor, nar. 1939. Švýcarský skladatel a sbormistr, vedoucí hudebního vydavatelství (Adliswil), autor písňových melodií. ■ Píseň č. 430.

HULL, Eleanor Henrietta, 1860–1935. Irská lingvistka zabývající se irskou gaelštinou, spisovatelka, novinářka, sekretářka společnosti pro vydávání irských textů, autorka odborných studií, překladatelka básnických textů. ■ Píseň č. *777*.

CHATFIELD, Allen William, 1808–1896. Britský anglikánský kněz, vikář (Stotfold, Much Marcle), autor sbírek kázání, překladatel řecké duchovní poezie a modliteb, autor písňových textů. ■ Píseň č. 400.

CHAVANNES, François Louis Frédéric, 1803–1893. Švýcarský teolog, pastor Svobodné reformované církve (Lausanne, Amsterodam), pedagog a školní ředitel (Vevey), básník, publicista, autor teologických spisů a sbírky duchovní poezie, autor písňových textů. ■ Píseň č. 708.

ISAAC, Heinrich, c.1450/55–1517. Významný vlámský skladatel a zpěvák ve službách Medicejů (Florencie) a císaře Maxmiliána I. Habsburského (Vídeň, Innsbruck), často pobýval v Německu. Autor velkého množství skladeb všech dobových forem a žánrů, autor vícehlasých písní. ■ Písně č. 522, 651.

JACOB, Benjamin, 1778–1829. Britský varhaník (Londýn), sborový zpěvák, klavírista, dirigent, skladatel, průkopník varhanních recitálů, sestavovatel zpěvníku, autor a upravovatel písňových melodií. ■ Píseň č. 708.

JANATA, Jan Gustav, 1825–1905. Evangelický farář h. v. (Chleby) a senior Poděbradského seniorátu, zvolený (ale pro národní postoj císařem nepotvrzený) českým superintendantem. Angažoval se na poli církevního

školství a anglicko-českých církevních styků, autor vlasteneckých básní a písňových textů. ■ Píseň č. 451.

JELÍNEK, Stanislav, nar. 1945. Skladatel, varhaník a pedagog (Vojenská konzervatoř v Roudnici nad Labem, Konzervatoř a Vyšší odborná škola Jaroslava Ježka v Praze, Střední zdravotnická škola Suverénního řádu Maltézských rytířů v Praze), hudební teoretik. Autor instrumentální i vokální hudby včetně řady mešních kompozic, autor učebnic hudební teorie, upravovatel písňových melodií. ■ Píseň č. 499.

JOHNSON, Francis Hall, 1888–1970. Americký skladatel, houslista a violista, propagátor uměleckého provozování afroamerických spirituálů, zakladatel a sbormistr pěveckého sboru Hall Johnson Negro Choir a organizátor dalších ansámblů (New York, Los Angeles). Autor pojednání o dějinách a provozování spirituálů, původce jevištní, filmové a duchovní vokální hudby, upravovatel spirituálových melodií. ■ Píseň č. 613.

JORAN, Jiří, 1920–2011. Operní a komorní pěvec (Praha, zejména Národní divadlo), herec (vlastním jménem Jiří Vokurka). Překladatel operních libret, kantát a písňových textů, mezi nimi také černošských spirituálů. ■ Písně č. 405, 486, 554, 730, 780.

JOSEPH, Georg, c.1620–c.1668. Německý katolický skladatel, působící na biskupském dvoře (Vratislav), spolupracovník protireformačně zaměřeného mystického básníka Johannese Schefflera, autor písňových melodií ve stylu sólové árie s generálbasem. ■ Píseň č. 287.

JUHRE, Armin, 1925–2015. Německý spisovatel, dramatik, básník, editor a redaktor (Evangelischer Rundfunkdienst v Berlíně, týdeník Sonntagsgruß v Saarbrückenu, Deutsches allgemeines Sonntagsblatt v Hamburku), recenzent (Wuppertal), autor písňových textů,

představitel žánru tzv. nové duchovní písně. ■ Píseň č. 563.

JUN, Jan, nar. 1964. Evangelický vikář (Veselí, Kroměříž, Proseč u Skutče) a farář (Proseč u Skutče, Prostějov, Horní Vilémovice, Hradiště), ředitel Konzervatoře Evangelické akademie v Kroměříži, pedagog, houslista, zakladatel a organizátor několika pěveckých sborů a hudebních festivalů, editor, autor písňových textů. ■ Píseň č. 480.

KAAN, Frederik Hermanus, 1929–2009. Původem nizozemský duchovní a teolog (Congregational Church) působící ve Velké Británii (Barry, Plymouth), sekretář (International Congregational Council, Ženeva), iniciátor spolupráce reformovaných církví, pracoval také v misii a v oblasti lidských práv. Editor, překladatel, oceňovaný autor několika sbírek duchovní poezie a písňových textů. ■ Píseň č. 382.

KALENDA, Theodor Jan, 1883–1917. Evangelický vikář (Libkovice pod Řípem) a farář a. v. (Šonov a Rokytník), propagátor sjednocení českých evangelických církví, autor písňových textů. ■ Píseň č. 416.

KALINA, Václav, 1847–1901. Učitel na evangelickém reformovaném učitelském semináři (Semonice, Čáslav), varhaník, spolupracoval na vydání chorálníku, autor a upravovatel písňových melodií. ■ Píseň č. 724.

KARAFIÁT, Jan, 1846–1929. Evangelický vikář (Roudnice nad Labem) a farář původně h. v. (Velká Lhota), vychovatel a pedagog, správce Evangelického učitelského semináře (Kolín nad Rýnem, Čáslav), teolog a editor (Praha). Spisovatel, sestavovatel zpěvníků, autor literatury pro děti a revize textu Bible kralické, autor písňových textů. ■ Píseň č. 635.

KARAFIÁT, Josef, 1848–1924. Učitel (Bošín), varhaník a skladatel písňových melodií. ■ Píseň č. 106.

KARÁSEK, Svatopluk, 1942–2020. Evangelický farář (Hvozdnice, Nové Město pod Smrkem, Bonstetten, Höngg, Curych, Praha), básník, spisovatel, písničkář, disident, poslanec a politik, autor písňových textů. ■ Písně č. 240, 682.

KAŠPAR, František, 1879–1959. Katolický kněz (Nicov, Stádlec u Tábora, Zálší), básník okruhu Katolické moderny, autor básnických sbírek s duchovní lyrikou, náboženských spisů, literatury pro děti a písňových textů. ■ Píseň č. 138.

KAŠPAR, Ludvík Bohumil, 1837–1901. Evangelický farář h. v. (Hradiště, Praha), básník, spisovatel (pod pseudonymy Bohumil Krajan, J. Stránský, J. Záleský), překladatel, redaktor evangelického tisku, autor prací o církevních dějinách, sestavovatel zpěvníků, autor písňových nápěvů a textů. ■ Písně č. 168, 275, 286, 302, 303, 312, 365, 438, 439, 483, 551, 594, 624, 655, 676, 677, 703, 704, 723, 725, 748, 749, 754, 759, 761, 763.

KELLEROVÁ, Dorothea, nar. 1962. Houslistka (Filharmonie Brno), skladatelka, pedagožka, autorka písňových melodií a textů. ■ Píseň č. 226.

KEŘKOVSKÝ, Jan, nar. 1958. Evangelický vikář (Třebenice) a farář (Třebenice, Jihlava), senior Horáckého seniorátu ČCE. Spisovatel, překladatel teologické literatury z francouzštiny, redaktor a nakladatel (Nakladatelství Mlýn, Jihlava), autor a překladatel písňových textů. ■ Písně č. 553, 695.

KISSEL, Norbert, nar. 1960. Německý varhaník a sbormistr (Michaelskirche Gießen), učitel, ředitel Adolf-Reichwein-Schule (Polheim), skladatel liturgické hudby, autor písňových melodií. ■ Píseň č. 127.

KLECANDR, Stanislav, nar. 1953. Skladatel, zpěvák, kytarista, učitel (Týniště nad Orlicí), člen a vedoucí křesťanské hudební skupiny, autor folkového

zhudebnění žalmů, písňových textů a melodií.
■ Písně č. 12, 72.

KLEPPER, Jochen, 1903–1942. Německý novinář, publicista (Berlín, Nikolassee), spisovatel a významný básník. Autor románů, válečných deníků a duchovní poezie.
■ Písně č. 454, 455, 637.

KLINECKÝ, Filip, nar. 1982. Kontrabasista, klavírista a skladatel, korepetitor divadelních představení pro děti (Základní umělecká škola Adolfa Voborského, Praha), člen řady profesionálních hudebních uskupení. Autor jazzové, popové a filmové hudby a písňových melodií. ■ Píseň č. 562.

KOCHANOWSKI, Jan, 1530–1584. Významný polský humanistický básník a překladatel, dramatik, jazykovědec, královský sekretář na dvoře Zikmunda II. Augusta (Krakov, Czarnolas). Autor latinské a polské poezie a divadelních her, překladů Homéra a biblických žalmů. ■ Píseň č. 592.

KOCHER, Conrad, 1786–1872. Německý skladatel, varhaník a kantor (Stuttgart), klavírista, pedagog (Petrohrad, Stuttgart), teoretik a reformátor chrámové hudby. Autor písňových textů. ■ Píseň č. 485.

KOMENSKÝ, Jan Amos, 1592–1670. Poslední biskup Jednoty bratrské působící větší část života v emigraci (zejména Lešno, Amsterodam), významný myslitel, pedagog a spisovatel, autor slovníků a encyklopedických, teologických a filozofických spisů, teoretik výchovy a didaktiky. Editor kancionálu, překladatel a autor písňových textů.
■ Písně č. 82, 194, 242, 260, 264, 278, 280, 303, 388, 470, 541, 578, 592, 604, 605, 626, 676, 697.

KÖNIG, Johann Balthasar, 1691–1758. Německý skladatel, zpěvák, violoncelista, Musikdirektor, kapelník městské kapely (Frankfurt nad Mohanem), kopista,

žák a spolupracovník Georga Philippa Telemanna. Autor oper a kantát, sestavovatel rozsáhlé notované sbírky duchovních písní, autor a upravovatel písňových melodií s generálbasem. ■ Píseň č. 523.

KOREJS, Bohuslav, nar. 1925. Varhaník, sbormistr (Sbor pražských literátů, Schola Týnského chrámu), pedagog (Týnská škola v Praze, Katolická teologická fakulta UK v Praze), skladatel liturgické hudby, upravovatel písňových melodií, autor responsoriálních žalmů. ■ Písně č. 64, 80, 92, 104, 155, 183, 200, 294, 329, 480.

KORYTANSKÝ, Jan, zemřel 1582. Kněz a kazatel Jednoty bratrské působící v Čechách a jako německý kazatel bratrských exulantů v Poznani, lékař, autor německých písňových textů. ■ Píseň č. 303.

KRAUS, Joseph Martin, 1756–1792. Významný německý skladatel působící ve Švédsku, dirigent, vicekapelník, kapelník (Kungliga operan, Stockholm) a ředitel (Kungliga Musikaliska Akademien, Stockholm), houslista a klavírista, básník, dramatik, libretista, hudební teoretik a publicista. Autor jevištních děl, symfonií, liturgické hudby a řady dalších vokálních i instrumentálních hudebních druhů. ■ Píseň č. 595.

KRČEK, Jaroslav, nar. 1939. Dirigent, sbormistr, hudební režisér (Československý rozhlas, Plzeň; Supraphon, Praha), folklorista, vedoucí hudební složky Souboru písní a tanců Josefa Vycpálka a souboru Chorea Bohemica, zakladatel a vedoucí souboru Musica Bohemica. Skladatel, sestavovatel sbírek lidových a historických písní, autor vokálních, komorních i orchestrálních skladeb a upravovatel písňových melodií. ■ Píseň č. 775.

KREJČÍ, Tomáš, nar. 1972. Skladatel, zpěvák, středoškolský a vysokoškolský pedagog (Konzervatoř Brno; Hudební

fakulta JAMU v Brně), dirigent a umělecký vedoucí několika souborů a orchestrů (Komorní opera JAMU v Brně, Český filharmonický sbor Brno aj.), autor písňových melodií. ■ Píseň č. 375.

KREMER, Gerhardus Marinus, 1919–1970. Nizozemský protestantský varhaník a kantor (Amsterodam, Aerdenhout), hráč na zobcovou flétnu, vysokoškolský pedagog (Conservatorium, Amsterodam; Hervormd Seminarium, Driebergen aj.), skladatel, autor a upravovatel písňových melodií. ■ Píseň č. 317.

KŘENEK, Josef, 1885–1949. Evangelický farář (Praha), duchovní v Czech Brethren Presbyterian Church (Silver Lake, Chicago), synodní senior ČCE, teolog, autor písňových textů. ■ Píseň č. 485.

KŘIVOHLAVÁ, Kateřina, nar. 1977. Tlumočnice a překladatelka, katechetka, autorka písňových textů. ■ Písně č. 229, 332, 532.

KŘIVOHLAVÝ, Jaromír, nar. 1953. Majitel stavební firmy, kurátor sboru ČCE (Třebenice), činný v Diakonii ČCE (Litoměřice) a v Jeronýmově jednotě. Autor písňových melodií a textů. ■ Písně č. 337, 497, 785.

KŘIVOHLAVÝ, Pavel, nar. 1968. Evangelický vikář (Klobouky u Brna), farář (Velká Lhota, Frýdek-Místek), pedagog (Konzervatoř Evangelické akademie, Kroměříž), novinář a publicista (Mladá fronta Dnes, Praha), varhaník, sbormistr, dramatik, autor písňových textů a melodií. ■ Písně č. 229, 532.

KUČERA, Vladimír, 1922–1996. Evangelický vikář (Břeclav), farář (Krouna), senior Poličského seniorátu ČCE, básník, autor několika básnických sbírek a písňových textů. ■ Písně č. 99, 102, 171, 521.

KUNVALDSKÝ, Matěj, 1442–1500. Jeden z prvních tří kněží a první biskup Jednoty bratrské (Rychnov nad Kněžnou, Lipník nad Bečvou), autor písňových textů. ■ Píseň č. 759.

KUZMÁNY, Karol, 1806–1866. Významný slovenský evangelický farář a superintendant a. v. (Zvolen, Banská Bystrica, Turčiansky Svätý Martin), vychovatel, pedagog (Evanjelické lyceum, Kežmarok) a profesor praktické teologie (Evangelisch-Theologische Fakultät, Universität Wien), spisovatel, estetik, překladatel, redaktor, spoluzakladatel Matice slovenské. Editor kancionálu, autor prozaických, poetických i odborných děl a písňových textů. ■ Píseň č. 669.

KVASNIČKA, Jaroslav, 1920–1961. Pedagog (Praha, Hostovice), varhaník a presbyter Jednoty českobratrské, všestranný hudebník, překladatel. Byl perzekvován a vězněn komunistickým režimem. Autor liturgického zhudebnění biblických žalmů, písňových melodií a textů. ■ Píseň č. 301.

LAHUSEN, Christian, 1886–1975. Německý skladatel, dirigent (Mnichov), pedagog (Salem), korepetitor (Charlottenburg). Autor písňových melodií. ■ Písně č. 222, 344, 489, 713.

LAUTH, Henri, 1899–1969. Francouzský klavírista, varhaník, profesor konzervatoře (Paříž), dirigent, šéfsbormistr opery (Paříž), autor a upravovatel písňových melodií. ■ Píseň č. 767.

LE JEUNE, Claude, 1528/30–1600. Významný francouzský skladatel všech dobových hudebních žánrů, spolupracovník Académie de Poésie et de Musique (Paříž), jeden z hudebníků na dvoře Jindřicha IV. Francouzského, tvůrce řady zhudebnění žalmů včetně nového zpracování Ženevského žaltáře. ■ Píseň č. 112.

LEŠKA, Štěpán (Štefan), 1757–1818. Kantor a varhaník (Bratislava), evangelický farář a. v. (Černilov, Křížlice, Krabčice, Praha, Dunaegyház, Kiskőrös), superintendant a. v., filolog, teolog, překladatel, spisovatel, publicista,

redaktor, básník, představitel literatury národního obrození. Autor a upravovatel písňových textů. ■ Písně č. 735, 741.

LIBERDA, Jan, c.1700–1742. Český exulantský pedagog (Těšín), teolog, lutersky vzdělaný kazatel (Hennersdorf), později pod Zinzendorfovým vlivem. Kněz české exulantské komunity v Berlíně, vedl snahy o emigraci původem českých nekatolíků do Slezska. Významný pietistický tvůrce kancionálů a autor písňových textů. ■ Písně č. 287, 580.

LINSSEN, Gregor, nar. 1966. Německý katolický skladatel (Neuss), básník, sbormistr, flétnista, kytarista a zpěvák, lektor nové duchovní písně (Bischöfliche Kirchenmusikschule, Essen; Hochschule für Musik und Tanz, Kolín nad Rýnem; Katholische Hochschule für Kirchenmusik St. Gregorius, Cáchy), vedoucí seminářů, autor textů a melodií oratorií a liturgických kompozic, zejména v žánru tzv. nové duchovní písně. ■ Píseň č. 788.

LOHMANN, Gustav, 1876–1967. Německý luterský kněz, farář (Lüttringhausen, Stolberg), publicista, autor písňových textů. ■ Píseň č. 679.

LOHONKA, Pavel, nar. 1946. Folkový zpěvák a kytarista (pod uměleckým jménem Žalman), zaměřující se také na interpretaci lidových písní, člen několika hudebních skupin, podílel se na desítkách hudebních nahrávek. Spisovatel, autor a upravovatel písňových melodií a textů. ■ Píseň č. 775.

LOMNICKÝ Z BUDČE, Šimon, 1552–1623. Katolický spisovatel, básník a dramatik, pedagog (Kardašova Řečice), rožmberský písař a úředník (Třeboň, Lomnice nad Lužnicí), majitel a správce zájezdního hostince (Ševětín). Autor mnoha českých prozaických i veršovaných děl, sestavovatel autorských kancionálů, autor písňových textů. ■ Píseň č. 622.

LOMOVÁ, Zdena, nar. 1940. Stenografka (Svobodné slovo, Praha), místostarostka (Klecany), redaktorka farních časopisů, katolická laická pracovnice s mládeží a dětmi, zakládající členka liturgické rytmické skupiny Poutníci (kostel sv. Ignáce, Praha), podílela se na šíření samizdatových zpěvníků a překladů teologické literatury. Překladatelka a autorka písňových textů. ■ Písně č. 252, 273, 295, 366, 367.

LOWRY, Robert, 1826–1899. Americký baptistický pastor a kazatel (West Chester, New York City, Brooklyn, Lewisburg, Plainfield), učitel nedělní školy (Philadelphia) a vysokoškolský pedagog (University at Lewisburg), zpěvák, skladatel, editor zpěvníků pro nedělní školy, autor řady písňových melodií a textů. ■ Píseň č. 672.

LUCKAU, Gertrud Luise Mathilde, 1924–2015. Původem lotyšská luterská hudebnice působící v Německu, varhanice, kantorka, dirigentka a vedoucí katolických i evangelických pěveckých sborů a souborů zobcových fléten, učitelka, organizátorka duchovních koncertů (Buckow). Autorka písňových textů. ■ Píseň č. 584.

LÜDERS, Rüdeger, nar. 1936. Německý laický pracovník s mládeží, strojní inženýr, kytarista a bubeník, skladatel (Stuttgart, Bad Cannstatt), podílel se na zavádění nových forem bohoslužeb pro mládež (Kinogottesdienst) a zapojování chrámových pozounových souborů do liturgie, autor písňových melodií a textů. ■ Písně č. 757, 758.

LUTHER, Martin, 1483–1546. Významný německý reformátor, kněz, univerzitní mistr (Wittenberg), zpěvák, loutnista a flétnista, autor teologických spisů a traktátu o hudbě, překladatel, autor textů a melodií duchovních písní a liturgických zpěvů. ■ Písně č. 15, 63, 157, 162, 242, 302, 388, 390, 438, 439, 468, 470, 529, 573, 591, 604.

LYTE, Henry Francis, 1793–1847. Britský anglikánský kaplan, zástupce evangelikálního anglikanismu (Marazion, Lower Brixham aj.), iniciátor vzdělávání dětí z námořnických rodin (zakladatel nedělních škol), flétnista, básník, autor sbírek duchovní poezie a písňových textů. ■ Píseň č. 656.

MAGDEBURG, Joachim, 1525–1587. Německý luterský teolog, kněz, diakon a kaplan (Dannenberg, Salzwedel, Hamburk, Oßmannstedt, Erfurt, Kolín nad Rýnem aj.), školní rektor (Schöningen), polní kazatel (Raab), básník, autor teologických spisů, sestavovatel vícehlasého zpěvníku, autor písňových textů. ■ Píseň č. 698.

MÁCHA, Otmar, 1922–2006. Skladatel, hudební dramaturg a režisér (Československý rozhlas, Praha), dramaturg Svazu československých skladatelů, hudební publicista, autor bohaté symfonické, vokálně-instrumentální i komorní tvorby, hudebně-dramatických děl, filmové hudby a písňových melodií. ■ Píseň č. 635.

MALAN, Henry Abraham César, 1787–1864. Švýcarský reformovaný teolog francouzského původu, pastor, pedagog (Ženeva), misionář, později zakladatel náboženské komunity Církev svědectví, představitel švýcarského probuzeneckého hnutí, skladatel, významný autor písňových melodií a textů. ■ Písně č. 245, 706.

MAREŠ, Václav, 1823–1884. Evangelický vychovatel, pedagog (Kouřim), překladatel z němčiny, autor výukových materiálů a písňových textů. ■ Píseň č. 706.

MARTI, Kurt, 1921–2017. Švýcarský reformovaný teolog, farář (Rohrbach, Leimiswil, Niederlentz, Nydeggkirche), spisovatel a básník, autor prozaických i básnických děl a písňových textů. ■ Píseň č. 789.

MARTIN, George William, 1828–1881. Britský pedagog (Chelsea, Battersea), varhaník (Battersea), skladatel,

zpěvák, sbormistr a dirigent, zakladatel National Choral Society. Editor hudebních periodik a Händelových a Haydnových oratorií, autor sborové tvorby a písňových melodií. ■ Píseň č. 711.

MASON, Lowell, 1792–1872. Významný americký skladatel liturgické hudby, původním zaměstnáním bankovní úředník. Hudební pedagog, varhaník a sbormistr (Savannah, Boston, New York), vedl Handel and Haydn Society (Boston), reformátor amerického hudebního školství, spoluzakladatel Boston Academy of Music. Propagátor evropské klasické hudby, sestavovatel řady zpěvníků, autor mnoha písňových melodií. ■ Písně č. 290, 707, 743.

MATHESON, George, 1842–1906. Skotský teolog, duchovní The Church of Scotland (Innellan, Edinburgh), kazatel, vysokoškolský pedagog (University of Aberdeen), člen The Royal Society of Edinburgh. Básník, spisovatel, autor teologické literatury a písňových textů. ■ Píseň č. 711.

MATOUŠ, Miroslav, 1921–2021. Učitel náboženství (Praha), kazatel a farář Církve československé husitské (Mělník, Praha), kazatel Jednoty bratrské (Dobřív u Rokycan). Básník, spisovatel, publicista a autor písňových textů a melodií. ■ Píseň č. 232.

MENDELSSOHN-BARTHOLDY, Felix, 1809–1847. Významný německý skladatel (Düsseldorf, Berlín, Lipsko), dirigent (Gewandhausorchester Lipsko), klavírista, varhaník, zakladatel konzervatoře v Lipsku. Editor a propagátor staré hudby, autor rozsáhlého hudebního díla včetně hudby duchovní. ■ Píseň č. 480.

MICHALEC, Martin, 1484–1547. Kněz a biskup Jednoty bratrské (Prostějov), schopný organizátor, vychovatel Jana Blahoslava, autor polemických, liturgických a teologických spisů, autor písňových textů. ■ Písně č. 449, 465, 572.

MICHNA z Otradovic, Adam Václav, c.1600 – 1676. Významný český skladatel, básník a varhaník (Jindřichův Hradec), člen literátského bratrstva a mariánské družiny. Tvůrce kancionálů, autor chrámové hudby a písňových melodií a textů. ■ Písně č. 352, 450, 452, 475, 520, 546, 547, 548.

MIKOLÁŠEK, Adrian, 1921–1992. Evangelický diakon, vikář (Litomyšl, Praha, Velim), farář (Pustá Rybná, Dvakačovice), badatel v oblasti samařských studií, organizátor mezinárodní spolupráce evangelické mládeže, propagátor misijní práce v Kamerunu, básník, překladatel, autor písňových textů. ■ Písně č. 595, 656.

MILLER, Edward, 1731/35–1807. Britský skladatel, flétnista, varhaník (Doncaster), hudební pedagog. Autor pojednání o místní historii. Původce řady vokálních i instrumentálních skladeb, autor písňových melodií. ■ Píseň č. 365.

MOHR, Joseph Franz, 1792–1848. Rakouský katolický kněz, vikář (Oberndorf bei Salzburg, Hintersee aj.), básník, autor písňových textů. ■ Píseň č. 484.

MOLNÁR, Amedeo, 1923–1990. Teolog, historik, medievista, vikář (Železný Brod), vysokoškolský pedagog (Husova československá bohoslovecká fakulta, Praha; Facoltà Valdese di Teologia, Řím) a děkan (Komenského evangelická bohoslovecká fakulta, Praha), člen Ústavu pro českou literaturu Československé akademie věd (Praha), autor odborných spisů o reformaci a kacířství, překladatel písňových textů. ■ Píseň č. 637.

MOLNÁR, Gustav Adolf, 1884–1972. Evangelický farář (Trnávka, Krabčice), spisovatel, básník a překladatel teologické literatury, autor písňových textů. ■ Písně č. 164, 169, 289, 314, 482, 607, 712, 735.

MOLNÁROVÁ, Marie, 1927–2018. Evangelická vikářka (Praha) a farářka (Praha, Kladno), pedagožka, pracovnice církevních nakladatelství, teoložka, spolupracovala

se svým manželem Amedeem Molnárem při tvorbě vědeckých prací a překladech písňových textů. ■ Píseň č. 637.

MONK, William Henry, 1823–1889. Britský varhaník, skladatel, ředitel kůru (Londýn), vysokoškolský pedagog (King's College, Bedford College, National Training School for Music), hudební editor zpěvníku Hymns Ancient and Modern, autor a upravovatel liturgické hudby a písňových melodií. ■ Píseň č. 656.

MOORE JR., Edward James, nar. 1951. Americký skladatel, sbormistr, dirigent a pedagog (Athenaeum of Ohio, Cincinnati), zpěvák, klavírista působící v Rakousku (Vídeň). Jako soukromý lektor se specializuje zejména na vedení gospelových pěveckých sborů. Autor a upravovatel písňových melodií. ■ Píseň č. 427.

MORAVETZ, Ladislav, nar. 1972. Varhaník, sbormistr (Zlín), celocírkevní kantor ČCE, vedoucí Semináře církevní hudby Evangelické akademie, pedagog (Konzervatoř P. J. Vejvanovského v Kroměříži, Konzervatoř Evangelické akademie v Olomouci), předseda poradního odboru pro církevní hudbu, skladatel, autor a upravovatel liturgických skladeb a písňových melodií. ■ Písně č. 27, 42, 61, 74, 101, 119, 125, 127, 129, 153, 173, 189, 199, 218, 224, 233, 274, 307, 348, 372, 373, 377, 389, 413, 473, 508, 543, 571, 596, 610, 611, 636, 647, 662, 670, 678, 683, 685, 712, 745, 758, 770.

MOTĚŠICKÝ, Kašpar, 1651–1689. Exulantský luterský kněz (Adelsdorf, Žitava), ilegálně působil též v Čechách (Praha). Teolog, spisovatel, překladatel, básník, autor biblických výkladů, modliteb a písňových textů. ■ Písně č. 243, 546, 566.

MUROŇOVÁ, Eva, nar. 1967. Katolická katechetka, metodička, propagátorka náboženské pedagogiky celistvé výchovy (Centrum pro katechezi, Ostrava), odborný garant Společnosti Pedagogiky Franze

Ketta (Ostrava), editorka, autorka publikací z oblasti křesťanské pedagogiky, autorka a překladatelka písňových textů. ■ Píseň č. 375.

NAGEL, Matthias, nar. 1958. Německý varhaník, skladatel, kantor (Düsseldorf) a vysokoškolský pedagog zaměřující se na liturgickou varhanní praxi a církevní populární hudbu (Essen, Düsseldorf, Herford), Kirchenmusikdirektor pro oblast Vestfálska, autor oratorií, hudby pro žesťové nástroje a písňových melodií. ■ Píseň č. 751.

NAJBRT, Tomáš, nar. 1951. Kytarista, loutnista, skladatel, celocírkevní kantor ČCE, dirigent a sbormistr (Praha), pedagog (Míšeň, Budyšín), člen několika komorních souborů. Spolupracoval na tvorbě zpěvníku Církve bratrské, autor a upravovatel písňových melodií a textů. ■ Písně č. 282, 325, 561, 674, 715, 744.

NEALE, John Mason, 1818–1866. Britský anglikánský kněz (Crawley, East Grinstead), teolog, historik, průkopník sociální práce, propagátor spojení anglikánské církve s východní ortodoxní církví. Překladatel latinské liturgie, sestavovatel kancionálů, tvůrce písňových melodií. ■ Píseň č. 437.

NEANDER, Joachim, 1650–1680. Německý reformovaný teolog, skladatel, pedagog, rektor latinské školy (Düsseldorf), kazatel (Brémy), představitel pietismu, autor řady písňových melodií a textů. ■ Písně č. 244, 288.

NECHUTA, Rostislav, 1916–1993. Evangelický vikář (Praha), farář (Strměchy, Humpolec), teolog, překladatel Starého zákona a teologické literatury, spolupracoval na přípravě Evangelického zpěvníku, autor písňových textů. ■ Písně č. 255, 322, 323, 446, 502, 513, 743, 764.

NĚMEC, Urban, zemřel 1563. Kněz Jednoty bratrské (Zábřeh na Moravě; působil také v Prusku), původním

zaměstnáním krejčí. Spolupracoval s Janem Rohem na druhé redakci kancionálu pro jazykově německé sbory Jednoty bratrské, kde byl dříve sám členem (Lanškroun), překladatel teologických a písňových textů. ■ Píseň č. 322.

NEUMARK, Georg, 1621–1681. Německý básník, skladatel, vychovatel (Kiel), právník, sekretář a knihovník saského vévody (Výmar), člen a sekretář učené společnosti Die Fruchtbringende Gesellschaft, hráč na violu da gamba, autor instrumentálních tanců a řady písňových melodií a textů. ■ Píseň č. 703.

NEUMEISTER, Erdmann, 1671–1756. Německý luterský kněz (Bad Bibra, Hamburk), dvorní diakon (Weißenfels), superintendant (Sorau). Teolog, literární teoretik, básník, významný odpůrce pietismu. Autor textů písní a kantát. ■ Píseň č. 326.

NEWTON, John Henry, 1725–1807. Britský anglikánský kněz, představitel evangelikálního anglikanismu, teolog, vikář (Olney) a rektor (Londýn), před svou konverzí námořník, obchodník s otroky a celní dozorce. Autor písňových textů. ■ Písně č. 597, 696.

NICOLAI, Philipp, 1556–1608. Německý luterský farář (Bad Wildungen, Unna, Hamburk), teolog, básník a skladatel. Autor písňových melodií a textů. ■ Písně č. 281, 506, 606.

NIEGE, Georg, 1525–1589. Německý zpěvák, lancknecht (žoldnéř), polní písař a hejtman, působící ve válkách v Německu, Skotsku, Švédsku a Nizozemí, sekretář a úředník (Minden-Ravensberg, Hausberge), administrátor Komendy johanitského řádu (Osnabrück), básník, tvůrce sbírek latinské a německé poezie, autor písňových textů. ■ Píseň č. 628.

NOVÁK, Ctirad, nar. 1931. Evangelický vikář (Chodov u Karlových Varů) a farář (Zruč nad Sázavou, Kutná

Hora, Nosislav), varhaník, sbormistr, překladatel a autor písňových textů. ■ Písně č. 11, 226.

OAKELEY, Frederick, 1802–1880. Britský anglikánský a po konverzi katolický katecheta, kněz a kanovník (Balliol, Westminster), teolog, spisovatel a publicista. Autor teologických a liturgických spisů a písňových textů. ■ Píseň č. 481.

OLEJNÍK, Josef, 1914–2009. Katolický kněz a kaplan (Olomouc, Andělská Hora aj.), skladatel, vicesuperior kněžského semináře v Olomouci, vysokoškolský pedagog (Cyrilometodějská bohoslovecká fakulta, Olomouc a Litoměřice), sbormistr, propagátor reforem Druhého vatikánského koncilu. Autor liturgických skladeb a písňových melodií. ■ Píseň č. 690.

OOMEN, Antoine, nar. 1945. Nizozemský klavírista, varhaník, dirigent, sbormistr, skladatel a vysokoškolský pedagog (Amsterodam). Autor řady duchovních i liturgických skladeb a písňových melodií. ■ Písně č. 191, 227.

OTŘÍSAL, Michael, nar. 1952. Evangelický vikář (Praha), spoluzakladatel a redaktor náboženského vysílání České televize, spolupracovník televize Noe, dramaturg, režisér, kameraman, moderátor, dokumentarista. Překladatel písňových textů. ■ Písně č. 300, 423.

PALMER, Ray, 1808–1887. Americký pastor, kazatel (Bath, Albany, Newark), pedagog a ředitel dívčích škol (New York, New Haven), sekretář Americké kongregacionalistické unie, spisovatel, překladatel, sestavovatel autorských písňových a básnických sbírek, autor velkého množství písňových textů. ■ Píseň č. 707.

PAVLICA, Jiří, nar. 1953. Houslista, skladatel, redaktor hudebního vysílání Českého rozhlasu (Brno), dramaturg

Mezinárodního folklorního festivalu ve Strážnici, upravovatel lidových písní, umělecký vedoucí skupiny Hradišťan, autor písňových melodií a textů. ■ Píseň č. 214.

PEJLA, Jiří, nar. 1958. Konstruktér, kurátor sboru ČCE (Zlín), básník, varhaník, sbormistr, autor duchovní poezie, autor a překladatel písňových textů. ■ Písně č. 26, 27, 44, 52, 55, 61, 74, 85, 101, 110, 129, 170, 177, 180, 191, 199, 218, 227, 249, 389, 390, 407, 417, 425, 437, 542, 545, 662, 672, 681, 692, 699, 733, 756.

PETZOLD, Johannes, 1912–1985. Německý vysokoškolský kantor (Bad Berka), varhaník, skladatel, pedagog (Thüringer Kirchenmusikschule Eisenach), Kirchenmusikdirektor, autor duchovní hudby a písňových melodií. ■ Písně č. 11, 159, 454, 455, 584.

PFEFFEL, Gottlieb Konrad, 1736–1809. Francouzsko-německý protestantský spisovatel, překladatel, básník, dvorní rada (Darmstadt), zakladatel protestantské vojenské akademie (Colmar), člen městské rady (Biel), autor často zhudebňovaných (také významnými vídeňskými klasiky) poetických a písňových textů. ■ Píseň č. 393.

PFENDER, Charles Leberecht, 1834–1914. Francouzský luterský teolog, vikář a farář (Wittenberg, Paříž), překladatel augsburského vyznání, autor teologických, liturgických a historických spisů, autor písňových textů. ■ Píseň č. 767.

PICTET, Bénédict, 1655–1724. Švýcarský reformovaný teolog, pastor (Ženeva), profesor a rektor (Ženevská univerzita), člen Královské Pruské akademie věd, autor spisů z oblasti systematické teologie, polemických spisů, publikovaných kázání a modliteb, upravovatel Ženevského žaltáře, autor písňových textů. ■ Píseň č. 577.

PIVOŇKA, Bohdan, nar. 1940. Evangelický vikář (Kšely, Svratouch, Praha), zakladatel české Vězeňské duchovenské péče, hlavní kaplan a koordinátor Vězeňské duchovní služby ČR (Generální ředitelství Vězeňské služby, Praha). Autor písňových melodií a textů. ■ Písně č. 333, 402, 641, 732.

PLÍŠEK, Jaromír, nar. 1955. Diplomat (velvyslanec v Rumunsku, Moldavsku a v Maďarsku), náměstek ministra zahraničních věcí ČR, výzkumný pracovník a rumunista (Praha), vedoucí tajemník Ústřední církevní kanceláře ČCE, autor odborných článků, člen několika folkových evangelických skupin, autor písňových textů. ■ Písně č. 190, 318, 423, 496, 597, 612, 660.

POKORNÝ, Petr, 1933–2020. Evangelický farář (Praha), teolog, filozof, historik, vysokoškolský pedagog a děkan (Evangelická teologická fakulta UK v Praze, Ernst-Moritz-Arndt-Universität Greifswald, hostující profesor na řadě světových univerzit), vědecký pracovník (Akademie věd v Göttingen, ředitel Centra biblických studií Akademie věd České republiky, prezident Studiorum Novi Testamenti Societas atd.). Autor a překladatel písňových textů. ■ Písně č. 468, 620, 702.

POLOLÁNÍK, Zdeněk, nar. 1935. Skladatel, ředitel kůru a varhaník (Ostrovačice, Brno), pedagog (JAMU v Brně). Autor většiny soudobých hudebních druhů, zejména liturgických skladeb. ■ Písně č. 207, 746.

POPPE, Helga Esther, nar. 1942. Německá skladatelka, klavíristka, učitelka na základní škole (Mnichov, Norimberk, Augsburg), autorka sbírek písňových melodií a textů, představitelka žánru tzv. nové duchovní písně. ■ Píseň č. 376.

POTTER, Doreen, 1925–1980. Původem panamská houslistka a klavíristka školená na Jamajce a působící ve Velké Británii. Hudební pedagožka (Liverpool),

orchestrální hráčka (Londýn), skladatelka, autorka písňových melodií. ■ Písně č. 382, 673.

PÖTZSCH, Arno, 1900–1956. Německý luterský farář a námořní kaplan (Wiederau, Cuxhaven, Haag), původně pod vlivem obnovené Jednoty bratrské, vychovatel (Kleinwelka, Herrnhut), básník, autor válečné poezie, autor písňových textů. ■ Píseň č. 713.

POUSTEVNÍK, Jan, zemřel 1543. Městský písař (Hrubý Rohozec, Turnov), správce bratrského sboru (Janovice nad Úhlavou), tvůrce vlastního kancionálu (znám rovněž pod příjmeními Zborník, Jestřebský, Ostrský, Turnovský). Autor eucharistických traktátů a písňových textů. ■ Píseň č. 501.

PRAETORIUS, Michael, 1571–1621. Významný německý skladatel (vlastním jménem Michael Schultheiss, Schultze), varhaník, organolog, dvorní kapelník (Wolfenbüttel, Drážďany), hudební teoretik, autor a upravovatel písňových melodií. ■ Píseň č. 122.

PRAŽSKÝ, Lukáš, 1460–1528. Bakalář pražské univerzity, teolog, pocházel z církve podobojí, po konverzi člen a biskup Jednoty bratrské (Mladá Boleslav), autor teologických a liturgických spisů, podílel se na sestavování bratrského kancionálu, autor písňových textů. ■ Písně č. 254, 350, 409, 442, 446, 467, 502, 512, 565, 587, 677.

PREISWERK, Samuel, 1799–1871. Švýcarský reformovaný teolog, filolog, hebraista, vikář (Biel-Benken), farář (Weisenhaus, Muttenz, Basilej), pedagog (Missionshaus Basel, École de Théologie de Société Évangélique de Genève, Universität Basel), senior (antistes) basilejského kantonu. Editor teologického časopisu, autor filologických a teologických spisů a písňových textů. ■ Píseň č. 749.

PRIMUS, Josef Ferdinand, 1839–1919. Učitel a ředitel měšťanské školy (Mladá Vožice, Čáslav, Polička), člen a ředitel zpěváckého spolku, skladatel, sestavovatel sbírky písní pro školní mládež, autor hudebně-pedagogického pojednání, sborových skladeb a písňových melodií. ■ Píseň č. 754.

PRUDKÝ, Martin, nar. 1960. Evangelický vikář (Vsetín), farář (Horní Počernice), teolog, hebraista, publicista, vysokoškolský pedagog a děkan (ETF UK v Praze), překladatel písňových textů. ■ Písně č. 177, 227.

PRUSKÝ, Albrecht, 1490–1568. Kníže pruský, markrabě braniborsko-ansbašský, velmistr řádu německých rytířů, později augsburského vyznání. Původce nového církevního řádu pro Prusko, podporovatel školství, zakladatel univerzity v Královci, autor modlitebních a písňových textů. ■ Píseň č. 515.

PULS, Hans, 1914–1992. Německý muzikolog, filozof, skladatel, pedagog (Staatliches evangelisches Lehrerseminar, Ottweiler; Pädagogische Hochschule des Saarlandes, Saarbrücken), autor jazzových liturgických zpěvů a písňových melodií. ■ Píseň č. 679.

PUMR, Jiří, 1927–1992. Evangelický vikář (Chrást u Plzně, Plzeň), farář (Plzeň), multiinstrumentalista, organizátor ekumenických a hudebních aktivit, autor písňových melodií a textů. ■ Písně č. 163, 344, 400, 726.

QUACK, Erhard, 1904–1983. Německý varhaník, sbormistr, ředitel kůru (Schifferstadt, Špýr), pedagog, zakladatel vzdělávacího institutu pro církevní hudbu (Špýr), redaktor časopisu pro katolickou liturgickou hudbu, propagátor liturgického zpěvu v němčině, autor liturgických zpěvů a písňových melodií. ■ Píseň č. 356.

QUIGLEY, Anne, nar. 1956. Britská skladatelka a hudebnice, členka a spolupracovnice skladatelské skupiny

a studijního centra sv. Tomáše Mora (Londýn), autorka duchovní a liturgické hudby, písňových melodií a textů. ■ Píseň č. 407.

RADECHOVSKÁ, Slavie, 1917–2010. Bohemistka a germanistka, středoškolská pedagožka (Teplice), spolupracovala na vydání ekumenického překladu Starého zákona, kurátorka a presbyterka sborů ČCE (Teplice, Praha). Básnířka, autorka žalmových a písňových textů. ■ Písně č. 68, *77*, 79, 84, 90, 93, 94, 105, 109, 112, 114, 116, 118, 120, 121, 124, 130, 326, 471, 526, 683.

RAFAJOVÁ, Marie, 1896–1978. Sociální pracovnice (Praha), významná organizátorka Evanjelické diakonie ECAV na Slovensku (Stará Turá), básnířka, spisovatelka, překladatelka a redaktorka. Autorka písňových textů. ■ Písně č. 58, 189.

REGNART, Jacob, 1540/44–1599. Významný nizozemský skladatel, působící v Rakousku a v Čechách, zpěvák, preceptor, vicekapelník a kapelník dvorních kapel habsburských arcivévodů a císařů (Vídeň, Praha, Innsbruck), autor polyfonní liturgické hudby a vícehlasých německých písní. ■ Píseň č. 742.

REJCHRT, Luděk (Ludvík), 1939–2019. Evangelický farář (Křížlice, Praha), historik, spisovatel, dramatik, sestavovatel zpěvníků pro děti, autor písňových melodií a textů. ■ Písně č. 253, 262, 263, 297, 298, 355, 397, 401, 403, 460, 490, 491, 493, 494, 495, 522, 523, 529, 548, 558, 567, 598, 599, 614, 637, 639, 658, 666, 714, 755.

REJCHRT, Miloš, nar. 1946. Evangelický vikář (Česká Lípa, Praha), farář (Praha), spisovatel, překladatel, mluvčí Charty *77*, vedoucí náboženské redakce Českého rozhlasu, člen Synodní rady ČCE, pedagog (Evangelická akademie), člen folkové evangelické skupiny, autor

písňových textů (také pod pseudonymem V. J. Kříž) a melodií. ■ Písně č. 20, 22, 29, 36, 59, 107, 126, 165, 185, 188, 203, 204, 231, 234, 238, 241, 319, 330, 336, 338, 404, 420, 421, 422, 423, 528, 530, 531, 560, 585, 619, 620, 648, 667, 693, 716, 731, 779, 782, 783, 786, 787.

REJCHRT, Pavel, nar. 1942. Evangelický seniorátní vikář (Olomouc), nezávislý umělec (Praha), zakládající člen revue Souvislosti. Básník, prozaik, dramatik, malíř, ilustrátor, grafik, restaurátor. Tvůrce řady básnických sbírek, esejů a dramatických děl, autor písňových textů. ■ Píseň č. 559.

RENČ, Jan Václav, nar. 1952. Skladatel, zpěvák, muzikálový herec (Praha), tvůrce filmové a televizní hudby, autor mnoha písňových melodií z oblasti křesťanského folku. ■ Písně č. 615, 768.

RENČ, Václav, 1911–1973. Básník, dramatik, překladatel z řady evropských jazyků, literární a divadelní kritik, redaktor několika časopisů, nakladatelský redaktor (Praha), divadelní režisér a dramaturg (Olomouc, Brno). Autor duchovní lyriky, dramatických děl, básnické tvorby pro děti, autor písňových textů. ■ Písně č. 207, 352, 484, 615, 768.

RETZE TALSMA, Willem, 1927–2008. Nizozemský protestantský kantor, sbormistr a varhaník (Hoorn, Haag), klavírista, hudební redaktor, muzikolog, organolog, hráč na historické klávesové nástroje a jejich popularizátor (Gemeentemuseum, Haag), skladatel, autor odborných textů a písňových melodií. ■ Píseň č. 728.

RIESS, Jochen, 1931–2015. Německý luterský duchovní pro sociální a průmyslovou oblast (Volkswagenwerk, Baunatal), farář (Altenbauna, Marburg), aktivní v rozvojové pomoci v Keni, spolupracovník Gossner Mission, působil rovněž v Anglii a v Mexiku. Překladatel, autor písňových textů. ■ Píseň č. 751.

RIETHMÜLLER, Otto, 1889–1938. Německý luterský farář (Esslingen am Neckar aj.), vedoucí organizace mládeže (Berlín), v čele práce s mládeží stál také v opoziční evangelické tzv. Vyznávající církvi v době třetí říše. Autor písňových textů. ■ Píseň č. 765.

RINCKART, Martin, 1586–1649. Německý kantor (Eisleben), luterský farář (Erdeborn), arcijáhen (Eilenburg). Básník, autor teologických spisů, písňových textů a melodií. ■ Píseň č. 284.

RIST, Johann, 1607–1667. Významný německý básník, zakladatel literární a jazykově obrodné skupiny Elbschwanorden, teolog, domácí učitel (Heide), luterský kazatel (Wedel), autor dramat a mnoha písňových textů. ■ Píseň č. 618.

RODIGAST, Samuel, 1649–1708. Německý luterský učitel a rektor (Gymnasium zum Grauen Kloster, Berlín), filozof, básník, autor písňových textů. ■ Píseň č. 704.

ROEHRICH, Louis, 1811–1893. Švýcarský reformovaný pastor, školní kaplan (Jussy, Ženeva) a hudebník, člen konzistoře, zastánce národního (ortodoxního) protestantismu. Básník, redaktor a organizátor náboženské publikační činnosti, stál v čele ženevské Société de chant sacré pro zvelebení církevní hudby, místopředseda ženevské konzervatoře. Předseda komise pro přípravu nového francouzského žaltáře, autor a upravovatel písňových melodií a textů. ■ Píseň č. 320.

ROKYTA ST., Jan, 1938–2012. Významný folklorista, hudební redaktor Československého a Českého rozhlasu (Ostrava), zpěvák, cimbálista, zakladatel a vedoucí lidových souborů, organizátor folklorních festivalů (Rožnov pod Radhoštěm, Strážnice aj.), sběratel a upravovatel lidových písní. ■ Píseň č. 670.

ROMANO, Micael, 1921–1989. Švýcarský reformovaný farář (Hasliberg), teolog, průkopník práce s dětmi v nedělních školách, autor vícesvazkové příručky o liturgii při

dětských bohoslužbách, autor písňových textů. ■ Píseň č. 395.

ROMMEL, Kurt, 1926–2011. Německý luterský kněz, vikář, farář (Friedrichshafen, Bad Cannstatt, Schweningen), farář pro mládež (Stuttgart), propagátor nových forem bohoslužby a liturgického zpěvu (Kinogottesdienst), redaktor, sestavovatel zpěvníků, autor řady publikací zejména k tématu křesťanského vzdělávání mládeže, autor písňových textů. ■ Písně č. 315, 316, 394, 418, 757.

ROZBOŘIL, Miroslav, 1929–2014. Evangelický farář (Třebechovice po Orebem, Kostelec nad Orlicí, Boskovice, Česká Třebová, Vanovice), senior Brněnského seniorátu ČCE, tajemník Synodní rady ČCE pro ekumenu, varhaník, sbormistr, překladatel teologické literatury a písňových textů. ■ Písně č. 67, 772.

RUPPEL, Paul Ernst, 1913–2006. Německý skladatel, kantor, sbormistr, dirigent, varhaník (Neukirchen-Vluyn), violista. Redaktor a lektor sdružení Christlicher Sängerbund a spolupracovník skupiny Arbeitsgemeinschaft für ökumenisches Liedgut. Autor písňových melodií. ■ Písně č. 328, 638.

RUTILIUS, Martin, 1550–1618. Německý luterský kněz a diakon (Teutleben, Výmar), autor textů kantát a písňových textů. ■ Píseň č. 741.

RUUTH, Anders, 1926–2011. Švédský luterský teolog, kněz, farář a probošt (Växjö, Härnösand, Söråker, Örnsköldsvik), působil v početné švédské komunitě v Argentině (Oberá), vysokoškolský pedagog (Universidad Nacional José C. Paz), autor teologických spisů a písňových textů. ■ Píseň č. 426.

ŘEŽÁBEK, Karel, nar. 1968. Laický pracovník s mládeží v ČCE (Praha), pastor v Církvi křesťanských společenství (Plzeň), pedagog (Sborová biblická škola, Nýrsko; Misijní škola M. L. Zinzerndorfa, Liberec). Spolupracovník

křesťanského vysílání (Trans World Radio), zpěvák, člen několika hudebních skupin. Autor duchovní literatury, písňových melodií a textů, překladatel textů z oblasti americké worship music. ■ Písně č. 718, 719.

SAILLENS, Ruben, 1855–1942. Francouzský baptistický pastor (Marseille, Paříž), později nezávislý evangelikální kazatel a misionář, teolog, zakladatel Biblického institutu v Nogent-sur-Marne. Spisovatel, básník, překladatel a autor písňových textů. ■ Píseň č. 524.

SARTORIUS, Erasmus, 1577–1637. Německý hudební teoretik a skladatel, zpěvák (Gottorf), kantor a Musikdirektor (Rostock, Hamburk). Autor motet a hudebně-teoretických pojednání s připojenými vlastními edukativními melodiemi kánonů. ■ Píseň č. 537.

SARTORIUS, Joachim, c.1548–1600. Slezský kantor (Svídnice), básník, sestavovatel kancionálu, autor písňových textů. ■ Píseň č. 283.

SERMISY, Claudin de, c.1490–1562. Francouzský skladatel, zpěvák a později vicekapelník vedoucí zpěváky ve službách francouzských králů (Chapelle du roi), kanovník (Rouen, Amiens, Paříž, Troyes), významný autor vícehlasých písní (chansonů) a řady duchovních skladeb. ■ Píseň č. 515.

SCHAUSS-FLAKE, Magdalene, 1921–2008. Německá luterská varhanice, sbormistryně a skladatelka (Anklam, Essen, Burgsponheim), pedagožka (Štětín), významná autorka a propagátorka hudby pro chrámové pozounové soubory, představitelka žánru tzv. nové duchovní písně, autorka a upravovatelka písňových melodií. ■ Píseň č. 328.

SCHILLER, Renatus, 1923–1986. Evangelický farář (Děčín, Praha), ředitel Husova bohosloveckého semináře v Praze,

teolog, překladatel, varhaník, autor písňových melodií a textů. ■ Písně č. 296, 498, 700.

SCHLENKER, Manfred, nar. 1926. Německý varhaník, kantor, Kirchenmusikdirektor (Stendal, Greifswald), pedagog, ředitel Kirchenmusikschule Greifswald, člen skupiny ekumenických textařů a skladatelů (TAKT). Autor instrumentálních i sborových skladeb a písňových melodií. ■ Píseň č. 455.

SCHLINK, Basilea (Klara), 1904–2001. Německá spisovatelka duchovní literatury a učitelka (Bad Freienwalde), zakladatelka komunity Evangelische Marienschwesternschaft (Darmstadt), autorka písňových melodií a textů. ■ Píseň č. 239.

SCHMOLCK, Benjamin, 1672–1737. Slezský luterský kněz, kazatel (Svídnice), básník, sestavovatel vlastního kancionálu, autor textů kantát a velkého množství písňových textů. ■ Píseň č. 353.

SCHNEIDER, Jiří, nar. 1963. Diplomat (velvyslanec ČR v Izraeli), politik (poslanec Federálního shromáždění, náměstek ministra zahraničních věcí ČR), ředitel Aspen Institute Prague. Náměstek synodního kurátora ČCE, člen redakční rady Křesťanské revue, spolupracuje na tvorbě evangelických zpěvníků. Kytarista, varhaník, sbormistr, kantor (Praha-Střešovice). Autor písňových melodií. ■ Píseň č. 559.

SCHNEIDER, Martin Gotthard, 1930–2017. Německý teolog, vikář a farář, varhaník, středoškolský a vysokoškolský pedagog, Kirchenmusikdirektor (Freiburg im Breisgau), skladatel a improvizátor, autor vokálních a varhanních skladeb, průkopník žánru tzv. nové duchovní písně, autor písňových textů a melodií. ■ Píseň č. 640.

SCHNEIDER-TRNAVSKÝ, Mikuláš, 1881–1958. Slovenský skladatel, klavírista a varhaník, regenschori (Trnava), pedagog, inspektor hudebního školství na Slovensku,

zakladatel Hudební a dramatické akademie v Bratislavě, sestavovatel hudební složky zpěvníku, autor mnoha orchestrálních, komorních i vokálních skladeb, autor a upravovatel písňových melodií. ■ Píseň č. 766.

SCHOLEFIELD, Clement Cotterill, 1839–1904. Britský anglikánský kněz, kaplan a vikář (Hove, Londýn), klavírista, skladatel, autor písňových melodií. ■ Píseň č. 659.

SCHOP, Johann, c.1590–1667. Německý skladatel, významný houslový virtuos, zakladatel německé houslové tradice, loutnista, trombonista, hráč na cink, dvorní hudebník (Wolfenbüttel, Kodaň, Iburg), městský hudebník, kapelník a varhaník (Hamburk). Autor instrumentálních skladeb, duchovních koncertů a mnoha písňových melodií. ■ Píseň č. 618.

SCHRÖDER, Rudolf Alexander, 1878–1962. Německý spisovatel, překladatel, básník, redaktor, malíř a architekt (Brémy, Bergen/Chiemgau). Autor písňových textů. ■ Písně č. 344, 489, 666, 778.

SCHUTTE, Daniel Laurent, nar. 1947. Americký katolický skladatel (St. Louis, San Francisco), příslušník řádu Tovaryšstvo Ježíšovo, propagátor nové katolické anglickojazyčné liturgické hudby po Druhém vatikánském koncilu, člen křesťanské hudební skupiny, podílel se na desítkách hudebních nahrávek, autor liturgických písňových melodií a textů. ■ Píseň č. 681.

SCHÜTZ, Heinrich, 1585–1672. Významný německý skladatel, zpěvák, varhaník, dvorní kapelník (Drážďany), autor mnohonásobného zhudebnění žalmů a dalších biblických textů. ■ Písně č. 14, 25, 50, 57, 66, 96, 131, 179, 184.

SCHWEIZER, Rolf, nar. 1936. Německý kantor (Mannheim, Pforzheim), Kirchenmusikdirektor, pedagog (Fröbel-Seminar Mannheim), dirigent, varhaník, skladatel, autor písňových melodií. ■ Píseň č. 110.

SIBELIUS, Jean, 1865–1957. Významný finský skladatel, houslista, dirigent (Ainola, Helsinky) cestující po celé Evropě, pedagog, autor velkého množství orchestrálních, vokálních i komorních skladeb. ■ Píseň č. 660.
SILCHER, Philipp Friedrich, 1789–1860. Německý skladatel, pedagog (Schorndorf, Ludwigsburg, Stuttgart), univerzitní Musikdirektor (Tübingen), autor řady především sborových skladeb, upravovatel lidových písní, autor písňových melodií. ■ Píseň č. 709.
SIMPSON, Robert, 1790–1832. Britský skladatel, upravovatel a autor písňových melodií. ■ Píseň č. 41.
SINAPIUS-HORČIČKA, Daniel, 1640–1688. Slovenský luterský kněz a kazatel (Kameňany, Liptovská Teplá, Radvaň), školní rektor a inspektor gymnázia (Jelšava, Levoča) působící též v exilu. Editor, tiskový korektor, básník a spisovatel. Autor latinské i slovenské poezie, školských her, překladatel díla J. A. Komenského a písňových textů. ■ Píseň č. 284.
SLÁMA, Jan, 1906–1999. Evangelický vikář a farář (Džbánov, Děčín, Uherské Hradiště, Brno, Rusava), tajemník Synodní rady ČCE, vychovatel a učitel češtiny vnuků T. G. Masaryka (Ženeva), spisovatel, autor knih vzpomínek a písňových textů. ■ Píseň č. 577.
SLOUKA, Jiří, nar. 1954. Geolog a ekolog (spolupráce s Ústavem chemie ochrany prostředí VŠCHT v Praze), redaktor, publicista, spisovatel, básník, autor divadelních her pro soubory dětí a mládeže (Praha). Autor odborných prací a písňových textů. ■ Písně č. 222, 562, 673.
SLÜTER, Joachim, 1490–1532. Německý katolický kněz, kaplan a pedagog, později pod Lutherovým vlivem. Reformní kazatel (Rostock), reformátor liturgie, vydavatel katechismu a sestavovatel nejstarších dolnoněmeckých kancionálů, upravovatel písňových textů. ■ Píseň č. 260.

SOLÍN, Václav, 1527–1566. Kněz Jednoty bratrské (Třebíč), tiskař (Šamotuly, Ivančice), spolupracoval na tvorbě tzv. Šamotulského a Ivančického bratrského kancionálu, autor písňových textů. ■ Píseň č. 770.
SOSA, Pablo, 1933–2020. Argentinský metodistický duchovní, skladatel, pedagog (Conservatorio Nacional de Música Superior a Instituto Superior Evangélico de Estudios Teológicos, Buenos Aires), vedoucí mezinárodních ekumenických hudebních aktivit (mj. pro Světovou radu církví), autor liturgických skladeb a písňových melodií. ■ Píseň č. 170.
SPIECKER, Irmgard, nar. 1935. Německá flétnistka, hudební pedagožka a sociální pracovnice (Mnichov, Neuendettelsau), spolupracovala s ekumenickým hnutím Světový den modliteb, autorka písňových melodií a textů. ■ Píseň č. 406.
SPITTA, Friedrich, 1852–1924. Německý luterský teolog, kněz (Oberkassel), vysokoškolský pedagog a rektor (Rheinische Friedrich-Wilhelms-Universität Bonn, Universität Straßburg, Georg-August-Universität Göttingen), autor monografií z oblasti praktické teologie, zakladatel a editor časopisu Monatsschrift für Gottesdienst und kirchliche Kunst. Průkopník obnovených forem liturgie, autor písňových textů. ■ Píseň č. 384.
STEGMANN, Johann Caspar, 1687–1736. Německý luterský kněz a teolog, pedagog (Halle, Hartum), vojenský kazatel (Minden), autor písňových textů. ■ Píseň č. 580.
STEGMANN, Josua, 1588–1632. Německý luterský kněz, teolog, superintendant (Schaumburg), gymnazijní a univerzitní pedagog (Stadthagen, Rinteln), autor teologických spisů a písňových textů. ■ Píseň č. 415.
STEVENSON, John Andrew, 1761–1833. Irský skladatel, chrámový zpěvák a chorální vikář (Christ Church a St. Patrick's Cathedral, Dublin), varhaník a ředitel

kůru (Chapel Royal, Dublin), klavírista, autor světských i liturgických vokálních skladeb, autor a upravovatel písňových melodií. ■ Písně č. 314, 655.

STIER, Alfred, 1880–1967. Německý luterský skladatel, varhaník, kantor a Landeskirchenmusikdirektor (Limbach, Drážďany), hudební pedagog, průkopník kurzů laického sborového zpěvu, publicista a autor knih o liturgické hudbě, redaktor (Zeitschrift für Kirchenmusiker in Sachsen, Musik und Kirche), nakladatel. Autor liturgické, duchovní a komorní hudby a písňových melodií. ■ Píseň č. 555.

STREJC, Jiří, 1536–1599. Kněz Jednoty bratrské (Tübingen, Hranice na Moravě, Židlochovice), básník, spisovatel, překladatel Kalvínova díla, podílel se na překladu Bible kralické. Autor českého přebásnění žalmů švýcarské reformace. ■ Písně č. 28, 65, 68, 79, 90, 93, 94, 97, 105, 114, 116, 120, 121, 130, 143, 158, 178, 192.

SULLIVAN, Arthur Seymour, 1842–1900. Významný britský skladatel, dirigent, zpěvák, klavírista a varhaník (Londýn), vedoucí National Training School for Music, editor zpěvníku, autor velkého množství vokálních i orchestrálních skladeb, zejména operet, upravovatel písňových melodií. ■ Píseň č. 711.

SUTTER, Ignace de, 1911–1988. Belgický skladatel, muzikolog, hymnolog, vysokoškolský pedagog (Sint-Niklaas, Lemmensinstituut Lovaň), kněz, teolog. Autor několika hudebně-pedagogických a hymnologických prací a písňových melodií. ■ Píseň č. 744.

SVOBODA, Josef, 1842–1913. Evangelický učitel h. v. (Bobnice u Nymburka), publicista, básník, autor písňových textů. ■ Píseň č. 724.

SVOBODA, Zdeněk, 1927–2021. Farář a pomocný duchovní Církve československé husitské (Kdyně, Hrušovany u Brna, Počátky, Brno, Střelice, Tišnov, Moravská

Třebová, Nová Paka, Kyjov a Zlín), básník, spisovatel, editor, překladatel, podílel se na sestavení Dodatku ke Zpěvníku Církve československé husitské, autor a překladatel písňových textů. ■ Písně č. 30, 394, 406, 476, 689, *733*, *774*.

SVOBODOVÁ, Jarmila, 1930–2002. Pomocná duchovní a farářka Církve československé husitské (Brno, Střelice, Česká Třebová, Bílá Třemešná), překladatelka náboženské literatury a poezie z němčiny (společně s manželem Zdeňkem), překladatelka písňových textů. ■ Píseň č. 689.

SWERTNER, John, 1746–1813. Původem holandský kazatel obnovené Jednoty bratrské působící v Irsku (Dublin) a v Anglii (Pudsey, Manchester, Londýn), editor kancionálů, autor a překladatel písňových textů. ■ Píseň č. *773*.

ŠEBESTA, František, 1844–1896. Evangelický farář h. v. a teolog (zakladatel sborů v Nikolčicích, Hustopečích, Břeclavi a Hodoníně). Spisovatel, překladatel Kalvínova díla, podílel se na vydání Kancionálu církve reformované a vlastního přebásnění žalmů. Autor publikací o církevních dějinách a věrouce, autor a překladatel žalmových textů. ■ Písně č. 51, *77*, 84, 118, 124, 130, 172, 173.

ŠLECHTA, Josef, 1882–1937. Evangelický farář h. v. (Škvorec, Soběhrdy, Benešov), teolog, editor (Husův odkaz) a básník (pod pseudonymem T.Ch.A.), autor básnických sbírek a písňových textů. ■ Píseň č. 481.

ŠIMŠA, Rudolf, 1912–1993. Evangelický vikář (Praha) a farář (Opatov, Humpolec, Znojmo), teolog, překladatel Kalvínových modliteb a dalších teologických textů, podílel se na tvorbě Evangelického zpěvníku, autor a překladatel písňových textů. ■ Písně č. 283, 353, 384, 392, 415, 540, 669, 676, *722*, *743*, *765*.

ŠOLTÉSZ, Pavel, 1924–1993. Anglista, spisovatel a redaktor (Praha; zejména Svět v obrazech, Supraphon), skladatel a akordeonista. Autor prozaické literatury, dramatizací a rozhlasových her pro Český rozhlas, překladatel anglické poezie a písňových textů. ■ Píseň č. 277.

ŠTURM Z HRANIC, Adam, c.1500–1565. Kněz Jednoty bratrské, bakalář pražské univerzity, správce sboru v Lipníku nad Bečvou. Purkmistr a pedagog (Litomyšl), městský písař a písař hejtmanství Pražského hradu, v době exilu angažován v Prusku v bratrské diplomacii. Spisovatel, básník, jeden z editorů tzv. Šamotulského bratrského kancionálu, autor písňových textů. ■ Písně č. 259, 279, 509.

ŠTYRSA, Jiřík, zemřel po 1531. Tiskař a majitel tiskárny Jednoty bratrské (Mladá Boleslav), vydavatel, průkopník renesanční knihy v Čechách, tiskař prvního notovaného bohemikálního kancionálu (jazykově německého), autor písňových textů. ■ Píseň č. 307.

ŠORM, Zdeněk, nar. 1959. Evangelický vikář (Soběslav) a farář (Soběslav, Nové Město na Moravě, Praha), řezbář a loutkář, ilustrátor, působil v divadle Říše loutek (Praha), výtvarný redaktor evangelického časopisu pro mládež Bratrstvo, tvůrce výtvarných katechetických materiálů, kytarista, člen křesťanské bluesové kapely, autor písňových melodií a textů. ■ Píseň č. 784.

ŠOUREK, Michal, nar. 1965. Evangelický seniorátní vikář (Dolní Bělá), farář (Nejdek, Praha), jeden z obnovitelů a generální sekretář YMCA v ČR, sekretář Evropské aliance YMCA, školní kaplan Evangelické akademie (Praha) a kaplan Vojenského a špitálního řádu sv. Lazara Jeruzalémského. Překladatel písňových textů. ■ Píseň č. 376.

TÁBORSKÝ, Jan Vilímek, zemřel 1495. Husitský kněz (Tábor), působící později v Jednotě bratrské (Litomyšl), člen Úzké rady Jednoty bratrské, autor teologických spisů a písňových textů. ■ Píseň č. 458.

TELLER, Wilhelm Abraham, 1734–1804. Německý luterský teolog, kazatel, vysokoškolský pedagog (Helmstedt), vrchní konzistoriální rada (Berlín), autor teologických spisů, představitel osvícenské protestantské teologie, podílel se na sestavování nového kancionálu pro oblast Pruska, autor a upravovatel písňových textů. ■ Píseň č. 281.

TENGLER, Jiří, nar. 1974. Evangelický farář (Zábřeh, Polička), vedoucí homiletického semináře Komise pro jáhenskou službu ČCE, publicista, autor statí z dějin českého evangelictví, autor a překladatel písňových textů. ■ Písně č. 364, 379, 382, 426, 659, 751, 777, 788.

TERSTEEGEN, Gerhard, 1687–1769. Německý obchodník, reformovaný laický kazatel (Mühlheim), spisovatel, básník, představitel reformovaného pietismu, překladatel středověkých i dobových mystiků, autor písňových textů. ■ Píseň č. 244.

TESCHNER, Melchior, 1584–1635. Německý luterský kantor (Smigiel, Fraustadt), pedagog, filozof, teolog a farář (Oberpritschen). Skladatel, autor vícehlasých písňových skladeb. ■ Píseň č. 443.

THATE, Albert, 1903–1982. Německý skladatel, kantor a varhaník (Düsseldorf), pedagog (Kirchenmusikschule der Ev. Kirche im Rheinland, Düsseldorf), autor vokálních i instrumentálních skladeb a písňových melodií. ■ Píseň č. 664.

THURMAIR, Georg, 1909–1984. Německý spisovatel, básník, žurnalista, šéfredaktor katolických časopisů (Düsseldorf, Freiburg, Innsbruck, Mnichov). Filmový dokumentarista, sestavovatel zpěvníků pro katolickou mládež, autor písňových textů. ■ Píseň č. 356.

TOMEŠ, Jonatan, nar. 1953. Překladatel, pedagog (Ústav obecné lingvistiky Filozofické fakulty UK v Praze) a publicista, spolupracovník na přípravě zpěvníku Svítá, autor a překladatel písňových textů. ■ Píseň č. 42.

TOURJÉE ESTABROOK, Lizzie Shove, 1858–1913. Americká hudebnice a skladatelka, autorka písňových melodií. ■ Píseň č. 551.

TRAUTWEIN, Dieter, 1928–2002. Německý luterský teolog, vikář, farář a probošt (Frankfurt nad Mohanem), předseda a výkonný ředitel Frankfurtské biblické společnosti, stál v čele organizace Der Deutsche Evangelische Kirchentag. Redaktor zpěvníků, autor písňových melodií a textů, představitel žánru tzv. nové duchovní písně. ■ Píseň č. 689.

TRGALOVÁ, Magdaléna, nar. 1977. Evangelická vikářka (Kladno) a farářka (Český Brod, Praha), farářka Church of Scotland na Orknejských ostrovech, vězeňská kaplanka, členka Psychosociálního intervenčního týmu, interní supervizorka ČCE, vedoucí vikariátu. Překladatelka odborných a písňových textů. ■ Píseň č. 686.

TRTÍK, Zdeněk, 1914–1983. Farář Církve československé husitské (Praha), významný teolog, filozof, překladatel, publicista, profesor a děkan Husovy československé bohoslovecké fakulty v Praze. Editor Zpěvníku Církve československé, autor a upravovatel písňových textů. ■ Písně č. 457, 653.

TRUSINA, Jan, 1934–2021. Evangelický vikář (Vsetín) a farář (Zábřeh, Třebíč), senior Horáckého seniorátu ČCE, náměstek synodního seniora ČCE, autor písňových textů. ■ Písně č. 354, 391.

TRUSINA, Karel, 1933–1978. Evangelický farář, teolog, tajemník Synodní rady ČCE pro mládež (Praha), organizátor hnutí evangelické mládeže a jejích mezinárodních vztahů, publicista, autor příruček pro práci s mládeží, spolupracoval na tvorbě Evangelického

zpěvníku, autor písňových textů. ■ Písně č. 246, 313, 320, 393, 609, 684, 750, 757, 758.

TŘANOVSKÝ, Samuel, 1625–1684. Slovenský luterský diakon, kněz (Liptovský Mikuláš) a senior (Liptov), kantor a pedagog (Lipsko, Okoličné, Spišské Vlachy), autor a překladatel modliteb a písňových textů. ■ Píseň č. 741.

TŘANOVSKÝ, Jiří, 1592–1637. Luterský pedagog (Praha, Holešov, Valašské Meziříčí), kněz (Bílsko, Oravský Podzámok, Liptovský Mikuláš) a teolog, básník a překladatel. Tvůrce kancionálu Cithara sanctorum a dalších liturgických děl, autor písňových textů. ■ Písně č. 63, 157, 162, 339, 440, 459, 564, 575, 591, 601, 616.

TUGENDLIEB, Vítězslav, 1926–2019. Skladatel, hráč na klavír v jazzových souborech, katolický sbormistr a varhaník, vlivem režimních perzekucí pracoval jako úředník, později jako učitel na základní umělecké škole (Hranice na Moravě). Autor řady kompozic soudobé hudby, jazzových úprav a písňových melodií. ■ Píseň č. 378.

TURTON, William Henry, 1856–1938. Britský voják, podplukovník královského ženijního vojska (Svatá Helena, Jižní Afrika). Po penzionování se zabýval genealogií a přírodní historií. Spisovatel, autor tří sbírek duchovních písní, autor písňových textů. ■ Píseň č. 363.

TUTTLE, Carl, nar. 1953. Americký zpěvák, kytarista, skladatel, pastor neocharismatického hnutí (Association of Vineyard Churches, Anaheim), autor melodií a textů tzv. worship music. ■ Píseň č. 300.

URBANEC, Jaromír, 1889–1970. Skladatel, houslista a varhaník, sbormistr (Praha), hymnolog, vysokoškolský pedagog (Husova československá evangelická fakulta

bohoslovecká, Praha), tvůrce řady skladeb z oblasti duchovní hudby, autor a upravovatel písňových melodií. ■ Písně č. 687, 688.

URSIN, Kliment Bosák, nar. před 1500. Františkánský mnich a kazatel (Jindřichův Hradec), později ovlivněn luterskou reformací. Autor polemických spisů a řady písňových textů. ■ Písně č. 408, 570, 571.

VANČURA, Bohumil, 1894–1968. Kazatel Jednoty bratrské (Český Brod, Praha), člen Úzké rady, předseda Československé ligy proti antisemitismu, v období protektorátu zaměstnanec exilové vlády (Londýn). Překladatel z angličtiny a němčiny, spisovatel, redaktor časopisu Jednota bratrská, varhaník, autor a překladatel písňových textů. ■ Píseň č. 696.

VECIANA, Alejandro José, nar. 1962. Německo-španělský kytarista, zpěvák, středoškolský pedagog (Hanau), skladatel, autor a upravovatel skladeb pro kytaru a písňových melodií z oblasti tzv. nové duchovní písně. ■ Píseň č. 692.

VERNER, Samuel, 1897–1976. Literární historik a kritik, knihovník (vedoucí knihovny Ministerské rady Československé republiky v Praze), básník a publicista (pod pseudonymem Jozef Tkadlec), překladatel, podílel se na přípravě vydání Křesťanského kancionálu Jednoty českobratrské, autor písňových textů. ■ Písně č. 31, 48, 132, 135, 140, 186, 488, 549, 573.

VIK, Bohuslav, nar. 1937. Evangelický farář (Rusava, Bruntál, Zádveřice, Pečky, Vizovice), teolog, editor dětských modliteb, spisovatel, autor písňových textů. ■ Písně č. 236, 317, 477, 480, 489, 506, 515, 524, 563, 577, 630, 701, 708, 728.

VOGEL, Willem, 1920–2010. Nizozemský skladatel, kantor, varhaník (Amstelveen, Watergraafsmeer, Amsterodam), dirigent a sbormistr (Sweelinck Cantorij Amsterodam).

Autor liturgických skladeb a písňových melodií.
■ Píseň č. 236.

VULPIUS, Melchior, c.1570–1615. Německý luterský skladatel, školní asistent, kantor (Schleusingen, Výmar), hudební teoretik, tvůrce vícehlasých zpěvníků, autor liturgické hudby a písňových melodií.
■ Písně č. 283, 415, 540, 623, 684, 771.

WADE, John Francis, 1711/12–1786. Písař a editor liturgických knih pro katolické kruhy v Anglii (Lancashire), pedagog, člen řádu dominikánů v Belgii (Bornem), v době exilu působil ve Francii (Douai). Vydavatel a upravovatel liturgických melodií a textů. ■ Píseň č. 481.

WALTER, Johann, 1496–1570. Německý skladatel (původním jménem Blanckenmüller), zpěvák a kantor (dvorní kapela kurfiřta Friedricha III., Torgau), dvorní skladatel (Drážďany), pedagog, organizátor městských chrámových sborů (tzv. Kantorei), spolupracovník Martina Luthera, tvůrce prvního vícehlasého zhudebnění luterského repertoáru. Autor polyfonní liturgické hudby a písní. ■ Píseň č. 603.

WATTS, Isaac, 1674–1748. Britský teolog a logik, duchovní kongregacionální církve (Londýn), soukromý učitel, autor vzdělávacích a odborných spisů a významný autor nebiblických písňových textů. ■ Píseň č. 772.

WEAVER, Geoff, nar. 1943. Britský sbormistr, dirigent (Director of Music, Bradford Cathedral), významný pedagog církevní hudby (Maidstone, Bristol, Leeds, Birmingham) a vedoucí The Royal School of Church Music (Salisbury), v rámci Church Missionary Society působil v Hongkongu. Sestavovatel zpěvníků, upravovatel písňových melodií. ■ Píseň č. 177.

WEBB, Thomas Henry Basil, 1898–1917. Britský voják, student Winchester College, padl jako člen velšské gardy. Básník, autor písňového textu. ■ Píseň č. 650.

WEISSE, Michael, c.1488–1534. Německý františkánský mnich (Vratislav), katolický kněz, později přistoupil k Jednotě bratrské. Správce německého sboru v Lanškrouně, člen Úzké rady, překladatel a autor věroučných spisů, editor prvního bratrského německého kancionálu, autor a překladatel písňových textů. ■ Písně č. 540, 623.

WEISSEL, Georg, 1590–1635. Německý luterský farář (Královec), pedagog, básník, autor písňových textů. ■ Písně č. 435, 436.

WHITEFIELD, George, 1714–1770. Britský anglikánský jáhen a kazatel působící také v britských koloniích v Americe, jeden ze zakladatelů kalvínského metodismu (Gloucester) a celého probuzeneckého (evangelikálního) hnutí. Autor písňových textů. ■ Píseň č. 480.

WHITING, William, 1825–1878. Britský básník a hudebník, sbormistr (Winchester College), autor básnických sbírek a písňových textů. ■ Píseň č. 726.

WIESENTHAL, Karl-Wolfgang, nar. 1935. Německý luterský skladatel a hudebník, sbormistr (Studio-Kinderchor Berlin, Evangelisches Studio-Ensemble Berlin) a vedoucí studia Evangelischer Rundfunkdienst v Berlíně, autor a upravovatel písňových melodií, představitel žánru tzv. nové duchovní písně. ■ Píseň č. 563.

WILLISEGGER, Hansruedi, nar. 1935. Švýcarský skladatel, klavírista a varhaník, sbormistr a dirigent, pedagog (Hitzkirch, Konservatorium Luzern, Akademie für Schul- und Kirchenmusik Luzern). Spoluautor textů z oblasti hudební pedagogiky, autor mnoha vokálních i instrumentálních skladeb, autor písňových melodií. ■ Píseň č. 429.

WIT, Jan, 1914–1980. Nizozemský protestantský kazatel (Nijmegen), básník, dramatik, varhaník (Bussum), hymnolog, vysokoškolský pedagog (Rijksuniversiteit, Groningen), autor divadelních her s biblickou tematikou, autor a překladatel písňových textů. ■ Píseň č. 317.

ZWINGLI, Ulrich, 1484–1531. Významný švýcarský reformátor, teolog, humanista, kněz, kazatel, polní kaplan (Glarus, Einsiedeln, Curych), hráč na řadu hudebních nástrojů. Autor reformy liturgie, teologických spisů, písňových melodií a textů. ■ Píseň č. 410.

REJSTŘÍK POUŽITÝCH PRAMENŮ

c.1380 *Milíčovy modlitby*. Praha, Národní knihovna České republiky, rkp. XVII F 30, c.1380. ■ Písně č. 431, 747.

c.1390 *Roudnický žaltář*. Praha, Archiv Pražského hradu, Knihovna metropolitní kapituly, rkp. Cim 7, c.1390. ■ Píseň č. 511.

1397 *Traktát Jana z Holešova*. Praha, Národní knihovna České republiky, rkp. III D 17, 1397. ■ Píseň č. 747.

1410 *Vyšebrodský sborník*. Vyšší Brod, Knihovna Cisterciáckého opatství Blahoslavené Panny Marie, rkp. 42, 1410. ■ Písně č. 432, 445, 446, 458, 510, 535, 537, 569, 694.

c.1420 *Sbírka literárních textů*. Lipsko, Universitätsbibliothek, rkp. 1305, c.1420. ■ Píseň č. 459.

c.1430 *Jistebnický kancionál*. Praha, Knihovna Národního muzea, rkp. II C 7, c.1430. ■ Písně č. 255, 341, 350, 385, 431, 460, 500, 510, 512, 513, 533, 534, 536, 568, 572, 579, 737.

c.1450 *Jistebnický latinský graduál*. Praha, Knihovna Národního muzea, rkp. XII F 14, c.1450. ■ Písně č. 360, 445.

c.1450/90 *Codex mixtus*. Praha, Národní knihovna České republiky, rkp. XI E 2, c.1450/90. ■ Píseň č. 359.

c.1460/70 *Vyšehradský sborník*. Praha, Národní archiv, fond Archiv kolegiátní kapituly Vyšehradské, rkp. 376, c.1460/1470. ■ Písně č. 461, 600, 760.

c.1470 *Roudnický sborník*. Litoměřice, Státní oblastní archiv, rkp. sine sign., c.1470. ■ Píseň č. 359.

1480 *Glogauer Liederbuch*. Krakov, Biblioteka Jagiellońska, rkp. Berol. Mus. ms. 40098, 1480. ■ Píseň č. 572.

c.1485 *Halberstadtský sborník*. Berlín, Staatsbibliothek, Preussischer Kulturbesitz, rkp. Mus. 40021, c.1485. ■ Píseň č. 668.

c.1485/1500 *Kodex Speciálník*. Hradec Králové, Muzeum východních Čech, rkp. II A 7, c.1485/1500. ■ Píseň č. 538.

c.1490/1510 *Procesionál ženského kláštera*. Paříž, Bibliothèque Nationale, rkp. lat. 10581, 1490/1510. ■ Píseň č. 437.

c.1500 *Graduál Českého muzea stříbra*. Kutná Hora, České muzeum stříbra, rkp. 88/85, c.1500. ■ Píseň č. 464.

1501[1] [*Piesničky*]. Praha 1501. ■ Písně č. 254, 256, 278, 446, 458, 512, 565, 759.

1501[2] *Harmonice Musices Odhecaton A*, Benátky 1501. ■ Píseň č. 715.

1505 *Kodex Franus*. Hradec Králové, Muzeum východních Čech v Hradci Králové, rkp. Hr–6 (II A 6), 1505. ■ Písně č. 339, 408, 412, 447, 456, 460, 462, 463, 479, 501, 502, 514, 565, 570, 571, 588, 600, 601, 621, 736.

1512 *Graduál Martina Bakaláře z Vyskytné*. Praha, Knihovna Národního muzea, rkp. XIII A 2, 1512. ■ Písně č. 95, 409, 447, 516, 587, 602, 739.

1517 *Kolínský kancionál*. Kolín, Regionální muzeum, rkp. př. č. 80/88, 1517. ■ Písně č. 279, 321, 361, 462, 465, 466, 469, 501, 502, 503, 517, 566, 622, 677, 696, 738, 759, 764.

c.1520/30 *Krolmusův graduál*. Praha, Knihovna Národního muzea, rkp. IV B 9, c.1520/30. ■ Píseň č. 461.

1522 [*Písně*], Praha 1522. ■ Písně č. 463, 761.
1524[1] *Eyn Enchiridion oder Handbüchlein eynem ytzlichen Christen fast nutzlich bey sich zuhaben*, Erfurt 1524. ■ Písně č. 340, 438, 439, 504, 539, 573, 576, 676, 695, 699, 748.
1524[2] *Geystliche gesangk Buchleyn*, Wittenberg 1524. ■ Písně č. 30, 162, 468, 603.
1525 *Ein gantz schone unde seer nutte Gesangk Boek, tho dagelyker öuinge geystlyker Gesenge unde Psalmen uth christliker und evangelischer Schrygfft beuestyghet*, Rostock 1525. ■ Píseň č. 260.
1527 *Gantz newe geystliche teütsche Hymnus und Gesang von eyne yeden Fest uber das gantz Jar*, Norimberk 1527. ■ Písně č. 303, 763.
1528 *Trente et quatre chansons musicales a quatre parties*, Paříž 1528. ■ Píseň č. 515.
[1529] *Teütsche Letaney, vmb alles anligen der Cristenlichen gemayn*, Norimberk [1529]. ■ Píseň č. 390.
1529/79 *Zpěvník Ludwiga Iselina*. Basilej, Universitätsbibliothek, rkp. FX 21, 1529/79. ■ Píseň č. 410.
1530[1] *Chrudimský graduál*. Chrudim, Regionální muzeum, rkp. i. č. 12580, 1530. ■ Píseň č. 467.
1530[2] *Písničky křesťanské ku cti a chvále Božĺ z mnohých jiných sebrané* [...] *k spasitedlnému vzdělání všem křesťanóm vuobec náležité*, Luleč 1530. ■ Píseň č. 568.
1530[3] *Ain schöns newes christlichs Lyed*, Augsburg 1530. ■ Píseň č. 322.
1530[4] *Psalmengebett und Kirchenübung, wie sie zu Straßburg gehalten werden*, Straßburg 1930. ■ Píseň č. 384.
1531[1] *Ein New Gesengbuchlen*, Mladá Boleslav 1531. ■ Písně č. 256, 350, 476, 540, 623, 668.
1531[2] *Geystlike leder uppt nye gebetert tho Wittenberch dorch D. Martin Luther*, Rostock 1531. ■ Píseň č. 374.

1533 *Geistliche Lieder auffs new gebessert*, Wittenberg 1533. ■ Písně č. 15, 63, 157, 391, 459, 539, 573, 695, 699, 722.

1535[1] [*Geistliche Lieder auffs new gebessert*, Wittenberg 1533]. ■ Píseň č. 470.

1535[2] *Goostly Psalmes and Spirituall Songes: drawen out of the holy Scripture, for the comforte and consolacyon of soch as loue to reioyse in God and his Worde*, Londýn [1535]. ■ Píseň č. 260.

1535[3] AUGUSTA, Jan: *Knieżka tato bez titule jest o spasenie, muož-li člověk jím se zde na světě ujistiti a ubezpečiti*, Litomyšl 1535. ■ Píseň č. 306.

[1535][1] *Písničky k náboženství křesťanskému náležité pro rozmnožení chvály Božího i také k širšímu ukázaní bludův Antikristových*, Luleč [1535]. ■ Písně č. 570, 571.

[1535][2] *Ein schön geystlich new Liede zů singen, so man zů Morgens auffgestanden ist*, Norimberk [1535]. ■ Píseň č. 277.

1536 *Schöne auszerlesne Lieder, des hoch berümpten Heinrici Finckens, sampt andern newen Liedern, von den fürnemsten diser Kunst gesetzt*, Norimberk 1536. ■ Písně č. 340, 748.

1537 *Vodňanský kancionál*. Vodňany, Městské muzeum a galerie, sign. R 16. 1537. ■ Písně č. 339, 462, 570, 571.

1538 *Psalter. Das seindt alle Psalmen Davids, mit iren Melodeien, sampt vil Schönen christlichen Liedern unnd Kyrchenübungen*, [Štrasburk] 1538. ■ Písně 281, 506.

1539[1] *Geistliche Lieder, auffs new gebessert und gemehrt, zu Wittenberg. D. Marti. Luther. Viel Geistliche Gesenge, von andern fromen Christen gemacht*, Lipsko 1539. ■ Písně č. 305, 388, 541.

1539² *Ein außzug guter alter und newer Teutscher Liedlein, einer rechten Teutschen art, auff allerley Instrumenten zubrauchen, außerlesen*, Norimberk 1539. ■ Písně č. 522, 651.

c.1540 *Havlíčkobrodský kancionál*. Havlíčkův Brod, Muzeum Vysočiny, rkp. SK 2/49, c. 1540. ■ Píseň č. 432.

c.1540/50 *Český rorátník*. Praha, Národní knihovna České republiky, rkp. XVII F 45, c. 1540/50. ■ Píseň č. 694.

1541 *Piesně chval Božských. Piesně duchovnie evanjelitské znovu přehlédnuté, zpravené a shromážděné i také mnohé v nově složené gruntu a základu Písem svatých*, Praha 1541. ■ Písně č. 95, 254, 255, 257, 258, 259, 278, 279, 306, 307, 321, 322, 325, 340, 341, 350, 351, 359, 360, 362, 408, 409, 412, 432, 440, 442, 446, 447, 449, 456, 458, 463, 465, 466, 467, 469, 500, 501, 502, 503, 509, 510, 512, 513, 516, 518, 533, 534, 535, 538, 565, 566, 568, 569, 572, 587, 588, 600, 601, 603, 624, 677, 694, 696, 736, 748, 759, 764.

1542¹ *La Forme des prières et chanz ecclesiastiques, avec la manière d'administrer les Sacremens & consacrer le Mariage*, Ženeva 1542. ■ Písně č. 3, 7, 9.

1542² *Christliche Kirchen Ordnung, Ceremonien und Gesenge für arme ungeschickte Pfarrherrn gestelt und in den Druck gegeben*, Erfurt 1542. ■ Píseň č. 374.

1543/4 *Geistliche Lieder*, Wittenberg 1543/4. ■ Písně č. 302, 591, 604.

1544¹ *Ein Gesangbuch der Brüder inn Behemen und Merherrn, die auß Haß und Neyd Pickharden, Waldenses etc. nennet. Von jnem auff ein neuwes* [...] *gebessert und etliche schöne newe Geseng hinzu gethan*, Norimberk 1544. ■ Písně č. 277, 359.

1544² *Newe Deudsche Geistliche Gesenge CXXIII. Mit für und fünff Stimmen für die gemeinen Schulen mit sonderlichem vleis aus vielen erlesen*, Wittenberg 1544. ■ Píseň č. 740.

1545¹ *La Forme des prieres et chantz ecclesiastiques: avec la maniere d'administrer les Sacremens, et consacrer le Mariage: selon la coustume de l'Église ancienne*, Štrasburk 1545. ■ Píseň č. 521.

1545² *Geistliche Lieder. Mit einer newen vorrhede D. Mart. Luth.*, Lipsko 1545. ■ Písně č. 242, 305, 322, 388, 470, 541.

1545³ *Cantiones Ecclesiasticae Latinae* [...]. *Kirchengesenge Deutsch auff die Sontage und fuernemliche Feste durchs gantze Jar*, Magdeburg 1545. ■ Píseň č. 260.

c.1550 *Drey geistliche Weynacht Lieder vom newgebornen Kindlin Jesu für die Kinder im Jochimstal*, [Magdeburg], c. 1550. ■ Píseň č. 471.

1551¹ *Pseaumes octante trois de David, mis en rime françoise*, Ženeva 1551. ■ Písně 1, 10, 18, 23, 28, 31, 33, 37, 44, 48, 55, 58, 62, 65, 68, 77, 79, 81, 84, 90, 99, 105, 114, 118, 121, 124, 132, 134, 135, 140, 142, 143, 146, 148, 149, 150, 152, 161, 166, 171, 176, 178, 280, 286, 383, 411, 574, 575, 625, 697, 702.

1551² *Ein geistlich Lied von Auffersteung der Todten und dem ewigen Leben aus dem 15. Capitel der ersten Epistell Sant Paulj an die Corinthier*, Kulmbach 1551. ■ Píseň č. 261.

1556 *Der fünffte Theyl schöner frölicher frischer alter und newer teutscher Liedlein mit fünff Stimmen, nicht allein zu singen, sondern auch auff allen Instrumenten zu brauchen bequem unnd außerlesen. Tenor*, Norimberk 1556. ■ Píseň č. 765.

1559 *Kancionál český. Písně roční, kteréž se zpívají při všech slavnostech celého roku*, Olomouc 1559. ■ Písně č. 602, 678, 761.

1560 *Die Sontags Evangelia* [...] *uber das gantze Jar in Gesenge gefasset* [.] *durch Nicolaum Herman im Jochimsthal*, Wittenberg 1560. ■ Písně č. 261, 471, 542, 566, 653.

c.1560 *Ein schoen new geistlich Lied vom geistlichen Ackerman im Thon die Welt die hat ein thummmen mut. Mer zwey schoene geistliche Lieder. Das erst Was mein Got wil das geschehe allzeit. Das ander Mich rewt etc. Im Thon Ich rew und klag*, Norimberk c.1560. ■ Píseň č. 515.

1561 *Piesně chval Božských.* ■ *Písně duchovní evanjelistské opět znovu přehlédnuté, zpravené a shromážděné: i také mnohé v nově složené z gruntu a základu Písem svatých*, Šamotuly 1561. ■ Písně č. 91, 197, 254, 255, 258, 278, 303, 305, 323, 340, 350, 351, 361, 362, 386, 413, 434, 466, 503, 517, 518, 570, 571, 576, 586, 603, 605, 642, 652, 676, 688, 748, 760, 761, 763, 765, 770.

1562 *Les cent et cinquante pseaumes de David: mis en rythme françoise, c'est à sçavoir quarante-neuf*, Ženeva 1562. ■ Písně č. 93, 94, 97, 102, 109, 112, 116, 120, 130, 172, 173, 186, 192, 564, 577, 627.

1564 *Písně duchovní evanjelistské opět znovu přehlédnuté, zpravené a shromážděné: i také mnohé v nově složené z gruntu a základu Písem svatých*, Ivančice 1564. ■ Písně č. 46, 168, 302, 323, 449, 466, 517, 576, 591, 604, 676, 738, 765.

1564/5 *Les cent cinquante pseaumes de David, nouvellement mis en musique à quatre parties, par C. Goudimel*, Paříž – Ženeva 1564/65. ■ Písně č. 135, 171, 575.

1565 *Les Pseaumes mis en rime françoise* [...], *avec le chant de l'Église de Lausanne*, Ženeva 1565. ■ Písně č. 78, 89, 182.

1566[1] *Kirchengeseng, darinnen die Heubtartickel des christlichen Glaubens kurtz gefasset und ausgelegt sind*, Ivančice 1566. ■ Písně č. 256, 303, 309, 358, 361, 501, 514, 626.

1566[2] *Geistliche und weltliche teutsche Geseng mit vier und fünff Stimmen künstlich gesetzt und gemacht durch Matthaeum Le Maystre*, Wittenberg 1566. ■ Píseň č. 653.

1566[3] *Zpráva a naučení křesťanům věrným, jak by se v těchto časích nebezpečných při spasení Božím říditi, zpravovati a v něm růsti měli* [...], *s přídavkem některých Písem a modliteb svatých i písniček příhodných*, Ivančice 1566. ■ Píseň č. 737.

1567[1] *Graduál novoměstských řezníků*. Praha, Národní knihovna České republiky, rkp. XVII A 32, 1567. ■ Píseň č. 342.

1567[2] *Psalmen und Geistliche Lieder sampt dem Christlichen Catechismo, Kirchenceremonien und Gebeten*, Heidelberg 1567. ■ Píseň č. 740.

1572[1] *Novoměstský rorátník*. Nové Město nad Metují, Římskokatolická farnost – děkanství, rkp. 1, 1572. ■ Píseň č. 694.

1572[2] *Christliche und tröstliche Tischgesenge mit vier Stimmen, damit man vor und nach Tisch den lieben Gott anruffen und für seine väterliche Güte ehren, loben und dancken mag*, Erfurt 1572. ■ Píseň č. 698.

1573 *Geistliche Lieder D. Martini Lutheri und anderer Frommen nach Ordnung der Jahrzeit*, Lipsko 1573. ■ Písně č. 262, 263.

1574 *Kurtzweilige teutsche Lieder zu dreyen Stimmen: nach art der Neapolitanen oder Welschen Villanellen*, Norimberk 1574. ■ Píseň č. 742.

1575 *Vetera nova carmina sacra et selecta de natali Domini nostri Iesu Christi à diuersis musicis composita. Quatuor vocum.* [...]. *Tenor*, Frankfurt nad Odrou 1575. ■ Písně č. 578, 616.

1575/1600 *Benešovský kancionál*. Praha, Archiv hlavního města Prahy, rkp. 8429, 1575/1600. ■ Píseň č. 579.

1576[1] *Kancionál český, jenž jest Kniha písní duchovních evangelistských.* [...] *Složený a shromážděný od kněze Jakuba Kunvaldského*, Olomouc 1576. ■ Písně č. 309, 343, 505, 653, 654.

1576[2] *Písně duchovní evanjelistské, opět znovu přehlédnuté, zpravené a shromážděné i také mnohé v nově složené z gruntu a základu Písem svatých*, Ivančice 1576. ■ Píseň č. 302.

1579 *The Psalmes of David in English Meter: with notes of foure partes set unto them*, Londýn 1579. ■ Píseň č. 400.

1580 *Písně nové na evanjelia svatá nedělní přes celý rok* [...] *pod rozdílné známé i příhodné melodie složené* [...] *od Šimona Lomnického*, Praha 1580. ■ Píseň č. 622.

1582 *Piae Cantiones ecclesiasticae et scholasticae veterum episcoporum*, Greifswald 1582. ■ Píseň č. 282.

1584 *Zpívání křesťanská starodávní chvál Božských, kteráž se v shromáždění církevním zpívají, jichž se také i časem obzvláštním užívati může: od kněze Valentina Polona*, Praha 1584. ■ Písně č. 309, 462.

1586[1] *Pieśni Jana Kochanowskiego księgi dwoje*, Krakov 1586. ■ Píseň č. 592.

c.1589 *Creutzbuechlein, wo mit sich ein Christ im Creutz, Truebsal und Anfechtung zu troesten hab*, [Lemgo c.1589]. ■ Píseň č. 628.

1590[1] *Geistliche Lieder D. M. Luth. und anderer frommen Christen: Nach Ordnung der Jahrzeit mit Collecten und Gebeten new zugericht*, Frankfurt nad Odrou 1590. ■ Píseň č. 616.

1590[2] *Veer schoene nye geistlike Leder*, Lübeck 1590. ■ Píseň č. 742.

1591[1] *Der Psalter. Gesangßweise, Inn vorstendliche Deutsche Reim und auff allerley bekante, und in unsern Kirchen gebreuchliche Thön, oder Melodeien, gesetzt und in Druck vorfertiget*, Vratislav 1591. ■ Píseň č. 283.

1591[2] *Balletti a cinque voci, con li suoi versi per cantare, sonare, & ballare, con una mascherata de cacciatori a sei voci, et un concerto de pastori a otto*, Benátky 1591. ■ Píseň č. 324.

1593 *Písně roční*, Praha 1593. ■ Písně č. 408, 685.

1594 *Hymni sacri Latini et Germanici, quorum in illustri ludo, qui est Portæ ad Salam, in precibus matutinis & vespertinis, itemque post cibum sumtum, usus est. Quatuor vocum Harmoniâ á Setho Calvisio*, Erfurt 1594. ■ Písně č. 262, 263.

c.1595 *Královéhradecký kancionál český*. Hradec Králové, Muzeum východních Čech, rkp. Hr 15, c.1595. ■ Písně č. 310, 621, 622.

1597 *Harmonia Cantionum Ecclesiasticarum. Kirchengesenge und geistliche Lieder D. Lutheri und anderer frommen Christen* [...] *mit vier Stimmen*, Lipsko 1597. ■ Píseň č. 698.

1598[1] *Amorum filii Dei decades duae. Das ist: Zwantzig Liebliche und gantz Anmutige Lateinische und Deutsche Newe Jharß oder Weyhenachten Gesenglein*, Erfurt 1598. ■ Píseň č. 324.

1598[2] *New Catechismus Gesangbüchlein, darinne Mart. Lutheri, und anderer Christen geistliche Gesenge durch Davidem Wolderum nach Ordnung der Heuptstücke des Catechismi sein abgetheilet,*

und mit ihren Melodeyen u. Summarien gedruckt, Hamburg 1598. ■ Píseň č. 390.

1598[3] *Gesangbuch, darinnen Psalmen unnd geistliche Lieder D. Martini Lutheri und anderer frommer Christen,* [...] *so in der christlichen Kirchen durchs gantze Jahr gesungen werden* [...] *unterschiedlich gedruckt*, Eisleben 1598. ■ Píseň č. 263.

1599[1] *Alte catholische geistliche Kirchengeseng auff die fürnemnste Feste auch in Processionen, Creutzgängen und Kirchenfärten bey der H. Meß, Predig in Heusern und auff dem Feld zugebrauchen*, Kolín nad Rýnem, 1599. ■ Píseň č. 472.

1599[2] *Frewden Spiegel deß ewigen Lebens, das ist: Gründtliche Beschreibung deß herrlichen Wesens im ewigen Leben*, Frankfurt nad Mohanem 1599. ■ Písně č. 281, 506, 606.

1601[1] *Kancionál, to jest Sebrání spěvův pobožných, kterých k duchovnímu potěšení každý veřejný křesťan na vejroční svátky a jiných svatých památky i časy užívati může* [...] *nákladem velebného preláta, kněze Jana Rozenpluta*, Olomouc 1601. ■ Písně č. 464, 473, 505, 512, 543, 617, 654.

1601[2] *Les cent cinquante pseaumes de David: mis en musique a quatre parries, par. Claud. Le Ieune*, Paříž 1601. ■ Píseň č. 112.

1601[3] *Lustgarten neuer teutscher Gesäng, Balletti, Gaillarden und Intraden*, Norimberk 1601. ■ Písně č. 164, 519.

1603 *Enchiridium etlicher deutscher und lateinischer Gesänge mit 4. Stimmen, welche auff alle Hohefest durchs gantze Jahr* [...] *zusingen* [...]. *Autore Bartholomaeo Gesio*, Frankfurt nad Odrou 1603. ■ Písně č. 701.

1605 *Ein ander new Opus Geistlicher Deutscher Lieder D. Mart. Lutheri, Nicolai Hermanni*

und anderer frommen Christen, Frankfurt nad Odrou 1605. ■ Písně č. 522, 651.

1606[1] *Písně chval Božských: To jest spěvové svatí církevní staří i noví, z gradualů, z antiphonářů i jiných všech duchovních písní latinských i českých*, Praha 1606. ■ Písně č. 290, 310, 343, 511, 514, 617, 622, 668, 669, 685.

1606[2] *Cancional, totiž Písně vejroční chval Božských, kteréž se při všech slavnostech celého roku v církvi Boží od věrných křesťanův zpívají*, Praha 1606. ■ Píseň č. 536.

1609[1] *Ein schön geistlich Gesangbuch, darinnen Kirchengesänge und geistliche Lieder D. Mart. Lutheri und anderer frommen Christen* [...] *zu singen gebräuchlich begriffen. Mit vier, etliche mit fünff Stimmen*, Jena 1609. ■ Písně č. 283, 415, 540, 623, 684, 771.

1609[2] *Musae Sioniae* [...]. *Deutscher geistlicher in der christlichen Kirchen ublicher Psalmen und Lieder mit IV. Stimmen sechster Theil*, Wolffenbüttel 1609. ■ Píseň č. 358.

1610[1] *Kancionál celoroční, v kterémž písně duchovní a evanjelitské, v chrámích Páně přes celý rok se zpívající,* [...] *sebrané a složené jsou* [...] *od (někdy) Thomáše Soběslavského, jinák Řešátky*, Praha 1610. ■ Píseň č. 508.

1610[2] *Musae Sioniae* [...] *Deutscher geistlicher in Kirchen und Häusern gebreuchlicher Lieder und Psalmen [...] in Contrapuncto simplici Nota contra Notam* [...] *gesetzt. Achter Theil*, Wolfenbüttel 1610. ■ Píseň č. 122.

1613[1] *Harmoniae Sacrae vario Carminum Latinorum et Germanicorum genere, Quibus Operae Scholasticae in Gymnasio Gorlicensi inchoantur, clauduntur: varie preces, funerationes solennes, sacra Gregoriana celebrantur*, Zhořelec 1613. ■ Píseň č. 519.

1613² *Gedenck und Erinnerungs Predigt von dem grausamen Gewitter und schrecklichem Gewässer*, Jena 1613. ■ Píseň č. 741.

1614 *Der dritte Theil der geistlichen Trawrbinden Valerii Herbergeri, Predigers bey dem Kriplein Christi in Frawenstadt*, Lipsko 1614. ■ Píseň č. 443.

1615 *Písně duchovní evanjelistské z Písem svatých a v nich zavřeného Božího učení složené, z příčin hodných opět bedlivě přehlédnuté*, Kralice 1615. ■ Písně 28, 65, 68, 79, 81, 90, 93, 94, 97, 105, 114, 116, 120, 121, 130, 143, 158, 178, 192, 255, 278, 340, 361, 445, 455, 456, 467, 469, 503, 569, 578, 616, 677, 736, 738, 739.

1620 *Kancionál anebo Zpěvové církve evangelitské staří i noví, v jedno shromáždění, přehlídnutí a vůbec pro čest a slávu Boží i vzdělání pobožných od kněží Páně evangelitských vydaní*, Praha 1620. ■ Písně 290, 383, 653.

1622 *Písně katolické k výročním slavnostem, k památkám Božích svatých a k rozličným časům pobožnosti křesťanské*, Olomouc 1622. ■ Píseň č. 474.

1623¹ *Airs sur les hymnes sacrez, odes, et noels pour chanter au Catechisme*, Paříž 1623. ■ Píseň č. 544.

1623² *The Hymnes and Songs of the Church*, Londýn 1623. ■ Píseň č. 363.

1625 *As Hymnodus Sacer. Zwölff Geistliche, anmuthige und theils newe Gesänge*, Lipsko 1625. ■ Písně č. 311, 741.

1627¹ *Cantional, oder Gesangbuch augspurgischer Confession, in welchem des Herrn D. Martini Lutheri, und anderer frommen Christen* [...] *verfertiget und mit 4., 5. und 6. Stimmen componiret von Johan-Hermano Schein*, Lipsko 1627. ■ Písně č. 281, 506.

1627² *Christliches Gebet Büchlein auff die bevorstehende Betrübte, Krigs, Theurung und Sterbens Zeiten gerichtet*, Rinteln 1627. ■ Písně č. 415, 742.

1627/8 *Rosetulum musicum. Das ist: Newes Musicalisches Rosengärtlein* [...] *Mit 4, 5, 6, 7 und 8 Stimmen*, Coburg 1627/8. ■ Píseň č. 567.

1630 *Devoti Musica Cordis. Hauß- und Hertz-Musica. Das ist: Allerley geistliche Lieder aus den H. Kirchenlehrern und selbst eigner Andacht*, Vratislav – Lipsko 1630. ■ Písně č. 392, 521.

1631¹ *Kancionál, to jest Sebrání spěvův pobožných k duchovnímu potěšení na vejroční svátky a rozličných svatých památky*, Praha 1631. ■ Píseň č. 473.

1631² *Nové písně některé k vezdejšímu jich užívání a v ochranu Boží se poroučení i také dobrodiní Božských, smrtedlnosti naší a slávy nebeské považování*, [Lešno] 1631. ■ Píseň č. 280.

1635 SARTORIUS, Erasmus: *Institutionum musicarum tractatio nova et brevis duobus libris comprehensa* [...]. *Item aliquot fugae pro discipulis secundae et tertiae classis scholae Hamburgensis*, Hamburk 1635. ■ Píseň č. 537.

c.1635 [*Istenes énekek*], Vídeň c. 1635. ■ Píseň č. 190.

1636¹ *Cithara sanctorum.* ■ *Písně duchovní staré i nové, kterýchž církev křesťanská při výročních slavnostech a památkách, jakož i ve všelikých potřebách svých, obecných a obzvláštních s mnohým prospěchem užívá*, Levoča 1636.
■ Písně č. 38, 63, 157, 290, 339, 408, 440, 459, 514, 563, 570, 575, 591, 601, 616, 617, 629.

1636² *Iesu Hertz-Büchlein, darinnen lauter Bernhardinische und Christ-Lutherische Jubel-Hertz-Frewden gesamlet und außgeschüttet von M. Martin Rinckart*, Lipsko 1636. ■ Píseň č. 284.

[1637/41] *Praxis Pietatis, to jest O cvičení se v pobožnosti pravé knížka milostná* [...]. *Umění svatých přemyšlování* [...]. *Vzdychání nábožná, to jest Krátké rytmovní modlitbičky*, Trenčín [1637/41]. ■ Písně č. 242, 676.

1640 *Newes vollkömlisches Gesangbuch Augspurgischer Confession, auff die in der Chur- und Marck Brandenburg christliche Kirchen fürnemlich beyder Residentzstädte Berlin und Cölln gerichtet*, Berlín 1640. ■ Píseň č. 521.

1642[1] *Preussische Fest-Lieder durch gantze Jahr*, Elbing 1642. ■ Písně č. 435, 436.

1642[2] *Himlischer Lieder mit sehr anmuhtigen* [...] *Melodeyen Das Dritte Zehn*, Lüneburg 1642. ■ Píseň č. 618.

1644 *Ander Theil der preussischen Fest-Lieder von Ostern an biß Advent mit 5, 6, 7, 8 Stimmen*, Královec 1644. ■ Písně č. 262, 263.

1647 *Česká mariánská muzika radostná i žalostná v tři díly rozdělená.* [...] *Složená a vydaná od Adama Michny z Otradovic Jindřichohradeckého*, Praha 1647. ■ Písně č. 452, 475, 520, 546, 547.

1648[1] *Pensum Sacrum Metro-Rhythmicum, CCLXCII Odis Ad Majorem Dei Opt. Max. Gloriam, Studiosæ v. Juventutis Gratiam, denuo expansum expensumque*, Zhořelec 1648. ■ Píseň č. 243.

1648[2] *New ordentlich Gesangbuch zu Befoderung der privat Andacht zusammen getragen und nun nach Anweisunge der andern hannoverischen Edition mit Fleiß revidiret*, Braunschweig 1648. ■ Píseň č. 320.

1648[3] [*Cantionale Sacrum*]. *Geistlicher Lieder mit 3. 4. etc. Stimmen ander Theil, welcher in sich hält christliche Kirchen- und Schul-Gesänge nach Ordnung des heiligen Catechißmi eingetheilet*, Gotha 1648. ■ Píseň č. 364.

1650 *Tabulatur-Buch. Hundert geistlicher Lieder und Psalmen Herrn Doctoris Martini Lutheri und anderergottseligen Männer: Für die Herren Organisten mit der Christlichen Kirchen und Gemeine*, Zhořelec 1650. ■ Píseň č. 476.

1651 *Cantionale Sacrum, das ist Geistliche Lieder von christlichen und trostreichen Texten mit 3. 4. 5. oder mehr Stimmen unterschiedlicher Autorum*, Gotha 1651. ■ Píseň č. 243.

1653[1] *Cithara sanctorum.* ■ *Písně duchovní staré i nové, kterýchž církev křesťanská při výročních slavnostech a památkách, jakož i ve všelikých potřebách svých, obecných a obzvláštních s mnohým prospěchem užívá*, Levoča 1653. ■ Písně č. 162, 575.

1653[2] *Loutna česká v svátek, v pátek, v kostele, při stole, jak se líbí, v každou chvíli, radostně, žalostně, spasitedlně znící*, Praha 1653. ■ Písně č. 352, 548.

1653[3] *Praxis Pietatis Melica, das ist Ubung der Gottseligkeit in Christlichen und trostreichen Gesängen* [...] *ordentlich zusammen gebracht* [...] *von Johann Crügern*, Berlín 1653. ■ Písně č. 67, 284, 286, 326, 477, 522, 523, 630, 651, 700, 701, 702, 735.

1655[1] *Cantus Catholici.* ■ *Písně katolické latinské i slovenské, nové i starodávné, z kterými křesťané v Pannonyji na výročné svátky, slavnosti, při službě Boží a v jiném obvzláštném času z pobožnosti své křesťanské ožívají*, Levoča 1655. ■ Píseň č. 478.

1655[2] *Andachts-Zymbeln, Oder Andächtige und geistreiche fürnemlich des Sel. Herrn D. Martin Luthers* [...] *über einstimmende Lieder*, Freiberg 1655. ■ Písně č. 311, 741.

1656[1] *Praxis Pietatis Melica, das ist Ubung der Gottseligkeit in Christlichen und trostreichen Gesängen*, Berlín 1656. ■ Písně č. 164, 519.

1656² *L'Imitation de Iesus-Christ. Traduite & paraphrasée en Vers François*, Rouen 1656. ■ Píseň č. 313.

1657¹ *Zwölff geistliche Gesänge mit vier Stimmen für kleine Cantoreyen zum Chor benebenst dem Basso Continuo nach beliebung hierbey zugebrauchen, welche von* [...] *Heinrich Schützen hiebevor* [...] *zusammen getragen*, Drážďany 1657. ■ Píseň č. 184.

1657² *G. Neumarks von Mühlhausen aus Thüringen Fortgepflantzter Musikalisch- Poetischer Lustwald*, Jena 1657. ■ Píseň 703.

[1657] *Heilige Seelen-Lust, oder Geistliche Hirten-Lieder, der in ihren Jesum verliebten Psyche gesungen*, Vratislav [1657]. ■ Píseň č. 287.

1658 *Neu-erfundene geistliche Wasser-Quelle, darinnen sich ein geistlicher Wandersmann beydes daheim und auff der Reise so wol bey guten kühlen Tagen als fürfallender Hitze der Anfechtung erquicken und laben kann*, Frankfurt nad Odrou 1658. ■ Písně č. 438, 439.

1659 *Kancionál. To jest Kniha žalmů a písní duchovních k chvále Boží a spasitedlnému věřících vzdělání i dávno prvé i v nově teď jazykem českým složených a nyní spolu vydaných*, Amsterodam 1659. ■ Písně č. 82, 194, 256, 257, 259, 260, 264, 278, 280, 303, 307, 322, 340, 350, 362, 388, 470, 509, 510, 512, 513, 517, 518, 535, 538, 541, 565, 572, 578, 587, 592, 604, 605, 606, 626, 668, 669, 697, 739, 759, 764.

1661¹ *Psalmen Davids, hiebevorn in teutzsche Reime gebracht durch D. Cornelium Beckern* [...] *auffs neue übersehen, auch* [...] *vermehret*, Drážďany 1661. ■ Písně č. 14, 25, 50, 57, 66, 96, 131, 179.

1661² *Svatoroční muzika aneb Sváteční kancionál ke cti a chvále svatých milých Božích v nově složený a vydaný od Adama Michny z Otradovic Jindřichohradeckého*, Praha 1661. ■ Píseň č. 450.

1661[3] *Kirchen-Haus und Hertzens-Musica, oder der Heiligen Gottes auff Erden Erlustigungs-Kunst in Singen und Gott loben*, Amsterodam 1661. ■ Píseň č. 618.

1662 *Vjerdtes Zehn Neuer geistlicher Arien, so mit 1. 2. 3. 4. 5. und mehr Stimmen*, Mühlhausen 1662. ■ Píseň č. 631.

1663 *Frommer Christen Betendes Herz und Singender Mund: Oder Altdorffisches Bet- und Gesang-Büchlein: Darinnen Herrn D. Mart. Lutheri und anderer gottseliger Lehrer Andächtige Gebet und Geistreiche Lieder* [...] *zu gebrauchen*, Altdorf 1663. ■ Píseň č. 312.

1664 *Neue Geistliche auf die Sontage durchs gantze Jahr gerichtete Andachten, mit 1. 2. 3. 4. und mehr Stimmen, mit oder ohne Fundament, sampt beygefügten Ritornellen auf 3. Violen nach belieben zu brauchen*, Mühlhausen 1664. ■ Písně č. 312, 353.

1666/7 *Pauli Gerhardi Geistliche Andachten bestehend in hundert und zwantzig Liedern auff hoher und vornehmer Herren Anfoderung in ein Buch gebracht* [...] *hervor gegeben und verlegt von Johan Georg Ebeling*, Berlín 1666/7. ■ Písně č. 187, 632.

1674[1] *Neu zugerichtete Praxis Pietatis Melica, das ist Ubung der Gottseligkeit in Christlichen und trostreichen Gesängen Herrn D. Martin. Lutheri fürnemlich, wie auch anderer seiner getreuen Nachfolger*, Frankfurt nad Mohanem 1674. ■ Píseň č. 288.

1674[2] *Cithara sanctorum.* ■ *Písně duchovní staré i nové, kterýchž církev křesťanská při výročních slavnostech a památkách* [...] *užívá; k nimžto přidaný jsou písně témeř všecky z německé řeči do naší sľovanské přeľožené*, Levoča 1674. ■ Píseň č. 741.

1676[1] *Nürnbergisches Gesang-Buch, darinnen 1160. außerlesene, so wol alt als neue, Geist- Lehr- und Trostreiche Lieder, auf allerley Zeit- Freud- und*

Leid-Fälle der gantzen Christenheit gerichtet, [...] *zu finden*, Norimberk 1676. ■ Píseň č. 392.

1676² *Das Hannoverische ordentliche vollständige Gesangbuch* [...]. *Anhang etzlicher schöner Gesänge so gemeiniglich bey Leich-Procession abgesungen werden und sonsten in diesem Buch nicht zu finden gewesen*, Göttingen 1676. ■ Píseň č. 704.

1679 *Andächtige Elends-Stimme auf Davids Harfen-Spiel aus seinen Elends-Psalmen auf der verfolgten Zustand nach Christus Redner-Stiel über die an unterschiedlichen Orten gahltene* [...] *Predigten des gantzen Jahrs*, Jena 1679. ■ Písně č. 607, 704.

1681 *J. J. N. Geistliche Lieder, theils auff die Hohen-Feste, theils auff die Passion oder Leiden Christi, theils auff unterschiedliche Vorfallungen im Christenthum gerichtet*, Hamburk 1681. ■ Píseň č. 550.

1682 *Pauli Gerhardi Geistreiche Andachten bestehend in CXX. Liedern auf alle Sonntage, und gewisse Zeiten im Jahr gerichtet*, Norimberk 1682. ■ Píseň č. 632.

1683¹ *Kancionál český. Více než osm set a padesáte písní na všecky přes celý rok slavnosti, neděle a zasvěcené svátky* [...] *v sobě obsahující*, Praha 1683. ■ Písně č. 444, 452, 570, 602, 608, 621, 654, 661.

1683² *A und Ω. Joachimi Neandri Glaub- und Liebes-Übung: Auffgemuntert durch einfältige Bundes-Lieder und Danck-Psalmen: Neugesetzet nach bekant- und unbekandte Sang-Weisen*, Brémy 1680. ■ Písně č. 244, 288.

1684 *Cithara sanctorum.* ■ *Písně duchovní staré i nové, kterýchž církev křesťanská při výročních slavnostech a památkách, jakož i ve všelikých potřebách svých, obecných i obzvláštních s mnohým prospěchem užívá*, Levoča 1684. ■ Píseň č. 284.

1685 *Kancionál aneb Zpěvové poct a chval Božských, kteréž se jak o slavnostech vejročních a památkách svatých,*

tak i ve všelijakých potřebách každého času, [...] *užívati a zpívati mohou*, Žitava 1685. ■ Píseň č. 625.

1687 *Kancionál český. Více než devět set písní na všecky přes celý rok slavnosti, neděle a zasvěcené svátky* [...] *v sobě obsahující*, Praha 1687. ■ Píseň č. 230.

1690[1] *Nürnbergisches Gesang-Buch, darinnen 1230 auserlesene, sowol alt als neue, Geist- Lehr- und Trost-reiche Lieder, auf allerley Zeit- Freud- und Leid-Fälle der gantzen Christenheit gerichtet* [...] *zu finden*, Norimberk 1690. ■ Písně č. 607, 704.

1690[2] *Praxis Pietatis Melica, das ist Ubung der Gottseligkeit in Christlichen und trostreichen Gesängen* [...]. *Jtzo mit vielen neuen Stimmen vermehret und verbessert von Jacob Hintzen*, Berlín 1690. ■ Píseň č. 630.

1694 MOTĚŠICKÝ, Kašpar: *Ruční knížka, v níž se zdržují nejvybranější modlitby, prosby a žádosti, nejpronikavější lkání a vzdychání a nejrozkošnější chvály a díkůčinění, jako i nejlibější písničky*, Žitava 1694. ■ Písně č. 243, 546, 566.

1696 *Cithara sanctorum.* ■ *Písně duchovní staré i nové, kterýchž církev křesťanská při výročních slavnostech a památkách, jakož i ve všelikých potřebách svých, obecných a obzvláštních s mnohým prospěchem užívá*, Levoča 1696. ■ Píseň č. 158.

1698 *Geistreiches Gesang-Buch, vormahls in Halle gedruckt, nun aber allhier mit Noten der unbekandten Melodien und 123 Liedern vermehret*, Darmstadt 1698. ■ Píseň č. 221.

1704 *Geist-reiches Gesang-Buch, den Kern alter und neuer Lieder wie auch die Noten der unbekannten Melodyen* [...] *in sich haltend*, Halle 1704. ■ Písně č. 287, 313, 326, 435, 436, 631, 735.

1705 *Cantiques sacrez pour les principales solennitez des chrétiens, avec une dissertation sur les*

Hymnes et Cantiques qu'on a chantez dans l'Eglise, Ženeva 1705. ■ Píseň č. 577.

1708 *A Supplement to the New Version of Psalms by Dr. Brady and Mr. Tate; Containing the Psalms in Particular Measures*, Londýn 1708. ■ Píseň č. 634.

1709 *Heilige Flammen der Himmlisch-gesinnten Seele, in andächtigen Gebet- und Liedern angezündet*, Zhořelec – Lubáň 1709. ■ Píseň č. 353.

1710[1] *Poklad spěvů duchovních, v kterémžto se nacházejí staré i nové písně nábožné, jichž církev křesťanská každého času při výročních slavnostech a památkách, jako i všelikých potřebách, s mnohým prospěchem užívá* [...] *od Johannessa Millera*, Žitava 1710. ■ Písně č. 312, 374, 479, 507, 633, 698, 742.

1710[2] *Psalteriolum cantionum catholicarum, à RR. PP. Soc. Jesu inflammandis pio ardore fidelium christianorum animis*, Kolín nad Rýnem 1710. ■ Píseň č. 437.

1710/14 *Výmarská rukopisná sbírka*. Berlín, Staatsbibliothek – Preußischer Kulturbesitz, rkp. D-B Mus.ms. Bach P 802, 1710/14. ■ Píseň č. 705.

1712 *Kancionál český. Do tisíc písní na všecky přes celý rok slavnosti, neděle a zasvěcené svátky* [...] *v sobě obsahující*, Praha 1712. ■ Písně č. 327, 453, 621.

1714 *Neues Geist-reiches Gesang-Buch, auserlesene, so alte als neue, geistliche und liebliche Lieder; nebst den Noten der unbekannten Melodyen in sich haltend*, Halle 1714. ■ Píseň č. 580.

1715 *Psalmodia sacra oder andächtige und schöne Gesänge, so wohl des sel. Lutheri, als anderer geistreichen Männer, auf hochfl. gnädigste Verordnung in dem Fürstenthum Gotha und Altenburg*, Gotha 1715. ■ Písně č. 695, 699.

1717 *Evanjelický kancionál, obsahující v sobě Písně duchovní staré i nové, kterýchž církev*

evangelická v dnech všedních i slavných a v potřebách svých obecných i obzvláštních užívá, Žitava 1717. ■ Písně č. 534, 592.

1718 *Evangelischer Nachklang, das ist: Neue geistreiche Gesänge über die ordentlichen Sonn- und Festtags-Evangelia aufs ganze Jahr*, Hamburg 1718. ■ Píseň č. 326.

1719[1] *Slavíček rájský na stromě života slávu Tvórci svému prospěvující, to jest Kancionál anebo kniha písební, rozličné nábožné písně s mnohým spasitedlným přemýšlováním obsahující*, Hradec Králové 1719. ■ Písně č. 38, 464.

1719[2] *Psalms of David: Imitated in the language of the New Testament, and apply'd to the Christian state and worship*, Londýn 1719. ■ Píseň č. 772.

1729 *Geistliches Blumen-Gärtlein inniger Seelen; oder Kurze Schluß-Reimen und Betrachtungen ueber allerhand Warheiten des inwendigen Christenthums* [...] *nebst einigen Geistlichen Liedern*, Frankfurt nad Mohanem – Lipsko 1729. ■ Píseň č. 244.

1730 *Fast allgemeines Evangelisch-Musicalisches Liederbuch* [...] *in die Harmonie gebracht* [...], *in dieser bequemen Forme herausgegeben von Georg Philip Telemann*, Hamburk 1730. ■ Písně č. 63, 284, 320, 519, 701.

1731 *Kirchen-Haus und Hertzens-Musica, oder der Heiligen Gottes auf Erden Singe-Kunst aus altem und neuen zusammen getragen*, Berlín 1731. ■ Píseň č. 618.

c.1733 *Dieser Jesus nimmt die Sünder an, und isset mit ihnen*, [Köthen] c. 1733. ■ Píseň č. 609.

1735 *Immanuel! Harfa nová na hoře Sion znějící a jednotu sionskou, milostí obdařenou, v Duchu obveselující*, s. l. 1735. ■ Písně č. 287, 580.

c.1735 *Dietlův sborník*. Lipsko, Bach-Archiv, deposit Leipziger Städtische

Bibliotheken, Musikbibliothek, rkp. R 18, c. 1735. ■ Píseň č. 700.

1736 *Musicalisches Gesang-Buch, darinnen 954 geistreiche, sowohl alte als neue Lieder und Arien, mit wohlgesetzten Melodien, in Discant und Baß, befindlich sind* [...] *herausgegeben von George Christian Schemelli*, Lipsko 1736. ■ Písně č. 476, 477, 524.

1737 *Cithara sanctorum aneb Žalmy a písně duchovní staré i nové, kterýchž církev evangelická při vejročních slavnostech a památkách a v potřebách svých obecních i obzvláštních* [...] *užívati může*, Lipsko 1737. ■ Písně č. 321, 464, 605, 618, 742.

1738 *Harmonischer Lieder-Schatz, oder Allgemeines Evangelisches Choral-Buch, welches die Melodien derer sowohl alten als neuen biß hieher eingeführten Gesänge unsers Teutschlandes in sich hält*, Frankfurt nad Mohanem 1738. ■ Písně č. 287, 313, 326, 523.

1738/9 *Die ehedeß eintzeln gedruckte Cöthnische Lieder* [...]. *Einige neue und zur Zeit noch nicht durchgängig bekante Melodeyen zu dem neuen Coethnischen Gesang-Büchlein*, Köthen 1738/9. ■ Píseň č. 609.

1739 *Hymns and Sacred Poems*, Londýn 1739. ■ Píseň č. 480.

1741 *Geistreiches Gesang-Buch, den Kern alter und neuer Lieder in sich haltend*, Halle 1741. ■ Píseň č. 288.

1741/3 *Cithara sanctorum.* ■ *Písně duchovní staré i nové, kterýchž církev křesťanská při vejročních slavnostech a památkách, jakož i ve všelikých potřebách svých obecních i obzvláštních s mnohým prospěchem užívá*, Lubáň 1541/3. ■ Píseň č. 415.

1749 *Ve jménu P. Ježíše. Ruční kancionálik domovní i pocestný, jádro písní duchovních, nejobecnějších a nejpotřebnějších, nejvíce z Tranosciuse vybraných, v sobě obsahující*, Lubáň 1749. ■ Píseň č. 525.

c.1750 *Sbírka kánonů*. Londýn, British Library, rkp. RM 24.f.25, c.1750. ■ Píseň č. 370.

1753[1] *Kancionál, to jest Kniha žalmů i písní duchovních od rozličných mužů Božích Bratří českých i jiných k vzdělání, probuzení a potěšení církve Kristové v bázni Boží složených, sebraných, a vydaných*, Berlín 1753. ■ Písně č. 242, 260, 312.

1753[2] *A Collection of Hymns for Social Worship: more particularly design'd for the use of the tabernacle congregation* [...] *by George Whitefield*, Londýn 1754. ■ Píseň č. 480.

1757 *Geistliche Oden und Lieder von C. F. Gellert*, Lipsko 1757. ■ Písně č. 311, 735.

1761 *Urania, or A choice collection of Psalm-tunes, anthems, and hymns* [...] *in two, three, and four parts; the whole peculiarly adapted to the use of churches and private families*, Philadelphia 1761. ■ Píseň č. 275.

1767 *Betrachtung des Todes, der Zukunft Christi und der Ewigkeit auf alle Tage des Jahrs, oder Geistliches Liederkästlein, zweiter Theil*, Stuttgart 1767. ■ Píseň č. 607.

1768 *Die Christlich-katholische Lehre in Liedern, das ist: Katechetische Gesänge zum Gebrauche der Saganischen Schulen; mit einer Vorrede von der Absicht und dem Gebrauche dieser Lieder*, Sagan 1768. ■ Píseň č. 289.

[1769][1] *Judas Macchabaeus: an oratorio in score as it was originally perform'd*, Londýn [1769]. ■ Píseň č. 549.

[1769][2] *A Collection of Psalm and Hymn Tunes, never published before*, [Londýn 1769]. ■ Píseň č. 275.

1771 *The Gospel-Magazine*, June, 1771, č. 66. ■ Píseň č. 696.

[1774/6] *Katholisches Gesangbuch, auf allerhöchsten Befehl Ihrer k. k. apostol. Majestät Marien Theresiens zum Druck befördert*, Vídeň [1774/6]. ■ Píseň č. 289.

[1777] *Landshuter Gesangbuch: der heilige Gesang zum Gottesdienste in der röm.-kath. Kirche*, Landshut [1777]. ■ Píseň č. 749.

1778[1] *Psalmody in Miniature: in III books, containing the tenor and bass of all tunes generally used in churches, chaples, or dissenting congregations*, Londýn 1778. ■ Píseň č. 365.

1778[2] *Lieder für die Colmarische Kriegs-Schule*, Colmar 1778. ■ Píseň č. 393.

1779 *Olney Hymns in Three Books*, Londýn 1779. ■ Píseň č. 597.

1780 *Gesangbuch zum gottesdienstlichen Gebrauch in den Königlich Preußischen Landen*, Berlín 1780. ■ Píseň č. 281.

1782 *An Essay on the Church Plain Chant: Part First, Containing Instructions for Learning the Church Plain Song. With Approbation*, Londýn 1782. ■ Píseň č. 481.

1784 *Choral-Buch, enthaltend alle zu dem Gesangbuche der evangelische Brüder-Gemeinen vom Jahre 1778 gehörige Melodien*, Lipsko 1784. ■ Písně č. 217, 244.

1785 *Johann Sebastian Bachs vierstimmige Choralgesänge. Zweiter Theil*, Leipzig 1785. ■ Píseň č. 221.

1789 *A Collection of Hymns for the Use of the Protestant Church of the United Brethren*, Londýn 1789. ■ Píseň č. 773.

1790 *The Psalms of David for the Use of Parish Churches*, Londýn 1790. ■ Píseň č. 365.

[1791] *A minuetto con XII variazioni per il piano forte con accompagnamento d'un Violino*, Londýn [1791]. ■ Píseň č. 595.

1792 *The European Magazine and London Review Containing the Literature, History, Politics, Arts*, sv. 22, Londýn 1792. ■ Píseň č. 482.

1793 *A Select Collection of Psalm and Hymn Tunes: adapted to a great variety of measures to which is prefixed an Introduction to the art of singing*, Glasgow 1793. ■ Píseň č. 772.

1796 *Nová kniha zpěvů křesťanských s připojeným Řádem evangelickým církví Augšpurského vyznání v království Českém, sepsaná a vydaná od Štěpána Lešky*, Praha 1796. ■ Písně č. 258, 260, 281, 310, 374, 508, 534, 574, 591, 602, 697, 735, 741.

1798 *Melodiatura aneb Partitura, to gest Kníha hlasozpěvů obsahující v sobě nůty všech písní duchovních, které se v velikém kancionáli a evangelitském funebráli nalézají*, Brno 1798. ■ Píseň č. 158.

[1800] *Deutsches Hochamt mit den gewöhnlichen vier Singstimmen und der Orgel, wie dasselbe von den Zöglingen des k. k. Waisenhauses in Wien gesungen wird*, Vídeň [1800]. ■ Píseň č. 749.

[1800/10] *Sbírka skladeb pro klávesový nástroj*. Cambridge, University Library, Department of Manuscripts and University Archives, rkp. MS Add.2675, [1800/10]. ■ Píseň č. 589.

1809 *Choral-Buch zum Gebrauch der protestantischen Gemeinen des Ober- und Nieder-Rheins*, Štrasburk 1809. ■ Písně č. 393, 515.

1811 *Allgemeines Choral-Buch für die protestantische Kirche vierstimmig ausgesetzt: mit einer Einleitung über den Kirchengesang und dessen Begleitung durch die Orgel*, Gotha 1811. ■ Píseň č. 750.

1815 GARDINER, William: *Sacred Melodies from Haydn, Mozart and Beethoven Adapted to the Best English Poets and Appropriated to the Use of the British Church*, sv. 2, Londýn 1815. ■ Písně č. 581, 595.

1817 *Gesellschaft der Freunde in der Noth* [...], *Zweyter Bericht*, Výmar 1817. ■ Píseň č. 482.

1818 *A Selection of Popular National Airs, with Symphonies and Accompaniments*, Londýn 1818. ■ Písně č. 314, 655.

1819 *A Selection of Psalms and Hymns for Public and Private Use, Adapted to the Services of the Church of England*, Sheffield 1819. ■ Píseň č. 483.

[1819] *National Psalmody.* [...] *A collection of tunes, with appropriate symphonies* [...] *for the services of the United Church of England & Ireland, applicable to the proper lessons, epistles and gospels*, Londýn [1819]. ■ Píseň č. 708.

1824 *Chants de Sion ou Recueil de Cent Cantiques Chrétiens composés et mis en musique par César Malan* [...] *avec accompagnement pour l'Orgue, la Harpe ou le Piano*, Paříž 1824. ■ Písně č. 245, 706.

1826 *Der Bayerische Landbote II*, 1926, č. 153. ■ Píseň č. 482.

1827 HEBER, Reginald: *Hymns, Written and Adapted to the Weekly Church Service of the Year*, New York 1827. ■ Píseň č. 590.

1829[1] *Columbian Harmony, or Pilgrim's Musical Companion: being a choice selection of tunes, selected from the works of the most eminent authors, ancient and modern*, Cincinnati 1829. ■ Píseň č. 597.

1829[2] *Geistlicher Blumenstrauß aus spanischen und deutschen Dichter-Gärten, den Freunden der christlichen Poesie dargeboten*, Sulzbach 1829. ■ Píseň č. 658.

1832[1] *Zpěvy duchovní k varhanám. Dílem také s použitím jiných dechových nástrojů hudebních pro sváteční slavnosti*, Praha 1832. ■ Píseň č. 327.

1832[2] *Spiritual Songs for Social Worship: adapted to the use of families and private circles in seasons of revivals, to missionary meetings, to the*

monthly concert, and other occasions of special interest, Utica 1832. ■ Píseň č. 707.

1833 *The Choir, or Union Collection of Church Music: consisting of a great variety of psalm and hymn tunes, anthems, &c. original and selected*, Boston 1833. ■ Píseň č. 275.

[1833] *Vier ächte Tyroler-Lieder für Sopran-Solo oder für vier Stimmen mit willkürlicher Begleitung des Piano-Forte Gesungen von den Geschwistern Strasser aus dem Zillerthale*, Drážďany [1833]. ■ Píseň č. 484.

1835[1] *The Sacred Harp or Eclectic Harmony: a new collection of church music: in patent notes*, Cincinnati 1835. ■ Písně č. 290, 772.

1835[2] *The Southern Harmony, and Musical Companion: containing a choice collection of tunes, hymns, psalms, odes, and anthems; selected from the most eminent authors in the United States*, Spartanburg 1835. ■ Píseň č. 597.

1834 *Chants chrétiens*, Paříž 1834. ■ Píseň č. 750.

1837 *Chants chrétiens*, Paříž 1837. ■ Píseň č. 416.

1838[1] *Stimmen aus dem Reiche Gottes. Eine auserlesene Sammlung alter und neuer evangelischer Kernlieder mit beigefugten, vierstimmig gesetzten, fur Gesang, Clavier- und Orgelspiel eingerichteten Choralmelodieen*, Stuttgart 1838. ■ Píseň č. 485.

1838[2] CHAVANNES, François Louis Frédéric: *Poésies chrétiennes et cantiques*, Paříž – Lausanne 1838. ■ Píseň č. 708.

1841[1] *Psaumes et cantiques pour servir à l'édification publique et particulière*, Štrasburk 1841. ■ Píseň č. 354.

1841[2] *The Invalid's Hymn-Book.* [...] *Second edition, revised and enlarged*, Dublin, 1841. ■ Píseň č. 723.

1841[3] *Hymns and Anthems*, Londýn 1841. ■ Píseň č. 743.

1842[1] *Lieder-Buch für Kleinkinder-Schulen und die untern Klassen der Elementar-Schulen, mit Melodien, Gebeten, Bibelsprüchen, Denkversen, Spielen*, Kaisersweth 1842. ■ Píseň č. 643.

1842[2] *Zpěvník evanjelický, aneb Písně duchovní staré i nové, k veřejné i domácí nábožnosti křesťanů evanjelických augšp. vyznání, s přídavkem modliteb*, Pešť 1842. ■ Píseň č. 669.

[1843] *Zwölf Kinderlieder für Schule und Haus* [...]*, zwei- und drei- und vierstimmig componirt*, Heft 3, Tübingen [1843]. ■ Píseň č. 709.

1844 *Evangelischer Liederkranz aus älterer und neuerer Zeit*, Basilej 1844. ■ Píseň č. 749.

1846 *Chants religieux, choisis et mis en ordre pour l'Église Protestante Française de Londres*, Londýn 1846. ■ Píseň č. 416.

1847 *Kniha chorální ku kancionálku vydanému pro Biskupství královéhradecké*, Litoměřice 1847. ■ Píseň 451.

[1847] *Nápěvy písní národních v Čechách. Sbírka K. Jaromíra Erbena, průvodem fortepiana opatřil J. P. Martinovský*, Praha [1847]. ■ Písně č. 755, 775.

[1848] *Männerlieder, alte und neue, für Freunde des mehrstimmigen Männergesanges*, Heft 4, Essen [1848]. ■ Píseň č. 706.

1849 *The Mendelssohn Collection, or Hastings and Bradbury's Third Book of Psalmody:* [...] *with an appendix of the most approved standard church tunes, for congregational singing*, New York 1849. ■ Píseň č. 723.

1850 *Remains of the Late Rev. Henry Francis Lyte, M.A.,* [...] *with a prefatory memoir*, Londýn 1850. ■ Píseň č. 656.

[1850] *Cantica laudis, or The American book of Church music: being chiefly a selection of chaste and elegant melodies,* [...] *together with chants, anthems, and other set pieces for choirs and singing schools*, New York [1850]. ■ Píseň č. 712.

1851[1] *Hymnal Noted*, sv. 1–2, Londýn–New York 1851. ■ Písně č. 437, 544.

1851[2] *Temple Melodies: A collection of about two hundred popular tunes, adapted to nearly five hundred favorite hymns, selected with special reference to public, social, and private worship*, New York 1851. ■ Píseň č. 707.

1852[1] *A Hymnal for Use in the English Church*, Londýn 1852. ■ Píseň č. 481.

1852[2] *Melodieen zu dem katholischen Gesangbuche Cantate*, Paderborn 1852. ■ Píseň 289.

1853[1] *The Shawm. Library of church music embracing about one thousand pieces, consisting of psalm and hymn tunes adapted to every meter in use, anthems, chants and set pieces*, New York 1853. ■ Píseň č. 526.

1853[2] *Hamilton's Universal Tune-Book. A collection of the melodies of all nations, adapted for violin, flute, clarionet, etc.*, sv. 1, Glasgow 1853. ■ Píseň č. 332.

1854 *Deutsches evangelisches Kirchen-Gesangbuch. In 150 Kernliedern*, Stuttgart 1854. ■ Písně č. 312, 353.

1855 *Vierstimmiges Melodienbuch zum Gesangbuch der evangelisch-lutherischen Kirche in Bayern*, Erlangen 1855. ■ Písně č. 392, 628, 630.

1859[1] *Hymns of Love and Joy*, Bristol 1859. ■ Píseň č. 485.

1859[2] *Reisepsalter zum Besten der Bibel-, Missions- und Traktatsache*, Falkenhagen 1859. ■ Píseň č. 710.

1859[3] *The Sabbath Hymn and Tune Book, for the Service of Song in the House of the Lord*, New York 1859. ■ Píseň č. 743.

1860 SUŠIL, František (ed.): *Moravské národní písně s nápěvy do textu vřaděnými*, Brno 1860. ■ Písně č. 233, 610, 663, 670, 671, 727, 745.

1861 *Hymns Ancient and Modern, for Use in the Services of the Church with Accompanying Tunes*, Londýn 1861. ■ Písně č. 437, 485, 590, 656, 726.

1862[1] *The Journal of Part Music: Sacred and Secular*, sv. 2, Londýn 1862. ■ Píseň č. 711.

1862[2] *Maiblumen. Lieder einer Stillen im Lande*, Berlín 1862. ■ Píseň č. 709.

1863 *Kancionál čili Kniha duchovních zpěvů pro kostelní i domácí pobožnost*, Praha 1863. ■ Písně č. 444, 464.

1864 ERBEN, Karel Jaromír (ed.): *Prostonárodní české písně a říkadla*, Praha 1864. ■ Píseň č. 755.

[1864] *The Golden Censer: A Musical Offering to the Sabbath Schools, of Children's Hosannas to the Son of David*, New York [1864]. ■ Píseň č. 483.

1865 *Choralbuch zum öffentlichen und Privat-Gebrauch, enthaltend 287 vierstimmige Choräle in ursprünglicher (rhythmischer) und neuerer Form, für Orgel, Klavier und Harmonium*, Berlín 1865. ■ Písně č. 415, 695, 699, 703, 722, 735, 740, 771.

1866[1] *Gesänge für Sonntag-Schulen: mit ausgewahlten Melodien und Liedern; freundlich gewidmet allen beutschen evangelischen Sonntag-Schulen*, New York 1866. ■ Píseň č. 169.

1866[2] *Recueil de psaumes et cantiques à l'usage des eglises nationales de Vaud, Neuchâtel & Genève: adopté par les Autorités ecclésiastiques des trois cantons*, Nyon 1866. ■ Píseň č. 320.

1867 *Slave Songs of the United States*, New York 1867. ■ Písně č. 730, 779.

1868[1] *Malý kancionál, to jest výbor žalmů a písní duchovních k nejpilnější potřebě lidu evangelického v domě, ve škole a ve sboru*, Praha 1868. ■ Píseň č. 603.
1868[2] *The New York Observer*, Friday, August 7, 1868. ■ Píseň č. 672.
1869 *Bright Jewels for the Sunday School. A new collection of Sunday school songs written expressly for this work*, New York 1869. ■ Píseň č. 672.
1871[1] *Lýra Sionská*, Praha 1871. ■ Písně č. 581, 709, 710.
1871[2] *Havergal's Psalmody and Century of Chants: from "Old Church Psalmody", "Hundred Tunes" and Unpublished Manuscripts of the Late Rev. W. H. Havergal*, Londýn 1871. ■ Píseň č. 712.
[1871] *Church Hymns*, Londýn [1871]. ■ Píseň č. 659.
1872[1] PRIMUS, Josef Ferdinand: *Zpěvník pro mládež národních a vyšších škol. Sbírka první*, Praha 1872. ■ Píseň č. 754.
1872[2] *Hymn Tunes Used in the Church of the United Brethren: arranged for four voices and the organ or piano-forte*, Bethlehem 1872. ■ Píseň č. 773.
1873 *Písně cestou života*, Praha 1873. ■ Písně č. 106, 168, 245, 365, 412, 551, 706, 723, 724, 725, 754.
1874[1] *Church Hymns with Tunes*, Londýn 1874. ■ Písně č. 659, 711.
1874[2] *Hampton and Its Students.* [...] With Fifty Cabin and Plantation Songs, New York 1874. ■ Píseň č. 779.
1875 *Hymns Ancient and Modern for Use in the Services of the Church with Accompanying Tunes*, Londýn 1875. ■ Píseň č. 400.
1876[1] *Kancionál církve reformované, sestavený dle usnesení III. superint. sboru ref. církve moravské*, Brno 1876. ■ Píseň č. 51.

1876² CHATFIELD, Allen W.: *Songs and Hymns of Earliest Greek Christian Poets, Bishops and Others*, Londýn 1876. ■ Píseň č. 400.
1876³ KARAFIÁT, Jan: *Broučci: pro malé i velké děti*, Praha 1876. ■ Píseň č. 635.
1877¹ *Zpěvník žalmů a písní duchovních pro chrám, školu i dům*, Praha 1877. ■ Písně č. 2, 82, 257, 286, 302, 303, 312, 411, 435, 436, 438, 439, 447, 458, 467, 470, 502, 507, 519, 546, 564, 576, 618, 622, 624, 625, 627, 654, 668, 676, 677, 703, 704, 748, 759, 761, 763.
1877² RIETZ, Julius (ed.): *Felix Mendelssohn-Bartholdys Werke. Kritisch durchgesehene Ausgabe*, Serie 15, č. 120, Lipsko 1877. ■ Píseň č. 480.
1878 *Hymnal of the Methodist Episcopal Church with Tunes*, New York 1878. ■ Píseň č. 551.
1879 *Žalmy Davidovi. Původními rozměry v nově zrýmoval F. Šebesta*, Brno 1879. ■ Písně č. 51, 77, 84, 118, 121, 124, 130, 172, 173.
1880 *The Evangelical Hymnal with Tunes*, New York – Chicago 1880. ■ Píseň č. 634.
1881 TURTON, William Henry: *A Few Hymns Written by a Layman between the Festivals of All Saints*, Londýn 1881. ■ Píseň č. 363.
1882 *A Collection of Revival Hymns and Plantation Melodies*, Cincinnati 1882. ■ Píseň č. 693.
1884 *Štěpána Lešky Církevní zpěvník pro evanjelické křesťany*, Turnov 1884. ■ Píseň č. 514.
1885 *Chants évangéliques*, Lausanne 1885. ■ Píseň č. 549.
1888 *The Songs and Hymns of the Scottish Highlands: with translations and music, and an introduction*, Edinburgh 1888. ■ Píseň č. 756.
1889¹ BARTOŠ, František: *Národní písně moravské v nově nasbírané*, Brno 1889. ■ Píseň č. 473.

1889² *Evanjelický kancionál, to jest: Zpěvník žalmů a písní duchovních pro chrám, školu i dům* [...] *s nápěvy veškerých žalmů a písní*, Praha 1889. ■ Písně č. 654, 724.

1890¹ *Písně cestou života. Sestavil a vydal L. B. Kašpar. Díl II.*, Praha 1890. ■ Písně č. 217, 275, 314, 451, 483, 655, 707, 749.

1890² *Sparkling and Bright: A new collection of hymns and tunes for Sunday schools, young people's societies of Christian endeavor and all meetings for praise and worship*, Chicago 1890. ■ Píseň č. 291.

1890³ MATHESON, George: *Sacred Songs*, Edinburgh 1890. ■ Píseň č. 711.

1897 *Křesťanský kancionál k probouzení a pěstování života z Boha*, Praha 1897. ■ Píseň č. 244.

1897/8 *Monatsschrift für Gottesdienst und kirchliche Kunst*, sv. 2, 1897/8. ■ Píseň č. 384.

1899 BARTON, William E. (ed.): *Old Plantation Hymns: A collection of hitherto unpublished melodies of the slave and freedman, with historical and descriptive notes*, Boston – New York – Londýn 1899. ■ Písně č. 237, 528, 752.

1901¹ BARTOŠ, František – JANÁČEK, Leoš (eds.): *Národní písně moravské v nově nasbírané*, sv. 2, Praha 1901. ■ Písně č. 474, 543, 636, 661.

1901² *Cabin and Plantation Songs: as sung by the Hampton students*, New York – Londýn 1901. ■ Píseň č. 752.

1902 STANFORD, Charles Villiers (ed.): *The Complete Collection of Irish Music as noted by George Petrie: edited from the original manuscripts*, Londýn 1902. ■ Píseň 417.

[1902] *New Jubilee Songs: as sung by the Fisk Jubilee Singers of Fisk University*, Nashville [1902]. ■ Píseň č. 334.

1904 *Chants pour les Unions chrétiennes de Jeunes Gens de la Suisse romande*, Lausanne 1904. ■ Píseň č. 595.
1905 SIBELIUS, Jean: *Finlandia Op. 26*, Lipsko 1905. ■ Píseň č. 660.
1906 *The English Hymnal with Tunes*, Londýn 1906. ■ Písně č. 417, 550.
1908[1] *Zpěvník evanjelické Bratrské církve*, Potštejn 1908. ■ Písně č. 261, 590.
1908[2] *Sbírka duchovních písní a chvalozpěvů*, New York 1908. ■ Píseň č. 291.
1908[3] *Alexander's Gospel Songs*, New York 1908. ■ Píseň č. 241.
1909[1] FENNER, Thomas P. (ed.): *Religious Folk Songs of the Negro*, Hampton 1909. ■ Píseň č. 404.
1909[2] *Old Irish Folk Music and Songs. A collection of 842 Irish airs and songs hitherto unpublished*, Dublin 1909. ■ Píseň č. 777.
1911 *Great Revival Hymns for the Church, Sunday School and Evangelistic Services*, Chicago 1911. ■ Píseň č. 528.
1912 *The Poem-Book of the Gael: Translations from Irish Gaelic Poetry into English Prose and Verse*, Londýn 1912. ■ Píseň č. 777.
1915 *Harfa: Zpěvník duchovních písní evangelických*, Nové Město nad Metují 1915. ■ Písně č. 169, 288, 289, 314, 416, 472, 525, 541, 607, 698, 712.
1917 BURLEIGH, Harry Thacker (ed.): *Negro Spirituals Arranged for Solo Voice. I Want to Be Ready, or (Walk in Jerusalem, Jus' Like John)*, New York 1917. ■ Píseň č. 780.
[1917] ROSAMOND, John (ed.): *Nobody Knows the Trouble I See. American Negro Melody*, Boston [1917]. ■ Píseň č. 730.
1919[1] *The Public School Hymn Book with Tunes*, Londýn 1919. ■ Píseň č. 686.

1919² *Church Hymnal with Accompanying Tunes*, Dublin 1919. ■ Píseň č. 777.
1921 *Český kancionál*, Praha 1921. ■ Písně č. 327, 461, 500, 552, 694.
1922 *The Church School Hymnal*, Philadelphia 1922. ■ Píseň 551.
1925¹ JOHNSON, James Weldon – JOHNSON, John Rosamond: *The Book of American Negro Spirituals*, New York 1925. ■ Písně č. 405, 527, 682, 693.
1925² *Coleman's New Quartet Book*, Dallas 1925. ■ Píseň č. 318.
[1925]¹ BALLANTA-TAYLOR, Nicholas George Julius: *Saint Helena Island Spirituals, Recorded and Transcribed at Penn Normal, Industrial and Agricultural School, St. Helena Island, Beaufort County, South Carolina*, New York [1925]. ■ Písně č. 331, 381, 486.
[1925]² *Cantate Domino: World's Student Christian Federation Hymnal*, Ženeva [1925]. ■ Píseň č. 549.
1926 JOHNSON, James Weldon – JOHNSON, John Rosamond: *The Second Book of Negro Spirituals*, New York 1926. ■ Píseň č. 554.
1927¹ *Spirituals Triumphant Old and New: printed in both round and shaped notes*, Nashville 1927. ■ Píseň č. 553.
1927² *The Church Hymnary*, Oxford 1927. ■ Píseň č. 660.
1928 *The Oxford Book of Carols*, Londýn 1928. ■ Píseň č. 545.
1929¹ *The Scottish Psalter, 1929. Metrical Version and Scripture Paraphrases with Tunes*, Londýn 1929. ■ Píseň č. 41.
1929² *Obichod notnago cerkovnago pěnija*, Pinsk 1929. ■ Píseň č. 265.
1931¹ *Zpěvník Českobratrské církve evangelické*, Praha 1931. ■ Písně č. 51, 158, 164, 169,

244, 287, 290, 374, 415, 431, 451, 464, 478, 481, 482, 551, 564, 570, 574, 576, 580, 592, 601, 627, 633, 654, 676, 707, 710, 735, 754.

1931² *The Cathedral Age*, sv. 6, Washington, D.C. 1931. ■ Píseň č. 650.

1932 *Ein neues Lied. Ein Liederbuch für die deutsche evangelische Jugend*, Berlín 1932. ■ Píseň č. 765.

1935 *His Name So Sweet*, New York 1935. ■ Píseň č. 613.

1937 *Jednotný katolícky spevník: Sostavily biskupskými úradmi určené komisie, hudobná, vieroučná a prozodická. Ich predlohy zharmonizoval a nápevmi doplnil Mikuláš Schneider-Trnavský*, Trnava 1937. ■ Píseň č. 766.

1938¹ *Jochen Klepper: Kyrie. Geistliche Lieder*, Berlín 1938. ■ Písně č. 454, 455, 637.

1938² *Louange et prière: psaumes, chorals, cantiques, répons liturgiques*, Paříž 1938. ■ Písně č. 354, 393, 524, 684, 708, 750, 767.

1938³ *Eckart: Blätter für evangelische Geisteskultur*, sv. 14, Berlín 1938. ■ Píseň č. 344.

1938⁴ *Mein Lied: Liederbuch für evangelische Jugendgruppen*, Bern 1938. ■ Píseň č. 664.

1939 SCHRÖDER, Rudolf Alexander: *Ein Lobgesang. Neue Lieder für Kirche und Haus*, Berlín 1939. ■ Píseň č. 778.

1940¹ PLICKA, Karel: *Český zpěvník: 500 lidových písní českých, moravských a slezských*, Praha 1940. ■ Píseň č. 487.

1940² *Härtensdorfer Choralbüchlein*, Chemnitz – Lipsko 1940. ■ Píseň č. 778.

1940³ *The Hymnal of the Protestant Episcopal Church in the United States of America*, New York 1940. ■ Píseň č. 743.

[1940] *Neue Gemeindelieder 6: Die Nacht ist vorgedrungen*, Kassel [1940]. ■ Písně č. 454, 455.

1941 [*Zpěvníček pro české bohoslužby v Moravian Church v Londýně*], Londýn 1941. ■ Píseň č. 696.

1943 SEIDEL, Jan: *Zpěvy betlémské*, Praha 1943. ■ Píseň č. 479.

1945 *Das Zeugnis eines Boten: Zum Gedächtnis von Dietrich Bonhoeffer*, Ženeva 1945. ■ Píseň č. 620.

1946 FOERSTER, Josef Bohuslav: *Dvě vánoční písně*, [Praha] 1946. ■ Píseň č. 488.

1948[1] SCHRÖDER, Rudolf Alexander – LAHUSEN, Christian: *Ein Lobgesang. Neue Lieder für Kirche und Haus*, Kassel 1948. ■ Písně č. 344, 489.

1948[2] *People's Songs: Bulletin of People's Songs Inc., organized to create, promote, and distribute songs of labor and the American people*, sv. 3, č. 8, 1948. ■ Píseň č. 781.

1949[1] STIER, Alfred: *Fünfzig geistliche Kanons und eine kanonische Motette*, Berlín 1949. ■ Píseň č. 555.

1949[2] *Das junge Lied. 80 neue Lieder der Christenheit*, Kassel 1949. ■ Píseň č. 666.

1950[1] *Evangelisches Kirchen-Gesangbuch*, Berlín 1950. ■ Písně č. 67, 260, 262, 263, 277, 284, 311, 326, 344, 384, 628, 695, 699, 701, 713, 722, 741.

1950[2] POLÁČEK, Jan (ed.): *Slovácké pěsničky. Sbírka jednohlasých lidových písní*, sv. 5, Praha 1950. ■ Píseň č. 596.

1950[3] *Rühmt des Herren Namen. Ein Kanonheft für die christliche Jugend*, Berlín 1950. ■ Píseň č. 645.

1952 *Zpěvník Českobratrské církve evangelické. Dvanácté, zrevidované a notované vydání s hymnologickými dodatky*, Praha 1952. ■ Písně č. 38, 63, 291, 706, 724.

1955[1] KOŽNAR, Zbyněk – NIKODEM, Bedřich – JORAN, Jiří: *Černošské spirituály*, Praha 1955. ■ Písně č. 237, 405, 486, 554, 730, 780.

1955[2] *Morgensternlieder. Hundert Lieder und Kanons für Kinder*, Kassel 1955. ■ Píseň č. 638.

1957 *Zpěvník Církve československé*, Praha 1957. ■ Písně č. 457, 505, 653.

1960 *The Moravian Hymn Book* [...] *authorized for use in the Moravian Church (Unitas Fratrum) in Great Britain and Ireland*, Londýn 1960. ■ Píseň č. 696.

1961 LEHMANN, Theo: *Nobody Knows. Negro Spirituals*, Lipsko 1961. ■ Píseň č. 334.

1963[1] *Danke. Neue geistliche Lieder aus dem 1. Wettbewerb der Evang. Akademie Tutzing*, Řezno 1963. ■ Píseň č. 640.

1963[2] *Gedichte am Rand*, Teufen – Kolín nad Rýnem 1963. ■ Píseň č. 789.

[1963] *Lieder von heute: Lieder aus modernen Gottesdiensten der Jugend*, Stuttgart – Bad Cannstatt [1963]. ■ Písně č. 757, 758.

[1965] *Überdenk ich die Zeit: Neue geistliche Lieder vom Evangelischen Kirchentag*, Řezno [1965]. ■ Píseň č. 679.

1968[1] *Cantus Sangalenses Pragenses (Rukopisná pracovní pomůcka)*, Praha 1968. ■ Píseň č. 453.

1968[2] *Hlaholík*, cyklostylovaný rukopis, Litoměřice 1968. ■ Píseň č. 620.

1968[3] *Gott schenkt Freiheit. Neue Lieder im Gottesdienst*, Berlín 1968. ■ Písně č. 315, 394, 418.

1970[1] *Nová křesťanská píseň*, Praha 1970. ■ Písně č. 252, 273, 295, 330, 366, 367, 640, 757, 758.

1970[2] *Písničky na cestu. Sbírka křesťanských písniček s doprovodem kytary*, Praha 1970. ■ Píseň č. 301.

1970[3] *Singet dem Herrn. Neue Kirchenlieder und Motetten für dreistimmigen und vierstimmigen gemischten Chor*, sv. 22, Neuhausen–Stuttgart 1970. ■ Píseň č. 584.

1971/6 *Modelle, Anregungen, Texte, Lieder für Gottesdienste*, Zürich – Stuttgart 1971/6. ■ Píseň č. 395.

1972 *Miren Qué Bueno. Oh Look and Wonder*, Chicago 1972. ■ Píseň č. 170.

1973[1] *Kancionál. Společný zpěvník českých a moravských diecézí*, Praha 1973. ■ Písně č. 138, 207, 271, 272, 327, 346, 352, 368, 369, 441, 484, 547, 552, 690.

1973[2] *Liedboek voor de kerken. Psalmen en gezangen voor de eredienst in kerk en huis aangeboden door de Interkerkelijke Stichting voor het Kerklied*, Leeuwarden 1973. ■ Písně č. 236, 317, 728, 744.

1973[3] *Salmer*, Oslo 1973. ■ Píseň č. 357.

1974 *Gib mir ein Lied: Gesänge aus unserer Zeit. Publikation zum Einheitsgesangbuch*, Berlín – Vídeň 1974. ■ Píseň č. 789.

1975[1] *Gotteslob. Katholisches Gebet- und Gesangbuch, Diözese Linz*, Stuttgart 1975. ■ Písně č. 292, 316, 356.

1975[2] *Break Not the Circle: Twenty New Hymns*, Carol Stream 1975. ■ Písně č. 382, 673.

1976 *J'aime l'eternel. Recueil de chants de Jeunesse en Mission*, Lausanne 1976. ■ Píseň č. 716.

1977 *Neue geistliche Lieder. Anhang 77*, Stuttgart 1977. ■ Píseň č. 328.

1978[1] *Neue Lieder. Beiheft zum Evangelischen Kirchengesangbuc*h, Berlín 1978. ■ Píseň č. 11.

1978[2] *Music from Taizé: Responses, Litanies, Acclamations, Canons. Vol. 1, Vocal Edition*, Chicago 1978. ■ Písně č. 103, 144, 145, 202, 206, 209, 210, 211, 556, 582, 691.

1978[3] *Cantica Comeniana I. Deset písní z Amsterodamského kancionálu v úpravě Petra Ebena*, Praha 1978. ■ Píseň č. 264.

1978[4] *Der goldene Hahn: Gesangbuch für Kinder*, Hamburk 1978. ■ Píseň č. 557.

1979[1] *Evangelický zpěvník*, Karlsruhe 1979. ■ Písně č. 5, 8, 9, 19, 23, 24, 28, 31, 33, 47, 48, 58,

63, 65, 67, 68, 70, 77, 79, 81, 84, 90, 91, 93, 94, 95, 97, 99, 102, 105, 109, 114, 116, 118, 120, 121, 124, 130, 132, 135, 139, 140, 141, 143, 146, 157, 158, 162, 164, 168, 169, 171, 172, 173, 176, 178, 186, 187, 189, 192, 194, 195, 197, 217, 232, 239, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 255, 257, 258, 259, 260, 262, 263, 275, 277, 278, 279, 280, 281, 283, 284, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 302, 303, 305, 306, 307, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 320, 321, 322, 323, 339, 340, 350, 351, 353, 354, 361, 362, 365, 374, 383, 384, 385, 386, 388, 392, 393, 397, 408, 409, 411, 412, 413, 415, 416, 431, 432, 435, 438, 440, 442, 445, 446, 449, 450, 451, 452, 454, 455, 456, 458, 462, 463, 466, 467, 468, 470, 472, 477, 478, 481, 482, 483, 485, 488, 489, 490, 491, 500, 501, 502, 503, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 521, 522, 523, 524, 525, 533, 534, 535, 536, 538, 540, 541, 546, 549, 558, 565, 566, 568, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 577, 578, 580, 587, 588, 591, 592, 594, 595, 600, 601, 602, 603, 606, 607, 609, 616, 617, 618, 622, 624, 625, 626, 627, 628, 632, 633, 635, 639, 642, 651, 652, 654, 655, 656, 658, 668, 669, 676, 677, 679, 684, 685, 687, 688, 694, 697, 698, 700, 701, 702, 703, 704, 708, 711, 712, 714, 725, 735, 736, 737, 738, 739, 741, 742, 743, 748, 749, 750, 753, 754, 759, 761, 763, 764, 765, 770, 772, 774.

1979[2] *Chorálník k Evangelickému zpěvníku*, Praha 1979. ■ Píseň č. 687.

1979[3] *Cantatorium nr 418: Psalm 150. Tussenzang voor de zondagen door het jaar. Voor algemeen gebruik in heel het jaa*r, Amstelveen 1979. ■ Píseň č. 191.

1979[4] *Herr wir sind Brüder 2. Lieder der Kreuzbruderschaf*t, Gnadenthal – Hünfelden 1979. ■ Píseň č. 376.

1979[5] *Lieder zum Kirchentag. Liederheft zum 18. Deutschen Evangelischen Kirchentag*, Norimberk 1979. ■ Píseň č. 689.

1980 *Ein neuer Himmel, eine neue Erde: Firmung und Schulentlassung. Chorbuch*, Limburg 1980. ■ Píseň č. 789.

1981[1] *Buď tobě sláva. Zpěvníček pro rodinné služby Boží Českobratrské církve evangelické*, Praha 1981. ■ Písně č. 83, 115, 163, 228, 236, 297, 298, 301, 315, 342, 395, 400, 401, 460, 461, 487, 492, 493, 494, 548, 557, 567, 614, 637, 643, 646, 666, 705, 713, 726, 755.

1981[2] *Lord of Light: Liturgical Music from St. Louis Jesuits*, Phoenix 1981. ■ Píseň č. 681.

1982 *Music from Taizé: Responses, Litanies, Acclamations, Canons. Vol. 2, Vocal Edition*, Chicago 1982. ■ Písně č. 251, 268, 269.

1983 *Gottes Fest. Lieder junger Christen*, Berlín 1983. ■ Píseň č. 376.

[1983/4] *Nová píseň*, samizdat, [Zbytov 1983/4]. ■ Písně č. 165, 188, 203, 204, 231, 235, 238, 240, 318, 319, 333, 336, 337, 338, 381, 402, 404, 405, 420, 421, 422, 528, 530, 531, 553, 559, 560, 585, 619, 641, 648, 667, 682, 693, 731, 752, 779, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787.

1984[1] *Zpěvy s odpovědí lidu*, Vatikán 1984. ■ Písně č. 34, 35, 39, 45, 49, 64, 69, 80, 87, 92, 98, 100, 104, 108, 117, 155, 183, 294, 329, 690.

1984[2] *Die Mundorgel*, Kolín nad Rýnem 1984. ■ Píseň č. 563.

1984[3] *Cancionero abierto en hojas cambiables*, Buenos Aires 1984. ■ Píseň č. 426.

1985 *Die Erde ist des Herrn: Kirchentagsliederheft vom 21. Deutscher Evangelischer Kirchentag: Düsseldorf 5.–9. Juni 1985*, Düsseldorf 1985. ■ Píseň č. 751.

1986[1] *Kancionál. Doplněk*, Praha 1986. ■ Písně č. 378, 398, 399, 680, 746, 766, 769.

1986[2] *Den svenska psalmboken: antagen av 1986 års kyrkomöte*, Stockholm 1986. ■ Písně č. 270, 379.

1986[3] *Cantos de Taizé. Canones, Ostinatos, Aclamaciones, Cantos. Edicion vocal*, Chicago 1986. ■ Písně č. 147, 721.

1987[1] *Heaven Shall Not Wait. Songs of Creation, the Incarnation, and the Life of Jesus*, Wild Goose Songs 1, Glasgow 1987. ■ Píseň č. 332.

1987[2] MOORE, James E.: *That We May Be One: for SATB voices*, Chicago 1987. ■ Píseň č. 427.

1988 *Kancionál. Společný zpěvník českých a moravských diecézí*, Praha 1988. ■ Písně č. 174, 378, 398, 399, 680, 746, 766, 769.

1989[1] *Mešní zpěvy*, Praha 1989. ■ Písně č. 271, 272, 346, 369, 444.

1989[2] EBEN, Petr: *Trouvère-Messe für 1–2stimmen Chor, Orgel, Gitarre ad libitum und 2 Blockflöten*, Leutkirch 1989. ■ Písně č. 252, 273, 295, 366, 367.

1989[3] *Worship Songs of the Vineyard*, sv. 1, Anaheim 1989. ■ Písně č. 300, 423.

1990[1] *The Presbyterian Hymnal. Hymns, Psalms and Spiritual Songs*, Louisville 1990. ■ Písně č. 195, 527.

1990[2] *Zpěvy z Taizé*, Praha 1990. ■ Písně č. 268, 665.

1991[1] REJCHRT, Luděk: *Zpívejte s námi. Vyprávění a písničky z Knihy knih*, Praha 1991. ■ Písně č. 253, 355, 495, 529, 598, 599.

1991[2] *Songs and Prayers from Taizé*, Chicago 1991. ■ Písně č. 75, 212, 448, 665, 729.

[1991] LINSSEN, Gregor: *Lied vom Licht. Lieder einer Messe*, Neuss [1991]. ■ Píseň č. 788.

1992[1] *Svítá. Křesťanské písničky (nejen) pro mládež*, Praha 1992. ■ Písně č. 4, 12, 103, 112, 147, 202,

206, 209, 210, 212, 216, 225, 231, 234, 235, 237, 240, 241, 263, 295, 299, 300, 318, 319, 328, 331, 333, 334, 336, 337, 338, 344, 366, 380, 381, 402, 403, 421, 422, 423, 448, 486, 496, 497, 528, 530, 531, 553, 554, 555, 556, 559, 582, 585, 597, 612, 613, 615, 619, 620, 638, 641, 645, 646, 648, 650, 667, 691, 693, 730, 731, 752, 768, 780, 781, 782, 784, 785, 786, 787.

1992² *Evanjelický spevník*, Liptovský Mikuláš 1992. ■ Píseň č. 325.

1993¹ *Evangelisches Gesangbuch*, Berlín – Lipsko 1993. ■ Písně č. 11, 26, 30, 52, 63, 110, 111, 222, 265, 270, 289, 293, 311, 324, 344, 364, 382, 384, 390, 418, 435, 454, 471, 481, 519, 522, 567, 606, 630, 651, 659, 689, 703, 722, 740, 741, 757, 778, 789.

1993² *Hosana. Zpěvník křesťanských písní*, Praha 1993. ■ Písně č. 615, 768.

1993³ *Das neue Frauen-Liederbuch*, Stuttgart 1993. ■ Píseň č. 406.

1993⁴ EDWARDS, Rusty: *The Yes of the Heart. Faith, Hope & Love Songs*, Carol Stream 1993. ■ Píseň č. 717.

1994¹ *Evangelisches Gesangbuch. Ausgabe der Evangelischen Kirche in Österreich*, Vídeň 1994. ■ Píseň č. 430.

1994² *Evangelisches Gesangbuch. Ausgabe für die Evangelisch-Lutherischen Kirchen in Bayern und Thüringen*, Mnichov 1994. ■ Píseň č. 394.

1994³ BELL, John Lamberton: *Come All You People. Shorter Songs for Worship from the Iona Community*, Glasgow 1994. ■ Píseň č. 250.

1994⁴ *Zpěvník Církve československé husitské. Dodatek*, Praha 1994. ■ Písně č. 406, 476, 689.

1994⁵ *Vom Leben singen. Neue geistliche Lieder. Chorbuch*, Mnichov 1994. ■ Píseň č. 692.

1995 *Songs of Hope. Music of the St. Thomas More Group*, Portland 1995. ■ Píseň č. 407.

1996[1] *Magyar református énekeskönyv*, Budapešť 1996. ■ Píseň č. 190.

1996[2] SCHILLER, Renatus: *Zpívání*, Praha 1996. ■ Píseň č. 296.

1998[1] *Evangelisch-reformiertes Gesangbuch. Gesangbuch der Evangelisch-reformierten Kirchen der deutschsprachigen Schweiz*, Basilej – Curych 1998. ■ Písně č. 83, 122, 135, 145, 159, 171, 175, 184, 224, 243, 263, 265, 266, 286, 316, 357, 371, 426, 429, 438, 443, 459, 472, 477, 484, 521, 542, 630, 645, 695, 699.

1998[2] *Taizé: Songs for Prayer. Vocal edition*, Chicago 1998. ■ Píseň č. 583.

1998[3] *There Is One among Us. Shorter Songs for Worship*, Glasgow 1998. ■ Písně č. 267, 424.

2000[1] *Evangelický zpěvník (dodatek)*, Plzeň 2000. ■ Písně č. 42, 96, 128, 131, 165, 174, 188, 195, 204, 221, 222, 230, 276, 282, 296, 316, 325, 326, 341, 343, 352, 358, 395, 399, 418, 453, 471, 475, 479, 498, 504, 520, 526, 539, 544, 550, 560, 561, 563, 579, 584, 585, 589, 604, 606, 608, 620, 621, 623, 634, 660, 667, 673, 678, 683, 689, 715, 716, 717, 728, 744, 778.

2000[2] *Complete Anglican Hymns Old and New*, Suffolk 2000. ■ Píseň č. 581.

2000[3] *Salmer og sange i skole og kirke*, Herning 2000. ■ Píseň č. 734.

2001 *African American Heritage Hymnal. 575 Hymns, Spirituals, and Gospel Songs*, Chicago 2001. ■ Píseň č. 496.

2002 *Sing! A New Creation*, New York 2002. ■ Píseň č. 250.

2003¹ *Židovské písně. Širim jehudyjim*, Praha 2003. ■ Písně č. 167, 193, 249.

2003² *Zpěvy a modlitby z Taizé*, Praha 2003. ■ Písně č. 75, 144, 147, 202, 211, 212, 269, 665, 721, 729.

2004¹ PAVLICA, Jiří – SKÁCEL, Jan: *O slunovratu*, Kunovice 2004. ■ Píseň č. 214.

2004² BELL, John Lamberton: *I Will Not Sing Alone. Songs for the Seasons of Love*, Chicago 2004. ■ Píseň č. 672.

2005¹ *Evangelický kancionál*, Český Těšín 2005. ■ Píseň č. 718.

2005² *Church Hymnary*, Norwich 2005. ■ Písně č. 267, 400, 686.

c.2005 FRIEDEL, Alwin: *Mit Gesang und Frohsinn. 55 gesellige Kanons*, Mnichov c.2005. ■ Píseň č. 119.

c.2006 *Wo wir dich loben, wachsen neue Lieder. Ein Angebot für die Gemeinden*, Mnichov c.2006. ■ Píseň č. 127.

2007¹ *Christe lux mundi. Music from Taizé. Vocal Edition*, Chicago 2007. ■ Písně č. 21, 40.

2007² KRČEK, Jaroslav: *Český zpěvník. 240 lidových a anonymních písní*, Praha 2007. ■ Písně č. 565, 736.

2008 *Ty jsi důvod. Současné světové chvalozpěvy 1*, Praha 2008. ■ Píseň č. 719.

2010¹ *Chorbuch a tre: Dreistimmige Chorsätze für den Gottesdienst für Sopran, Alt und Männerstimme, zum Teil mit Instrumentalbegleitung*, Stuttgart 2010. ■ Píseň č. 537.

2010² *Já jsem tady a zpívám*, Brno 2010. ■ Píseň č. 375.

c.2012 JELÍNEK, Stanislav: *Adventní zpěvy a vánoční koledy. 100 vánočních písní*, Praha c.2012. ■ Píseň č. 499.

2013[1] *Lift Up Your Hearts: Psalms, Hymns, and Spiritual Songs*, Grand Rapids 2013. ■ Píseň č. 170.

2013[2] *Liedboek. Zingen en bidden in huis en kerk*, Zoetermeer 2013. ■ Písně č. 177, 227.

2013[3] *Liedboek. Zingen en bidden in huis en kerk. Koorbundel*, sv. 1, Zoetermeer 2013. ■ Píseň č. 177.

2014 MORAVETZ, Ladislav: *Zlínské sboropění*, Praha 2014. ■ Písně č. 173, 274, 348, 372, 373, 389, 636, 662, 663, 670, 671, 678, 745, 770.

2018 ECKERT, Eugen: Einfach so. Songbook zur gleichnamigen CD und zur CD „Jetzt“, Mnichov 2018. ■ Píseň č. 692.

SEZNAM NOSITELŮ ZAHRANIČNÍCH AUTORSKÝCH PRÁV

ANDREASEN, Arne: *734* (T)
Ateliers et Presses de Taizé, Taizé: 21 (M), 40 (M), *75* (T+M), 103 (T+M), 144 (M), 145 (T+M), 147 (M), 202 (T+M), 206 (T+M), 209 (T+M), 210 (T+M), 211 (T+M), 212 (T+M), 251 (T+M), 268 (T+M), 269 (T+M), 448 (T+M), 556 (T+M), 582 (T+M), 583 (T+M), 665 (T+M), 691 (T+M), *721* (T+M), *729* (T+M)
Bärenreiter Verlag Karl Vötterle, Kassel: 26 (M), 222 (M), 344 (M), 454 (M), 455 (M), 489 (M), 640 (T+M), 664 (M), 679 (T+M), *713* (T+M), *757* (T, M), 758 (T)
BUGALA, Štefan: *766* (M)
Carl Fischer, New York: 613 (M)
Carus Verlag, Stuttgart: 110 (M)
Editions Olivétan, Lyon: *716* (M), *767* (M)
Evangelische Marienschwesternschaft, Darmstadt: 239 (M)
Evangelischer Sängerbund, Wuppertal: 225 (M), 555 (M)
GOTTSCHICK, Friedemann: 675 (T+M)
Kurt Marti-Stiftung, Bern: *789* (T)
Liedboek, Utrecht: 236 (T+M), 317 (T+M), *728* (T+M)
LINSSEN, Gregor: *788* (T+M)
Musikal Spezial, Ober-Mörlen: 191 (M)
OCP Publications, Portland: 407 (T+M), 681 (T+M)
Oxford University Press, Oxford: 545 (T)
Ruh Musik AG, Adliswil: 430 (M)
SCM Verlagsgruppe, Holzgerlingen: 127 (M)
SCHLENKER, Manfred: 455 (M)
Schott Music, Mainz: 638 (T+M)

Small Stone Media, Dordrecht: 170 (M), 177 (M), 227 (M), 250 (T+M), 382 (M), 424 (M), 427 (M), 673 (M), 717 (M)
Song Solutions, Uckfield: 300 (T+M)
Stainer and Bell, London: 382 (T), 686 (T)
Strube Verlag, München: 11 (M), 52 (M), 159 (M), 315 (T+M), 316 (T+M), 328 (T+M), 394 (T+M), 418 (T+M), 689 (T+M), 692 (T+M), 751 (T+M), 778 (M), 789 (M)
Suhrkamp Verlag, Berlin: 344 (T), 489 (T), 666 (T), 778 (T)
Ton-Vis Produktion AB, Uppsala: 379 (T+M)
TVZ Theologischer Verlag Zürich, Zürich: 357 (T+M), 429 (M)
Verein für die Herausgabe des Katholischen Kirchengesangbuches der Schweiz, Immensee: 0371 (M)
VG Musikedition, Kassel: 356 (T+M), 376 (T+M), 563 (T+M), 584 (T+M), 744 (T+M)
Weltgebetstag der Frauen deutsches Komitee, Stein: 406 (T+M)
WGRG, Iona Community, Glasgow: 267 (M)

SEZNAM COPYRIGHTOVÝCH DOLOŽEK, KTERÉ NEBYLY UVEDENY PŘÍMO U PÍSNÍ

© Ateliers et Presses de Taizé, 71250 Taizé, France. Písně č. 21, 40, 75, 103, 144, 145, 147, 202, 206, 209, 210, 211, 212, 251, 268, 269, 448, 556, 582, 583, 665, 691, 721, 729
© overgenomen met toestemming van de Interkerkelijke Stichting voor het Kerklied. Písně č. 236, 317, 728
© Theologischer Verlag Zürich. Písně č. 357, 429
© 1998 WGRG, Iona Community, Glasgow, Scotland Reproduced by permission. www.wildgoose.scot. Píseň č. 267

© 1934 by Carl Fischer, Inc. Copyright renewed. All rights assigned to Carl Fischer, LLC. All rights reserved. Used with permission. Píseň č. 613

NEDOHLEDATELNÁ PRÁVA U PÍSNÍ

Přes veškerou doložitelnou snahu nebylo možné dohledat nositele autorských práv u těchto písní: 119 (M), 270 (M), 395 (T), 423 (M), 426 (M), 557 (M), 616 (T), 711 (T), 712 (T), 735 (T).

Budeme vděčni za sdělení kontaktních informací o nositelích autorských práv k těmto dílům.

SEZNAM AUTORŮ MODLITEB

AUGUSTINUS, Aurelius (str. 388, 851)
BONAVENTURA Bouše, Zdeněk (str. 525)
BONHOEFFER, Dietrich (str. 459, 751, 947)
ESCHENBACH, Wolfram von (str. 441)
FILIPI, Pavel (str. 832, 1015)
BERGOGLIO, Jorge Mario (papež František) (str. 986)
GOLLWITZER, Helmut (str. 935)
GRÜN, Anselm (str. 573)
HELLER, Daniel (č. 649; str. 729, 977)
JOSSUTIS, Manfred (str. 793)
KARÁSEK, Svatopluk (č. 248)
KOPECKÝ, Marek (str. 953)
LORMAN, Jaroslav (str. 543)
LUTHER, Martin (str. 327, 748)
MILLAR, Peter (str. 873)
OLIVAINT, Pierre (str. 333)
SAINT-EXUPÉRY, Antoine de (str. 837)
SCHÄFER-KREBS, Margret (str. 513)
SCHUTZ, Roger (č. 720)
SLÁMOVÁ, Markéta (str. 689)
SUCHÝ, Jiří (str. 733)
ŠTOREK, Jiří Petr (č. 308)
TREFILOVÁ, Jana (str. 808)

ABECEDNÍ SEZNAM PÍSNÍ

775 Aby nás Pán Bůh miloval, hříchy odpustil
221 Ačkoli podstatou rovný byl Bohu
268 Adoramus te, Christe, benedicimus tibi
605 Ach mé nejdražší jmění, Pane Jezu Kriste
741 Ach, Bože náš! Ty dobře znáš mé mnohé těžké viny
415 Ach, zůstaň svou milostí při nás, Pane Kriste
432 Aj, čas vzácný přišel, v němž Pán slávy vyšel
499 Aj, dnes v Betlémě veselá novina
168 Aj, jak jest milé to a utěšené
2 Aj, jak jsou blahoslavení
95 Aj, jak jsou milí tvoji příbytkové
784 Aj, kamení volati bude, až vjíždět bude Král
564 Aj, Pán kraluje, božskou čest maje
120 Aj, Pán kraluje, své obhajuje
472 Aj, růže rozvila se ze kmene krásného
627 Aj, slunce skvoucí, mocné nad nocí, se rozsvítilo
441 Aj, slyšte znenadání jak přísný k nám zní hlas
429 Amen *(H. Willsegger)*
428 Amen *(tradiční kánon)*
430 Amen *(V. Hug)*
411 Amen, Otče, rač to dáti
675 Andělé před tebou kráčí, cestu připravit ti půjdou
480 Andělské již sbory pějí, narodil se králů Král
426 Ať chrání nás Bůh, ať žehná nám Bůh
471 Ať chválí Boha křesťané, vždyť Syna svého dal
87 Ať je požehnán Bůh věrný, Hospodin
85 Ať mne neodvleče dravý proud
49 Ať zajásá spravedlivý, vzdávat svou chválu

131 Ať zazní chvála, dík buď vzdán, navěky vládne
203 Ave Maria, Pán buď s tebou
683 Až doposud nás provází Pán velkou milostí svou
412 Až potud nám pomáhal Hospodin z milosti

235 Báječnej bál uspořádal králů Král
202 Benedictus, qui venit in nomine Domini
373 Beránku Boží, který snímáš hříchy *(L. Moravetz)*
369 Beránku Boží, který snímáš hříchy *(P. Eben)*
375 Beránku, který snímáš hříchy *(kánon)*
767 Bez bázně smí tvá církev, Kriste
201 Blaze chudým v duchu *(k recitaci)*
46 Blaze nehodnému, hřích svou vládu ztrácí
64 Blízký je Hospodin všem, kdo ho vzývají
743 Blíž tobě, Bože můj, k tobě vždy blíž
17 Bloud si v srdci říká: „Bůh tu není.“ *(k recitaci)*
199 Bloudili jsme na cestách jako ovce po horách
151 Bloudím, bloudím, jako ovce ztracená
442 Boha Otce všichni chvalme a díky jemu vzdávejme
438 Bohu chvála buď i čest
439 Bohu chvála buď i čest *(kánon)*
356 Bohu zpívat, jeho vzývat, pojďme, radostně
420 Bojujte, bojujte dál, pohleďte jen, v dálce svítá
101 Bože mé spásy, ve dne i v noci tě vzývám
27 Bože můj, Bože můj, proč jsi mne opustil
26 Bože můj, Bože, proč jsi mi teď vzdálen
354 Bože náš, Otče náš, do ruky tvé s důvěrou klademe
23 Bože náš, slávu tvou nebesa
s oblohou mocně vypravují
257 Bože věrný od věků, Pane Jezu Kriste
104 Bože, buď milostiv a žehnej nám
762 Bože, jsme tak různí, ale před tebou stejní *(k recitaci)*
776 Bože, máme starost o budoucnost *(k recitaci)*
55 Bože, netrestej mne v hněvu
325 Bože, Otče věčnosti, Stvořiteli mocný

248 Bože, prosíme tě, buď svým Duchem *(k recitaci)*
76 Bože, tys Bůh můj! Hledám tě *(k recitaci)*
88 Bože, zanevřel jsi na nás natrvalo *(k recitaci)*
376 Boží Beránku, Otcem milovaný
630 Buď Bohu chvála za vše, co nám dává
352 Buď Bohu chvála, dík a čest
548 Buď Bohu všechna chvála, čest a požehnání
261 Buď chválen, milý Ježíši, ty poklade náš nejvyšší
777 Buď mojí nadějí do příštích dnů, očisti mysl mou
291 Buď Pánu čest! Ó pějte píseň chvály
589 Buď sláva Bohu, chvála Otci, který stvořil zemi
549 Buď tobě sláva, jenž jsi z mrtvých vstal
404 Buď vůle tvá, buď vůle tvoje všude tam
624 Buď, Bože, dík za nový den
14 Bůh je mou skrýší bezpečnou
311 Bůh je můj hrad a já smím brát
688 Bůh je náš hrad, naše skála
115 Bůh je náš Pán a Král, zpívejme mu píseň chval
533 Bůh náš všemohoucí, vstal z mrtvých, žádoucí
39 Bůh náš, Hospodin, světlem je, spasením
317 Bůh první slovo má, z tmy světlo povolává
475 Bůh se nám dnes narodil, lidský syn, Boží Král
134 Bůh, věčný tvůrce, mluvil k Pánu mému
528 Byl jsi tam, když byl křižován můj Pán
157 Byť Boha s námi nebylo, rciž, Izraeli

615 Celé věky čekaly, kdy přijde Pán
427 Cesta tvá dál ať stoupá
764 Církev svou svatou obecnou, tu Kristovu choť
704 Co činí Bůh, vše dobré jest, on dobře se mnou míní
592 Co žádáš od nás, Pane, za své dary z nebe
251 Confitemini Domino, quoniam bonus

478 Čas radosti, veselosti, světu nastal nyní
613 Čas tvůj k nám se vrátí, já znám to jméno svatý

645 Čeho třeba, Bůh nám dá
252 Čeká mne den, a když tě potkám, Pane
780 Čekám na to stále, čekám na to stále,
že uzřím Jeruzalém
296 Čisté srdce dávej všem, kdo tě, Bože, chválí

422 Dál, přece nejdete sami
308 Dávej nám, Bože, slyšící uši *(k recitaci)*
398 Dej mi, Pane, bdělé srdce
406 Dej nám moudrost, odvahu pro dny obav
316 Dej odvahu včas slyšet, co pro nás, Pane, máš
618 Dej, ať se nám dobře daří, Jezu, roku nového
596 Děkujem ti, Hospodine, za úrodu na rovině
297 Děkujem ti, Pane Bože, že nás máš tak rád
659 Den hasne, slunce níž se sklání
725 Den po dni ubíhá, však vždycky ostříhá Pán dítek
473 Den preslavný jest nám prišel
664 Den skončil, půjdem spát
424 Deo gratias. Pleni sunt coeli et terra
621 Díky Bohu vzdejme, Králi nebeskému
640 Díky za toto krásné ráno
496 Dítě v chlévě leží, Bůh se sklonil k nám
16 Dlouho ještě, Hospodine *(k recitaci)*
382 Dnes ať zní všude píseň chval
358 Dnes k svému stolu zve nás Pán
550 Dnes oslav, celá země, Kristovo vzkříšení
25 Dnes tvůj lid vstříc ti jásá
567 Do Boží slávy vstoupil Pán, haleluja
155 Do domu Hospodinova půjdeme s radostí
397 Do světa, kde jsi s lidmi žil
732 Do tvých starostí, smutků, úzkostí přišel
110 Dobré je díky vzdát svatému Pánu
129 Dobrořeč, duše má, Bohu. Oděn je velebnou krásou
127 Dobrořeč, má duše, Hospodinu, vzdávej čest
125 Dobrořeč, má duše, Hospodinu. Amen

698 Dobře staví, kdo zná a ví, jak má v Boha doufati
396 Dona nobis pacem
60 Dopomoz mi, Bože, k právu *(k recitaci)*
650 Dopřej mi chuť k jídlu, Pane
71 Dopřej, Bože, mé modlitbě sluchu *(k recitaci)*
579 Ducha svatého dnešní den, haleluja
731 Dům na písku postavený, lampa, která zhasíná
205 Duše má velebí Pána
a můj duch jásá k Bohu *(k recitaci)*
706 Důvěřuj se v Pána, ó duše má

362 Ej nuž, lační, žízniví, pokrmu Páně žádostiví
413 Ej, lidé vpravdě kající, Pána Boha se bojící
233 Ej, v onen dávný čas Ježíš, Spasitel náš

209 Gloria in excelsis Deo, [...] et in terra pax
210 Gloria in excelsis Deo, alleluia

294 Haleluja *(B. Korejs)*
292 Haleluja *(chorální nápěv)*
293 Haleluja *(ortodoxní nápěv)*
193 Haleluja, haleluja, vzdej chválu jásavou
224 Haleluja! On je obraz Boha neviditelného
136 Haleluja. Blaze muži,
jenž se bojí Hospodina *(k recitaci)*
137 Haleluja. Chvalte, Hospodinovi služebníci *(k recitaci)*
544 Haleluja. Tři z žen šly s bázní úsvitem
142 Hlas proseb mých Pán jistě uslyší
93 Hlasem veselým zvučně prozpěvujte
444 Hle, přijde Pán, Spasitel náš, cestu jemu spravte
634 Hned zrána vzdej díky v písničce chval
754 Hory, doly, stráně, nebesa i zem, zvučte ke cti
300 Hosana, hosana, hosana Bohu na nebi
153 Hospodin je tvůj ochránce, on chrání tvůj život
113 Hospodin kraluje! Oděl se důstojností *(k recitaci)*

37 Hospodin mé je světlo a má spása
28 Hospodin ráčí sám pastýř můj býti
283 Hospodin sám národů Bůh, chválu mu vzdej samému
414 Hospodin tě požehná a ochrání tě *(k recitaci)*
588 Hospodin, Pán Bůh svatý neobsáhlé podstaty
13 Hospodine, celým svým srdcem *(k recitaci)*
56 Hospodine, dej mi poznat,
kdy přijde můj konec *(k recitaci)*
5 Hospodine, jak jsou mnozí nepřátelé moji
140 Hospodine, ne nám dej čest
12 Hospodine, Pane náš, jak vznešené je tvoje jméno
747 Hospodine, pomiluj ny! Jezu Kriste, pomiluj ny
183 Hospodine, slyš modlitbu mou
254 Hospodine, studnice dobroty
43 Hospodine, tebe vyvyšuji *(k recitaci)*
123 Hospodine, vyslyš mou modlitbu *(k recitaci)*
181 Hospodine, zkoumáš mě a znáš mě *(k recitaci)*
32 Hospodinova je země se vším *(k recitaci)*
63 Hrad přepevný jest Pán Bůh náš
334 Hříchy tvý tě jednou doženou

51 Chci Pána slaviti svým srdcem času každého
41 Chci zpívat Pánu, zná můj hlas
598 Chléb, víno, slunce zářivé nám dáváš z lásky své
366 Chleba a víno neseme, přijmi ty dary
186 Chval má duše Hospodina, dokud živ jsem
277 Chval Pána svého písní a jásej s radostí
611 Chváła Bohu, że sem sa narodił
270 Chválíme tě, velebíme tě
288 Chvaliž Hospodina, slávy vždy Krále mocného
138 Chvalme Hospodina všemocného
467 Chvalme Spasitele svého, jenž od Otce nebeského
565 Chvalme všichni Krále nebeského
469 Chvalme všichni Spasitele, zpívejme jemu vesele
591 Chvalmež Boha, ó křesťané, za dary nám prokázané

192 Chvalte Nejmocnějšího, chvalte Nejsvětějšího
143 Chvalte Pána národové, chvalte jej
174 Chvalte Pána, chvalte Pána, vždyť je dobrotivý
281 Chvaltež Boha! Nechť sláva, čest našemu Bohu
175 Chválu svou jásavou vzdej dobrému Pánu
189 Chválu, čest Bohu vzdávejte, na výšinách
299 Chválu, dík všichni vzdejme Pánu, on je cestou

595 I hvězdy a slunce a celičká zem ctí dobrého Tvůrce
418 I když se rozcházíme, ty s námi zůstáváš

320 Já chtěl bych, Bože můj, mít srdce plné síly
164 Já k tobě, k Hospodinu, ze srdce hloubi lkám
742 Já v Boha milého doufám dne každého
722 Já volám k tobě, Pane můj, ó vyslýchej mé vzdechy
232 Já ztracený a chudý tě hledám na písku
167 Jak blaze, jak dobře bývá
575 Jak čerstvých vod jelen žádá v čas unavení svého
672 Jak dlouhá píseň bez konce
112 Jak dobré slavit Pána a v srdce zátiší
109 Jak dobré slavit Pána! Tvé jméno, Nejvyšší
506 Jak jasně svítíš, hvězdo má
170 Jak je to vzácné, jak příjemné a Bohu milé
111 Jak je vzácné Nejvyššímu chválu vzdát
96 Jak příjemné, můj Pane, přebývat v domě tvém
169 Jak rozkošné a milé, když bratři s druhem druh
166 Jak vzácné jsou dny plné požehnání
597 Jak vzácnou přízeň dáváš nám
10 Jak vznešené tvé jméno po vší zemi
485 Jak za starých, dávných let za hvězdou se dali
495 Jaká to píseň zní v hodině půlnoční
58 Jako jelen mučen žízní po tekoucích vodách řve
463 Jakož o tom proroci svatí zvěstovali
80 Jásejte Bohu, všechny země, haleluja
477 Jdu klanět se ti k jeslím sám, můj Pane

198 Je dobré, když člověk v tichosti čeká na spásu
215 Je-li Bůh s námi, kdo proti nám *(k recitaci)*
769 Jeden Pán, jedna víra, jeden křest pojí nás
505 Jediný Synu Otce nebeského, jediné Slovo Boha
614 Jednou bude všechno jiné, až přijde Pán
781 Jednou budem dál, jednou budem dál, já vím
751 Jen Bohu patří zem, on svěřil ji nám všem
75 Jen Bůh mé duši dává spásu a mír
229 Jen projít suchou pouští
4 Jen ty, Pane můj, jen tys můj štít
285 Ještě než tě hledáme, jsi už s námi *(k recitaci)*
770 Jezu Kriste, náš přeslavný Králi, dej ať tvůj lid
736 Jezu Kriste, náš přeslavný Králi, tys hoden
255 Jezu Kriste, Synu Boží, plný nebeského zboží
510 Jezu Kriste, štědrý kněže
700 Jezu, Pane milý, dárce světla, síly
321 Jezu, přispěj ku pomoci, soužení mne zbav
326 Ježíš hříšné přijímá! Povězte to všem, kdo bloudí
225 Ježíš Kristus je tentýž včera i dnes
735 Ježíš živ jest i já s ním
468 Ježíše Krista slavíme, věříme mu a víme
521 Ježíši milý, co jsi spáchal zlého
400 Ježíši, Pane můj, z hříchů mě vytrhuj
256 Ježíši, Pane nejvyšší, nad tě žádný lepší
745 Ježíši, světlo života, potěšení všeho světa
789 Již nebe jde k nám, není však oblohou
9 Již netrestej mě, Pane, a nehněvej se na mne
651 Již objal soumrak zemi a tiché uklidnění konejší
750 Již vstaňme, bratři, vstaňme již, vítejme
250 Jsem tu, prázdné ruce mám
681 Jsem tvůj Bůh, Pán nad zemí
788 Jsi naděje v zlých dnech, když svět uvadá
122 Jubilate Deo. Alleluia

676 K dílu svému mile sahám
279 K chvále Pána Boha svého, v dobrotě k nám velikého
443 K nám skláníš se, můj Králi, jak přivítat tě smím
33 K tobě duši pozdvihuji, Hospodine, v úzkosti
184 K tobě s důvěrou oči všech vzhlíží
612 Kam v soudu den dáš, co dneska sháníš
493 Kampak to spěcháte, pastýřové
147 Každý den Pán mi sílu dává
555 Každý kout má prozářit nedělního jitra svit
690 Kde je opravdová láska, tam přebývá Bůh
727 Kde jsi, můj přemilý Ježíši Kriste
703 Kdo Bohu ve všem oddává se
230 Kdo chce k Bohu přijíti, plniž jeho vůli
276 Kdo je mocný jak ty, Hospodine
241 Kdo mě z pout mých ven vyvodí
318 Kdo na kolenou klečí, vídá dál
105 Kdo ochrany Nejvyššího v skrýši jeho užívá
1 Kdo se vzdává cest, kterým vládne hřích
196 Kdo uvěří naší zprávě *(k recitaci)*
669 Kdopak touto cizinou zdárně provede mě
674 Kdosi mě probouzí, podává dlaň
737 Kdož jste Boží bojovníci a zákona jeho
180 Kdybych se na křídlech jitřní záře vznes
216 Kdybych znal množství jazyků
139 Když bral se zástup lidu Páně
84 Když Bůh v své moci povstane
240 Když Ježíš šel přes tu Judskou zem
177 Když jsme u vod sedávali
494 Když na světě smutno bylo, že už lásky není
566 Když nastal den čtyřicátý a Pán měl být v nebe vzatý
639 Když ráno slunce vzchází nad hory červánků
490 Když se Pán Ježíš narodil, noc hluboká byla
660 Když soumrak zháší světlo, noc se blíží

179 Když uléhám, když vstávám, ty zkoumáš mne a znáš
520 Když v zahradě Getsemane s Otcem svým rozmlouval
6 Když volám, odpověz mi, Bože *(k recitaci)*
282 Kéž bychom to uměli zpívat písně chvály
306 Komu milo spasení času nynějšího
408 Král věčný nás požehnej požehnáním svatým
600 Králi nebeský, k tobě lid křesťanský volá
185 Království tvé jest království všech věků
702 Krásná je modrá obloha, je zázrak pod ní žít
738 Kriste Králi, Pane náš, ty tu čest na věky máš
518 Kriste, jenž jsi smrt podstoupil
720 Kriste, neustále hledáš každého *(k recitaci)*
504 Kriste, Synu jediný Otce nebeského
394 Kriste, ty náš jsi Pán a Král, dnes prosíme
760 Kristus choť svou, církev svatou tak zamiloval
342 Kristus je má síla i spasení
772 Kristus má v rukou celý svět
771 Kristus Pán je můj život, v něm živ jsem, umírám
380 Kristus Pán když na smrt šel
534 Kristus Pán vstal z mrtvých po utrpeních svých
541 Kristus Pán, Král věčné slávy, z hrobu povstal
502 Kristus, Boží Syn, opustil Otcův klín
512 Kristus, příklad pokory, Pán náš milostivý
100 Kroky své znát dej mi, Bože
266 Kyrie eleison *(kánon)*
265 Kyrie eleison *(ortodoxní nápěv)*
267 Kyrie eleison. Christe eleison

517 Lásku Syna Božího, Pána Jezu Krista
145 Laudate Dominum, omnes gentes. Alleluia
144 Laudate omnes gentes, laudate Dominum
514 Lidské pokolení, měj vždy v své paměti

204 Má duše Boha velebí, chválu vzdává
74 Má duše je tichá, tichá před Bohem

280 Má duše, Pána svého chval, vzdej jemu děkování
707 Má víra pohlíží, Beránku na kříži, do tvých těch ran
206 Magnificat anima mea Dominum
486 Marie má dítě, Pane
610 Marnosť, světská marnosť, k čemus mja podvedła
133 Mé srdce je připraveno, Bože *(k recitaci)*
228 Měl by si každý vzpomenout
713 Mému Bohu patří zem, též i nebe se sluncem
335 Milosrdný Bože, vyznáváme před tebou *(k recitaci)*
217 Milost Pána našeho Jezu Krista
304 Milostivý a svatý Bože, stvořil jsi nás *(k recitaci)*
757 Mír na zemi daruj nám
758 Mír na zemi daruj nám *(kánon)*
103 Misericordias Domini in aeternum cantabo
503 Mládenec blahoslavený, Pán Ježíš na svět poslaný
670 Mladěněčku mlady, kaj ty povandruješ
711 Mne zajmi, Pane můj, pak volný ihned jsem
620 Moc předivná nás tiše obestírá
42 Mocní světa, skloňte se před Pánem mocnějším
302 Mocný Bože, při Kristovu zachovej nás spásy slovu
524 Mocný kříž tvůj, Jezu milý, všemu světu vévodí
715 Modré nebe, slunce zář, Pánu patří díky
719 Mou cestu v rukou máš, jdu s důvěrou
403 Moudrost mi, Pane, dávej
303 Moudrosti poklad z nebe je slovo Boží nám
161 Můj Bože, k tobě volám, ztrácím se v hlubinách
15 Můj Bože, pohleď z výsosti, smiluj se nad věrnými
718 Můj Bůh je můj štít, je mou písní
710 Můj Ježíš mé jest žití, můj díl a zisk můj jest
262 Můj klenote ze všech nejkrásnější
263 Můj klenote ze všech nejkrásnější *(kánon)*
779 Můj Pán všechny svolá ráno, až se rozední
699 Můj Pane, Kriste Ježíši, mé světlo nejjasnější
286 Můj Pane, píseň vděčnosti ti zpívat hotov jsem
3 Můj Pane, proč se bouří bezbožní

778 Může být, že padne vše
607 My čekáme, kdy zavítáš, tvůj příchod vyhlížíme

529 Na oslátku malém vjíždí Král králů
213 Na počátku bylo Slovo *(k recitaci)*
532 Na poušti životů vyprahlých zárodek naděje rozkvétá
77 Na Sionu se čest ti dává, ó Bože
35 Na tebe spoléhám, kéž nejsem zahanben
562 Na úsvitu neděle v potemnělé době hledáme tě
21 Na záchranu tvou, Bože, spoléhám
721 Nada te turbe, nada te espante
99 Nakloň, Pane, ucha svého
395 Nám pomoz, Pane milý, tvé slovo správně znát
273 Nám radostí jsi, Pane, ty
464 Narodil se Kristus Pán, veselme se
488 Narodil ses jako dítě, Spasiteli náš
315 Nás zavolal jsi, Pane, my proto přišli sem
546 Nastal nám čas přeradostný, křesťané, plesejte
78 Náš Bože, tobě patří chvála
249 Náš Otče a Králi náš, dnes skloň se k nám
515 Náš pastýř, věrný Boží Syn
431 Navštiv nás, Kriste žádoucí
141 Ne, Bože, nám, o to my neprosíme
20 Nebo nenecháš duše mé v pekle
29 Nebudu se báti zlého, nebo ty se mnou jsi
542 Nedělní ráno vzešlo nám, když z hrobu vyšel
696 Nechť časů zlých se nelekáš
353 Nejmilejší Ježíši, dítě nesem ke křtu tvému
714 Někdo mě vede za ruku, když bojím se jít tmou
530 Nemůžete ani chvíli se mnou bdít
755 Není lepší na tom světě nežli Boha ctíti
188 Neskládejte v mocných naději
160 Nestaví-li dům Hospodin,
nadarmo se namáhají *(k recitaci)*
8 Netrestej mne, Hospodine, v hněvu svém

641 Nevím, Pane, co ti dát, nevím, jak ctít tebe
525 Nevinnost přemilá, co jsi učinila
730 Nezná tu nikdo soužení mé, to zná snad jenom Ježíš
454 Noc ke konci se kloní a blízko je svit dne
455 Noc ke konci se kloní a blízko je svit dne *(kánon)*
623 Noc odchází a svítá den
622 Noc temnou přečkavše velicí i malí
756 Nový den svítá, jak v první ráno
211 Nunc dimittis servum tuum
284 Nuž Bohu děkujme ústy i srdci svými
130 Nuž Pánu všichni zazpívejte
114 Nuž Pánu zvučně zpívejme
79 Nuž pojďte a Bohu plesejte
569 Nuž všichni z srdce pravého Ježíše chvalme
197 Nuž všichni, kdo jste žízniví

374 Ó Beránku nevinný, jenžs pro nás na kříži umřel
68 Ó Bože hojný v milosrdenství, i nade mnou
61 O dobré věci chci zpívat
124 Ó dobrořeč, má duše, Bohu svému
391 Ó Duchu svatý, navštiv nás v své lásce
519 Ó hlavo plná trýzně, běd, ran i soužení
559 Ó hlavo plná trýzně, nečekáš na aplaus
671 Ó hory, kopce a doliny
146 Ó chvalte laskavého Pána, den co den
774 Ó jak nádherné jsou dny v Božím království
259 Ó Jezu Kriste, Synu Panny čisté, vzhlédni na nás
748 Ó Králi věků důstojný, rač dávat nám čas pokojný
481 Ó křesťané všichni v radostném plesání
67 Ó město Boží, ty jsi štít, hráz mocná
635 Ó náš milý Bože, povstali jsme z lože
350 Ó Pane Ježíši nejmilostivější
402 Ó Pane můj, nenech mne být
384 Ó Pane můj, pokoj ať tvůj na cestách
603 Ó Pane, jenž jsi přikázal řeči své ostříhati

81 Ó Pane, smiluj se nad námi
82 Ó požehnej nám, Pane, požehnej z výsosti
437 Ó přijď, ó přijď Immanueli, jsi dárcem spásy
574 Ó sešli Ducha svého nám, Bože laskavý
625 Ó slunce spravednosti, můj Pane Ježíši
392 Ó světlo světa, Kriste náš
587 Ó Světlo, Trojice svatá, tys jedna božská podstata
573 Ó Tvůrce, Duchu svatý, přijď
482 Ó ty radostný čase vánoční, požehnaný nám na věky
709 Ó ujmi ruku moji a veď mne sám
513 Ó všichni my nyní znejme dobrodiní
522 Ó země, hleď, tvá spása, tvůj život a tvá krása
328 Oči jsi mi dal, vidět neumím
128 Oči všech se upírají s důvěrou k tobě, Pane
393 Od věků Bůh, od věků Král. Ve víře v něj je sláva
638 Od východu slunce až do jeho západu
330 Odpusť, že dnes tak jako včera
19 Ochraňuj mne, Bože silný, spoléhám na tebe jen
223 On je obraz Boha neviditelného *(k recitaci)*
126 On zajisté zná slepení naše
545 Ostří jarních stébel zemi proráží
501 Otce nebeského pochvalme z milosti
642 Otče náš všemohoucí, jenž vše živíš svou mocí
385 Otče náš, jenž jsi na nebesích
388 Otče náš, jenž v nebesích dlíš
387 Otče náš, který jsi v nebesích *(k recitaci)*
386 Otče náš, kterýž jsi na nebesích
570 Otče náš, milý Pane, dej nám Ducha svatého
571 Otče náš, milý Pane, dej nám Ducha svatého *(kánon)*
389 Otče, který jsi věrný všechněm svým dětem
421 Otevřete brány hradeb kamenných
313 Ozvi se, Pane můj! Já toužím znát tvou vůli

602 Pamatuj, člověče, proč tě Pán Bůh stvořil
516 Pamatujme, všichni věrní, Syna Božího mučení

687 Pán Bůh je láska, to z Písma víš
244 Pán Bůh je přítomen, klanějme se jemu
38 Pán Bůh je síla má, všecka obrana má
425 Pán Bůh sám ať nám všem požehná
539 Pán cestou smrti kráčel, zlobou lidskou křižován
543 Pán Ježíš Kristus vstal z mrtvých, haleluja
364 Pán k prostřenému stolu zve lidi ze všech stran
509 Pán Kristus, Syn Boží věčný, přišel mezi lid
685 Pán nás učil v svém svatém kázání
227 Pán říká: Já jsem první i poslední
553 Pán z mrtvých vstal, na sebe vzal všechno
331 Pána vítej, k nám se sklání
298 Pane Bože náš, vše v své ruce máš
678 Pane Bože všemohoucí, buď přítomen svou pomocí
290 Pane Bože, budiž chvála od nás křesťanů vzdávána
668 Pane Bože, sám mne veď
258 Pane Ježíši Kriste, tys Syn Boží zajisté
689 Pane, dej, ať nás nic už nerozdvojí
246 Pane, dnešek je den chvály
11 Pane, jak důstojné je jméno tvé
648 Pane, slyš náš hlas, chcem tě chválit zas
329 Pane, smiluj se, neboť jsme zhřešili proti tobě
271 Pane, smiluj se. Kriste, smiluj se *(P. Eben)*
523 Pane, ty jsi hoden chvály, chci ti zpívat
355 Pane, ty jsi vinný kmen, z tebe větve mízu mají
98 Pane, ukaž nám své milosrdenství
677 Pane, v tebe doufá stádce, buď náš pomocník
332 Pane, víš jak málo lásky mám
83 Pánu dík vzdávejte, zástupové
269 Pánu chválu vzdej a jméno jeho chval
121 Pánu všichni prozpěvujte, kdekoli kteří bydlíte
773 Pěj haleluja Pánu vstříc, pěj celou duší svou
116 Píseň novou Pánu zpívejte, všichni lidé
378 Plníme, Kriste, tvoje přání
106 Pod ochranou Nejvyššího rozvesel se, duše má

654 Podvečer tvá čeládka, co k slepici kuřátka
208 Pochválen buď Hospodin, Bůh Izraele *(k recitaci)*
310 Pochválen budiž Pán Bůh náš, kterýž nyní nasytil
734 Pojď a viz, kolik je krásy v jejích očích
782 Pomine země v suchopár proměněná vidinami
679 Pomoz mi, můj Pane, abych nežil planě
474 Poslouchejte, křesťané, co se jest stalo
633 Povstali jsme z lože svého
214 Pozdraveno budiž Světlo
154 Pozvedám své oči k horám *(k recitaci)*
218 Požehnal nám Bůh v Kristu Pánu Ježíši
593 Požehnaný jsi, Hospodine, Bože náš *(k recitaci)*
652 Práci denní vykonavše a k noci se přiblíživše
601 Probuďme se, křesťané, k pokání pravému
606 Procitni, již zanech spaní, zní z věže strážné
531 Proč jen mlčíš, Pane
59 Proč jsi smutná, duše má, a proč se kormoutíš
608 Proč se svět marností, bohatstvím honosí
695 Proč vládnout měl by lidem hřích
568 Prosme Ježíše milého, na nás velmi laskavého
739 Prozpěvuj, ó věrná duše, a pochval Pána Ježíše
434 Prozpěvujme všichni vesele a slavme příchod Syna
448 Před tebou, Pane, temno ztrácí sílu svou
333 Před tvou tváří, Pane, nemám vůbec nic
558 Přemohl Ježíš smrti noc, z hrobu vstal
487 Přiblížil se vánoční čas, přivítejme Pána
470 Přicházím z nebe samého s poselstvím od Boha svého
433 Přijď jako rosa na suchou zemi *(k recitaci)*
577 Přijď již, Duchu svatý, přijď k nám
585 Přijď již, přijď, Duchu stvořiteli, Duchu smíření
243 Přijď k nám, Ježíši, v Duchu svém
783 Přijď království tvé, přijď království tvé, amen
580 Přijď, dešti nebeský, vláhou obživ zemi
584 Přijď, Duchu svatý, přijď! My prosíme tebe
275 Přijď, Králi věčný náš, jenž vše v své moci máš

92 Přijď, Pane, a vysvoboď nás
312 Přišli jsme, ó Ježíši, slovo tvoje poslouchati

357 Radost, úžas z díla tvojí lásky
552 Raduj se a vesel, všechno stvoření
759 Radujme se vždy společně, vzdávajíce chválu vděčně
222 Radujte se v Pánu vždy, radujte se nyní
693 Radujte se, bratři, neboť blízko je Pán
626 Ranní oběť nesu opět, Bože, za šťastné povstání
636 Ráno vstávajíce, Boha mého chválíc
617 Rok nový k nám zase přišel
619 Rok za rokem, roky, léta jdou
440 Rosu dejte, ó nebesa! Tak otcové volali
45 Rozjasni svou tvář nad služebníkem svým
48 Rozveselte se v Hospodinu, spravedliví a upřímní

152 S bázní k horám zrak pozvedám
44 S důvěrou k tobě volám, Pane. Smiluj se nade mnou
89 S chválou chceme k tobě jít, Bože
453 S námi je Bůh náš, slyšte, národy
182 S úctou tě vzývám, Hospodine, slyš hlas mých díků
40 S vírou dál vyhlížím vše, čím Bůh obdaří
30 Sám Hospodin můj pastýř je
260 Samému Bohu sláva, čest budiž za milost jeho
370 Sanctus *(J. Clemens non Papa)*
371 Sanctus *(L. David)*
319 Shromáždil člověk prý moudrosti své poklad
594 Skloň se k nám svou milostí, Hospodine, z výsosti
666 Skončil den a přijde noc, celý svět jde spát
307 Sláva Bohu na výsosti, který jest vždy od věčností
383 Sláva buď tobě, Bože náš, i svaté děkování
274 Sláva budiž Bohu Otci i Synu
159 Sláva chvil, jež dnes v paměti mám
272 Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj *(P. Eben)*
135 Slavit budu Boha svého, srdcem svým

535 Slavné Kristovo vzkříšení pamatujme, všichni věrní
132 Slavte vždy Hospodina! Navěky dobrý jest
451 Slávy Pán přichází opět, haleluja zpívejme
662 Slunce hasne, končí den, Pán Bůh ať je veleben
765 Slunce pravdy, milosti, ze tmy již nás vyprosti
253 Slunce svítí, tak se dobře dívej
466 Slunce z hvězdy již vyšlo, radujte se, lidé
653 Slunce za horu zapadá, noc mocí temnou k nám padá
7 Slyš slova má, můj Bože, Králi
70 Slyš, Bože můj, pro spásu mou
73 Slyš, Bože, mé bědování *(k recitaci)*
483 Slyš, jaká to libá píseň rozléhá se po nebi
557 Slyšíš zvony? Jejich hlahol rozléhá se
410 Směr mi dej, ať nebloudím
264 Smiluj se, Bože, smiluj nad námi
604 Soudce všeho světa, Bože, před trůnem tvým
36 Soužení srdce mého rozmnožují se
461 Splnilo se Písmo svaté, radujme se v Pánu
381 Spolu lámejme chléb na kolenou
324 Srdce mé jásá, v tobě je spása
178 Srdcem celým tebe, Pane, budu ctíti
236 Sto bylo ovcí stáda, když ráno šly se pást
578 Studně nepřevážená všech božských milostí
656 Stůj při mně, stůj, když na zem padá stín
647 Stůl je již připraven, díky, ó Pane
69 Stvoř mi, Bože můj, nové srdce čisté
581 Stvoř srdce čisté, Bože, mi a ducha přímého
556 Surrexit Dominus vere, alleluia
537 Surrexit Christus hodie. Alleluia
149 Svá přikázání zjev mi, Bože můj
245 Svatá doba, Páně den, Hospodin buď veleben
409 Svaté Boží požehnání buď nyní i vždy nad námi
379 Svatý Bůh jsi jen ty sám
372 Svatý, svatý, svatý jsi, Hospodine *(L. Moravetz)*
590 Svatý, svatý, svatý, Pán Bůh všemohoucí

368 Svatý, svatý, svatý, Pán, Bůh zástupů *(P. Eben)*
701 Svěř celý život Pánu, jenž zná tvé těžkosti
54 Svou cestu svěř Hospodinu *(k recitaci)*
34 Svou duši pozvedám jen k tobě, Bože můj
57 Svou naději jsem vkládal jen v Boha samého
187 Svou oslav Pána písní, jak nejlíp dovedeš
423 Svou sílu nám dáváš jak vinný kmen
726 Svou spásnou mocí, Otče náš, vln divý neklid
343 Svou víru s nadějí spolu vyznávejme
479 Syn Boží se nám narodil a nás hříšné vysvobodil
507 Synu Otce nebeského, v rovné cti a slávě jeho

511 Šel přes potok Cedron k hoře Kristus
238 Šly zrána ke hrobu
47 Šťastný je člověk, jemuž Bůh odpustil

407 Ta touha hluboko je v nás, tě znát
508 Tak Bůh tento svět miloval
673 Tak málo přímých cest je, když víra schází nám
723 Tak, jaký jsem – ač nemám nic
322 Takto volá sám Syn Boží: Pojďte ke mně
278 Tebe, Boha, ctíme, Pána velebíme
289 Tebe, Bože, chválíme, Pane, tvoji ctíme sílu
165 Temnou divnou mlhou bloudím sem a tam
231 Ten obraz zlatý, obraz se k nebi tyčí
107 Ten, kdo v skrýši Nejvyššího přebývá
445 Těš se z Krista Krále, dcerko Siónská
449 Těš se, dcerko Siónská, ty církvi křesťanská
572 Těšiteli, Duchu svatý, kéž jsi od nás v darech
484 Tichá noc, přesvatá noc
733 Tma a pusto kolem je, ztracen jsem a sám
554 To anděl kámen odvalí
682 To já, ó Pane můj, půjdu, když mne posíláš
405 To já, ó Pane můj, stojím tady v modlitbách
234 To něco stojí, říkám vám

491 To pastýřům, když na horách hlídali stáda svá
305 Tobě, Bože, děkujeme a slovo tvé milujeme
497 Tobě, Pane, dík, že dal jsi perlu krásnou
786 Tomu, kdo pro žal hlavu věší, na nebi hvězda září
684 Toužíme v lásce žíti stále
52 Tvá milost, Pane, sahá k samým nebesům
752 Tvá svoboda, tvá svoboda nade mnou
31 Tvá, Bože, je všechna země
749 Tvá, Pane Kriste, věc to jest, jež nám zde svěřena
717 Tvá, Pane, láska nám sílu dává
657 Tvé je světlo dne, Pane *(k recitaci)*
416 Tvé požehnání, dobrý Otče, nás cestou žití sprovázej
53 Tvoje milosrdenství, Hospodine,
sahá až k nebi *(k recitaci)*
526 Tvůj kříž mi září v temnotách
417 Tvůj mír ať nás dnes provází
150 Tvůj zákon znát je pro mě radostí
766 Ty jsi, Pane, v každém chrámě
728 Ty s námi zůstáváš, když zmateně se ptáme
22 Ty zajisté rozsvěcuješ svíci mou
476 Ty, dítě, jsi Pán i člověka syn
708 Tys na mne myslil dřív, než slunce zasvítilo
363 Tys, Kristě, prosil, když jsi lámal chléb

176 U babylonských vod jsme sedávali
691 Ubi caritas et amor
399 Učiň mě, Pane, nástrojem
336 Uhni se stranou, ztratíš jen chvíli
327 Útěcho duše mé, Ježíši můj
538 Utěšený hod nám nastal
86 Utíkám se k tobě, Hospodine *(k recitaci)*
62 Útočištěm i zdrojem síly v úzkostech
658 Už mi oči tíží sen a já spát jdu unaven
663 Už na lože lihamy, k tobě, Bože, volamy

460 Už proroctví Daniele zvěstuje věci veselé
637 Už svítá jasný bílý den

367 V čas úzkosti, v čas podmračený
787 V království Božím místa dost
740 V náruč Boží, zpět do země, tělo jak sémě vkládejme
239 V nás srdce hořelo, když přišel Pán
219 V něm je náš pokoj, on dvojí spojil *(k recitaci)*
377 V noci té, kdy náš Pán Ježíš zrazen byl
724 V pokoře srdce svého přicházím, Kriste, k tobě
459 V radostném plesání čiňmež děkování
761 V sjití tomto pravme sobě, jaká radost v Páně domě
697 V své rozličné úzkosti jinam zření nemám
551 V temné noci božskou mocí blesk se zaskvěl
729 V temnotách našich dnů zapal oheň
661 V tento nyní večerní čas, poděkuj Bohu
90 V těžký čas zármutku svého vzýval jsem Boha
489 V tmách čekáme tvůj, Kriste, jas
563 V to jitro velikonoční se přihodil ten div
365 V tu noc, kdy milý Spasitel, Pán Ježíš zrazen
712 V tvé síle, Pane Bože můj, všem bouřím vzdoruji
24 V úzkosti čas kéž tvůj Bůh tě vyslyší
340 Ve jméno Krista doufáme
108 Ve stínu Božím kdo se ukrývá
247 Ve tvém jménu, Pane náš, jsme se shromáždili
655 Večerní když zvony znějí, duše moje, pamatuj
768 Věčně krásný Stvořiteli moří
94 Věčný Bože, silný v boji
91 Věčný Králi, Pane náš, jenž dědictví milé máš
540 Veleben Bůh buď, jeho čin
457 Velebí duše má svatého Boha za jeho skutky
207 Velebí má duše Hospodina, plesá duch můj
458 Velebme vždy s veselím Stvořitele svého
586 Velebmež dnešní den Boha jednoho

547 Velikonoční oběti, haleluja
582 Veni, Creator Spiritus
583 Veni, Sancte Spiritus, tui amoris ignem accende
644 Věrný Bože, ty s láskou pečuješ *(k recitaci)*
345 Věřím v Boha, Otce všemohoucího *(k recitaci)*
347 Věřím v jednoho Boha, Otce všemohoucího *(k recitaci)*
348 Věřím v jednoho Boha,
Otce všemohoucího *(L. Moravetz)*
346 Věřím v jednoho Boha, všemohoucího Otce *(P. Eben)*
500 Věřím v tebe, Jezu, Synu Boží pravý
339 Věříme srdečně v jediného Boha
349 Věříme v Ježíše Krista, jednorozeného Syna *(k recitaci)*
344 Věříme, vládne Hospodin
341 Věřme v Boha jednoho, Pána stvoření všeho
446 Vesele zpívejme, Boha Otce chvalme
117 Veselte se, nebesa, jásej, země
465 Veselým hlasem zpívejme, narození pamatujme
680 Vezmi si, Pane, všechnu mou svobodu
450 Vítej nám, hoste přemilý, můj dobrý Ježíši
447 Vítej, Jezu Kriste, z nebes vysokosti
359 Vítej, milý Jezu Kriste, vítej, Synu
560 Vítězi k poctě zpívejme, velebme jej hned zrána
785 Vítr se ztiší, přestane bouřit moře
323 Voláme z hlubokosti, z žaláře temného
237 Vracím se sám jako ztracenej syn
561 Vstal Kristus z mrtvých, všech útrap zbavený
536 Vstal z mrtvých Kristus Spasitel
643 Vše dobré, co máme a co dostáváme
753 Vše má, Bože, chválit tebe, ty jsi stvořil zem
705 Vše řídí Bůh, Bůh Otec, Syn a svatý Duch
301 Vše, co má dýchání, na věky chval Hospodina
66 Všech národů hlas jásavý ať Pána svého oslaví
763 Všech věků mocný Králi, Ježíši Kriste náš
191 Všechno, co dýchá, chval Hospodina
599 Všechno, co mám, je, Pane, tvé

200 Všechno, co žije, ať chválí Hospodina
649 Všemohoucí Bože, ty jsi sytil na poušti *(k recitaci)*
361 Všichni hříšní k vodám pojďte
65 Všichni v tento čas, ó lide, svůj hlas
456 Všichni věrní křesťané, veselme se nyní
158 Všichni, kdo skládají v Pánu své doufání
351 Vy v Boží jméno pokřtění
171 Vy všichni Pánu sloužící, za noci v chrámu
195 Vzdávám ti, Bože, chválu svou, zpívat chci píseň
616 Vzdejme čest Pánu Bohu, malí i velicí
172 Vzdejte Pánu slávu, čest, neb on dobrotivý jest
173 Vzdejte Pánu slávu, čest, neb on dobrotivý jest *(kánon)*
492 Vzhůru, bratři milí, v této noční chvíli
97 Vždy, Pane, dobře svým jsi činíval

628 Z celého srdce svého chci vzdát ti vroucí dík
163 Z hlubin bezedných tě volám: Hospodine
162 Z hlubokosti volám k tobě, slyš, Bože, křik
692 Z měst a vesnic, hor i nížin, z blízka nebo zdaleka
694 Z milosti tak hojné, štědře ukázané
18 Z nás kdo smí s Pánem přebývat
744 Z přetěžkého kříže, který nesl Pán
716 Z tvé ruky, Pane můj, co dáváš, chci vzít
50 Z úst mých zpěv, dík a chvála vždy Pánu budou znít
498 Za císaře Augusta říše římské
314 Za dar slova, Bože milý, přijmi srdcí našich dík
646 Za milost tvou a pokrm tvůj buď tobě dík
629 Za světlo díky, Otče náš
295 Za to, že v stromech přečtu život
401 Za ty, kdo hladem trpí a bídou, prosíme
309 Zachovej nás při svém slovu a dej k němu víru
419 Zachovej nás, Boží Synu
148 Zákonem Božím kdo se nechá vést
72 Zanevřels na nás, Bože, prolomils naše řady
156 Zaradoval jsem se, když mi řekli: Půjdem *(k recitaci)*

527 Zas Pána křižujou
190 Zástupové Boží, duše šťastné, čisté
390 Zasviť nám slunce pokoje, ty světlo do zlých časů
242 Zasvitla svatá neděle
576 Zavítej k nám, Duchu svatý, s Otcem, s Synem
452 Zavítej k nám, Stvořiteli, náš milý Vykupiteli
194 Zazpívám Pánu svému o jeho vinici
631 Zjev se v jitru zářivém, Bože světla odvěkého
632 Zlatá když sluneční záře se objeví
338 Zní, zní, zní hlas temný, tichý
686 Zpíváme Lásku, svobodu všem dá
102 Zpívat chci na věky o Páně milosti
746 Zpívejme píseň naděje bratrům a sestrám plačícím
118 Zpívejte Pánu nové písně
119 Zpívejte Pánu nové písně *(kánon)*
287 Zpívejte, čest vzdejte Hospodinu ze všech stran
220 Způsobem bytí byl roven Bohu *(k recitaci)*
665 Zůstaň s námi, ó Pane náš, sklání se den
667 Zůstaň s námi, Pane, když se stmívá
212 Zůstaňte zde a bděte se mnou
435 Zvedněte, brány, svrchků svých
436 Zvedněte, brány, svrchků svých *(kánon)*
462 Zvěstujem vám radost převelmi velikou
226 Zvítězil, haleluja, lev z pokolení Juda

337 Ženeme se sami v sobě moudří
609 Život nám ubíhá, den za dnem plyne
360 Živý chlebe, kterýž z sebe život jsi dal

OBSAH

Osnova zpěvníku 8
Předmluva 11

BOHOSLUŽBA V BIBLI 25

Žalmy 27
Ostatní starozákonní zpěvy 255
Novozákonní zpěvy 267
Biblické příběhy a vyprávění 295

BOHOSLUŽBA VE SPOLEČENSTVÍ CÍRKVE 315

Pořady bohoslužeb 317
Vstup, otevření a ztišení 323
Vzývání 341
Chvála a dík 371
Zvěstování Božího slova 399
Vyznání vin a přijetí odpuštění 419
Vyznání víry 443
Křest a připomínka křtu 461
Večeře Páně 471
Prosby a přímluvy 503
Poslání a požehnání 531

BOHOSLUŽBA BĚHEM CÍRKEVNÍHO ROKU 557

Advent 559
Vánoce 593
Zjevení Páně 645
Postní doba a pašije 659
Velikonoce 691
Nanebevstoupení 731
Seslání Ducha svatého 737

Trojice 763
Díkčinění 771
Závěr církevního roku,
soud a druhý příchod 781
Starý a nový rok 805

BOHOSLUŽBA VŠEDNÍHO DNE 815

Ráno 817
U stolu 839
Večer a noc 845
Na cestě 863
V práci a ve službě 875

BOHOSLUŽBA NA CESTĚ ŽIVOTEM 887

Vztahy a společenství 889
Víra a důvěra 903
Těžkosti života 937
Smrt a věčný život 955

BOHOSLUŽBA VE SVĚTĚ 971

Domov a svět 973
Odpovědnost za stvoření 981
Jednota Božího lidu 989
Naděje Božího království 1005

Rejstřík autorů 1031
Rejstřík použitých pramenů 1095
Seznam nositelů zahraničních autorských práv 1143
Seznam autorů modliteb 1147
Abecední seznam písní 1149

EVANGELICKÝ ZPĚVNÍK

Notografická sazba Frederik Pacala a Vojtěch Esterle
Grafická úprava a sazba Filip Halama
Technická korektura a redakce KALICH, nakladatelství a knihkupectví, s. r. o., Jungmannova 22/9, Praha 1
Vytiskla TISKÁRNA PROTISK, s. r. o., Rudolfovská tř. 617, České Budějovice

Vydala Českobratrská církev evangelická,
Jungmannova 22/9, Praha 1
První vydání, 2021

www.evangelickyzpevnik.cz
www.e-cirkev.cz

ISBN 978-80-87098-83-7